

Sequentiarum luculenta interpretatio

Joan. adelphū phy sicū Argētū

Joan
is Argentinus Physicus: Ioan
Eneo (als Enheim) (presbytero innocentiss
mo; summaq; prudentię viro; apud Tre
ueros viuenti. S.P.D.

Quarenti mihi studiose cui nam istos in hymnos &
quentias cōmētariolos dedicarem; tu solus Enee amicorū
optime ex omnibus quoquo me verterem occurrebas. Te
quidem omni probitate doctrinaq; varia; summa quoq; in
omnes beniuolentia; officio & pietate semper amari; colui
& veneratus sum; venerabor item dū vita fruar; spiritusve
hos reget artus. Es em̄ homo veritatis amicissimus; graui
tate & fide plenus; christi tui cōtentus patrimonio; suauis
tate lingūe pariter atq; vitę illustris. Quē tanti faciunt nō
stri seculi homines boni; quanti Treuīrorū nullum veterēs
illi. Tanta est tui nominis; tuę humanitatis tuęq; gratię for
ma. Tot igit̄ tantisq; ingenij tui dotibus ego motus; hos in
hymnos cū sequentijs cōmentariolos tibi q; alijs dicare con
stitui. Qui hęc diuina verba sanctissimorū patrum die nō
cteq; manibus versas; dū organico flatu ludere tentas lau
dem dei. Videbis igitur mei erga te animi monumēta; qua
fronte me ipsum videre solitus dū tecum vna pręsens in ca
stello tuo essem. Ad vnum itaq; probandos adolēscētes
hortor moneo obsecro; minime tot tantaq; clarissimorum
hominū ingenia amissum iri patiantur. Presertim q; illis in
terpretadis summo studio summaq; diligētia fuerim vsus
Nihilq; pene deesse quod expostulat necessitas ad rerū aut
sensuū cognitionē; sed affatim omnia complexū esse. Verę
q; humili stilo loquor id ea ratione factum est; vt in prom
ptu sit studiosis omnibus quod habere concupiscunt; nec
alieno egere consilio auxiliove; quibus hęc satissaciunt. Ti
biq; itaq; gratiā habebit docilis iuuentus; qui philosophię
doctor; iuris interpret; & diuini verbi sedulus & diligēs se
minator; vitę probitate insignis; ab omnibus passim cole
ris amaris & veneraris. Oēsq; doctos & ingeniosos sumo

ma beneuol
ptem opus
diuq; vale d
esse chariss
no domini.

H Ec
ini
cro
pue
cus

Aquensis scri
puta. Eeli en
Daria mag
ste. Exultent
Hermann
supradictas
Henrico terr
rio diocesis
coram. versu
ficiū diei
sis: Colonie
lius fuisse di
sancta erem
incipit: Om
cie oriēnalis

Sequenti
appellatur

Tralos no
runtur; sed a
diuina recip

Anio re
Christi
Hoc tibi
Quon

ma beneuolentia prosequeris. Quippe tua gratia assum-
ptum opus foeliciter executum est ad dei gloriam. Itaque bene-
dixitq; vale doctrine morumq; parens fac me tibi persuadeas
esse charissimum. Ex Argentina: Idibus Decembribus: An-
no domini, M. CCCCC. XII.

De sequentijs: J. M.

Sequentiary vsus in officio misse ante euangelium a Germanis
inuentus est. Magna earum parte conscripsit Rodgerius in san-
cro Gallo. Et Hermannus contractus uonullas edidit: preci-
pue illa de domina nostra: Ave p clara maris stella. Godescal-
cus quoq; capellanus Henrici tertij imperatoris: et prepositus
Aquisgranensis scripsit sequentias. Inter quas sunt nonnullae quibus nos utimur:
puta. Celi enarrant gloriam dei. Dixit dominus ex basan. Laus tibi christe. de
Maria magdalena. Psallite regi. de decollatione sancti Joannis bap-
tiste. Et ualent filie sion. de virginibus. Cum multis alijs: quas conqueritur
Hermannus contracto esse ascriptas: et per maximas obtestationes asseuerat
supradictas et plerasq; alias a se esse compositas. Scripsitq; et dedicauit
Henrico tertio. Cuius antiquum exemplar habetur in Elyngen: monastes-
rio diocesis Spirensis. Sequentia de corpore christi: Lauda sion salua-
torem. uersum est sanctum Thomam de Aquino edidisse: qui totum illud of-
ficium dicit composuisse. Et Albertus magnus episcopus Ratisbonen-
sis: Colonia in choro fratrum predicatorum sepultus (propter quod ordinis il-
lius fuisse dicitur) sequentias edidit. Inter quas duas repperi: Unam de
sancta trinitate. que incipit: Profiteantes unitate. Aliam de ascensione. que
incipit: Omnes gentes plaudite. Ceterum una tribuit Roberto regi Fran-
cie orientalis: scilicet: Sancti spiritus assit nobis gratia &c.

¶ Sequentie autem omnes carent lege metri: ideoq; vocantur etiam prose. Et
appellantur sequentie: quoniam sequuntur melodiam que est in alleluia.

¶ Italos non reperi ab antiquo sequentias inuenisse (qui nec eis uti fe-
runtur) sed alemanos. Nihilominus Nicholaus papa primus eas in re-
diuina recipi posse assensit atq; confirmauit.

Tetrastychon Iacobi Mersfetter.

Aonio resonans pangat quo carmine coetus
Christo: dum sacro sistitur e de litans.
Hoc tibi diuinum tandem deprompserit opus.
Quo nil uilius candide lector habes.

Sequentiarum index alphabeticus.

Ad laudes saluatoris. fo.	cxvij.	Laudes saluatoris.	xxxij.
Agni paschalis.	xxxvj.	Laurenti dauid.	xxvj.
Aue maria gratia.	cxixij.	Laus sit regi.	xxij.
Aue preclara maris.	lxxx.	Laus tibi christe cui sapit.	xvij.
Aue summa presulum.	lxvij.	Laus tibi christe patris opti.	xvj.
		Laus tibi christe qui es crea.	lx.
		Lebuine confessor.	cx.
		Letabundus exultat.	xxij.
Benedicta sit semper.	lj.	Maieitati sacrosancte.	xciiij.
		Mane prima sabbati.	xlj.
		Mittit ad virginem.	cxv.
Celi marant.	lxv.	Natus ante secula.	vj.
Clare sanctor. senatus.	cxvj.		
Concentu parili.	xxvij.	O beata beator. marty.	cxij.
Congaudent angelor.	lxv.	Omnes sancti seraphim.	xcviij.
Deus in tua virtute.	cix.	Petre summe. folio.	lxj.
Dies leta celebratur.	cxij.	Psallat ecclesia mater.	cxiiij.
Dixit dñs.	xxiiij.	Psallite regi nostro.	lxxxvj.
Eia recolamus.	iiij.	Sacerdotem christi. folio.	xcix.
Exultent filie sion.	cxv.	Sancti baptiste.	lvij.
		Sancti spiritus.	xlviij.
Festa christi.	xvij.	Sanctissime virginis.	cvi.
		Sospitati dedit egros.	cxj.
Gaudeat hispania. fo.	lxviij.	Stirpe maria.	lxxxix.
Gaude celestis sponsa.	cxvj.	Summi regis.	xcij.
Gaude maria templi.	cxixij.	Summi triumphi.	xlviij.
Gaude sion q. egressus.	cij.		
Grates nunc omnes.	iiij.	Teni preclara. folio.	lxviij.
		Teni sancte spiritus.	xlx.
Hanc concordie famulatu.	vij.	Uerbu bonu z suau.	cij.
Hodierna lux.	cxix.	Uerbum dei deo.	xj.
		Uictricis paschali.	xxvj.
Interni festi gaudia. fo.	lxxxvj.	Uirginis turba.	xcv.
Ioannes iesu christo.	ix.	Uirgini marie laudes.	xxxvij.
Jucundare plebs fidelis.	cxviij.	Uirginis venerande.	cxv.
		Uterus virgineus.	cxix.
Lauda sion saluatorē. folio.	liij.		
Laudes christo redemptori.	xxiiij.		
Laudes crucis.	xxxviij.	Finis.	

mus Gregori
sti dei veri z
Ab hoc quid
bis po obseu
Nos omnes
ra (dño deo)
liberavit ne
cati (sua nati
perpetua mo
tunicare z ne
tunū est ve s
(cū angelis)
leticie cantio
Grates fem
psolnere dig
vel sine pmi
bolus grece
los monius
in corpore
z durapat t
portunitas
ma a patre
bir. Et rali
poralis app
Ela. ca. p.
tre. Terna
In nobis e

In noctenatiuitatis dñi. Fo. III

Ad primam missam Sequētia.

Rates nūc omnes reddamus domino deo: qui sua natiuitate nos liberauit de diabolica potestate.

Huic oportet vt canam⁹ cū angelis semper gloria in excelsis.

¶ Ad honorē dei omnipotentis ⁊ gloriose virginis dei genitricis Marie aliorūq; sanctorū ⁊ sanctarū eius incipit liber laudis diuine. Quē beatissimis liber laudis diuine. Quē beatissimis

mus Gregorius merito incepit a dignissima solennitate natiuitatis christi dei veri ⁊ eterni: q; primordialis salus p eius natiuitatē mundo illuxit. Ab hoc quidē ente cunctis deriuatū est esse ⁊ viuere: his quidem clari⁹: his p̄o obscurius: cū celū ⁊ tota natura ab eo dependeat. ¶ Ordo. (Nos omnes). s. christifideles (reddamus). i. reddere debemus i p̄senti vitā (dño deo). s. gloriosos (grates). i. gratiarū actiones (qui). s. deus gloriosus (liberauit nos). s. p̄cōres: qui eramus ppter p̄c̄m eterno supplicio deputati (sua natiuitate). i. p sua natiuitatē tēporalē (a diabolica potestate). i. a perpetua morte: qua eramus sub demonū potestate. Tunc ostēdit oportunitatē ⁊ necessitatē quare hoc facere debemus: dicēs (Oportet). i. oportet ⁊ necessitatē quare hoc facere debemus: dicēs (Oportet). i. oportet tūc est (vt semp canamus). s. ore ⁊ corde (huic). s. christo redēptori nostro (cū angelis). s. annūciantib; eius natiuitatē (gloria in excelsis) hoc em̄ est leticie canticū: quod angeli in sua natiuitate cantabant. ¶ Vocabula. Grates feminino genere plurali numero t̄m sunt gratie. Vergil. Grates p̄soluere dignas. Nō opis est nostre. Gratis autē aduerbiū fcat sine causa vel sine p̄mio. Itē ingratiss aduerbiū. i. nō sponte vel p̄ra volūtate. Diabolus grece calūniator vel accusator est latine. Nec a dia qd est duo: ⁊ bolus morsus dr: vt aliqui dicūt. quasi hominē dupliciter mordēs aut ledēs in corpore ⁊ ania. Hinc fit diabolicus adiectiuū. Oportet impersonale est ⁊ dūtarat tertijs p̄sonis iungat. Inde opportunus a. um. i. necessarius: ⁊ oportunitas. i. necessitas. ¶ Notabilia. Triplex est filij dei natiuitas. Prima a patre: que eterna dicit. de qua Esaias: Generationē eius q̄s enarrabit. Et talis est a patre sine matre. Secūda est a virgine Maria: que tēporalis appellat. quā expressit Gabriel dicens: Ave grā plena ⁊c. Similiter Esa. ca. xij. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. Et talis est a matre sine patre. Tertia natiuitas fit quotidie in cordib; christifidelū: ⁊ sp̄itualis dr. In nobis em̄ aliqñ ppter p̄c̄m christus sp̄ualiter mortuus est: qui p grām

Natiuitas christi triplex

In auroa.

Gloria in ex
cellis deo.

Et in terra
pax hoibz.
Bos 7 asin⁹

renascit. Hodo prima natiuitas hominibz est occulta valde: ideo pens
sequētia occulte cantat medio noctis tpe. Scda est aliquo modo pceptis
bilis: ideo in diluculo cantari debet. Sed tertia natiuitas cois: ideo claro
die decantat. Itē Gloria in excelsis deo cantat ad representandū illud
gaudiū quo gauisi sunt angeli in christi natiuitate: de humani generis res
cōciliatione 7 de ruine eoz restauratione. Nam veniens pax nostra iesus
christus abstulit pctm: 7 recōciliatū hoīem deo: angelis 7 hoibz. Tpe em
natiuitatis christi vnus angelus loquebat pasto: 7 dices: Annuncio vo
bis gaudiū magnū: qz natus est hodie saluator mundi. Quo dicto statim
multitudo celestis exercitus erat cū angelo isto: Cantabant: Gloria in ex
cellis deo: 7 in terra pax hominibz. i. iudeis 7 gētilibz dñtaxat bone volun
tatis. Per bonē em iudaicus: p asinū gentilis populus designat: fm Esa.
ca. j. Cognouit bos possessorē suū: 7 asinus presepe dñi sui. Ex isto infer
o pportunitas quare debemus laudare dñm: 7 sibi reddere grates. Nam si
angeli laudauerūt deū: qui nō subiacebant morti seu damnationi: quanto
magis nos qui damnati 7 mortales sumus. Per locū a minori. qz si illud
qđ minus videt inesse inest: etiā tunc illud qđ magis. Et hunc hymnum
angeloz dici in missa instituit Telephorus papa. Auxit vō 7 cōpleuit eū
Symachus: a beato Petro quinquagesimustertius. 7 completū vt nunc
fanciuit canendum.

In auroa ad missam secundā.

Aya recolamus laudibz pñs digna huius diei car
mina: in qua nobis lux oritur gratissima. Noctis
interit nebula: pereunt nostri criminis ymbacula.
Hodie seculo maris stella est enixa: noue salutis gaudia.
Quem tremunt baratra: mors cruenta pauet ipsa: a quo pe
ribit mortua.

Gemit capta pestis antiqua: coluber liuidus perdit spo
lia. Hō lapsus: ouis abducta: reuocat ad eterna gaudia.

Gaudent in hac die agmina angelozū celestia. Quia erat
drachma decima perdita: 7 est inuenta.

O culpa nimium beata: qua redempta est natura. Deus q
creauit omnia nascitur ex femina.

Horramur hoc cantico ad diuinam laudem rite peragendā in solennit
tate huius diei: propter efficaciam natiuitatis christi. quoniam auroz lux

cis inseparabil
Qdo. (E
gros digna
ma lux). i. ch
in hunc mund
erimur (nebu
reunt) scilicet i
caroz nostr
cem causam q
qz alijs diebus
peperit (seculo
nostrum iesu
stum (baratra
delis 7 eterna
sto (psa) scilic
ma. Secunde
diabolus qui
me). i. dolo 7
pens diaboli
nes quos ran
clarat aperit
scilicet per p
milia erat da
i. deperdit
reuocat h
na gaudia
gelozum. (A
rum). i. celest
Causam su
nariuz: per c
gressionē m
anime sanc
pter superbi
curam deita
culpa nimium
qua culpa
dicitur bea
est malum
tam in nob
daret: ideo
quam nati
Et est sen
quia per re
niam (deus
7 que in ei
ex muliere

tis inseparabilis et interminabilis hodie nobis viam salutis aperuit:
 Quid. (Eya recolamus). s. nos fideles reperamus (pijs laudibz). i. relictis
 glosis (digna carmina). i. cantica (huius diei: In qua oritur nobis gratissima
 lux). s. christus: qui est vera lux illuminans omnem hominem venientem
 in hunc mundum: vt patet Joannis. s. (Et in qua) scilicet die (interit). i. in
 terimur (nebula). i. obscuritas et error (noctis). i. veteris testamenti (et per
 reunt) scilicet in hac die (vmbacula). i. grauamina (nostri criminis). i. peccatorum
 nostrorum: quia tunc fons gratie ebullit. Et ideo reddit triplicem
 causam quare hoc die debemus reddere laudes et grates christo plus
 quam alijs diebus: dicens (Stella maris) scilicet Maria (est hodie enixa). i. peperit
 (seculo). i. toti vniuerso et mundo (gaudia noue salutis). i. dominum
 nostrum iesum christum: qui est gaudium et salus nostra. (Quem). s. christum
 (baratra). i. torus infernus (tremunt). i. timent: (et eruenta mors). i. erus
 delis et eterna damnatio (pauet). i. horret et formidat. (A quo) scilicet christo
 (ipsa) scilicet mors (mortua) peribit. i. destruetur. Et hec est causa prima
 ma. Secunda autem erit hec: quoniam (antiqua pestis). i. hostis scilicet
 diabolus qui ab antiquo pestem et damnationem hominibus attulit (gemit).
 i. dolet et luget (capta). i. ligata: et (luidus). i. inuidiosus (coluber). i. serpens
 diabolicus (perdit). i. amittit hodie de sua potestate (spolia). i. homines
 quos tanquam spolia detinuerat raptos et electos de paradiso. Quod de
 clarat apertius versus sequens tertie cause laudis: dicens (Homo lapsus)
 scilicet per peccatum originale: propter quod quasi per quinque annorum
 milia erat damnatus: tamen recuperabiliter. qui erat tanquam (ouis abducta)
 i. deperdita: quoniam homo damnatus fuit separatus a proprio ouili (re)
 reuocatur hodie scilicet per christi natiuitatem et incarnationem (ad eterna
 gaudia) ad que contingenda creatus est: propter quod fit gaudium angelorum.
 Nam (agmina celestia). i. congregationes et hierarchie (angelorum). i. celestium
 (gaudent in hac die) qua christus temporaliter natus est: Causam subiungit ex euangelio
 (quia drachma decima). i. decimus denarius: per quem intelligitur tota humana natura
 (perdita erat) scilicet transgessione mandati (et est inuenta) et prime sue dignitati restituta: quoniam
 anime sanctorum decimum chorum debent adimplere: a quo angeli propter
 superbiam sunt expulsi. Propterea iam facit exclamationem ad naturam
 deitatis vnitam humanitati: qua sumus redempti mirabiliter. (Quia)
 culpa nimium beata). i. valde vel nimio beata (qua). i. propter quam vel de qua
 culpa (natura) scilicet humana (est redempta). Ubi culpa per accidens
 dicitur beata: quia fuit occasio vt deus fieret homo: cum peccatum in se
 est malum. sed quia propter culpam misericordia dei excitata est: vt tantam
 in nobis misericordiam ostenderet quod filium suum pro redemptione
 daret: ideo beata dicitur. Vel expone sic: (Quia) natura deitatis (qua). i. per
 quam naturam (culpa est redempta) que in qua natura (nimium) est (beata).
 Et est sensus: Quia natura deitatis vnita humanitati tu es nimium beata:
 quia per te sumus redempti a culpa primo: um parentum. Et subdit: quoniam
 nam (deus qui creauit omnia). i. qui fecit omnia ex nihilo: celum et terram
 et que in eis sunt. ille (nascitur ex femina). i. generatur in hunc mundum
 ex muliere vel sexu muliebri.

In auroa.

Vocabula. **E**ya aduerbiū est letantis vel hortantis. Recolere est re-
perere. **L**icero. Tantū ego mihi ad hec studia recolenda sumptero. Etā
fecit meditari vel mēte tractare. **I**dē. Que si ipse tecū recolis equior: anio
morieris. Etā pōt accipi p suo simplici colo. **O**rior verbū deponētis ge-
neris: in tertia vel quarta inflexione cōiugabile. **I**ntereo ab eo et inter: sic
pereo a per et eo cōponit. Et est interire perire vel mori. **I**nde interitus. i.
mors vel destructor. **U**mbra culū. i. obscuritas vel ymbra. **N**ā ymbra est
aer carēs sole. **E**nixa ab entor venit: qd̄ habet nixus et nixus in pterito.
Baratrū est locus pfundissimus: et ponit p inferno. **S**emo verbum tertij
ordinis fecit tristari. **I**nde gemitus. i. tristitia. **C**oluber est species serpē-
tis magni: quasi colens ymbas et latitans. **L**uidus a verbo lino secun-
di ordinis. i. inuido. **U**nde liuor inuidia: et liuidus inuidus vel niger vel
turpis. **R**apsus a verbo labor: i. cado. **A**gmen lis est et turba: q̄ frequēter
sunt in lite. **D**rachma feminini generis prime declinatiōis est quidā des-
narius: et quoddā pōdus sex obuli: cōstās ex tribus scrupulis. **C**ulpa. i.
noxia: a verbo culpo qd̄ fecit repbendo venit. **B**eatus a beo verbo inuisi-
tato qd̄ est beatus facere descendit. **C**reare est aliqd̄ ex nihilo producere.

Via christi
q̄druplex.

Christus em̄ creauit oīa a se: q̄ seipm̄ nō creauit. **N**otabilia. **V**ia p
quā christus ambulauit quadruplex est. **P**rima fuit de celo in vterū virgi-
nis. **P**er hanc nobis humilitatis viam pparauit et p̄mōstrauit: qm̄ vestem
purpureā sue diuinitatis vili sacco humanitatis occultauit et rexit. **S**ecun-
da ex virginis vtero in mundū: vbi viā patientie et paupertatis ostendit: qm̄
rex angelor̄ dñs celi et terre oībus relictis voluit nasci in domo cōmuni et
diuersorio: nō habēs hospitij propriū: iuxta illud: **V**ulpes foueas habent
et volucres celi nidos: fillus aut̄ hoīs non habet vbi reclinet caput suum.
Tercia via fuit de mundo ad crucē. **P**er quā nobis pparauit viā dilectio-
nis et passionis. **M**agne em̄ dilectionis signū erat q̄ christus tā crudelem
mortē p nobis pateret: cū scribit q̄ a planta pedis ad verticē vsq̄ capitis
nō fuerit in eo sanitas. **Q**uarta via fuit de cruce ad infernū. **P**er quā no-
bis viā pietatis ostēdit: cū sanctos patres captiuos a vinculis liberauit ac
q̄ eduxit: et nos sua passione ab eterna dānatione liberauit et redemit: cui
eramus ppter originale pctm̄ addicti. **H**inc sua manifestat pietas. **N**am
magnū pietatis opus erat q̄ deus imensus sub humana specie ostēderet.
Un̄ **C**hrisostō. **F**ilioli nō solū deus dilexit nos verbo: sed opere pietatis
plenitudinē demōstrans. **E**t nos si ad christū venire volumus: has vias se-
qui oportet. **H**odiū natiuitatis christi p quē natus fuit **D**avid ostendit
dicens: **I**n sole posuit tabernaculū suū. **P**er solē em̄ intelligit veritas pas-
tris. **U**n̄ **D**ionysius. **I**lle est sol q̄ sup oīa visibilia mundi est euidentis ima-
go dei. **S**ed p tabernaculū intelligit humanitas christi vt pater in **L**euic.
Et p spōsum filius dei: p thalamū vterus virginalis cōnotat. **I**re in sexta
mundi etate natus est: dicēte aplo ad **E**phe. q̄ christus venit in fine seculi.
Et december fuit mēsis natiuitatis: sed martius cōceptiōis. **I**n medio
p̄o noctis natus est: nā media nocte clamor factus est: **E**cce sponsus ves-
nit. **N**atus est insup in diuersorio et loco cōmuni. qm̄ voluit nasci in medio
terre habitabilis: vt nullus habeat se excusare a sua receptione vel cogni-
tione. **M**aria aut̄ interpretat stella maris: q̄ est illuminatrix hui⁹ mundi.

Natiuitatis
christi mod⁹.

Maria stel-
la maris

Nam sicut p ma-
ri errantes stella
portū educat: et
peccatores erran-
te possumus et p
pauat. **A**lius
ue pcellitas in
in virtutū subli-
fm̄ **E**cclē. oīs si
in hoc apparet
tem vtriusque

Mirabilia
manens que
auduit talia

Querere v
certat vt mil

Prostratu
In quibus

Christi p
ad patriam

In qua sit

Hic pbat h
christi q̄ virgo
visum est: nec
ueniunt mirab
da est et lauda
na specie: bac
erat sc̄ deus.
ra). i. subomo.
et magna (fac
scribit dicens
reuocare (qd̄
stus (induit g
tis. nā p eam
(vt miles). i. st
bolus hostis
tus (ruit). i. col
(auferunt rela
a. doies rapto

Nam sicut p mare in diuinis litteris mundus iste intelligit: et naute i mas
ri errantes stellā habent p quā cognoscunt regionē vt naue[m] feliciter ad
portū pducāt: Sic beata virgo est stella illuminans mundum: p quā nos
peccatores errantes in mari magno huius seculi ad portū salutis attinge
re possumus et puenire. Angeli sunt duplices. Vnus cōso: ransq[ue] bona
psuadet. Alius deuastans: qui mala ingerit. Beatitudinis excellentia si
ue pcellitas in tribus est. In altitudine sapientie: in suauitate cōsuetudinis
in virtutū sublimitate. Quas cōditiones christus sufficēter habuit: cum
fm Eccle. ois sapiētia a dño deo est: et cū ipso fuit semp. Cuius suauitas
in hoc apparet q nō pcepit: nō prohibet: nō cōminatur. sed ascendit in mō
tem et altiora culmina virtutum doceret: vt habet in Mathei euāgelio.

Angeli, du
plices.
Beatitudo
est in tribus.

Mirabilis natura: mirifice induta: assumēs quod nō erat:
manens quod erat. Induit natura diuinitas humana: q̄s
audiuit talia dic rogo facta.

Querere venerat pastor pi⁹ quod perierat. Induit galeā:
certat vt miles armatura.

Prostratus in sua ppria ruit hostis spicula: auferunt tela
In quibus fidebat: diuisa sunt illius spolia: capta pda sua.

Christi pugna fortissima salus nostra ēvera. Qui nos suā
ad patriam duxit post victoriam.

In qua sibi laus est eterna.

Hic pbat hanc naturā esse miraculosā: qm hoc miraculū natiuitatis
christi q virgo pareret et deitas sub humana specie latitaret: nunq̄ prius
visum est: nec videbat in futurū. dicente Bernardo: Antiquū et nouū con
ueniunt mirabiliter. ¶ Ordo. (Natura). i. diuina (mirabilis). i. admirā
da est et laudanda (mirifice). i. mirabiliter (induta). i. occultata sub huma
na specie: hac causa q̄ (assumens qd nō erat). i. humanitatē (manēs quod
erat) scz deus. Ergo (diuinitas induit). i. vnitur h̄ postarice (humana natu
ra). i. fit homo. (dic rogo). i. quisquis es (quis audiuit talia). i. tā mirabilia
et magna (facta) vt scz deus fieret homo et homo deus. Cuius pgressum
scribit dicens (Pius pastor). i. christus (venerat). i. in hūc mundū (qrere). i.
reuocare (qd perierat). i. p pccm: scz totū genus humanū. Et ipse idē chris
tus (induit galeā). i. humanam naturā: q̄ galea est et instrumentū diuinita
tis. nā p eam que se habet vt (armatura: certat). i. bellū gerit atq̄ intentat
(vt miles). i. strenuissimus: et hoc cōtra diabolicā potestātē. Unde ip̄e dias
bolus hostis noster sic certando (prostratus). i. deuictus: occisus et supera
tus (ruit). i. collapsus est (in sua ppria spicula). i. ppriā pfusionē: et simul ei
(auferunt tela). i. ligata est aliquo modo potestas ledendi: et spolia illius
.i. boies raptos de paradiso (in quib[us] fidebat). i. cōfidebat et sperauit (diuis

In aurore:

sa sunt). s. in plures partes. Ex illo p[er] christu[m] n[on] o[mn]es captos in inferno li-
berasse. Nam parte[m] obtinuit: et parte[m] liberauit: s[ed]m B[er]go. Et hec erat spo-
liu[m] diu[er]sio. Et etiā (p[ar]te sua). i. rapina ho[m]i[n]u[m] (est capta). s. p[er] christi[n]i natiuitas
t[em]p[or]e. Unde r[ati]o[n]e victorie sic cōmēdat: (Fortissima pugna christi). s. quā has
buit p[er]ra serpentē antiquū (est vera n[ost]ra salus). i. causat vere n[ost]rā salutē:
(qui p[er]duxit nos post suā victoriā). i. triumphū (ad patriā). s. celestē et vitā
eternā. (In q[ua] s. patriā (est sibi eterna laus). i. gloria et p[er]as p[er] infinita secul-
la: Amen. ¶ Vocabula. Natura fit a verbo nascor. Est em̃ naturā vis
nascedi aut vis ingenta. Ponit etiā p[er] mēbro naturali aut genitali. Vi-
rificice aduerbiū est qualitatis. Pastor a pascor verbo venit: q[uo]d est nutrio.
nā pastor oues pascere tenet. Induitur verbū passiui est: ab in[ter] duos q[uo]d
in vsu nō est. Hinc fit indutus. Prostratus. i. occisus: superatus: deuict[us].
a verbo sternō. Inde et strages occisio facta ab hostib[us]. Spiculu[m] est telū
acutū: vñ p[er] deceptione capis. Sed telū est omne quo nos defendim[us]: vñ
p[er] insidijs et p[re]tate capis: licet instrumentū sagittādū fecer. Galea idē est q[uo]d
cassida: galeon grece: q[uo]d est curuū seu rotundū latine. hoc em̃ instrumentū
belli curuū est atq[ue] rotundū. Preda d[icitur] totū q[uo]d hostib[us] ablātū est: a p[re]dan-
do et rapiēdo dictū. Spoliū p[ro] quolibet pars prede est. Vñ preda capis:
spoliū diuidit. ¶ Notabilia. Miraculū natiuitatis christi est in tribus:
Primo in partu: q[uia] mirabiliter deus fuit natus. nā genitus est in mundu[m]
sine patre: et in celo sine matre. Secūdo r[ati]o[n]e virginis parietis. q[uia] talis p[ar]-
tus fuit sup[er] naturā: q[uia] virgo pareret. et sup[er] rationē: q[uia] sine dolore. et sup[er] cō-
suetudinē: q[uia] de sancto sp[iritu] cōcepit. Nam deus q[ui]tuor modis p[otes]t facere
homine[m]: s[ed]m Anselmū. Primo sine viro et femina: sicut creauit adā. Sec-
ūdo ex viro et femina: quēadmodū cōis vsus approbat. Tercio de viro si-
ne femina: sicut fecit euam de adā et eius costa. Quarto de femina sine vi-
ro: sic natus est christus saluator ex virgine maria. Ultimo r[ati]o[n]e p[er]uic-
tia est mirabilis christi natiuitas. q[uia] ex ea p[er]uicte sunt adinuicē deus et
hō: mater et virgo: fides et cor humanū. Vñ B[er]n[ardus]. Virū est q[uo]d cor huma-
nū fidē in his duob[us] accōmodauit: et quō credere potuit q[uo]d hō de[us] esset: et
q[uo]d virgo mansit q[uo]d peperit. Nā s[ed]m B[er]go. q[uo]d fuit p[er]māsit: q[uo]d nō erat assū-
psit. Notandū secūdo: q[uo]d christus p[ro]pterea venit in mundū hunc vt ho[m]i[n]em
p[er]ditū liberaret: et p[er] diabolū triūpharet. Sed postq[uam] triūphauit et demonē
vicit: ip[s]m in inferno ligauit: et o[mn]es antiq[ui]s patres qui fecerāt voluntatē ei[us]
inde liberauit: quos in regno celoz s[ed]m meritoz exigentiā pie collocauit.
Habuit em̃ gladiū diuinitatis: quo diabolū interfecit. Quare etiā induit
naturā humanā tanq[uam] galeā. q[uia] sicut galea occultat ho[m]i[n]em ne videat: sic
humana natura occultauit diuinitatē q[uo]d nunq[uam] cognita fuit diabolo. qui si
sciuisset christū filiū dei: nunq[uam] indeos incitasset ad passionē eius. Vidit
em̃ demū ip[s]m facere multa signa: ex illo habuit opinionē eū fore dei filiū:
sed tñ veritatē nesciuit. ergo tētauit eū in deserto dicēs: Si fili[us] dei es tē:
Sed quare de virgine nasci voluit: id cause erat. q[uia] q[uo]d prius suū seru-
pentis mente corrupta erat et corpe filios p[re]creando et n[ost]re perditionis
causa: sic virgo sua integritate fieret causa salutis: vt mater culpe p[er] m[er]i-
tū gracie vinceret. Item qui sine matre erat in celis: sine patre nasceret[ur] i[n]
terris. vt sic nō duos patres habere videret. Et sicut primus adam de ter

Quare chris-
ti natiuitas
tu et miracu-
losa.
Hō fit quat-
tuor modis.

Quare chris-
t[us] venit in mun-
dum.

Quare natus
de virgine

ra virginali et i[n]
virginitas ergo
pater nescit fen-
tare: sic de vir-

At
D. de

Per quer
angeli in ar-

Hic corpu-
nis De cari-

eneq[ue] lasciu-

Hoc p[re]f-

ne: Q[uo]d sol-

ris genitus

¶ Terciu[m] can-
statu filii dei
(filius dei).
ne termino (na-
gine aut creat-
si sunt (fit ma-
elementoz et
Unde ad R[ati]-
uiterū (p[er] q[uo]d).
reciprocant).
beatit[ud]ines
p[er]sona voce)
i. filius dei (e-
le). i. p[er] passibi-
cati. Assump-
guttulis sag-
abluere: exp[re]-
sciu[m]a). i. p[er]e-
p[er]uicatus
¶ Na (piens de
natione dei.

ra virginali et innocentie factus est: sic et secundus adam christus. Item ut
virginitas extolleret antea contempnibilis: ut patet Iudic. xij. Illimo: ut cuius
pater nescit feminam in diuinitate: cuius etiam mater virum nesciret in humanis
tate: sic de utroque parente castissimo nasceretur. Origenes addit alia.

¶ Ad summam missam.

Natus ante secula dei filius: inuisibilis: interminus.
Per quem fit machina celi et terre: maris: et in his
degentium.

Per quem dies et hore labantur: et se iterum reciprocant. Quem
angeli in arce poli voce consona semper canunt.

Hic corpus assumpserat fragile sine labe originalis crimi-
nis De carne marie virginis: quo primi parentis culpam
eneque lasciu iam tergeret.

Hoc presens dicula loquitur preclucida: ad aucta longitudi-
ne: Quod sol verus radio sui luminis vetustas mundi depule-
rit genitus tenebras.

¶ Tertium canticum quod in laudem omnipotentis canitur tempore sue natiuitatis: attes-
tatur filium dei esse natum propter quasdam virtutes ab eo dependentes. ¶ Quid.
(Filius dei). s. qui est (inuisibilis). s. secundum diuinam naturam (et interminus). i. sine
termino (natus). s. a deo patre generatione eterna (ante secula). i. ante om-
nem aut creationem mundi. (Per quem). s. filium: qui est verbum dei quo celi firma-
ti sunt (fit machina celi). i. structura spherarum celestium (et terre). i. spherarum
elementorum (et degentium). i. vitam ducentium (in his). s. duobus celo et terra.
Unde ad Romanos. xj. Ex quo omnia per quem omnia sunt. Et
iterum (per quem). s. filium (dies et hore labantur). i. pereunt et transeunt (et se iterum
reciprocant). i. alternatis vicibus redeunt. Et iterum (per quem). s. filium (angeli). s.
beati existentes (in arce). i. altitudine (poli). i. celi (canunt). i. collaudant (semper
consona voce). i. concordi melodia. Hunc probat modum natiuitatis dicentes (hic)
s. filius dei (assumpserat). s. hypostatica unione (corpus). s. humanum (fragile
le). i. passibile (sine labe). i. contagione vel macula (originalis criminis). i. pec-
cati. Assumpserat inquam ipsam humanam naturam (de carne). i. de purissimis
guttulis sanguinis Marie virginis (quo). i. per quam incarnationem (tergeret). i.
ablueret: expelleret: remoueret (culpam). i. peccatum primi parentis. s. adam (et las-
ciuam). i. petulantiam et inobedientiam (eius) cuius instigatione ad preceptum domini
peccatus est et transgressus. Quare dies ista ornata est tribus miraculis:
Nam (presens dicula). s. natiuitas christi (loquitur). i. annunciat (h). s. predictum de incar-
natione dei. Dicula inquam (preclucida). i. valde splendida: et hoc spiritualiter

Ad summam missam.

(z adiuncta longitudine). i. plangata fm naturalē cursum supra dies pces
dentes. Ab hac em̄ die natiuitatis dñice dies plangant: noctes p̄o abbre-
uiant. Vel spūaliter intelligendo tēpus gratie: qđ p̄ ch̄isti natiuitatē plus
cidiū factū est: z longitudine miserationis adauctū. Hac causa qz (verus
sol) ch̄istus (genitus). spūaliter in hunc mundum (depulerit). i. absterse-
rit (veritas tenebras). i. antiquas maculas pctōz: z hoc (radio sui luminis)
i. gratie z misericordie. Per hoc mystice designat q̄ in ch̄isti natiuitate
nouū testamentū qđ p̄ diē intelligit̄ augmentat̄ z crescit: verus p̄o minuit̄
z decreuit: qđ p̄ noctē intelligit̄. ¶ **Vocabula.** Seculū est tēpus centū
annoz vel humane vitę. Ergo ante secula. i. ante tpa. Interminus. i. sine
termino: ppetuus. Sic cōterminus. i. iuxta terminos. Machina est ois
artificiosa structura: a greco noīe machine qđ idē fcat. A q̄ mechanicus.

Degere. i. agere aut viuere. Nā z p se ponit cū accō vitā vel etatē: vt des
go vitā. Unde fit degens participium. i. viuens quasi in paup̄tate. Labo
verbū antiquū primi ordinis. i. cado. Unde fit labasco. Terent. Labascit
victus vno verbo. Reciproco as are. fcat reflectere vel inclinare z reci-
pere. Nā reciprociū est qđ illuc redit vnde pfectū est. Originale pctm si
ue pctm originis est illud in q̄ nascit̄ homo ratiōe parētū: de quo ablunt̄
pueri in baptismo. nam sumit̄ exordū ab origine parentū etiā primoz: sic
palea. De q̄ ps. Et in pctis cōcepit me mater mea. Itē: Et pctm matr̄
eius nō deleat. Rabes idē est qđ macula. Lasciuus. i. petulans z libidi-
nosus. Unde lasciuia. i. petulantia. Et lasciuire lasciuū esse. Nā lasciuio
idē est qđ superbio. teuto. geilheit triben. Diecula est nomen diminutiū
a dies. Teren. Nō satis habes q̄ tibi dieculā addo. ¶ **Notabilia.**

Quia fm Grego. hodie mirabiliter cōuenit summus z infimus. i. deus et
homo. Antiquus z iuuenis. s. deus qui fuit ab eterno sine principio: z pus
er modo natus. Magnus z paruus: qui mundū sua manu cōseruat in vte
ro virginis cōtentus est. quē em̄ totus nō capit orbis: in tua se clausit visce-
ra factus homo. Diues z paup̄. nā cū esset rex regū dñs dominantiū: fas-
ctus est seruus seruoꝝ. Hic inquā natus est hodie p̄ prouidentia dīuinam
ante secula. i. ante mūdi creationē. Vñ ipse dicit: Ego sum alpha z o: pri-
mus z nouissimus: principiū z finis. Sic Anastasius: Eternus pater: eter-
nus filius etc. Vel natus ante saluationē mundi: aut ante tpa vltimę etatē
vel centū annoz: p qđ durat successio alicuius gñationis. Nā ante ch̄isti
natiuitatē mundus fuit cōstitutus p quinqz milia z ducētos annos minus
vno anno. Sed de fine mundi nulla datur certitudo. qz nō est vestrū nosce
tpa z momēta que pater posuit in sua potestate. Ch̄istus natus mirabilē
fm diuinitatē de patre sine matre ante oia secula: nasci etiā voluit ineffas-
biliter fm humanitatē de matre sine patre in fine tēpoz. Et fm virāqz na-
tūitatē tpalē z eternā est filius regis: vt patet ad Roma. j. Pater pmissit
euangelii de filio: qui fuit dñs fm diuinitatē z eternā natiuitatē: sicut et
tēporalē: dabit em̄ ei dñs deus sedē dauid patris eius: Luce. j. Hic inquā
ch̄istus voluit saluare nos: nō ppter nostra merita: nec em̄ nra bona opera
ipm mouerūqz ad saluandū nos: sed sola miseratione sue pietatis. vñ aplūs
ad Titū. iij. Nō ex operibz inuicē que fecimus nos. s. prius. qz nulla bona
opera feceramus: sed potius multa mala. Erasmus em̄ inimici eius ppter

**Originale
pctm**

**Ch̄isti, nati-
uitas miracu-
losa:**

peccatū. Ad R
sum nature fac
gimans seu cal
ch̄istus esset me
ch̄istus deus
tipes deitatis
ergo mundus re
manitate fieri n
onis formisima
cipiens: z in eru
Totū mundū: r
humani. Quia
Reg angelus
em̄ bap. qui cō
incarnatio nō
nē: q̄ calcens b
dicit: Nō sum
vniōis deitatis
de virgine nā?

Nec nox

rut scios, f

stringit clar

Gaude d

cinentes an

mana nri ca

Et quoz

rū suscipe p

facere dign

¶ Ostendit ch̄

¶ Ordo. (N

us nunq̄ app

n. rriū regū

. i. posttribz

cupant z illi

brā dei genit

go. Gaude vi

laudantes gl

ad. uuar. Qui

(parris: q̄ cau

tove). i. refice

peccati. Ad Roma. v. Natiuitas christi fuit sup naturalis: q; pter cur sum nature facta est. Non em ex cõmitione virili: neq; p corruptione vir ginitatis seu castitatis. Fuit etiã autore Augusti. mundo necessaria: vt ipe christus esset mediator dei z hominũ: z recõciliaret nos deo patri. Nã ex q; christus deus factus est particeps nostre nature: fecit nos ecõuerso partu: cõpes deitatis: qui ante natiuitatem fuit impassibilis z incorruptibilis. Si ergo mundus redimi debuitchristũ pati oportuit. Qd nisi mediante hus manitate fieri nõ potuit: q; passibilis efficere. Itaq; p hoc opus incarnati onis fortissima vicit q; sunt in mũdo. Scĩpm ex humilitate formã seru ac cipiens: z in cruce moriens. Diabolũ: ex potẽtia patres a limbo redimẽs. Torũ mũdũ: vt pater Ioan. xvj. Et omne intellectu angelicu pariter et humanũ. Quis em plene excogitare poterit modũ dñice incarnationis? Neq; angelus quisq; neq; homo: neq; aliq; creatus intellectus. Ioãnes em bap. qui cõparatus est angelo: se intelligere nõ posse cõmemorat huius incarnationis modũ: nec soluere posse nodũ indissolubile p vocis expressio nem: q; calceus humanitatis assumpsit substantiã diuinitatis. Ideo Ioan. dicit: Nõ sum dignus soluere corrigiã calciamenti eius. i. aperire modũ vnionis deitatis z humanitatis. Quis vnq; maius vinculũ audiuit: q; hõ de virgine nat? potẽtius opus fortassis q; creatio mũdi tota. Hec Augu.

Christi nati
uitas supnas
turalis.

Christi nati
uitas fortis.

Nec nō vacat noui sideris luce: quod magorũ oculos ter
ruit scios. Nec gregum magistris defuit lumen: quos pre
strinxit claritas militum dei.

Gaude dei genitrix: quã circumstant obstetricũ vice con
cinentes angeli gloriã deo. Christe patris vnice: qui huius
mana nr̃i causa formã assumpsisti: refoue supplices tuos.

Et quorũ participẽ te fore dignatus es iesu: dignanter eo
rũ suscipe preces. Ut ipsos diuinitatis tue participes deus
facere digneris vnice dei.

¶ Ostendit christi natiuitatẽ fuisse reuelatã ex noue stelle apparẽtia: dicẽs
¶ Quid. (Hec nōr). i. eius (vacat). i. caret (luce noui sideris). i. stelle q; pri
us nunq; apparuit (qd). i. sidus (terrũt). i. timorẽ incussit (oculos magorũ)
. i. triũ regũ (scios). i. sapiẽtia edoceros. (Hec lumẽ defuit magistris gregũ)
. i. pastorb; (quos) pastores (claritas militũ oei). i. angelorũ (perstrinxit). i. oc
cupauit z illuminauit. Propter qd cõmẽdat virgine gloriosam: dicẽs. O
brã dei genitrix gaude. i. de hac ineffabili filij tui natiuitate. Sic z Gre
go. Gaude virgo gloriosatãra. ple generosa. (Quã angeli p̃cinctes). i. col
laudantes (gloriã deo: circũstant vice). i. loco (obstetricũ). i. mulierẽ q; partũ
adiuuãt. Quare pet. idẽs ad christũ dirigit: dicẽs. O christe vnice nate
(patris: q; causa nr̃i). i. ppter nos (assumpsisti humanã formã). i. naturã (res
foue). i. refice z cõforta (tuos supplices). i. famulos tibi supplicantes. Et o

De sancto Stephano!

vnice iesu fili dei (suscipe pces). i. orationes nras (dignanter). i. gratias: eoz
hoim pferam (quoz dignatus es). i. voluisti (te fore). i. esse (participes: vt tu
deus z vnice fili dei digneris). i. tua infinita clemencia z misericordia (ipsoz) scz
hoies (facere principes tue diuinitatis). i. glie celestis. Et q p misericordiam di
gnatus es fieri particeps nre humanitatis: fac nos p eandē misericordiam par
ticipes diuinitatis. ¶ Vocabula. Nox dr a noctin grece: qd est vigila
re latine: p parrariū: qz tūc minime vigilamus. Vacat cū datus fcat int
dic: vel operā dat. Sed vacat cū obliō fcat carere. Vagus regē: specus
latores: rez sapiozē z incantatozē fcat. Vnde Picū Hyandulanū desup
Sciūz. sciens vel docens atqz discretus. Vnde p cōpositionē psciūz in
sciūz cōsciūz. Prestingere est impedire vel obsecare. Vnde ptingū. i. il
lusio oculo. Et ptingatōz illusōiem gaucker. Obstetrix. i. mulier peris
ta q parietū astat: z recipit fetū de vtero pgreddentē. Fore verbū defect
uū infiniti modi: fcat futurū esse. Sed abusive ponit p esse simplr. Dis
gnari est dignū haberi: vt hic. Vel dignū facere. Vrgi. Haud equidē ta
li me dignoz honore. Dignatus es est pteritū hui⁹ verbi dignoz. Et debz
declinari p vna parte oratiōis. qz nisi hoc esset: verba passiuā z deponētia
haberēt pterita: z alia ab eo formata tēpora. ¶ Horabilia. Qū christus
natus est in bethleē: suboriebāt stella nūqz p vīsa: q duxit reges ad locū
christi: q eū regē celoꝝ z dñm dñantiū inde cognouerūt. Vbi offerebāt sū
bi aurū thus z myrbā. Per aurū eius potētia designat. Thure magnifi
centia. Myrba dñica sepultura. Vnde extāt versus isti. Tres reges qruē
dñm: tria dona tulerūt. Caspar fert myrbā: thus Belchior: Balthazar
aurū. Aurū dat regē: verū dant thura pphetā. Myrba sepulturam signat
penāz futurā. Ex alio: put collegi ex lapidibz supra fores tēpli Argenti
neū. diui Laurētj. Accipe trine deus q fert tria dona sabei. Nec tibi q
dederit dona bñs erit. Auro donantis virtusqz pbat amāis. In myrba
bona spes: thure beata fides. Ex hac stella quidā eliciebāt: q cū nasceret
homo: tūc cū eo stella crearet q regeret cōseruaret z inclinaret eū ad bonū
vel malū. Quod falsum est. Nā ppe stella nō fuit: sed miraculosuz factū
habēs stelle dispositionē. qz nō habuit motū stellaz: nec locū. qz in aere p
cessit eos: nec vnq postea visus est qñ reges redierūt in sua regna. Sz qre
gentilibz p stellā christi natiuitas annūciata fuit Beda docet. qñ magis
irracionales erāt iudei: quibz angelū rationalem creaturā annūciat. Et
p pastoribz p alijs: qñ ipse futurus erat pastor z rector totius vniuersi. Etia
rōne simplicitatis z iusticie pastoralis: de quo inferius plura.

De stella do
mini:

Quare p stel
lā apparuit
gentibus.

¶ De sancto Stephano protho martyre Sequentia.

Nunc concordia famulatu colamus solennitatē: Au
ctoris illius exēplo docti benigno: Pro psecutoꝝ
precantis fraude suorum.

O Steph
ficne quies
Paulus
us christo
persecutor

¶ Hoc cantici
ad laudem eu
Nos christific
(concordia fam
nigno exēplo)
pbam (precant
persecutoꝝ). i.
num: vt pro ho
es (signifer). i. h
regū z dñs dñi
tus). i. cum esse
secutoribz. Lu
te quondā scz
i. per tuas pie
i. victoriā hab
roz) scz maner
regnum celest
Concorz idē
positū a con z
verbo famulo
culpa ponit. I
dicat quasi sig
Proficue ad
Quondam re
Christus pie
tum cōpositū
nū discreu de
Bucolicis. M
re pecuniā: v
terre pauum
est tripudiū a
pos sine pes
pedio pedis q
cōpositū a pp
de persecutoꝝ
¶ Horabilia.
A quo quidē
hic sōns erat

De sancto Stephano. Fo. VIII

O Stephane signifer regis summi bone nos exaudi: Pro
ficue quies pro tuis exauditus inimicis.

Paulus tuis precibus Stephane te quondam persecu-
tus christo credit. Et tecum tripudiat in regno cui nullus
persecutor appropinquat.

¶ Hoc canticū cantat in honore sancti Stephani protomartyris: in quo
ad laudem eiusdem honoramur.

¶ Vido.

Nos christi fideles (colamus). i. veneremur (hanc solennitatem). i. festivitatem
(concordi famulatu). i. unanimi officio quod faciamus (docti). i. instructi (bes-
nigno exemplo). i. experimentaliter doctrina (illius auctoritas). i. doctoris Ste-
phani (precantis). i. orantis (pro fraude). scilicet ostensa in sua passione (suorum
persecutorum). i. eum torquentium. Illa exclamatio facit ad beatum Stepha-
num: ut pro nobis intercedere dignetur: dicens (O bone Stephane) qui
es (signifer). i. ferens signa martyris (summi regis). i. iesu christi: qui est rex
regum et dominus dominantium (exaudi nos). sicut te deus exaudivit (qui es exaudi-
tus). i. cum effectu auditus (proficue). i. salubriter (pro tuis inimicis). i. per-
secutoribus. Eius causa est: quia o beate (Stephane Paulus persecutus
te quondam) scilicet tempore mortis et passionis tue (credit tuis precibus christo)
. i. per tuas preces quas pro eo fecisti ad christum converteretur (et tripudiat)
. i. victoriam habet (tecum in regno) scilicet celesti (cui). i. regno (nullus persecu-
tor) scilicet manens in eo statu (appropinquat) quia non solum non intrat tale
regnum celeste: sed nec appropinquat.

¶ Vocabula.

Concoris idem est quod uniformis: generis omnis: comparabile et mobile: con-
positum a con et a nomine cor. Famulatus nomen quarte declinationis: a
verbo famuloz. Fraus licet proprie sit deceptio: tamen hic pro malicia vel
culpa ponitur. Ita etiam apud Virgilium: Quis deus in fraudem. Signifer
dicitur quasi signum ferens. et componitur a nomine signum: et a verbo fero fers.

Proficue adverbium est: derivatum a nomine proficuius: et fecit utile.

Quondam temporis adverbium significat presens preteritum atque futurum.

Christus dicitur quasi christmate vinctus. Inde christianus. Credo ver-
bum compositum a cretum et do. Cerno enim in supino habet cretum: ut cōcre-
tum discretum decretum. Et significat fidei committere: vel confidere. Virgilius in
Bucolicis. O formose puer nimium ne crede color. Etiam est mutuo das-
se pecuniam: vel est ad servandum committere. Tripudium est saltatio: quasi
terre pavum. Nam pavire est percutere. unde pavimentum. Et tripudiare
est tripudium agere et saltare. teu. dantzen. Et est neutrale verbum a tres et
pos sine pes compositum: quia in chorea triplex sit pedum variatio. Sive a
pedio pedis quod est calco: quia in chorea tellus peditur et calcatur. Persequor
compositum a prepositione per: et verbo sequor. et dicitur quasi valde sequor. In-
de persecutor est qui non cessat sequi. Etiam idem est quod vlescor et c.

¶ Notabilia. Variata dei est quodam fons: cuius omnes virtutes sunt quodam rivuli.
A quo quidem fonte rivulis mediantibus omnis vite sanctitas procedit. Et certe
hic fons erat in anima beati Stephani: qui dicitur plenius gratia et fortitudine.

Gratia dei.

De sancto Stephano:

**Virtutes co
repe.**

**Stephanus
coronat' tri
plici corona.**

**De Paulo
aplo.**

**Prelum tri
plex.**

Et sequit' q' habebat oēs alias virtutes: q' virtutes fm esse pfectū sunt sibynuicē cōnere. Quis em' vna virt' fm se impfecta possit esse sine multis alijs fm esse: m' pfecta nō potest haberi aliqua quin habeantur omnes. **Secundū.** Stephanus interpretat' corona sine coronat' p marty: i' tolerantiā. Nā triplicē coronā habuit. s. v'ginalis lilij: doctrina magisterij: z triū pho marty: quib' specialiter est coronat': vt stellis auro z gēmis. **Dicit'** est aut' p'homarty: a p'rothos primū: z marty: testis: q' primus post chm marty: erat: sicut Abel iustus. **Tertiū** de brō aplo Paulo notandū: q' in iuuetute fuit psecutor Stephani z oim christianoy. Sed postq' beat' Stephanus p eo orauit vt fidē christi reciperet: statim suis p'cib' puerfus est ad fidē. **Un'** z brūs Grego. rogat hoc cārico: vt z nos in firmitate fidei dignet' cōfirmare: qm' vn' fuit de septē diaconis ab aplis in ministeriū ordinatis. **Quartū.** Iudei p'ra brm Stephanū triplex plū inuendebant: Primū disputatiōis erat. Sed vidētes se nō posse pficere aut vincere eū: nec sapiētiē z spiritui eius resistere q' loq'bat': ad secūdū venerūt: vt eū falsis testib' accusarēt de blasphemia in deū: in Moyse: in legē z in tēplū. **Un'** legē tripliciter cōmēdauit. s. rōne dātis dei: z rōne administrāti moys: z rōne finis. q' dat vitā eternā eā debite seruanti. **Vidētes** aut' se nec sic pficere: tertū cogitauerūt: vt eū supplicijs z tormētis superarent.

**Nos proinde supplices ad te clamātes z precibus te pul
santes: Oratio scitissima nos tua semp cōciliet deo nostro.**

**Ue Petrus christi ministrū statuit: tu Petro normā cre
dendi astruis: ad dextram summi patris ostendendo quem
plebs furens crucifixit.**

**Ue christus elegit Stephane: p quē fideles suos corro
borer: se tibi inter rotatus saxoy solatio manifestans.**

Nūc inter iclytas marty z purpuras coruscas coronat'.

Ad beatū Stephanū petitiones dirigens ait. **¶ Do.**
(Proinde). i. p'pterea (nos supplices). i. humiliter petentes z clamātes (ad
te: z pulsantes te p'cib') vt (oratio tua scitissima). i. intercessoria p nobis (res
cōciliet). i. in amicitia restituat (nos deo nro) cū q' p p'ctm inimicitias p'ras
rimus. **Demū** q're b. Stephanus fuit in fide cōfirmatus oñdit p ei' mart
ryzū z p'mū post laborē: dicēs. **¶ Stephane** scitūs (Petrus statuit). i. ordi
nauit (te ministrū christi). s. ad officiū diaconatus: in q' (tu astruis). i. cōs
firmas (Petro normā). i. regulā credendi quā. s. a brō Petro receperis: z b
fecisti (ostēdendo). s. eū (quē plebs). s. iudeoy z gētiliū (fures). i. insaniens z
crudelis exūs (crucifixit) stantē vel sedentē (ad dextrā summi patris) z i por
tionib' bonis eius. **¶ Stephane** (christus elegit te). s. specialiter sibi i p'di
catorem (per quem fideles suos). i. in eum credentes (corroborer). i. confir
met (manifestans se tibi inter rotatus). i. inter icrus (saxorum). i. lapidum

(solatio). i. p
san celo (coron
ras). i. inter v
stiqui p dno p
z est aduerbiū.
sando z perene
malignantiū ol
cilio as are. i. a
Jouēz cōcilia
pacificare. A
addo: qm' aut
Robor aut du
re aut est volu
Inde rotatus: i.
cleos gloria: qu
erit. ¶ Hoc
sus: sed illa die
clesia. q' natiuit
est causa natiū
Unde Augusti
homo qui in no
celū fuit beatus
natiuitatis chri
ritual' z gl'iosus
est egressus de
tus: hodie Ste
angustia christi
triumphante: z
sionis. Sed q' p
nius esse debet.
ri reuerentia ha
sic voluit ordi
ungant. Nam
iungit: vt in La
bus. Candidus
nū. promartye.
clesia oim mar
natiuitas chris
ope: vt in Ste
tium ope z nō v
Stephani fac
sti. Sanctus po
lis: vbi postea ei
Stephani qua
fuit mentalis: in
calis tū. ita q' sp

De beato Stephano. Fo. IX

(solatio).i. p. solatio et refrigerio. **S**tephane (tu coruscas).i. splēdes (nūc) sin celo (coronatus).q. stephanus inter p̄cat corona (inter mēl̄tas purpur̄as).i. inter vestes rubras et coloratas sanguine tuo (martyrū).i. militū chrīstici p̄ dñō passi sunt. ¶ **V**ocabula. Proinde fecit p̄p̄erea vel p̄ eos et est aduerbiū. Supplices dicunt qui sunt in magna deuotiōe: a supplis cando et petendo dicti. Conciliū autē cōgregatio d̄r̄r̄t in p̄s. Cōcilium malignantiū obsedit me. Itē: Nō sedi cū cōcilio vanitatis. Inde fit Concilio as are. i. ad cōcilium iungere aut p̄ amorē iungere. Uerbi. Tu sceptra bouēq; cōciliās. Inde fit recōciliare: qd̄ est in gratiā reducere: placare et pacificare. Astruo verbū transitiuū fecit quasi ad aliū struo. Qñq; fecit addo: qñq; autē affirmo: vt hic. Corroborare est robur dare et firmare. Robor autē duo fecit. vii Robora sunt trunci: dicunt robora vires. Rota re autē voluere: vt in rota fit. Uerbi. Inuit nos secius ac rotat enseme: Inde rotatus. i. volutio vel iactiōe pena vel pressura. Inclutus ab in et cleos gloriā quasi valde gloriosus. Purpura est color: sicut sanguis conereto. ¶ **N**otabilia. Sciendū primo. b. Stephanus hac die nō est passus: sed illa die qua celebrat eius inuentio. Sed mutata sunt festa ab ecclesia. qz natiuitas chrīsti corporalis et gratioſa qua ingressus est in mundū: est causa natiuitatis spūalis et glorioſe p̄ quā sancti ingrediunt̄ in celum. Unde Augusti. Solus descendit dñs vt mūdos eleuaret. Et qm̄ prim⁹ homo qui in nouo testamēto mortē patiens et p̄ gloriā martyrii natus est in celū fuit beatus Stephanus: idcirco ordinauit ecclesia vt statim post festū natiuitatis chrīsti et corporalis et glorioſe fieret festū de natiuitate stephani spūrituali et glorioſa. Vñ Augu. Heri dñs exiit de vtero virginis: hodie seru⁹ est egressus de ergastulo carnis. Heri chrīstus fuit p̄ nobis pannis inuolutus: hodie Stephanus ab eo est stola immortalitatis indutus. Heri p̄sepi angustia chrīsti portauit infancē: hodie inēscas celi suscepit Stephanū triumphantē. Itē qz festū inuentiois eius sollemnius agebat q̄ festū passionis. Sed qz passio est dignior et glorioſior q̄ inuentio: ob hoc etiā solēnius esse debet. Ideo ecclesia festū passionis ad illud tranſtulit in q̄ ampliori reuerentia habeat. Itē ex aliis: hec tria festa que sequunt̄ natiuitatē dñi sic voluit ordinare. Primo qz chrīsto sponſo et capiti oēs sui comites adiungant̄. Natus em̄ chrīstus sponſus in hunc mundū tres sibi comites adiunxit: vt in Can. Dilectus meus candidus et rubicūdus: electus ex milibus. Candidus quo ad Joannē euāgelistā. Rubicūdus q̄ ad b. Stephanū p̄martyrē. Et electus ex milibus q̄ ad turbā innocentū. Secūdo vt ecclesia oim̄ martyrum generatōrum fm̄ gradū dignitatis inſimul adunaret: qz natiuitas chrīsti causa fuit. Est em̄ triplex martyrū. Primū voluntate et ope: vt in Stephano. Secūdū voluntate et nō ope: vt in Joanne. Tertiū ope et nō voluntate: qd̄ fuit in innocentibz. Secūdo nota qz lapidatio Stephani facta est eodē anno quo dñs ascendit: tertio die mēsis Augusti. Sanctus p̄o Samael et Nicodemus sepelirūt eū in agro Samalie: vbi postea eius inuentio fuit reuelata. Tercio dubitat: an visio b̄i Stephani qua vidit celos apertos et iesum stantē a dextris virtutis dei fuit mentalis: imaginaria: vel corporalis? Ad hoc dicūt aliqui qz fuit mentalis tū. ita qz speciali gr̄a fuit cōcessum Stephano videre nō solū hūma

De mutatio
ne festiuitatū
Stephani.

Martyrium
triplex.

De visione
Stephani.

De b. Joanne aplo z euāge.

Quō de^o pos
sit videri.

nitatē christi: sed etiā diuinitatē. Sicut de brō Paulo Augusti. dicit: qd si
bi cōcessa erat potestas videre diuinā essentia: eo qd erat doctor gentium:
Sed hoc est p̄tra mentē doctoz: qui cōcorditer dicunt qd talis visio nō est
cōcessa in p̄senti alicui hoim. Propter hoc dicunt aliq qd fuit visio imaginis
naria: ita qd in eius imaginatione fuerunt effigies diuinitus formate ad re
presentandū deū z hominē christū. sicut Esa. v. Esaias vidit dñm sup so
lū excelsū seraphin. Stantibz ex vtrazqz parte z mente: cognouit Ste
phanus signatū illius representationis. Et sic q̄tū ad hoc nō solū fuit ima
ginaria visio: sed etiā cū hoc mentalis: sicut fiebat p̄phetis. Et nō est du
bium quin isto modo potuit fieri. Sed pbabilius videt esse dicendū: qd a
corpore christi existente fuit imitatus visus stephani ad visionē humanis
tatis christi. Nam in potestate eius est qd corpus suū nō videat a longe: s3
de prope fonte. Et forte idem est de quolibet corpore alio glorioficator: qd
totaliter est subiectū anime. Propter qd videt qd ad nutum eius possit im
mutare visum indifferēter a longe z a prope. Sic in p̄tate eius est qd imu
tat visum in p̄pria vel aliena effigie: sicut dicit de corpore christi glorioso
Luce ultimo. Deitātē p̄o videre nō potuit isto modo: sed in visione ima
ginaria. Formata em̄ in virtute imaginatiua aliqua effigies ad representandū
deum: ita exterius pōt diuinitus formari ad imitationē corporalis oculi. si
cut suo modo fit in apparitione angeloz qñ a p̄parent in corporibz assum
ptis: quo corporaliter videt aliqua effigies corporalis: nō a deo sumpta s3 for
mata pōt ipm̄ representare oculo corporali. Sic pbabiliter potest dici qd sic
fuit in visione sancti stephani. Hētaliter tamē cognouit qd illa effigies
non erat ipsa deitas: nisi tm̄ representatiue.

¶ De scō Joanne aplo z euangelista.

Iannes iesu christo multū dilecte virgo.
Tu eius amore carnalem in nauī parentem li
quisti.

Tu leue coniugis pectus respuisti messiam secutus. Ut
eius pectoris sacra mernisses fluēta potare.

Tuqz in terris positus gloriā conspexisti filiū dei. Que
solum sanctis in vita crediū contuenda esse perenni.

¶ In laudem diui Joannis euangeliste hoc canticū canit. In q̄ bñis Jo
annes cōmendat ex quadam prerogatiua z dignitate amoris z miraculo
rū suor. ¶ Ordo. (O Joannes virgo multū). i. valde dilecte iesu chri
sto: tu liquisti. i. reliquisti carnalē parentē. i. patrē scz zebedeū (in nauī). i.
laborantē nauigio (amore). i. p̄pter amorē (eius). s. iesu christi. Et tu Joan
nes aplo (respuisti). i. cōtempnistī z sprenuisti (leue). i. vanū z transitoriu (pec
tus coniugis). i. vxoris tibi desponsate (secutus messiam). i. christū: (vt tu

meruisses por
(pectoris eius)
virtutes quas
ris cōspexisti:
i. videnda (fol
¶ Vocabula.
supino. Et fca
nomen cōmun
Leuis prima
quesissent cor
fluētia a flu
fir a per z am
Joannes qm̄
gunt. Primo
dilectio. qz ch
nis sibi dñdū.
corruptio. qz
Tertio inter
est secretorū re
de diuinitate v
cta est. Per qd
natio facta est
tus Joannes
deo laborasse
Ille statim r
in quo christu
meus esse dise
gelista adhuc
rimonio copu
refugit relinq
res qd illud idē
cit: cōuertendū
vbi dicit dñs:
lectioē p̄dient
nes recubuit z
ta oia secreta
homo mortali
vt patet per p
lus nocti cora
sunt manifest
sentendum:
qz quando chr
ginem. Mari
ecce filius tuu
uem: z ei dicit
virginē Mari

meruisse potare). i. bibere z erbaure (sacra fluente). i. sacra sapientiam (pectoris eius). i. iesu christi. Et alio sanctū euangelistā cōmendat penes virtutes quasq; speciales. dicēs: Et tu Joannes (positus). i. existens (i teris cōspexisti). i. vidisti (gloriā dei filij. Que). i. gloria (credit esse cōmēda) i. videnda (solū sanctis in perenni vita). i. in eterna vita regni celozum.

¶ **Vocabula.** Unquo verbū tertij ordinis: liqui in p̄rito habet caretq; supino. Et fecit modo relinquo: modo pecco: tunc est neutrale. Cōiung nomen cōmune fecit tam virū q; mulierē: uterq; em̄ illoz alteri iungit. Lewis prima p̄ducta idē est qd planus z mollis. Vergil. Et sepe in leui quesissent cornua fronte. **Hellas** hebraice dī: grece soter: lat. ne chust? Fluenti a suo suis dicit. Perennis idē qd p̄petuus: scribit sine b. quia fit a per z annus. Dicit etiā perennis a um adiectiue. ¶ **Notabilia.**

Joannes q̄tuor: habet p̄uilegia: q; p̄ q̄tuor eius interpretaciones intellē gunt. Primo dicit Joānes quasi gratia dei. In quo intelligit p̄cipua dei dilectio. q; christus ipm plus ceteris aplis dilexit: z maiora signa dilectio nis sibi ostendit. Secdo dī ioannes in q̄ est ḡra. Per qd tangit carnis eius in corruptio. q; virgo dilectus est a deo: z sic in ipso fuit gratia virginitatis. Tercio interpretat quasi cui donatū est. Per qd tangit tertij p̄uilegiū: qd est secretoz reuelatio. q; ei datū est intelligere multa secreta z p̄funda: sic de diuinitate verbi z p̄secratione seculi. Quarto idē est qd cui donatio fa cta est. Per qd matris dei recōmendatio tangit. Maxima em̄ a dño ei do natio facta est q̄ mater dei in eius custodia cōmissa fuit. Secdo cū bea

Joannis in
terpretatio.

Vocatio lo
annis ad apo
stolatum.

tus Joannes cū patre suo z fratribus suis Jacobo maiori z Tha deo laborasset in nauī p̄ piscatura: christus vocauit eū dicēs: Sequere me. Ille statim relictis retibus secutus est dñm. Nā motus verbis euāgelicis in quo christus ait: Nisi q̄s abrenūciauerit patrē z matrē aut vxorē: nō pōt meus esse discipulus. Legit em̄ in scholastica histo. q; cū scrius ioānes euā gelista adhuc iuuenis marie magdalene desponsatus esset z legitimo ma trimonio copulatus: dñs p̄o nuptie debebant celebrari: scrius ioannes subterfugit relinques cōiugē suā: spernēs desiderij carnale. Et dicit docto res q; illud idē erat cōmuni vbi christus primū signū suoz miraculoz fecit: cōuertendo aquā in vinū in chana villa galilee regionis. vt p̄z Jo. 4. ij. vbi dixit dñs: Implete hidrias aqua: z ferte architrēclino. Vñ speciali di lectioe p̄dictus fuit. Nā cū christus esset in cena tpe passiois: beatus ioan nes recubuit z obdormiuit sub pectore eius: z ibi diuinitus sunt ei reuelat a oia secreta celestia: de quibz Apocalypsim conscripsit. Et licet nullus homo mortalis in hoc mundo posset tantā gloriā videre nec intelligere: vt patet per philosophū secundo metaphysi. dicentis: Sicut se habet oeu lus nocticoracis ad lumen solis: sic se habet intellectus noster ad ea que sunt manifestissima in natura. Vñ si hoc in humanis: quid de diuinis sentiendum? Tercio de cōmendatione matris dei Marie: notandum q; quando christus saluator noster pendit in cruce videns matrem vir gineam Mariam nimis tristē z carentem solatio dixit ad eam. Mulier ecce filius tuus. Deinde vidit discipulum quem diligebat scilicet Joāz nem: z ei dixit: Ecce mater tua. Unde in questione est. quare christus ad virginē Mariam matrem eius dixit mulier: z nō virgo vel mater? Rñsio

Joānes mas
ritus magda
lene.

Cōmendatio
Marie.

De scō Joanne aplo et euāge.

**De p̄bo chri
sti in cruce:
Mulier ec
ce filius tu?**

**Eur Joāni
mater cōmē
datur.**

doctoꝝ est: q̄ ideo mulier dixit: z nō virgo: vt mitigaret castitatē z tristitiā
brē virginis. q̄ si virgo dixisset: plurimū bonoꝝ recordata fuisset q̄ ab ipso
recepit: z sic ampliori dolore fuisset aggrauata. Dicit em̄ Augusti. Chri
stus dixit mulier z nō virgo: ne iudei blasphemā in p̄sentia brē virginis
excitarent: q̄ nec hodierna die credūt ch̄istū de virgine natum. Sc̄do q̄
rit: quare nō dixit mater? Hoc p̄pterea fecit vt ipsa tanto plen⁹ in custo
dia h̄i Joannis cōfidere deberet. Sed Augustin⁹ dicit q̄ ideo ch̄istus
dixit mulier z nō mater respectu relationis. q̄ in p̄mo fuit in p̄pinq̄ vt fi
liatio extinguere: sic z maternitas. q̄ destructo vno relatiuoꝝ destruit et
reliquū. vt dicit p̄bs in p̄dicamētis. Quarto quare autē ch̄istus cōmen
dauit beatā virginē Mariā scō Joanni z nō alteri aploꝝ? At Bern.
factū fuisse rōne magne dilectionis: qua ch̄istus br̄m Joannē p̄ alijs apo
stolis dilexit. Sc̄do p̄pter integritatē virginitatis: q̄ decuit virginem vir
gini cōmendare. Et q̄ fuit notus pontificibz z sacerdotibz principibz: ita q̄
nullus auderet agere p̄tra eū. ergo cōmendauit ei beatā virginē: qui eam
ab infestatione iudeoꝝ melius posset cōseruare atq̄ tutari.

**De ch̄istus in cruce triumphans matri sue dedit custodē
dem. Ut virgo virginē seruaret atq̄ curam suppeditare.**

**Tu te carcere flagrisq̄ fractus testimonio pro ch̄isti es
gausius. Idem mortuos suscitauitq̄ iesu noīe venenum
forte vincis.**

**Tibi summus tacitū p̄re ceteris verbū suū pater reuel
lat. Tu nos omnes sedulis precibus apud deū semper
cōmenda.**

Ioannes ch̄isti chare.

**In hoc passu br̄is Joannes cōmenda in penā passionē: in mortuozū
resuscitationē: z in veneni sumptionē.**

¶ Ordo.
(Et ch̄istus triumphans). i. p̄ mortē suā superans z destruens mortē nos
strā eternā (in cruce: dedit te custodē). i. tutozē (matri sue: vt) tu (virgo). s.
existens (seruaret). i. in custodia teneres (virginē). s. Mariā (atq̄ suppedi
tares). i. administrares (curam). i. debitā p̄uisionē. **¶** Joannes (tu te). i. tu
met (fractus). i. punitus z debilitatus (carcere z flagris). i. incēdijs z ardoꝝ
ribus feruentis olei (es gausius). i. letaberis (p̄ testimonio ch̄isti). s. a quo
fuit missus ap̄ls vt p̄dicaret apud ephesum. Et tu (idem) Joannes (susci
tas). i. assurgere facis (mortuos: z tu vincis). i. superas sine nocumēto (for
te venenū). s. in potu datū (in noīe iesu) cuius signo crucis. s. muniens ille
sus euasisti. **¶** Ioannes (summus pater). i. oipotens deus pater (reuelat). i.
manifestat (tibi suū tacitū verbū). i. secretū filiū (p̄re ceteris). s. omnibz. **¶**
(Joanes chare). i. amabilis ch̄isto (tu cōmenda). i. cōmitte (nos oēs apud

Deum sedulis
tare nō fecit su
gis apere pec
tū videbit. Jo
Nam cura p
subiungo: Pel
lū fecit. Inuen
flagrare. i. ard
z ergastulū d
vt hic. Sed
uerbiū: hoc est
p̄dicare: z fam
adduci z pon
credens in dī
p̄dicandis fuit
probia sustin
sus ab exilio co
cit signū crucis
one p̄dicatiois
cognouit: q̄ p
nec audiuit. V
hoc testamur: z
lū: q̄ post reuer
bat ad sepulch
pus ligatū dī
magno deside
re nō potuit: p
esse gradus vi
quoz debem⁹
tem. Primus g
nus in p̄sonis.
nis. Tertius: r
ricia nos caue
nitentiā agam⁹
Septimus gr
uis: vt dīspu
z eam ope cōp
sed euicemus
Duodecim⁹
sedulis semp
do nō facit vt
deo peccatoꝝ
duar: dicit J

Deum sedulis p̄cibz, i. frequentibz orationibz. ¶ Vocabula: Suppedi-
care nō fecit sub pedibz dare: sed abundanter dare. Cicero. Creditores re-
gis aperte pecuniā suppediant. Idem. Cicroni meo suppediabis q̄n-
tū videbit. Iḡ hic suppediatares curā. i. dares aut ministrares necessaria.
Nam cura p̄ diligētia ponit: vel p̄ his rebus quarū cura habenda est. Un̄
subiungo: Pellundo designat suppeditoqz ministro. Flagitū q̄nqz flagel-
lū fecit. Iuuenal. Nec dura timebis flagra pati. Q̄nqz ardorē fecit: a quo
flagrare. i. ardere. Dic capi pōt p̄ vtroqz. Carcer d̄r q̄si carnē torquens:
z ergastulū d̄r sine captiuitas. Tacitus dicit qui tacet: aut de quo tacet:
vt hic. Sedulus aut̄ adiectiuū est idē qd cōtinuus. Inde fit Sedule ad
uerbiū: hoc est cōtinue. ¶ Notabilia. Lū br̄is Joānes iam incepisset
p̄dicare: z fama eius ita p̄ vniuersū creseceret: impator Domitian⁹ iussit eū
adduci z poni in doleū feruentis olei. Sed ipse sc̄us Joannes cōfideret
credens in dño illesus exiuit. Nā vt in actibz aploz legit ipse. p̄pter p̄bz
p̄dicatiōis fuit missus in exiliū ad insulā pathmos: vbi varia z diuersa op̄
probua sustinuit z magnas penurias viriliter z cōstanter. Tandē reuers⁹
sus ab exilio coactus fuit fortissimū venenū sumere. sed in dño cōfides fe-
cit signū crucis: z sic venenū sumpsit: z illesus euasit. Comendat etiā rati-
ōe p̄dicatiōis: qz p̄rogatiuā habuit. Nā ex reuelatiōe patris mysteriū dei
cognouit: qd prius incognitū erat humane rationi: z qd nemo vidit vnqz
nec audiuit. Un̄ in prima sua canonica dixit: Quod vidimus z audiuim⁹
hoc testamur: z de verbo vite annunciamus vobis. Legit etiā in passiona-
li: q post reuersionē apli ab exilio Trusiana mulier religiosa mortua fere-
bat ad sepulchrū. quibz sc̄us Joānes obuiat: iussitqz feretrum deponi z cor-
pus ligatū dissolui. sicqz Trusianā a morte suscitauit. Nā ip̄a in vita sua
magno desiderio desiderauit videre br̄m Joannē. sicqz qd viua cōtinges-
se nō potuit: post resurrectionē habere meruit. Sc̄do norandū duodeci-
esse gradus virtutis: in quibz br̄is Joānes videbat vitā cōplere. Ratiōe
quoz debem⁹ ip̄m merito diligere: z vniuersaliter oēm ita in virtute viuē-
tem. Primus gradus est: vt in deū credamus: qui est vnus in essentia z tri-
nus in p̄sonis. Secundus est baptisimus triplex: fluminis: fluminis z sangui-
nis. Tertius: vt cōtinentiā habeamus a fornicatiōe. Quartus: vt ab auar-
icia nos caueamus. Quintus: vt a gula p̄stringamus nos. Sextus: vt pe-
nitentiā agamus. qz gaudiū est angelis sup vno p̄ccōre penitentiā agente.
Septimus gradus est: vt in bonis operibz p̄seuerantiā habeamus. Octas-
mus: vt hospitalitatē amem⁹. Nonus: vt voluntatē dei in faciēdis q̄ramus:
z eam ope cōpleamus. Decimus: vt voluntatē in nō faciēdis nō q̄ramus:
sed euitemus. Undecimus: vt charitatē z dilectionē inimicis impēdam⁹.
Duodecimus: vt custodiendis curā adhibeamus. Tertio norandū nos
sedulis semp p̄cibz adherere deo n̄ro. Nā vt dicit p̄b. g. ethico. vna hiru-
do nō facit vers: sed multe. Sic etiā vna oratio vel deprecatio non reddit
deo peccatōrē acceptū: sed multe. Vultum etiā valere deprecatio iusti assis-
dua: vt dicit Iacobus in sua canonica.

Alia Joane
nis apli.

Exemplum
Trusiane

Duodecim
grad⁹ virtutū.

Assidua dep
catio.

¶ Alia sequētia de eadem festiuitate diui
Joannis apli z euangeliste.

Deb. Joanne aplo ⁊ euāge.

Uerbum dei deo natum: quod nec factum nec creatum venit de celestibus. Hoc vidit: hoc attrectavit: hoc de celo referavit iohannes hominibus.

Inter illos primitivos veros veri fontis riuos iohannes exiit. Toti mundo propinare nectar illud salutare: quod de throno prodit.

Celū transiit: veri rotam solis vidit: ibi totam mentis figens aciem. Speculator spiritualis quasi seraphin sub alis dei videns faciem.

Audit in gyro sedis qui psallat in citharedis quater sent procures. De sigillo trinitatis nostre nummo ciuitatis impressit characteres.

Quod laudem ⁊ bonorem beatissimi apli dei Joannis hoc quoque canticū in quibusdam ecclesijs canitur. In quo innuntiat dignitates ⁊ miracula diuini hominis: quibus cōmendat penes visionē quā habuit ex reuelatione diuina: ⁊ penes subtilitatē predicationis sue. Dicit ergo. **Q**uod. (Iohannes). s. euangelista (vidit). s. dū recumberet in cena sub pectore dñi (verbum). i. filiū (dei natum). i. genitum eterna generatione (deo). i. de deo (quod) scilicet verbum (nec factū) quia factio dicit mutationē (nec creatū) quia creatio dicit inceptionē: que dno deo cōuenire non possunt. (venit) scz in hūc mundū (de celestibus). i. de celis. Et hī in quā pbi iohannes vidit ⁊ hoc verbū attrectauit. i. mente reuoluit: ⁊ sic reuolutū de mente reuelauit ⁊ manifestauit hominibz in hoc seculo (de celo). i. de celesti eruditōe. Nūc cōmendat apostolū rationē primitiue pdicationis euangelij chusti dicens: (Iohannes) etiā euangelista (exiit). i. prodit (inter illos veros primitivos riuos). i. pimos scriprores ⁊ euangelistas. Vel apostolos riuos dixit: quorum fons est christus. **U**n aut (veri fontis). i. christi. Exiit in quā (propinare). i. prebere (toti mundo illud salutare nectar). i. salutiferā doctrinā euangelij (quod prodit). i. transiit ⁊ exiit (de throno). s. celozū. Et regrediens nō ad cōmendationē beati apostoli ratione visionis dicit: Sanctus iohannes (transiit). s. visione sua (celum) in qua (vidit rotam). i. infinitā maiestatem (veri solis). i. dei (figens). s. imprimens (ibi). s. in deum (totam aciem). i. cōtemplationē ⁊ sublimitatē (mentis). s. sue. Et ipse beatus iohannes (spiritualis). i. spiritualis (speculator). i. considerator (videns faciem). i. maiestatem (dei: quasi sub alis). i. velamine (seraphin). i. angeloz de ista excelsa hierarchia. (Audit etiā beatus iohannes in gyro). i. circulo (sedis). s. diuine maiestatis (qualiter) als legit quater sent. i. quater sex (procures). i. nobiles qui splendent in virtute dei. Vel legit: senes. s. viginquaginta seniores. (psal-

Deus nec factus nec creatus.

land). i. de
decantam
ras scrib
⁊ hoc de
vrat nec
quedam
plia. Q
sua cōra
perpetua
cit ergo
nem nec
participi
git omni
rie. P
tertio m
cis potu
figo ide
neutri ge
quibet
cithara
guum ve
triplicite
iū. Ecce
ascende
christus
solis. i. n
tri. Un
a patre se
ui. i. dona
nua. i. sep
utilitate
rerro. p. q
facta cog
do: plen
eo dicit:
tum in o
dinem v
Sed n
ipse in fig
tuit scrib
dicarōis:
gelizando
médation
colibe: m
Ecce exar
entes car

De b. Joanne aplo ⁊ euā: Jo. XII

lane). i. decantant (cū citharedis). i. reliqs cantonibz laudē deſineſſabiler
 decantantibus. De qua viſione b. Joannes (impōit characteres). i. ſigū
 ras ſcribendo. ſ. euangelū (nummo). i. imaginē (noſtre ciuitatis). i. mentis:
 ⁊ hoc (de ſigillo). i. de ſecreto (trinitatis.) ¶ **Vocabula.** Quia in littera
 dicat: nec factū nec creatū: nota q̄ entia ſunt duplicia. Quedā principiata:
 quedam eterna. Ens eternū eſt deus glorioſus. Sed principiata ſunt dū
 plicia. Quedā ingrediunt in eſſe per generationē: ⁊ iſta corrumpunt per
 ſua cōtraria. Alia ſunt entia que ingrediunt in eſſe p creationē: ⁊ iſta ſunt
 perpetua a parte poſt: ſed nō a parte ante: ſicut angeli ⁊ intelligentie. Dis
 cit ergo reſtus: nec factū nec creatū. q. d. filius dei nec habet eſſe p factio
 nem nec p creationē. Atrecto frequentatiuū eſt a verbo attraho. Nat⁹
 participiū a naſcoz. Celum a verbo celo venit: qd̄ eſt tēgo: quia celum te
 git omnia. vt Plinius teſtaſ in principio ſecundi libri naturalis ſue hiſto
 rie. Primitiuū adiectiuū eſt a nomine primus. Alectar neutri generis ⁊
 tercie inſectionis nomen: ſumit hic pro chriſto. quia ſicut neccar eſt dū
 cis potus melleus ipſius lingue: ſic chriſtus dulcorat corda fidelium.
 Figo idem eſt qd̄ firmiter pono. Inde fixus. i. firmus. Seraphin nomen
 neutri generis plurale tñ: qd̄ ſeat chozū angeloz. Sed in maſculino ſeat
 quēlibet angelū illius chozi. Eutharedus nomen maſculinū ſeat aliquē
 cithara canentē. Character nomen maſculinū tercie inſectionis ſeat ſis
 gnum vel figurā alicui rei impreſſam. ¶ **Notabilia.** Primo Joannes
 tripliciter cōmendatur. Primo in ſubtilitate viſionis. quare ſcribit Apoē.
 iij. Ecce ego iohannes vidi oſtū apertū in celo. Et iterū: Vidi angelum
 aſcendentē ab ortu ſolis habentē ſignū dei viui. Per angelū aſcendentem
 chriſtus intelligit: qui dicat magni conſilij angelus. Aſcendentem ab ortu
 ſolis. i. natū de virgine. Habentē ſignū dei viui. nam equalis fuit deo pa
 tri. Vñ in ſymbolo Athanaſij legiſ: Qualis pater talis filius. Itē filius
 a patre ſolo nō factus nec creatus: ſed genitus. Habentē etiā ſignū dei vi
 ui. i. dona ſpūſſancti. de quibus ibidē: Vidi angelū dei habentē ſeptē cor
 nua. i. ſeptē dona ſpūſſancti. Secundo cōmendat apłs iohannes in ſub
 tilitate cognitionis. Vñ Apoca. iij. Ecce animalia plena oculis ante et
 retro. p que intelligunt euangeliz. Per plenitudinē vō oculoz intelligit
 facta cognitio. Habet enim apłs ille plenitudinē diſcretionis in cognoscē
 do: plenitudinē affectionis ⁊ deſiderij: plenitudinē predicationis. Vñ de
 eo dicat: In medio eccleſie aperuit os eius. Et habuit plenitudinē virtutis
 in operatione. Vñ veſtimenta eius ſicut nix dealbabit. Nā p albes
 cinem veſtiū nihil niſi puritas conſcientie ⁊ ſanctas vite intelligitur.
 Scdo notandū q̄ iohannes conſcripſit euangelia de maiestate dei. Ergo
 ipſe in figura aquile deſcribit: quia nullus euangelizaz tam profunde po
 tuit ſcribere de diuinitate dei ſicut ipſe. Vñ cōmendat de vilitate ſue p
 dicatōis: qñ de aſperitate extremi iudicij p̄dicauit: ⁊ qñ gloriā deitatis euā
 gelizando manifeſtauit: ⁊ eā cunctis hoibz repromiſit. Tercio ad recō
 mēdationē apłi ſcribit: erat q̄tuo: aialia i ore diuerſa: hñtia ramos i ore
 colūbe: mel i ore leonis: ſtaterē i ore piſcis: gladiū i ore filij hois. Judi. xij
 Ecce ex amē apłi ⁊c. Habet enim b. iohānes iſta q̄tuo: in ore ſuo ſm q̄tuo:
 p̄tutes cardinales. Eſt ei colūba p iuſticiā: leo p fortitudinē: piſcē p tēperā

Entia dupli
 cia.

Expoſitio
 Apoca. iij

Quatuor
 plenitudines
 iohānis apłi.

Joannes
 aquila.

Comparatio
 iohānis.

De b. Joā ne ap'lo ⁊ enā.

tiā: filius hoīs p prudentiā. Habuit em̄ in ore doctrinā bone opationis: q̄ p ramū intelligit. vñ Bcñ. viij. Porrans ramū olivę virentib; folijs. qz qui docet bene operari: ramū virentē habet in ore. Scdo habuit doctrinā eterne retributionis: qd̄ intelligit p mel. nā dulcedo vite eterne mellī cōparat. Vñ Grego. De ore prudentis pcedit mel. Itē in Lanf. Favus distillans labia eius. Lū ergo habuit in ore mel: etiā habuit apes qui pungunt ad eterne vite dulcedinē. Vñ Grego. Qui afflictionē p veritate suscipiunt: illi vera dulcedine satiant. Itē habuit doctrinā humane redēptionis: qd̄ intelligit p staterē. Ad Petri em̄ ap'loz principē dī: Discem qui primus ascenderit tolle: ⁊ aperto eius ore inuenies staterem: illū sume. p me ⁊ te. Stater ille inuentus ipse est christus: qui nos a tributo eterne mortis liberavit: ⁊ seipm p nobis in censum dedit. Nā ante passionē eius totus mundus fuit tributarius diabolo: vt pater p Barthē ⁊ Hieremā: dicentes: Princeps pumicie factus est sub tributo. Et nos tanq̄ census presentari oportuit ad infernū. Itē habuit doctrinā in ore extreme vltionis: qd̄ intelligitur p gladiū. vt pater in Apoca. Et de ore eius gladius ex vtraq; parte te scindens. Itē: Posuit os meū vt gladiū acutū. Tercio notandū de visionib; quas Joannes describit in Apoca. Primo vidit rotā: p quā eternitas dei intelligit. qz sicut rota est rotunda ⁊ principio ac fine caret: sic eternitas dei q̄ p rotā intelligit caret eisdem. Vel p rotā intelligit describit p̄rio electoz: qui sunt pdestinati ad eternā vitā. Scdo vidit multitudinē angeloz habentiū alas: quib; regebant faciem dei. Nam vt dicit ibidem: Seraphin stabant sup illud: sex ale vnū: ⁊ sex ale alteri. Itē audiuit. xxiij. seniores decantare laudem dei. Nā vt scribit ibi: Tunc viginti quatuor seniores ceciderūt: singuli habētes citharas ⁊ phialas aureas plenas odora mētoz. ⁊ cantabant canticū nouū dicentes: Dignus es dñe accipere librū ⁊ aperire signacula eius: qm̄ occisus es: ⁊ redemisti nos in sanguine tuo. Et ibidē: Vidi in circuitu sedis sedilia: ⁊ sup thronū sedentes viginti quatuor seniores circumiectis stolis albis: ⁊ in capitib; eoz corone auree: ⁊ audiui eos dicentes: Salus deo nostro. Quarto notandū de sigilli impressiōe: q̄ dñs iesus p nobis gerit signū quinq; vulnerū: eoz dīb; nostris fides liter imprimendo. Sic in Lanf. dicit: Pone me vt signū sup cor tuū ante imaginē. Et tale nobis b. Joannes impressit: cū nos verbis sue doctrine informauit. Vñ Hiere. Verba mea quasi ignis ardens ⁊ malleus contesrens petras. Propterea dicit phs. ij. de aīa: q̄ actus actioz sunt in patiente p̄disposito. Si ergo aliq; voluerit recipere figurā de sigillo trinitatis: oportet vt p̄disponat cor suū p deuotionē ⁊ p cordis contritionē: vt ap̄ fiat ad recipiendū impressiōē sigilli. Sic Dauid in ps̄. Factum est cor meum tanq̄ cera liquefscens.

Iste custos virginis arcanum originis diuine mysterium
scribens euangelium mundo demonstrauit. Celi cui palla
tium christus suum lilium filio tonitruī sub amoris mutui
fide cōmendauit.

Joannes vidit rotam.

De visionib; bti iohannis.

De sigilloz impressiōe.

Hauri
nat fidei
entis ole
hic na
rum. Qu
hic in
struit. A
latrauit

Qd̄ a
Qd̄ a
cruce cō
ad morte
boib; ara
nap in di
tinā mar
uit in qua
missima
q̄ mirac
bi(viru
tas fidei
stum/Pe
nes sit in
dolore. (A
formet ⁊
margarit
(virgula
(hic iohan
p̄cipit. s. p
scz eos (q
(quod eb
uit). i. ins
trus toni
in. ij. De
de mutuo
trabere: ⁊
declinabil
neutri gen
dicitur: ⁊
inferent p
vāū m̄stru

Haurit virus hic letale vbi corpus virginalē virtus seruat fidei. Pena stupet q̄ in pena sit iohannes sine pena bulentis olei.

Hic naturis imperat vt z saxa transferat in decus gemmarum. Quo iubente riguit: auri fuluū induit virgula siluaz.

Hic infernum referat: morti iubet vt referat quos venenū strauit. Obstruit quod ebeon cberintus z martion perfide latrauit.

¶ Hic autor cōmendat sanctū Joannē rōne custodie virginalis. dicens: ¶ Ordo. (Iste) scz Joannes qui fuit (custos virginis). s. Marie sibi in cruce cōmissa a dño. Vel custos virginis. s. pprie: erat em̄ virgo vsqz ad mortem. (Scribens euangelū demonstrauit). i. manifestauit (mūdo). i. boibz (arcanū mysteriū). i. sacru secretū (diuine originis). i. emanatōis p'os naz in diuinis. Et iste est Joannes (cui christus cōmēdauit suū titlū). i. in timā matrē suā: que est (pallaciū). i. templū z habitaculū (celi). Cōmendat uir in quā ei tanq̄ (filio conueru). i. altitonanti z alta canenti (sub fide). s. firmissima (mutui amoris) qui. s. erat inter Mariā z Joannē. Hūc penes qnqz miracula eū cōmendat dicens: (Hic) Joannes euāgelista haurit. i. bis bit (virus letale). i. venenū mortiferū (vbi). i. in quo haustu (virtus. i. firmis tas fidei sue (seruat). i. cōseruat (corpus). s. suū (virginalē). i. incorruptū z castum (Pena) z ipse punitor seu toror: Domitianus (stupet). i. mirat (q̄ Joā nes sit in pena). i. in dolio (bulentis). i. feruētis (olei) scd (sine pena). i. absqz dolore. (Hic). s. Joannes (imperat naturis) rcrū scz (vt z transferat). i. trans formet z immutet (saxa). i. lapides duos (in decus gemmarū). i. splēdidas margaritas (z quo). s. Joannē (iubente). i. p'cipiente (riguit). i. induratiū est. z (virgula siluaz). i. ligneus baculus (induit fuluū) splēdorem scz (auri). Et (hic) iohannes (referat). i. aperit z recludit (infernū) in quo erant: z (iubet). i. p'cipit. s. p'dicando rectā fidē. s. diuinā virtute moniti (vt referat). i. reducat scz eos (quos strauit). i. interfecit (venenū): z (obstruit). i. destruxit scz illud (quod ebeon cberintus z martion). s. illi tres heretici: z quisqz eoz (latras uit). i. instar canis clamauit (perfide). i. cōtra fidē. ¶ Vocabula. Toni trus conueru z conueru idē fecant: scz sonū factū in nubibz. De vtroqz parz in. ij. De theoz. oz. Mutuus autē adiectiuū idē qd vicissitudinarius. In de inuicē aduerbiū: hoc est vicissim. Haurire pprie fecit aquā de fonte trahere: z est quarta ordinis verbū: z hic capit p' sumere. Virus nomē in declinabile neutri generis venenū fecit. Letale quasi mortale: a letū leti neutri generis noīe descēdit: qd substantiuū plurali carens fecit mortē. sic dicitur: Linque merū leti. i. mortis. Pena hoc loco tria fecit. Primo pro inferente penam ponit: vt pro cesare Domitiano. Secundo significat pes natū instrumentū: scz seruens oleum. Tercio p dolore capitur. Fuluus

De b. Joāne aplo z euāge.

adlectiuū idē qđ splendidus: z feat pprie splendorem metalloz. Inferus in singulari numero masculini generis est: in plurali pō neutri. Vñ Proverbior. i. Deglutiamus eum sicut infernus viuente. Et Job ca. xxi Ducunt in bonis dies suos: in puncto ad inferna descendunt. Inferus inferi etiā quandoq; p inferno ponitur: vt est apud Ps. Quis est homo q non videbit mortem: aut eruet animam suam de morte inferi? Ebeon: Eberinus z Hartion propria sunt hereticor noia. De quib; Hantuas nus in libris de paciēcia: z Rabanus de institutioe clericor: z nos cōsequēter in notabilibus plura dicemus. Scruuit idē qđ interfecit. Nā sterno verbum plura feat. Sternitur em equi uoce marelectus: a sellis z hostis. Legit etiā pteritū sternui a sterno. Propert. Argutū sternuit omen amor.

Perfide aduerbiū qualitatē est note significationis. ¶ Notabilia. Primo Joannes dicitur filius tonitruū ppter constantiā pdicationis z altam eius naturam. Nā vt tonitrus ab alto venit: sic z eius sermo. vñ canit de eo: Vox tonitruū cui deus in rota. Vel dicitur vox tonitruū: quia cōtra diuitias mundi disputauit z predicauit. sicut legitur in passionali: quando scz Joannes contra diuitias huius mundi disputaret: inuenis quidā mor tuus efferebat qui triginta diebus habuit vxorem. tunc amici illius mor tuū ceciderunt ad pedes eius: vt ipsum in nomine dñi suscitaret. Plenti igitur populo beatus Joannes illū mortuū suscitauit. Vñ contigit eodē tempore q beatus Joannes habuit penes se duos discipulos quos conuerterat ad fidem. qui postea doluerunt q omne substantiā reliquissent: z uoluerunt ad gaudia mundi redire. quib; mortuus ille suscitatus ait: Miseri uidi angelum vestrū stentem: demonē pō gaudentem. perdidistis em eter na pallatia: gemmis preciosis fabricata: mirabilis claritatis contēntia: copiosis epulis referta: delitijs plena: gaudijs glorioza: in eternū pmāsura:

¶ Notandum secundo q octo sunt pene inferni: que his versib; continent. Hermes z tenebre: flagellū: frigus z ignis: Demonis aspectus: scelerum confusio: luctus. Prima pena est vermuū: quia in inferno sunt vermes continue homines rodentes. Ideo dicit Esaias: Ignis eorū non extinguetur: nec vermis eorum moritur. Per quas intelligitur conscientia animarum: qua cognoscunt se iuste damnatas. Secūda pena est vmbre z tenebre ex teriores: vt est in euangelio. Per quas intelligitur cecitas mentis: sic q nō possunt videre gaudia beatorū de quibus sunt extrusi. Tertia est flagellatio in singulis membris: z precipue illius cum quo grauius peccauerunt. Quarta pena est frigus intolerabile. Nam vt dicit in euangel. ibi erit fletus oculorum z stridor dēntium. Quia dicit doctores q duo opposita cōtraria stant simul in inferno: scilicet maxima frigiditas z maior caliditas. Transibunt em anime peccatrices de aqua niuea ad calorem nimium: vt dicit Job. Quinta pena est ignis incensus: qui non potest extinguī. vt dicit euangelista: Ligatis manibus z pedibus in ignem inextinguibilem eieciatis eum. Sexta est aspectus horribilis demonum. quē humana lingua nō potest eloqui. quia sulphur z pīx cum flamma ardente de eorum ore pro cedunt. Septima pena est confusio scelerū z pctōz: qz propua pctā clāmant super eos. Octaua est pena luctus z clamoris: quem indefinēter faciunt eiulando.

Joānes filius
tonitruū qre

Exemplū de
mortuo resus
citato.

Octo pene
inferni.

Tentio
mum est
cterum
lus Joā
mēbatur
Qui vene
dim gust
stantes
miciam
sacilegi
su igitur
pili eius
dicitur:
suesed il
celebrat
nes apol
dem con
Di quad
duros: z
aris Joā
sit afferri
Ite et re
didistis.
z paruo
omnes m
re: Quo
speciem i
finita: sed
dicit phil
mutari nō
Notand
mortis ob
ferorum
Sed bea
rioni dep
quod qu
Nunquid
tur tibi z
poretate
tus Joā
pros redd
pedicame
Quasi die
viam. De
nis venen
doutille s

Tertio norandum beatū Joannem tria miracula specialia fecisse. Primum est veneni assumptio. Secundū feruentis olei euasio. Tertium species transmutatio. De primo legitur in passionali. Cum beatus apostolus Joannes rediret ab exilio: ⁊ verbum dei predicaret: proconsule invitabatur vt dñs immolaret. Qui dum renneret: in carcerem mittebatur. Cui venenum preparabatur: quo mediante Joannes interficeretur. Qui dum gustasset: virtute dei cooperante sibi non nocuit: sed duos alios gustantes interfecit. Quod cum vidisset proconsul: misit litteram ad Domitianum imperatorem: in qua sanctum apostolum Joannem magum ⁊ sacrilegum: iudeorum contemptorem ⁊ crucifixi cultorem nominauit. Iussu igitur Domitiani imperatoris ad Romam ducebatur: vbi omnes capilli eius in derisionem abradebantur. Et ante portam virbis: que latina dicitur: in dolum feruentis olei mittebatur. Nullum tamen dolorem sensit: sed illesus exiit. Quo loco ecclesia erecta est. Et illa dies martyrii sui celebratur per vniuersum. Aliud miraculum quo claruit beatus Joannes apostolus ⁊ euangelista. Dum beatus Joannes iuuenes duos ad fidem conuertisset: qui omnia sua bona ⁊ diuitias pauperibus erogauerāt. Hi quadam die viderunt suos cognatos ⁊ amicos preciosis vestibus indutos: ⁊ seipsos egentes ⁊ pauperes: ceperunt contristari. Quod cum beatus Joannes notauisset: ⁊ eos facie tristes vidisset: virgas ⁊ lapides iussit afferri: quos in aurum ⁊ gemmas preciosas conuertit. dicens ad eos: Ire ⁊ redimite vobis terras quas vendidistis: quia celestia premia perdidistis. Estote diuites temporaliter: vt in eternum mendicetis. O stulti ⁊ parui ad credendum: nonne videtis si diuitias mundi acceptare vellem omnes montes ⁊ lapides in purum aurum virtute dei possem transmutare? Quod est contra omnes naturales: qui dicunt impossibile esse vnam speciem in aliam transmutare. Verum est virtute naturali siue humana ⁊ finita: sed virtute supernaturali vel diuina ⁊ infinita est possibile. Unde dicit philosophus: Gaudeant alchimiste: quoniam species rerum transmutari non possunt.

Norandum quarto: q̄ in littera tanguntur tria: scilicet inferni resecratio: mortis obedientia: ⁊ mortuorum resuscitatio. Primum est contra iura infernorum. quia ex sacris litteris habetur q̄ in inferno nulla est redemptio. Sed beatus Joannes iuuenes veneno suo interfecit: ⁊ etiam damnationi deputatos liberauit: ⁊ illorum animas corporibus suis reddebat. quod quidem pro magno miraculo reputatur. De secundo dicitur in Ps. Nunquid mortuus facies mirabilia: aut medici suscitabunt ⁊ confitebuntur tibi? Quasi dicat: q̄ post Christi resurrectionem mors tantam habuit potestatem: vt raptos ⁊ morti deductos reddere non haberet. Tamen beatus Joannes virtute diuina morti precepit: vt illos duos iuuenes iam raptos redderet. Quod miraculum videtur esse contra philosophū in post predicamentis: vbi dicitur: Impossibile est a priuatione venire in habitū. Quasi dicat: Impossibile est fm̄ cursum naturalem deuenire de morte ad vitam. De tertio legitur in vita Joannis apostoli. Postq̄ beatus Joannes venenum gustauit ⁊ illesus euasit: proconsul estimauit hoc venenum non fuisse satis forte vel efficax. Unde illud duobus iuuenibus dedit ad

Stracula
Joannis.

Joannes ante
portam latinam.

Joannes in
dolio.

De transmuta-
tione me-
talorum

De scō Joannē ap'lo et euāgē.

gustandū. qui dū gustassent mortui sunt. Quos b. Joannes a morte resus-
citauit: ne videret esse causa mortis ipsorū: qz ppter euasione sui ipsi fue-
runt venenosextincti: z vt fides catholica p eorū resuscitationē cōfortaret.

**Ebionite he-
retici.**

**Eberinti.
Dartioniste**

Notandū vltimo q cū b. apls venit de epheso: reperit quosdā heretis-
cos q fecerūt se tanq principes honorari: scz Ebeonē Eberintū z Dar-
tionem. Ab Ebeone dicti sunt heretici ebionite: sic nuncupati a paupertate
intelligentie. christū em solū pfectū virū z iustū putant: vt vult Yfido. lib.
ethimo. Sunt autē semijudei: z ita tenent euangelii vt legē carnaliter ser-
uent. Eberinti pō discipuli z sequaces circūcisionē obseruant: z post mil-
le annos in voluptate carnis futura predican. Sed Dartioniste a mar-
tione dicti. qui Eerdonis dogma secuti alterū bonū alterū iustū deū asses-
runt: tanq duo principia creatoris z honoratis. Predictos hereticos z eorū
idola q statuerūt ad sacrificandū. s. iohannes destruxit: z demones inclusos
ad hoc coegit q lapides istos in minutissimas partes cōfringerent.

**Volat auis sine meta: q nec vates nec propheta euolauit
altius. Tam implenda q̄ impleta nunq̄ vidit tot secreta
purus homo purius?**

**Sponsus rubra veste tectus: visus z nō intellectus redit
pallatium. Aquilam ezechielis sponse misitq̄ de celis re-
ferre mysterium.**

**Dic dilecte de dilecto qualis sit z ex dilecto spōsus spon-
se nuncia. Dic quis cibus angelorū: que sunt festa superno-
rum de spoi. presentia.**

**Teri panis intellectus cenam christi supra pectus sum-
ptam nobis refra. Ut cantemus de patrono: coram agno:
coram throno laudes super ethera.**

¶ Dic cōmendat b. Joannes euangelista de visione z reuelatione diuine
maiestatis z ratioe celestis annunciationis: **¶** Ordo. Joannes euāgē-
lista existens (auis) nā comparat aquile (volat). s. ingenio suo (sine meta). i.
termino: ita (q nec vates). i. gētilis philosophis vel sacerdos (nec ppheta)
scz iudeorū (euolauit altius). s. q̄ ipse. (Nunq̄ homo purus) q̄ dicit ppter
christū: qui nō fuit purus homo: sed z deus (vidit purius). i. minus p̄mixte.
(tam implenda). i. futura z (q̄ impleta). i. p̄terita: qz (sponsus). i. christus
qui est sponsus ecclesie catholice (tectus). i. amicus (veste rubra). i. rubea
per aspersionem sanguinis sui p̄ciosi: (visus). s. ab angelis z hominibus
(et non intellectus) id est cognitus scilicet ab eis (redit) id est reueritur: scilicet
per ascensionē suam ad (pallatium) scz celi. Et proinde (misit sponse)

scz sue eccle-
annē (de celo)
re. Quare o
(qualis sit). i. q̄
sua sponse). s. b.
misit. Dic) ne
die (que sunt fe-
(de p̄sentia spon-
bis cenā intell-
christi) (sumptū
Et cantemus
tronus. i. inter
petā mūdū (z
Gates nom-
beat futura p-
or. Tor pō m-
grece qd est ro-
¶ Notabilia.
ralibus. adeo q
la. Quare b̄nī-
de de deitate cō-
tem quā deus i-
ter amaretū su-
ctus deo sicu-
lastice histo. q
episcopo sub d-
scopi factus e-
requirens. Un-
ter obstupuit. L-
misi. Lūi epus
obijt: Rūdit ille
grauiter dolens
Qui videns fa-
xit: sū vt quid
bemer moriar:
misit me vt e-
ctus est corde:
Scdo norandū
pura humani-
multa maiora
multitudine an-
Ascendisti in a-
eius rubra veste
terrogabant su-
vultū de hostia
carnationis: pa-

De b. Joanne aplo ⁊ euā. Jo. XV

scz sue ecclesie orthodoxe (aquilā Ezechielis). s. ⁊ alioꝝ pphetaz. i. scilicet in
annū (de celis referre mysteriū). s. ascensionis sue ⁊ toti mundo manifesta
re. Quare o dilecte Joānes (dic nobis de dilecto). s. dñō tuo iesu christo
(qualis sit). s. q̄ ad vtrāq; eius naturā. ⁊ hoc (nūcia) nobis tu qui es (spons
sus sponse). s. beate virginis Marie (ex dilecto). s. dñō tuo qui eā tibi cō
misit. Dic nobis inquā (quis sit cibus). s. spūalis refectio (angeloz). Et
dic (que sunt festa). i. solēnitates ⁊ festiue celebratiōes (supernoz). s. cumū
(de p̄sentia sponsi). s. christi. Vaple dei Joannes (refera). i. manifesta (no
bis cenā intellectus veri panis). i. vniūfici corpis ⁊ sanguinis dñi nři iesu
christi (sumptū). i. acceptā ⁊ intellectā scz dormiens (supra pectus christi).
Ut cantemus sup ethera). i. celum (laudes de patrono). i. de te qui es pas
tronus. i. intercessor noster (corā agno). i. christo qui est agnus dei tollens
pccā mūdi (⁊ corā throno). i. sede diuine maiestatis. Amē. ¶ Vocabula.

Elates nomē tertie inflectiōis: cōis ge. deriuant a verbo variator: quod
fecit futura p̄dicere. Impleta ⁊ implenda sunt participia a verbo imple
or. Tot sō indeclinabile nomen: ois ge. plis numeri tñ. Panis dicitur a pan
grece qđ est totū latine: qz tota virtus nutrimenti cōsistit in pane.

¶ Notabilia. Aquila est auis altissimi volatus: vt habet in paruis natu
ralibus. adeo q nulla auis pōt se altiori volatu ad celū erigere sicut aquila.
Quare bñs Joannes merito ei assimilatur: qz nullus euāgelistaz tā p̄fū
de de deitate cōscripsit sicut ipse. Secdo ei cōparatur ppter magnā charitas
tem quā deus habuit ad ipm ap̄lm. Nam fm p̄bm nullū volatile tā ardē
ter amat ferū suū sicut aquila. Sic ⁊ inter oēs sc̄os nullus fuit ita dile
ctus deo sicut b. Joannes. De cui⁹ cōmēdatione legit in q̄rto libro sc̄o
lastice histo. q b. Joānes quendā iuuenē pulchrū cōuertebat: ⁊ eū cuidam
episcopo sub depositi noie cōmendauit. Post hoc iuuenis relinquens epis
copū factus est princeps latronū. Tandē ad ep̄m rediens ap̄ls depositū
requirens. Unde ep̄s intellexit si pecuniā seruandā recepisset: ⁊ vehemē
ter obstupuit. Cui ap̄ls ait: Iuuenē istū repero quē tibi summo studio cō
misi. Cui ep̄s ingemiscens ait: Mortuus est. Et Joannes: Qua morte
obijt? Rñdit ille: Morte aternā christo mortuus est. Quo audito ap̄lus
grauiter dolens equū ascendit: visitās locū vbi iuuenis cū latronibz esset.
Qui videns faciē ap̄li vehementer fugit. Et b. Joannes exclamando di
xit: Fili vt quid fugis? ne timeas: qz p te christo rationē reddam: ⁊ p te li
benter moriar: sicut christus p nobis mortuus est. Reuertere ergo: qz de⁹
misi me vt te ad fidem rectam vocarem. Quod audiens iuuenis cōpū
ctus est corde: eū fletu redijt: ⁊ orante p eo ap̄lo veniā impetrauit a dño.

Secdo norandū: q in lra dicitur purus homo: ppter christū in quo non erat
pura humanitas: sed deitas humanitati cōiuncta: qui etiam tam secreta ⁊
multa maiora cognouit. Tercio nora qñ christus ascendit in celū cum
multitudine angeloz: etiā cum magna preda hoīm ascendit. Vñ in Ps.
Ascendisti in altū: cepisti captiuitatē. In tali ascensione sponsus fuit res
ctus rubra veste: quia rubrū fuit vestimentū eius. Vbi minores angeli in
terrogabant superiores se dicētes: Quis est iste qui venit de edon: tinctus
vestibz de bosra? Nam aliqui angeli nō intellexerunt plene mysterium in
carnationis: passiōis ⁊ resurrectionis christi. Cū em vdiebant christū tam

Joannes ad
le cōparat.

Exemplū de
brō Joāne

De ascensio
ne christi.

De angelis
admirantibz
christi ascensio
nem.

De b. Joāne aplo z enāge.

potenter ascendere admirantes dixerunt: Quis est iste? Sed Dionysius ariopagita in lib. celestis hierarchie vult q̄ christo ascendente tres q̄stiones ab angelis facte sunt atq; more. Primā fecerūt angeli maiores: dicentes inter se: Quis est iste qui venit de edon? Secundā: quare rubū est indus mentū eius: hoc est corpus suū sanguine cruentatū? Illis r̄ndet christus: Torcular calcavi solus: nam p̄ toto mundo patiens sanguinē meū fudi. Tertiā fecerunt minores angeli maiorib; dicētes: Quis est iste rex glorie? Qui responderunt: Dñs virtutū ipse est rex glorie. Et statim subtrahunt: Hic est ille qui nō habuit speciem neq; decorē: infirmus in ligno: fortis in prelio: virilis in corpore: armatus in prelio: fetidus in morte: pulcher in resurrectione: candidus ex virgine: rubicundus in cruce: fuscus in op̄ prop̄is: in celo p̄o preclarus. Quarto notandū: q̄ mysteriū incarnationis christi fuit cōtra cursum nature ex pura virgine. De qua Ambrosius ait: q̄ nec angeli nec diaboli mysteriū incarnationis cognoverūt. Nam de sp̄scto christus in vtero virginis cōceptus est. Et fin doctores christus post reuolutionē tēporis die sue incarnationis plura bona operatus est: que in his versibus continentur.

De incarnatiōe verbi dei.

Salve festa dies: que crimina nostra coerces:
Angelus est missus: est passus in cruce christus:
Est Adam factus: z eodē tempore lapsus.
Pro merito decime cadit frater Abel ab ense.
Offert Melchisedech: Isaac supponitur aris:
Est decollatus christi baptista Joannes:
Petrus ereptus: Jacobus sub Herode punitus.
Corpora sanctorū cum christo multa resurgunt.
Patro dulce tamen per christū suscipit amen.

De gaudio visionis diuine.

Quinto notandū de gaudio qd̄ fit de p̄sentia dei: qz b̄tis Hierony. ait: Melius esset in pfundo inferni sedere: z habere aspectū trinitatis: q̄ resignare in celo z carere p̄sentia dei. Immo tanta est leticia sc̄torū de visione diuinitatis q̄ quis patris z matris obliuiscit. Vñ Grego. Si aliq̄s sanctorū videret p̄sentia dei in celo: z sciret patrē suū damnatū in inferno: z posset eum liberare cū isto q̄ semel dimitteret seu auerteret oculos a facie dei ad infernū respiciendo patrem: vtiq; nō faceret. Ergo ait Bern. Nemo potest fari nec scribere nec p̄meditari gaudia iustorū: sic z tormēta malorū. Ultimo notandū: q̄ doctores dubitant an b̄tis Joannes abijt vel migravit cū corpore vel sine illo in celū. Nam dicunt quidā q̄ abijt cū corpore z aia in celū: est assumptus corpe tñ prius glorificato. Et isti dicunt plura corpora sanctorū iam glorificata esse in celo. Quod ex isto probant: qz multa corpora mortuorū iam cōsurrexerunt cū christo: que sititer cum eo ascenderūt. Non em̄ de eis scriptura dicit q̄ ad terrā redierūt: sed eodē modo sicut cōsurrexerunt cū christo: ita etiā ascēderūt cū eo: tñ corpore eorū prius glorificatis. Nec hoc videt impossibile apud deū: qz iste discipulus p̄ ceteris sanctis fuit a deo dilectus: ergo cū corpe z aia in celo est locatus. Qz ait abijt cū eo pe declarat ex eo q̄ in sepulchro eius nil nisi manna inuentū est. Itē si corpus eius esset relictū sup̄ terrā: vtiq; esset aliqua gratia querenda: sicut videt de corporib; aliorū aploz z mar

De morte 10 annis apli

rum. Sed
obijt: sed cū co
mi sunt tanq̄ d
qz ad tempus
coroz debet cō
ma coronari.
Et est probabi
esse in celoz co
orum dilaniar

De
ter
pl

Quē agm
Quos imp
Quos pie

tide. Solita

(Doc canticū
In quo ecclesia
regni beatorū
li(parris) eter
(Quē). f. christi
nante (plebis n
bilar). i. cū iubil
sanctum). f. anno
nantibus (hym
martyrum eorū
lis z crudelis h
chiste. Strani
pueros o chiste
ter. f. ex(nitide).
gta). i. cōsueta
coronis). f. reg
Inde celi genā
maz q̄lratū. z
q̄ p celo: vt b.
aduer. a noie n
re nrō z vñ i s
fue. Nā habet
q̄ iustitē possi
zā nobis decla

De innocentibus. Fo. XVI

tyrum. Sed Damascenus ait: q̄ beatus Iohannes morte naturali nunq̄
obijt: sed cū corpore ⁊ ania positus est in paradiso voluptatis: vbi mille an
ni sunt tanq̄ dies vna. Et ibi pmanere cum dicit cū Enoch ⁊ Heha ysa
q̄ ad tempus antichristi. Qui duo postq̄ fuerint occisi: ipse reliq̄s p̄dica
tores debet cōfortare ⁊ cōtra antichristū disputare: ac tandē martyriū pal
ma coronari. Uñ christus ad petrū: Sic cum volo manere donec venia:.
Et est probabile. q̄uis aliq̄ aliter opinent: dicentes animā beati Iohannis
esse in celo: ⁊ corpus p angelos deductū in paradysum: ne psecutione iude
orum dilaniaret. Sed qd̄ sit verius deus nouit.

De innocentibus Sequentia.

Dus tibi christe patris optime nate deus omni po
tentie. Quem celitus iubilat supra astra manentis
plebis decus harmonie. (in arce.

Quē agmina infantū sonoris hymnis collaudāt etheris
Quos impius ob noīs odiū tui misero vulnere strauerat:
Quos pie nunc remuneras in celis christe pro penis ni
tide. Solita vsus gratia: q̄ tuos ornas coronis splendide:

¶ Hoc canticū in honore dei canitur: ad reuerentiā martyriū innocentium.
In quo ecclia gratia refert actiones deo optimo maximo: ostendēs mar
tyriū beatorū innocentum. dicens: ¶ Ordo. (O christe optime nate). i. si
li (patris) eternū existens (deus omnipotentie). i. omnipotēs (laus). i. sit (tibi)
(Quē). i. christū (decus). i. veneratio (harmonie). i. dulcis cantus. vel cōso
nantie (plebis manentis). i. existentis (supra astra). i. tota curia celestis (ius
bilar). i. cū iubilo laudat (celitus). i. celico more. (Quē agmina). i. turba (ins
fantium). i. innocentū (collaudant). i. oēs simul laudant (sonoris). i. bene so
nantibus (hymnis). i. cantibz (in arce). i. celsitudine (etheris). i. celi. Tunc
martyrium eoz ostendendo dicit: (Quos). i. innocentes (impius). i. infides
lis ⁊ crudelis herodes (strauerat). i. occiderat (ob odiū tui noīs). i. ppter te
christe. Strauit inquā (misero vulnere). i. miserabili. (Quos). i. infantes
pueros o christe tu (remunerat). i. iustū mercedē tribuis (nūc pie). i. clemen
ter. i. et (nitide). i. splendide (p penis). i. ab herode passis (vsus). i. vres (solita
grā). i. cōsuetū misericōdia (qui). i. christus (ornas tuos). i. ramulos (splendide
coronis). i. regni celestis. ¶ Vocabula. Celus aduerb. loci. a noie celū.
Inde celi gena cōis ge. i. de celo genu. Harmonia dicitur debita pportio pri
maz q̄litarū. ⁊ h sumit p melodiam. Ether dicitur supior regio aeris. ⁊ sumit q̄
q̄ p celo: vt b. ⁊ dicitur ab etherō. i. variū: q̄ est ornatū varijs stellis. Antide
aduerb. a noie nitidus. i. splēdidus. Precor p̄bū: a noie p̄cis: qd̄ fm vsū ca
ret nro ⁊ vro i singlari. ¶ Horabilia. Prio cōmēdād. ē de⁹ rōe oipotētie
sue. Nā habet Hester. viij. Dñe in tua diuōe vniuersa sunt posita: ⁊ nō est
q̄ resistere possit tue volūtat. Quare Grego. ait: Dñe iesu christe tuā potē
tiā nobis declara: p̄ctis nris parcēdo: ⁊ nob maxie miserādo. Uñ Berū.

De oipotētia
dei.

De innocentibus:

Gratie deo
agende:

Ingentum
ecclie.

Innocentes
que dicpi

Historia in
nocentiu.

Omne opus tuum et omnes cogitationes tuas in laudem dei expende: quia ipse est retributor omnium bonorum. Sic Prover. xj. Nil profuerunt thesauri iniquitatis: iusticia pro liberavit a morte. Nam nullum malum impunitum: et nullum bonum irre- remuneratum. Dignum igitur est nobis (ut idem Bernardus ait) semper gratiarum actiones deo reddere: qui nunquam cessat nobis benefacere: omni tempore nos conservat ipsi? inestimabilis misericordia: alibi propter peccata nostra terra viuos absorbit: huiusmodi nos. Ideo gratiarum actiones agere debemus per omnibus beneficiis datis et daturis. Vis- sce ergo in referendo gratias non esse tardus et segnis. Visce ad singula do- na gratias agere diligenter. Nam gratiarum actio est ingentium quo caput ecc- lesie. id est christus vngit. Unde Bernardus. Bonum est vngentium contritionis: quod de re- cordatione peccatorum conficitur. melius est vngentium deuotionis: quod fit de recorda- tione beneficii dei. Secundo notandum quod isti sanctissimi tyrones de quibus cantat hodie hoc canticum: dicuntur innocentes propter quattuor. Primo ratione vite: quia nullum peccatum commiserunt. unde ipsi sunt de quibus David: Innocen- tes et recti adhererunt mihi. Secundo ratione pene: quia innocentem passi sunt. sic in Ps. Effuderunt sanguinem innocentem. Tercio dicuntur innocentes ratione cause quia per innocentiam occisi sunt. unde in Ps. Innocentes manibus et mundo corde. Quar- to ratione innocentie assecute. quia omnes tam circumcisi quam incircumcisi effusione sui pro- prii sanguinis per christum innocentem effusi: baptismale innocentiam meruerunt. Sic christus in Ps. Lauabo inter innocentes manus meas. Hinc lest quod isti innocentes multum valent apud deum: qui prius meruerunt laudare deum moriendo quam humana verba proferre loquendo. Nam nouerunt infantes lauda- re deum qui loqui non nouerunt. Fuerunt periti laudare qui fuerunt imperiti sermone. Unde David: Ex ore infantium et lactentium profecisti laudem tuam domine. Tercio notandum: quod nato domino tres reges venerunt hierosolimam inquiren- tes regem natum. Pro quo Herodes ascalonita turbatus est valde. Cum enim esset rex in hierosolymis: timuit se per regem natum scilicet christum a regno suo eijci. et sic cogitauit interficere christum antequam inciperet regnare. Et sic dixit regibus fraudulenter: Brez et interrogare diligenter de puero: et cum inueneritis eum nunciate mihi: ut et ego veniens adorem eum. Sed tres illi magi in somniis responsum acceperunt: ut per aliam viam reuerterent in regionem suam. Quod videns Herodes se deceptum cogitauit per necem puerorum omnium qui erant in bethleem: ut cum eis ille quem ignorabat occideret. Sed monitione angeli facta Ioseph cum puero et matre in egyptum fugit: ubi septem annis versus ad mortem Herodis permansit. Ingresso autem domino in egyptum secundum Esaiam varicinium: omnia idola corruerunt. Eo tempore Herodes misit seruos suos: et occidit omnes pueros qui erant in bethleem et in omnibus finibus adiacentibus a bimatu et infra: quorum erant in numero centum quadraginta quattuor milia. Sed nota quod hec Herodis malicia non mansit impunita. Nam et inter illos innocentissimos martyres et filius eius dilectissimus interfectus est: quem ipse adhuc paruulum ad nutrim- endum in bethleem casu dederat. Unde Macrobius in saturnaliis ait. Veli- est Herodis esse porcum quam filium. Nam qui multas matres filius priuauerat ipse in vita sua se propriis obtulit filijs: quorum tres erant quos fecit occidi Tandem in infirmitate terribili positus: et dolore viscerum intolerabili: sis- mul cum fetore et putredine sui corporis verminibus scaturientibus de car- ne sua fedissima miserabiliter vitam finiuit: et peritiam perijt.

Quorum
vite. Ut quod
mensauer
Illi eter
cre. Ut lice
Herodis
erret prope

hic virigi
ordo. (K
est per eoz sac
ter (crimina).
das (clemens).
sestic). in ce
ras (cuius laudi
bis vincere). i.
sit nos (adipis
serenis accib)
quent se pzel
centum (ut ra
eternaluer ei
Vocabul
cebit ponunt
ab ex et arce.
de petitionib
Et quo pater
n sunt qui pli
no habent. U
meret. nec imp
re duo sunt ne
suam volare a
vult habere b
dei: ut pater
ad dei direct
Augustinus.
Bern. Utraq
posita resonan
queret orare. 7
tras deus nob
valet quam mille
bus orando an
dimittis his d

Quorum precibus sacris deprecamur pie nostra crimina vite. Ut quos laudibus tuis iunxeras nobis istic dones clemens fauere.

Illis eterne dans lumen glorie: nobis eterna cōcede vincere. Ut liceat serenis actibus pleniter adipisci dona tue grē.

Herodis vt non fiat socius: quisquis in horū laude se exercet pperē. Sed eternaliter cū eisdē cateruis tecū sit dñe.

Hic dirigit petitionem ad christum. et dat causam petitionis dicens: **Ordo.** (Quorū). s. innocentū (precibus sacris). i. p̄s intercessionib: hoc est p̄ eorū sacras p̄ces (precamur). i. petimus (dele). i. dimitte (pie). i. clementer (crimina). i. p̄cā (nostre vite). i. p̄ vitā nostrā cōmissa: (vt dones). i. cōcedas (clemens). i. clementer illos innocentes (fauere). i. fauorabiles nobis esse (istic). i. in celo (quos iunxeras). i. associaueras: vel vinxeras. i. astrinxeras (tuis laudibus: dans illis). s. innocentibus (lumen eterne glorie: concede nobis vincere). i. superare et glorificare (terrena). i. tēporalia (vt liceat). i. licitū sit nos (adipisci). i. acquirere (pleniter). i. p̄fecte (dona). i. munera (tue gratie: serenis actibus). i. virtuosis operibus (vt quisquis). i. quicūq; (se exercet). i. frequenter se prebeat et cōtinuū (propere). i. festinanter (in laudē horū). i. innocentium (vt talis non fiat socius herodis). s. in inferno (sed sit tecum o dñe eternaliter cū eisdē cateruis). i. turbis innocentium puerorum. Amen.

Vocabula. Liceat verbū est impersonale: sed interdū licet liceat et licet ponunt p̄ quis: et sic erunt cōiunctiones. Exerceo verbū cōpositū ab ex et arceo. Propere aduerbiū est qualitatis. **¶** Notabilia. Primo de petitionib: dicit Anselmus: q̄ petentiū voces p̄ desiderio formant. **De modo petendi.** Ex quo patet q̄ petens debet bene viuere et cū desiderio petere. Vñ multi sunt qui plūras preces ad deū fundunt: sed vitā et desiderii precantium nō habent. Vñ **Isido.** Qui a p̄ceptis dei verus: qd̄ i oratione postulat nō mere: nec impetrat ab illo quē poscit qui legi nō obedit. Vñ volēti petere duo sunt necessaria: ieiunū et elemosyna. **Isidorus.** Qui vult orationes suam volare ad celū: faciat ei duas alas: ieiunū et elemosynā. Et quicūq; vult habere bonū modū orandi: debet desiderii suū diligenter ponere in deū: vt patet p̄ orationis descriptionē. Oratio em̄ est pius mentis affectus ad deū directus: ille affectus est desiderii: et desiderii est oratio. **Idē dicit Augustinus.** Oratio est mentis cōuersio in deū p̄ humilem affectum. Vñ **Bern.** Veraciter orare est amarus cōpunctionis gemitus: et nō verba cōposita resonare. Vñ qui vult orare cū deuotione et cū deo esse: debet frequenter orare. Nā cū oramus cū deo loquimur: cū autē legimus diuinas litteras deus nobiscū legit et loquit. Hinc est q̄ vnus iustus deū orādo plus valet q̄ mille p̄ccatores plādo. Vñ **Moyſes** nō ferro pugnādo: sed precibus orando amalech deiecit: **Judith. iij.** Nam in tpe tribulationis p̄cā dimittis his q̄ inuocant te: **Lobie. iij.** Irē bona oratio cū ieiunio et elemos

De modo petendi.

Alc oionis.

Oratio qd.

Loqui cum deo.

De innocentibus.

Oratio duplex.

syna magis valet q̄ thesaur os auri recondere. Tobie. xij. qm̄ orabas eum la chrymis: ego obtuli orationē tuā dño. Vñ Hierony. Qui orat z peccat: nō orat deū: sed illudat. Sic Augusti. Honorabile opus est oratio: facit em̄ nos loqui cū deo. Et oēs aque in hoc mundo nō sufficiunt extinguere vnā scintillā in inferno: sed vna lachryma de puro z contrito corde p̄fusa totū ignē exstinguit infernalē. Est aut̄ duplex oratio. Publica: q̄ fit a ministris ecclie. Et illa nō debet fieri in occulto: sed in loco cōmuni z apto ac potenti. s. in ecclia: eo q̄ p̄ tota cōmunitate offert. Et corā p̄plo fieri debet: vt se cōformēt ministris ecclie. e. ip̄m deū deprecando fm̄ modū cōmunē. Alia est oratio priuata. Nec fieri debet i secreto duplici ratione. Primo qz fm̄ Damasceni oratio est eleuatio mentis in deū. Mens aut̄ humana melius z citius eleuat in celū: qm̄ in secreto loco hō cōstituit z a tumultu se separat. Alia causa est ad emutationē vane glorie: q̄ de facili insurgit qm̄ oratio in publico fit.

¶ Alia sequentia de innocentibus.

Ins tibi christe: cui sapit qd̄ videt ceteris esse surdastrū. Famulatu cui⁹ oīs cōpetit sexus z etas. Recentes atqz teneri milites herodiano ense trucidati te hodie p̄dicauerunt. Licet necdū potuerunt lingua: effusiōe tñ te christe sui sanguinis preconati sunt.

Lac cū cruce fundentes ad deū clamitaturi: Uda pupil li quē gena miseret z innocentis.

Quis athletaz fortissimus vnqz exercitiis tantā christe suis cōtulit victoriā: Quantū vagiēs coenulis tuis tu prestitisti: mittens eos celo regnatiros perpetim.

O christi precones clari floresqz marty z choruscī: Et confessorz insignes gēmule sctōz: atqz steriliū in mundo virgī nū: Clari filloli: dulces pusioli nos iuuate precibus.

Quos christus innocentē mortē vestrā miserans: Pro se maturatā placidus exaudiēs Nos regno suo dignet.

¶ Aliud canticū qd̄ in laudē sctōz innocentū hodie cantat in qbusdā ecclesijs. Cum⁹ hec est cōpositio. ¶ Ordo. (O christe tibi sit laus). s. z gloria (cui). s. tibi ch̄o (sapit). i. placet oēs (qd̄ videt esse surdastrū). i. inauditum (ceteris). s. boibz (cui⁹ famulatu). i. ad cui⁹ seruitiū z famulatū (cōpetit). i. p̄tinet (oīs sexus z etas). s. tñ viroz qz mulierū: senū z iuuenū. nā (recentes atqz teneri milites). i. ip̄i innocētes adhuc vagiētes (trucidati). i. interfecti (herodiano ense: p̄dicauerūt te hodie). i. laudauerūt (licet lingua). i. parua lin

gna sua (necesse
ste ip̄i p̄conat
fusi. Hā p̄lo
guim p̄m̄ro
tū: innocētis
la (cōm̄tē vnqz
placēt adhuc
p̄m̄rēs (eos
st). i. o splēdī
o insignes). i.
gēme steriliū
pari (iuuare
morte). s. qu
cidus exaudi
frui celestibz
minutū: sic
bz crines. ¶
Hā p̄lo dī: q
p̄ma p̄ca tū
nē in vuida v
supra malā: si
ablūtū recu
pillus est p̄u
li pars. hinc
parē māmī
gnaroz: z est
tūm. Bēma
bz puer mase
folius. i. pusi
ceronis. ¶
finare: vt bi
¶ Notabili
mus in euāg
Sine inerm
termisioe or
firo: sed ingi
Sicut milie
uenit. p̄ceden
nis carnis z
dū duo sunt
hō a curis ex
Dulcedo spī
elcit. Scdō r
spēat loc⁹ se
me fundit. E
adlibz vīs
tibi claudet

qua sua (necesse). i. nondū vel adhuc nō (potuerūt). s. p̄ficere laudē (tū o chri-
ste ipsi p̄conari sunt). i. laudauerūt te (effusioe sui sanguinis). s. p̄ herodē ef-
fusi. Nā ipsi (clamitaturi ad deū fundētes). i. fuderūt (lac cū cruore). s. san-
guini p̄muro (quē). s. deū (miseret). i. mouet (vda gena) lachrymis p̄fusa ip-
sius (innocētis pupilli). s. infantis. (Q chaste q̄s fortissim⁹ athletar⁹). i. pugi-
lū (cōculit vnq̄ tantā victoriā suis exercitib⁹). i. militib⁹ (q̄ntū tu vagiēs). i.
plorās adhuc (p̄stisti tuis coeululis). s. inocētib⁹ habētib⁹ tuā etatē (mittēs
i. p̄mittēs (eos regnāturos in celo p̄petim). i. p̄petue. (Q clari p̄cones chri-
sti). i. o splēdidi annūciatores dei (z o chorisci). i. fulgētes (flores martyra
o insignes). i. nobiles (gēmile). i. margarite (sc̄tōz p̄felloz atq; o insignes
p̄me steriliū virginū in h̄ mūdo: o clari filiolī: o dulces pusiolī). i. pueruli
gami (iuuare nos vīs p̄cib⁹: q̄s christus miserās). i. p̄doles (innocētē vī am-
mortē). s. quā passi fuistis (maturatā). i. celeriter p̄petratā (p̄ se). s. chio (plaz-
cidus exaudies). i. beniuolēter (dignet nos suo regno). i. faciat nos dignos
frui celestib⁹. ¶ **Vocabula.** Surdaster d̄r aliquēculū surdus. Est em̄ dī
minutissim⁹: sicut recaluaster aliquēculū caluus: h̄ est q̄ in p̄ma p̄e capitis nō
h̄z crines. P̄conari est laudare. Inde p̄conū. i. laus vel sermo laudis.
Nā p̄co d̄r q̄ aliq̄ publice nūciat. Vdus d̄r humidus. Quid. Ne fieret
p̄ma pes tu⁹ v̄dus aqua. Hinc etiā v̄uidus. i. madidus. Vñ Hilar⁹ Joā
nē in v̄uida veste dicit cū petro piscari. Gena est pars faciei circa oculū
supra malā: sed tū p̄ mala ponit suae maxilla. Et vt aliq̄ volūt gena hic est
ablūtis rectus a pupilli. sic cōstruēdo: quē miseret pupilli vda gena. Pus-
pillus est puer parvus carēs parētib⁹: grece d̄r orphan⁹. Sz pupilla ē ocu-
li pars. hinc d̄r: Lusto di nos dñe vt pupillā oculi. Sed papilla est prima
pars māmille: vt legit de brō Nicolao: ad papillā zc. Athleta idē q̄d pu-
gnator: z est nomē grecū. Locus eiusdē em̄ d̄r. Inde coeululus diminu-
tiū. Gēma d̄r om̄s lapis p̄ciosus p̄ter margaritā: q̄ vulgo perla d̄r. Pusio
d̄r puer masculus. Iuue. Nōne putas meli⁹ q̄ rectū pusio dormit. Inde pu-
siolus. i. pusillus. Sed pusia femininū ē: vt h̄z Beroal. i. tuscūlanis Li-
ceronis. Naturare est facere maturū: vt sol maturat fruges. Enā est fes-
tinare: vt hic. Enā est moderate facere. Vergilius. Naturate fugam.
¶ **Notabilia.** Qualit̄ p̄ vita eterna sit laborādū ac p̄ces fundēde: habe-
mus in euāgē. vbi d̄r: Primū q̄rite regnū dei. Hoc idē p̄suadet ap̄ls dicēs
Sine intermissioe orate. Nā h̄ est q̄rere regnū. Nā vt d̄r ibi glossa: sine in-
termissoe orat q̄ debitis horis orat vel a bono ope nō cessat. i. a bono p̄pos-
sito: sed iugiter in illo p̄senerat abstīnēdo se a vitiis z p̄ccis. Vñ Hierony.
Sicut milite sine armis exire nō puenit ad bellū: ita nec cuilibz ch̄iano cō-
uenit p̄cedere sine oratione: vt sp̄ sim⁹ muniti z armati ad triplex bellū: demo-
nis carnis z mundi. Vultū em̄ valet dep̄cario iusti assidua. Vñ ad bñ oīā
dū duo sunt necariā. s. sp̄s z locus. Ips dico matutinū z p̄ueniens: q̄ tūc
hō a curis exteriorib⁹ ē remot⁹. vñ David: Mane astabo tibi. Sic Berni.
Dulcedo sp̄siferi tali hora ē impetrāda q̄n hoīs aia a curis exteriorib⁹ req̄-
esit. Sc̄do requir̄ loc⁹. Nā q̄nq̄ vbiq̄ sit orādū: eo q̄ vbiq̄ sint p̄picula. tñ
sp̄at̄r loc⁹ seceret̄ idone⁹ est ad orādū. Vñ Fido. Oio i locus p̄uat⁹ opti-
me fundit. Et i euā. Tu autē cū oraueris intra cubiculū tuū. z in p̄s. Et i
cubiculib⁹ vīs p̄pūgim̄i. Vñ i spe. mora. d̄r: Si vis bñ orare deū: thalamū
tibi claudē: h̄ est cor tuū ab oī exteriori negotio vt solus huic rei intēdas

¶ **Oporet sem-
per orare**

¶ **Ad bñ orans
dū duo requi-
runtur.**

In epiphania dñi:

Joānes key/
serf berg:

Saloz soci
etas inficitur
carbo.

Sed materiā orationū z modū orandi optime docet doctor ille celeberrimus Joānes de keyserfberg cōcionator ecclie argentineū. nunq̄ satis p̄meritis z dignitate laudatus: in eo libello quē sup̄ orationē dominicā conscripsit: z nos in vulgare linguā transtulimus mox imprimendū. Secūdo notandū q̄ desperatoz societas est vitanda. vñ Ecclī. Os prauū remoue a te: z labia trahentia sint procul abs te. Cōtra quos Dauid inuehit dicēs: Os tuū loqueſ mendaciū: z lingua tua cōcinnabat dolos. nā sedēs aduersus fratrem tuū loquebaris: z aduersus filiū matris tue ponebas scandalū. Vñ Seneca. O piger nescis quo loco mors te expectat: tu in omī loco eā expecta. Hinc Sapie. x. ait Salomon: Fugias consortia praua. Cū bono em̄ bonus eris: z cū puerſo peruerteris.

¶ In festo epiphanie dñi seu trium regū.

Esta christi oīs christianitas celebret. Que miris sunt modis ornata: cunctisq̄ veneranda populis: Per omnitenētis aduentū atq̄ vocationē gentiū: Ut nat⁹ est christus: est stella magi visa lucida. At illi nō cassam putantes tanti signi gloriā: Secū munera deferūt: paruulo offerūt vt regi celi: quē sidus predicat.

Atq̄ aureo tumidi principis lectulo transito christi p̄seſe pe queritant. Hinc ira ſeni herodis feruida inuidi recens rectori genito bethleem paruulos p̄cepit ense crudeli p̄dere:

¶ Hoc canticū canit in laudē dei omnipotētis in dñica epiphania. In q̄ beatus Grego. nos incitat ad celebrādū tale festū p̄pter miracula in eo p̄acta. Dicit ergo sic. ¶ Ordo. (Omnis christianitas) .i. oīs christianus (celebret) .i. honoret (festa christi: que) .f. festa (sunt ornata) .i. decorata (miris modis) .i. mirificis operibz: z ideo (veneranda) .i. colenda (cunctis populis.) Nā hec festa christi sunt ornata (p̄ aduentū omnitenentis) .i. oīa possidentis z oīa habentis ſez dei omnipotētis (atq̄ p̄ vocationē) .f. ad fidē v̄eram vniū dei (gentiū) .i. ipsoz gentiliū. Nunc declarat miracula quibz h̄ festū ornat dicens: (Ut) .i. postq̄ (christus est natus) .f. in hunc mūdū (lucida stella) .i. clara z splendens (est visa) .i. apparuit (magis) .i. tribz regibz: (At) sed (illi) .f. magi (putātes gloriā) .i. clarā noticiā (tanti signi) .i. stelle eis apparentis (cassani) .i. vanā: imo alicui⁹ magne rei significatiuā (deferūt) .i. portant (secū) .i. cū eis (munera) .f. tria (z offerunt) .i. sacrificant (paruulo) ſez iesu christo iam nato (vt) .i. tanq̄ (regi celi: quē) .f. regem (sidus) .i. stella (p̄dicat) .i. p̄nūciat. (Atq̄) .f. illi magi (queritant) .i. cū diligentia inuestigāt (p̄sepe christi: transito) .i. p̄transito (lectulo tumidi regis) .i. superbi principis herodis. Vñ inuehit cōtra boirotē herodis: declarans cōsequens q̄d

factū fuit ex
dia. i. accensa
uici rectori. f.
res in bethleē
nico. ¶ Ut
z epiphane
dedimus imp
miraculū: q̄d
participiū de
icipiū futuri
ba cōia actor
distinco. q̄
dus fecit pas
versus. Per
norat. ¶ Et
malus abſum
tmanis z vac
fecit. Trans
sequenti: q̄
rū est particip
lingua dicunt
ars magoz. A
ta diuerſa en
latine sapien
minari mag
men Picius
nibus quas
superbus est
latur: z ſeuio
p̄ adverbio re
deſtruere vel
vt notū est:
firmatū: ſcien
lora. Nā illo
nis stelle que
de poſt reuol
ne. Poſt hoc
de quinqz pa
era eodē die
dicif epiphan
Dicif z phag
uentū p̄ cōue
Dicif tertio b
illa facta fuit
appar. no de
dane: pater in

factū fuit ex miraculo p̄dicto: dicens. (Vinc). i. post hoc vel p̄terea (ferus
da. i. accensa ⁊ recens). i. de nouo facta (ira seu). i. crudelis herodis ⁊ (ins
uidi rector). i. christo regi (genito: p̄cepit). i. mandauit (paruulos). i. infan
tes in (berthee perdere). i. occidere ⁊ perimere (crudeli ense). i. gladio ryan
nico. ¶ **Vocabula.** Epiphania grece: latine illustratio vel apparitio dī
⁊ epiphanes illustres. de quo vide Gregorū Nazianzenū: quē sup̄iori tpe
dedimus imprimendū. Virus adiectiuū derivatū a verbo miroz. Inde
miraculū: qd est cuius effectus scitur: sed causa ignorat. Veneranda est
participiū derivatū a verbo veneroz cōis ge. Inde tunc venerandus par
ticipiū futuri epis: qd tñ passionē fecit. Nam est grāmaticoz regula q ver
ba cōia actionē ⁊ passionē simul fecant. Tamē de participijs eoz est quedā
distinctio. q: p̄sens participij ⁊ futuri in rus fecit actionē tñ. sed futuri in
rus fecit passionē tñ: sed p̄teritū in rus fecit actionē ⁊ passionē simul. Un
versus. Per ans ens rus simul actio fecit. Dus solū patit: sed p tus utrūq
notat. Est qñq fecit postq: qñq qualiter. Vergi. Est vidi ⁊ perij: vt me
malus abstulit erro: i. postq vidi qualiter perij. Cassus adiectiuū dicit
inanis ⁊ vacuus. Un cassa nux Plautus dixit. A verbo callo qd destruo
fecit. Transito aureo lectulo sunt tres ablatiui positi in designatione con
sequentiē: qz denotant aliquid sequi. s. querere p̄sepe dñi. ⁊ vnus ablatiuo
rū est participialis derivatū a verbo impersonali transitur. Magi persica
lingua dicunt sapientes vel obseruatores siderū. Sed magia i pducta dī
ars magoz. Et hoc nomē tribus regibz attribuit: qui fm diuersa ideomas
ta diuersa etiā habēt noia: qz magus bebraice dī scriba: grece philosoph⁹:
latine sapiens. Magus etiā idē est qd maleficus: qz malefici solebāt no
minari magi. Sed tres reges dicunt magi quasi magni. Sed meli⁹ h no
men Picus mirandulanus noster interpretatus est: quē vide in. xij. cōclusio
nibus: quas pbat: de duplici magia distinguens. Tumidus dī: q numer. i.
superbus est ⁊ inflatus. Seuius autē crudelis ⁊ seuitia crudelitas appell
latur: ⁊ seuiō verbū hoc est seuius sum. Hora. Sic seuit in hostē. Recens
p aduerbio recenter ponit. Sic Vergi. Sole recens orto. Perdere est
destruere vel occidere. Teren. Dñ deeq te perdant. Etiā fecit amittere:
vt notū est. ¶ **Notabilia.** De miraculis hui⁹ diei quibz hoc festū est cō
firmatū: sciendū q stelle apparitio ⁊ baptismatis p̄firmatio sunt p̄cipua
liora. Nā illo die post reuolutionē. xij. annozū etatis sue a tpe apparitio
nis stelle puerit christus iesus aquā i vinū in chana villa galilee. Dein
de post reuolutionē. xviij. annoz eodē die christus baptizatus est in ior: da
ne. Post hoc illo die p̄reuolutionē vnius anni sariauit quinq milia hoim
de quinq panibz ⁊ duobz piscibz. Ex quo patz q ista miracula nō sunt fa
cta eodē die in numero: sed in specie. Scdo notandū q hoc festū cōiter
dicit epiphania: quasi sup̄celestis apparitio: qz nunc noua stella apparuit.
Dicit ⁊ phagiphania: quia potentia dei apparuit infra comestione cōiu
uentū p cōuersionē aque in vinū: a phagin grece qd est comedere latine.
Dicit tertio berhaphania: a berh qd est domus: ⁊ phanos apparitio: quia
ista facta fuit in domo in nuptijs. Quarto dicit theophania: qd interpret
appar. tio deitatis sue diuinitatis. qz eodē die tota trinitas apparuit i ior
dane: pater in voce: filius in humanitate: spū sanctus in specie columbe.

De partici
pijs verbi cō
munis.

Miracula
epiphanie.

Festum hoc
vocat multis
nomibz.

In epiphania dñi.

**Quare magi
cum exercitu
veniebāt hic
rusalem.**

**Stella multi
plex.**

**Opiniones
de stella dñi.**

Et dicit a theos qđ est deus: z phanos apparitio: quasi totius diuine es-
sentie apparitio. Tercio notādū qre magi cū magno comitatu venerūt
hierlm. Huius cause qtuor: Remigio assignant. Prima: qz magi cogno-
uerunt tēpus christi nati: sed locū ignorauerūt. sed q: in hierlm erat sum-
mū sacerdotiū putabant q tā excellens puer ibi deberet nasci potius q alio
loco. Scda causa: vt eo citius natiuitatis locū addiscere possent: cum ibi
sapientes scribe z pharisei residerēt. Tertia: vt etiā iudei tps regis nati-
no ignorarent: p qđ se excusarent. Quare magi ostendūt iudeis tēpus: et
econtrario iudei magis locū pphetatū dicētes: In berthele iuda. qz hec nō
erat minima: vt patet in pñci. Judi. Quarta causa est: vt studiū magorū
cōtemneret: z pigricia iudeoz tentaret. Nā illi crediderunt pphetis: iudei
aut pluribz imbui credere noluerunt. Illi pō querūt regē alienū: iudei p
pñiū spreuerūt. Illi venerūt de longinquo: iudei māserūt in propinquo.
Quarto notandū de stella magorū quā ipsi reges viderūt: q illa est multis
plex: vt z Picus noster Hirandulanus testat: z Hieronimus ficinus homo
platonius affirmat in libro de sole z multis alijs locis. Prima est materi-
alis: quā viderūt in oriente: sequētes eā vsq ad locū domini. Scda stella
est spūalis quā viderūt in corde ipsoz: credendo firmiter regē regnū fore
natū. Tertia erit intellectualis: quā viderūt in somno. z illa fuit angelus
qui cū eis loquebat: ne ad herodē redirēt. De qua ppheta Baruch. Stel-
le viderūt lumen in custodijs suis. Stelle. i. angeli. Quarta stella fuit rati-
onalis. z illa fuit beata virgo maria: q d: stella oim errantiū indicans viāz
veritatis. Quinta fuit substantialis. z illa fuit vnigenitus dei fili⁹. de qua
in Apoca. Ego radix z genus dicendū stella matutina. De prima autē
stella materiali multe sunt opiniones. Aliqui em dicunt eā esse spūsanctū:
vt idem q apparuit in specie colūbe: etiā apparuit in stella. Sed b. Augu-
stinus in lib. de mirabilibz sacre scripture ca. x. videt velle q fuerit angelus q as-
sumpsit talē formā: z cōplero officio suo rediit in materiā piacentem. Sed
Ebristolus narrat se inuenisse in quibusdā libris licet apocryphis: q erat
quedā gens in partibz orientalibz sapiens z nobilis: habēs libros balaam:
de cuius stirpe forte erant. q pphetauerat dicēs: Vides stella ex iacob. Et
cū ista gens intelligeret q nascēte christo illa stella appareret: curiosē ins-
uestigarunt ortū eius. vt p ipsam cognoscerēt christū natū: de q audiuerūt
q esset deus z homo: saluator mundi z rex iudeoz. Ideo elegerūt. xij. ex eis
ita q vno decedente alijs in locū eius subrogaret. Et illi. xij. deberēt solli-
cite cōsiderare ortū eiusdē stelle in celo. Et vt hoc melius facere possent:
quodā altissimo monte in oriente vbi semp erat aer purissimus pstruxerūt
pulchrū pallaciū in copia oim rerū necessariarū ad victū. Et ibi erant isti
duodecim philosophi in silentio: oratione: vigilia z abstinentia expectātes
z deuote pñcantes o: tū stelle. Adueniente autē tempore natiuitatis christi:
z ipsis in oratione deuota psistentibz: in ipsa hora medie noctis apparuit
super eos in aere stella fulgida z pulcherrima: in cuius summitate erat
imago pueri paruuli secū ferens imaginē crucis in brachio. Ex cui⁹ aspe-
ctu valde gauisi sunt: q suis in tēpibz illud videre pmeruerint. Et ostende-
runt eam sapientibz illius regionis z pñpue regibz. q statim arripientes
iter venerūt hierosolymā: antecedere eos stella ad puerū adorandū z mys-
tera sibi offerendū. Et hāc opinionē quo ad apparitionē tenet sancta ma-
ter ecclesia: licet in alijs cadat ab ea. Verū aut Augu. vult q ista stella p-

biennū ante
est eis p angel
illo cōcordat
ruerit. Nā def
gieā impreflo
esse christū na
dū locū vbi ch
stuar berthele
q: de tribu iude
ere berthelem.
rentā dicit in
substantia: ad
animā: p qua
runt etiā regē
aromatū ab
Tam fin be
dus vero in
cur. vt. s. d. d. p
dicit: In auro
in myrba dñi
dedi hec tria
regē deū z ho
ris pueri suste
bilis pueri c
terre adorati
magor myst
p oblationē a
q: ibus design
luxuria p obla
pūs a corrupti

O christe
maxima: po
Anno bo
rat man⁹ d
Ecce spū
omnibz vis
Patr⁹ et
et me feciss
In quo sum
Huic omni
I Amc declar

bienniu ante christi natiuitatē apparuit. Et cū magi mirarentur: reuelatum est eis p angelū q esset stella christi de qua cōtinue inuestigauerūt. Et cū illo cōcordat etiā Chrysost. In fo etiā alijs astronomis ista stella apparuerit. Rūdes fm Remigiū q sic: sed ipsi iudicauerūt eā esse methæorologice impressionē quandā. Non em̃ p suā astrologie scientiā cognouerunt esse christū natū ex hac stella. Als plures venissent astronomi ad inquirēdū locū vbi christus nasceret. Ultimo notandū q locus natiuitatē christi erat bethleem iude: tempus q in dieb herodis ascalonite. Tribus autē q de tribu iuda. Sed venerabilis Beda dicit q fuerūt due ciuitates dicte bethleem. Una fuit in terra zabulon: alia in terra iude. Ideo ad differentiationē dicit in textu bethleē iude. Et q magi habuerūt de puero triplices substantias: ideo sibi tria munera obtulerūt: aurū: thus z myrrham. Primo animā: p qua obtulerūt thus. Habuerūt etiā corpus: p q myrrhā. Habuerunt etiā regnā: p q obtulerūt aurū. Arabia em̃ auro z diuersis generibus aromatiū abundat: ideo in quib p alijs abundabāt dñs tanta obtulerunt. Tunc fm beatū Grego. aliqd mysterij in his agebat. Aurū regi congruit thus vero in sacrificiū dei ponebat: cū myrrha autē corpus mortuor conditur. vt. s. diximus fo. vii. Sed beatus Augustin⁹ in sermone hui⁹ festiuitatis dicit: In auro ostendit regalis potentia: in thure sacerdotalis dignitas: z in myrrha dñica sepultura. Sed Remigius vult: q quilibet triū magorū dedit hec tria munera simul: aurū thus z myrrhā. Et p hoc quilibet eorū regē deū z hominē p̃dicauit. Uñ Bern. Magi obtulerūt aurū ad pauperis pueri sustentationē: thus ppter stabuli fetorē: myrrhā ppter morboz dezerbilū pueri cōfortationē. Tunc em̃ fuit impletū illud Thobie: Om̃es fines terre adorauerūt te: scz magi de longinquo venētes. Per istā oblationē magoz mystice debemus addiscere satisfactionē p peccis: scz de auaricia p oblationē auri cū largitate elemosynaz. de superbia p oblationē thuris: q thus designat deuotionē z humilitatē: que superbie opponit. Sed de luxuria p oblationē myrrhe Myrrha nāq carnis vitia mortificat: z corpus a corruptione cōseruat. qd facit z castitas: que luxurie opponit.

O christe quantū patri exercitū iuuenis doctus ad bella maxima: populis p̃dicās colligis sugens cū tantū miseris.

Anno hoīs tricesimo subtus famuli se inclēti inclinauerat man⁹ de⁹: p̃secrās nobis baptisma ī absolutōe criminū.

Eccē spūs ī specie ip̃m alitis innocue vincturus sc̃tis pre omnib⁹ visitat semp ipsius cōtentus māsione pectoris.

Patris etiā insonuit vox pia veteris oblita sermōis: penitet me fecisse hoīem. Vere fili⁹ es tu me⁹ mihi met placid⁹: in quo sum placatus: hodie te mī fili genui.

Huc omnes auscultate populi preceptorū.

¶ Nunc declarat miracula z virtutes ppter quas p̃sens festū colit: dicēs:

Bethleē dñs
plex.

De trib⁹ mus
nerib⁹ regum

Expositio
munerum.

In epiphania dñi.

¶ Ordo. (¶ Chiste quantū). i. magnū (exercitū). i. turbā: tu existens (i. uenis doctus). i. instructus (ad maxima bella: colligis patri tuo p̄dicās populi). i. cū adules factus es: et p̄dicares populi (cū tu fugēs). i. lacās scz vbera matris (miseris). i. destinaueras (tantū). f. exercitū. **¶** Nā (deus) scz christus (inclinauerat). i. humiliauerat se (sub) man⁹ inelyri famulū (i. i. oīs nīs baptiste (tricesimo anno hoīs). i. sue humanitatis (cōsecrans). i. sanctificans (nobis baptisma). i. sacri fontē (in absolutionē). i. expurgationē (criminali). i. peccatorū originaliū (z ecce ip̄is). f. sanctus (visitat ip̄m). f. chaltū (i. specie). i. forma (innocue alitis). i. columbe: que est auis innocēs z multum simplex (vincitur). f. ip̄m chaltū domus sue gratie (pre omnibz sanctis). i. su per oēs sanctos (contentus semp mansione). i. in habitaculo (pecoris ip̄i⁹) scz christi. (Et pia vox patris). f. dei op̄otētis (oblita). i. ad modū obliuiscen tis se z amplius memoriā non habētis (veteris sermonis) que erat (peniter me fecisse hominē: insonuit). i. audita est dicens (Vere tu es filius me⁹ pla cidus). i. placens (mibimet in quo). f. filio (sum placatus). i. cōciliatus toti generi humano (¶ mi fili ego genui te hodie). i. hoc die in lucē edidi: licet ab eterno generaui in mente diuina. **¶** Nā hortat populū fidelē ad seruandū deo dicens (¶ es populi auscultate). i. obedite (huic p̄ceptori). f. christo: q̄ hunc diem tot facit miraculis cōfutare. **¶** Vocabula. Tricesim⁹ nos men adiectiuū deriuatū a triginta. Subtus pp̄ie est aduerbiū: subter p̄o prepositio. Sed q̄qz subtus ponit p̄ subter: vt hic. Inelytus. i. nobilis z gloriosus: a cleos qd̄ est gloria. Baptisma grece latine inersio aut lotio est. nā baptizo fecit mergo vel intingo. Etā dicif baptismus z baptismū p̄ eodē. Ales dicif a noie ala: z idē est qd̄ auis. Scdō ab alio verbo: z idē est qd̄ nutrit. Innocuus est innocēs: sed q̄qz cui nō nocet: vt apud **¶** Uer gi. Sedere carine omnes innocue. Hodie genui te. i. in eternitate. **¶** Nā vt **¶** Cassiodorus ait: hodie apud deū nullo initio incipit: nullo fine cōcludit: z quicqd̄ de eo dixeris illi est hodie. **¶** Nā nō sumit t̄m p̄ p̄senti tpe: sed p̄o eterno: z determinat verbū rōne cuiuslibet t̄pis. Ausculto te. i. audio te. Ausculto tibi. i. obedio tibi. Verbū idē neurale: a noie auris z verbo cul co compositū: qd̄ est frequentatiuū huius verbi colo. **¶** Notabilia. De **¶** Herode sciendū tres fuisse herodes. Primus dicebat herodes a colonis sub cuius regno deus est natus: z pueri innocētes occisi. De q̄ legit in his toria scholastica: q̄ eius pater duxit neptē regis arabū in vxorem: de qua habuit filiū: quē vocauit herodē. Et iste a cesare augusto accepit regnum iude. Et tunc primū ablatū est sceptrū de tribu iuda. Hunc herodi postea nati sunt seprē filii. Duo ex eadē matre: quos misit Romā liberalibz stu dijs imbuendos. Post hoc a studio reuerfi sunt: z cū patre ceperūt litiga re p̄ regno: interea christus natus est. Legit etiā de eo: q̄ cū au disse iudeos exspectare cū gaudio morte suā: furore repletus nobiliores iuuenes ex omni iudea collegit: z eos in carcerē posuit: dicens sorori sue: Scio iudeos de morē mea gauisuros: ergo cū spiritum emiserō oēs istos occidas: vt sit oēs iudei p̄pter occisionē iuuenū mortē suam desceant. **¶** Lūc comedes sic z cultrū in manu haberet: videns nulla alia esse impedimenta: seipsum interfecit. Quod percipiens soror: iuuenes oēs solos abire fecit. **¶** Secū dus dicebat herodes agrippa. Et ille occidit br̄m Joannē baptistā p̄pter

Herodes
tres.
Ascolonita.

Dois hero
dis.

Herodes
agrippa.

herodias dicitur
uit tpe dñice
necat pueros:
De quibz legi-
mū de magis
misregnauiſſe
cipem. Adhuc
n:ſiſt em erat
mine. & bea-
cognoſcit: &
ſeptoris: illum
dī quē queſie-
ignobilitate:
rari ſalutē q:
reſt z in terr
uerentiā prim
manus ſuas
Si ergo chriſt
adhuc paruul
mittere potuiſ
eſſe inelſt: ergo
chriſtus voluit
nobiliſſime a-
re q: poſtea a-
gerent. Sed
annes phibu-
me? Rñdit ie-
humilitatē. I-
nar? fuerit ex:
baptiſmus ſic
ram aque: q: c
ualiter. Puri-
ronē. Baptiſm
uitur: quo ipſe
abluendi. Sci-
nale. Tru-
ad ſuā poteſt
to aqua irriga-
biat ad facien-
ſic baptiſmus
celi a pertū: cū
de facuū eſt do-
cū angeloz: ſi-
rem: mo: reali ſt
cū in Bēz. Si
primoz: ſi figur

herodiadē vxorē fratris sui. Tertius dicebat Herodes antipas: q̄ regnar
uit tpe dñice passiois: qui vixit beatū Petrū in carcere. Un̄: Ascalonita
necat pueros: agrippa iohannē: Antipas christū: claudēs in carcere petrū.
De quibz legito Egesippū de excidio hierosolymitano. Scdo notanz
dñ de magis q̄ Chusoltomus q̄rit: nunq̄ nesciebant herodē hierosoly
mis regnauisse: Et rñdū: dum cōsiderabant regē futurū: nō timebant prin
cipem. Adhuc aut̄ non viderunt christū: z iam parati erant p̄ christo mos
rū: fixi em̄ erant in eius amore: z firmati in fide: nō obstante herodis regis
mine. O beati magi: qui ante conspectū crudelissimi regis priusq̄ christū
cognoscerēt: facti sunt cōfessores. Magi viderunt hominē: agnouerūt res
deprozē: illuminati in fide: sicut pastores credētes habēt puerū saluato: ē mū
di quē quēsierant. Non em̄ fuerunt retracti matris paupertate: nec domi
gnobilitate: nec ex pueri imbecillitate: scientes q̄ in tali forma vellent opes
rari salutē que posset ab omnibz videri z audiri. Un̄ depositis coronis au
reis z in terrā prostrati adorauerunt vestigiū pedū eius. Hanc puero res
uerentiā primus ostendētes: de tanto beneficio gratias agentes: sese in
manus suas cōmendātes: vt d̄: Matthei. 9. Et p̄cidentes adorauerūt eū.
Si ergo christus tantos reges z tot innocentes marcyres ad patrē misit
adhuc paruulus: q̄nto plures ipse in etate virili p̄dicando z signa faciēdo
mittere potuit. Quod pbat p̄ locū a minori. Si illud qd̄ minus videt̄ in
esse inest: ergo etiā illud qd̄ magis. Tertio notandū: q̄ dñs noster iesus
christus voluit a iohanne baptizari: vt vim regeneratiuam tactu carnis sue
nobilissime aquis tribueret. Un̄ venerabilis Beda: Un̄ tribuit aquas:
vt q̄ postea immergerent inuocato trinitatis noīe in baptismo a peccatis cer
gerent. Scdo vt nos exēplo sue humilitatis instrueret. vñ Matthei. 3. For
annes phibuit christū dicēs: Dñe ego a te debeo baptizari: z tu venis ad
me? Rñdit iesus dicens: Sic decet nos adimplere oēm iusticiā. i. cordis
humilitatē. Tertio vt nobis ianuam celi aperiret. vñ Ioan. iij. Nisi q̄s res
nat⁹ fuerit ex aqua z spūs sancto: nō potest intrare regnū celoz. Quare aut̄
baptismus sit p̄ aquā z nō p̄ aliud elementū: hoc est ppter multiplicē natu
ram aque: q̄ quorū virtutes habet aqua naturaliter: tot baptismus hz sp̄ri
tualiter. Primo em̄ aqua abluit sordes: sic baptismus abluit peccā. vñ He
rony. Baptismus est quoddā balneū qd̄ celestis sponsus ecclie sue p̄para
uit: in quo ipse primo balnear⁹ est: vt ex tactu sui corporis daret aquis vim
abluendi. Scdo aqua extinguit ignē: sic baptismus extinguit ignē infer
nalem. Tertio submergit hominē: sic baptismus submergit diabolu q̄tū
ad suā potestātē: vt amplius nō possit agere nisi p̄ cōcessus peccati. Quar
to aqua irrigat z inebuat terrā: sic baptismus cor hominis irrigat z ineb
riat ad faciendū fructū bonoz operū. Quinto aqua dissoluit ariditatem:
sic baptismus aperit celū. q̄ q̄scito puer baptizatus est si decedat inuemet
celū apertū: cū ante baptismū infernus esset ei apertus. Un̄ Bern. Vals
de fatuū est dolere de hoc q̄ filij eoz transeunt a societate hoīm ad socie
tatē angeloz: sed potius tales deberent gaudere. Nā vt ait Seneca. Dori
tem mor: talū stultū est deslere. Sexto q̄ aqua ferebat sp̄ritū dei: vt habe
tur in Gen. Sp̄s aut̄ dñi ferebat sup aquas. Sic spūs sanctus adest bap
tismo: vt figuratū est: qm̄ apparuit sup iordanē in specie colūe. Septis

Herodes
antipas.

De magis
tribus.

De baptis
mo.

Quare sit p
aquam.
Virtutes aq̄

In epiphania dñi.

De columba

De pnia an cadat in deū. Penitet me fecisse hoīem quid sit.

Christo qre sit obediēdū

Christus pre ceptor dicit.

Tuba iudicij

mo: qz sicut aqua reficit infirmos: sic etiā baptisumus facit filios dei. qd si guratū est in voce patris qñ dicit: Hic est filius meus dilectus. Octauo: qz aqua recipit imaginē respicientis: sic baptisumus reformat in hoīe imaginē dei. quia imago dei refulget tanq̃ in speculo in baptisumate. Quars to norandū de columba cuius sit mentio in textu: q ipsa in sua natura est innocua: nullū nocumentū inferens: simplex z sine felle: z vnū marito suo. Sic spūs sanctus est cōiunctus in deitate cū filio: cōtentus in pectore ipsi⁹ z sunt vnū z idē in deitate. Qñ aut pater in diuinis misit filiū suū incarna ri ppter inobediētiā z transgressionē ade: doluit de passione quā fili⁹ esset passurus: dixit em̃: Penitet me fecisse hominē. Et qñ vidit patientiā et humilitatē filij: an eo q baptisumū penitentie nobis confirmaret: pater fuit imemor verbi prius dicti: sed magis gauisus de filij humilitate dixit: Hic est filius meus dilectus zc. Quinto norandū de verbis dñi qñ dicit: Penitet me fecisse hominē. qd est vna dictio supponēs materialiter. qz nō supponit p se nec p suo scato: sed supponit p sermone a celesti patre prolato: Sed tñ exponēdo illā orationē significatiue z psonaliter: tunc ly penitet debet teneri in suo scato cōmuni. z sic exponit: Ne penitet. i. ego penitentiā vel dolorē habeo de factione hoīs. Et hec nō valet. qz in deo. patre nec est penitētia nec dolor: qz est imutabilis z impassibilis. Un sic erit exponēdū: Penitet. i. pena tenet vel tenebit ppter ea q feci hominē. Nā penitet dē in plenti: qz pscunt suā passionē nō esse euasibilē: ex quo nouit oīa ab eter no. Et expositio adhuc nō valet. qz erat verbū patris: modo pater in diuinis nō est passus. quare sic debet exponi: Penitet me: hoc est factio hoīs fecit mihi patri quandā simulationē penitētie. i. taliter ago ac si habere de factione hoīs penitētiā. Nā videm⁹ qñ aliqs operat aliqd opus: z si frustra bis in fine suo proposito: tūc dolet z penitet. Sic simili modo est de chris to: qñ vidit totū genus humanū esse lapsum: tunc generauit sibi quandā simulationē penitētie. Sed diceret aliqs: Christus nunq̃ penituit: quia nunq̃ deliquit nec peccauit. Et rñdet q hec verba pñt sic glosari: Christus nunq̃ fecit aliqd malū qñ ad propriū actū: z ergo etiā nunq̃ penituit. tñ qñ ad rationē ipsius rei p ipm facere: vel qñ ad rationē hoīs: eo q primus homo p transgressionē mandati cecidit in eternā damnationē: z q penitet me fecisse hominē. i. penitētia facti hoīs habeo. Sed de penitētia ista vide sermones Petri Rauennatis. Ultimo notādū q oīs creatura rationalis tenet obedire deo: vt patz p Augustinū in libro de trinitate: z p cōmentatorē sup. ij. de aia. vbi dicit q potentia sensitua debet obedire potētie intellectiue. Nā quodlibet inferius regibile a suo superiori debet ei obedire: qz deus est pceptor oīm gratia faetoris nō solū pscntiū imo pteri toz z futuroz gratia etiā faetoz z pceptor: vt prz in euange. vbi dicit q ipse pmisit vinū fieri ex aqua. Etiā gratia pteritoz z futuroz faetoz. qd prz p Ps. dicentē: Preceptū posuit z non pteribit. Etiā rōne faetoz futuroz: vt patet. iij. sententiaz. vbi dicit q christus in nouissimo die venit in dicare seculū p ignē: pccipiens mortuis vt resurgant. Cuius pcepti effectus pcedit de voce tube: que aduentu iudicis ab omnib⁹ audiet. Hec em̃ tuba non est aliud nisi citatio peremptoria iudicis ad audiendū sententiā. Et hec tuba erit ipsius archangeli: qui est princeps z dux oīm angelo: um

vt patz in 2
omnes impa
resurgentiū

la. Sol o
Sicut
fidus radi
Qedrus:
bum ens a
Esaias
esse ceca.
linis ver
Infelix
sera. Nat

q hoc cānen
comemorati
mendat dei g
Cuius bec e
gregario (e
deo pñ z filio
ter z psalle
rada). i. mira
(regē regū).
la deū z hoīe
phij angel⁹
ria (z sol). i. cl
nat (de stella
lit ad oriū).
stella: qz nun
est in q stella
iud. qñ cōp
piter pducit

In cōmemo. bte virginis. Fo. XXXII

vt patz in Apoca. Et tali voce percepta: hoies resurgent incorrupti: z nō omnes impassibiles: sed sine diminutione membroz: vt pater de qualitate resurgētiū. iij. sniaz. Sic Petr⁹ dixit ad chistū: Preceptor tota noctetē.

In cōmemoratione virginis gloriose
Marie post natalem dñi sequentia.

Etabundus exultat fidelis chorus allelusa. Regē
regum intacte profudit choros res miranda.

Angelus consiliū natus est de virgine: sol de stel
la. Sol occasum nesciens: stella semp rutilans: semp clara.

Sicut sidus radium profert virgo filiū pari forma. Neqz
sidus radio neqz virgo filio fit corrupta.

Qedrus alta libani conformat hysopo valle nostra. Uer⁹
bum ens atissimi corporari passum est carne sumpta.

Esaias cecinit: sy nagoga meminit: nunq̃ tamen desinit
esse ceca. Si non suis vatibus: credat vel gentilibus sybil
linis versibus hec predicta.

Infelix propera: crede vel vetera: cur dānaberis gēs mi
sera. Natū cōsidera quē docet litterarūm genuit puerpera.

Hoc cāticū canit in laudē dei oīpotētis z reuerētā virginis gloriose in
cōmemoratione Marie infra festa natiuitatis z purificatiōis. In quo cō
mendat dei genitricē hystorice z pphetice: hortando pplm ad laudē eius.
Cuius hec erit expositio. **Q**uido. (Fidelis chorus). i. fidelīū turba et
gregatio (exulter. i). gaudet (letabūdus). i. sitis letātī alkā). i. gāz actionē
deo pī z filio z spūs sctō. Vel sic (Fidelis chorus letabūd⁹ exulter). i. decā
ter z psallet (alkā). i. cāticū illud leticie z diuine laudis carmē. Nā ē (res mi
rāda). i. mirabilis q̃ (tho⁹). i. lect⁹ (intacte) virginis marie (pfudit). i. genuit
(regē regū). i. chīm dñm: videlicet q̃ virgo mī genuit sine corruptōis macu
la deū z hoīem. (Angelus p̃siliū). i. magnū sctē trīnitatis chīs de⁹: q̃ magni
p̃siliū angel⁹ dī: (nat⁹ est hodie). i. genit⁹ z i hūc mūdū educ⁹ (de virgie). i. ma
ria (z sol). i. chīs q̃ est ver⁹ sol iusticie: vt canit in R. Solē iusticie zc. f. est
nat⁹ (de stella). f. mar⁹. i. de maria virgine. nā stella maria maris hodie p̃ces
sit ad oriū. (Sol) chīs (nesciēs) ignorās (occasum) cū sit p̃petue eternitatē
stella: z q̃ nunq̃ occidit i cordibz fidelīū: nec gā ei⁹ p̃etētibz abscondit. nā
est inq̃ stella (sp). i. oī tpe (rutilās) splēdēs (z sp clara) lucida z fulgida. Un
iā b. yginē cōpar radio solari p̃phetice eā p̃mēdādo dī. (sic fid⁹) solvst stella
(p̃fert) pducit (radiū) splēdo: c̃ (pari fo: ma) fili mō (ygo) maria (p̃fert) educit

In cōmemora. b. Marie virginis

(filii). i. filiū christū dñm (enim). i. qz (neq; fidus). i. sol vlt stella (sic corrupta). i. violata (radio). i. splendore (neq; virgo). i. maria (sic corrupta). i. violata (filio). i. christo: vt em vitru nō ledit sole penetrante: sic illesus prodijt zc. nam beata virgo inuoluta permansit. (Alta cedrus). i. pccra arbor ista. i. christus (libani). i. illius montis (cōformat). i. coaptatur z equiparat (yso po). i. humillime herbe. i. marie: cuius humilitatē respexit dñs: ipsamet atq; restante in cantico (valle nostra). i. in hoc mundo z valle lachrymar ac mi serie (verbum). i. filius dei existens (ens altissimu). i. dei patris substācia (pas sum). i. crucifixū: z hoc (sumpta). i. accepta (corporali carne). i. humanitate. Vel leger passum est corporari. i. incorporari z fieri hominē assumpta ibus manitate carnis nostre. Sic nō erit legendū corporali. nā textus nō statet: neq; sensus. Quā nunc pphetice eam cōmendando hortat populū ad fidē christianā dicens (Esaias) ppheta (cecinir). i. prophetauit z (pdxir). i. christū nasciturū de virgine (z synagoga). i. cōgregatio iudeoz z schola vel iu dea rota (meminit). i. recordatur legendo suas scripturas (tamen) p sed (nū q). i. nullo modo (desinit). i. cessat z desistit (esse ceca). i. incredula z infides lis: nam credere z videre nō vult que didicit legendo z cognouit audiens do. Hodo (si nō credit). i. cōfidit (suis variis). i. prophetis ppijs (vel genti libus). i. z vel (sibillinis versib). i. a decē sibillis pscriptis z de christo dño annūciatis: atq; de eius aduentu z natiuitate pdicatis (credat). i. fidē salu tem adhibeat (hec predicta). i. que sunt pphetizata p Esaiā: a nobis iā par tim dicta z ab ipsis gentib; enarrata. (O infelix). i. synagoga (propera). i. curre z ad credendū festina (crede vel vetera). i. cōfide etiā antiqs scripu ris z rimare tua scripta: vt scrutando z intelligendo credas z sic nō peres as. (O misera gens). i. iudaica (cur damnaberis). i. ire vis damnari ppter tuam incredulitatē: nescis qz deus est omnipotēs? (Tu cōsidera). i. inspice (natū). i. christū dñm (que). i. iesum (docet). i. testatur z declarat sic esse ven turū z nasciturū (littera). i. pphetaz z ipsa theologia: nā (puerpera) brā vir go maria existēs in puerperio (genuit). i. peperit (ipsum). i. iesum christū.

¶ Vocabula. Nomina in bundus nō fecant similitudinē: sed abundans tiam. vt letabundus. i. valde letus: errabundus valde errans: gemebū dus valde gemens. Alleluia hebraice laus tibi dñe: vel cantate dño laudem. est em oratio: nō dictio. De q; vide Bernonē in libello de misse officio.

Radius est fulgor solis. Est etiā quilibet stipes z instrumentum texoz. Itē in rota radij sunt stipites de canto in axem. Est etiā virga geometri ca: de qua Vergi. in buccolicis. Sed radiare est fulgere z splendere. Li banus est mons inter syriā z pheniciā: in quo crescunt cedri: que sunt arbo res magne z preciose. Hysopus vel hysopū est herba medica amari sa poris: z scribit apud grecos p omega: ideo producit o. Corporare vt ait Perottus est interficere: z corpus solū sine anima relinquere. Forte etia; fecat corpus facere. Ergo hic corporari fecat incarnari vel interfici. Sy nagoge grece: congregatio latine: dicit cōuentus iudeoz. z nos mutam⁹ e in a. Sybilla dicit omnis mulier vaticinans z pphetans. Fecerunt autē Sybille decem: que de christo pphetauerunt: vt aunt Augusti. z Lactā.

Meminit est verbū defectiui: habens sub voce pteriti significationē p⁹ sentis z pteriti. ¶ Notabilia. Symeon iustus ad laudē gloriose virgi

nle Marie di
virgo dupli co
cundo rāte ip
baber quinq; e
Est em quicu
reperunt. Sic
eianone nō in
it securus. qua
Itē mundus c
Ps. Altit res
Itē fuit clau
go in partu
clusus est de
conseruabar
lamus ornati
rōne cōtempl
quia sicut mu
ber semp inspi
druplez est fio
sion dicit hom
uid: Benigne
crāntialis: sc
rimo supceles
mo celoz. E
q; thalamo
lara: Notā
cōparat beatā
nō corrupit.
sicut splendor
transiuit verū
sicut sol emittit
rione nō sordid
rupta. Quar
los: sic beata v
mo auroz cōp
stus in eo q; er
crescit in mai
est herba cres
rang; in valle
vineam meā s
terio q; auroz
pphetaz z p
virgo cōcipit
die iudei hoc a
gentis: cuius
eoz: z cōsurget

nis Marie dixit hec verba: Adorna thalamū tuum sion. In quibz beata virgo dupl'r cōmendat. Primo rōne vite pacifice. dñi dicit: thalamū. Secundo rōne speculationis. cū dicit: sion. Circa primū notabis q thalamū habet quinqz cōditiones quibz vterus beate virginis thalamo comparat. Est em̄ quietus: securus mundus: clausus z ornatus: ab enā custodienda reponunt. Sic vterus virginis gloriose fuit quietus. Angelus em̄ in annūciatione nō inuenit eam in strepitu mundi: sed in quiete thalami. Etā fuit it securus. quia secuta fuit qñ dixit: Quō fiet istud: qm̄ virū nō cognosco. Itē mundus castitate corporis z integritate mentis. Itē fuit ornatus. vñ Ps. Altit' regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circūdata varietate. Itē fuit clausus. vñ Ezech. xliij. Hec porta clausa manet. Et alibi: Virgo in partu: virgo ante partū z virgo post partū. Et in cāticis. Hortus conclusus est dei genitrix. Itē ibi reponunt custodienda. vñ in euan. Maria conseruabat oia verba hec conferens in corde suo. Ecce qualiter iste thalamus ornatus est oim virtutū varietate. Secdo cōmendat virgo gl'osa rōne cōtemplationis. Vbi nota q sion interpretat' speculatio seu specula. quia sicut mulieres in specula vultus suos aspiciunt: sic anima fidelis debet semp inspicere vitam z cōuersationē beate virginis Marie. Vñ quādruplex est sion. s. Virginitatis. vñ Ps. in p'sona bñe virginis dicit: Alqd sion dicit homo z natus est in ea? Itē virtualis: sic est aia fidelis. vñ Dauid: Benigne fac dñe in bona voluntate tua sion. i. in aia fidei. Tercio sacramentalis: scz eccl'ia militās. vñ David: Te decet hymn' de' in sion. Ultimo supercelestis. i. regnū celoz. vñ Ps. Videbit' deus deoz in sion. i. in regno celoz. Sic in p'posito brā virgo s. sion. qz cōtēplata est tātas virtutes qz thalamo cōparat. Vñ hec sequēcia in laudē eius atqz honorē est cōpilata: Notandū scdo q autor in l'ra tangit multiplicē cōparationē. P'io cōparat beatā virginē soli iusticie. quia sicut sol emittit radios suos z tñ nō corrumpit: sic brā virgo genuit christū z tamē mansit incorrupta. Alia sicut splendor solis p'transit vitru z tñ nō ledit nec offendit: sic christus p'transiuit vterū virginis gloriose: q enā mansit inuoluta z integra. Tercia sicut sol emittit splendorē suū sup stercorea z inquinata: z tñ ex reuerberatione nō sordidat: sic beata virgo genuit filiū: z tñ pariendo mansit incorrupta. Quarta silitudo: Sicut sol emittit splendorē suū sup bonos z malos: sic beata virgo peperit filiū vt esset redēptor bonoz atqz maloz. Ultimo autor cōparat cedrū ad hyssopū: z hoc p natiuitatē christi iesu. qz christus in eo q erat filius dei: assimilat cedro ppter altitudinē: qz nulla arbor crescit in maiore altitudinē q cedrus. sed p passionē assimilat hyssopo: que est herba crescens in vallibus: z christus fm carnē hic in mundo sustinuit tanq in valle miserie: que fuit ei nimis amara. Sic legit: Ego plātaui te vineam meā speciosissimā: z tu facra es mihi nimis amara. Notandū tertio q autor in littera tangit triplicē pphetiā p quā natiuitas christi est pphetizata z predicta. Primo tangit pphetiā Esaiem qua dixit: Ecce virgo cōcipiet z pariet filiū. Huic prophete credere noluerunt: quare hodie iudei hoc articulo damnant. Secdo tangit pphetiā balaam: qui fuit gentilis: cuius asina p'hibet fuisse locuta. Ille dixit: Orietur stella ex iasob: z cōsurget homo de israel. Tercio tangit pphetiā Sybille. que dum

Thalami cōditiones quinqz

Sion. i. speculatio.
Sion quasdruplex.

Cōparationes

Tripl' chū natiuitas p'dicta fuit a p'phetis

De beata Agnete!

De ligno
crucis

De fide.

venit ad regem Salomonē volens audire ab eo sapientiā: debuit transire fluvium circa piscinā pbaricā: vbi lignū quoddā in transitu fuit positū. que dum videbat lignū: transire noluit nec pedibz illud cōculcare. sed pphetas int q in hoc ligno esset passurus rex regū z dñs dominantū. Quare autor noster in lra dicit. si iudei noluerint credere pphetis iudeoz vel suis pphetis: credant tñ pphetis gentiliū. quia eius incarnatio nō solū a iudeis: sed etiā a gentilibz est prophetizata. Ultimo norandū q canticum hoc nos hortatur z maxime infidelē populū ad fidem. vt insinuet q fides est multū necessaria ad eternā salutē. Que sic diffinit fm Iudozū. Fides est qua veraciter credimus illud qd nequaquā videre solemus. Vñ Augustinus. Fides est iusticie fundamentū: purgans a peccatis: mentes illuminās: homines reconcilians: spem future remunerationis inspirans. Vñ ait alibi: Beatior fuit Maria fidē pficendo qz carnē christi concipiendo.

¶ Agnetis virginis.

LAus sit regi glorie: cuius formā gratie solis splendor obstupescit: In hortos ecclesie lilia colligere tanqz sponsus dum processit.

Ecce agnes inuenitur: z inuenta colligitur liliū de lilio. Anulo cuius munit: z in sponsam eligit regis regū filio.

Quius feruens in amore spernit mundū cū decore: blandimentis nec tormentis emollita iudicis.

Quamqz mentis in feruore querit sponsum sponse more: spoliata vestimentis densis latet capillis.

¶ Hoc canticū in quibusdā ecclesijs canit ob reuerentiā beate martyris Agnetis. In quo tota eius historia cōtinet. ¶ Ordo. (Regi glorie) scz christo (sit laus). i. z honor: (cuius) regis (grē) infante (formā). i. specie (obstus pscit). i. admirat (splendor solis). i. q in p̄sentia ei⁹ pallefcit (dū tanqz spōz sus pcessit). i. exiit (in hortos ecclesie). i. in mundū z christianitatē (colligere lilia). i. virgines puras z immaculatas. (Ecce agnes (virgo) inuenit). i. a spōso (z inuenta colligit). i. assumit vt (liliū de lilio) qz tā christus qz brā agnes cādore z odore virginitatis fulserūt. (Eius) spōsi (anulo munit). i. z firmat z subarrat (z eligit in spōsaz filio regū regis). i. altissimi. (Eius) ipa agnes (feruens). i. ardēs (in amore spōsi summi regis (spernit). i. p̄renit (mundū cū decore). i. cū ornamentis z delicijs ac voluptatibz suis (nec est emollita). i. cōmota (blandimentis). i. p̄suasione dulciū verborz (nec tormentis). i. asper p̄p̄nis ipsi⁹ (iudicis). i. p̄p̄am. (Eius q̄rit spōsum) christū (in feruore mētis). i. amore cordiali (more spōse). i. vt rectā decet spōsam z fidelē. f. tūc (spoliata). i. denudata (vestimentis). f. p̄p̄is sed (later). i. abscondit ab omnipotenti deo spōso suo (dens capillis) nā fuit circūdata multitudie criminū: ne nuda

videret a p̄p̄e
Inde stupor
miroz. Magn
vel bagies bu
re mollē. In
vel cōmotio.
nes in capite.

Tunc in
cis copia. 2

ro contextu

Illic vir

agnes dū

H quo d

agnem mag

Sed igni

roris z puc

Quius g

dit quod c

Ergo po

sponsi thal

concedat in

¶ Prosequendo
it (inducta lup
lucis). i. abūd
z ipsa brā agn
pmeruit (vela
virgo) agnes
ror (suffocat).
(agnes p̄cat).
canis. (Per q
fidē christi cap
gnat). i. irascit
ap̄ricē q̄ ex m
(mēdēs). i. igni
z unguis (nec
los capitis sui.
pudens scz vir

De beata Agnēte. fo. XXIII

videret a pſeſſantib. ¶ Vocabula. Stupreo es ere seathorore habere. Inde stupor et stupidus. Inde etia obstupreo et obstupescor: qd accipit pro miro. Agnos grece castus vel purus latine. Inde hagne huius hagnes vel hagnes huius hagnetis vel hagnis p noie virginis. Emollire est faces re molle. Inde emollit. i. supat vel pſuafus. Feruor est vehemens calor vel comotio. Vel feruor maris. i. tempestas. Capilli sunt capitis pili. i. crines in capite. Capillatus dicitur q magnos capillos habet.

Tunc inducta lapanari: cella fulget vt solari splēdore lucis copia. Ab angelo cōsolari meruit atq; velari ciclade auro contexta.

Illic virgo ne tangatur impudicus suffocatur: pro quo agnes dum precat reuiuiscit iuuenis.

A quo christus dñi laudat: plebs hinc furēs indignatur: agnem magam protestat tradens hanc incendijs.

Sed ignis obstupens cedit: nec agnā nec lanā ledit: eius roris et pudoris nō ferens potentiā.

Quius guttur ensis cedit: mortiq; vita succedit: ecce vidit quod cupiuit per sponsi presentiam.

Ergo postq sic trīphat virgo marty? gaudēs intrat sui sponsi thalamū. Apud quē nunc intercedat: vt celi nobis concedat intrare palatium.

¶ Prosequendo martyriū diue virginis dicit. ¶ Ordo. (Tūc) brā agnes fuir (inducta lapanari). i. ad pſtubulū (cella). i. camera (fulget) res plēdet (copia lucis). i. abūdātia luminis (vt splēdore solari). i. achi splēdo: solis adesset: et ipsa brā agnes (meruit cōso. tari ab angelo). f. pprio dei oipotētis (atq;) pmeruit (velari). i. regi (cyclade) veste p̄ciosa (auro cōcreta). i. facta. (Et ne virgo) agnes (illic) in lapanari (cāgat). i. violet ab amatorib; (impudic?) amor (suffocat). i. strāgulat p demonē vel angelū (p q) impudico iuuenē (dñi) brā (agnes pcat). i. orat (tūc reuiuiscit). i. iterato viuūt (iuuenis) mortu? et suffocatus. (Per quē) iuuenē (dñi) chris laudat). i. bñdicit p grā actionē: vt pura fidē christi captes (hinc). i. exinde (plebs furēs). i. indignabūdos pplis (indignat). i. irascit et (prestat). i. affirmat beatā (agnā). f. p̄ginē esse (magā). i. deceptricē q ex mortuo viuū faciat: et postea (tradēs) pplis (hāc) agnā p̄ginem (mēdēs). i. igni vt cremat. (Sed ignis obstupēs). i. abhorēs (cedit). i. abire et extinguit (nec ledit agnā) virginē (nec lanā). i. indumentū eius aut capillos capitis sui. Ignis inquam (non ferens). i. patiens (potentiā roris et pudoris) scz virginalis (eius) scz agnetis virginis. (Quius guttur cedit). i.

In conuersione b. Pauli.

percutit(ensis).i.gladius(z mort).f.tēporali(succedit).i.subsequit(vita).f. eterna. Nam(ecce vidit)scz virgo marty:(qđ cupiuit).i.dudū desiderauit (p presentia sponſi).f.christi.(Ergo postq sic triumphat).f.de victoria hu ius seculi ipsa beata agnes existens(virgo z marty: intrat gaudens).i.cū gaudio(thalamū).i.celū z lectū(sui sponſi).f.christi(apud quē).f.sponsū z dñm nostrū(ipsa intercedat).i.oret(nunc).f.z semp(vt cōcedat nobis in trare).i.introire(palatiū celi).i.eterne vite.Amen. ¶ Vocabula.

Lupa ponit p meretrice. Inde lupanar.i.domus lupe z pſtibilum: vt est apud Horatiū in satyris. Solaris dicit quasi p̄mens ad solem: vt splēs dor solaris.i.solis: z annus solaris quo sol suū cursum peragit. Lelas dī citur vestis ornata circulis aureis vel purpureis. Itē ciclades sunt multe insule p circulū posite,in ego mari. Suffoco media pducta idē qđ stranguilo vel fauces p̄mo. Indignari fecit irasci: tanq res indigna. Hora. Irascor medicis fidis indignor amicis. Ledo cedi cessus.i.discedo: abs eo. z cedo cecidi cesum.i.pcutio vel occido: unde cedes.i.occisio z mors. Thalamus grece cubiculū latine: sed proprie sponſi z sponse. Inde ep̄s thalamū dī carmen nuptiale qđ cantabat in honore nuptoz: vt adhuc hodie moris est z cōsuetudinis in terra italica. Hinc extant eoz carminum plurima a Philelſo cōscripta. Palatiū dicit ampla domus principis regia. Inde palatinus comes ad palatiū pertinens: aut magister palatij.

¶ In cōuersione sancti Pauli.

Dixit dñs ex basan: cōuertam cōuertam in profundum maris.

Quod dixit z fecit: saulum vt strauit: paulū z statuit Per verbum suum incarnatū: per qđ fecit z secula.

Quod dum impugnat audiuit: saule saule quid me persequeris? Ego sum iesus: durū est tibi vt recalcitres stimulo:

A facie domini mota est terra cōtremuitqz: mox z quieuit. Dum cognito credidit domino: saulus persequi cessat chris tianos.

Hinc lingua tuorum est canum ex inimicis rediens ad te deus. Dñ paulus in ore oīm sacerdotū iura dat p̄ceptoz.

¶ Obreuerentiā beati Pauli apli hoc canticū in ecclesia dei decantat: dñ cuius cōuersio celebrat. In quo premitit prophetiā David: qua p os p̄ phete locutus est: declarans sauli deuotionē qua in tenebris ambulauit: nesciens quo iret: donec lumen veritatis cognosceret. Un cōmendat bñm Paulū ppter diuinā dispensationē z continuā predicationē quā exercuit

post cōuer
habet in p
sancti Pau
pheta Dauid
ueram inq
phenā dñi
eam in san
paulū in re
lum p verb
bū z filiū.
lo z in terr
canis dice
apls) imp
quid vel
z quē p̄
quasi z y
tionis. E
ra cōtrem
cantis eū.
uiler voc
focios ch
secutor. A
(Deus bñ
cerdotū
est inim
cor seip̄
apls) dar
ore oīm s
fuit regio
delicata: d
indeclina
dī saul: an
braice: q
sumpsit li
bus pcut
dere seip̄
trare est
recedit a
z infidel
niā debet
sus ex p̄sa
florentini
Dixit dñs
tam saulū
pū nomen
regem exp

In conuersione b. Pauli. Jo. XXV.

post conuersionē. Dicit ergo sic: Dixit dñs ex basan. Qui uersus in forma
habet in ps. lxxvj. Et uult auctor hui⁹ sequētie: q̄ cōpletus sit p̄ cōuersionē
sancti Pauli apli. ¶ Ordo. (Dñs). s. deus pater (dixit). i. p̄dixit. s. p̄ pro
phetā Dauid: Ego (cōuertā). s. ip̄m paulū (ex basan). i. de fide sua mala (cō
uertam inq̄ eū ad pfundū maris). i. ad cognitionē uere fidei (q̄d). i. quā p̄
phetā (dñs deus dixit). i. p̄dixit diu ante tēpus sc̄i Pauli (z fecit). i. pfecit
eam in sancto paulo (ve). i. qñ uel postq̄ (strauit). i. p̄strauit (saulū). i. aplm
paulū (in terrā). i. sup̄ terrā cadere fecit ab equo (z statuit). i. instituit (pau
lum p̄ uerbū suū). i. filiū: unigenitū (incarnatū). i. hominē factū (p̄ q̄d). s. uer
bū z filiū. s. dñs deus pater (fecit). i. creauit (etiā secula). i. oia q̄ sunt in ces
lo z in terra. Hūc declarat pauli deuotionē z qualiter ab errore fuit reuo
catus dicens (q̄d). s. uerbū. i. filiū dei christū iesū dñm nr̄m (dñ) paulus sc̄z
apls (impugnā). s. psequēdo (audiuit). s. illā uocem (Saulē saulē q̄d). i. ad
quid uel quare (eu me psequis). i. impugnās: eū (ego). s. qui tibi iam loquor
z quē psequeris (sum christus). s. filius dei uiu (durū est tibi). i. impossibile
quasi z ualde graue (ut recalcitres). i. p̄ calcē resistas (stimulo). s. tue uocas
tionis. Exiit (terra). i. cor sc̄i pauli (est mora a facie dñi). s. loq̄ntis (z ter
ra cōtremuit). i. inhorruit (z mor quieuit) i. acquieuit. s. uocē loq̄ntis z uocē
cantis eū. Tūc paulus credidit. i. fidē accepit (cognitō dñi). i. dñ cognō
uisset uocē dñi (cessans psequi). i. impugnare contra (christianos). i. fideles
socios christiani nois: nam em factus erat eis socius qui prius erat eorū p̄
secutor. Tandē cōmendat aplm uirtute z efficaciā p̄dicationis dicēs: Q̄
(deus hic). s. paulus (est lingua) p̄ quā loquunt̄ z p̄dicant (tuorū canū). i. sac
cerdotū (rediens ad te). s. p̄ cōuersionē (ex inimicis). i. ex seruitute diaboli q̄
est inimicus generis humani. Et q̄ hec locutio est metaphorica: ideo aū
tor seipm̄ exponit dicens: Paulus est lingua canum (dñ). i. qñ (paulus) sc̄z
apls (dat iura). i. statuta z leges (p̄ceptorū). i. mandatorū fidei christiane (in
ore oim̄ sacerdotū). i. in cōspectu ministroz dei. ¶ Vocabula. Basan
fuit regio quedā gentiliū: z interpretat̄ sterilitas uel siccitas. Et fuit infi
delitātē: de qua deus cōuertit paulū ad agnitionē sui nois. Et est femi. ḡ
indeclinabile. Paulus p̄mo uocabat̄ saulus p̄ tres syllabas: nā hebraice
d̄r saul: ambo p̄p̄ia noia: vnus z idem homo. Nam saulus d̄r a salm̄ he
braice: q̄d est vulpes latine. q̄ sicut vulpes decipit alia aialia: sic saulus
sumpsit l̄as a regibz ut posset psequi christianos. Recalcitrare est calcis
bus pcutere: ut equi faciūt. Recalcitrare stimulo est rebellādo fortiori les
dere seipm̄. Teren. Inscitia est si aduersus stimulū calcitres. Nā recalcit
trare est repugnare: z spectat ad equos q̄ pede retro pcutiunt. Sic ille q̄
recedit a christo eius christianitatē z fidem impugnans: ut heretici faciūt
z infideles: bruto aiali s̄z equo assimilant̄. Eanes fiant sacerdotes: q̄
nā debent defendere domos dei z ab omibz lupos arcere. Est autē hic uer
sus ex psalmo p̄dicto sumptus. De canibz uide apologiā Hieronim̄ sicini
florentini: in fine suozū libroz quos de uita cōscripsit. ¶ Notabilia.
Dixit dñs ex basan: p̄phetia est ipsius Dauid: cui⁹ sensus erit: Ego cōuer
tam saulū in pfundū maris. Pro cuius intellectu notabis q̄ basan est pro
p̄uū nomen loci seu regionis unde paulus fuit oriundus. Cuius regionis
regem expugnaverunt filij israel: ut attestat̄ scholastica hystoria. Interpre

Eanes sacer
dotes.

Expositio p
phetie Dixit
dñs ex basan

In cōuersione b. Pauli.

Basan quid sit.

tatur etiā cōfusio: quia in illa regione habitabant homines mali et peruersi. Etia basan interpretat quasi placens: quia ante cōuersionē beatus paulus cupiebat placere hominibus et non deo. **Uñ Ps.** Confusi sunt qui hominibus placuerunt: quoniam deus spreuit eos. **Consequenter dicit in ista textus:** In profundū maris. **Uñ q:** mare includit in se humiditatem: basan igitur importat siccitatē vel ariditatē: sic sensus erit: Ego cōuertam siccitatē in magnam humiditatē. **Uñ beatus apostolus paulus fuit siccus ante cōuersionē: et sic sicca cōfusio fuit cōuersa in humiditatem diuine gratie.** **Uñ David:** Visitasti terrā: et inebriasti eam. **Uñ aliter sic intelligi potest:** Ego cōuertam sanctum paulū ex basan in profundū maris. id est in cognitionem vere fidei. quia fides est lata magna et profunda. **Nā ex fide credimus trinitatē et multa alia: quae sunt in profundo speculationis.** Etia quia fides non est inuestigabilis aliquid expertum meo. nā si posset inuestigari: non esset fides: sed cognitio. **Uñ Grego.** Fides non habet meritū ubi humana ratio prebet experimentū. De quo vide sermōnes Petri Rauēnatis. **Aliter etiā sic intelligitur:** Ego cōuertā saulū ex basan in profundū maris. id est in profunditatē secretorum dei. quia ipse raptus fuit in tertium celū: ubi vidit multa secreta dei. De quibus lege tractatū **Barthilij** cum in suis epistolis insertū. De ipso etiam canit ecclesia: Qui in terra positus secreta celorum peristi: quae non licent homini loqui perspexisti. **Nota scilicet doctor apostolus scribit ad Romanos. iij.** Ubi supabundat peccatum: supabundat et gratia. In quibus verbis beatus Paulus dupliciter cōmendat: delictione et merito. **Primo delictorie describit in eo diuine pietatis dispensatio propter delictum commissum.** **Uñ scribit in actibus apostolicis:** Saulus adhuc spirans accessit ad principes sacerdotum: et petiit ab eis litteras ut quorquor inueniret huiusmodi fidei viros aut mulieres vincitos duceret in hierusalem: ut ipse attestat de seipso ad Corinthios. dicens: Ego sum minimus apostolorum: et non sum dignus vocari apostolus: quia supra modum ecclesiam dei persecutus sum. **Item ad Galatas. x.** Audiuistis cōuersionē meā in damasco. **Secundo autem qualiter merito describit et cōmendat apostolus: diuina pietas notat.** cum ait: Supabundat et gratia. **Uñ ad Galatas. x.** Cum enim placuit ei quod me segregauit de utero matris mee et vocat per gratiam suā: ego cōtinue non quieui carni et sanguini. **Eandem diuinā dispensationē ipse testatur ad Corinthios. ij.** dicens: Est mihi stimulus carnis et angelus sathane qui collaphizat me: propter quod te deum rogaui ut auferret a me. Cui christus dixit: Paule sufficit tibi gratia mea. **Tertio notandū quod beatus Paulus potest cōparari mari profundo cōuenienter.** quia sicut profunditas maris in se cōtinet multos lapides nobiles et preciosos: sic paulus habuit in se multas bonas doctrinas: quibus ipse ecclesiam dei illuminauit. **Uñ de eo canit:** O gloriosum lumen omnium ecclesiarum. **Uñ ideo: nā sicut mare est valde amarum et salsum: sic beatus Paulus post cōuersionē fuit repletus amaritudinis.** **Uñ de se dicit:** Per virgis celsus sum: semel lapidatus: iter naufragiorum feci per christi noīe. **Quarto notandū quod ista dicitur per verbum suum. quo intelligitur hoc verbum fiat: quia per illud creauit deus celū et terrā. quia dixit: fiat lux. et facta est lux.** Etia per illud verbum christus fuit incarnatus: quoniam beata virgo maria dixit angelū: Fiat mihi secundum verbum tuū. **Et per hoc verbum christus ex magno persecutore saulo fecit magnū predicatorem christianorum.** **Uñ saulus interpretatur persecutor: paulus vero fidelis predicator.** **Uñ littera dicit:** Et fecit

De fide

De cōmendatione et puerfione beati pauli.

Paulus mari cōparat.

De verbo fiat.

Saulus: Paulus.

In cōuersione b. Pauli: **Jo. XXVI**

saulū vt strauit: paulū vt statuit. Dñs strauit saulū: nā ex persecutore fecit
p̄dicatōrē. Triplex autē est causa ppter quā celebrat̄ festū cōuersionis sc̄i
pauli. Primo ppter exemplū: vt nullus pctōr de venia desperare deberet.
Sec̄do ppter gaudiū: qz quantā tristitiā eccl̄ia habuit in eius p̄secutione:
tantā letitiā habuit in eius cōuersione. Tercio ideo: qz miraculū in eo dñs
cōdidit: dū de seuiſſimo p̄secutore fecit fidelissimū p̄dicatōrē. Nā ei⁹ cōuers
sio fuit miraculosa rōne efficientis christi: qui eius cōuersione hoc effecit
vt de p̄secutore faceret vas electiōis. Ultimo notandū: impossibile ē ali
quā p̄phetiā p̄terire: sic q nō reduceret ad actū. qz abs vana fuisset visio p
phetaz. Hodo deus p̄dixit saulū cōuerri z fieri vas electiōis de vase p̄se
cutionis. Itē qñcūqz deus voluit aliqua opari miracula circa aliquē ho
minē: tūc cōmutauit nomē eius in benedictionē. Inuenit em̄ exēplū in ab
raam: qui ante b̄ndictionē z repromissionē dicebat̄ abram. Itē iacob post
q̄ luctauit cū angelo vocatus est israel. Itē esau postq̄ rediit sanguinē
fratris sui appellatus est edon: q̄ interpretat̄ sanguis. Et in sara: q̄ p̄p̄ di
cebat̄ sarai. sed qz noluit credere verbis angeli: ergo abbreviat̄ nomē eius
z vocata est sara. Sic etiā dñs cū ex p̄secutore fecit doctorē fidei: mutat̄
uit nomen eius: vt q̄ prius saulus postea paulus vocaret̄. Rñsio autē dei
qua rñdit p̄secutori fuit efficac̄ multū: cōparat em̄ vindictā stimulo. Uñ
sciendū q̄ triplex est stimulus. Primus p̄dicationis: cōtra quē durū est am
bulare aut recalcitrare. sic dicit̄: Ego dñs occidam z viuere faciā: pcutiā
z sanabo: z nō est qui possit te de manu mea eruere. Secundus stimulus ē
correctionis: cōtra quē adhuc durius est calcitrare. z illa est p̄dicatio chri
sti z doctrina sapientiū. Uñ Eccl̄. Verba sapientiū cōterūt bella: z sunt q̄si
stimuli z aculei in altū defixi. Tercius stimulus est passionis christi: cōtra
quē durissimū est ambulare z qdāmodo impossibile. Uñ Job iij. Durus
est tibi cōtra stimulū huius passionis calcitrare. qz oīs calcitrans est mer
cenarius nō pastor: cū sit em̄ vnus pastor z vnū ouile: scz christus z ei⁹ ec
clesia. Quā autē diuine pietati placuit vt de saulo paulū faceret: Saulus
accepit l̄as a p̄ncipibz sacerdotū: vt vbicūqz inueniret ch̄ianos vinc̄tos
p̄duceret in hierlm̄. Lū autē a p̄opin̄qret damascū: circūfulsit eū lux d̄ ce
lor: z audiuit vocē de celo dicētē sibi: Saule saule qd me p̄sequis? q̄ dixit:
Quis es dñe? Et ait ei christus: Ego sum iesus quē p̄sequis. Qui paulus:
Quid vis me facere? Et cecidit in terrā: sed illi q̄ affuerūt crederūt eū: et
duxerūt eū in vicū prime ville q̄ erat i via. vbi mās̄it tribz diebz nō vidēs:
nō comedēs: nō bibēs. Tercia autē die apparuit dñs ananie dicēs: Anania
vade z q̄ras saulū. Ananias autē dixit: Dñe audiui multū d̄ hoīe isto q̄nta
mala facit ch̄ianis. Qui dñs: Glade n̄pe em̄ orat̄ z vas electiōis facit̄ est.
Hanc factō ananias venit ad saulū z dixit ei: Saule frat̄ m̄: dñs q̄ appa
ruit tibi in via misit me ad te vt videas z ipleas̄ sp̄sctō. Et statim vidit z
recepit cibū: z p̄forat⁹ est: z p̄tinuo p̄dicabat in synagogis christū ec̄ filiū
dei crucifixū. Vbi autē d̄r in textura facie dñi mora est terra: de p̄s. p̄dicto
sumptū est. Et p̄ terrā intelligit b. paul⁹: z merito. qz sic terra facit fructus
p̄ qd oīa aīalia nutriunt̄: sic b. paul⁹ dedit nobis doctrinas qbz mediātibz
p̄seruam⁹ aīas n̄ras in vita eterna. Uel intellige q̄ paul⁹ q̄ de terra facit̄
est: ille enīq̄ sit mor⁹. Uel qz terra sup̄ q̄ steterat mora fuit. z vtrūqz verū ē.

**Triplex i⁹
festi huius.**

De p̄phetiā.

**De imutatio
ne noim.**

**De triplici
stimulo.**

**De mō cons
uersionis pauli.**

**Paulus ter
re cōparat̄.**

In cōuersione sancti Pauli.

Docens crucifixum non esse aliū preter christū deū: Cum patre qui regnat ⁊ sancto spiritu: cuius testis paulus.

Hinc lingua sacerdotū more canis dum perlinxit legis ⁊ euangelij duos molares: in his cōtriuuit Corrosit ⁊ uniuersas species medicinaz: quibus curant saucij: reficiuntur enutriendi.

Qui conuertendis conuersum conuerteras paulum vas electum: per quem conuersum ad nos tu uiuifices christe peccatores.

Quo docente deum: mare uidit ⁊ fugit: iordanis conuersus est retrosum.

Quia turba gentium relicto vitioꝝ profundo: og rege basan confuso: Te solum adorat christū creatorem: quē ⁊ cognoscit in carne uenisse redemptorem.

¶ Cōtinuando ser monē supradictū de brō paulo aplo ⁊ eius p̄dicatione: ait in hunc modū. ¶ Ordo est planus. Nā paulus docens nō esse aliū deū preter christū crucifixū: qui regnat cū patre ⁊ spiritu sc̄o. hoc est: paulus oñdit iudeis illū quē crucifixerat ⁊ esse christū ⁊ deū verū. (Cuius) sc̄z christi dei (paulus est testis). i. affirmator. Nam (hic) sc̄z paulus est (lingua sacerdotū: dū ipse plinxit). i. p̄fecte ⁊ ad vngūē linxit ⁊ ordinauit (more canis). i. ad similitudinē eius (duos molares). s. fundamenta (legis). i. veteris testamenti ⁊ euangelij: cōtriuuit. i. collegit ⁊ (corrosit). i. vndiq; cōportauit (in his). s. molarib; (uniuersas species). s. aromaticas (medicinaz). s. spiritaliū (quib; specieb; saucij). i. infirmi (curant). i. satiant ⁊ reficiunt. i. fouent ⁊ refocillant (enutriendi). i. informandi in rudimētis fidei. (Quo) sc̄z paulo (docente). i. p̄dicante (deum). s. christū (mare uidit ⁊ fugit: quia turba gentiū) infidelīū paganorū (relicto profundo). i. magnitudine ⁊ imensitate vitioꝝ: ⁊ (confuso og rege basan). i. superato og qui fuit rex basan illius regionis: hoc est victo diabolo (adorat) sc̄z turba gentiū (te solum christū creatorem). s. omniū (quē agnoscit). i. fideliter credit (uenisse redemptorem in carne). i. natura humana. ¶ Vocabula. Os est nomen neutri ḡn̄is: s̄l̄r ⁊ ius. que trib; casib; in plurali carent. Perlingo hic cap̄t p̄ informare: ⁊ habet perlinxi in p̄terito ⁊ caret supino. Molaris dicit̄ quasi ad molā pertinet. Et q̄nq; cap̄t adiectiue: q̄nq; substantiue. Et̄a fecit dētes maiores quib; molitur cibus: ita cap̄t hic. vt Dentem molarē lapidē dic̄ esse molarem. Sic etiā alibi in p̄phetia de natiuitate christi. Sautius dicit̄ vulneratus ⁊ lesus: Unde sautiare. i. vulnerare ⁊ ledere: Iordanis ames

In conuersione b. Pauli. Fo. XXVII

nus est fluminis circa iudeā. Hic ponit p ppo iudeoz: sic ut mare p genti-
libus. Basan fuit quedā regio: cuius rex dicebat og: qui hic ponit p oia
bolo. ¶ Notabilia. Prima pars hui⁹ sentētie trahit ex dicto pphete ps
lxxvj. vbi dicit: Inuigat pes tuus in sanguine ⁊ lingua tuoꝝ canū ex ini-
micis. Un pes beati pauli est intinctus sanguine: qñ p circuitū vniuersi
mundi pericula sustinuit: que p se enumerat ad Corinth. ij. dicens: Ter
virgis cesus sum. Hec pericula Hylanius describens ait: Beatus paul⁹
sub philippo virgis cedit: in carcere ponit: in ligno pedib⁹ affigit in lustris
in eadē ciuitate lapidat: in epheso seruatur: in damasco p spo: tū tpe no:
cturno p murū emittit: in hierlm ligat ⁊ pcutit: in cesaria claudit ⁊ criminis
natur: in italiā nauigans periculo maris arripit: romāueniens sub nerone
iudicatur ⁊ occisus fuit. Et ergo pes eius intinctus est sanguine. Secūdo
notandū de lingua canū: q lingua ponit pro predicatione p methononiā.
Itē p infidelis: q canis est animal despectū ⁊ irrōnale. Un cū dñs vellet
maledicere Noab p os David: eo q interfecit abner principē militie re:
gis saul: dixit: Non deficiat de domo tua canis fluxū sanguinis sustinens
.i. infidelis. Et in euāgē. Nō est bonū sumere panē filioꝝ ⁊ dare canib⁹ ad
manducandū. Sed bris paulus fuit lingua. i. p̄dicato: illoꝝ canū. Nā de
canib⁹ fecit homines rōnales: de paganis fideles: de filijs pditionis fecit
filios repromissionis. Un ad intelligentiā littere qñ sic dī: hic lingua tuo
rum est canū: potest etiā exponi p canoꝝ: a noie canis. ⁊ dicit hō spūalis
habens caniciem. Et erit sensus q bris paulus est lingua tuoꝝ canū. i. sa:
pientū. Tercio notandū q sacerdotes dicunt canes duab⁹ causis: Pri:
ma: sicut canis est animal latrabile manifestans furē ⁊ latronem: sic sacers
dos debet manifestare ipsos pctō: es: ⁊ debet latrare ⁊ ipsis p̄dicare ⁊ pel
lere infidelitātē de hominib⁹. Un Esa. Lamare nō cesses: exalta vocem
tuā quasi tubam. Secūdo: q canis lingendo vulnera sanat ipsa: sic lingua ⁊
doctrina sacerdotis debet sanare vulnera anime. Sed q dixit: in ore oim
sacerdotū. illud patet ex eplā pauli: vbi docet qualis debet esse ep̄s dicens:
Oportet autē ep̄m mitēz castū esse: nō lucrī cupidū. Et simili modo dabat
illa iura omnib⁹ sacerdotib⁹: ⁊ cū hoc omnib⁹ gradū sacerdotalē habentib⁹.
Per hoc autē q dixit: crucifixum: debet intelligi christus: qui crucifixus est
verus deus regnans cū patre ⁊ spūscō. Un David: Videte ego sum so:
lus: ⁊ nō est alijs p̄ter me. Itē de cane sciendū q canis animal latrabile
ponit p p̄dicatore: vt modo diximus. Nam sicut ille cōtinue latrat: sic p̄
dicato: dei debet cōtinue latrare p̄dicando p̄tra infideles ⁊ ipsos p̄dicas
tores ac eoꝝ vitia corrigendo. Un de cane habent quedā virtutes: quas
sanctus paulus dicit in seretinuissē. Versus. In cane laudanda q̄tuor
sunt atq; probanda. Est lingua medicus: dñq; fidelis amicus. Ede custo
dit: furē latrandoq; prodit. De quib⁹ Perotus in cornucopie multa. Nā
dicit esse medicus rōne lingue: sicut bris paulus multos demantes ⁊ debi
les qui nō potuerūt cognoscere vere fidei luciditatē curauit lingua sua. i.
instructione dulcissima ⁊ doctrina lingendo corda debiliū ⁊ errantiū: eis
imprimendo saluberrima fidei documēta. Etā dño suo multū fuit fides
lis sicut canis: qm̄ cōmissa fideliter obseruauit a rapina: fideles em̄ in cus
todia retinebat. Et ita quelibet virtus adherens cani ⁊ sancto paulo pōt

De periculis
bri pauli apli

De lingua
canum.
Canis.

Sacerdotes
canes.

Ep̄i quales.

De canes:

Purificationis marie.

**Duo molas
res ecclie.**

**Saurij qui.
Enutriendi.**

**Mare vidit
z fugit: qd sit
dicere.**

Rex basan.

applicari valde cōmode. Ultimo notandū: p duos molares intelligitur duplex testamentū: nouū z vetus. quoz vnū mouet aliud: ita q vnū ex aliis cognoscit. Et hos molares bñ cōtritos plectos z expósitos cōfirmavit in ore alioz sacerdotū: vt z ipsi possent etiā verbū dei p̄dicare. Dicit etiā in lra: corrosit vniuersas species. Nā saurij dicunt illi q sunt in infirmitatib⁹ occupati: z sumit hic p hereticis p̄ fidē lucrantib⁹. Sed enutriendi dicunt. qui nondū aliquā fidē integraliter receperūt: sed sunt adhuc informandi. Et medicina illoz nō est alia nisi p̄dicatio z verbū dei cū bñficiis cōfirmatione. Quā autē dicit textus: mare vidit z fugit: hoc trahit ex canticō filioz israel qñ exierūt de egypto. Et est figurata locutio p p̄sopopoiā: q hz fieri qñ aliqd attribuit reb⁹ inanimatis qd tñ spectat ad res aīatas. z sic exponit: Mare vidit exercitū filioz israel z fugit: dans eis securū trāsitiū vt pambularēt ipm sic cis pedib⁹. sicut scribit in Exodo: qñ. xij. trib⁹ israel prāsuerūt mare rubrū: tñc. xij. lapides sunt positi iuxta mare in signū illi⁹ q dñs fecit stare aquas iordanis donec ip̄s prānsisset. Sed metaphorice intelligit q mare. i. infidelitas gentiliū vidit z euauit ppter p̄dicationē sancti Pauli: z fugit. i. a malicia cessauit z locū deo dedit. Sz iordanis. i. error iudeoz est cōuersus retrorsum. i. multi iudei p p̄dicationē sancti pauli sunt reuersi ad dñm. Itē rex basan erat gigas in corpore: potēs in regno. p quē diaboliū intelligimus: q defecit in p̄dicationē bñ apli dei pauli: z est cōfusus. qz sanctus paulus docuit hoies resistere rētationib⁹ diabolicis.

¶ In festo purificationis Marie virginis.

Aducentu parili hic te maria venerat^r populus: te
q p̄s colit cordibus.
Generosi abrae tu filia veneranda: regia de dauid
dis stirpe genita. Sanctissima corpore castissima moribus
q omnium pulcherrima virgo virginum.

Lectare mater z virgo nobilis: gabrielis archangelico q
oraculo credula genuisti clausa filium. In cuius sacratissi
mo sanguine emundat^r vniuersitas perditissimi generis: vt
promisit deus abrae.

De virga arida aaron flore speciosa prefiguratur maria sine
viri semine nato floridam. Tu porta iugiter serata: quā eze
chielis vox testatur: maria soli deo peruia esse crederis.

¶ Hoc canticū in laudē z reuerentiā virginis gloriose canit in purificati
onis sue festo. In quo primitiua huius festi cōmendatio ponit^r qñ ad p
pheticā dignitatē. Secōdo eiusdē festi historialis descriptio: cū eius conse

entia collaudatione. ¶ Ordo. O(maria)virgo(hic populus).i. cōgregatio hoim(venerat).i. honorat te(parili concentu).i. equali z cōcordi cantu(z colit).i. celebrat te p̄is cordibz)scz qz tu es veneranda filia generosi abrae(z hoc q̄ ad eius p̄geniē(genita).i. nata(de regia stirpe).i. regali p̄genie(davidis)qz p̄missio est facta dauidi q̄ de semine suo nasceret christ⁹. Et tu maria es(sanctissima).i. purissima z itegerrima(corpe: z castissima).i. pudicissima(moribz)scz vita verbo z conuersatione(z pulcherima virgo oim virginū).i. speciosior cunctis alijs atqz formosior virgo. Tunc amplifitando laudē virginis gloriose ait: O mater iesu christi(z virgo nobilis).i. generosa(lerare).i. gaude z exulta(que).f. fuisti(credula archangelico oraculo).i. allocutioni gabrielis archangeli(z genuisti clausa).i. incorrupta(filiū in cuius)filij(sacratissimo sanguine emundat).i. liberat a culpa(vniuersitas pdicissimi generis).i. vniuersuz genus humanū(vr).i. sicut vel quēadmodū(deus)om̄ipotēs pater(promisit abrae).f. dictis angelicis. Et tu genuisti filiū tuū iesum christū casta z incorrupta: qui. f. iesus christus totum genus humanū pditū z cōdemnatū redemit suo sanctissimo sanguine: vt p̄misit generoso abrae. Et p̄sequenter beatā dei genitricē cōmendat q̄ntū ad mysterialē z p̄phetiā dignitatē: dicēs: O maria arida virga aaron)scz exstans(z speciosa).i. formosa(flore).i. p̄ flore(p̄figurat).i. signat (te floridam).i. secundā(nato).i. p̄ filiū tuū(sine virili semine. O maria tu es porta seras ta).i. clausa(iugiter).i. assidue(quā)portā(vox ezechielis) p̄phete(restat).i. p̄dixit(z tu credens esse perua soli deo) ¶ Vocabula. Cōcētus nomē quarti ordinis: a verbo cōcino. Vel dicat a con z cantus: quasi cōsimiliuz vel plurimoz cantus. Parilis adiectiui nomen: idē qd equalis. Et dicat a noie par paria. Vñ nota q̄ oia noia in illis que formant a nominibz pdu cunt l̄pter parilis: qd fit a noie par. Exempla huius regule sunt puerilis: senilis: amilis: serilis. Venerat verbū est cōmune: z fecit actionē in p̄nti.

Lolo verbū transitivū multa fecit equinoce. Vñ: Agros rus formā superos colit atqz parentes. Hic arat: hic habitat: ornata: dorat: amat. Generosus dicat qd est de magno genere: vt sunt comites z barones. Archangelus nomen adiectiui derivatū ab archangelus: qui dicat ab archos qd est princeps: z angelus nuncius: q̄ntū princeps angeloz z nuncioz dei.

Oraculū(vt ait Seneca)est diuina voluntas ore hois enūciata. Vergil. Quamvis eripibilis scitatur oracula p̄hebi. Sed tu vide Macrobiū in somno scipionis. Eredulus adiectiui note significationis: a verbo eredo: qui faculiter credit. Perditissimus ponit hic in suplatiuo gradu. z dicitur perditus quasi damnatus: sic perditissimus quasi maxime dānatus. Tesren. Perditus sum miser ego. Aridus nomen adiectiui: derivatū a verbo arceo qd est sicco. Inde arefco verbū incohabitū. i. aridus fio. Et area campus vel planities nō fructuosa: reu. ein hostiat. Itē locus vbi terunt fruges in horreis. Floridus adiectiui est a noie flos. Teitāt verbū desponens habens actiua significationē. Peruius idē est qd penetrabilis. z dicat a per qd fecit valde: z via: quasi p̄fecta via. Et hoc soli deo zc.

¶ Vocabula. De aaron sciendū q̄ fuit frater moysimato: natu: z prius iudeorum pontifex fuit. Quod alij quidam cum egrefferent iussit dominus deus vt z aaron z alij sui suas quisqz virgas deferrent in tabernaculo

Regula not
minū in illis.

Oraculū qd
fit.

Purificationis marie.

**De Ezechie
le ppheta.**

**In dei mariā
nō colunt.
Maria quō
dē abraē filia**

**De festo pu-
rificationis
marie.**

De angelo.

**Templū chri-
sti triplex.**

**De figurā te-
stamenti.**

**Mysterium
trinitatis**

**De saluatio-
ne angelica.**

na culū dñi: vt miraculo pderet quis esset pontificio dignissimus. Deinde reuersi viderūt virgā aaron flores z fructus protulisse. Ezechiel autē fuit ppheta: q̄ sic scribit de virgine maria: *Conueri me ad vitā porte sanctuarū exterioris: q̄ respiciebat ad orientem: z erat clausa. Et dixit dñs ad me: Po. ta hec clausa erit z nō aperiet: vir nō transibit p eam: eritq̄ clausa pncipi: qz dñs deus ingressus est p eam zc.* Secōdo notandū q̄ sra dicit: hic populus: ad excludendū pplm iudaicū. qz talis populus nō venerat virgī nē gloriosum. Et qz in sra dicit: filia abraē: notabis q̄ brā virgo nō fuit filia abraē fm carnis generationē: sed tm fm lineē cōsanguinitatis descensum: qz ex stirpe abraē genita fuit. Tercio notandū q̄ scribit Malach. ij. *Eccc mitto angelū meū qui pparabit ante faciem tuā: z statim veniet ad templū sanctū suū dñator dñs: quē vos queritis: z angelus testamētī quē vos vultis.* In quibz verbis tangit huius festi originalis cōmendatio et eius historialis declaratio ac huius festi cōsecutina collaudatio. Vñ hoc festū purificationis brē virginis marie habuit originē a festo cōceptionis z natiuitatis. qz si beata virgo nō fuisset cōcepta nō fuisset nata: z si nō fuisset nata nō fuisset purgata. z ideo ad ipsius cōceptionē deus misit angelū suū dicens ad eam: *Spūs sanctus supueniet in te zc.* Quibz verbis ipsa consensus adhibuit dicens: *fiat mihi fm verbū tuū.* Et p angelū intelligitur spūs sanctus missus in terrā: q̄ pparauit viā ante faciem christi venientis. ex q̄ spūs sanctus ferebat sup aquas ante creationē mundi: z corda pphetarū irrigauit. z virtute illius missus est gabriel angelus: vt p̄z Luc. j. *Uel per angelū intelligit sanctus iohannes baptista: q̄ p̄iuit z q̄ p̄cursor dñi appellat.* Quarto notandū: triplex est templū ad qd̄ christus veniebat. Pri- mū est originale corpus: ad qd̄ venit tpe incarnationis sue. Et brā virgo ē vocata templū dei. Vñ Grego. *Domus pudici peccatoris templū repente fit dei.* Secundū templū ad qd̄ christus venit fuit materiale: ex lignis z lapidibz cōstructū. Et hoc fuit tpe purificationis brē virginis marie. Tercio venit ad templū spūale quā inhabitat: z intrat corda fidelīū. vñ apls ad Corin. *Templū dei sanctū est: qd̄ estis vos.* Et de tēplo materiali intelligit dictū pphete Malachie: de q̄ s. *Quia idē dñs q̄ p̄sentatus est i tēplo: ille est angelus qui in veteri testamēto p̄figuratus est in nube. Sed in nouo est p̄figuratus in speculo z relucētia. Nā legit in Exo. postq̄ fabz carā erat arca testamēti reclusit moyses in ea verū manna: z virgā aaron ex p̄cepto dñi: etiā tabulas legis. Hec tria erant figure noui testamētī. qz p tabulas legis intelligit deus pater. q̄ dedit legē moysi. Per manna verū intelligit filius: q̄ est verū manna qd̄ de celo descendit. Sed p virgā aarō designat spūs sanctus: virtute cui⁹ descendit de celo inter virgas: et qui fecit florere virgā aaron. Vñ p virgā intelligit castitas: q̄ cōclusa fuit in beata virgine: q̄ p celestē castitatē in multis locis collaudat. Quinto notandū de saluatione Gabrielis: q̄ deus omnipotēs misit de celo brē virgini p angelū gabrielem suauissima verba: scz *Aue maria grā plena dñs tecū.* Et qñ illa verba insonuerunt auribus beate virginis: ipsa statim p̄buit cōsensum p virginitatis hospitium vel humilitatis dicens: *Eccc ancilla dñi zc.* In qua voce per spūitū sanctū concepit iesum christū: z portauit in vtero. quoniā expleto tpe peperit saluatorem mundi: nobis omnibz ad salutem.*

Et tunc implem est quod dixit Gregorius: Descendit de celis missus ab arce patris. Et iterum: Beata es virgo maria: que credidisti domino: quoniam in te perficietur que dicta sunt tibi per angelum. Unde per illud verbum aue plures sunt salutari. Primo tres Marie. scilicet salome iacobi et magdalene: quoniam de nocte quesierunt christum. tunc christus apparuit eis dicens. Aue: et hoc propter maiorem leticiam. Secundo beata virgo maria fuit salutata hoc verbo: ut diximus. Tercio per illud verbum christus fuit salutatus: ut patet in eius passione quoniam dicit: Aue rex iudeorum: aue rabbi. Et hoc propter maiorem contumeliā: ut mediante illa contumelia liberaret nos ab eterna damnatione. De nobilitate autem virginis marie patet: quia filia principis est et mater regis omnium regum. Unde Hieronymus: Quis nobilior est matre domini: quis splendidius ea: que splendorem elegit et genuit eterne glorie. O nobilissima nobilissimi principis filia: quoniam pulchri sunt gressus virtutum tuarum in calcamentis tuis bonis seu hircinis: sed aureis aurea charitatem ornatis. Nam aureus amor marie ad deum et aureus amor ad proximum quasi duo calcamenta quibus pedes affectuum eius inuncti oleo ornati erant.

Ultimo notandum quod in littera tanguntur due historie. Prima cum dicit: Te virga arida aaron. Nam legitur in Exodo: quando ex duodecim tribus israel el esset eligendus unus qui preesset tabernaculo per annum: tunc in templo dei erant posite duodecim virge aride. quarum una fuit ipsius aaron: quoniam una nocte floruit et amigdala produxit: licet arida fuisset. Et recte sicut hoc fuit contra naturam: sic beata virgo deum omnipotentem sine corruptione virginis generavit. Item per virgam istam potest intelligi virga per quam moyses duxit populum israeliticum per mare rubrum: et mediante qua aqua de lapide percussit. quia sicut talis virga populum israel a iugo pharaonis deduxit: sic beata virgo maria a multis tribulationibus liberauit: et adhuc liberat. Similiter sicut lapis per naturam aquam dederat: sic beata virgo supernaturaliter filium procreavit. Secunda historia tangitur in ista cum ait: Tu porta iugiter serata. Unde sciendum quod circa finem libri Ezechielis scribitur: Postquam Ezechiel descripsit dominum deum: et vidit aquam egredientem a latere dextro templi: vidit etiam partem occidentalem quam respiciebat sancta sanctorum. Et ibi vidit aliquid egredi per portam: et audiuit vocem dicentem: Hec porta clausa manet et non aperietur: quia dominus ingressus est per eam. Per hanc ergo portam figuratur virgo gloriosa: per quam ingressus est dominus ipsa clausa permanente et incorrupta. Super quo verbo dicit Hieronymus: In gloriosam portam ezechielis rex glorie intravit: dum voce gabrielis: eam fecundavit etc.

De verbo aue:

De nobilitate marie.

De aaron et eius virga.

De porta ezechielis.

Sed tu tamen matris virtutum dum nobis exemplum cupisti commendare: subisti remedium pollutis statutum matribus.

Ad templum detulisti tecum mundandum qui tibi integritatis decus deus homo genitus adauxit intacta genitrix.

Letare quam scrutator cordis ac renum probat proprio habitatu singulariter dignam sancta maria.

Purificationis marie.

Exulta cui parvus arrisit tunc maria: qui letari omnibus
et consistere suo nutu tribuit.

Ergo quique colimus festa paruuli christi propter nos fa-
cti: eiusque pie matris marie: Si non dei possumus tantam
exequi tardi humilitate: forma sit nobis eius genitrix.

Laus patri glorie: qui suum filium gentibus et populo reue-
lans israel nos sociat. **Laus** ei? filio: qui suo sanguine nos
patri reconcilians supernis sociavit ciuibus. **Laus** quoque
sancto spiritui sit per eum.

Hic describit huius festi historialis dignitas. **Et** est talis. **Ordo**
Quia virgo seculi licet fueris incorrupta (tamen subisti) p. subiunxisti (remedium) scilicet
purificationis (statutum) i. institutum (pollutis matribus) i. imundis (dum tu cupi-
sti) p. cupiunxisti p. synecopam: hoc est voluisti (commendare) i. prebere (nobis exem-
plum matris virtutis) i. humilitatis. **Et** tu existens intacta dei genitrix (deru-
listi tecum ad templum) scilicet puerum tuum (mundandum) i. purificandum: (quoniam) i. p. puer
(genitus deus et homo ad auxilium) i. augmentauit (tibi) gloriose virginis (decus)
i. honorem (integritatis) i. virginis tue. **Ubi** ad amplificandum laudem vir-
ginis dicit (**Q**uia maria letare) i. gaude (quam) scilicet deus existens (scrutator): i. in-
spector et inuestigator (cordis) i. cogitationum (et reum) i. omnium interiorum (probat)
i. elegit (singulariter) i. specialiter (dignam sanctam mariam proprio habitaculo) i.
habitaculo. **Et** tu o sancta maria (exulta) i. gaude (cui parvus) scilicet filius
(arrisit) i. risu spirituali applausit. s. tpe infantie sue (qui) christus filius (tribuit)
i. concedit (suo nutu) i. voluntate (omnibus) s. rebus (consistere) i. esse et letari
ac viuere. (**Ergo** quique) i. quicumque nos (colimus) (festa paruuli christi facti
propter nos) i. qui factus est paruulus propter nos: et festa (marie eius pie matris:
si nos tardi) et pigri propter fragilitatem humane nature (non possumus exequi)
i. perficere (tantam humilitatem deitatis) tamen genitrix eius) i. mater christi (sit nos-
tris forma) i. exemplum scilicet humilitatis: et discamus humilitatem exercere. **Ubi**
commendat beatam virginem penes persecutiuam collaudationem: que est respectu iri-
nitatis et personarum eius: dicens (**Laus**) scilicet sit (patri glorie) i. deo omnipotenti (qui) pater
(reuelans) i. manifestans (suum filium gentibus) i. gentilibus (et populo) iudaeis (sociat)
i. coniungit nos (israel) i. sanctis et angelis suis in celo. (**Laus**) sit (filio ei?)
scilicet patri (qui) i. filius (conilians) i. concordans nos patri suo sanguine: sociavit
nos supernis ciuibus) i. angelis et celum inhabitantibus (et laus sit spiritui sancto per eum)
i. eternaliter et per eterna secula. **Amē.** **¶** **Vocabula.** Cupisti et subiisti p.
synecopam dicunt a subeo et cupio verbis. Pollutus adiectiuum nomen est a
verbo polluo. i. maculo: quod vltimum dicitur a coniunctione porro et verbo luo is.
Scrutari est inquirere vel perficere. **Ps.** Scrutans corda et renes deus. Item
scrutamini scripturas. i. inquire. **Habitatus** nomen est quod ordinis: derivatum
a verbo habito: et facit mentionem. Singulariter est aduerbium qualitatis.

Purificationis marie. Fo. XXX

Exulto verbū frequētiū ab exilio: qđ sit ab ex et salio: et ponit p' gaudes
 re. Cōsistere verbū substantiū: l3 impuriū. qz vltra actū essendi aliqd con
 notat. Et habet cōstatū in pterito pfecto. Natus est motus capitis. et ac
 pit p voluntate affirmandi vel negandi. Sit aut a verbo nūo: a qz nutare
 frequētiū. Quicqz est nomē habēs secundā declinatōē pnois. Poss
 sum verbū anomalū: cōpositū a noie potes et verbo sum. Ecceqz verbum
 deponēs ab ex et sequor: idē qđ pficere. Sed hic accipit p suo simplici sez
 sequi. Tardus d3 piger in agendo: cui opponit festinus. i. velox. Pater
 glorie d3 vel qz summā gloriā h3: vel qz gloriā dat sanctis: vel qz dignissi
 mus est oī glia. Israel interpretat vir vidēs deū: ab is qđ est vir: et ra vidēs
 et el deū. Et ponit hic p cetū bonoz et ppo fidelū: licet als sit nomē regio
 nis indeclina. femi. gene. Uclare est velo tegere. Reuelare est auferre ve
 lū et manifestare vel denudare: et pducit ue. ¶ Notabilia De festo puri
 ficationis sciendū: qz hec lra tangit puritatē virginis gloriose. qz lex statu
 ta est pollutis matribz semp post partū. xl. die purificari: vt ptz Lem. xij. q
 mulier q filiu generaret suscepto semine sex septimanis esset immunda a
 cōsortio hoīm et ab ingressu templi. Si pō generaret filiā. xij. septimanis
 maneat extra tabernaculū: qz immundū est corā dño. Sed tñ hec lex in be
 ata virgine nō vigit: quare purificatione nō indiguit. Et quis brā vir
 go generauit sine semine: purificari tamē voluit. Hoc tñ humilitatis cau
 sa factū fuit: et nō causa necessitatis. qz beata virgo generauit sine suscep
 to semine: ergo fuit soluta a tali p̄suetudine et lege. Si em̄ purus ex hui
 militate voluit purificari: qnto magis impurus q h3 matrē purificandaz.
 Vñ Lucas euāgelista bñ declarat eī purificationē dicēs: Postqz imple
 ti sunt dies purgandis eius fm legē moysi tulerūt eū in hierlm: vt sisteret
 eū dño. vt scriptū est in lege dñi: qz omne masculinū primogenitū vocabit
 sanctū. i. sanctificat dño. Et inde est q in veteri testamēto parētes in ma
 iori reuerētia et dilectione habebāt p̄mogenitos q̄ alios natos. Triplex
 aut ratio est quare lex p̄cepit. vt. xl. die puer in tēplū debet deferri ad puri
 ficandū. Prima: vt p b̄ intelligeret sicut puer in. xl. die ducit in tēplū mate
 riale: sic. xl. die aīa in corpus tanq̄ in tēplū suū infundit. Scda rō. qz sicut
 xl. die aīa corpori infusa ab ipso corpe maculat: sic. xl. die templū inducta p
 ostia a macula purgat. Tertia causa est. vt p hoc detur intelligi: vt illi me
 rent tēplū dei ingredi q decē p̄cepta cū fide q̄tuor euāgelistaz volūt ob
 seruare. qz p q̄dragesimū tēpus itelligunt q̄tuor euāgeliste et decē p̄cepta:
 mō q̄ter decē sunt. xl. et in illis p̄ceptis et euāgelis puer debet emundari.
 Que aut est rō q si femella generat tūc tps duplicari debz? Hoc iō fit. qz
 sicut corpus ipsi viri. xl. die organizat et pficit: sic corpus ipsi mulieris in
 lxxx. die pficit. Sed rō theologoz est: qz mulier plus peccauit qz vir: ideo
 ipsius miserie debet duplicari in vtero matris: sūtr et pena. Hinc brā virgo
 cōmēdat rōne incolatus christi seu inhabitatōis. vñ Dauid: Hic habitab
 bo: qm̄ elegi eā. Et Eccle. Qui creauit me requirit in tabernaculo meo:
 Et etiam ratione allocutionis et arrisionis: arrisit em̄ ei paruulus. Vñ in
 dubio est si christus aliquando risit in hoc mundo: an nō. Et videt q sic p
 litterā rextus. In oppositū est Sapiēs i puer. vbi d3: Risus fit i stulticia.
 Sed nefas est ipm christū dicere stultū. Sicut August. ait: Christū flez

De purifica
 tionis lege

Triplex rō
 purificationis

Si christus
 riserit.

Purificationis Marie.

Rifus duplex.

nisse lego: risisse & nunq̃. Ad qđ dicendū q̃ duplex est risus. Quid ā cor-
 poralis: cui causā in exterioribz ppter aliqđ vanū delectabile: q̃ admi-
 rā est causa risus. De quo risu dicit sapiēs. Alius risus est spūalis: z est q̃
 dā institutio excitans animū ad gaudiendū. z de tali risu dicit hic. Unde
 Anselmus: Qñ bēa virgo faciē filij sui aspexit: tūc maxima delectatione
 z spūali gaudio replebat ita q̃ risit. Sic etiā cōgīt chrisitū risisse. Ses-
 cundo notandū q̃ in historia purificationis dicit. Obulerūt n̄ eo par tur-

Proprietates
turturis ⁊ co
lumbe.

turū aut duos pullos columbarū. Hec em̃ erat pauperū oblatio: p̃i habebat
Leuit. xij. Uñ pprietates turturis habent in his metris. Alta petit turtur:
cantādo gemit moriens vir: Aluciat: caste viuit solaq; morat: Pullos no
cte fouet: morte ouorūq; refutat. Sed pprietates columbe cōnent in his
versib; . Szana legit: sociata volat: cadauera vitat: Felle caret: plangit so
ciū: que postula tangit. Dat petre nidum: fugit hostē lumina infum. Ros
stro nō ledit: geminos pullos bene nutrit. Sz si q̃s diceret: quare nō emit
agnellū: cū magi ei munera ⁊ aurū obtulerūt: Rñdet Damascentis: q̃ be

De tribus oblationibus domini

ata virgo Maria nec munera pauperibꝫ erogauit: vel ꝑpter peregrinatio
nē in egyptū puidē cōferuauit. Tūc dicit glo. qꝫ tres oblationes facit sūnt
pꝫ dñō. Prima a parentibꝫ de qua dictū est. Secūda de auiibꝫ. Tercia in
cruce pꝫ nobis omnibꝫ. Prima ostendit eiꝫ humilitatē: qꝫ dñs legis sub
iecit pꝫ legi. Secūda ostēdit eiꝫ paupertatē: qꝫ paupibꝫ oblationē fecerat.

Triā nomīa
huius festi.

Tertio ostendit eius charitatem: quia pro peccatoribus sacrificavit in cruce. Tunc nota quod presens festum triplici nomine nominatur. Primum purificationis: quia in ipso beatus virus quo legem purificationis adimplevit: quod tunc nonquam maculata fuit. Secundo vocatur hipopanti. id est puerentis: quia in illo festo christus fuit puerentis in templo. Et dicitur ab hipos quod est sub: et pan torus: et timor. quia illud festum est sollemniter celebrandum sub timore peccatorum: quia ille peccata timuit qui nunquam peccata pergit. Tertio vocatur obuiatio: quia anna et symeon obuiaverunt se in templo. Etiam vocatur candelare: quia in illo festo amici et cognati cereos ardescentes in manibus tenebant. Quod nomen adhuc hodie christifidei tenent: ut singulis festiuitatibus.

De crinătate
z humilitate.

firmis hoc nomen dicitur. Beati episcopi tenent. et magnas reuerentias
humilis hoc nomen imponat. Florandum tertio q in hac lra coiter tota
trinitas comendat. p hoc q innuit vnū esse deū in essentia: z trinum in pso
nis. vt attestat bñs Grego. dicens: Te vnū in substantia z trinū in psonis
veneremur. Hñ hoc: at nos ad humilitatē: qz p eā virgo maria meruit fieri
mater celestis dñi. quare Grego. ait: Quanto tu es humilior: tanto deo
pctiofor. Sic Berni. Verus humilis vult vili reputari: z nō humilis p
dicari. Scribit em̃ in topicis: Sicut ppositū in pposito: ita opositū in op
posito. Ex q sequit̃: sicut superbia est inuicū oīm vitiōz: sic e conuerso humi

Quare lumi
na portant.

tas est inuicem oim puroru. Ultimo notandū q̄ lumina triplici rone por
tant̄ in hoc p̄senti festo. Prima est ad remouendū antiquoz̄ erroz̄ ī malā
p̄suetudinē. Olim ei candelas īcensas ad honoz̄ē martis q̄ est d̄o bellā
oi anno rome illumiabāt: vt filijs suis victoriā sup̄ inimicos p̄cederet. s̄z qz
tal̄ p̄suetudo ī meliorē ē cōmutata: nō ebrīam ī honoz̄ē incl̄yē matr̄ semel
ī anno ecclesiā illustrā. Sc̄da rō: qz symeō iust̄? z̄ brā anna cū maria filia
z̄ sp̄so ioseph ac altera anna p̄phetissā venerabilem fecerunt p̄cessionem
quando dominū in templum p̄sentauerunt. Sic z̄ nos simili modo faci
emus: cereos in manu portando ad virginis Marię z̄ filiū eius honoz̄em:

Tertio
ra. Se
christi
repsen
re eua
ceram
Sic m
den ve
tur mo
corpore
nam. U

L

ret bo
in pre

nuda

Qui so

tatori

En
des d

Th
qu

ne ver

fangu

Omni

In die sancto pasche. Fo. XXXI

Tertia ratio: quia cera representat carnē christi quā sumpsit de virgine pura. Sed licinū vel lignen aut filum conuolutū in cera: designat animam christi candidissimā latentē in carne humani corporis christi. Sed ignis representat diuinitatē et amorē: quo ipse deus facit ardere corda nra in amore eius. Unde dicit: Hanc in honore pie candelā porto. Marie. Accipe per ceram carnē de virgine verā. Per lumen nūmen maiestatisq; cacumen. Sic mystice si volumus placere deo: debemus gerere illa tria in nobis: scilicet veram actionē bonā et rectā intentionē. quia sicut candela extincta dicitur mortua: sic fides sine operibus. Sed lūmē designat intentionē bonā in corpore humano occultatā. Sed ignis representat desiderium ad vitā eternam. Vide Rationale diuinorum.

In die sancto pasche.

Audes saluatori voce modulemur supplici. Et de uotis melodis celesti dño iubilemus messie?
Qui seipsum exinanivit ut nos perditos liberaret homines. Carne gloriā deitatis occultans pannis tegit in presepe.

Miserās precepti transgressorem pulsum patria paradisi nudulum: Ioseph marie symeoni subditur.

Circumciditur et legali hostia mundat ut peccator: nostra qui solet relaxare crimina.

Serui subijt manus baptizandus: ac perfert fraudes tentatoris: fugit persequentium lapides.

Famem patitur: dormit ac tristatur: et lauat discipulis pedes deus homo summus humilis.

Sed tamen inter hec abiecta corporis eius deitas nequa quiniat latere: signis variis et doctrinis prodita.

Aquā nuptijs dat saporis vincit: cecos oculos claro lumine vestiuit: lepram luridam tactu fugat placido.

Putres mortuos suscitavit: membraq; curat debilia: fluxum sanguinis constringit: et saturauit quinque de panibus quinque milia.

In festo scđo pasche:

Stagnū peragrat fluctuans ceu siccū littus: ventos se-
dat: linguam referat constrictam: reclusit auras priuatas
vocibus: febres depulit.

¶ Hec sequentia decantari solet in die scđo pasche. Que diuidit in quatuor
¶ A primo auroz incitat nos ad reddendū deo laudes z gratiaz actiones:
subiungendo penas z miseras quas christus verus deus in h mūdo pas-
sus est. Scđo oñdit miracula p ipm gñaliter facta. Tercio docet q nō ob-
stantibz istis tā multis z pclaris miraculis cōprehensus tñ est z morte turs-
pissima cōdēnatus. Ultimo quō a morte resurrexit: et ex psequi quō nos
illo die resurgēti dño cōgaudere debemus. Dicit ergo sic. ¶ Ordo:
¶ Nos christiani(modulemur).i. decanemus(saluator).i. creatori nro.(laus
des).i. reuerēcias cōdignas z grāz actiones(supplici voce).i. deuotis orati-
onibz(z).i. etiā(iubilemus).i. iubilare debemus(celesti dño messie).i. chđo
regi celoz q messias interpretat(deuotis melodijs).i. dulcissimis cāticis cū
humilitate(qui).i. christus(exinanitiuit).i. humiliatiuit(seipm)in corpe huma-
no assumēdo carnē z substantiā nostrā(vr).i. qñinus(liberaret).i. redimeret
nos(pditos)dānatos(hoies).i. pctōres(occulens).i. abscondens(gloriā).i.
magnificentiā(deitatis).i. sue diuinitatis(carne).i. in corpore humano. vñ
(regis).i. inuoluit postea(pannis).i. z caligis ipst ioseph. s. positus(in pfe-
pe).i. ante bouē z asinū. ¶ Qui miserans).i. misertus est(pcepti).i. mandati
(transgressorē)scz adam(pulsum).i. eiectū(nudulū).i. nudo corpe(a patria
paradisū).i. de regno celestiu(qui(subdit ioseph).i. viro marie: z(symeoni)ius-
sto(ppheretac(marie)scz genitrici sue. nā illoz triū manibz fuit tractat dñs
(Circūcidit).i. patiebat etiā circūcisionē(z mundat) i. ad mundandū dus-
citur(legali hostia).i. oblatiōe cōsueta(vr).i. sicut(pctōz) scz quales sumus
nos oēs(qui)christus dñs(solet tñ relaxare).i. dimittere(nra crimina).i. pec-
cata cōmissa. Et(subijt).i. subiuit(manus serui)scz iohannis baptiste(bapti-
zando).i. dñ baptizat ab eo(z pferit).i. sustinet(fraudes).i. insidias(tētor-
ris)scz diaboli in deserto(z fugit)scz christus dñs(lapides).i. saxa(pse-
cū) iudeoz inimicōz eius. Et(pacit).i. sustinet(famē).i. esuriē(z dormit)scz
corpuliter vr hō(ac).i. etiā(cristat).i. doluit ppter mortē sibi futurā ianuam
iminentē(ac ipse deus summus).i. christus deus verus existēs(hō humil)
¶ Qñ ad humanitatē(lauit).i. purgauit(discipulis).i. apls suis(pedes) eoz.
¶ Et lz christus tot penas sustinuit in h mūdo: vr tactū est(sz tñ deitas).i. di-
uinitas(eius)chđi(nequaqz).i. nullaten⁹(quiuit).i. potuit(latere).i. oculis
cari(inter hec abiecta).i. inter has miseras(corpis)scz humani vel chđisti
(pđica).i. manifestata(varijs signis).i. miraculis(z doctrinis).i. pđicationibz
¶ Exēpli grā(in nuprijs).i. in cōiūio marie magdalene z iōāis euāgeliste
in chana galilee. i. in villa illi⁹ regiōis iudaice(dat).i. fecit exhiberi(aquā)
scz infusam hydrijs. i. vasis terreis(vinei saporis).i. hñe sapore vini optimi
z(vestiuit).i. donauit(cccos oculos claro lumine).i. clara visione: z(fugar)
.i. amouet(luridā leprā).i. immundā(placido tactu).i. miri. nā lepra horris-
dā z scabzā cutē efficere solet atqz inequalē: quā dñs politā reddidit. solo

ea cū. Et (suscitat). i. resurgere facit (putres mortuos). i. immūdos defun-
ctos (z curat). i. sanat (debilita). i. paralytica membra z luxata (atq; cōstrin-
xit). i. sedauit (Rupn). i. rui sanguinis scz mēstrui muliebz nūm; quā pa-
tunt infirmitatē male habitudinis femine (z saturauit). i. cibauit (q̄na mis-
lia) scz hominū cū sequenti (de q̄nq; panibz) scz ordeaceis (z peragrat). i. p-
trāuit z pambulat (stagnū). i. mare (fluctuans). i. inundans (cen). i. sicut (sic
cū litus). i. quasi terrā (z sedat). i. mitigat (ventos). i. impetuosos z tēpestas
res tranquillat (z reserat). i. soluit (constrictā linguā). i. ligatā loquelā (z res-
cludit). i. aperuit (aures priuatas vocibz). i. surdas z obcuratas nulli sermo-
ni peruenit (z depulit). i. fugauit (febres) tales infirmitates (vocibus). i. solo
verbo. Quia effectus signorum leguntur passim in textu euangeliorum dos
minicalium.

¶ Vocabula. Modulari fecit varijs cōtis z vocibz canere. Quidius:
Pastor inequali modulā arundine carmē. Inde modulus fecit talē can-
tum z vsū cantandi. Melodia autē idē qđ melos vel dulcis cantus. Ju-
bilare fecit letari z deo gratias decantare cū vocum platione. Messias
hebraice dicit christus. De quo noie vide Ficini de christiana religione.
Exinanire formā a noie inanis: z fecit euacuare aut vacuū facere z inas-
nem. vñ p humiliare capis: qñ qđ se omni bono euacuat: z se nihilū repus-
tat. Oculo is ere. i. abscondere. Inde occultus. i. secretus z occultatus.
De quo verbo plura Beroaldus noster in principio cōmentariorū suoz i
Propertii. Miserari est idem qđ misereri: sed regit accusatiū. Vergi-
lius. Nū iouis in cecis iram miserant inanem. Nidulus diminutiū est
a nudus: sicut nidulus a nudus: modulus a modus. Hostia dicitur oblas-
tio: z proprie que fit vt hostes vincantur. Quidius. Hostibus a dominis
hostia nomen habet. Seruus est qui habet dominū: nec sui iuris est: cum
non sit liber. Nam qui precio conductus est dicitur minister mercenarius.

Nora in historijs sepe ponitur presens tempus pro preterito causa ele-
gantie. vt hic: famem patitur zc. Perfero significat pati. Sed prodo
quasi porro. i. procul do z manifesto. Hinc proditor dicitur qui celatum
prodit z secreta aperit: qualis erat Judas scariothis. Vineus dicitur
quasi pertmens ad vinum: vt sapor vineus. i. vini. Luridus. i. turpis aut
valde pallidus: obscurus: tenebrosus z sordidus. qualis est mortui color.
a nomine lura. Putris est idem quod putridus. Inde putredo: sicut a
dulcis dulcedo. Vergilius. Vere nouo zephyro putris se gleba resoluit.

Constringere est colligare vel compescere. Inde constrictus. i. colligas-
tus. Peragro significat transire: quasi per agrum eo. Et est media corres-
pta. Leu significat sicut: sed leu idem est qđ siue. Sedare est placare z
mitigare: quasi facio sedare. Recludere est aperire. Vergilius. Ipse ius
bebatur tristes recludere portas. Luius contrarium est ferare: quod signi-
ficat claudere zc.

¶ Horabilia. Si adam non fuisset transgressus mandatum: nunq; fu-
isset furies: nec fames: nec timor: nec languor: neq; vlla infirmitas in mū-
do. sed omnes istas penas contraximus per lapsum ade. Sed misericors Quare chis
deus istas penas cū alijs quoz peccatoribus eque sustinere voluit: vt la-
terer diabolo qđ esset. verus deus: qz natura diuina impassibilis est. z etiā iō batur.

In die sancto pasche

vt ostenderet hominibz qd esset verus homo: deo sustinuit penas qd nunq
cōtraxit culpam. Et ergo in omibz penis christus magis sustinuit qd vnq
aliquis homo purus: absqz eo qd peccare nō potuit. Tūc ibi pferit fraudes
Un postqz christus ieiunauit qdraginta diebz z noctibz: cogitauit diabol
lus qd hoc purus homo facere nō potuit: ergo cogitauit qd esset deus. Sed
cū postea esurire: iterato cogitauit demon qd nō esset deus: qz in deū nulla
cadit impfectio aut pena. Et quia tota scientia demonū turbata est in isto
facto: missus est lucifer magister eoz qui decepit adaz in paradiso: vt etiā
deciperet christū. Et tentauit eum in tribus: scz gula: auaricia z vana glo

*Christus tē
tatur in tribz
a demone.*

Paul. 90

10xij

ria. In gula tentauit eū in deserto dicens: Si filius dei es dic vt lapides
isti panes fiant. Cui christus rñdī: Nō in solo pane viuit homo: sed in oī
verbo dei. Per hoc innuit qd corpus nutrit cibo: aīa autē cibo spūali. s. ver
bo dei. Videns autē hoc diabolus qd eum decipere nō potuit: tentauit eum
secūdo dicens: Si filius dei es: mitte te deorsum z nō ledas te. qz scriptū
est: Angelis suis mandauit deus de te: vt custodiāt te in omnibz vijs tuis
ne offendas ad lapidē pedē tuū. Cui christus: Non tērabis dñm deū tuū:
Videns autē demon nec se ita posse vincere: ad tertū venit dicens: Ecce
oīa regna hec tibi dabo: si cadens in terrā adoraueris me. Tunc christus
sibi cū indignatione rñdī dīcēs: Glade retro sathanas: dñm deū tuū ado
rabis z illi soli seruiēs. Un sic magis de christo dubitauit. Ultio ostens
dendo humilitatē saluatoris qñ lauit discipulis pedes: voluit innuere qd
quanto quis maior: tanto magis tenet se humiliare. vt ipse ait: Vos voca
tis me magister zc. sic alter alterius debetis lauare pedes: exemplū eī de
di vos vt z vos ita faciatis.

Post hec mira miracula taliaqz Sponte sua cōprehendit
z damnatur.

Et se crucifigi non desepxit: Sed sol mortem eius non
aspexit.

Illuxit dies quam fecit dominus: Mortē deuastans vt
victor suis apparens dilectoribz viuus.

Primo marie: deinde apostolis: docēs scripturas: cor ape
riens: vt clausa de ipso referarent.

Hauent igitur resurgenti christo cuncta gaudijs: flores se
getes redinuo fructu vernant: z volucres gelu tristi terfo
dulce iubilant.

Lucēt clarius sol z luna morte christi turbida: tellus her
bida resurgēti plaudit christo que tremula eius morte se ca

suram

Et

patet

Alm

vis/pir

(Die a

lis que f

(Qido

cula). (s

pna vol

tempit

. (necce

ecclypsi

rur z or

. (dstru

parens).

genab.

postea (s

pphetia

ipso ch

tar dico

oēs crea

uent) i. c

(gaudijs

rene z cr

sez celi a

so). (ren

na turbu

us in ch

herbis z

terra (tr

est: q (m

. (letem

festauit

. (stelle

(iocund

eti dei (s

(Amen

rius. A

Deua

lus opti

teens

In die sancto pasche. Fo. XXXIII

suram minuat.

Ergo die ista exultemus: qua nobis viam vite resurgens patefecit iesus.

Astra solum mare incundentur: et cuncti gratulentur in celestis spirituales chori trinitati. Amen.

¶ Hic auctor ostendit quod christus non obstantibus multis preclaris miraculis que fecit in hoc mundo: comprehensus fuit et damnatus. Dicit ergo sic. ¶ Ordo. (Post hec mira) .i. admiranda (et talia) scilicet impossibilia quasi (miracula) .i. signa (comprehendit) .i. arripit scilicet christus a iudeis (sua sponte) .i. propria voluntate (et damnat) .i. iudicat ad mortem. (Et non desperat) .i. non contempsit (se crucifigi) .i. cruce suspendi (sed sol non asperit) .i. non vidit (mortem) .i. necem et obitum (eius) scilicet christi: et obscuratus est dies scilicet mortis eius per eclipsim quam tenebre facte sunt. (Et dies) venerabilis pasche (illuxit) .i. claruit et ortus est (quod) dies (fecit) .i. sacravit (dominus) deus omnipotens (deuastans) .i. destruens (mortem) .i. necem corporalem: et ipse existens (victor) .i. triumphator (apparens) .i. manifestat se (viviens) .i. viuens (suis dilectoribus) .i. amicis cum dilegentibus. Nam (primo apparuit marie) scilicet matri vel magdalene (dehinc) .i. postea (apostolis) scilicet omnibus coniunctim atque diuim (docens eos scripturas) .i. prophetas et aperiens cor) .i. intellectum eorum (ut referarent) .i. manifestaret (de ipso clausa) .i. secreta necdum patefacta omnibus. Unde nos ad exultandum incitat dicens: Hos christiani merito debemus gaudere christo resurgenti: quia omnes creature congaudent christo. Dicit igitur (Lucea) .i. omnia entia mundi (faciunt) .i. congaudent (resurgenti christo) .i. filio dei qui a mortuis resurrexit (gaudens) .i. diuersis leticijs (flores) .i. rose (et segetes) .i. semina (vernare) .i. florent et crescunt (redunt fructu) .i. iterum renascuntur et pullulanti (et volucres) scilicet celi ac aeris (iubilant) .i. canunt (dulce) .i. dulciter ac suauiter: et hoc (terrore) .i. remoto et absterso (tristi gelu) .i. frigore qui tristitiam inducit (et sol ac luna turbida) .i. turbata (mortis christi lucent) .i. splendent iam (clarius) .i. lucidi us in christi resurrectione (et herbida tellus) .i. terra herbosa et fructifera herbis et gramine (plaudet) .i. laudem reddit (resurgenti christo) .i. filio dei (qui) terra (tremula) .i. tremens facta (mortis eius) scilicet christi: nam terremotus factus est: qui (minuat) .i. ondit (se casuram) .i. interituram. (Ergo) .i. ideo (exultemus) .i. letemur (die isto: qua) .i. die (iesus resurgens) a mortuis (patefecit) .i. manifestauit (nobis) christi delibus (viam) .i. introitum (vite) scilicet eterne. Unde (astra) .i. stelle vel celum ipsum stellarum: et (sol) .i. terra: atque (mare) .i. elementa aque (iocundentur) .i. letentur et cuncti spirituales chori .i. angeli et archangeli ac sancti dei (gratulentur) .i. grates reddant (trinitati in celis) .i. in regno celorum. (Amen) .i. fiat fiat. ¶ Vocabula. Sponte .i. voluntarie: et est solus ablativus. Tunc legitur etiam genitius spontis apud Augustinum in actibus noctibus. Deuastare .i. destruere vel vastum facere .i. amplum. Vergi. Genito: cum belus optimam vastabat cyprum. Redimus de: quasi rursus vivis vel reuiuiscens: sicut renascens. Vernare est aliquid veris opus exercere. Nam a ver

Feria secūda

fit ver nuer: z inde vernare. Ergo herbe z arbores vernant. i. florēt atq; frō
dent: z aues vernant. i. canunt. Turbidus dicītur turbatus z cōmōtus: nāz
turba dicītur turbatio: q̄ raro pacē seruat. Herbidus. i. habens herbas. Fit
em̄ a verbo herbeo: a quo z herbesco. i. herbas habeo vel acquiro. Tres
mulus idē est qd̄ tremens: ita ponit Horatius. V̄inovel minor d̄r indifē
ferenter. Et a muno fit frequentatīnū mīnitor: minor autē mīnitor. z hoc
magis yfīratū est. Tullius: V̄ortē mibi mīnaris. Gratulari est congaus
dere: vt in prima seq̄ntia diximus: ubi Grates nūc oēs. Cōgratuloz autem
nō reperit apud disertos z eloquētes. ¶ Notabilia. De passione ch̄risti
sciendū: q̄ ip̄a primū fuit figurata p̄ occisionē abel: quē frater cain p̄ inuis
diam occidit. Ad designandū q̄ verus abel ch̄ristus a fratre cain. i. a iuda
tradi deberet. De quo conquerit̄ p̄pheta dicēs: Qui edebat panes meos:
magnificauit sup̄ me suā plantationē. Scd̄o fuit figurata passio ch̄risti p̄
isaac. sicut em̄ abraā p̄prio filio suo nō pepercit: sed ip̄m voluit immolare
deo: sic pater in diuinis suo filio iesu ch̄risto nō pepcit. Vñ in morte ch̄ris
sti oēs creature mundi cōdoluerūt ei: p̄ter impij iudei crucifigentes eū. qz
terra tremuit: lapides scindebant abinuicē z petre: ac velū tēpli scissum est
a summo vsq; deo: sum̄ sol obscuratus est: z tenebre facie sunt p̄ vniuersū
orbem. Nec talis eccl̄ypsis fuit naturalis: qz passio ch̄risti erat in plenilū
nio. Ideo dixit b. Dionysius arbeniensis: Aut recto: nature patit̄: aut mū
di machina dissoluet̄. Notandū scd̄o de apparitiōe marie: q̄ sine dubio
ch̄ristus post resurrectionē apparuit matri sue marie. qz ip̄a erat maxime
contristata: ideo primo eam cōsolabat̄. Vñ incertū est de qua maria text⁹
hic intelligat̄: vtrū de virgine matre: an de magdalena. Nā de vtraq; pōt
intelligi. Quinq; aut sunt cause quare primū marie magdalene fert̄ a p̄pa
ruisse iuxta euangelicā traditionē. Prima: qz p̄re ceteris magis diligebat
ch̄ristū. vñ dimissa sunt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū. Secunda: vt
ostenderet q̄ nō venit p̄pter iustos: sed peccatores: quos venit saluos face
re. qz nō est opus medico sanis: sed male habentib⁹. Tertia: vt oñderet q̄
peccatores penitentiā agentes p̄cedūt sapiētes hui⁹ mundi impenitentes
in regno celoz. vt de brō Augustino legit̄: qui de sc̄to Anthonio ita dixit:
se fertur: Surgunt indocti z rapiūt celum: nos cū scientijs nostris mergi
mur in profundū. De quo lege tractatū optimū Thome Kempis canonici
regularis deuotissimi viri de ch̄risti imitatione. qui incipit sic: Qui ses
quif̄ me nō ambulat in tenebris. Ca. j. Quarta causa est. vt sicut mulier
fuit nuncia mortis: sic ecōtrario mulier fieret nuncia vite. Quinta: vt ostē
deret bonitas ch̄risti. voluit em̄ ostendere vt vbi abundauit delictū: nunc
superabundaret z gratia zc.

Passio ch̄ris
sti fuit p̄figu
rata.

De miracul
passiōis ch̄ri.

De appariti
one marie.

¶ Feria secunda z quarta pasche seq̄ntia?

Laudes ch̄risto redemptori voce modulemur sup̄
plici. Omnis in hac diererū natura iubilans Per
sonet immensas filio dei gratias.

⁊ quarta pasche. Fo. XXXIII

Tam nostri concines celestis sanctuarij milites Ordines
noueni in vestra nos adunate gaudia. ^{⁊ o vos}

Hymnite nunc superi: pariter resonare inferi. Et omnis
in dño spiritus gratuletur enesi.

Qui hominis causa deus homo nascitur. Et fragili car-
ne se deitas occultens probra sustinuit patiens. ^{⁊ o vos}

Virtutibus signis vt deus emicuit. Et corporis nostri
necessitate fruens verus terrigena claruit.

¶ Et hec sequentia in laudē resurgentis christi canit festo paschali. **Qui**
ius hec erit series. ¶ **Vido.** Nos christiam (modulemur) i. cōcinam⁹
(laudes) scz ⁊ gratiaz actiones (supplici voce) i. pia mente (christo redēpro-
ri) scz qui nos suo sanguine redemit. (Et ois natura rerū) i. oēs res natura
les atqz creature (iubilans) i. exultans ⁊ gaudens (in hac die) scz paschali
(personet) i. p̄soluat (immensas gr̄as) i. sine fine (filio dei) scz iesu christo.
(Milites celestis sanctuarij) scz q̄ inhabitatis celū (iam nr̄i cōcines) scz
facti p̄ hoc q̄ christus deus dignat⁹ est venire in hunc mundū ⁊ assumere
nostrā carnē (o noueni ordines) scz nouē angeloz chorū (adunare) i. adiūgis
te (nos in vīa gaudia) scz celestia. (O superi) i. celestes (hymnite) i. canite
(nunc) ⁊ o vos (inferi resonare pariter) i. vna laudes p̄soluite nobiscū. (Et
ois spūs) scz angelicus (gratulet⁹) i. aduandē (in dño) deo nr̄o (enesi) i. lauda-
tione pia. (Qui) dñs deus (nascit hō causa hoīs) i. fit hō p̄pter nos hoīes:
(⁊ deitas) i. diuinitas (occultens) i. abscondēs (se fragili carne) i. corruptis-
bili (sustinuit p̄bra) i. flagella (patiens) i. patienter: (⁊ emicuit) i. apparuit
(vt deus virtutibz ⁊ signis.) Nam nemo talia facere potuit purus hō: nisi
deus aut deus cum eo: (⁊ ipse fruens) i. vtiens (necessitate) i. egecia (nostri
corporis) scz tanq̄ instrumento (claruit) i. resplenduit vt verus terrigena)
i. vt homo verus in terris genitus. ¶ **Vocabula.** Iubilus vel iubilum
est vox p̄re leticia sine arte prolata. Silus: Et letus scopulis audiunt ius-
bila cyclops. Inde iubilare est p̄re leticia vociferari. Sanctuarium est
locus sanctus: vel vbi sancta continent. Hymnare est laudando cantare.
Nam hymnos grece est carmen latine. Superi dicunt celestes: qui sunt
supra. Inferi vō dicunt qui sunt infra: vt homines respectu celestū. qui
etiā sunt superi respectu inferoz. Aenos grece dicit laus. Aenesis i. laus
dano. Sic ⁊ aeno i. laudo. Probra sunt verba maledicta vel turpia.
Virtus sepe ponitur pro efficacia vel potentia: vt hoc loco. Terrigena
dicitur de terra genitus. Poete autem accipiunt pro gigantibus: qui dī-
cuntur filij terre ⁊c.

Ab hoste tentatus nō est agnitus: neqz diuinitas patuit.
Ars artem delusit: donec veteris nodū piaculi secuit.

f ij

Feria. II. ⁊. III. pasche.

In ara crucis hostiā se pro nobis christus obtulit deo patri morte sua nostra mortificans crimina.

Tam christus victor baratro populato: mortis principe vinculado: ab inferis pompa regredit nobili.

Hec est dies q̄ illuxit post turbida regni ethiopū tēpora.

Christus in qua resurrexit vltra victurus cum carne quā assumpsit de maria virgine.

Qui ouem cū gaudio patri quam perdiderat humero reuexit suo.

¶ Nunc ad miracula narranda se vertit auctor: dicens. ¶ Ordo. Christus deus (tēatus ab hoste) scz demone in deserto (nō est agnitus). i. cognitus (neq; diuinitas). i. deitas (patuit) scz ipsi diabolo tēatorū. Nā (ars delu sit arcē). i. eo telo pcussit deus demonē quo eū pcutere voluit (donec). i. q̄s q; (secuit). i. rescidit. i. christus (nodū). i. vinculū (veteris piaculi). i. antiquę culpe. Nā christus (obtulit se deo patri) scz omnipotēti (hostiā) scz placāre (in ara crucis). i. in patibulo (p nobis) pctōrib; (mortificās). i. perimens (sua morte) scz ⁊ passione amarissima (nostra crimina). i. pctā. (Christus iam) ex istens vel factus (victor). i. triumphator (populo baratro). i. rupto inferno (⁊ vincularo). i. ligato (principe mortis) scz lucifero (regredit). i. reuertit ad nos resurgendo (ab inferis) scz demonib; ⁊ inferno (nobili pompa) scz antiquoz patri a limbo veniētū caterua pia. (Hec) scz paschalis (dies ē) ista (que illuxit). i. emicuit p ortum suū (post turbida tēpora). i. tristia secula (regni ethiopum). i. partiū orientalū. Vel intellige peccatoz: q̄ nigri sunt ppter peccata cōmissa. Aut regni ethiopum. i. demonū: qui principes fuerunt huius mundi: sed p christū deuicti. (In qua) die (resurrexit christus) a mortuis (victurus vltra). i. in perpetuū (cum carne) scilicet humanitatis sue (quam) carnē (assumpsit de maria virgine) nā p eam fuit incarnatus. (Qui) christus etiā (reuerxit). i. reportauit (suo humero) scilicet ppro (cum gaudio). i. exultatione (patri) scz omnipotenti (ouem quā perdiderat) vt est in euāgel. ¶ Vocabula. Ars quandoq; scientiā fcat: q̄nq; prudentiā ⁊ calliditatē: vt hic. Piaculum est peccatū: etiā est purgatio vel medela. De quo vs de hymnū Summi largitor. Baratrum est infernus: vel quilibet pfusus dus locus: vt. s. diximus. Populo vel populo: fcat destruo vel euerto. Pompa dicit ornatus vel apparatus. Ethiopes sunt hoies nigri: ardore solis exusti. Nam etbo grece fcat cremo. Sic po significat demones.

¶ Feria tertia: quinta: sexta ⁊
septima pasche Sequencia:

Fe. III. V. VI. VII. pasche: Fo. XXXV

Tertio paschali laudes immolent christiani.
Agnus redemit oues: christus innocens patri
 reconcilianit peccatores. **D**ors et vita duello co
 fluxere mirando: dux vite mortuus regnat viuus.

Dic nobis maria quid vidisti in via. Sepulchrum christi
 viuientis et gloriam vidi resurgentis.

Angelicos testes: sudarium et vestes. Surrexit christus
 spes mea: precedet suos in galileam.

Credendum est magis soli marie veraci quam iudeorum turbe
 fallaci. Scimus christum surrexisse a mortuis vere: tu no
 bis victor rex miserere.

¶ Ponit aliud canticum in quo describit potentiam dei et resurrectionis veris
 tatem ac credendi probabilitatem. **¶** Ordo. (Christiani immolent). i. offerre
 debent (laudes paschali victimae). i. christo: qui dicitur paschalis victima: est enim
 oblatum in cruce pro nobis tempore paschali iudeorum. (Agnus) scilicet ipse christus
 (redemit). i. liberauit ab eterna morte (oues). pro quibus est occisus. Agnus inquam
 (innocens). i. immaculatus et sine peccati macula (reconciliavit). i. iterum vnus
 iuxta deo (patri peccatores). **N**am (mors). i. diabolus (et vita). i. christus deus (con
 fluxere). i. pugnauerunt. scilicet in ara crucis (mirando duello). i. mirabili duorum bel
 lo. sed tamen (dux vite) scilicet christus qui erat (mortuus regnat) iam (uiuus) quia in tri
 duo resurrexit ad vitam immortalem. **N**unc sermone diagrammatico. i. interroga
 tivo vertitur. **E**t dirigit sermonem suum ad beatam magdalenam per modum questionis
 sibi ipsi respondendo sub forma marie: dicens (**M**aria) magdalena (dic nobis)
 scilicet fidelibus (quid vidisti in via) scilicet quia **V**i ad sepulchrum christi ve enim vn
 geres. **E**t respondit **M**aria (**V**idi sepulchrum). i. locum sepulture (viuentis) christi
 facti: et vidi gloriam). i. gloriosum corpus (resurgentis) scilicet christi. **E**t vidi (an
 gelicos testes) scilicet resurrectionis eius et (sudarium) scilicet in quo erat sepultus et
 inuolutus post mortem (et vestes). i. indumenta eius quibus erat ligatus. que
 omnia probant testimonium resurrectionis eius et quod christus a mortuis sur
 rexit. **U**bi dico quod (christus spes mea surrexit: et precedet suos) scilicet discipulos
 (in galileam) scilicet regionem ubi eternaliter viuunt. **Q**uare auctor infert dicens:
 (Magis credendum est soli). i. vnice (marie veraci quam fallaci turbe). i. dece
 ptibili congregatione (iudeorum). **S**cimus nos christiani (christum surrexisse ve
 re a mortuis): ergo tu victor) scilicet christe qui mortem moriendo viciisti (miserere
 nostri). i. esto nobis misericors dum veneris iudicare seculum per ignem.
¶ Locubula. **V**ictima dicit oblatio facta causa victorie. **Q**uidius: **V**i
 ctima que cecidit dextra victrice vocat. **M**ola dicit farina salta vt fer
 mentum que offerebat. **I**nde fit immolare verbum. i. molam offerre. **A**gnus pos
 nitur pro christo. **S**ed nos christiani appellamur oues: quia vnusquisque in via

Paschalis
 victima.

Sermo diag
 maticus. qd.

Feria tertia : quinta : sexta

suam declinat sicut onus. Innocens adiectiuū nomen ois gñis: ab in z no cens cōpositū. z gratia istius cōpositionis transit in vim nois: qz nō dīz in nocēo. **Uñ** Dauid: Innocens manibz z mundo corde zc. Duellū est bel lū nō tm duoz: sed duaz partiū. Confligere verbū cōpositū a con z fligo z fecit pugnare. Inde cōflictus. i. pugna vel pensio cuz hostibz. **Virans** dus nomē adiectiuū a noie mirus. Sudariū est peplū quo sudor abster git a facie. **Uñ** p panno capis q equi mundant a sudore: z quo inuoluunt corpora mortuoz. Galilea est pars iudee qua est nazareth. z interpre tat transmigrationis facta. Credendū est gerundū indeterminate psone et numeri: recte sicut ille infinitiuus credere zc. **¶** Notabilia. Scribitur **Dachab. vi.** Similis factus sum leoni in suis operibz. Quibz verbis cō mendat Judas machabeus: qñ post mortē sui patris sumpsit principatū a ppto israel. Et qñ de ipso dicta sint hec verba historie: tm de christo scripta sunt pphetice. qui filius fuit leoni ppter certas eius pprietates: que possunt applicari christo dño. de q dī: **Uñ** leo de tribu iuda zc. Prima leonis natura est q habitat z girat in montibz altissimis: z eo descendente delet vestigia pedū suoz: occultans ppter hoc ne canes venatiles pueros suos inueniant. Sic filius dei occultauit suā resurrectionē q nullus cū stodū infidelū quicqd de ea pcepit: nisi postq resurrexit. Secūda natura leonis est: qz pueri eius generant mortui: sed in triduo p rugitū patris reu iuscunt. Sic christus erat mortuus vsqz in tridū: z p diuinā clementiā pa tris tertia die resurrexit. Et hoc p rugitū diaboloz: quibz predā accepit. **Enā** cū magno rugitū terremotus: q pterrūt custodes q nō potuerūt eū gilarē. **Uñ** cū magno rugitū ipsoz patrū: qui lachrymabili z lamentabili voce clamauerūt: **Aduenisti desiderabilis.** Tertia ppter: q leo dormi ens habet oculos apertos. Sic christus habuit oculos vigilēs qñ nos de potestate diaboli liberauit. **Uñ** **Ps.** **Nō** dormitauit neqz dormiet q custos dit israel. Secūdo notandū: q victima dicit offerro: iñ qd dat post triump hūm: vt legit in **Gen. xij. ca.** **Uñ** abraā obtinuit triūphū: reuersus est ad melchisedech sacerdotē: z obtulit ei p victoria: z posuit mensam ac offe rens sup ea panē z vinū sacerdos altissimi dei. vt ppulehre narrat **Seba stianus** **Brant** in historia sua hierosolymitana: quā nos his diebz transu limus in vernaculā linguā. Sic eodē modo christus sacerdos z pontifex summi dei obtulit semetipm panē z vinū in dñica cena p victoria. **Uñ** in tellige victimā illā. cū filij israel expugnauerūt egyptiū: offerebāt victimā. Et dicit victima paschalis: qz mediante ea siccis pedibz pambulabāt ma re rubrū. Quare dicit pascha a phasis grece qd est transitus latine. **Uñ** hoc pascha fuit presagiū pasche iesu christi: in q transiuit de morte ad vi tam: z offerebat se p nobis in ara crucis fm ordinē melchisedech. vt i glossa diximus. Tercio notandū q christus dicit agnus duplici causa. Pri mo rōne pphetie: qz p pphētā **Esaiā** dicit: **Emite agnū dñatorē terre.** Se cundo rōne humilitatis z innocentie. **Uñ** sicut agnus corā rōdente se ob mutescit ita q nō aperit os suū: ita dñs noster iesus christus ductus est ad suā passionē tanq agnus mansuetus. Quare beatus **Ioannes baptista** ipm ostendēs digito ait: **Eccē agnus dei.** **Uñ** de glossam. De gloria aut sciens dū q multipliciter exponit. Primo idē est qd visio mirabilis. **Uñ** in **Exo**

Chriſt⁹ gre
leoni cōpat.
Leonis ppri
erates:

**Triplex ru
gitus.**

**De victima
abrae.**

**Victimā pa
schalis.
Pascha**

Chriſt⁹ agn⁹
dei dicit.

**De glia mul
tiplici**

do. B
regni
ria. S
eo idē
gloriā
querer
iure a
eo que
eo citu
monū
li. Tho
bi prest
puras
sic ab
ideo a
lection
beata
sti mul
emaus
perunt
munda
nifeste
ratio
beate
de res
deles
in ter
libus
q ipis
z vuer
nū dī.
autor
Nā p
lacio
Ex q
vni m
plurib
lis. S
mo sur
di an
omni
Terc
cubili
Chriſ
leo me
sone

do: Gloria dñi apparuit in monte: et loquebat ad moysen. Secundo dicit regnū celeste. vñ Aposto. Que sursum sunt querite: vbi christus est in gloria. Tercio dicit gloriosa operatio. vñ Joan. Vidimus gloriam eius. Quarto idē est qd corpus glorificatū. Et sic capis qm maria magdalena vidit gloriam corpus glorificatū post resurrectionē. Quarto notandū: si quis quereret: quare christus se primo manifestauit mulieribus: cum tñ mulieres iure a testimonio remouent. Hinc ridet q hoc ideo factū est: qz mulieres ea que sciunt nō facile occultant: ideo apparuit mulieri: vt ei⁹ resurrectio eo citius diuulgaret. Vñ qm christus apparuit mulieri: tñ adhuc testis monū permansit in apostolis: vt dicit Grego. in homelia sup illud euāgeliū: Thomas q dicit vidimus. vbi etiā dicit: Maria magdalena min⁹ misit presbiter que cito credidit: qz thomas qui diu dubitauit: et dubitando fides puras clauos et vulnerū vestigia tenuit in corpore glorificato dñi iesu. et sic ab eo vulnus dubitationis christus amputauit. Vel secundo dicit q ideo apparuit marie magdalene: nō ratione testimonij: sed causa summe dilectionis. qz dimissa sunt ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Quare beata magdalena vocauit christū spem suā: qz post mortē et sepulturā christi multi ceciderunt in desperationē. Nā Lucas et Cleophas cū irent in emaus: et christus in specie peregrini eis obuiavit: tunc ipsi desperādo desperunt: Nos autē sperabamus q christus esset verus ppheta redempturus mundum: et nunc est tertia dies q hec facta sunt. Ex quibus verbis manifeste patet eoz desperatio. Sed resurrectione facta amota est eoz dubitatio et reuēti spes. quare christus merito dicit spes nostra: vt in sequētia beate magdalene canit de eo: Sanctoz spes et gloria. Ultimo notandū de resurrectione christi: q magnus tunc fuit error in populo. Nā christifideles protestati sunt resurrectionē dñi: iudei pō nō. vt recitat Matheus in textu. Quia cū resurrectio dñi innotesceret principibz sacerdotū: ipsi milicibus sepulchrū dñi custodientibz magnā pecuniā pmiserunt: vt dicerēt q ipsis do: mentibus discipuli eius furati sunt eum: dicentes eū surrexisse et viuere falso. Et talis sermo diuulgatus est apud iudeos vsqz in hodiernū diē. Sed potius credendū est veritati q errori et falsitati iudeoz. Vñ autor: dat intelligere articulū vñū atqz argumētū p locū a minori arguēdo. Nā primo pcedit p locū a maiori. vt sic: Magis est credēdū marie qz fallaciū iudeis. qz maria est verax: iudei pō mēdaces: q pot⁹ ei credendum. Ex q inferē argumētū p locū a minori. vt sic: Minus videt esse credēdū vñ mulieri q pluribz viris infidelibz: sed vñ soli mulieri magis credit q pluribz iudeis: ergo multo magis credit multis fidelibz scz aplis et discipulis. Sz si qd quereretur: quō christus surrexit? Ridet ei q varqs modis. Primo surrexit potenter: qz virtute ppria. Vñ Joan. q. Potestatem habeo ponēdi animā meā et iterū sumendi eā. Secdo surrexit feliciter: quia deposita omni miseria. Vñ Joan. Postq aut surrexero precedā vos in galileam. Tercio viriliter: quia capta preda diaboloz. Vñ Hier. Ascendit leo de cubili suo. Quarto surrexit mirabilit: qz sepulchro remanēte clauso: vt de Christo. Sicut em clauso matris vtero exiit: et clausis ianuis ad discipulos intrauit: sic clauso sepulchro surgere potuit. Quinto veracit: qz ppro corpe pō nō aut fantastico. Qd pmo pbat p angelū q erat circa sepulchrū.

Quare chris-
tus resurgēs
primo appa-
ruit mulieribz
et nō viris

De christi re-
surrectione ar-
gumenta.

Christ⁹ mul-
tipliciter sur-
rexit.

De corpore
fantastico.

In octana pasche.

Secundo p frequentē apparitionē. Tercio p comestione: qz corpus fanta-
sticum comedere nō pōt. Quarto p palpationē: ex eo q fecit se palpabilē
cicatrices ostendendo: que nō sunt in corpore fantastico. Sed si quis dis-
ceret: verū christus surrexit excitatus vel experrectus per se enigilās. Re-
spondet q viroqz modo: tamen diuersimode. Un surrexit excitatus p pro-
phetā dicentē: Exurge quare obdormis dñe. Sed surrexit experrectus p
euangelistā: Potestātē habeo ponendi animā rē. Ex quo patet q potestas
te diuina christus surrexit a mortuis.

In octaua pasche.

Sni paschalis esu, potuqz, dignas **D**oribus sin-
ceris prebeant omnes se christiane anime.

Pro quibus se deo hostiam obtulit ipse sum-
mus pontifex.

Quarum frons in postis est modum eius illita sacrosan-
cto cruore: z tuta a clade canopica.

Quarū crudeles hostes in mari rubro sunt obruti. Renes
qz, constringant, ad pudicitiam: pedes tuentur aduersus vi-
peras.

Baculosqz spiritales contra canes iugiter manu baiulāt.
Ut pascha iesu mereantur sequi quo de baratro redūt.

En rediuius mundus ornatibus christo resurgens am-
monet: Post mortem melius cum eo victuros.

Hoc canticū cantat in celebritate paschali. Cuius materia ostendit qz
liter pascha sit pfiguratiū generaliter. Un hortat nos ad celebritatē huius
festiuitatis: declarando effectum z vtilitatē eius. Tandē exponit articu-
los pasche iudeoz. Et dicit sic. **Q**uido. (Omnes christiane aie). i. chri-
stiani z fideles homines fidē christi firmiter tenentes (prebeant se dignas
esu). i. manducationē (z potu paschalis agni) scz christi (sinceris moribz). i.
puris z bonis virtutibus (pro quibz) scz animabz (ipse summus pōtifex) scz
christus (obtulit te hostiam deo). Nam dicit apłs Paulus: Christus exis-
tens pontifex futuroz bonoz rē. Sed si quis diceret: an omnis anima sis-
delis hoc facere debeat: z se pparare ad esum agni: vt gustet odorē illum
suauitatis corporis christi. Ad hoc rñdet q nō ois aia manducabit agnū
paschalē: sed solū illa que est signata in fronte signaculo sancte crucis: et
depicta signo preciosi sanguinis iesu christi: z que est liberata a putredie
vicioz: cuius iniquā anime inimici sunt detenti z submersi in inferno. q. d.

Qui mandu-
cabunt agnū

in anima fidelis purgata ab omni peccato potest manducare corpus christi. Unum dicitur (Quare). scilicet animarum (crudeles hostes). id est seu inimici (sunt obruti). id est submersi (in mari rubro: et quare) scilicet animarum (frons est illicita). id est signata (sacro sancto cruore eius). scilicet agni paschalis (in modum). id est similitudinem (postis) et quare animarum frons est (tuta). id est secuta (a clade canopica). id est egyptiaca. Unum coles queter declarat figuras agni paschalis in speciali dicens: Christiane anime. id est homines christiani (constringant). id est pellant (renes) suos (ad pudicitiam). id est ad castitatem (et euent). id est curos faciunt (pedes aduersus vipers). id est serpentes: ut de beato Paulo legitur. (Et baulant). id est portant (iugiter). id est semper et omni tempore (manu) scilicet sua (baculum contra spirituales canes: ut) scilicet sic se habentes (mereant sequi). id est consequi: vel sequi. id est imitari (pascha). id est transitum iesu (quo) scilicet pascha (redit). scilicet christus (de baratro). id est inferno: hoc est de limbo sanctorum patrum. Unum admonet nos ad faciendum ea que dicta sunt dicens (En). id est ecce (mundus redi uiuus). id est iter uiuus: qui scilicet per hyemem erat mortuus (conspurgens). id est simul sursum gens (cum christo ornatibus). id est floribus quibus mundus ornatur (admonet) fideles. scilicet christianos homines (viciuos melius) scilicet quam prius vixerint (cum eo) scilicet christo (post mortem) eorum. scilicet temporale exitum vite sue. ¶ Vocabula. Eius nomen quare declinationis derivatum a verbo edo. Summus est supelacium nois excelsus. Portus est idem quod episcopus. nam sicut homo per pontem transit aquas: ita per predicationem et regimen ipsius episcopi debemus transire vanitates mundi. Frons duo facit. Unum: Frons frontis capiti: frons frondis in arboze ramus. Postes dicitur superior pars ianue: que alio nomine dicitur supelminare. Vergit. Postesque sub ipsos nitunt gradibus. Illic participium est a verbo limo is. quod facit vngere vel maculare. Clades dicitur infirmitas seu pestis pueniens ex fame: quasi pre fame cadens. Canopicus adiectiuum: a nomine canopis: proprio nomine regionis egypti. Unum clades canopica dicitur plaga illius terre. Obrutus participium est a verbo passiuo obrui. Hecorez verbum depositus habet merum in preterito. Vipera est serpens: dicta quasi vi perimens et veneno. Et caput hic per diabolo. nam sicut vipere sunt astuta animalia et mortifera: sic diabolus est multum venenosus. Iugiter aduerbium quantitatis note significationis. Baulare idem est quod portare: ut. scilicet diximus. Hinc baulus per seruo caput: qui onera portat. ¶ Notabilia. Notandum quod prophetia ista scribitur Exodi. xij. vbi dicitur: Est enim pascha. id est transitus domini. Unum sciendum quod triplex fuisse pascha in sacris litteris legimus. Primum est vetus: et hoc celebrant iudei. Secundum pascha est medium: et hoc sunt celebratum ante passionem christi. Tertium est novum: quod pascha celebrat hodierna die. Unum extant tabule concordiarum et differentiarum veteris pasche a nouo: per Joannem de regio monte conscripte astronomo excellentissimo. Primum pascha est in figura: de quo dictum est: Jam est enim pascha. id est transitus domini. Cum enim filius israel per gratiam acquisitam in conspectu ioseph fratris pharaonis: et per successum temporis post mortem ioseph oneribus grauati clamauerunt ad dominum: et auditi sunt. quia dominus transiit eos sicco pede per mare rubrum. Et sic pascha dicitur transitus maris rubri. Secundum pascha est celebratum cum dominus noster iesus christus consummato opere carnis transiit ad patrem per stimulum passionis. Sic dicitur pascha quasi transitus christi iesu de corruptione ad incorruptionem. Tertium pascha celebrat a fidelibus die hodierna: quia fidelis anima relicta vinculis

De triplici
pascha.

In cōmemoratione beate marie

percor libere ambulat in virtutibus: et sic de laboriosa vita huius mundi pertransibit ad requiem. ut late Hermes in libro qui pastor dicit deduxit.

**De signo
thau.**

Notandū secundo. Scribit Ezechiel vii. q. Ezechiel vidit virū habentem aramentariū iuxta renes suos: et ipm transire p ciuitatē et signare postes domui cū figura thau: q olim disposita erat ad modū mallei. Et hanc signationē figure sequebat cōclusio talis: ut oīs q percussit aliquē hominem nō vidit thau signatū: nō ergo peccauit. Unū nūc p postes intellige frōres christianorū signatos figura thau. Post qz em filij israel celebrauerūt pascha: tunc israelitici. i. ppl's cōtemplationis sequētes siccō pede transierūt: hoc est sine dolore purgatorij transierūt ad eternā vitā: sed inimicos eorū scz egyptios operuit mare. Unū Ps. Principes eorū submersi sunt in mari rubro.

**De mō eden
di agnum:**

Notandū tertio q in Exodo scribit de filiis israel et de comestio ce agni paschalis sic: Renes vestros accingeris: calciamēta in pedibz: bas mulos in manibz habeatis: et comederis festinanter. Hec em in se habent mysticā expositionē. qz p renes accinctos intelligit carnalis cōcupiscētia exincta: ut in euāgē. Sine lumbi vestri pincti. Sed p calciamenta in pedibus designat cōtinentia: q cōtradicit carnali desiderio: p qd ad auariciā et ad vanā gloriā sumus inclinati. Habeamus g calciamēta in pedibz hoc est cōtinentiā: ne vipere hoc est serpēs noceat nobis. i. ut demones nō trahant nos ad damnationē a viā salutis. Tertio debemus habere basculos in manibz. i. debemus habere firmā spem et verā fidē: p quā possumus hīc securitatē et defendere nos a falsitate hereticorū. Ad h̄ hortat nos dñs in euāgē. Attendite a falsis pphetis et c. et attendite a fermento phariseorū. Itē debemus hīc baculū in manu: ut possumus certare in agone. qz nullus coronabit nisi q legitime certauerit. Nā baculus debet nobis esse sustentamentū et solatiū: ut possumus dicere cū David: Virga tua et baculus tuus ipsa me cōsolata sunt. Per baculū intelligit etiā signaculū sancte crucis: qz cōtra hoc signū nullū resistit periculū.

**Rediuius
mūdus qd**

Ultimo notandū q rediuius mundus pōt dupliciter exponi. Primo q rediuius mūdus ēz multitudo illoz q consurrexerūt cū christo: et visi sunt in hierl'm: sic qz hec multitudo hortat nos ad faciendū ea q p̄dicta sunt. Alio modo intelligit rediuius mundus a dānatione redēptus. qz ante redēptionē mundus nō dicebat viuus: sed mortuus et damnatus. Pōt etiā intelligi de renouatione mundi: qz singulis annis vere renouat et qsi reuiuiscit p floridas herbas et c.

In cōmemoratione Marie post pascha.

Urgini marie laudes intonet christiani. Eua tristis abstulit: sed maria protulit natū: qui redemit peccatores. Mors et vita modulo cōuenere mirando marie filius regnat uiuus.

Dic nobis maria virgo clemēs et pia: quō genitrix es facta cū tu sis plasma ex te nascētis. Angel? ē testis ad me missus

celesti
C
cobon
bis na
Hoc
dia nra:
ationes
sam per
laudes
(salute).
(natū). i.
vel vis
mirabi
ria virg
veri de
marie d
(et spes
viero m
stū veri
est cred
puerile
cessiss
ne (m
Tonos
incoban
aq coe
Clemēs
psille fe
vel cre
cor oim
etiā we
Hoc
sona n
ternal
reat ill
ynigen
in lib. 9.
Trāsu
nerabo
dicēs:
nūc d
diē: q
sabbat
ciēs m

celestis: nat⁹ est de me spes mea: sz incredula manet iudea.

Credendum est magis soli gabrieli forti q̄ iudeoz prauē cohorti. Scimus christum processisse de maria vere: tu no bis nate rex miserere.

¶ Hoc canticū canit ob reuerentiā brē marie. In q̄ implorat virgo gl'iosa dñā nrā: q̄ in resurrectione christianos cōciliat suo dilecto filio: et dirigat petitiones p remissione peccōz p̄teritoz et p futura gl'ia psequenda: rōnabile causam petitionis assignat. ¶ Ordo. (Lb: iustiani) hoies (intonēt). i. decantēt (laudes virgini) vel virginis (marie) hac rōne: q̄ (christus eua abstulit) nobis (salutē). i. paradisi gaudia p puaricationē p̄cepti (sz maria p̄tulit). i. genuit (natū). i. filiū (q̄ redemit peccōres). f. morte sua. (Vors et vita) al's legit' ius vel vis et virtus. f. marie virginis (p̄fingere). i. p̄ueniūt (mirādo modulo). i. mirabili mō. vñ (fil' marie) existēs de⁹ et hō (regnat vñ⁹). q̄re subdit (O maria virgo clemēs). i. benigna (et pia dic nobis quō sis facta mater) scz chri veri dei et hois (adhuc tñ manens intacta) scz a viro. Et subiūgit r̄tionez marie dicēsis (Angelus) gabriel (est celestis testis missus ad me) a deo p̄ter: (et spes mea) christus. p̄cessit. i. p̄paliter genitus est in mundū (de me). i. de vtero meo (sed iudea). i. plebs iudaica (manet incredula). f. nō credēs christū verū deū et hominē ex me genitū: et p̄māsisse me virginē. q̄re dī (Vas est credēdū soli gabrieli) archangelo (forti) q̄: fortis interpretat' (q̄ prauē). i. puerse (cohorti). i. cōgregatiōi (iudeoz. Scim⁹) scz nos christiani (christū p cessisse vere ex maria) virgine gl'iosa: ergo (tu rex) christe (nate) ex brā virgine (miserere nobis) scz cōdonando nobis peccā cōmissa. Amē. ¶ Locabula. Tonos grece. son⁹ latine dī. Inde tonare est grāditer sonare: et intonare ē incobare sonū vel tonare. Ius hz tria scata. Ius est iusticia: est p̄as: est aq̄ cocture. Et sp̄ hz iuris in grō. Modulus. i. modus p diminutionem. Clemēs dī: q̄ vel q̄ nō facile irascit. Hinc Seneca libru de clemētia feris p̄sile ferē. Pius hō dī bon⁹: sc̄tūs aut bñficius. Plasma grece formatio vel creatura latine. sic canit in hymno: Defende tuū plasma christe creas tor oim. Iudea est regio vbi iudei habitabāt: et in q̄ sita est hierl'm. Ponit etiā iudea p ipsis iudeis: vt germania p germanis: tanq̄ p̄mēs p p̄tēto. ¶ Nota. Scribit Gen. xxv. Acq̄sce nūc fili mi p̄silijs meis. Queyba i p sona marie ad quēlibz peccōrē p̄tē dīci. In q̄b q̄nq̄ p̄siderant. Primo maternalis dilectio. vñ Esa. Nunq̄ pōt mulier obliuisci pueri sui: vt nō misereat illi. Scdo filialis inclinatio. Ibidē: Priuabar vtroq̄ filio vno die. f. vnigenito et etiā peccōre. Tercio rō seu cā q̄re eā debem⁹ audire. ip̄a em dī in lib. Sap. Qui audit me nō pfundet. Quarto qd sit cōsiliū de q̄ ibidē: Trāsite ad me oēs q̄ cupiscitis me: et a ḡtatiōibz meis. i. virtutibz q̄s gererabovobis adimplemini. Quinto qd sit illud nūc. qd b. Anshel. exponit dicēs: Nūc. i. sabbatū dieb' et i oibz festiuitatibz virginis gl'iose. De tali nūc dī Ps. Hodie si vocē ei⁹ audieritis. Audiam⁹ ḡ eā istis sabbatū dieb': q̄ tales dies p̄ncipaliter p̄secrate sunt virgini gl'iose: et ḡ h cāticū ē sabbat⁹ deputatū. Nā p̄ma mulier eua fuit media int' serpētē et hoīem: factiēs int' ip̄os recōciliationē. et ḡ sic p̄ma fuit eā mort⁹: sic scda fuit eā vire.

Gabriel fortitudo dei.

De dñā nrā sermo.

De sabbat⁹ nis diebus

In festo inuentionis et exaltationis

Aliud thema
sermonis de

Notandū scdo: scribit in puerbijs: Aufer rubiginē de argento: et egredi-
etur vas purissimū. Nec verba rōnabiliter pōt habere quilibet pctōr ad
beatā virginē: sic deprecatur dicendo: O maria virgo aufer rubiginē et
putredinē pctōr de argento i. cōsciētia nra. et egrediēt vas purissimū: hoc
est anima nostra clara absq; peccatis. Et sic tunc pōt dicere: Sume vas
purū: et mitte in eo manū vel manna i. cōiunge filiū tuū anie nostre. Sed
prohdolor multoz vasa q; deberēt esse aurea p vire sanctitatem: facta sunt
lutea p pctōr multitudinē. Si ergo vas putridū debet mundari: oportet
mundantis operationē esse efficacē. Sed hec opatio a sola virgine proces-
dit: qz ipsa purgatrix vitioz dicit et vasoz sordidoz. ergo vtile est pces ad
eam extendere. Un Bern. O maria diues sup oia: de cuius substantia mos
dica pars assumpta totius sufficit tollere delicta. Unde sic patet vtilitas
nostre redēptionis ad ipsam beatā virginē. Notandū tercio q; christus

Christus te-
net nos exau-
dire.

Jacobus de
voragine.

Christus pa-
ter et frat nŕ.

Maria mat-
er et soror nŕa

tenet exaudire matrē: eo q; nos credimus eam matrē christi. quare diligen-
tiori modo debet filiū p nobis implorare: vt qđ nostris meritis pseq; non
meremur eius intercessionē nobis donet. Un Jacobo de voragine in suis
sermonib; nŕitur pbare q; sit impossibile nos nō exaudiri a christo et brā
virgine. qz iesus christus est pater et frater noster: et virgo gloriosa soror et
mater. Prīmū nŕitur pbare ex homelia: qua dicit bñs Grego. sup h eua:
Liber gñationis rē. Ipse em est effectus et patrocinū in se credentiū: sed
qz nos in eū credimus: igit pater noster est. Ideo pz ex euange. qñ discipu-
li ignorantes petierūt quid deberēt orare: iesus dixit: Pater noster orabis
bitis. Et alibi: Cōcessit nobis inuocantib; orare et vocare patrē. Modo
ad ppositū. Iesus est filius dei: et deus est pater noster et nos filij eius: ergo
christus frater noster est. Maior tenet ex veritate fidei. Minor pz ex ora-
tione dñica: quā ponit euangelista Mattheus: Pater noster q; es in celis:
Deinde pbat q; beata virgo sit mater et soror nostra. Et pmo q; mater.
qz genuit christū fratrem nostrū: quare mater totius ecclie nuncupat. Etia
ipsa est soror nostra. qz est filia dei: cuius nos filij sumus. Q; aut sit filia:
pz p pphetā dicentē: Audi filia et vide. Si ergo beata virgo est mater et
soror nostra: rationabile est q; intercedat pro nobis si ipsam diligenter im-
plorauerimus. Hoc dicit doctor ille.

In inuentione sancte crucis: et festo exaltationis eiusdem Sequentia.

Indes crucis attollamus nos qui crucis exulta-
mus speciali gloria.

Dulce melos tangat celos: dulce lignū dulci di-
gnū credimus melodia. Vocī vīta nō discorder: dum vox vī-
tam non remordet: dulcis est symphonia.

Serui crucis crucem laudent: qui per crucem sibi gau-

dent v
salutē

O m
guine

crimine
hec

trahit o
preben

Non
cis hec

iecit m
Nulla

minari
egit ta

Quin
nos ad l

elina. U
crucis: s

lari cruci
do ipsoz

crucis. f. e
corder). i.

etiam cru-
tam). i. a

nia). i. su-
cis laud

eternē p
(O salu

felix et q
lucis). i. r

agni). i. c
secula). i.

a. p. d. d.
scz reue:
crucis: b
rem fane
dum in

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

gredi
rō: ad
inē et
in hoc
e vas
Sed
a sunt
dorres
proce
es ad
a mos
illas
stus
igen
non
stus
e brā
oz et
euā.
e: fed
cipu
dodu
podo
ergo
or ora
telis
ater.
Enā
filia:
ter et
t unā

In festo inuentionis ⁊ exaltationis

id est oēs hoies redemūt quantū est ex se(cuius)scz crucis(forma).i. dispos
sicio(ostendit hoc)scz christū oīa ad se traxisse in cruce(q̄).i. crux (apphens
dit q̄tuor cōfina).i. plagas(terraꝝ.) Et p hoc innuit q̄ in toto mūdo q̄tū
ad eius q̄tuoꝝ partes inueniunt hoies christi passione redēpti. vt **Marci**
luis ficinus in tertio de vita celitus cōparanda ppulchre declarauit: queꝝ
vide. **Uñ** mō antipophore: hoc est tacite q̄stioni rñder. qz diceret q̄s: tñ fes
sta sancte crucis sunt nouiter inuenta. Qui rñder(**Sacramēta**).i. scēe crus
cis(nō sunt noua: nec hec religio).i. sancta veneratio crucis(est recenter).i.
uouiter(inuenta) qd p duas figuras veteris instrumenti declarat. **Prima**
(**Ista**)scēa crux(fecit aquas)scz amaras(dulces: ⁊ p hanc)crucē(filex) exis
stens durus lapis(iecit).i. effudit(aquas) ⁊ hoc(officiū).i. p officiū(moyse).
Et nulla salus est in domo).i. hoie quocūq̄(si homo nō munit).i. signat(su
perliminaria).i. postes. i. in fronte(cruce)scz sancta. (**Quisquis**).i. quicūq̄
(egit talia)scz signando frontē suā signo crucis(nec sensit gladiū).i. inter
fectionē(nec amisit).i. pdidit(filiū.) ¶ **Vocabula**. Crux olim erat p pa
tibulo: qd nūc exoleuit reuerētia crucis christi. **Nota**. Nō hominē occidit
nō pascet in cruce coruos. **Lapit** etiā p pena. **Inde** cruciari. i. punire.
Delos neutri ge. indeclina. valet sicut dulce: vñ p cantu suauī ponit. **In**
de melodia dulcis cantus. **Symphonia** i. correpta dī latine cōsonantia
⁊ cōcentus seu cantus multū pportionatus cū bono sono. **Nota**. Ut gras
tēs inter mensas symphonia discors. **Singuli** fm **Istido**. voce caret sin
gulari numero: sed sermone p aliū terminū restringit ad talē numerū. **Tñ**
fm cōmunē vsum grāmaticoꝝ reperit tā in singulari q̄ plurali: vt singul^o
a. um. vt habet in antepdicamētis. vbi pbs dicit: singulū eoz. i. qdlibz eoz
Quare dicant oēs. i. vna simul: ⁊ singuli. i. quisq̄ p se separatim. **Ara** p
ma. pducta ⁊ sine aspiratione fecit altare: sed prima correpta ⁊ cū aspiras
tione fecit stabulū porcoꝝ. **Quidius**. **Tertius**: imunde cure fidelis hare.
Rubens participiū est a rubeo verbo. **Scala** numero singulari idem qd
vulgus gradum dicit. Sed scale plurāl^r sunt quibz scandunt arbores aut
muri. **Nā** scala scala immobilis est: scale hō portant. Et a scando verbo ves
nit scala. **Inde** etiā scalare: qd est successiue ascendere ⁊ scalatim. **Cōsis**
ma dicunt vbi immediate vna pars aliā tangit: vt sunt q̄tuoꝝ mūdi partes.
Ostendo verbū ab ob ⁊ tendo venit. **Inde** ostentiū p signo capit. **Recē**
ter aduerbiū a noīe recens. i. nouus. **Religio** idē est qd reuerētia vel vīr
tus. **Moyse** prim^o ppheta in israel. **Dic** in deserto aquas imisso ligno
dulcorauit: ligno etiā de petra aquā pduxit: qd lignū sancta crux fecit
fuit. **Supluminare** est super^o lumen: aut lignū supra tanuā. ¶ **Notabilia**.
Primo sciendū q̄ sancta crux dupl^r cōmendat seu cognoscit: q̄tū ad ei^o
materiā atq̄ formā. Et vtraq̄ cognitio plena refulget miraculis. **Prima**
in dispositione ⁊ effectū cōsistit. **Legit** em̄ in passionali: q̄ cū adā mortuus
rūs esset: misit filiū suū serb ad angelū custodē paradisi: vt daret ei lignū:
sciēne boni ⁊ mali de arboꝝ vitæ: q̄ peccasset. Et angelus dedit sibi raz
mū. Et cū fili^o potasset cū q̄si ad patrē: ipse erat mortuus. q̄ cū ei reperit^r
ser v. ta functū: plantauit ramū sup sepulchrū patris ei^o. Et decursis mul
tis retro tēpibz cū salomon edificaret tēplū dñi: abscisa fuit arbor illa. q̄ nō
potuit ad aliquā tēplī partē coaptari: q̄re ponebat sup flumen p transitū.

Unde proue
mat scēa crux

Et postea venit regina de saba cū donis et munerib⁹ volēs audire sapien-
tiā salomonis. Et idēs h lignū pedib⁹ transire noluit: eo q cognouit redem-
ptorē mūdi passurū in h ligno. Qd p̄cipiēs salomō fecit h lignū suspendi
supra ianuā: vt hoies inuocantes tēplū necessitate: cōpuli ob reuerentiam
lignū capita inclinarēt. Post multū autē tps iudei h lignū accipiētes piece-
rūt in lacū putridū: vbi facta fuit piscina: q et hodierna die p̄bat̄ica piscis
na dī. In quā angelus descēdit fm̄ tps: et mouebat aq̄s piscine: et sanabat
ibi q primo ingressus erat ab oī infirmitate. vt habet̄ Joan. xij. Et ibi res-
mansit ad usq̄s tps dñice passionis. Scda cognitio scē crucis erat mirabi-
lis in effectu: ppter qd eius festū colit scā mater ecc̄lia. Quia cū ipse Lō
stantinus impator romanoz leprosus factus esset: abito p̄silo p̄ medicos
iussus est in sanguine pueroz balneari. Et cū cōgregati essent multi pueri
miscēda motus pcepit ipsis parētib⁹ restitui. Et noctis tpe dū obdormiuit
set vidit in somnis duos aplos petrū et paulū sibi dicētes: Quia p̄cepisti
aniab⁹ innocentū: misit nos de⁹ vt te curem⁹ a lepra. sed vade ad s. iulēstrū
papā: ille tibi dicet qd factur⁹ es. Qd cū fecisset et baptizatus esset: curas-
tus est a lepra. Sequēte hō nocte vidit aplos habētes signū scē crucis i
manib⁹: defendētes eū a multis inimicis. Qd cū recitasset matri sue heles-
ne ipsa summo desiderio prexit in hierl'm: et coquebat ibi iudeos vt trades-
rent ei iudam virū antiquū: qui ostēdit ei locū absconsonis sancte crucis.
Et sic ipsa erat inuenta. Notandū scdo. Scribit̄ in sacris litteris: Nō
repellit dñs in sempiternū: sed miserebit̄ fm̄ multitudinē miserationū suarū.
In quo quidē verbo tangunt̄ duo. Primo tangit̄ mysteriū eterne sal-
uationis. Scdo opus charitatie dilectionis. Circa prīmū sciendū: q hō
creatus est ad imaginē et similitudinē dei. vt p̄t̄z Gen. i. Qui q̄m p̄ p̄ctm̄ ce-
cidit: tñ opere saluationis est erectus et ad grāiā reuocatus. qz antiquum
cōsiliū nō potuit cōfundī. sic scriptū est: Ipse etiā saluū faciet p̄lm̄ suū et
p̄ctis eoz. Propterea ad fugiēdū desperationē p̄solabat̄ hoies dicēs: Die
rusalē cito veniet salus tua: qre errore p̄sumis: nūqd p̄siliari⁹ nō ē tibi
salua bonitate te liberabo. s. p̄ signū scē crucis. Circa secūdū nota q dñs
intārū dilexit similitudinē sue creatiōis vt p̄ hoie sustineret martyriū: dñs p̄
h exēplū qm̄ oēs vult saluos fieri: nō respiciēs multitudinē p̄ctoz. Esa. i.
Si fuerint p̄ctā tua sic arena: maris: qm̄ nix dealbabunt. et si auerterit se in-
iust⁹ ab oī iniquitate sua et fecerit iusticiā: oīm iniquitatū suarū nō recordabor
ampl⁹. Notandū tertio quō Helena coegit iudeos oēs in hierl'm: vt di-
cerēt ei locū vbi scā crux erat abscondita. Inter q̄s nullus erat q̄ qd̄s d̄ ta-
li ligno audierat: nisi vn⁹ noie: iudas sic inquit: Audim ab auo meo ago-
nisante eā eē i tali loco. Et sic indicauit locū. vbi foderūt ad spatū. xv. cu-
bitoz: et primo exiuit inēsus odor. Tādē inuenerūt signa vel tres cruces:
q̄z vna fuit crux ch̄risti: s. alie due ipoz latronū. Et sic nō potuerūt cogno-
scere q̄ esset crux ch̄risti: s. tulerūt inuenē mortuū sup̄ quē duo signa: cruces ap-
ponebāt. inuenis autē nō surrexit: s. supposita certia statim surrexit. Et sic ye-
rā cruce ch̄risti unanimē cōfiscētes dixerūt: Ave sal⁹ tot⁹ sc̄li. Sicq̄ sancta
cruis inuēta erat. Notandū q̄to. De scala legit̄ i Gen. qm̄ iacob accepit
bñdictionē p̄s̄z requēuit i qdā loco hñs lapidē sub capite: vidit i sōno sca-
lā celos t̄gēre: et āgelos dñi ascēdētes et descēdētes. Hec scala fuit figura

De miracul
scē crucis

De inuētiōe
scē crucis

Thema ser-
monis.

Notabilis
sua Esai.

De inuētiōe
scē crucis

Scala
iacob.

In festo inuentionis et exaltationis

- Figura crucis.** Sancte crucis: que tenigit celos qm̄ christus p. crucē traxit ad se om̄ia. Vñ
 Eū exaltatus fuero in terra eleuatione crucis: omnia traham ad me. Qd̄
 patet ex eo. Nā figura intersectionis duarū lineaz in angulis rectis trāsit
 in infinitū et in extremitatibz q̄torū partū: vt p̄z ex p̄p̄tione Euclidis. et
 ergo christus traxit ad se oia. qm̄ vltra plagas mundi nō dat̄ alia plaga q̄
 posset hunc quaternariū fugere. Et ergo dicunt doctores q̄ christus stetit
 in cruce extensis pedibz et brachijs: ad designandū q̄ in amplexu totū mū
 dum veller lib̄rare. Vñ festū exaltationis sancte crucis colit sancta mas
 ter ecclia. Cum em̄ Cosdras rex potētissimus rapuisset sanctā crucē: et lo
 casset eam in throno nouo a dextris suis: et p̄cepit se colī tanq̄ deū: Hera
 clius imperator: nolens hec pati p̄pter fidē: preualuit p̄ra cū et occidit res
 gem: ac sanctā crucē reduxit in hierl̄m: quā ibidē publice magnos honore
 exaltauit.
- De exaltatio
ne crucis.** Vltimo notandū circa historias textus Reg. iij. Cū helyse
 us p̄pheta venisset ad quendā locū vbi aqua erat amara nimis: p̄p̄s dixit
 ad eum: Aque pessime sunt: bibere noli. Tunc helyseus accepit lignum in
 modū crucis et misit i aquā: que cōtinuo dulcorate sunt. Secdo cū filij isra
 el essent in deserto nō habētes aquas: murmurabant cōtra moysen dicētes
 El nobis aquas vt bibam⁹. Et sic moyses ac frater eius orabant ad dō
 minū: vt daret eis aliquid aque. Quibz dixit dñs: Tange siliç virga: et
 ipse dabit vobis aquas. Moyses p̄cedēs ad populū dixit: Audite rebels
 les et increduli: nunq̄d poterimus haurire aquā de petra? Et sic percussit pe
 trā in modū crucis: et effluerūt aque largissime: vt biberēt ois p̄p̄s cū iu
 mentis ipsorū. Vñ aqua fluens de petra fecit lachrymas fluentes cū deuos
 tione de ipso corde. Sed p̄ sanctā crucē intelligit̄ christi passio. Tercio les
 gitur q̄ Ezechiel in visione vidit angelū habentē atramentariū circa res
 nes suos: et signauit sup̄liminaria ipsius dom⁹ cū figura thau: et vidit aliū
 sequentē cū gladio: et vbi nō inueniebat signa ibi oēs homines interficiēs
 bar. Et hoc thau erat in figura sancte crucis: que tantā habet virtutē cus
 stodiendi q̄ nullū nocumentū pōt sequi. Et p̄ figurā thau in sup̄liminari
 intelligit̄ q̄ quilibet fidelis tenetur se signare signo crucis in fronte p̄pter
 defensionē nociuorū aduentantiū. Et sic frons dicit̄ sup̄liminare hominis.
- De signo
thau.** Quarto legit̄ in Gen. q̄ dñs tentauit abraam dicens: Immola filiū tuum
 quē diligis isaac in holocaustū supra montē quē tibi monstrauero. Abra
 am nolens sup̄sedere mandatū dñi exiuit cū filio: et fecit ipm̄ ligare sup̄ se
 struem lignorū in modum crucis. Et statim dixit filius: Pater ecce ligna:
 vbi est victima holocausti? Et r̄ndit pater: Fili mi deus prouidebit sibi de
 holocausto. Et cū extenderet gladiū: angelus apparuit ei dicens: Ne ex
 tendas manū tuam in puerū: eo q̄ times dñm. Et sic isaac virtute crucis
 creditur esse saluatus a gladio patris.
- De victima
abrae.**

Ligna legens in sarcpta spem salutis est adepta pauper
 muliercula. Sine lichnis fidei nec lechitus olei valet nec
 farinula.

Roma naues vniuersas in profundū vidit merfas vna cū

maxentio. Fusi thraces: celi persei: sed et partis dux aduersus victus ab heraclio.

In scripturis sub figuris ista latent: sed iam patent crucis beneficia. Reges credunt: hostes cedunt: sola cruce christo duce vnus fugat milia.

Ipsa suos fortiores semper facit et victores: morbos sanat et languores: reprimat demonia. Dat captiuis libertatem: virte confert nouitatem: ad antiquam dignitatem crux reduxit omnia.

O crux lignum triumphale: vera mundi salus vale: inter ligna nullum tale fronde flore germine. Medicina christiana salua sanos: egros sana: quod non valet vis humana fit in tuo nomine.

Assistentes crucis laudi consecrator crucis audiatque seruos tue crucis post hanc vitam vere lucis transfer ad palatia. Quos nunc cruci vis seruire fac tormenta non sentire: sed cum dies erit ire confer nobis et largire sempiterna gaudia.

Hic auctor declarat aliam figuram: per quam commendat sanctam crucem: dicens Ordo. (Paup muliercula legens). i. colligens (ligna in sarcophago). i. in tali loco (est adepta). i. acquisiuit (spem salutis: nec lechitus). i. vas olei (nec farsinula). i. farina (valet sine lignis fidei). i. absque ligno sancte crucis. Quia per bar historias recitando miracula que facta sunt beneficio sancte crucis in veteri testamento: dicens (Ista) scilicet iam dicta (latet). i. abscondita sunt (in scripturis) scilicet sacris (sub figuris). i. sub signis (sed iam). i. in nouo testamento (patent). i. manifesta sunt beneficia). i. miracula sancte crucis. Nam (reges credunt) sancte cruci (et hostes cedunt) illis regibus (et vnus fugat milia sola cruce christo). scilicet existente (duce. Ista) crux (facit semper suos) famulos (fortiores et victores). Ista crux (sanat morbos et languores et reprimat). i. depellit demonia. Et hec sancta crux (dat libertatem captiuis). i. carceratis. Et tunc talis liberatio vel sancta crux (confert nouitatem vite) scilicet spiritualis: et sancta (crux reducit oia ad antiquam dignitatem) scilicet quam in primis parentibus amisimus. Quia Christus clamando dicit (O crux) existens (lignum triumphale). i. victorale (vera salus mundi) scilicet effectus: quod attulit salutem toti mundo (vale). i. sis salutaris.

In festo inuentio nis ⁊ exaltationis

(nullū) scz lignū (inter oīa ligna est tale). i. tā nobile (fronde). i. in flore ⁊ (ger
nunc). i. in fructu (⁊ sancta crux) existēs (christiana medicina). i. christiano
rū (salua). i. cōforta (sanos: ⁊ tu sana egros). i. infirmos: qz hoc (qd nō valet)
.i. pōt (humana vis). i. virtus hoc (fit in tuo noie). i. virtute. ⁊ christe exis
stens (cōsecrator). i. sc̄ificat (crucis audi). i. exaudi (assistētes). i. assistēs lau
di crucis: atqz transfer). i. pduc nos (seruos). i. famulos (cūe crucis). i. sc̄ē
(ad palatia). i. habitacula (vere lucis). i. vite eterne (post hanc vitā) scz tēpo
lē: ⁊ tu (fac) scz illos (nō sentire). i. pcipere (tormentā). i. penas infernales (qs
tu vis seruire tormentis). i. passionibz tuis in cruce passis. (Sed tu confer)
.i. da (⁊ largire). i. pcede ⁊ dona (sempiterna gaudia) scz in eterna patria (cū
dies ire). i. iudicii (venit). i. aduenit.

¶ Vocabula. Sarepta fuit oppidum sidoniorum ⁊ silua: ad quod venis
ens helias a paupere vidua sustentatus ipsaz quoqz sustentant. vt habet
iij. Re. xvij. Lechitus nomē masculinū fecit zonā in candela inuolutā: sed
ponit p firmitate fidei vel amore dei. Lechitus media correpta mas. nō
men: dī vasculū in qd infundit oleū. Farinula diminutiuū a noie far qsi
de farre nata: hoc est de pinguedine frumētī. Thracēs sunt ppli scythi
cus circa Cōstantinopolim. Perse sunt populi in asia maior: nō pcul a
veteri babylone. Maxentius fuit tyrannus quē Cōstantin⁹ virtute crus
cis supauit. Heraclius fuit impator q virtute crucis supauit Eosdroen
regē persaz. Vilia apud antiq̄s erat oīs generis plura. nu. tñ. Et decli
nabat nō bi ⁊ he ⁊ hec milia: grō hoz ⁊ haz milū. Sed apud modernos
est tñ neutri ge. ⁊ declinat hec milia ⁊ hoz milū. Triumphale nomē ad
ieciū a triumphus. Vale licet pprie sit saluatio discedentiū vel ad dis
cedentes: tñ hic p salue vel aue accipit causa ritūm. Sanus dī q bñ va
let aut corpe aut mente. Inde vesanus vel insanus dī q mēte captus est.
Eger dī q corpe ⁊ animo minus valet. Vñ accipit p tristi. Vergi. Proci
nus eger ago. Tormentū a torqueo qñqz penā fecit: qñqz instrumētū bel
licū quo torquent. i. faciunt lapides aut sagitte. Qui. Vñ in cuboicas
tormento fortius vndas. Seruire: legi alē seuire. vt sit sensus: qs tormē
tis vis seuire. i. crudeliter agere: fac tormēta nō sentire zc. ¶ Notabilia:
Notādū circa litterā. Legi. iij. Re. xvij. q helias ppter vindictā cuiusdā
regis q ipm seq̄bat rogauit dñm vt nō plueret sup terrā tribz annis ⁊ men
sibus sex. Ipse tandē esuriens qsi fame cōsumptus clamauit ad dñm. Et
dixit ei dñs: Surge ⁊ vade in sarepta sidonior: vbi viduā mulierē inue
nies: dic vt pascat te. Et surrexit helias: ⁊ cū venisset ante ciuitatē egressa
est mulier. Cui dixit: Nunqd habes aliqd in domo tua ad manducandū?
Et illa rñdit: Nō habeo dñe quicqz: nisi modicū farine quantū pugillus
pōt capere: ⁊ parū olei quo vngar: ⁊ vado colligere ligna vt faciā mibi et
filio meo vt comedam⁹ ⁊ nō moriamur. Hec aut mulier: vt dicit b. Greg.
fuit vxor Bone pphete: quā iudei vocabant Bonā. Hinc aut mulieri dixit
Helias: Elade fac mibi primū panē subcineritiū vt comedā. Et fecit mu
lier. Et dixit ppheta ad eam: Hydria farine ⁊ lechitus olei nō minuent in
domo tua: mixta verbū qd misit dñs p pphētā ad mulierē. Et hoc miracus
lū fm doctores est factū virtute duoz lignoz positoz ex transuerso in mo
dū sancte crucis. Notādū scdo. Postqz auroz posuit diuersas historias

De sarepta
⁊ helia.

veteris testamenti in quibus sancta crux fuit prefigurata: iam ponit signa noui te-
 stamenti que miraculose per sanctam crucem facta sunt. Unde legitur in chronica res-
 gnum que multi gentiles conuersi sunt ad fidei virtute sancte crucis: et subiecti
 sunt romano imperio. Et hinc in commendatione sancte crucis scribit Rabanus.
 In te crux sancta reges et principes fidei recipiunt: in te angeli sua gaudia
 cumulata capiunt: in te omnia iura sue salutis cognoscunt: in te inferi retribu-
 tionem sue fraudis agnoscunt. Secundo patet in Constantino qui debuit pugna-
 re contra paganos: et vidit in somno figuram sancte crucis: et audiuit vocem:
 Hoc signum facies: et eris victor inimicorum tuorum: si firmiter credas in ipsum.
 Et cum Constantinus venisset ad populum: tunc millenarius numerus erat
 respectu populi sui exercitus. Sed Constantinus fideliter credens per virtute
 sancte crucis omnes superauit. Ex isto est quod hodierna die vexillum imperatorum
 habet aquilam signatam signo sancte crucis. Patet etiam quod heraclius expul-
 gnauit Eusebium et omnem familiam suam: quod heraclius virtute sancte crucis effectus
 est victor suorum inimicorum. Item David preceps et signatus signo crucis go-
 lia superauit. Crux sancta sanat infirmitates hominum: quod iterato patet in Con-
 stantino imperatore: qui virtute sancte crucis curatus est a lepra. Unde
 Bernardus. De virtute sancte crucis preceps omnis fructus sanitatis et vite. Et Ra-
 banus. Tu sancta crux peccatorum remissio: pietatis exhibitio: meritum augmen-
 tatio: remedium infirmorum. Sancta etiam crux repulit demones. unde Pau-
 lus ad Colossos. Per crucem expoliavit principatus et potestates infernales. Et
 Cassiodorus. Crux victoria christi: perditionis diaboli: infernorum destructio.
 celestium reformatio: mors infidelium: vitae iustorum. Sancta crux dat libertas
 et peccatoribus et captiuis. Nam peccatores capti laqueo peccatorum reuocantes ad me-
 moriam christi crucifixi reficiunt a iugo peccatorum. Sancta crux restituit an-
 tiquam dignitatem: que est paradisi hereditas: a qua sumus expulsi per inobedi-
 entiam ad eam. sed christus ascendens sanctam crucem suam humanitate et morte
 nobis paradisi aditum apernit. Notandum tertio: quod sancta crux in tribus comen-
 dat: fronde flore et germine. Primo in fronde: quod secundum Damascenum. lignum sancte
 crucis fuit radicaliter in paradiso plantatum: et compositum erat ex quatuor lignis.
 Primum erat cedrinum: quod erat in pede sancte crucis. Aliud erat cyprus: et illud
 superposuit pilam quod scripsit titulum. Tertium fuit de palmis: et illud fuit transversum
 uersum per medium. Quartum erat oliua. Unde. Ligna crucis palma cedrus cy-
 pressus oliua. Pes cedrus: medium cyprus: oliuaque summum. Palmaque trans-
 uersum fuit in cruce lignum. Cedrus designat altitudinem preceptorum: cyprus
 odore bone opinionis: palma fructu iusticie: oliua leuitate miscerie. Secundo
 commendat in flore. Unde secundum Nicodemum hoc lignum sancte crucis fecit flores danna-
 tionis et salutis. De primo flore non laudat: cum ad id in paradiso gustauit: per quem
 mundum dannaui. Sed de flore salutis quem portauit quoniam per sanguinem christi
 hoc lignum fuit coloratum. De quo flore dicit in canone. Ego sum flos campi et lilium conual-
 lium. Tertio commendat ex germine et ratione fructus: quod suauissimum fructum prae-
 sentis: sed corpus christi traditum in precium totius seculi. Unde in Cantico.
 Et fructus eius dulcis gutturi meo. Nam contra hoc non valet vis hu-
 mana: quia de virtute et effectu sancte crucis dicit Damascenus. O preci-
 osa crux per te euacuata est mors primi parentis: et peccati solutio: infernus
 dannaui: et mundus ad pristinam beatitudinem reuocat. Es enim galea et scutum

De virtute
 sancte crucis.
 Rabanus
 maurus.
 De constantino

Crux in tribus
 commendat.
 De lignis
 sancte crucis.

Laudes sancte
 crucis.

Dñica ante ascensionē dñi.

**Expositio
littere.**

versus diaboli: tu es dormientiū resurrectio: infirmoꝝ baculus: virga conuertentiū: et p̄ctio corporis et anie. Nota quidā textus habent: quos toro mentis vis seruire. Et sic exponit: O christe cōforta tuos fideles q̄ p̄pter te passionē sustinent: ne in passionibꝫ et tribulationibꝫ deficere videant. Et quidā habent: vis seruire. Tunc sic intelligat: O christe cōserua tuos fideles qui seruiunt sancte cruci in h̄ mundo. vt z. s. diximꝰ in vocabulis.

¶ De sancto Joāne ante portam latinā sequētia:

Verbū dei de deo natū zc. Requē. s. in natiuitate eiusdem.

Joānesapls ¶ Sed p̄ vltiori vocabuloꝝ declaratione norandū. Diuus Joannes euangelista a Domitiano impatore Romā vocatus: ob constantiā fidel ante portā latinā fuit proiectus in doliū feruenti oleo plenū. Sed cū exisset illesus: in insulā pathmos q̄ est vna cycladū vel spozadū relegatꝰ fuit: vbi Apocalypsim scripsit. Atrectare est manibꝫ attingere. Nam tracto mutat a in e in cōpositis. Propinare p̄prie fcat p̄bere. Seraphin sunt angeli in sup̄mo choro. Byrus est circuitus vel ambitus. Citharedus ē citharista: qui psallit et canit cithara. Character grece forma latine vt si gnū. Et p̄prie debet pducere e in obliquis: sed vsus nō seruat. Arcanum dicitur secretū: ab arca: qd idē fcat qd grece mysteriū. Sacrarium dicitur locus templi vbi sacra seruant: p̄ quo vulgus ait sacristia. Lectū substantiue dicitur mors: a verbo leo: qz mors oīa delet. Inde letalis. i. mortalis vel ad letum p̄ueniens. Bullire. i. feruere vel bullas habere. Nam bulla est inflatio aque cōmore. Hinc in puerbio dicitur: Homo bulla. Dicimus igitur aqua bullit feruet vel habet bullas. Gemme sunt lapides p̄ciosi oēs p̄ter margaritam. Fuluis color dicitur mixtus ex rufo et viridi: vt color auri et leonū. Ebion et Cherintus erant heretici qui volebant iudaismū seruandū cū christia: misino. Narchion fuit hereticus q̄ posuit duo principia vel duos deos: scz bonū et malū. Meta est terminus. Vergi. Hic labor extremus lōgaz hic meta viarū. Inde methodus. Ezechiel p̄pheta describit quādā aquā lā grandē: p̄ quā sanctus Joannes intelligit. Patronus dicitur defensor: cuius relatiū est cliens. Inde parrocinoz. i. defendo: et patrociniū. i. defensio. Cena dicitur a greco noie cenon: qd est cōmune: qz tñ in cena veteres edebant cū scz magis tunc vacarent. Inde fit cenula. i. parua cena.

¶ Dñica ante ascensionē dñi.

¶ Ane prima sabbati surgens dei filius: nostra spes et gloria.
¶ Victo rege sceleris redijt ab inferis cū summa victoria. Lunus resurrectio omni plena gaudio consolatur omnia.

Resurgentis itaqꝫ maria magdalena facta est prenuncia?

Dñica ante ascensionē dñi. Fo. XLIII

Serēs christi fratribz eius morte tristibz expectata gaudia:

O beati oculi quibz regē seculi morte iam deposita prima est intuita. Hec est illa femina cuius cūcta crimina ad christi vestigia eius lauit gratia:

Que dum plorat z mens orat: facto clamat qz cor amat iesum sup omnia. Nō ignorat quē adorat: qđ preceſ iam deſ letur quod mens timet conscia:

Hoc canticū canit ob reuerentiā dñice resurrectionis. Et sicut optime pōt eam in solēnitate diue marie magdalene. In q̄ antoz recitat triūphalē resurrectionē christi: cui christus resurgēs primū apparuit: dicēs. Q̄do (Filius dei) existēs (spes nra z glia surgēs). i. resurgēs (mane primo sabbati). i. pmo die post sabbatū. s. die dñico (redijt ab inferis). i. ab inferno (cum summa victoria (rege sceleris)). i. principe pcti (victo). i. supato (cui) filij dei (resurrectio plena omni gaudio cōsolat oia). i. oēs res. Un psequēter ostēdit quō christus resurgēs pmo apparuit marie magdalene ppter diuersa genera gratiaz sibi impēsa. (Beas). i. certe (maria magdalena est facta pōnuncia). i. nūciatrix (resurgentis) christi (serēs). i. dicēs (fratribz). i. discipul (christi: tristibz morte). i. ppter mortē (eius) scz christi (expectata). i. pparata (gaudia). Un cōparat magdalēnā matri christi dicēs (O beati oculi) scilz marie magdalene (quibz) oculis (ipsa est intuita). i. vidit (regē seculi) chm (deposita iaz morte). i. a mortuis resurgētē. Et aliā eius gratiā sibi impēsam in indulgentia pctōz suoz enumerat: dicēs (Hec) maria magdalena (est illa femina cuius) femine (cuncta crimina). i. oia delicta (lauit). i. purga uit (gratia ei) scz christi. (Que) femina magda. (dū plorat) oculis corpalibz (mens orat: clamat). i. restat (facto) i. opere (qz cor) marie (amat iesum sup oia). i. p oibz. Et ipsa magdalena (nō ignorat). i. scit z cognoscit. s. illū (que) adorat: (qđ preceſ). i. rogat (iam delet) scz pctm (qđ conscia mēs). i. anius magdalene bene sciens (numet). i. dolet se ppetrasse. ¶ Vocabula. Sabbatū hebraice dī requies: z fecit diē septimū in q̄ iudei iusti erāt q̄ſcere z feriari. Prima sabbati est pma dies post sabbatū. s. dies solis q̄ dñica dī: qm dñs nr in illa die natus fuit: z in eadē surrexit a mortuis. Rex scelerū est diabolus: vel qz ipse scelus inuenit: vel qz scelera punit. Cōsolor ver: bū cōmune: qz z actiuez passiue ponit: z habet mediā pductā. Hora. His me cōsolor: victurus suauis acti zē. Femina z mulier differūt. nā mulier dī tm de hominibz: femina etiā de alijs aialibz. dicim⁹ em anser mas: anser femina: vt est apud Pliniū. Cōscius pprie dī q̄ scit se peccasse. Inueniat Quis nūc diligit nisi cōscius? Aliqñ tū de bono dī. Vergi. Et mens sibi cōscia recti. Qui. Cōscia mēs vt cuiqz sua est ita cōcipit intra Pectora: p facto spemqz metiqz capit. ¶ Notabilia. Sciendū septimanā hīc dies septē: q̄ a diuersis diuersimode sunt notati. Siluester papa noiat illos dies eo ferias addēdo noia: vt prima feria: secūda: tertia zē. Et hīc mō etiā apō

Dñica ante

**De nomibz
diez.**

**Christus que
mane surrex-
it.**

**Quare chris
magdalene
apparuit.**

**De fletu ma-
gdalene.**

**De dilectioe
magdalene.**

nos in cōi vsu noīari solēt. Sed philosophi ⁊ astronomi dies noīant a pla-
netis: dicētes diē dñicū diē solis: eo q̄ in p̄ma hora illi⁹ diei regnat sol. Et
sic p̄secūter p̄ ordinē nomināt alios dies: vt lune martis mercurij veneris
souis ⁊ saturni. Sed iudei dies seprimane denoīant a sabbatonica q̄ diem
celebrē eoz sabbatū: noīant: addēdo noīa ordinē significācia: vt p̄ma dies
sabbati: scda sabbati ⁊c. Sic siluester papa noīat dies ferias a feriare: qđ
est cessare. qz oībz diebz cessare debem⁹ a malis opibz. S3 iudei diē eoz ce-
lebrē noīant sabbatū: qđ idē est qñ requiescit eo q̄ deus h̄ die requieuit ab oī
ope qđ patrauerat: ⁊ sic p̄formiter ipsi requiescūt a laboribz. Et tūc alios di-
es infeq̄ntes ab illo denoīant tanq̄ a digniori. Vñ in p̄posito auto: intelli-
git diē dñicū q̄ prim⁹ est post sabbatū iudaicū. Et h̄ est qđ d̄ Marc⁹ vli
Surgēs iesus mane p̄ima sabbati apparuit marie magdalene. Et q̄ chri-
stus mane debuit resurgere p̄dixit p̄pha in voce patris dicēs: Exurge gl̄ia
mea. Qui in p̄sona filij rñd̄: ⁊ Exurgā diluculo. i. mane. Christus itaqz mas-
ne resurrexit: ad designādū q̄ mane. i. tpe iuuentutis surgere debem⁹ ad ex-
ercitiū virtutū: iuxta p̄siliū sapiētis q̄ ait: Bonū est viro cū potauerit: in-
gū dñi ab adolescētia sua. Et alibi: fili ne tardes p̄uerti ad dñm: qz chris-
t⁹ spes est ⁊ gl̄ia n̄ra. Hoc testat Bern. dicēs: Vlos q̄ estis in puluere exp̄gi
scimini ⁊ laudate: qz venit dñs cū salute: venit cū vncione: venit cū gl̄ia.
Nūqd̄ em̄ sine salute iesus: aut sine vncioe christus: aut sine gl̄ia venit
dei fili⁹? q. d. nequaqz. Scdo notandū q̄ christus b̄c marie magda. ap-
paruit qñqz de causis. Prima q̄ ardēt⁹ ceteris diligebat eā. Vñ Luc. vj.
Dimissa sunt ei pecā multa: qm̄ dilexit multū. Scda: vt christ⁹ se oñderet
mortuū fuisse p̄ pctōibz. vñ d̄ in euā. Mat̄h. Nō veni vocare iustos: sed
pctōres. Tertia: vt chris oñderet q̄ publici pctōres p̄cederēt sapiētes i red-
gno dei. vt d̄ Mat̄h. Quarta: vt sicut mulier euā fuit nūcia mortis q̄
mortē inulcēta mulier magda. esset nūcia vite ⁊ resurrectionis ch̄i. Quin-
ta cā: vt christus oñderet q̄ vbi magis abūdauit delictū: magis abūdaret
⁊ gl̄ia: vt d̄ apls. Igit christus marie magda. p̄mo apparuit: q̄ christū sur-
rexisse apls nunciāuit: vñ etiā apostola d̄. Terno notādū. Fr̄es christi
dicunt apli: qz christ⁹ dixit mulieribz: Ite nūciate fratribz meis. q̄ erāt tris-
tes de morte ch̄i. Vñ canit ecclia: Tristes erāt apli de nece sui dñi. S3
postq̄ ch̄m surrexisset cognouerūt gauisi sunt. nā d̄: Gauisi sunt apli vis-
so dño. Illa em̄ gaudia expectauerūt discipuli sic dñs ipsis p̄miserat. S3
de h̄ qđ dicit B̄i oculi: sciendū. Illi oculi b̄i dicunt q̄ ch̄m viderūt. nā
d̄ in euā. B̄i oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis: ⁊ multi reges videre nō potuer-
rūt. Tribz aut̄ vicibz magda. fleuisse legit⁹: ⁊ semp magnū fructū p̄secuta ē
Primo in domo pharisei fleuit: lauās lachrymis pedes dñi. ⁊ tūc p̄secuta
fuit remissionē pctōz: vt habet Lu. xvj. Scdo fleuit de morte lazari fra-
tris sui. ⁊ tūc p̄secuta est resurrectionē frat̄s. Tertio fleuit stās ad monu-
mentū ⁊ q̄rēs christū. ⁊ tūc p̄secuta est visionē ⁊ aspectū dñi resurgentis.
Vñ q̄ maria magda. ch̄m mēte amauit: ope oñdit: qz fm̄ Grego. p̄batio
dilectiois est executio opis. Ip̄a igit dilectionē mētis ope mōstrauit in ei⁹
pueritōe: lauās lachrymis pedes dñi: ⁊ ipsos osculāz ⁊ tergēdo vngēs. Vi-
lexit etiā christū in passiōe ⁊ morte eius: p̄manēs cū eo vsqz ad mortē eius.
Vñ scribit in euāg. Ioan. Stabat iuxta crucē, maria mater eius ⁊ maria

magdalena. Quidē etiā dilectionē ei⁹ post mortē: ipm querēs mortuū. Un̄
de ea canit sc̄a m̄ter ecc̄ia: Quēti adhibebat mortuū q̄rebat. z merito:
cū cūcta eius p̄c̄a sunt dimissa: qm̄ dilexit multū in morte: z post mortem:
Ultimo qz dicit t̄x. Nō ignorat quē adorat: sciēdū q̄ ex euāgelio nō ha
benius q̄ maria in ei⁹ p̄uersiōe cū ad christū venit in domo pharisei orati
onē fecit p̄ verba. Sed p̄ oratiōes hic intelligēdi sunt gestus q̄s magdale
na habuit lauādo osculādo tergēdo z vngēdo. q̄ opa desiderii mentis ei⁹
declarauerūt: qz indulgētiā p̄c̄oꝝ q̄sunt. qd̄ desiderii christus agnosces
dixit: Remittunt tibi p̄c̄a tua. Et itē: fides tua saluā te fecit: vade i pa
ce. Nam vt dicit Grego. Maria magdalena in seipsa grauer erubescēs
bat de turpitudine peccati: ergo nihil foris q̄ verecūdat esse credebat.

Dio magda
lene mentes
lus erat:

O maria mater pia stella maris appellaris operū p̄ merita
Dat christi coeq̄ta: dū fuisti sic vocata: sz honore subdita:

Illa mūdi imperatrix: ista beata peccatrix leticie p̄mordia
fuderunt in ecclesia. Illa em̄ fuit porta p̄ quā salus est exor
ta: hec resurgētis nuncia mundū replet leticia.

O maria magdalena audi vota laude plena: apud christū
chorū istū clementer cōcilia. Ut fons summe pietatis: q̄ te
lauit a peccatis: seruos suos atq̄ tuos mundet data venia.
Amen dicant omnia.

¶ Hic iā auctor cōparat mariā magda. marie m̄tri christi penes noiatiōē z
operationē dicēs. ¶ Quidō. (O maria) magdalena (pia mater tu appella
ris). i. noiariis (stella maris p̄ merita). i. dignitates (operū) scz bonoz actiū:
z tu maria es (coequata). i. s̄ctis z c̄lis facta (matri christi) marie (sz) tu es
(subdita) sibi (honore) qz multo inferior est magda. honore br̄e virgini. Nam
(illa) maria mater ch̄i exstēs (impatrix mūdi) (ista) magda. exstēs (br̄a pec
catric) qz p̄uersa fuit (fuderūt). i. p̄uulerūt (p̄mordia). i. p̄ncipia (leticie in
ecc̄ia). i. cōgregatiōe fidelīū. qd̄ sequi versu declarat (Em̄). i. qz (illa) ma
ria mater christi (fuit porta: p̄ quā) porta (est exorta). i. nata (salus) toti⁹ mū
di christus deus (hec) magdale. exstēs (nūcia resurgētis) christi: z iō (replet
mundū leticia) qz p̄dicat iuxta verbū christi p̄ vniuersuz orbē terraz. (O
maria magda. tu) audi. i. exaudi (vota). i. desideria n̄ra (plena laude): q̄ lau
dam⁹ te: z (p̄cilia clemētis istū chorū). i. turbā (apud ch̄im) regē (vt ipe fons
pietatis q̄ lauit te) mariā magda. (a p̄c̄is) cōmissis (mūdet). i. purget etiā (ser
uos suos atq̄ tuos). i. tibi famulātes z sibi (data venia). i. indulgētiā p̄c̄oꝝ
Un̄ (dicā) serui (p̄ oia) sc̄la (amē). i. verū fiat zc̄. ¶ Vocabula. Ille iste ex
hic dr̄nt. Nā hic demonstrat rē p̄sentē aut primā loq̄nti: iste s̄o rē p̄ximā z
ad quē loquit: ille autē rē remotā ab vtroq̄. Irē iste v̄l hic refert rē p̄p̄ dis
ctā: ille s̄o remon⁹ dicā. Lchorus est cōgregatio letantiū vel canentiū.
Amen dictio hebraica est: z q̄nq̄ fecit veritatē: q̄nq̄ vere: q̄nq̄ fiat.

In ascensione

**Quare euan-
geliste chīm
matri sue nō
dicunt primo
apparuisse**

**De appariti-
one dñi.**

**De noīb ma-
rie magdale-
ne.**

**Cōparatio
marie z mag-
dalene.**

**Chīs fons ē
gaudioz**

¶ Notabilia. Ex textu euāgelij habet q̄ christus marie magdalene pri-
mo apparuit. Firmiter tñ est credendū q̄ primo matri sue apparuit: q̄ mas-
time eius passiōe dolebat. Sed q̄ euangeliste h̄ nō dicūt de maria matre
christi: forte ideo factū est: q̄ euāgeliste volebāt inducere z pducere idos
neos testes resurrectionis christi de iure nō abijciēdos: sed sufficiētes. Ma-
ria autē mater christi nō poterat esse idonea testis: q̄ mater de filio pueniē-
ter nō pōt testimoniū phibere. Nec christus potuit testimoniū phibere de
se marie magda. Nā dī in euā. Joā. q̄ maria stetit foras ad monumētū: et
vidit duos angelos sedētes in albis: q̄ christū surrexisse testabant. Sz ma-
ria p̄ nimio amore itez z iterū inclinauit se ad monumētū: vt videret chīm
sepultū. Post hec puerſa est retro: suz: z vidit iesum stantē: sz nesciebat q̄
chīs esset. Et dixit ei iesus: Mulier qd ploras? q̄ ait: Tulerūt dñm meū:
z nescio vbi posuerūt eū. q̄ dixit ei: Maria. Et statim agnoscēs eū p̄cidebat
ad pedes ei⁹ volēs eū t̄gere dixit: Rabbi. qd̄ interpretat magister. Secdo
notādū q̄ ante p̄uersionē magdalene ppter multitudinē pctōz suoz ei ap-
propriatū fuit h̄ nomē peccatrix: ita q̄ passim ab oibz ita noīabā. vñ Luc.
Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix. Secdo maria dī stella maris.
Et maria magda. silt̄ ita vocat: q̄ ip̄a p̄mo vidit z nūciauit chīm: q̄ se in
Epoē. stellā matutinā noīat. Secdo q̄ mare dī amarū: sic magda. maximā
amaritudinē de pctis suis habuit. Vel dī stella maris. i. mūdi. q̄ sic stella
maris nauigantibz ducantū p̄ber: sic magda. pctōibz i p̄nti seculo laborantibz
viā z modū saluifere p̄nie p̄mōstrauit. Vñ cōueniētiā quā auctor in l̄a p̄-
tendit inter matrē christi z mariā magda. est: q̄ ambe attulerūt nobis gau-
dia z p̄ncipia gaudiōz. Nā maria mater christi inq̄tū christū genuit mas-
gnū gaudiū p̄buit. vt angel⁹ pastoribz ait: Annūcio vobis gaudiū magnū.
Sz maria magda. p̄ncipiū gaudiōz attulit: q̄ resurrectionē christi p̄mo
annūciauit: in q̄ resurrectionē celū z terra letent. Quare chīs dī fons z oris
go gaudiōz. Vñ Hiero. Si vulnus curare desideras medic⁹ est: si febris
bus est: uas fons est. Ad hūc fontē miscōie cucurrit magda. volēs lauari:
aspiciens maculas sue turpitudinis z peccati. que non erubuit: sed hausit
aquas gracie saluatoris.

In ascensione dñi sequentia.

¶ Ammi triumphum regis prosequamur laude.
¶ Qui celi qui terre regit sceptrā: inferni iure domi-
to. Qui sese p nob redimēdis p̄magnū dedit p̄ciū.
Huic nomen extat conueniens idit̄bum. Nam transiliuit
omnes strēnue montes colliculosqz bethel.
Saltū de celo dedit in virginalē ventrē: inde in pelagus
seculi. Postq̄ illud suo mitigauit potentatu tetras phlege-
tontis assilūt tenebras.

Principis illi⁹ disturbato imperio: Manipulis plurimis
inde crucis mundum illustrat suo iubare.

Capitūtatēq; detentam inibi victor duxit secū. Et redi/
muū iam suis se prebuit seruis et amicis.

¶ Hic autor describit aliud canticū. In q̄ materiā ascensionis dñi oñdit:
describēs historiā triūphalē q̄ facta est in passione dñi. Secūdo ipsi⁹ ascētio
nis inenarrabilē gloriā exprimit: applicās ea q̄ p̄misit ad p̄ncipalē mares
riā hui⁹ festi: hortādo nos ad laudē dei: dicēs. ¶ Vido. Nos (p̄secūmur
laude) .i. p̄fecere laudem⁹ (triūphū) .i. victoriā (sūmū regis) .i. sup̄mi (q̄) rex (re
gū) .i. gubernat (sceptra) .i. regna (celi et terre) .i. vniuersi orbis (domito) .i. re
frenato et expugnato (iure) .i. p̄tate (inferni: et q̄) rex (dedit sese p̄magnū) .i.
valde magnū (p̄ciū) in ara scē crucis (p̄ nobis redimēdis) .i. vt redimeret
nos. Tūc nūc describit innumerabilē gloriā ascensionis ch̄i: imponēs p̄p̄iū
nomē deo pueniēs sibi ex virtute ascensionis. Dicit ḡ (Idubū) .i. tranquillus
(est pueniēs) .i. cōpētēs et rōabile (nomē hūc) .i. ch̄i. (Nā trāsiluit) .i.
transcēdit (strēnue) .i. viriliter et fortiter (oēs mōtes et colliculos) .i. puos col
les (bethel) illi⁹ regionis vel celi. Quare regredit⁹ ad p̄ncipalē materiā ve
rā hui⁹ festi: oñdens q̄ modis ch̄i saltauit: dicēs. Ch̄i saltus (dedit) .i.
fecit (saltū) .i. descensum (in virginalē ventrē) .i. verū brē virginis (Inde) .i.
postea ch̄i saltus dedit saltū (in pelagus seculi) .i. mare mūdi hui⁹. (Post q̄)
ch̄i saltus (mitigauit) .i. pacificauit et cōpescuit (illud) pelagus .i. mūdū (suo
potentatu) .i. p̄ suā potētā: ipse (assiluit) .i. saltauit (terras tenebras) .i. obscu
ras (phlegeronis) .i. inferni. Et ipse ch̄i saltus (disturbato) .i. destructo (ipes
rio) .i. p̄tate (p̄ncipis illi⁹) inferni (crucis) .i. liberatis (plurimis manipulis) .i.
multis seruis suis (inde) .i. de inferno (illustrat) .i. illuminat et letificat (mū
dū suo iubare) .i. splendore. s. sue resurrectionis et claritatis. Et ch̄i saltus exis
stens (victor duxit secū capitūtatē detentā) .i. captiū (inibi) .i. in inferno. s.
sc̄os patres q̄ in lumbis erāt captiui. (Et) ch̄i saltus (p̄buit) .i. oñdit (se iā redi
muū) .i. itē p̄vū et a mortuis resurgētē (suis seruis et amicis). ¶ Vocabula
De triūpho dictū est. s. Proseq̄ verbū deponēs terrā ordinis. Dicimus
autē p̄sec̄r te laude .i. laudo te: et p̄sec̄r te honore .i. honoro te. Per iungit
positum: et fecit valde. vt p̄magn⁹ p̄uiliis. Redimēdis p̄cipiū futurū
verbi redimor: q̄d fit a re et emor. Exat p̄bū neu. ponit h̄ p̄ est. Aliq̄ fecit
apparere. vnde dicunt extra: q̄ sunt intestina. Idubū p̄p̄iū nomē viri hes
braici q̄ optime scuit saltare. nā interpretat trāsiliciens eos: iō h̄ nomē puenit
ch̄i. Bethel fuit ciuitas i iudea: et interpretat dom⁹. et est fe. ge. inde cli.
Saltus vno mō est saltatio: vt hic. Altero mō d̄: silua. Mitigare est fa
cere mitē: et sedare et pacificare. Pelagus neuiri ge. nomē d̄: a pello ver
bor: q̄ pellit litora fluctib; suis. Et ponit hic p̄ tribulationib; hui⁹ mūdi.
Vñ bñ d̄: q̄ ch̄i saltus saltauit in mare hui⁹ mūdi: q̄ nūq̄ habuit letū diē
in terris: sed semp vixit paup: nō em̄ habuit p̄p̄ia bona. Terer tra triū. ad
iectuū nomē .i. obscurus et tenebrosus. Phlegeron est infern⁹: vel vt poe
te voluit fluit⁹ ardēs apud inferos. Nā phlegero grece fecit cōbuo: q̄ in

In ascensione

ipso puniunt illi q̄ ardēt i amore huius mūdi. Quinq̄ em̄ sunt pene infer-
nales. Un̄: Stix odiū: phlegeron ardēs: obliuio lethes: Cocytus luxur:
acheron sonat absq̄ salute. Inibi p se aduer. loci. sed hic ponit noialiter:
qz dicūdes indeclinabiles p additionē p̄ positionū declinant. Vampul⁹
est tantū segetis q̄ntū manu cape pōt. Fr̄e est cohors centū militū vel tur-
ba: vt hic. Et p̄ synopā. u tollit. Lucan⁹. Lōuocat armatos exēplo ad si-
gna maniplos. ¶ Horabilia. Scribit Esa. lxvij. Iste soci⁹ mihi formos-
sus in stola sua: gradiēs in multitudine virtutis sue. In istis verbis p cō-
médatione hui⁹ festi t̄gunt duo. Primo triūphalis christi iesu gl̄ia in pas-
sione: scdo inenarrabilis gl̄ia. Un̄ sciendū q̄ stola mltipliciter sumit. Pri-
mo d̄ ornatus sacerdotalis: Scdo vestis alba. vñ Apoca. Stolis albis se-
quunt agnū q̄cūq̄ ierit. Tercio vestis solēnis. vt i eplā Hiere. Induit sto-
lā iocūduratis. Quarto ponit p aīa z corpe. Apoca. Lauērūt stolas suas
in sanguine agni. Quinto p passiōe: z sic capit h̄ loco q̄n angeli dixerunt
admiratiue: Ille socius n̄r formosus est in stola sua. Iditū. passiōe. Ascēdit
aut̄ christus cū magna multitudine. qz postq̄ comedit cū suis discipulis
trāsuit in montē oliueti: z statim nubes suscepit eū: q̄ erat ordinata ad hoc.
Nā christus est p̄mo ab angelo nūciatus: post h̄ natus: circūcisus: in tēplo
plēnatus: passus z resurrexit: vt ascēderet ad celū ad eū q̄ eū misit. Et h̄
declarat ex eo: qz hō p pccm̄ p̄mi parētis p̄mo est captus in vinculis diā-
boli: sed in hora passiōis z resurrectiōis christi liberat⁹: nūc aut̄ duc⁹ est
ad patrē celestē: vt p̄z p̄ p̄phētā: Ascendēs christus in altū captiua duxit
captiuitatē suā virtute diuina. Notandū scdo. Iditū p̄p̄m est viri no-
men: q̄ erat potēs sup oēs moabiticos. de q̄ legit. j. Regs. q̄ erat velocissī-
mus z agillim⁹ ad currendū. z illū interfecit abner fili⁹ neronis principis.
Sicq̄ p̄ excellentiā q̄libet velocissimī cursus z agilis in saltādo pōt dici
vt vocari iditū. Un̄ z christus triūphator meritor̄ rōnabiliter d̄ iditū.
qz magnū saltū fecit. Qd̄ attestat. p̄phā in ps. A sumo celo egressio ei⁹: et
occursus ei⁹ vsq̄ ad summū eius. Trā etiā noiat bethel: p qd̄ intelligit
hierl̄m: qd̄ p̄mo noiat solyma: qd̄ interpretat pax. vt Sebastian⁹ h̄ant i
eo libro quem de laude ciuitatis hierusalem conscripsit attestatur: ad in-
uictissimū Maximilianū imperatorem: quem iam in manibus habemus
vt transferatur in vernaculam linguam. In tali etenim ciuitate christus
pacificauit z reconciliauit nos deo patri. Secundo vocatur etiam salem.
Legit em̄ Gen. q̄ melchisedech rex salem. i. hierl̄m vinū z panē obtulit.
Tercio vocat lusa: z est nomen hebraicū. Quarto bethel vocat. i. domus
dei. Un̄ ibidē legit: q̄n iacob accepit b̄ndictionē patris: z fugeret a facie
fratris sui esau: requieuit in qdē loco: vbi vidit in somno scalam tangentē
celū. z euigilans dixit: Vere dñs est in loco isto: z ego nesciebam. Et vos
cauit nomen loci bethel. In quo loco postea edificatum est templum dei.
Quinto vocat helia. Un̄ legit de sancto Joanne baptista: q̄ caput eius
fuit sepultū in helia. i. in hierl̄m. Sexto vocat hierosolyma. Ultimo hie-
rusalem: quod nomen sibi impositū est a primis edificatoribus huius ciui-
tatis. vt testatur idem doctor solennis quē paulo ante citauimus. Terc-
tio notandū: quia in littera dicit: Christus regit sceptra celi z terre. quia
p̄p̄e solus est princeps totū mūdi. q̄ est de necessitate boni ordinis: vt sem̄

Stola multi-
plex.

De christi
ascensu.

De noib⁹ ci-
uitatis hiero-
solyme.

De monar-
chia.

per sit vnū regens. quia si non esset vnus rector celi z terre: tunc esset pluralitas principū. que est detestabilis: vt dicit philosophus. xij. metaphys. Entia nolunt male regi. Sit ergo vnus princeps z rector vniuersi. Dicit etiā in littera: iure inferni domito. qz christus descendit in infernū: z ibi cōtrixit diaboli potestatem: recipiendo animas q̄ sibi placuerūt z eius voluntatem in terris fecerūt. Vñ oēs aīe que fuerūt ante aduentū christi mortue: fuerūt in limbo inferni. Sed christus mortuus misericordia de p̄ditioe hāz animaz ipsas abstulit a p̄tate diabolica. Sed si q̄s diceret: quare christus nō statim ascendit post resurrectionē: sed p. xl. dies expectauit? Hinc rñdet q̄ huius triplex est rō. Prima ppter certitudinē resurrectionis. qz ad verā resurrectionē requirunt plures dies. nā difficilior erat p̄bare veritatē resurrectionis q̄ passionis: quia a primo die vsqz ad terciā p̄bat passio. Secōda ppter ap̄loz z discipuloz consolationē: q̄ p ipsiū passionē grauius fuerūt turbati. Tercio ppter mysticā significationē. qz sicut. xl. dies ieiunauit: z. xli. horis iacuit in sepulchro: sic etiā post. xl. dies ascendit in celū. vt p̄ h̄ daret intelligi q̄ cōsolationes diuine cōparant ad tribulationes sicut dies ad horam z annus ad diē. Quarto notandū. Si q̄s q̄reret: q̄liter ascendit christus? Dicendū q̄ ascendit nec tenuis nec cōtentus: sed p̄p̄is viribz. vñ Jos. an. Nemo ascendit in celū p̄p̄ia virtute: nisi q̄ descendit. Secōdo ascendit manifeste: vt in acubz apo. Videntibz illis eleuatus est. Tercio ascendit letanter. vñ Dauid. Ascendit deus in iubilo. Quarto ascendit velociter. vñ Ps. Exultauit vt gigas ad currendā viā. Sed de loco a q̄ ascendit christus dīctionis die bis apparuit: semel vñdecim discipulis comedentibz in cenaculo. Lū igit comedissent z p̄cepisset eis vt ī montē oliueti versus bethaniā irent: ibi itē eis apparuit. z eleuatis manibz bñdixit eis: z corā oculis eorū in celū ascendit. Quare autē christus ascendit plures sunt cause. Prima est vultus: vt in euā. Nisi ego abiero paraclitus nō veniet. Secōda maior cōgnitio dei. vt ibidē: Si diligereis me gauderetis vtiqz. Tercia meritū dei. Quarta est securitas nra. qz ideo ascendit vt nō aduocat⁹ fieret ap̄d patrē. Quinta causa est dignitas nostra. Nam angeli videntes nostrā humanā naturā exaltari ad dexterā patris: prohibuerunt se ab hominibz adorari. Vñ Apoca. Cecidit ad pedes eius vt adoraret. Et dixit angelus: Vnde ne feceris: seruus enī tuus z fratru tuoz ego sum. Sexta causa est ianuā celestis apertio. sicut enī prius aperuit ianuam inferni: sic eodē modo ianuam paradisi. Vltimo notandū cū quibz ascendit christus in celū. Et dicit q̄ christus ascendit cū captiuitate quā ipse liberauit de inferno. vñ ps. Ascendit deus in iubilationē captiuā duxit captiuitatē. Secōdo ascendit cū multis corporibz aiabz: q̄ secū surrexerūt: vt in euāgē. Multa corpora sanctorum surrexerunt: que visa sunt in sancta ciuitate: z postea cum christo ascenderunt. Tercio ascendit christus iesus cum multitudine angelorum. Vñ tres questiones facite sunt ab ip̄sa angelis in ascensione dominica. Et hoc fm triplicē hierarchiā. Primā q̄stionē fecerūt minores angeli: ip̄s maioribz dicentes: Quis est iste qui venit de edom: tuncis vestibibus de bostia? Hinc q̄stioni rñdet dñs: Ego sum q̄ loquor iusticiā z iudiciū in re: dēp̄ne humani generis. Secundā q̄stionē fecerūt sup̄ni angeli ad chri-

Anīme in
limbo

Quare chris
post. xl. dies
ascendit.

Qualit̄ chris
ascendit.

Locus ascē
sionis.

Mar. xvi

Quare chris
tus ascendit

Joan. xij

De q̄stionibz
angeloz in
chri ascēsi

In ascensione dñi.

Ps. xxiij. **Itē.** Quare rubrū est indumentū tuū? Et itē rñdit dñs: Torcular calceas ut solus. Tertia q̄stio fuit ipsorū angelorū de tribus hierarchijs: q̄ dixerunt mutuo: Quis est iste rex gl'ie? Et rñdit dñs: Dñs virtutū ipse est rex gl'ie. Deinde oēs angeli simul rñdebant: Hic est candidus et rubicundus: qui nec habuit speciem neq̄ decorem. Hic est q̄ infirmus fuit in regno: fortis in spolio: armatus in plio: spretus in more: pulcher in resurrectione: rubicundus in cruce: clarus in celo: strēmuis in nouissimo iudicio. Sed de illo vis de. s. in notabilibz seq̄ntie diuī Joannis euāgeliste xpc finē. fol. xv.

Deniq̄ saltū dederat hodie maximū: nubes polosq̄ curu su prepeti transiens. Celebret ergo populus hūc diem credulus: cuius morbida idithum corpora in semetipso altis sedibz celi inuexit dei filius.

Et tremens iudicem expectet affuturū: vt duo angeli fratres docuerunt. Qui iesus a vobis assumptus est in celum: iterū veniet vt vidistis cum.

Iam idithum nostrū vocibz sedulis omnes imploremus: Ut a dextris patris q̄ sedet spiritū mittat nobis sanctum

In fine seculi ipse q̄q̄ semp sit nobiscum.

Hic declarat secundū saltū christi q̄ fuit ad vitā eternā: applicādo ea q̄ dicta sunt ad materiā principalē hui⁹ festi: dicēs. ¶ Ordo. (Deniq̄). i. postremo vel vltimo. s. christus (dederat). i. fecerat (hodie). i. hac die ascēsiōis (maximū saltū: transuolans). i. supuolās (nubes et polos). i. celos (p̄peti cursu). i. veloci. (Ergo p̄p̄s). i. tota multitudo fidelū existēs (credulus). s. ch̄s (celebret. i. honoret (hūc diē) ascēsiōis (curu) p̄p̄s (morbida corpora). i. maculata corporea natura: et (filius dei) existēs (idithū). i. trāsiliēs (inuexit). i. induxit (altis sedibz celi). i. ad sup̄ma celoz. vñ p̄p̄s (tremēs). i. cū timore stupēs (expectat affuturū). i. v̄turū (iudicē) scz filiū dei (vt). i. sicut (duo angeli docuerūt) apparētes i ei⁹ ascensu (fratres). i. ap̄los: dicētes (Iesus q̄ assumpt⁹ est a vobis) ap̄lis et discipulis (in celū: veniet itē) in nouissimo diē (vt). i. sic (vidistis eū) euntē in celū. Quare nos (oēs implorem⁹). i. rogem⁹ (iā) in p̄nti mūdo (n̄m idithū). i. saluatōrē christū (sedulis vocibz). i. freq̄nti oratiōe (vt) ipse (q̄ sedet a dextris p̄ris) oipotētis (mittat nobis sp̄m sc̄m: et (ip̄e q̄q̄) ch̄ristus (sit sp̄ nobiscū in fine sc̄li). i. vsq̄ ad finē mūdi vel post hāc vitā. Amē. ¶ Vocabula. Deniq̄ est aduer. affirmādi: et exponit p̄ certe. Vel p̄t dici r̄pis aduerbiū: et tūc valet sicut vltimo. Prepes adiectiuū. i. velox: q̄si p̄ aljs habēs pedes veloces nō tardos. Inueho. i. induco. Affuturus parsicipiū ab antiq̄ verbo affuo. Morbidus d̄r infirm⁹ et plen⁹ morbis. Etiā idē est qd̄ morbosus: vt Morbida facta pecus totū corrūpit ouile. Hinc titulus est iur̄s: de morbidis et morbosis. Credulus d̄r q̄ cito credit. Qui

In ascensione dñi. Fo. XLVII

Credula res amor est. Idem. Sed nos in vitium credula turba sumus. Vtergi. Si non ego credulus illis. Implorare est cum ploratu invocare: et regit accm. Sedulus dicitur cōtinuus et diligens. Inde sedulitas. i. diligentia: et sedulo aduerbiū. Spiritus dicitur quasi spirans etus et gratiā. de quo vide Perottū in copie cornu. ¶ Notabilia. Diceret quis: si christo congruit in celis ascendere. Et rñdet q sic. Nā multipliciter ascendit. Primo ad quiescendū post laborē q erat fatigatus. Secōdo ad intercedēdū p amīcis: p quibz vultiter laborauit. Vñ Bern. Securū accessum habes o homo ad deum: vbi habes filiū mediatorē: matrē intercedētē. filius ostendit patri latus et vulnera: mater ostendit filio et patri peccus et vbera. nulla pōt esse repulsiō vbi sunt cor amoris insignia. Tercio ad cōquerendū de inimicis p quibz inutiliter laborauit. Vñ Esa. Inuaniū laborauit. Quarto vt nobis locū ppararet. Vñ Joan. Vado parare vobis locū. Et Augusti. Dñe parā qd parās. Quinto ascendit ppter nostrā dignitatē: qz magna dignitas est vbi humana natura vsqz ad dexterā dei est exaltata. Sexto vt spiritus sanctū nobis mitteret. Vñ in euāgē. Nisi ego abiero paraclēt nō veniet. Ascendit autē christus penetrando oēs celos: vt dicit apłs. absqz omni scissura et diuisione celoz et spheraz christus eleuatus: qz hoc facere pñt cor: pza glorificata. Et alibi. Ille qui descendit: in sinū patris ascendit sup oēs celos. Quō autē christus sedet ad dexterā patris: cū de⁹ pater est spiritus: et spūs est sine omni dimensione corporali: vt piz in euāgē. Spirit⁹ carnē et ossa nō habet. Rñdet q sedere ad dexterā dei patris intelligit dupliciter. Primo in equalitate patris. Secōdo esse in portionibz donis dei patris fm humanitatē. Et sic vtroqz modo sedet ad dexterā patris fm amōbas: curas deitatis et humanitatis. Vñ Augusti. in sermo. Christus carnaliter sedet ad dexterā patris: ille erit ad sinistrā in futuro iudicio. Vbi autē in eterna beatitudine oīa sunt dextera: qz ibi nulla est obliquitas nec aliqua miseria. Secōdo intelligit fm naturā deitatis: qz filius est equalis patri in diuina natura. Secōdo notandū an christus post ascensionē sit i celo empireo p modū stantis vel sedentis: vt patz de scō Stephano. Vidi celos apertos et iesum stantē a dextris. Et in simbolo Athanasij: Sedet ad dexterā dei patris. Ad hoc rñdet sub distinctione. qz vel loquitur fm sensum mysticū quē fecant res: tunc bene concedit fm diuersas metaphoras. Christus em̄ dicitur stare qñ paratus est p̄stare auxiliū suis. Et ita apparuit brō stephano agonisanti. Et dicitur sedere: qz regnat in pace ineffabili. Hoc etiā intelligit de mēbris. Vñ Esa. Sedebit ppl⁹ meus in puluere pacis: in tabernaculo fiducie et in requie sempiterna. Tamē nō est determinatū nobis qualiter christus est in celo. Sed certū est: si placet sibi stare iter: si sedere sedet. Vñ cū ascēdit locatus est ad dexterā dei patris. Vñ Dauid Sede a dextris meis. Nō q spūscū tñ pcedat a patre: sed etiā a filio. Et ex illo piz error illoz qui dicunt mundū nō habere principiū neqz finē aut interitū vñqz: qd est falsum. qz si sic: tūc nō esset dies vltimi iudicij.

Christ⁹ multipliciter ascendit.

Sedere ad dexterā qd sit.

In q loco sit christus.

Christū stare et sedere qd sit dicere.

¶ In die et in octaua pentecostes sequentia.

In die 7 in octaua

Sancti spiritus assit nobis gratia. Que corda nostra sibi faciat habitaculum: Expulsis inde cunctis vitijs spiritualibus.

Spiritus alme illustrator hominum horridas nostre mentis purga tenebras.

Amator sancte sensor semper cogitatum: Infunde vinctiōnem tuam clemens nostris sensibus.

Tu purificator omnium flagitiorum spiritus: Purifica nostri oculum interioris hominis.

Ut videri supremus genitor possit a nobis: Mundi cordis quem soli cernere possunt oculi.

Prophetas tu inspirasti ut preconiā christi preceperunt inclinata. Apostolos tu confortasti ut tropheum christi per totum mundum veherent.

¶ Postquam preceperunt sequentia determinauit materiam ascensionis domini: in qua docuit spiritum sanctum fuisse promissum: Hic exequit effectum promissionis: describens diuinam naturam spiritus sancti: dicens. **¶** Quid. (Gratia). i. benignitas (seri spiritus assit). i. diuine adesse nobis (quod) gratia (faciat corda nostra habitaculum). i. habitationem (sibi: expulsis). i. remotis (inde). i. a cordibus nostris (cunctis vitijs spiritualibus). i. omnibus peccatis. **¶** (Alme). i. sancte (spiritus). i. existens (illustrator). i. illuminator: (hominum) quod es ignis illuminans: tu (purga). i. illumina (horridas tenebras). i. ignorantias (mentis nostre). i. intellectus nostri. **¶** (Sancte amator sensorum cogitatum). i. sapientium meditationum (infunde clemens). i. clementer (tuam vinctiōnem). i. gratiam (nostris sensibus) exterioribus. **¶** (Spiritus) sancte existens (purificator). i. mundator (omnium flagitiorum). i. peccatorum: quod sunt macule anime (tu purifica). i. munda (oculum). i. intellectum (interioris hominis). i. anime nostre (ut supremus genitor). i. pater celestis (possit videri a nobis: quem) patrem (soli oculi mundi cordis possunt cernere). i. videre: **¶** Alii huius mundo corde: quod ipsi deum videbunt. (Tu) sancte spiritus (inspirasti prophetas) veteris testamenti: tribuas eis gratiam prophetandi (ut preceperunt). i. predicandi (inclinata preconiā). i. laudes (christi). Tu sancte spiritus (confortasti). i. roborasti (apostolos: ut). i. quod (veherent tropheum). i. triumphum (christi per totum mundum) quod in omnem terram exiit sonus eorum. **¶** **¶** **Vocabula.** Pentecoste grece dicitur quinquagesima latine: et scribitur sine huius. **¶** Gratia est donum quasi gratis datum. **¶** Etiam est gratitudo. **¶** Gratia per rebus merito debetur inemptis. **¶** Gratia est causa: sed huius in solo abito. **¶** Sensar dicitur prudens et etiam quod sensus habet. **¶** Flagitium est peccatum quasi flagris. i. flagellis dignum. **¶** Flagitiosus. i. plenus flagitijs. **¶** Interior: homo. i. anima hominis. **¶** Cernere huius in pro vidi. **¶** Prophetes grece quod futura predicant: prophetizo. i. predico. **¶** Inspirare est inflare ut inde re. nam inspirare est flare: aspirare. i. afflare. **¶** Tropheum est signum victoriae: ut

cruce est trophæum christi. Unde Sernius in. xij. eneid. **N**otabilia. Scribit Sapientia. x. Spiritus domini replent orbem terrarum. In quibus verbis duo considerantur. Primo spiritus sancti indefinens gratia cum dicitur replent. et quasi ad hoc dignus est invocatio. Secundo magnifica potentia eiusdem spiritus: quia potens est miracula facere. Unde sciendum quod nomen spiritus in sacris litteris diversimode accipitur. Primo per iudicio recte rationis. Ad hoc. Spiritus percipit aduersus carnem. Nam iudicium recte rationis laborat de percipiente carnale. Secundo ponitur per spirituali intelligentia. unde dicitur ad Cor. I. Ita occidit spiritus autem unificat. Tercio per animam. unde in Gen. Ex oī carne habente spiritum ingressi sunt in arcam noe. Quarto per iram. Ps. In spiritu vehemēti perceres naues tharsis. Quinto per superbiam. Mat. Bī paupes spiritus. Sexto per diabolo. In euā. Lū spiritus imūdu exiret et. Septimo per vitam. Job. Spiritus meus attenuabit. Octauo per veterem. ut in Exo. Vidit moyses spiritum aq̄lois et. Nono per hominem. Ps. Recordat est quia caro super spiritus vadēs et. Ultimo ponitur per essentia diuina siue per gratia quod est a patre filio procedit. ut in simbolo archana scriptum: Quales patris filii: talis spiritus sanctus. Et hec diuina bonitas replent orbem terrarum: quia in principio creatiois mundi deus vidit cuncta quod fecerat quod erat valde bona. Nam creauit et confirmauit oīa sub ratione boni: quia nihil est quod potest subterfugere rationem boni: quod bonum et ens conuertuntur. Notandum secundo quod gratia capit tripliciter. Primo coiter: et sic dicitur adiutorium dei creature gratia ipsius. siue quod gratia nulla creatura potest habere: facere nec in suo esse durare. Secundo capit proprie. et sic dicitur quasi gratia data. est enim donum quod aliquis se preparauit ad inspicendum spiritum sanctum. Et illud quod interest reuocare liberum arbitrium a malo faciendo bonum Tercio capit proprie. sic dicitur quasi gratia faciens: donum scilicet dei datum alicui ab intra ad merendum regna celestia. siue quod gratia nemo potest mereri nec in bono persistere nec ad gloriam peruenire. Unde corda hominum sunt habitaculum spiritus sancti. ut ad Cor. I. Reseruit quod corda vestra sunt templum spiritus sancti. Et alibi: Reseruit quod spiritus sanctus habitat in vobis. Lū ergo corda nostra sunt habitacula spiritus sancti: digne petimus ut expulsiis nostris vitiis faciat nostrum habitaculum dignum ad receptionem gratie spiritus sancti: quod non habitabit in corde subdito petis. Sed autem petit spiritum sanctum ut purget oīa vitia. Ubi notandum quod sicut virtutes sunt duplices: quidam corporales ut fortitudo impantia et. quidam morales dicuntur. sic per sepositum duplicia sunt vitia quod virtutibus opponuntur. Quidam corporalia: ut incontinentia impantia et ista opponuntur virtutibus corporalibus. Et quidam sunt spiritualia: quod opponuntur virtutibus spiritualibus. sic iniusticia insipientia et. Sed autem petit quod spiritus sanctus a nobis purget vitia spiritualia. quia illa maxime hominem coīquinant: cum ista vitia peraguntur ex intentione mentis. Non enim quod ingreditur venter: sed quod procedit ex ore coīquinat animam Spiritus sanctus dicitur amator tribus modis. Primo effectiue: quia efficit nos sua gratia diligere deum et proximum. Secundo formaliter vel exemplariter: quia per ipsum diligimus deum et proximum. Tercio per modum inherētie: quia inheret anime rationali: cum inducit donum quod ipsa anima diligit deum. Notandum tertio: homo dicitur habere duplicem oculum: interiore et exteriorē. Per interiore discernimus verum a falso. et ille oculus dicitur cognitio rationalis. et ista non potest percipere sensu exteriori: quia quanto plus ipsa dirigit in deum tanto magis illustratur sua gratia. et quanto plus potest a deo elongari: tanto magis obscuratur. Sed per oculum exteriorē cognoscimus res percipibiles visu. et ergo petimus puritas rationis intellectus per quem videmus absentiam tanquam presentiam. Sed dicitur b. Tho. Nos viatores cognoscimus deum tanquam in speculo trinitatis. Unde ad istum oculum requiritur cor mundum: quod cor imundum seu in ymbria. petis politum non potest contemplari deum suum.

Spiritus multipliciter accipitur

Gratia triplex.

Cor nostrum habet habitaculum est spiritus sancti.

Virtutes duplices: scilicet et vitia.

Spiritus sanctus dicitur amator

De duplici oculo hominis

In die ⁊ in octa. pētecostes.

Spūsanct⁹
duob⁹ modis
mittitur.

In q̄drupli
ci specie mis
sus est spūs
sanctus.

Ultimo notandū qz materia p̄sentis sequētie est de missione spūsancti
Un sciendū q spūscūs mittit⁹ duob⁹ modis. Visibiliter: cū aliq̄ signo vi
sibili demonstrat⁹: vt in euāg. Joannis. Spūs vbi vult spirat. Inuisibiliter:
cū mentib⁹ castis infundit⁹. Un Bern. Per oculū nō introibit: qz nō est co
loratus. neqz p aures: qz nō insonuit. neqz p os: qz aerī nō cōmiscet⁹. nec per
fauces: qz nec bibendo nec edendo cōsumit⁹. nec p tactū corporis: qz pal
pabilis nō est. Lū ergo ita inuestigabiles sunt vie eius: vnde illud est q ex
motu cordis intelligim⁹ p̄sentia eius. Est em spūscūs visus seu missus i
quadruplici specie visibili ad missionis inuisibilis aliquale demonstratio
nem. Fuit em primo missus in specie columbe sup christū baptizatū Luce
iij. ⁊ Joan. j. Ad innuendū baptismi fecunditatē ⁊ baptizantis simplicita
tem. Nā columba auis est fecunda ⁊ simplex. Et hec sunt in baptismo vir
tute spūsancti. Secdo fuit missus in specie nubis lucide sup christū trāsīs
guratū: vt habet⁹ Matth. xviij. Adhuc eo loquēte nubes candida obūbras
uit eum. Ad innuendū saluandoz sublimitatē ⁊ salutis eterne claritatem.
Et he due missiones spūsancti visibiles fuerūt ante christi passionē. Ter
tio fuit missus in specie flatus super primos pastores ecclie. Joan. xx. qñ
christus insufflauit ⁊ dixit: Accipite spūsanctū. Ad innuendū platoz dis
gnitatē ⁊ p̄tationis eccliaſtice leuitatē. Et hoc fuit post christi resurrecti
onem: ante tñ eius ascensionē. Quarto fuit missus in specie ignee lingue:
sicut dicit⁹ Actū. ij. Apparuerunt aplis dispersite lingue tanq̄ ignis ⁊c.

Quando machinam per verbū suum fecit deus celi terre
marium. Tu super aquas soturus eas numen tuum expan
disti spiritus.

Tu animabus viuificandis aquas fecundas: Tu aspi
rando das spirituales esse homines.

Tu diuifum p linguas mundū ⁊ ritus adunasti domine.
Idololatrias ad cultū dei reuocas magistror⁹ optime.

Ergo nos supplicantes tibi exaudi propitius sancte spūs
ritus. Sine quo preces omnes casse credunt⁹ ⁊ indigne dei
auribus.

Tu qui omniū seculor⁹ sanctos tui numinis docuisti in
ſtinctu amplexando spiritus. Ipse hodie apostolos christi
donans munere insolito ⁊ cunctis inaudito seculis:

Hunc diem gloriosum fecisti.

¶ Dic autor describit virtutē spūsancti: dicens. ¶ Ordo. (O sancte spūs
tu expandisti). i. manifestasti (numen tuū). i. diuinitatē ⁊ virtutē tuā (super

aquas f
i. tota f
Gen. j.
crificas
eā gran
gratiam
(mundū
nos) se
sed cultū
miraculis
fecit spūs
(nos sup
preces).
(spiritus
spiratio
(ipse) es
los christi
propitius
di disper
comenda
gloriosu
cipio d
stas ve
futura
d: abun
fecunda
rena. R
militari
ab idola
Idolū
Hermol
dū erit
spiratio
auditus
In tra
tis: fide
cipio cr
fiat est
repleta.
allent
in corde
camatio
De sed
ferebat
sup vult
ance q

aquas forurus). i. refecturus (eas) scz aquas (qn̄ de⁹) pater (fecit machinā)
 .i. totā fabricā celi terre mariū). i. aquarū (p verbū suū). i. filiū dei. Nā dicit
 Ben. j. Et spūs dñi ferebat sup aquas. (Tu) sancte spūs (secūdas). i. fru
 ctificas (aquas) baptisimatis (animabz) vivificādis). i. renascēdis scz ad vis
 tā gratie: et tu das). i. facis (hoies esse spiritales). i. religiosos (aspirādo). i.
 grātiā tuā infundendo. (O dñe scē spūs tu adunasti). i. in vniū cōgregasti
 (mundū diuisum). i. distinetū (p linguas). i. p ideomata (et ritus). i. consuetudi
 nes. O scē spūs (opime magistrorū tu revocas idolatras). i. idola colētes
 (ad cultū). i. servitiū (dei). Un̄ dirigit petitiones ad sc̄m sp̄m: ostēdens q̄b
 miraculis p̄sens festū est cōfirmatū et cōsecratū: dicēs: Ex quo ita est q̄ tu
 scē spūs tā mirabiles operatōes efficias (ergo exaudi sp̄ritus). i. clementer
 (nos supplicantes tibi). i. te humiliter inuocātes (sine quo) scz spūs sc̄s (oēs
 preces). i. oratōes (credunt esse caste). i. vane et indigne (auribz dei). O scē
 (spiritus tu q̄ docuisti sc̄os oīm seculorū). i. ab initio seculi (instinctu). i. ins
 spiratione (tui numinis). i. virtutis (amplectando). i. p grātiā circūdādo: tu
 (ipse) es (donans). i. remunerans (hodie). i. in p̄senti die pentecostes (apostō
 los christi insolito). i. insuetō (munere). i. dono (et inaudito). i. prius nō perce
 pro (cunctis seculis). i. oībz tp. bz et gentibz: qz dedit aplis novū modū loq̄n
 di disperitis linguis oīa genera linguarū: qd̄ prius fuit inauditū. Et cum
 cōmendat diē pentecostes dicit: Tu scē spūs (fecisti). i. decorasti (hūc diē
 gloriosum) scz celebratū pentecostes. Un̄ grātiā sc̄i spūs inuocat: vt i p̄n
 cipio dicēs: Sancti spūs assit nobis grā. ¶ Vocabula. Numen est maie
 stas vel diuina p̄as. et hic p̄ sc̄o spiritu capis. Vniūficandus participiū
 futuri tps a verbo vniūfico. Similiter et forurus a foueo verbo. Fecūdus
 d̄: abundans aut plenus. Hora. Fecūdi calices que nō fecere disertū. Nā
 fecundare est facere fecundū. Vergi. Et viridē egyptū nigra fecūdat ha
 rena. Ritus est mos vel consuetudo alicui rei. Idolon grece imago vel si
 mulacrū lamine. Unde idolatria. i. idolorū cultura. Et idolatra nomen cōe
 ab idolā: est aliq̄s seruēs idolis. Et idolū apud grecos habet o magnum.
 Idolū etiā dicit. vñ apls: Ne recūbas in idolio. De quo vide orationem
 Hermolai barbari et poetas. Sed opinione Petri schotti argentiū. dicen
 dū erit idololatra: et nō idolatra. vt in eplis eius patet. Instinctus est ins
 spiratio. Vñ insilio. Insolitus adiectiū idē qd̄ incōsuetus. Similiter et ins
 auditus adiectiū est: nō participiū: qz inauditoz nō d̄. ¶ Notabilia.
 In lra tangunt̄ quatuor: Opus creationis totius mūdi: vtilitas baptisima
 tis: fidei adunatio: errantiū informatio. De primo legit̄ in Ben. In prin
 cipio creauit deus celū et terrā: p hoc verbū fiat. Un̄ Bern. Hoc verbum
 fiat est magne virtutis. qz cū illo verbo oīa creata sunt: similiter tota terra ē
 repleta. Un̄: Replebit̄ eius maiestate oīs terra fiat fiat. Quod verbū ex
 cellenter attribuit̄ bēz virgini. Primo in aure p̄ angelicā salutationē: sc̄do
 in corde p̄ fidei adhesionē: tertio in ore p̄ cōfessionē: quarto in ventre p̄ ins
 carnationē: quinto in brachijs p̄ oblationē. Et oīa illa fiebāt cū charitate.
 De sc̄do legit̄ in Ben. Spūs dñi ferebat sup aquas: hoc est int̄ctio dñi
 ferebat sup creationē aquarū. Sed quidā doctores sic exponūt: sup aq̄s. i.
 sup diuinā potentiā: in qua spūs sc̄s est equalis patri et filio. et hoc idē: qz
 ante creationē mundi nec erat aqua substācialis nec elemētalis. Un̄ mos

De mūdi
creatione:De verbo
fiat.Spūs dñi
sup aq̄s.

In die ⁊ in octa. pētecostes.

**Ubi de^o añ
creationē mū
di.**

**De virtute
spūs sancti.**

De orōnib^{us}.

**De die qñq^{ta}
gesima.**

**Septē dona
spūs sancti.**

**Quare mis^{us}
sus est.**

ueretur dubiū: vbi deus fuit ante creationē mundi: qñ nihil erat neq^{ue} tēpus neq^{ue} locus? Et hoc soluit in his versib^{us}. Dic vbi tūc esset cū pter eū nihil esset. Tūc v^{er} nūc in se: qz sic sibi sufficit esse. Itē in euange. Ioan. scribit^{ur} Oporter vos nasci denuo. qz hec natiuitas fit p aquā ⁊ spiritum. De ter^{ti}o legi^{tur} Act^{us}. ij. Dū cōplerent dies pentecostes: erant oēs discipuli in eod^{em} dē loco. ⁊ factus est repente de celo sonus: ⁊ statim cōfirmati in fide p spūs ritūs sanctū. q^{ui} potens est infundere gratiā: ⁊ ad fidē reuocare. De q^{uo}ro: qz virtus eius est efficax ⁊ penetrabilior omni gladio. Un^{de} ap^{osto}ls ad Heb. iij. Dux boni op^{er}is: qz nemo pōt dicere dñs iesus nisi in virtute spūs sancti. Naz ab ipso pcipimus oēm bonitatē: ipse em̄ est a q^{ui} fluit ois bonitas. Dēs em̄ orationes dicunt^{ur} casse ⁊ inutiles sine grā spūs sancti. Eius rō est: qz spūs sanctus est vera charitas q^{ui} est dispersa in cordib^{us} nostris: sed sine charit^{ate} rate nullū opus placet deo. si ergo nullū opus sine charitate plac^{et}: merito sine spūs scō q^{ui} vera charitas est oratōes nō placebūt. Scōdo notandum de die qua spūs scō mis^{us} est: q^{ui} quinquagesima. Et p hoc dat^{ur} intelligi q^{ui} tria bona cū ipso venerūt: scz legis pfectio: eterna remuneratio: ⁊ pctōz remissio. De primo dicit gl^{ori}a. A quinquagesimo die agni immolari descen^{dit} dit spūs sanctus in igne. De secūdo. Sicut. xl. die post resurrectionē cōuet^{us} factus est cū discipulis: ita p quinquagesimā diē qua spūs dabat^{ur} denarius eterne remunerationis exprimit^{ur}. De tercio. Ideo quinquagesima die spūs ritūs sanctū mis^{us} est: qz indulgentie fiebant in anno iubilationis: ⁊ sic p spūs ritūs sanctū pctā dimittebant^{ur} ⁊ pctōres ad patriā reuocant^{ur}: hereditas amis^a sa reddit^{ur} ⁊ a iugo seruitutis liberant^{ur}. Dedit etiā sanctus spūs hoib^{us} septē dona: que Esa. enumerat ca. xij. vbi magno desiderio pphetizauit aduentū christi. dicēs: Egrediet^{ur} virga: ⁊ sup eam spūs scō sapientie intellectus ⁊ consiliū: spūs fortitudinis sapientie ⁊ pietatis: nā spūs cū timore dñi replet^{ur} uit eū. Hec sunt septē dona que in veteri testamēto data sunt patrib^{us} solū modo in verbis: sed data sunt ap^{osto}lis in vera missione. Sed multis de caus^{is} sis spūs scō mis^{us} est: q^{ui} cōprehēdunt in hac auctoritate: Spūs paraclit^{us} q^{ui} parer mittet in noie meo ipse vos docebit oia. Primo ad viuificandū mortuos: qz p spūm viuificamur. Un^{de} Ezech. Ossa arida audite verbū domini: ego mittā in vos spiritū ⁊ viuetis. Scōdo ad sanctificandū. Tercio ad saluandū iustos. In noie em̄ meo: ait filius qd est iesus q^{ui} interpret^{atur} sal^{us} lus vel saluator. qz in noie salutis pater misit spiritū sanctū: vt oñdat q^{ui} ad saluandū gentes venit. Quarto ad docendū ignaros: ipse em̄ docebit oia.

**De sancto spiritu p totā
hebdomadā sequētia.**

Ueni sancte spiritus: ⁊ emitte ccelitus lucis tue rad^{ia}
diū. Ueni pater pauperū: veni dator munerū: veni
lumen cordium.

Cōsolator optime: dulcis hospes anime: dulce refrigeriū.

In labore requies: in estu temperies: in fletu solatium.

O lux beatissima reple cordis intima tuorum fidelium. Sine tuo numine nihil est in homine: nihil est innoxium.

Lava quod est sordidum: riga quod est aridum: sana quod est saucium. Flecte quod est rigidum: fove quod est frigidum: rege quod est devium.

Da tuis fidelibus in te confidentibus sacrum septenarium. Da viri tuis meritum: da salutis exitum: da perenne gaudium.

¶ Hec est alia sequentia quam cantat in festo pentecostes: in qua invocatur spiritus sanctus per varia eius dona. ¶ Ordo. (O sancte spiritus veni) scilicet per gratiam tuam (et emitte celitus). i. de celo (radium). i. splendorem (sive lucis). i. gratie (O pauper pauperum veni: o dator munerum) scilicet omnium (veni: o lumen). i. illuminator: (cor duium). ¶ Unus spiritus sanctus commendat penes diversa eius beneficia dicens: O sancte spiritus (consolator optime: o dulcis hospes anime) scilicet nostre (o dulce refrigerium). i. recreatio (veni) scilicet ad nos (o requies in labore) veni (et temperies). i. mitigatio (in estu). i. calore (et solatium in fletu) veni. Quare dirigit petitiones ad eum dicens (O beatissima lux tu reple intima). i. interiora (cordis tuorum fidelium). i. in te credentium: quia (nihil est in homine innoxium). i. sine culpa (sine tuo numine). i. virtute et gratia. O sancte spiritus (lava). i. munda in nobis (quod est sordidum). i. immundum (et riga). i. humecta illud (quod est aridum) scilicet in nobis (et sana quod est saucium). i. vulneratum et infirmum in nobis (flecte). i. erige (quod est rigidum). i. inflexibile in nobis (et fove). i. nutrias (quod est languidum). i. infirmum (et rege). i. ordina et gubernas (quod est devium). i. errorem neum. O sancte spiritus (da tuis fidelibus). i. credentibus in te (et confidentibus). i. sperantibus (in te sacrum septenarium). i. septem dona sacrata: et o sancte spiritus (da meritum virtutis et exitum). i. finem (salutis) scilicet eterne (et da perenne gaudium). i. sempiternam leticiam in beata vita celorum. ¶ Vocabula. Celitus adverbium fecit de celo. Scilicet celitus nomen adiectivum fecit id quod celestis. Hospes cois generis nomen dicitur quasi hospitium petens. Refrigerio fecit frigidatio. Unde refrigerium. i. refrigeratio. Estus est vehemens calor: etiam est comotio: ut estus maris. Temperies est moderatio. Nam temperari est moderari. Vergi. Hollis: aios et reparat iras. Noxius. i. nocens. Innoxius. i. innocens. Nam noxius per vitiosus derivatur a noie nora. Et innoxius. i. mundus de peccato. Rigare. i. inhumidare. Srigere dicitur congelascere. In rigidus. i. rectus et firmus vel durus: ut ferrum rigidum. Sauci dicitur vulnerati: ut saucia immo apud Vergilium. Septenarius dicitur numerus octiduum de septem. Unde hic per septenarium accipimus septem dona spiritus sancti. Per hoc enim datur intelligi omnis perfectio: quia sicut per septenarium numerum clauditur omne tempus et perficitur: sic per septenarium seu septem donis spiritus sancti omnis perfectio importatur. Unde Ioannes picus mirandulanus in questionibus. Notabilia. Scribit Actuum. i. Accepisti virtutem spiritus sancti. Unde sciendum quod homo dicitur accepisse per virtutem spiritus sancti tria: scilicet animam: gratiam et coronam. De primo de psalmo. Qui non accipit in vano aias suas etc. Unde homo accepit aias suas

De septenarius numero.

Non per septem spiritus sancti accepta.

De sancto spiritu.

a deo inspirante: vt deus accipiat eā ab hoīe expirāte. Homo accepit anī
mā ad vitā transitoria: deus autē ad vitā eternā. **Un̄** Ioan. **Fr̄erū** venio
ad vos: et accipia vos ad meipm. Scdo homo accipit gratiā. Nā hec grā
siue vinctio spū sancti nō a fatuis: sed a prudētib; accipit. vt pr̄ de virgini
bus prudētib; p̄ **Mattheū**. Prudētes acceperūt oleū secū in vasis suis
cū lāpadib;. Per qd̄ oleū intelligit grā spū sancti. **Un̄** **Dauid**: Oleo sancto
vngi eū. Sed fatue virgines nō acceperūt oleū in vasis suis secū: cū lāpa
des eaz; exstinguebant. **Un̄** p̄ lampades ardentes intelligit feruens amor
dei et p̄ximi: quē homo amittit q̄ gratiā sancti spūs nō habet. Quare fati
libentius accipit potentiā q̄ regnū celoz. De illis d̄: **Nescio vos**. **Ter**
tio p̄ virtutē sancti spūs homo accepit coronā. de qua dicit **Leo papa**: **Spī**
ritus sanctus desiderabat ab ap̄lis: vt sacra ipsoꝝ pectora accēderet et mūda
ret: et mūdata vltērius cōfirmaret: et cōfirmata ad eternā vitā p̄pararet: vt
post hoc coronā eterne vite ipsis tribueret. **Un̄** **Gregori⁹**. Corona aurea
sup̄ caput eius. **Notandū** scdo. **Spū sanctus** principaliter cōmēdat i sex.
Primo in cōsolatione. q̄re d̄: **paracletus**: qd̄ interpretat cōsolator. q̄ missus
est vt tristes et mellos cōsolaret. **Un̄** **Bern.** Cōsolator spūs dicit de pec
catis. Et **Esa.** Spūs dñi sup̄ me dulcis: et bona cōsolatio lugentib; ston.
Scdo cōmēdat ex v̄sitatione: q̄ v̄sitando viuificat anias. **Un̄** **Ecclē**.
Ego mittā in vos spūritū vt viuetis. **Tercio** ex cōfortatione: q̄ confortat
et confirmat amorē inter discordes et odiosos. vñ **Ioan.** Ipse pater amat
vos. **Quarto** cōmēdat in requie laboris: q̄ ipse est requies in opatiōib;
siue laborib; spūatib;. **Un̄** cū p̄ra malignos spūs certamen intrē debem⁹
spū sanctus nobis adest: p̄ cui⁹ virtutē et gratiā resistere possumus nō aduer
sario diabolo. **Quinto** cōmēdat penes tēperantiā in calore: q̄ opationes
nostras et tentationes modificat et tēperat. vt pr̄ de sc̄o **Ioanne euāg.** q̄
p̄ gratiā sancti spūs illelus exiuit de dolio feruentis olei. **Ultimo** cōmēdat
eum p̄pter subleuationē nostrā in tpe tribulationis. qd̄ innuit in euāg. cū
dicit: **Tanq̄ ignis**: sed itq̄ supra singulos eoz spū sanctus. **Un̄** ignis tripli
cē habet naturā: scz alta inclinat: sursum tendit: fluctia cōgregat. Per hec
tria intelligit triplex vis amoris. **Inclinatiua**: q̄ spūs inclinat sup̄iora infe
riorib;. **Elevatiua**: q̄ eleuat inferiora ad superiora. **Coordinatiua**: q̄ eaz;
lia equaliter ordinat. **Tercio** notandū: q̄ ideo spū sanctus apparuit ap̄lis
in specie dispersite lingue: vt ipsa lingua magis regret: q̄ difficulter pōt
refrenari. Scdo vt ipsi ap̄li possent feruenter loqui in predicatione. **Un̄**
Bern. **Vlenit** spū sanctus sup̄ discipulos in linguis igneis: vt verba loq̄rent
igneā et legē igneā p̄dicarēt. Ideo autē in igne apparuit: qm̄ ignis excellit
oia elemēta in specie: in ordine et in virtute. **Primo** in specie rōne pulchrit
tudinis: q̄ nō est pulchrius elemētū. Scdo in ordine rōne sublimitatis:
q̄ nullū elemētū est igne sublimius. **Tercio** in virtute rōne vigoris: quia
ignis est maxime actiuus inter alia elemēta: sic etiā spū sanctus excedit oia
specie ordine et virtute. **Etiā** sicut ignis cremat purgat calefacit et illumi
nat mentē. sic spū sanctus cremat peccata: purgat corda: calefacit intellectu
et illuminat mētē. **Un̄** **autoꝝ** in littera petit illuminationē seu illustrationē
spū sancti: cognoscēs q̄ lux valet ambulātib;. vt est in euāg. **Qui** ambulat i
luce nō offendit se. **Circa** qd̄ est sciendū q̄ quilibet volens impetrare illu

Spū sanctus i
sex reb; com
mendat.

Cōparatio
ignis et amoris
spū sancti

Quare spū
sanctus appa
rui i linguis
et igne.

stration
quiritus
se vni
p diuer
guirur
rio debet
ad cor
ce man
fanti o
bet esse
nā spū
ria ad re
Deinde
platione
dicit gl
tione tr
perit di
la p̄nci
fari frā
ter veni
eoz qui
purgar
Ignor
est si p
Tercio
vitanda
ignoz
aduersi
charita
Via dñi
ne remo
igne spū
eius nō
nis. S
attend
vel ope
quif iul

E
eadē

stratione seu illuminatione spū sancti debet habere septē. Primo debet e
 quiescere in aīo. Vñ Esa. Sup quē requieuit spūs almus. Sc^o debet
 se vinctus in fide seu in cōgregatione fidei catholice. Vñ a filia sicut ignis
 p diuersionē ipsius exstinguit: sic spū sanctus p discordantiā in hominibz extinguitur. Et ideo dicit in actibz apliceis: Erat oīm credentū cor vñū. Ter
 tio debet orare in loco secreto. vñ ppheta: Ducam eū in solitudine: et loq
 ad cor eius. Quarto debet assidue orare. vñ de aplis dicit: Erant p fenerā
 tes vnanimiter in oratiōe. Q, aut oratio sit necessaria ad receptionē spūs
 sancti ostendit Sap. vii. Inuocauit te: et venit in me spūs dñi. Quinto des
 bet esse humilis. Vñ Dauid: Qui emittis fontes in cōuallibz. a. q das gra
 tiā spū sancti humilibz. Sexto debet esse pacificus. Nā q pax sit necessa
 ria ad recipiendū spū sanctū: declarat Ioan. in euange. dicēs: Pax vobis.
 Deinde sufflauit et dixit: Accipite spū sanctū. Septimo debet esse in cōrē
 platione orationis. Nō notat eū ait: Acceperūt spū sanctū in cenaculo. vbi
 dicit glo. Qui spū sanctū desiderat: domiciliū carnis mentis cōtempla
 tione transcendēs caleat. Notandū quarto. Auroz in littera p ordinem
 petit diuersa: maxime spū sancti dona. Primo pctōz absolutionē. qz il
 la principaliter est necessaria: qm homo in peccatis nullo modo pōt puer
 sari fratribz. cū angelis. nā ipsi sunt omni pctō remoti. Vñ Beda ps byz
 ter venerabilis. Nulla inter homines deo p ciosior: pōt esse cōuersatio q
 eoz qui se alienat a vitis: et virtutū studijs animū subiugant. Scdo petit
 purgationē mentis. i. informantiū p remotionē ignorantiē. qz fm Augusti
 Ignorantia est vitiosa si assit affectatio nesciendi. Et Bern. Prudentia
 est si p cūta mala desistas: si temporalia cōtemnes: et si eterna cōcupisces.
 Tertio petit sanitatē aīe: q impedit p vitia pctōz. Vñ parā summe sunt
 vitanda. Nā dicit Augu. Ex pctō ade nobis influxa sunt duo mala: scilz
 ignorantiā rez agenda: et cōcupiscentia noxia. Et Bern. Nulla nocebit
 aduersitas si nulla dominat iniquitas. Quarto petit cor indurātū flecti p
 charitatē spū sancti. Vñ in omni virtute tua diligo eū q te fecit. Et Bern.
 Via dñi ad cor dirigit: cū sermo veritatis humiliter audietur. Quinto pe
 tit remotionē frigiditatis aīe. Nam anima dicit in frigidata qm caret
 igne spūali. i. gratia spū sancti. De quo igne dicit in lib. Sap. Et lāpas
 eius nō extinguit in nocte. i. gratia spūs nō auferet ab eo in tpe tribulatio
 nis. Sexto petit remotionē erroris ppter informationē iusticie: q maxime
 attendit in voluntate. qz aliq nō dicit iustus ppter rectitudinē intellect
 vel operis: si sit rectitudo voluntatis. i. iusticie. vñ dicit in puerbys: Qui se
 quit iusticiā diligit a dño. Et Dauid: Iustus dñs et iusticias dilexit.

De oratione.

Septē largi
untur p spū
sanctū.

De sancta trinitate:

Benedicta semper sancta sit trinitas: deitas scilicet
 vñitas coequalis gloria.
 Pater filius spiritus sanctus tria sunt nomia: oīa
 eadē substantia. Deus genitor: deus genitus: in vtroqz sa

De sancta trinitate.

cer spiritus deitate socius.

Non tres tamen dñi sunt: deus verus vnus est: sic pater dñs filiusq; spiritus sanctus. Proprietas in psonis vnitas z in essentia: maiestas par z potestas decus honor eque per omnia.

Sydera maria cōtinens arua simul z vniuersa condita. Quem tremunt ipsa tartara: colit quoq; quem et abyssus infima.

¶ Istud canticū in honorē z reuerenciā sancte trinitatis canit p vniuersū orbē. Cuius hec erit expositio. ¶ Ordo. (Sancta deitas). i. q̄ est (trinitas) scz in psonis (z vnitas) scz in essentia (z coequalis glia) scz deitatis z triū psonaz (sūt bñdicta semp). i. laudata. Et h̄ declarat quō in diuinis sit trinitas psonaz z vnitas essentie dicēs (Pater z filius z spūs sanctus sunt tria noia). i. tres res noiate: z tñ (omnia) scz noia sunt (eadē substantia). i. eiusdē essentie. Nā (genitor). i. pater est (deus: genitus). i. fili⁹ est (deus: z sacer spūs ritus in vtroq; scz patre z filio existēs tanq̄ nexus amboz). i. est (socius in deitate) sic scz qz ipse est deus verus. Vñ nūc describit diuine essentie potestatem dicēs: (Tamē) pater z filius z spūs sanctus (nō sunt tres dñi: sed deus verus est vnus: sic). i. eodē modo (pater est dñs: filius est dñs z spūs sanctus est dñs) Vñ nūc declarat qualiter cū vnitate essentie stet pprietas psonal⁹ z equalitas potētie: dicēs (Proprietas) scz distincta est (in psonis) scz diuinis (z vnitas est in essentia) scz diuina (z par prās z par honor est eque). i. equaliter (p oia) q̄si oia in diuinis psonis sunt diuerse pprietates: qz ibi est vnitas essentie: eadē maiestas in psonis: z eadē pax z prās: nā ibi est deus z homo eque p oia. Quare ostendit quō oia inferiora z superiora adorāt in diuina trinitatē: dicēs: Predicta diuina maiestas est (cōtinēs) scz p suaz potentiā (sydera). i. stellas (maria). i. a quas (arua). i. cāpos (z simul vniuersa cōdita). i. oēs creaturas (quē) scz deū (impia tartara). i. crudelia inferna (tremūt). i. cū tremore venerant: z (quē) deū (infima abyssus). i. pfunditas (colit). i. honorat. ¶ Vocabula. Trinus idē est qd̄ triplex. Inde trinitas. i. numerus ternarius. Trinitas grece d̄r trias: sicut vnitas grece dicitur monas nados. Deus in nō plurali habet dei vel dñi. Luca. Et veniā meruere dei. Vergi. Dñi tibi si qua pios respectant rē. In datus ho z abltō habet deis vel dñs. Scilicet est cōiunctio expletive prātis: q̄ hic ornat⁹ gĩa ponit. Vnus nomē habēs secūdā declinatōē pnois carēs numerq; plurali: qz vnitati repugnat pluralitas. Eque. i. eq̄lter: fit a noie equus: qd̄ fecit iustus. Mare d̄r quasi amarū: qz indolcozari nō pōt. qm̄ em̄ aque dulces veniūt ad mare: tūc natant sursum z p radios solares euaporant. Arua nomē neu. gene. fecit terrā fructuosam. Eoditus participiū a verbo cōdo: eris. fecit creat⁹. Maiestas est honor z reuerentia: q̄si maior potestas. Vñ reus lese maiestatis d̄r q̄ ptra honorē principis aliqd̄ vel agit

vel dicit. Abyssus nomē femininū s; imensa pfunditas: est nomē grecū De trinitate
quasi sine claritate: nam byssus clarū fecit. ¶ Notabilia. De trinitate unitate;
sciendū q pater filius z spūscūs sunt eadē essentia diuina: sed tñ tres p
sone. Quō aut hoc debet intelligi: ostendit p illud vulgare dictū: Nix gla
cies z aqua tria noīa res tñ vna. Sic in psonis trinitas deus est tñ vnus.
Esse aut trinitatē psonaz z unitatē essentie in diuinis pōt declarari tripl.
Primo ex autoritate scripture. Nā legit in Gen. Dixit q; deus: facia
mus hoīem ad imaginē z similitudinē nostrā. Nā p hoc q dixit faciam: in
nuī triplicē psonā seu trinitatē psonaz. Sed in hoc q dicit imaginē in sin
gulari z nō imagines: innuit vnicā essentiā sine unitatē essentie. Vñ dicit
Augusti. Si in natura deitatis tñ vna esset psona: nō diceret faciam: sed
facio. Et nō diceret nostrā sed meā: si nō esset vnitas essentie. Declarat
scdō p autoritatē angelicā. q; fm Esa. angeli nō cessant clamare: sanctus
sanctus scūs dñs deus. Per h q dicit ter sanctus in singulari: notat scā
trinitas. Sed p hoc q addit dñs: innuit vnitas essentie. Tercio declarat
p autoritatē humanā. vñ Dauid: Bñdicat nos deus deus noster z bñdis
cat nos deus. Nā p hoc q dicit ter deus: innuit trinitas psonaz. Sed p h
q dicit bñdicat in singulari: tñ vnitas essentie. De q vide sermōes Pe
tri Rauennatis z Harsiliū Picinū in lib. de christiana religiōe. Trē decla
rat ex figuris Gen. q; abraā stans iuxta radicē mōris mambre vidit tres
pueros ascendētes z descēdētes p viā: tres vidit z vnū adorauit. Nec vl
tio abrae est nobis ppheta z psagiū nre cognitiōis scē z indiuidue trini
tatis: qntū nobis possibile est. Vidit em tres pueros z psonas: z vnū deū
adorauit. Nā oēs leges cōcordāt in hoc q colunt vnū deū z nō plures. qd
testat vetus testamentū: q; dixit Moyses in lib. Ero. Audi israel dñs vnus
est. Greci quoq; z gentiles vnū deū venerant: saltem qui recta rōne
vnt. qm ex eis multi tanq; bestie irrōnales unitatē dei negant: colentes
plures deos. z operatur ratio eoz obumbrata z carens lumine spūsancti.
Vñ phs. xij. metaphy. Nō valet pluralitas pncipiū: sit ergo vn⁹ princeps
Quare bene dicit Augustinus q vnitas soli deo cōuenit: z vnitas dei sim
plicior est unitate numeri: q; simpliciter est inuisibilis: nullam habens pas
sionē diuisionis. Et rōne istius unitatis orauit dñs noster: vt sicut ipse cū
patre z spūscō vnus est deus: ita nos p gratiā diuinā essemus vnū cū deo
Dicit em: Pater rogo vt ipsi mecū sint vnū: sicut z nos vnū sumus. Et il
lud vnū essentie diuine abraam adorauit: sed tres vidit: scz psonas z earū
pprietates. que sunt relationes mutue: qua pater genuit filiū: z filius geni
tus est a patre: z spūscūs pcedit ab vtroq;. Et hec est trinitas q fm Au
gusti. est numerus omni creatura pfectior. q; fm phm pmo de celo z mū:
nihil pfectū est nisi triniū. Notandū scdō: in deitate cuiuslibet psonae attris
buunt specialēs pprietates. Patri cōuenit paternitas: maiestas: impassibi
litas z potētia. Filio cōuenit sapiētia: filiatio: silitē z natio. Spiritu scō
attribuitur inspiratio: bonitas z processio. Et qm potentia principaliter
attribuitur deo patri: tamen propter hoc non auferitur a filio nec a spiritu
sancto. vt patet in simbolo Athanasij: Omnipotens pater: omnipotens
filius: omnipotens spiritus sanctus. Et sic realiter potētia attribuit indiui
due trinitati. Sic sili modo intellige de sapientia: q attribuit filio: que tñ

Q; vnus sit
deus.

De attributis
diuine essen
tie.

De sancta trinitate.

etia est in patre et spiritu sancto. Item nota quod omnipotentia in diuinis non sumit pro omnibus vniuersaliter. quod secundum Augustinum deus non potest malum: et ideo hoc facere nequit. Et ea que sunt preterita illis imperare non potest. Et ergo dicit secundum Remigium quod isto solo posse deus est priuatus: scilicet preteritis imperare. Et illo tamen non sequitur diuinam potentiam augeri vel minui: quia ipsa est eterna et immutabilis.

Notandum tertio. Quoniam sancta trinitas potens est regere celum et terram mare et omnia que in eis sunt sua prece: et quoniam infernus obedit sibi: et omnis irrationalis creatura obedit deo: et cum debita laude eum venerat: item omnia celestia adorant deum: vnde nihil sit premissum quin laboret in laude dei: Ergo congruum et conueniens est ut nos christiani qui sumus eius creature rationales: laudemus deum in canticis et melodis. Nam in toto vniuerso triplex est locus qui cognoscit deum trinum et vnum. Summus: sicut celum. Medius: sicut terra. Infimus: sicut tartarus. Primus est bonus: quia ibi est summa leticia. Secundus medio modo se habet: quia ibi est spes et timor. Sed tertius est pessimus: quia ibi est summa tristitia. Et ex illa loci triplicitate autor innuit triplicitatem personarum. que aliter sic declarat. Nam in anima rationali est innum triplicitas gentium et voluntas. Primum attribuit patri: secundum filio: tertium spiritui sancto. Vel sic. In sole reperiuntur tria: scilicet substantia solis: splendor et calor. Substantia solis generat splendorem: splendor generat calorem: et vnum sine alio esse se non potest. Sic pater generat filium: sed spiritus sanctus est procedens ab utroque.

Hinc omnis vox atque lingua fateatur hunc laude debita.
Quem laudant sol atque luna dignitas adoratur angelica.

Et nos voce preclara nunc omnes modulemur organica
cantica dulci melodia. Et etiam nunc simul iubilemus alti
throno domino laudes in excelsis.

O adoranda trinitas. O veneranda vnititas. Per te sumus
creati vera eternitas. Per te sumus redempti summa tu charitas.

Populum cunctum tu proteges salua libera eripe et emunda.
Te adoramus omnipotens: tibi canimus: tibi laus et gloria
Per infinita secula seculorum.

¶ Continuo sermone precedentem subdit autor: dicens. ¶ Ordo. (Nunc omnis vox) scilicet humana (atque). i. et omnia (lingua fateatur). i. confiteatur (hunc) deum (de debita laude). i. conuenienti veneratione et leticia. (Quem) scilicet deum (sol et luna laudant: et angelica dignitas adoratur) scilicet summa adoratione laudat (et nos omnes) scilicet homines (modulemur). i. decantemus (organica cantica dulci melodia). i. suauiter (preclara voce). i. alta. ¶ Vnde nos hortatur ad laudandum deum: dicens. (Et etiam nos iubilemus). i. decantemus (simul alti throno domino). i. sedenti super

Trium loca
deum cognoscit.

etiam sed
sunt in d
lo ad
o tu sum
cio. (V
cuncti po
nos ad
culat
Inde vo
fateor
lari fecit
sedes. J
al. sonu
excelsus
sissimus
de te fec
rui. Et
porat
tia cen
signat. q
nibet en
nem et
sed etia
cognos
tificat
effectum
laborar
nis. Par
scit. Sp
iste p
dei. Nam
in vna n
ramen o
potest
moron
sequen
quod par
tura. E
suplari
esse plur
res: im
impet
punit
dus. P
est coe
diuina.

altā sedē in ecclesijs. Quā facit exclamationē cū directione petitiōis ad ip-
sam indiuiduā essentiā vnitatis: dicēs (O venerāda trinitas) scz in psonis
(o adorāda vnitās) scz in essentia (o vera eternitas nos sumus creati p te:
o tu summa charitas nos sumus p te redēpti). i. liberati ab eterno supplis
cio. (O sancta trinitas tu protege). i. defende (salua: libera: eripe z emūda
cūctū populū) scz chūstianū q tibi soli gloriā refert: dicēs (O oīporēs de
nos adoramus te: nos caminus tibi) vt scz sit (tibi laus z glia p infinita
cula seculorū). Amen. ¶ Vocabula. Vox a scriptoribz capit p oī sono.
Inde vocula diminutiū: z vocalis. i. sonorus: z vocifero. i. clamo verbū.
Fateor verbū deponēs secūdi ordinis feat aliqd exp̄sse dicere: Hodus
lari feat cantare: vt. s. Ea aduerbiū est horādū. Thronos grece dicif
sedes. Inde adiectiū alitronus o correpta. i. sedēs in alto throno: sicut
altisonus. i. alte sonans. Celsus celsior issimus. i. altus. Inde p̄cellus ex
cellus. Errant p̄o q somniant celsus facere suplatiū summus. Nā cel
sissimus legit apud Pliniū z Columel. Lano te. i. laudo te: vel carmen
de te scribo. Lano tibi. i. ad tuū honorē. Seculū feat spaciū centū anno
rū. Et fm Prisciani regulā: Būs pluralis sup aliquē terminū reflex⁹ im
portat excellentiā. Ergo de mīsa: secula seculorū: ad designandū excellen
tiā centenarij numeri in annis. Sed cū addit: infinita: p hoc eternitas des
signat. q describi nō pōt nisi sub tpe infinito. Nā p eternitatē sumus creas
ti: hec etiā est trinitati coeterna: vt pr̄z in Gen. Faciam⁹ hominē ad imaginē
nem z similitudinē nostrā. Quare vult q nō soli ore deum laudare debem⁹:
sed etiā corde. ¶ Notabilia. Primo sciendū q trinitas psonaz habet
cognosci ex distinctione z p̄prietate nostre operationis. Nā ad quēlibz ar
tificē effectū pducere volentē requirunt tria. Primo q possit: si em nō pōt
effectū pducere inuaniū laborat. Secōdo requirit q sciat: qz si nescit nō pōt
laborare. Tertiō q velit: qz si noluerit effectū nō pducit. Sic etiā in diuis
nis. Patri ascribitur potētia: qua pōt oīa. filio ascribitur sapiētia: qua omnia
scit. Spiritui scēto ascribitur voluntas. Et hec cū vnū sunt z eadē essentia: tū
iste p̄prietates sunt distincte. vt pr̄z in exēplo rustico de trinitate z vnitare
dei. Nam sicut aqua glacies z nix sunt tres res distincte: attamē cōfluunt
in vnā naturā aquaticā: Sic pater filius z spū sanctus sunt tres p̄sone: at
tamen cōueniunt in vnā naturā deitatis. Sed deū esse vnū in substantia
pōt p̄uaderi sic p rationē physicā: vt habet. viij. phys. De moribus z de
motoribz essentialiter subordinatis nō cōtingit pcedere in infinitū: z p cōs
sequens datur primus motor de q oīa alia mouent. Hoc quidē deus est:
qd pater. xij. metaph. Ab hoc quidē ente dependet celū z terra z tota na
tura. Et primo ethico. Nō possunt esse duo optima. Quia si sic exponēdo
suplatiū negatiue: sequerēt q nullū illoz esset superflū. z sic nō possunt
esse plures dy: vel qz vnus illoz esset superflū: z sic nō possunt esse plus
res: z imp̄fectus. vel haberet oēs p̄fectiones: alter p̄o non. z sic vnus esset
imp̄fectus: qd absurdū est dicere. qz fm Aristo. nō valet pluralitas princi
pum: sit ergo vnus princeps. Secōdo notandū: ex lra principaliter habent⁹
duo. Primū q sumus creati p verā eternitatē: que est indiuidua trinitas: q
est coeterna vnitati. Secūdu q sumus redēpti ab eterna morte charitate
diuina. de qua Ioan. xvj. Sic deus dilexit mundū vt filiū suū vnigenitum

De trinitatē
vinitate.

Qz vnus sic
deus.

Op⁹ dei dū
plex erga nos

In festo corporis christi.

Eternitas
triplex.

Triplex fun-
niculus fidei
et tres digiti.

daret pro mundo. *Itē Hierony.* Magna est dilectio dare res: maior exol-
uere corpus a periculo: maxima sustinere mortem p amico. De eternitate
aut sciendū q eternitas diuinitatis est triplex. i. Securitas potentie: quia
ibi est eadē potētia in tribus personis. Secunda est durationis: qz ille tres
psone eque durant tam a parte ante q̄ a parte post. Nā filius dī sapientia
patris: sed deus pater nunq̄ fuit sine sapiētia: ergo nunq̄ fuit sine filio.
Tertia eternitas est pfectionis: qz ille tres psone habent eque pfectissimā
essentiā. In qua essentia nō est aliud filij nec aliud patris: sed bene ali⁹ pa-
ter alius filius. qz illa est vera: pater est alius a filio. sed illa est hereticā:
pater est aliud filij. nā ly aliud dicit diuersificatē essentier: sic esset sensus q
essentia q̄ esset inter patrē et filiū esset diuersa: sed hoc est falsum: ergo rē.
Ultimo notandū q hec tota seq̄ntia collecta est ex symbolo athanasij: in
quo ipse docet fidē catholicā et ea q̄ requirunt ad saluationē nostrā. Qua
re hortamur ad cōfessionē vere fidei p cōmēdationē sancte trinitatis. Ad
cuius fidē trahimur triplici funiculo q̄ difficulter rumpit: nā eo trahimur
de profundo culpe. Iste funis est pater filius et spū sanctus. *Un August.*
Funiculus fidei trinitatis nunq̄ cōsumit: cū tñ nō sit nouus: sed antiquiss-
simus. qz patriarcha abraam vidit tres: et vnū adorauit. *Itē in fide trinita-
tis tribus digitis app̄hendimur cum in gloria collocamur. Un Esa.* Quos
apprehendit tribus digitis molē terre. i. ecclesiā. Nam sicut terra sup aquas
fundata est: sic ecclesia sup aquas baptismatis. *Un Ps.* Quia ipse sup ma-
ria fundauit eam. Fundata aut est tribus digitis. i. fide trinitatis. *Un i euā.*
Baptizantes eos in noīe patris et filij et spū sancti. Amen.

De venerabili sacramento in festo corporis christi.

Lauda sion saluatore: lauda ducē et pastore in hym-
nis et canticis. Quantū vales tantū aude: qz maior
omni laude: nec laudare sufficis.

Laudis thema specialis: panis viuus et vitalis hodie p̄po-
nit. Quē in sacre mensa cene turbe fratrum duodene datū
nō ambigitur.

Sit laus plena: sit sonora: sit iocunda: sit decora mentis in-
bilatio. Dies em̄ sollemnis agit: in qua mense prima recolit
huius institutio.

In hac mensa noui regis: nouū pascha noue legis p̄base
vetus terminat. Vetus tātē nouitas: ymbzā fugat veritas:
noctem lux eliminat.

Quod in cena christus gessit faciendo hoc expressit in sui memoriam. Docti sacris institutis panē vinū in salutis cōsecramus hostiam.

Dogma datur christianis: q̄ in carnē transit panis et vinum in sanguinē. Quod nō capis qđ nō vides animosa firmat fides preter rerum ordinem.

¶ Hec sequētia in memoriā et reuerentiā glorioſi sacramēti corporis et sanguinis christi cōposita: hortat fideles ad laudē christi: panē. palē materiā hui⁹ festi introducēs. ¶ Ordo. (Ordo). i. aia fidelis tu (lauda saluato rē: lauda ducē et pasto rē). i. tūū (in hymnis). i. cū cātu exteriori vocis humanae (et canticis). i. iubilo interiori mētis: et o sion (tu gaude quantū potes: q̄) saluator tuus est (maior oī laudem nec laudare suff. cis). i. nō potes sufficiēter laudare: nā deus est. Un tractat psequēter materiā historialiter penes rē gessit et penes figurā ppheticā myſterialiter: et h̄ gñalit ac specialit̄ ostēdens miracula ppter q̄ ei⁹ memoria est habēda. vñ dicit (Panis vin⁹). i. i se (et vitalis) dans vitā alijs (ponit hodie). i. nobis in die corporis christi (et the ma). i. materia vel obiectū (specialis laudis). i. venerationis (quē) panē (non ambigit) i. nō dubitat esse (datū duodene turbe fratrū). i. apłor (in mēsa facre cene) vel in sacra mēsa cene dñice. Un hortat nos ad laudandū deū et ad gaudiū spūale: dicēs (Laus sit plena). i. pfecta: et (sit sonora). i. bñ sonā: et (iubilatio mētis sit iocunda). i. amena (et decora). i. celebris. (Em). i. q̄ solēnis dies agit. i. celebrat hodie (in qua) die (recolit). i. repetit memoria (p̄) ma institutio. i. erectio (hui⁹ mēse). i. corpus et sanguis dñi iesu ch̄i. (In hac mensa) christi (nouū pascha). i. trāsitus christi (noue legis). i. testamenti (terminat). i. cessare facit (phase vetus). i. vetus pascha: de q̄. s̄. diximus. et sic (nouitas) hui⁹ sacramēti (fugat). i. depellit (vetustatē: et veritas fugat vmb rē). i. figurā: et (lux eliminat). i. extirpat et expellit (noctē). i. tenebras. Quas re psequēter in speciali rē ptractās enarrat quinqz mirabilia circa illud sacramentū: dicēs (Christus exp̄ssit). i. pcepit hoc esse faciendū (in sui memorā). i. cōmemorationē (qđ christus gessit). i. fecit (in cena). i. dñica. Un nos (docti). i. eruditi (sacris institutis). i. diuinis institū (tombz) cōsecram⁹. i. cōficimus (panē et vinū i hostiā). i. in sacrificiū salutis qđ est corpus et sanguis christi. (Dogma). i. doctrina et norma cōficiēdi (dat christians) hosti (q̄ panis transit). i. trās substantiat (in carnē) i. in corp⁹ christi et vinū trāsfit) i. transmutat (in sanguinē) christi (et animosa). i. firma (fides firmat). i. cōfirmat (ppter ordinē rerū). i. illud (qđ nō sapis) scz gustu corporali et (qđ non vis des) scz visu corporali. ¶ Vocabula. Sion fuit arx in hierusalē. Lapidur p hōie christiano: vel p aia deuota. Interpretat em̄ speculatio. Theſo grece fcat pōno. Inde thema. i. posito vel fundamētū. Vitalis dicit ad vitā ptinens vel viuificans. Proponere est antepōnere vt videat. Sz preponere est preferre in honore. Ambigo ab an qđ est circū et ago cōpōnū: fcat id qđ circūago. Etā significat dubito: vt hic. Et caret supino.

In festo corporis christi.

Alius textus
habet.

Thema ser-
monis.

Esca multi-
plex.

De pane pro
positionis

Phase hebraice dicitur transitus: quo nomine vocant iudei suū pascha: qđ sunt figura nostri pasche. Eliminare est expellere: quasi extra limen fuga re z extra terminū ponere. Ubi notandū qđ quidā textus habēt: noctē lux illuminat. Tunc exponit sic: Lux. i. veritas noui testamenti: illuminat nos crē. i. patefacit figuras veteris instrumenti. Sed alij habent: noctē lux elis minat. Et tunc exponit ita: Lux. i. veritas: eliminat. i. terminat: noctē. i. errorem z vmbiā veteris testamēti. vt. s. in ordine textus diximus. Demorā sui. i. que habebat de se. Nā si dicis memoria sua dī quā ipse habet. Dogma grece: latine decretum vel institutū dicit: vt varia sunt dogmata philosophorū z religiosorū. Animosus autē plura fecit. Primo idem est qđ sapiens. Scđo idē qđ superbus. Tercio idē qđ fortis vel firmus: sic h loco capit. Fides nomen femininū quinti ordinis sic describit. Fides est cōfidentia sine hesitatione: nō pcedente viā demonstratiōis. De qua. s. copiose diximus. ¶ Notabilia. Scribit ppheta regius in psalms: Demorā fecit mirabiliū suorū misericors z miserator dñs: escam dedit timentibz se. Quibz verbis describit Dauid memorā suorū mirabiliū tenendā: quā pparare fecit iesus christus ad esum agni paschalis in memorā suorū mirabiliū. qđ pcepit vt discipuli haberēt memorā de diuersis sermonibz factis z auditis in cena dñi. Est autē multiplex esca: de qua p̄sens thema loquit. Prima est esca refectiōis: de qua legit. iij. Reg. xvj. qñ helias venit ad viduā in sarepta: q̄ refecit eū pane subcinericio. Hac etiā esca refecerunt discipuli dñm post resurrectionē: qñ venit ad eos iuxta mare tyberiadis dicens: Filioli nūqd pulmētariū habetis ad manducandū? Secūda esca est recōciliatiōis. De qua legit. j. Reg. Lū nabal vir stultus negasset das uidi panē z aquā: z ipse dauid iurasset nabal occidere: vxor eius acceptis multis ferculis accessit ad dauid z remouit p talia fercula iram eius. Et talis esca recōciliabat indignatiōē quā habuit dauid cōtra nabal. Tercia esca est superbie. De qua legit Hester. j. q rex Assuerus fecit grande cōniuiū suis principibz z militibz. In quo quidē cōuuiō regina supbie est eiecta: z regina humilitatis assumpta. Quarta est esca manifestatiōis. De qua in euāg. Ioan. qñ dñs satiavit quinqz milia hominū de duobz piscibus z quinqz panibz. qz sic manifestauit diuinā suā potentiā. Quinta esca est deceptionis. De qua legit in Gen. q iacob pparauit patri suo escam: z cooperuit brachia sua z collū suū pellibz: sic rapuit benedictiōē fratris sui esau zē. Sexta est esca traditiōis: quā ministrauerūt iudei christo crucifixio. Vñ ppheta in ps. Et dederunt in escam meā fel zē. Septima fuit esca dilectionis. De qua dicit in euāgelio: Sciens iesus qz venit hora vt transeat de hoc mundo ad patrē: fecit preparare cenā. z cena facta surrexit: z accepto lintheo lauit pedes discipulorū. Octaua esca est eterne glori-
ficationis. De qua scribit in euāg. Luce: Ego disponā vobis sicut dispo-
suit mihi pater regnū: vt edatis z bibatis sup mensam meā in regno meo: Sed inter oēs istas escas miserator dñs dedit timentibz se in hoc mundo
esca optimā: in qua nō erat cōis sed sanctus. Vñ legit. j. Reg. Lū dauid
peteret ab abimelech sacerdote vt daret ei panē mīdit: Nō habeo nisi panē
nē ppositiōis. i. panē sanctū. Sic dñs noster sacerdos in eternū fm ordi-
nē melchisedech: panē z vinū offerens deo patri: nō habuit panē cōmunē

sed sanctū. Un̄ in euang. Joannis: Panis quē ego dabo caro mea est rē.
 Hunc panē dedit in escam timentib; se in memoriā suoz mirabiliū. Sed
 illā escam dabit in futura gloria. H̄git ad eius reuerentiā panis. i. corporis
 christi hec sequētia est cōposita. Notandū scđo q̄ christus deus est ma-
 ior omni laude. Et q̄ p̄t q̄ deus ab homie laudari sufficiēter nō pōt. Un̄
 auroz veritatis theologice ait: Diuina dignitas et veritas tanta est q̄ ipsa
 anima seu mens humana cogitare de ea deficit. q̄ incōprehensibilis sen-
 sus eoz nō percipit: q̄ inuisibilis est. Lingua eā nō explicat: q̄ ineffabilis
 est. Tempus eam nō mensurat: q̄ interminabilis est. Locus eā nō recipit
 q̄ incircūscripibilis est. Etia scriptura eā nō explicat: q̄ inestimabilis est
 Virtus eam nō attingit: q̄ inaccessibleis est. Desideria et vota trāsgredif
 q̄ incōparabilis est. Ergo breuiter dicat q̄ ois creatura ad deū cōparata
 defectū habet: q̄ cōparatio finiti ad infinitū nulla est p̄portio. Notandū
 tertio. Sion interpretat speculario: et fecit animā fidelē q̄ speculat in cacu-
 mine eternoz. Un̄ dicit Esa. Sion regnabit deus tuus specularoz tuoz.
 Un̄ speculario diuinitatis sub h̄ noie sion cōprehendit. q̄ fideles sunt illi
 luminati in speculo: hoc est in gratia incorruptibili et radio diuinitatis.
 Quare materia huius festi ḡnāliter est de virtute verbi diuini: qua panis
 transmutat in corpus et vinū in sanguinē. Ad illud credēdū coadiuuat in-
 tellectus humanus de his q̄ sumit et inuēione humana: et de his q̄ legunt
 in sacra scriptura: et de his q̄ vident in natura. Videmus em̄ q̄ nature res
 rē cogunt verbis et mutant: sicut p̄t de incantato: ibi q̄ cōiurant serpētes
 vt ad man⁹ eoz veniant. Nam cū gladius acutissimus verbis hebetat ita
 q̄ perdit aciem et virtutē scindendū: nimirū q̄ verbis diuine instructōis pa-
 nis cōuertit in corpus et vinū in sanguinē iesu christi: qui vnicoverbo fecit
 oia. qm̄ dixit fiant: et facta sunt. Sed vide theologiā Ficini: et libzū tertiu
 de vita eiusdē Philosophi. Differūt aut̄ vinus et vitalis inter se. Nā vinū d̄
 qd̄ in seipso viuūt et habet vitā: sed vitale est qd̄ cōicat ad vitā. Primo mō
 dicit vinus. Scđo modo tunc spūs dicunt vitales qui viuificant corpus.
 Sic ad p̄positū panis cene dñice: vinus est in se: q̄ absurdū est dicere ali-
 quē deū mortuū vel nō viuūt. Etia est panis vitalis quasi cōferens nobis
 vitā. q̄ sic deus dilexit mundū vt filiū suū daret p̄ mundo: vt omnis q̄ cre-
 dit in illū habeat vitā eternā. Notandū tertio de pane p̄positionis: q̄ p̄-
 positio est theologialis cōmunicatio sez panis celestis. Et hec originem
 habuit a melchisedech: qui primo p̄posuit panē et vinū in oblationē hostia-
 rū: et postea cōmendata p̄ moysen cū fabricaret tabernaculū federis et p̄pi-
 ciatorū. Sed hec p̄positio impleta est p̄ christū: qui seipm̄ p̄posuit discip-
 pulis in specie panis et vini: dicens: Accipite et comedite: hoc est corpus
 meū. Et tunc pascha nostrū sumpsit originē in cena dñi: et fuit termin⁹ ve-
 teris pasche iudeoz: q̄ pascha eoz erat quedā figura. Un̄ apls ad Ro.
 Rescitis qm̄ modicū fermentū totā pastā vel massā corrūpit. Expurga
 te ergo vetus fermentū: vt sitis noua cōspersio. Fuit em̄ pascha vetus ym-
 bra et figura noui testamenti. De quo apls ad Corinth. Quomā oia in fi-
 gura cōtingebant illis. sez q̄ melchisedech panē et vinū obtulit: et q̄ māna
 de celo pluit: q̄ agnus paschalis occisus est: et belas panē subcinericiū
 comedit et ambulauit in fortitudine illius. Nā dictū erat samueli: q̄ dies

Christus ma-
ior oi laude.

Sion.

De virtute
verboz.

Dr̄it vīu⁹ et
vitalis.

De pane pro
positionis:

De duplici
pascha.

Figure sacra
menti.

In festo corporis christi.

De mirabilibus sacramenti.

Accidēs sine subiecto:

De transsubstantiatione panis.

Duratio rerū triplex.

veniet q̄ hō offert argentiū: z sacerdos reddet ei buccellā panis. Et h̄mōt multa legunt in ymbra z figura: q̄ illuminant veritas huius sacramenti. Sunt em̄ mirabilia penes sacramētū corp̄is christi inaudita z incōphensibilia q̄rū ad humanā naturā. Vñ apt̄s ad Ro. Quis nouit sensum dñi? aut q̄s cōsiliarius eius fuit? Et ideo qd̄ sensu nō percipimus: operibz fidei cōfirmamus. Et hoc multipliciter: qz multa cōtingunt in natura sitia. Et ergo oportet illa fide percipere q̄ nec visus nec aliq̄s sensu pōt enarrare. qz panis solūmodo videt̄ z vinū: sed crediū ibi verū corpus christi z sanguis. Vñ Grego. In sacramēto altaris aliud est qd̄ crediū: aliud qd̄ cernitur. Huius signū est in natura. Nā a sensu cuiuslibet rei substantia cognoscit̄: nisi nature substantia sup̄celestiū: q̄ sunt nobis ignote: qz sunt a sensibz nostris elongate z remore. Videmus em̄ albedinē: z color albus in corpore hoīs etiā videt̄. Sed forma humana nō pōt videri nec apprehendi nisi aliq̄ mō a posteriori. s. p̄ eius effectū: sed nō pōt videri vel cognosci per causas. Sic dico q̄ in sacramēto altaris accidētia. s. species color odor sapor albedo rotunditas z quantitas subsistūt sine substantia. Nā dñ in metaphysica q̄ hō pōt intelligere accidēs sine subiecto. s. dulcedinē sine meli: z albedinē sine nive. Sed quicqd̄ hō pōt intelligere h̄ deus pōt facere: z multo amplius. Et ideo in illo sacramēto est dulce sine dulci: albedo sine albo: rotunditas sine rotūdo zc. Quare sciēdū q̄ in hoc p̄fecte sunt vniuerse res huius mūdi. Quia aliqñ deus fecit mutationē accidētis sine subiecto. sicut p̄z in aquis amaris: vbi manifeste mutauit amaritudinē aque in dulcedinē. Et etiā aliqñ mutat subiectū z accidens simul. qd̄ p̄z in aqua mutata in vinū: vbi mutata est substantia aque in substantiā vini: z color z odor z sapor aque sunt mutati in colorē odorē z saporem vini. Si igit̄ deus mutauit accidēs sine subiecto: z aliqñ accidēs cū subiecto: requiritur p̄fectio vniuersi q̄ etiā mutaret substantiā sine accidēte. vt fit in sacramēto corporis christi in altari: qd̄ a dño factū est: z est mirabile in oculis nr̄is. Nam panis trāsīt in carnē. i. ex pane fit corpus dñici p̄ transsubstantiationē essentialē. Et illa mutatio nō est naturalis: s. miraculosa seu sup̄naturalis. Et in tali transsubstantiationē manet accidētia z p̄prietates. s. albedo q̄ videt̄ i panē: qz panis trāssubstantiat̄ est in carnē: vt p̄r visus est. Nec tñ ista accidētia velut quantitas z figura sunt in corpore chr̄i: qz in deū nullū cadit accidēs: etiā nullū accidēs p̄petuū. vt p̄z p̄ cōmētatorē. v. phys̄ic. Sz tñ h̄ aliq̄s posset arguere. Phis. viij. meta. dicit: Om̄e accidēs est in subiecto. Si r̄ habet̄ phys̄icorū. j. q̄ nullū accidēs ē sepabile extra subiectū. Ad h̄ dicēdū q̄ phis loquit̄ fm̄ cursuz naturalē: nō aut̄ fm̄ viā theologorū z sup̄naturalē: vbi oīs n̄ intellect̄ deicit. Est em̄ triplex mutatio. Artificialis: q̄ h̄z fieri p̄ artē: qñ vitruū fit ex cineribz. Naturalis: q̄ est duplex: substantialis z accidentalis. Substantialis est qñ eadē materia manet sub diuersis formis substantiālibz sibi inuicē subsequētibz. Exēplū ḡia: eadē man̄ q̄ nūc stat sub forma hoīs: postea stat sub forma cadaueris. Accidental̄ est qñ idē subiectū manet sub diuersis accidētibz. s. qñ corp̄ aliqd̄ mutat de albedine i nigredinē. Tertia mutatio est sp̄ialis: qñ nec materia nec subiectū manet: s. solū accidēs. Et illa vocat̄ sup̄naturalis: qz illa mutationē vire? sup̄natural̄ p̄r facere accidētia stare sine subiecto. Et talis trāsmutatio fit in sacro altari.

Sub
mie.

sub vi

H̄

accipit.

nec sum

Sum

teritus.

q̄ sit do

Fra

esse sub

signū m̄

nuitur.

Ecc

hōrū n

molatu

Bone

nos tue

Qu q

tuos ib

(Ame

stances)

existenti

corpus z

leg christi

men chri

Quare co

re) man

cius nec

puedu

quanti i

sumi) p

sumi) d

Sub diuersis speciebus signis tñ et nō rebus latent res exi-
mie. Caro cibus: sanguis potus: manet tamē christus totus
sub vtraq; specie.

A sumente nō cōcissus: nō cōfractus nec diuisus: integer
accipit. Sumit vnus sumunt mille: quantū isti tantum ille:
nec sumptus absumit.

Sumunt boni sumūt mali: sorte tamē inequali vite vel in-
teritus. Dors est malis vita bonis: vide paris sumptionis
q̃ sic dispar exitus.

Fracto demū sacramento ne vacilles sed memeto tantū
esse sub fragmento quantū toto tegit. Nulla rei fit scissura:
signi tñ fit fractura: qua nec status nec statura signati mi-
nuitur.

Ecce panis angelorū: factus cibus viatorū: vere panis fi-
liorū nō mittendus canib. In figuris prefignat cū isaac im-
molatur: agnus pasche deputat datur manna patrib.

Bone pastor panis vere iesu nostri miserere: tu nos pasce:
nos tuere: tu nos bona fac videre in terra viuentium.

Tu qui cuncta scis et vales: qui nos pascis hic mortales:
tuos ibi cōmēsales coheredes et sodales fac sanctorū ciuiū.

Hunc autor noster declarat reliqua miracula: dicens (Res eximie). i. p̃s-
tantes (latente). i. abscondite sunt (sub diuersis speciebus) scz panis et vini. s.
existentib. (tñ signis et non rebus) quia panis et vinū transmutant in verū
corpus et sanguinē christi. Un declarando illas res eximias dicit (Caro)
scz christi est (cibus) scz spūalis: et (sanguis) christi est (potus) scz spūalis (car-
men) christus manet totus. i. integer (sub vtraq; specie) scilz panis et vini.
Quare tertū subdit miraculū dicens: Christus (accipit). i. sumit (a sumen-
te). i. manducante scz cū sacramentaliter (integer). i. sub vtraq; specie (nō cō-
cissus nec confractus nec diuisus) vinū exponit reliquiū. (Vnus sumit) cor-
pus christi: et (mille sumunt) illud corpus dñicum: et (ille) vnus sumit (tantū
quantū isti) scz mille (nec) christus deus (sumptus) ab vno vel a mille (con-
sumit). Hūc declarat quartū miraculū (Boni sumunt) corpus ch̃i: et (mali
sumunt) idē corpus (tñ inequali sorte). i. dissimuli euctu (vite vel interitus). i.

In festo corporis christi.

mortis. Nā sumptio corporis christi (est mors) scz spūalis (malis). i. pctoris
bus (z vita). i. spūalis (bonis). i. iustis hominibz. Quare autor dirigit sermo
nē ad nos: dicens: Homo tu (vide). i. pñdera (qz dispar exitus). i. dissimul
finis (sit par). i. eiusdē (sumptiois). Unū nūc qñtū ac vltimū miraculū sacri
tractans ait (He vacilles). i. nō dubites (sed memēto). i. firmiter crede (tan
tū esse sub fragmento). i. sub particula hostie (quantū regit). i. pñet (coto)
. i. sub tota hostia: z hoc (fracto sacramento). i. hostia in tres partes diuisa
(demū). i. circa finē misse. Nā (nulla sit scissura). i. diuisio (rei). i. corpis chā:
sed (nū sit fractura). i. diuisio (signi). i. forme panis (qua). i. fractura. i. p quā
fracturā (nec status). i. substantia (nec statura). i. quātitas (signati). i. corporis
christi: qd signat z cōtinet sub specie panis z vini (minuit). i. minora ē.
Unū cōsequenter describit materiā corpis christi ppheticē: adducendo fis
guras veteris testamenti: quibz cōmendat hoc sacramentū dicens (Ecce)
scz corpus christi existens (panis angeloz) scz celestis z pñor hoim (factus
cibus viatoz). i. hoim in via pñentis seculi laborantiū: z existēs (vere). i. ver
raciter (panis filioz). i. sanctoz hoim (nō mittendus). i. dandus (cambus). i.
pñuis hominibz. Nā pñdictus panis (pñsignat). i. pñfigurat (in figuris) scz ve
teris testamenti (cū isaac imolat). i. sacrificat a patre suo abraā (z deputat
agnus pasche cū dat māna). i. panis celestis (parit) scz in deserto congre
gatis. Quare cōcludendo canticū suū p modū orationis huius sacramēti
gratiā inuocando ait (Iesu bone pastor z vere panis) scz spūalis (miserere
nostri: tu pasce). i. foue nos. i. corpore tuo (z tuere). i. defende nos (z fac
nos videre bona) scz eterna (in terra viuentiū). i. regno celoz. (Tu christe
qui scis). i. cognoscis (z vales). i. potes (cuncta: qui pascis). i. nutris (hic) scz
i pñenti seculo (nos mortales) scz hoies corpe z sanguine tuo pñioso (tu fac
nos ibi). i. in regno celoz (tuos cōmēsales). i. tecū comedentes (coheredes)
. i. hereditatē celestis regni tecū possidētes (z fac nos sodales). i. socios (san
ctoz ciuū) i. beatoz in celesti vīa regnantiū. Amen. ¶ Vocabula.

Res capit dupliciter. Uno mō put fecat substantiā incorporeā z inuisibī
lem: z sic capit hic. Et dicit a verbo reoz. i. opinor: qz opinione z fide cos
gnoscmus illa miracula. Alio mō capit p substantia corporea. Eximū
id est egregius z quasi exemptus: nā eximere fecat excipere. Et est adiecti
uum mobile tñ. Nā homo nobilis debet esse exēptus vltra alios in digni
tate. Species est idē qd forma: vñ speciosus. i. formosus. Integer dicit
totus z cū omnibz partibz. nā integrare est facere integrū. Concisus pars
tictipiū a verbo scindor. Sicut z cōtractus a cōfringor. Sors nomē fes
minū a verbo sortior: qd p fortuna ponit. Hora. Qui sit mecenas vt nes
mo quā sibi sortē rō dederit zc. Absumere est cōsumere. Flaccus. Absus
mer heres secuba dignior. Interitus dicit mors: a verbo interire qd est mos
ri. Demū adverbū ordinis fecat tandē. Vacillare est moueri de vno las
tere in aliud: vt naucula in fluctibz. Etā est dubitare: vt hic. et est neutri
generis verbū. Vemento est verbū defectiuū: habēs omīa tpa a pñerito
formata. Fragmentū est frustū de aliqua re fractū. Signū dicit illud qd
cū appñensum fuerit: ducit nos in cognitionē alteri. Status est modus
standi. Statura ēo longitudo dicit. vt homo magna vel parua statura.
Isaac nomen pñnū indeclinabile: dicit quasi gaudiū oim fidelū. Et fuit fi

Ius abrae: quē pater iussu dñi imolari voluit. Un̄ autor in lra dicit hoc sa-
 cramentū fuisse pfigurātū p imolationē isaac: p agnū paschalē: z p manna
 patribz datū. Utare verbū. i. ire. Unde viator. i. iter. Cōmensalis d: qui
 sedet in mensa alterius. Nā cōmensales sunt qui in eadē mensa comedūt
 simul. Sodalis est socius in ludis aut rebz letis. Coheredes dicunt illi
 qui simul recipiūt aliquā hereditatē. Un̄ Paulus ait nos coheredes esse
 christi. Bonus aut pastor d: cuius oves sunt pprie: z q ponit animā suā
 p ovis: vt ait Ioan. Sic christus fecit: q obrulit seipm p nobis in ara
 crucis zc. ¶ Notabilia. Notandū primo q auto: in lra vult tantū dices-
 re: Licet in altari videri: .o. diuersas species. s. panis z vini: tñ nō est credē-
 dum q aliqua pars dei sit sub vino tm: z aliqua pars dei sit sub specie pa-
 nis tm. Nec credendū q alius deus sit sub specie panis: z alius de⁹ sit sub
 specie vini. sed sub vtraz specie est vnus verus deus totus incorruptibilis.
 Hysteriū hui⁹ miraculi pbat ex quodā simili in natura: qz videm⁹ q
 nix z glacies sunt species distincte: sub quibz tñ latet vna res. s. aqua. Sic
 etiā sub specie panis z vini latet corpus christi integrū z indiuisum. Un̄
 brūs Augusti. circa hoc miraculū recitat aliud incidentaliter dicēs: Cor-
 pus christi sub pluribz hostijs sub maioribz nō est maius: z sub minoribus
 nō est minus. Nec augmentat ex eo q multoties a pluribz cōficiat. Nuius
 em̄ simile inuenim⁹ in Exodo de manna: p qd deus paucos filios israel in
 deserto. vbi ille qui plus collegit nō habuit plus nec minus q̄ alter. Sic
 tpe opportuno vnus sacerdos cōsecrat plures partes: nō tñ nisi vnū corp⁹
 quare dicit: Hoc est corpus meū. Id ē et plū pōt haberi de aia rōnali. Vis-
 demus em̄ q aia in corpore maiori nō est maior: nec minor in minori. quia
 nō augmentat aucto corpe. Nā dicit pbs in lib. de aia: q aia pueri est tam
 magna sicut aia viri pfecte etatis. Sic z in pposito: in parua hostia est eaz
 magnus deus z pfectus sicut in magna. Eius miraculi silitudo reperit
 in natura. Nā sicut forma humana tota z indiuidua est in toto indiuiduo
 z nō magis in h̄ q̄ in alio: z sicut plures hoies nō sunt magis hō q̄ vnus
 q̄tū ad naturā humanā. sic etiā natura corporis christi recipit in hac portio-
 ne totaliter z in qualibet parte. z si diminuit spēs panis: adhuc corpus
 christi nō diminuit. Notandū scdo cū dicit: nec sumptus cōsumit. Sili-
 tudo hui⁹ miraculi habet in natura. Nā videmus q vigor herbaz vel flo-
 rū reficit visum vel aliū sensum: attñ ex hoc nō corrūpit talis vigor nec di-
 minuitur. Illi etiā panes quibz dñs satiauit quīna milia hoim licet diuisi
 fuerant: nō tñ cōsumpti nec diminuti. qz de istis quinqz panibz z duobz pis-
 cibz collecti sunt. xq. cophim fragmentoz. Sic a sili corpus christi nō di-
 minuit nec cōsumit a sumēte. ¶ Deo dicit Damasco. Corpus z sanguis ie-
 su christi in cōstitutionē corporis z anie transiens nō corrūpit: nec ad secessū
 emittit. Quare Augusti. circa cōmunionē corporis christi mouet aliud mira-
 culū: volens q eadē magnitudo quā christus habet in celo z quā habuit
 in ara crucis: in parua specie panis cōprehendit. Nā legit q Helise⁹ pro-
 pheta volens resuscitare puerū a morte expandebat se sup puerū: z posuit
 os suū sup os pueri: z oculos silitur sup oculos pueri: silitur z manus: iteqz
 de toto corpe. Qdodo notū est q facies viri maior est facie pueri: quō s p-
 pheta potuit coaptari faciei pueri: vt essent oculi sup oculos: z os sup os:

Quid sit cre-
 dedū circa h
 sacramentu.

Nec sumpt⁹
 consumit.

De magnitu-
 dine sacri.

In festo corporis christi.

Sacramentū
est cibus gra
tie et pene.

Questio

Questio alia

Deus ē vbi
q tor⁹ et vn⁹.

Quare virtute diuina hoc factū esse videt in figurā hui⁹ qd in hoc sacra
mento gerit. vbi corpus christi nō mensurat: sed sacramentaliter est p^{re}sentū
sub parua specie panis. Nā videm⁹ naturaliter q parua pupilla oculi res
cipit in se specie magni mōtis: dūmodo videat montē. Ecce sicut magnus
mons recipit in oculo: sic corpus christi in parua hostia recipit. Vñ brū
Augusti. dicit diligēter aduertendū: q cibus iste sine mutatiōe aliquib⁹ et
cib⁹ mortis: q qui iustus est iustificet: et q i sordib⁹ est sordescat ad huc. Eus
ius silitudo reperit in natūra. qz in eadē dulcedine vni⁹ et eiusdē floris fit
mel et venenū: mel in apib⁹: venenū in aranea. Sic etiā corpus christi fit
iustis redēptio: peccatōib⁹ p^{ro} eterna damnatio. Hinc patet meritū et retribū
tio cōdicatiōis hui⁹ sacramēti. qz iustis ad gloriā: peccatōib⁹ p^{ro} ad eternā dā
nationē. Quare dicit apls: Probet autē seipm hō: et sic de pane illo edat: et
de calice bibat. Nā si q manducauerit ex hoc pane saltem digne: viuet in
eternū. Et p oppositū si q manducauerit indigne: iudiciū sibi māducet.

Notandū tertio. Hic solet cōiter qri: vtrū corpus christi cōsecratū a p^{re}sby
tero peccatōe minus sit cōsecratū q a p^{re}sbytero iusto. Et rōdet Joānes d sa
cro busto in summa Raymūdi q nō est par ratio. qz corpus christi nō cō
secrator p meritū sacerdotis: sed de virtute verbor⁹. qz sacerdos nō i p^{re}sentia
p^{ro}ua: sed in p^{re}sentia dei loquit. Hodo sicut deterius nō fit p deteriorē: sic
nō fit melior p p^{re}sbyterū meliorē. Solec itē queri penes sacramentū corpo
ris christi: Eū christus sit magnus et imensus: q^uliter intrat in os hoīs sine
lesione oris. Ad qd rōdendū p sile qd nullus christian⁹ ignorat. Quomō
christus deus verus et eternus ingressus est in vterū virginis sine corrupci
one virginis: sic etiā pōt intrare os hoīs sine lesione ipsius. Silit^{er} vides
mus q radq solares penetrāt vtrū sine vitri corruptiōe: sic christus intrat
os hoīs sine oris lesione. Huius autē miraculi sile inuentū⁹ in natura. Si
cut em⁹ (dicit brū Augusti in lib. de q^uritate aie) aia humana in toto corpe
est tota et inuisibilis: sic et in partib⁹ est tota. Ergo sū hoc aia in capite est
tota: in corde est tota. actū in oib⁹ mēbris simul est tū vna aia. Silit^{er} ver⁹
bū qd mō loquor plures audiū: et quilibet vestrū habet hoc verbū i corde
et in mente: actū est nisi vñū verbū. nō derelinquēs dictū de ore meo: nō de
relinquēs aures vestras: et integrū penetrat ad oia corda vestra: et totū in
tegrū p^{re}transit. Sic christus q est verbū patris totus et integer fuit in sinu
patris nō derelinquēs eū: et tū venit in vterū virginis. sic totus fuit vtrūq⁹
q: cū tū vnus deus sit. Sic etiā celū nō derelinquēs in singulis altarib⁹
et in singulis hostijs et in singulis partib⁹ hostie est totus et integer in oib⁹
simul vnus et indiuisus. Sed in oppositū est hereticus: q dicit q illa silitu
do claudicat. Nā q aia est tota in toto et in partib⁹ hoc fit p cōiunctionem
partū ad totū: sed q christus est in partib⁹ hostie hoc fit p diuisionē p^{re}sentia
a toto: q nō est sile. Rōdet q nō est impossibile. qz multi hoies p^{re}sent capere
vñū verbū a p^{re}dicatiōe et quilibet illoz in corde suo: vbi illud verbū est: q
a plurib⁹ p^{re}sent aurib⁹ et in corde. Sic christus q vocat verbum patris: est
totus et integer vbiq⁹ locoz. qz si hōi naturalia ex naturalitō declarā:
multo fortius p supernaturalia superant. **Notandū** q^uto. Brū Joannes
apls et euāgelista in Apoca. dicit de libro signato septē sigillis: q nullus ē
dignus aperire. Per decē septē sigilla intelligunt tot miracula circa illud

Sacramentū. Prīmū est: q̄ idem deus manet pane cōsecrato qui fuit ante: Hoc sigillū soluit. quia mea intentio potest fieri tua cognitio mediante voce: tamen eadē intentio manet in me que transiit in te. Secundū mis racolum: q̄ tanta magnitudo sub tam parua specie latet. Et illud sigillū soluit a simili: quo species vnus ciuitatis et magni montis cōprehendunt in oculo: vt. s. diximus. Tertiū est: q̄ tam magnū corpus intrat illesum p os hominis. Hoc sigillū etiā solutū est in p̄cedentibus. Quartū miraculū q̄ ipse assumit et nō consumitur. Quod patet: quia verba odorifera sumit ab odorante: sed tamen nō diminit. Quintū: q̄ sacramentū corporis chri sti multotiens sumitur ab immundis: et non polluitur. Illud soluit per ras dios solares: qui mundi sunt et cōiungunt immundis rebus: et propter hoc non coinquinant. multo magis inuisibilis et incōmutabilis veritas nō pōt coinquinari. Sextum est: q̄ a pluribus sumit et in pluribus locis conficit. Illud sigillū soluitur. quia lumen candelę plura loca illuminat simul: et si mul vna candela manens. Septimū miraculū: q̄ ibi est quantitas sine q̄n to: dulcedo sine dula. Solutio huius sigilli patet ex arte metaphisicali vel etiā mathematicali: que ponit abstractionē accidentiū sine subiecto: Et sic omnia sigilla huius libri sine lesione aperta sunt. In littera secus rius legit: vbi sigilla nō lacerant: sed illesa manent. Notandū quinto de figuris huius sacramenti mysticis. Quartū prima est: q̄ hoc sacramentū est panis angeloz. De quo dicit Ps. Panem angeloz māducabit homo. Dicit em panis angeloz: quia requies eoz est in celis. Et sic homines et angeli vtiuntur eodem pane. In ad exaltationem hominis dicit in Ps. Dimisti eum paulo minus ab angelis. Secunda figura est: q̄ iste panis est viatorum. De quo legitur. ij. Regum. Lura fames esset in terra: et non pluit super terram tribus annis et mensibus sex: venit helias et requieuit sub vmbra iuniperi. vbi dormiens exercitatus vidit panem subcineritium et vas aque: et comedit et bibit: et ambulabat in fortitudine cibi illius quas draginea diebus et noctibus vsq̄ ad montem domini. Iste panis significat hoc viaticum quod dominus noster iesus christus de hoc mundo itus rus ad patrem suum celestem suis discipulis dedit. Et quilibet homo re netur se preparare ad hoc viaticum in extremis vite sue: et cibabit eum do minus pane vite et intellectus in cetera patria. Tertia figura est illa fm quam dominus loquebat mulieri ebananee: vt scribitur Mathei. xv. cla mant: Miserere mei fili dauid. Et cum discipuli audissent dixerit: Do mine dimitte eam: quia clamat post nos. Iesus autē dixit: Non est bonum sumere panem filioz et mittere eamibus ad manducandum. Quarta figu ra est que figuratur in abraam quando immolabat filiū suū isaac. In abraam pater multorum dicitur. Per quem deus intelligitur: qui immola ite filium suū isaac: id est christum. Nam proprio filio suo non peperit deus: sed pro nobis omnibus tradidit illum. Quinta figura est illa. Cum filij israel transirent per mare rubrum: immolauerunt agnum paschalem in egypto. Sic et nos transirent de hoc mundo debemus offerre agnum immaculatum: id est puram conscientiam. Vel debemus sacrificium agnum paschalem scilicet corpus christi deuote et reuerenter sumere: vt sic transire valeamus per mare: hoc est de morte ad terram promissionis.

De septē sig
illis et mitra
culis sacri.

De figuris sa
cramenti.

In festo corporis christi.

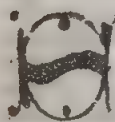
De manna. Sexta figura est. Cū murmurasset ppl's ptra dñm in deserto qz deficeret in panibz: tunc pluit eis manna p q̄tuor dies in eremo: de q̄ collegit q̄libet iuxta mēsurā: z fm voluntatē ipsoz habuit saporē z omne delectamentū. **Un̄ David:** Desideriū aie tribuisti ei. Et in lib. **Ero. legi:** Cū filiū israel inuenerūt manna: dixerūt inter se: quid est hoc? Ubi dicit glo. q̄ hec q̄stio quā tūc iudei mouebant nūq̄ in lege fuit soluta: sed ppter admirationem panis iste vocatus est manna. Sed hec questio soluta est in cena dñi. Cū em̄ quererēt iudei vel apli: qd̄ est hoc: r̄ndit christus: Hoc est corpus meū. Et sic illud manna fuit p̄sagiū corpis christi. Ultimo notādū q̄ hostia

**De cōditio-
nibz hostie sa-
cramēti z ho-
minis.**

hui⁹ sacramēti debet habere quasdā cōditiones respiciētes materiā ipsi⁹ quibz hō debet p̄fui spūaliter qui velit hanc hostiam digne manducare. **Que patēt in his versibz.** Candida triticea tenuis nō magna rotūda: **Ex-** pers fermēti nō salsa sit hostia christi. **Primo** em̄ debet esse candida z mūda. Sic homo debet esse mundus p cōfessionē cōrrectionē z satisfactionem: aneq̄ accedat ad mensam christi. **Secdo** debet esse p̄fecta de paruo tritis co: qd̄ est dulce. Sic hō debet esse dulcis in ope z sermone p charitatē p̄fectā. **Tertio** debet esse tenuis. Sic homo debet esse moderatus in potu z ci- bo: nō nimis gulosus: sed tēperate viuēs. **Quarto** hostia debet esse parua: Sic hō debet esse paruus z humilis. **Un̄ legi in Ero.** Nō habēt p̄tatem edere agnū qui seruīūt tabernaculis voluptatū. **Quinto** debet esse rotūda qz omne rotundū est mobile. Sic hō debet esse mobilis ad bonū: z imobilis ad malū. **Sexto** debet esse sine fermento. **Un̄ fermentū** fcat superbiā: qz sicut modicū fermenti corrūpit totā massam: sic hō q̄ vult digne accedere debet esse sine supbia: z meditari debz q̄ vilis sit materiā sue substātie. qz dicit scriptura: **Hemēto** hō qz cinis es z in cinerē reuerteris. Et **Eccl. vii.** **Memorare** nouissima tua: z in eternum nō peccabis. **Septimo** debet esse nō salsa hostia: sal em̄ facit hominē sūre: z fcat auaritiā. Sic hō nō debet esse auarus: qz auaritia est seruitus idolorū. **Nō** em̄ potestis simul mānos ne. i. diuitijs seruire z deo. **Quare** ad hostiā cōsecrandā requirunt p̄ncipaliter duo. s. intētiō cōsecrantis z intētiō instituentis. **Primū** p̄z. qz si plu- res hostie ponerent ad altare: ita q̄ vna illaz esset absconsa in medio altaris quā sacerdos ignoraret: tūc illa hostia sic tecta nō est cōsecrata. **Rō:** qz ibi nō fuit intētiō cōsecrātis. **Secdo** requirit intētiō instituentis. qz si sa- cerdos cōsecraret iocose totū copbinū repletū hostijs p directā formā ver- boz: nulla est facta cōsecratio. qz nō fuit de intētiōne instituentis.

**Duo requirūt
ad cōsecrati-
onē hostie.**

In natiuitate diui Joannis baptiste.

**Ancti baptiste christi preconis solennia celebra-
tes moribus ipsum sequamur. Ut ad vitā quā pre-
dixit asseclas suos perducant.**

**Deuote te sanctissimē hominū amice iesu christi flagita-
mus vt gaudia percipiamus.**

In festo Joannis baptiste Fo. LXX

Apparēs q̄ zacharie gabriel repromisit: qui tuam celebra-
rent obsequijs natiuitatem.

Ut per hec festa eterna gaudia adipiscamur. Qua sancti
dei sacris delitijs leti congaudent.

Tu qui p̄paras fidelium corda: ne quid deniū vel lubricus
deus in eis inueniat.

De deposcimus vt crimina nostra ⁊ facinora cōtinua pre-
ce studeas absolvere.

Placatus vt ipse suos semp inuisere fideles: ⁊ mansionē
in eis facere dignetur.

Et agni vellere quē suo digito mūdi monstraueras tolle-
re crimina nos velit induere.

Ut ipsum mereamur angelis associj in alba veste sequi p̄
portam clarissimam.

Amice christi iohannes.

¶ Nec sequētia ob reuerētiā ⁊ gloriā scti Joānis baptiste ē cōpilata. In q̄
nos hortat ad e⁹ festiuitatē digne celebrā dū dicēs. ¶ Ordo. Nos (cele-
brātes). i. cū celebrare venerātes (solēnia). i. festiuitates (scti) ioānis (bapti-
ste p̄conis). i. cū celebrare venerātes (solēnia). i. festiuitates (scti) ioānis (bapti-
ste p̄conis). i. p̄nūciatoris (ch̄i: sequimur ip̄m morib). s. sctis (vt) ip̄e sctis io-
annes (pducit suos assecclas). i. sequētes vel seruos (ad vitā) eternā. Vel les-
gerat viā. s. qū dicit: penitentiā agite (quā p̄dixit). s. p̄dicādo. Quare inuo-
cat sanctū Joānnē describēdo materiā natiuitatis eius dicēs: O iohannes
(scrissime hoim ⁊ amice iesu ch̄i: (nos flagitam⁹). i. rogam⁹ (te deuoti). i. cū
deuotioe (vt nos p̄cipiamus). i. accipiam⁹ (gaudia que gabriel archangel⁹
(apparēs zacharie) p̄phete patri tuo (repromisit) illis q̄ celebrarēt). i. bonos
rarēt (tuā natiuitatē). i. diē natalem (obsequijs). i. seruitijs (vt nos adipiscas
mur). i. acq̄ram⁹ (p̄ hec festa) natiuitatē tue (gaudia eterna) ⁊ h̄ in patria (q̄)
sez patria (scti dei cōgaudēt). i. filij gaudēt (letij). i. exultātes (sacris delitijs)
. i. sp̄ualib⁹ delectatiōib⁹. Quā dirigit petitiōes suas ad b̄m ioānnē p̄pter esse
cū eius dicēs: O sctē ioānes nos (deposcam⁹ te q̄ p̄paras corda fidelium ne
de⁹ inueniat in eis qd̄ deniū). i. a via virtutū errās (vel lubricū). i. obscenū
luxuriosum ⁊ vitiosum (vt studeas absolvere). i. delere (nra crimina ⁊ facis-
nora). i. minora ⁊ maiora p̄ccatā (p̄tinua p̄ce). i. p̄ tuā frequēte orationē (vt ip̄e)
de⁹ placat⁹). i. placabilis eff. cr̄ p̄ tuas p̄ces (digne inuisere). i. frequēter vi-
sitare p̄ suā gratiā (suos fideles). i. credētes in eū (⁊ vt ip̄e) de⁹ (digne face-
re in eis) fidelib⁹ (māsiōnē). i. habitaculū: sez p̄ p̄tinuā p̄sentia: ⁊ vt ip̄e deus

In festo Joannis baptiste.

(velit nos induere vellere). i. pelle humilitatis et innocentie (agni) scilicet christi. (quod) agni christi (monstraveras tuo digito tollere). i. delere (crimina munus di). i. peccata hominum (ut nos associet). i. associari (angelis mereamur sequi ipsum). scilicet agni christi (in alba veste). i. in pura innocentia (per portam clarissimam) qua intrat in regna celorum. i. ¶ Vocabula. Baptista vel baptistes dicitur quod baptizat. i. lavat homines. Precor nomen eorum quod pervenit utriusque sexus. Solentur dicitur a verbo soleo et annus quod solennitates solent celebrari in annis. Afflicta dicitur quod sequitur aliquem tanquam dominum suum: et est masculinum. primum ordinem ab affectu dicitur: et tunc pervenit maribus. Devotus dicitur quod devotus se servitio alicuius: quasi deditur illi. Flagitatio fecit valde rogo. Inde efflagito. i. flagitando acqiro vel impetro. et regit post se duplicem accusatorem. Adipiscor verbum deponens tertie coniugationis. fecit acqiro. Qui primum est adeptus suus: et supinum adeptus. Est autem compositum ab antiquo verbo adipiscor. i. apertus sum. Ne quis capiat duplicem. Primo ut sunt due dictiones: sic est in hoc loco. Secundo per unam dictionem: sic est nomen infinitum mobile terminum: ut hic neque: hec nequa: hoc nequid. habetque secundam declinationem. pronomine.

Lubricus dicitur imundus et mollis vel lutosus: ut anguille cutis est lubrica: et argilla madida est lubrica. Crimen et facinus dicitur. Nam crimen est minus: facinus. Item crimen quicquid est criminatio vel accusatio. Facinus accipitur per omne factum bono vel malo. Studere est conari vel diligenter facere. Inde studium diligentia et conatus dicitur. Studere etiam fecit capere vel favere. Et est verbum abso-lutum carere supino. Invenire est verbum desiderative forme: ab in et viso compositum. et fecit cum desiderio videre. Mereamur verbum neutro passivum habet merui in preterito. Vellus sumit hic per humilitatem. Associus dicitur associatus: sic affusus passivus. ¶ Notabilia. Scribit Malachiam. Ecce ego mitto vobis heliam prophetam antequam veniat dies domini magnus et horribilis. Ad intellectum illius prophetie est notandum quod duplex est dies domini. scilicet dies natiuitatis: quod erat dies exultationis et leticie. Secundus dies est dies iudicii: quod erit dies miserie et damnationis. Et secundum hoc duplicem fuisse heliam: in corpore scilicet et in spiritu seu virtute. Ille autem duplex dies tangitur in verbis predictis. cum dicitur magnus: propter magnitudinem regis nati. et horribilis: quia illa est dies miserie et lamentabilis. Et hoc autem duplicem esse diem domini prece-dit duplex helias. Nam prima die precurrit helias in spiritu et virtute. Unde in euangelio. Tu ipse prebuit ante illum in spiritu et virtute helie. Item cum iohannes misisset ad iesum discipulos ut interrogarent eum: Tu quis es? et veteris iohannes respondit: an alium expectamus? Respondit iesus: et dixit ad turbas: Vis lex usque ad iohannem vim patitur: si vultis recipe ipse est helias in spiritu et virtute. Sed secundum diem prece-dit helias in corpore: quod raptus est in paradisu corporaliter: ut testis monium reddat in novissimo die. sicut dicitur in libro Regum. Ipse est helias et enoch sunt testes de adventu domini. Unde propheta comedando beatus iohannes dicit: Vultis tamen vobis heliam prophetam. Fuit enim certior propheta: et ultra illum non est propheta inveniendus. quia dictum est: Vis lex prophetavit usque ad iohannem. sicut dominus noster ipse com-mendando dicit: Quid existis in deserto videre prophetam? imo dico quod plus quam propheta est hic: quia inter natos mulierum non surrexit maior iohanne baptista. Quare rogat auctor sanctum iohannem: ut servos suos pducant ad vitam quam pre-dixit per dicendo dicens: Pervenit agiter propinquabit enim regnum celorum. Et sic vitam omnibus pre-paravit. Fuit enim vox clamantis in deserto: preparate viam domino. Matth. 3. et Esa. 40. Nota secundo. Beatus iohannes multipliciter nominatur. De

Duplex dies
domini.

Duplex heli
as.

De nobis
bri ioannis.

em ppheta ppter prerogatiuā cognitionem. quia quicquid alij pphete sub
dubio dixerunt ipse aperte digito monstrauit: cū ait: Ecce agnus dei rē.
Quare ad eius cōmendationē dicit christus: Quid existis in deserto vide
re ppheta: Dico vobis: hic plus est q̄ ppheta: q̄ inter natos mulierū non
surrexit maior: ioanne baptista. Scdo dicit amicus dei ppter prerogatiuum
dilectionis. q̄ intantū christus eū dilexit vt idē angelus q̄ deū annūciauit
incarnari: ipm etiā ioannē baptistā annūciauit. Tercio vocat lucerna ppter
prerogatiuū sanctitatis. Vñ Paulus diaconus. Nō fuit vasti spatij p orbis
sanctorū quisq̄ genitus ioanne. Quarto vocat angelus ppter prerogatiuum
dignitatis. Cui⁹ testimonij habet a patre celesti: q̄ vocat eū angelū: sicut
legit de eo Malach. j. Ecce mitto angelū meū rē. Itē vocat vox clamās
tus in deserto: ppter prerogatiuū p̄dicatiōis et humilitatis. q̄ ipse docuit re
uereri maiores et superiores. quia de seipso dicit: Qui de terra est de terra
loquit. Et Cuius nō sum dignus soluere corrigiā calciamenti. Etiam do
cuit aduentū regni celoz. quā ppter dicit vox clamantis rē. In quo est
summa felicitas et beatitudo. Ergo dicit: Penitentia agite: appropinqua
bit em iudiciū dñi. et parate viam dño. Itē vocat helias in spiritu et virtutē
re. et hoc ratione officij: quia ambo sunt precursores dñi: helias in iudicio:
ioannes in eremo. Item vocat baptista christi: ppter excellentiā mirabilis
honoris. quia ipse baptizauit in iordane: baptismū nobis pparando. Itē
vocat p̄eco et precursor dñi: quia viam eius preparauit. Vñ sciendū q̄ be
atus ioannes tripliciter fuit precursor dñi: scz natiuitatis p̄dicatiōis et
passiōis. Fuit em precursor natiuitatis. quia post q̄ cōcepit helisabet ma
ter eius in mense sexto missus est gabriel angelus in ciuitatē galilee. Luce
p̄mo. Quod ex eo patet: quia post salutationē beata virgo maria saluta
uit helisabet cognatā suam: et p̄ p̄sentiā dñi exulauit infans in vtero ma
tris. Et sic constat q̄ beatus ioannes fuit sex mensibus prius natus in mē
dū q̄ christus. Scdo fuit precursor p̄dicatiōis: vt dicit Barth. ij. In
diebus illis ioannes baptista venit predicans baptismum penitētie. Fuit
p̄cursor passiōis vno anno añ passiōē christi. Quare auctor implozat sc̄m
ioannē p̄ gaudijs ab angelo rep̄missis. Dicit em in euāgē. Et multi in na
tuitate ei⁹ gaudebūt. Primo em gausti erāt ei⁹ amici et cognati carnales.
Scdo gaudeat fideles christiani spūaliter: faciētes ignes gaudiij in plateis
Tercio gaudebūt sc̄i de natiuitate ei⁹ eternali. Itē d̄: sc̄issim⁹ hoim: nā
inter natos muliez nō est maior. Vñ b. ioānes d̄: magn⁹ tripl̄r. Q̄ fuit nū
cuius in angelica salutationē. nā post q̄ helisabet cōcepit mēse sexto missus ē
angelus gabriel: tūc b. ioānes ppter p̄sentiā dñi letabatur in vtero matris.
Scdo d̄: magn⁹: q̄ sc̄ificat⁹ est in vtero. De tribus em legit q̄ sunt i vtero
sc̄ificati. Prim⁹ fuit samson. de q̄ lib. Judic. d̄: q̄ angelus venit ad vxorez
mayme. d. cēs ei⁹ q̄ esset paritura filiū q̄ sua fortitudine filios israel guber
naret. Secūdus fuit hieremias. de q̄ d̄: Priusq̄ exires de vtero sc̄ificauit.
Tercio fuit b. ioānes bap. q̄ p̄ncipatū obtinuit. nā in annūciatiōē ei⁹ d̄:
Hic erit magn⁹ corā dño. Tercio d̄: magn⁹ in limbo inferni: vbi sc̄i p̄ies
fuerūt in desolatōē: nō ppter diuturnitatē t̄p̄is: s̄ ppter diuine visionis p̄ua
tionē. et ibi b. ioānes ipsos lentificauit: cito essent inde liberati et angel⁹ as
sociati. P̄mo q̄ fuit maior: scdo maxim⁹: et sic nullus maior eo surrexit.

Ioannes tri
pliciter est p̄
cursor dñi.Ioānes dicit
magn⁹ tripl̄rTres sc̄ifi
cati in vtero.

In festo Joannis baptiste.

Notandū tertio. Auroz ppendēs officiū sc̄i Joānis petiit eū vt mūdet corda. Nam officiū eius est p̄parare viā dñio: vt pr̄z Zach. iij. z Esa. xl. Ipse em̄ interpretat lampas ardēs: qz suis exēplis z doctrinis facit nos ch̄ri stū ardētē amare. quare de ipso d̄r: Surrexit helias quasi ardēs ignis zc̄. Itē legit̄ in scholastica historia: q̄ Joannes euāgelista migravit ad dñm: cuius solēnitates sancta mater ecclesia in terciū diem post natiuitatē ch̄risti celebrare instituit: sed solēnia h̄i Joannis baptiste in suo die pmāserunt: Nec mirū: qz hec dies ab angelo annūciata fuit. Nec dogmatizādū est q̄ euāgelista cessit ioanni baptiste tanq̄ minor maiori. Nec decēs est de hoc disputare q̄s eoz sit maior: qd̄ in exēplo diuinitus est ostensum. Erant doctores duo: quoz vnus baptista: alter p̄o euāgelistā p̄ferēbat. Tandē s̄o lenni disputatiōe inducta quilibet sollicitus erat valde auctoritates z effi caces inuenire rōnes quibz suū posset p̄ferre. Adueniente autē disputationis die quilibet sc̄toz suo emulatoz apparuit dicēs: Bene cōcordes sum⁹ in celis: de nobis nō est disputandū in terris. Tunc doctores sibi inuicē obui⁹ auerūt z oī pp̄lo publicauerūt: dñm benedicētes z glorificātes. Quare nati uitas Joānis baptiste fm̄ magistrū Guilhelmū triplici de cā z rōne ces lebrat. Primo rōne sc̄ificationis in vtero. Vñ dicit euāgel. Prius q̄ te for⁹ mare in vtero cognoui te. Sc̄do rōne dignitatis z officij. Ipse em̄ tanq̄ stella lucifer venit: z eternū gaudiū primo nobis annūciavit. Tertio rōne iocūditatis. Dixit em̄ angelus ad Zachariā: Et multi in natiuitate eius gaudebūt. Itē qz habuit oīm sc̄toz p̄fectionē. z plus q̄ p̄pheta: qz ch̄ristus digito demonstrauit. Etā ap̄s erat: qz missus a deo. Etā fuit marty: qz p iusticia mortē sustinuit. Etā fuit cōfessor: qz confessus est dñm z nō nega uit. Ecce quantis dignitatibz b̄is ioannes exollit̄: quare merito colit̄ et celebrat. Itē qz in via hac triplex munus habuit b̄is ioannes mirabilis gracie. Primo habuit graciā sanctificationis: qz fuit in vtero sc̄ificatus. Sc̄do meruit graciā p̄phetizandi: qñ in vtero matris exultans deū adesse cognouit. Vñ Ch̄rysto. volēs oñdere qualiter fuit plus q̄ p̄pheta dicit: Prophete est merito cōuersationis z fidei p̄phetiā accipere: sed ipse fuit plus q̄ p̄pheta: qz prius fuit p̄pheta q̄ homo. Tertio meruit graciā vt su is meritis matri daret spiritū p̄phetizandi: qñ in vtero eius exultās deū adesse cognouit. Vñ Ch̄rysto. Quis p̄phetaz cū esset p̄pheta p̄phetā faces reportauit. Helias vnxit helisē in p̄phetā: nō tñ graciā p̄phetizandi donas uit. Iste autē in vtero matris existēs sciētiā matri dedit: z etiā fili⁹ in p̄bo cōfessionis apparuit: vt cum nō cognoscebat p̄sonā cognosceret dignita tem. dicens: Unde mihi hoc q̄ mater dñi venit ad me? Ultimo notandū q̄ natiuitas h̄i ioannis bap. a gabriele archangelo hoc mō fuit annūciata. Legit̄ em̄ in scholastica histo. q̄ rex dauid volēs cultū dei amplificare in stituit. xxiiij. sacerdotes: quoz vnus erat maior z summus p̄rifer p̄ vnum annū. Et sic cōtingebat q̄ Zachariās illo anno fuit p̄rifer summus: cui⁹ vxor: vocabat̄ helisabet: z ambo fuerūt senes absq̄ liberis. Cū autē zachariās templū dñi z sancta sc̄toz intrauit: apparuit ei angelus gabriel. p̄ cuius visionē zachariās p̄rerritus erat: p̄p̄m em̄ angeloz est primo p̄terrere: post ea cōsolari. Vñ dixit angelus: Ne timeas zacharia: exaudita est oīo tua. Annūciavit igit̄ gabriel archangelus zachariē se filiū habiturū: cuius nos

De sc̄is Jo anne euāgeli sta z baptista exemplū.

Quare nati uitas Joānis bap. celebrat

De triplici gr̄a Joānis.

De natiuitate Joānis

Propriū an gelorum.

men esset iohannes: qui vinū et sicerā nō biberet: et ante dñm in spū et virtute helie pcedere deberet. Tunc zacharias cōsiderās se esse senē et vxorē eius sterilē: dubitare cepit: et signum ab angelo req̃siuit. Et rñdit angelus dñi: Pro eo q̃ verbis credere noluerat: taciturnitatis plaga pcutieris. Et vt sic modulos loquēte p̃didit. Eius multiplex rō assignat. Prima est venerabilis. Hede: q̃ diffidendo locutus est: iā silentio plecti: vt tacēdo credere discat. Seda rō: vt maius miraculū in natiuitate filij appareret: qñ patri in natiuitate eius loquela reddebat. Tercia: q̃ ipse signū a dño petijt: q̃ taciturnitatē in signū accepit. Quarta: q̃ cōgruū fuit vt ipse vocē amitteret qñ vox clamantis nascebatur: que sibi silentiū imponeret. Sed in natiuitate filij organa vocis recuperauit. Postulauit em̃ pugillare ab amicis: vt scriberet q̃liter puer deberet notari: et scribendo dixit: Iohannes est nomen eius. Et sic loquelā acquisiuit. Postq̃ q̃ helisabet cōcepit: quinq̃ mēibz se occultauit. q̃ dicit Ambro. Partus sui erubuit etatē: ne in senectute vacasse libidinē videret. Mense autē sexto brā virgo maria gloriosa: q̃ dñm iā cōcepit: venit ad helisabet. Et cū saluasset eam: beatus iohannes repletus spūscō sensie filiū dei venisse ad se: et p̃ gaudio in vtero tripudiare et motu saluauit: quē voce nō potuit salutare. Mansit ergo brā virgo cū cognata sua helisabet tribus mēibz: ministrans ei: et natū suū puerū beatū iohannem sanctissimis manibz sepe de terra leuauit et.

Quare Zacharias obmutuit.

In festo Petri et Pauli apłoz.

Petre summe christi pastor et paule gentiū doctor: Ecclesiā vestris doctrinis illuminatā p̃ circum terrę precatus adiunet vester.

Nam dominus petre celoz tibi clauēs dono dedit. Armigerū beniamin christus te scit suū vas electum.

Mare planta te petre christus cōculcare tue dedit charitati. Umbra tui corporis infirmis debilibzq̃ fecit medicinā.

Doctiloquos philosophos te paule christus dat vincere sua voce. Multiplices victorias tu paule christo populos acquisisti.

Postremo victis omnibz barbaris qđ arcē summi pergit culminis: germanos discordes sub iugo christi pacatos iā coacturi.

Ibi neronis feritas principis: apłoz p̃liis plurimis victores diuerse te petre et paule addixerat pene mortis.

In festo ap'loz

Ne crux associat: te vero gladius cruentus mittit chris-
to.

¶ Consequenter auctor noster p ordine festiuitatū describit sequētiās. Et pri-
mo de sanctis aplis Petro z Paulo. In quoz cāico declarat diuerſa mi-
racula p eos facta: introducēs passiōē eoz. Quare cōmēdat brōs aplos
de fructuosa p'dicatiōe: exprīmēs retributiōes muneris p eiusmodi laboz
p'dicatiōe: z cōmendans eos a miraculosa virtutū opatione. **¶** Ordo.

(O petre summe pastor christi: z o paulē doctor gentiū: vester p'carus). i.
v'ra o'io (adiuuet) scz erga deū (ecclesiā). i. cōgregatiōē fidelū (illuminatā
vestris doctrinis). i. p'dicatiōibz (p circuliū). i. circuitū (terre) z vniuersi orbis
(Hā). i. q: (o petre dñs) christus iesus (dedit tibi clauēs celoꝝ) scz p'tatē sol-
uendi z ligādi (dono). i. p dono: z o paulē (christus scit te armigerū). i. gerē
tem sua arma z nomē z scit te esse vas electū). s. q: de ipso dixit dñs anas-
nie in sua p'uersiōe: Vas electionis est mihi iste: vt portet nomē meū corāz
cunctis gentibz. Et o sc'tē (petre christus dedit). i. cōcessit (tue charitati). i.
dilectioni (cōculcare). i. t'gere pedibz z ambulare (mare). i. p aq's (plāra). i.
nudis pedibz tuis: z christus (fecit vmbzā tui corpis). i. pcedentē de te (mes-
siciā). i. sanitatem (infirmis z debilibz). i. cūctis male habētibz. **(O** paulē
christus dat). i. cōcedit (te vincere p'hos doctilogos). i. verbis suis disputā-
tes (sua voce). i. grā spūsc'i: z (o paulē tu acq'sisti). i. acq'sisti (christo mul-
tiplices victorias p p'fos) q's tua p'dicatiōe ad fidē eius cōuertisti. Quare
hic p'ratat materiā passiōis eoz: undē d'c's: **(O** petre z paulē vos (p'g'is)
. i. cū gaudio ascēdis (ad arcē). i. celsitudinē (summi culminis). i. celi (oibz
barbaris). i. infidelibz a fide alienis (victis). i. sup'atis p sanctā p'dicatiōē
vestrā (coacturi). i. cōgregaturi (germanos). i. fratres (discordes) scz in fide:
puta iudeos z gētiles (iā placatos). i. recōciliatos (sub iugo). i. fide (christi.
O petre z paulē) vos exultantes (victorios ap'loz) z excellentes alios ap'los
(plurimis pl'is). i. p multa pl'ia p'dicatiōis z passiōis. nā (feritas). i. crudelē-
tas (neronis p'ncipis). i. impatoris romani (addixerat). i. adiudicauerat (ibi)
scz in vrbe romana (te) petrū z paulū (pene mortis). **¶** Tñ o petre (crux associ-
at te christo: vo). i. sed (gladius cruentus). i. sanguinolētus (mittit te) scz paulū
(christo). i. ad christū p mortē in eternā patriā. **¶** Vocabula.

Summus quandoq; dicitur altissimus: vt summus olympus. i. altissim⁹
mons ille. Quandoq; vero est idem quod maximus: z sic dicitur summus
deus: summa res. Itē qñq; est vltim⁹. Vergil. Venit summa dies. Ecclesia
grecū nomē est: qd latine interpret' cōcio. Inde ecclesiastes. i. cōcionator: v'l
p'dicator. Nec d'r a cleos qd est gl'ia: q: in h' mūdo sum⁹ in tpe gr'e z gl'ie.
Precar⁹ nomē q'ite inflectiōis: a verbo p'cor. Clausis instrumētū est rese-
rādi z aperiēdi clausa seu serata. Armiger q' gerit arma dñi sui: scz hastā
vel gladiū: masculinū est. Benjamin fuit vnus de filijs iacob: minim⁹ na-
tur: de cui⁹ p'genie fuit sc'tis paulus. d'r q' beniamin q'si beniamita. Cōcul-
co a p'bo calco cōponit: calx em' sciat pedis partē inferiorē. Doctilogus z
doctiloqu⁹ adiectiua sunt: q'si referēs doctrinā z sermonē. Philosophus
d'r a philos grece qd est amor latine: z sophos sapiētia: q'si amatoz sapiens

tle. qualem se primo Pythagoras dixit: Cicerone autore in tusculanis.
Germanos discordes romanos intellige: q̄ ori sunt a duobz germanis. i.
fratribz discordibz Romulo scz Remo: q̄ a romulo fuit occisus ppter sal
tium muroz vrbis Rome quē fecit: vt Quidius in fastis testat. Postres
mo aduerbiū est: a post derivatū. Pergo verbū neutrum: cōpositū a p et res
go. Barbarus d̄r ois ille q̄ nō obedit romano imperio. Martialis. Bar
bara pyramidū sileat miracula memphis. Unde Perotū in pncipio Lor
nucopie. De Nerone vide in fine notabilū huius sequentie. ¶ Notabilia
Notandū pmo. Scribit in Apoca. Isti sunt due olive et duo cādelebra lu
centia ante dñm. Ex q̄ p̄z q̄ petrus sūm⁹ pastor appellat. et paulus d̄r dos
croz gentiū. iuxta illud Esa. Posui te in lucē gentiū: vt sis salus illis vsqz
ad extremū terre. Un̄ cū p̄secut⁹ esset christū i tpe sue p̄uersiōis misit dñs
ad eū ananā: dicēs: Uade q̄re saulū: ipse vas electiōis est mihi. Et ideo lo.
brū paulus singulariter d̄r doctor gentiū. Un̄ apls. Cū cognouissent gen
tes q̄ increditū opus esset verū: q̄ opatus est petro in aplatu: opatus est et
mihi inter gentes: et cognouerūt gratiā q̄ data est mihi. Quare paulus in
terp̄rat q̄si os columbe: plus em̄ omnibz laborauit. Scdo interp̄rat chari
tas victoriosa: ap̄le em̄ dixit: Quis infirmatur: et ego non infirmor? Tertio
interp̄ratur miraculum electoz: vt diximus supra in festiuitate conuer
sionis eiusdem: in sequentia q̄ incipit: Dixit dñs ex basan. Quarto in
terp̄rat manus operosa. q̄ legit q̄ p vnā partē dei p̄dicationi insistebat: et
alia parte ad victū acq̄rendū laboribz se instituit. Quinto interp̄rat q̄si cō
tēplatio diuinorū: q̄ raptus fuit in terciū celū. De q̄ Barthi sic⁹ egregiū
cōscripsit tractatū. Sexto interp̄rat humilitas. vñ de seipso dicit: Ego
minimus ap̄loz: q̄ ecclesiā dei vltra modū p̄secutus suz. Notādū scdo
q̄ sc̄tis petrus multa sc̄tis noia. P̄mo em̄ d̄r petrus: a firmitate petre:
q̄ firmus fuit fide sicut petra: et durus sicut lapis. Cū em̄ dñs interrogas
uit p fide philippū: Quē dicūt hoies esse filiū hois. i. marie. Aliq̄ dixerūt
ioannē baptistā: aliq̄ hieremiā vel vnū ex p̄phetis. Sed brū petrus r̄dit
Tu es christus fili⁹ dei viui. Et post multas cōmēdatiōes p retributione
dare sibi clauēs regni celoz. q̄ dictū est ei: Qd cūqz ligaueris sup ter
rā: erit ligatū et in celis. Scdo vocat simon: q̄si sine malo vel q̄si simplex:
q̄ floruit in simplicitate et simplici intētiōe deo seruiuit. Tertio vocat ba
riona q̄si fili⁹ colūbe ppter simplicitatē. Quarto vocat cephas: qd̄ interp̄
rat caput latine. q̄ fuit p̄nceps oim ap̄loz et caput christianitatis. Habet
q̄ sc̄tis petrus tria noia p̄ncipalia. i. simon: petrus et cephas. q̄ noia nō res
sed voce tñ sunt diuersa. Un̄ cephas est grecū: petrus yō latinū: simō he
braicum. Nec autē tria nomina habent fm̄ diuersa ideomata aliquid ad
designandū specialiter: q̄ diuersorum ap̄stolorū futurus pastor esset. Un̄
simon interpretatur obediens: petrus agnoscens: cephas vero firmitas vl
caput. quia sanctus petrus fuit obediens in p̄ceptis: agnoscens in cre
dendo firmus in predicando vel in aduersis. Fuit etiā obediens deo pas
tri. Unde in actibus ap̄stolorū legitur: Oportet magis obedire deo q̄
hominibz. Item fuit agnoscens deitatem et filiū dei: quando dixit ad
iesū: Tu es christus filius dei viui. Et n̄z fuit firmatus a spiritu sancto
Un̄ Dauid. Verbo celi firmati sunt. i. ap̄stoli firmati sunt per filiū dei

De sc̄to pau
lo.

De nomibz
sancti petri

In festo apłoz

Paulus &
beniamin.

De virtutib
Petri.

Resuscita
tio bñ Ma
terni.

De simone
mago.

Quā autē paulus dicit beniamin intelligit q̄ ipse fuit de tribu beniamin: vt per se attestatur in epla ad Corinth. dicēs: Ego sum de tribu beniamin: & minimus apłoz: & nō sum dignus vocari apłs. Et alio vocat beniamin: q̄ legit in Gen. qñ iacob patriarcha bñdiceret filijs suis: & cū venisset ad beniamin dixit: Lupus rapax de mane comedit predā: sed de vespere diu dit spolia. Hec autē pphētia cōpleta est in bñō Paulo: qui mane. i. ante con uersionē comedit predā. i. psequēbat chřstianos: sed de vespere. i. post cō uersionē diu sit spolia. i. fidē catholicam populus p̄dicabat ipsos info: mā do. Et q̄ vocat beniamin. i. armiger chřsti in ope p̄dicatiōis. Notandū tertio q̄ beati apłi cōmēdant duplici p̄tute. Primo em̄ cū discipuli essent in naufragiō sup mare: tūc Ioannes vidit iesum stantē in litore maris: et dixit Petro: Dñs est. Et cū petr⁹ vidisset dñm dixit: Tu es dñe: iube me venire ad te super aquas. Et cōtinuo petrus misit se in mare: & ambulauit sup aquas sicis pedib⁹. Et cū dubitasset statim cepit submergi. Et sic chřstus rephendit petrum dicēs: Hodice fides tua dubitasti: Qd habes Ioannis. xxi. Circa secundā virtutē legit in Actib⁹ apłicis: ca. vi. q̄ tanta erat virtus eoz vt ex vmbra apłoz sanarent infirmi in lectulis suis: & hoc virtute spūs sancti. Et ppter prerogatiuā dignitatis illud scđo petro est col latū p̄ ceteris: qui adueniēs quēcūq; obumbraret sanitati p̄stine est resti tutus. Et q̄uis plures virtutes miraculose bñō petro ascribant: tantē pter enumeratas multis alijs est decoratus. vt dicit Chřstosto. Hic sup mare ambulauit: & a dño clauēs regni celoz recepit: & staterā in ore piscis inues nit: tria milia in vna p̄dicatiōe cōuertit: ananie mortē p̄dixit: puellā resuscitauit: corneliū baptizauit: paralyticū curauit: dñi transfiguratiōe electus est: ab herode incarcerationat: ab angelo liberabat: indumentū eius fuit tūm ca cū pallio: & nil aliud requisit. Ecce quantis virtutib⁹ coruscat apłus gloriofus. Refert nāq; bñs Clemēs de vita ipsius: q̄ semp sudariū porta bat q̄ fluentes lachrymas tergebat qñ memorabat dulcis allocutiō. s. chři sti & diuine p̄sentie: vñ p̄ nimio amore lachrymas cōtinere nō poterat. Itē legit: Dum vna dierū bñs petrus duos discipulos ad p̄dicandū misisset seruatiū scz maternū: q̄ cū p. xx. dietas iuissent: bñs maternus defunctus est. Seruatiū s̄o ad beatū petrū rediēs quid sibi accidit intimaui. Cui bñs petrus dedit baculū suū: p̄cipiēs vt sociū eius baculo tāgeret: qd cū fecisset ille q. xl. dieb⁹ mortuus fuerat viuus surrexit ad tertium lapidē ab vrbe argentina in pago noie Eloy. Tandē ad Treuerim veniēs inuenciū sibi officiū p̄dicatiōis diligēter pegit: vbi in dño mori: sepultus apud sanz ctū Harthā. Eo tpe erat in hierlīm quidā magus noie simon: qui se viam veritatē & virtutē dei dicebat. Un̄ dixit: Adorabo: vt deus: q̄ ego suz ser mo dei: ego speciosus: ego paracletus & omnipotēs. Fecit em̄ Dionysio au tore lapides ridere & cantare: fuit & potēs volare p aera: nouas facere ar bores & lapides in panem mutare: in igne sine lesione durare. Hic volens disputare cū bñō petro: & ostendere q̄ ipse esset deus: statuto die venit pes trus ad locū certaminis. & stantib⁹ cunctis dixit: Pax vobis fratres: qui veritatem diligitis. Cui simon: Tua pace opus nō habemus. Cui petrus ait: Cur times audire pacē? vbi em̄ par ibi veritas. Dixit simō: Nihil est qd dicis: si ego ostēdā tibi deitatis potētiā repēte adorabis: quia ego sum

petra vi
malefici
perrexer
bat: vbi
binas p
fione q
ro te p
banura
tare q
aut petro
moitū
ceret: v
petrū. Pe
bulet & lo
retur sim
ge dixit:
Sana est
gister em̄
De q̄ vid
ro. Legit
pagū: vbi
pit vbi
p̄sentia
specie pe
ro aut no
de chřsti
q̄ volebat
paulus p
audiret: f
te nero m
dixit por
beatū pa
liens cla
ad vesti
salcauit:
uamen. &
pastor in
notū in
ciaffer di
libreapu
Linc aut
ra eoz di
pedes co
gat. Qd
co & sus

prima virtus oia potēs facere. Contra quē Petrus disputauit: et oia eius
malesicia detexit. Uides autē Simon q̄ lecto ap̄lo resistere nō posset: om̄a
perrexit: vt ibi tanq̄ deus adoraret. Quod p̄cipiēs br̄s Petrus ip̄m seq̄
bat: vbi suis p̄dicationib; multos hoies ad fidē cōuertit. Et q̄tuor cōcus
binas p̄fecti agrippe p̄ferim ad fidē cōuertit. Vñ p̄fectus cōmōtus occa
sionē q̄rebat p̄ra petri. Dehinc dñs apparuit petro dicēs: Simon et Ae
ro te p̄dere cogitā: ne timeas. q̄ ego tecū sum et eruā te. Simon autē ama
batur a nerone: q̄ vite et salutis custos ponebat. Tādē simō fecit se iactis
tare q̄ posset mortuos suscitare. Vñ accidit quendā iuuenē mori. Vocat̄
sūt petro et paulo cū simone hanc sententiā cōfirmarūt: q̄ iste occideret q̄
mortuū suscitare nō posset. Simon dū sup mortuū incantatiōes suas exer
ceret: visus est defunctus caput mouere. Vñ hoies clamauerūt lapidādū
petrū. Petrus autē imperato silentio dixit: Si uiuit defunct⁹: surgat et am
bulet et loquat̄: alioq̄n sciat̄ esse fantasma et deceptionē. Dixitq;: Sepa
retur simon a lecto. Et mox puer imobilis p̄mansit. Petrus autē stans a lō
ge dixit: Adolēscēs in noīe iesu christi nazareni crucifixi surge. Qui statim
surrexit et ambulauit. Lūc; ppl̄s simonē magū uellet lapidare dixit petr⁹:
Satis est illi ad penā q̄ cognoscit se esse superatū in arte sua magica: ma
gister em̄ noster docuit nos bonum p̄ malo reddere. Et sic euasit illesus.
De q̄ vide Egesippū n̄m p̄ nos vulgari sermone donatū. Notandū q̄
ro. Legit̄ in ap̄loz actib; q̄ br̄s Paulus qñ venit athenas intrauit areo
pagū: vbi viguit studiū philosophie sub dionysio. vbi sanctus paulus ince
pit disputare de resurrectione mortuoz: et p̄hos atq; magistros deuicit. q̄ i
p̄sencia hominū miraculosa opatione iuuenē mortuum suscitauit. Nam in
specie peregrini ueniēs: acq̄siuit multiplices victorias ip̄oz populoz. Ae
ro autē nondū erat imperio cōfirmatus: qui audiens q̄ de lege iudeoz et fi
de christianoz inter paulū et iudeos q̄stio habebat: nō curauit. et sic paulus
q̄ volebat libere ibat et p̄dicabat. fama autē ueniente inter iudeos q̄ sciti⁹
paulus p̄dicaret: quidā iuuenis pincerna regis neronis vt paulū cōmodi⁹
audiret: fenestrā ascēdēs: vbi obdormiēs decidit et expirauit. De cui⁹ mor
te nero multū doluit. Hunc br̄s ap̄ls resuscitauit. Qui suscitatus tantaz
dixit potētā virtutē et ueritatē de deo. Vñ rex nero multū cōmōtus iussit
beatū paulū dextruncari. Et post decollationē caput ipsius trina vice resis
liens clamauit: O iesu christe miserere mei. De cui⁹ corpe vnda et lac vsq;
ad uentimentū militis exiuit: et postea sanguis effluxit. Et vbiq; caput
saltauit: fons aquaz emanauit: qui hodierna die multis infirmis p̄stat ius
uamen. Vñ br̄s Dionysius de inuentione capitis sc̄i Pauli dicit: q̄ qdā
pastor inuenit caput ap̄li in campo: et ip̄m iuxta ouile posuit: vbi singulis
noctib; ineffabiliter candelescebat. Qd cū ipse ep̄o et alijs fidelib; enun
ciasset dixerūt: Vere hoc est caput sc̄i pauli. Egressus ē ep̄s cū alijs fide
lib; caput ap̄li cum magna solēnitare attulit: et corpori cōiungi tentabat.
Tunc ait quidā patriarcha: Scimus qm̄ multi fideles sunt occisi: et cap̄
ta eoz dispersa sunt: dubiū est an sit caput ap̄li. Cui ep̄us: Ponamus ad
pedes corpis orādo ad dñm: vt si caput suū est cōuertat corpus et caput iū
gat. Qd cū oib; placuisset: et in orationib; p̄seuerantib; corpus se uertit illi
eo et suo capiti se cōiunxit. Sicq; oēs deū b̄ndixerūt: et hoc esse caput sc̄i

De br̄o Pau
lo et ei⁹ gestis

De inuentione
capit⁹ sancti
pauli.

In festo visitationis

De passione
Petri apli.

apli pauli veraciter agnoscebant. Et hec de passio e beati pauli: videnda
nunc de passione petri. Dicit beatus Hieronymus qd simon magus qda die
excelsam turrim ascendit: et inde se deiciens cepit volare p aera. Qd perci
piens petrus adiuravit angelos sathane qd eu p aera ferebant vt eu dimitte
rent. Qui mox dimissus cecidit: et fracto collo expiravit. Quod audiens
nero multu doluit: et petru perdere cogitavit. Qui a ministris neronis apli
prehensus pfecto agrippe p'sentabat: vbi iussus est crucifigi. Petrus aut
eu vidisset crucē ait: Qd crux adoranda caput meū in terra debet declinari
et pedes ad celū erigi. qz nō sum dignus esse in cruce sicut dñs meus. et
capite deorsum et pedes sursum me crucifigite. Tunc illi crucē verterunt
pedes sursum caput aut deorsum posuerūt. Tunc petrus de cruce ait: Qd
dñe diu optavi martyrizari: sed rectus crucifigi nō v'surpavi. Tūc petrus
gratias agens dño emisit spiritū. S. dubitat: verū beati apli petrus et
paulus eodem die passi sint. Et rñdit Hieron. q sic. qz in epla Dionysij
babet: q vno die passi sunt vt pariter ad christū pervenirēt: et vno loco vt
vnus ab altero cōpatiētiā caperet: vna p'secutione: vt equalis crudelitas
ambos cōstringeret. Licet aliqui dicant diuersis locis. Th dñ: Ense coro
nat paulus: cruce petrus: eodē Sub duce luce loco: dux nero: roma locus.
Ense sacrat paulū: pax lux lux v'bs cruce petru. Ultimo notādū q lra
dicit germanos discordes: p q's intelligit iudeos et grecos. De q Hieron.
in plogo ad Roma. ait: q iudei et greci erant discordes: litigando inter se
quis illoz esset nobilior et p'pinq'ior saluti eterne. Dicebāt em iudei se nos
biliores et p'pinq'iores eterne vite: qz christus erat ipsis missus et ex eis na
tus. vt p'z in euāg. Salus ex iudeis orta est. Dicebant aut greci: Missus
est nobis saluator ad salutē: quā vos nō p'pendistis: qz saluatorē in ligno
crucis suspendistis. Nos aut nescij: statim em eu vidimus credidimus: et
ergo p'pinq'iores sum' redēptiōi eius. Quo stante litigio brūs apls misit
eis litteras et epistolā: p quā eos informaret et p'cordes faceret. Itē dñ i lra
Heronis feritas. qz Hero fuit crudelissim' hominū. Cū em Seneca mas
gister suus spectaret mercedē sui laboris cōdignā: ait ad ipm: Intancū te
timeo inquantū icus gladij me ledere posset: vt puer cōsueu' te metueret:
ergo statim morieris: qz nō te viuere patiar. Dixitqz Seneca: Si mori me
oportet: eligam mihi genus mortis. Cui ille: Festina eligere. Et Seneca
in aqua balneo facto viroqz brachio se minui fecit: et p'pter nimā sanguis
emissione vitā terminauit. Unde Sutoriu in vita Heronis.

De discor
dia iudeoz et
grecor.

De Herone
et Seneca.

In festo visitationis Marie.

Ueni precelsa domina Maria: tu nos visita: egras
mentes illumina per sacra vite munera.
Veni saluatric' seculi: sordes aufer piaculi: in v's
itando populū pene tollas periculum.
Veni regina gentiū: dele flammās reatuū: dele quodcūqz

Deum: da vitā innocentium.

Veni vt anum visites: maria vires robores virtute sacri
imperus: ne fluctuetur animus.

Veni lux stella mariū: infunde pacis radiū: exultet cor in
gaudium iohannis ante dominū.

Veni virga regalium: reduc fluctus errantiū ad vnitatem
fidei: in qua saluantur celi.

Veni deposce spiritus sancta dona propensius: vt dirī
gamur rectius in huius vite actibus.

Veni laudemus filiū: laudemus patrē vnicū: qui nobis
det auxilium.

Hec sequētia canit ob honore z reuerentiā virginis gloriose in festo visita
tōis eius dē: dicēs. ¶ Ordo. (V) p̄cella dñā maria tu veni z visita nos)
scz visitatiōe sp̄iali (z illuminā egras mētes) n̄fas (p̄ numina). i. munera (sa
tra vite) scz eterne vel salutaris. (V) saluatricē seculi. i. vniuersi orbis (veni
z aufer sordes piaculi). i. peccā n̄ra dele (in visitādo populū tollas periculū
pene). i. asperitatē inferni. (V) regina gentiū veni: z dele flāmas reatū: n̄a
culpe n̄re incendiū vel stimulū peccati (z dele q̄dcunq; deniū). i. erroneū (z da
vitā innocentū). i. simpliciū (veni o maria vt visites anum) scz vetulā ant
quā vt helizabet. (V) maria robores. i. p̄fortes (vires virtute sacri imperi)
. i. spūs aduētiēs (ne alius fluctuet). i. vacillet. (V) stella lux mariū. i. aq̄z
(veni z infunde radiū pacis). i. splēdore gr̄e (cor iohannis) baptiste (exultet i
gaudiū ante dñm). i. existētē adhuc in materno vtero. (V) virga regalū. i.
regū (veni z reduc fluctus errantiū). i. mitiga z seda tēpētatē: z reduc (ad
vinitatē fidei) ne multis dñs inferuāt (in qua) fide (saluant). i. b̄ficant (celi
ci). i. ciues in celo existētes. (V) maria veni z deposce p̄pensius. i. mitius z
velocius (dona). i. munera (sancti spūs: vt dirigamur recti in actib; huius
vite). i. n̄re. (V) maria veni p̄ tuā visitatiōē. i. vt (laudemus filiū) tuū: z ve
(laudemus vnicū patrē). i. eius deū oipotētē (q̄ det nobis auxilium). i. adiuto
riū in aduersitatib; oib; Amē. ¶ Vocabula. Maria syriace interpretat
dñā: s; hebraice stella maris. Sordes est imūditia. Inde sordeo. Ver. qm̄
sordēt tibi munera n̄ra. i. nō placēt: s; imūda vident. Piaculū est peccatū: et
etiā purgatio p̄ peccō facto. Reatū est culpa vel crimē: a noie reus. Glide
Joannē mirāculatū in. xij. q̄stioib; Anus q̄rte decli. est verū mulier. Bū
amēcula diminutiū. Fluctuo vel fluctuos d̄r indrūter p̄ erro vel moucor:
S; fluctuo est magis in vsu. Ver. Vario curaz fluctuat estu. Propendo
p̄cat iclino. Inde p̄pēsus. i. inclinat. Quirit. Ille p̄pēsus erat i amorē tuū
Lice. Propēsus i calamitosos debet esse b̄ficētia. Hinc aduer. p̄pēse p̄
pensius. i. magis. ¶ Notabilia req̄re in alijs festiuitatib; beę Marie.

In translatione

De suma presulum: et o christi gemma meritis in-
clerta virtute lucida. Nos audi tua festa colentes
annua mundo celebra.

Alme pater vox nostra te cantat laude sonora. Tu p no-
bis spes nostra martine deo supplica.

De asia notū in europa laudat omnis et aethrica gēma cē-
li fulgidissima. Te gallia et patrē francia tua supplex ac fri-
sia colit te fide catholica.

Qecis das viam mutisq; loquelam: tu nos adiuua. Dun-
dans immunda qui fugas demonia: nos hic libera.

Qui suscitator trium mortuorū fueras: laxa nostre mentis
vincula. Qui infirma iam curasti corporū plurima: sana no-
stre mentis vulnera.

Qui christū tua chlamyde partita tectū videras nocte se-
cunda. Fac prece criminum vt soluat nobis debita christi
gratia.

Laus tua christus erat: quē tota semp mēte colebas: hūc
pro nobis imploza. Ut lapsis remedia tribuat: prestans cul-
pis veniam: hec precibus impetra.

Lux sup te effulsit angelica dum libas mystica: nos p te
protegat christi dextera. Mortis metam qui tuis pduxeras
nil mortē trepidans: a morte anime tu nos libera.

Traiecti te chorus flagitat martine presulem cum clero
deo cōmenda. Per sua nos vt suffragia mereamur perfrui
iam tecum luce superna.

Hec sequentia canit in translatione beati Martini epi in quibusdā ec-
clesiis gallie et partiū inferiorū. Cuius hic erit sensus. Ordo. O su-
ma presulū auc) scz q hoc omē habes adunatū in summa qd aliū in specie.
Vel lege: summe pfulū. i. excelsē meritis et dignitate. (Eia o gēma) scz nos-
bilis et pciosa (christi). i. dei verī et eterni (inclerta meritis). i. existēs venera-

bilis ppter tue vite sanctitatē z merita: ac existēs lucida). i. transparēs (vir-
tute) scz tua (audi). i. exaudi (nos colentes). i. celebrātes (tua festa) scz trāssa-
tionis (celebrua). i. colenda (mūdo). i. hoibz hui⁹ seculi (annua). i. singulis an-
nis. (O alme pater martine nra vox cantat). i. celebrat (te sonora laude). i.
summo cultu. (O martine spes nra tu supplica p nobis deo). i. intercede
p nobis apud oipotētē. (Te o fulgidissima gēma celi). i. splēdidissima mar-
garita (tanq̃ notū). i. cognitū (in asia atqz europa z aphaica). i. in tribz mun-
di partibz: z p hoc in vniuerso terraz orbe (laudar). i. collaudat (ois) scz hō
mortalis. (Gallia colit). i. venerat (te vt patrē). i. singularē adiutorē z patro-
nū (ac tua francia) scz regio gallica (ac frisia) pinnia illa (colit te supplex)
. i. deuote z suppliciter (catholica fide) scz christiana. Quia (das). i. largis
(cecis viam) scz qua ambulent: auferēdo cecitatē z oculos aperiendo: z tu
das (loquelā). i. sermonē (mutis). f. q̃ loqui nesciūt: (tu) etiā o brē p̃sul marti-
ne (adiuuā nos). i. sis nobis adiutorio (mūdans). i. purificans (imūda). i. im-
maculata (q̃ fugas). i. exterminas (demonia). i. spiritū malignū (libera nos
hic) scz in hoc mūdo vel loco. Tu (q̃ fueras suscitator trūi moruoz) nam
tres adolēscētes resurgere fecisti apud Thuronā: ideo (laxa). i. solue (vin-
cula nre mentis). i. anie: q̃ p pctā ligata est a demone: z tu (q̃ iā curasti plus
rima infirma corporoz). i. multas infirmitates (sua vulnera nostre mētis). i.
anime pctā dele. Tu (q̃ videras secunda nocte). i. seq̃nti (christū tecū) vel
tectū (tua parita chlamyde). i. diuisa z scissa veste tua (fac vt tua p̃ce). i.
oratiōe (soluat nobis gratia christi debita criminū). i. reatus culpe nostre.
Nā (christus erat tua laus: quē) christū (semp colebas). i. oī tpe diei z noctis
venerabarīs (tota mente). f. z auditate ac intētiōe cordis (hunc) christum
dñm (imploza p nobis). i. intercede (vt tribuat). i. donet z pcedat (lapsis). f.
sua recta iusticie (remedia). f. salutaria (p̃estans veniā). i. indulgētiā p̃ce-
dēs (culpis). i. pctis nris (hec impetra p̃ceibz) scz tuis. quia (angelica lux). i.
splendor vt globus igneus (effulsit). i. emicuit z apparuit (sup te). i. sup cas-
put tuū (dū libas). i. offers (mystica) scz munera sacra altaris (dextera chris-
ti) dei veri z eterm aē omnipotētis (p̃egat). i. defendat (nos) pctōrea (p te)
. i. ppter tua merita. (Qui p̃dixeras tuis). f. famulis z tecū habitantibz (metā
mortis). i. terminū vite tue (nil trepidans). i. timēs (mortē) scz tēporalē (tu līz
bera nos a morte anime). i. ab eterna dānatione eripe. (Thorus traieci). i.
cōgregatio fidelīū ecclie traiectionis (flagitat te). i. dep̃cat tuā sanctitatez:
(o martine cōmenda p̃sulē). i. episcopū (cū clero) scz suo (deo) omnipotēti. f.
(vt nos p tua suffragia). i. intercessionē z p̃ces (mereamur p̃frui). i. possides
re (iam tecū superna luce). i. claritate celesti in brā patria. Amen.

¶ Vocabula. Summa substantiue est collectio rez. Vergi. Nauiger hec
summa. Annuus. i. singulis annis veniēs: vt annua festa. Etā annu⁹ dī
p̃ncēs ad annū: vel faciēs annū: vt annuū tēpus. Almus dī: venerabilis
vel egregius z sanctus. Totus orbis terre diuidit̃ in asiā europā z apha-
cam. Nā asia habet mediū orbē: incipiēs ab oriente. Alterā partē orbis di-
uidunt europa z aphaica. Sed europa maior est: habens greciā italiā gal-
liā germaniā daniāz angliā z hispaniā. Gallia incipit ab italia inter ger-
maniā z hispaniā. Francia pars est gallic inferior. Chlamys idis. est ves-
tis militaris: ein mantel. Unde chlamy dula diminutiū: vt est videre apō

Obis diuis
sio.

In diuisione apłoz.

Beroaldū in asino aureo Apulei phi. Partioꝝ partitio. i. partes facio vñ diuido. Vergi. Hinc portū petiit: et socios partit in oēs. Unde bipartio: triptio: ipartio vel imptio. Impetrare est efficere vel acq̃rere: ab in et patro qđ est facio. Libare. i. gustare vel attingere. Vergi. Vlla nec animā libauit quadrupes. Idē. Vscula libauit patrie. Etia fecit offerre. Idē. Dixit: et in mensa latinū libauit bonoꝝ. Liba sunt panes immolatiū. Nā vt dicit Perottus in Cornucopie: liba dicte sunt placentie ex farre et melle: deoꝝ sacrificijs apte: reu. lebknoch. vt testat Quid? .j. fastoꝝ. Vera est terminus. Unde verbū metoꝝ artis. i. pono. Etia meta est inferioꝝ pars mole. Suffragia sunt preces p alio: vel voces in electione. Suffragari em̃ est voce iuuare aliq̃ue ꝛc.

In diuisione apostolor̃ seq̃ntia.

Ali enarrant gloriā dei filiū verbi incarnati: facti de terra celi. Hec em̃ gloria soli dño est congrua. Nomen est cuius magni consiliū angelus.

Illud consiliū lapso homini auxiliū est antiquū et profundum et verū factū: solis tm̃ sanctis cognitum.

Cum angelus iste homo nat⁹ ex muliere: imortalē ex mortali: de terra fecit celū: ex homine angelum.

Hic est dñs exercitū deus: cuius sunt angeli missi in terram apłi. Quibus seipm̃ viuū prebuit resurgens: in multis argumentis pacem mortis victoꝝ nuncians.

Pax vobis: ego sum inquit: nolite iam timere: p̃dicare verbū dei creature omni coram regibus et principibus.

Sicut misit me pater et ego mitto vos in mundū: estote ergo prudētes sicut serpētes: estote vt columbe simplices.

Hanc sequentiā bñs Grego. edidit ob reuerētiā et honoꝝe bñoꝝ apłoz vt diuisi erant p totū mūdū. In qua declarat cōmendationē mittentis. s. ff̃ dei. Proseq̃ndo aut̃ intentū q̃rū ad ministeriū oim̃ apłoz p totū mundū missioꝝ ponit quandā p̃phetiā: quā assūmit loco themat̃. q̃ scribit ps̃. xviii. Et applicat eā ad ipm̃ mittentē apłos: imponēs ei nomē: q̃ debet vocari deus magni cōsiliū angelus. Dicens. Ordo. (Celi). i. apłi facti celi. i. celestes hoies (de terra). i. de hominib⁹ terrestrib⁹ (enarrat). i. p̃dicāt (gloriā filiū dei verbi incarnati) sc̃z christi q̃ est homo factus. Em̃ (i. qz̃) (hec glia) sc̃z p̃dicationis sc̃toꝝ apłoz (est congrua). i. cōueniēs (solū dño) sc̃z deo gms nobis ex

hipotenci(cuius) scz dñi(nomen est angelus).i.nuncius(magni cōsilij) scilz
 fecit trinitatis:z(istud) scz cōsilij existēs(auriliū boi lapso).i.pdico(est ant
 qui z pfundū z cognitū solis sanctis:z est factū verū cū iste angelus).i.fi
 lius dei(hō natus)est(ex muliere)scz beata virgine(fecit imortale ex morta
 li:z fecit de terra).i.de terrestribz(celestis).i.celestes(z fecit angelū ex hoie)
 Un cōsequenter per tractando materiam principalē de diuisione apłoz ait:
 (Hic) scz filius dei(est deus z dñs exercitū).i.multoꝝ populoz z turbaz:
 (cuius) filij dei(apostoli sunt angeli).i.nuncij(missi in terrā).i.in totū mun
 dū(quibz) scz apłis filius dei(resurgens prebuit).i.manifestauit(seipm vis
 uum in multis argumentis).i.pbationibz: existens victor mortis z nūciās
 pacem) scz apłis(inquit).i.dixit(pax vobis:ego sum) scz qui loquor vobis
 (nolite iam timere) ite z(pdicare).i.annūciare(verbū dei).i.filiū z fidē chri
 sti(omni creature) scz rōnabili:hoibz scz(corā regibus z principibz).i.potes
 statē habentibz.(Ego mitto vos in mundū).i.obem terraz(sicut misit me
 pater) scz celestis(ergo estote prudentes).i.sapientes(sicut serpētes: z simo
 plices sicut columbe zc. ¶ Vocabula. Celū qñqz dicit tota dei machi
 natio noie mundus.qñqz est aer:qñqz locus beatoꝝ. Est etiā summitas
 oris:alio noie palatū. Est etiā instrumentum celandi vel sculpendi. Vide
 Pliniū in principio secūdi libri sue naturalis historie. Incarnatus dicit
 caro factus:vt homo. Cōgruus.i.cōueniens vel aptus:a verbo congruo
 qd feat cōuenio. Teren. Mulier mulieri magis cōgruit. Angelus inter
 pretať qñ nuncius de celo missus.ab ana qd est sursum: z gelon nūciatio:
 quasi de sursum veniens nunciū. Apłs est grecū nomen:latine dicit mis
 sus vel legatus. Argumentū est idē qd probatio.a verbo arguo:qd pprie
 feat probō. Plautus: Nō ex auditu arguo vos. Omnis creatura dī hō:
 qui cū omni creatura habz participationē. Inquit verbū defectuū:nihil
 habet nisi inquit z inquā in futuro z inquires:interdū inquit. vt est apd
 phm. Dicit z inquit vt est apud Apuleiū:in eodē scato. ¶ Horabilia.
 Scribit in lib. Esaiē: Qui sunt hi qui vt nubes volant: z quasi columbe
 ad fenestras suas? Hec sunt verba admiratōis pphetaz z angeloz: quibz
 datū est longe puidere virtutē doctrine z pdicationis apłice. In quibz pn
 cipaliter duo tangunt. Primo celestis prudētie sublimitas. Scdo imacu
 late puerfatiōis humilitas. Primū tangit cū dicit: vt nubes volant. Vbi
 notandū q sancti apłi post ascensionē dñicaz missi in oēm terrā volauerūt
 in celeritate z alacritate vt nubes. Fuerūt em̄ humidi roze gratie celestis
 vt nubes nouelle:ortū irrigando.i.fidelē populū a praua fide reuocando:
 z fideles absqz terroze desperatōis fideliter cōsolādo. Primū declarat:qz
 in nube p̄supponit humiditas pueniēs ad irrigādū.vñ i li. Sapie scribit:
 Irrigabo ortū meū:z exaltabo mei partus fructū. Scdo apłi dicunt nus
 bes ipsos fideles a caumatibus concupiscentie defendendo. Un ipsi des
 signantur per nubem in qua apparuit dñs noster iesus christus euz dixit
 filios israel ad terram sanctam. Nam in die precessit eos in nube:in nocte
 precessit eos in columna nubis. Un scriptum est: In die illa erit eis vms
 braculum:z saluabit eos ab estu turbine z pluuia. Et sicut nubes defens
 dunt nos a caumatibus solis:sic sancti apostoli dereliquerūt z dimiserunt
 nobis exēpla virtutū z doctrinaz:qñ defendim⁹ nos a caumatibz pctōꝝ

De apłis
thema.

Apłi nubes
dicunt.

In diuisione ap'loz.

Tertio dicunt nubes populū a terroze desperationis cōsolando. Dicit em̄ Grego. sup h euāgely. Erat autē aspectus e' sicut fulgur. q' ppter aspectū fulgur custodes p'territi sunt timore: s'z cādor vestimēti apparēs mulierib' remouebat ab eis pauore z terroze: ita q' p'territe nō sunt. Per istā nubē intelligunt aph'i: qui terroze desperationis populoz multoz remouerūt: z spīritū cōsolatiōis infuderūt. Secdo cōmendant ex immaculate cōuersationis humilitate. cū dicūt: Volauerūt ad fenestras suas. i. ad celestē requiē. qz columbe sunt vitā immaculatā ducētes. Et hunc cōcordat doctrina saluatoris n'ri: cū dicit ap'lis: Estote prudētes sicut serpentes: fidem p'dicandoi estote simplices sicut columbe: immaculatā vitā p cōuersationis simplicitatē habendo. Et qñ ap'li hanc p'udentiā z vitā immaculatā susceperūt: post missionē sancti spūs tūc in omnē terrā diuisi sunt. Ideo in laudē hui' missi omis z diuisionis p'sens seq̄ntia est cōpilata. Notādū secdo. Sancti ap'li dicunt celi ppter quasdā cōditiones seu p'prietates celoz eis cōueniētes: qz celū est totū p'imū: natura simplicissimū: essentia subtilissimū: quantitate maximū: qualitate lucidissimū: figura sphericū: incorruptiōe solidissimū: situ supremū. Et he cōditōes attribunt ap'lis. Ipsi em̄ fuerūt primi chri'stū sequētes. Vñ christus dixit eis: Vos q' secuti estis me. Secdo fuerunt simplices in ore. Vñ christus dixit eis: Estote prudētes sicut serpentes: et simplices sicut columbe. Tertio fuerūt subtilissimi in intelligendo. quare christus dicit eis: Vobis datū est nosse mysteriū regni dei. Quarto fuerūt in q̄ntitate platiōis maximi. vñ saluator dixit eis: Sedebitis sup sedes iuz dicantes. xij. tribus israel. Quinto fuerūt in qualitate p'dicatiōis lucidi. vñ christus dixit eis: Vos estis lux mundi. Sexto fuerūt figure spherice. vñ inter oēs figuras figura spherica est capacissima oīm figuraz. Sic z ap'li fuerūt spherici z figure spherice: rōne motus eoz p vniuersum orbem. In omnē em̄ terrā exiuit sonus eoz. Seprimo fuerūt in cbaritate incorrupti: vñ christus dixit eis: Vos estis qui mecū pmanistis in tērationib'. Octas uo fuerūt sup'ni. quare dixit eis christus: Gaudete z exultate: qm merces vestra copiosa est in celis. Et ppter has cōditiones iam enumeratas in littera dicit sc'ros ap'los esse celos: assumēdo dictū Dauid: Celi enarrāt gloriā dei. Itē dicit in l'ra: verbi incarnati. vbi tangit dictū Joannis: Et verbi caro factū est. Secdo dicit: facti de terra celi. qz christ' ap'los terrenos z mundanos mira scititate z mozi cōuersatione celestes fecit. qre dicit in euāge. Ego vos elegi de mūdo: vt fructū afferatis in parietia. Notādū tertio. Christus dicit angelus magni consilij: p figurā que habet fieri qñ hu mane passiones attribunt celestib' z diuinis. Cū em̄ cōsiliū sit de reb' naturalib' z passibilib': q' subiacēt nostre voluntati: tūc constat q' cōsiliū non cadit in deū. Non em̄ habet opus cōsiliij de aliquib': cū oia nuda z aperta sunt oculis eius. Sed figuratiue loq̄ndo in cōparatione ad cognitionē nostrā: magnū z pfundū erat consiliū qñ tres p'sone cōsiliare sunt qdā facerent de reparatione hois q' lapsus fuit. Sed filius dei misertus nature humane facitus est angelus hui' cōsiliij: z descendit in terrā liberans hominē sua pass. one. Sed hoc cōsiliū erat cognitiū em̄ sanctis: quib' de' voluit reuelare. Erat em̄ angelis ignotiū: q' in ascēsiōe eius admirātes dixerūt: qd est iste qui venit de edom? Etā erat occultū diabolo: vt dicit Origenes

Ap'li dicunt
celi.

Magni cōsi
lij angelus

sup euange
nionis dia
tradidit
erat mulie
genuit. f. d
Itē in mo
mus deo. b
talem: p
amissi spī
ro: vocat d
cni sanctu
cui. Qd
vna potēt
gstrā in li
runt offi
chori ang
scientie. v
cūdo habi
em̄ ap'li m
sunt amici
perūt. In n
ad quos p
corporib'
oim nō
quos per
actib' ap
be. Etā h
sionē chri
ap'li testin
est minora
enationib'
ram: qz m
scitū q' d
pacē pecc
dñi char
dicens: z
vobis. V
vobis an
lue nimen
dicit in l
Grego. b
ra in pa
in elend
intelligē
orma.
sui in m

sup euange. Cū esset desponsata maria ioseph. quatinus mysteriū incarnationis diabolo celaret. qđ si sciuisset. nunq̃ in cor iude misisset qđ chistum tradidisset. Itē dicit in lra: natus ex muliere. Ideo qđ beata virgo maria erat mulier noie z famas: sed nō in re. Famas: qđ viro desponsata: z qđ virū genuit. s. chisti. Sed in re mulier nō erat: qđ virgo incorrupta permansit. Itē imortalē ex mortali fecit: qđ suscitauit nos ex operibz mortis vt viuas mus deo. Vñ si cut p vnius iustificationē vita redit in hoies. Homo terrenus erat qđ tales: ita p vnius iustificationē vita redit in hoies. Homo terrenus erat qđ amisit spiritū gratie: sed factus est celestis p resurrectionē chisti. Itē autē vocat dñm deū exercitū: sumēs hoc nomen ab Esa. ca. vi. Scñs sanctus sanctus dñs exercitū. Idē scribit in Ezechiele: Hec dicit dñs exercitū. Qđ sepe reperit sub noie heb:raico sabaoth. Per qđ vñ intelligi diuina potētia: qđ est oim exercitū dñatix. Notandū quarto qđ apli p magistrū in littera dicunt angeli. Angelus est nomen officij: sed apli habuerunt officij angeloz: ideo angeli appellant. Primo em habuerūt officium plenitudinis: chori angeloz. s. cherubin: qđ repleti sunt scientia: in ipis em sunt plenitudo scientie. vñ dicit eis os veritatis: Sedebitis sup sedes iudicātes zc. Secundo em habuerūt officij principatū: qui docēt nos superiores reuereri. ipsi em apli maxime honozant in hoc mundo. Vñ Dauid: Amis honorati sunt amici tui deus. Et quid boni faciebāt: Gloriā deo referebant. vñ dixerūt: In noie tuo eijcimus demonia. Quarto habuerūt officia potestatiū ad quos pertinet diabolos arcere et punire. Ipsi em demones ab obsessis corporibz hoim fugabant. Vñ dixit ad eos saluator: Hoc genus demonis orum nō eijcit nisi orationibz z ieiuniis. Etā habuerūt officij virtutū: ad quos pertinet miracula exercere. Ipsi em mirabilia faciebant. vñ legit in actibz apłicis: Per manū autē apłoz fiebāt signa z prodigia multa in plebe. Etā habuerūt officij archangeloz: qđ est maiora nunciare: sicut passionē chisti z eius resurrectionē. Vñ in actibz: Virtute magna reddebāt apli testimoniū resurrectionis chisti. Etā habuerūt officij angeloz: qđ est minora nunciare: sicut hoies informare bonis operibz. Sic apli suis pdicationibz informabāt fidē catholicā. Ergo bene dicunt angeli missi in terram: qđ missi sunt a deo in vniuersum mundū. Itē qđ in littera dicit: Pax: scidū qđ duplex est pax. Peccatoz scz: de qua Dauid: Selaui in peccatoibz pacē peccatoz vidēs. Alia pax est iustoz. vñ apłs: Fructus spūs sunt gaudiū charitas pax z patientia zc. Et illā pacem dñs dedit discipulis suis: dicens: Pax vobis: ego sum. Et in euangel. Ioannis dicit: Pacē meā do vobis. Vñ nolite tam timere: qđ chistus dixit discipulis suis: Dico autē vobis amicis meis: ne terreanum ab his qui vos psequunt. Et iterū: Nolite timere eos qui occidunt corpus: animā autē occidere nō possunt. Itē dicit in lra: Predicate verbū dei omni creature. i. homini. Nā fm beatum Grego. hoc noie omni creature: designat homo. Est em homo ois creatura fm participationē z cōicationē. qđ cōicat cū omnibz rebus: cū lapidibz in essendo: cū plantis in vegetando: cū brutis in sentiendo: cū angelis in intelligendo. Et hoc etiā vult pbs in de aia dicens: Homo est qđ imodo omnia. Itē littera dicit: sicut misit me pater. Vbi nota qđ deus misit filiū suū in mundū ex munda z pura charitate. Vñ apłs: Sic deus dilexit mū

Maria dz
mulier ideo

Dñs exercitū
quid.

Apli sunt an
geli.

Pax duplex

Ois creatura
homo.

In diuisione apłoz.

De cōparati
one serpentū
ad apłos.

De cōparati
one apłoz et
columbar.

dā: vt filiū suū vnigenitū daret p mundo. Sic christus misit suos discipu-
pulos: et eos ad dilectionē hortatus est dicēs: Hoc est pceptū meū vt dilis-
garis inimicē. Et iterū: Diligite inimicos vestros: et benefacite eis qui vos
oderunt. Vltimo norandū. Dñs nř cōparat prudentiā apłoz et etiā no-
stroz sapiētiē serpentis. Vñ legit in li. de aialibz: q serpēs tres habet pprie-
tates. Prima q inter oia mēbra caput suū maxime custodit. qñ em sentit
incantationes et cōiuratiōes: vertit vnā aurē ad terrā: sed reliquā cū cau-
da obstruit: ne audiat vocē incantantis. Sic et christus elegit apłos capis-
ta et principes inter cetera. i. inter alios hoies: q etiā obstruxerunt organa
sensuū exteriorū: ne p prauas occupatiōes occuparet intellectus. Secūda
ppietas: q serpens inueteratus qrit stricū et arduū locū antiquā pellē res-
mouendo: et sic acquirit inuenturē. Sic etiā apłi antiquā pellē deposuerunt
i. oia terrena: et foramen petre ingressi sunt: et christū q vocat petra deserti
secuti sunt. Tercia ppietas: serpēs intrat aquā et venenum deponit. Sic
etiā apłi ingressi sunt aquā. i. ad gaudia eterna: et deposuerūt venenū. i. p
suis psecutoribz orabant: deponendo rancorē et inuidiā. et in h christū imi-
tando: q p suis inimicis orauit dicēs: Pater ignosce illis rē. Itē apłi cō-
parant columbis specialiter ppter tres ppietates. Prima: q colūbe habet
humilē et triste gemitū: sic etiā apłi habuerūt triste gemitū ppter passionē
christi. Secūda ppietas: q carēt felle. sic etiā apłi fuerūt absq inuidia: sed
firmā habuerūt dilectionē. Tercia ppietas columbar q nemini sunt no-
centes. sic etiā apłi nullū nocumentū intulerunt: sed magnū fructū afferes-
bant. Vñ: Ego vos elegi de mundo vt fructū afferatis rē.

Hinc petrus romā apostolorū princeps adiūt: paulus gre-
ciam vbiq docens gratiā: ter quattuor hī procures in pla-
gis terre quattuor euangelizantes trinum et vnum.

Andreas: iacob vterq: philippus: bartholomeus: simon
thadæus: ioannes: thomas: matthias et mattheus duodecim
indices.

Nō ab vno sed in vnū diuisi: p orbē diuisos in vnū collig-
gūt. In omnē terram exiuit sonus eoz: et in fines orbis terre
verba eorum.

Quā speciosi pedes euangelizantiū bona: pđicantiū pacē
Sanguine christi redēptis ita dicētiū: Non regnabit de⁹ tu⁹.

Qui verbo secula fecit: qđ p nobis verbū caro factū est i
fine seculor. Hoc verbū qđ pđicamus christū crucifixū: q
vixit et regnat deus in celis.

(Hinc) i. a
ad vrbē
cēs vbiq
apłi. i. sim
quatuor pla-
gīs. i. a
Deinde en
et vterq
ste q fuerūt
mentū. Et
tudā: qui
dicitur. i. q
qñ quod
in vñ. i. i.
fidei. i. omni
vñ p totū
derale et a
indicatōes.
gant oēs h
diuisione ap-
pđicatiōes
in mūdū
(obis ter-
gelū. Vñ
nūc ponit
des) et ap-
pus langu-
tus regnā-
lū suū (qđ
ne seculor
mus). i. an-
gnat deus
nobiles vi-
pducta se-
lapsa pla-
retis. Vñ
plaga ret
propter a-
roaldum
mine dicit
Hierony
Verg. q
mūc etiā
cens vñ
quid in
euangeli

In diuisione ap'loꝝ. Fo. LXVIII

Nic Heq̃nter peractat materiã de diuisione ap'loꝝ: dicēs. ¶ **O**ido.
(Hinc). i. postea (petrus princeps ap'loꝝ). i. caput (adyr). i. accessit (romã). i.
 ad vrbē z ciuitatē sanctā (z paulus) ap'ls ad gr̃ciã hāc piunciã asie (do
 cēs vbiq; gratiã) scz redēptiōis christi (hi ter q̃ter pccres). i. hi. xij. p̃ncipes
 ap'li. i. sunt (euāgelizātes). i. p̃dicātes (trinū) in p̃sonis (z vnū) in essentia (in
 q̃tuor plagis). i. partib; terre. i. orientali occidentali australi z aquilonari.
 Deinde enumerat alios q̃q; ap'los dicēs (Andreas) q̃ fuit frater simonis
 (z vterq; iacobus) scz maior z minor. Maior erat frater iōannis euāgeliz̃ Jacobi vno.
 ste: q̃ fuerūt filij zebedei. Minor autē fuit filius thadei: nō fm carnē: s; fm
 meritū. Et (bartholomeus) q̃ fuit filius regis (z simon) iustus (z thadeus). i.
 iudas: qui dicit thadeus ad differentiã iude scariothis (z thomas) q̃ d; di
 dimus. i. q̃ dubitauit de resurrectione christi (z mattheus) q̃ erat publican⁹.
 Isti (duodecim iudices nō diuisi ab vno) scz deo vel ab vna fide (sed diuisi
 in vnū). i. in vnā fidē (colligūt). i. cōgregāt. i. sua p̃dicatōe (in vnū). i. in vnā
 fidē (diuisos). i. dispersos (p orbe). i. totū mundū. Isti nāq; xij. ap'li sunt di
 uisi p totū mundū: hoc est in q̃tuor partes mūdū: orientālē. i. australē: occi
 dētalē z aquilonarē. Et sunt xij. iudices q̃ sedebūt sup sedes in die iudicij
 iudicātes. xij. trib; israel. Et sunt missi nō vt separarent in fide: sed vt colli
 gant oēs hoies ibi diuisos p totū mundū ad vnā fidē. Uñ autor: describit
 diuisionē ap'loꝝ p p̃p̃eticas cōfirmatōes z p̃phetias tres: dicēs (Son⁹). i.
 p̃dicatōes z verba (coꝝ) scz duodecim ap'loꝝ (exiuit in om̃ē terrā). i. p tot
 ū mūdū (z verba). i. doctrinē (coꝝ) scz ap'loꝝ exiuerūt (in fines). i. terminos
 (orbis terre). i. vniuersi. q; dixit dñs: Ite in orbe vniuersum: z p̃dicare euā
 gelij. Quā p̃phetiā scribit Dauid Ps. xviij. ibi: Eeli enarrat zc. Quare
 nūc ponit secūdā p̃phetiā cōfirmatōis (q̃ speciosi). i. q̃ pulchri sunt (pes
 des) scz ap'loꝝ (euāgelizantiū). i. nūnciantū (bona: z p̃dicantiū pacē redēs
 pris sanguine christi: dicentiū ita) scz vt sequit̃ (Sion). i. o fidelis aīa (deus
 tuus regnabit: q̃) scz deus (fecit secula). i. mūdū (verbo). i. p verbū: h̃ est fi
 liū suū (qđ verbū) filius dei (factū est caro). i. hō (p nobis) scz pctōntib; (in fis
 ne seculoz). i. mūdū. Nā (hoc verbū). i. filius dei est (qđ) nos. i. ap'li (p̃dicas
 mus). i. annūciamus scz (christū crucifixū) scz a iudeis impijs (q̃ viuūt z res
 gnāt deus in celis). i. in celesti patria. ¶ **V**ocabula. Procures dicunt̃
 nobiles virtute florētes: q̃si pcul a carie z putredine vitiōz. Plaga p̃ma
 pducta fcat iccum: sed p̃ma correpta fcat regionē. Uerget. Ethera quis
 lapsa plaga iouis ales ap̃erto Turbabat celo. Etiā fcat rete vel foramen
 retis. Uerget. Retia rara plage. Uñ: Ululera sunt plage: plaga regio vel
 plaga rete. Philippus dicit a philos qđ est amor: z lampas ardens: qui
 propter amorē christi est etiā imitatus cōfortiū apostoloꝝ. Sed vide Be
 roaldum in tusculanis questionib;. Thadeus est apostolus: qui alio nos
 mine dicit iudas: sed ad differentiã iude traditoris vocat thadeus: q̃uis
 Hieronymus vocat eum thebeus. Orbis. i. circuitus vel rotunditas.
 Uerget. Immensis orbibus angues. Inde orbiculus. i. paruus orbis. Pos
 nitur etiā p terra orbis. Juuena. Quippe aliter nūc orbe nouo celoq; res
 centi Bluebant homines. Etiā capis pro aere. Quidius. Et vacuo que
 quid in orbe parer. Euangelion gr̃ce bona nunciatio est latine. Inde
 euangelizor: id est bona nuncio.

¶ Notabilia sequunt̃.

In diuisione apłoz.

De numero
apłoz.

In oēm ter-
rā exiit son-
eoz qđ sit.

Apłi testes
chřsti.

Notandū de numero apłoz in cena dñi: qui erant duodecim. Et in illo numero nō erant paulus et mathias. Nam cū iudas seipm suspendisset: remanserūt vñdecim in numero vsq; ad ascensionē dñi: vt dicitur Matth. ultio. Vñdecim discipuli abierūt in galileā. Sed post ascensionē dñi apłi et discipuli cū magno gaudio reuersi sunt in hierlm: et erāt vnanimiter orātes et laudantes deum. Et exurgēs petrus in medio fratrum dixit: Viri fratres oportet implere scripturā quā dixit Dauid de iuda: Fiant dies eius pauci: et episcopatu eius accipiat alter. Ergo oportet vñū fieri ex illis testē resurrectionis chřsti. Et statuerūt duos. scilicet ioseph iustū et mathiā: et dederūt sortē: et cecidit sortis sup mathiā: qđ numeratus est cū. xij. apłis. Et sic implebat numerus apłoz. Deinde stephanus est lapidatus: et saulus lapidatū vestimēta cōseruabat: qui erat psecutor christianoz. Postea prostratus et cōuersus est ad dñm. Qui etiā cōnumeratus est inter apłos: nō rōne numeri: sed officij. qđ officij apłoz excellenter exercuit in pdicando. Vñ p sonū ppheta dat intelligere quālibet reuelationē vocalē siue litteralē: ad excludendū p hoc qđ apłi nō pambulauerūt totū mudū. sed qđ p p̄ria peregrinatione nō poterāt adimplere: illud opus nuncijs adimplerūt p scripturas et eplās: quas scripserūt ad populū sup omnib; fidei articulis. Et sic edificauerunt ecclesiā: et numerū credentium dilatarunt. Et ergo son⁹ supponit p lřali reuelatiōe. Et numerus principalū erat duodenarius. Sz assignauit dñs et alios. lxxij. discipulos. Et misit eos in omnē terrā et regionem ad predicanđ verbū dei: vt essent testes de omnib; his qđ viderant et audiuerant. Et ergo dicitur in actib; apłoz: Vos eritis mihi testes ad omnes hoies eoz que audistis et vidistis. Pro quo sciendū scđo: qđ apłi fuerunt testes chřsti principaliter in septē articulis. Primo fuerūt testes mīssime redēptionis. qđ de illo dicit Ioan. iij. Testificamur qđ pater misit filiū suum in terris saluatōrē mundi. Itē Ioan. j. In mūdo erat: et mundus p ipm factus est: et mundus eū non cognouit: et scimus qđ verū est testimoniū eius. Scđo fuerūt testes potissime opationis. Vñ Petrus in actib; apłoz ait: Qui ptransiunt bene faciendo et sanando hoies oppressos a diabolo: qm̄ deus erat cū illo. vt vult glo. qđ liberauit demoniacos: cecos illuminando: leprosos mundando: mortuos suscitando: ventis imperando. Tercio fuerunt testes amare passionis. Et nō solū apłi: sed etiā mortuos. qđ multa corpora mortuoz cū chřsto surrexerūt: et multis apparuerūt. sicut dicitur in actib; apł. cis: Virtute magna reddebant apłi testimoniū resurrectionis chřsti. Quarto fuerūt testes gloriosissime ascensionis. Vñ Petrus ait in actib; Iesum quē vos interemistis suspendentes in ligno: hunc de⁹ suscitauit: et principē ac saluatōrē exaltauit: et nos sumus testes illius. Vñ Gregorius: Chřstus prius humiliatus postea exaltatus i celo. Sexto fuerūt testes largissime miserationis. Vñ in euāgē. Luce dicit: Oportebat chřstū

In diuisione apłoz:

¶ Hic declarat cōfirmationē pphetica: dicēs. ¶ Ordo. (O chris̄te h̄) apli (sunt celi in quibz tu habitas). i. manes: (z in quoz) apłoz (verbis ro- nas z fulguras). i. clarescis z fulgura facis z mirabilia (signis). i. p signa: z (roras gratiā). i. infundis z largiris. O chris̄te tu (dixisti his) scz aplis (o ce- li vos rogate). i. rorē date (desup). i. de sursum (z nubes pluant). i. pluendo emittant (iustū). i. iusticiā (z terrā). i. cor hois (germinās). i. fructificās (ape- riatur) scz ad recipiendā gratiā. Quare nūc dirigit petitionē ad chris̄tū tū q̄ ad mittentē apłos: cū cōmendatione eoz: dicēs. O chris̄te existēs (ger- men iustū). i. bona plāratio z recta (suscita terrā nostrā). i. cor nrm. f. ad fru- ctificandū in bonis operibz (quā) terrā: hoc est cor nrm (facis germinare). i. dare fructū (serens). i. seminans (apłicis verbis). i. p verba apłoz (qz verbū). i. p quoz verba (o dñe fac nos tenētes verbū). i. mandatū (patris) tuū (ferre). i. pducere fructū in panētia. Nā (hi) scz apli (sunt celi q̄s) celos tu chris̄te existēs (angelus magni p̄siliū habitas: z q̄s nō appellas). i. nōias (seruos) scz tuos z subditos: licet existant indigni (sed amicos) scz veros (quibz) scz aplis tu (notificas). i. nora facis (oia q̄ audisti a patre) scz celesti (In quoz) scz apłoz (diuisione) q̄ hodie celebrat z facta est: o chris̄te (custodias gregē). i. p̄lm tuū (collectū). i. cōgregatū z (indiuisum) scz in fide (z vnū in vinculo pacis: vt nos simus vnū in te) scz p gratiā (sicut tu es vnus in patre). i. p naturā. O chris̄te rex (qui habitas in celis miserere nobis zc. ¶ Vocabula Fulgurare est fulgur emittē. z qz ad solū deū p̄tinet: ponit solū in terra psona: nisi qñ ad ipm deū loquimur: vel qñ deus loqñs inducit. Idē est de tonat rorat ac ceteris. sunt em verba exēpte actionis: qz actus ipsoz est ex- ceptus a nra volūate. Desup est aduerbiū loci: qñ de celis. Vñ in euāg. Nisi ubi datū esset desup. i. diuinitus vel a deo z a celesti numie. Nubes pluant iustū. i. demittant iustū. Nā h̄ verbū ponit hic improprie cū accō- Pulchrius em iungit abltō: vt pluit lapidibz. Germē est nouus ramus: Inde germinare i. germen pducere vel crescere. Significat em germen fructū z germinare fructū facere. Suscito verbū cōpositū a sub z cito: qd est frequentiū verbi cōpos. qd idē est qd voco. Terra a terendo dis- eta: qz pedibz terit. vt vult Quid in fastis. Significat aut̄ plura. vñ: Ter- ra sit infernus: virgo: deus ac elementū: Ellica vita: caro: proplastus: ma- china mundi. Appci lo appellas. i. alloqr vel nomino. Sed appello is. i. adduco: vt vñs appellit nauē littoz. Inhabito verbū p̄mi ordinis est. z quidā dicit illud esse frequentiū verbi habeo: qd habet habitū in sup̄o Et volūt qz cōpositionē debeat dici inhabito z non inhibito: qz inhibito h̄z inhibitiū in sup̄ino. Cū rō est: qz frequentiū sepenumero debet cōcoz dare vt in plurimū cū suo primitiuo in significatiōe. sed nō hic fit illud: qz inhideo fecit phibere: sed inhabito fecit mansionē facere. ¶ Mirabilia. Notandū p̄mo qz hec pphētia Rorate celi desup zc. scribit Esa. lx. Que p̄ncipaliter est dicta de incarnatione chris̄ti. qz nubes. i. regnū celoz misit iustū. i. chris̄tū dñm solē ois iusticie in vterū. f. virginis marie: q̄ dñi gemit natus dedit z p̄tulit nobis saluatōrē mundi. Nam vterus eius est terra fru- ctuosa: de qua p̄dixit pphētia: Veritas de terra orta est. Sed auctoz n̄ trās- eulit h̄: eandē pphētia ad apostolicā dignitatē: cōparando ipsos apłos ce- lis ppter q̄tuor cōditiōes. Prima: qz deus inhabitat celū. Scdā: qz ia re-

Rorate celi
desup qd sit.

hione vici
funt. Qu
dicunt ce
Si qd vil
veniemus
dicationē
luminatē
stus mlti a
in euang.
ens vester
p̄mo tam
inqua cōf
cū vascu
multiplic
stem iust
speculū s
De scdō
em sine q
rubiginē
Ego vos
fructū aff
bilem fru
cam. D
ita filij e
in euang
patientia
correction
requirit p
nem pati
tionem pa
suffert ter
sum foris
ringunt q
gunt ad
vt parer
Quinto
rentie ex
riosa. D
gnat iest
minus: z
nostra m
sic expon
cū Bari
bonū
ris eos.
stun g

Plone vicina corporibz celestibz sunt conitrua. Tertia: qz ibi etiā fulgura
 fiunt. Quarta: qz ros generat in aere: qz vicina corpori celesti. Sed apli dicunt
 dicunt celi: qz christus eos inhabitat. Vñ in lib. Sapier: in euāge. dicit: celi.
 Si qd diligit me: sermonē meū seruabit: pater meus diliget eū: et ad eum
 veniemus: et mansionē apud eū faciemus. Secdo dicunt conitrua ppter p
 dicationē: qz magna p dixerunt. Tercio fulgura ppter doctrinā mundū ill
 luminantē. Quirto roauerūt. i. p gratiā p dicationē dederūt. Vñ qñ chā
 stus misit aplos in mundū: misit ipsos tanq electos: vt prius dictū est. vñ
 in euange. Joannis dicit: Ego vos elegi vt caris et fructū afferatis: et fru
 ctus vester maneat. Quare sancti apostoli dicunt electi quattuor modis. Apli dicunt
 Primo tanq electi speculū: ad representandū seu designandū faciē glorie electi.
 in qua cōsiderant omne velle tanq in speculo trinitatis. Secdo tanq ele
 ctū vasculū ad cōtinendū vinū glorie. Tercio tanq electos fureculos ad
 multiplicandū fructū ecclie. Quarto tanq electū iaculū ad feriendū hos
 stem iusticie. De primo dicit Ps: Quō elegit dñs sion. Nā sion interpretat
 speculū seu fidelis ania. Et bene sibi cōpetit: qz elegit in habitationē sibi.
 De secdo dicit in Prover. Aufer rubiginē: et egrediet vas purissimū. Multi
 em sunt q liquorē gratie in vasis animaz suaz habere cōsiderāt: attamen
 rubiginē peccatoz auferre nō curant. De tercio dicit in facia allegatione:
 Ego vos elegi ac. Sicut eligunt fureculi boni generis: q multū et nobilem
 fructū afferūt. Sic christus elegit aplos vt p suā p dicationē multū et no
 bilem fructū facerent. De quarto dicit Esa. Posuit me quasi sagittā ele
 ctam. De quibus dicit in psalmis: Sicut sagitte acute in manu potentis:
 ita filij excusioz. i. apostoli qui excussi sunt a fide. Notandū secdo: qz dicit
 in euangelio: In patientia vestra possidebitis animas vestras. q ad veraz
 patientiā tria requirunt. Primo correctio dei. Vñ Job ait: Suscipientes
 correctionē beatificant. Et beatus vir qui corrigit a domino. Secundo
 requirit patientia persecutionis. Vñ in euangelio: Beati qui persecutio
 nem patiunt propter iusticiā. Tercio requirit aliquē diaboli impugnatio
 nem patienter sustinere. Vñ Iacobus in sua canonica: Beatus vir qui
 suffert tentationes. Nam Paulus apostolus dicit: Quanto infirmior: tātō
 sum fortior. Super quo verbo dicit venerabilis Beda: q infirmitates cō
 tingunt quinqz modis. Primo vt merita iustoz augeant. Secundo cōtin
 gunt ad custodiā virtutū: vt patet in Paulo. Tercio ad corrigendū pccā:
 vt patet in maria sorore aaron. Quarto ad gloriā dei: vt patet in ceco nato.
 Quinto ad iuuamen penere: vt patet in herode. Quare prima pars hui⁹ sen
 tentie exponit dupliciter. Primo sic q p terrā intelligat virgo maria glo
 riosa. De qua dicit in Ps. Veritas de terra orta est. Et p germen intelli
 gitur iesus christus. De quo dicit Hieremias: Ecce dies venient: dicit do
 minus: et suscitabo dautā germen iustū. Et tunc intelligit sic: q brā virgo
 nostra mediatrix suscitauit nos: christū ipsum orando pro nobis. Tercio
 sic exponit: q p terrā intelligit nostra conscientia vel operatio. De qua di
 cit Bern. Memento homo q terra es. Et per germen intelligit fructus
 bonoū operū. De quo dicit in euangelio: Et fructū operū eoz cognosce
 ris eos. Et tunc talis est sententia: Cor nostrū et caro nostra faciet tibi ius
 tum germen. i. fructum boni operis. Et hec lectura videtur esse melior.

Ad paciētiā
tria requirunt.

Quare infir
mitates veni
ant.

Expositio p
phetie: de ter
ra virginali:

In festo Marie magdalene.

**Apłi vocant
celi.**

Notā dū tertio. Apłi vocant celi pluribus de causis. Primo dicunt celi quasi celestes: qz ab eterno ad celestia sunt pdestinati. sicut dicit Lucas: Ego disposui vobis sicut disposui tibi pater: vt edatis z bibatis sup mē sam meam in regno meo. Secdo dicunt celi qsi celestibz pfigurati: Vñ in Apoca. Ecce mulier amicta solerz luna sub pedibz eius: z in capite coroz na. xij. stellaz. Per quas intelligunt. xij. apłi in celestibz lucētes. iuxta illud Danielis: Fulgebūt iusti qsi splendor firmamenti zc. Tertio vocant celi quasi defectū celi pficiētes. Defecit em de celo decima dragma: scz in casu angeloz. que p dicatione apłoz est integrata z totaliter restituta. Quarto vocant celi qsi viuentes in celo cū dño celi. nā magistrū habuerunt rectorē celi: de cuius doctrinis celestes effecti sunt. Et quis dī q sunt de terra facierant tū tanqz dñi inter hoies conuersantes. Vñ legit de bñō Dīō nysio: q cū flagrarer amore videndi virginē Mariā: ad eā veniens ac ex sanctitate vite innocentissime cōsiderās ait: Facile adduci possem: vt te ipsam deum esse credam. Deus bone q magnū verbū laudis deipare virginis. Quare autē christus apłos amicos suos vocat z nō seruos: rationē alī signat brās Grego. sup illud euangelij: Jam nō dicam vos seruos: s; amicos. qz seruus nescit q facit dñs eius: sed oīa q audiui a patre reuelauī vobis. Hoc idem testat Dauid cum ait: Sibi autē nimis bonoificati sunt amici tui deus. Vñ amicus dī quasi custos: qz ipsi in omnibz pceptis dei animū seruauit. Et ergo dicit in euange. qñ iudei dixerūt ad iesum: Pater tuus z amici tui foris sunt qrentes te. Et iesus cōuocatis apłis ait: Quis est pater meus z fratres mei? Ecce isti sunt amici mei: qz faciūt voluntatē meam. quā nobis facere cōcedat omnipotēs deus. Amen.

**Apłi amici
dei sunt.**

In festo Marie magdalene.

Ius tibi christe: qui es creator z redemptor idem z saluator: Celi terre maris angeloz z hominum. Quem solum deū cōfitemur z hominē. Qui peccatores venisti vt saluos faceres. Sine peccato peccati assumens formulam.

Quorū de grege vt chanañeā mariā visitasti madgalenā. Eadē mēsa verbi diuini illā mīris hanc refouens poculis.

In domo simonis leprosi conuiuijs accubans typicis. Murmurat phariseus vbi plozat femina criminis cōscia.

Peccator cōtemnit conpeccantē: peccati nescius penitētē: exaudis: emundas sedam adamas vt pulchrā facias.

Pedes amplectis dominicos: lacrymis lauat: tergit crio

nibus!
Quare
necū qd
simile po
bati. Gl
(Christe
creaturaz
roly ang
vnu dñm
ceres). i. vi
ne pctō se
palem am
uauit Ma
ceris. Ma
maria (re
fouens)
uens). i. re
chiste eu
(typicis).
simon (m
criminas
mon ph
(nescius)
misi. S
mas). i. y
i. ornata
cos). i. dñ
xit vnger
tergēt e
Creare
Nam se
est color
sine cōu
mulier
cū dice
quo in l
a castro
culū po
Dica
lanne. 3
Vñ qñ
accumb
in
Lonic
putat

In festo Marie magdalene. Fo. LXXI

nibus: lauando tergendō vngento vngit: oculis circuit.

¶ Autoz noster fm ordine festoz in anno celebrandoz describit aliud can-
tici qđ canat in festo Marie magdalene deū collaudando. Et licet con-
simile positiū sit supra inter paschalia: cuius incitiū est: Hanc prima sabo-
bati. Vide ibi multa ad hoc festū spectantia. Dicit ergo sic. ¶ Ordo.
(O chrisite qui es creator celi et terre: maris: angeloz et hoim) hoc est oim
creaturaz visibiliū et inuisibiliū (et redēptor) scz hoim (tu qui id es et salua-
tor) scz angeloz et hoim (tibi sit laus: que) chrisitū (nos pfitemur solū deū). i.
vnicū dñm nostrū. O chrisite tu (q venisti) scz in hunc mundū (vt saluos fa-
ceres). i. vt saluares (peccatores: assumēs for: mulā). i. similitudinē (peccati: sis-
ne pctō) scz actuali originali et veniali. Quare nūc accedit materiā princi-
palem amplificando sermonē suū: ostendēs misericordiā chrisiti p quā sal-
uauit magdalē: simul et locū ac gesta cōuersationis et modū eiusdem: di-
cens (De quoz). i. peccatoz (grege). i. multitudine (visitasti). i. p tuā gratiā
mariā (magdalē) vocando. i. ipsam (sicut visitasti chananēā) mulierem:
(refouens). i. reficiens (illā). i. chananēā (miciā). i. particulis panū (et refo-
uens). i. reficiens (hanc) scz magdalēā (eadem mensa) scz (verbi diuini) qz o-
chrisite tu refoouisti magdalēā (accubans poculis). i. cōuiuando assidens
(typicis). i. spūalibz (cōuiujs in domo simonis leprosi) Unde (phariseus). i.
simon (murmurat). i. indignat ibi (vbi). i. postq (femina) magdalena (cōscia
criminis). i. rēcognoscens pctā suā (plorat). i. flendo dolet. (Peccatoz). i. sis
mon phariseus (cōremnit cōpeccantē) scz magdalēā: qui tū pharise⁹ fuit
(nescius). i. nesciuit et ignorauit. i. mariā magdalēā (penitentē pcti). i. cōs-
missi. Sed tu chrisite (exaudis et emūdas). i. purgas. i. magdalēā (et tu ada-
mas). i. valde amas (sedam). i. imundā) scz pctis (vt facias). i. eam (pulchrā)
i. ornātā virtutibz. Et maria magdalena (amplectit). i. attingit (pedes dñi
eos). i. dñi nrī iesu chrisiti: et lauat ipsos lachrymis: et tergit eos crimbz: et vn-
git vngento lauanda). i. pedes qui lauandi erant (et tergendā). i. pedes qui
tergēdi erant (et circuit osculis). i. osculat eos circūquaqz. ¶ Vocabula.
Creare venit a greco noie creas: qđ est caro. et semp feat de nihilo facere:
Nam sepe legimus: ppl's illū creauit consule. Ecl'i terre maris et. Hic
est color rhetoricus qui vocat articulus. et est cū multe dictiōes cōtinuant
sine cōiunctione. Chananēi erant gentiles ppe iudeā habitantes: ex qbz
mulier chrisitū instantius orauit vt filiā suā sanaret. qđ tandē impetravit
cū diceret: Nam et catelli edunt de micis et. Erat em chana galilee villa
quo in loco erat conuiuīū simonis lep: osi. Magdalena nomen deriuatum
a castro magdalon. Refouens participiū: a refoueo. i. nutrio dictū. Po-
culū sō est diminutiū a potus. Hic aut p lachrymis penitētie capitur.
Hica est parū frustū cuiuscūqz rei: et ppe panis. Typos grece: figura
laine. Unde typicus. i. figuratiuus. Accumbo verbū dī ab ad et cumbo.
Vñ qñ hoc verbū cubo interponit litterā m in suis ppositis: vt discumbo
accumbor: tunc ipsa sunt tercie cōiugatiōis. sed qñ hec lra m deponit: tunc
manent prime. Conscius dī quasi sciens aliquā culpā esse se cū. Quidē
Conscia mens veri falsi mendacia ridet. Caro. Conscius ipse sibi de se
putat oia dici. Naso. Conscia mens vt cuius sua est: ita cōcipit intra Pes

In festo Marię magdalenę.

**De saluatōe
dominis.**

Creo: pro facto spemq; metūq; capite. Pharisei erant doctores et velut religioſi indeoꝝ habitū et actū diuſi a ceteris iudeis. Dicti a phares grece: qđ est diuſio latine: qz ſunt diuſi bona fide. Fedus a um. i. turpis. **Uñ** defedare. i. facere fedū. Amplecti eſt circūdare vel oſculari: verbū cōmune. Ungentū nō eſt qđ vulnerib; adhibet: ſed et p̄cioſa cōmixtio aromatum: quo corpus vngit voluptatis cauſa. ¶ **Notabilia.** Scribit in libro **Thren.** ca. ij. Nō repellit dñs miſericordiā in ſempiternū: ſed miſerebitur ſm multitudinē miſerationū ſuarū. In quib; verbis duo tangunt. Primo tangit myſterii eterne ſaluatiōis erga hominē deperditū. Scđo tangit opus dilectionis erga eundem hominē reprobatū. Primū declarat. **Homo** em̄ creatus eſt ad imaginē et ſimilitudinē dei: et quib; p̄ p̄ctm̄ cecidit: tamē opere ſaluatoris erectus eſt et ad gratiā reſtitutus. qz p̄ſiliū antiquū de ſaluatiōe hois nō poterat cōfundi. Nam dictū eſt p̄ p̄phetā: Ipſe em̄ ſaluificat populū a p̄ctis eoꝝ. Propterea remouendo deſperationē dñs cōſolat hominē p̄ p̄phetā dicentē: Hieruſalem cito veniet ſalus tua: quare errore cōſumeris: nunqd cōſiliarius eſt tibi et ſaluabo te et liberabo te. **De** inde declarat ſecundū. qz dñs opus ſue creationis intantū dilexit vt p̄ eo mortē ſuſtineret. Mans p̄ hoc exemplū. vt quicūq; vult ſaluus fieri: marcy rii et tentationes ſuſtineat proximo. qz dñs promptus eſt ad ignoſcendum. **Uñ** in euāg. **Matth.** Nō veni vocare iuſtos: ſed p̄ccōres. **Iteꝝ:** Si auerſerit ſe iniuſtus ab iniquitate ſua et fecerit iuſticiā: iniquitatū ſuarū nō recordabor amplius. Sed illud opus charitatiuū dilectionis et myſterium eterne ſaluatiōis excellentiſſime impletū eſt in **Maria magdalena:** in cuius honore hec ſequētia eſt cōpilata. Dicit em̄ **Paulus:** Fidelis ſermo et oī acceptiōe dignus: qz ieſus venit in hunc mundū p̄ccōres ſaluos facere. **Et ad Galath.** Viſit dñs filiū ſuū in ſimilitudine carnis p̄cti: vt de peccato dānaret p̄ctm̄ in carne. Ad designādū qđ p̄ p̄ctis naſci voluit etiā peccatores in ſuo genere nō cōtēpſit. Ergo dicit **Auguſt.** q in genealogia ſaluatoris numerant̄ q̄tuor mulieres peccatrices q̄s p̄bat ecclia. ſ. **thamar:** **ruth:** **berſabee** et **raab.** Notandū ſcđo. **Maria magdalena** mirabiliter erat peccatrix: et principaliter in p̄ctō ſuperbię: qđ eſt oī p̄ctōꝝ radix et fundamentū. Et ergo oppoſitū eius eſt humilitas: q̄ inter ceteras virtutes magis exaltata eſt. **Uñ** p̄ ſuperbiā angeli ceciderūt de celo: et primus hō de paradīſo. Sed p̄ humilitatē b̄tā virgo exaltata eſt: ſic etiā **maria magdalena** p̄pter ſuū humilitatē recepta eſt ad ſocietatē ciuiū ſupernoꝝ. **Finē** autē mulier **chanaan** de terra **chanaan:** q̄ venit ad ieſuz: dicēs: Dñe ſaluū me fac. **Matth.** ij. R̄dix ieſus: Nō eſt bonū ſumere panē filioꝝ et mittere canib; ad manducandū. At illa: Unq; dñe: nā et canelli edunt de micis q̄ cadunt de mēſa dñōꝝ ſuoꝝ. Et dixit ieſus: **O** mulier magna eſt fides tua fiat tibi ſicut petiſti. Sic dñs cibauit eam cū micis ſue menſe: ſicut poſtulat. Sed **maria magdalena** cibauit poculis et ſcrib; intimi cordis. **Uñ** ḡ **maria** cōſiderauit qđ fecit: et voluit moderare qđ fecerat: ingreſſa eſt ſuper cōiuanter: nō iuſſa venit inter epulantes: **lach:** ymas obtulit et doloꝝe arſit: qz inter epulantes flere nō erubescit. **Fuit** autē **Maria magdalena** orta a clariffimis parentib; et ex regali ſtirpe. **Hec** **maria** cū fratre ſuo **lazarō** et ſoroꝝe **martha magdalon** caſtrū poſſidebant et **berthamā** et magnā partē

**Mulieres
peccatrices**

**De humilitate
marie.**

**De muliere
chanaan.**

**De Maria
magdalena**

In festo Marie magdalene. Fo. LXXXII

hierosolyme: Que cū inter se diuiderent: maria castrū magdalon obtinuit
 Inde vocata est magdalena. S; lazarus paritē v: bis: z martha bethaniā
 possidebat. Magdalena autē delictis sese corporis sui totam exposuit: in
 multis voluptatibus vixit. Quare p̄prio noie perduto appellata fuit peccas
 trix: in quoz multitudine diu sordida p̄mansit. Lazarus autē militiā exerce
 bat. Martha bethaniā regens: partēq; sororis z fratris strenue gubernas
 uit. Que omnia post dñi natiuitatē vendiderūt: z pecuniā ad pedes ap̄pos
 uit. Que omnia post dñi natiuitatē vendiderūt: z pecuniā ad pedes ap̄pos
 itoz proiecerunt: ita q; beata maria magdalena amplius se voluptatibus
 sui corporis nō subdidit. Quādo em̄ placuit diuine gratie magdalenā ad
 gratiā reuocare: ipsa sciens christū discumbere in domo simonis leprosi:
 statim ad eū p̄perauit. Neq; audens inter iustos cōparere: q; peccatrix nō
 coram: retro secus pedes dñi mansit. vbi pedes eius lach: ymis lauit: capil
 lis terxit: yngento precioso perunxit. Et cū simon leprosus vidisset: intra
 se dixit: Hic si prospera esset: nequa q; a peccatrice pmitteret se tangere.
 Et dñs illum statim redarguit: z mulieri oia peccata dimisit: dicens. Sis
 mon habeo tibi aliqd dicere. Rndens simō ait: Magister dic. Cui iesus:
 Duo creditores habebant ym̄ creditor: soluere: vnus q̄ngentos denarios
 alter q̄nquaginta: illis nō habētib; remisit vtriusq;: quē illoz magis dilexit?
 Et ait simon: Estimo q; istū cui plus remisit. Dicit iesus: Recte iudicasti
 Et cōuersus ad mulierē ait: Simon vides hāc mulierē? Ego intraui dos
 mū tuā: s; aquā pedib; meis nō dedisti: hec autē mulier nō cessauit lach: y
 mis rigare pedes meos. Osculū mibi nō dedisti: hec mulier: osculaē pedes
 meos. Propterea dico tibi: remittunt ei peccā multa: qm̄ dilexit multū. Sic
 q; deinceps brā magdalena cessauit a vitijs: z secuta fuit iesum christū cū
 ceteris discipulis vsq; ad ascēsiōē dñi. Sicq; p̄z modus z locus p̄uersi
 onis scē marie: q; p magnā penitētiā z p̄ritiōē ad gratiā puenit: relinqs
 nobis exēplū ita faciēdi. Dicit autē in l̄sa autor: cōmūis typicis. a. figurat
 uis: q; hec mēsa a; amone phariseo p̄parata magis floruit signis z figuris
 z ḡia spūali iesu christi: q; ferculis z cibarijs corporalib; simonis tē.

Consultū
 typicum

Hec sunt cōiunia q; tibi placent o patris sapiētia. Flatus
 de vīrgine qui nō dedignaris tangi a peccatrice.

A phariseo es inuitatus: marie sc̄culis saturatus. Dul
 tum dimittis multū amanti: nec crimen postea reperenti.

Demonijs eā septē mundans septiformi spū. Ex mortuis
 resurgētē das cunctis te videre priorem.

Hanc christe proselitam signas ecclesiā: quā ad filioz mē
 sam vocas alienigenam.

Quam inter cōiunia legis gratie sp̄rnit pharisei fastus:
 lepra vexit heretica.

In festo marie magdalene.

Qualis sit tu scis tangit te quia peccatrix: qz venie opta-
trix. Quidnam haberet egra si non accepisset: si non medi-
cus adesset.

Rex regum diues in omnes: nos salua peccatoz tergens
cuncta crimina: sanctorz spes et gloria.

¶ Apostrophando sup cōuiniū in domo simonis facto alloquit christum:
ostendēs quibz ferculis hoc cōuiniū fuit cōfirmatū et cōsecratū: et cōmens-
dando dñm a multitudine gratie sue ait. ¶ Ordo. (¶ sapiētia patris)
i. christe fili dei (hec sunt cōuiniā que tibi placent) scz vt cōuertant pecca-
tores et viuant. ¶ christe (qui es natus de virgine) s. maria (nō dedignar^{is})
i. cōtemnis (tangi de peccatrice) scz magdalena. ¶ christe tu (es inuitat^a
phariseo) s. simone: et es (saturatus ferculis marie) magdalene. Tu (dimittis
multū) i. multa pccā (multū amanti) scz mulieri et omnibz alijs (nec repe-
tenti) i. nō reiteranti pccā (postea) i. post penitentiā (crimē) i. peccatū: et tu
(mūdas eam) scz magdalenā (septē demonijs) i. septē generibz pccōz mor-
taliū (septiforimis spūs) i. p septē dona spū sancti. Tu (das) i. prebes. s. ma-
rie magdalene (videre piorē) s. cūctis i. prius qz oēs alijs (te surgentē ex mor-
tuis) nā primo ei apparuit dñs. Quare subdit ¶ christe tu signas i. das
intelligere (hanc) i. p hanc magdalenā (pselitā) i. aduenā (ecclesiā) scz tuā
(quā) scz existentē (alienigenā) i. a fide alienā (tu vocas ad mensam) i. ad
gratiā (filioz) scz tuoꝝ spiritaliū (quā) scz mariā magda. (fastus pharise^{us})
i. superbus simon (spevit inter cōuiniā) scz legis et gratie et pharise^{us} sper-
nit magdalenā quā (heretica lepra) i. intrinseca nequitia (verax) i. occupas
tā tener. Sed (tu) christe (scis qualis sit) scz ea q̄ (tangit te) scz (qz peccatrix)
et tū etiā (qz opatrix venie) i. remissionis pccōz. (Nam) i. qz (quid haberet
egra) scz magdalena fm animā et spūaliter (si nō accepisset) scz medicinam
a christo (si medicus) scz christus (adesset) i. affuisset. ¶ christe (rex regū) i.
excellens oēs reges (diues) i. abundans et largus (in omnes) scz hoies: et exis-
tens (spes et gloria sanctorz) scz oim tu (salua nos) s. gratia tua (tergens) i.
abluens et delens (cūcta crimina pccōz) i. hoim peccantiū. ¶ Vocabula.
Cōuiniū dicit a verbo cōuiuio: qd̄ fecit laute viuere cū alijs. Deditignoz
fecit denego. a de qd̄ est deorsum: et dignoz. i. ago vel volo. Ferculū ē vas
in quo cibis fertur ad mensam: et ponit p̄ ipsis cibis. Etiā est currus aut
lectica qua ferunt hoies. Profelitus d̄: aduena vel peregrinus vel alies
nigena: quasi saliens procul seu veniens de alienis partibz. Dicit ḡ qz per
hanc mariā fecit ecclesia de gentibz ad fidē cōuersa. Fastus substantiū est
fastidiū vel superbia. Nā liber fastoz Quidq̄ i. de pompis sacrificiorum
Et fastidiū etiā capit p̄ superbia celsitudine et abominatione. Diues in
omnes i. benignus erga oēs. Tergere purgare est secunde vel tercie con-
luationis. ¶ Notabilia. Notandū primo. Conuiniū pharisei maxime
placuit dño in q̄tū luctus et cordis contritio que erat in illo. Quare dicit
Eccl̄a. Melius est ire ad domū luctus q̄ ad domū conuiniū. Erat em̄ in

Cōuiniū
pharisei.

In festo Marie magdalene: Fo. LXXXIII

hoc conuiuius luctus: qm̄ magdalena suis lachrymis lauit pedes dñi. Vñ
nō solū placuit ei luctus: sed et interior mētis cōtritiō et penitētia quā egit
de pctis. qm̄ gaudiū est angelis sup vno pctōre penitētiā agente. Vñ ma
ria magdalena reliquit nobis quadruplex exemplū quo possumus venias
pctōz pmereri. Primo verā cōtritiōe: q̄ designat in actu. Secōdo elemosy
narū largitiōe: q̄ designat in vngento. Tercio sincerā dilectionē: q̄ desig
nat in pedū osculo. Quarto deuotā orationē: q̄ designat in tēsiōe crimiū.
Et illa q̄tuor dicunt refrigeria anie: a quibz accipit refrigerium ab estu
pctōz. Fuit em̄ maria magdalena ante pueriōe maxime indurata et for
titer critica septē pctis mortalibz: sed postea liquefacta dulcedine et grā spi
ritus sancti. Sunt em̄ q̄tuor q̄ maxime liquefaciūt. Primo ignis q̄ liquefa
cit metalla. Secōdo aqua: q̄ liquefacit rigida et arida. Tercio auster vētus:
q̄ liquefacit glaciē. Quarto vngentū: qd liquefacit rem asperā. Sic ma
ria magdalena fuit dura ad cōtritiōe: arida ad deuotionem: cōgelata ad
dilectionē: aspera p famā. Cōtra primū habuit ignē diuini amoris: q̄ ipaz
liquefecit ad cōtritiōe. Cōtra secundū habuit aquā cōpunctionis: q̄ ipsam
liquefecit ad dilectionē. Cōtra terciū habuit austrū spūs sancti: q̄ eā lique
fecit ad amorē. Cōtra quartū habuit vngentū odoriferū virtuosē opatio
nis: qd ipsam liquefecit ad bonā famā. Sed de primo. s. de vera cōtritiōe
dicit in actibz apłoz: Ad dandam penitentiā in remissionē pctōz. Beatus
Grego. Mira virtus pedū christi: ad q̄s peccatrix pstrata tantis lachry
mis abundauit. De secōdo dicit in Ps. Remitte mihi vt refrigerē p̄uifq̄: ab ea
Refrigeriū aut aie sunt elemosynę: quibz anie accipiūt refrigeriū ab estu
pctōz. Nam sicut aqua extinguit ignē: sic elemosyna pctm̄. Vñ Esa. Frā
ge esuriēti panē tuū: egenū et vagum induc in domū tuā. De tercio dicit
in euāgē. Remittunt ei pctā multa. Et hoc designat in osculo quo pedes
dñi osculata est: qz osculū est signū amoris et pacis. Osculabatur ergo chris
tū suauiter: qz eā dilexit dulciter. Vñ Greg. Osculamini charissimi chri
stū vt magdalena: nō vt iudas: q̄ ore se amicū ostendit: sed corde inimicus
fuit. De quarto dicit in euāgē. Petite: et dabit vobis. Et in actibz apłoz
Petrus dixit ad simonē: Roga deum vt remittet tibi. Multū em̄ valere de
precatio iusti assidua: vt dicit Iacob in sua canonica. Notandū secōdo:
qz in lra dicit: patris sapiētia. p qd circūloquit filius in diuinis. qz patri attri
buit maiestas: filio sō sapiētia: spūs scō bonitas. Hac de causa: vt nō est
met q̄ ita sit in psonis trinitatis sicut est in psonis creatis. Nā in patribz
creatis nostris decreuit potētia: in filiis deficit sciētia. Nōdo pater eā
potēs cū filio: et filius eque sapiēs cū patre. Sed spiritus scō attribuit do
uitas ppter horribilitatē nois. qz hoc nomen spūs importat res horribiles:
modo in spūs scō nulla est horribilitas: sed om̄is bonitas. Vñ magna erat
humilitas qm̄ christ⁹ nasci voluit de pura virgine: maior qm̄ a muliere pec
carice tangi nō designatus est. In q̄ ostendit nobis duplex opus. s. salutis
et virtutis. Opus salutis: qz tactus est a peccatrice: q̄ est nobis exemplum
penitētię. Opus virtutis: qz natus est ex virgine: q̄ est speculū innocentie et
oim virtutū. Maria em̄ magdalena ante ipsius p̄fessionē offēdebat chris
tū in q̄tuor. s. oculis ipsos ad vanitatē dirigendo: ideo satisfecit lachry
mas effundendo. Secōdo capillis ipsos vane cōponēdo: ideo satisfecit ca

Exemplū qua
druplex veni
am pmerēdi.

De refrigeri
o anie.

Quattuor li
quebilia.

De osculo
marie et iude

De attributis
trinitatis.

Opus christi
duplex.

Quattuor re
bus magda.
satisfecit.

In festo Marie magdalene.

**Triplex pri-
uilegiū mag-
dalene.**

**Luxuria tri-
plex.**

**De dñi appa-
ritiōe post ei-
resurrectionē**

**Duplex con-
uiuū.**

**Difficilis
intellect⁹ hī-
storie magda-
lene.**

pillis pedes christi rigando et tergendo. Tercio odorib⁹ ideo satisfecit vi-
gendo pedes odoriferis vngentis. Quarto in verbis vana loqndo: et ergo
satisfecit orando. Un⁹ dicit in lra: Marie ferculis saturatus. Erāt em̄ alia
fercula q̄ cōmuniā: vt scribit in euāgē. Libus meus est vt faciā voluntatē
patris mei qui misit me. Et alibi. Ego habeo cibū manducare quem vos
nescitis. Libus em̄ christi est pctōres cōuerrere: iustos cōfirmare et decis-
mā diagnā deperditā reparare. Notandū tertio q̄ beata maria magda-
lena cōmēdat triplici priuilegio. Primo q̄ dimissa sunt sibi peccata mul-
ta. Cōfirmata em̄ est ne amplius ad pctā redire posset. q̄ si habuisset ppo-
sitū amplius peccandi: nō fuisset vere penitens. Nam dicit Grego. Non
est vere penitens qui post cōfessionē ad peccata redire pponit. Un⁹ Augu-
stinus: Qui penitet cū pposito amplius peccandi: nō est vere penitens: sed
derisor. Secundū priuilegiū est: q̄ purgauit ipsam a septē demonijs. Ma-
rie surgens iesus et apparuit marie magdalene: de qua elecit septem demo-
nia. i. septē mortalia pctā et capitalia vitia: que oīa in se habuit. Sed de lu-
xuria dubitat: q̄ nūq̄ legit eam luxuriā cōmisisse. Un⁹ sciendū fm Boet-
tū in de disciplina schola. q̄ triplex est luxuria. Prima in coitu: secūda in
gulositate: tertia em̄ ornatu vestiu. Et licet primā nō habuit: tamē secun-
dā et tertiā excellentissime in se habuit. Sed qm̄ cōtra hec septē vitia sunt
septē dona spūs sancti: ipse mundauit eam ab omni vicio et pctō. Tercio de-
dit ei priuilegiū vt esset prima que videret eum resurgentē. Dicunt tamē
quidam doctores q̄ christus primoz principaliter apparuit virgini marie
Hac ratione: q̄ dignū erat vt eam primo cōsolaret q̄ pro morte eius mas-
torē dolorē pateret. Sed alij dicunt q̄ nō: sed q̄ primo magdalene apparu-
erit. q̄ beata maria firmiter in fide permansit: et nūq̄ de filij resurrectionē
dubitauit: sed oēs alij quasi apli dubitauerunt: et ergo necesse fuerat vt pri-
us dubitantib⁹ fidē cōfirmaret et se viuū ostēderet. Sed q̄ mariā magda-
lenā breuiter ante passionē vocauit: vt eam firmiter in fide cōseruaret: pri-
mo voluit ei apparere. Etia q̄ magdalena principaliter opus dilectionis
post mortē christi voluit exhibere: scz corpus eius vngere. qd nullus disci-
puloz fecerat: ergo primo meruit christū post resurrectionem videre. Fuit
aut duplex cōuiuū in domo simonis leprosi. Primū corporale: q̄ christus
fuit inuitatus a simone: qd sibi nō ita placuit vt secundū spūale. i. peniten-
tie magdalene: q̄ christū ad suū cor p penitentiā inuitauit. De quo cōuiuio
dicit in lib. Sapientie: Delitie mee sunt esse cū filijs hoim. Cōcordat Ps.
Hec requies mea in seculū seculi. Un⁹ p simonē leprosum intelligere pos-
sumus populū iudaicū: qui semp inuidebat hominib⁹ se conuertentib⁹ ad
fidem. Sed p magdalēā pctōres redeuntib⁹ ad penitentiā. Vel possum⁹
intelligere ecclesiā: q̄ orta est ex gentib⁹: qui gentiles sunt aliene et aduene
a regno celoꝝ. Nam q̄ ipsa stetit retro secus pedes dñi: non est aliud q̄ q̄
sequi debemus christi vestigia in opere virtutum. Sed q̄ lauit pedes dñi:
nō est aliud q̄ q̄ nos omnib⁹ miseris iniuriā patientib⁹ cōpati debemus.
Sed q̄ capillis terxit: intelligit eis effectualiter subueniēdo in quib⁹ pos-
sumus: Et q̄ osculata erat pedes eius: dat intelligere q̄ illos quib⁹ cōpati
mur et subuenimus nō eo minus diligere debemus q̄ si nos nullaten⁹ disti-
gerent. Nā bene habentib⁹ nō est opus medicorū: sed male patientib⁹. q̄ qui

In f

mundus
bris quib⁹
maria in vi-
gna in vi-
time cōtra
loco angu-
siter vbi ne-
mifestaret
fultanare
elocubat: v-
Tade omi-
ad locū p-
quidā re-
codē vici-
dñs aper-
qualiter
descedeb-
nis lapidi-
ritate agni-
Tibi cū ac-
inceperūt
factū diu-
lio clam-
habitas
pūis et se-
de maria
dos mīdis
p cor anno-
tū est q̄ si
dñice orat-
eig oīa p
ingressus
accedere
gias filia
sanguini
accipies
Lui⁹ cor-
post mor-
lazarū fr-
redescere
gōmū vi-

C

In festo Marie magdalene fo. LXXXIII

mundus est nō indiger vt lanet. Et g̃ beata maria magdalena omnibz mē
bris quibz peccauit penitentia egit p̃ suis p̃ctis. Notandū q̃rto. Postq̃z *Historia ma*
maria magdalena in diuersis locis deū p̃dicasset z fidē christianā: atq̃z si *rie magdale*
gna in virtute dei fecisset: mortuos suscitando: leprosos mūdando: ipsa in ne.
time cōtēplationis auidā mente z corpore asperrimū cremū petijt. Et in
loco angelicis manibz sibi p̃parato p. xxx. annos hominibz incognita p̃mā
sit: vbi nec aquarū fluentia nec arborū z herbarū erant solatia. vt ex hoc mas
mifestaret q̃ redēptor noster ipsam nō terrenis: sed celestibz epulis dispos
sunt sanare. Singulis eī diebz septē horis canonicis ab angelis in ethera
eleuabatur: vbi celestiu agminū gloriofa cārica corporalibz auribz audiebat.
Inde omnibz diebz suauissimis dapibz est satiata. Inde q̃z p̃ eosdē angelos
ad locū p̃p̃riū reposita dū corporalibz alimētis indigebat. Sacerdos autē
quidā religiosus noīe Sozimus desiderans vitā solitariā. xj. stadys loco
eodē vicino sibi cellā collocauit. Vñ die quadā p̃dicti sacerdotis oculos
dñs aperuit interiores. s. mētis: vt corporalibz z exterioribz eundēter videret
qualiter angeli supra p̃dictū locū i quo maria magdalena morabat celit̃
descēdebant: z eā in ethera subleuabāt: z post hore spatū eundē locū diui
nis lapidibz reuocabant. Volēs igit sacerdos hui⁹ admirabilis visiois ve
ritatē agnoscere: creatori suo se p̃cibz cōmēdāns deuote ad locū p̃perabat.
Vbi cū ad vñus lapidis iactū p̃p̃inquaret: inuasit eū timor: z crura ipsi⁹
inceperūt tepecere: ita q̃ maxime p̃teritis erat. Ipse autē intellexit h̃ esse
factū diuinitus: z sacramentū esse celeste. Inuocato igit deo z diuino auxi
lio clamauit ad eā: Adiuo te p̃ deū: vt si sis rōnalis creatura q̃ in sp̃lūca
habitas mihi r̃ndēas. Cui magda. dixit: Quia sic adiurasti me: accede p̃
pius z scies veritatē. Lūg ad eā venisset ait: Vemisti ne ex euangelio
de maria peccatrice q̃ ad pedes dñi petōz suoz veniā p̃meruit? Cui sacer
dos r̃ndit: Vemisti: z. xxx. sunt anni reuoluti. Dixit maria: Ego suz illa: z
p̃ tot annos oibz hoibz incognita hūc locū incolui. s. mō mihi a dño reuela
tū est q̃z sum mortura. Dic g̃ maximino ep̃o vt prima die resurrectionis
dñice oratoriū solus ingrediat: ibi me inueniet. Sacerdos autē ep̃m addit:
eq̃z oia p̃ ordinē enarrauit. Scripsit g̃ maximin⁹ p̃stituto die oratoriū suūz
ingressus vidit b. magdalē in choro orantē cū multitudine angeloz: vñ
accedere eā nō audebat. Ip̃a ad eū p̃uersa dixit: Accede p̃p̃i pater: ne fu
gias filiā tuā. Eōuocato igit vñiuerso clero cū sacerdote sozimo: corpus z
sanguinē iesu ch̃i brē marie magda. dedit: q̃ illud cū lachrymis gaudēter
accipiēs seipsaz añ altare p̃sternēdo: vbi scissima ei⁹ aia migravit ad dñm
Cui⁹ corp⁹ b. maximin⁹ diuersis p̃ditū aromatibz honorifice sepeliuit. Et
post mortē suā iuxta ipsaz se p̃cepit sepeliri. Fers autē maximinū illū fuisse
lazarū fratrē magda. q̃ i andelo oppido alsatie ab argētina ad q̃rū lapidē
redescere fers. Postq̃z eī a hierosolēmis applicuissent ad marsiliā p̃pe lu
gdunū vrbē: vbi miracul claruerūt: diuini diuina gr̃a ad hec loca puenēre.

Sozimus

Maximin⁹
eps.

¶ De sc̃to Iacobo ap̃lo.

G Audeat hispania totaq̃z germania iubilet in dño.
De triūpho nobili iacobi ap̃li cōpostelle cōdito.

o ij

De scō Jacobo aplo.

Zebedei filiū chriſti conſanguineū narrat nunc hiſtoria:
Hic vt ſolis radius fulget in primatibꝫ viſa chriſti gloria:

Hoſia capiti: ad herodē trahit: funem collo baiulans. Uir
det paralyticū: cui fert auxiliū: ad tormentū ambulans.

Hoſias cōpungit: pedibus adiungit iacobi pro lauacro.
Qui poſt pacis oſculū transmigrat ad dñm: ſecum cadens
gladio.

O felix apoſtole magne martyꝝ iacobe te colentes adiūua
Peregrinos vndiqꝫ tuos clemēs ptege: ducēs ad celeſtia.

¶ Hoc canticū in laudē diui apłi iacobi canit in eius celebritate: tangens
hiſtoriā eius totam. Lūius erit hec expoſitio. ¶ Ordo. (Hiſpania) illa
pūcia vltra regnū francie (gaudeat). i. letet mente (z tora germania). i. re
gio illa alemanoꝝ (iubilet). i. exulter (in dño) ſcꝝ ieſu chriſto (de nobili triūſ
pho). i. victoria z palma martyꝝij z paſſionis (iacobi apłi) ſcꝝ hodie mortui
(conditi). i. ſepulti (cōpoſtelle). i. in tali loco. qꝫ (hiſtoria) de eo ſcripta (nar
rat). i. dicit (hunc) ſcꝝ iacobū apłm eſſe (filiū zebedei) illius viri: z (cōſangui
neū). i. ſanguine iunctū (chriſti) ſcꝝ dei filiū. (Dic) iacob (fulget). i. reſplēdet
(vt radius ſolis in primatibꝫ). i. ſuperioribꝫ (viſa gloria chriſti). i. poſtqꝫ viſ
derunt miracula p eū facta ad honorē chriſti. (Capit a hoſia). i. in captiui
tatē dñciſ a pꝛore hoſia (z trahit) ſcꝝ ligatus (ad herodē) ſcꝝ iudicē hieroſo
lymoꝝ (baiulans). i. portans (funē in collo) ſcꝝ quo erat vincularius (z videt
paralyticū) ſcꝝ infirmū in lecto decumbentē (cui) infirmo (fert auxiliū). i. ad
iutoriū (ambulans) ſcꝝ letanter (ad tormentū). i. ad martyꝝiū ſuū p dño ſuf
ferendū. (Hoſias cōpungit). i. penitētia ducit p captiuiā violentiā in apłm
ppetratā: quare (adiungit pedibꝫ iacobi) ſcꝝ ſe humiliter pſternēdo (p las
uacro). i. remiſſione z ablutione culpe. (Qui) hoſias (poſt oſculū pacis) ſcꝝ a
brō apło ſuſceptū (transmigrat ad dñm). i. martyꝝizat eo mō q̃ chriſti apłs
(ſecū cadens gladio) nā ambo decollati ſunt. Quare o felix apłe z o mas
gne martyꝝ iacobe: adiūua te colentes). i. honorantes (z ptege). i. defende
(vndiqꝫ). i. in omni loco (clemēs). i. clemēter vel benigne (tuos peregrinos)
ſcꝝ te viſitantes ex voto (ducēs) ſcꝝ eos (ad celeſtia) ſcꝝ regna poloꝝ.

¶ Vocabula. Jubilare eſt p leticia vociferari. Hiſpania regio eſt euro
pe latiffima inter africā z galliā. Cōpoſtella aut pars eſt galicie: vbi ſcꝝ
pultus fuit ſanctus iacob apłs. Primates ſunt primi hoies: vel ſupꝛemi
z ſuperiores. Funis eſt reſtis. Inde funiculus. i. paruius funis. vt dicit in
Ps. Funiculus hereditatis mee. Paralyſis interpretat diſſolutio: z eſt lan
guor neruoꝝ. Inde paralyticus: qui patitur paralyſim. Migrare eſt diſ
cedere vel mutare domicilium. Et habet i breue naturaliter: ergo transmi
gro emigro zc. corripunt mediā. Cadere qñqꝫ ſcat mori. Vergit. Las
der z rhipheus iuſtiſſimus vnus zc.

De scō Laurētiō: Fo. LXXXV

In festo sancti Laurentij martyris.

Laurenti dauid magni marty: milesq: fortis:
Tu imperatorum tribunal: Tu manus tortoruz
cruentus

Sprenisti: secutus desiderabilem atq: manu fortē. Qui so-
lus potuit regna superare tyranni crudelis.

Quisq: sanctus sanguinis prodigos fecit amor mili-
tes eius. Dummodo illum liceat cernere dispendio vite pre-
sentis.

Cesaris tu fasces stemnis: et iudicis minas derides. Car-
nifer vngulas et vstor craticulam vane consumunt.

Dolet impius vrbis prefectus victus a pisce assato chri-
sti cibo. Gaudet dñi conuiuia fauo conresurgenti cum ipso
satiatus.

O laurenti militū dauid inuictissime regis et erni: Apud
illum seruulis ipsius deprecare veniam semper:

Marty: milesq: fortis.

Ob honorē et reuerentiā beati Laurentij hec sequētia edita est. In qua
beatus marty: cōmēdat rōne suaz virtutū: et rōne cōstantie in sua passiōe. di-
cens. ¶ Ordo. (O laurenti) existēs (marty: et fortis miles magni dauid)
id est christi (tu sprenisti tribunal). i. sedē iudiciālē (imparatoris) decij: et sp:es
iusti (cruentus manus). i. crudeles et sanguine plenas (tortorū). i. carnificū
eorū q: penas inferūt (secutus desiderabilē) scz christū: cuius faciem etiā an-
geli videre desiderant (et manu fortē). i. oipotentē. (Qui) christus (potuit so-
lus supare regna). i. potestātē (crudelis tyranni). i. diaboli vel decij impato-
ris (eius) scz manu fortis christi (sanctus amor facit eius milites prodigos
sanguinis). i. prodigaliter effundētes sanguinē (dūmō). i. tñ vt (liceat) ipos. i.
scōs (cernere ipm) scz christū verū dauid (dispendio). i. p redio et fastidio
(psentis vite) scz erumnaz et miseriaz plenissime. Vñ nunc cōstantiā eius
ōndit quā in passiōe habuit: dicēs (O laurenti tu cōtemnis). i. spem (fas-
ces). i. honores (cesaris: et derides minas iudicis. Carnifer). i. dilaniator: (et
vstor). i. cremator: (cōsumit vane). i. inutiliter (vngulas et craticulā). i. instru-
menta quibz lamant carnes et assant. Et hoc referen. lo singula singulis:
ita q: carnifer vane cōsumit vngulas: et vstor vane craticulā. Nā (impius
pfecus vrbis) romane (dolet victus). i. supat (ab assato pisce) scz scō lau:

De sancto Laurentio.

rentio existere (cibo christi) qz (cōiūna dñi) scz bñs laurentius (gaudet satiratus fauo). i. melle (cōresurgenti). i. simul surgēti cū christo. Vnde qz (o laurenti marty: z fortis miles: annuissime militū). i. inter oēs milites (dauid eterni regis: tu deprecare apud ipm) scz regem (semp veniā). i. indulgentiā z gratiā (seruulis). i. famulis (ipsius) scz regis eterni.

Vocabula.
Dauid interpretat manu fortis vel desiderabilis: z ponit p christo. Desiderabilis autē est qui pōt vel debet desiderari. Vides d: quicūqz militat. i. q meret stipendū. Quare d: Cuius amor facit sanctos milites eius prodigos sanguinis: hoc est vt libēter fundant sanguinē p ipso. Tribunal fecit sedē iudicis: nomen neutrum. Prodigus autē idē est qd largus. Sic em b laurentius dicitur est: qz largissime expendit corpus suū p amore dei. Le far nomen est dignitatis: a ceson greco dictū: qd est elephas latine: qz cesar debet esse potēs inter ceteros hoīes: sicut elephas inter aīalia. Vel qz cesus est de vtero matris. Plura de hoc noīe vide in pncipio cōmētariōz. Veroaldi in Suetoniū Tranquillū. Far facis femininū fecit lumen ardens: z differt a teda. vñ: Semp sacra faces: teda cōubia poscūt. Vñ ne arū. est nomen plurale tñ z dicunt opprobria. Inde vel bñ deponēs minor fecit minas imponere. Dispendiū est damni vel amissio. Carnifer est qui vulgo spiculator d: Ungula est cornu qd equi z boues z cetera animalia habēt ad pedes. Hic ponit p instrumento torquendi: ferro. i. incuruato qz trahit ignis. Cōiūna femininū d: aliqd q est in cōiūnio. Fau est mel nō exp̄ssum: sed adhuc in cauernis. Inuictus quasi nō victus. i. fortis z potens q vix vinci pōt. Seruulus diminutiū a noīe seruus. Deprecari pprie est precibz auertere: vt deprecor mortem. i. ne moriaris. Quidius: Vortē nō deprecor inquit. **Notabilia.** Notandū primo. Beatus Basilius ap̄ls scribit in sua canonica ca. ij. ita: Beatus vir qui fuffert tentationem: qui cū pbatus fuerit accipiat coronā vite. In quibus verbis ad cōmendationē beati laurentij duo tangunt. Prīmū: sanctorū in tribulatione huius vite cōfortatio. Secundū: tentationis gloriofa remuneratio. De primo dicit ap̄ls: Sciētes qm tentatio patientiā operat: patientia p̄o fructus bonū. Deus autē neminē tentat: sed vnusquisqz tentat a sua concupiscētia: vt etiā dicit beatus Augustinus: Quotidianis discimus experimētis eos grauius tentari a cōcupiscētia carnis. Vñ Gregorius. Illos diabolus pulsare negligit quos inire quieto possidere sentit. Sicut aliquis dū fuerit caprus in carcere: habet vnū custodē vel duos. si p̄o euaserit: oēs eum sequunt. Sic etiā est de capris z euadentibz a diabolo. De secūdo dicit in Apoca. Qui vicerit faciā illū columnā in templo: z dabo ei coronā: z scribam sup illum nomen nouū. Ex alio: Qui vicerit dabo ei sedem meū in throno meo. Qui ergo tribulationibz huius seculi in virtute fortitudinis pseuerauerit: hic erit columna in tēplo: z sanctificat corpus ecclesie: z accipiet coronam vite: habebitqz nomen nouū: qd os dñi nominauit z est bene dictum in eternū. Sed quia beatus marty: laurentius viriliter agens suis finit tentationes: ergo de sua victoria hoc canonicū est compilatū. Item scribit Joannis. xj. Nisi granum frumenti cadens in terrā mortuū fuerit: ipsū solum manet. Dicit glo. qz christus p granū intelligit: qui fuit mortuus in passione: z fructum attulit in resurrectione. Vñ Augustinus dicit

Sermo de b.
Laurentio.

De tētatōibz

Christus gra
no cōparat.

Dñs test
ficare in
menti
dei: que
stus em
racur
nus. Vñ
ficut
euangelic
mola crui
frem in
fano offe
clibamus
ditur fac
corpus
nistran
ne calid
derans b
la calida
in borro
christus
puli reli
sipes ill
no omni
ualit.
er in fec
erat ineb
natus se
arefuit: d
quia bea
sequen
Notand
tus vicer
enim qu
sequen
omne h
ignem i
rabat in
habuit
deipso
sed illu
Quarto
cōmme
him. Q
p igne
frides

De scto Laurentio: Fo. LXXXVI

Dñs iesus christus erat granum mortificandū z multiplicandū in infidelitate iudeoz z infide christianoz. Quare duplici grano comparat. s. frumenti z horri. Primū granū pficientes confortat migrandi via mandatorū dei: que restat eis ad celum. Vñ David: Cor hominis confirmat. Chastus em̃ bene comparat grano frumenti. qz frumentū messum ligat: tritus ratur: molitur: coquitur z comedit. Sic chastus ligatus est. Vñ Augustinus. Ligatus est qui soluit compeditos. Item: Ligatus es vt solveres zc. sicut canit in hymno. Secūdo flagellis tribulatus est. Vñ Ioannes i suo euangelio ait: Tunc apprehendit iesum pilatus: z flagellauit eum. Item mola crucis attritus est. Vñ Esaias. Attritus est propter scelera nostra. Item in clibanū inferni missus est. Vñ in Leuitico scribit: Panis in clibanis offerri debet absqz fermento z conspersus oleo. Vbi panis christum clibanus infernū significat: fermentum culpam: oleum gratiā. Item comeditur sacramentaliter. Vñ in euangelio: Accipite z comedite: hoc est em̃ corpus meū. Nam panis iesus nobis in pascha tam calidum seipsum ministravit tanqz veniens a clibano. Vñ Bernardus. Sicut butirū in pane calidior ita cor nostrū liquefieri debet in hoc sacramento. Quod considerans beatus martyr noster laurentius: pro isto pane calido se in craticula calida obrulit dño deo. De secundo dicit Esaias: Si inueniat granū in borro diceſ: Ne dissipes illud: quoniā benedictio est. Hoc granum fuit christus in collegio apostolorū: qui solus inueniebat: quoniā omnes discipuli relicto deo fugerunt de tali grano. Quare dicit: O christiane ne dissipes illud in corde tuo per preuocationē: quia benedictio est in hoc grano omnis. Vñ Paulus ad Ephe. Qui benedixit nos benedictione spiritus suali. De tali etiā grano dicit alibi: Epulare: quia omnē mentem conuertit in securitatē. Quod patet in beato laurentio: qui hoc grano intantum erat inebriatus q ignem non timuit. Vñ Bernardus. Quicūqz gustu chasticus semel perfecte inebriatus fuerit: ad omnem laborem z dolorem non arescit: dolorem non sentit: laborat z non laescit: diripit z non aduertit. Et quia beatus laurentius his virtutibus claruit: ideo ad ipsius gloriam hec sequentia est composita: que per vniuersum mundum de eo canitur. Notandum sedo. Laurentius dicit a lauro arbore: de cuius folijs antiquitus victores coronabantur. Et per hoc eius victoria designatur. Habuit enim quintuplicem victoriam. Primo contra insaniam hostiū ipsum persequentiū. Vñ de ipso dicit Hieronimus: flammaz superatis ministris omne humane insanie restrinxit incendiū. Secdo habuit victoriam contra ignem materialē quo exustus erat. Vñ iterū de eo dicit: Corporali laborabat incendio: sed diuinus amor omnem exstinguebat ardorem. Tertio habuit victoriam contra carnē suam: concupiscentias refrenādo. Quare de ipso dicit: Ecce beatus laurentius transiit: qui exustus nō abhorruit: sed illuminatus effulsit. Arsit etiā ne arderetur: z ne videretur exustus est. Quarto beatus laurentius habuit victoriam cōtra mundi diuitias cōtemnendo. Legit em̃ de ipso: q thesauros ecclesie inter pauperes distribuit. Quinto habuit ille sanctus martyr z miles christi laurentius victoriā p ignē gehēne. vñ de ipso dicit: Nunq̃ credere potuit momentanū hostiā cuius fides in eternū gehēne cōstringebat ardorē. Verito g laurentius dicit a lauro.

De grano horri.

De quintuplici victoria beati laurentij.

De scō Laurentio.

**Christus da
uid dicit.**

**Historia mar
tyri bti laurē
ti.**

Sixt^{us} papa.

Item auctor appellat christū David. David em rex fuit: q̄ interpretat manus fortis et desiderabilis in aspectu. Et sumit hic p̄ christo: q̄ christus est fortis et potēs in p̄lio. qm̄ sicut David goliā superauit: christus potentia diabolū cōculcauit. Un̄ est desiderabilis in aspectu. Ipse em̄ est in quē angelī p̄ospicere desiderant. Et martyres ita in eius amore fuerunt accensi: q̄ sanguinē leti p̄ eius amore fuderūt: sperantes firmiter post vitā tēporale cōsequi vitā eternā. Un̄ legit in actib; ap̄loz: Ibant ap̄lī gaudentes et cetera. Notandū tertio. Legit in passionali sc̄o: qm̄ b̄tus Sixtus papa duces res ad martyriū: b̄tus laurentius fuit ei⁹ diaconus: qui dixit ad p̄ficez: Pater sancte noli derelinquere filiū tuū: imo quo p̄gredieris sine filio p̄ter: quo sacerdos sancte sine ministro p̄peras: Eui b̄tus Sixtus dixit: Non ego te desero filiū: neq; derelinquo: sed maiora tibi debent p̄ fide christi certamina: q̄ post tridū me sequeris leuita. His verbis b̄tus Sixtus cōfortas uitē laurentiū vt nulla tormēta formidaret. Un̄ cū b̄tus Sixtus postea fuit martyrisatus: sanctus laurentius custodiuit thesaurū eccl̄ie. Quē cesar voluit habere: et litigando ac sup̄iēdo cōsumere. Fecit q̄ vocari beatū laurētiū: et p̄sentauit cū valeriano p̄fecto vt ab eo extorq̄ret thesaurū eccl̄ie. Qui cū de illo interrogasset: b̄tus laurētius nolens p̄dere sibi thesaurum: petiit inducias vt posset r̄ndere p̄fecto. Ac medio tpe cōgregauit multos pauperes: quib; thesaurū eccl̄ie donauit: p̄pendēs dictum psalmographi: Dispersit dedit pauperib; et cetera. Tempore p̄o induciarū lapsū b̄tus laurēti⁹ stans ante p̄fectū fecit cōuocare oēs pauperes: dicēs: Hi sunt quoz manus thesaurū eccl̄ie in celestes thesauros depōtauerūt. q. d. O p̄fecte tua inq̄satio est vana et inutilis: q̄ pauperes thesaurū eccl̄ie iā depōtauerūt. Quo audito p̄fectus iussit os beati laurēti p̄libatis cedi. Qui dū cederet ridebat et dixit: O impie et crudelis tyranne: pene tue dant refrigeriū aīe mee. Tbi quidā homo nobilis noīe roman⁹: vidēs b̄m laurētiū p̄spiciū tanq̄ solē incuebat circa eū angelū dei cōfortantē eū: q̄ statim fuit conuersus ad fidē. Et dixit ad beatū laurētiū: Video prope te iuuenē pulcherrimū: festina me baptizare. Un̄ postq̄ b̄tus Laurentius nec timuit verba nec curauit verbera: p̄fectus dixit ad eū: Tota nox in te expandet i suppliciū. Eui r̄ndens martyr ait: Hea nox obscurū nō habet: sed oīa in luce clarescunt. Cū hec dixisset: p̄fectus ait ministris: Afferte mibi lectū ferreū: in q̄ laurētius requiescat. Quo apporato expoliauerūt b̄m martyrē vestib⁹: et ligatis manib; et pedib; cōstrinxerūt eū supra craticulā: et reliqui ministri sup̄posuerūt prunas arduas. Cū sic b̄tus martyr puniret: ridendo dixit ad p̄fectū: O miser et impie qd me cedis? Isti carbones p̄stant mibi refectū: q̄ videt mibi q̄ sup̄ rosas dulcissimas requiesco: tibi p̄o p̄stāt sup̄plicitū eternū: affatus sum: iam versa et manduca. Que verba duplici causa dixit. Primo vt p̄ suā cōstantiā p̄fecto faceret terrore. Sc̄do vt verūq; latus et oīa eius membra p̄ christi noīe lacerent: p̄ q̄ multitudinem p̄mōz sperauit. Un̄ sic positis in craticula dixit: In medio ignis nō sum estuas: etis: q̄ carbones tui nō dolorē sed refrigeriū mibi p̄stant. His siquidē dictis leuauit oculos in celū dicēs: Gratias ago tibi dñe: q̄ sanuas vite ingredi merui. His dictis subiungit: O dñs cōmendo tibi spiritū meum. Et sic emisit spiritū: et requieuit in pace. Propter qd legit in euāgē. q̄ post res

surrectionē dñs apparuit discipulis iuxta mare tyberiadis: et dixit eis: **Fi** lioli nunqd pulmentariū habetis? Et obrulerūt ei partē piscis assi. Quem piscē assari auroz nō in lra cōparat brō laurentio. qz iste piscis oblatuſ est christo cū fauo mellis. i. cū dulcedine virtutū. qd etiā verificat de brō laurentio: q in vita sua tantis claruit virtutibz. vt de eo diceret ecclesia: **Bea** vir q est inuentus sine macula: et q post aurū nō abijt. nec sperauit in pecunie thesauris. fecit em mirabilia in vita sua. Quare de illo dī: ppheti cū allegati: Dispersit dedit pauperibz. Notandū qro: q qdruplex ē ignis. Ignis iustos et cruditionis. Ignis iustos et cruditionis. De primo dicit Dauid: **I**gne me examinasti: et nō est in me inuēta iniquitas. Sic etiā potuit dicere brōs martyri: q thesauros ecclesie dedit pauperibus. De scōdo igne dicit Job: **E**t ore eius lapides pcedūt: sicut rede igne accense. Iste rede sunt tentationes et suggestiones. Hac tēda diabolus totū mundū in primis parētibz cremat. De tali igne quilibet sollicite vigilare debet: ne in ppa domo cordis sui comburet. De tertio dicit in Leuitico: **I**gnis in altari meo semp ardebit. Un ignis in altari semp ardes est charitas in corde feruens. De q in euāgē. Nōne cor nrm erat ardes in nobis? Iste ignis semp debet ardere: qz charitas debet pseuerare. Un in puerbq dī: **D**ominū tpe diligit qui verus amicus est. De qro dicit Dauid: **I**gnis eloquū tuū vehementer. Et **H**eremias: Nunqd verba mea qsi ignis ardens et malleus cōterēs petras. Et in h qdruplici igne brōs laurentius fī delictis laborauit. Primū sustinuit: secundū depulit: tertū cōposuit et augmentauit: quartū semp secū cōseruauit. Hinc notat dignitas scī laurentij: q inter ceteros martyres habet tria priuilegia qstū ad officiū. Primū est in vigiliis: qz solus inter martyres habet vigiliā laurentius. Sed vigilie scōz p p multas inordinationes in ieiunia sunt cōmutate. Hos em fuit vt i festiuitatibz scōz boies cū vrozibz filiabz ad eccias venirēt: ibi cū luminiaribz pnoctabāt. Szqz mltā st ppa et adulteria in his vigilijs fiebāt: statutū fuit vt vigilie in ieiunia verterent. Nomē aut antiquū retentū est: qz nō ieiunia sz vigilie appellant. Secundū priuilegiū est octaua: qz ipse solus cū beato stophano habet octauā inter oēs martyres: sicut martinus inter pfectores. Tertū est in versibz antiphonarū: qz ipse solus et paulus habet: sed tū dī uersimode. qz scīs paulus habet eos ppter excellentiā pditionis: scīs p laurentius ppter excellentiā passionis. Ultimo notandū q autor charistū vocat dauid forte. Un leg ē in pncipio Regū: cū samuel vnctus esset in regē: dauid fuit de cois faciei: quē pater eius misit ad fratres: vt portaret eis cibū: et ascendit ad plū philistinorū. Un pclamātū esset singulare certamē p goliā gigante: ipse pualuit in iūda et lapide. Iste dauid pfigurauit christū regē: vt dicit Augusti. sup genealogiā dñicam. **D**atū. pmo. Quare dauid manu fortis interpretat. Superauit em goliā. i. diabolu. Et postea factus est pater multaz gentiū: q omibz patrē se vocare concessit: dicens: Sic aut ob abitis: pater noster qui es in celis. Sic et in pposito auctor noster vocat christū dauid: et beatū laurentiū milite forte eius: qm dñm imitatus est in fortitudine et militia triumphali. Fuit em inuictus gratia spūsancti. Et in virtute precessit cōtra goliā. i. decū imperatorē ministrū iniquitatis: et preualens secutus est christū: et cū eo vixit in adiutorio

Cōparatur
b. laurē p
sci asso.

Ignis iustos
tū qdruplex.

Tria priuile
gia b. laurē
De vigilijs
sanctorū.

Christus da
uid: et lauren
nō miles ep.

In festo assumptionis

Laurentius dicitur
inuitissimus et
excellens
martyr.

sui david. Omnes insidias inimicorum non timuit: sed pinnas craticule cum alijs penis pro regno dei fortissime pertulit. Unde beatus laurencius dicitur inuitissimus et excellentissimus martyr. Non ideo quod nullus alius martyr tanta sit passus: sed quia eius martyrium a sanctis doctoribus magis est approbatum. Licet enim aliqui martyres legant maiora pro christi nomine sustinuisse: tamen eorum martyrium non ita est approbatum. Vel ideo dicitur excellentissimus: quia fuit excellentis dignitatis: nam erat archidiaconus seu leuita romane ecclesie. sicut de eo canit Prudentius poeta christianissimus.

In festo assumptionis beate marie virginis Sequentia.

Angaudent angelorum chori gloriose virgini.
Que sine virili coniunctione genuit Filium: qui
suo mundum cruore medicat.

Nam ipsa letatur quod celi iam conspicat principem: In terris cui quondam sugendas virgo mamillas prebuit.

Quam celebris angelis maria mater iesu creditur. Qui filij illius debitos se cognoscunt famulos.

Qua gloria in celis ista virgo colitur: Que domino celi prebuit hospitium sui sanctissimi corporis.

Quam splendida poli stella maris rutilat. Que omnium lumen astroque hominum atque spirituum genuit.

Hoc canticum in laudem et honorem gloriose virginis marie canitur in festo assumptionis eius. In quo describitur gaudium angelicum in assumptione virginis gloriose: exclamando de excellenti gloria virginis: eam commendans in diversis virtutibus. dicens. **V**ido. (Chori). i. turbe. (angelorum congregatio). i. letantur simul (gloriose virginis) marie. (Que) scilicet maria (genuit filium) scilicet christum (sine virili coniunctione) scilicet seminis. (Qui) scilicet filius (medicatus est). i. sanat (mundum suo cruore). i. sanguine. (Nam). i. quia (ipsa). scilicet maria (letatur). i. gaudet ex eo (quod) ipsa (conspicitur). i. videt et contemplatur (iam principem celi). (Qui) scilicet principi ipsa (virgo) maria (prebuit quondam). i. prius (in terris mamillas). i. ubera (sugendas). i. ad sugendum. Quare exclamatur dicens: **Q**uam celebris. i. veneranda (maria mater iesu creditur angelis: qui) scilicet angeli (cognoscunt se debitos famulos filij illius) marie. (Qua). i. quam magna (gloria). i. reuerentia (ista virgo colitur). i. honoratur (in celis: quam prebuit hospitium domino celi). i. ipsi deo (sui sanctissimi corporis). i. immaculata

rissimi. *Q*(ue splendida). i. clara (stella maris) scz maria (rutilar). i. splendet
z coruscet (polo). i. in celo. *Q*ue scz maria (genuit lumen astroz). i. stellaz
(z omniu spirituum). i. angeloz zc.

*V*ocabula. Non est prepositio inseparabilis: sepe facit verbu cu quo
componit regere datiu: vt congaudeo tibi. *M*edico vel medicor dicit.
Adifferenter em regunt datiu ablatiu vel accusatiu. *P*linius. Istis
sedens medicabo tibi. *I*dem. Ego istum lapide medicabo. *C*onspicor
aris. i. conspicio: media breui. Sed media longa significat spicas colligo.

*M*amilla est idem qd mamma. Sed scribit vno m. quia prima syllaba
breuius est. *I*uuenalis. Illa loqui recta facie strictisqz mamillis. *R*utilus
id est rubens splendidus sicut ignis. *I*nde rutilare. i. splendere. *A*strum
grece dicit sidus latine. Sed aster grece latine dicit stella. *A* quo fit aster
riscus. i. parua stella. Nam sidus de maiori dicit: vt dicit Perottus.

*N*otabilia. *N*otandum primo. *S*cribit in Lanticis canticor: ca. viij.
*Q*ue est ista que ascendit de deserto: delictis affluens: innixa super dilectu
suu? *I*n quibus verbis duo tanguntur. *P*rimo beate virginis in hac vi
ta multiplex tribulatio. cum dicit: de deserto. *S*ecundo tangitur eximius
honor quo ipsa maria virgo z mater dei est decorata. cum dicitur: delictis
affluens. *E*t circa quod sciendum qd quia beata virgo maria spiritus sancto
repleta habuit gaudia inestimabilia: tamen multis etiam passionibus erat
occupata. s. in egyptum fugiendo: filium iesum perditum querendo: z ma
xime sibi in sua amarissima passione compatiendo. *I*uxta prophetia *S*y
meonis: Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. *Q*uare iste tribulati
ones vocant desertum: per quod oportet transire quemlibet ad terra pro
missionis. *L*egitur em in libro *E*xo. Cum filij israel egressi erant de terra
egypti: transuerunt multis annis per desertum: donec venirent ad terraz
promissionis. *E*st ergo verbum propositu verbum admirationis angeloz:
qui admirati sunt in assumptione virginis gloriose: dicentes: *Q*ue est ista
que ascendit per desertum: hoc est de tribulationibus. *U*nde beatus *J*o
annes euangelista dicit: *A*postolis in diuersas regiones mundi subeuntib
us: virgo beata in sua domo iuxta montem sion permansit. *O*mnia loca
filij sui. s. locum baptis: neumqz: passionis: sepulture. resurrectionis: ascen
sionis: qd diu vixit sedulo visitauit. *D*e secundo legitur in passionali: qd do
minus noster iesus christus ipsam virginem mariam matrem suam dilectis
simam tanto honore decorauit: qd cum transitura esset ad requiem: ipse de
us cum omnibus apostolis presens erat prope torrente cedron: non longe
a ciuitate hierusalem. *E*t ibi multitudo angelorum gloriosissimam virginis
nem mariam ad requiem eternam assumpserunt. *I*n cuius laudem z ho
nozem hec presens sequentia est conscripta. *N*am omne mysteriu filij dei
occultum erat angelis ab initio. Sed cum notum fieret angelis: gaudens
res admirati sunt in omnibus gestis z circumstantijs iesu christi. *N*ec so
lum angeli illi admirabantur de christo: sed z de beatissima virgine ma
ria matre eius. *Q*ue in celestem gloriam hodie assumpta est: affluens des
litijs: hoc est celestibus voluptatibus. et est innixa super filium suum in
eterna requie. Sed dubitat: quare iesus christus filius marie ascendens in
celum no fecit secum ascendere matrem: qui cu latroni propter scelera sua

Sermo de
assumptione.

In festo assumptionis

Quare chris-
tus assumptus
secum mariam in
sua ascensione

suspensio dixit: Hodie mecum eris in paradiso. Cur non statim post ascensionem suam eam assumpsit? Et respondet quod christus propter salutem humani generis venit in mundum: et propter eandem salutem matrem elegit: ideo per aliquod tempus voluit eam remanere in terris propter plura. Primo propter discipulos et fidelium christi consolationem et eruditionem in multis quod specialiter ei constabant. Nam matheus revelavit quod de magis et stella scripsit: et occasione innocentium. Et Luce de missione gabrielis archangeli. Et de ceteris christi natiuitatem et conceptionem cernentibus: et quod de infancia saluatoris mirantur. Et quod de virginitate marie in partu credit et ante secula et filia: a nullo nisi ab ipsa mater virgine salva veritate receperunt. Unde quod Ioannes ait: In principio erat verbum: et verbum erat apud deum. a nullo nisi forsan a virgine dei genitrice habuit. De qua scribitur: quod auditis omnia verba hec conferebat in corde suo. ut dicit Bernardus in homelia: Stabat iuxta crucem iesu etc. Secundo ad eruditionem in multis: ut patuit. quod euangelistas et multos alios informavit de gestis et factis christi. Unde recte virgo mater post filium sui ascensionem debuit ecclesiarum inter vndas persecutionum tunc temporis valde fluctuantem confirmare verbo et exemplo. Si enim dominus hinc migrans matrem secum duxisset: pusillus ille grex fidelium desperare potuisset tanquam derelictus et obliuioni datus. Unde Bernardus. Gratias ex hoc mundo dominus matrem in eo reliquit: ut simul et pulchre ordinans: ut utraque ecclesie portio triumphans videlicet et militans: visibilis et invisibilis solatio ferretur illa in celum assumpta. Tertio propter clementiam fidei ex sua presentia meritis et exhortationibus nos instruendo. Quarto remansit in mundo propter augmentationem sui meriti et eiusdem completionem. Diuina enim dispositione perodus naturalis vite eius sic esse putatur: proportionata meritis ipsius: quod proportionabiliter creuit in merito quantum processit in eate. Quinto ad hoc ut esset forma discipline christi: et exemplum perfectionis vite christiane. unde Ambrosius super Lucam. Sit nobis tanquam in imagine descripta virginis vita marie. In qua tanquam in speculo refulget species castitatis et forma virtutis. Hinc sumatis exemplum viuendi: ubi tanquam in exemplari exempla probitatis sufficientissime inveniuntur: quod corrigere: quid fugere: quid tenere debeatis. Talis enim fuit maria: ut eius vita omnium fieret disciplina. Et specialiter ipsius fidelibus primum fuit exemplum patientie et constantie in tribulationibus: iniuriis et aduersitatibus. Recte ergo virgo maria post filii ascensionem in ecclesia remanere debuit: ut ipsam inter vndas persecutionum confortaret.

De gaudio
celestium in as-
sumptione ma-
rie virginis.

Notandum secundo. De assumptione beate virginis marie dicit Bernardus. Hodie beatam virginem celum suscepit: angeli laudando: archangeli gaudendo: throni iubilando: dominationes exultando: principatus psallendo: potestates autem organizando: cherubin citharizando et seraphim hymnizando. Ergo bene dicitur: Longaudent angelorum chori etc. Que sine virili coniunctione. id est sine mune genuit. Dicit enim Bernardus. Maria fuit sine pudore secunda: sine grauidine grauida: sine labore puerpera. Et ista sequentia procedit per locum a maioribus: et habuit originem ab uno articulo decalogi. id est decem preceptorum. ubi dicitur: Honora patrem et matrem: ut sis longeuus super terram. Ex isto ergo sic arguitur: Qui aliquid precepit: amplius tenetur hoc idem facere: sed quia dominus precepit parentes honorare: ergo et ipse magis ad hoc tenebatur quodammodo et fecit. Maior preceptum per apostolum dicentem: Verbum sine ope frustratur.

Minor: prę ex fide. Ergo sequit cōclusio vera: q maria est celebris ange
lis: nec solū illis: sed etiā christo z oib; celestib;. Quis em cogitare sufficit
(ait Grego.) q̄ gloriose hodie regina mūdi pcessit: quanto deuotiōis affe
ctu in eius occursu celestiu legiōes pdierunt: quantis ad th: omū canticis
sit deducta: q̄ placido vultu z serena facie quātisq; amplexib; a filio suo
benedicto sit suscepta: z sup omne creaturā eleuata. Credendū em q dei
filius sibi occurrat: atq; sup oēs choros angeloz eam collocatur: atq; nō im
pleuisset qd in lege pcepisset: Honora patrē z matrē zc. Nā beata virgo
maria in terris oia opera misericōdie filio suo dño celi adimpleuit. Ipsa em
filiū dei summū peregrinū existentē cū in hunc mundum venisset: hospitio
sui cor: poris suscepit: esurientē pavit: sicientē mammillis suis potauit: ipsum
cōprehensum a iudeis visitauit: nudum vestiuit tunicā ei cōsuendo. Ex q
ergo oia opa misericōdie in filio suo adimpleuit: merito a filio suo deducta ē
ad eterna gaudia. Sed circa ascensionē virginis gloriose dubitat: verum
vere mortua fuerit: ex q nō d; dies depositionis eius vel natalitue vel obit?
sicut alioz scōp; sed assumptionis tm. Rndet q p certo z indubitanter ha
bendū est z tenendū: q vt hodie virgo mater migravit de hoc co: p; z ve
re mortua fuerit. ita q sub tali generali lege cōclusa fuit: q cōstituta est ho
minibus semel mortua. Roma. ix. Vñ nec filius eius ex illa lege se eximī
voluit. Tertio ergo habet q subijt morē tēporalē. Patet ergo opinionū ul
laz error. Quaz vna dicit q tpe pfixo de hac vita mortali virgo dei genī
trix ad vitā immortalē sine morte fuerat in celestem paradysum translata:
quēadmodū factū fuisset in statu innocentie. Et habet opinio ista rationē
q; voluit z ita p redemptione humani generis disposuit. Sicut scda opi
nio nō est sustinenda. q dicit q virgo mater viua ad paradysum terrestre
quēadmodū enoch z helias translata sit: sicut de iōanne euangelista z de
his q cū christo resurrexerūt quidā opinant: ad hūc finē vt tpe antichristi
cōtra ipm testos irrefragabiles inueniant: tam ex parte legis q̄ etiā ex par
te nature z tpe legē chasti. Sed querit: que pcellerūt eius obitū: z an dñs
obitū futurū pnuiciat? De quib; sic legit. Dum die quodā in filij sui de
sideriū cor virginis gloriose vehementer accenderet: extuansq; anim? cōs
moueret: ita vt in exteriorē abundantius lachrymaz excitaret pfusionem:
q̄tū deinceps subtratti filij nō valens ferre subtracta solatia: iuxta illud
in canticis: Anima mea liqfacta est zc. sanctisq; angelis indefinenter eam
visitantib; ad honorē sui dñi reuerenter custodientib; sui desiderij vehemē
mentā (vt credi fideliter possit) insinuans atq; dicēs: Aunciate dilecto: qz
amore ei? languet. tā diuina inspiratione occulta q̄ aperte legatōis nūns
cio vicinos dies sui obitus est pnuiciatus. Nec mirū: qz illud sanctis mar
tyrib; sicut apls z ceteris sanctis frequenter legimus fore factū: cur in illo
minor esse deberet virgo maria? Scuit em bñs petrus vicinā sibi morē:
cū dixit: Certus suz qz velox est depositio tabernaculi mei. Angelus etiā
cū multo lumine eidē apparens: z reuerēter eam vt matrē sui dñi salutās:
die tertia esse assumendā sibi pdixit. Sed an apli fuerint cōgregati ad ei?
exequias celebrandas: bñs Augustin? sermone. vi. hodiernę festiuitatis
dicit. Ex antiqua z verissima traditione accepimus: q tpe gloriose do: mi
tionis eius cū quidā sancti apostoli ad saluandas gentes in orbē terrarū

De amore
virginis ma
rie erga filiū.

An sic vere
mortua brā
maria

An b. maria
obitū pscuit

An apli fire
runt z gregati

In festo assumptionis

Dionysius i
lib. 8 diuinis
nomiib.

fuisse dispersi: momēto tps in altū subleuati hierosolymis conuenerunt.
Et cū illuc esset angelica visio eis facta: diuina cantica audiebant. Et ita
cū diuina z celesti claritate in manus dei sanctā animā cōmēdauit. Idem
dicit bris Dionysius in de diuinis nomiib. Nos z tu ierorhee z multi scōz
fratrū nostroz in visionē corpis vitā incobāris z deū recipiētis cōuenim⁹
in morte brē virginis: de qua corpus dñi sepultū est: z q̄ dei filiū in vtero
suo recepit. Aderat ibi ibius frater iacobi z petrus vertex honoranda the
ologoz summitas. Qd̄ exponēs magnus albertus dicit: Apli z multi ali
ex discipulis: quoz cōgregationi interfuit dionysius z hierotheus: cōue
nerūt in morte brē virginis ad visitandū eius corpus. Deinde vt placuit
sumo sacerdoti post visionē vniuerse hierarchie simul laudē dederūt: qm̄
vnusquisq; idoneus erat omnipotentē laudare p sua infirmitatis potentia
Quare dicit Albertus: Postea visum est eis: vt vnusquisq; diceret in laus
de humanitatis ipsi⁹ aliqd: z de corpe eius: qz deū suscepit. Vñ vniuerse
hierarchie eā laudabāt: vnusquisq; em̄ p se erat insufficiens infinite virtu
tis bonitatē humane infirmitatis voce collaudare.

De celi regina hec plebecula p̄s concelebrat mentibus
De cantu melodo sup ethera vna cū angelis eleuat.

De libri virgo cōcinunt prophetaz: chorus iubilat sacer
dotum: apostoli christiq; martyres predicant.

De plebis sexus sequit̄ vtriusq; vitam diligens virginalē:
celicolas in castimonia emulans.

Ecclesia ergo cuncta te cordib; atq; carminib; venerans,
Tibi suam manifestat deuotionē precatu te supplici implo
rans maria.

Ut sibi auxiliū circa christū dominū esse digneris p eū.

Hic autoz noster cōmendat virginē gloriosam rōne multaz virtutū sibi
collataz. Quare ad eam suā dirigit petitionē: dicens: Q̄rido. (O regi
na celi) maria (hec plebecula) scz fidelīū (cōcelebrat). i. venerat̄ hodie in die
tue assumptiōis (te p̄s mētib;). i. deuoris (z eleuat. i. extollit (te cū angelis)
scz beatis (melodo carū). i. suau (sup ethera). i. celos. Et (o virgo libri p̄phe
raz p̄cinūt). i. p̄dicāt (te) z (chor⁹). i. turba (sacerdotū) tibi famulātū (collau
dat). i. extollit te sūt (z apli z martyres christi p̄dicāt te). i. laudib; extollūt:
z (sexus vtriusq; plebis). i. masculin⁹ z feminin⁹ (sequit̄ te) scz laudib; (emu
lās). i. imitās (celicolas). i. i celo existētes (in castimonia). i. castitate. (Ergo
cūcta ecclesia). i. ois p̄gregatio fidelīū (celebrās). i. honorās (te cordib;). i. ani
mis sincris (z carminib;). i. cantu (manifestat). i. aperit (tibi) virginī gl̄iose
(suā deuotionē) quā bz erga te (implozās). i. inuocans (te supplici p̄catu). i.
humili oratiōe (vt tu digneris). i. velis (esse sibi auxiliū circa dñm christū p

emū). eternalliter. Amē. ¶ Vocabula. Poli duo sunt i celesti sphaera: ar
cticus. s. z antarcticus: qñ celū voluit. Un h p supmo loco ponit: in q ē re
quies scōz. Plebecula diminutivū a plebs fecit parvā plebē seu multū
rudinē ppli: aut q colit plebē. Melodius o pdu. i. dulciter sonās: a noie me
los qd est cantus. Plebes vel plebs dī indrūter. Luca. Nescit plebes ie
iuna timere. Ergo hic legit plebes z nō plebis. sic construēdo: o maria ple
bes vniūsq; sexus sequit te. Ether nomē masculinū est carēs plī nūcro: z
bz em vel a in accō. Felicola nomē cōe dī habitās in celis. Emulari. i.
imitari: etiā fecit amare: etiā inuidere. Nā emulus dī inuidus. Sz h emu
lans fecit imitās. Castimonia dī castitas: sicut sanctimonia sanctitas: par
cimonia parcitas zc. ¶ Notabilia. Auto: cōmēdat beatā virginē ex oi
bus psonis mūdi: dans in h exēplū certitudinis: qm ipsa est de q oēs pphe
te p dixerūt. Primo cōmēdat eā cū p pfo hui⁹ mūdi tanq; portū salutis: in
q oīs ania fidelis req̄scit. Scōdo cōmēdat eā ex vaticinio pphetaz: qz ipa
est terminus oīs pphetie. Tertio cōmēdat eā ex dignitate sacerdotali: qz
ipsa est tēplū sacerdotij eterni. Nā tale tēplū ingressus est summ⁹ pontifex
porta remanēte clausa: vt legit in Ezechiele. Quarto cōmēdat eā testimo
nio aploz: q positi sunt in testimonij chasti. Un virtute magna reddebāt
apli testimonij resurrectionis: z alteri⁹ ministerij. s. natiuitatis assumptionis
z purificationis. Quinto cōmēdat eā ex castitate virginali: qz ipsa fuit vir
go in parturiente partū z post partū. Nā ipsaz sequit sexus vterq; cū desis
derio virginali. Nō fm cōmētorē: desiderij naturale impossibile est vt
frustret: ex. iij. metaphy. z semp est bonū: vt dī. j. ethi. Ergo vita virginalis
cū sit opimā ab hoib; appetit. Un oēs naturā sequunt virginē glōsaz:
diligētes vitā castam z siles z participes celestis dignitatis. Pōt aut hec
sentētia lfe mystice intelligi de supcelestib; Quia legit i passionali: q chri
sto adueniēte cū eo venerit turbe angeloz patriarchaz martyꝝ cōfessorū
z virginū. Quare dī in canticis: Circūdabāt eā flores rosaz: z rosei cer
martyū: z lilia cōuallū: z agmina p̄fessor angeloz z virginum. Apli em
cantant post eā: Quo p̄gredieris virgo prudentissima? Postq; em beata
virgo maria emisit spiritū: apli reuerenter corpus eius acceperunt: z super
feretrū posuerunt: z dulciter cantauerūt. Quod audientes iudei interro
gauerunt quid hoc esset. Quibus dictū est: q mariā deferrent mortuam.
Tunc dixerūt: Venite occidamus eos: z corpus qd seductorem portauit
igne cōburam⁹. Que dū dixissent: lux imensa circūdedit eos: vt ex nimia
claritate terrini faciei sunt velut mortui. Ex q miraculo q̄ plures iudei cō
uersi fuerūt ad fidē. Sic discipuli liberati corpus marie in monumētū po
suerūt. Tertia 30 die ania ad corpus redijt: z de sepulchro p̄ijt glōsioz
Sicq; ad ethereū sumitur thalamum cū multitudine angeloz. Notans
dum scōdo. Legitur q virgo glōsiosa tempore mortis sue penetravit pur
gatorium z infernum: atamen sine pena z illesa exiuit. Et huius ratio est.
qz virgo glōsiosa p̄terea fuit in purgatorio: vt videret tribulationes pe
narū z multiplicationes earundē: quas anime sustinerēt in purgatorio: vt
tanto eius mota ad misericordiā exaudiat pctōres. Ideoq; virgo brā in
celis locata est ad dexterā filij sui: cū aliq; pctōr esset damnandus: ipsa
prompta esset ad interueniendū pctōi: quare fidelis mediatrix appellat.

De cōmēdas
tione marie.

De sepulchro
marie

Maria i pur
gatorio.

In octaua assumptionis

**Miracula
assumptiois.**

In tēpore assumptionis beate virginis hec nouē circa eam facta credunt
seu exhibita sibi dicunt. s. angelica cōsolatio: omnū apostolorū cōgregatio
sine dolore cōsummatio: sepultura in valle iofaphat: pparatio exequialis
deuotio christi: et totius celestis curie obuiatio: iudeorū psecutio: miraculo-
rū in omni casu cōcedenti coruscatio: anime sicut et corporis assumptio.
Et est assumpta corpore et anima in celū. vt dicit Egidi⁹. Scandit ad ethe-
ra virgo puerpera: virgula iesse: nō sine corpore: sed sine tēpore tendit ad
esse. Quare assumpta est honorabiliter: letanter et excellenter etc.

In octaua assumptionis Marie.

Ue preclara maris stella in lucē gentiū maria di-
a ninitus orta.

Euge dei porta que nō aperta: veritatis lumen
ipsum solē iusticie indutū carne ducis in orbem.

Virgo decus mundi: regina celi: preelecta vt sol: pulchra
lunaris vt fulgor: agnosce omnes te diligentes.

Ue plenam fide: virgam alme stirpis iesse: nasciturā prio-
res desiderauerunt patres et prophete.

Ue lignum vite sancto rozante pneumate pariturā diui-
ni floris amigdalū signauit gabriel.

Ue agnum regem terre dominatorem moabitici de petra
deserti ad montē filie sion traduxisti.

Quq; furentē leuathan serpentē tortuosumq; et vectē col-
lidens damnozo crimine mundū exemisti.

Hinc gentiū nos reliquie tue sub cultu memorie: mirū in
modum quomodo es enīxa propitiationis agnum regnan-
tem celo eternaliter reuocamus ad aram mactandum my-
sterialiter.

Hoc canticū gloriosum ob reuerentiā beate virginis marie p beatū am-
brosium (licet a quibusdā Hermannō cōtracto de scō gallo ascribat: qd
verius duco) in omnib; festiuitatib; eiusdē virginis decantari pōt. In quo
primo cōmendat virg inē mariā ex eloquio pphetarū et variarū figurarū ves-
teris instrumenti. Quare eam alloquit salutando et humiliter implorādo
p multis beneficijs nobis necessarijs: dicens ¶ Ordo. (¶ preclara). i.

valde cla-
us diuin-
gentiū
virginē
ma est
(dei) oip
(ipm) sol
generando
¶ Maria e
p omnibus
fulgor). i. v
diligētes).
nqu. et p
et nascitur
(esse) illu-
lus annū
gdalū). i. f
(sancto) p
applicat ef
(regē et dor
filie sion).
ab. Sere
noso crim
leuiathan
repaguli
Septima
licet ex gen
vocatū
fz agnū
mo macta
cultū). i. fa
¶ Mariā be-
na disposit
q; deriden
rie: ficans
Tertio e
¶ Apertus
Lumen
cū exerce
gaffulgor
Lumien
patet regi
pis ielle
numen
mēnu
¶ Pacem

valde clara et lucida (stella maris aue). i. sis saluata (orta). i. nata (diuinitē)
 a. p. diuinā reuelationē vel diuino numine (in lucē). i. illuminationē (omniū
 gentiū). i. populorū. **U**n nunc auctor in psona sanctę matris ecclie alloquit
 virginē mariā applausiue: introducēs septē pphetias pncipales. **Q**uap
 ma est (Euge). i. o maria (que es porta nō aperta) scz p virilē cōceptionem
 (dei) opositus (tu ducis in orbem). i. mundū (lumen veritatis). i. dei filium et
 (ipm) soles iusticie). i. christū hominē (indutū carne). i. natura humana ipm
 generando. Sequit secunda ppheta q cōmendat virginē mariā: dicens.
O maria exultans (virgo et decua). i. honor (mundus et regina celi pfecta). i.
 p omnibus electa (vr). i. sicut (sol et pulchra). i. formosa et lucida (ve lunaris
 fulgor). i. vt luna lucēs et splendēs (agnosce) scz fauore misc die tue (oēs te
 diligētes). i. colētes et venerātes. **T**ertia ppheta est (Patres priores). i. an
 nqui (et pphete desiderauerunt te) scz mariā cupiētes (plenā fide). i. stabilez
 (et nasciturā). i. genituram (virgam alme stirpis). i. sanctę et nobilis pgeniei
 (iesse) illius patriarchę. **Q**uarta ppheta est. **O** maria (gabriel). i. archange
 lus annūcians tibi filiū dei (signauit te) existentē (lignū vite et pariturā am
 gdalū). i. fructū suauissimū (diuini floris). i. filiū dei (rozante). i. fecundante
 (sancto pneumate). i. spūscō. **Q**uinta ppheta que beate marię h cantico
 applicat est. **O** maria tu (transduxisti). i. peperisti (agnū) scz christū existē
 (regē et dominatōrē terre). i. gubernatōrē et rectorē totius mūdi (ad montes
 filie sion). i. ecclie vel anie fidelis (de petra moabitici deserti). i. deserti mo
 ab. **S**exta ppheta est (Tu) virgo maria (exemisti). i. liberaisti (mundū dam
 noso crimine). i. nociuo pctō (collidens). i. expugnans et cōstringēs (furentē
 leuiathan). i. demonē furiosum (et tortuosum serpentē). i. curiū (et vectē). i.
 repaguli: qz diabolus p suas suggestiones ianuas regni nobis obstruxit.
Septima ppheta est (Hinc). i. exinde (nos) christiani (reliquit gentiū). i. re
 licti ex gentib (reuocamus) vel vt alij rectus habent (deuocamus). i. deuore
 vocamus (ad aram). i. altare (agnū ppiatōis) et gracie recōciliatōis (quē)
 scz agnū (tu es enixa). i. genuisti (regnantē celo). i. in celis (eternaliter). i. ppe
 tuo (mactandū). i. offerendū (mysterialiter). i. sub ministerio sacramēti (sub
 cultu). i. famulatu (tue memorię). i. tue cōmemorationis. ¶ **G**locabula.
Maria p hebraice interpretat stella maris: vt. s. diximus. **D**iuinitus. i. diu
 na dispositōe: est aduerbiū qualitatis. **E**uge est interiectio letantis: et qū
 qz deridentis. **E**t exponit applausiue: fcans affectū cōceptus. **E**t derisor
 rie: fcans affectū despectionis. vt sumus in Ps. **Q**ui dicūt mihi euge euge
Tercio exultatōne: vt patet **M**atth. xxv. **E**uge serue bone et fidelis et.
Apertus participiū a verbo aperio: qd cōponit ab antiquo verbo, perio.
Lumen veritatis et sol iusticie christus est. sic dictus: qz veritatē et iust
 ciā exerceat. **F**ulgor et fulgor dicit a verbo fulgeo. **S**ed hic oportet vt les
 gal fulgor: cū habeat adiectiū masculini generis. s. lunari a noie luna:
Lunaticus autē dicit ad motū lune cerebro mouet ad furia. i. **I**esse fuit
 pater regis dauid: de cuius pgenie fuit maria. **U**n dicit maria virgo stir
 pis iesse. **F**ides nomē femininū quinti ordinis: carēs tribus casibz pluralis
 numeri. que sic describit: **F**ides est rerū sperandaz nō apparentiū argu
 menti. **E**t obiectū ipsius est veritas. **R**ozans participiū a verbo rozo as
Pneuma nomen neutrale tertie inflectionis fcat spiritū. **P**aritura patris

In octaua assumpti o nis

criptū est a verbo pario. Amigdalū vel amigdala est species nucis. reuolū mandel. Amigdalus pō fecit lignū cū fructu: vt aliquibz placet. Cui⁹ vir curē quere in magnino mediolanēsi physico. Petra est hic nomen ciuitatis q̄ fuit in terra moab. vel in arabia ⁊ in deserto sita: cuius sepe meminit Egesippus. Moab p̄p̄ū regis nomen. Sion fuit arx in iherlm. Vñ filia sion dicit iherusalē. Et ponit p̄ qualibet anima fideli. ⁊ interpretat speculatio. Leinathan d̄z serpens tortuosus in aqua: ⁊ ponit p̄ diabolo. Dicitur q̄si sinister pacis vel additamentū: qui nostris primum parentibz additamentū p̄misit: dicens: Quia eritis sicut d̄z: scientes bonū ⁊ malū. Diabolus etiā d̄z serpens. qz habuit formā serpentis: q̄ hominibz maxime est odiosus p̄pter ei⁹ maledictionē quā homini fecit. Dicit itaqz tortuosus. i. curuos: qz illud vocat tortuosum qd̄ nō est planū neqz rectū. qz diabolus nos a via rectitudinis q̄die distrabit ad mala opera. Dicit ⁊ vectis: cū p̄p̄ie vectis sit instrumentū ferreū aut ligneū in quo aliqd̄ vehit aut portat aut p̄mouet aut subuertit. Reliquie nomen tm̄ plurale: a verbo relinq̄. Cuius a verbo colo venit qñ fecit venerari. Sacradū participiū futuri tēporis: a verbo macro as. qd̄ fecit occidere ⁊c. ¶ Notabilia. Notandum primo. Scribit Ps. lxxvij. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. In qbz verbis tangit virginis marie famosa sublimitas: ⁊ eius p̄clara magnanimitas. De primo dicit Hierony. in sermone quodā: q̄ ipsa est meta quā respicit ois p̄phetia. qz omne dictū prophetiū ad ipsam reuelationē habet. Vñ merito dicit gloriosa. qz omnis figura veteris testamenti p̄ ipsam gloria inueniunt ad ipsam applicanda. Primo de victoria sup̄ p̄tate sathane: quia scribit Gen. iij. Ipsa em̄ conteret caput tuū. Item virginitas eius p̄ figurat p̄ vellus gedeonis madefactū roze celi: p̄ quod gedeon electus est in iudicē populi. Item virginitas eius est figurata in libro Exo. p̄ rubū ardentē. ⁊ p̄ virgā vna nocte amigdala. p̄ducētē: p̄ quā aaron electus est in sacerdotiū. Item de partu eius dicit in lib. Esaiē: Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filiū. Quare bene dixit David: Gloriosa dicta sunt de te: scz ab antiquis patribz. Scdo tangit in verbis p̄allegatis eius p̄clara magnanimitas. Nam fm̄ philosophū. iij. ethicorū: Magnanimitas est magna virt⁹ in corpore existens. Vñ beata virgo nō fuit magna corpore: sed virtute. Nā magnanimus non fecit seipm̄ honoribz quibz dignus est. Licet cū beatā virgo maria digna fuit magnis honoribz: tm̄ seipsam humiliāuit in salutatione angeli qñ dixit: Ecce ancilla dñi. Ipsa em̄ dicit ciuitas dei de qua dicit Esaias: Dñe in vestimentis glorie tue ciuitas sancta. Indura vestimentis transibit ad conuiuiū summi regis assueri. i. christi. vnde repulsa est regina superbie. s. regis vltibz que spreuit precepta regis. ⁊ in locū illius assumpta est hester in vestimentis glorie. Et ideo ibidem subditur: Nō abijciat vltra aut p̄transseat sanctā ciuitatem in circūcisus ⁊ immundus. Ipsa em̄ beata virgo p̄ncipiū noue legis omne immundū ⁊ omne hereticum sp̄es uiu: quia christus nouus sponus veniens in mundū noua precepta dedit.

Sermo 3 beata virgine.

De p̄phetis patrum:

Maria ciuitas dei.

Interpretatio h̄az nois marie.

Notandū scdo. Maria scribit quinqz litteris: a quibz quinqz mysteria beate virginis designant. Prima littera est M. p̄ quā intelligit mediatrix. Ipsa em̄ fecit pacē ⁊ medium inter deum ⁊ hominē. Nam anteqz christus

na fecbat
die quinqz
solam in
inimicis
cidit. Et
consilio
A. p̄ quā
cannibz
res heret
eius. Et
edificauit
dimilice:
p̄tis cog
niti. Aue
minatrix
Quinta
In hoc mu
horamur
vile est be
gelus: fa
spirituā
cificatus
demonē
que ab a
mundus
set nos re
ramur: her
duo fuit d
Vñ Bern
p̄ eam in
interpretat
larine. quo
re ipsa fec
virgo nos
rito sequi
cōcupisc
ne de ad
biles ad e
verobis
virgo qua
nem. A
cium. Vñ
salus illis
etiā oia
est in luc
Salus

nascebat inimicitie sacre fuerunt inter deum et hominē: sic q̄ vno die occidit quinque milia hominū: propter hoc q̄ denud. uerunt arcam: et propter solam iniusticiā. Etia fecit pacem inter angelū et hominē. quia erant tante inimicitie q̄ angelus vibrauit gladiū: et vna nocte septē milia hominū occidit. Etia fecit pacē inter virū et mulierē. q̄ vir obiecit mulieri q̄ de eius consilio factus inobediēs deo eiectus est de paradiso. Secunda littera est A. p̄ quā intelligit auxiliatrix: ipsa em̄ auxiliatur omnib; eā deuote inuocantib; sicut patet de Theophilo: quē a laqueis diaboli eripuit: et q̄ plus res liberauit q̄ ad ipsam refugium habuerūt: ut solet enumerari in miraculis eius. Tertia lra est R. p̄ quā intelligit reparatrix. quia ipsa reparauit et reconciliauit oēs peccatores vere penitētes suo dilecto filio. Sicut legit de quodā milite: q̄ filium suū vendidit diabolo. Qui postq̄ peruenit ad etatē factū patris cognouit: et firmiter in reparationē beate marie credidit: nihil nisi Aue maria: et liberatus est. Quarta littera est J. p̄ quā intelligit Illuminatrix. Ipsa em̄ illuminat corda peccatoz ad cognoscendū beneficia dei. Quinta littera est A. i. adiutrix. q̄ ipsa solet iuuare eos qui eam honorāt in hoc mundo: qm̄ anima de corpore ducit ad iudicium dei. Quare merito honoramur ad virginis marie salutationem. Vñ dicit Anselmus: Valde utile est beatā virginē salutare: cū affectu cordis. q̄ ita salutaui eam angelus: et factus est dei famulus. Salutaui etiā ita helizabet: et repleta est spiritu sancto. Salutaui etiā ioannē baptistā in vtero matris: et statim sanctificatus est. Et Bern. ait: Celū rident angeli gaudent: mundus exultat: demones fugiunt: infernus cōtremiscit: cū dixerō Aue maria. Dicit enim aue ab a qd̄ est sine: et ve qd̄ est signū doloris: q̄si sine dolore. Postq̄ enim mundus fuit dānatus ppter transgressionē adam: tunc cogitauit dñs quō posset nos redimere et facit diaboli. Perpendēs itaq; q̄ contraria pirarq; curantur: litteraliter cōuertit hoc nomen Eua in Aue. ut sicut per eua mundus fuit damnatus: sic per suam cōtrariam scilicet aue mundus saluetur. Vñ Bernardus ait: Aue multiplex includit mysteriū. Primo sicut mors per eua intrauit mundū: sic per aue vita sempiterna. Quod etiam patet ex interpretatione vocabuli. Dicit em̄ eua ab euan grece quod est peruersus latine. quoniā per eua venit omne malū in transgressionē mandati. Quare ipsa sequebat maledictionē: ut pareret filios suos in dolore. Sed beata virgo nostrū abstulit quando nobis redemptorē peperit: et ergo ipsam merito sequebat benedictio. Fuit em̄ genus humanū subiectum triplici ve: scz cōcupiscentie: desidiē et ignorantie. Aue tria tangit Bernardus in sermone de aduentu domini: dicens: Sumus magis fragiles ad resistendū: debiles ad operandū: faciles ad seducendum. Ideo dicit in Apoca. Ne ue ve vobis habitantibus in terra. Et de illo triplici ve liberauit nos beata virgo quando nobis redemptorē peperit: ergo merito sequitur benedictio nrm̄. Notandū tertio: q̄ beata virgo maria est stella orta in lucem gentium. Unde Hieremie primo capto dicit: Posui te in lucem gentiū. ut sis salus illis vsq; ad extremum terre. Sed queritur: Nunquid beata virgo etiā orta est in lucem iudeoz? Ad quod dicendum: q̄ principaliter orta est in lucem iudeoz. quoniā salus ex iudeis orta est. Vñ apłs ad Roma. Salus omni creature: iudeo primū: scdo genti. Sed iudei cognoscentes

De saluatio
ne marie.

Maria stela
salutis.

In octaua assumptionis

pliciter cōmendat. Primo de plenitudine fortitudinis: cū dicit: suscecauit mulierē mortuā. Secōdo de plenitudine gratie: cū dicit: et aufert ab eo opus probū. De primo patuit p dictū Salomonis in puerbjs. s. Trem manū suam misit ad fortia. qz beata virgo dicit fortiter laborasse: qz signo castitatis et humilitatis diaboliū superauit. De secundo dicit Bern. O maria tu es facta indeficēs: quāto em̄ plus auxiliāris et das: tanto plus dare potes et auxiliari. Et hoc cōfirmando dicit Grego. Quia quē celi capere nō poterant tuo gremio cōtulisti. Tunc ibi: Hinc gentiū rē. In qua sentētia principaliter tēgunt quinqz. Primo situs et ordo nationū. Un̄ vocat nos reliquias gentiū: qz nos sumus relictī et propagati ex gentibz: et sumus vltī mī et nouissimī oīm nationū. Un̄ Paulus: Nos sumus in qz fines seculorū deueniunt. Secōdo tangit memoria beatę virginis peragenda: cū dicit: tue sub cultu memorie. Quilibet em̄ sacerdos in celebratione misse postqz egerit memoriā passionis christi: etiā debet agere memoriā beate virginis. vñ Grego. Cōmunicantes et memoriā vengerantes in primis sempz gloriōse virginis marie rē. Tertio tangit modus natiuitatis christi. ibi: mir. m in modū. qz talis natiuitas fuit sup omnes gradus nature. Quarto tangitur preceptū veteris instrumenti. ibi: agnū mactandū. In veteri em̄ lege fuit preceptū iudeis: vt ag. nū paschalem comederent. qui agnus debet esse masculus et immaculatus: et illū deberēt comedere integraliter. Per quez intelligit christus verus deus: q est sine macula: quē mysterialiter deuorare debemus in altari. Quinto tangit mysteriū corporis christi. Un̄ in celebratione missaz christus p nobis immolat: sicut fuit pro nobis oblatu in cruce. quare dicit: mysterialiter rē.

Hinc gentiū
nos reliqz rē

Hinc manna verū israelitis veris verū abraę filijs admīrantibus quondam moysi qd typus figurabat: iam nūc abducto velo datur perspicī: ora virgo nos illo pane celi dignos efficit.

Hac fontem dulcem quē in deserto petra pmonstrauit de gustare cū syncera fiderenē qz constringi lotos in mari: anguem encum in cruce speculari.

Hac igni sancto patrisqz verbo: qd rubus vt flamma tu portasti virgo mater facta: pecuali pelle discinctos pedes mundis labijs cordeqz ppinquare.

Audi nos: nam te filius nihil negans honorat. Salua nos iesu: pro quibz virgo mater te orat.

Da fontem boni viscerūda puros mentis oculos in te desti

gere. L
liger

Qbz

incola

qz

inde heri

filij veri

(typus). i.

(cur pe

nūc allo

nomis: pr

na datur.

et sumit

maria (n

fac nos i

uic in des

Et o mar

baptismo

tem. Et

li pelle).

(mmd)

spiritu

portasti:

o maria (

te). i. dilig

ua nos) c

nobis. P

bonitatis

oculos p

cedunt (v

mire). i. o

sanctis

id est fa

niendi (a

mundi

riōne qu

ri israeli

diebant

pue est f

cumorei

ro olim

nem de y

olim fig

gere. Quo hantio sapientie saporem vite valeat mens intel
ligere.

Christianissimi fide operibus redimere: beatoque fine ex huius
incolatu seculi auctor ad te transire.

¶ Continuo sermone sermone predicto subdit. ¶ Ordo. (Hinc). i. ex
inde (verum manna). i. corpus christi (dat pspici). i. videri (veris israeliticis
filijs veri abrahe admirantibus quondam). i. prius et olim (qđ). s. verum manna
(typus). i. figura (moysi figurabat). i. signabat. Et ideo illud verum manna
(datur pspici iara velo). i. figura et velamento (abducto). i. deposito. Un
nunc alloquit virginem mariam desecando et ostendendo rationabilitatem illius ora
nomine: probando ipsas esse exaudibiles. quia dictum est prius quod antiquis man
na datum patribus in deserto figuravit illud verum manna quod offertur in altari
et sumitur a filiis veri abrahe: qui sunt filij repromissionis. Quare dicit: O virgo
maria (tu ora nos effici). i. fieri (dignos illo pane celi). i. corpore christi (et
fac nos degustare dulcem fontem: quem). i. fontem (petra pmonstravit). i. figuravit
uit (in deserto cum sincera). i. pura (fide: et fac restringi renes). s. p. continentiam
Et o maria fac nos (lotos). i. mundatos (in mari). i. in te stella maris vel in
baptismo (speculari). i. videre (anguem eneam). i. serpentem (in cruce) scilicet pendere
tem. Et o maria (fac nos discinctos). i. discalciatos (pede). i. in pede (pecu
li pelle). i. calcis qui facti sunt de pellibus pecorum (propinquare). i. appropinquare
(mundis labijs). i. puro ore (et mundo corde). i. mente et cogitatione (igni). i.
spiritu sancto (et verbo patris). i. filio dei (qđ) scilicet verbum (tu virgo facta mater
portasti: ut). i. sicut (rubus). i. portavit flammam et illesus permansit. Ideoque
o maria (audi). i. exaudi (nos: nam) p quia (filius) scilicet tuus christus (honorat
te). i. diligit (nihil negans). i. abnegans tibi: sed omnia concedens. (O iesu salu
ua nos) scilicet omnes (pro quibus virgo mater) maria (orat te) scilicet intercedens p
nobis. Propterea etiam o maria vel o iesu (da visere). i. videre (fontem boni). i.
bonitatis et omnis gratie. s. christum dominum (et da defigere). i. firmiter infigere
oculos pure mentis in te: quo). i. ut (mens valeat intelligere saporem). i. dulz
cedine (vite) scilicet eterne (hausto). i. p hauritu (sapientie). (O iesu tu da nos (redimere
mire). i. ornare et circumdare (fidem christianissimi). i. christianam (operibus). s.
sanctis et virtutibus: quia fides sine operibus mortua est. Et o iesu (auctor)
id est factor omnium da nos (transire). i. concede nobis et largire copiam ve
niendi (ad te) scilicet summum bonum (ex incolatu). i. exilio (huius seculi). i. istius
mundi. ¶ Locubula: Hanna nomen neutrale dicitur a manu admira
tione quid est hoc? quia patres in deserto admirabantur de illo pane. Eli
ri israelite sunt christiani: qui per fidem vident deum. Olim autem iudei
dicebantur israelite et filij israel: quod interpretatur videns deum. Typ
pus est forma vel figura latine: et est nomen grecum: quasi exemplar alius
cuius rei. Renes a reniundo dicitur: ut supra diximus. Fons in deser
to olim fluxit de petra percussa per moysen. Qui fons significat sanguis
nem de vulneribus christi profluentem. Anguem eneam. i. christum: qui
olim figuratus fuit per anguem eneam quem moyses creperat in deserto.

In octaua assumptionis

Rubus ignitus est maria spūscro plena. Moyses em vidit rubū: s; ramē illesum. quē cū veller accedere dixit angelus: Solue calcamenta de pedibus tuis rē. Per rubum em incōbustū cōseruatā agnouimus tuā laudabilem virginitatē: ita canie sancta mater ecclesia. Pecualis adiectiuū a noie pecus. Nā pecus fecit animalia nō potētia laborare. quare hic capif p hu militate. Negare est nō dare: etiā est nō cōcedere qd dicit. Haustus est potio. Quidius. Haustus aque mihi nectar erat. Christianismus. i. christiānitas vel mos christianoꝝ. Incolatus ē peregrinatio vel mora in ali quo loco. Nam incola dicit peregrinus: r q morat vel habitat alicubi. vñ David: Ne mihi qz incolatus meus plongatus est. Redimire fecit oz nare r frontē quasi circūdare rē. ¶ Notabilia. Notandū primo: q aut rōz in littera ondit q corpus christi figuratū est p manna qd moyses rehs quit in vna aurea. Per moysen ibi intelligit christus: qui inclusit māna. i. filiū dei in aurea vna. i. in vtero virginis marie. que rōne castitatis virginis nalis pudicitie merito vna aurea dicit. Et hoc manna datur populo isra elitico in figura: nobis aut datur in veritate. Vñ Paulus. Quod eis con stringebat in figura: nobis cōigit in veritate. Vñ in littera tangunt tres hi stōie: q specialiter tria designant. Primū est. Eū filiū israhel fuerunt in des fero: tunc murmurabant p aaron r moysen q nō haberēt aquā ad bibēdū. Tūc moyses ex puidētia accepit virgā r tetigit petrā: a qua statim fluxerunt aque largissime ad refectiōē oim populoꝝ. Hec figura pmostrauit q regnū dei ingredi nō possumus: nisi renati simus ex aqua r spiritu. Se cūdo tangit historia Exo. de esu agni paschalis. qz qñ filiū israhel debebāt comedere agnū paschalē: tunc pceptū est eis vt renes suos constringerent vel ptingerēt: r baculos in manib; portarēt. Que historia designat nobis castitatis constantiā. qz luxuria mater vitioꝝ est in renib;: r ibidē est muta tio seminis. Vñ si aliquis vult gustare dulcem fontē: ille renes suos cone tur cōstringere. qz dicit Grego. Sine lumbi vestri pincti zona castitatis. Tercio tangit historia Exo. qñ filiū israhel fuerunt in deserto: tunc surrexit multitudo serpentū venenosoz: quib; multi fuerunt interfecti. Sed moy ses videns hanc plagam: ex pcepto dei erexit serpentē eneā sup altā arborē: r quicūq; illū serpētē de mane inspiciebat: ille securus p corū diē amō bulabat. Et illa figura ostendebat christū pati in cruce. Eius passionem omni mane ad memoriā debemus reuocare: r sic pseruabimur a serpētib; diabolicis: r suggestionib; q vndiq; extendunt vt capiant r illaqueāt nos. Ideoq; dirigat petitionē ad virginē mariā: vt ipsa ducat nos ad fontē sa cri baptismatis: r q ipsa cōfirmet nos in puritate baptismatis cū castitas tis cōseruatione. vt possimus speculari passionē eius filiū: r eo firmius cōseruare. Tunc ibi: Fac igni sancto rē. In quib; verbis tangunt due histo rie. Prima est ipsius moysi. fm qd legit Exo. iij. qñ moyses pauit r custodit oues pprias: vidit in monte sinai rubū ardere: r tñ nō cōsumptū. Et cū moyses descenderet ad videndū hoc qd esset: audiuit vocē de rubo dicēte: Discalcia te: qz locus in quo stas sanctus est: ibi em constitutus est princeps exercitus: q tanq; legatus duceret populū de egypto. Nā cū dō minus vidit afflictionē iudeoz: voluit eos p manus moysi liberare. Ille rubus pfigura bat beatā virginē: q ardebat igne spūsancti: attamē nō est

Hinc māna.

Aqua petre

Esus agni

Serpens in cruce.

Fac igni scro

Rubus incō bustus.

cōbusta. i. post partū nō violata neq; corrupta. Secda historia est ipsi ge-
deonis. q̄ tangit ibi: pecnali pede. Nam gedeon qm̄ duxit populū israhel:
cum p̄ desertū: tunc vidit hominē volentē aduersus eū pugnare. Et sic in-
uocauit nomen dei. Qui statim est p̄ceptū vt agnānam pellē poneret sup
gramine. que si fieret madida: signū esset victorie z triumphi. Qui ḡ vult
accedere ad illū ignem. i. ad gratiā spūsc̄i: debet habere q̄tuor. Primo
pecnali pellē. i. agnā. p̄ quā designat humilitas: q̄ ducit nos ad eter-
nam vitam. Vñ Paulus: Humiliamini vos sub manu potētis dei: z ipse
exaltabit vos. Qui em̄ se humiliat exaltabit. Secundo debet habere dis-
cinctos pedes. i. cōstantiā in tribulatione. Vñ Bern. Cōstantia cū p̄scues
rancia p̄mittit coronā. Per hoc autē tangit p̄ceptū iudeoz: q̄ nō ruminātia
z filios pedes nō habentia sunt imunda z ipsis phibita. Et sic patet q̄ nō
comedant carnes porcinas: q̄ nō ruminant. Et nō comedunt equos et
hmōi anialia: q̄ nō habent filios pedes. Tertio debet habere purū os. i.
bonā disciplinā. Vñ disciplina est mox ordinata correctio. Vñ Bernar.
Cōpositū hominē reddit disciplina. q̄ vultū cōponit: ceruicem subiugar:
oculos ligat: cachinnos phibet: gulā refrenat: iram sedat: z linguā modes-
ratur. Quarto debet habere mundū cor. i. sincerā orationē. Nā fm̄ Dama-
sec. Oratio est pius affectus mentis in deū directus. Notandū sc̄do: q̄
dicit in littera: Nihil negans te honorat. Nam tota trinitas beatā virginē
honorauit. q̄ pater animā eius purgauit: filius eius ventrem inhabitauit:
spūsc̄s eius verū eius sanctificauit. Vñ canit de ipsa: Primā partem
elegit sibi maria. Quod sic intelligit: Illa pars est bona q̄ habet vitā acti-
uā: illa est melior q̄ habet vitā cōtemplatiuā: illa p̄o optima q̄ h̄z vt̄rāq;
Virgo maria est hmōi: ergo t̄c. Vel sic. Vbi cūq; est gloriificatio corpis:
ibi est pars bona. sed vbi est gloriificatio anime: est melior: ergo vbi est glori-
ficatio vt̄riusq;: est optima. quā elegit beata virgo: q̄ corpe z ania assums-
it. Vñ triplex habet officiū: sc̄z adiuuandū: aduocandū z misere-
rendū. Primū habet tripliciter. q̄ auxiliat in vita: in morte z post mortem
Primo in vita: qm̄ vnicūq; dat suā gratiā. Secdo in morte: qm̄ nos a diabo-
lo defendit. Tertio post mortē: qm̄ anias nostras sumit ad sanctā ciuitatez
hierlm̄. Primū officiū est bonū: secundū melius. Ergo legit de ea q̄ ad pri-
mū: Sancta mater gratie. q̄ ad secundū: tu nos ab hoste p̄tege. q̄ ad tertū
in hora mortis suscipe. Secundū officiū beate virginis est aduocare. In
quo primo caprat beniuolentiā iudicis. Secdo ibi insinuat misericordias hoīs.
Tertio inducit iudicē ad misericordiā. Et sic itez prima pars est bona: se-
cunda melior: tertia optima. Tertū officiū est miserendi. Quidā em̄ iudi-
ces cōsequunt̄ veritatē cōscientie: q̄ pars est bona. Alij cōsequunt̄ recitū:
dinē iusticie: q̄ melior. Alij p̄o rēperant misericordiā: q̄ est optima. Quā
ipsa beata virgo elegit: p̄pterea mater misericordie nuncupat. Vñ petit fontez
boni visere. sicut scribit etiā Boetius in de cōsolatu phico: lib. iij. metro. ix.
Da pater angustā mentis cōscendere sedem Da fontē gustare boni: da lu-
ce reperta In te cōspicuos animi defigere visus. fides em̄ christiana req̄-
rit bonū opus. qm̄ fides sine opib; mortua est: vt dicit apls Paulus. Vbi
sciendū iuxta verba Boetij p̄acta: q̄ sedes summi boni d̄: angusta z subri-
lis: q̄ vix imo magno labore ad ipsam puenit. Et illud summi boni dicit

Uellus ge-
deonis.

Quattuor re-
quirunt ad
gratiā spūsc̄i
sancti.

Nihil negas
te honoras

Officiū brē
virginis tri-
plex.

De iudicib;

Da fontē bo-
ni visere.

Descrō Augustino:

fontis bonitatis. Sicut enim riui habēt esse et existerē et fluere a fonte: et ipse a nullo pcedit: Sic a deo habemus omne bonū: bonitatē autē a seipso habet. Et ad hoc quod sedes summi cōscendat: oportet ut inuestiget. Sed quia nō sufficit inuestigare si nō inueniat: nec inueniri potest si nō diligat: philosophia petit in hac parte per amorē et visum animi. scilicet rationē et intellectū in suis mū bonū cōuertit. Sed ex quo intellectus et ratio impediunt et obscurant per affectionē et desiderii terrenorū: quia corpus quod corrumpit aggrauat animā. ita vltimū petit fugare nebulas et grauitates terre. Nam nō sufficit fuga tenebrarū: nisi assit lux illuminans: ideo petit illuminationem. Est autē duplex oculus. Corporalis. scilicet quod cōstat ex partibus materialibus: quod sunt caro ossa et perui. Alius est oculus spiritualis: quod est intellectus finem quē finit operatiōes: ducentes nos ad summā felicitatē. quā auroz petit in fine huius sequētie: cū dicit: Ex huius incolatu seculi fac nos ad te transire etc.

Oculus duplex.

De sancto Augustino Sequentia:

Eterni festi gaudia nostra sonat harmonia. Quomēns in se pacifica: vera frequentet sabbata.

Mundi cordis leticia adorans vera gaudia. Quibus pregustet auida que sit sanctorū gloria.

Qua letat in patria celicorū curia. Regem donantē p̄mia sua cernens in gloria.

Beata illa patria que nescit nisi gaudia: nam cines huius patrie non cessant laudes canere.

Quos ille dulcor afficit: quē nullus microz inficit: quē nullus hostis impetit: nullusq; turbo concutit.

Ibi dies clarissima melior est q̄ milia: luce lucens presul gida: plena dei noticia.

Quam mens humana capere nec lingua valet promere: donec vite victoria cōmutet hec mortalia.

Quando deus est omnia: vita: virtus: scientia: victus: vestis: et cetera que velle potest mens pia.

Hoc in valle misera meditetur mens sobria: hoc per soporē sentiat: hoc attendet dum vigilat.

Quo mundi post exilia coronetur in patria: ac in decoris

gloria
har
annu
Dun
stom
na cat
Qua
libro
croz
Qu
ferida
Hec se
posito.
celebr
(in se) s
lectia
ocul
sic glia
tantū
rentē de
est meri
turbatio
sane can
cor). i. de
cōmacu
peru
eria
valle n
existen
cū ibi si
vi ait a
dno po
(donec)
permur
q̄s den
ficiat
ra). i. a
Dion
cū m

gloria regem laudet per secula?

Harum laudum preconia imitatur ecclesia: dum recensent
annua sanctorum natalia.

Dum post peracta prelia digna reddunt premia: Pro pas-
sionerosa: pro castitate cādida: et torques aurea pro doctri-
na catholica.

Qua prefulget augustinus in summi regis curia, Cuius
librorum copia fides firmat vnica: hinc et mater ecclesia vitat
errorum denia.

Quis sequit vestigia ac predicare dogmata fide recta et
feruida det nobis mater gratia.

¶ Hec sequētia canit in laudē magni doctoris augustini. Cui⁹ hec erit ex-
positio. ¶ Ordo. (Alia harmonia). i. musicat cantus (tonet). i. iubilet et cō-
celebret (gaudia interni festi). i. interioris (q̄). i. v. (mēs pacifica). i. tranquilla
(in se) scz et nullis exterioribz turbata passioibz (frequentet vera gaudia) celes-
lestia et deū ipz (leticia). i. iubilo (mūdi cordis). i. puri. f. quē solū cernere pnt
oculi (q̄bz) gaudys ipa mēs (auida). i. cupida (p̄gustet). i. attingat et discat (q̄
sit glia scōz) in eterna patria (qua). f. gloria (curia celicōz). i. in celo habi-
tantiū (letat). i. gaudet (in patria). f. celesti (cernens). i. videns (regē). f. oipos-
sentē deū (donantē). i. largientē (sua p̄mia in glia). f. eterna. (Illa patria). f.
est (merito beata). i. felix (que) patria (nescit nisi gaudia) nā ibi p̄cul est ois
turbatio (nam) p q: (ciues). i. inhabitatores (huius patrie). f. celestis (nō cel-
sant canere laudes). i. q̄rūctiōes (quos) ciues (afficit). i. mouet (ille dul-
cor). i. hec suauitas (quē) dulcorē (nullus meror). i. nulla tristitia (inficit). i.
cōmaculat v̄l p̄miser (quē) dulcorē (nullus hostis). i. aduersari⁹ (impetit). i.
p̄cutit et nullus turbo). i. nulla calamitas (cōcutit). i. cōmouet (Ibi). f. in pa-
tria (vna dies clarissima). i. splēdida. f. est (melior q̄ milia). f. in h̄ mundo et
valle miserie: dies in quā lucēs p̄fulgida luce). i. semp co:uscante (plena). f.
existens (noticia dei) scz qua nihil beatius cōtingere quicq̄ creature pōt
cū ibi sunt que auris nō audiunt: nec oculus vidit: nec in cor hoīs intrant:
vt ait ap̄ls. (Quā) scz noticiā dei (humana mens). i. intellectus (nec valet)
i. nō potest (capere). i. intelligere (nec valet promere). i. edicere aut p̄ferre:
(donec). i. quousq̄ (victoria vite). f. p̄sentis: hoc est mors ipsa (cōmuret). i.
permuret (hec mortalia). i. transitoria cuncta in melius (q̄n). i. q̄nquidē vel
q̄m (deus est oia) qz omnipotens: videlicet est (vita). f. eterna (virtus). f. inde-
ficiēs (scientia) scz v̄corz (victus). f. perennis (vestis). f. p̄manēs (et) est (ceres-
ra). f. cuncta (que pōt velle). i. desiderare (pia mens). i. bonis alicui⁹ sancti.
Proinde (sobria mens). i. pura et casta (meditetur). i. cogitet (hoc). f. iam dī-
ctū (in misera valle). i. in presenti seculo mundi (hoc sentiat). i. somniet (per

In festo decollationis

Sopore. i. requie z dormitione (hoc attendat). i. pnoscat (du vigilat). s. extra sopore costitus (q). i. vi (post exilia mudi). i. post miseria vite huius lachrymo: si mo vita dici pot (coronet in patria) celesti (ac vt laudet p scia). i. euicta z eternaliter (regē). i. deū dipotentē (in gloria decoris) scz existentē in celo: (Ecclia) scz catholica z christianoz cōgregatio (imitat). i. seqt (p conia). i. celebrationes z laudes (harū laudū). i. iam enarrataz (dum) p qñ (annua natalia). i. natalia z festiuitates singulorū annorū (ipsoz) sanctorū (recēsent) i. celebrant (dum). i. qñ (digna premia). i. meriti honores (reddunt post peracta plia) scz huius mudi vbi pstituti sumus in bello. qm vt ait Job: **H**i lita est vita homis sup terrā. Et q sunt talia pnia subdici ait (pro rosea passione). i. rubicūda ppter sanguinis effusione (z p candida castitate). i. alba z imaculata virginitate (datur aurea torques). i. monile aureū (p doctrina catholica). i. christiana. Qui em elucidant me vitā eternā habebunt aic Sapiēs. (Qua). i. torque aurea (augustinus) ipse doctor insignis (pfulget) i. resplendet (in curia summi regis). i. in celesti patria. (Luius) scz augusti ni (copia). i. multitudine (libroz) scz a se editoz (fides). i. christianoz (vnica) i. sola (firmatur). i. cōprobat z verificat. (Vinc). i. ex libris eiusdē (mater ecclēsia). i. fides nra (vitat). i. exturbat (denia). i. seductiones (errorz). i. heresim sapientū opinōes. (Luius) beati Augustini (vestigia sequi ac pdicare). i. publicare omnibz (dogmata). i. scripta sua (recta fide z feruida). i. intima (det). i. largiat z cōcedat (nobis mater). i. existens (gratia) h est spūs sanctus deus omnipotēs. Amen. ¶ **V**ocabula. Harmonia grecū nomē latine cōcordia vel cōcentus. Sabbatū hebraice dī requies. Et pot accipi pro festo die. Frequētare est frequēter vti: vel frequēter adire. vt frequēto scollam vel forū. Luria est pprie domus consili: etiā est pgenies vel familia: Inde curialis. i. cōtribulis. Patria est locus natalis vel natiuitatis. Uer gi. Nos patrie fines z dulcia linquimus arua. Improprie ponit p regiōe vel puincia. Dulcor. i. dulcedo vel suauitas. Dero: i. mesticia vt inter na tristitia zc. Inficere est imutare qualitatem rei: vt fetor inficit aera. Impero fcat in malū peto: vt taurus impetit cornū: vel impetum facit. Turbo est turbatio vel volubilitas z cōmotio ventī. Preconiū est pmul gatio vel clamor z laus. Imitari est sequi mores alterius. Natalis vel natale dies est natiuitatis. Inde natalicius a um. ptinens ad natalem. Et substantiuat in neutro genere p natali. Hic torquis z hec torques est ornamētū ex auro z argēto cōortū. Catholicus. i. vniuersalis: z est grecū nomen. Dogma nō fcat doctrinā: sed modū viuendi vel statutum. vñ dicitur: Dogma datur christianis zc. |

In decollatione Joannis baptiste.

Psalte regi nostro: psallite psallite prudēter. Nā psalteriū est incundū cū cithara. Nato virginis quo psallēs natus sterilis Citharam percussit in dōmo domini:

Joannis baptiste? Fo. LXXXVII

Dum qđ sonabat clamando docuit viuendo: **D**ortificādo que sup terrā sunt membra: et alios docendo. **P**reparās christo plebem perfectā iohannes vox clamantis in deserto.

Sed hec vox impiū herodem quē corripit minime corripit. **N**aud tñ tacuit: sed ad usq; sanguinē sceleri resistit.

Non licet inquit te fratris tui habere coniugē raptā sibi: peccasti: quiesce penitentib; sic precepit dominus.

Vocem incantātis sapienter herodes vt aspīs surda spernit: vt instum vt sanctū iohannē timeret: quē vinxit in carcere.

Hic scđm ordinatissimū cursum anni aucto: ponit aliam sequentē de sancto Joanne baptista et de eius passione. Primo introducēs quas dā pphētiās quas applicat ad ppositū: exhortando populū ad laudē beati iohānis. Scđo describit causam et materiā decollationis eius. Tercio facit exclamationē contra ipsius mortē. Proponit q̄ pphētiā quandā: q̄ scribit in Ps. exhortādo populū dicēs. **O**rdo. **V**os christifideles (psallite). i. cū leticia cantate (prudēter). i. sapiēter (regi nostro). i. deo. (Nam) p qz (psalteriū). i. canticū oris (est iocundū). i. plenū gaudio (cū cithara). i. cōcordantia boni operis. (Quo). i. cū quo psalterio (natus). i. filius (sterilis). i. mulieris helisabet (psallens). i. decantans laudes (nato). i. filio (virginis) marie. i. christo dño nro (percussit citharā carnis). i. corporis sui venas tangēs (in domo dñi). i. in sancta ecclesia. (Dum) scz scđs iohannes baptista (docuit viuendo) scz p opationē vite illud (qđ sonabat) scz (clamando et viuendo). i. pdis cando. i. ore et opere cūtra pficiēdo et adimplendo: ac (mortificando). i. macerando (membra que sunt sup terrā). i. corpus suū castigando (et docendo hoc alios) scz hoīes. **N**ā ipse (iohannes) existens (vox clamātis in deserto). i. in eremo (p̄parans christo) scz dño (pfectā plebē). i. mundā. **U**n iam aucto: introducit materiā principale: describendo causam remorā decollatiōis scđi iohannis bap. et tunc p̄inquā. dicens (Sed hec vox). i. scđs iohānes: vt hec vox sancti iohannis (minime corripit). i. cōuertit aut emendat (herodē). i. res genū (quē corripit). i. redarguit. (Tāmc) p sed scđs iohānes (haud tacuit). i. non siluit ideo (sed resistit). i. resistebat fortiter (sceleri). i. p̄cō (vsq; ad sanguinē). i. vsq; ad effusiōē sui p̄p̄ij sanguinis. **U**n scđs iohannes (inqr). i. dīxit. i. herodi (nō licet). i. nō decet (te habere cōiugē). i. vxorē (fratris tui raptam) scz (sibi) p violentiā peccasti. i. male fecisti delinquēdo cōtra legem: (quiesce). i. cessā de p̄cō (dñs sic p̄cepit penitentib;) scz vt cessent a p̄cō. i. (herodes spernit). i. cōtemnit (vocem) beati iohannis (incantantis). i. diuinantis et p̄dicantis (sapienter). i. prudēter (vt). i. sicut (surda aspīs). i. serpēs obstruans aures (et timeret iohannē vt instū). i. virū (vt sanctū). i. hominē (quē) scđs iohannē (vinxit). i. ligauit (in carcere). i. i captiuitatē vinculoz. **V**ocabula: **P**sallere est verbū grecū fcans latine ludere in musicis instrumentis

In festo decollationis

Inde psalter. Organista vel citharista. Et psalteria sūt talis mulier: Psalteriū est instrumentū quoddā musicū. Psalmus est carmē lyricū. Psalterista dicitur q̄ facit psalmos: vt David. Percutio verbū certij ordinis: cōpositū a p̄ et quatio. Licet quidā a cutio declinari malint verbo musicato vt incurio decutio rē. Corrigo fcat emēdo. Tere. Si qd petm̄ est: id arte corrigas. i. castiges. A cō et rego. Corripio p̄o fcat arguo: et qnq̄ veloci ter accipio. Uerget. Celereq̄ sagittas corripuit. David. Dñe ne in furore tuo arguas me: neq̄ in ira tua corripas me rē. A cō et rapio. Adusq̄ ad uerbiū est: s; q̄sdā. Als deseruit accō casu: vt in hymno: adusq̄ terre limi tē rē. Resto a re et sto fcat resistere. Licet impersonale tm̄ i certijs psonis cōiungat. Inquit defectiū est: nec h; nisi inq̄t in p̄senti et inquā in futuro Quis Aristoteles interpres dicat sepe inquit in p̄ma psona plis nūeri. Vincio is ire. fcat ligare et capere. Sed vinco is ere fcat supare et victo riā de aliq̄ capere. Nō licet te habere: et tibi habere nō licet: vtroq̄ mō be ne dicit. Apis est serpētis species. q̄ cū audit incantato: aures obstruit: vnam terre applicans: in alterā p̄o caudam torquens. Vide Hieronymū super psalterium.

Sermo d̄ be
ato ioāne ba
ptista.

Ioannes fe
cit magna.

Psallite ter
ponit.

Ioānes fili
sterilis.

¶ Notabilia. Scribit in Ps. xxiij. Vox dñi in virtute: vox dñi in ma gnificētia. Quib; verbis beatus Ioannes baptista dupl̄r cōmēdat. Primo ex virtute p̄dicationis quā posuit ex industria diuine collatōis. q; vox dñi in virtute. Secōdo cōmēdat in virtute p̄dicationis quā terminauit p̄ efficas ciā virtuose opationis. q; vox dñi in magnificētia. De primo scribit Lu. j. quō gabriel archangelus ad zachariā ingressus dixit: Ne timeas zachas: v; q; tua tibi pariet filiū: hic erit magnus corā dño: ipse p̄bit ante illū in spū et virtute belie: et spūscō replebit. Et q; p̄z q; erat vox dñi in virtus te: qm̄ virtuose vocatus et virtuosum aduer. cū dñi p̄dicauit. Vox inq̄ illa clamantis in deserto: Parate viā dño: rectas facite in solitudine semitas eius. De secōdo scribit Matth. ij. q; in dieb; illis venit baptista p̄dicās bas ptismū penitētie. Et q; factus est vox dñi in magnificētia. qm̄ magna fes cit: q; tam dñs q; seruus magnifice operatus est. De q; dicit Esa. Lātate dño: qm̄ magnifice fecit. Sed de magnificētia seruus. Ioānis baptiste scri bit Ioan. j. q; magnifice p̄hibuit testimoniū ch̄isti. Quādo em̄ iudei mise rūt ab hierosolymis sacerdotes et leuitas ad ioannē: vt interrogarēt eū tu qs es. Qui cōfessus est: et nō negauit. Cōfessus em̄ est: q; nō sum ego ch̄ris tus. Et hoc est testimoniū qd p̄hibuit. Et interrogauerūt eū: Velias es tu? Qui r̄ndit: Nō sum. Propheta es tu? Qui r̄ndit: nō. Dixerūt qs es tu? vt demus respōsum his q; nos miserūt. Dixit ioannes: Ego vox clamāris in deserto. Hanc em̄ vocē exaltauit in magnificētia: et in decollatōis mar tyrio feliciter terminauit. Ergo in honore hui⁹ vocis facta est hec seq̄ntia Quare p̄pha hortat p̄p̄m ad psallendū p̄mo semel in laudē et gloriā dñi ne deitatis q̄tū ad essentiā: deinde ter in honore sūme trinitatis q̄tum ad psonas. Ergo in p̄ncipio hui⁹ cantici ponit semel ter et postea resumit: vt ex hoc sc̄tā trinitas et inseparabilis ac indiuisa vnitas collaudet. Nota se cūdo. Beatus ioannes baptista vocat filius sterilis: q; helisabet mater eius erat sterilis sterilitate nature: vt p̄z ex euāg. Quia hic est mensis sextus illi q; vocat sterilis. Sed nō vocat sterilis sterilitate gratie: qm̄ genuit

filij dñi.
hoc psalle
enā op
iple corp
meloz.
p̄dicar
restar
pus me
Turpe
cit beatus
in deserto
amos mer
sterebū.
beatus io
ip̄am ra
mortuo v
q̄t in euā
fratib; p
cob de
morte. S
qui fuit te
vire rap
ioannem
lū. Et gl
buit non
trias. qui
lū puell
Sed de il
proprietat
penes con
pens hoc
ar et illa au
parat her
ioannis b

Sede
Grude
Merer
tur. Dar
matus.
Enq
sit eius

filii dñi. Itē sanctus iohannes percussit citharā carnis. i. suā linguā: cum hoc psallebat in psalterio: qz verba salutis p̄dicabat: et illud qd p̄dicauit etiā operibz adimpleuit. Tñ p̄dicabat hominibz castigare corpus suum: et ipse corpus castigabat: viciū sumēdo de melle siluestri et vestē de pilis cameloz. Tñ p̄dicatio doctoris est populo accepta et grata: qñ doctor id qd p̄dicat et docet operibz adimplet. Nam dicit Augusti. Tuus vīta despiciat: restat vt eius p̄dicatio cōtemnat. Quare dicit apls Paulus: Castigo corpus meū et in seruitutē redigo: ne cū alijs p̄dicauero ipse reprobo efficiar. Turpe est doctori cū culpa redarguit ipm: aut vulgaris autor. Nō sic fecit beatus iohannes baptista: qui de semetipso ait: Ego sum vox clamāns in deserto: Preparare viā dñi: rectas facite semitas dei vestri. Et bñs iohannes merito dicit vox: qz sicut illa p̄cedit verbū: sic sanctus iohānes p̄cedit verbū. i. filiū dei in p̄dicationē p̄parando sibi viā. Notandū tertio qd beatus iohannes nō corripuit herodē p̄pterea qd habuit vxorē fratris: sed qz ipsam rapuit. Fuit em̄ in lege cōstitutū: et adhuc seruāt a iudeis hodie: qd mortuo viro frater viri pōt suscitare semen de vxore fratris sui. Et hoc legit̄ in euange. Hare de resurrectione mortuoz: qd vna mulier nupsit septē fratribz p ordinē: et inde ceperūt saducei originē. Sic etiā iudas filius iacob dedit thamar meretricē duobz filijs suis. Et h̄ intelligit̄ altero fratre mortuo. Sed herodes habuit vxorem fratris sui philippi adhuc viuētis: qui fuit tetracha ituree et traconitidis regionis. Unde corripuit eum pro vxore rapta: quod quidē prohibitum est in lege. Et herodes timuit beatū iohannem baptistam vt virum iustum et sanctum: vt dicit textus euangeli. Et glosa beati Gregorij ibidem est: qd iste timor quē herodes tunc habuit non fuit meritorius. quoniā huic timori p̄erulit amorem puelle saltatricis. quia quis beatum iohannem timuit: tamen propter iusturandum noluit puellam contristare: sed p̄cepit beatū iohannem in carcere decollare. Sed de illo qd dicitur in textu: vt aspis furda spernit etc. sciēdum qd est vna proprietas serpentis: cum percipit incantationem ab eo qui plures serpentes conuocauit per vim et potestatem verborum incantatoris: ipse serpens hoc percipiens aures nititur obstruere: ne vocem incantantis audiat et illa audita ad eum accedere compellatur. Quare bene autor: hic comparat herodem serpenti: quia herodes p̄ceptis verbis et consilijs sancti iohannis baptiste non obediuit.

Predicare et
implere.

Joānes dicit
vox.

Lex de vxore
fratrum.

Herodis timor.

De serpētibz
adiuratis.

**Sedet in tenebris lucerna lucis amicus omnipotentis.
Studet delictis mundi principis filius perditionis.**

Meretrix suadet: puella saltat: rex iubet: sanctus decollatur. Dat rex saltanti caput iohannis: qui sanctus anteq̄ fit natus.

En quomodo perit iustus: quasi non sit deo dilectus. Cū sit eius preciosa mors hec in conspectu domini.

In festo decollationis

Nos corde percipimus qualis et quantus est: quod vicinus dignitate christo sit et morte.

Nam morte turpissima damnatur sponsus: sponsi et amicum damnant morte recte turpissima.

Carcere carnis ductum quem ferunt psallendo celis angelus angelum. Et nos in terris tibi psallere fac christe in memoriam baptiste.

Herodis sprete quo mensa altaris tui mensa ipsum te dū sumimus: semper tibi psallamus.

¶ Hic auctor tangit causam magis propter inquam passionis beati iohannis: dicens: **¶** Ordo. Sanctus iohannes exiles (lucerna lucens) scilicet fidei et toti mundi (et amicus oipotētis). scilicet dei (seder in tenebris) scilicet carceris. Sed herodes (filius perditionis studet). i. insitit et incumbit (delictis). i. voluptatibus (mūdi: et meretrix). i. vxor herodis (suadet). i. dat consiliū (et puella). i. filia vxoris herodis (saltat). i. corizat (rex iubet). i. precipit (sanctus) scilicet iohannes (decollat). i. capite truncat (et rex) herodes (dat caput) sancti (ioannis saltanti). scilicet puelle: (qui) iohannes fuit (sanctus) scilicet in vxore matris (antequam fuit natus). i. priusquam genitus esset in mundū. Quare iam facit exclamationē contra mortē innotēcentē beati iohannis: dicens (En). i. ecce (quod). i. quam miserabiliter (iustus) scilicet sanctus iohannes (perit). i. morietur (quasi nō sit dilectus deo: cū hec mors eius) scilicet iohannis (sit preciosa). i. digna (in conspectu dñi) ut testatur psalmographus. **¶** Nū (nos percipimus). i. cognouimus (corde: qualis et quantus est). scilicet iohannes baptista (quod) ipse (sit vicinus). i. propinquus (christo dignitate et morte. Nam) pro quia (sponsus) scilicet christus (damnatur). i. occidit (turpissima morte) quod crucifixus fuit: et herodes cum ministris suis (damnat recte). i. simpliciter vel similiter (turpissima morte amici sponsi). scilicet sancti iohannē qui fuit amicus iesu christi (Quē) scilicet iohannē existentē (angelū). i. nunciū christi et procuratorem sancti angelus ferunt in celū psallendo). i. cantando (eductū). i. exiit (carcere). scilicet (carnis) et corporis sui. Nūc dirigat petitionē ad christū: dicens (O christe tu fac nos psallere). i. decantare laudes (tibi in terris). i. in hoc mundo (in memoriam) scilicet laudabilem cōmōrationē iohannis (baptiste: Quo). i. ut nos (psallamus tibi semper). i. omni tempore (dum sumimus te christū mensa). i. in mensa (tui altaris). scilicet in qua est corpus et sanguis tuus: et hoc dico (sprete). i. contēpta (messa herodis). scilicet quam habet in inferno. **¶** Vocabula. Studeo et suadeo verba sunt neutralia secūdi ordinis. Et suadere fecit psalmū dare. Lucerna est lumen in laterna cōclusum: ut habet Plautus in Amphitruōe. Salutare est quod vulgus corizare dicitur salio. **¶** Verum est color rhetoricus qui dicit dissolutio: quod clausule carēt cōiunctionibus. Est et alius color. scilicet breuitas. Nam tota decollationis iohannis historia brevissime narratur. Vicinus a vico dicitur. scilicet in eodē vico habitans. Nā vicus

Joannis baptiste: Fo. LXXXIX

est cōiuncta multitudo domoz: sue in vrbē sue foris. Itē vicinus. i. p̄p̄s
 quus: vel q̄ cōmorat̄ alteri in p̄p̄quo. Carcer d̄r om̄is locus in q̄ aliq̄s
 includit̄: a coercendo. Vergi. Solus z clauso ventozum carcere regnat.
 Altare vel altar vel altariū indifferēter d̄r. Et fit a noīe altus: q̄: alto loco
 sunt altaria zc. Ferunt celis. i. ad celos. Vergi. It̄ clamor celo. Mensa
 herodis hic intelligit̄ cōmuniū malignū: quale fuit cōmuniū herodis in quo
 iustus occisus est. ¶ Notandū primo. In hac snia tangit̄ passio b̄ti ioan
 nis baptiste: z causa eiusdē passionis p̄ ordinē: q̄ hoc modo facta est. Hero
 des agrippa accepit vxorē fratris sui philippi: scz herodiadē. Pro q̄ argu
 ebat eū ioannes: vñ in carcere eū ligauit. quē occidere voluit: sed populū
 p̄pter ipsius p̄dicationē p̄ baptisimū cōgregatū timuit. Herodias autē z he
 rodes occasione ḡrentes ad occidendū ioanē. Quare dies agit̄ natalis he
 rodis: principes cōuocant̄: puella ludet̄: cui quicq̄d peteret p̄mutit̄ sub iur
 amento: caput petiit z amputat̄: ac puelle datur. Sic in secreto apud se in
 uicē vident̄ hec prius tractauisse. q̄: si puella interitū patris vel matris po
 stulasset: herodes viciū nō admississet. Ista igit̄ est mors sancti ioannis bapti
 ste. Circa quā dicit b̄tus Augusti. q̄ hoc cōmuniū fuit pollutū dupliciter.
 Primo p̄ natalis diei celebrationē gaudiosam. q̄ nō est cōueniēs q̄ homo
 debeat diē sue natiuitatis eū gaudijs z leticijs ad memoriā renouare: sed
 magis homo debet extremū diē sue mortis p̄pendere. Quare dicit Bern.
 Q̄ hō memorare nouissima: q̄ te a pet̄o in eternū p̄seruat. Et cōcordat sa
 piens cū b̄to Gregorio dicēs: Valde se sollicitat in bono ope q̄ semp cogi
 tar de extremo fine. Secūdo fuit pollutū temerario iuramento: p̄ qd̄ herodes
 p̄misit dare puelle qd̄cūq̄ postularer. Ecce min⁹ peccasset herodes si iur
 amentū abnegasset: q̄: q̄ he cōmuniū sanguine pollutū beatū virum occi
 dendo. Quod bene patet in Dauid: q̄ iurauit iureiurando vt interficeret
 nabal virū stultū: cuius vxor cū ferulis pacificis venit ad dauid: z irā ei⁹
 mitigauit. Ecce minus peccauit in eo q̄ iuramentū fregit q̄ si homicidiū
 etiā cōmisisset. Fuit autē beatus Ioannes decollatus nō illo diē q̄ memos
 ria eius mortis pagit̄: sed circa dies azimoz anno p̄cedēti passionē christi:
 in quodā castello arabie. vbi vinculis capus est z decollatus. Herodias
 autē fecit caput ei⁹ deferre in hierlm̄: z iuxta habitaculū herodis caute ses
 pelire: timēs q̄ resurgeret si caput eū corpore sepeliret. De q̄ vide tractas
 tū egregiū Guilhelmi caonensis vicecancellarij vrbis rhodie: quē nos su
 perioribz diebz latino in vernaculā linguā alemanoz transtulimus: mor
 imp̄mendiū. vbi cōmēdat manū diui p̄cursoris p̄ magnū tureū magistro
 rhodioz p̄sentatā. Notandū secūdo. Duplex est dilectio qua deus diligit
 hominē. s. dilectio corpis z anīe. Prima dilectione dñs diligit ip̄cō: res vt
 cōuertant̄: z p̄pterea corripit eos hic in terris: iuxta illud: Quē de⁹ diligit
 hunc z corripit atq̄ flagellat. Secūda dilectiōe diligit iustos z sibi dile
 ctos: quoz animas tollit de hoc mundo. De qua dicit Ecclē. Dilect⁹ deo
 z hominibz: cuius memoria in benedictiōe est. De hac dilectiōe b̄tus ioan
 nes est: sed nō d̄ p̄ma. Lū esset p̄dicato: penitētiā nō habuit necesse penite
 re. Et q̄ ista dilectiōe diligit: cito parit vt saluet. qui autē prima dilectione
 diligit: viuit vt cōuertat̄. Vñ ioannes dicit̄ vicinus christo z nō equalis:
 sed in gradu p̄p̄inquisimo. Erat em̄ sanctificat⁹ in vtero matris. q̄re dicit̄

Passio beati
ioannis bap:

Dies natalis

De iuramen
to.

Dilectio dus
plex.

Joanis san
ctitas.

In festo natiuitatis

de eo: Int natos mulier nō surrexit maior iōāne baptista. Et dī notāret inter natos; ppter beatā virginē mariā: q̄ est maior z sanctior iōāne: q̄ nata dicit z nō natus. Similiter dī mulierū; ppter christū q̄ est maior iōanne: vt testat de ipso. Qui post me venit maior me est. Ipse em̄ dī natus virginis z nō natus mulieris. Et ista maiortate z dignitate iōannes dī vicin⁹ christo. Christū p̄o sponsum appellat autor: iuxta illud dauidicū: Tanq̄ sp̄s sus de thalamo. Et interpretat sponsum q̄si caput z defensor totius ecclesie.

Christ⁹ spon
sus.

Mensa du
plex.

Notandū tertio. Autor cōparat duas mensas adinūcē. Una est mensa superbie z inanis glorie: de qua scribit Marcus euāgeli. q̄ herodes fecit magnū cōuiuū in memoriā sue natiuitatis. Et cū sedisset in mensa: pcepit sanctū iōannē decollare. Secūda mēsa est diuine glorie: quā christus p̄e parauit. Prima mensa fuit causa interitus beati iōannis. Secūda mensa fuit causa z figura interitus christi. Prima est sp̄nēda: qz interitus iōannis nō habuit sequelā glorie: qm̄ nō surrexit. Quāuis herodes tetrarcha cū famā audiret iesu christi: dixit pueris suis z discipulis: Hic est iōannes: z ipse resurrexit a mortuis: sicut legit in euāgē. Hactē. Sed secūda mensa est adoptanda: qz interitū christi sequebat glōsa resurrectio: in cuius memoriā cōicamus de mēsa ipsius corpus dñi nři iesu christi. Hoc autē festū decollatiōis b̄i Ioannis q̄druplici causa celebrat. Primo ppter ei⁹ decollatiōē: de qua hucusq̄ dictū est. Secōdo ppter ossiū ipsi⁹ cōcrematio: nē: q̄ fuerūt hodie p ignē absumpta z cōcremata: sicq̄ secūdario est martyrizatus post mortē. Quā cōcrematiōē fecit iulianus apostata ppter miracula q̄ fecit deus circa ossa b̄i iōannis. vt legit in gestis militū rhodiorū. Tercio ppter capitis eius inuentiōē. qz br̄is iōannes cū dā monacho religioso z deū bene timētī viro sanctū hoc caput reuelauit. Vidit em̄ i somno monachus beatū iōannē q̄ ei dedit osculū: dicēs se de sebastē v̄be v̄ez nisse: vbi ossa b̄i iōannis fuerūt cremata z adusta. Itē alia nocte excitat⁹ vidit stellā fulgētē: quā securus venit ad locū vbi caput beati iōannis erat sepultū z ciliq̄s inuolutū. Quarto ppter digiti ipsi⁹ translationē z ecclesie dedicatiōē. qz digitus q̄ dñm mōstrauit z baptizauit cōburi non potuit. q̄ a pfato monacho raptus est. Quare dñs papa statuit vt bec dies celebris habeat p totū mundū.

Quare festū
decollatiōis
celebrat.

In natiuitate beate Marie:

Mirpe maria regia procreata regē generans iesum.
Lande digna angeloz sanctorz. Et nos peccato
res tibi deuotos intueri benigna.

Tu pios patrum mores ostentas in te: sed excellis eos dē.
Patris tui salomonis in te lucet sophia.

Et ezechie apud deum cor rectum: sed nunq̄ in te corrū
pendum.

Patris iose adimplenit te religiositas. Summi etiā pa-
triarche te fides totam possedit patris tui.

Sed quid nos istos recensemus heroas. Cū tuus natus
omnes precellat illos atq; cunctos per orbem.

Nos hac die tibi gregatos serua virgo: in lucem mundi q̄
prodisti paritura celoz lumen.

In hoc cantico tangitur materia nativitatis gloriose virginis Marie:
In quo cōmendat beatā virginē ex nobilitate sui generis: subinferens q̄n-
dam petitionē. Sed cōmendat ipsam propter quedā opera glorioza: cō-
parando eam suis parentib; p̄ excessum. dicens tē. ¶ Ordo. (O maria
procreata). i. genita (regia stirpe). i. de regali progenie (generans regem ies-
um) existens (digna laude scōz angeloz tu intucere). i. inspicere (benigna). i.
benigne et clemēter (nos p̄cōres deuotos). i. deuotos (tibi) O maria (tu ostē-
tas). i. ostēdis (in te pios). i. bonos (mores patrū) scz de quoz stirpe es genita
(sed tu excellis). i. superas (coscē). s. patres in moribus et multis alijs. Un-
nunc eam specialiter p̄ excellentiā cōmendat ex gloriofis parentibus: dis-
cens: O virgo maria (sophia). i. sapientia (patris tui salomons) illius regis
et prophete (lucet). i. resplendet (in te: et rectum cor). i. prophetia (ezechie) vt
aliqui volunt (apud deū). s. lucet in te (sed). s. illud tuū cor (nunq̄). s. est (cor
rumpendū in te) s. a rectitudine vite et iusticia que est in te flectendū. (Et
religiositas). i. deuota religio (patris iose). s. lucens in te (adimpleuit te: et
fides) abrae (summi patriarche) illius qui deo credidit: et reputatū est ei ad
iusticiā (possedit te totā). s. fides inquā eius (patris tui) habitat in te. (Sed)
o maria (quid). i. p̄pter quid (nos recensemus) i. enumeramus (istos heroas)
. i. dños nobiles et antiquos patres (cum). i. ex quo (tuus natus). i. fili⁹ iesus
christus (p̄cellat). i. exuperet (illos omnes: atq; cunctos) etiā (per orbē). i. in
toto mundo et p̄ vniuersum seculū. O virgo maria (tu serua). i. custodi ab
omni malo (nos gregatos). i. cōgregatos (tibi hac die). i. in hac die (qua) scz
die (prodisti). i. exiisti (in lucem mundi) scz naz hodie nata es (paritura). i.
genitura vel vt pareres (lumen celoz). i. christū qui est lux mundi tē.

¶ Vocabula. Stirps femininū nomē fecit p̄genic atq; p̄ sapiam. Terg-
gi. Heu stirpem inuisam. Sed q̄n ponit masculini generis: tunc est trunc-
cus vel radix. Un: Hec stirps progenies: hic stirps in arbore ramus.
Regius a rex est adiectiuū. Sed regio substantiuū fecit regis p̄uinciaz.
Excello verbum tercij ordinis habet in preterito extulit: fecit superare.
Inuere penultima cor: repta legēdū est: quia est impatiuus ab inuoz: cui⁹
infinitiuus est inuulicer tuoz facit tueri fm grāmaticos. Sophia grece:
sapientia latine: bz penultimā breuē. Iosias fuit optimus rex hierl'm et res-
ligiosus. Ezechias rex hierl'm primo valde bon⁹ fuit et postea deprauat⁹
vt Sebast. B. iam clare p̄scripsit in sua hierosolyma a nobis vulgarisata
Quare quidā libri habēt in textu cor rectū: et alij corruptū. Et vtrūq; bene
est: qm ezechias primo habuit cor rectū: postea p̄o corruptū. vt diximus.

Memoriae vestrae
Hoc est nomen

In festo natiuitatis

Recenseo verbū fcat indicare z numerare ac cōputare. Sic sumit in lib. Regū: Recensui oīa q̄ fecit Amelech. Veros grece dī magnus pnceps vel dñs latine: habet in grō herois: accō heroa: z accō plurali heroas. Et habet o pductū. Bapti. Vantua. Effigies herois erat q̄ fortibz armis. Statius Gaudētes heroa ferunt. Virgi. Delectos heroas erūt etiā altes ra bella. Gregatus participiū a passiuo gregor: qd a grex descēdit. Pro dire fcat pcedere: a pro z eo. Quidius. Prodit anus diuāqz vider.

Natiuitates
tres.

Sermo de
brā virgine.

Maria cō-
parat arce.

¶ Notabilia. Notandū pmo. Ecclesia christiana solēizat tres natiuitates scz christi: virginis gloriose z bti iohannis baptiste. q̄ designant tres spūales natiuitates. qz cū iohanne nascimur in aqua: cū maria in penitētia: cū christo nascimur in grā. Sed qz in adultis oportet pcedere natiuitatē baptis mi cōtentionē z gratiā: ideo ille due natiuitates habent vigilias. Octauas pō habēt oēs. qz oēs ad octauā resurrectionis anhelamus. Scribit em. iij. Regū. Cū venisset arca federis dñi in castra: vociferata est oīs israel clas more grandi. In quibz verbis beata virgo cōmēdat quadrifariā. Primo: qz p ipsam diabolus eijcit. cū dicit: cū venisset arca. Secdo impi puerit. cū dicit: arca federis. Tertio p ipsam iustus benedicat. cū dicit: federis dñi. Quarto p ipsam saluandus introducitur. cū dicit: in castra. Vñ hec arca est ip sa virgo gloriosa. de qua dicit Ps. Surge dñe in requiē tuā: tu z arca san ctificationis tue. Hec em arca venit in castra militie pſentis vite: q̄ diu emi viuius q̄ in castris militamus. Vñ Job: Dilicia est vita hoīs sup ter rā. Quare huius arce prima cōmēdatio figurata est. j. Regū. vbi legit q̄ Dagon p arcā deiectus est: caput z manus eius abscisi sunt. Dagon inter pretaſ piscis iniquus: z fcat diabolū. Hic est ille piscis q̄ tobā pedes las uantē deuorare voluit. qz diabolus eos q̄ se a pctis lauāt valde psequit: sz sepe p arcā dei. i. p mariā educit z fugat. Secundū figuratū est Josue. vij. vbi legit q̄ arca circumbat ciuitatē hiericho qliber die semel: sed septio oīe muri hiericho corruerūt: z ciuitas gladio z igne est exterminata. Vñ ciui tas hiericho est cōscientia peccatrix: cui⁹ murus est cōsuetudo peccandi. Qui ergo voluerit murū male pſuetudinis subruere: z virtū cordis destru ere: debet benedictā arcā scz mariā corde suo septies in die circumferre. Primo ipsam rogando: scdo vocando: tertio collaudando: q̄rto ieiunādo quinto pauperibz subueniēdo: sexto ceremonijs ipsam specialiter veneran do: septimo eius exēpla imitando. Tertiū est figuratū Regū. vij. vbi legit q̄ dñs bñdixit obcedon: z domus eius ppter arcā est impleta. Obcedō in terpretat q̄ si seruies rufo: z fcat quēlibet fidelē seruientē illi rufo: de q̄ dicit in Lān. Dilectus meus candidus z rubicūdus. s. p sanguinē effusum i gra crucis. Tali em seruies bñdicit p arcā. i. p beatā virginē: cui⁹ bñdictio est in omnibz copiosa. Vñ Ansel. O virgo benedicta semp: p cui⁹ bñdis ctionē bñdicit oīs creatura. Quartū figuratū est Josue. vbi dicit q̄ arca ves niente ad iordanē flumius diuisus est: z populus transiit in terrā pmissio nis. Iordanis interpretat flumius iudici. Vñ saluus est q̄ i flumio iudici nō fuit submersus. Qui ḡ voluerit euadere sequat arcā. i. virginē. Mariā. vñ Bern. Mariā sequēs nō denias: ipsam rogitans nō desperas: ipsam cogi tans non erras: ipsa tenente non co:ruis: ipsa prioregente non metuis: ipsa duce nō fatigeris. Et qz brā virgo tā cōmēdabilis esse pbat: ideo hec fcat

quentia in eius laude est cōpilata. Notandū secūdo. Beata virgo cōmen-
dat ex gloriosis parentibz quos imitata est in virtutibz. Habiuit em̄ lineaz
cōsanguinitatis gloriosam. sicut patet in ipsi⁹ genealogia: quā describit
Damasenus: et in rōnali diuinorū enumerat. Ipsa em̄ est orta de tribu ief-
se: cuius virga floruit in generosa p̄pagatione. Ab ipso em̄ regnū sumpsit
exordium: fili⁹ eius dauid prim⁹ victus erat: iuxta illud: Inueni dauid
seruū meū: oleo secūdo vngi eū. Sed si obijciat: q̄ in stemmate virginis marie
multi legunt nō virtuosū. q̄ roboam fili⁹ salomonis insipie⁹ egit: et plu-
res mulieres reprobatē in genealogia ei⁹ inueniunt. sicut thamar: ruth zc.
Hoc dictū soluit beatus Augustin⁹ sic. Et q̄ virgo gloriosa in salutē pctōz
venerat in mundum: ideo etiā in genealogia eius pctōres habere voluit et
peccatrices. Nam Hieron⁹ scribēs historiā brē Marie dicit. Vir erat io-
achim de galilea in ciuitate nazareth: q̄ duxit vxorē de bethleē noīe annā:
qui ambo iusti erant: et in mandatis dñi ambulantes. Hi totā suā substan-
tiā bonorū oīm trifariā diuisere. Unā partē ad templū et seruitoribz templi
impendebant. Aliā peregrinis et pauperibz aduocantibz erogauerūt. Tercī-
riā sibi et familie sue in vsus quidiānos seruauerūt. Hi p̄ viginti annos co-
habitabant prolē nō habentes. Quare dñs votū fecerūt: vt si ipsis prole⁹
daret ipm̄ seruitio dei vellent mancipare. Propter qd̄ singulis annis tr. b.
p̄cipuis festis hierosolymā venerūt: et a dño sobolē petierunt. In festo igit
enceniāz: hoc est in nouat. onis tēpli ioachim ad hierlm̄ venēs oblationē
facturus: a sacerdote indignanter expulsus est. q̄ dixit ei: Nō est cōueniēs
maledictū in lege obnoxīā offerre oblationē: nec est cōueniēs in lege inter
secundos infecundū stare. Ioachim igit cū nimio pudore timēs se ab alijs
qui a sacerdote opprobriū audiebant derideri: secessit ad pastores suos. et
cū ibi aliquēdiu mansisset: eo solo existente apparuit ei angelus dñi dicens:
Ego sum angelus dñi: et veni nūciare p̄ces tuas exauditas et elemosynas
tuas ad dñm cōscendisse. Unā anna vxor tua pariet tibi filiā: et hec erit ser-
uitijs dñi cōsecrata: sicut votū fecisti. Nō erit inter populares: sed in tēplo
dñi manebit. Et sicut ipsa mirabiliter ex semine sterili nascet: sic ipsa mis-
ericordie pariet deū saluatōrē sine virili cōmixtione. Et erit hoc tibi signū: cū
veneris hierlm̄ vxor tua anna obuiā tibi dabit circa portā aureā: q̄ sollicita
est de absentia tua: tunc autē gaudebit de aduentu tuo. His dictis angel⁹
disparuit: et venit ad vxorē ioachim et ibidē sibi nunciāns dicit ei: vt tribz
festis p̄cipuis irer ad portā q̄ aurea dicit: q̄ ioachim veniet. Anna: igit dāns
obuiā sibi iuxta portā cōuenerūt simul: et cōuersi sunt: secuti de p̄misso an-
geli. Igit̄ anna cōcepit filiā: et vocauit nomen eius mariā. Que cū trīs an-
norū esset et ablataa fuisset: a parentibz i tēpli dñi offerebat. Fuit autē ascēs-
sus ad templū p. xy. gradus: et virgo gloriosa in ultimo cōstituta p̄ oēs gra-
dus ascendit: nullo assistente duce: acsi p̄fecte fuisset etatis. Unā nota q̄ oī
in primitiua ecclesia natiuitas virginis gloriose laurū: sic est manifestata.
Quidā vir sanctus sedule cōcontemplationis seruo idus septēbris magnā iōs-
cūditatē angelorū audiuit. q̄ cū a dño peteret vt sibi reuelaret quā re singu-
lis annis hoc die tantā locū litatē angelorū audiret: bi respōdēt: est: q̄ ho-
die gloriose virgo nata esset. Qui hanc reuelationē sanctis pontificibz apor-
tuit. Hi ieiunijs et orationibz insistētes ex diuina reuelatōe hunc diē in bo-

Natiuitas
Marie.

Reuelatio
natiuitatis.

In festo natiuitatis Marie.

De partibus
Marie.

Ezechias
rex.

Iosias rex

Abraa patri
archa.

Error barba
rorum.

De R. Gau
de maria.

noſ beate virginis Marie natiuitatis celebrare ſtatuimus. Notandū
tertio. Reges ⁊ patriarche dicunt patres beate virginis largo modo: ſicut
etiā linea cōſanguinitatis incipit ⁊ terminat in cōiuncto gradu: nā vltra
nō datur reſpectus parentele. Sed tñ beata virgo cōmēdat ex iſtis dupl̄
Primo ex virtutū largitudine: q̄ a principio creationis mūdi ex illis p̄ceſ
ſit parentibz. Secōdo cōmēdat ex morū ſilitudine: q̄ oēs virtutes patrū in
ipſa integraliter ſunt collecte. Beata em̄ virgo maria habuit cōplete ſas
pientiā ſalomonis. Poſtq̄ em̄ ſalomon expertus eſſet de om̄ibz q̄ ſunt ſub
ſole: ⁊ vidiffet in eis vanitatē ⁊ afflictionē: dedit cor ſuū ſapiēcie: ⁊ factus
eſt ſapiētiſſimus hoim. ſicut teſtaſ Eccl̄s. Sic etiā beata virgo oīa gaudia
mundana reſpuit tanq̄ vana. De Ezechia aut̄ legiſ in lib. Re. q̄ cū egroſ
⁊aret vſq̄ ad mortē: introiit ad eū eſaias filius amos: dicēs: Diſpone do
mū tue: q̄ morieris ⁊ nō viues. Et cōuerſus eſt ezechias cū ſeru dicēs: Ob
ſecro dñe memento quō ambulauit corā te corde p̄fecto: ⁊ qd bonū erat in
oculis tuis feceram. Adiecit dñs ſup dies eius multos annos. ſ. xv. Ecce
quō cōfiteſ ſe habuiſſe p̄fectū cor ⁊ rectū: aut̄ cor dis eius fortitudo eſt fi
nita. Vñ legiſ Eſa. iij. Poſt q̄ ezechias p̄ualuit de infirmitate: nabuchod
donos rex babilonis miſit ad eū nūcios ſuos cū muneribz: cōgaudēs ei
q̄ cōualuiſſet. Et ezechias gauſus ondit nūcijs oīa ornamenta templi.
Et iratus eſt dñs cōtra eū: ⁊ miſit eſaiā p̄berā dicentē ei: Quia oſtēdiſti
ornamenta tēpli nūcijs regis babilonis: ecce oīa hec ducent in babilonē
Rēdit ei ezechias: Dñs qd bonū eſt in oculis ſuis faciet: fiat tñ pax in di
ebus meis. Et ſic cor eius eſt corruptū: q̄ dñm irritauit: ornamenta templi
oſtendendo gentilibz. De Iosia aut̄ legi� Regū. iij. q̄ eū eſſet electus rex:
egit in om̄ibz virtuoſe ⁊ religioſe vltra oēs reges qui ante eū erant in bie
ruſalem. Abſtulit em̄ idola de domo dñi: ⁊ ambulauit in om̄ibz vijs patris
ſui dauid. Et oēs virtutes eius in beata virgine Maria fuerunt perfecte:
Abraam aut̄ ſummus patriarcha dicit parer fidei. Nam primo incepit ſis
de in circūciſione iſaac. Vñ apl̄s. Abraā credidit deo: ⁊ reputatum eſt ei
ad iuſticiā. Hec etiā fides poſſi. d. bar beatā virginē. qm̄ in ipſa ſumpſerat
ſupplementū. Nam priuſq̄ venierat fides: ſub lege cuſtodiebant cōcluſi
in ea fide que reuelāda erat in chriſto ieſu dño nſo: vt dicit apl̄s ad Gal.
iij. Quare auctor cōparat virginē glorioſam ad parētes p̄ exceſſum. Nam
p talē excellentiā deſtruit barbaroz error: qui dixerūt q̄ impoſſibile eſt ſim
naturā q̄ homo p̄ficiat ⁊ trāſeat de virtute in virtutē: ⁊ ſic ad talē gradū
pueniat vt reddat omnino impeccabilis. Quia inde ſequeret̄ q̄ aliq̄s hō
poſſet inueniri p̄fectior chriſto. Sed iſte error dñatus eſt in clementinis:
⁊ deſtruit hic in littera: q̄ filius hominis glorioſe p̄cellit omnes patres: et
nō ſolū patres: imo oēs hoies p̄ totū vniuerſum. Et ex q̄ ipſa eſt mater tāti
filij: tunc merito ſit ad eam petitio. Nam ipſa eſt benigniſſima ad audien
dū: promptiſſima ad cōſiliandū: dulciſſima ad interueniendū. vt p̄z in ei⁹
miraculis. Legiſ em̄ q̄ quidā ſacerdos ſeu clericus deuotus circa dolorē
quinq̄ vulnerū chriſti mariā quotidie cōſolare ſtudebat: dicēs: Gaude q̄
ab angelo gaudiū ſuſcepisti: gaude que genuiſti eterni luminis claritatē.
Gaude mater ſancta dei virgo: tu ſola mater inupta. Te laudat omnis
creatura: genitrix lucis ſis pro nobis perpetua interuentrix. Clericus ille

cū nim
pit. cu
uens q
ni dile
in cho
bara

pen.
P
ſaluſa
omne
Tu
mani
ante c
Qua
ſilms a
in celo
Hud
poli ſe
gentie
Au
ſer me
elle ga
q̄ hee ſe
coſū. In
angloz
archan
patione

cū nimio dolore ⁊ languore torqueret in extremis: patiēre ⁊ trepidare ince-
pit. cui virgo maria apparuit dicens: Cur in tanto dolore trepidas qui co-
uens gaudiū mihi nunciasti: gaude ⁊ tu: quia eternaliter mecum viues. Ve-
ni dilecte mi: veni coronaberis. Hec dicens expirauit: cuius anima ducta est
in chorum angeloz ⁊ celestium. Ad quam nos perducas mater virgo illu-
bata. Amen.

In festo Michaelis archangeli
Sequentia:

Ammi regis archangele michael: Intende quesu-
mus nostris precibus.

Ne namq̃ profiteamur esse supernoꝝ ciuium princi-
pem. Tu deū obsecra pro nobis: vt mittat auxiliū miseris.

Principalis est potestas a domino tibi data: peccantes
saluifacere animas. Idem tenes perpetui potentiā paradisi
omnes ciues te adorant superi.

Tu in templo dei thuribulum aureum visus es habuisse
manibus. Inde scandens vapor aromate plurimo peruenit
ante conspectum dei.

Quando cum dracone magnū perfecisti prelium: faucibus
illius animas eruisti plurimas. Tunc maximum agebatur
in celo silentium: milia milium dicebant: salus regi dño.

Audi nos michael angele summe: tu palam descende de
poli sede: nobis ferendo opem domini atq; leuamen indul-
gentie.

Tu nostros gabriel hostes prosterne: tu raphael egris af-
fer medelam: morbos absterge: noxas dilue: nosq; fac inter-
esse gaudijs beatorum.

Hec sequentia cantat ad laudē ⁊ gloriā angeloz ⁊ omniū spiritūū bea-
torū. In quo primo dirigit petitionē ad sanctū michaelē tanq̃ principem
angeloz: vt ipse intercedat p nobis ad dominū. Secdo cōmendat beatum
archangelū michaelē respectu ministrorū sibi traditorū. Terno dirigit
petitionem ad plures alios angelos. Dicens.

In festo Michaelis

¶ Ordo. (O michael archangele summi regis nos quesumus). i. rogamus (intende nostris vocibus) scz quibus te oramus vt audias. (Nāqz) p qz (nos p firemur te esse principē supernorū ciuū). i. angelorū in celo habitantiū. (Tu obsecra). i. roga (deū p nobis: vt mittat auxiliū nobis miseris). (O michael (principalis prās est tibi data a dño: saluifacere). i. saluas facere (peccātes animas). i. ipsorū peccorū. (Idem) michael (tenens potentia ppetui paradisi). i. celi (z oēs superi ciues). i. angelici spūs (honorant te). i. obseruāt te z obe diunt tibi. Nā o tu michael (es visus habuisse manū). i. cuius (aureū thuris bulā in tēplo deinde). i. de quovase (vapor). i. fumus (plurimo aromate). i. multo odore (scādens). i. ascendēs z alta pētēs (puenit ante conspectū dei). i. ad faciē z olfactū omnipotētis. Et o michael tu (eruisti). i. eripuisti (plurimas). i. animas (saucis). i. de prāte (illius) scilz draconis magni. i. diaboli (qñ cōmisisti magnū preliū cū magno dracone). i. diabolo. (Inde). i. a quo prelio (maximū silentiū agebat). i. fiebat in celo (z milia miliū) scz angelorū (dicebant). i. clamabant (salus). i. sit (regi dño) z ois collaudatio. Quare (o michael summe angele tu audi nos z descende) scz p tuū adiutorū (huc). i. ad nos (de sede poli). i. de celo (ferendo). i. dando (nobis) miseris (opem). i. auxiliū (arqz) p cōtenuamen) scz (indulgentie. O gabriel tu psterne). i. cades re fac (nostros hostes). i. aduersarios. Et (o raphael tu affer). i. da (medelā). i. medicinā z remediū (egris). i. infirmis (z auerte). i. remoue (morbos). i. infirmitates (z dilue). i. dele (noxas). i. culpas (z fac). i. nos (interesse gaudijs) scz celestibz (beatorū). i. sanctorū in eterna patria constitutorū. Amen.

¶ Vocabula. Quesumus defectiū verbū: nihil habens nisi queso z qsumus. Superi adiectiū tñ plurale: de quo. s. Draco nomen tertie declinationis: masculini generis. aīal seuum. Et differt a traco. Vñ: Bestia seu a draco: via subterranea traco. vt patz in Ps. Tracones z oēs abyssi. Fauz fecit partē oris superiorē: z quia incurua est: ideo ad alia transferretur zc. Archos princeps dī: latine. Inde archangelus. i. pnceps angelorū. Angelus aut grece: nunciū latine interpretat. Michael interpretat qz vt deus. Profuturi est apte fateri. Vñ pfectores artū dicunt: q apte fatent se illas artes scire. Thur. bulū est vasculū in quo cremat thūs. Vapor est fumus: vt vapores terre. i. exhalatio. Aroma grece odoramentū est latine. Silentū est quies: cū nullus sit strepitus. Taciturnitas pō vbi nullus sit sermo. Sedes nō est sedibile: sed locus. Vergil. Tendim⁹ in latū: sedes vbi fata qetas ostendūt. Medela a medeor verbo dicit medicina z remediū. Nora. i. culpa. Terē. Sunt extra noxā oēs. Inde noxiū a um. i. nocens vel culpabilis. z Innoxius innocēs zc. a nocēdo dictū nomē.

¶ Horabilia. Horandū pmo. Isti sunt q quidē assistunt ante thronū dei. Ita scribit Apoca. viij. In quibz verbis tangit mysteriū celestis exercitus angelorū: cui⁹ est oīm tpe assistere corā deo: z eius nutibz obedire. Quare p fens festū dī memoria angelorū: z tñ in ipso agit solēmnitas z reuerētia oīm spiritūū beatorū: licet intulef festū feri michaelis: a pncipe oīm angelorū: qm ipse est pnceps militie celestis exercitus: z oīm aniaz fidelū ipse ppus gnator: sicut legit in Dan. In tpe illo surgit michael: q stat p filijs populi sui z furore draconis. Vñ sicut dicit phs z cōmētator in lib. de celo z mūdo: opinandū est de deo q eius cōuersatio sit sicut regis in politica bñ ordi

**Michael
princeps.**

nara. Sicut enim rex habet p̄mares et consiliarios in primo latere: ultra q̄s habet duces milites: aduocatos et vasallos fm gradū dignitatis: Sic est inane ū etia est de deo: q̄ habet angelos in sui ministeriū fm gradus dignitatis inter se distinctos. Quando igitur volumus placare deū: oportet q̄ p̄mo transeamus p̄ media. s. p̄ naturā angelicā. Qm̄ ipsi angeli q̄uidie assunt ante thronū dei. Et q̄ ad deprecandā naturā angelicā hec sequētia est cōseri pra. Quia vt dicit Augusti. angeli sunt nobis ad h̄ deputati: vt orationes nostras et bona opa portent ante cōspectū trinitatis. Nā dicit David: In cōspectu angeloz p̄fallā tibi. Legit em̄ in Apoca. q̄ sc̄tus michael visus ē stetit in tēplo dñi: et habuisse thuribulū aureū in manu sua: q̄ ascendit fumus aromati. Ex q̄ p̄z q̄ ip̄e est custos humane nature. q̄ ip̄e ē q̄uidie apud deū: habēs aureā accer. i. i. claras cōsciētiās iustoz in manu sua: qui bus cōsciētijs dant multa incensa p̄pter diuersas fascinatiōes ignei amoris. Sicut em̄ est amor igneus amor: p̄perans: ita fumus illi⁹ vasis. i. bona opatio ascēdit in cōspectu dñi de manu angeli. Ip̄i em̄ oīne opus bonum reuelant dño. Ip̄i bene sunt habētes violas aureas plenas odoramētis: q̄ sunt oratiōes sc̄e iustoz hoīm. Quare factū est p̄clū magnū in celo: et angeli p̄habant cū draconē: et draco repugnauit p̄ eos: et nō p̄ualuit: nec inuētus est locus eius amplius in celo. Ip̄e em̄ est pugil fortissimus: q̄ interficiens diaboli multos de prāte eius liberauit. Et sic postea silentiū magnū factū est in celo: et clamor mille milū dicentiū: Salus dño deo nostro. Notandū sc̄do. Sc̄tus michael multiplicē obtinuit victoriam. Prima est q̄ luciferū cū suis sequacibz de celo expulit. Lū em̄ ille equalitatem dei appetisset: archangelus michael ip̄m cū oibz socijs adherētibz de celo eiec. Nā dicit Haymo: q̄ aer fuit tā plenus demonibz et malignis spiritibz si cut radi⁹ solis atomis et minutissimis pulueribz. Secūda victoria est quā angeli q̄uidie de demonibz obtinēt: dñi p̄ nobis p̄ eos pugnātes ab eoz ten ratione vociferant. Et h̄ tripl̄r. Primo prātem demonū refrenādo. Sc̄do cōcupiscenciā et irā malā refrigerādo. Tertio memoriā dñice passiōis im̄ primendo. Tertia victoria est: quā archāgelus de antichristo habebit: q̄ ip̄e stabit i solito suo vnde dñs ascēdit: dicēs etiā se velle ascēdere: michael adueniēs ip̄m interficiet. vbi diaboli in magna fāma ignis animā eius el adueniēs ip̄m interficiet. vbi diaboli in magna fāma ignis animā eius ad infernū rapiet. De q̄ p̄lio et victoria intelligit illud q̄ dicit in Apoca: Factū est plū magnū in celo. Legit aut̄ in celis triplex esse hierarchia: sū: ma: media et infima. Et q̄libet eaz p̄inet tres ordines. Prima cōtinet angelos: archangelos et p̄cipatus. Sc̄da p̄inet fm assignatiōē b̄i Diony s̄y in lib. de celesti hierarchia: dñatiōes: virtutes et prātes. Tertia cōtinet cherubim et seraphim et thronos spiritūū. Sed in textu n̄ro enumerant̄ t̄m tres angelos: in quibz eēs alij cuiuscūqz ordinis dant̄ intelligi: q̄m illi nobis notissimi sunt et magis cogniti. Et cuiuslibet eoz est principale officiū deputatū. q̄ michael solet anias de prāte diaboli eripere. Sed gabriel solet nostros hostes p̄sternere: ergo interpretat̄ q̄si fortitudo dei. Sed raphael solet corpus et p̄ciētiās mundare et p̄cā delere: q̄ ip̄e medicina dei vocat̄. Notandū tertio: q̄ hoc festū decet nos honorare in memoriā oīm angeloz multiplici ratione. Ip̄i em̄ sunt custodes nostri: administratores nostri et cōcues: ac orationū nostraz apud deū rēpresentatores: eterni regis nobilissi

Officiū angeloz.

De victoria angeloz.

Tres hierarchie.

Angelos sō honoramus.

Sereonis et Victoris

Angeli nostri duo.

in milites: tribulatoz consolatores: ac animaz nostraz in celis portatores.
 Primo igitur debemus eos honorare: quia sunt custodes nostri. Enimlibet enim hominum dant duo angeli: malus ad excitandum peccata: et bonus ad custodiendum homines in omni aduersitate. Secundo debemus angelos honorare: quia sunt ministratores nostri. Unde apostolus apud Hebræos. Sunt autem administratorum spirituum. Omnes enim mittuntur propter nos: ut possint nos iuuare et insidias diabolum impugnare: eo quod vident nos eorum auxilio indigere: et nos malos angelos impugnare. Tertio debemus eos honorare: quia sunt fratres nostri et cōcives. Omnes enim electi assumunt ad ordines angelorum: quidam ad superiores: quidam ad inferiores: quidam ad medios: secundum diuersitatem meritorum. Quarto debemus eos honorare: quia sunt animarum nostrarum in celis portatores. Et hoc tripliciter. Primo viam preparando. Unde Malachias. Ecce ego mitto angelum meum: qui preparabit viam ante faciem tuam. Secundo per viam paratam in celis portando. Unde in Exodo. dicitur: Ego mitto angelum meum: qui custodiat te in via: et perducat te in terram quam promisi patribus tuis. Tertio in celo collocando. Unde Lucas in euangelio. Factum est dum moreretur mendicus ille: portabatur in sinu abrahe. Quinto debemus honorare: quia ipsi sunt orationum nostrarum presentatores in conspectu dei. Unde legitur de Tobia: Quando orabas cum lachrymis et mortuos sepeliebas: ego obtuli orationem tuam domino. Sexto debemus eos honorare: quia ipsi sunt eterni regis milites nobilissimi. Unde Iob: Num quid et numerus militum eius? Sicut enim videmus in militibus alicuius regis quod quidam eorum semper in aula regia commorantur: quidam ciuitates custodiunt: quidam pro regis inimicos expugnant. Ita etiam est inter milites christi. quia quidam in aula regia. scilicet in celo semper ante regem assistunt: ad eius honorem cantica leticie decantantes. Alii ciuitates custodiunt: scilicet qui sunt ad custodiendam deprecari. Unde Esaias: Super muros tuos hierusalem constitui custodes. Alii pro hostes et demones expugnant: animas nostras liberando. Septimo debemus eos honorare: quia sunt tribulatoz consolatores. Unde Zacharie primo. Spiritus domini. scilicet angelus qui loquebatur in me: dixit mihi bona verba confortando. Et hoc faciunt angeli tribus modis: scilicet in tribulationibus confortando. Unde angelus dixit Danieli: Noli timere: par tibi: confortare et esto robustus. Secundo in patientia conseruando. Unde Dauid: Angelis suis mandauit de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis. Tertio tribulationem auferendo: quod signatum est seu figuratum: cum angelus domini descendit cum tribus pueris in fornacem: et fecit medium fornacis quasi ventum rogis flantem etc.

Angelorum officium.

In celebritate sanctorum Sereonis
 et Victoris: ac suorum sociorum:
 martyrum Sequentia.

Miestati sacrosancte militans cum triumphante in
bilet ecclesia De triumpho thebeorum et salute pec
catorum per horum suffragia.

Hi sunt veri testamenti: qui ruam detrimenti reparant an
gelici. Viri fortes veri david: quibus hostes expugnauit: car
nem mundum demonem.

Quies domus pharaonis ciuitatem visionis visitant et p
sulem. A quo sacri catechismi: sacramentis et baptismi imbu
untur gratia.

Rhome fide confirmati: castra mouent comitati romano
rum aquilas. Da prophanis immolari: iubet cesar et voca
ri thebeorum agmina.

Sed thebei viri dei: que sunt dei reddunt ei: cesari que ce
saris. Bis viritum decimati: summe libant maiestati deci
marum decimam.

Denum cunctis immolatis: in odorem suauitatis differu
tur aliqui. Qui in partes distributi: distributi sunt saluti plu
rium fidelium.

In verona: agrippina et in troia: loca trina consecrant mar
tyrio. Holocaustum partiale: nulla tamen sine sale federis ob
latio.

Cum trecentis et bis nonis signat comes gereonis abrae
victoriam. Bis quindenis et ter centum: duplex victor: testa
mentum et crucis mysterium.

Pius cassius cum septenis septiformi dono plenis: do
na sancti pneumatis. Jesu bone cuius dona nostra bona:
qui corona es tuorum militum.

Hac patrona legioe nos in bonis sume bone loca potioribus

In festo vndecim

Ubi patris vbi tui z amoris sacri frui mereamur gl'ia: Amē?

¶ In celebritate sanctorum Berconis z Victoris cum eorum sodalitas hec sequitur
 canit: maxime in ecclesia colonienſi. Cuius hec eſt intentio. ¶ Vido.
 (Silicans ecclesia) ſciz hoies conſtituti in templo dei in hoc mundo (cum triumphante). ſ. ecclesia in celeſti patria (iubilet). i. laudē dicat (ſacroſancte maieltati). ſ. oipotētis dei (de triumpho). i. victoria (thebeorum). ſ. ex thebea regione veniens
 tui (z de ſalutē pctorum). i. hominum q ptores ſunt in conſpectu altissimi z imaculati agni (per ſuffragia). i. interceſſiones (horum). ſ. ſciorum oim vna ſocietate
 martyrio coronatorum. (Hi). ſ. ſancti (ſunt viri teſtamēti). ſ. in quibus ſtat fides
 noui teſtamēti: ipſi enim ſanguine ſuo teſtimoniū phibent de veritate chriſti
 ane religionis (qui viri (reparant). i. adimplent (ruinā). i. caſum (angelici de
 crimenti). i. damni z diminutiōis angelorum. Oportet enim nos adimplere loſ
 ca damnatorum in celeſti patria: qui demones facti ex angelis vna cum lucife
 ro eieci ſunt. Iſti ſunt (viri fortes). i. milites (veri dauid). i. chriſti dñi (qbus)
 viris ipſe dauid dñs noſter ieſus chriſtus (expugnauit). i. deſtruxit (hoſ
 ſtes). i. inimicos: videlicet (carnē: mundū z demonē). Nam hi tres inimici
 ſunt humani generis: contra q̄s aſſidue nobis eſt pugnandū: vt ait Bern.
 (Lues domus pharaonis viſitant ciuitatē viſionis). i. vrbē hieroſolymā
 (z pſulē). i. ep̄m hieroſolymorum (a q̄). ſ. pſeſule (imbuunt). i. iſormant (gratia
 ſacri catheciſmi). i. fidei z religionis chriſtiane. Et inſtruunt (ſacramentis
 baptiſmi) ſciz ſine quo nemo ſaluabit. (Rhome). i. in ciuitate romana ſunt
 (conſirmati fide). i. acceperunt conſirmationē a pōtifice (z mouēt caſtra). i. bel
 la (comitari). i. ſecuti (aquilas romanorum). ſ. nā p eccleſia romana militabāt
 (Tunc ceſar). i. imperator pſidus (iuber). i. precipit (vocari) ſciz ad ſe (agmi
 na thebeorum). i. exercitū militie ſue: z iubet (eos imolari). i. ſacrificare (ppha
 nis dñs). i. idolis (ſed thebei). ſ. exiſtentes (viri dei reddūt ei). ſ. deo oipotēti:
 iuxta euangelicā chriſti doctrinā (que ſunt dei). i. q̄ prinēt deo: z reddūt (ce
 ſari q̄). ſ. ſunt (ceſaris). (Decimati). i. numerati p decē (bis). i. dualy vicibus
 (viritim). i. p ſingulos viros (z libant). i. ſacrificant ſic (ſumme maieltati). ſ.
 dei oipotētis (decimā decimarum). i. decimā partē deo offerunt. (Demū). i. ſi
 naliter (cunctis imolatis). i. interemptis ppter fidē chriſtianā ab impio ces
 ſare (in odorē ſauitatis) hoc ex pſalmis ſumptū eſt (aliqui differunt). ſ. q̄
 ad pſens non martyrizant. (Qui). ſ. ſic ſeruati (distributi). ſ. ſunt (in partes)
 .i. diuiſiones (z diſtributi ſunt). i. diuiſi z ordinati (ſaluti). i. ad ſalutē (plurimū
 fidelium). i. multorum credentiū (z conſecrant trina loca). i. tres ciuitates
 (martyrio). i. ſanguine: nam in eis ſanguinē ſuū fuderunt pro chriſti noie:
 videlz (in verona). ſ. vrbē imperiali: z (agrippina). ſ. vrbē coloniā (z in tripa)
 nō illa deuſtata aſie regionis: qua enes profugit: ſed alia quadam in
 gallia: vel vt alijs placet in italia ſita (holocauſtum patriale). i. diuiſus: hoc
 eſt ſacrificium (tamen nulla oblatio). i. immolatio (federis). i. ſocietatis eor
 rum eſt (ſine ſale). i. ſapientia. Nam quelibet pars trium partium aliquid
 myſterialiter ſcat. (Comes gereonis ſignat). i. ſignificat (victoriā abrahe
 cum trecentis) ſciz viris (z bis nonis). i. octodecim: vt in vocabulis dicet (Viz
 cto) ille comes (cum trecentis). ſ. militibus (z bis quindenis). i. triginta focys
 (deſignat duplex teſtamētū) ſcilicet vetus z nouū (z crucis myſterium.)

(Pius cassius) ille comes (cū septenis). s. militibz (plenus). i. repletus (dono septiformis). s. spūl. sancti (dono) inq. sancti pneumaticis). i. sacri spūs. (D bone iesu cuius dona). s. sunt (nra bona: q es corona). i. premiū (ruoz militū Hac lege). i. sodalitate z cōgregatione (patrona). s. existente vel patroci nante z intercedēte p nobis tu (summe bone). s. iesu chris te optime maxime (loca). i. pone (nos in portoribz bonis). i. melioribz: h est ad eternā vitā (vbi) i. in quibz mereamur frui). i. pfrui (glia). i. maiestate z honore (parris) om: nipotēis (z vbi tu). s. ipsius gloriā videamus (z vbi pfrnamur gloria sacri amoris). i. sancti spūs. Amen. ¶ Vocabula. Militans ecclia est multi tudo christianoz in h seculo. Triumphans ecclia est multitudo celestiu.

Thebe hui? thebes fuit grandis vibs in egypto: vnde thebei sunt. The be vo thebaz erat vibs in grecia: vnde thebani dicti sunt. Hierl'm interp̄ tat visio pacis apud hebreos. Latceusmus est instructio vel doctrina cu iusqz rei. Castra sunt tentoria militū vel ipsi milites. Aquile erāt prins cipalia signa aut vexilla romanorū. Vñ p vexillis accipim? Lucan? Ro manas aquilas aliā lacurus in vrbē. Virum. i. p singulos viros. Tull? Agrū gallicū virum diuidenti rē. Decimare est dare decimas. Nā deci me sunt rez decime partes. Vide Politiā in centurijs. Verona ē clas ra vibs venetie nūc impatoris: vulgo dietrichs bern vocata. Sed hic vt aliqui volunt Bonniā circa coloniā fcat: quod z nobis placet. Coloma agrippina dicitur ab agrippa principe cōdita tpiō Augusti cesaris: cuius ges ner erat. Troia intelligit hic ciuitas tantis: cui nomen dedit tantus flus ius troianus. Holocaustū dicitur oblatio q tota cōburebat: vt docet Iacos bus fab. i. in suo psalterio. Nā holos grece dicitur totus: caustū positi fcat. vñ encaustū. i. inuñ z nigrū: vt atramentū. Abrahā cū trecentis z octodecim famulis ad bella pfectus superauit reges gentiles: qui loth neporē suū z ali os multos abduxerāt captiuos. Tor etiā comites aut socios habuit serūs Bereon. Serūs aut victor: habuit socios. cccxx. rē. Reliqua patent.

¶ Undecim miliū virginū Sequentia.

Uirginalis turma sexus iesu christique connerus
dono sentis gratie. Flos candoris tui rubet: truci
dari dum te iubet tortor pudicitie.

Britannorū insule rēctor pater visule deo nothus claruit.
Hanc conanus virginē ppter pulchritudinem parem thori
voluit.

Procos mittit z pcat: minis terret si spernat: sibi poscēs
visulam. Pater cū iam baptisimi fonte lotus paganisml
prosus vitat copulam.

In festo vndecim

Interim visula christi discipula docta per somnū: Stā
tuit nuptiis: querens indutias trimatus spatium.

Vice dotis cōiugij: regine votis habiles: dato sumptu na
uigij: coene dantur nobiles. Undena demum milia sponse
transmittit virginū: ducunt naues per maria: curam sper
nantes hominum.

Aura flante lenius discedunt a littoze: huc illucq; sepius
plano ludūt equoze. Hinc manus feminea rexit dante dño
naues quas basilea breui vidit termino.

Hec sequentia in honore z laudē vndecim miliū virginū est conscripta.
In qua principaliter cōmēdat castitas virginalis passioni dedita. Scōs
specialiter cōmēdat brā visula tanq; huius exercitus primaria ducissa. Ter
tio facit exclamationē ptra passionē sanctarū virginū. sic dicēs. ¶ Quidō.
(Q turma). i. turba (virginalis sexus). i. muliebris (q; sentis). i. cognoscis: in
telligis z pcipis (cōnexus). i. cōiunctiōes (cū iesu christo). i. dño nro (dono)
. i. rex dono (gratie) scz singularis (flos tui cādoris). i. albedinis z puritatis
tue (ruber). i. fit rubeus (cū toroz). i. punitoz z carnifex (pudicicie). i. castita
tis virginalis (tuber). i. pcipit (te trucidari). i. puniri z interimi. Quare nūc
beatā visulā cōmēdat p cōstantiā castitatis: ostēdendo q̄liter alias virgi
nes secū ad martyrij palmā vocauit. z q̄liter romā puenerunt ac ad locum
martyrij redierūt. Quare subdit (rector). i. rex z gubernator: (insule britāno
rū). i. ducatus britānie: existēs (pater visule claruit. i. fuit notus deo.) Alij le
gunt nothus: vt sit nomē ppiū patris beate visule. Et tūc sic exponit (No
thus rector). i. rex (insule britannoꝝ) illi⁹ regionis existēs (pater visule clas
ruit). i. clarus fuit (deo) nā bonus erat christianus (Danc) scz filiā noie vz
sulā (canamus). i. collaudem⁹ z cantico extollamus. Vel lege conanus: vt
sit ppiū nomē. Nā ipse existēs rex anglie (voluit). i. cōcupiuit sibi fieri (pa
rē thoz). i. copulari in thoro z mīmonio iungi (ppter) eius (pulchritudinē.)
Et ille rex anglie (mittit procos). i. nūcios q; pcent. p: visula (z pcat). i. rogat
z etiā (terret). i. terroꝝ inducit (munus). i. p minas intelligendas (si spernat). i.
p̄tēnit: ita vt haberi z acceptari nō vult suas pces (poscēs). i. p̄tēs (sibi vz
sulā). i. in cōiugē. Sed (pater eius). i. visule (locus). i. purgatus (iā fonte ba
ptismi vitat). i. recusat (pro: sus). i. oino (copulā). i. mīmonialē cōiūctionem
(paganisimū). i. paganitatis. (Interim). i. interea vel inter hec (visula discis
pula christi docta). i. instructa (p somnū). i. visionē in somno (statuit). i. p̄fīs
xit (nuptias). i. diē copulatiōis (querēs). i. postulans (indutias). i. p inducijs
(spatiū trimat⁹). i. tps triū annoꝝ (z nobiles). i. virgines (coene). i. coetance
(habiles). i. cōpetēs (votis). i. desiderijs (regine) scz visule (dāt vice). i. loco
(dotis). i. domi cōiugalis (sumptu nauigij dato). i. expēs nauigij datis. Et
sule rex anglie (transmittit). i. donat (spōse). i. visule (vndena milia virginū)

Et ille virgines (ducit naues p maria). i. p ipm mare (spemientes curā hos minū). i. naucleri. Et ille virgines (discedūt). i. abeunt z recedunt (a litorē: aura). i. vento (stante lenius). i. suauius spirāte: z ipse (iudicē). i. iocant (buez illuc sepius). i. in diuersas partes (plano cāre). i. in trāquillo z placido mari. (Hinc. i. postea (feminea manus) scz beate v: fule (rexit). i. gubernauit (naues: dante dño). i. fauēte z cōcedēte altissimo (quas) naues (basilea) hoc rhe ni ciuitas (vidit). i. perspexit (breui termino). i. curto temporis spatio venes runt basileam.

¶ Vocabula. Connexus quarti ordinis nomen est: z a verbo connecto derivatū: fecit copulam siue vinculū. Turma est pprie numerus triginta equitū: dicta q̄si turma. Sed improprie ponit p oi multitudinem. Trucidat: pducta idē qd occido. Vergi. Sit via vīrumpūt aditus primosqz trucidant. Britanni sunt quos anglos vocamus. Vergi. Et penitus toto diuisos orbe britannos. Proculus. ci. nomen secūdi ordinis: derivatū a verbo proco: aris. dñ ille q̄ petit vxorē: vel qui egit opus nuptiarū alteri? iussu

Sine arī a verbo minor aris dicitur sunt. Paganismus dicitur mos pagani: sicut iudaismus mos iudeorū: z christianismus mos christianorū. Nec est suplatiuus a paganus: vt indocti ponūt. Indutie sunt cessationes vel expectationes: sed pprie in bellis. Interim est aduerbiū tps. Trimat⁹ est tēpus triū annorū: sicut bimatus tēpus duorū annorū: a trimus z bimus derivata nomia: quasi homo habens tres vel binos hyemes. i. annos: seu spatiū tot annorū. Habilis idē est qd cōuertens adiectiuū nomen. Aura ventus est: z ponit pro splēdore atqz fauore. Discedo fecit abeo: z differt a decedo. Vñ: Decedit moriens: discedit ab vrbē recedens. Equor ab equitate dñ vel ab equitādo: z nō solū fecit mare planū: sed etiā qñqz campū. Verg. At prius ignotū ferro quē scindimus equor. Hinc equoreus a um. Basilea ē pducta est v: bs superioris germanie ppe succeros. z nō men grecū: qd latine sonat regnū vel regina zc. ¶ Horabilia.

Notandū primo. Scribit in Apoca. Hi sunt qui cū mulieribus non sunt conuiniati: virgines em pmaserūt. In quibus quidē verbis ad cōmēdationē sanctarū virginū tangunt duo. Primo cōditio virginitatis. cū dñ non sunt conuiniati. Secōdo cōmēdatio castitatis cū subiungit: virgines pmaserunt. Circa primū est sciendū q̄ sex sunt cōditiones in virginitate conseruande. Prima est humilitas. Vñ Augustinus: Nō solū pudibunda est virginitas vt amet: vepetā amouenda est ne inflet. Vñ Bern. Pulchra pmixtio humilitatis z virginitatis placet deo. Vñ maria oblita se virginē esse gloriā aut humilitatē inde nō quesuit: dicens: Quia respexit humilis rem ancille sue. Secūda est charitas. Vñ Bern. Castitas sine charitate est lampas sine oleo: subtrahē oleum: lampas nō lucet: tolle charitatē: castitas nō placebit deo. Tertia est tepiditas metuenda: que solet abscondi in virginibus: ex hoc q̄ considerant se parum peccasse. Vñ Augustinus dicit: q̄ ille modicum diligit cui modicum dimittur. Quos autē attentissimē vñ gūis: hi diligendo a coniugio liberi vocantur. Neqz putetis vobis tanq̄ omnino dimissum quicquid vobis illo regente non est concessum. Quarta cōditio p cōseruanda virginitate est peti vitatio. Vñ Hierony: Illa virginitas hostia chñ ē: cui mēte cogitatio: nec carnē libido maculat:

Requisita ad
virginitatē:

In festo vñdecim

Quinea est cordis integritas. Vñ cordis diuissio pater p ornati exteriorē
 z motū. Ideo dicit bñs Hierony. Pulchrā credo deo faci: si hoibz pul
 chrā apparere nō studeas. Vñ Ecclē. De duplicis cordis: q̄ vult placere
 deo z hominibz. Nā vt ait Jacob in sua canonica) vir duplex animo incon
 stans est in omnibz vñs suis. Sexta est pseuerantia. Vñ Augusti. ad virgī
 nes dicit: Sequimini agnū tenēdo pseueranter qđ nouistis ardēter. Facis
 te qđ potestis: ne virginitas a vobis pereat: cui nihil potestis facere vt re
 deat. Circa secundū principale thematis nñi dicit Bern. Quid castitate
 decentius z magis decor: que mundū de imundo domesticū de amico: an
 gelū deniqz de hoīe facit. Sic Hieronymus. Parum castitatis credo sine
 suis appendicijs: possunt em̄ vagari virgines z in ciboz abstīnētia luxuri
 ose viuere. Vñ Lamotheus: Mulier in delictijs mortua est. Requiritur 3
 septimo z vltimo loco ad bonā virginitatē humilis habitus. qz legi in ge
 nesi de thamar: qz deposita veste vicinitatis assumpsit sibi alterū habitum
 qñ voluit carnali operi intendere. Et qz oibz his septē cōditionibz scē vir
 gines fuerūt erudite in castitate z pseuerantia: ideo in eoz memoriā h̄ can
 ticū est cōpilatū. Notandū scđo. Legi in passionali: qz in britannia fuit
 rex christianissimus: noīe Rothus. Cui erat vnica filia admodū dilecta:
 noīe Ursula: mox honestate sapiētia z pulchritudine prepollēs. Rex p
 anglie Cōstantinus cū nimis p̄potens esset: z multas nationes suo impio
 subiugaret: audita hui⁹ virginis fama felicē se p oīa fatebat: si hec virgo
 sancta suo vnigenito filio copularet. Iuuenis etiā ad hoc multū estuabat
 ac amore totus flagrare cepit. Mittunt 3 solēnes nuncios ad patrē virgī
 nis magnis pmissiōibz z blanditijs: adijcētes cū hoc mīnas: si ad dñm suū
 vacue reuertant. Rex autē britannie multū anxius cepit pauere atqz tede
 re: qz fide christi insignitā filiā cultori idolorū tradere indignū arbitrabat
 z sibi minime licere. Vñ brā Ursula diuinitus inspirata: patri suo suasic
 vt p̄dicto regi assensum pberet: hac interposita cōditione: vt ipse rex decez
 virgines electissimas sibi p solatio traderet atqz transmitteret: quaz q̄lis
 bet haberet centū pedisequas: atqz sibi cōdonaret inducias triū annoz p
 dedicatiōe sue virginitatis: vt ipse iuuenis rex his tribz annis etiā in fide
 christiana instrueret. Sapiētī igit vñ consilio: vt aut difficultate p̄posite
 cōditionis animū eius ab hoc suo p̄posito instituto auerteret z amoueret:
 aut opportunitate hac sanctas p̄dictas virgines secū deo dicaret. Iuue
 nis p̄o rex libēter hac cōditione accepta apud patrē suū illa cōstituit z dis
 posuit: z prius baptizari accelerauit: ac celerī aio cuncta que virgo peti
 erat imperauit. Pater autē puelle ordinauit vt filia sua quāvalde diliges
 bac: viros in comitatu suo haberet: quoz solatio tam ipsa q̄ eius exercit⁹
 indigebat. Undiqz igit virgines cōfluunt z etiā viri ad tam grāde specta
 culū. Nam multi cpi ad eas venerūt vt secū pgerent. Inter q̄s etiā fuit ba
 siliensis eps: q̄ eos vsqz ad Romā pduxit. Et inde reuersus martyrio cū
 eis suscepto coronatus est. Et cum brā Ursula oēs virgines ad fidē christi
 cōuertisset: sub vnus diei spatio flante vento pspero ad portū gallie pue
 nerunt: z inde ad coloniā. Vbi beate Ursule angelus dñi apparuit: z duxit
 eas illuc: z p̄dixit eis se itegro numero reuersuras: z coronas martyriū ibis
 dem pcepturas. Inde igit ad monitiōē angeli romā tendētes ad vrbem

**Laus casti
tatis.**

**Historia bñ
Ursule.**

basileam
Quand
rum ex
sanguin
ipsa no
ceptru
rant ba
carū res
admon
ipsam
suppl
deuile
sem vide
dowm
virgini
spuiffe
ipse vir
summi
vñ h̄c

Reli
nunt
chrym
Qu
lumen
Hinc
inuent
O fel
ses tel
Hel
la duc
cibus

Q̄ hic
ad locū
aetē
ris z
nes
ria)
Sunt in

basileam naues applicuerūt: tibi relictis nauibz romā pedestres venerūt. Quando pō sancte virgines romā puenerūt: papa ciriacus ppter aduentum eaz fuit valde gauisus: qz t ipse de britannia omnidus: multas consanguineas inter eas habuit: cū omni clero ipsas reuerenter suscepit. In ipsa nocte pape diuinitus reuelat eū cū virginibz esse palmā marty: qz suscepit. Quod apud se celans: multas ex eis que adhuc baptizate nō fuerant baptizauit. Post hec itinere se accingens ac ad viam pparans pōtis catū resignat: qz cardinales t oēs alij reclamarent. Tandē p visionem admoniti: de vrbē romā cū episcopis sibi adiunctis Coloniā puenerūt: et ipsam vrbē iam obsessam inuenerūt. Quas videntes barbari t gigantes sup ipsos nimio clamore irruerūt: qz lupi rapaces illam magnitudinem deuastare ceperūt: atqz cūctos occidere. Lū pō ad beatā Vrsulā puens sent: videns princeps exercitus barbaroz illoz hominū: hunnoz scz t gotthoz: mirā eius pulchritudinē obstupuit. Et cōsolans eam super interitū virginū: pmissit qz eam sibi in coniugem copularer: si fidem christianam respuisset. Que dū principē cōtempnit: nolens acquiescere suis petitionibus ipse directa sagitta eam transfixit. Et sic beata virgo vrsula martyū cōsumauit. Passē autē sunt iste beate virgines anno incarnationis dñi. cccc. viij. hac die qua earū memoria celebratur.

Ciriacus
papa.

Relictis nauibus ordinant acies: rentis ac estibus exponunt facies: t romam aduunt. Per monasteria fundētes laichrymas: trahunt suspiria: cōmēdant aīas sc̄tis: t redeunt.

Quā in portu reliquerunt classem simul inuenerunt: claz lumen t amenū: nauigantes intrant rhenū p dei clemētiā.

Hinc ad locū passionis duxit eas dux agonis: florem sue iuuentutis parnīpendūt spe salutis: euntes coloniā.

O felix colonia: iuxta cuius menia barbaroz rabies Enses tela frameas cultros in virgineas cruentauit acies.

Feliciores virginū cōnubia tot miliū: agnūqz sine macula duce sequunt vrsula. Quarū orationibus felices cū felicitibus pace fruamur sedula p seculoz secula.

Hic nunc auctor noster oñdit q̄liter br̄e virgines romā puenerūt: t q̄liter ad locū martyrii redierūt. Dicens. Q̄do. Ille virgines. s. (ordinant acies). i. turbas (nauibz relictis) scz in basilea (t exponit facies). s. suas (ventis t estibus). i. caloribz solis (t aduunt romā) scz peregrinādo. Et ille virginēs (fundentes laichrymas p monasteria). i. ecclesias romanas (trahūt suspiria). i. spe suspirant (t cōmēdant). i. cōmittunt (aīas). s. suas (sanctis) scz q̄ sunt in celis (t redeunt). s. basilea. Et sic redeuntes (inuenerunt classem). i.

Undecim milia virginum.

cōgregationē nauū (quā reliquunt in portu). s. basilienſi. Et ille virgines
(nauigantes intrant rhenū) exiſtētē (magnum flumen et amenū). i. clarū (per
elementū dei. Hinc). i. poſtea brā viſula exiſtens (dux agonis). i. moris. ſ.
illaz vndecim milia virginū: et ducit eas ad locū paſſionis.) Et ille virgi
nes (pariūpendū). i. floccifa ciuit et p nihilo curant (flores ſue iuuentutis: cum
tes coloniā) in illā ſanctā ciuitatē: q̄ erat eis in (ſpe ſalutis) ſc̄z eterne. q̄re
ſic iuehit ē eaz paſſionē auctor: dicēs (O felix colonia: ſubter cui⁹). ſ. colo
nie (menia). ſ. et muros ac intra urbem (rabies). i. veſania (barbaroz). i. inſiſ
deliū (cruciantur). i. ſanguine plenos fecit (enſes). i. gladios (et tela). i. iacula
(frameas). i. gladios ex vtraq; parte acuros et ſcindētes (ac cultros). i. cul
tellos. Eruentur inq; .i. ſeunt (in virgineas acies). i. in bellū illatū virgis
nibus. Nā (cōnubia). i. copule vel coniūctiōes virginū beataz (ſunt felicitoza
.i. p̄cioſiora (cōnubijs). i. cōiunctionib; (viraginum). i. mulier. Alii legūt tot
milia. et nō viraginum (q̄). ſ. virgines (ſequunt agnū ſine macula). i. c̄riſtum
dñm (duce). i. ducēte eas (viſula. Quaz). ſ. virginū (orationib;). i. p̄cijs (nos
fruamur). i. p̄fruamur (ſedula pace). i. ſempiterna (p ſecula ſeculoz). i. ſemp
exiſtētes (felices cū felicib;). ſ. virginib;. ¶ Vocabula. Eſtus nomē q̄rit
ordinis d̄i minus calor: tēp̄ erat ſc̄z: q̄lis eſt ſolaris. Claſſis nomē ſemi
nū tertij ordinis: plurali carēs: ſcat p̄gregationē exercitus nauū. Par
uipendere ſcat ſpernere et nihilipendere. Monasteriū d̄i a nomie greco
monaſtes. i. monachus. Agon. i. pugna vel certamē. Vñ euāgeli. Jeſus
exiſtēs in agone plixius orabat. Colonia d̄i ois ciuitas in quā bellis aut
eladib; exhaustā noui coloni mittunt. vñ florentia eſt colonia romanor: et
alie multe: vñ agrippina germanor colonia. teu. ein zuſatz ad coloniā vñ
hem. Venia neutri ge. plis numeri tñ: tertij ordinis: vñ aliquib; placet. et
dicunt edificia urbē circūdantia. Framea eſt magna baſta: licet alij pu
tent eſſe gladiū: vñ eſt videre in p̄s. Virago femininū nomē d̄i q̄ſi viris
luer agēs. Hoc noie dicta eſt eua parēs nra. Eruentare eſt facere cruen
tū. Vñ male d̄i p̄ſe cruciant: p̄ ip̄e manat cruore. Nā cruciātare eſt verbū
transitiuū: vñ ip̄ſe cruciantur mei. vulnerauit et ſanguine ſedaui etē.
¶ Morandū. Legit in paſſionali p̄ miraculo: q̄ quidā abbas impetrauit
corpus vnius virginis ab abbatissa monaſterij coloniēſis: p̄mittēs q̄ illud
in capſa argētea reuerētē i ſua ecclia collocaret. Sed cū p̄ annū integrū
in tali capſa lignea iacuiffet: quadā nocte cū abbas cū ſuo cōuentu matu
tinas decantaret: corpus illud de altari deſcēdit: atq; ante altare ſe reuerē
ter inclinās p̄ mediū eoz oīm ip̄ſis vidētib; receſſit. Abbas igiſ ad capſaz
currēs et ip̄ſam vacuā inueniēs: p̄perauit et dñe abbatiffe rei ſeriem ordine
narrauit. Pergēteſq; ad locū vbi corpus ſumpſerūt: et illud ibidē inuenē
rūt. Cū aut abbas veniā pereretur: illud idē corp⁹ repoſceret: certiffime
p̄mittēs capſam p̄cioſam: ſe facturū: nullatenus de cetero impetravit.
Sed ſciendū: q̄ ſuis totus exercitus numer⁹ virginū nūciat: h̄ iſi nō tñ
eſt intelligēdū de ſexu femineo et mulier genere. q̄ q̄ plures ep̄i et alij ſc̄i
viri et martyres interſuerūt cōgregationi iſte: q̄ et caſtā virā duxere. Sed p̄
pter eaz virginū excellētā: q̄ in maxima multitudine fuerūt: exercit⁹ vir
ginū appellat. Et etiā iō: q̄ beata Viſula fuit info: matrix et p̄cipalis in
ſtauratrix hui⁹ ſc̄iſſimi exercit⁹ et cōgregationis et ſodalitatis. Hinc eſt q̄

¶ Miraculum
virginis cui⁹
iſta ex illis.

adhuc hodierna luce in cimiterio ubi reliquie sanctarum virginum requiescunt nullus potest sepeliri apud coloniam. quia si aliquis ibi se peliret: clauso tumulo: in crastinum manet super terram appareret. quia hec terra de corporibus et sanguine sanctarum virginum creditur sanctificata.

¶ In festo omnium sanctorum Sequentia.

Omnino sancti: seraphim: cherubin: throni quique: dominationesque: principatus: potestates: virtutes: archangeli: angeli: vos decet laus et honores.

Ordines nouem spirituum beatorum: Quos in dei laudibus firmanit charitas: Hos fragiles homines firmate precibus.

Ut spirituales prauitates vestro iuuamine vincentes fortiter: Hunc et in eum vestris sumus digni solennibus interest se sacris.

Vos quos dei gratia vincere terrea: Et angelos socios fecit esse polo.

Vos patriarche: prophete: apostoli: martyres: confessores: monachi: virgines.

Et viduarum sanctarum: omniumque placentium populus super premo domino.

Nos adiutorium nunc et perenniter foueat protegat vestrum:

In die poscimus gaudiorum vestrorum.

¶ Hic auctor noster sequenter describit aliud canticum: quod generaliter respicit celebrationem omnium sanctorum sub una festiuitate ad memoriam hominum reuocare. Commendando omnes sanctos penes reuerentiam spiritalem et penes victoriam corporalem: ipsorum implorans auxilium et petitionem dirigens in hunc modum. ¶ Ordo. (¶ Omnes sancti). scilicet in celo existentes (et seraphim). id est angeli de celo seraphim (et cherubin). id est angeli de celo cherubin (throni) angeli de tali choro (et dominationes). id est angelici spiritus (et principatus et potestates) angeli sic dicti (et virtutes). id est angelicales (ac archangeli). id est principes angelorum (et angeli) scilicet minores custodes ac nuncij dei: et generaliter omnes chori sanctorum angelorum (vos decet laus). id est gloria (et honor). id est reuerentia. Unde nunc dirigit petitionem ad omnes simul angelicos spiritus: dicens sic (¶ Vos nouem ordines) id est chori nouem

In festiuitate

(beatorū spiritūū). i. sanctorū angelorū (quos) scz angelos (charitas). i. amor
vel dilectio dei (firmant). i. corroborant (in laudibz). f. dei omnipotentis (vos
firmate). i. roborate (nos fragiles). i. infirmos hoies (precibz). f. vestris (v)
.i. q. nos (simus vincentes). i. superantes (fortiter). i. viriliter (spiritalis pra
uitates). i. diabolicas potestates z suggestiones seu fraudes (cū vō iuuat
mine). i. auxilio z adiutorio (z vt nos simus digni). i. bene digni (interesse). i.
psentes esse (nunc). i. in psenti (z in eū). i. eternaliter z ppetue (vestris san
ctis solennibz). i. sanctis festiuitatibz z celebrationibz vestris: hoc est vt nos
mereamur puenire ad vestras dignitates in eterna patria: **Uā** mō implo
rat oēs sanctos z electos dei: q. p. victoriā z palmā martyriū ad gloriā sem
piternā pueniunt: dicens: **O** vos oēs sancti z electi dei omnipotentis (qs) san
ctos z electos (charitas). i. amor: z dilectio (dei) omnipotentis (fecit vincere). i.
superare z cōtemnere (terrea). i. terrena z vana huius mundi gaudia (z fecit)
.f. vos (esse). i. existere (socios). i. sodales (angelis). i. cū spiritibz celestibz (pos
lo). i. in celo z regno celoz. **Et** specialiter (vos patriarche). i. antiqui patres
(pphere). i. vates pnuiciatores (z apostoli). i. discipuli dñi (cōfessores). i. deū
cōfiteres (z martyres). i. p. christo morientes (ac monachi). i. solitariā z re
ligiosā vitā ducētes (z religiose virgines). i. caste ac munde p oīa vitētes
res: mente z corpore: vita z cōuersatione. (**Et** etiā pphs). i. vulgus (z turba). i.
cōgregatio (sanctarū viduarū) continentū. f. se a virili cōmixtione (z omniū
placentiū). i. bene viuentiū (supremo dño). i. deo altissimo (nos). f. fragiles
hoies (poscimus). i. petimus z desideramus (vt vestri adiutorii). i. iuuamē
z patrociniū (foueat). i. sustentet (z pteget). i. defendat (nos) scz hoies mor
tales in hoc mundo transitorio viuētes (nunc). i. in psenti (z perenniter). i.
eternaliter. **Hoc** inquit (poscimus). i. precamur z desideramus (in die). i. in
solennitate celebrationis (vestroz gaudioz). f. in festiuitate oīm vestroz: q.
valemus cōcelebrare vnanimiter memoriā oīm vestroz: atq. hic z eter
naliter regnare vobiscū. **Amen.** ¶ **Vocabula.** Nouem sunt chozi ange
lorū: quoz summus est seraphin: deinde cherubin: z sic vltimus: vt hic pos
sumus. Seraphin interpretantur ardentes. f. in amore dei. Cherubin lucētes
scz in sciētia diuina. **Et** ista duo sunt hebreā noīa pluralis numeri. **Thro
nus** interpretat sedes. Virtutes dicuntur angeli facientes miracula. **Nos**
uenus adiectiuū: a noīe nouem. Sic fragilis a verbo frango. Solennibz
hic legendū est: nō solennibz. Nam in nō singulari dicis solenne: licet mas
gis in vsu sit in numero plurali. Patriarche dicuntur primi vel maximi pa
tres: vt abraham isaac z iacob. Monachus grece latine vnicus vel solita
rius dicitur. Populus est vocatiui casus: vt apud Lucanū: Degenero pplis.
Terreum hic substantiuū est in neutro genere: z sciat id qd pcedit ab istz
inferioribz. ¶ **Notabilia.** Notandū primo. Scribit in lib. Sap. cap. i.
Ecce quō cōputati sunt inter sanctos: z inter electos dei sors illoz est. In
quibz verbis duo tangunt. Primo sanctorū dei in celestibz gloriificatio: qm
cōputati sunt inter electos. Secdo tangit apud deū p peccatis nostris illo
rū ppiatio: qm inter scōs dei sors illoz est. Primū declarat. Nam ipsi am
bulauerūt in lege z voluntate dei. Propter qd vocati sunt fratres dei: pas
siones huius seculi tolerando. z patres dei filios generando. martyres dei
ecclesiā lacte discipline nutriendo. **Iuxta** illud qd dicitur: **Luce. ij. Qui facis**

Nouē chozi
angeloz.

Sermo de
sanctis dei

rit voluntatē patris mei: frater ipse meus: pater meus: mater mea et soror ē.
 Et iā gloriari sunt: quoniam p̄destinati sunt ad mensam dei. Vñ in euang. Ego
 disponā vobis sicut disposui mihi pater in regno: vt edatis et bibatis me
 cū in mensa. De secūdo dicit Jacobus in sua cane. Vultū em̄ valere depre
 catio iusti assidua. Figura huius legit in Exo. Cū ppl̄s israel pugnaret
 amelech: moyses manus eleuante et orante vicit ppl̄s: sed ipso manus decli
 nante ppl̄s succubuit. Vñ Ps. Dimissem eos: si nō moyses electus me
 sterisset in cōfractiōe. Quare cū iudei fecissent virulū cōstatū: dixit dñs
 ad moysen: Dimitte me vt irascat sup̄ ppl̄m istum. Sed intercessio moysi
 hanc iram auertit. Ex quibz cōcludit: q̄ sancti dei magnā sortē habēt in ce
 lestibz: qm̄ ipsi p̄nt vitam nostrā in diuino bñplacito gubernare. Sed sunt
 duplices electi et sancti dei. s. spūales et corporales. Spirituales sunt qui
 a diuino p̄posito creati sunt et ppetuari: vt angeli. Vñ David: Qui facit
 angelos suos spūs. Sed corporales sunt: qui vitam hui⁹ seculi sanguine
 martyrii terminauerūt: et proinde premiū eterne retributionis acceperunt.
 Et sic hoc canticū in laudē et gloriā oīm sanctoꝝ tam spūalium q̄ corpo
 ralium est editū. Quare in hoc festo agit memoria oīm sc̄oꝝ: et ex cōsequēti
 omniū etiā animaz fidelium. Ratio huius est. qm̄ machina huius mundi di
 stincta est in diuersa climata et regiones: sed diuina misericōdia operat hoc i
 vna regione qd̄ nō in alia. Nam aliqui sancti vnius regionis canonizant:
 de q̄bz alia regio ignorat. Propterea statuerūt sancti patres vt fieret vna
 cōmunis memoria sanctoꝝ oīm q̄ in libro viuētiū sunt p̄scripti. Vel pōt
 dari alia ratio. qz in hac die destructū est templū qd̄ dicebat pantheon: a
 pan qd̄ est totū: et theos deus. qz cōtinebat totalitatē deoꝝ oīm apud gen
 tiles. Et in memoriā huius erroris destructi celebrat in ecclia festū oīm
 sanctoꝝ: in quibz tota deitas siue diuinitas cōmendat. Sed dubitāt mul
 ti: quare in hoc festo oīm sanctoꝝ etiā habeat memoria specialis beati Le
 sarij. Huius ratio est: qz bñs Celsarius passus est hoc die post institutionē
 huius festi: et q̄s ergo in numero cōprehendit: tñ specialiter suū natalis
 tiū celebrat: sicut et alioꝝ. Sed de his vide auctorē Rōnalis diuinorū tē.
 Notandū sc̄do. Auctor ponit tñ nouē ordines angeloz. qd̄ debet intelligi
 de his q̄ nō cōsenserūt lucifero: sed cōfirmati in laude dei pmanerūt stas
 biles. Tamē reuera sunt decē ordines angeloz. qz fm̄ doctores decim⁹ or
 do nō totaliter cecidit: sed quātū ad eius principē luciferū: imo de quolibz
 ordine aliqui ceciderūt: vt numerus eoꝝ sit in p̄portioe chori integri. Sic
 etiā fm̄ gradus meritorios ordines angelici p animas fidelium restaurant:
 vt dicit Rabanus. Sed alij quidā doctores dicūt: q̄ decim⁹ chorus ex in
 regro cecidit: qui est integraliter p̄as fidelium instaurādius. Et vocat mō
 requies sanctoꝝ. Et in eodē decimo choro assignant diuersi gradus digni
 tatis: in quibz fm̄ diuersa merita aīe fidelium collocant. Quare auctor petit
 cōfortationē p̄ diabolicas fraudes: insidias et tērationes. Ipsi em̄ inuidēt
 nobis maxime q̄ eoꝝ sumus numez impleturi in regno celoꝝ. Vñ Greg.
 dat nobis doctrinā resistendi tērationibz. Et p̄mo psuadet hoc fieri cum
 festinanter nō debem⁹ eā admittere nec acceptare. Sc̄do debemus
 fortiter resistere p orationē. Nam vt idē Grego. ait: Quanto gratioꝝ mo

Oratio iusti
qd possit.

Sancti dis
plices.

Rōnes hui⁹
festi.

De memoria
bri Celsarij.

Chori anges
loꝝ q̄t sint

Modus res
sistendi tēras
sionibus.

De scō Martino epō.

in p cogitationē carnaliū dep̄imimur: tanto debemus orationi ardentius insistere. Tercio cū vigilatione. vñ Biego. Solenniter vigilandū est: vt cū culpa blandire inchoat: ac quē interitū trahat mēs ignorat. Irē debemus resistere p misericordiā. Vñ Petrus. Pone dñs pios de tēptationibz eripere. Sic Dauid: Misēdīa mea refugīū meū. Vbi dicit glo. Nulla re tā cito vincit diabolus sicut misēdīa. Simus igit festini ad orationē: deuoti vigilēs z mansueti: z resistamus diabolo: vt inter scōs dei cōputemur.

Ordo celestium.

Notandū tertio. Auctor in lra p ordinē enumerat scōs z electos dei: vbi p̄ ponit patriarchas. quoz principaliter sunt tres. s. Abrahā isaac z iacob: q̄ vna cū vxoribz suis sepulti sunt in valle ebron. Deinde ponit pphetas: q̄z sunt. xviij. in numero. quoz pnceps est dauid: qui ppter excellentiā ppheta vocat: quēadmodū paulus ap̄ls. Deinde q̄tuor maiores pphete. s. esaias hieremias ezechiel z daniel. Et. xij. pphete minores: quoz noia in Paralipomenon sunt scripta. Deinde ponit ap̄los: quoz etiā sunt. xij. numero. q̄bus bñs Paulus barnabas z thadeus coniungunt: nō tñ impediūt numerū ap̄loz. Deinde cōfessores: quoz pncipalit̄ sunt q̄tuor: Augustin⁹ Bregorius hieronym⁹ z ambrosi⁹: q̄ sunt tanq̄ q̄tuor catene qb catholica fides dependet. Sic bñs Martinus q̄ ppter excellentiā cōfessōis solus inter cōfessores meruit habere octauā. Deinde martyres: quoz numerus penes nostrā cognitionē est infinitus. Inter q̄s post christū beatus Stephanus z Laurentius primatū obinēt. q̄z inter oēs martyres isti soli octauas hñt. Deinde ponit monachos: p quos quilibet deuotus religiosus debet intel ligi. Post hos subiungit virgines: quaz numerus etiā nobis nō est cognitus. Tamē inter oēs post beatā virginē mariā sancta agnes z margarita obtinent octauas. quare p ceteris virginibz sunt laude efferende. Ultimo addit numerū oīm electoz cuiuscūq̄ cōditionis fuerint: vt vnanimiter intercedant p nobis ad dñm iesum christū: qui sibi placuerunt: z ideo exau dit eos p nobis intercedentes zc.

¶ In obitu sancti Martini ep̄i Sequētia.

Sacerdotē christi martinū cuncta p orbē canat eccle sia pacis catholice. Atq̄ illius nomen oīs heretic⁹ fugiat pallidus.

Pannonia letetur genitrix talis filij.

Italia exultet alitrix tanti iuuenis.

Et gallie trina diuisio sacro certet litigio cuius esse debeat presul. Et pariter se habere patrē omnes gaudeāt: tironi soli eius corpus foveant.

Hinc francoz atq̄ germanie oīs plebs plaudet. Quibus

videndū inuexit dominū in sua veste.

Hic celebris est egypti partib: grece cunctis q̄q̄ sapien-
tibus. Qui impares se martini meritis sentiunt: atq̄ eius
medicamini.

Hic magister describit aliā sequentiā in laudē z gloriā beati Martini
In qua cōmendat eū ex multaz regionū cōgratulatione: hortando popu-
lū ad laudē ipsius. Scōdo cōmendat eū ex virtuosa miraculorū eius opera-
tione. Tercio de sanctitate vite: eū deuotione precū dicens. ¶ Q̄do.
(Cuncta ecclia). i. tota cōgregatio christianoꝝ (catholice pacis). i. christia-
ne fidei: q̄ est pax animaz z cōsciētie (sancti). i. laudat z extollere debet (per
orbē). i. vniuersum ac p̄ totā terrā sanctū (martinū) existētē (sacerdotē chris-
ti). i. ep̄m iesu dei veri z eterni (atq̄ ois hereticus). i. schismaticus z infide-
lis (pallidus). i. pallorē cōfusus (fugiat). i. fugere debet (nomē illius). i. sc̄i
ep̄i martini. (Pannonia). i. inferior: q̄ mō hungaria regio: n̄ qua sanctus
martinus est genitus (letet). i. letari debet iō q̄ est (genitrix). i. p̄ductrix z p̄-
creatrix (calis filii). i. sc̄i martini. Et (italia) hec regio (exulcet). i. de ei⁹ sans-
citate. i. q̄ fuit (alutrix). i. nutrit (tanti iuuenis). i. sancti viri: q̄m b̄tis mar-
tinus nutritus est in italia. ¶ Nūc cōmendat b̄m ep̄m rōne cōgratularis
onis: diuersarū regionū in dignitate sui ep̄atus: dicēs (Et trina diuisio gal-
lie). i. francia regiois occidentalis: hec em̄ in tres partes diuisa (certat). i. pu-
gnat z litigat (sacro litigio). i. solenni discor̄dia (cuius). i. gallie (debeat esse
psul). i. p̄ficer z ep̄s. Sed tñ (oēs). i. p̄dicti (gaudeāt). i. letent (pariter). i. s̄c̄i
(se) ipsos sc̄s (habere). i. possidere. i. beatū martinū (patrē). i. patronū. Sz
tñ (soli thuroni). i. tales ppli in francia (soneāt). i. nutriāt possidēt z in sepul-
chro detinēt (corpus). i. reliq̄as (eius) sc̄issimū psulū martinū. (Atq̄). i. etiā
(ois plebs). i. totus ppl̄s (francoꝝ). i. francie (z germanie). i. alemanie z teu-
thonū (plaudat). i. laudes reddat: vel plaudēdo manib: imbutat (buit). i. bez
aro epō martino (quib:). i. ppl̄is seu hoib: (inuexit). i. introduxit z oñdit (dñm)
iesum christū (videndū). i. cōspiciendū z cernēdū (in sua veste). i. in suo pal-
lio: q̄d. i. palliū diuisit z cū dā mēdico tribuit. Quare nūc cōmēdat ex vir-
tuosa miraculorū opatione sic (Dic) sc̄us martin⁹ (est celebris). i. solēnis z
maxime sc̄us (partib: egypti). i. oib: finib: z regionib: ill⁹ regni (q̄q̄). i. et
(cūctis sapiētib:). i. oib: prudētib: s. magistris z doctozib: (grece) illius p̄-
uincie (qui) greci z egypti (sentiūt). i. p̄gnoscut z fatent (se). i. ipsos esse (im-
pares). i. dissiles z nō cōgles (meritis). i. auxiliēz miraculis sc̄i (martini) est
(atq̄) p̄ et vel etiā (medicamini). i. medelis (eius). i. sc̄i martini. ¶ Vocat
bula. Sacerdos d̄r q̄ deo dicatus est ad sacra faciēda. Et sepe ponit p̄
epō: v̄t hic. Itē p̄ sanctimoniali femina. Lancre b̄ feat laudare. Vergi.
Regēq̄ canebar. Verēs grece latine d̄r opinio v̄l secta. Lice. Et ea ē
heresi. It̄ hereti⁹ q̄ malā tenet opinionē de fide n̄ra. Catholicus d̄r q̄si
custes v̄l fidei. a katha. i. vniuersū: z icos custos. Pallidus adiectiuū
derivatū a pallo verbo: d̄r q̄si timidus z verecūdus: ex timore em̄ hō pal-
let. Pānonia duplex. i. superior: q̄ est austria: z inferior: que est yngaria.

De sancto Martino

Sermo 8 b.
martino epo.

Martinus co
paraſ lune

De virtutib
ſccti martini:

De vita z mi
raculis beati
Martini.

Gallia triplex est: vt ait Cesar in comentarijs: scz Belgica celtica z aquitania. Belgica est a brabantia vsqz parribus: inde est celtica vsqz ad aquitania. Turo est vbs metropolis biturigi in gallia celtica: cui sub sunt vndecim suffraganei: qui maxime sunt in ducatu britannie. Dicitur vsqz bis eps fuit sanctus Martinus. Inde thuronus dicitur: inhabitator z ciuis thuronensis. ¶ Notabilia. Notandum primo. Scribit Ecdus. Sicut luna perfecta in diebus veris lucens: sic ille in templo dei. In quibus verbis beatus Martinus commendat in omnibus suis virtutibus: quod effulgit in templo suo z in sua ecclesia quasi luna perfecta. Nam secundum astrologos luna est corpus terrestre. non quod sit compositum ex terra: sed in comparatione ad alios planetas habet se tanquam terra ad alia elementa. Est enim corpus tenebrosus non habens lumen de se: sed recipit lumen suum atque splendorem aliunde. scilicet a sole. Et quoniam medicas corporis lunaris est semper illuminata: quod semper respicit solem: nisi fuerit eclipsis: ita et Martinus ad aspectum nostrum lumen ipsius augeat z diminuat. Sic beatus Martinus optime dicitur: luna: corpus habens terrestre. quoniam secundum naturam cursum natus est z illuminatus per gratiam diuinam: que est tanquam sol. Fuit enim beatus ille Martinus complete z perfecte illuminatus. Nam radii ipsius erant perfectissimi secundum omnes virtutes morales homini possibiles: Fuit enim prudens et rorem infidelium declinando. Fuit iustus gentium z hereticorum seculum dissoluens. Fuit fortis omnibus passionibus copacientia z resistentia sua. Fuit temperatus omnem delectationem moderando. Etiam fuit liberalis omnibus pauperibus erogando. Sicque in omni genere virtutum perfectus: z ergo refulsit in ecclesia quasi luna perfecta. Sed postquam transiit de hoc seculo: de luna factus est sol. iuxta illud Sapientie. Fulgebunt iusti tanquam sol in regno patris eorum. Quare hec sequentia est in laudem z honorem dei z beati martini composita. Quare nomen sancti Martini merito ab hereticis est fugiendum. Dicitur enim Martinus: quasi mare tenens. Nam secundum astrologos mars deus belli dicitur. Loricatus enim fidei indutus Martinus ad dies vite sue pualuit hereticas prauitates. Notandum secundo: quod hec duo nomina genitrix z alitrix hic sumuntur. improprie z metaphorice. quod panonia fuit genitrix beati martini: quoniam in tali regione genitus erat. z italia dicitur: nutrix eius: quod in italia nutritus fuit: z ibidem litteris sacris imbutus. Nam beatus Martinus fabarie panoniorum oppido oriundus fuit. Sed intra italicam papie alitrix: cum patre suo tribuno militum diuinitus inspiratus est. Cum esset annorum. xij. ad ecclesiam confluxit: cathecumenum se fieri postulauit. Hic matrem suam conuertit: pater pro in errore permansit. Hic etiam quendam cathecumenum qui sine baptismo obijt: sua oratione ad vitam pristinam reuocauit. Item alium qui fuit illaqueatus vite restituit. Tertium per quo mater eius exorauit beatus Martinus in medio campi resuscitauit. quod videntes multi gentiles conuersi sunt ad fidem christianam. Quare beatus Martinus fuit magne compassionis erga delinquentes: z omnes penitere volentes summa compassionem recipiebat. Unde cum diabolus eum reprehenderet: cur peccatores ad penitentiam reciperet: respondit ei. Si nupse o miserabilis desisteres ab infestatione hominum: z te factorum tuorum peniteres: ego confisus in domino misericordiam dei pollicerer. Erat etiam magne pietatis erga pauperes. Legit enim in Carbalogo: quod beatus Martinus archidiacono precepit vt egeni vestiret. Sz

eū hoc ille facere distulisset ingressus martin⁹ secretū suū tunicā exuebat
 pri⁹: et illi egeno tribuit: atq; abire iussit. Eodem tpe alteri pauperi dimi
 diū palliū dedit. In eodē pallio christus visus est ab angelis: et audie⁹ di
 cere: Martinus adhuc carhecuminus hac me veste conterit. De gallia
 po sciēdū qd ea regio fm historiographos est triperita. Una vocat italia
 Secūda pannonia. Tercia thurona. Scilicet duplex est francia. Queda
 magna et occidentalis: cuius princeps est rex francie. Et ei⁹ inhabitatores
 dicunt francigene. Eius regalis sedes est in ciuitate parisi⁹. Alia ē
 francia parua orientalis: iuxta thuringā cōstituta. Cui⁹ principes sunt ale
 māni: maxime eps herbipolensis. Et eius inhabitatores dicunt franci et c.
 Sed de his vide vocabula pri⁹ posita: vbi verior habet declaratio hor⁹.

Nam febres sedat: demonesq; fugat: paralitica membra
 glutinat. Et mortuor⁹ sua prece trium reddit corpora vite
 pristinae.

Hic ritus sacrilegos destruit: ad christi gloriā dat ignib⁹
 idola. Hic nudis mysteria brachijs conficiens peditus est
 celesti lumine.

Hic oculis atq; manibus in celū et totis viribus suspens⁹
 sus terrena cuncta respuit. Eius ori nunq; christus absuit si
 ne iusticia: vel quicquid ad veram vitā pertinet.

Igitur te cuncti poscimus o martine: qui multa mira hic
 ostendisti: Etia de celo gratiā christi nobis supplicatu tuo
 semper infundas.

¶ Ad verificandū superius dicta adducit exempla: dicēs. ¶ Ordo:
 (Nam) p quia bris martinus (sedat). i. amouet et expellit (febres). i. acutas
 infirmitates caloris et frigoris (et fugat). i. expellit (demones). i. diabolos (et
 glutinat). i. sanat (ac cōbinat). i. cōiungit et solidat (paralitica mēbra). i. or
 gana et articulos hoim paralysi solutos et mollificatos. i. redendo eis sanī
 tatē et pristinū vsum. Et tpe bris martinus (reddidit). i. restituit (sua pce): i.
 p suas orationes (corpa). i. cadauera (trū mortuor⁹). i. defunctor⁹ (pristine
 vite). i. ad vitā priorē: q; sua prece tres mortuos suscitauit. Et (hic) sanct⁹
 eps destruit). i. annihilat rūpit et frangit (sacrilegos ritus). i. hereticas pra
 uitates. hoc est: cōuertit infideles ad fidē catholicā quib⁹ pdicauit (et dat)
 sez ad cōburendū (idola). i. imāgines idolor⁹ et demonū (ignib⁹). i. flammis
 (ad gloriā). i. laudē et hono: (christi). i. oipotētis dei: q; ipse cōbussit idola
 et deos argenteos: opera manūū hominū igne absumpsit: et edificauit ecc
 lesias ad laudē veri et eterni dei. Et (hic). i. scūs martinus (cōficiēs). i. cōs
 secrans (nudis brachijs). i. manib⁹ (mysteria). i. sacramēta altaris (peditus

Beato Martino epō.

.i. cū datus (celesti lumine). i. claritate dei. Nāq; dum diuina celebraret
 globus igneus apparuit sup caput eius. Quare nūc cōmendat beatū mar
 tinū de sanctitate vite cū directiōe pētinēis: dicens (Hic) scis martinus
 (suspensus). i. eleuatus (oculis) s. interiorib; cordis (ac manib;). i. opatōib;
 suis exteriorib; z totis virib;). i. omnib; potētis (in celū). i. in deū z ecclesiā
 eius (ac respuit). i. spernit z cōtempnit (cūcta terrena). i. oīa mūdāna. s. diuiz
 tias mundi z oēm pompā ac honore mundi. (Christus). s. iesus z saluator
 (nūq;). i. nullo tpe (abfuit). i. defuit (ori eius). i. palato sancti martini: q; oī
 tpe orant z iusticiā locutus est z p̄dicauit (sue p iusticiā). s. dei (vel q̄cqd)
 .i. omne id qd (p̄tinet). i. spectat (ad verā vitā) s; cōtemplatiuā vel eternā:
 (Igit̄). i. ideo (o martine). i. brē patrone z pōtifer (nos cūcti). s. hoies christi
 ani (poscimus). i. rogamus z dep̄camur (re: vt). i. q; tu (qui ostēdisti). i. demō
 strasti (hic). s. in p̄senti seculo (multa mira). i. plurima miracula z signa (etiā)
 .i. et (tu infundas). i. donare z cōcedere velis (semp). i. continue z omni tpe
 (nobis). s. hominib; christianis (re collaudantes). i. cōcīnētes (tuo supplicat
 tu). i. interuenientib; tuis p̄cib; (gratiā). i. misericordiā z fauorē (christi). s. ie
 su dei omnipotētis (de celo). i. de regno celoz. ¶ **Vocabula.** Sedare ē
 facere sedere: vel quietū facere seu pacificare z determinare: vt discordiā
 illoz est sedata. Glutē est viscus: lym. Inde glutinare cōiungere: z cōn
 glutinare fecit cōsolidare. Sacilegus dī q̄si sacra legens. i. furās. Et po
 nit p impio z infideli. Ritus. i. mos vel cōsuetudo. Suspensus fecit qū
 q; gebangē: qūq; eleuatus: vt hic. qūq; est idē qd dubius. Clergi. Dicam
 equidē nec te suspensum nate tenebo. Respuit verbū transitiuū tertij or
 dīnis: cōpositū a re z spuo: qd fecit spernere. Absq; verbū neutrale note
 significationis. De q; vide Calepinū. ¶ **Horabilia.** Florandū. Auoz
 cōmendat beatū Martinū in quinq; virtutib;. Primo in curatiōe febrilū:
 q; legit q; multos infirmos a febrili curauit: imo hodierna die adhuc ses
 pulchrū eius visitantes a tali infirmitate meritis sancti martini curant.
 Secdo cōmendat eū a fuga spiritūū malignoz. Nā legit: quodā tpe cū pri
 mo fuit ordinatus ep̄s exiuit ecclesiā: vidēs hominē obiectum tremētē et
 insaniētē: q̄si de spuma oris sui fuisset suffocatus. Quē brūs martinus
 tangens cū baculo suo dixit: Nō dñē tibi iniquitas tua neq; diabolica po
 testas: surge z ambula in pace. Ad hec verba homo statim surrexit: cūctis
 videntib; z audientib; ab eo cū magno rugitu recessit. Itē legit q; quadā
 vice beatus martinus cū suis socijs transiuit z orauit: occurrūt eis vacce
 cū nimio impetu. q; antea multos cornib; suis offenderāt. Brūs martinus
 aspiciens vidit diabolū supra dorsum vnius vacce ipsas agitātē: z statim
 ipm a dorso vacce recedere: q; statim ad vocē eius recessit. Tercio cōmens
 dat cū a paralyticorū cura. Nam paralyticus est quedā infirmitas: dissoluēs
 membra hoīm: z impediēs gressum. De illis legit q; beatus ep̄s martinus
 multos curauit. Nam post eius obitū fuerūt duo socij: vn⁹ claudius: alter
 paralyticus. q; medicando z p̄dicando magnā pecuniā aquirebant. Aus
 dientes x̄o q; corpus sancti martini multos infirmos sanaret: cū in trās
 itione corpus eius p̄cessionaliter ad ecclesiā duceret: timere ceperūt: ne p̄
 dictū corpus ante hospitū eoz deferret: z sic curarentur. Notebant em̄ cō
 sequi sanitatē ne pderent materiā sui lucri. Quapropter de illo suo anāq;

De virtutib;
 z miraculis
 beī Martini

hospitio fugientes aliam plateam euntes: corpori eius ex improviso obuiabatur. Et sic ambo contra eorum voluntatem sunt curati: licet dolerent multum et tristerentur. Notandum secundo. Cum beatus Martinus senio grauaretur semper oculos leuauit in celum: iuxta dictum Psalmiste: Ad te leuaui oculos meos quia habitas in celis. licet ex senio iam esset incuruatus et ad terram inclinatus. Tunc habuit quendam archidiaconum qui sepius beati virum derisit: cum iustissime et castissime uiueret. Tunc contigit quod in tempore quod quidam cupiens loqui beato Martino petijt signum a Briccio archidiacono per quod sanctum Martinum inueniret atque cognosceret. Dixit Briccus: Cum videris virum annosum curuum et canum: in facie rugosum: sursum aspicientem: hic est Martinus episcopus. Statim cum hec verba dixisset: sonuerunt in auribus beati Martinus: tanquam si aliquis prope eum locutus fuisset: quia valde longe ab eo erat. Postmodum cum beatus Martinus ad Briccium venit: dixit ei: Quare talia verba dixisti me deridendo? Quod Briccus negauit. Tunc beatus Martinus dixit: Vox tua sonuit in auribus meis: quia fecisti. Ecce post me episcopatum tenebis: Sed huius derisionis vindictam a deo recipies. Defuncto enim Martino beatus Briccus electus est in episcopum: vixit enim iustissime et castissime. Nam cum beatus Martinus occubisset: tam pannonicus quam thuronicus ad eius transitum conuenerunt. Quo migrante grandis altercatio inter utrumque surrexit populum. Dicebant enim pannonici: Hostis est monachus: et ergo ipsum requirimus. quia sufficit vobis: dum esset in mundo: vbi fuistis eius colloquio et participastis conuiuio. Informati enim fuistis eius exemplo et virtutibus iocundari. Sufficiens autem vobis hec omnia: nobis autem corpus ipsius. Ad hoc thuronicus respondit: Scitote quod vobis suscitauit duos mortuos: nobis unum: et plures virtutes fecit vobiscum quam nobiscum. Ergo necesse est quod quod nobis non impleuit viuens impleat defunctus. His igitur litigantibus mox claudis corpus: et in medio positum ab utroque populo custoditur. Deinde media nocte deo volente omnes pannonici obdormierunt. Quod videntes thuronicus: comprehensi sanctissimum corpus per fenestram eiciunt: et alij foris suscipiunt. Quod positum in nauis: cum omni populo per fluvium discedunt. Ingressique litoreis alueum urbem thuronicam magnis psallentium laudibus iter dirigunt: et sanctissimum corpus ad sepeliendum ducunt: ubi hodierna luce multis miraculis claret etc.

Exemplum de
bricio

Mors et sepultura beati
Martini.

De sancto Lebuino episcopo Sequentia.

Lebuine confessorum precellens flos: qui polorum regna scandis ardua. Linquens orbem validorum cor plenum potasti morum: tu pandis miracula.

De sc̃a Helisabet.

sc̃z in ara crucis corrida (q) .i. vt (verus plasmator) .i. creator omnipotens (tollat) .i. deleat (crimina) .i. p̃c̃t̃a z delicta nostra cōmissa: z q̃ ipse (valid⁹ herus) .i. potētissimus dñs (disponat) .i. ordinet (puras mentes) .i. nostras: h̃ est p̃parat z faciat atq; emundet nos ab oib; p̃c̃tis. Amen. ¶ Vocabula. Celso est verbū inusitatū: z sc̃at id qd̃ cedo. Inde excello .i. excedo: z p̃cello .i. p̃cedo. Validus .i. fortis. Sed hic p̃ viuīs accipit̃. Inde inualidus .i. infirmus. Pandere est aperire. Vergi. Vbi alij referare iubent z pandere portas. Trajcere est transferre p̃ flumē. Inde traiectus d̃r loc⁹ vbi hoies z quecūq; res trajciunt̃. teuto. ein fare. Et hoc etiā vrb; traiectum denominatū creditur. Cis z circa sc̃ant ab hac parte vlt̃ prope. Sed cis iungit̃ nominib; p̃p̃is: vt cis rhenū. Circa p̃o appellatiuis. Vitiosus .i. defectuosus z morbosus. Diffido .i. nō fido vel nō credo. Quidius: Dis fidū monitis zc̃. Presbyteros grece d̃r: senior latine. Inde presbyter p̃ sacerdote capis: qui vt coiter seniores esse debent in vita z moribus: vt ait Rabanus in de institutione clericorū. Deare est transire. Inde meatus .i. transitus. Migrare est mutare habitationē: vel alio pficisci causa habitandi. Vñ z moriens migrare d̃r: vt testat̃ Cicero in Scipionis somnio. Oraculū ponit̃ hic p̃ oratorio: cū p̃p̃ie sit diuina vox. Vide Macrobiū in Scipionē. Herus est dñs: z hera est dñā. Inde herilis .i. dñicus: dictio apud comicos vsitata z frequens.

¶ De sancta Helisabet Sequētia.

GAude sion q̃ egressus a te decore z depressus tui fulgor speculi Rediūna lucereditio alpha qd̃ accedit iam in fine seculi.

Poma primi primitiuos deus sanctos adhuc viuos vidit in cacumine. Ut extremos addat primis: q̃uis stantes nos in finis visit lumine.

Sed pre multis teres perit: odor tuus hūc allexit z sapor z puritas. Que de regum ramis nata: iuste vere sis vocata tu dei saturitas.

Gaudent astra matutina: q̃ in hora vespertina ortu noui sideris Celi sidus illustrat̃: in q̃ terre designat̃ noui signum federis.

¶ Istud canticū ob laudē z honorē sc̃e Helisabet cōpilatū dimidit̃ in partes principales quatuor. In p̃ma horat̃ sanctā ecclesiā ad cōgandū in h̃ festo. Sc̃do cōparat̃ beatā helisabet ad alios sc̃os penes excellētā. Tertio cōmēdat̃ beatā helisabet de virtute miraculorū. Quarto dirigit̃ p̃catio

nem ad eandē. Dicens. ¶ Odo. (Sion). i. ania fidelis vel sc̃a ecclesia
(tu gaude). i. propter hoc (q̃ decor). i. pulchritudo (egressus). i. exiit (a te: z
fulgor). i. splendor (tui speculi). i. speculatio (depressus). i. elusus amissus et
compressus (redit). i. iterato venit z reuertit (redimna luce). i. pulcherrimo
splēdore (q̃d). i. speculū existēs christus q̃ est (alpha). i. p̃ncipiū (z o). i. fims
oim rerū (accedit). i. visitat (iam). i. nunc (in fine). i. termino (seculi). i. mundi.
Uñ nūc cōparat beatā helisabet ad alios sc̃os z electos dei penes excels
lentia: q̃m ad gaudia supernorū eū cōmēdans. Quare subdit (astra gau
dent). i. celū letat: q̃m ipse (deus). i. saluator: (vidit). i. inspexit z cognouit (in
cacumine). i. maiestate z gl̃ia sua (primiuos sc̃os). i. oēs electos dei (ad
huc viuos). i. viuētes. s. in hoc mundo tanq̃ (prima poma). i. angelos p̃mo
creatos. q̃d: q̃n deus creauit primū hominē. iam cognouit in p̃destinatiōe
oēs sc̃os z electos tam priores q̃ posteriores: qui fuerūt electi ad regna
celorū. Et ergo modo (q̃m). i. licet nos simus (stantes). i. existētes (in imis)
. i. infimis. s. hic in terrā: n̄ ipse deus (visit). i. frequēter vidit z respexit vel vi
sitauit (nos). i. hoies (suo lumine). i. p̃ suā gratiā: hoc est p̃ sanctā helisabet.
Et hoc ideo (ṽt). i. q̃ ipse deus addat). i. cōiungat. s. nos (extremos). i. vltis
mos in fine seculi existētes (primis). s. angelis in regno celorū. (Sed) o sc̃a
helisabet christus (respexit). i. inspexit (te p̃ multis). s. alijs sanctis singulari
ter. Nā (odor tuus). i. bona fama tua z opatio (allexit). i. attraxit (hunc) scilz
deū (z sapor). i. cōtemplatio (z puritas). i. innocēcia vite attraxit z cōmouit
ac vocauit euz ad te. q̃ oratio z discretio tua ac vidualis castitas attraxit
deum: ṽt iugiter tecū pmaneret. (Tu em̃ es nata). i. genita (de ramis). i. p̃
genie (regū). i. de stirpe regali: z tu beatā helisabet etiā (iuste). i. merito (z vere
. i. veraciter (es vocata). i. nominata (saturitas). i. repletio (dei) omnipotētis
q̃ de plenitudine tue pietatis christus est sepe enutritus z satiat: iuxta
dictū euangelij: Esuriui z cibasti me: nudus fui z vestisti me: situi z potū
dedisti mihi zc̃. Nā (astra matutina). i. angeli in celo (gaudent). i. letantur
(ortu). i. p̃ ortū (nouī sideris). i. recentis astri: sancte sc̃z helisabet (q̃d) sidus
ortū est. i. apparuit primū (in vespertina hora). i. in fine mundi z seculorū
(sidus). i. astrū (celi). i. in celo (illustrat). i. illuminat (i q̃). i. sidere (terre). i. hā
bitantiū in terra (designat). i. sc̃ificat (signū noui fed̃is). i. noue p̃missiōis
¶ Vocabula. Sion accipit h̃ p̃ ecclesia militātiā oli decorata fuit multz
sc̃is: q̃ decor diu p̃dit: tādē redit p̃ sanctā helisabet. Egressus z depressus
p̃ncipia sunt ab egredior z deprimor. Redimū adiectiuū a viu: vel ṽt
altq̃ volūt a s̃bo redeo: d̃: illud q̃d est redeūdū. O z alpha d̃: christus. i.
fims z p̃ncipiū oim rez. Nā omega est vltima l̃ra grecorū: alpha s̃o p̃ma: p̃
quā fecit p̃ncipiū. O s̃o est figura circularis carēs fine: q̃ p̃ncipiū z finē i
vñū iūgit. p̃ q̃d designat q̃ ipse de⁹ est finis ad quē ordinant oia. Primi
tiu adiectiuū a prim⁹. Lacumē fecit sūmitatē arboris: q̃m trāssumit p̃
q̃libet sūmitate. Extrem⁹. i. vltim⁹: sup̃latiu⁹ est ab aduerbio extra s̃m alt
q̃s. Sed multi p̃ se volūt esse positiuū: dicēq̃ extrem⁹ ior. i. s̃imus. q̃ dictiōe
sepe ṽt Plin⁹. Imus. i. pfundus vel infim⁹. Ṽso est verbū desiderat
iuū terij ordinis. Allicio s̃bū p̃positū ex ad z liceo. Helisabet it̃p̃rat
dei saturitas: q̃d apte cōuenit huc sc̃issime vidue. Vespertim⁹ adiectiuū
est a vesper. Astra matutina dicunt angeli: q̃m z pulcherrimi sunt.

De sancta Helisabet!

Sermo 8 be
ata helisabet

Panis du
plex.
Occupatio
vite duplex.

Expositio
euagely d pa
refamilias z
vine.

¶ Notabilia. Notandū primo. Scribit in puerbys ea. ultimo: Cōside
rauit dñs semitas domus sue: z panē ociosa nō comedit. In quibz verbis
beata Helisabet dupl'r cōmēdat. Primo ex eius circūspecta opatione in
periculis huius mundi. Scdo ex occupatiōe in aie sue cogitationibz. Pri
mū declaraf. qm̄ considerauit se: ab omnibz periculis anime z ab insidijs
diaboli se reseruando. qz dicit brūs Grego. a malignis spiritibz custodem
habere nō sufficit: qui thesaurū in via publice portatiam abscondit vt cō
seruetur. Ergo beata helisabet semitas sue domus cōsiderā: thesaurum
bone cōsciētie habuit absconditū: z caute ambulauit in hoc seculo: ne a ma
lignis spiritibz posset spoliari. iuxta illud apli ad Rom. ca. ij. Videre quō
caute ambuletis: nō qsi insipientes: sed vt sapiētes. Vñ ipsa merito nūme
raf inter sapiētes: q habētes oleū veniente sponso intrauerūt cū eo ad nu
ptias. Deinde declaraf secundū. cū dicit: panē ociosa nō comedit. Vbi sciēs
dū q duplex est panis. Corporalis scz z spūalis siue supsubstantialis. Corp
poralis est q reficit corpus. Supsubstantialis seu spūalis: q animā impins
guescit. Et sicut est duplex occupatio. Corporalis. s. q designat p maritāt
que sollicita erat circa frēqns ministeriū: z vocat vita actiua. Alia est spū
ritualis: z designat p mariā: q audiēs verbū dei optimā partē elegit: z vo
cat vita cōtemplatiua. Primū panē comedit helisabet nō ociosa: sed in p
ma occupatione. Nā de ea exponit illud puerbiū: Panus eius apphēde
runt fufum: z panē suū acquisiuit in labore. Iuxta illud dictū apli: Quī
laborat māducat. Et circa hunc panē habuit occupatiōē corporale: paup
peres colligendo: esuriētes z sitientes reficiēdo: z omē opus misericōdie im pē
dendo. Etia beata helisabet comedit secūdū panē: p quo orat. tota ecclia
dei dicēs: Panē nostrū qridianū da nobis hodie. Hunc panē comedit nō
ociosa: sed cū secūda occupatiōe comedit. qz omni tpe cogitauit ea q dei
sunt: fm̄ doctrinā apli. Et sic elegit optimā partē: q nō auferet ab ea i sem
piternū. Vide de illo pane doctore Joannē keyserl bergū in suo sermone
sup orationē dñicam. Et hec prima sentētia collecta est ex duabz pphetijs
Hieremie. Prima scribit in lib. Treñ. Sic egressa est a filia sion oīs des
cor eius. Scda scribit in vltima ep̄la Hier. vbi dicit: Hierlm induē te ves
tibus iocūditationis. Prima igit pphetia fuit miserie z lamētationis: qn̄ expul
gnata est ciuitas hierosolyma: z oīs ppl̄s ductus est in captiuitatem: z nō
erat q redimeret. Sed secūda fuit exultationis: qn̄ data est p̄solatio vt re
diret corona q ceciderat de capite synagoge. Fuit g ante tēpus helisabet
sion. i. sancta mater ecclia: sine decore speculariōis. qz sion speculū interp
tat. Sed p aduentū hui⁹ sancte vidue regressus est decor z speculū eius:
z tūc diuina potētia mundū visitauit zc. Notandū scdo. Pars huius se
quentie secūda fundat sup parabolā q scribit in euāge. Matth. qn̄ pater
familias erit primo mane cōducere oparios i vineā suā. Et collectis ope
rarijs in diuersis horis diei: cū sero factū esset: iussit dare singulis singulos
denarios: incipēs a nouissimis vsqz ad primos. Iste paterfamilias est de⁹
gloriosus: q in pncipio creationis mūdi erit cōducere operarios in vineā
suā: z sicut erit circa primā z tertiā: z deinceps fm̄ cursu diei. i. du
rationē mūdi. Sed cū sero factū esset. i. tpe retributio nis: qn̄ vnicuiqz dat
fm̄ opa sua. Qui tūc primi in hac vinea laborauerūt. vocant scri p̄m̄tium:

quos visitauit dñs: dicens: Quid statis hic tota die ociosi: ite et vos in vinea mea et c. Hi etiā vocant poma pma. Nā primū fructū pduxerūt ī hac vinea: sanctā ecclesiā dulcedine suoz pomoz reficiēdo. Un ecclia magis cōfortata optauit aduentū dñi: dicens: Veniet dilectus meus in hortum suū: vt comedat fructus pomoz suoz. i. delectet in virtutibz electoz suoz: addendo extremos scōs primis: et sic erūt nouissimi primi et primi nouissimi. Et inter tales electos sancta helisabet etiā enumerat. Un dicit: odor tuus. p. quē intelligit fama bone vitē: vt virtuosa opatio. Quare ait in Lā ticiis: Et odor vestimentoz tuoz. De q̄ odore fame melioris dicit Salos mon: Melius est nomen bonū q̄ vngenta p̄ciosa. Et: In odore vngētoz tuoz currimus et c. Et Odor vngētoz tuoz sup oīa aromata. Sed p. sapo: qui est obiectū gustus: debet intelligi merimēca cōtēplatio: p. quā gustat dulcedo bonitatz diuine. De qua dicit p̄s. Gustate et videte: qm̄ suauis est dñs. Un beā Helisabet interpretat suauitas vel saturitas dei. Ipsa em̄ saturauit deū: cū pauperes dei cibauit et potauit: et ipsis alia opa miscricordie ministrauit. Ipsa em̄ nudos vestiuit: et vestimēta eoz consuebat. Ipsa infirmos imundit: as velo pp̄io tēxit. Ipsa fimeribz paup̄z semp affuerat. Ipsa vela pauperibz mulieribz pp̄ijs manibz parauit. Et ip̄a circa pauperes in domibz existētes maximā sollicitudinē habebat: et leprosos abluēbat: et in lectu suo recūbere faciebat. Sic igit opa miscrdie pauperibz christi exhibuit: que sibi exhibita christus in euāgelio fateat: dicens: Qd vni ex minimis meis fecistis: hoc mihi fecistis. Ergo helisabet bene interpretat saturitas dei.

Oder quid

Sapor qd.

Helisabet quid.

Vere sidus tu preclarū: qd a sole differt parū et luna lucis diuis. Tu q̄ sole sis amicta carne probat hic relictā lucis tue radius.

O q̄ dignis lucēs signis: vasa rapis a malignis possessa demonijs. Lepre mundas labē tactos: claudos ponis et cōtractos in pedum officijs.

Quod negatum est nature in victuris agis iure: et potes ex gratia. Vita functos tu reducis: cecis reddis membra lucis et membrorū spatia.

Eya mater nos agnosce: libro vite nos deposesce cū electis inferi. Ut consortes tue sororis et a penis et a portis cruamur inferi.

¶ Cōtinuando sermonē p̄dictū de laude beate helisabet dicit: ¶ Qdodo: O scēa helisabet tu es (vere). i. veraciter (p̄clarū). i. valde clarū et p̄lucidū: sidus. i. astrū celeste (qd). i. sidus (differt). i. distinguit (parū). i. modicū vel

De sc̃a Helisabet.

quasi nihil (a sole). i. a tali planeta (z es lucidius). i. clarius z splendidus (luna) R̃a (radius). i. splendor (sue lucis). i. splendoris z illuminationis vel gratie. i. radius miraculoꝝ tuoꝝ (pbar). i. manifestat (q tu). i. helisabet (sis amica). i. circūdata (sole). i. gratia diuina: z hoc (relicta carne). i. corpe (hic). i. in h̃ mundo. q. d. Sancti in celo letant in hoc q ipse christus ep̃st̃es sis dus celi exornat in vltima etate mundi p sanctitatē beate helisabet: tanq̃ p splendorē noue stelle. qz p ipsam toti mundo declarat gratia z repromissio dei quā fecit cū dixit: Nequaquā vltra maledicta terra ppter hominem. R̃a q beata helisabet est sidus p̃clarū: patet p virtuosas opationes z diuersa miracula q̃ christus fecerat p eam. Unde eā nūc cōmēdat dicens: Sc̃a helisabet tu (fulges). i. coruscas (q̃ dignis). i. valde dignis (signis). i. miraculis: z tu (rapis). i. liberas (obsessa vasa). i. corpora possessa (a malis gñis demonijs). i. prauis spiritibz (tu mundas). i. purgas (tactos). i. capros (labe). i. immūditia (lepze). i. illius infirmitatis (z tu ponis). i. reddis (claudos). i. paraliticos (z attractos). i. cōtractos (in officijs pedum). i. dando eis grassum. Et̃a tu sc̃a helisabet (potes). i. vales (ex gratia) sc̃z dei illud (q̃ ē negatiū). i. nō eōcessum (nature). i. q̃ est p̃ra naturā: z illud (agis iure). i. ex p̃te virtutū z miraculoꝝ (z reducis). i. reparas (functos vita). i. defunctos z mortuos (z reddis). i. das (ec̃cis). i. priuat̃ oculis (mēbra). i. organa (lucis) i. oculoꝝ (z etiā sp̃atia). i. instrumēta (mēbroꝝ). i. oculoꝝ. Quare ad eā dirigit petitionē: dices (Eya mater) sc̃a helisabet (tu agnosce). i. cognosce (nos) sc̃z miseros hoīes (z deposce). i. impetra (nos inferi). i. inscribi (libro vite). i. in regno celoꝝ (cū electis). i. sanctis tuis (vr̃). i. q̃ sumus (cōsortes). i. participes (sue fortis). i. eterne beatitudinis (z vr̃ eruamur). i. liberemur (a penis). i. dānatione z supplicijs (z a portis). i. introitu (inferi). i. inferni zc̃.

¶ Vocabula. Differre verbū anomalū neutri generis est habere differētiā: vt homo differt ab equo. Et̃a feat p̃rahēre. Luca. Tolle moras differre nocet. Itē Iuena. Nocuit differre paratis. Differre etiā est peccare. Plautus. Itē ego te differā dicis meis impudice. Dignus nō est idē q̃d bonus vel honorabilis: sed est idē q̃d meritis. nam etiā de malo dicit. Vergi. Digna cōiuncta viro zc̃. Contractus hō d̃r cui⁹ nerui aruerūt: teu. ein lāmer. Fungor vita. i. viuo: functus sum vita. i. vixi z iam suz mortuus. Infero feat imitto vel indo. Et̃a est melioris arboris ramū indere trunco alteri⁹ arboris. Vergi. Infero nūc melibee pyros. Inferus nomē heteroclytū in genere. nā singulari masculinū: plurali hō neutriū reperit̃.

¶ Notabilia. Notādū. Sc̃a helisabet potētissimi vngarie regis filia fuisse dinoscit̃: q̃ p matrimoniu tradita est nobili viro principi Ludouico lāc grauiō thuringie. Que d̃r virū suū exēplo deuotiōis informasse q̃ in nullo ei resisteret q̃ p christo facere decreuisset. Cōtigit aut̃ vr̃ ipa sua cōsciētia in manū magistri Cōradi de marchburg obedientiā faceret. Que deo seruiēs sepe de nocte surrexit: nudū corpus tradebat suis puellis secretioꝝbz flagellandū: z hoc p̃tinue in q̃dragesima z in sextis ferijs peregit. Et̃a erga paupes ita misericors extitit z deuota: infirmos cōsolando: leprosos p̃ prijs manibz lauando: z paupes q̃scūqz tripliciter cōsolando. s̃ p̃ p̃p̃u laboꝝ rē: p̃ cōpassionē z p̃ munēz largitionē. Pro q̃ etiā triplicē remunerationē accepit. s̃ p̃ laboꝝ quietē p̃petuā: p̃ cōpassione diuinā visionē: p̃ elemosy:

Historia
re h̃e helisab:
bet.

nap largitione vitā interminabilē recepit. Uñ br̃a helisabet ppter radios virtutū z bñficiorū (qm̃ cōpariebāt fidelibz) d̃r esse amicta sole. i. virtute dī uina. Hoc aut̃ nō est intelligendū simplr z primarie: sed ex 2 sequēti. quia istud pncipaliter scriptū est de virgine maria. sicut legit in Apoc. Signū magnū apparuit in celo: mulier amicta sole z luna sub pedibz eius. Sed br̃a helisabet ex cōsequēti amicta sole d̃r: fm̃ Ps. Offerent regi virgines post eā. Nā post mortē suā multos infirmos curauit: demones a corporibz fugauit: leprosos mūdauit: claudos ad pristinū gressū reddidit: mortuos suscitauit: cecis visum tribuit. Legit̃ em̃ de ipsa: q̃ quidā cecus cui nō solū virtus visua defuit: sed etiā organū videndi: q̃ a naturate fuit cecus: inuocato sc̃o noīe helisabet illuminatus est. Per astra aut̃ matutina h̃ in textu intelligunt̃ angeli: qui in matutino siue i mane. i. in primo fuerūt creati. Illi em̃ angeli gaudēt q̃ in hora vespertina. i. circa finē mūdi tā nobile sidus celos ascendit: ipsos celos suo splendore illustrās. Nam angeli gaudent sup̃ vno p̃tore penitentiā agente: vt testat̃ euāgelii. Multū aut̃ gaudent angeli de hoīe beato celos ascendente. Notandū sc̃do. Br̃a helisabet multiplicr cōmendat̃: z primo de liberatione possessorū. Uñ aut̃ dicit̃ i lra: a malignis demonibz. ppter dictū Platonis z Origenis: q̃ ponunt gradus inter demones. Et volūt q̃ quidā sunt spūs humano generi nō nocentes: sed magis eos hortant̃ ad bonū. Et istos Pla. vocat caledemones: q̃ bonū docētes. Sz alij sunt demōes q̃ inuadūt z vexāt corpa humana suis obfessionibz. Et ab istis sc̃a helisabet multos liberauit. Alij sunt adeo pessimi q̃ cruciat aīas in inferno. Uñ triplex est grad⁹ obfessorū. Quidā sunt obfessi vno demōe t̃maliq̃ sunt obfessi pluribz. z iste duplex grad⁹ nō pōt curari nisi miraculose z in virtute sp̃s̃s̃ci. Quidā vō dicunt̃ esse obfessi: sed nō sunt nisi p̃ q̃ndā infirmitatē ex melancholia pueniēte aggravati. z tales p̃t curari p̃ medicos diligētes nature magistros. Sic etiā d̃r̃a est inter claudos z p̃tractos. Nā claudicatio causat̃ ex vulnere nervorū. Sz p̃tractio (sicut d̃r Auct̃. p̃nceps) bz duas causas. Aliq̃ em̃ causat̃ ex iracūdia z tūc est incurabilis. Aliq̃ ex repletōe z sup̃fluitate pot⁹ z cibiz: z a medīs cis vocat̃ spasim⁹: q̃ est curabilis. Sz miracula resuscitatōis mortuorū z restructiōis visus sunt 3 naturā duplt. sc̃one forme z materie. Rōne forme resuscitatio mortuorū est impossibil. q̃ forma p̃ticulari destructa nunq̃ redibit eadē i nūero: vt pbat̃ i fine. q̃. lib. de g̃natiōe z cor. vbi d̃r: q̃ idē i nūero nō pōt reuerti seu g̃nari. Itē fm̃ materiā est impossibil. nā corp⁹ qd̃ substat vni forme recipit formā p̃tē: z qd̃ em̃ fuit mobile violēt p̃ resuscitationē moueret naturāl. Sitr̃ intelligit̃ de sc̃do miraculo: q̃ clamant oēs ph̃: q̃ impossibilē est fieri regressū a puatiōe in habitū: vt pz in postp̃dicamētis. z h̃ mere naturāl loq̃ndo. Notandū tertio. Liber vite nō est aliud q̃ liber predestinatorū ad vitam eternam. Uñ quicunq̃ predestinatus fuerit ad salutem dicitur scriptus in libro vite. Et ergo de reprobis dicit̃ Psal̃ mista: Deleantur de libro viuētiū: z cum iustis non scribantur. Iste autē est liber qui erat signatus septem sigillis: quem non fuit dignus aperire aliquamisi agnus dei qui occisus est signaculo sancte crucis: hoc est ch̃ristus iesus qui mortuus est in cruce. Et propterea numerus electorū recoligitur ibidem in Apocaly. ex qualibet duodecim tribu. xij. milia signati.

Amicta sole:

Astra matutina.

Demones
duplices.Obfessi tri
plices.Contractio
duplex.Miracula
3 naturā duc
plicia sunt.

Liber vite.

De sancta katherina.

Ulta z fuer
satio beate
helisabet.

Et postea turba multa: quā nemo dinumerare poterat: q̄ signata est signa
culo dei viui. Et sic petit aucto: vt z nos cidē numero signato cōnumere
mur post hanc vitā in eterna patria: vbi nūc regnat beata helisabet. In
cuius cōmendationē legi: q̄ post obitū viri sui ipsa de bonis suis hospita
le cōstruxit: vbi oēs infirmos pauperes z debiles collegit: apud q̄s tā be
niuolā z deuorā se exhibuit: q̄ tam nō regina sed mater pauperū dicebat.
Landē brā helisabet ppendēs magis acceptū esse deo extendere seipsam
q̄ sua bona: amplius p̄pria manu pauperibz infirmis z leprosis necessaria
ministravit: debiles curauit: vulnera purgauit: claudos ad secessum porta
uit. Vñ cōtingit quodā tpe vt quidā infirmus pisciculos postularer: beata
helisabet interrogauit ancillā: num quosdā pisciculos conseruasset. Que
dixit se nō habere. Sed brā helisabet infirmo multū compatiens rogauit
deū vt infirmo pisciculos ordinaret. Vñc ancillā haurire aquā de fon
te. Que dū aquā extraxisset: peluum plenā piscibz apporauit. Brā helisa
bet hoc miraculo visorgatias deo referebat. Sed cū diuine placuit pie
tati q̄ famulā suā vellet remunerare: misit angelū ad eam. q̄ dixit ei vt exe
quias p̄pararet: qz ad christū esset trāsitura. Que more solito exequias si
bi p̄parauit: pluribz hominibz deuotis p̄sentibz feliciter vitā eternā posse
dit. In cuius transitu odor suauissimus totā domū repleuit: z dñs totum
mundum miraculis z meritis beate helisabet illustrauit. Que in p̄pria sua
ciuitate Warckburg in ecclia parochiali in pace christi est cōsepulta. vbi
miraculis claret apud deū z homines glorioſa.

De sancta katherina Seq̄ntia.

Ancrissime virginis votiuu festa recolamus. Ue
nerantes hanc diem preclarā omnes cōcinam?

Proferat hec cōcio laudes: z deuotio sit syne
ra. Concrepet organicis modulis z canticis laude digna.

Hanc fuisse filiā Costi regis vnicam tradunt scripta. An
nis puerilibus artibz sophisticis fuit clara.

Turbam philosophicam vicie z rhetoricam disputando.
Hinc regina credidit: deos vanos respuit venerari.

Fit penalis machina: pereunt ac milia dñi rotā agni
na paganor. Vox priuā capite: assunt turbe celice: sepelī
debite monte syna.

Ora pro populo: precare pro clero marty z christi katheris
na. Astantē populū: precantē te clerum fone rege p̄ secula.

De sancta Katharina. Fo. CVII

Hic auctor noster describit aliud canticū ob reuerentia z gloriā virginis Katharine. In q̄ horat p̄p̄m fidelē ad laudē eiusdē describēs eius vitā penes virtutes meritorias: rogans vt intercedat p̄ nobis. ¶ **V**ido. Nos christiani (recolamus) .i. pagani (votina festa) .i. sacras solēntates (scitissime virginis) scz catharine: z (oēs) christiani (cōcinamus) .i. p̄ corditer decantemus (venerantes) .i. honorantes z celebrantes (hunc pelarū diē) .i. festum. Et (hec cōcio) .i. turba (pferat) .i. dicat (laudes) ipsi scz catharine (z deuotio) .i. cōtritiō cordis .i. ipsius turbe (sit sincera) .i. pura. Et ipsa cōcio (cōcrepet) .i. cōsonet (organicis modulis) .i. artificialibz canticis z vocibz naturalibz (digna laude) .i. cū debita reuerētia. Quare nunc eius describit vitā: insinuans cōplementū passionis eius: dicēs (Scripta) .i. sacre scriptis re (tradunt) .i. dicunt (hanc) sanctā catharinā (fuisse) .i. existisse (vnicā filiā) .i. vniuersā natā (regis coeli) sic dicti. Et ipsa scz catharina (in puerilibz annis) .i. tpe iuuentutis (fuit clara) .i. splendida imbuta z docta (sophisticis artibz) .i. in sciētijs liberalibz. Et ipsa scz catharina (vicit) .i. superauit (p̄b̄s philosophicā turbā) .i. multitudinē artū z philosophoz (ac rhetoricā) .i. turbam rhetoricoz (disputando) .i. p̄ disputationem. (Hinc) .i. post hoc (regina) .i. p̄p̄ maxentij (credidit) .i. fidē catholicā assumpsit (z respuit) .i. spreuit (venerare) .i. honorare (vanos deos) .i. idola seu imagines diaboloz. Nā post q̄ maxentius vidit q̄ beatā catharinā blanditijs superare nō potuit (penalis machina) .i. rota plagatoria (fit) .i. parat. scz ad dilaniandum sanctā catharinā (ac milia agmina) .i. mille turbe (paganoz) .i. gentiliū (percutit) .i. ne cecidit. p̄ hanc rotā (dñi) .i. qñ ipsa scz virgo (rotat) .i. rotādo martyrizat. Et ipsa (priuat) .i. decollat (mor) .i. statim (capite) scz suo scz collo. Tunc (celice turbe) .i. turbe angeloz (assunt) .i. p̄sentes sunt z assiste bāt ei⁹ mori: z ipsa (sepeliē) .i. humat. f. ab angelis (debite) .i. reuerēter (in vertice) .i. in similitate montis (syna) .i. in altitudine ipsius mōtis synai. Quā nūc auctor ad ipsam petitionē dirigit: dicēs (O martyr christi catharina tu ora) .i. intercede (p̄ populo) cōmuni (z p̄care) .i. obsecra (pro clero) .i. p̄ cōgregatiōe cleriz coz. O scz catharina (tu foue) .i. nutri (p̄p̄m) christianū (astantē) f. tue festiuitati (z rege) .i. guberna (clerū) .i. multitudinē clericoz (laudantē) .i. venerantē (te) sanctā catharinā (p̄ secula) .i. eternaliter. Amen. ¶ **V**ocabula. Loco fit a con z cano. Sed cōcinno aliud verbū est. de q̄ s. in sequētia assumptōis marie diximus. Notinus. i. desiderabilis: vel ad votū prinēs. Proferre est ostendere. Juuena. Profer galla caput. Etā feat pducere: vt hoc loco. Loco nomē femininū a verbo cōcies es. qd feat vocare: z dñ cōcio qñ p̄p̄i cōnociario vel multitudine hoīm. Nā cōcionari est ad populū facere verbū. Lōcrepare verbū neutriū tertij ordinis feat sonū facere. Penalis adiectiuū est a noīe pena. Sophistes grece dñ sapiēs disputator. Quā ars sophistica dñ ars disputandi. Rotari est voluere ad morū rote. Katharina tñ nō fuit rotata: sed pene fuisset: nisi dñs machinā dissilī passerim qua dissipatiōe multi pagani perierunt. Truncor: verbū est a nomine truncus. Uterq̄ feat summitatē montis z apicem. Syna est al⁹ mons in deserto arabie: vbi dñs moysi p̄cepta dedit. Clerus dicit a clerus grece: qd est fors latine. qz antiquitus clerici fm sortē fuerūt electi: vt patet de beato Sabitha a p̄lo. Vnde Rabanū in institutiōe clericoz.

Beata Katharina.

*Virtutes du-
plices.
Quinq; sen-
sus quinq; ta-
lenta.*

*Historia vi-
te sancte Ka-
therine.*

¶ Notabilia. Notandū. Scribit in Ps. cly. Omnis gloria eius filie re-
gis ab intus in fimbrijs aureis etc. In quib; verbis sancta catharina com-
mendat. qm̄ ois glia eius quā impedit ei dñs originē habuit ab intus. i. ab
interiori cordis intentione. In sciendū q virtutes sunt duplices. Queda;
sunt exteriores. s. virtutes sensuales. Et sunt quinq; sensus hoīs qui desi-
gnant p quinq; talenta q dedit paterfamilias primo seruo causa lucri. In
his quinq; sensib; oportet nos negociari vt fiat lucrum: qz talentū lucrans
comendat: z eius negociatio in regnū dei mittit. Sed talentū absconditū
rephendit z a suo possessore aufert. sicut dicit in euāg. Matth. In istis sen-
sib; z talentis pñoiata puella multas alias virtutes lucrata est interiores:
Ideo dicitur ab intus in fimbrijs aureis etc. Sed virtutes interiores sunt dupli-
ces. s. morales z intellectuales. Morales sunt qtuor pñcipales. s. iusticia:
fortitudo: tēperantia z liberalitas. Que dicunt virtutes cardinales: qz ab
his virtutib; oēs alie deriuant. Sed virtutes intellectuales sū pñm sūc
quinq;: quas ptractat sexto ethicor. videlicet Sapiētia: prudētia: ars: ra-
tio z intellectus. Et vocant intellectuales: qz intellectus p eā disponit ad
ad summā delectationē: q cōsistit in vltima felicitate z pfectione. Ne vir-
tutes abundanter intellectū virginis catharine fecundabant. Ideo merito
dicitur ois gloria eius. s. catharine: filie regis. s. christi: fuit ab intus. i. a virtu-
tibus interiorib;: z nō ab exteriorib;. qz sū virtutes exteriores non lauda-
mur neq; vituperamur: sed ab eis periclitamur: sū dictū euāg. Si oculus
tuus aut pes scandalizat te: tuerne eū z projice abs te. Sed qz hec virgo be-
ata claruit ex virtutib; interiorib;: qz gloria erat ab intus: quare hec seqns
tia in bonorē ipsius est cōpilata. Notandū scdo. Magister in hac parte
ptractat vñ beate catharine valde succinctim: z vñ colore rhetorico q
dicat breuitas: in hoc q dicit: filiā Lothi regis. Nā Lothius erat rex sub re-
gno grecor: z morabat in vrbē alexandria. cuius filia fuit beata catharina.
Quā misit pater informari artib; logicalib; z philosophicis: q postea
ab impatore maxentio passa est. Qui cū oēs hoīes tam diuites q paupes
ad alexandriā cōuocasset: vt idolis imolarent. Et christianos sacrificare
nolentes pcepit vt punirent. Catharina annoz. xviij. manens in palatio: z
audiens diuersor animalū rugitus: misit nuncios vt celeriter inderent:
quidnam hoc esses. Cui dixerūt: q Maxentius cesar pcepisset p vicinas
partes tā pauperes q diuites idolis imolare: z christianos punire. Quo
audite beata catharina cum aliquib; de palatio assumptis signo crucis se-
munens venit ad templū vbi idolis sacrificia offerebant. Et cū christia-
nos ad sacrificia idolorū cōpelli vidisset: p cōpassionē mora audacter se in-
gessit ad imperatorem dicens: Salutationē tibi pferre o imperator ordinis
dignitas postulat z rationis: si creatorē oīm cognoscēs: a cultu idolorū
animū tuū reuocares. Deinde cepit cū impatore diuersimode disputare p
diuersa genera conclusionū. Deinde rediens ad colloquū ait. Quare ho-
mines inuani cōpelli ad idolorū sacrificia? Diraris templū p manū ar-
tificis fabricatū: miraris ornamenta pñiosa: q pereunt tanq; puluis ante
faciē venti. Dirare potius celū z terrā z oīa que in eis sunt. Et cum hec
aduerteris diligenter agnosce quis illoz sit potērior. Et cū hoc pceperis:

ipsum adora: ipm glorifica. ipse em̃ est dñs dominantiũ: deus deoz. Per h̃
 incepit conferte de incarnatione filij dei. Quo audito maxentius stupefa-
 ctus dixit Katherine: Sine modo ⁊ pmitte finiri sacrificia deoz nostroz:
 ⁊ postea tibi respõdebimus. Maxentius igit iussit eā duci ad pallatũ ⁊
 diligẽter custodire: admirās de pulchritudine eius ⁊ sapiẽtia: erat em̃ val-
 de pulchra ⁊ sapiens. Finitis igit cultibz idolorz impator ad pallatũ redi-
 ens dixit catherine: Cultibz idolorz nostroz spedit: tibi rñdere nõ potui-
 mus. quare nũc primũ inquiremus de tua progenie. Que rñdit: Nõ eā ar-
 rogantie: sed humilitatis amore tibi pgeniẽ meā expono. Ego em̃ inq̃t suz
 Costi regis filia: q̃ licet in delicijs ⁊ diuitijs nutrita sum: tamẽ hec oĩa con-
 tempsi ⁊ mihi christũ elegi. Tunc dixit maxentius: Si verũ est q̃ tu dicis
 corus mĩdus errat. Si em̃ angelus de celo veniret: tibi q̃ dicis nõ credere
 mus. quõ ẽ tibi credere possum? q̃ fragilis es mulier. Tũc dixit catheri-
 na: O impator aio irato noli vinci: nec insipiẽti aio surgat turbatio. vt ait
 poeta. Audiẽs igit maxentius catherinã magistros ⁊ poetas allegare. vi-
 des q̃ nõ posset resistere sapiẽtie eius ⁊ spiritui q̃ loquebat: pro melioribz
 magistris totius grece misit: q̃ ipsam superarẽt ppter h̃ pcepturos maxia
 dona. Rediẽs igit nũcius q̃nquaginta rhetores ⁊ summos phos adduxit
 in omni doctrinaz genere excellentes: q̃ scientia sua omne genus mortaliũ
 exuperabāt. Interim beata catherina in carcere seruabat. Cui cõciliũ res-
 gis ⁊ iminẽs pena nunciãt: ⁊ ipsa sc̃a catherina deũ fideliter orabat p vi-
 ctoria. Cui angelus apparuit dicẽs: Cõstãter age: sp̃s sc̃tũ infundet ver-
 ba in os tuũ: quibz aduersarijs tuis resistere potes. Tandẽ br̃a virgo ducit
 de carcere: vt ptra rhetores disputaret. q̃s breuiter cõcludendo sc̃a cathe-
 rina disputando oēs vicit: ⁊ ipsos etiã ad fidẽ christiãã cõuertit. ita vt im-
 peratori diceret: Nisi pbabiliorẽ viã de dñs tuis dixeris: ad christũ cõuer-
 timur. Tũc maxentius furore accensus ipsos in medio ciuitatis pcremas-
 ri fecit. Quos br̃a catherina de fide christi finaliter instruxit. Et p ignem
 passi sunt: ⁊ aias suas dño tradiderũt: ita q̃ nec capilli nec vestimẽta eozũ
 exusta inuenirent. Post hoc maxentius catherinã blanditijs exhortās: vt
 dñs imolaret. Et cũ eã flectere nõ esset potẽs: iussit eam flagellis cedi: ⁊ in
 carcerẽ obscurũ recludi: ⁊ p. xij. dies fame cruciari: quã tñ dñs p angelum
 cõsolabat. R̃a columba de celo veniẽs cibũ sibi ministravit: ⁊ christus cũ
 multitudine angeloz ei apparuit dicẽs: Agnosce filia creatorẽ: durũ em̃
 subiisti cõflictiũ: cõstans ergo esto: ego tecũ sum. Cõtingit interim maxentiũ
 a fine terre sue recedere. Cuius vxor: regina amore catherine succensa: cũ
 Porphirio pũcipe ad carcerem properauit. Que vidit immensam clari-
 tatem in carcere refulgentẽ: ⁊ angelos plagas sancte catherine perungẽ-
 tes. Katherina ergo regine ⁊ porphirio predicauit. Rediẽs vero impera-
 tor catherinam ad se venire iussit: videns eam per ieiunium non esse cruci-
 atam: sed magis formosam: custodes carceris iussit torqueri. Katherina
 p̃o dixit: Ego cibũ ab homine nõ assumpsi nec suscepi: sed celesti cibo suz
 nutrita. Maxentius iterum incepit blanditijs verbis exhortari: dicẽs ad
 eam: O puella consulo formositati tue: vt meis acquiescas consilijs: ⁊
 tunc cr̃is prima post reginaz in palatio meo si idolis nostris immolaueris.

De sancta Katherina

De martyrio
beate catherine

Sed ipsa constanter agens noluit consentire. Et ista iam scripta per ordinem sunt tanquam initium passionis eius: ut habet in passionali. Cum ergo beata catherina nec blanditijs nec terroribus posset superari: venit quidam de familia regis nomine Eufates: dicens imperatori: Imperator hec virgo catherina non videtur adhuc tale genus tormentorum quod terreret: fac fieri quatuor rotas acutas clavis et rasoris infixis: quas due contra duas moveant: quibus catherina interponatur: ut corpus eius membratim lacere. His rotis factis et ante tribunal positis beata catherina secrete oravit dicens: Domine iesu christe qui subuenis tuis in omni necessitate: exaudi me in hac petitione: et conserva corpus meum a pena rotarum. Qua oratione facta statim mota sunt rotas: et fulgura: que rotas concusserunt: et multi paganorum de familia regis perierunt. Quod videns regina descendit de palatio: dicens ad cesarem: Vesane et impie tyranne: nunquid tanta miracula dei omnipotentis tibi mes: quod adhuc deum verum quem superare non potes persequi conaris. Quod audiens Maxentius consideravit eam esse christianam: et statim fecit eam de collaribus suis corpus Porphyrius miles sepeliuit. Quo facto iterum fecit adduci beatam catherinam: cui sic ait: O catherina consenti mihi: et adora deos meos: et eris prima in pallatio meo. nam statuam auream in medio civitatis faciemus imagine tua impressam: ubi homines tanquam deam te adorabunt. Cui beata catherina respondit: Solus deus adorandus est: cui seruo fides dem meam. Tunc rex iterum cogitavit de corpore regine: et quesivit quid hoc abstulisset. Tunc Porphyrius procedens cum suis militibus dixit: Ego corpus dei famule sepeliui: nam et ego christianus sum. Quod audiens Maxentius furore arreptus clamore magno rugitus fecit dicens: Ne me misereamini: quid Porphyrius unicum summum solatium meum seductus est: ut me derelinquat. Et statim iussit Porphyrium cum ducentis militibus in christum credentibus decollari. Tunc dixit ad beatam catherinam: Tu malefica quidam nos protrahis: ex duobus unum elige: aut maturius sacrificia deorum: aut capitali sententia plecteris. Cui beata catherina: Sum parata ad sustinendum omnia que pro nomine christi poteris inferre. Et sic ducta ante portam ad decollandum: deo gratias egit: et per invocantes ipsam in necessitatibus supplicavit. Veniens igitur vox de celo ipsam vocavit dicens: Veni dilecta mea: quod postulasti impetrasti: pro quibus oras salvi erunt. Et tunc spiculator eam decollavit: et lac de corpore eius per sanguine emanavit ad innuendum eius virginitatem. Ubi statim angeli accesserunt: et corpus beate virginis catherine ad montem synai deportaverunt: ubi adhuc oleum sacrum de corpore suo manare videtur: ubi multa beneficia infirmis impendunt prestante domino iesu. Unde merito beata virgo catherina invocatur. Legitur enim quod cum deberet decollari oravit ad deum: ut quicunque memoriam eius celebraret: in omnibus necessitatibus suis petitionis sue celerem obtineret effectum.

De dignitate
beate catherine

Ultimo ergo notandum: quod beata catherina apparuit gloriosa in quinque: scilicet in sapientia: eloquentia: constantia: eminentia dignitatis et mundicia castitatis. Unde quinque sunt que observare poteris: que ipsa servavit. Habuit enim abstinentiam bonorum seu rerum temporalium: quia parentibus ditissimis successit. Habuit opportunitatem: quia inter suos famulos versabatur. Habuit citatem iuvenilem: quia octodecim annorum fuit. Habuit etiam libertatem: quia libes

ra in palatio remansit. Habuit etiā pulchritudinē: erat em̄ speciosa valde. Uñ etiā beata virgo catharina magna dignitate fulget in celestibz. Nam sicuti quedā priuilegia fuerunt in aliquibus sanctis dum decederent: vt christi visitatio in Joanne euangelista: olei emanatio in sancto nicolaio: lacris effusio in beato paulo: sepulchri preparatio in sancto clemente: penitio nis exaudicio in sancta margaretha: Ita hec omnia fuerunt simul in sancta virgine catharina: que alijs singulariter et particulariter erant concessa. Uñ Catharina dicit a cata grece: qđ est vniuersale latine: et ruina: qđ vniuersalis ruina. quia omne edificium diaboli in ea corruit: edificium inquam cupiditatis nūc dāne per diuitiarū contemptū. Vel catharina dicitur quasi catenula. quia ipsa per opera sua catenā fecit per quā ad regna celorum ascendit. Ad que nos perducatur qui in celis sine fine viuunt et regnat deus eternus. Amen.

Interpretatio
Catherine.

¶ De sancto Andrea apostolo Sequentia.

Deus in tua virtute sanctus andreas gaudet et letatur eadem comitatus:

Piscatio tui nati ipse primū factus piscator populoꝝ: Firmidones idolatras diu fluctuagos rete cepit fidei.

Is legibus achaiam tuus deus victor illius subiugauit. Et tropheum christi tui fixit ibi bonū se ostentans militem.

Miraculis virtutibz doctrinis quecūq; quesita spolia tibi o rex attulit. Atq; suo cruore triumphū inscripsit titulos tui regum domine.

Istum crucis socium et regni credimus christi filiū tui atq; fraterculū. Nos igitur peccatis nostris grauati te deus poscimus: Ut illius qui tua semp sectatus p̄cepta tibi placet:

Nos intercessione tuearis in eternum.

¶ Hic auctor describit aliā sequentiā de festiuitate sancti Andree. In qua p̄mo alloquit dñm iesum: cōmēdando sanctū andrea p̄ virtutē et passionē eius: ad eū petitionē dirigēs hoc modo. ¶ Ordo. (O deus sanctus andreas). s. ap̄ls (gaudet). i. exultat (et letat). i. gratulat (in tua virtute). i. in magnificētia diuina (comitatus). i. secutus. s. te (eadē). s. virtute: qđ (ipse) sanctus

De sancto Andrea:

andreas est piscator. i. captor (populorum). i. gentium: et sanctus andreas est (factus piscatio). i. predicatio (tui nati). i. verbi incarnati. s. christi (et cepit). i. atque traxit (primum). i. primo et principaliter (rete). i. cum filis (fidei). i. sua predicatione (myrmidones). i. homines (idolatrias). i. infideles (fluctuantes). i. dubitantes in fide (dum). i. longo tempore antequam receperunt euangelium christi. Quare o deus omnipotens (is) sanctus andreas apostolus (subiugavit). i. subiecit (achaiam). i. provinciam et regionem sic dictam (tuis legibus). i. divinis preceptis: postquam fuit victor). i. superator (illius). s. regionis. Et beatus andreas (fixit). i. firmavit (trophaeum). i. victoriam (christi tui). i. filij dei (ostendens). i. monstrans (se). s. esse (ibi). i. in tali loco vel terra (bonum militem). i. forte agonistam. Rex scilicet christe sanctus andreas (attulit). i. tribuit (tibi). s. deo (quecumque). i. omnia (quesita spolia). i. acquisitas rapinas (miraculis). i. cum signis (et virtutibus). i. meritis ac bonis operibus (et doctrinis). i. predicationibus. Atque o domine rex regum sanctus andreas (inscripsit). i. insculpsit (suo cruce). i. sanguine (titulum). i. scripturam (tui triumphi). i. victoriae. Et ideo (nos credimus). i. confitemur (istum). i. sanctum andream (esse socium). i. sodalem (crucis) scilicet sancte: vel pene crucis (et regni). s. celestis (atque fraterculum). i. fratrem (christi filij tui). s. vni geniti. Quare nunc dirigis petitionem ad deum: ut meritis sancti andree nos defendat: dicens (Igitur nos). s. christianos (grauati). i. onerati (nostris peccatis). i. criminibus et delictis (poscimus). i. rogamus (te deum). s. omnipotentem (ut tuearis). i. defendas (nos). s. christianos (in eternum). i. eternaliter (intercessione). i. interuentu (illius) sancti andree (qui secretus est). i. secretus (sempiternus). i. omni tempore (tua precepta). i. mandata (que placent). i. acceptabilia sunt (tibi) scilicet christo domino nostro.

¶ Vocabula. Gaudere est intus letari aut foris. Sanctus andreas fuit primus a christo vocatus ad apostolatum. Comitatus participium a comitorum. i. imitorum. Myrmidones sunt quidam populi grecie. In nostro singulari dicitur myrmido i. curia. Hec est ciuitas capitalis achae: ut quidam volunt. Fluctu uagus et dubiosus: vagans in fluctibus et laborans in dubijs. Achaia est magna ciuitas grecie inter duo maria. s. egeum et ionium sita. Alio nomine peloponnesus et danaa: nunc morea vocatur. Figo is ere. fecit firmiter ponere.

Secretus a sectorum. i. sequor venit frequentatiuum. Tui pronomini primitiuum constructum cum nomine in diuersitate numerum secundum regulam grammaticalem. quod dicitur: Dei tui primitiuum prout constructum cum omni nomine in dissimili genere numero et casu. Tropheum est signum victoriae. Unde tropheum christi crux est. Triumphus est autem magnus honor: qui exhibetur victori reuertenti de bello. Titulus est index cuiusque operis: quod scribitur in statuis vel in principio libri. Ponit etiam pro monumento aut pro lapide aut ornamento. ¶ Horabilia. Scribit propheta in psalms.

Sermo de
b. Andrea.

Expositio
euange. de cap-
tura piscium.

Ps. Cadent in retiaculo eius peccatores. In quibus verbis beatus andreas commendat: cui post uocationem data est potestas ut caperet peccatores retiaculo fidei: et duceret eos ad portum salutis eterne. Unde beatus Gregorius dicit super euangelium. Ioan. xxi. Traherunt rete ad terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus: et cum tanti essent: non est scilicet rete. Ubi dicit beatus pontifex: quod duplex est captura. Prima fuit quando discipuli laborauerunt pro captura piscium in mari: et dominus apparuit eis ambulans super mare: et cum misissent rete in mari ex precepto domini: collegerunt multitudinem piscium: et rumpebat rete: nec exhibere. Piscatores isti sunt apostoli et predicatorum sancte fidei in ecclesia dei. Et precipue

sanctus andreas et frater eius simon petrus. quibus dictū est: Venite post me faciam vos fieri piscatores hoīum. Et dñs ambulans super mare fecit eius mortalitatē: qñ in finibus huius mundi ambulauit: adhuc pro homie moriturus. Et rete ruptū fuit: hoc est vetus doctrina et lex antiqua. que ex multitudine piscū rumpebat: et ex multitudine credētū cōfundebat. Sz dñs post resurrectionē apparuit discipulis suis stans in litore: quasi iam nobiscū in huius mundi perturbationibus nō sit. Ergo sup aquā nō ap paruit: sed super terrā. Et rete nō rumpebat: q: fides sancta iam credit: q a deo processit. Vodo dicūt in actibz apostolorz: Quod a deo est nō pote stis destruere. Vñ inter istos piscatores et sancte fidei predicatores: beatus andreas erat primus. ergo de ipso specialiter potest dici: Cadent in retia culo eius peccatores. Vñ iusti nō capiunt cū rete fidei: imo iaz capti sunt. Sed capiunt peccatores: vt in captura cū alijs piscibz fiant iusti. Vnde Andreas quīntupliciter interpretat. Primo quasi virilis: ab andros gres ce qd est virile latine. ipse em fuit virilis per constantiam in eius passione. Scdo interpretat decorus. Fuit em decorus per vite castitatem. Vñ dice bat populus: Egea redde nobis hominē iustū et sanctū. Tercio interpre tat sionidus. Floruit em per dei et proximi charitatē. Vñ scribit ibidem in eius passione: Non interficias hominē deo charum. Quarto interpretat pietatis parabola. Ipse em fuit et habuit parabolam pietatis et clemētie: Quare dicūt: Redde nobis hominē pium. Quinto interpretat quasi sur sum erectus ppter sui humilitatē: iuxta illud euangelij: Qui se humiliat exaltabitur. Vñ littera dicit: gaudet et letatur. Sanctus em andreas et alijs sancti in celo habent multiplicia gaudia. Primo ex parte anime. q: deum cōtemplando agnoscunt et cognoscunt: diligunt et diligēdo perficiunt. Et habent gaudia ex parte corporis quadrupliciter. scilicet corporis vilitatē: velo citatē: claritatē: et corporis impassibilitatē. De his sanctorz gaudijs dicit Bernardus: Merces sanctorz est tam magna q mensurari non potest. Est etiā tam preciosa q estimari non potest. Vnde beatus Agustinus di cit: Vbare quare istam vitam amplecti noluit: vbi vita sine morte: vbi iuuentus sine senectute: vbi lux sine tenebris: vbi leticia sine tristitia: vbi pax sine discordia: vbi voluptas sine iniuria: vbi regnum sine cōmutatio ne rē. Notandum secundo. Beatus apostolus Andreas dicitur piscat or: christi: qui christus existens piscator euz cū fratre suo Petro vocauit. Vnde legit in euangelio: Dominus vidit petrū et andrē retia mittentes in mari: et vocauit eos: et secuti sunt eum relicta retibz et nauē: et facti sunt piscatores populor: metaphorice loquendo. quia per suam sanctā predi cationē tanq per rete homines tanq pisces ad fidem christi cōuerterunt. Vñ christus dixit Petro: Ex hoc eris homines capiens. Antea jo q: be atus andreas vocatus erat a domino: audiuit quodā tempore beatum io annē baptistā predīcantē in deserto et dicentē: Ecce agnus dei: ecce q tol lit peccata mundi. Beatus andreas mirabat ex hoc: et opinionē iudeoruz vt esse auguratus quasi messias iam venisset: q: iudei aduentum messie expectauerūt. Sed quādo audiuit sanctū ioannē pdīcantē et cōfirmantē q: exultus esset in terris viuens: venit ad fratrem suū petrū dicens: Nos inuenimus messiam qui dicit. Et uerūt simul ad ioannē: vt sermonē eius

Andree iter/
pretatio.

De gaudijs
sanctorz.

Apli piscato
ers.

De sancto Andrea

De messia &
antichristo.

audirent & p'sentia christi viderent. Sed hoc tpe christus eos nō vocauit: qz tēpus eius nondū aduenit. Iudei autē expectant adhuc aduentū messie videlicet antichristi: quē ipsi credūt esse futurū in redēptione mundi. Ubi antichristus conabit decipere hoies quatuor modis. Primo p collidā p'sua sionē ex scripturis cōfirmare se esse messia in lege p'missum. Ubi & egem christi destruat: & suā statuet atq; eriget. Ubi ps. Lōit: tūc dñe legislator ē sup eos. i. antichristū. Ubi dicit glo. Antichristus in tēplo dei sedebit qñ deus: vt legem dei auferat. Scdo p miraculoz operationē. Ubi Paulus ad Thessa. Fecit signa vt ignē faceret de celo in terrā descendere. Glo. a: Ut aplis datus est spūscū in specie ignis: ita etiā ille dabit spūm mali gnū in specie ignis. Tercio p donoz largitionē. Ubi Daniel: Dabit enim potestātē in multis: & terrā diuiderē gratuite. Glo. Antichristus deceptis multa dabit: & terrā suo exercitui diuiderē. Quos em suo terrore subiugas re nō poterit: auaritia subiugabit. Quarto p tormentoz illationē. Ubi Daniel: Sup quē credi pōt: qz vniuersa vastabit. Et Grego. loquēs de anti christo ait: Robustus quippe interficiet: & eos qui mēte inuicti sunt corpo raliter perimet. Notandū tertio. Auctor in lra tātū primo vitā feci An dree: scdo eius passionē. De primo legit q b'us andreas fuit virilis tā in corpore q in animo. In corpore: qz habuit eandē longitudinē cū christo om niū viroz p'fectissimo. In animo: qz viriliter egit p'dicando vsq; ad mortē ostentans se militē christi. De ei' autē passionē legit: q achaiā regionē suis p'dicationib; & miraculis ad fidē p'uertit. In cuius partib; iacet quedā ci uitas noīe patras: quā p'cōsul egeas intrauit: & cepit credentes in christū cōpellere ad sacrificia idoloꝝ. Cui occurrens sanct' andreas dixit: Opor tet vt tu qui iudex hoim esse mervisti in terris: & iudicē tuū qui in celis est agnoscas: & agnitū colas: & colendo eū qui verus deus est: ab his que veri dei nō sunt animū reuocares. Cui dixit egeas: Tu es andreas q psuades hominib; supstitiosam sectā: quā romani principes nup exterminare iusse runt. Andreas r'ndit: Ego sum qui p'dico verbū veritatis dñm iesum chri stū. Romani autē principes nō cognouerūt: qz filius dei p salute hoim ven iens docuit ista idola nō esse deos: sed esse demonia falsa & pessima huma no generi inimica. Cui egeas: Ista supstitiosa & vana verba sunt: q dū p'dicaret vester iesus: iudei cū crucis patibulo affixerūt. Andreas respōdit: Et si tu scire velles mysteriū crucis: quā rōnabili charitate christus p no stra salute sponte suscepit. Egeas dixit: Quō tu dicis eum spōte passum: cū asserat esse traditus a suo discipulo: & a iudeis tentus? Andreas r'ndit: Ideo dixi sponte: qm cū ipso fui cū a discipulo suo traderet: dixitq; nobis q tradēdus esset & crucifigēdus p nra salute: & tertia die se surrecturū esse p'dixit. Egeas ait: Dico te prudentē illū hominē velle sectari: quocunq; pacto aut sponte aut inuite: in cruce tñ p'fiteris affixum. Cui Andreas: Non em pro sui reatus culpa: sed pro nostra salute crucis patibulū subire dignatus est: vt vnde mors oriebat inde vita resurgeret. Egeas respōdit: Ergo discipulus eius es: & dñs nostris immolare contemnis. Andreas di xit: Ego colo vñ deū dñm iesum crucifixū: & illi hostiā corporis mei imo labo. Cui Egeas: Ergo te sicut tuū deum crucifigam. R'ndit Andreas: Ego si crucis patibulū expauescere: crucis gloriā nō p'dicare. Tūc egeas

Vita sancti
Andree.

Pulchra d'is
ceptatio apli
& p'consulis.

iussit bo
ue crup
peperit
pedib;
populi
cōtra
Eōcē
perebat
facta en
cē ducit
sanguis
egrit p
di: in rex
ter dñi:
mira cul
crucifix
crucē: &
nā. Quā
parat. U
dicat: ma
crucifixū.
Ergo i
nos fra
ter meū
nūcupat
Ubi De
genuib;
victima.
alienā. &
actus sec
li relicti
tē: qz dñi
ris nocet
ret obed
rito ip'si
ojando

Bapti
uas

iussit beatū andrea ad crucifigendū duci. Qui dū videret crucē dixit: Sal
 ue crux p̄ciosa: ego gaudēs veniā ad te: vt tu me suscipias discipulū ei⁹ q̄
 pependit in te magister meus iesus christus. Qui dū crucifigeret expallis
 pedib⁹ sursum ⁊ manib⁹ deorsum: viduo pendebat viuēs in cruce: docens
 populū: ⁊ multa multa hoīm ad fidē christianā cōuertebat. Populus igit̄
 cōtra. Egea cōmotus ad ipm̄ p̄perauit: petēs sanctū andrea deponi: dicēs
 Cōcede nobis hominē iustū ⁊ piū. Sed scīus andreas intimis desiderijs
 p̄erebat vitā suā p̄ martyriū crucis terminare. Quod factū est: nā oratiōe
 facta emisit spiritū: ⁊ sic in dño requieuit. Cū igit̄ beatus Andreas ad cru
 cē duceret: ppl⁹ q̄ sequebat̄ clamauit voce magna dicēs: Innocēs huius
 sanguis sine causa damnat̄. Et quib⁹ omnib⁹ p̄z: q̄ ipse andreas viriliter
 egit in p̄dicando: q̄ p̄dicauit vsq; ad mortē: mortē autē crucis. Ergo bene
 d̄: in rextur: ostentans se bonū milite christi. Et inde beūs apl⁹ vocat̄ fra
 ter dñi: q̄ filius erat ei. nō silitudine maiestatis: sed in silitudine virtutū et
 miraculor. sanctā fidē p̄dicādo ⁊ crucis martyriū suscipiendo. Fuit enim
 crucifixus: q̄m nō eodē mō sicut christus. q̄ pependit erectis pedib⁹ in
 cruce: ⁊ vivebat ibidē p̄ duos dies docens populū p̄dicando fidē christia
 nā. Quare magnā gloriā credit̄ p̄ omnib⁹ obtinuisse: vt frater christi nūcu
 parēt. Vñ cōmendat beatū andreaū autor: noster maxime ex obediētia. cuz
 dicitur: secat⁹ p̄cepta. Nā obediētia est spontaneū p̄prie volūtatis sa
 crificiū. Vñ Bern. Vementore fratres q̄ p̄dit obediētiā: p̄didit vitam.
 Ergo in signū obediētie inclinato capite tradidit spiritū. Nec em̄ facit
 nos fratres dei. Vñ Barth. Quicūq; fecerit volūtate patris mei fra
 ter meus est. Quā obediētiā beūs andreas firmiter tenens frater christi
 nūcupat̄. Irē obediētia facit hominē excellentiorē ⁊ suis supiorib⁹ dilectū
 Vñ Deutero. Si audieris vocē dñi tui: faciet te dñs excellentiorē cūctis
 gentib⁹. Sic Grego. de vilitate obediētie ait: Melior est obediētia q̄
 victima. q̄ obediētia p̄p̄iā carnē offert patiēdo: victima igit̄ offert carnē
 alienā. Hoc beūs Andreas p̄pendēs ⁊ cōsiderans: nō cū tarditate nec co
 actus sed testinanter ⁊ spontance deo obediuit. iuxta illud Matth. Ac il
 li relictis reib⁹ ⁊ nauē cōtinue secuti sunt dñm. derelinquētes p̄p̄iā volun
 tē. q̄ dicit Macrobius q̄ p̄p̄iā volūtās displicet deo: placet diabolo: mul
 tis nocet. Et igit̄ beūs andreas p̄p̄iā voluntate relicta mandatis dei firmis
 ter obediuit. Quare eius oratio apud deū misericorditer exaudīt. Vñ me
 rito ipsum imploremus vt p̄ nobis intercedat: q̄ plus valet vnus sanctus
 orando q̄ multi pctōres.

De beati
 Andree.

Andreas fra
 ter dñi.

De obediē
 tia.

¶ Prosa ad honore diui Nicholai ep̄i.

Spirati dedit egros olei perfusio.
 Nicolaus naufragantū affuit presidio.
 Reuelatur a defunctis defunctus in biuiis:
 Baptisatur auri viso iudeus indicio.
 Das in mari mersum patri redditur cum filio.

De scō Nicolao epō.

Quod probat sanctum dei farris augmentatio.

Ergo laudes nicolao concinat hec concio.

Flam qui corde poscit illum propulsato vitio

Sospes resiliet.

Hoc canticū in honorē diuī Nicolai cōcinnat. In q̄ oñdit miracula virtute sancti Nicolai facta: incitando nos ad decantandū laudes eī: dicēs:

Ordo. (Perfusio). i. emanatio (olei). i. illius liquoris de sepulchro sancti Nicolai (dedit). i. reddit restituit vel dat (egros). i. infirmos (sospitati). i. primum sanitati. (Nicolaus). i. sanctus pontifex ille (affuit). i. p̄sens fuit (p̄sidio). i. auxilio (naufragantū). i. naufragiū patientiū (defunctus). i. mortuū (in bivio). i. in loco duplicis vie (releuat). i. suscitāt (a defunctis). i. mortuis. (Ius deus). i. infidelis (baptizat). i. fit christianus: et hoc (visio). i. cognito (indicio). i. signo et miraculo (auri) scz qđ repositū erat in baculo. (Ulas). i. cyphus (mersum). i. submersum vel p̄cipitatū (in mari). i. in pelago (reddidit). i. restituitur (cū filio). i. submerso (patri). i. suo. Et hoc fit p̄ gratiā sancti nicolai: (Q̄). i. quantū (augmentatio). i. augmentū vel copia (farris). i. frumenti (probat). i. manifestat (sanctū dei) scz beatū Nicolaum. Quare nos incitat ad honorandū sanctū virū dicēs (Ergo). i. p̄pter hoc (hec cōcio). i. cōgregatio populi christiani (cōcinat). i. decanet (ipsi). i. nicolao (laudes). i. p̄conia: (Nā) p̄ qđ ille (resiliet). i. gaudet vel euadet (sospes). i. sanus (qui poscit). i. inuocat (illū) sanctū Nicolai (corde) scz puro: et hoc (pulsato). i. expulsato et abiecto (vitio). i. peccō. q. d. qui sanctū nicolai deuore inuocauerūt: sani et puri euadent a peccatis eorū. **V**ocabula. Nicolaus dicitur a nicos grece qđ est virtus latine: et laos ppl̄s: quasi virtuosus in ppl̄o. Resiliet autē p̄ syncopā dicitur a resilio: qđ habet resilui in p̄terito. Et cōponit a re et salto verbo: qđ est salto. **N**otabilia. Notandū de miraculis b̄i Nicolai: qđ eorū tria numerant in textu. Quorū primū est illud. Fuit quidā diues nimis depauperatus: sic qđ oēs amici sui nō curauerūt eū: nullus em̄ sibi succurrere dignabatur. Sed quidā iudeus misericors sui accōmodauit sibi porcionē aurū: hac cōditione appositā: vt in die p̄fixo solueret cōmodatū. qđ maxime fuit ditatus p̄ aurū iudei. Terminō p̄o solutiōis adueniēte: iudeus suū aurū repetiit. Tunc cuius p̄dictus baculū p̄forauit: infundēs aurum p̄dere sibi cōcesso: ministrās iudeo baculū: ac iurans se aurū sibi reddidisse ac p̄solū iussē debitū plus qđ deberet: atq; iureiurādo affirmauit p̄ imaginē diuī Nicolai. Facto autē iuramēto debito: petiit sibi reddi baculū: iudeus fraudis ignarus sibi baculū restituit. Cōrigit p̄o vna diez qđ cuius iste exiret visita do agros suos: qđ multū delectabatur dormire: ponēs se in bivio: vbi duplex erat via: ponēs baculū suū iuxta se. Accidit autē qñdā aduenire aurigā cū curru pleno lapidibz: qđ p̄pter declinātē vie et descensuz curru retinere nō potuit. qđ cecidit supra cuiē dormientē interficiēdo hominē: et baculus frāgebatur. Quo facto aurū exiuit: atq; rumor ad urbē veniēs iudeū exire cōspulit aurū colligēdo quasi suū. Et rogauit beatū Nicolai vt mortuū suscitare dignaret. Quod et factū est. Exiit iudeus se fecit baptizari: ac fides

Miracula
b̄i Nicolai:

christi recepit viso miraculo. Secundū miraculū. Erat qdā ciuis abun-
dans nullum habēs filium tanq̃ legitimū z verū heredem cū vxore sua: z
libēter habuisset. Pro q̃ habēdo pmisit scō Nicolao aureū ciphū p̃ciosū
quē sibi parare fecit. Quo facto aurifaber dixit: q̃ nunq̃ vidisset ita curia-
lem cyphū: neq̃ ita decentē facere posset iterato. Cogitauit ciuis q̃ ciphū
apud se velleret: nō p̃soluens brō nicolao p̃missum debitū. Accidit
autē q̃ ciuis ille filiū obtinuit p̃cibz sancti nicolai: qui qñ creuit in virū des-
cuit cū patre suo semel transiret ex vxo: sicut pater p̃miserat scō ni-
colao. Eū autē essent sup mare: filiū bibit ex illo ciphō aureo: z fuit submer-
sus in mari. Et statim pater cogitauit h̃ p̃pter ciphū fore factū. Vñ post
q̃ ad litus puenisset: apud diuū Nicolai inuenit filiū suū viuēte ac cy-
phū in manu habēte. Tertiū miraculū. Erat qdā regio: grauata magna
fame. Eū rex misit famulos suos p̃ frugibz: q̃ venerūt in terrā sancti Nico-
lai cū frugibz. Et brūs nicolaus rogauit vt sibi modicū darēt frumētū: p̃
mittens eis q̃ tantū domū inuenire deberent. Vñ illi sibi cōfidētes dede-
runt quantū velleret. Qui venientes domū tantū imo z plus frumenti inue-
nerunt. Et illud fuit augmentatum intantū q̃ tota regio illi regis stabat
cōtenta: z ei supabundabat in abūdantia: meritis z p̃cibz beati Nicolai.

¶ In festo cōceptionis Marie Seq̃ntia.

Dies leta celebretur: in qua pia recenset marie conce-
ptio. Cuius laudes psequamur: qui tanto gratula-
mur dei beneficio.

Felix quidē est cōceptus p̃ quē mundus est adeptus sa-
lutis remedia. Hanc prophete predixerūt: patriarche recen-
serunt inspirante gracia.

Virga florē p̃ceptura: stella solē paritura hodie cōcipitur.
Flos de virga p̃cessur⁹: sol de stella nascitur⁹ ch̃s itelligit

O q̃ felix q̃ p̃clara mūdo grata: dō chara fuit hec p̃ceptio
Qua salute destituit⁹: redit p̃ spes salut⁹: lucet⁹ cedit gaudio

Virga iesse floruit: christū virgo genuit virgo mūdi dñā.
Nouo quidē ordine absq̃ viri semine patrē parit filia.

Nou⁹ or⁹ sic ordi⁹: nouo partu q̃ fulcit gr̃a spiraminis.
Noua sal⁹ dat salutē: p̃tus noua fert p̃tutē officio faminis.

Noua mat nouā plē: noua stella nouū solē: noua p̃fert gau-
dia. Noua p̃sus genita creatorē creatura: patrē parit filia.

In festo conceptionis

Admirandā nouitatē: nouā quoq; dignitatē dicat matris
castitatem filiū conceptio. Gaude virgo gratiosa: virgo flore
speciosa: mater prole gloriosa: plena pleno gaudio.

Tu spes certa miseroꝝ: vera mater orphanoꝝ: tu leuamē
oppressoꝝ: medicamen infirmoꝝ: omnibus es domina. Te
laudamus voce pari: laude digna singulari: vt errantes in
hoc mari nos in portu salutari sisat tua gratia. Amen.

¶ Ista seq̃ntia nouiter est cōposita ad laudē ⁊ gloriā beate virginis Ma-
rie q̃tū ad eius conceptionē. Quod quidē festū longis tēporib; fidelibus
in hoc mūdo fuit occultatū. Sed modo p̃ diuinā potentia signis ⁊ mira-
culis est reuelatū. In q̃ cantico ho: rat̃ populū ch̃stianū ad solennitatem
huius festi: dans causam huius solennitatis: cōmendando beatā virginē
p̃phetice de virtutib; suis: cū directione petitiōis. Dicens. ¶ Quidō.
(Dies celebres). i. colit̃ (leta). i. gaudiosa (in qua). f. die (receset). i. narrať vel
peragit (cōceptio). i. concreat̃ (pie). i. mansuere (marie) virginis ⁊ matris
dei (cuius). f. marie nos hoies (psequamur). i. psoluamus (laudes). i. hym-
nos ⁊ cantica (qui gratulamur). i. gaudemus (tanto beneficio). i. de tāto do-
no ⁊ munere (dei). f. oipotētis. (Quidē). i. certe (cōceptus). i. cōceptio (est fe-
lix). i. beata (p̃ quē). f. cōceptū (mundus). i. humanū genus (est adeptus). i. eē
quisiuit (remedia). i. medicinā (salutis). f. eterne. Nam (hanc). f. cōceptionē
vel mariā (p̃phete). i. vates (p̃dixerūt: ⁊ patriarche). i. antiqui patres (recesē-
runt). i. recitauerūt ⁊ meminerūt (inspirante gratia). f. spūsc̃i. Vñ nūc red-
dit causam quare hoc festū sit celebrandū. (Virga). f. aaron (cōceptura). i.
p̃creatura (flore). f. amigdalī. i. ch̃stū (⁊ stellā). f. maris (paritura). i. genitua
ra (solem). f. iusticie. i. ch̃stū (cōcipit̃). i. cōcreat̃ (hodie). i. in hac die. f. in vre
ro matris. Quoniā ille (flos p̃cessurus). i. egressurus (de virga). f. aaron (⁊
sol nasciturus). i. pariturus (de stellā). f. maris (intelligit̃). i. denotat̃ ⁊ desig-
nat̃. f. esse ch̃stus existēs flos campi ⁊ sol iusticie. ¶ Q̃ felix. i. q̃ beata
⁊ salutaris (q̃ p̃clara). i. splendida (hec cōceptio) scilz beate virginis marie
(fuit grata). i. p̃grata (mundo). i. habitantib; in mundo (⁊ chara). i. p̃ciosa
(deo). f. oipotētī (qua). i. cū qua (salute). i. felicitate (destitutis). i. desertis et
derelictis (redit̃). i. iterū venit (vere). i. veraciter (spes). i. speratio (salutis). f.
eterne (⁊ luctus). i. lamētatio p̃petua (cedit̃). i. locū dat ⁊ remouet (gaudio)
scz eterno. Quia (virga). i. virgulū (iesse) illius viri regis israel (floruit). i.
vignit̃ (⁊ virgo). f. maria castitate seruata existens (dñā). i. gubernat̃ (mū-
di). i. totius seculi (genuit̃). i. peperit (ch̃stū). i. iesum verū deū ⁊ hominem.
(Quidē) p̃ certo (filia). f. dei. i. mariā mater (peperit̃). i. generauit (patrē). i.
deum: vel (natū). i. filiū (nouo ordine). i. cōtra naturā (absq; semine viri). i. si-
ne virili cōiunctione: q; virū in cōcipiēdo non cognouit. Et sic dī mater ⁊
filia: ⁊ ch̃stus filius ⁊ pater. (Nouus ortus). i. noua natiuitas (ordit̃). i. in-
cipit̃ (sic). i. tali modo (nouo partu). i. noua generatione (qui). f. ortus (fulcit̃)

is. ornat & circūdat (gratia spiraminis). i. sancti pneumatis (z noua salus)
i. noua felicitas (dat salutē eternā). i. perpetuā beatitudinē (z virtus). i. fortis
tudo (fert). i. gerit (virtutē officio). i. ministerio vel beneficio (famulus). i. lo-
cutionis (z noua mater). i. noua parens (profert). i. dat z pcreat (nouā plē)
i. filiū (z noua stella) maris. i. (pfert). i. donat (nouū solē) scz christū (z pfert
noua gaudia. Nā noua creatura). i. virgo maria (genitura). i. paritura (ps
sus). i. omnino (creato: ē: z filia). i. nata (parit). i. peperit (patrē). i. deū z crea-
torē (q: cōceptio scz z natiuitas filij eius). i. iesu christi (dicat). i. testat (mas-
tris). i. beate virginis marie (castitatē). i. continentia ante partū in partu et
post partū: z etiā testat (admirandā nouitatē). i. mirabile magnū (z nouā di-
gnitatē). i. sanctitatē. (O grātiosa virgo). i. plena gratia (speciosa virgo). i.
pulcherrima virgo (flore). i. in filio (gloriosa mater) i. plena gloria z hono-
re (prole). i. in puero (plena). i. repleta (pleno gaudio). i. omni leticia (tu gau-
de). i. letare: qm̄ (tu es certa spes). i. fidelis (miserorū). i. pauper (vera mater)
i. genitrix (o: phanorū). i. pupilorū (tu es leuamen). i. auxilium (oppressorū). i.
depressorū (z medicamen). i. medela (infirmorū). i. languentū: tu (es dñā). i.
gubernatrix (omnibz). i. in omnibz: nos (laudamus). i. collaudamus (te) s. ma-
riā (pari). i. equali (voco: digna). i. cōdigna (speciali laude) scilz z gloria (ve-
tua gratia siltat). i. cōlocet (nos errantes). i. deuantes (in hoc mari). i. secu-
lo (in portu. s. saluari) z in littore salutis eterne. Amen. ¶ Vocabula.

Elebret verbū passiuū prime cōiugatiōis. Adeptus picipiū pteriti tē-
pons a verbo adipiscor. Quidē cōiunctio expletiva capis p certo. Nos
ius adiectiuū irregulariter cōparabile: nō vocē: sed significatione. q: sup-
latius eius aliud fecit q: suis positius z cōparatiuis. Singularis a
singulū ven. t. Vñ dicūt: quidā q: singuli singulorū sit pluralis numer⁹ huius
ius nois vnus. qd falsum est: q: vñ d: vnaqueq: res vna: z nō extendit se
ad plura. Immo singulus a um. reperit in pdicamentis. vbi dicūt: Singulū
eorū aut fecit substantiā zē. singulū. i. quodlibet. Porius nomē q:ri ordis
fecit litus. Vergi. Accigimus portū placidis comitanti bz curis zē.

¶ Notandū. Scribit in Lanticis canticorū: Que est ista q: pgreddt q:si au-
roza cōsurgens zē. Vñ fm̄ Aplm̄: Nos qui nascimur filij ire: q:si in tene-
bris pgreddimur. Sed beata virgo maria q: sanctificata in vtero credit: re-
cte quasi auroza pgreddt. Ipsa em̄ brā virgo gloriosa auroze cōparat ppter
quas dā ppuerates. Vñ brā virgo maria est finis z principium lucis: finis
veteris legis z principium tps gratie seu noue legis. Ipsa est auroza mediz-
ans inter noctē z diē. i. inter pctōres z filiū suū. Est mediatrix ipsos pctōs
res filio suo dilecto recōcilians gloriosis pētibz. Beata virgo etiā rutilat:
virtutū scintillas emittens: z charitate q:si igneo colore illuminata. Ipsa
etiā infrigidat gratie sue stillicidijs inferni ardo: ē: z virioz ac cōcupiscen-
tiarū estū cōtemperās. Lumen impetrat a sole: q: a filio suo vero sole ius
strie luminositate sortita est oim gratiaz. Ipsa fugat fures. i. vicia z pctā
q: thesaurū anime furant. Irē mundat aues. i. viros cōtēplatiuos: volātes
pennis virtutū ad laudandū filiū suū. Et excitat nocturnas aues. i. demo-
nes in fugā cōcurre: rēpiēdo nos de potestate tenebrarū. Modus autē
cōcipiendi qualiter brā virgo fuit p angelā parentibz nūciat: z a parētibz
infecundis miraculose cōcepta: dictum est. s. in seq̄ntia: Stirpe maria zē.

In festo cōceptionis

De cōceptio
ne Marie.

Et licet quidā reclamitent hoc festū nō esse celebrandū: qz dicūt beatam virginē esse cōceptā in pctō originali. Hoc tñ difficile est seruare. Debes em̄ pie credere q ipsa sit cōcepta sine omni originali pctō. qz corpus beate virginis in vtero matris p infusionē z vnionē sanctissime anie: virtu te spūscī cōsanctificatū z cōfirmatū est: ita q fomes peccati nequaq in eo potuit dñari. Et q ppter sanctissimā vnionē z infusionē scrīssime anie solenniter est hoc festū peragēdū: qz fuit initū nostre salutis. Per hāc em̄ cōceptionē mors deuincit z vita reparat. Quare beata virgo glorioza est a pphetis z patriarchis puīsa: qd prz in multis dictis pphetaz. vt dī Esa. Celū mibi sedes. i. vterus virginis erit mea requies. Sic conformiter dī de alijs dictis pphetaz: Dicit em̄ virga aaron z stella maris: vt sufficiēter diximus in sequētia hūc p̄clara. Norandū sēdo. Quidā vir secularis operi rusticali deditus z alijs mundanis studijs occupatus: q multis p̄as uis actibz fuit intentus: etiā dū terrā suā excoleret quantū poterat vicinis suis surripiebat: z metas suas transgrediēs terrā alioz furtiue sibi appro priauit z apposuit attrahendo. Hic tñ beatā virginē in mente habebat: z sepius eā deuote salutauit. Lū iste mozeret demones venerūt: eius animā rapere cupiētes. Affuerūt etiā angeli: qui cū pferrēt pauca eius bona opa ceperūt demones p̄traria mala pferre innumerabilia. Lūq exultātes diaboli putauerūt se vicisse: intulit vnus ex illis: q cū magna deuotione solici tus fuisset beatam virginem salutare. Diaboli audientes nomen virginis timuerunt valde: ne eozum cōturbatio augmētaret. Tunc accedēs beata virgo dixit ad defunctū: Vis demonū horribilitatē euadere: vis in mūdo diutius viuere? Qui se talia optare rñdit. Lū beata virgo: Promitte mi hi vt festū cōceptionis mee velis celebrare. Qui dixit se nescire diē huius festi. Lū brā virgo dixit: Tñ sabbatinis dieb memorā hui⁹ festi pagas: donec a sacerdotibz hoc festū fuerit manifestatū z celebratū. Legit em̄ i miraculis beate marie: q cōceptio eius hoc mō sumpsit exordū. Tpe nāz qz quo placuit diuine pietati angloz gentē de malis corrigere: gloriofissī mo Normannoꝝ duce Guilhelmo eandē patriā debellante ipsaz subegit Qui Guilhelmus rex angloz factus: virtute oīpotētis dei z ex industria sua dignitates z honores ecclie in melius reformauit. Lū pie intētionis operibz inuidens inimicus diabolus: tā familiarū fraudibz q extranearū incurfibz multoties conatus est eis obfistere successibz. Sed dño p̄tegēte ad nihilū deductus est malignus. Audiētes aut Dātj Angliā subiectā a Normānis grauit̄ indignati sunt suo q hereditario iure p̄uatiarma p̄ parant: classē aptant: vt eos aduēntes a data sibi diuinius patriā expel lant. Hoc expertus rex p̄udētissimus Guilhelmus: Elsinū quendā relis giosū abbatē Remetēsis cenobij cū quodā exercitu in datā transmissit: vt eius rei veritatē inquirat. At ille vir sagacis ingenij strēnue negociū re gis exequit. quo salubriter pacto ad angliā reuerti cupiēs mare ingredit̄. Et cū maximā partē p̄transierat: magnis surgētibz vētis horrida rēpestas velū cōmouit z vndas. fatigatis igit nautis nec vltra laborare potentibz: fractis remis: sumibz ruptis: cadentibz velis: spes salutis amittit̄. Lūq de salute corpoꝝ desperati: animaz curā solūmodo magnis clamoribz creato ri suo cōmēdarēt: z beatissimā dei genitricē mariā miseroꝝ refugij spem

Exemplū.

Exordū hui⁹
ius festiuitas
tis.

desperat
bicus vi
me. Qu
hoc per
se illud
trice de
rare vol
lū maris
lū. Prom
sti solē
rit: Et q
cembris
clo ecclia
cōceptio
dictis ill
angliā r
randū cer
rolū regis
puella va
gnis qua
sam dom
ginis die
rnt ei be
etor: z alia
formosior
di pcellit
vt faciā
celesti reg
cembris se
dictis bea
clauit: ac
ens: hoc fe
predicauit

D
laudere
Et lu
pora in
Quā

desperatoꝝ deuote inuocarent: ecce subito cōspiciūt quendā reuerēdissimū
bitus virū: pontificali infula decoratū: q̄si inter medias vndas natus p̄ris
me. Qui vocās ad se abbatē Elsinū his verbis cepit cōpellare: Vis inq̄
hoc periculū maris euadere: vis in patriā sanus redire? Lūq; ille cū fletu
se illud toro corde desiderare r̄nderet: tūc ille scias inquit me ad te a genī
trice dei maria quā inuocasti directū: et si dictis meis acquiescis et obtepe
rare volueris: sanus et incolumis euades tuis cū comitib; iminēs periculis
lū maris. Spondet se ilico in omnib; velle obedire: si hoc euaderet pericu
lū. Promitte mihi inquit et deo: q̄ diē cōceptionis et creationis matris chris
sti solēniter celebrabis et celebrandū p̄dicabis. At vir ille pudētissim⁹ dis
xit: Et q̄s erit dies in q̄ tale festū est celebrandū. Dixit ei: Sexto idus des
cembris hoc festū solennizandū tenebis. Et quo inq̄ abbas vtemur offi
cio ecclesiastico? Diminū inquit officiū q̄d d̄r in eius natiuitate dicit in ei⁹
cōceptione: exceptio q̄ nomē natiuitatis mutet in nomē cōceptionis. His
dictis ille disparuit: et citius sedata tēpestare abbas cū suis incolumis ad
angliā reuersus est: et q̄ viderat et audierat quib; potuit notificauit. Ro
randū tertio. Hec solennitas huius festiuitatis alibi declarat. *Un̄ tpe Ca*
rolī regis francoꝝ clericius quidā ordine leuita nubere volēs cū quadam
puella valde pulchra: quadā die recordatus est q̄ horas beate marie virg
ginis quas solitus fuit cantare nō dixisset: oēs hoies ab ecclia coegit: sp̄s
sam domi mitens ipse solus iuxta altare remansit. Lūq; horas beate vir
ginis diceret: et antiphonā Pulchra es et decora filia hierl̄m legeret: appa
ruit ei beata virgo dicēs: Si ego pulchra et decora suz: qd̄ est q̄ me dimic
rit: et aliā sponsam accipis: Nunq̄d ego sum pulchrior illa: nunq̄d ego suz
formosior: vidisti ne pulchriorē? Cui ille: Dūa mea claritas tua oēm mū
di p̄cellit pulchritudinē: tu es sup oēs choros angeloz eleuata: quid vis q̄
ut faciā? At illa: Si sponsam carnalē mei amore dimiseris: me sponsaz in
celesti regno habebis. et si cōceptionis mee festū annuatim sexto idus des
cembris solēniter celebraueris: me cū in regno filij mei eris coronat⁹. His
dictis beata virgo disparuit. Clericus p̄o domū rediēs oib; opib; abrenū
ciauit: et ad quandā religionē extra patriā p̄perauit: iugū p̄fessionis accipis
ens: hoc festū cōceptionis annuatim fideliter celebrauit: et alijs celebrandū
predicauit.

Aliis exēplis

¶ In dedicatione ecclesie Sequētia.

Dallat ecclesia mater illibata et virgo sine ruga
bonorem ecclesie.

Hec domus aule celestis probat particeps: In
laude regis celoz et ceremonijs.

Et lumine cōtinuo emulās ciuitatē sine tenebris: Et cor
pora in gremio confouens animaz que in celo viuunt.

Quā dextra protegat dei Ad laudem ipsius diu.

In dedicatione

**Hic nouā prolem gratia parturit secunda spiritus sc̄to. An-
geli ciues visitant hic suos: et corpus sumit iesu.**

**Fugiant vniuersa corporis nocua. Percunt peccatrices
anime crimina.**

Hic vox leticie personat. Hic pax et gaudia redundant.

Hac domo trinitati laus et gloria semper resultant.

¶ Hic describit aliud canticū: in quo generaliter oia cantica sequentiāz claudunt: et est de dedicatione tēpli. Et inter alia cōstituta cantica sc̄toz obtinet vltimū locū. qz hoc festū nō respicit determinatū tēpus anni: sed in diuersis locis sub diuersis tēporibz celebrat. In quo quidē cantico horat ppl̄s ad decantandas laudes in dedicatiōe tēploz: cōparando tēplū n̄m materiale ad tēplū siue ecclesiā curie celestis et patrie: describens virtutes et effectus tēploz nostrorū ex inhabitatione dei puenientiū. Dicens.

¶ Ordo. (Ecclesia). i. tota christianitas existēs (illibata). i. imaculata (mater et virgo). i. florida (sine ruga). i. plica vel malicia pctōz (psallat). i. decārat (honore). i. reuerentiā (hui⁹ ecclesie). i. materialis nouiter dedicate. (Hec domus). i. ecclesia materialis manufacta (pbat). i. approbat et laudat esse. i. fore (particeps). i. socia (in virtute aule celestis). i. regni celoz (in laude). i. in honore (regis celoz). i. omnipotētis dei (et ceremonijs). i. solēnitatibz factis cū candelis et luminibz. Et hec sc̄ta mater ecclesia (emulans). i. seq̄ns est (cōtinuo lumine). i. cōtinuis bonis operibz (cluitatē). i. ecclesiā triūphantē siue regnū celoz (sine tenebris). i. sine macula pctōz. (Et cōsonēs). i. defendēs (in gremio). i. cimiterio vel in custodia sua (co:pa). i. reliquias (animaz) sc̄z sanctaz (que). i. anime (viuūt). i. eternaliter (in celo) in celesti regno (quā) sc̄z ecclesiā materialē (dextera). i. potestas siue diuina maiestas dei omnipotētis (protegat). i. defendat (diu). i. longo tpe (ad laudē). i. ad honore (ipsi⁹) sc̄z dei omnipotētis. Un̄ nūc oñdit effectū nr̄e ecclesie ex diuina inhabitatione. dicens (Gratia) sc̄z dei (secunda). i. fructuosa vel fertilis (sp̄s sc̄to). i. paras elero (parturit). i. generat (hic). i. in isto tēplo (nouā prole). i. nouā filiā. i. per regenerationē baptismatis. (Angeli). i. exercitus angeloz (visitāt). i. custos diunt (hic). i. in isto tēplo (suos ciues). i. beatas anias vel fideles homies (et corpus iesu). i. sacramentū altaris. i. cōficiūt in tēplo (et sumit). i. a fidelibz (vniuersa nocua). i. nocua oia (corpis). i. humani (fugiūt). i. recedūt: sc̄z per ingressum tēpli (crimina). i. pctā (peccatricis anime). i. anie existētis in peccato (pereunt). i. amouent. i. p ingressum tēpli. (Hic). i. in illo tēplo illo (psallat). i. resonat (vox leticie). i. exultatiōis: hoc est p̄dicatio eterne vite. (Hic). i. in hoc tēplo (redundant). i. supfluunt (pax). i. diuina et cōsocietate et inestimabilia (gaudia. Hac domo). i. in hoc tēplo (resultat). i. exhibeat (trinitati). i. deo omnipotēti (semp). i. omni tpe (laus). i. honor (et gloria). i. summa reuerēcia. Amen. **¶ Vocabula.** Ecclesia grece: latine cētus vel cōcio d̄r ac cōgregatio. Hic ecclesia est multitudo fidelū: et ita capīt in p̄ncipio hui⁹ sc̄z quēre. Accipit etiā vulgo p tēplo: et sic ponit i fine primi versus. Illiba

rus dicit integer et incorruptus: adiectiuū a verbo libo: qđ fecit gusto. Inz de libatus. i. gustatus: et illibatus). i. nō p gustū et p aliquē sensum male cō cupiscētie corruptus. Ruga dicitur plicatio cutis in fronte. Item replicatio alicuius vestimēti. Inde rugosus. i. plenus rugis. Quidius: Inqz suo pte cio ruga semilis erat. Ceremonie sunt sacrificia. Inde ceremonari. i. sacrificare. Et fecant laudē q exhibet deo in ascensione thuris et candelaz. Parturio i. cupio parere: sed p pario sepe accipit. Hora. Parturiūt montes: nascet ridiculus mus. Unda est fluctus. Undare. i. fluere: et abundare. i. supfluere. Redundare. i. iterum vndare vel abundare. Emulans ab emulor venit: idē qđ sequor vel imitor. ¶ Notandū. Diuus Joānes euā gelista sic scribit primo ca. sue doctrine euāgelice: Magister vbi habitas? Et sunt verba vocatiōis aploz principalū. Quibz cū dictū esset vt sequerent dñm: statim de eius habitatiōe qsierūt. Vbi sciendū q multiplex est habitatio dei. Prima est in celestibz: siue in regno celoꝝ. Vñ ps. Ad te le uauis oculos meos qđ habitas in celis. Et pbs in lib. de celo et mūdo dicit: Quod aut sursum est: habitaculū deoꝝ est. Secūda habitatio dei fuit in tabernaculo veteris testamēti: qđ factū est in exitu filioꝝ israel de egypto: in quo credebatur inhabitare dñs. Nam in eleuatione centurij clamauerunt omnes: Exurgat deus: et dissipent inimici eius. Tercia habitatio dei fuit vterus virginis gloriose: vt Eccl. xxiij. Qui creauit me: regem in tabernaculo meo. Quare beata virgo templū deitatis appellat. Quarta habitatio est sanctuariū noui testamēti: scēcia dei in quo exerceat mysteriū sancte cōmuniōis: vt habeat memoria dñice passionis. Quinta habitatio est aia fidelis: quā dñs inhabitat p gratiā. Vñ Pau. ad Corin. iij. Tēplū dei sanctū est: qđ estis vos. Sed de his quinque habitationibz quartū habitaculū in hoc festo recolit. In quo agit rēpus renouationis: in quo tēplū materiale laudi dñice est cōsecratū. Et hec solennitas ex antiq tpe incōhabata est. Nam multiplex legit tabernaculū vel habitaculū: sicut dicit apostolus. Tabernaculū primū fuit in quo erant candelabra aurea et mēsa p positionis. Et huius tabernaculi auctor fuit melchisedech rex salem. Cū em abrahā reuerteret a sede acquisita victoria: cū magna solēnitate obtulit panē et vinū. Secundū tabernaculū fuit in quo arca erat veteris testamēti: que cōtinebat tabulā regis et vñā aureā cōtinentē magnā virgā aaron: q floruit: et habebat velamen: et cherubin illud obumbrabat. Et huius auctor erat moyses. Tertiū tabernaculū edificauit Salomō rex lapidibz sectis: scissis seu sculptis. Et ornauit illud intrinsecus auro mūdo. Et iudas machabeus renouauit. Et ornauit faciem templi coronis aureis: et edificauit altare dño. Et facta est leticia magna: et celebrauerūt edificatiōes et renouationes septē diebz. Ex q patet q oēs historie veteris testamēti erant qsi figure noui instrumēt. qz oia tabernacula impleta sunt in nostra scēa vniuersali ecclia: q materialiter cōstruit in terris: sed spūaliter in celis vniuers ex lapidibz: vt dicit Ioan. in Apoca. Vidi ciuitatē sanctā ierlm nouā descendēte de celo: a deo parata: sicut spōsa ornata viro suo. Ergo filij scēe ecclie digne colunt solēnitates et dedicationes domus dei: quā inhabitat dñs omnū. De quā dedicatione presens seqntia est cōposita. Notandū scđo. Cōgregatio fidelū dicitur mater illibata: qz parit filios incorruptibiles

De habitatiōe dei.

Tabernaculū multiplex.

In dedicatione eccle sie.

Pater illi:
bata z virgo
incorrupta.

Cōparatio
eccle ad ces
lum.

De baptis-
matis loco.

De tēplo san-
cto dei.

Ipsa em̄ obtrinet regnū cū lāpade ardente celū ingredit̄. Dicit em̄ virgo incorrupta. qz licet in p̄ncipio fuit modica z paruula soror nra: vbera non habēs q̄b lactaret filios gratie. sicut dicit glo. sup cantica canticor. Sed cū crescebat cōfortabat ambulās in timore dei z p̄solatiōe scrip̄tis. Quare hoc tēplū materiale cōparat̄ ad regnū celestis curie in tribz. Primo in exhibitiōe laudis. qz sicut angel̄ z sancti in aula celesti nunq̄ cessant laudare deū. sic nos in ecclesia nra debemus frequēter laudare dñm. Et ḡ dicit p̄pha in Ps. In ecclesijs b̄ndicite dño. Sc̄do cōparat̄ aule celesti p̄t̄ claritatē: qz cōstat qz celū cōtinet in se corpa lucida. s. stellas z planetas. De q̄ stella dicit cōmētor: Stella est densior pars orbis z firmamētū. Et in s̄i multitudinē hui⁹ ponimus in ecclesia nra lāpades ardētes z candelas. Tercio cōparat̄ aule celesti p̄pter receptionē alteri⁹ partis cōpositi. Nā cū hō morit̄: tunc tēplū celeste recipit formā. i. ipsam animā. Sed tēplū nostrū materiale recipit alterā partē. s. materiā: v̄puta corpus qd̄ in ecclesia v̄t cēmiterio qd̄ d̄i gremiū eccle sepelet. Et q̄uis auctor nō ponit hic plures ī lra cōparatiōes similitudinis: sunt tñ plures. Un̄ tēplū istud cōparat̄ aule celesti p̄pter p̄sentiā dei: qz semp deus p̄sentialiter est in regno celoz. Itēz p̄pter p̄figuratiōē factā in visione iacob: qñ vidit scalā z cacumen ei⁹ celū tangens: z vidit angelos ascendētes z descendētes p̄ eā: dixit: Vere iste locus sanctus est. Et q̄ infert qz nulla ecclesia materialis edificat̄: nisi loc⁹ iste specialiter fuerit a deo electus. z ḡ dicit Ps. Vix habitabo: qm̄ elegi eā. Itē qz tēplū nostrū est tanq̄ oratoriū: vbi misericordiā dei q̄rētes possumus inuenire. Un̄ in euāgē. Domus mea domus orationis vocabit̄: in ea oīs q̄ petit accipit: z qui q̄rit inuenit. Queramus ḡ dñm in hoc tēplo: vt eius misericordiā cōsequi mereamur. qz dicit Ps. Quia veritatē z misericordiā diligit deus: gratiā z gloriā dabit dñs. Et etiā ideo vt post frequentatiōē huius tēpli celestē patriā valeamus frequentare: vbi est summa pax z iocunditas infinita. Un̄ David: Quā dilecta tabernacula tua dñe v̄ritutū: cōcupiscit z deficit ania mea in atria dñi. Et alibi: Ecce q̄ bonū z q̄ iocundū habitare fratres in vnū. Horādū vltimo. Sacti patres statuerūt vt regnatio fidelīū: q̄ sit p̄ sanctū baptisma: fiat ī facie eccle qz in baptismo vetus homo exuit̄ z nouus induit̄. Sic ecclesia d̄i parere nouos filios sp̄sctō secundatos. Nā in cōsecratiōe eccle expellit̄ oīs potestas maligni sp̄s. qz principes inferni iubent̄ aperire portas suas: vt ingrediat̄ rex eterne glorie. Et sic angeli semp assistūt in ecclesia vt orationes fidelīū accipiant de ore hominū: z portent in cōspectu dei. Quare dicit Ps. In cōspectu angeloz p̄fallam tibi. Et alibi: Dirigatur dñe oratio mea ad te sicut incensum in cōspectu tuo. Rex em̄ glorie ingredit̄ tēplū istud qñ mysterialiter macratur: z offert̄ in oblatione deo patri in specie panis. De quo pane loquit̄ David: Et panis cor hominis confirmet. Itē in sancta ecclesia est remissio peccatorū: vt legit̄. iij. Regū. qz cū Salomon cōsummasset beneficiū tēpli sui: declinauit genua sua: z orauit ad dñm dicens: Dñe si conuersus fuerit populus: z orauerit in isto loco: tu exaudies in celo dñe: z p̄pitius esto ei. Un̄ tēplū dei vocatū est: vt in eo inuocetur nomen dñi: z peccata populi ex intercessiōe iesu christi remittant̄. Ergo causat̄ merito sancte trinitati laus z gloria sempiterna. Amen.

C
ccrina
Hui
rannid
Ethio
las ne
Ab
parile
Et v
sepatr
Et i
ctis d
I Post
git selli
mitatē pl
serō apl
rādo ipos
(sanctoz
oin: z rec
(clare sen
lis dñs v
suerudin
vel regnū
nā. i. p̄ r
ex b̄ qz d
de antio
tro (solū
sti). i. sub
gionē q̄
erbiopos
chriti
Tūc en
annes).

De apostolis. fo. CXVI

¶ De apostolis Sequentia.

Omare sanctorum senatus apostolorum: princeps orbis terrarum rectorum regnorum. Ecclesiarum mores et vitam moderare: Que per doctrinam tuam fideles sunt ubique.

Antiochus et remus concedunt tibi petre regni solium. Tyrannidem tu paulus alexandrinam inuastisti greciam.

Ethiopes horridos matthee agnelli vellere Qui maculas nesciat aliquas vestisti candido.

Thomas bartholomee iohannes philippe simon iacobique pariles: Andree thadee dei bellatores incliti.

Et vos oriens et occidens: immo teres mundi circulus se patres habere gaudet et expectat iudices.

Et idcirco mundus omnis laudes vobis: et honorem sanctis debitum supplex impendit.

¶ Postquam autor in precedentibus posuit cantica specialia: quorum quodlibet tamque festum speciale: hic modo ponit quedam cantica que respiciunt generaliter communiterque plurimum sanctorum. quorum primum est de communitate apostolorum. In quo commendat sanctos apostolos sub quadam inuocatione: declarans loca passionum eorum: enumerando ipsos apostolos. Dicit ergo sic. ¶ Ordo. (O) clare senatus. id est nobile consilium (sanctorum apostolorum). id est discipulorum. scilicet quod es (princeps orbis). id est circulator (terrarum). scilicet omnium (et rector). id est gubernator (regnum). id est prouinciarum. Vel sic: O christe que es (clare senatus sanctorum apostolorum). id est discipulorum (et princeps orbis terrarum). scilicet cum sis dominus vniuersorum (tu moderare). id est debite rege (vitam). id est statum (et mores). id est consuetudines (ecclesiarum). id est christifidelium ecclesiam dei representantium (que) ecclesie vel regna mundi (sunt ubique). id est in omni loco (fideles). id est fide tenentes (per tuam doctrinam). id est per tuam veram predicationem. Quare nunc fratres apostolos specialiter commendat ex hoc quod diuersimode missi sunt dicentes (O petre). id est apostole sancte (antiochus). id est populus de antiochia (et remus). id est gens romana (concedunt). id est admittunt et dant (tibi). id est petro (solium). id est sedem (regni). scilicet celestis et terrestris (et tu paulus). id est apostole dei (inuastisti). id est subintrasti et visitasti (tyrannidem). id est seueram (alexandri greciam). id est illam regionem que est pars grece. (O matthee). id est apostole (tu vestisti). id est induisti (horridos ethiopes). id est priuos indos (candido vellere). id est lucida doctrina (agnelli). id est christi (que) agnellus (nesciat). id est ignorat (aliquas maculas). id est aliquam peccata vestigia. Tunc enumerat alios apostolos dicentes (O thoma). id est didime (o bartholomee et iohannes). id est euangelista (o philippe et simon ac pariles iacobi). id est ambo iacobi:

De apostolis.

scz maior & minor frater dñi (o andrea & thadee). i. iuda (inclerti bellatores).
 i. maximi athlete & triumphatores (dei). s. omnipotētis. (En). i. ecce (omēs)
 .i. ppl's orientalis (& occidēs). i. ppl's occidentis (immo) p. certe (ceres circu
 lus). i. rotundos ambitus (mundi). i. orbis (gauder). i. letas (se vos habere). i.
 retinere (patres). i. patronos (&). i. etiā (expectat). s. vos (iudices). s. futuros i
 nouissimo die. (Et idcirco oīs mundus). i. christianitas (impendit). i. exbi
 bet (supplet). i. suppletur (vobis sanctis). s. apl's (laudes). i. honores & res
 uerentias (& debitū honore). i. opportuna laudē & gratia & actionē: ita em di
 gnū & iustū est fieri rē. ¶ Vocabula. Senatus est cōgregatio senatorū
 id est qđ vulgus dicit conciliū. Unde senator. i. aliqđ de senatu. Et est ses
 natus nomē quarti ordinis: significās dignitatē seniorū. Unde etiā senato
 rius adiectiuū. Moderari est regere: & iungit nunc datiuū nūc actō. Mo
 ra. Qui nō moderabit ire. Significat em debitū modū imponere. Antio
 chus fuit rex syrie: cuius filius noie Seleucus cōdidit in syria urbē antio
 chiā ex noie patris sui. Unde antiochus etiā dicit aliqđ de antiochia. Res
 mus erat frater Romuli: qui simul romā cōdiderūt. Et nō est nomē fluij
 vt quidā scripsit. Ethiops dicit aliqđ de ethiopia: & est cois generis. Ori
 ens & occidens fecant partes mundi & fines terre: nōia sunt locor: oīs ge
 neris. Tyrannus ponit hic p. regno: vt sit ordo & sensus: O paule tu inua
 sisti greciā alexandrinā tyranmide. i. regnū alexandri magni: qui prim⁹ res
 gnauit in tota grecia. ¶ Notandū. Scribit Esaiē. xij. Quā pulchri sūt
 supra montes pedes annūciantis bonū: p. dicantis salutē. In quib⁹ verbis
 sancti apli dupliciter cōmēdant. Primo ex eorū debita & gloriosa exaltati
 one. Scđo ex eorū fructifera missione in vniuersum orbē terre. Primū de
 clarat. Ipsi em electi sunt de mundo: vt eant in mundū: & multū fructū af
 ferant. Et exinde pulchri facti sunt: qz pulchritudo & decor indumentū eo
 rū. Et ridebit in die nouissimo. Ipsi em gloriosi exaltati sunt: qz positi sūt
 pra montē dei. Mons em dei mons pinguis: vt dicit Ps. id est oīm deli
 ciaz plenitudinē habens. Sed apli sunt positi supra montē dei: qsi mōtes
 coagulati. Vñ dicit Brego. in glo. sup illud Ps. Ipsi sunt mōtes coagulis
 lati: sup pingue montē christi in celestib⁹ edificati. Etiā quasi ciuitas: in
 qua viger optima politia ciuiū & fidelū. Vñ Lucas: Nō pōt ciuitas abs
 scōdi supra montē cōstituta. Quia lux eorū lucet corā hominib⁹. Deinde
 declarat secundū: qz pulchri sunt pedes dñi annūciantis bonū & p. dicantis
 salutē. Et bene dicunt pedes dñi. qz nō solū istos duodecim: sed etiā alios
 lxxij. discipulos qđ designauit: misit in omnē ciuitatē & regionē: quo ipse
 erat venturus. Etiā bene dicunt pedes dñi: nam in omnib⁹ secuti sunt viā
 rectā: & nō declinauerunt a semitis dñi. Vñ Ps. Pes em meus stetit i di
 recto rē. Et Ezechias: Pedes eorū pedes recti. Et ergo in laudē ipsorum
 ecclia canit istā sequenti ā. Vñ vocat numerū aploz senatū duplici rōne:
 Primo rōne dignitatis. Nā cōsules romani qui erant nobiliores & digno
 res appellabantur seniores: & cōgregatio eorū dicebatur senatus. Et isti fuerūt
 supremi iudices totius mundi. Sic etiā p. formier & apli: iuxta illud: Se
 debitis & vos sup sedes. xij. iudicantes duodecim tribu israhel. Scđo rōne
 numeri dicitur senatus apostolicus. Nam elegit eos vt essent duodecim: qz
 principales seniores etiā erant duodecim. Ergo etiā cōuenit eis hoc no

Sermo de
apostolis.

Apli pedes
dicunt.

Senat⁹ apo
stolicus.

men sena
stolos cō
martyrū
dignū q
crores p
p: qz seq
videam
sum dñi
p. dicant
brō aplō
sua mer
tū est cor
ba inania
verba vi
q. separa
vidisset
vros me
ens rex it
& docuit
re citra m
deuore eu
est p. chri
est. Vñ
piā. Sc
india ven
astaroth:
miras c
nulli pare
ciuitatē vi
astaroth a
ster sic cap
ra qua ba
lomeus:
struat oia
p. demo
poligā h
bor. xvj.
& intellig
ut ad dñi
rent beati
Astrog
cōuenit.
bilū red
excozari
lippus a
tue H

men senatus rōne numeri zc. Horādū scdo. In hac lra enumerādo apo-
stolos cōmēdar eos: qz edificauerūt ecclesiā dei p̄dicando: iuste viuēdoz
martyrū sustinendo. Et ex isto cōcludit qz digni sunt gloria z honore: qz
dignū qz oīs mundus impendat eis reuerentiā: qm̄ ipsos habuit tanq̄ res
ctiores principales. Et qz quorundā ap̄loz passiōes iam sunt recitate in p̄-
prijs seq̄ntijs: z ergo passiōes corz qz p̄rias sequēcias nō habēt breuiter
videamus. ¶ Un̄ beatus Thomas p̄ corā indiā p̄dicauit dñm nostrū iē-
sum christū nō solū sermonibz: sed z sequentijs signis cōfirmant illud qd
p̄dicauit. Un̄ quedā mulier nomie amigdala vxor: Larisi: accepta fide a
brō ap̄lo baptizata est. q̄ iacens in cubiculo orauit dñm vt veniā p̄ delictis
suis mereret. Veniens autē vir eius dixit: Cur tristis es: z quare cōturbas
tū est cor tuū? Scio em̄ qz ambulasti ad hominē magū: z audisti ab eo ver-
ba inania: relinque cogitationes istas: z epulemur simul. Cum autē mulier
verba viri nō aduertebat: sed cōstanter deū orauit: Larisius vir ei⁹ dolēs
qz separaret ab vxore sua: indutus vilibz vestimētis venit ad regē. Quē cū
vidisset rex ait: Que est causa vilitatis q̄ te circūdat? At ille: Quia p̄didī
vxorē meā p̄ hominē magū: qui populū regis nūc subuertere. Quod audi-
ens rex iratus p̄ra populū misit seruos suos ad beatū thomā: vbi sedebat
z docuit pplm̄: z interfecerūt euz gladio. Qui circa ciuitatē indam in mō-
te citra mare est sepultus: vbi corporaliter requiescit: omnibz peregrinis
deuote eū querentibz p̄ria manu corpus domini ministrans: vt p̄batū
est p̄ christifideles. ¶ Sed beatus Bartholomeus sicut i india passus
est. Un̄ ab historiographis tres indie describunt. Prima q̄ mittit ad ethio-
piā. Scda q̄ ad Hierolim. Tertia que finē mundi facit. Ad hanc tertiā
india venit br̄s Bartholomeus. Vbi ingressus templū in q̄ erat idolum
astaroth: ibi p̄mansit. Nā in hoc idolo erat demon qui dicebat se oēs infir-
mitates curare. Un̄ factū est: vt beato bartholomeo ibi manente idolum
nulli daret responsa: z nulli poterat subuenire. Tunc ppl̄s prexit in aliam
ciuitatē vbi colebat alius demon. s. berith: z interrogauit illū q̄re de⁹ corū
astaroth amplius nō daret eis responsa. Et r̄ndens berith dixit: De⁹ ves-
ter sic captiuatus est: vt neqz suspirare neqz loqui audeat vltra ex illa hos-
ra qua bartholomeus aduenit. Dicūt cultores idoli: Quis est iste bartho-
lomeus? R̄ndit demon: Amicus est dei omnipotētis: qui venit huc vt des-
truat oīa idola vestra. Dicunt ei: Da nobis signa vt cognoscām⁹ eū. Dis-
xit demon. Capillo nigro z crispo: caro candida: oculos grandes: barbā
prolixa habens z paucos canos: z vestis veste purpurea: induit pallio al-
bo: z xvj. anni sunt qz nunq̄ sordidant vestimēta eius: omnē linguā loq̄
z intelligit. His autē signis requisitus ap̄ls ab indis inuentus est: qz cōuer-
tit ad dñm. Quod percipēs rex Astroges misit seruos suos: vt vbi inueni-
rent beatū ap̄lm̄ vincitū illū p̄ducerēt ad eū. Qd cū fecissent: dixit ad eum
Astroges: Tu es q̄ auertisti fratrem meū. Cui ap̄lus: Ego nō auerti eū: sed
cōverti. Et cū hec diceret: nunciatū est regi qz deus suus cecidisset: z in ni-
bilū redactus esset. Tunc rex iratus iussit beatū ap̄lm̄ fustibz cedi z viuū
excoriari. Sic beatus bartholome⁹ feliciter migravit ad christū. ¶ P̄bis
lippus autē cū duobz annis p̄ sychia p̄dicaret: a paganis ad imolandū sta-
tue Martis cōpellebat. Tunc draco de statua exiit: z filiū pontificis ins-

Passio beati
Thome.

Beati Bar-
tholomei pas-
sio.

Beatus P̄bis
lippus ap̄l.

De apostolis.

refecit: duos tribunos simul cū illo exinxit. Et ait Philippus: Vbi credere: et statuā cōfringere: et crucē dñi adorare: tunc infirmi sanent: et mor tui resuscitabunt. Tunc hi q̄ cruciabant clamabāt: Sana nos: et hūc mar tē cōfringemus. Tūc philippus oēs curauit: et illis tribus mortuis impetra uit vitā. Et illo venit in asiā ad ciuitatē hieropolim: vbi p̄dicauit verbuz dei: et ibidē p̄ infideles ad instar magistri sui quē p̄dicauit crucifixus est: et iuxta eū duo filie eius: vna a dextris: alia a sinistris sepulte sunt. ¶ Sed

Simon: Ju das iudeus

Simon et Judas frater eius: qui et Thadeus nuncupati fuerunt fratres iacobi minoris: et filij marie cleophe. Quorū vnus. s. Judas in Desopotamia: Simon p̄o in egypto p̄dicauerunt. Deinde ambo in Persiā venerunt vbi duos magos. s. Saraen et Arphaxat inuenerunt multa signa facientes: quos bñi apli fugierunt ad ciuitatē aliam. Vbi p̄sifices idolorū venerunt: et eos p̄ra aplos cōcitauerunt: vt cū illuc venirēt eos interficerēt. Eū q̄ apli illic venissent: p̄dicati p̄sifices in eos irruerunt et eos crucidauerunt. In ip̄a aut̄ hora martyriū eorū tanta: fiebant fulgura: vt templū idolorū trifarie ins cenderet: et illi duo magi in carbonēs fauillū et cinerē ictu fulminis vertes bant. Tunc rex Abagoras q̄ ad fidē ch̄risti cōuersus est: corpa aplos ad vrbē suā trāstulit: et in eorū honorē ecclesiā mirē magnitudinis fabricauit.

Jacobi maio ris passio.

¶ Fr̄s br̄s Jacobus maior filius zebedei: frater iohannis euāgeliste: omne indiā et samariā p̄dicando visitauit. Accidit aut̄ quēdā magū hermogenē noie: discipulū suū philetū mittere ad eū: vt cōtra eū disputaret. Jacobus aut̄ scripturis sacris iesum esse filiū dei cōfirmauit: et statim philetū ad fis dē cōuertit. Tunc hermogenes p̄cepit demonibz vt beatū iacobū atqz philetū vinctos ducerēt ad eū. Veniētes aut̄ demones vbi iacobus orabat dixerunt iacobo: O ap̄le dei miserere nr̄i. Qui dixit: Quare venistis ad me. Dicit ei: Hermogenes misit nos vt te et philetū vinctos ad eū ducerem. Quibz dixit: In noie dei absoluat vos angelus: et reuertētes ad hermogenē eū nō ledendo ad me vinctū ducatis. Quō cū fecissent: br̄s iacobus dixit ei: Tu me ledere voluisti: sed ego te ledere nō permisi. Et sic eū ad fidem cōuertit. Postea abiathar p̄sifex repletus zelo: misit seruū suū: q̄ mitteret funē in collū beati apli: et p̄duceret eū ad preto: iū herodis. qui iussit eum decollari: et sic martyrio coronatus est. ¶ Sed beatus Jacobus minor: prius inter aplos missam celebravit: et p̄petuā virginitatē cōseruauit. Hic cū p̄dicaret: de gradu p̄cipitatus est. Postea p̄ longū tēpus vidētes iudei q̄ paulū nō possent occidere: qz dñs eum romā adire fecit: crudelitātē suā in beatū iacobū exercuerunt. quē lapidibz obruentes vbi vnus ex eis valis do ictu cerebrū eis excussit. Et tali martyrio migravit ad ch̄ristū. Sepul rus ibidē prope templū dei.

Jacobi mi noris passio.

De euangelistis Sequentia.

T

Simon

Qirc

uersitat

leoninā

For

ber doc

us: luc

ret reti

Form

descend

in figu

gis sul

Mar

fiat deo

bina ch

mine.

¶ Hic au

tem sanc

visionē

¶ Ord

ius). s. ple

loum(re

est sic vic

(ch̄risti). s.

num(ego

do demo

(Circa

gellis et

habētes

De euangelistis. Jo. CXVIII

Tercundare plebs fidelis: cuius pater est in celis: recolens ezechielis pconia. Est iohannes testis christi: scribens in apocalypsi: vere vidi: vere scripsi vera testimonia.

Circa thronum maiestatis cū spiritibz beatis quat tuor diuersitatis astant animalia. Formā primū aquilinā: et secundū leoninā: sed humanā et bouinā duo gerunt alia.

Forme formant figuraz formas euangelistaz: quoz imber doctrinaz stillat in ecclesia. Hi sunt marcus et mattheus: lucas et quem zebedeus pater misit tibi deus dum laxaret retia.

Formam viri dant mattheo: quia scripsit sic de deo: sicut descendit ab eo: quem plasmavit hominem. Lucas bos est in figura: vt premonstrat in scriptura: hostiaz agens iura legis sub velamine.

Marcus leo per desertum: clamans rugit in apertum: iter fiat deo certum: mundum cor a crimine. Sed iohannes alabina charitatis aquilina forma fertur in diuina puriori lumine.

Hic auctor describit aliā sequentiā: que cantat ob reuerentiā et dignitatem sanctoz euangelistaz. In qua hortat populū ad leticiam: declarādo visionē quā Ezechiel ppheta et sanctus Iohannes viderunt: exponēdo hāc visionē ad nostrā cognitionē: ponens in lra noia euāgelistaz. Ideo dicit:

Qdo. (O fidelis plebs). i. popule christiane (tu tunc dare). i. letare (cuius). s. plebis (pater). i. deus omnipotens (est). i. existit in celis. i. regno celorum (recolens). i. rememorās (preconia). i. prophetas (ezechielis prophetes) sic dicit: Nam (ioannes) scz euangelista (est testis). i. testimoniū perhibēs (christi). i. filij dei (scribens in apocalypsi). i. in tali libro diuinaz reuelationum (ego). s. iōānes (vidi vere). i. veraciter (et scripsi). i. exaravi litteris et mūdo demonstraui (vere). i. affirmative (vera testimonia). i. diuina mysteria. (Circa thronū). i. sedem (maiestatis) scz diuine (cū beatis spiritibz). i. cū angelis et sanctis (astant). i. p̄sentes stant (q̄tuor animalia). i. q̄tuor euāgeliste. s. habētes formā (diuersitatis). i. sunt diuersi in figuris. quia (primū). s. animal

De euangelistis.

(gerit formā aquilinā: et secundū). f. animal (habet leoninā). f. formā (sed in
duo alia). f. animalia (gerunt). i. habent (humanā) scz formā (et bouinā). i. ipse
filius hominis. Un nunc pone visiones iam diccas q̄tū ad nostrā cognitionē
inferens noīa euangelistaz: et dat rationē quare istis figuris figurant: di
cens (Forma figuraz). i. animalium (formant). i. signant (formas). i. figuras
euangelistaz (quoz). f. q̄tuor scribentū et cancellarioz (imber doctrinaz)
. i. diuina sapiētia (stillat). i. splenduit (in ecclia). i. in poplo christiano (o de
bi). f. euāgeliste (sunt). i. nominant (marcus mattheus lucas et c). p. et. f. illum
(quē). f. iohannē euangelistā (pater). f. eius iohannis (zebedeus) sic dictus (mā
sit). i. dedit tibi (dū laxaret). i. extenderet (retta). f. p. captura pisciū. Un nūc
pbat p̄portionē esse rātionabilē. Nam sacra scriptura (est dans). i. tribuens
mattheo huic euangeliste (formā). i. speciē (viri). i. hoīs: et hoc ideo (q̄ scri
psit). i. p̄dicauit (sic). i. taliter (de deo). i. de humanitate dei (sic). f. filius dei
(descendit). i. generabat (ab eo) scz patre omnipotēti (quē). f. hominē (plasti
cauit). i. fecit hominē esse. (Lucas) ille euāgelista (est bos). i. iumentū i sua
figura: qm̄ habet figurā bouis (vr). i. sicut (premonstrat). i. declarat (in scri
ptura). f. euangelica (tangens). i. declarans (iura). i. cōsuetudines (hostiaz)
. i. sacrificioz (sub velamine). i. figura (legis). i. veteris instrumētū. (Sed iohā
nes). f. euāgelista (fertur). i. dicit figuratus. f. (aquilina forma). i. sub forma
aquile (a diuina ala charitatis). i. a duplici vita splendēs. f. actiua et cōtēplati
ua (q̄ vidit puriori lumine). i. oculo clariori (in diuina). i. in diuinitatem.
(Marcus). f. euāgelista est figuratus (leo). i. ad modū leonis (et rugit). i. so
nat (clamans). i. p̄dicans (p. desertū). i. corū mundū (certū iter). i. viā rectam
(in apertū). i. publicū: vr scz manifestū fiat (deo). f. glorioso (cor). i. p̄positum
nostrū (sic mundū). i. purū et purgatū (a crimine). i. a peccō. ¶ **Glossula.**
Euangelistes vel ista. interpretat nūciator boni vel scriptor euangelij: sime
em̄ q̄tuor cancellarij testes veri dei. Incundus p. u. scribit: q̄ fit a verbo
inno: vr inquit Tullius. Hinc verbū incundo. i. facio incundū. Ergo in
cundor est passiuū: sed incundor est deponēs verbū. Apocalypsis grece
reuelatio latine interpretat: ab apo qd̄ est re: et calypso velo: q̄si reuelare.
Estq̄ liber sancti iohannis: quē in exilio scripsit de reuelationibz diuinis.
In quo etiā dicit de quattuor euangelistis: sicut vr Ezechiel p̄dixerat.
Omnia fere noīa animalū faciunt de se possessiuū in inus. vr bos bouin⁹
ab equis equinus: ab agnus agninus: a sus suinus. Quare aquilinus: leo
ninus: humanus et bouinus sunt noīa denotatiua adiectiua: derivata a no
minibz aquila leo homo et bos. Et de illis noibz in inus vltimus fuit noīa
in illis: vr bouillus suillus ouillus &c. Bos est animal sacrificijs aptum.
Et q̄ Lucas in initio sui euangelij scribit de sacrificijs: ideo p. bonē figu
ratur. Rugire est vociferari: et est p̄pū leonis. Et q̄ Marcus clamauit
de faciēda penitētia: ideo p. leonē fecit. Iohannes aquila d̄r: vel p̄pter alti
tudinē scriptoz: vel propter geminā charitatē qua excelluit: vel p̄pter ins
telligentie sue claritatē: q̄ aquila vider clarissime. Iter est nomen terrij
ordinis neutri generis: et fecit viam. ¶ **Notabilia.** Scribit Lucas in
euange. Vestis quidē multa &c. Illa verba bene cōueniūt euangelistis:
qui sunt tanq̄ operarij missi ad colligendū fructū messis. Quare d̄r: Ego
vos elegi: vr earis et fructū afferatis: et fructus vester maneat. In quibus

**Sermo de
euangelistis.**

verbis ei
dicit: De
dicit: op
Un
geliste
qua d̄r
testaban
deus in
pit et p
hierlm
collection
da euang
tionē: vr
sub breui
tionē eze
no maiest
a quille
ad hoc vr
lana. Igit
quoniam
suis p̄dic
gine p̄fec
officiū fi
credidit
ipsis tran
q̄ ipsa cū
nariuare
brō Perro
retroga
memoria
Perro in
uerz mule
sam celeb
sum p. ciu
lapides r
firmiter
sancta pa
cabat leu
discubuit
ster vester
est opus
iustosied
catorum
ctus Ioa
pectus di
ljs cōfē

verbis euangeliste dupl'r cōmendant. Primo ex cōstantia p'dicationis. cuz
 dicit: Vellis quidē multa. Sc'do cōmendant ex collectione frumenti. cū
 dicit: operari p'o pauci. De primo d'r in euāgē. Et misit eos ad p'dicandū
 Vñ Esa. Vos testes mei estis: dicit dñs. Vñ constantiā p'dicationis euā
 geliste confirmabant p' exhibitionē testimoniū: qz testabant idoneitatē. De
 qua d'r in actib' ap'loz: Nunc deus suscitauit: cuius nos testes sum'. Etā
 testabant veritatē. vñ in actib' apo. d'r: Nos sumus testes omnū que fecit
 deus in regione iudeoz: in inferno: in regione angeloz. Quanta fecit: d'r
 x'it z protulit: h'oz em testes sumus. Itē d'r in actib': Et eritis mihi testes i
 hierl'm z in omni iudea z samaria vsq; ad extremū. Sc'do cōmendant ex
 collectione fructū in dignitate meriti: qz vt apostoli missi sunt ad scriben
 dā euangelia. Vñ dicit B'ego. Electi sunt in christo ante mundi cōstitut
 ionē: vt essent sancti z immaculati in vita. Quare huius sequēte sententia
 sub breuit' verbis pōt sic sumi. Populus christianus debet letari ppter vi
 sionē ezechielis z scri' ioānis euāgē. Loco dār em in isto: q' viderūt i ch'zo
 no maiestatis quattuor: anialia q'tuor dispositiones z figuras habentia. s.
 aquile leonis hois z bouis. Vñ isti q'tuor euāgeliste sunt specialit' electi
 ad hoc vt euāgelia cōscriberēt. qz nullis alijs sanctis est hec dignitas col
 lata. Itē p' ordinē videndū est ex quib' z quō sunt electi. Vñ Lucas fuit
 syrus: natus ex antiochia: arte medicus. qz vt dicit Hierony. dño p'dicare
 suis p'dicationib' nō adhesit: sed post passionē christi ad fidē venit: vir ma
 gne p'fectionis z optime vite ad deū proximū z ad seipm: sicut quo ad suū
 officiū fuit sic. quare in figura quadrupedis bouis describit. Hic Lucas
 credit' fuisse socius Cleophe: quib' post resurrectionē christus apparuit:
 ipsis transeuntib' in emaus. Etā fuit familiaris beate virginis marie: sic
 q' ipsa cū certificauit de his q' sibi constabant. s. de angelica saluatione z
 natiuitate christi. Sed Marcus fuit leuitic' homo z sacerdos. Hic cū
 brō Petro romā profectus est. Et cū ibidē brūs petrus euangelii p'dica
 ret: rogauerūt fideles qui erant rome beatū Marcū: vt euangelii z beatā
 memoriā fidelib' cōscriberet. Postea p'o sc'us marcus missus est a beato
 Petro in Alexandriā: vbi ordinatus est i ep'm: z ibidē verbū dei diu p'dica
 uit: z multū populū ad fidē cōuertit. Cū aut in pascha brūs Marcus mis
 sam celebraret: cōuenerūt omnes pōtifices: z fune in ipsius collū missi ip
 sum p' ciuitatē traherant: ita vt carnes eius in terrā cadebant: z sanguine
 lapides rigabant. Postea in carcerē reuersus: vbi ab angelo cōfortat' vt
 firmiter in fide z cōstantia euāgelij pmaneret. Et ibidē spiritum emisit: z i
 sancta pace requieuit. Sed Mattheus fuit theolonus: qui prius vo
 cabat leui: Cuius domū iesus christus saluator mundi ingrediens secum
 discubuit. Quod videntes pharisei dixerūt ad discipulos: Quare magis
 ter vester manducat cū publicano. Qui hoc p'cipies dixit phariseis: Nō
 est opus medico bene habentib': sed male habentib'. q. d. Nō veni vocare
 iustos: sed p'ccatores. qz iusti spontanee cōueniūt ad punitū: sed oportet pec
 catores trahere. Post hoc iesus dixit ad oia: z secutus est dñm. Sed san
 ctus Ioannes fuit filius zebedei: z cōsobrin' iesu christi: q' in cena supra
 pectus dñi recubuit: z ibi celestia arcana cognouit: q' frequēter in euange
 lijs cōscripsit: Qui dū apud ephefum p'dicaret: a proconsule capis. qui eū

Euangeliste
testes christi.

De electione
euāgelistaz
De sancto
Luca.

De sancto
Marco.

De sancto
Mattheo.

De scro Jo
anne euāgeli
sta.

De euangelistis.

De figuris euangelistarum

ad euleum idolorum compellere conabatur. Quod facere nolens in carcerem missus est. Et iussu Domitiani cesaris romam ducitur. ubi in dolium feruentis olei missus est. ut patet in sequentia Verbum dei de deo etc. Notandum secundo Beatus Mattheus describitur in figura hominis: quod in suis euangelijis describitur incarnationem christi: qualiter deus homo factus est. Igitur forma humana est sibi deputata. Sed beatus Lucas depingit in forma bouis: quod ipse describit in suis euangelijis passionem christi: qualiter christus tanquam vitulus pro nobis oblatu est. Unde in passione eius tanquam ovis ad occisionem ductus est. Sed Marcus describitur in figura leonis: quod predicavit in mundo clamans contra peccatores tanquam leo rugiens: dicens: Expurgate vetus fermentum: et abijcite peram via de cordibus vestris: ut inhabitet vos christus. quod cor mundum est dei templum: iuxta dictum apostoli: Templum dei sanctum est: quod estis vos. Unde David: In templo sancto suo. id est in corde puro et imaculato. Sed sanctus Ioannes describitur in forma aquile: quod aquila est avis altissimi volatus: quam altissime et profundissime descripsit euangelia de omnipotentia et de divinitate dei: quod dixit: In principio erat verbum etc. Ideo convenit sibi dispositio aquile. Tunc resumit illud idem sub brevitate dicens: Mattheus in specie hominis describitur humanitatem et incarnationem iesu christi. Lucas describitur passionem christi in specie bouis: Sed Marcus describitur resurrectionem christi et extremum iudicium in specie leonis. quod extremum iudicium est horribile et tremendum. Sed beatus Ioannes describitur perpetuitatem divinitatis in specie aquile. Unde quod beatus Mattheus habuit faciem hominis: ratio est secundum Hieronymum. quod recte se habuit ad directionem: sic quod docuit quod christus homo natus est de pura virgine. Sed sanctus Ioannes habuit faciem aquile: quod ordinatur ad deum. nam per oculum eius intuetur arcana celestia. Unde dicitur secundum philosophum in naturalibus: quod aquila habet ita acutum visum quod sole irradiante aspiciat: et in alto volans pisces maris videt: et habet rostrum valde acutum. Etiam exusta a sole in fonte magno imperu se precipit: et senectute abijcit. Et ideo dicitur Psalmus. Renovabis sicut aquile iuventus tua. Sed Marcus habuit faciem leonis: quod catuli leonum tribus diebus mortui iacent: et rugitu leonis suscitantur. ut dicit philosophus de naturis animalium. Et illud bene praevenit marco: igitur etc. Sed Lucas habet figuram vituli: quod ratione ordinatus fuit ad suum officium. scripsit enim et implevit hoc quod alij euangeliste dimiserunt. Unde bos est animal morosum habens ungulas divisas. Sic beatus Lucas morose et discretè ministerium sibi traditum adimplevit. Unde istas causas confirmant versus isti. Est lucas vitulus: leo marcus: avisque iohannes. Est homo mattheus: quatuor: ista deus. Est homo nascendo: vitulus mortem patiundo. Est leo surgendo: volucris quoque summa petendo.

Quattuor describunt isti quadriformes actus christi et figurant ut audisti quisque sua formula. Natus homo declaratur: vitulus sacrificatur: leo mortem depredatur: et ascendit aquila.

Ecce forma bestialis: quam scriptura prophetalis notat:

sed ma
visua
platio.

Par
bis let
fons est
fidelibus
horum
cratis se
de sent

Contin
(Isti qua
adruptu
sicut an
(homo n
(vitulus
suscitatur
ascendit).
figuras ei
sione dicit
babilis fer
a. morifica
ne dicens:
volant ali
sicio sacre
dicit (sentu
a. dicit vi
vel ista an
uent (alis
(est discre
(et est equa
euangeliste
nem ad ch
gatur). a. b
(secundat
et in his san
scilicet bo
bui? fonn
a. sublimi

sed materialis est hec impositio. Currunt rotis: volant alis: visus lux est decretalis: rota sensus litteralis: ala contem-
platio.

Paradisus his rigat: viret: floret: secundat: his abundat: his letat quattuor fluminibus. Fons est christus: hi sunt riuus: fons est altus: hi proclinat: vt saporem fontis viui ministrent fidelibus.

Hortu riuo debriatis sitis crescat charitas: vt de fonte pi-
etatis satiemur plenius. Vox trahat nos doctrina vitioru
de sentina: sicq; ducat ad diuina ab imo superius.

¶ Continuando sermonem inchoatum ita psequitur intentum suum. ¶ Ordo.
(Isti quattuor). s. euangeliste (describunt). i. narrant (quadri-formes actus)
. i. quadruplices operationes (christi). i. filij dei (z figurant). i. representant (vt
. i. sicut (audisti). s. p. priora (quisquis). s. eorum sua formulā vlt figurā vel faciē
(homo natus). i. figura hois (declarat). i. exprimit incarnationē christi. Nam
(vitulus sacrificat). i. figura vituli indicat passionē christi (leo depdat). i.
suscitat mortē: hoc est figura leonis representat resurrectionē christi (z aquila
ascendit). i. forma aquile exprimit ascensionē christi iesu. Vñ nūc pbat has
figuras euangelistarū rōnabiliter assignatas: z cū hoc declarat quandā vi-
sionē dicēs (Ecce bestialis forma). i. p. bestias representata (quā). s. formā (ps
babilis scriptura) ezechielis pphete (notat). i. exprimit (sz in hec impositio)
. i. notificatio illoz signoz (est). i. existit (materialis). Vñ subiūgit aliā visio-
nē dicens: Euangeliste (currunt rotis). i. sup rotas in visione ezechielis (z
volant alis). s. suis: mā (lux decretalis). i. vetus testamentū vel mystica expo-
sitiō sacre scripture (est visus). s. eorum animaliu (z rota). s. q̄ apparuit (est). i.
dicat (sensus litteralis). i. sacre scripture (z ala). s. q̄ apparuit est (cōreplatio)
. i. dicat vita cōtemplatiua. Littera etiā aliter pōt exponi sic: Euangeliste
vel ista animalia (currunt). i. volant (rotis). i. in rota (z volant). i. circularit̄ mos
uent (alia). i. p. alas (z ista tota cōtemplatio). i. manifesta visio euangelistarū
(est discretalis visus). i. spūalis visionis: sic q̄ vnūq; videt vna figura:
(z est equalis gressus). i. vniformis pgressiōis. Quare ita ostendit quō sancti
euangeliste off. cū eis traditū deuote impleuerunt: z cū hoc dirigit penitus
nem ad christum dicens (Paradisus). s. celestis vel fides christiana (irrigat)
gatur). i. humectat (his). s. euangelistis (z viret). i. floret (crescit). i. germinat
(secundat). i. fructificat (z letatur). i. gaudet (his quattuor fluminib;). i. dos
eternis sanctoz euangelistarū. Nam (christus). i. iesus filius dei (est fons)
scilicet bonū suuorū (z hi) scilicet euangeliste quattuor: (sunt riuus). i. riuuli
bui⁹ fontis (z fons). i. christ⁹ (est altus). i. pfundus incōprehēbilis: vel alt⁹
. i. sublimis (z hi). s. riuus sancti euangeliste (sunt pcliui). i. capaces z inclinati

De euangelistis:

Forme euangelistarum sunt in christo.

De figuris euangelistarum.

(ut ministrent). i. q. tribuant (fidelibus). s. christianis (sapore). i. cognitione (ut in fontis). i. dei omnipotentis. q. (homo) s. euangelista (rius). i. doctrina (debrat). i. repletis (crescat). i. augeat (suis). i. appetitus et desiderium (charitatis). s. diuine (ut). i. q. (faciemur). i. repleamur (plenius). i. profundius et perfectius (de fonte). i. gratia (deitatis). i. diuinitatis (quorum). s. euangelistarum (doctrina). i. illuminatio (trahat). i. extrahat nos (de sentina). i. macula (vitiis). i. peccatorum (sic). i. tali modo (pducatur). s. nos christianos (ab imo). i. a presenti seculo (superius ad diuina). i. ad regna eterna celorum. ¶ Vocabula.

Christus habet predictas quatuor formas. Nam homo natus vitulus aut bos dicitur: quia imolatus est pro bonis. Leo dicitur: quia surrexit a mortuis: sicut leo canes suos fertur excitare. Aquila dicitur: christus in ascensione: quia ascendit altissimum. Quadris formis adiectiuum est a nomine quadrum. Quidam libri habent quatuor suam formulam. Tunc debet sic exponi (sua formula). i. dispositio (figurata). i. representat (quemque). i. quilibet eorum (ut audisti). i. sicut rationibus comprehensum precepisti. Bestialis a bestia dicitur ad modum eius viuens. Discretalis visus. i. discretio vel prudentia euangelistarum. Est lux. i. fecit per lucem quam per phera videbat apud hec animalia. Paradisus autem secundum diuersos inuenitur in diuersis generibus. Sed in masculino frequenter dicitur ille locus. a para quod est iuxta: et diuis amenitas. quia in paradiso sunt voluptates deliciarum. Quatuor autem sunt flumina egredientia ex fonte paradisi. s. phison nilus eufrates tigris. per que fecantur quatuor euangeliste rigantes totam dei ecclesiam. Virgo verbum neutrale secundi ordinis: id est quod floreo. Abundo sicut verbum neutrum est primi ordinis: fecit quasi satis habeo. Superius autem aduerbum est loci vel comparandi. et dicitur a supra. Sentina dicitur: fossa circumvallata: vel melius aqua fetida in fundo nauis: aut locus in quo fluit aqua nauis. Bernar. Sentina omnium malorum est auaricia. Debiare id est quod inebriare vel implere. Sed aliqui textus habent: hominum fonte debibatis. Tunc debet sic exponi: Bibatis. i. gustetis. riuos. i. doctrinas: hominum. s. euangelistarum. Sed melius est ut diximus. ¶ Notandum qualiter scriptura prophetarum est manifestata per figuras quatuor animalium irrationalium. Intellege quod iste quatuor figuras re non sunt in euangelistis naturaliter: vel secundum cursum nature eis connexa. quia ut sic tunc essent monstra. Sed iste figure sunt eis appropriata secundum proportionem materie. De quibus materiis scripserunt euangelia. quia Mattheus scripsit de natiuitate christi: et habet figuram hominis. Lucas de passione eius: et habet figuram bouis. Marcus de resurrectione christi: et habet figuram leonis. Ioannes de ascensione christi: et habet figuram aquile. Vnde legitur in Apocalypsi: quia hec quatuor animalia habuerunt alas: et dispositio eorum erat quasi rota in medio rote: et vnusquodque ibat ante faciem suam: et cum ambularet ambulabatur simul ut rote. Vnde de isto dicit beatus Hieronymus in glo. Ezechielis: quia quodlibet animalium habuit quatuor facies et quatuor pennas. Et has possumus intelligere oportet nos imaginare aliquid animal habens caput quadratum. Et in qualibet superficie oportet imaginari vnam figuram: ex parte anteriori faciem hominis: ad dexteram faciem leonis: ad sinistram faciem bouis: a parte posteriori faciem aquile. Igitur dicit beatus Gregorius. Facies hominis et facies leonis a dextris ipsorum: facies pro vituli et aquile a sinistris ipsorum quatuor. Licet quodlibet habuit quatuor facies: tamen per excellentiam eius

libet euangeliste est vna facies attributa fm exigentiā materie de qua scri-
psit euangelii. Et sic habet q̄ cōtemplatio ipsoꝝ sit equalis: ⁊ quodlibet
eoz his q̄tuor figuris describit. Notandū sc̄do. Mūndus cōparat pa-
radiso ppter quandā similitudinē. q̄ ex paradiso ortū est primū peccatū ⁊
prima mandati transgressio: sic q̄ ibi facta est mūdi damnatio: ⁊ totus mū-
dus peccis est plenus. Et flumini qui egredit de paradiso diuidit in quatuor
euos: sicut mūndus diuidit in q̄tuor regiones. scilicet: orientale: occidentalē: au-
stralē ⁊ septentrionalē. Et ergo mūndus cōparat paradiso. Un̄ autō ap-
pellat euangelistas riuos ppter similitudinē. q̄ sicut totus mūndus irrigat q̄
tuo: fluminibz de paradiso emanātibz: sic tot⁹ mūndus inebriat ⁊ informat
doctrinis q̄tuor euāgelistaz. Et ideo Ps. dicit: Riuos eius inebriās ⁊c.
Quoz riuoz fons est christus. De quo dicit in euange. Qui biberit aquā
quā ego do. i. qui audierit meā doctrinā p euangelistas traditā: fiet in eo
fons aque vite ⁊c.

*Cōparatio
mundi ad pa-
radisum.*

¶ De martyribz Sequentia.

O Beata beatoꝝ martyrum solennia. O deuote reco-
lenda victoꝝ certamina.

Digni dignis fulgent signis: ⁊ florent virtutibz.
Illos semper cōdecenter veneremur laudibus.

Hide voto corde toto adhaeserūt domino. Et inuicti sunt
adducti atroci martyrio.

Carcerati trucidati pertulerunt plurima: Igne lesi: ferro
cessi tormentoꝝ genera.

Dum sic torti cedunt morti carnis per interitum: vt electi
sunt adepti beatoꝝ premia.

Per contemptū mundanoꝝ ⁊ per bella fortia meruerūt
angeloz victoꝝ consortia.

Ergo facti coheredes christo in celestibus: Apud ipsum
vota nostra promouete precibus.

Ut post finem huius vite ⁊ post trāsitoria In perenni me-
reamur exultare gloria.

¶ Ista est sequētia tertia de cōmuni sanctoꝝ. In qua autō tangit solenni-
tatē omniū sanctoꝝ martyꝝ in generali. Nā exclamādo extollit solēnitatē
eoz: reddēs causam debue solēnitatis. Un̄ eos inuocat ad intercedēdū

De martyribus.

p nobis. **Dicēs.** ¶ **Ordo.** (O beata solennia). i. magne solennitates (beatorum martyrum). i. christi domini (o certamina). i. pugne (victorum). i. sanctorum martyrum (recolenda). i. veneranda (deuote). i. humiliter. s. a populo christiano. Nam (digni). i. martyres (fulgent). i. resplendent (dignis signis). i. miraculis (et florant). i. splendent (virtutibus). Quare nos (veneremur). i. honoramus (semper). i. omni tempore (condecet). i. honoranter et venerabiliter (illos). i. martyres (lausdignos). i. canticis et gratiarum actionibus. Unum nunc reddit causam quare sancti martyres sunt extollendi laudibus dicens: Sancti martyres (adheserunt). i. affixerunt (domino). i. iesu christo (fide). i. in confessione fidei (voto). i. in promissione (et toto corde). i. intentione (inuiti). i. insuperabiles: et (sunt addicti). i. adiudicati (atroci martyrio). i. crudeli tormento (et sancti martyres carcerati). i. carere inclusi (trucidati). i. puniti (et lesi). i. perusti (igne). i. flamma (et celi). i. percussis (ferro). i. gladiis (perculsi). i. sustinuerunt (plurima genera). i. varias penas (tormentorum). i. terribiliu instrumentorum penaliu. (Unde). i. quoniam sancti martyres (sic tori). i. punit. cedunt. i. cedunt (morti). i. temporali (per interitum). i. mortem (carnis). i. vite temporalis (Utrum). i. sicut (electi). i. predestinati a deo (sunt adepti). i. acquisierunt (premia). i. mercedem (beatorum). i. regna celorum (per correptionem). i. spirituum (mundanorum). i. temporalium (et per fortia). i. virilia bella (victores). i. superatores (confortia). i. societates (angelorum). i. ciuium celestium (meruerunt). Ideo hic inuocamus sanctos martyres ut intercedant pro nobis: dicens (Ergo) sancti martyres (coheredes). i. sunt in hereditate participes (christo). i. filio dei (in celestibus). i. in regno celorum (vos promouete). i. dirigite (vota nostra). i. desideria (spirituum). i. orationibus vestris (apud deum). i. omnipotentem (verum). i. quatenus (post finem). i. terminum (huius vite). i. temporalis (et post transitoria). i. res mutabiles huius mundi (mereamur). i. digni simus (exultare). i. cogaudere (in perenni gloria) in vita eterna. ¶ **Glocabula.** Beatus dicitur qui omnia habet: ergo nemo in hoc mundo beatus. Martyr nomen grecum: quod latine testis interpretatur. Addicere est adiudicare: verum. s. in sequentia Petre summe. Inde addictus precipue preteritis temporibus a passiuo addicor: id est quod adiudicatus. Torus participium preteriti temporis: a passiuo verbo toror. Atrox. i. crudelis. Atrocitas. i. crudelitas. Cedunt morti. i. moriuntur. Non cedimus illi a quo separamur vel superamur: ergo cedunt morti qui separantur vel superantur a morte. Contemptus est contemnendi actio. Perennis vel perennus. i. perpetuus: quasi per annos. et sic scribit sine huius aspiratione etc. ¶ **Notandum.** Scribit Zacharias. i. Moriamur in simplicitate nostra: et testis est nobis deus: quoniam iniuste perdidistis nos. Ista sunt verba filiorum israel ad Antiochum: qui post mortem alexandri magni vocabatur macedo: quia prius regnavit in grecia. Et diuulsi regnum suum. xij. pueris eius: quod omnes imposuerunt sibi diademata: et multiplicata sunt multa mala in terris. Et surrexit in terra radix peccati filius antiochi: qui erat obsecrator: et grauiter tribulauit populum dei. Et surrexit dux populi filius antiochi: et congregauit populum magnu. Sed antiochus inuasit filios israel in die sabbati. Sed ipsi negauerunt preliu: ne pollueretur dies sabbati. dicentes: Moriamur in simplicitate. Et hoc fuit plagus mortis sanctorum martyrum: qui innocenter occisi ad gaudia celestia transferuntur. Unum in verbis predicis sancti martyres dupliciter commendant. Primo ratione patientie. cum dicitur: Moriamur etc. Secundo ratione innocentie. cum dicitur: testis est nobis deus. Primum declaratum in omnibus tribus

De antiocho
macedone.

Sermo de
martyribus.

lationibus erant patientes et insidias fortiter sustinentes. Unde in lib. Sap. dicitur: Coram hominibus tormenta passi sunt: deus tentauit illos. Et alibi: Beatus vir qui suffert tentationem. Tentatio enim patientiam operatur: patientia pro opere bonum. quod opus est meritorum eterne vite: quoniam ante iustorum in manu dei sunt: Deinde declarat secundam. Nam vox sanctorum martyrum quidie clamat ad dominum: p[ro] vindicta suorum inimicorum. Unde in Apocalypsi. Audi sub ara dei voces occisorum clamantium: Domine quare non defendis sanguinem nostrum? Et acceperunt diuinum responsum: Adhuc sustinere modicum tempus: donec impleatur numerus fructuum vestrorum. Unde Ps. Vindica domine sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est. Sed ex isto videtur quod sancti dei sunt iniusti et legis transgressores: quia petunt vindictam. Nam dicitur in euangelio. Matth.orate prosequentibus vos et calumiantibus. Dicendum quod sancti non petunt vindictam malicie: sed rogant deum pro vindicta gratie: ut cognoscant se deliquisse in amicos dei: ut peruertant ad dominum: penitentiam agant pro delictis. Et quia sancti martyres hac duplici virtute fulgent. scilicet patientia et innocentia: merito cum dignis laudibus extolluntur. Unde dicunt victores: non quod vicerunt suos aduersarios eos interficiendo: sed virtutibus transcendendo. Quis enim corporaliter mortui sunt: nisi spiritualiter viuificantur. Et hoc declarat dupliciter. scilicet ethice et theologicice. Ethice sic. dicitur primo ethicorum: Melius est mori quam facere contra bonum virtutis. Unde Horatius merus laudat quandam puerum morti libere subeuntem: ne indigna a suis natalibus sustineret aut pateret. Et ergo sancti martyres mortui sunt: et ad vitam translati: quia oculis insipientium visi sunt mortui: auctores sunt in pace. Theologicice sic declarat. quia dicit euangelium: Nolite timere eum qui potest corpus occidere: sed timere eum qui corpus et animam habet mittere in gehennam. Necessarium est enim ut vitam eternam mors perueniat. Unde in euangelio. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Horandum secundo. Ad felicitatem cuiuslibet hominis requiritur fides. Unde Apostolus. Fratres nolite iugum ducere cum infidelibus. Ex quo vult quod fidelitas et infidelitas distinguuntur: sicut deus et diabolus. Fides enim multa operatur. Nam fides motus transfert: ut dicit marcus in euangelio. Item apostolus ad Hebr. multos de patribus nostris enumerat qui per fidem vicerunt regna: operati sunt iustitiam: adepti sunt reprobationem. Deinde per votum intelligit spiritus: qui summe necessaria est. Nam desperatio est maxima causa interitus: sed bona spes non permittit confusionem. Unde Ps. In te domine speraui: non confundar in eternum. Et alibi: In te sperauerunt: et non sunt confusi. Sed per cor dat intelligere charitas: qui est in corde puro. et est summe necessaria: quia sine charitate nullum opus ad effectum perducitur. Unde apostolus. Si linguis hominum loquar et angelorum: si omnem substantiam meam do pauperibus et charitatem autem non habueris factus sum sicut es sonans aut cymbalum tinniens. Horandum tertio: quod auctor enumerat plura genera tormentorum: quod non debet intelligi vni martyrum accidisse: sed diuersis diuersimode. ut de apostolis. Nam alij sectarum cruciati: alij persecutione gladii mortui sunt et cetera. Sed in his oes perueniunt: quia oes testimonio sunt probati. Unde impossibile est quod homo in hac vita antequam habeat dilectionem ad futuram gloriam per passionem corporales trahatur. quia caro frequenter percipit aduersus spiritum: et homini passionem facit hominem morti cedere: ne caro patiat interitum. Sed ad resistendum homini percipiscens requiritur spiritus fortitudinis: quo homo confortatur: ne corporales passionem timeat pro eterna gloria acquirenda et cetera.

Arguit.

Vindicta duplex.

De fidei

De spei

De charitate.

De martyrio et passione sanctorum.

De confessoribus.

Martyres Notandū quarto. Sancti martyres maxime dicuntur coheredes christi. **funt heredes christi.** Nā hereditas christi p martyriū acquirit: iuxta qd dicit Petrus apłus: Christus passus est p nobis: nobis relinquēs exemplū vt sequamur vestigia eius: qui peccatū nō fecit: nec dolus inuēus est in ore eius. Vñ Apłs ad Corin. Sicut fuimus socij passionū: sic z erim⁹ socij cōsolationū. Sic idē ad Roma. ait: Vos estis dei filij: ergo z heredes. et si heredes: g celestis regni participes. Quare dignū est vt eos imploremus: quatin⁹ ipsi vltimus p nobis ad deū intercedant: z impetrēt nobis eternā vitā post istā. **De corpore glorificato.** Nā nullus hoim corporaliter pōt intrare regnū celoz: nisi corpe glorificato post mortē tēporalē. Ratio est. q: corpus terrestre z mortale nō pōt glorie celesti coequari: cū ipsa sit sempiterna: z ergo indiget glorificatione. Quā nobis det deus benedictus in secula. Amen.

De confessorib⁹ Sequentia.

D laudes saluatoris mēs incitet humilis. **S**en
riat hunc diem iusta de causa celebrē. **G**audet z
sele sic pia vota promere.

Hodie celoz secreta petūt lux pontificiū: vel confessorum.
Iugiter in choro sanctorū splendens vt sidus aureum.

Et gaudiū angelis factū est ex aduentu comparis. **F**uisse
quē angelum domini constat exercitū.

Qui cuiq; suam tritici dans mensurā: **A**d fidei caulas cō
gregans ouiculas lupi prēcidit insidias.

Hidelis z prudens: credita distribuens: sic dedit ad men
sam domini pecuniā: vt dignam faceret vsuram.

Beatus hic seruus: quē cū venerit dñs ita inuenerit pro
datum in terra: sup omnia statuet illū in patria.

Ad tanti patris gloriā celebrandā clerus cōcinat lan
dē dignā: z populus letis respondeat vocibus.

Dicamus omnes cernui tanto patriū gat se suo grex pa
storū: z precib⁹ fufisq; lachrymis clamemus.

Pastor bone miserere ecclesie: tuisq; precib⁹ refoue. **C**ōfer
opem plebi tue: pces intēde: z pio iuuamine maculas dilue.

In v
bona

Illu
ria: pue
populi
z dans
(Zumi
i. ad bon
(hunc die
bim). i. c
modos
tiones.
ania me
fecoz
i. hodie
i. ppter
(vi). i. sic
(factū est
ui focij
rificē: ex
est: dan
tionem
ad ouic
citas: lu
tribuens
posuit (p
uersionē
gnaz). i. i
(quem). i.
limo dle
(probatū
(illum).
(chorus
(concin
dam). i.
(z popu
bus). i. d
re debet
grex). i. p
clamen
(z fufis
foz: su
as: tuis
pno el

De confessoribus: Fo. CXXXIII

In via nos adiuna: colloca in patria: redde que speramus bona:

¶ Illud est iam canticū aliud: in quo auctor rāgit materiā alicuius cōfessoris: put ipsa materia respicit quēlibet cōfessōrē ⁊ in cōmuni. In q̄ honorat populū ad festiuitatē sanctorū cōfessorū: reddens causam hui⁹ celebratis: ⁊ dans modū inuocandi quēlibet cōfessōrē. Dicens. ¶ **Q**uo do. (Humilis mens). i. deuota anima christiana (incitē). i. instiget (ad laudes). i. ad honorē (saluatoris). i. omnipotentis christi (vī). i. q̄ (sentiat). i. cognoscat (hunc diem). i. sancti cōfessoris (iusta de causa). i. rōnabili rōne. s. cūc (celes brem). i. celebrandā. Et aīa christiana (gaudeat). i. letet (sic). i. taliter vī eo modo (sefe). i. seipsam (promere). i. decantare (pia vora). i. deuotas suas ora tiones. Quare nūc reddit causam laudis dei ⁊ scōrū suoz: dicens: Fidelis aīa merito gaudet in isto diemā (lux). i. claritas seu gratia (pontificum). i. scōrū p̄fessorū ⁊ episcopoz ac doctoz ⁊ eremitaz (perit). i. accessit (hac die). i. hodie vel in hac solennitate (secreta). i. altitudinē (celoz). i. poloz. (⁊git) i. p̄pter hoc. s. est (splendens). i. rutilans (in choro sanctorū). i. in celesti glia (vī). i. sicut (aureū fidus). i. stella imaculata (⁊ gaudiū). i. magnū desiderū (factū est angelis). i. in celo existētib⁹ (ex aduentu). i. p̄sentia (cōparis). i. nos ui sociū (quē). i. sociū (constat). i. manifestū est (fuisse). i. extricisse (angelū). i. pō tificē (exercitiū). i. populoz (domini). i. dei omnipotentis. (Qui). i. domin⁹ est (dans). i. tribuens (cuiq̄). i. vnicuiq̄ (suam mensuram). i. debitā informa tionem (congregans). i. colligens (ouiculas). i. hoies errantes (ad caulas). i. ad ouile (fidei) hoc est ad ecclesiā (⁊ preuidit). i. destruxit (insidias). i. inimi citias (lupi). i. diaboli vel eremi. (Fidelis). i. fidus (⁊ prudens). i. sapiens (dis tribuens). i. diuidens (credita). i. sibi cōmissa: q̄ (hic). i. confessor (dedit). i. ex posuit (pecuniā domini). i. predicationes ⁊ doctrinas (ad mensam). i. in cō uersionē pturimoz hominū (vī faceret vsuram). i. acquisitionē ⁊ lucrū (dis gnaz). i. in regno celoz. (Hic seruus). i. iste pontifex. s. est (beatus). i. sanct⁹ (quem). i. seruū (dominus). i. deus omnipotens (cū). i. qñ (venerit). i. in nouis simo die (inuenerit). i. reperiet (ita). i. taliter. s. vigilantem super gregē suam (probatū). i. confirmatū (in terris). i. predicationibus (⁊ statuet). i. confirmet (illum). i. seruū (in patria). i. in regno celoz (super omnia). i. bona sua. Nam (chorus). i. congregatio christifidelū (vel clerus). i. congregatio clericoz (concinat). i. decantat (dignam laudem). i. debitam reuerentiā (ad celebra dam). i. recolendā (gloriam). i. honorē (tanti patris). i. tam sancti cōfessoris: (⁊ populus). i. laicalis siue vulgus (respondeat). i. responsa dat (letis vocis bus). i. dulcibus melodijs. (Omnes nos cernui). i. deuoti (dicamus). i. dices re debemus: vel laudem resonemus (tanto patri). i. tam magno patrono (⁊ grex). i. populus christianus (iungat). i. associat (se suo pastori). i. patrono (⁊ clamemus). i. rogemus istum sanctū scz confessorē (precibus). i. orationib⁹ (⁊ fufis lachrymis). i. pro peccatis nostris. (Pastor bone). i. o sancte cōfess sor (tu miserere). i. misericors sis (ecclesie). i. christiane (⁊ tu refoue). i. nutris agnus p̄cto). i. continuus orationibus (⁊ confer). i. concede (tue plebi). i. po pulo christiano (opem). i. auxilium (⁊ attende). i. exaudi (preces). i. orationes

De confessoribus.

nostras (z dilue). i. relaxa z purga (maculas). i. peccata nostra (pio iuvante ne). i. tua pia intercessione (adiuva). i. succurre nobis: vel cōserua nos chris-
tianos (in via). i. in hac tpali vita (z colloca). i. repone (in patria). i. in regno
celoz (z redde. i. tribue nobis (bona). s. celestia (que speramus). i. optamus
z expectamus futura: z pro quibus in hoc mundo laboramus zc.

¶ **Vocabula.** Incitor passivū primi ordinis a frequētiatio incito: quod
fecit instigo vel cōmoneo: ab in z cito as. Promo est verbum transitivū
tertie coniugationis: z significat decantare. De accipitur pro propter: ve-
qua de re id est propter quā rem. his de causis. i. propter has causas. De
to quandoq; significat adeo. Vergi. Spelunca petit zc. Ita z hic ponit.

Compar dicit equalis aut socius: z corripit a in obliquis: sicut impar.

Paula est ovile: dicit a cauea: vel a greco aule. Item ovicula fit a noie
ovis: sicut auicula ab avis: nautica a navis. Tricū nomen neutrale si-
gnificat fructū terre: carens plurali numero. Inde triticeus adiectivum.

Distribuens participiū a verbo distribuo: quod venit a verbo tribuo z p
positione dis. Dedit pecuniā domini ad mensam vsuario. **¶** **Alura** dicit
quodlibet lucrum: siue licitū siue illicitum. Et fit ab vtoz: nam vtendo lu-
cramur. **Patria** dicit locus natalis. **¶** **Uñ** patria nostra est celum: quia il-
lic pater noster habitat. **Clerus** est multitudo clericoz. **Clerici** sunt qui
divino cultui sunt deputati. **Cernuus** dicit inclinatus z supplex: vel hu-
milis z deuotus. a verbo cerno venit: quia cernuus. i. deuotus semp cernit
intra se. Et est adiectivū: complens suū comparatiuū cū adverbio magis
z prio positivo. **Dilus** verbum significat purgo vel lauo. **¶** **Uñ** vinū dicitur
lucrum dicimus. i. aqua nuxū. **¶** **Notabilia.** Notandū primo. Scribit
in libro Sapie: Et quis sicut hierobabel sacerdos magnus: qui in vita
sua suffulsit domū: z in diebus suis corroborauit templū. **Hec** sunt verba
scripta de hierobabel: qui renouauit templū dei post transmigratiōē ba-
bylonis. **Que** possunt cōuenienter ad quēlibet confessorē applicari: quia
in his verbis principaliter tria attendunt. **Primo** sacramentoz dei cōmuni-
catio. **Secūdo** sancte ecclesie edificatio. **Tertio** chustiane fidei cōfirma-
tio. Et hec tria requirunt ad quēlibet doctorem fidei: qui designatur
hoc nomine hierobabel. Nam hierobabel interpretat quasi dissipator con-
fusionis. **¶** **Uñ** quilibet predicator tenetur confusionē populi sui dissipare:
z sanctā fidem cū summa diligētia informare. **De** primo dicit **Apostolus**
ad **Hebreos**: Omnis pontifex ex hominibus assumptus: pro hominib; cō-
stituit in his que sunt ad deum: vt offerat dona z sacrificia pro peccatis
hominū. Cum igitur nomen sacerdotis sit equiuocū. quia nō omnes sacer-
dotes sunt participes huius nominis hierobabel: sed quidā magis sunt fa-
ctores confusionis q̄ dissipatores: Ideo qui digne cōmunicat: opus suū
sine reprehensione perficit. Et ergo nō tm dicitur sacerdos: sed sacerdos
magnus sub admiratione. Deinde declaratur secūdū: scz sancte ecclesie
edificatio. Nam propterea filius dei venit in hunc mundum: z elegit con-
fessores z predicatores: a quibus ecclesia confortabatur: ambulans in timo-
re domini. Et figura istius ecclesie fuit edificatio tabernaculi. **De** quo
legit in **Exodo**: Dñs elegit ad edificatiōē tabernaculi speciales artifis
ces: voluntariē habentes in lege domini. Et per istas figuras inuuit dispo-

Sermo de
confessorib;.

Hierobabel
quid;
Sacerdotū
officia.

scio rab
delū ed
ratio
aliqua
retica
etoz p
dñi rob
form
omni
deo. iux
quis om
me oper
Notan
lus par
cit doc
fuerint
multos
est soci
scientiā
Tertio
fessorib;
suam; a
crinā.
rit dila
ranc. I
Quare
fessor est
enē fug
fessor cu
pastor z
in euāg
dit illis
misit vn
cōmissi
deo ac
co fuit
Notan
in homi
tendim
em viar
in mori
am a
mman
signa.
colloc
his do

De confessionibus. Jo. CXXIII

scio tabernaculi nostri et sacre ecclesie: que hodierna die ex doctrina filii dei edificat. Deinde declarat tertium: scilicet sancte fidei confirmatio. Nam ratione carnalis concupiscentie plurima mala oriuntur hominibus: propter que aliquando ex suggestione diaboli oritur desperatio: aliquando prauas hereticas ex malo intellectu articuloz fidei. Et ergo habemus exemplum sanctorum predicatorum: que sunt nobis confirmatio in fide: templum ecclesiam domini roborantes. Igitur hec sequentia in laudem et honorem sanctorum confessorum est decantanda. Quare dicit in littera: Ad laudes saluatoris. quia laus est laus dei.

Laus scōp
est laus dei.

Notandum scdo. Ad reddendum causas quare gaudendum sit in festo alicuius patrum: multas auctoritates introducit historias et parabolas. Primo enim dicit doctor sancte fidei esse tantum fidus aureum. Vnde Daniel: Qui autem docti fuerint: fulgebunt quasi splendor firmamenti. Et qui ad iusticiam erudiunt multos: sunt quasi stelle in perpetuas eternitates. Scdo commendat eum: quod est socius angelorum. iuxta illud Malach. v. Labia sacerdotis custodiunt scientiam: et legem exquirunt ex ore eius. quia angelus domini exercituum est. Tercio auctor tangit parabolam quam posuit Lucas in euangelio. de sanctis confessoribus. quia fidelis seruus et prudens quem constituit dominus super familiam suam: ad regendum ipsam: ut det illis in tempore tritici mensuram. bonam doctrinam. Quis est hic et laudabimus eum. Beatus ille seruus: quem cum venerit dominus in extremo iudicio inuenierit ita facientem: et in talibus virtutibus laborantem. Bene dico: quod super omnia que possidet constituet eum in regno celorum. Quarto tangit parabolam aliam: quam scribit Iohannes in euangelio. suo. Fidelis confessor est tantum pastor bonus: et non mercenarius. quod dum ille videt lupum venientem fugit: sed pastor bonus animam suam ponit pro ouibus suis. Sic iste confessor custodit populum suum: et reduxit eum ad ouile fidei: ut fieret unus pastor et unus ouile. Quinto auctor tangit parabolam quam scribit Mattheus in euangelio. Homo quidam peregre proficiscens vocauit seruos suos: et tradidit illis bona sua. Vni quidem dedit quinque talenta: alteri duo: alteri pro compositis unum. Sed iste confessor cuius hodie festum peragimus: pecuniam sibi commissam dedit ad mensam domini cum magna usura: quia multas animas deo acquisiuit. Quare dictum est ei: Euge serue bone et fidelis: quia in pauco fuisti fidelis: supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui.

Cōditiones
boni p̄fessor;
sunt quinque.

Notandum tertio: quod auctor dicit in littera: In via nos adiua. Dicit b. Augustinus in homelia super Mattheum. quod in hac vita sumus quasi in via: per quam ad patriam tendimus. Vnde vita presens via dicitur: de qua nos viatores appellamur. Sicut enim viator est in motu continuo tendens ad terminum: sic in ista vita sumus in motu tendentes ad requiem. Et ergo in via petimus inuari: ut perueniamus ad patriam: que est vita futura: et terminus vite nostre. Ad quam terminatur omnis tribulatio et angustia: et in qua est gaudium et requies semperterna. Et in hac patria petimus nos ex virtute huius confessoris feliciter collocari: ut beneficia celestia que speramus nobis tribuantur. Que nos his donec dominus noster Iesus christus etc.

Vita p̄sens
via est: et nos
viatores.

De vna virgine.

Aultent filie sion in rege suo: nescientes thorum de
licti crimine sordidatum. Quare christe sponsus vir-
ginum virginis es filius.

Quius gratie mira opera in sanctis tuis sunt merita. Ut
das cernere hac in virgine: cuius hec festa sunt hodie.

Que fragili sexu femineo viriliter carnis iure domito: An-
gelicam hic vitam duxerat in carne dū p̄ter carnē vixerat.

Hoc miratur serpens antiquus: calcaneum eius observa-
bat callidus. Qui nocere dum machinatur: sub pedibus fe-
mine caput eius teritur.

Insidias hostis hanc christe docuisti virginem vincere in
prima cōgressionē. Dum nō cōsentiret: sed illi resisteret: vin-
cere qui solet tentatos si non repugnent.

Quem hec virgo resistens a se fecit fugere: quo fugato ap-
propinquauit tibi domine. Hunc inter virgines adducta:
post eam que mater est intacta: virginum virginis marie di-
gna est pedissequa.

De agnū sine macula iam seq̄r stola cādida filiū virginis
quocūq; virginū flos ierit. Qui intercessiōe tu nos tuere.

¶ Ista est alia sequentia de cōmunibus festis sanctorū cōposita: in festini-
tatiō virginum decantanda: cuius materia respicit castitatē virginalem.
Et procedit autor in ea tali modo ac si tñ de vna virgine loqueret: Quis
poterit pluribus applicari. Et diuidit ista sequētia in tres partes. In pri-
ma parte hortatur quālibet animā fidelem ad gaudendū de cōstantia vir-
ginali. In secunda cōmendat quālibet virginē ratione resistentie tentatio-
num carnaliū. In tertia parte describit gloriā et remunerationē eius in
celo. Un̄ in prima parte introducit vnam prophetiam que scribit vltimo
psalmo. Per quā hortat quālibet fidelē animā ad gaudendū dicens.

¶ Ordo. (Filie sion). i. ecclēie vel virgines (exultēt). i. gaudēt (in rege suo).
i. in christo (nescientes thorū). i. lectū (sordidatū). i. maculatū siue pollutū
(erimine). i. peccato (delicti). i. luxurie. (Quaz) scz virginū (o christe). i. sal-
uator (tu es). i. existis (sponsus). i. maritus (virginum) scz sanctorū (et filius)
i. natus (virginis) scz marie (cuius) scilz filiū (merita). i. p̄mia (in tuis san-
ctis). i. electis (sunt). i. existunt (mira opera). i. miracula (gratie). i. glorie (vi-
ra omi

si sicut (tu das). i. tribuis (cernere). i. videre (in hac virgine) scz sancta (em⁹)
 scz virginis (hec festa). i. presentes festiuitates z solennia (sunt). i. coluntur
 z celebrant (hodie). i. hac die per vniuersum mundū. (Que) scz virgo (dos
 muto). i. refrenato (iure). i. potestate (carnis). i. corporis (duperat). i. ducebat
 (fragili). i. debili (femineo sexu). i. muliebri (hic). i. in presenti mundo (in car
 ue). i. in corpore humano (angelicā vitam). i. vitā angeloz (dum). i. quando
 scz ipsa virgo (vixerat). i. vivebat (preter carnem). i. cōcupiscentias carnis:
 ita em̄ domuit carnē suam. Vñ nunc descendit ad probandū illa q̄ prius
 dicta sunt de constantia virginali: dicēs (Hoc) scz q̄ tam debilis virgo vis
 riliter domuit carnē suam (antiquus serpens) scz diabolus existens inimicus
 eius castitatis virginalis (callidus). i. astutus (miratur). i. multū observabat
 (z sequebat calcaneum). i. transitum (eius) scz virginis. (Qui) scz diabolus
 (dum). i. quādo (machinat). i. studet vel laborat (nocere). i. vincere vel dam
 num inferre (caput eius). i. diaboli (teritur). i. cōculcat (sub pedibz femine)
 .i. virginis. (Q̄) chris̄te tu docuisti. i. informasti (hanc virgine) scz sanctam
 (vincere). i. superare (in prima cōgressione). i. in prima pugna (insidias). i.
 deceptiones (hostis). i. diaboli (dum). i. quando virgo sancta (nō cōsentiret)
 .i. cōsensum daret (sed) p̄ tamen (resisteret). i. reluctaret (illi) scilz diabolo
 (qui) scz diabolus (solus). i. solus est (vincere). i. nocere z superare (tentas
 tos) scz ab eo (si non repugnent). i. resistāt. (Quem) scz diaboli (hec virgo)
 scz sancta (resistēs). i. repellens (fecit). i. coegit (fugere). i. recedere (a se) scz
 ipsa (quo) scz diabolo (fugato). i. expulso (appropinquauit). i. properauit (ti
 bi) scz chris̄to dño. Quare iam probat dictū p̄phetiā in principio positiū
 per glorificationē huius virginis: z remunerationem huius certaminis: di
 cens: Q̄ chris̄te: nec virgo est (nunc). i. in presenti (adducta). i. recepta. s. in
 regnū celoz (z locata). i. posita (inter virgines) scz sanctas z beatas: z collo
 cata (post eam) scz virgine mariā (que) scz virgo mariā (est intacta). i. imac
 ulara (mater) scz dñi iesu (z est). i. existit (digna pedissequa). i. famula (seu
 ancilla (marie virginis virginū) nam hec per excellentiā virgo virginū dis
 citur: Ipsa em̄ virgo que hic in mundo militauit induta veste innocentie
 z castitatis (sequitur). i. imitetur (iam). i. in presenti (te) scz iesum chris̄tum
 (agnum sine macula). i. immaculatū (candida stola). i. splendida veste (fis
 lium virginis) scz marie iesum chris̄tū dominū nostrū (quocunqz). i. ad quē
 locum (nos virginū). i. virgo mariā: que merito dicit flos z decus omnium
 virginū (ierit). i. transierit (cuius) scilz virginis (intercessione). i. precibus (z
 meritis o chris̄te (tu tuere). i. defende z protege (nos) scilz chris̄tianos (nos
 subditos. Amen. ¶ Vocabūia. Editus part: capiti p̄teriti tēporis a ver
 bo passiuo edoz. Et fecit hic manifestare. Aliquādo generare. Hora. De
 cenas atavis edite regibus. Resistō verbū tertij ordinis: a re z sūto cōm
 positiū: fecit cōtrariari. Abductus derivat ab abduco: verbo. Sed per
 dissequa femininū nomen: derivatū a pes z sequor verbo: quasi sequens
 dominā suam. Notandū. Sententia littere potest breuiter haberi extra
 litteram sub his verbis. Quilibet homo debet congaudere chris̄to: qz est
 sponsus omnīū virginū. Nam multa miraculosa fecit per sanctos suos.
 Quod etiā patet in hac virgine: cuius festū hodie colimus. quia ipsa con
 tra omnia tentamenta diabolica suam virginitatē conseruauit. Vñ Sa:

De vna virgine.

De triplici
bono.

piens scribit in lib. Sapie. ca. iij. Dñs omnium dilexit illam. Quare pbus
virg. Ethicorū distinguit triplicē dilectionē penes triplex bonū. Omne em̃
qd diligit sub rōne boni diligitur. Est aut̃ triplex bonū. Bonū vtile: delecta-
bile et honestū. Dilectio boni vtilis nō est stabilis: qz cessante bono vtili-
tatis talis dilectio corrumpit. Itē dilectio boni delectabilis nō est stabilis: qz
deficiente delectabili corrumpit ipsa. Dilectio aut̃ boni honesti firma est.
qz causat a bono virtutis respectu cuiuscūqz: delectabilis siue vtilis. Sic
dñs omnium dilexit hanc virginē non tanq̃ bonū vtile. Nam vtilitas rei ar-
guit imperfectionē sui possessoris: sed de^o oim pfectus ad nos: sed magis est
de^o v. metaphysice. Itē nō dilexit eaz tanq̃ bonū delectabile: qd de se simi-
liter arguit imperfectionē delectantis. Sed si hic dicat: qz deus delectet i
hominibz: qz dicit in psona Sapientis: Delitiae mee sunt cum filijs hominū.
Dicendū qz talis delectatio nō est boni delectabilis penes qd talis dist in-
guetur dilectio: nisi tñ similitudinariē et in cōparatione ad nos: sed magis est
boni honesti. Nam bonitas diuina delectat in bonis tanq̃ in suo simili: et
exinde capis vera dilectio et stabilis: quia dñs omnium dilexit illam. Sed
ois dilectio causat ex quadā similitudine et equanimitate. Dñs aut̃ dilex-
it illam maxime ratione duarū virtutū: in quibus ei assimilat. Et sunt iste
scz pulchritudo et fortitudo. Pulchritudo nō tñ corporis: sed virtutis. Nā
filius dei speciosus forma pze filijs hominū: vt dicit Dauid. Et huic pul-
chritudini comparata est hec virgo. Nam de ea dicit christus: Specie tua
et pulchritudine tua. Ipsa etiā assimilat dño in fortitudine: qz dñs decorē
et fortitudinē inducus est. Sic etiā hec virgo manū suā misit ad fortia: et
in virtute fortitudinis viriliter accincta gladio super insidias diaboli tri-
umphauit. Ergo hec sequentia est in laudem eius edita et publicata.

Sion.

Notandū scdo. Sion est mons iuxta ciuitatē hierusalem: et super montem
edificata est ciuitas dauid. Et interpretatur sion quasi speculario: et fecit
qualibet animā specularē desuper celestia. Vñ dicit Esa. Super montē
excelsū ascende tu qui euangelizas sion. Et iste anime contemplatiue
munde sunt et impollute: pseuerantes in virginitate. qz christus siue agnus
sine macula est sponsus illarū. Nā in se virgo et filius virginis. Quare me-
rito sponsus virginū appellat. qz ipse est rex filiarū sion: in quo exultabunt
quia regnat in eis. Quod patet per Esaia: cū dicitur: Sion regnabit deus
tuus. Sed qz hic aucto: noster loquit de antiquo serpente. i. diabolo: quem
Ioannes in Apoca. vocat draconem magnū et accusatorē fratru: qui pro-
iectus est de celo per victoriā michaelis. hoc ideo facit: quia iste continue
insidiatur homini ratione antieque insidie: quia anima fidelis regnū eius
possidet. Quare in littera tangit verba Genes. vbi deus maledixit serpen-
ti dicens: Ponam inimicitias inter te et mulierē: et tu insidiaberis calcaneo
illius: et ipsa conteret caput tuū. Hec verba fuerunt p̃sagiu omniū vir-
ginum in castitate militantū: et principaliter virginis gloriose scz Mar-
te: que in partu suo cōtrinit caput diaboli. i. diabolicas potestates. Et in vir-
tute huius virginis quelibet fidelis anima potest insidias diaboli con-
tere. Nam ipse diabolus est mille artifex. De quo etiā Apostolus p̃mos
nendo virgines de insidijs diaboli dicit: Nolite seduci: ipse angelus sas-
thane transfiguratur se in angelum lucis. Sed hec virgo in sua fortitudine:

Serpens an-
tiqus.

cōmen-
sus cep-
gustim-
cedat i-
a rna 2
virgin-
summa
virginē
ronymu
cum non
quibus p-
bus et im-
mes p̃ti-
go affun-
tur. Pa-
ginem.
adduce
istius su-
bitur in
Exoicū
gines en-
oculus
tus filii
iste virg-
dei et be-
luis pre-

C
mansu-
dorio.
hui-
pades

cōmendat. quia in prima congressione serpentem antiquū deuicit: et ideo suscepit triumphum glorie. Et ad cōmendationē virginitatis dicit Augustinus: Nulla carnis fecunditas sancte virginitati potest comparari: cedat huic omnis fecunditas carnis: omnis pudicitia coniugalis. Sic beatus Hieronymus. Rupte replent terram: virginitas paradysum. Item virginitas facit hominē deo dilectum. Et Beda dicit. Sicut christus in summa paupertate natus est ut se paupertatem diligere ostenderet: ita de virgine natus est ut se decus virginitatis diligere manifestaret. Et Hieronymus. Plus amat christus virgines: quia sponte tribuit quod sibi parum non fuerit. Notandū tertio. In hac littera tanguntur due prophetie: quibus propheta est regnū celorum: quod congregat ex animabus fidelibus et imaculatis. Christus enim noster legiser sū apostolū surrexit a mortuis: primum dormientium: et hunc sequimur conresurgendo. Et beata virgo assumpta est ut ipsam omnes virgines et omnes fideles anime sequantur. Nam de ea scribit Ps. Adducenē regi virgines post eam. scilicet beatā virginem. Et proxime eius adducenē regi christo in leticia et exultatione. Et adducenē in templū regis. id est in thronū eternitatis: ubi erunt pediseque istius summe et gloriosissime virginis Marię. Sed alia prophetia scribitur in Apocalypsi. Nam Ioannes in visione interrogat: Qui sunt hi? Et dicit angelus: Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt. Et sequuntur agnum quocūque ierit. Illum scilicet agnum qui occisus est: et lauit nos a peccatis sanguine suo. Et iste agnus immaculatus filius virginis est: et ergo merito habebit ipsum sequens. Et quoniam iste virgines in gloria eternitatis sequuntur filiū virginis: qui est mediator dei et hominū: bene et congrue orat etiam ut sancte virgines nos pretelegant suis precibus: et defendant a malis.

De virginitate.

Duplex prophetia de virginibus.

¶ Alia sequentia de virginibus.

Graue celestis sponsa: summi regis iam templum ingressa: ad regale iam conuiuiū ducta.
Et mox intratura cubilis secreta: semper virgo mansura. Filius regis amator castitatis seruat locum pudoris.

Huc sponso venienti virgines omnes obuiate. Ferte lampades iam ardentes: in vasis oleum simul deferentes.

De virginibus!

Et regium festinanter adornate thalamum. Et regi regus
decantate canticū: solis virginibus decantandum.

Tanua patet: que parate sunt intrent. Cum sponsus ve-
nit: quis eū sequi possit: omnis virgo memor sit.

Ad talia tu nos gaudia perduc christe redemptor: per te
memor: sponse iunges illi sperantes in te.

¶ Ista sequentia decantat in festo sanctarū virginū. In qua primo alloq̃
sanctas virgines ipsas cōmēdando. Secūdo tangit quō cuiuslibet virgini sus-
cep̃e in celū obuiare debet chorus virginū: et decantare christo laudem.
Tercio dirigit petitionem ad christū. Dicens. ¶ Ordo.
(O celestis sponsa). i. o brā virgo (tu gaude). i. letare: que (ingressa). s. es. i.
q̃ introisti (iam). i. modo (templū). i. diuinā gloriā (summi regis). i. oipotē-
tis dei (duera). i. vocata (ad regale cōmuniū). i. ad celestē mensam (et mor). i. sta-
tim (intratura secreta). i. arcana (cubilis). i. regni celestis (mansura). i. pma-
nebis (semp). i. eternaliūter (virgo). s. q̃ (filius). i. christus (regis). i. dei oipotē-
tis (amator: castitatis). i. virginitaris (seruat). i. cōseruat et retinet (locū pudō-
ris). i. claustra pudicitie. ¶ Nūc ostēdit quō christo spōso venienti obuiare
debet chorus sacratus virginū: et decantare christo laudem: dicens. (O vos
sancte virgines sponso). i. christo (venienti). s. de celo (obuiate). i. occurrere:
(et ferre). i. portare (iam). i. isto tpe (lampades). i. lumina (ardentes). i. cōburē-
tes: hoc est bona opera (deferentes). i. habentes (oleū) scz miscēdie (in vasis)
. i. in vestris lampadib. (Et). i. etiā (adornate). i. decorare (festināter). i. agi-
tanter (regiū thalamū). i. habitaculū dei omnipotentis (et decantate). i. lau-
dem exhibere (canticū). i. carmē leticie (regi regū). i. christo filio dei (qd). s.
canticū (est decantandū solis virginib). i. solū a sanctis virginib. ¶ Nūc (ia-
nua regni) scz celestis (pater). i. aperta est (intrent) scz per eam ad celestē glo-
riam: virgines scz (que sunt parate). i. electe (et omnis virgo sit memor). i. re-
cordetur istius (cum). i. quando (sponsus venit). i. intrabit regnum celozum
(quis). s. hominū (possit). i. valet (eum) scz sponsus (sequi). i. imitari. (O chri-
ste) scz iesu (redemptor). i. liberator: scz per sanguinē tuū (tu perduc nos)
scz homines (ad talia gaudia) scz sempiterna (et tu sis memor). i. immemor
(sponse). i. ecclesie christiane (sperantes). i. spem firmam habentes (in te). i.
in tua misericordia (per te) scz ipsum (sis iungens). i. associans (illi) scz re-
gno celesti. ¶ Nūc christus debet saluare ecclesiā ideo: quia redemit eā suo
preciosissimo sanguine. et illud debet seruare in memoria: et ecclesie dare
vitam eternam. Quā det nobis iesus christus filius dei viui in secula se-
culoz: Amen. ¶ Notandū circa litteram: q̃ sancte virgines merito des-
bent gaudere: quia meritū virginale capit centuplū fructū. Est em̃ virgī-
nitas thesaurus qui si semel amissus fuerit: recuperari nō pōt. Et q̃ dicit q̃
virginitas sit recepta ad regale p̃mū. Licet em̃ aliq̃ in celo inestimabili
gaudio fruant: nūc tamen ad hoc speciale cōmuniū virginale pducunt.

Laus virgi-
nitatis.

¶ In la-
mib. qua
prudētes
sauerit
obuiā ei.
pades su
vestro: q̃
et vobis
venit: p
res fame
vobis nē
os quinar
lampades
fecit q̃ nō
niente dē
nocte cla
refingem
fecerit. 2
bentes ole
de nobis:
¶ Itē q̃
possimū
facta vel
reddens
boies qu
fac nobis
vos. q. d.
sancti ami.

¶ Quan-
domine
¶ Itē
crucem
¶ Nec
do feci

Uñ in lra ponit quandā similitudinē: q̄ regnū celoz cōparat decē virgibz Sile de decē
 nūbz. quāz quinqz erant prudētes z quinqz fatue. Que vocatē ad nuptias virginibz.
 prudētes acceperūt oleū secū in lampadibz suis. Et veniēte sponso dormi
 fauerūt oēs. Et media nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit: exite
 obuiā ei. Prudētes q̄ oleū habebāt dederūt obuiā sponso: accendētes lā
 pades suas. Fatue nō habētes oleū dixerūt prudētibz: Date nobis de oleo
 vestro: qm̄ lampades nostre extingunt. Prudētes rēderūt: Ne forte nob
 z vobis deficiat: ite potius ad vendētes: z emite vobis. Et interim spōsus
 venit: z prudētes introierūt cū eo ad nuptias: z clausa est ianua. Veniens
 res fatue pulsantes dixerūt: Dñe aperi nobis. Rēdit sponsus: Amē dico
 vobis: nescio vos zc. Per decē virgines intelligit ecclesia: q̄ distinguit p̄ du
 os quīnarios: p̄ quinqz sensus q̄s dedit deus vnicuiqz. Qz oēs acceperūt
 lampades secū: fecit opa bona q̄ opati sunt. Sz q̄ fatue nō habuerūt oleū:
 fecit q̄ nō q̄suerūt diuinā laudē: sed exterius humanā laudē. Spōso ves
 itente oēs dormierūt: hoc est ante diem iudicij oēs moriemur. Sed media
 nocte clamor factus est: hoc est in die iudicij p̄ vocē tube sonantis oēs sūt
 resurgemus. Et tūc prudētes ornabāt lāpades suas: p̄ secreta bona opa q̄
 fecerūt. Et tūc fatue q̄ de operibz bonis laudē humanā sumpserūt: nō ha
 bentes oleū. i. opus meritorij: dixerūt: Date nobis. i. date tm̄ testimonium
 de nobis: qz scitis q̄ reputari eram⁹ beati in mūdo. Tūc prudētes dixerūt
 Ite zc. q. d. Nos nō habem⁹ testimoniū dare de vestris cōscientijs: vir em̄
 possūmus iudicare cōscientias nostras. ite potius ad adulatōres: q̄ solent
 facta vestra cōmēdare. Quod fecerūt. Et interim sponsus. i. christ⁹ venit
 reddens vnicuiqz iuxta opera sua. Et virgines prudētes intrabūt cū eo. i.
 hoies qui bene egerūt in hac vta. Tūc fatue clamabūt: Dñe aperi nobis:
 fac nobis iuuamen. Tūc christ⁹ rēdebit: Amen dico vobis: qz nescio
 vos. q. d. Amplius nullā faciō misericordiā: sed purā iusticiā. Sic ergo
 fatue amiserunt celestia regna q̄ nullā misericordiā sunt cōsecute.

Expositio
 parabole.

¶ Alia sequentia de vna virgine.

v Iriginis venerande de numero sapientū festa ce
 lebremus socij, Filie matris summi regis sacro
 sancte marie.

Quam sibi in sorore adoptauit filius. Hec corpus suum
 domuit freno ieiunij: Et luxuriam secuit ense agonie.

Ista contra cunctos mortis dimicauit impetus. Et hostē
 cruentū freta christi dextera statuerat.

Hec sponsum aula celi sese inuisentē alacris: Corde iocū
 do secutus eius est ingressa thalamum.

De beatā virgine maria

Tute iam dulcibus plena delicijs Christo miseras nostras suggerito nobis consolationē precando.

¶ *Hec sequitur canit in laudē virginis cuiuscūq; Et eius erit expositio talis.* ¶ *Ordo.* Nos christiani (celebremus). i. colamus et pagamus (festa). i. celebritates: tanq̃ (socij). i. federati (virginis venerande). i. honorāde (de numero sapientū). i. virginū existētes. i. (filie sacrosancte Marie). i. bñdicte genitricis dei (matris summi regis). i. christi omnipotentis. Nā oēs virgines huius filie dicunt (quā). i. filiā (adoptavit). i. recepit (sibi in forore). i. amicā (filius) dei. i. omnipotentis iesus christus dñs noster. Nā (hec). i. virgo (domuit). i. castigavit et refrenavit (corpus suū). i. tenerrimū (freno ieiunij). i. p abstinentiā corporalē (et secuit). i. abscidit (luxuriā). i. incēperat carnīs (ense) i. gladio (agonie). i. certaminis et martyrij. (Ista). i. virgo (dimicavit). i. pugnauit (cōtra cīculos impetūs). i. tentaciōes (mortis). i. eterne: hoc est pcc̃i. Nā p peccatū mors intrauit in mundū: vt dicit apls. Et ipsa virgo (strauit) i. deuicerat (cruentū hostē). i. seuū inimicū nostrū (freta). i. inuicta (de terra christi). i. auxilio omnipotentis. (Hec). i. virgo existēs (alacris). i. iucunda et gaudēs (inuisentē). i. visitantē (se). i. seipsam (ex aula celi). i. ex curia celesti (iucundo corde). i. alacri animo (secuta sponsum). i. dñm iesum christum (et ingressa). i. introiuit (eius thalamū). i. habitaculū. (Tute). i. tu ipsa (tā plena). i. repleta (dulcibus delicijs). i. suauib; gaudijs (suggerito). i. infere ias (christo). i. dñō nostro (nostras miseras). i. paupertates. Vel tute. i. iucunde: vt sit aduerbiū a noie tuus (p̃dicando). i. p̃dicendo (nobis). i. pcc̃ōib; (consolationē). i. adiutoriū. ¶ *Vocabula.* Filie matris. i. que virgo est filie sacrosancte marie matris summi regis. Sacrosancus. i. sacer et sc̃us. Nā facer ad religionē p̃niet: sanctus ad virtutē. Adoptare p̃o est eligere vel assumere. Agonia est idē qđ agon. i. certamen. Etā agonia est timor et sollicitudo: maxime in morte imminente. Inde agonalia festa certaminis et pugne. vt est apud Iud̃iū in fastis. Fretus fecit cōsensus: vt hoc feci fretus tua humanitate. Tute fecit tūpse. Etā d̃r tūtemet. Vel est aduerbiū. Suggestere est subministrare: tribuere vel adiuuere. Inde suggestio diabólica i. mala inmissio et tentatio demonis.

¶ De virgine gloriosa dei genitrice

Maria sequentia p aduentū dñi.

Mittit ad virginē nō quēnis angelū: s; fortitudines suā archangelū amator hoīs. Fortē expediat p nobis nuncium nature faciat vt p̃iudiciū in partu virginis.

Naturā superat natus rex glorie: regat et imperat: vt zima tollit scorie de medio. Supbientū terat fastidia: colla subli

mī cal
Eoz
pem p
la r et
Acco
cū dñi
p̃ficiē
Audī
lium: sec
fortit
Qui
dana la
nia: per
Qui
nat par

¶ Hoc c
Marie. i.
dimidiat
declarat
angelum
cianton al
ab alio fu
¶ Ordo.
qui quem
(sed) pro
do dei in
suam vt
nuncium
a patre in
i. p̃cedo
rie. (Reg
(naturam
p̃ic omni
(scorie). i.
dia). i. te
p̃lio). i.

mihi calceet vi propria potens in prelio.

Eoras cūciat mundanū principē matrēq; faciat participem patris imperij. Exi qui mitteris: hec dona disere: reue la veteris velamen littere virtute nuncij.

Accede: nuncia: dic aue cominus: dic plena gratia: dic tē cū dñs: et dic ne timeas. Virgo suscipies dei depositū: in q pficiens castū propositū et votum teneat.

Audit et suscipit puella nunciū: credit et cōcipit et parit filiū: sed admirabilē Consiliariū humani generis: et deum fortiū et patrē posteris in fide stabilem.

Qui? stabilitas nos reddat stabiles: ne nos labilitas mūdana labiles secū p̄cipitet. Sed dator venie concessa venia: per matrē gratie obtenta gratia in nobis habet.

Qui nobis tribuat peccati veniam: reatus diluat et donat patriam in arce siderum.

Hoc canticum superadditur ad laudem et reuerentiā beate virginis *Marię*. Et sunt eorū plura cantica: que per ordines sunt declaranda. Et diuiditur hoc presens canticum principaliter in duas partes. In prima declarat annunciationē beate virginis *Marię*: quomodo fuit *Maria* p angelum salutata. In secunda parte alloquitur personas que huic annunciationi affuerunt presentes: reddens causam quare ab isto angelo et non ab alio fuit salutata. Dicens.

Ordo. (Amator hominis). i. deus amans hominem (non mittit). i. diris qir (quemuis angelum). i. quemlibet nuncium (ad virginem) scz *Mariam*. (sed) pro tamen (suam fortitudinē archangelum). i. gabrielem: qui fortitudo dei interpretatur. Propterea autē misit deus gabrielem fortitudinem suam ut ipse archangelus gabriel (expediat). i. nunciaret et exponat (forte nuncium). i. filium dei (pro nobis) scz hominibus: qui pro nobis missus est a patre in hunc mundū (ut). i. fortis nuncius filius dei (faciat preiudiciū). i. p̄cedens iudiciū (nature) scilicet humane (in partu virginis) scz *Marię*. (Rex glorie). i. christus filius dei (natus). i. genitus (superat). i. excedit (naturam) scilz omnem (qui regnat). i. gubernat omnia (et imperat). i. p̄cipit omnibus: vel imperium tenet (ut tollat). i. remoueat (zima). i. fermentū (scone). i. immundicie (de medio) sc. i. mundi (et terat). i. conserat (fastidia). i. tedia (superbientū). i. ambientū. Et rex glorie (potens). i. valens (in prelio). i. in bello (calceet) id est suppeditet (colla) id est caput (sublimium)

De beata virgine Maria

i. superbiētū (p̄ria vi). i. virtute z potestate (z eijcia). i. expellat (munda
num principē). i. diabolu (fōras). i. extra (z faciat matre). f. marīā (secū). i. in
se (participē). i. partē capientē (imperij). i. regni (patris) scz celestis. Un̄ nūc
de annūciatione sermonē psequit. Nā ibi fuit christus tanq̄ a patre mis
sus: ibi etiā fuit angelus tanq̄ salutās: ibi fuit virgo maria tanq̄ salutarā.
Quare eā specialiter cōmēdat: dicens primo sic (Q̄ gabriel tu eri). f. de ce
lo z veni (qui). f. gabriel (mitteris). f. a deo (z differe). i. ediffere z enarra ac
expone (hec dona). f. incarnatōis filiū dei (z tu reuela). i. manifesta (velamē)
. i. regmen (veteris littere). i. veteris instrumenti (virtute). i. p virtutē (nuncij)
. i. filiū dei missi in hunc mundū. Et o gabriel (accede). i. appropinqua (z nū
cia). i. annuncia nobis filiū dei (Tu dic: ave). i. sis sine ve salutarā (comin)
. i. de prope (z dic: plena gratia). f. sis virgo maria diuina repleta grā (z dic:
dñs). i. filius dei iesus christus. f. sit (recū: z dic) o virgo maria (ne timeas)
. f. qz tu es (suscipies). i. accipies (depositū). i. thesaurū. f. filiū (dei). f. patris
oipotētis (in quo). f. deposito (est pficiēs). i. cōplens (castū ppositū). i. castā
intentionē (ac teneat). i. feruet (votū). i. desiderū. f. castitatis. Quare nūc be
atā virgine cōmēdat rōne credulitatis: dicens (Puella). i. virgo maria (au
dit z suscipit). i. p̄cipit (nuncij). i. annunciationē angelicā (z credit). f. p̄bis
archangeli (z etiā cōcipit). f. p̄ spiritū sanctū in aurē (z parit). i. gignit (filiū)
. f. filiū iesum christū: sed tñ nominatū (admirabilē cōsiliariū). i. cōsiliariū rem
patronū z adiutorē (humani generis). i. christianoz (z deū forū). f. hoīm (z
stabilē). i. firmū (patrē posteris). i. successoribz (in pace). i. in tranquillitate.
(Locus). f. patris (stabilis). i. firmitas (reddat nos). f. homines (stables). i.
fortes (ne). i. vt nō (mundana labilitas). i. instabilitas (precipiter). i. cadere
faciat (nos labiles). i. instables hoies (secū). i. cū se: hoc est cū mūdā labi
litate. Sed tñ (dator). i. tributo: (venie). i. indulgentie (habitet). i. inhabitet
(in nobis). f. hominibz (concessa). i. data (venia p matrē gracie). i. p mariam
virginē: z hoc (obtenca). i. cōsecuta (gratia). f. diuina (qui tribuat). i. donet
(nobis veniā). i. indulgētiā (peccati: z diluat). i. delet (reatus). i. culpā z pecc
catā (z donat). i. dat z largit nobis (patrā). i. eternā vitā (in arce). i. sūmmitatē
(siderū). i. celi zc. ¶ Vocabula. Quēvis est nomen habens secundam
declinationē pnois: cōpositū a pnoie quis z syllabica adiectiōe vis. Sis
ma atis. vel zima me. declinat sicut pascha: z feat fermentū: sicut azima.
Expedire feat aliquē in negotio certificare: sed hic ponit p̄mittere.
Superbiens participiū est a verbo supbio: note significationis. Diferro
verbū tertij ordinis feat manifestare. Comin⁹ z eminus differūt sic. Emi
nus a longe: sed cominus de prope dicas. Nuncij neu. ge. dz sermo pri⁹
nō auditus: quē aliquis nuncius exponit. Vergi. Infelix dido felix mihi
nuncius ergo. Preter em̄ illud qd feat gerulū literaz nuncius: etiā feat
rem nunciatā. In quo noie errant noster Vm̄phelingus in suis eleganti
is. Posterus adiectiū idē est qd vltimus: quasi post nos futurus.
¶ Notandū. Scribit in Lanticois canticoz: Introduxit me rex in celaria
sua: z ordinauit in me charitatē. In quibz verbis beata virgo maria dus
pliciter cōmēdat. Primo rōne obumbrationis spūscī. cū dixit: Introdu
xit me deus zc. Secdo rōne intime charitatis. cū dixit: ordinauit in me cha
ritatē. De primo dz in Lant. Sub vmbra illius quē desiderabā sedē. Un̄

Sermo de
cōmēdatione
virginis ma
rie.

Biego. I
sapienter
Un̄ z
cōparat.
dñi ciua
tionis ill
fo: mans
diat. Im
eius pro
gims glo
beatus B
angelus g
qui fortit
reut: qz d
plauder s
nē dei esse
em̄ in par
fortitudo
do pater f
bna que d
in Apoca.
Ergo d
ra voluit
eius pater
est in lib.
magnā m
beus: qui
res de sede
dis fortit
vbi Dauid
stus intell
teruentes.
columnas
Quinto fe
phauit. B
bus nego
tudeis: pa
firmā cruc
victoria: ei
fortitudo r
los collora
Notandū
nunciatom
rant vech
stac omne
cū angeli

Grego. Beata virgo dilexit filiū suū ex toto corde. i. dulciter: ex tota aīa. i. sapienter: ex tota mente sua. i. memoriter: ex omnibz viribz suis. i. fortiter. **Maria com**
Uñ z filio suo in morte firmiter adhesit. Quare beata virgo pluribz rebz parat aurore
 cōparat. s. aurore: lune z soli z castroz aciei. Omnibz em̄ necessariū est p̄si
 diū eius. qz nondū cōuersis ad fidē est luna: qz eoz mortē luce sue misera
 tionis illustrat. Incipientibz est aurora: ad bene agendū eos paulatim ins
 formans. Proficientibz z p̄fectis est sol: dū eos exemplo sue puritatis irra
 diat. Impugnantibz a diabolo est quasi castroz acies: dū eos ab insidijs
 eius protegit z liberat: q̄uis sic omnes pie viuētes tuti sunt virtute vir
 ginis gloriose. Ideo hec sequētia in laudē z gloriā eius est cōpilata. **Uñ**
 beatus **Grego.** papa z post eū magnus **Albertus** sup euāgel. **Missus** est
 angelus gabriel. dicunt: Ad eandē rationē necessariū sunt: vt iste angelus
 qui fortitudo dei interpretat: ad virginē mitteret de qua rex fortissim⁹ nasce
 retur. qz decuit vt fortis fortē p̄conizaret. Nam fm̄ plm̄ Omne simile ap
 plaudet suo simili. Quare auctor noster in hac sequētia declarat fortitudi
 nē dei esse manifestam in ser. Primo in transgressu cursus naturalis. Ipse
 em̄ in partu suo fecit nature p̄iudiciū: videlicet vt virgo pareret. **Nā** hec
 fortitudo p̄figurata fuit p̄ portā ezechielis: q̄ semp̄ clausa p̄m̄sit. Secū
 do patet fortitudo dei in purgatiōe peccōz. qz potens deus erat soluere de
 bita que dudū fuerūt generi humano affixa. Et hec fortitudo designata ē
 in **Apoca.** vbi d̄r: Dignus est dñs accipere libzū z aperire signacula eius.
 Et ergo dicit br̄s **Augusti.** qz deus vidēs viciā p̄tra deū in humana natu
 ra voluit aliqd cōtra naturā fieri: in partu virginali scz. Tercio fortitudo
 eius patet in hoc: qz cōtruit superbientes z fastidiosos. Quod p̄figuratur
 est in lib. **Nachab.** qñ iudas machabeus cū parentibz suis z filijs israel
 magnā multitudinē paganorū occidit. Ipse nāqz christus est iudas macha
 beus: qui sua virtute oēs superbientes cōtruit. iuxta illud: **Deposuit potē**
tes de sede. Et q̄ dicit **Ps.** Dñm̄ formidabūt aduersarij ei⁹. Quarto ostē
 dit fortitudo dei in collisione sublimiū. Que p̄figurata est in lib. **Regum.**
 vbi **Dauid** goliā interfecit. **Uñ** dauid manu fortis interpretat. p̄ quē chris
 tus intelligit: qui supauit goliā. i. oēs hoīes sublimes in p̄inacia cordis p̄
 teruientes. Et ideo d̄: **Sapie. j.** Sapiētia edificauit sibi domū: z excidit
 columnas septe: subdit sibi gentes superbōz: z colla sublimium calcauit.
 Quinto fortitudo dei patet p̄ victoriā quā fecit qñ in ligno crucis triums
 phauit. De quo dicit **Ambro.** Auctor pietatis in cruce pendēs in secularis
 bus negocijs pietatis diuidebat p̄secutionē aplis: pacē discipulis: corpus
 iudeis: patri spiritū: virgini paranymp̄hū: latroni paradisum: peccōibz ins
 firmā crucē: christianis penitentibz ūeniā cōmēdat. Et hec erat fortissima
 victoria: cū innumerabilē multitudinē diaboloz deiecit. Sexto patz eius
 fortitudo rōne ascensionis. qz pp̄uū corpus de virgine sumptū sup oēs ces
 los collocauit: z postmodū matrem suam circa se ibidem collocauit.
 Notandū sc̄do. In littera auctor alloquit̄ tres p̄sonas que affuerunt in an
 nunciatione virginis marie. De q̄ dicit **Grego.** qz p̄pterea tres p̄sone ades
 rant vt testimoniū incarnationis posset verificari: qz in ore duoz vel triuz
 stat omne testimoniū. Quare totā materiā annūciatiōis enumerat. Quia
 cū angelus missus esset ad virginē mariā in ciuitatē dixit ad eaz: Ave grā

De fortitudi
ne dei.

De annūciat
ione marie.

De beata virgine:

De duplici
voto marie.

De salutatio
ne angelica.

De credulitate
marie.

Mirabilis
deus.

Exemplū de
scō Andrea.

plena dñs tecū: bñdicta tu in mulieribz. Ecce tu cōcipies ⁊ paries filiū: et vocabis nomen eius iesum. Tunc rñdit: Quō fiet istud? qm̄ virū nō cōgnosco. Rñdens aut̄ angelus dixit: Ne timeas maria: spūscñs supueniet in te: ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi. Tunc dixit h̄a virgo: Ecce ancilla dñi fiat mihi s̄m verbū tuū. In his quinque verbis vltimis credit̄ beata virgo maria filiū eius cōcepisse. Et qz in ista dñs vorū: ne timeas. sciendum vt dicit Grego. qd duplex fuit votū beate virginis: vnū in corde: ⁊ reliquū in voce. Beata virgo fecit votū in tēplo qd velle virginitatē suā deo cōsecrare. Propter hoc sacerdos tēpli fuit anxius: qz in veteri lege matrimonio nū pferebat virginitatē: sed qz votū vouerat cōsiderauit hoc nō esse frangendū. Sed secundū votū fecit ore: qm̄ cū viro suo ioseph castitatē conseruandā pmisit. Notandū tertio. Ex quo hic fit mentio de angelica salutatio: tunc est sciendum qd angelus in salutatioe beate virginis fecit sex. Primo reuerenter eam salutauit: dicens Ave gratia plena dñs tecum ⁊c. Secūdo eā excellenter cōmendauit dicens: Bñdicta tu in mulieribz. Tercio eam dulciter alloquit̄ dicens: Ne timeas maria. Quarto legationē suā diligent̄ cōpleuit dicens: Ecce cōcipies ⁊ paries filiū. Quinto modū legationis sue diligent̄ exposuit dicens: Spūscñs supueniet in te: ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi. Sexto puerū nascendū cōmendat ⁊ describit dicens: Ideo qz qd nascet̄ sanctū dñi vocabit̄. Vñ ista oratio que dñs angelica salutatio: res habet partes. Primā partē incipit angelus gabriel sic: Ave gratia plena dñs tecū: bñdicta tu in mulieribz. Secūda aliquos adiungit mulier de turba. Secūda partē apposuit helisabet dicens: Et benedictus fructus ventris tui. Tercia partē adiungit ecclesia ob reuerentiā virginis marie: apponēs hoc nomen maria. Quare ista angelica salutatio cōmendabilis reddīt ex q̄tuor. Primo ex auctoritate illius a q̄ missa est. scilicet a deo. Secūdo ex nuncio p̄ quē transmissa est: qz p̄ archangelū gabrielē nūciū fortitudinis. Tercio p̄ psonā ad quā transmissa est: qz ad beatā virginē mariā. Quarto p̄ modū cōmendationis. Angelus em̄ salutando ipsam mariā tripliciter cōmendauit. Primo penes gratiam cōuersationis dicens: Ave gratia plena. Secūdo penes excellentiā cōtemplationis dicens: Dñs tecum. Tercio penes prouisiōē gratie singularis dicens: Bñdicta tu in mulieribz. Notandū quarto. Autoz in littera tangit duo. Primo p̄ om̄p̄tudinē credulitatis virginis Marie: que statim credidit auditis verbis angeli a dñō missis. Et qd dicit beatus Grego. Beata es dei genitrix virgo maria: q̄ credidisti dñō: qm̄ p̄fecta sunt in te que dicta sunt tibi. Vñ Bern. Maria qm̄ credidit: saluatōrē mundi concepit. Secūdo tangit hic mirabilis opatio iesu ch̄risti. Vñ ipse deus legit̄ esse mirabilis in sanctis suis ⁊ homibz. In sanctis: qz p̄ eos multas miraculosas ⁊ virtuosas opationes fecit: sicut dñs in euāgē. Signa aut̄ eos q̄ crediderint hec sequent̄. In noīe meo serpētes tollent ⁊c. Quare dicit Ps. Mirabilis deus in sanctis suis. Secūdo est mirabilis in hoibz. Vñ legit̄ de qdā epō: quē diabolus sepe tērauit. q̄ tandem p̄terea de parentibz recessisse. qz noluit desponsari: sed esse virginē castā: ⁊ pro re. Quē epō mutauit. Et dñm in mensa sederet cū ceteris sacerdotibz: epus equaliter tēratione diaboli in cōcupiscenciā eius exauit. Quod intelligēs

angelus dñs
ianuā ep̄i
mutat̄ n̄
diabolus
minister dñi
de virgine
prie est ter
cili respon
culū marit
cor figurat
om̄ino filie
sponsa. Et r
cam nōi oco
est distanc
Alarudinē
cum sp̄atū
ne tibi: qm̄
dientes dñi
suis cū mag
q̄ deus est n
ca suggesti
de sancto 2

U
virgo dan
Aue ve
tribus d
Aue sol
tulisti vira
Aue sp
matū virg
Suppli
tuo nato

angelus dñi in baptismo ei deputatus: formā peregrinā accepit: stans ante
ianuā episcopi perijt inromitti. Quod audiens diabolus dixit: Nō intro-
mittat nisi quoddā enigma rarū dissoluat. Quod cū omnibꝫ placeret dixit
diabolus ministro: Dic ei qꝫ dicat nobis vbi terra sit altior: celo. Quod cū
minister dixisset angelo: angelus rñdit: Vbi christus humanitatē sumptā
de virgine supꝫ omnes celos tanqꝫ peregrinā collocavit: qꝫ carnis locus pꝫ
prie est terra. Quod cū dñi audiuissent in mēsa sedentes: mirabant de sub-
tili responso. Deinde dixit diabolus: Dicat ꝫ nobis vbi deus fecit miras-
culū maximū. Ad qꝫ angelus rñdit: In facie hominis. qꝫ in paruo spaciolo-
tor figuras speciales depinxit: vt in toto mundo nō reperiunt duo homines
omnino siles in facie. Quod cū dñi audiuissent: magis mirati sunt de res-
ponso. Et tunc rñdit demon: Quia tante sapientie est iste peregrinus: dis-
cam tibi occultū enigma: qꝫ si soluerit inromittat. Dicat ergo nobis: que
est distantia summi throni ad profundū inferni. Ad qꝫ angelus respōdit:
Altitudinē celi nemo dinumerare pōt: sed hic qui questionē fecit pꝫ se tan-
tum spatiū dimensus est: hunc querite. Cū em̃ lucifer ꝫ soeqꝫ sui a celsitudi-
ne throni vsqꝫ ad profundū inferni piecti sunt: hoc didicerunt. Quod aus-
dientes dñi signo crucis se munierunt. Et diabolus perturbatus fraudibus
suis cū magno rugitu disparuit ꝫ recessit. Ecce in secundo enigmate patꝫ
qꝫ deus est mirabilis etiā in hominibꝫ. Sic em̃ ep̃s liberatus est a diabolis
ca suggestionē: ꝫ penitentia ē egit. Hoc exemplū legit in catalogo sanctorꝫ
de sancto Andrea apostolo.

Tria demos-
nis enigmas

¶ Alia sequentia de virgine
Maria generalis.

Uerbū bonū ꝫ suaue personemus illud aue: per qꝫ
christi sit conclaue virgo mater filia.
Per quod aue salutata: mox cōcepit fecundata
virgo dauid stirpe nata inter spinas liliū.

Aue veri salomonis: mater vellus gedeonis: cuius magi
tribus donis laudant puerperium.

Aue solem genuisti: aue prolem protulisti: mūdo lapso cō-
tulisti vitam ꝫ imperium.

Aue sponsa verbi summi: maris portus: signū dumi: aroꝫ
matū virga fumi: angelorꝫ domina.

Supplicamus nos emenda: emendatos nos commenda
tuo nato ad habenda sempiterna gaudia.

De beata virgine Maria.

Quoniam beata virgo Maria multiplici laude condigna probatur: ergo antea describit aliud canticum in laudem beate virginis compositum. Per quod docet salutare beatam virginem angelica salutatione. Et diuidit in duas partes principales. In prima parte hortatur nos ad salutandum beatam virginem. In secunda ponit salutationes quibus debemus salutare beatam virginem. Dicens.

Ordō. Nos christiani (personemus). i. decetem? (illud suaue aue). i. illud suauissimum dulce aue (et bonum verbum). s. aue. i. bonam salutationem (per quod). s. aue (virgo) maria (sit coelaue). i. habitaculum seu cubile (et sit mater). i. genitrix et (filia christi). s. iesu. (Per quod aue). i. per quam salutationem (virgo). s. maria (nata). i. genita (stirpe). i. per gemem (dauid) illius prophete: existens (lulum). i. flos (inter spinas: saluata). s. salutatione angelica (mox). i. statim (secundum). i. fertilis sepe per virtutem spulserit (concepit). s. filium suum unigenitum dominum nostrum iesum christum. Quare nunc ponit salutationes cum quibus debemus salutare beatam virginem. dicens: Si volueris salutare beatam virginem: dic ei salutationem infra scriptam. **O** mater. i. genitrix (veri salomonis). i. iesu christi: existens (vellus gedeonis) (Luius). s. marie matris (puerperii magi). i. tres reges (laudant). i. honorant (tribus donis). i. per tria dona. s. aurum et myrrham (Tu aue). i. sis saluata quia (genuisti). i. peperisti (prolem). i. filium. Et o virgo maria (tu aue) quia (procreasti). i. dedisti et produxisti (solem). s. iusticie christum (et coheredem). i. dedisti (lapso mundo). s. per peccatum vitam et imperium. i. potestatem. **O** sponsa summi verbi. i. iesu christi (portus). i. litus maris existens: et (signum dumi). i. rubi: quia figurata et signata est per rubrum incensum (et virga). i. virgula (summi aromati). i. odoriferarum rerum: existens (domina). i. hera (angelorum). s. in celis exultantium (tu aue). i. sis saluata. **O** virgo maria nos christiani (supplicamus). i. rogamus et suppliciter petimus (emenda). i. meliora nos. s. ducendo a vitiis ad virtutes (et tu comenda). i. committe (nos emendatos). i. purgatos (tu nato). i. filio (ad habenda). i. possidenda (sempiterna gaudia). i. celestia bona: hoc est vitam eternam. Amen. **V**ocabula. Aue accipis hic notialiter ut sit idem quod saluatio: et hoc sepius. Coelaue nomen neutrum tertie declinationis est cella conclusa: et producit mediam. scilicet locum strictum: vel cameram altissimi tabernaculi. Et sumit per vtero beate virginis. Verus salomon christi filius dei: ob suam sapientiam. Gedeon fuit quidam dux filiorum israel. qui petens a deo signum: iussu dei per noctem reliquit vellus in aera: quod mane fuit rose per fufum terra sicca existente. quod significauit mariam spulscro fecundandam: coram pore intacto et inuolato. Moyses vidit dumum ardere: et non exuri. quod significauit mariam illesam virginitate christum parituram. Supplico est verbum petitorum primi ordinis: et construunt cum datiuo: compositum a sub et plico. zc.

Beata virgo
go dei gloriosa
sa tripliciter.

Notandum. Dicit David in Ps. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. In quibus verbis beata virgo commendat dupliciter. Primo ratione glorie. cum dicitur: Gloriosa. Secundo ratione piissime defensionis. cum dicitur: ciuitas dei. Circa primum nota: quod beata virgo dei gloriosa tribus de causis. Primo propter plenitudinem gratie. Unde angelus dixit ad eam: Aue gratia plena. quia beata virgo omnibus sinu gratie aperuit. Quare potest de ea dici quod scribit in Ecclesiastico. Magnificata est in laude et glorificata in virtute. Secundo ipsa dei gloriosa propter pulchritudinem charitatis. Unde ipsa loquitur de seipsa: Ego mater pulchre dilectionis timoris agnitionis et sancte spei. Unde Ecclesiastico. Generatio preterit:

generatio
go maria.
i. peperit.
De qua
humilitate
tut. Er
acur. s. glo
omni: quia
pter firmam
sic pia et co
legit quia
nescit er
magistri: s.
et nihil quod
quid egit
alijs fratri
ad eam gra
radice lili
la dux verbi
go antea in
Nota se
bonum et su
stione et p
neris marie
Aue maria
Tercio cer
saluatione
nam addidit
ria pro no: quia
na. Timea
sed maria na
cepit: notan
geli adhibe
ris: anceri sa
tionis anima
de hac dei
quod scripsit
gelica de pi
dei. cum dicitur
anthoniasti
admodum bi
lus gedeon
uia enim ch
ro: human
alibus et ip

generatio aduenit: terra autē glorioſa manet i eternū. Terra glorioſa. i. virgo maria. Illā terrā credo de q̄ dicit Pſ. Terra noſtra dedit fructū ſuū: .i. peperit ieſum chriſtū. Tercio dē glorioſa ppter plenitudinē humilitatis. De qua dē in cantico ſuo: Quia reſpexit humilitatē ancille ſue. Hāc etiā humilitatē oſendit qū dixit ad angelū: Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuū. Et nō dicit: mater ſummi regis. Quare verbū paſſumptū de ea nūciatur. ſ. glorioſa dicta ſunt. Scdo beata virgo cōmēdat ex pietate deſenſiſ onis: qz ciuitas dei eſt. Un ciuitas dē: quaſi ciuitū vnitas: q̄ habet fieri propter firmā deſenſionē. vt dicit phus in lib. politicoꝝ. Qz aut beata virgo ſit pia z copioſa in plenitudine pectōis: patet in diuerſis miraculis. Un legit q̄ quidā diues miles z nobilis ordinē religionis intrauit. Et qz ſcās neſciunt erubescētes monachi tam nobilē inter laicos deputari: dederūt ei magiſtrū: ſi forte modicū addiſcere poſſet. Sed cū diu cū magiſtro fuiſſet z nihil q̄ hec duo verba Aue maria diſceſſet: hec diligēter obtinuit: z q̄ quid egit ſemp dicit: Aue maria. Tandē iſte moriebat: z in cemiterio cū alijs fratribz ſepeliebat. Et ex ſepulchro eius creuit ſpectoſum lilū: cuius quodlibet foliū habebat Aue maria inſcriptū. Currētes autē oēs monachi ad tam grande ſpectaculū ſue miraculū: terrā de ſepulchro effoderunt: z radicē lilij de ore deſuncti pcedere viderūt. Intellexerūt ergo vt cū ille iſta duo verba cū deuotione dixerat: dñs eū tantis honoribz illuſtrauit. Ergo autor in iſta ſeq̄ntia hortat nos: vt illud Aue maria frēq̄nter reperam⁹.

Nota ſcdo. Saluatio p quā incarnatio filij dei eſt nunciata: eſt verbus bonū z ſuaue. Nā ſicut antiquus ſerpens diabolus decepit p malā ſuggeſtione z p fallacē pmiſſionē: Sic bonus angelus gabriel ſalutē humani generis marie annūciat p oppoſitū: ipſam primo benigne ſalutando: dicēs Aue maria. Scdo ſo aſſerēdo z ipſam cōmendando dicens: Grā plena. Tercio certa pmiſſedō: dicens: Ecce cōcipies z paries filiū. Nā in hac ſaluatione qua angelus mariā ſalutauit: ipſe ab ea omnē timorē expulit. nam addidit: Ne timeas Maria. Timuit em̄ eua a diabolo decepta: maria ſo nō: qz ſibi aue nūciat. Timeant pctōres: nō autē maria: qz grā plena. Timeant a deo elōgati: ſed maria nō: qz dñs ſecū. Timeat maledictis ſed maria nō: qz bñdicta in mulieribz. Un de hoc q̄ dicit autor: Mor cōcepit: notandū q̄ in vno z eodē iſtanti poſt q̄ maria cōſenſum verbis angeli adhibuit dicēs: Fiat mihi ſm verbū tuū. facta eſt ſtatim in ea p ſpiriſ cūſanctū ſanguinis cōgregatio z ipſius cōſolidatio: z corpis chriſti formatio: animatio z viuificatio filij dei. Quare bene dixit: mor cōcepit. Vide de hac dei cōceptione Marfilū ſicinū in cōmentario ſuo diuinorū noim: qd ſcripſit in Dionyſii areopagitā. Notandū tertio. Hec ſaluatio angelica de pluribz figuris ppheticis eſt cōpoſita. Primo em̄ tangit ſapiētia dei. cū dē: veri ſalomonis. Nā Salomon fuit ſapiētiffimus hoim: z ſic per antonomāſiā ſapiens dē. Et ſepius in ſacra ſcriptura p chriſto ponit: quē admodū hic etiā ponit in pſenti ſeq̄ntia. Scdo tangit figura facta p velus gedeonis. De qua dē in Pſ. Deſcēdi ſicut pluuiā in vellus dei. Pluuiā em̄ chriſto cōparat: qz mundat rigat z ſecundat. Sic chriſtus ſaluator humani generis mundat a pctis: rigat ad profectū: ſecundat in ſpiritu alibus z tpalibz donis. Sed beata virgo cōparat velleri. Vellus em̄ ſine

De pietate
virgine.

De ſaluatio
ne Marie.

Cōceptio do
mini.

De ſaluatio
ne angelica.

De beata virgine:

Beata virgo lesione ab oue sumit: et de eo fit vestimentum quod circumdat et protegit hominem. Sic beata virgo dicitur vellus. quia de ea sumit vestimentum: eo quod de carne beate virginis sumpta est caro christi. Unde Job ait: Pelle et carne vestisti me. Secundo quia vellus sine lesione ab oue sumit. Sic beata virgo sine corruptione concepit: et sine dolore peperit christum. Tercio quia vellus circumdat bidentem: Sic beata virgo circumdedit christum: qui omnis dicitur. Unde Esa. Ecce vir: et oriens nomen eius: et ipse idem ovis est. Quarto quia vellus aquam quam in magna quantitate recipit: eam facili compressione refudit. Sic beata virgo repleta est plenitudine omnis gratie. Quare dictum est ei: Ave gratia plena. Ista gratia facili petitione personarum infundit. Unde Grego. O homo si scires quantum valet ista vox Ave maria: nunquam ab ea cessares. Quinto quia vellus est recurvum seu res curva in se per quod humilitas designatur: quam beata virgo sufficienter ostendit quando dixit: Ecce ancilla domini. Sexto quia vellus suavis est ad tegendum. Sic beata virgo est suavis: quia mater totius pietatis. Alia de tribus regibus vide in sequentia festa christi etc. Et materiam rubi ardentis et virgo aaron vide in Ave preclara etc.

¶ Alia sequentia de virgine gloriosa?

Hodierna lux diei celebris in matris dei agit memoria. Decantemus in hac die semper virginis marie laudes et preconia.

Omnis homo omni hora hanc adora ac implorea eius patrocina. Psalle psalle nisu toto: cordis oris voce voto: ave plena gratia.

Ave domina angelorum: incerta viri thorum: parens patris nescia. Fecundata sine viro genuisti more miro genitorem filia.

Flores hortus austro flante: porta clausa post et ante: via viris invidia. Fusa celi rore tellus: fufum gedeonis vellus de itatis pluvia.

Salve decus firmamenti: tu caliginose menti desuper irradia. Placa mare maris stellae: inuolua nos precella et tempestas valida.

Obis et inclita mictis et unica: virgo mater maria: mater misericordie nos adinua.

¶ Ratione multipliciter laudis beate virginis autor: describit aliud canctum in honore eius publicatum. In quo honorat nos ad laudem virginis glorio-

se: dirigere
splendor
tor). i. i.
glo. i. i.
(in hac
conia). i.
(oi hora)
(eius) ma
mine, cor
na q. i. i.
d. i. i. i.
i. q. n. i. i.
que). i. i.
(o filia) d
tor: q. i.
es (pora)
(et an) pa
et tu es (el
(vellus ge
ipus. Un
rigedo: di
ma m. i. i.
lis (calig
bun? m. i.
p. cella et v
(O nobilit
laris: i. i.
Aliter sic e
tis). i. i. i.
tui filiu.
bori m. i.
quinto. H
neus: q. i.
seu teneb
in: Ho hab
¶ Horanc
go comeda
in decursu
virgo sine p
Sed sine q
filium dei. q
cer: inter p
omnes p
filio suo. i.
gratiaz de
q. i. i. i. i.

De beata virgine. Fo. CXXXII

se: dirigendo salutationes ad beatā virginē: dicens. **Q**uōdo. (Lux). i. splendor: (huius diei). i. hec dies est. i. (celebris). i. solēnis (in qua). i. die (agi- tur). i. peragitur & celebratur (memoria). i. cōmemoratio (matris dei). i. virginis gloriose. Ergo (decātemus). i. decantare debemus & celebrare (semp). i. frequē- (in hac die). i. in eius cōmemoratiōe (laudes). i. honores virginis marie: & p- conia). i. laudes annūciatiōis eius. (Ois hō adora). i. invoca (hāc) mariā (oi hora). i. oi tpe (ac). i. etiā (imploza). i. petet postula (patrocina). i. auxiliū (eius) marie. & tu (psalle). i. decāta hūic virgini (toto nisu). i. conatu & cona- mine (cordis) & tu psalle (voce). s. p. & ha (oris) & (voto). i. cū desiderio (que ple- na grā). i. dīcēdo istā salutationē q̄ arch. āgelus gabriel eā salutavit. q̄re (o dñā). i. hera (celoz). i. poloz oimq̄ celestīū (inexp̄ta). i. incognita (hōz viri). i. q̄ nunq̄ cōgīstī virū (& parēs). i. genitrix (nescia). i. infcia (p̄is). i. viri (tu auc). i. sis salutata. o maria (fecūdata). i. fructificata (sine viro). i. marito. & (o filia) dei (tu genuisti). i. pepisti (nūro more). i. miraculose (genitorē). i. crea- torē: q̄ tu es (fiorēs hortus). i. gēminās: & h̄ (flāte austro). i. grā spūscī: tu es (porta). i. ianua p̄ quā dñs intravit (clausa). i. reclusa & serata (post) partū (& an) partū tu es (via inuia). i. nō cognita v̄l inculta (viris). i. mascul' hoibz. & tu es (tellus). i. terra (fusa). i. p̄fusa (roze celi). i. grā diuina vel celesti. tu es (vellus gedēonis fufuz). i. p̄fusum (pluuia). i. grā (deitatis). i. diuinitat' scī spūs. **U**nū nūc beatā virginē cōmēdat ipsaz salutādoz ad ipsaz pctōes dī rigēdo: dīcēs. **O** maria existēs (decus). i. splēdor & ornamētū ac honor (fir- mamētū). i. mūdī (tu saluē). i. sis salutata (& irradiā). i. illumia (desup). i. de ce- lis (caliginose mētī). i. s. i. uē: h̄ est illumia mentes hūanas positas in tenebris hui' mūdī (tu o stella maris placā). i. recōcilia. s. nobis (mare). i. tuū filiū (ne p̄ cella & valida prās). i. i. mper' infernal' (inuoluat). i. furripiat (nos). s. hoies (O nobilis & incl̄yta). i. gl̄iosa virgo maria (mitis). i. pia (& vnica). i. singu- laris: existēs (mater miscōdie tu adiuua nos). i. da nobis auxiliū de sancto. **A**liiter sic exponit (O virgo). s. maria (nobilis) existēs (& incl̄yta). i. pia (mi- tis). i. suavis (& vnica). i. sola (mater miscōdie existēs erga nos pctōes apud tuū filiū. **¶** **E**locabula. **A**lius nomē q̄rti ordinis a x̄bo nūro: & sc̄at las- bozē mētis. **E**xptus ab experior: idē qd̄ sciēs. **E**t experientia dī: virtut' in- quisitio. **D**īcē dī: **E**xperientia rex magistra. **N**escius. i. ignarus vel error- neus: q̄si q̄ errat in silua. **C**aliginosus adiectm̄ a noīe caligo. i. obscuritas seu tenebre. **D**esup aduer. locū. i. de celis: de supnis sedibz. v̄l i passīōe dñi dī: **N**ō haberes i me prātē vllā: nisi tibi esset datū desup. teu. vō obē herabz. **¶** **A**notandū. **S**cribit in **L**an. **P**ulchra vt luna tē. **Q**uibz verbis brā vir- go cōmēdat sic. **H**abet em̄ luna triplicē statū. **Q**uq̄ em̄ est in defectu seu in decursu: q̄nq̄ semiplena: q̄nq̄ tota plena: & tūc est pulchrior. **S**ic beata virgo fuit pulchra in decursu seu in defectu: cū in vtero matris cōcipere- t. **S**ed fuit q̄si semiplena: dū sc̄ificaret in vtero. **E**t fuit plena q̄ cōcepit filiū dei: q̄ tūc fuit pulcherrima. **U**nū luna h̄z lumē suū a sole: de nocte lu- cet: inter planetas terre est p̄p̄inquo: sole recedēte mūdū illuminat. **H**as omnes proprietates habuit beata virgo. **H**abuit em̄ lumen a sole: quia a filio suo illuminata est: qui sol iusticie dīcī esse. **E**t sortita lumine omnīz gratiaz de nocte presentis vite lucet. s. magnitudine & fortitudine virtutū. q̄z suos fideles irradiat: & eis viam veritatis ostendit. **I**nter planetas

Cōparatio
Marie ad lu-
nam.

Proprietates
lune.

De beata virgine.

**Dies sabbas
na.**

Expō textus

**De vellere
gedeonis.**

**Maria ma-
ter misericōdie.**

**Exemplū de
iudeo.**

**Aliud exem-
plum.**

terre est p̄p̄inquoꝝ: q̄z terrenis p̄cōibz speciali misericōdiōis affectu magis omnibz sanctis descēdit. Itē sole recedēte mūdū illuminat. q̄z sole iusticie .i. christo recedēte ⁊ moriente ipsa mūdū illuminabat optima ⁊ lucida cōs uersatione. Sola em̄ fides in ea p̄mansit: q̄ illuminat oēm hominē veniens tē in hunc mūdū. Et q̄ tāta ⁊ plura beneficia etiā maiora beā virgo mūdū cōtulit: merito ipsam laudemus. Et specialiter in die sabbati: q̄z ista dies p̄cipue ⁊ specialiter deputata est pro laude ⁊ honore virginis gloriose: sicut etiā supra edocuimus. Vñ autor p̄tendit in l̄ra: q̄ quilibet hō fides semp debet laudare virginē mariā ad munus semel in hebdomada. s. in die sabbati. Sed cū omni hora ipsa est laudanda. q̄z dicit br̄s Gregori⁹. Nec laudare sufficis. Et q̄ licet hoc ad christū referat: tū etiā pōt referri ad virginē mariā: cū ipsa est digna ⁊ dignissima omni laude. Sed q̄ dicit in l̄ra: Tōrū viri in experta: tangit castitas virginis: quā oēs sc̄i in al̄s sumptione beate virginis exclamāt dicētes: Hec est q̄ nesciuit thōrū i des lico. Hoc idē testat br̄s Grego. vbi dicit: Nō ex virili semine: sed mystico spiramine verbū dei factū est caro: fructusq̄ v̄tris floruit. Et q̄ dicit more miro: p̄ hoc inuuit sup̄naturalis incarnatio dei. de qua dictū est in sequētia Eya recolamus. ibi Mirabilis natura zc. Similiter in sequētia Ave p̄clara. ibi Hinc gentiū zc. Et q̄ d̄r cōsequenter fusa celi roze. ibi tangit materia p̄phetica quā ponit Esa. cū dicit: Aperiat terra ⁊ germinet saluatōrē. v. p̄z etiā in fine sequētie Leli enarrant. ibi Germin iustum zc.

Notandū sc̄do. Autor in littera dicit Vellus gedeonis. Vñ q̄n gedēō cū p̄p̄lo suo esset pugnaturus cū eḡp̄iis: vidit exercitū suū esse debiliōrē. et cōsultuit d̄m qd esset facturū. Et dixit ei d̄s: Danc cū surrexeris accipias vellus de agnello mūdō: ⁊ pones in campo: ⁊ ros descendēs cadat sup̄ ipm: ⁊ ois qui hoc roze fuerit tactus erit victor: suoz inimicōz. Vñ p̄ vellus intelligit beā virgo: p̄ pluuiā descendētē gratia sp̄s̄s̄ci: v. q̄cunq̄ p̄ pluuiā celestē aspersam in vellere. i. in libertate fuerit perunctus ⁊ repletus: ipse erit victor oim suoz inimicōz v̄sibilibū ⁊ inuisibilibū. sicut. s. diximus in sequētia Verbū bonū. vbi vide. Sed q̄ autor appellat beatā virginē matrē misericōdie: dicit br̄s Grego. Si oia membra essent p̄nerfa in organa linguaz: nō possent cōplete exprimere benignitatē ⁊ misericordiam beate virginis marie. Vñ p̄figurati s̄nt in quodā miraculo: q̄ quidā iude⁹ imaginē beate virginis in pariete cuiusdā domus infixā aspiciēs interrogauit: cui⁹ esset ista imago. Cui dictū est q̄ esset beate marie. Hoc audiēs iudeus diabolo instigatē accepit imaginē: ⁊ in stercorea picit ⁊ pedibz cōculcauit: cūtello faciē eius inscindens. Postea p̄o turpi ⁊ mirabili morte cōsumptus imago nunq̄ apparuit: nisi p̄ longū spatiū ip̄is. Hoc idē cuiusdā sc̄o homini reuelatū est. qui imaginē istā inter stercorea absconditā inuenit ⁊ subleuauit. qui diligenter eā abstergendo secū in domū suā honorifice collocauit. Et ad honorē beate virginis ex eadē tabula oleū ebullies cepit distillare. ⁊ p̄seuerauit vsq̄ in hodiernū diē. Quod idē deus fieri p̄misit v̄ nobis intimaret quante veneratiōis sit virgo maria. Et q̄ in h̄ miraculo ⁊ in multis alijs patet copiosa misericōdia dei genitricis. Et ideo ob reuerentiā ⁊ honorē eius p̄sens canciū in hoc miraculo claudis. Cui⁹ vir tus cōsistit in saluatōne illa. Nā miles quidā habebat quoddā castrum

In via cō-
ginē q̄d
ret: ⁊ ip̄
militē: v̄
gregari
ligētē
cocus: p̄
luz: tē
bar: Vir
sistē: p̄
gonēgo su
q̄p̄cep
rer diligē
nē diceba
⁊ in meli
tibi in no
nec vllig

G
Bande
Bande
Baudin
Salua

Ne au
gandia: b
manet in
(sūme m
culū). i. c
eris (lux)
(lex). i. iust
gandū). i.
rio (v̄nue
hoies: ⁊
q̄ Notan
resplēdu
cōmēdat
mēdat ex
declarat

In via comuni: et transientes in tali via miles semper spoliabatur: attamen beatam virginem quotidie salutabat. Accidit autem quod quidam vir religiosus transiit inde faceret: et ipsum penitus predictus miles expoliari inebat. Vir autem semel rogabat militem: ut oēs de familia sua ad audiendum verbum dei congregaret. Eū autem congregati fuissent dixit: Nequaquam hōes estis: sed aliquis adhuc abest: perquire diligenter: et aliquem abesse inuenietis. Tūc unus exclamans dixit: Ubi est ipse hō cocus? Pro eo ergo nutritus: et in medium deducit. Quā autem virum dei vidisset: reuoluitur terribiliter oculis caput instar infanti agitabat: nec prope accedere audebat. Vir autem secus dixit ei: Aduro te per nomen dñi nr̄. iesu ch̄i: ut dicas quod sis: et propter quā causam huc venisti. Cui ille respondit: Veni aduram? dicere cogor: ego sum demon: qui formā hominis accepi: et xiiij. annis cum hō milite sic permixti: quia princeps noster me huc misit: ut die quā hic miles sue marie salutationem non diceret diligenter? obseruaret: et ipsum penitus strangularē. Quēcumque enim die illā salutationem dicebat: in ipsum praece hōis non potui. Hoc audiens miles venit ad postulanti: et in melius deinde vitam suā mutauit. Quare secus dixit demoni: Precipio tibi in nomine iesu ch̄risti: ut statim recedas: et amplius tale locum non possideas nec ulli gloriosam dei genitricis inuocanti nocere presumas etc.

Aliud exemplum.

¶ Prosa in laudem virginis Marie.

Gaude maria templū summe maiestatis,
Gaude maria speculum virginitatis,
Gaude lux et ornamentum glorie.

Gaude maria lex et testamentū gratie.

Gaude maria que es vera spes veri gaudij.

Gaudium sit nobis dulcis vultus filij.

Salua nos: et oēs cōserua: Per oīa secula seculorū. Amen.

¶ Hic autor describit aliud canticū. In quo reuocant ad memoriā diuersa gaudia: beatę marie virginis: cōmēdando eā: postea petitionē dirigēdo. et lra manet indiuisa. Dicens. ¶ Ordo. (O maria) existēs (templū). i. sacrarium (summe maiestatis). i. omnipotētis dei (tu gaude). i. letare. (O maria) existēs (speculū). i. cādo: (virginitatis). i. castitatis oīm virginū (tu gaude). O maria existēs (lux). i. splēdo: (et ornamentū) gl̄ie tu gaude. O maria (que es vera spes veri gaudij). i. celestis (tu gaude). i. letare (et sit nobis) ch̄ianis (gaudij). i. p̄solatio (vultus). i. facies (dulcis filij) tui. O maria (tu salua). i. saluos fac (nos) hoīes (et p̄serua) nos (per oīa sc̄la sc̄lorū). i. eternaliter (Amen). i. fiat sicut petit. ¶ Notandū. Scribit in lib. Reg. Effulsit sol in clypeos aureos: et mōtes resplēduerūt ab eis. In quibus verbis ad cōformitatē huius sequit̄ beatā virgo cōmēdat dupliciter. Primo rōne electiōis et dignitatis: quia mater dei. Sc̄do cōmēdat ex nobilitate: quia amica veste hūilitatis. Un̄ p̄positio assumpra sic declarat. Sol. i. c̄bis: effulsit. i. resplēduit et apparuit per miraculorū opationē:

De beata virgine.

Daria mas
ter gie.

¶ De domina nostra
Sequentia.

Per hoc aut̃ aue: mundo tam suauicōtra carnis iura Be
nisti prole nouiſtella ſolem noua genitura.

Tu
existis
virginem
Tu
cis et
Terra
reis do
Argo
portat
peccat
persec
Auror
virginem
comendans.
Dicens.
(Voc.) i. e.
ra tu au
lium bus)
frum qui
ubius lo
catus). i. co
cobardes
rum eius.
ne miser
(tu genui
naturā sa
ris lo gen
facia es
salutare
. Maria
epistola
(non spina
ritus). i. b
est refro
ni fuit ab
petue. Qu
rens pen
fentes nob

De beata virgine. Fo. CXXXIII

Tu parui et magni leonis et agni saluatoris christi templum
extitisti: sed mater intacta. **Tu** roris et floris panis et pastor:
virginum regina: rosa sine spina: genitrix es facta.

Tu ciuitas regis iusticie: tu mater es misericordie: de lacu fecis
et miserie **Theophilum** reformans gratie.

Te collaudat celestis curia: que mater es regis et filia: per te
reis donatur venia: per te iustis confertur gratia.

Argo maris stella: verbi dei cella et solis auroa: Paradisi
porta: per quam lux est orta: natum tuum ora. Ut nos soluat a
peccatis: et in regno claritatis: quo lux lucet sedula: colloce
per secula. Amen.

¶ Auroa subinfert aliud canticum: ab angelica salutatione incobatum: et beate
virgini marie dedicatum. In cuius prima parte salutat beatam virginem angelus
commendans eam de multitudinis gratie. Secundo dirigit petitionem ad eam.
Dicens. **¶** Ordo. **(O maria)** scilicet virgo (plena). id est repleta (gratia) scilicet dei
(donis). id est deus iesus christus. scilicet est (tecum) serena virgo. id est splendida et pelas
(tu aue). id est sis saluata. quia tu es (benedicta). id est benedictione repleta (in mul
lieribus). id est inter mulieres (que). id est maria (peperisti). id est genuisti (pacem). id est christum
scilicet qui est pax vera (hominibus). id est in mundo existentibus (et angelis). id est spiritibus
(gloria). id est honore (et fructus). id est filius (tui ventris). id est verus. id est sit (benedic
tus). id est consecratus (qui). id est filius (fecit per gratiam). id est suam diuinam (ut essemus
coheredes sui). id est capaces et participes regni celestis. id est paradisi et gaudios
rum eius. **¶** Unum nunc eum commendat ex diuersis virtutibus et ex plenitudi
ne misericordie: dicens. **O maria** (per hoc aue aue). id est per istam salutationem
(tu genuisti). id est peperisti (mundo). id est huic seculo (contra iuram carnis). id est contra
naturam (tam suam). id est dulciter (nouum prolem). id est filium (**O noua stella**). id est ma
ris (genitura). id est paritura (solem). id est filium dei iesum christum. quia (tu extitisti). id est
facta es (templum). id est habitaculum (parui agni). id est iesu christi. (et magni leonis
et saluatoris christi). id est dei vni (sed intacta mater). id est immaculata virgo. (**Tu**
id est maria es (panis). id est cibus (floris et roris). id est gratie (et pastora). id est pascuntur
existens (regina). id est domina (virginum). id est immaculata: tu es (rosa). id est flos (sine
spina). id est absque sententia. quia tu es facta genitrix). id est mater dei: (tu). id est es (cis
uitas). id est habitatio (regis iusticie). id est dei (tu es mater misericordie). id est pietatis
et es (reformans). id est restituens (theophilum) scribam sic dicam (gratie). id est domini
sui: liberans eum (de lacu fecis et miserie). id est de penis damnationis per
petue. **¶** Quare eam etiam commendat modo ratione super celestium bonorum: infe
rens petitionem: sic dicens. **O beata virgo** (celestis curia). id est omnes in celo exis
tentes: hoc est exercitus celestis (collaudat). id est honorat (te). id est mariam (que
es mater). id est genitrix (regis). id est christi (et filia). id est dei creatoris. nam (per te). id est maria

De beata virgine.

(donat). i. dat(reis). i. pccōzib(venia). i. indulgētia(z iustia). i. bonis homib(offerit grā). i. diuina. Ergo o maria exns stella mar(z cella). i. habita culū (verbi). i. incarnati filiū dei(z auroz solis). i. christi(ac porta). i. ianua (para diū). i. patrie celestis(p quā). i. portā (lux). i. christus(est oza). i. nat(tu oza). i. roga z intercede (tui nam). i. filiū (vt saluet). i. saluificet nos (a pccis). i. criminib(z collocet). i. nos (in regno claritat). i. in regno celoz(ā). i. in q re gno(sedula lux). i. pnuaz eterna claritas dei absq fine(lucet). i. respēdet (p secula). i. eternaliter. (Amē). i. fiat. ¶ Vocabula. Ave ponit h noia tr. Bīa est donū vel bñficiū pccpue diuinū: etiā est amor vel fauor. Seren⁹ est clarus. Ande serenare est facere serenū zc. Fructus v̄tris est fili⁹. nā qd in aliq nascit: fructus ei⁹ est. Itē fructus accipit p virilitate: vt b lay boz hz paz fructus. Bencura. i. gñatio vel semē aialis. Exro ē verbū ha bēs vim verbi substantiui: cōpositū a suz z sto. Sed exro extra hram fcat ap parere. Nā exra oz. dicunt inestina: q faciūt v̄tre hoīs apparere. Theo philus erat pcurator vel dispēsator: cuiusdā epī in siciliā: pzoib z diligens Sed tandē ab epō deposit⁹ grauer doluit. z cōsulēs qndā maleficiū: ill⁹ hortatu christianā fidē abnegās diabolo se seruū fecit: vt ill⁹ auxilio redi ret in pristinū statū. Tandē tñ admonē a virgine maria penituit: z illius ope rediit in gratiā cū deo. Maria est mater christi q ad ei⁹ humanitatē z filia christi q ad eius deitātē: nā deus est pater oim. Cella est qd vulgo dī camera: nā camera p̄ue ē testudo dom⁹. Sedulus. i. p̄nu⁹ vehemēs. ¶ Nota scribit Sap. i. Qd q pulchra z casta gñatio cū claritate. In quib verbis brā maria dupl̄r cōmēdat. P̄io in pulchritudine. cū dī: q pulchra Scdo in castitate. cū dī: casta. De p̄mo dī in Lān. q pulchra es z decoza Un pulchritudo b. p̄ginis legi fuisse in trib. In vera dilectiōe: in humili timore: in iusta cognitiōe. Un dī: Sap. Ego mat pulchre dilectiōis timo ris z scē spei. De scdo dī: fido. sic: Castitas est pulchritudo inuolata. q i qdruplicib cōmēdat. i. in cōnubio diuine despōsatiōis: in p̄uilegio angeli ce pfortatiōis: in exēplo humane edificatiōis: in triūpho diabolice electio nis De p̄mo dī ap̄ls: Despōsaui vos vni viro q dī chīs. De scdo Lb̄iso. Castitas est res angelica: p quā hoies angel̄ assimilant. Et qz casti hoies spēalr sunt p̄fo: mes eis: iō angeli eis spēalr sūt familiares z obseq̄osi. De tertio dī Timothe⁹ exēplū istd̄ fidelīū in p̄bo castitat. Ecce nō solū tibi p meritū: s̄ alijs p exēplis vtilis est. si in verbis caut⁹ z in p̄uersatōe bone stus: in charitate p̄: in fide fixus: in castitate mūdus es. Hec oia in beata virgine sunt cōpleta. De q̄to dī in li. Judith: Cōfortata est cor tuū: eo q castitatē amaueris. Ecce b. virgo est illa casta iudith: quā dñs p̄p castitatē ornauit z pfortauit p̄ holofernē. i. diaboli. De q̄ etiā Hiero. Castitat⁹ ei⁹ remunerat virtute: virtutē ei talē tribuit vt inuictū oib hoib vinceret holofernē: quē nullus vincere pōt nisi castus fuerit. Notādū scdo circa an gelicā salutationē. Pruna duo p̄ba. laue maria: sunt declarata in seq̄ntia Ave p̄lara. Tūc seq̄t: grā plena. q: nunq̄ deficit grā ei⁹. q̄to em̄ pl⁹ dat z auxiliat: rāto plus hz dare z auxiliari. qz sic fons vni⁹ sp emanat z nunq̄ deficit: sed sp fluit z irrigat totū mūdū. Seq̄t: dñs tecū. Bñ fuit: sp fuit: z est eternū cū ea. qz idē angelus gabriel q nūciauit ei iesum christū: prius enūciauit ioachim z anne q deberēt gñare p̄ginē mariā. z postq̄ nata fuit

Theophilus

Maria mat
z filia chī.

De pulchri
tudine marie

De castitate
marie.

Expositio
Ave maria.

sp̄s fctis
nec ope. S
qz p̄cepit
tori mūdō
scz dñm i
sacer dore
pura mēte
securitatē
christiā lo
z potēte. P
phauit. Un
tus pedes n
ma: nā exa
ctus est. G
na post tū
theophilū
vicedñs fi
ois p̄p̄s ei
fecit: dñm
puenit: vt a
le q̄ diabol
abnegauit
z scrip̄t a
erastino ig
dignitatē r
scē ad virg
ce igit quā
iesus christi
gie p̄cedit
abolo deder
boli nmerere
mūdō gie
viri solano
stodia ligat
Tandē vi
trauit. z co
one filij me
parrocinū
ego filiū tu
quā p̄go in
do inuoluit
ce seq̄nt no
re fecit. z c
bi suū. Qu
rie reddidit
pter qd ub

spūscētūs obūbrauit z custodiuit eā: adeo vt nūq̃ potuit peccare nec p̃bis
nec ope. Seq̃t. bñdicta tu ī mulieribz. Bñ ip̃a fuit z est ī eternū bñdicta.
qz p̃cepit portauit z peperit ch̃istū: q̃ p̃cedit salus angelis hoibz sc̃is z
toti mūdo. Seq̃t. fructus vētris tui. qz ip̃a prulit nobis p̃ciosissimū fructū
sc̃z dñm iesum ch̃istū. Et de eodē fructu nos q̃ridie qñ audim⁹ missaz: cū
sacerdote satiamur z recreamur: qz sacerdos dē p̃ cōiōnē: qd̃ ore sūpsim⁹
purg mēte capiam⁹. Iste em̃ est fruct⁹ q̃ dat nobis vitā ip̃ale ī h̃ mūdo: z
securitatē cū angelis ī regno celoz. Hora tertio. Autor ī l̃ra appellat
ch̃istū leonē z agnū valde bñ z cōgruētē. Ip̃e em̃ est leo rōne fortitudis
z potētie. Ps̃. Sicut leo parat⁹ ad p̃dā. Ip̃e est leo fortissim⁹ q̃ p̃ nob̃ erū
phauit. Uñ ps̃. ī p̃sona ch̃i: Cōfringā illos: nec poterūt stare: cadēt sub
tus pedes meos. Etā est agn⁹ p̃ humilitatē z taciturnitatē. Hierē. Et dñ
male tractare: nō aperuit os suū. Esa. Quasi agn⁹ innocēs ad victimā du
ctus est. Itē autor dē: Bñ p̃go est panis rois z floris. Per h̃ iselligit mā
na post tū ī vīna aurea recōditū ī arca. Itē dē: ī l̃ra q̃ brā virgo eduxit
theophilū p̃ lacū miserie ab eterna dānatōe. Uñ Theophil⁹ cuiusdā ep̃i
vicedñs fuit: q̃ tā prudēt sub ip̃o res eccl̃asticas disp̃sant q̃ mortuo ep̃o
ois p̃p̃s eū ep̃atu dignū affirmaret. At ille vicedñatu p̃ctus aliu ī ep̃m
fecit ordinari. Tandē ab officio suo ep̃s eū deposuit. vñ ad tantā ip̃atēciā
puenit: vt ad suā dignitatē recuperādā cuiusdā iudei p̃silū expectaret. It
le g̃ diaboli aduocauit. Theophilus p̃o iussu diaboli ch̃istū z matrē ei⁹
abnegauit: z ch̃iane p̃fessiot abrenūciauit. Et sup̃ h̃ cirographū scripsit:
z scrip̃ū anulo sigillauit: z diabolo dedit: z sic ei⁹ seruitiū se subdidit. In
crastino igit p̃ p̃curatōnē diaboli theophilus ī gratiā recepit: ad p̃stinā
dignitatē restituit. Tandē ad se reuersus de eo qd̃ fecerat valde ingem̃s
sc̃s: ad virginē gl̃iosaz vt sibi ī adiutoriu veniret tota mēte cōfugit. Vñ
ce igit quādā b. maria ī visōe illi apparēs diabolo abrenūciare p̃cepit: z
iesuz ch̃istū z oē ch̃ianitatis p̃positū p̃seruaret: eū p̃fiteri iussit: z sic ip̃m
gie p̃cedētī restituit. Et ī signū gie itez apparēs sibi: cirographū quē dñs
abolo dederat sibi reddidit: z sup̃ pectus suū posuit. vt iā se nō seruū dīa
boli timeret: sed p̃ virginē gl̃iosaz se liberatū gauderet. Hora q̃rto. Ple
nitudō gie b̃e virginis p̃z ī h̃ exēplo mirabilis. Legit em̃ q̃ qdā mulier
viri solatio destituta vnicū filiū habebat. q̃ qdā vice ab hostibz capt⁹ ī cu
stodia ligat⁹. Qd̃ mater p̃cipēs: beatā virginē p̃ liberatione fili⁹ exorabat.
Tandē vidēs q̃ nihil p̃ficeret: eccl̃esiā ī q̃ erat imago b. virginis sola ī
trauit. z corā imagine stās ip̃saz alloquit̃ dicēs: O virgo maria p̃ liberatō
ne fili⁹ mei te sepe rogauit: z adhuc nō subuenistit: tū p̃ filio meo implozo
patrociniū: s̃z adhuc nullū sentio fructū. vñ sicut fili⁹ me⁹ ablat⁹ est: ita z
ego filiū tuū auferā p̃ filio meo: z eū ī custodiā ponā. Sic imaginē pueri
quā p̃go ī gremio habuit auferēs: domū abiit: p̃m̃q̃ puerū ī linthco mū
do inuoluit: z ī arcā inclusit: bonū obfidē p̃ filio suo se b̃ie gaudēs. Et ce
ce seq̃uit nocte b. virgo iuueni ī carcere apparuit: z ianuā aperēs eū exis
re fecit dicēs: Fili dic matri tue vt reddat mibi filiū meū: qz ego reddidi s̃i
bi suū. Qui exiēs matri sue hec enarrauit. Illa g̃ gaudēs: p̃uep̃ matri ma
rie reddidit dicēs: Vias tibi ago dñā mea: qz filiū meū reddidisti mibi: p̃
pter qd̃ tibi volo seruire. nūc recipe filiū tuū: quē fideliter custodiu tē.

Christus leo
z agnus.

Historia the
ophili scribe:

Exemplum:

De beata virgine:

¶ Ultima sequētia in laudē virginis
gloriosę: supbenedicte et intemerate.

Therus virgineus thronus est eburneus regis sa-
lomonis: Thronus admirabilis: dispar et dissimil-
lis vniuersis thronis.

Virgo thronus extitit: cui deus prestitit tā pcellēs donū.
Salomō pacificus summi regis vnicus hūc elegit thronū.

Hec est sedes gratie: domus pudicitie: sedes summi dei.
In hac sede residet dñs qui presidet vniuersę rei.

Sicut vellus maduit de celesti rore: sic vter intumuit ser-
uato pudore: Hec vellus corrumpit imbre pluuiali: nec pu-
dor amittitur in conceptu tali.

Hec est aromatica cella creatoris: fertilis et vnica medela
doloris. Haudus odorifera effudit odorem: oliua fructifera
virga ferens florem.

Hec vas pigmentariū: regale pallatiū: domus est cedrina
Angeloz domina: benedicta femina: celoz regina.

O sancta virginitas: nra nescit paritas te laudare. Cōti-
nens in gremio nec quē celi regio potest sustentare.

Pulchrior sideribz: et pre mulieribus cunctis benedicta:
Placa tuū filiū: et purga fideliū omniū delicta.

In te pluit: in te fluit de? suā gratiā. Ergo tue nobis plue
gratie clementiam.

Ad beati tui nati transferas presentiam. Et cunctoz deli-
ctorum confer indulgentiam.

¶ Hic autor ad reuerentiā brē virginis describit vltimū canticū. In q̄ tria
facit. Primo cōparat beatā virginē ad thronū salomonis. Secūdo cōparat
eā ad vellus gedeonis. Tertio p̄ exclamatiōē dirigit ad ipsaz petitiōē.
¶ Q̄do. O maria (virginē vterus). i. castū corpus tuū (est eburnē thro-
nus). i. de eboze xp̄is (regis salomōis: admirabilis). i. valde mirabilis (thro-

nus: dispar
alij sedibz
cellis do-
(vne?).
maria (est
raris: et est
residet). i.
ginē ad v-
fuit (celesti
muit). i. p-
fuit corrup-
(nec pudor
(est aromati-
ciosa (et v-
(nardus et
bor talis)
seruatiōis
.i. de cedro
rer (ac regu-
rigēdo peti-
nescit). i. nō
(in gremio
nō celi).
lires (et ci-
purga). i. n-
.i. rozaui (i-
tu pluc nob-
(ad p̄sentia
gētiā). i. rem-
Therus eri-
P̄festo. i. an-
meo xp̄i ne-
dā potuē
p̄spectu me-
maris au-
nus dei: et
laris. Q̄m
ra nbi glo-
p̄pter sc̄ptu-
canonē. S-
thron? ebur-
est multū cū
fuit casta.
¶ Virgine
eres nati
throni. Pa-

De beata virgine. Fo. CXXXVI

nus: disspar et dissilis) .i. ineq̄lis et incōparabilis (vniuersis thronis) .i. oib̄
 alijs sedib̄ q; (virgo) maria (extitit) .i. est (thron⁹ cui) .f. throno (p̄stint tā pre
 cellēs donū) .i. nobile munus. Nā ip̄e de⁹ (pacificus salomō) .i. iesus ch̄s
 (vni⁹) .f. fili⁹ (sūmū regē) .i. oīporētis dei (elegit hūc thronū) .i. sedē. Nā (hec)
 maria (est sedes ḡie) .f. diuine (et est domus) .i. habitaculū (pudicitie) .i. casti
 tatis (et est sedes sūmū dei) .i. ch̄i (et dñs) .f. de⁹ (q̄ p̄sudet) .i. p̄est (vniuersē rei
 residet) .i. morat (in hac sede) .i. illa habitacōe. Vñ nūc cōparat beatā vir
 ginē ad vellus gedecōis: dicēs (Sic vellus) gedecōis (maduit) .i. madefactū
 fuit (celesti rose) .i. ḡia: et tū nō erat corruptū (sic v̄ter) .f. brē virginis (intus
 munit) .i. p̄cepit (seruato pudore) .i. castitate .f. v̄t nec in partu: nec in p̄ceptu
 fuit corrupta (nec vellus) .i. gedecōis (corrūpit imbre pluuiali) .i. a q̄ celesti
 (nec pudor) .i. castitas (amittit in tali p̄ceptu) .i. p̄ceptōe. Nā (hec) .f. maria
 (est aromatica cella) .i. fragrās habitaculū (creatoris) .i. dei (fertilis) .i. frus
 cuosa (et vni⁹ medela) .i. remediū (doloris) .i. p̄nc. (Vdonifera) .i. redolēs
 (nardus effudit) .i. dedit (odorē) .i. sapore suauitatis (et fructifera oliua) ar
 bor: talis (et virga ferēs) .i. p̄orās (fiorē) .f. ch̄istū. (Nec) maria est (vas) .i. cō
 seruatorū (pigmētarij) .i. vngētū (regale pallatiū) .i. aula (est dom⁹ cedrina)
 .i. de cedro ex̄is (dñā angelor̄) .i. impatrix (et b̄ndicta femina) .i. virgo et ma
 ter (ac regina) .i. dñā (celor̄) .i. Quare exclamādo cōmēdat beatā virginē: dī
 rigēdo p̄tione ad cā: dicens (V̄ sc̄ā virginitas) .i. castitas (n̄ra paruitas
 nescit) .i. nō sc̄it (te digne) .i. laudabiliter (laudare) .i. honorare (cōtinēs) .f. es
 (in gremio) .i. i v̄tero tuo .f. illū (quē nec p̄or sustētare) .i. cape (regio) .i. i thro
 no (celi) .i. b̄ndicta) .f. maria (pulchrior) .i. splēdidior (p̄ mulierib̄) .i. inf̄ mu
 lieres (et cūctis fiderib̄) .i. oib̄ stellis (tu placea filiū tuū) .f. iesum ch̄istū (et
 purga) .i. mūda (delicta) .i. p̄cā (oīm fidelīū) .f. hoīz. Nā (de⁹) oīporēs (pluit
 .i. rorauit (in te) (et) (fuit) .i. infudit (in te) .f. mariā (suā gratiā) .i. pietatē. (Ergo
 tu plue nobis) .i. in nos (clemēciā) .i. misericōdiam (tue ḡie: et trāffer) .i. duc nos
 (ad p̄sentā) .i. p̄spectū (cui nati) .i. filij (et tu p̄fer) .i. daz largire nobis (indul
 gēciā) .i. remissionē (cūctoz delictoz) .i. oīm p̄cōz n̄roz. Amē. ¶ Vocabu.
 Uterus erī. p̄ v̄tre capīt. Eburne⁹ adiec. a noīe ebur: qđ fecit elephātē.
 Presto .i. antecedo et excello. Salu. Dēs hoīes q̄ sese p̄itare putāt zc. Tu
 meo x̄bū neutrale fac eleuo. Pigmētari⁹ dī a noīe pigmētū: qđ fecit qñ
 dā potionē medicinalē zc. ¶ Horādū. Scribit p̄s. Thron⁹ eius sic sol i
 p̄spectu meo. Ista verba p̄nt eē dei p̄is de filiis loq̄ntis: cōmendās gloriā
 matris ait: Thron⁹ eius sicut sol i p̄spectu meo. Vñ brā x̄go p̄t dici thron⁹
 nus dei: z h̄ q̄tuor modis: ip̄a est thron⁹ eburneus saphirus nube⁹ et so
 laris. Vñ x̄. Ebur saphirus nubes sol sit tibi thron⁹. Virgo versata miser
 ta tibi glorificata. Brā virgo dī: thron⁹ eburne⁹ p̄t virginitatē: saphyre⁹
 p̄pter sc̄itātē quersatōis: nubeus p̄pter plenā misericōdiā: solaris p̄t gloriifi
 cationē. Salomō pacific⁹ interpretat: et fecit ch̄istū verū pacificatorē: cui⁹
 thron⁹ eburne⁹ est brā virgo. et h̄ tāgīt i l̄ra: v̄ter⁹ virgine⁹ zc. Ebur ei aial
 est multū cadidū et frigidū magne castitatis. p̄ qđ fecit x̄go gl̄iosa: qz tota
 fuit casta. Tal⁹ thron⁹ talē regē decebat. Bern. Nec decebat deū alia mas
 q̄ virgo: nec x̄ginalis fili⁹ q̄ de⁹. qz nec autor inf̄ filios: nec autor inf̄ ma
 tres nasci potuit. De sc̄do dī: Ezech. Et aspect⁹ lapidis saphiri i similitudine
 throni. Per quē sc̄ā quersatio marie fecit. De. iij. Ec̄s. Et thron⁹ me⁹ in

De throno
dei q̄druplici

Maria cōs
parat throno

De beatā virgine Maria.

Cōparatōes
ad beatā vir-
ginē mariā.

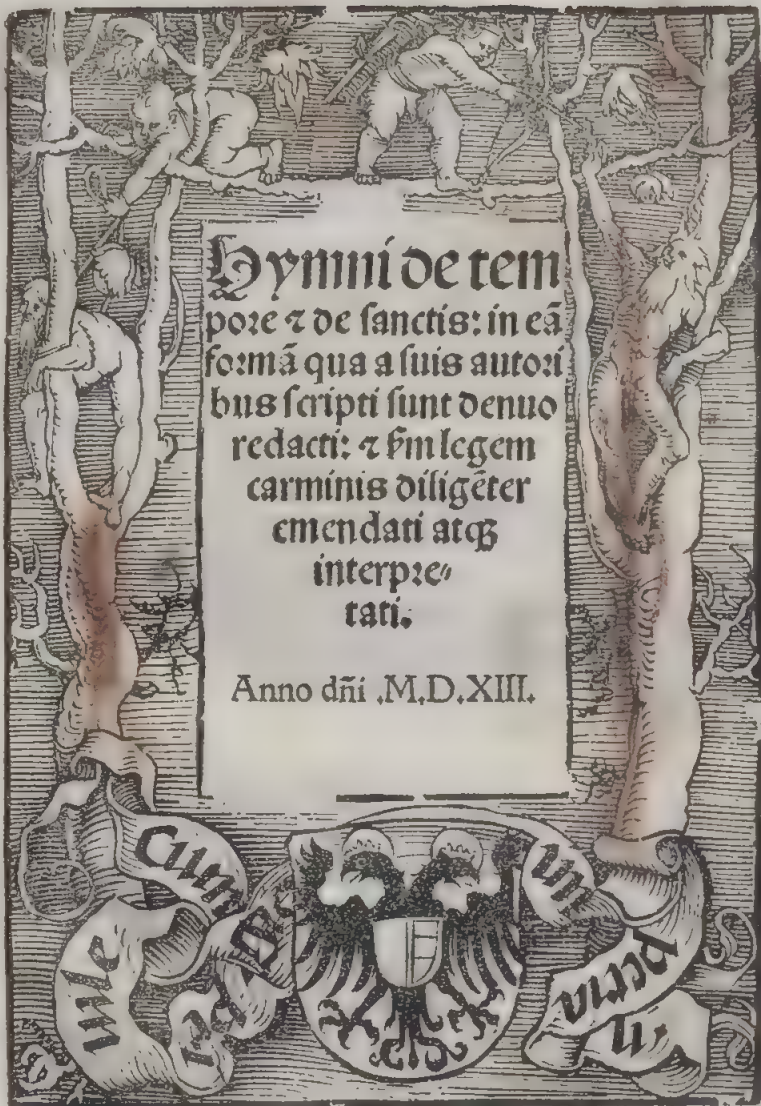
**Dei immen-
sitas.**

Exemplum.

colūna nubis. **Uñ** beatā virgo dicitur thronus nubes. quia sicut nubes plenavaporibus irrigat et virefcere facit ista inferiora: sic virgo gloriosa irrigat et virefcere facit aīas fidelium. **Uñ** **Ans** hel. O scia plena et suppleta gratia: decus plenitudine respersum: tua gratia virefcit oīs creatura. **De** quāto dicitur in apostolice pauli sumpta: **Thronus** eius sicut sol in conspectu meo. **Uñ** beatā virgo dicitur solaris thronus propter glorificationē quā habet in celis. quare de ea dicitur in **Lan.** Pulchra ut luna electa ut sol. **Augu.** **Hec** est velut colūba speciosa: pulchra ut luna: electa ut solianua celi: caput virginū: decus mulierum. **Et** quia beatā dicitur in qua ipse thronus est diffusis omnibus thronis: quia in eo dominus diāctū requirit. **Notā** dū scdo. **Autor** cōmēdat beatā virginē in diuersis: quod sibi per prophetas ascribunt. **Prio** cōparat ad vellus gederis. **Uñ** in quāda hystoria beate virginis legitur. Vellus rore maduit dū virgo percipiebat: sed rubi igne caluit dū virgo dei paries bat. **Scdo** appellat eā cellā aromaticā. iuxta illud **Ecclis.** Sicut cinamo mū et balsamū aromatizās odorē dedi. **Tertio** appellat eā medicinā doloris: quia ipsa de sua misericordia omnibus in necessitatibus positus subuenit. **Uñ** videtur vicissim disputare mater et fili. **Dicat** fili: ego occidā. **Mater** proindeat ego vivere faciā. **Et** rursus dicat fili: ego percutiā. **Et** mater rōdeat: et ego sanabo. **Quarto** appellat eā nardū. **Uñ** in **Lan.** **Nardus** mea dedit odorē suū. **Itē** cōparat eā oliue. **Uñ** **Sap. j.** Ego quasi oliua speciosa in capis silue: et quasi platano rose in hiericho. **Appellat** eā vas pigmentorum. i. vngtorum. **Uñ** in **Lan.** dicitur: **Odor** vngtorum tuorum super omnia aromata. **Vocat** et domus cedrina. quod pfiguratū est in templo salomōis: quod fecit de lignis libani lenigatis quodris et sectis. **Notā** dū tertio. **Autor** rāgit hic in ista imēditatē dei: cui dicitur: quē nec celi tē. **Uñ** **Brego.** **Scitā** et immaculata virginitas: quibus te laudibus referā. quia quē totus nō capit orbis: i tua se clausit viscera factus homo. **Et** in hymno. **Quia** quē celi cape nō poterāt tuo gremio pulisti. **Sedulū** **Cōtinet** in gremio celū terrāque regēte **Virgo** dei genitrix: perceres comitāt heriles. **Itē.** **Salve** scitā parens enixa puerpa regē: **Qui** celū terrāque regit per secula cūcta. **Itē** dicitur in textu: in te pluit. per quod beatā virgo gratia plena nūcupat. **Hic** casu ad ecclesiā scitē marie venies: sanitatis gratiā cū toto affectu desiderabat. **Lūcs** diuini ibi moraretur: nec sui desiderij effectū impetrasset: pedē sepauit a cruce. voluit enim pede potius carere quam omnibus diebus vite sue arderet. **Post** multū pro ipsis spaciū deprecādo voce lachrymabili dixit: **Deum** me doleo quod factus sum aduenas: o brissima dei genitrix. **Lūcs** talia verba ab eo fuissent plata: naturali somno deditur requieuit. **Et** cū dormiret venit beatā virgo: leniter corpis eius lesione tangēs: ipsam a sua infirmitate sanauit. **Ecce** quāta plenitudo gratie in beatā virgine reducat. **Uñ** maria ordinat super omnes choros angelorum: quia de ipsa cantat scitā mater ecclesia: **Exaltata** es super omnes choros angelorum scitā dei genitrix. **Ideo**que ut et nos in valle huius miserie ex altari valeamus in futura gloria: ipsam sequamur: eius vestigijs per omnia inhesendo. quibus puenire valeamus in vitā sempiternā. **Quā** nobis cōferre dignetur iesus christus dei filius super benedictus in secula: piecat cunctis presentium lectoribus **Adelpus.** Amen.

Sequentie cū suis explanationibus expliciunt.

vaporibz
virescere
us pleniz
itioe pas
lar; chro
a vi luna
na: electa
iste thro
adū sedo.
ni. Prio
Tilius
ni panes
cinamo
nā dolo
ā vident
ro mdeat
eat. ego
edit odo
ni cāpis
vngētoz
floraf er
is libani
imēteatē
as: qv re
faci? hō
Sedul?
comitāl
āq regit
mūcupal
ardētā.
fectu de
asser: pe
ue arde
Deu me
verba ab
enit brā
unt. Ec
sup oēs
sup oēs
liferie ex
vā inbes
ferre vi

Humanissimo excellentiſq; J. A. profeſſori: do. Jo. Tiglio
vulgo zvacker Soſennio: illuſtriſſimi principis Philippi
Lo. Rheni pala. rē. cōſiliario: nouorūq; iurū pontificioꝝ
gymnaſij Heidelbergenſis. ordinario lectori vigilantiffimo:
Jacobus Unym. Sletſtatinus. S. p. dicit.

Non dū excidit animo meo qđ ſepe mecū cuiſpe z Lapſion noſter con-
ſuliſtis: dolentes inertia eoz qui nolunt oprimas humanitatis litteras in-
ter noſtrates alumnos diſſeminari: adeo vt viuaciſſima puerorū ingenia:
quibus varie z perplexē in grāmaticē rudimentis argumentationes atq;
cōmētaria p plurimos annos inculcant: nunq; idonea futuri ſint ad intel-
ligendos ſancitiſſimos eccleſie patres atq; doctores. Ne ex ipſo fonte: ſed
ſemp ex riuulis bibant. Neq; iſtos bonarū litteraz emulos crediderim ol-
fecuſſe q in canticis eccleſiaſticis multa poetaz carmina paſſim ſunt rece-
pra. Poterat illos adducere ſuprema ſaltē eccleſie auctoritas. Et ne poe-
mata z verſus a ſolura oratione longe diſtantes: in hodiernum vſq; diem
tanſopere deſperiffent. Quos neq; ſcholaſtici rheologi putauerūt eſſe pe-
dibus cōculcandos. Scorus eū diſtichon ex Eſopo de patientia citauit
Et noſter Marſilius pulchros in chriſti natalem adduxit verſiculos:
Quoz tāta eſt copia in re diuina: in anti phonis: in reſpoſorijs: in hymnis:
vt ſi ſingulos tangere velim: limites ſuos epistoſa tranſgrediaſ. Nonne of-
ficij diue Marie quotidiani introitus ex Sedulij diſticho fabricat' eſt?
Nonne verſus ſunt: Virgo dei genitrix: quē totus nō capit orbis: In tua
ſe clauſit viſcera factus homo: Nonne imitatorū diui Gregorij meſurā
habet: Nonne ſancte Catherine officiū carminibus eſt reſperſum: Non-
ne de vno martyre canimus: Hic vir deſpiciens mundū z terrena: trium-
phans: Diuitias celo condidit ore manu: Ubi z cōiunctio per inertia in-
troſerta eſt. Nonne reſpoſoriū quod incipit: Continet in gremio celo ter-
raz z. tres verſus habet: Et anti phona Alma redemptoris mater zē. ele-
gans eſt heroicum. Et de ſancta cruce: Lux benedicta niter. Itemq; Q
magnum pietatis opus. elegiaca ſunt. Et de diuo Petro: Solue iubente
deo z. duo ſunt verſus. Innumeros alios locos cōſulto pterimus. Solā
hymnoz meſurā (qđ hēc inceptimus) tranſcurrere: adoleſcētibusq; no-
ſtris indicare liber carminis genus quo quiſq; hymnoz cōreptus eſt. Ut
vel ſic a carminib; gentiliū poetaz ad chriſtianos verſus eque terſos atq;
politos tranſſerant. vt ſacris tandē initiati rectius hymnos legant: planē
intelligant: certius caſtigent: maioriq; deuotione afficiant eis poematib;
que ab Ambroſio z Prudentio ceteriſq; chriſtianis poetis tāto niſu: tan-
ta diligentia: tam accurata ſyllabaz meſura ſunt elucubrata. Vale ex edi-
bus meiſophiloſophicis Heidelberg: kal. Septembꝛis: Anno ſalutis hu-
mane. M. cccc. xcix.

Ambr
ſia dei.
puerū
Berrian
hymni
radio cō

De con
can. hum
ſciliat: B
Un ecclia

Paucil
rina: Lan
Sacris ſo
cedon ſe
trochaicu

Seq
Londito
A ſolis o
Lucis cre
Echymu
Clarum d
Audi bene
Rex chriſt
Ad cenam
Jeſu noſtra
Verbū ſup
Jeſu ſaluat
Exultet ce
Deus tuos

S
Ecce iam
Vita ſanct
Sabar ad
Chriſte ſan
Harrys
Virgins p

Seq
Eorde na
Jeſu chriſt

De origine hymnoz.

Ambrosius Mediolanensis episcopus incepit canere hymnos in ecclesia dei. **U**n Augustinus lib. ix. confessio. Cum Justina Valentiniensi regis pueri mater Ambrosii psequeret heresis sue causa: qua fuerat seducta ab Arrianis: excubabat pia plebs in ecclesia mori parata cum episcopo suo. tunc hymni et psalmi ut canerent finem morem orientalium partium: ne populus meroris tedio contabesceret institutum est: et ex illo in hodiernum retentum.

De usu ecclesie que hymnos recepit.

De conse. di. j. c. de hymnis. reprobant qui hymnos nolebant recipere: tanquam humano studio compositos. Sic neque verba post hymnum angelicum scilicet: Gloria in excelsis deo. quam humanitus inuenta sunt essent cantanda. **U**n ecclesia non solum recipit verba utriusque testamenti: sed etiam scriptorum patrum.

Quibus generibus carminum hymni currant.

Paucissimi hymni carent lege metri: sicut Ave maris stella: Ave catharina: Cantemus cuncti: Dies absoluti: Eia fraterculi: In mariam vite viam: Sacris solennibus. In alijs pro sunt quattuor genera carminum: hymnis sacerdotum scilicet non regularium: utpote: Archilochicum: Saphicum: Alcinanicum trochaicum: et Choriambicum.

Sequentes hymni sunt versus archilochici iambici.

Conditor alme siderum.	Veni redemptor gentium.
A solis ortus cardine.	Hostis herodes impie.
Lucis creator optime.	De lucis ante terminum.
Et hymni ad quattuor horas.	Ex more docti mystico.
Clarum decus ieiunij.	Jesu quadragenarie.
Audi benigne conditor.	Vexilla regis prodeunt.
Rex christe factor omnium.	Fit porta christi petra.
Ad cenam agni providi. non exacte	servatis pedibus.
Jesu nostra redemptio.	Veni creator spiritus:
Verbum supernum prodiens.	Quem terra pontus ethera.
Jesu saluator seculi.	O lux beata trinitas.
Exultet ce. non oino servat pedibus.	Rex gloriose martyrum.
Deus tuorum militum.	Jesu corona virginum.

Sequentes hymni saphico carmine compositi sunt.

Ecce iam noctis tenuatur.	Quod chorus varum.
Vita sanctorum decus angelorum.	Ut queant laxis resonare fibris.
Strabat ad lignum crucis.	Gloria dignos colimus.
Christe sanctorum decus angelorum.	Nocte surgentes vigilemus.
Martyris christi columus.	Iste confessor domini sacratus.
Virginis proles opifex matris.	

Sequentes hymni alcinanico trochalco contexti sunt.

Corde natus ex parentis.	Pange lingua gloriosi.
Jesu christe auctor vite.	Urbs beata. Crux fidelis.

Sequētes hymni sunt generis choriambici:
Festū nūc celebre. Inuentor rutili. Gaude visceribus.

Elegiacum carmen:

Salve festa dies. Gloria laus et honor

Scriptores hymnoz.

Beatus Ambrosius cōposuit sequētes hymnos?

Conditor alme siderū. Veni redemptor gentiū. Tā lucis orto;
Nūc scē nobis spūs. Rector potēs verax deus. Rex de' reor

Fortunatus archiep̄s Pictauiē.

Quē terra pōrus. Flexilla regis pdeit. Crux fidelis;

Prudentius.

Corde natus ex parentis. Inuentor rutili dux bone luminis;

Paulus diaconus.

Ut queant laxis resonare fibris.

Lactantius.

Salve festa dies toto venerabilis euo.

Sedulius.

A solis ortus cardine.

Hostis herodes impiet

Thomas aquinas.

Pange lingua gloriosi:

Petrus Bolandus.

Sabar ad lignum crucis.

De pedibus metroz.

¶ Archilochicū iambicū cōstat ex quattuor iambis. Recipit etiā spōdeū in locis imparibz: hoc est pmo vel tertio loco. Et raro anapestū p spōdeo;

¶ Alcianicū trochæicū habet in primo versu quattuor trocheos: in secun do tres: et semipedē: hoc est vnam syllabam.

¶ Sapphicū cōstat ex tribz trocheis: quoz vnus in primo: secūdus in qrtor: tertius in quinto loco ponit. Spondeū pō recipit in secundo: dactylum in tertio. Post tres versus sequit metrū duoz pedū: in quo dactylus et spons deus ponuntur.

¶ Choriambicū habet quattuor pedes: Spondeum: duos choriambos: et iambū vel pyrrichū. Constat autē Choriambus ex quattuor syllabis. quarū pma et vltima sunt longæ: mediæ due breues: vt visceribz. Post tres ver sus choriambicos sequit metrū Sclonicū: cōstans ex spondeo et duobus dactylis: vt Celoz pius arbiter: plaudant astra solum mare.

¶ Quis dubitat hanc carminū diuersitatē ex hymnis Prudenti: carminis busq; tum Boetij tum Joannis Gerson de cōsolatione theologica: eque ac in gentili Horatio dinosci possit.

Eminentissimi christianissimiq; vatis Baptista Mantuanus
Carmelita; theologi; ad dominum Falconem protonotarium;
Endecasyllabum de prisca hymnorum origine.

Falco Romulei pater senatus.
Nemo me quia sit seuerioris
Vitae religio putet negasse
Fontis Castali beata rura.
Indoctos homines fatigat ista
Simplex rusticitas; peritiores
Quales Ambrosius Boetiusq;
Qui mores tetricos; & altiore
Foelici patriam sequuntur aura.
Musas & studium latinitatis
Complexi; fidibus lyrasq; morbos
Tollebant animi grauesq; curas.
Iucunda modulatione fretum
Pennis ingenium velut quibusdam
Sublatum rapitur; deumq; dulci
Illapsu recipit; bibitq; nectar
Quo mente superum fruuntur omnes.
Hi vere lyrici fuere vates.
Sicut Pindarus; insulaeque virgo
Lesbi gloria; grandiorq; plectro
Alceus modulans vetustiores
Et David tyrio decorus ostro.
Percurrit citharam manu sonantem;
Et sanctos superis cantat honores.
Hinc laudes veniunt piosq; cantus;
Hinc hymni resonant choros per omnes.
Istos posthabitis minus peritis;
Autores imitans; tuis patentes
Campos auspicijs perambulabo.
Nec vulgi duce te proteruiantis
Nugas iudiciumve per timeſcam.

Preambulum.

Iber iste dicitur liber hymnorum. Hymnus pro laus dei est cum cantico. Quatuor autem fuerunt principales auctores qui hymnos composuerunt: scilicet Gregorius, Prudentius, Ambrosius et Sedulius. Sed quidam vir prudens nomine Hilarius videns illos sic multos hymnos composuisse: dignum duxit placuisse quidam in unum colligere compendiosius: et unum breue et utile tractatum componere: in quo omnes hymni continentur. Prima huius intentionis fuit describere illos qui cantant in prima feria: et sic deinceps secundum ordinem. Utilitas autem maxima est in hoc libello: quia eo plecto et intellecto cognitionem habere possumus unitatis et trinitatis. Supponit autem theoricam. id est diuine contemplationi. ¶ Sed quia mentionem fecerat de feria: videamus quid sit feria. Feria est solennis dies. Beatus autem Siluester vel Gregorius videns hebreos dixisse: prima sabbati: secunda sabbati etc. sicut videns gentes nomina suorum deorum vel stellarum posuisse: ut dies lune: dies martis etc. noluit imitare mores eorum. scilicet hebreorum et gentilium: et ideo inuenit hoc nomen feria. Sed in fine septimane seruauit sabbatum. Quod fecit ad figuram. quia sabbatum interpretatur requies: et nos per totam hebdomadam id est per totum spatium vite nostre (quod currit septem diuersum) debemus laborare summo conamine. ut perueniamus ad requiem et ad eternam beatitudinem. Unusquisque enim hymnus suam habet materiam. In illis qui sunt de nocterna accipit medium tempus. id est significationem ipsius: ut scilicet expellat a nobis tenebras ignorantie et vitiorum: et reformet nos virtutibus et scriptis claritate. In illis pro quibus sunt de die: accipit medium ipsum lumen. Et vult deprecari deum: ut quicquid modum illuminat sua claritate et splendore solis in corpore: sic illuminet nos sanctis scriptis gratia in mente. Amen.

Epilogus.

Hymnos grecum nomen est: hos in us mutato: et fecit carmen autem canticum. Unde hymnetes. id est cantores: et hymnare. id est cantare deducunt. Carminis autem cum multe sint species: in de his dixisse sufficiat quod in hoc libro comperiuntur. ¶ Hymnorum igitur alij sunt iambici: alij trochaici: alij sapphici: alij asclepiadei: alij dactilici: alij mixti. Et formantur hec nomina vel a pedibus principalibus: vel ab auctoribus. Nam iambica dicuntur carmina in quibus iambus: Trochaica in quibus trocheus: Dactilica in quibus dactylus est frequentior. Sapphica pro et asclepiadea a suis auctoribus vel inuentoribus appellantur. Sappho enim fuit mulier lesbica: quae poesi vacans hoc carmen inuenit. Item asclepiadeum carmen ab Asclepiadeo poeta lyrico fere inuentum. ¶ Iambicum carmen est duplex. Nam aliud est dimetrum: aliud trimetrum. Dimetrum dicitur quia quatuor pedes habet: quibus enim sunt quatuor pedes: tamen duo computantur per unum. Idem dicitur Archilochicum. id est ab Archilochi poeta reperiuntur. ¶ Tetraastrophon dicitur carmen. quia quatuor versiculi ponuntur una. Pentaastrophon quia quinq. Hexastrophon: quia sex una ponuntur. ¶ Monocolon dicitur carmen quod semper est eiusdem generis. Dicolon quod est duorum. Tricolon quod est trium generum vel modorum. ¶ Iambicum trimetrum habet sex pedes: sed duo pedes per unum computantur: ut o nazarene. ¶ De reliquis speciebus suo loco dicetur. Nam primo ponuntur iambici dimetri: sed iambici trimetri: deinde sapphici et asclepiadei: et ceteri secundum ordinem.

Hymnoz annotatio alphabetica.

Ad cenam agni. folio
Agnoscat omne seculum.
Ales diei nuncius.
Alma christi qñ.
A solis ortus cardine.
Audi benigne conditor.
Aue catharina.
Aue maris stella.
Aurea luce z decore.
Auroa iam spargit.
Auroa lucis runlat.

xlj
xx
liij
lxvj
xvij
xxvij
lxxij
lxxix
lvij
vij
xlij

Beata nobis gaudia.

xlviij

Cantemus cuncti melodū. fo. lā
Catherine collaudamus. lxxij
Celi deus sanctissime. x
Celum coruscans. xix
Eborus noue hierusalē. xliij
Christe qui lux es. xliij
Christe redemptor gentiū. xvij
Christe redemptor oim. lxx
Christe sanctorū decus angelorum
folio lxvij
Christe sanctorū decus atqz virtus
folio lxij
Clarum decus ieiunij. xxv
Conditor alme siderū. xliij
Conscendat vsqz sidera. lxij
Corde natus ex parentis. xvij
Consortis paterni luminis. iij
Crux fidelis inter oēs. xxxij
Cultor dei memento. xxx

Decus sacrati nois. fo. lxxij
Deus creator oim. xxiij
Deus tuorū militum. lxxvij
Dies absoluti pretereunt. xxx

lxxij
xxij
lxxvij
xxx

Ecce iam noctis. folio viij
Ecce nunc tempus. xxxij
En gratulamur spiritui. lxxij
En martiris Laurentij. lxij
Eterna celi gloria. viij
Eterne rerū altissime. xlvij
Eterne rerū conditor. ij
Ex more docti. xxv
Exultet aula celica. lxxv
Exultet celū laudibus. lxxvij
Festum nunc celebre. fo. xlv
Fit porta christi. xxiiij
Fratres vnanimes federe. lxxij

viij
xxxij
lxxij
lxij
viij
xlvij
ij
xxv
lxxv
lxxvij
xlv
xxiiij
lxxij

Gaude ciuitas augusta. lxij
Gaude mater ecclesia. lxxv
Gaude visceribus mater. lxxij
Gloria laus z honor tibi xxxij

lxij
lxxv
lxxij
xxxij

Hostis herodes impie. xxi

xxi

Jam christe sol iusticie. fo. xxxij
Jam christus astra. xlix
Jam lucis orto sidere. xij
Jam ter quaternis. xxvij
Jesu corona virginum. lxxix
Jesu nostra redemptio. xlvij
Jesu quadragenarie. xxvij
Jesu saluator seculi redemptio.
folio lxx
Jesu saluator seculi verbū patris.
folio xxiij
Jesús refulsit oim. xxiij
Immenso celi conditor. ix
In Mariam vite viam. lxx
Inuentor rutili dux bone luminis.
folio xxxvij
Iste confessor domini. lxxvij

fo. xxxij
xlix
xij
xxvij
lxxix
xlvij
xxvij
lxx
xxij
xix
lxx
xxxvij
lxxvij

Lucis creator optime. ix
Lux ecce surgit. vij

ix
vij

Magne deus potentie. folio	x	Rex gloriose martyru.	lxxviij
Magno salutis gaudio.	xxxij	Rex sanctoru angeloru.	xlviij
Maria mater dñi.	lxviij		
Martyr dei qui vnicu	lxviij	Sacris solennijs iuncta. fo.	l
Martiris ecce dies.	lvj	Salue crux sancta.	lrv
Martiris sanctu celebrau.	lv	Salue festa dies. xxxvij. et. xxxviij	lxviij
		Saluete flores martyru.	liij
Nocte surgentes. fo.	vij	Salue pater et patronc.	lxxviij
Nox atra rerum.	v	Sancte dei preciose.	liij
Nox et tenebre.	v	Solennis dies aduenit.	liij
Nuncium vobis fero.	xij	Somno reffectis artubus	ij
Nunc sancte nobis.	xij	Splendor paterne glorie.	ij
		Summe deus clementie.	vij
O lux beata trinitas. fo.	xj	Summi largitor.	xxvj
Omnes superni ordines.	lxviij		
O nazarene dur.	xxviij	Te lucis ante terminu. fol.	xij
O q glorifica luce.	lxviij	Telluris ingens.	x
		Tu trinitatis.	vj
Pange lingua gloriosi. folio	v		
Plasmator hominis.	x	Veni creator spūs. folio	xlviij
Pauo dicu omniu.	j	Veni redemptor gentiu.	xxvj
		Verbu supernu prodiens.	xx
Quem terra pontus. fo.	xij	Vicilla regis prodeunt.	xxix
Quod chorus vatū.	xxviij	Vita scōz decus ange.	xlviij
		Vita scōz via spes.	lxviij
Rector potens verax. fo.	xij	Gloria cunctis orbita.	lx
Reru creator optime.	v	Glor clara ecce insonat.	xx
Rerum deus tenax.	xij	Gibbs beata hierlm.	lxxvj
Rex chiste factor.	xxviij	Ut queant laxis.	lvij
Rex eterne glorie.	xlviij	Finis.	

Sequitur expositio hymnorum cum notabili commentario quod semper implicat historias cum optimis allegationibus sacre scripture sanctorum de quibus tales hymni cantantur. Ex quibus possunt faciliter de eisdem sanctis colligi sermones: subiunctis quorundam vocabulorum expositionibus.

¶ Dominicis diebus ad nocturnū hymnus.

Rimo dierū omniū: quo mundus extat cōditus: vel q̄ resurgens conditor nos morte vitā liberet.

Quis p̄cul torporibz surgam? oēs ocyus: ⁊ nocte piū q̄ram? sicut p̄phetā nouū?

Nostras p̄ces vt audiat suā q̄ dexterā porrigat: vt expiātos sordibus reddat poloꝝ se dūbus.

Et quicq̄ sacratissimo huius diei tpe horis quietis psallimus: donis beatis muneret.

Tam nunc paterna claritas te postulamus affatim: absit libido sordidans omnisq̄ actus noxius.

Ne feda sit vel lubrica nostri cōpago corporis: per quod auerni ignibus ipsi crememur acruis.

Ob hoc redēptor quesumus: vt probra nostra diluas: vite perennis cōmoda nobis benigne conferas.

Quo carnis actu exules: effecti ipsi celibes: vt p̄stolamur cernui melos canamus glorie.

Presta pater p̄ssime: patriq̄ compar vnice: cū spiritu patriarchito regnans per omne seculum. Amen.

¶ Materia huius hymni est cōmendatio dñici diei: ⁊ cōmēdat eū p̄ pres. Laus diei
De sunt partes: q̄ mundus cōditus fuit tali die quo christus resurrexit. dñice.
Et p̄ hanc cōmendationē beatus Grego. vult monere nos ad honorē dñice
diei de lecto mane surgere. Dñicus p̄o dies merito ⁊ cū discretionē oīm
dierū primus dicit. q̄ dicit primus respectu oīm creaturaz. Tertius etiā
d̄ respectu resurrectionis dñi: q̄ tertia die resurrexit. Quartus etiā d̄ res

Dominicis diebus

spectu octauæ diei: qz in octaua die oēs resurgere debemus ad eternā vitā. Et ideo queramus in dñico die: quo christus resurrexit. vel in die iudicij: q̄ dñi sacratu: quia bona bonis: mala malis reddent. Descendēdo ad ista dico dñicā diē maiō: ē esse omnibz alijs. qz tūc mundus fuit cōditus: et christus resurrexit eodē die: ergo habz primatū sup oēs alios dies: ergo maior est alijs dieb: p locū a partibz enumeratis: vel a positione antecedētis.

¶ Ordo. O fratres (oēs nos surgam⁹ in primo die diez oīm). i. dñica die (ocypus). i. citi⁹ q̄ in alijs tpiibz (quo). s. dñico die (mūdus erat cōditus). i. factus (vel) p et (quo) die (cōditōr). i. creator oīm creaturaz (resurgēs a morte nos liberauit) ab inferno vel a p̄tate diaboli. Surgamus dico (a nris torz poribz). i. a pccis et vicijs: et oō solūmodo surgam⁹: sed (gramus) p obseruari onē mandatorz (piū). s. deū (in hac nocte: sicut nouim⁹ p̄berā) Dauid deū quesisse: sicut ip̄e ait: Media nocte surgebā ad p̄fitendū noi mo zc. Itēz dicit: Lauabo ū singulas noctes lectū meō: lacrymis meis strātū meū rigabo. Uñ in homel. bri Brego. legit de quodā viro: q postq̄ aliq̄ntulū soporis corpori suo dedisset: extra mediā noctē surgebat: et vigilans porabatur. Qui tamdiu hoc fecit: donec facta est vox de celo a dño dicēs: Pccm̄ nūc dimissum est tibi: surge et noli āmodo peccare. Surgamus in quā z gramus piū (vt audiat nras p̄ces). i. oratiōes p vitandis vitijs et p acq̄rendis virtutibz: (porrigat suā dexterā). i. suū auxiliū (vt expiatos). i. nos absolutos et purgatos vitijs et a (sordibz) vitiōz (reddat sedibz poloz). i. celoz et angeloz. i. ponat nos in regno celoz. Reddat in quā nos poloz sedibz (vt mune: e). i. appremiat nos (beatis donis). i. donis celestibz (quicqz). i. q̄cuqz (psallimus). i. canimus. s. dño deo nro (quicquid horis). i. horis noctis in (ipe sacratissimo). i. sc̄tissimo: q̄ christus resurrexit (hui⁹ diei). s. dñice: vel mune ret in sacratiss tpiibz. i. in die iudicij. q̄ dñi sacratu: qz bona bonis et mala malis reddent. Sed qz supiora p nos habere nequim⁹: verni se nūc ad chīm: et monet nos q̄ deprecemur ip̄m q̄ten⁹ oīs libido et macula a nob̄ remoueat.

(Nam postulamus te nūc o paterna claritas affatim). i. abundāter (vt libido). i. luxuria et mala p̄cupiscētia: libido dico (sordidās) corpa nra (et oīs actus noxijs). i. nociu⁹: et oē malū opus (absit). i. lōge sit remotū. ne ania cū corpe sordescat et intereat. Et iō te postulam⁹ (ne fedā sit). i. sordibz plena (vei lubrica). i. labilis ad luxuriā (cōpago). i. cōiunctio (nri corpis) et anie: q̄ tūc dñi fedā qñ caro pest virtuti: et rō est pulchra qñ p̄dñat corpi. Vel deprecemur vt caro subeat mēti (p quā) cōpaginē male vlam (crememur) ania et corpe. i. cruciamur (acrius). i. valde acriter (ignibz). i. doloribz et cruciatibz (auerm). i. inferni. Auerm⁹ dñi ab a qd̄ est sine: et ver veris qd̄ ē delectatio: qñ sine delectatōe. Auerm⁹ aut̄ est locus in inferno: vbi semper est ignis in q̄ impij cremat̄ unt: q̄ in hac vita i pccis et vanitatibz mūdi vixerūt. Et qz timem⁹ vt ignibz crememur: o (redēptōr q̄sum⁹). i. eū desiderio q̄rim⁹ et rogam⁹ (ob h̄). i. ppter h̄ (vt diluas nra pbra). i. pccā q̄ pbra animā et corp⁹ (benigne p̄feras). i. pcedas (nobis cōmoda). s. vtilia et ppetua (pennis vite). i. eterne glie. (Quo) p vt (exules) nos pegrini celesti patria (actu). i. opati onē carnis. quēadmodū alien⁹ a patria dñi exul et pegrin⁹. i. lōge remotus a patria. sic et nos debem⁹ esse remoti ab actu carnis p bona op̄a: vt sic (ceramui). i. humiles (p̄stolamur). i. expectem⁹ (effecti celibes). i. celestes: vel c̄p̄a

Auerm⁹ qd̄

inclinati et oculos sursum edentes ad dñm (canam). i. pferam (melos)
 et dulce cantu ore et corde (glie). i. ad honore tue laudis. Bene em canat q
 a peccatis cessat et bona opa facere non pigrescit. O (pissime) q mundasti nos
 a vitijs: o (pater). i. creator et auctor omni re: et o (vniice). i. o christe fili dei vi
 ui: vniice dico (cōpar). i. eglis sm diuinitate (patri) oipotēti in pugillo celoz
 et terrā pñcēti: tu. f. christus (regnās). f. es (cū spū paracito). i. cōsolatore (p
 omne seculū). i. añ oia secula (presta). i. dona seu cōcede nobis ea q. s. dixi
 mus. f. vt a vitijs abstinendo in virtutibz pseuerare valeamus. Amē. i. fiat
 sine fine et sine defectu semp et in eum.

¶ Ad laudes hymnus.

Terne rerū conditor: nocteqz diemqz qui regis:
 et tempoz das tpa: vt alleues fastidium.

Preco diei iam sonat: noctis profunde puigil:
 nocturna lux viantibz a nocte noctem segregans.

Hoc excitatus lucifer soluit polū caligine: hoc omnis cr
 rozū chorus viam nocendi deserit.

Hoc nauta vires colligit: pōtiqz mites cū freta: hoc ipsa
 petra ecclesie canente culpam diluit.

Surgamus ergo strenue: gallus iacentes excitat et somno
 lentos increpat: gallus negantes arguit.

Gallo canente spes redit: egris salus refundit: mucro la
 tronis conditur: fides lapsis reuertitur.

Iesu labentes respice: et nos videndo corrige: si respicis
 peccata lapsi cadunt: fletuqz culpa soluitur.

Tu lux refulge sensibus: mentisqz somnū discute: te nra
 vox primū sonet: et ore psallamus tibi.

Deo patri sit gloria: eiusqz soli filio: cū spiritu paracito: et
 nunc et in perpetuū.

¶ Materia huius hymni est cōmēdario dñici diei. Vñ ēē eterne. i. sine ini
 tio et fine. Et distinguit inter eternū: ppetuū: sempiternū et tpale. Eternū ē
 quod caret principio et fine: vt deus. Ppetuū qd habet principium sub
 tēpore: nec habebit finem: vt anima. Temporale qd est quod incipit cū tē
 pore et etiā habet finem: vt corpus nostrū. Dicit ergo sic.

Eternum.
 Perpetuū.
 Temporale.

Dominicis diebus

Ordo. (Eterne rerū cōdītor). i. factor (qui regis). i. disponis et gubernas (noctē). i. peccatorē vel diaboli: et q̄ regis (diem). i. deū vel iustū (et das tpa) i. diuersitates (tēporū). i. spaciōz huius vite (vt alleues fastidiū). i. remouēs as laborē nostrū. Eterna dei sapiētia fuit vt hoīs subleuaret fastidia tēporū mira delectatione variatorū. Nā si semp nox esset: homo deficeret et periret. Et etiā si semp dies esset: homo nimio laboris studio affectus periret et deficeret. Et ideo dñs deus misertus est nostri diei et noctis spatiū cōueniēter ponēdo terminū: et tēporibz tpa dedit cōueniētia. Et nota q̄ quē admodū annus cōstituit ex q̄tuor tēpibz seu q̄tuor partibz. s. ex vere: estate autumnō et hyeme. ita homo cōstat ex q̄tuor elementis. s. ex aq̄: terra: aere et igne. (Preco diei). i. iohannes baptista: vel (preco diei). i. christus (iā sonat). i. nūciat (die). i. christū. Preco dico (pūgil noctis p̄funde). i. inferni p̄fundi (nocturna lux). i. iohannes q̄ ante lucē surrexit vt luceret hoībz q̄ erant in tenebris huius mundi (viantibz). i. volentibz ire ad christū (segregās nos cū a nocte). i. p̄ctū a p̄ctōre. qz q̄s vult assumit: et q̄s vult in suo sinit errorē. (Preco). i. dñs noster p̄mū suis dilectis (diei). i. patris (sonat). i. manifestat euāgelicā p̄dicationē p̄ p̄dicatores suos. Ipse p̄o (pūgil). i. cognoscēs noctis p̄funde culpā (nocturna lux lucet viantibz). i. p̄sens ecclīa lucet in huius mundi tenebris. Et vult deus omnipotēs hoīes saluos fieri: non se gregans aliquā animā peccatricē agentem penitentiā de cōmissis p̄ctis a gratia sua. (Hoc excitatus lucifer). i. quo dño p̄dicāte vel iohanne (lucifer). i. verus p̄dicator lucē diuine gratie ferēs alijs: excitatus in quā (soluit). i. absoluit (polū caligine) i. animā fidelē ab omni nigredine vitioz. et (hoc omnis chorus errorū). i. exercitus maligni diaboli (deserit). i. dimittit (viam nocēdi). i. offendēdi. hoc est: cū excitante p̄ctōr currit ad portū. i. ad dñm deū nostrū: vt ibi requiescat et vires bone opationis resumat: p̄cone cauēte oīs deceptio diaboli vel exercitus eius: vel (chorus). i. cōuenticulus (errorū). i. hereticoz (deserit viā suā). i. dimittit maledictā sententiā (nocendi). i. faciēdi alijs nocuentū seu impedimentū. Hoc nauta vires. Sicut nauta p̄e nimio dolore ex maris tēpestare fatigatus tendit ad portū: vt ibi recolligat vires aliquantulū requiescēs. sic aīa fatigata ex nimio labore vitioz et p̄ctōz tendit ad portū. i. ad christū p̄ cōfessionē: vt ibi requiescat et vires bone opationis recolligat. Cōstrue (Nauta). i. nauis ductor: (colligit vires). i. virtutes (hoc) sez deo p̄cone. i. christo (frera). i. ebullitiōes vitioz (p̄ponti). i. huius mundi (miserescunt). i. mansuescūt: et (hoc). i. p̄ christū (ipsa p̄tra ecclīe). i. petrus q̄ est fundamentū ecclīe (diluit). i. remouit (canendo). i. flendo et penitendo (culpā). i. trine negationis: qz ipse ter negauit dñm. (Surgamus ḡ strēnue) qz (gallus). i. christus vel p̄dicator nos (excitat). i. admonet ad penitentiā (iacentes). i. in p̄ctō p̄manētes (somniales). i. tardos in bonis operibz (increpat). i. redarguit. quia sicut ille q̄ dormit tardus est ad omne opus: sic aīa in p̄ctis manens inanis effici. ideo (arguit). i. rez p̄bendit (negantes). i. nolentes surgere de p̄ctis. (Gallo canēte). i. p̄dicatorē p̄dicante (spes redit). i. fiducia recuperandi reddit: et (salus). i. vita eterna (refundit). i. largit p̄ penitentiā (egris). i. p̄ctōnibz (mucro latronis cōditur). i. insidie diaboli q̄ vt mucro cedunt hoīes: et cruciant animā eternas liter: et sic gallo canente (fides lapsis). i. p̄ctōnibz (reueritur). i. renouatur.

Et quia gallo canente spes reditus (iesu) saluator mundi (respice). i. misere re (labentes). i. in peccatis (et nos videndo). i. miserando (corrige). i. castiga (si res spicias). i. miseris (lapsi). i. labentis in peccata peccatis per gratiam dei resurgens (peccata cadunt). i. delentur: quia (culpa). i. peccatum (soluitur). i. purgat (fletu). i. lachrymas rui gemitu. Et quia peccata cadunt si misereris. i. remittuntur: ideo o (tu lux). i. tu christe: quia es lux mundi illuminans nostras mentes (discute). i. remoue (sonus nui mentis). i. peccatum vel corporis nostrum. et hoc ad honorem tuum. s. (ut nostra vox sonet). i. laudet (te). i. nomen tuum. O christe (primi). i. maxime (psallant). i. applaudamus (ore). i. voce et corde (tibi). s. ad honorem et gloriam tuam.

¶ Feria secunda ad nocturnum hymnus.

Homino reffectis artubus: spreto cubili surgimur: nos bis pater canentibus adesse te deposcimus.

¶ De lingua primum concinat: te mentis ardor ambiat: ut actum sequenti tu sancte sis exordium.

¶ Cedant tenebre lumini et nox diurno sideri: ut culpa quam nox intulit lucis labescat munere.

¶ Precamur idem supplices: noxas ut omnes amputes: et ore te canentes laudaris in perpetuum.

¶ Materia huius hymni est quod debemus surgere de lecto. i. de peccato: et deprecari deum ut dimittat nobis peccata. s. presentia peccata et futura. Eum ergo facimus inuocationem ad deum patrem: sic debemus dicere.

¶ Ordo. O deus pater (refectis artubus somno). i. sensibus nostris repletis mundana delectatione (surgamus spreto cubili). i. ipsa delectatione. quia postquam fuerint membra nostra refocillata somno et reparata virtute: debemus spernere delectationes: ad dei seruitium festinare: et tunc deus aderit nobis (deposcimus). i. deprecamur (te adesse) scilicet presentem (nobis canentibus). i. laudantibus.

Et ideo non solum corde: sed etiam lingua te precamur o domine: et hoc (lingua) nostra (concinat). i. laudet (te primum). i. maxime super omnia (ardor). i. amor mentis nostre (ambiat). i. desideret (te) ad quid: (ut tu pater sancte sis exordium). i. principium nostrorum (actum sequenti) ut omnis nostra actio a te incipiat semper: et per te incepta finiat. (Tenebre). i. vitia vel peccata (cedant). i. locum dent (sideri). i. christo (et nox). i. sordes peccatorum. s. cedat (diurno sideri) scilicet christo (ut culpa). i. peccatum (quam intulit nox). i. diabolus (labescat). i. euanescat (munere). i. gratia (lucis). i. christi ut spiritus sancti. Facit repetitionem. (Nos supplices). i. humiles (precamur idem). i. illud: et ad quid: (ut amputes). i. auferas (omnes noxas). i. omnia peccata et vitia (ut lauderis in perpetuum ore canentium te). i. laudantium.

¶ Ad laudes hymnus.

Seria secunda

Splendor paterne glorie de luce lucē proferēs: lux
lucis et fons luminis: dies diem illuminans.

Terusq; sol illabere micās nitore perpeti: in bar
q; sancti spiritus infunde nostris sensibus.

Totis vocemus te patrē: patrē perennis glorie: patrē po
tentis gratie: culpam releget lubricam.

Informet actus strenuos: dentē retundat inuidi: casus se
cundet asperos: donet gerendi gratiam.

Mentē gubernet et regat casto fideli corpore: fides calore
ferueat: fraudis venena nesciat.

Christusq; nobis sit cibus: potusq; noster sit fides: leti bi
bamus sobriam ebrietatē spiritus.

Letus dies hic transeat: pudor sit vt diluculū: fides velut
meridies: crepusculum mens nesciat.

Amor cursus prouehit: auroa totus prodeat: in patre to
tus filius: et totus in verbo pater.

¶ Matera huius hymni est patris et filij et spūsancti credulitas: et q̄ tū
pater sit in filio: et filius in patre: et spūsanctus pcedēs ab utroq;. Et p istam
credulitatē rogamus ipsum vt confirmet. i. concedat nobis gratiā: et vt sit
nobis cibus et potus in celesti patria.

¶ Ordo. O christe qui es (splendor paterne glorie). i. patris tui celestis: qz
christus p patrē suū glorificat (proferens lucē). i. spūsanctū (de luce). i. de pa
tre: vel pferens lucē. i. manifestās teipm eternā lucē venientē in hūc mūdū
de luce paterna. O (lux). i. filius (lucis). i. patris: et (fons) origo (luminis) vt
spūsancti. s. tu es (dies illuminās diem). i. illos q̄s p̄dicatiōe ap̄loz vis illu
minari. Et tu o christe q̄ es (verus sol illabere). i. descende (micās nitore
perpeti). i. ppetuo lumine virtutū (et infunde). i. imitte (ubar). i. splēdorē (spl
ritus) tui nostris sensibz). i. nris mētibz. vt nō solū vocem⁹ te filiū: sed patrē.

Et non solū dicimus te filiū. sed (votis vocemus). i. cognoscimus (te pa
trē perennis glorie). i. perpetue: qz infinita erit. Et qz vocemus te vt pater
(potentis gratie: releger). i. recolligat vel mittat in exiliū (culpā lubricam)
. i. libidinē: que facit hominē cito labi de bono ad malū. Dixi vt inuocē
mus vt pater (informet). i. componat (actus strenuos). i. honestos. s. bonas
operationes: et (retundet). i. frangit (dentem). s. fortitudinē (inuidi). i. diaboli
Et quēadmodū aliq̄s mor̄der escam: ita diabolus mor̄det et seductr chris

Malanos instigando eos ad mala opera: et (secunder). i. faciet prosperos (casus nostros asperos). s. castigando nos sepiissime faciat secundare. s. christus (dos nec nobis gratiam gerendi). i. patiendi eosdem casus asperos. **H**odo conuerit se ad fideles. q. d. Verito filius dei infundit nobis iubar sancti spiritus: q. ille multum utilis est nobis: ut (gubernet). i. regat et disponat (mente). i. animam nostram eam castam conservando et in fide catholica (fidei corpe). s. sancte ecclesie: ut (fides nostra ferueat). i. ardeat in (calore). s. charitatis: vel amore spiritus sancti: et (nesciat). i. ignoret (venena). i. hereses (fraudis). i. maligni spiritus. **U**t mens sit nescia fraudis christus sit nobis cibus. i. predicatio dei que satiat nos in charitate et in dilectione christi: ut cibi satiet corpus. **E**t hac ita comestione. i. predicatione habeamus potum. i. fide: fides est charitas predicationis. (q. p. et christus sit cibus) celestis: et fides. s. catholica sit (nos ster potus: i. et). i. alacres vel hilares (bibamus sobriam ebrietatem). s. infusionem spiritus sancti: ut nos feruet a peccato. **E**brietas enim spiritus est sobria. i. modesta et temperata: q. homines inflammat amore dei: et reservat ab amore peccati. q. sicut ille qui ebrius est vino omnia tradit oblivioni: nec recordatur quicquam. sic qui plenus est spiritu sancto vel gratia spiritus sancti omnia mundana obliviscitur. (**H**ic dies). i. presens vita (letus transcat). i. exterminet: quia letus dies. s. christus venit ad nos: et (pudor). i. castitas seu verecundia (sit ut diluculum). i. ut aurore luceat: (fides sit velut meridies). i. ferueat amore spiritus sancti: q. meridies feruet (et mens crepusculum nesciat). i. peccatum ignoret: q. crepusculum est lux inter diem et noctem. (**A**mor). i. pater (puehit cursus). i. ducit filium suum ad inferiora (aurore pdeat). i. manifestat (totus). s. in substantia deitatis: q. filius in substantia deitatis totus est in patre (et pater totus est in verbo). i. filio: quia totus unus est deus.

¶ Feria tertia ad nocturnum hymnus.

Quors paterni luminis: lux ipse lucis et dies: nos et canendo rumpimus: assiste postulantis.

Aufer tenebras mentium: fuga cateruas demonum: expelle somnolentiam: ne pigritantes obruat.

Sic christe nobis omnibus indulgeas credentibus: ut pro sit exorantibus quod precinentes canimus.

Quateria huius hymni esturrectio noctis. q. sicut nos surgendo rumpimus noctem: ita christus surgendo rupit mortem. i. vicit peccatum. **U**t sicut dies adveniens noctis umbras effugat: sic adveniens vero lumine christus vicio rum. i. peccatorum tenebras repulsi: et sic totum mundum illuminavit.

Quodo. **C**hriste (conforis). i. equalis vel consocius eius nature cuius est pater: q. unus est lumen patris et filii et spiritus sancti (paterni luminis). s. tu es (lux). i. filius (lucis). i. patris (et dies). s. dies omnium luminum (rumpimus noctem). i. peccatum (canendo). i. laudando te: et ideo (assiste postulantis). s. te cum precibus.

Seriā quarta

O christe (aufer). i. remoue (tenebras). i. ignorantias (mentū). f. nostras (fusa caternas demonū). i. acies malignorū spiritūū (expelle). i. reijce (somnia trā). i. ante pigrinā (ne) illa somnolentia. i. pēdōz dormitio (obruat). i. p̄cipiet (pigrītales). i. in peccatis pmanētes. (Sic). i. taliter o (christe indulgeas). i. miserearis (omnibz credentibz nobis: vt q̄ p̄cinentes). i. laudantes (pfallimus). i. laudamus. f. ore z corde (profite exorantibz). i. proficiat nobis deprecantibus.

¶ Ad laudes hymnus.

Les diei nunciū lucem p̄pinquam p̄cinit: nos
a excitator mentū iam christus ad vitam vocat.

Auferte clamat lectulos: egros sopore desides
castiqz recti sobrii vigilate iam sum proximus.

Icsum ciamus vocibus flentes precantes sobrie: intenta
supplicatio dormire cor mundum vetat.

Tu christe somnium discute: tu rumpe noctis vincula: tu
solue peccatū vetus: nouūqz lumen ingere.

Materia huius hymni est exhortatio christi ad nos: vt surgam⁹ a vitiis z adhereamus virtutibz. Et premitit exēplū alius. i. galli. Sicut em̄ galli cantus nos excitat vel vocat lucente die: sic christus excitat mētes n̄ras: z vocat nos p̄ scripturas sacras p̄nunciāns q̄ est venturus iudicare sup̄ iustos z iniustos. **Un̄ bñ d̄r:** Surgite z vigilate: qz nescit̄ diē neqz horā rē.

Ordo. (Ales). i. gallus (nunciū dei p̄cipit). i. p̄dixit (lucem). i. diē nobis (p̄pinquā: christus excitator mentū). f. nostras (vocat nos iam ad vitā). i. nunc vocat nos ad se. Christus (clamat). i. vocat z p̄cipit nobis (auferre). i. relinquit (lectulos) o (desides). i. o pigri. f. relinquit lectulos (egros) i. carnalitātē (sopore). i. pēdō: z (vigilate casti). i. nō petulantes (recti) verbo z opere: z o (sobrii). i. temperari in cibo z potu (vigilate qz iam sum p̄xim⁹).

Et quia christus est proximus o fratres (sciamus). i. cognoscamus (iesū) dico (flentes). i. trīstātes z (precantes) illū (sobrie). i. sine omni feditate: qz (intenta supplicatio). i. assidua deprecatio (vetat cor mundū dormire). i. p̄ manere in pēdō. **O** (tu christe discute). i. dissipa vel diuide (somnū). i. peccatū seu diaboli: ne nos decipiat: z (tu rumpe). i. diuide (vincula noctis). i. laqueos diaboli vel penas inferni: que dicunt̄ nox. **Ut** nos nō decipiat o homo (tu solue peccatū vetus). i. originale: z (ingere). i. immitte (nouū lumen). i. spiritūū sanctū: qui merito dicat̄ nouū lumen: quia eijciendo a vobis vetera nos renouat.

¶ Seria quarta ad nocturnū hymnus.

Rerum creator optime rectorque noster aspice nos a
quiete nostra merfos sopore libera.
De sancte christe poscimus: ignosce tu criminibus:
ad confitendum surgimus: morasque noctis rumpimus.

Mentes manusque tollimus: prophetam sicut nouimus: nobis
gerendum precipit: paulusque gestis censuit.

Vides malum quod gessimus: occulta nostra prodimus: peccata
gementes fundimus: dimitte quod peccauimus.

¶ Materia huius hymni est inuocatio auxilii diuini: ut deus dignetur criminibus nostris ignoscere. ut sicut surgimus de lecto et rumpimus noctem: sic christus rumpat peccata nostra etc.

¶ Ordo. Optime (creator: omnium rerum: et o rector noster aspice nos) .i. respice. s. oculis misere die: et nos libera a quiete nostra) .i. mala: quia que carnem delectant mala sunt aior: et s. libera nos (miseris sopore) .i. peccato: quia peccando miseri sumus. Ideo (poscimus) .i. deprecamur (te sancte christe: ignosce) .i. parce (criminibus) .i. omnibus peccatis nostris: et ergo quia peccauimus (surgimus) .i. de virtute in virtutem: et (ad confitendum) .i. tibi peccata (rumpimus) .i. moras) .i. impedimenta (noctis) .i. diaboli. (Tollimus) .i. subleuamus (mentes) .i. cogitationes (et manus) .i. operationes (sicut nouimus prophetam) .i. dauid (precipit) .i. iubet (nobis gerendum) .i. faciendum et surgendum noctibus: dicens: Media nocte etc. (Paulus censuit) .i. in scripturis suis indicauit: dicens: Hora est iam nos de somno surgere (gestis) .i. factis suis: quia paulus de nocte laborabat et in die predicabat. Et nota quod paulus plus laborabat ceteris apostolis: quia in nocte copiosius faciebat: unde victualia habuit: et quod superat pauperibus erogabat. Et quia es creator omnium rerum (vides malum quod gessimus) .i. fecimus. et quia vides id (prodimus occulta nostra) .i. manifestamus peccata. s. per confessionem (gementes) .i. suspirantes (fundimus tibi peccata) .i. orationes: et id (dimitte) .i. dona nobis veniam de hoc (quod peccauimus) .i. commisimus.

Ad laudes hymnus.

Deus et tenebre et nubilum confusa mundi et turbida:
nunc hic intrat: albescit polus: christus venit: discedite.

Caligo ire scinditur percussa solis radio: rebusque
iam color redit vultu nitenti sideris.

De christe solum nouimus: te mente pura et simplici flendo
et canendo quesumus: intende nostris sensibus.

Feria quinta

**Sunt multa fuscis illita: que luce purgentur tua: tu lux
eoi sideris vultu sereno illumina.**

Materia huius hymni est exclamatio quā facit Itra diabolū. i. imploratio auxilij dei: vt diuersitas peccatorum et eorum enormitas a nobis recedant. **O**rdo. **O**(nox). i. diabole etc. Ite nox multis modis accipit. Aliquā pro ira: aliquā pro peccato: aliquā pro diabolo: et aliquā pro obscuritate. Et nota: quod ideo illa noxia. s. nox tenebre et nubila posuit ad terrēdū: quod tenebrarum terrores voluit pilla exprimere. Ideo o (tenebre). i. peccata et nubila. i. discordie hereticorum et turbida mundi. i. turbatōes et seditiones (confusa). i. mixta (discedite). i. recedite. quod sicut nox dicitur: et sicut colūba accipitrē fugit: sic peccata iusticiā: et diabolus christū fugit. Recedite inquit a operamini: quod (lux). i. christus (curat) s. mētes fidelium (solus). i. corpus (albescit). i. nitescit. s. bonis operibus. et sic bñ. et scitē vivēdo christus inerat corda nra. (Caligo terre). i. obscuritas nra vel secretū hereticorum (scindit). i. diuidit. et hoc dico (paula radio solis). i. diuino verbo (et calor). i. vigor spiritus sancti: quod s. recessit propter presentiam tenebrarum (iā redit). i. reuersus est (rebus). i. corporibus et aiab nris (vultu nitēti sideris). i. splendore spiritus sancti: quod est verus sol. **O**(christe nominus te solū). s. redēptorē et illuminatorē: g(e)te et nō aliū (pura mēte et simplici). i. sine hypocrisi (quā sumus flendo). s. peccata nra (et canēdo). i. laudādo te bñficijs tuis (intēde). i. pbe assensum (nris sensibus). i. intētionibus. (Multa). i. multe virtutes (sunt illita). i. iuncta vel vincta (fuscis). i. nigris coloribus. Fuscus color dicitur fallus color: quod mixtus inter alios colores obscurat nos (quā). i. mala (purgent tua luce). i. tuo splendore. Bñ dico: tua luce. quod o (tu) christe es (lux eoi sideris). i. originalis. s. patris. et ideo nos (illumina sereno vultu). i. claritate spiritus sancti.

Feria quinta ad nocturnū hymnus.

Nox atra rerū cōtegit terre caloris omnium: nos cōfidentes poscimus te iuste iudex cordium.
Tu auferens piacula: sordēsque mentis abluis: donecque christe gratia: vt arceamus crimina.

Mens ecce torpet impia: quā culpa mordet noxia: obscurata gestit tollere: et te redemptor querere.

Repelle tu caliginem intrinsecus quā maxime: vt in beato gaudeat se collocari lumine.

Materia huius hymni est rogare deū: vt ipse caliginē mētis et corporis a nobis expellat. Rogem⁹ etiā in hō hymno clemētiā oīporētis dei: vt nos defendat: pregat ab antiquo hoste. s. diabolo: et expellat intrinsecā obscuritatē mētis et corporis: et vt dignetur nobis sui luminis claritatē pcedere: referuādo nos a peccatis.

¶ Ordo. (Atra nox). i. diabolus vel peccatū (cōregit). i. obreuebrat (calores). i. illuminationes oīm rerū (terre) Nā ob hoc nō necesse est: nec etiā vti le ibi morari vbi scimus q̄ noctis obscuritas oīa cōregit: calores herbarū & ceterarū rerū in suis pfundis tenebris obducit & sepelit. Sed cū hoc q̄ nūc lucē sideris habeam⁹ in mēte: & hoc in medijs noctibus. i. cū mūdus sedet in tenebris: & plus crescunt incendia carnis: tunc surgamus cōfiteātes deū scz iudicem cordiū nostrorū. Rogamus ḡ iudicē: vt auferat a nobis caliginem peccatorū: & det nobis sue gratie dulcedinē. Et ideo (nos tibi cōfitem⁹ res). i. peccata nostra (poscimus te). i. rogamus ea que sunt vite. s. misericordias.

¶ Iuste iudex cordium. i. animarū nostrarū (auferas). i. deleas (piacula). i. grauia peccata: & (abluas). i. purges (sordes). i. suggestiones diabolicas: q̄ pungunt nos (q̄) p̄ et (christo) dones. i. tribuas (gratiā) spūs sancti: & ad qd̄ (vt crimina). i. peccatū (areant). i. expellant a nobis. Dico q̄ expellant crismina: & quare: q̄ (ecce ipsa mens). i. aīa peccatrix (torpet). i. pigrescit (quā) scz mentē (culpa noxia). i. mala (mordet). i. pungit: & mēs (gestit). i. cupit (colere). i. depellere a se (obscura). i. peccata: & gestit. i. cupit (querere te). s. christū (o redemptor). i. iesu saluator. Et q̄ mēs gestit te q̄rere: tu (repelle). i. remoue (intrinsecus). i. ex anima (caliginē). i. cecitate peccatorū (q̄ maxime). i. p̄cipue: vt ipsa mens (gaudeat se collocari in beato lumine). i. in eterna beatitudine. s. in regno celorū.

¶ Ad laudes hymnus.

¶ Et ecce surgit aurea: pallens fatiscat cecitas: que nosmetipsos in preceps diu errore traxit deuslo.

Hec lux serenum conferat: purosq; nos prestat si bi: nihil loquamur subdolum: volumus obscurū nihil.

Sic tota decurrat dies: nec lingua mendax: nec manus: oculi nec peccent lubrici: nec noxa corpus inquinet.

Speculator astat desuper: qui nos dieb⁹ omnib⁹ actusq; nostros prospicit a luce vsq; in vesperum.

¶ Hymnus iste continetur in superiori hymno. Sed intentio versus est hec: ne. s. oculi peccent. Hic ponit anapestus p̄ spōdeo: & spōdeus secūdo loco ponit p̄io iambo.

¶ Ordo. Nox vsq; modo texit calores terre: sed modo discedit. q̄ (ecce lux aurea). i. euāgelica p̄dicatio (surgit) in corda nostra: & ideo oīs (cecitas pallens). i. diabolus (fatiscat). i. euanescat (que) cecitas (traxit). i. diruit (nos) metipsos in preceps. i. in ruinā vlt̄ in p̄cipitiū (diu). i. multū (deuio errore.)

Hec lux. Dixit q̄ lux surrexit: & ideo (hec lux cōferat). i. donet nobis (serenum). i. vitemus spū uisanti (& prestat nos puros). i. mundos ab omni

Feria sexta.

peto (sibi). i. ad honorē suū: z hoc sic (loquamur nihil sub doli). i. nihil dece
proū (z nihil volumus obscurū). i. nullū cogitemus pcr̄m. Sic tora:
(Tora dies). i. totū tēpus vite nostre (decurrat sic). s. nō loquēdo subdoli:
(nec lingua mendax). s. sit. i. nō dicat mēdacū (nec manus peccet). i. nō fa
ciant aliqd mali (nec oculi lubrici peccet). s. nō vidēdo illicita (nec nora)
. i. culpa corruptionis (inquinet) vel polluat (corpus) nostrū. Speculator.
Et nolite peccare: q. (speculator). i. dñs (astat). i. prospicit nos (desuper). i.
de celo (oibz dieb). i. quotidie (q). p. et (prospicit). i. a longe videt (nr̄os act⁹)
. i. nostra opa (a prima luce). i. a natiuitate: z (vsq in vesp̄rū). i. ad finem vi
te nostre.

¶ Feria sexta ad nocturnū hymnus.

Tu trinitatis vnitas: orbem potēter qui regis: atten
de laudū cantica que excubantes psallimus.
Tam lectulo consurgimus: noctis quieto tpe vt
flagitemus vulnerū a te medelam omnū.

Quo fraude quicquid demonū in noctibz delinquimus:
abstergat illud celitus tue potestas glorie.

Nec corpus assit sordidū: nec torpor instet cordiū: nec cri
minis contagio tepescat ardor spiritus.

Ob hoc redemptor quesumus: reple tuo lumine: per quod
dicrū circulis nullis ruamus actibus.

¶ In hoc aūt hymno autor nos hortat de somno surgere: z medelā vitiōz
querere. Intendit etiā in hoc hymno ipsam trinitatē laudare vel innoca
re: p quā mundus regit: vt impleat nos suo lumine: vt quicqd peccauimus
fraude demonū ipse christus abstergat celitus. i. de celo. Et h̄ est qd dicit
¶ Ordo. O (tu vnitas). i. o sc̄r̄ spūs q pcedis a patre z filio (trinitas). s.
p̄sonaz (qui regis). i. gubernas (potēter). i. potentia tua (orbem). i. mundum
(attende cantica laudū). i. hymnoz (que) cantica nos (excubantes). i. vigilā
tes) psallimus. i. cantamus. Nos (cōsurgimus iam lectulo). i. ex desidia
Lectus em̄ d: ab electis z mollibz herbis: sup quas antiqui requiescebāt.
(quero tpe noctis) z ad quid (vt flagitemus). i. rogemus (a te medelā oīm
vulnerū). i. pcr̄oz. (Quo) p vt (potestas glorie tue). i. tue laudis (absters
gat). i. abluat vel purget (celitus). i. diuinitus (illud). s. pcr̄m (quicqd). s. vitiis
ozū (delinquimus). s. cōmittimus (fraude). i. deceptione (demonū). i. diabolo
rū (in noctibz). i. in tenebris vitiōz. (Nec) p nō et (z corpus nostrū nō assit
. i. nō sit sordidū). i. pollutū vel feridū (nec torpor). i. pigritia vlt malicia (cor
diū) nostrorū (instet) nobis: z (contagio). i. macula (criminis) non assit nobis
z (ardor spūs). i. amor vel gratia spūs sc̄i (nō tepescat). i. nō deficiat i nobis.

Ob hoc redēptor. vt amor tue gratie nō deficiat in nobis (ob hoc). i. ppter hoc (o redemptor assumus). i. rogam⁹ te (reple nos) pccōres (tuo lumine). i. tuo splendore (per qd) lumen (nō ruamus). i. nō cadamus (nullis accib⁹). i. nullis peccatis (circulis dieꝝ). i. in reuolutionib⁹ dieꝝ.

¶ Ad laudes hymnus.

Aterna celi gloria: beata spes mortaliū: celi tonātis
vnicē casteq; proles virginis.
Da dexterā surgentib⁹: exurgat ⁊ mens sobria: flā
gransq; in laudē dei grates rependat debitas.

Natus refulgat lucifer: sparsamq; lucē nūciat: cadit ca
ligo nocturnum: lux sancta nos illuminet.

Manēsq; nostris sensibus noctem repellat seculi: omniq;
fine diei purgata seruet pectora.

Quēsitā iam primū fides radiceet nostris sensibus: secūda
spes cōgaudeat: quā maior extat charitas.

¶ Materia hui⁹ hymni est inuocatio ad christū filiū beate virginis: vt dis
gnet nobis suā misericordiā tribuere: ⁊ dexteram porrigere: vt mereamur
corroboratiōē fidei ⁊ charitatis obtinere. Et hoc est qd dicit.

¶ Ordo. O christe tu existens (eterna gloria). s. angeloz ⁊ beatorz hoim:
vel qz pater tuus celestis p te glorificat: ⁊ o (beata spes (mortaliū). i. christi
anoꝝ hominū: ⁊ o (vnicē celi tonantis). i. celestis patris fm diuinitatē (qz)
p ter (o proles). i. o fili (caste virginis). s. marie. s. fm humanitatem suam.

(O tu christe (da dexterā). i. auxiliū tuū nobis (surgentib⁹). s. a viri⁹: ⁊ ita
(mens nostra). i. aia nra (sobria). i. abstinēs (exurgat). s. ad laudē tuā (qz) p ⁊
.s. mens (flagrās). i. ardēs (in laudē). i. in honore (dei) omnipotētis (repēdat)
.i. p soluat (debitas grates). i. gratiaꝝ actiones in hymnis ⁊ canticis deo ois
porenti. (Lucifer). i. stella matutina (natus). i. christus (refulget). i. respplē
der modo (qz) p ter (nūciat). s. modo (sparsam lucē). i. natā vere nūciat. quia
(caligo noctū). i. obscuritas diaboli (cadit). s. in mundo. ⁊ ideo (lux scētā). i.
christus sua scēficatiōē (nos illuminet). i. corda nostra illustret lumine spi
ritus sancti. Ut ipsa lux (manens nostris sensib⁹). i. in nobis qui habem⁹
quinq; sensus corporeos: ⁊ (repellat a nobis noctē). i. diaboli (seculi). i. mū
di. ⁊ illa lux (seruet pectora nostra purgata). s. a viri⁹ (omni fine diei). i. omi
tpe vite nre. (Fides quēsitā) a nobis. s. in baptisate (iam primū). i. cito.
ideo dicit primū: qz fides est prima inter omnes virtutes. vt ibi: fides spes
⁊ charitas (radiceet). i. ponat radices (sensib⁹ nostris). i. in mente nra: ⁊ (scda
spes). s. a fide: p quā scz speramus vitā (cōgaudeat: ⁊ charitas). i. talis virt⁹
(extat maior). i. virtuosior: iuxta illud: Maior aut hoz est charitas.

Sabbato

¶ Sabbato ad nocturn. hymnus?

Humane deus clementie mundiꝝ factor machinẽ
vñus potentialiter trinusq; personaliter.
Nostros pius cū canticis fletus benigne suscipe
quo corde puro sordibus te pfruemur largius.

Lumbos iecurq; morbidū adure igne congruo: accincti
vt sint perpetim luxu remoto pessimo.

Ut quiq; horas noctiū nunc concinendo rumpimus: do
nls beatis patrie dicemur omnes affatim.

¶ Materia huius hymni est cognitionē habere trinitatis in vñitate: z vñi
tatis in trinitate. Intendit etiā auctor: rogare deū: vt cingat lūbos nostros
cingulo castitatis: z aduret. i. inflāmet vel repleat corda nra igne spūllans
ei: vt casto corpore z mundo co: de deo seruire mereamur.

¶ Ordo. ¶ (deus summe clemētie). i. alte pietatis: z o (mūdi factor). i. cre
ator vniuersi. i. q̄ est (potēcialiter vnus). i. in potēcia fm diuinitatē: z (trinus
psonaliter). i. trinus in psonis. Et tu (pius) ibi nūs ponit p vtrō (suscipe
benigne nros fletus). i. lacrymas (cū canticis). i. cū hymnis z laudib; (q̄) p
v (pfruemur te largius). i. amplius: z hoc (corde puro). i. mūdo (sordib;). i.
a vñis. ¶ Deus (adure). i. accende (igne cōgruo) i. spū: ctō (lūbos nros
z iecur). i. epar. Et nota q̄ hec tria. i. iecur cerebrū z lumbi cogit hominē
peccare. (vt sint accincti). i. vt lumbi sint casti p̄ra libidinē (perpetim). i. sp
(remoto pessimo luxu). i. deposita pessima luxuria q̄ multos p̄b dolor ducit
ad gehennā. (Ut quiq;). i. q̄cūq; (cōcinēdo). i. psallēdo (rumpimus). i. p v is
gulas diuidimus (horas noctiū) qz tunc bonū z q̄: etiā est orare: vt (dites
mur). i. diuites efficiamur (affatim). i. abūdāter (beatis domis patrie). i. be
atitudine patrie celestis: ad quā nos deus dignet pducere. Amen.

¶ Ad laudes. hymnus.

Uroza iam spargit polū: terris dies illabit: lucis

a resultat speculū: discedat omne lubricū.

Fantasma noctis decedat: mentis reatus sub
ruat: quicquid tenebris horridis nox attulit culpe cadat.

Ut mane illud vltimū quod prestolamur cernui: in lucez
nobis effluat: dum hec canore cōcrepat.

¶ Hymnus iste continuat superiorē: qz nos rumpimus horas noctiū: vt
nos omnes dicemur z diuites efficiamur in ch̄isto. Et ecce

¶ Ordo.
Hocra
meream
pperuis
Et hoc
i. ch̄is
do vel
perit
li (decida
nobis
ratiolam
(Uman
q̄d p̄stola
mar (nobi

M
Ut p
aulam i
Prest
sancti sp

¶ In hoc
laboram
none dono
erit pūda
hymni est
causa fina
virtutibus
¶ Ordo.
pseuerem
(meditem
(dño). i. salu
. i. aio z co
manean
nubib; i. i
maria: qz
gilare deb

Ordo. (Aurore). i. christus (iam spargit polū). i. illuminat corda hoīm. Hortat etiā nos vt sic viuamus in hoc seculo: vt illud verbū lere audire mereamur: Venite bñdicti patr' mei etc. Nā finito mūdi termino pctōes ppetuis tradent' tenebris: fideles pō & iustos nō in noctē sed in lucē ponet. Et hoc est qđ pcat. (Aurore). i. christus (illabit). i. mergit (terris) & aurore. i. chīs (spargit polū). i. illuminat mētes vel ecclesiā: & (speculū). i. pulchritudo vel aspectus (lucis). i. claritatis (resultat). i. gaudet: & ideo (ōē lubricū). i. pctm̄ (discedat) a nobis. (Fantasma). i. fatasia vel illusio (noctis). i. diabolū (decidat). i. recedat a nobis: & (reatus). i. culpa (mentis subruat). i. cadat a nobis: & (quicquid horridū). i. deforme (nox). i. diabolus vel nocturna cogitatio (arcuit nobis tenebris). i. obscuritatis (cadat). i. recedat a nobis. (Ut mane illud vltimū). i. iudiciū futurorū: vel aduētus christi in iudicio: (qđ p̄stolamur). i. speramus vel expectam⁹ (cernui). i. p̄spici (effluat). i. eueolat (nobis i lucē: dñi hec) nox (p̄crepat). i. resonat (canoie). i. cātū seu laude.

Singulis quoq; feriatis diebus
ad nocturnum hymnus.

Nocte surgentes vigilemus oēs: semper in psalmis
meditemur: atq; viribus totis dño canamus dulci
ter hymnos.

Ut pio regi pariter canentes cum suis sanctis mereamur
aulam ingredi celi: simul & beatam ducere vitam.

Prestet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariterq;
sancti spiritus: cuius roborat in omni gloria mundo.

In hoc hymno nos hortādo admonet br̄s Grego. vt qđ dñi in h̄ mūdo
laboramus: & nocti. i. pctō subditi sum⁹: cū oī studio p̄ executionē & p̄serua-
tione bonorū operū vigilare debem⁹. q; si vigilia n̄ra. soli deo intēdēdo fu-
erit p̄uida: ad aures oīpōrētis dei p̄culdubio pueniēt. Materia ḡ huius
hymni est laudatio nois dei: & ip̄i totis virib; decantare laudes. Intētio &
causa finalis est. vt nostrā vitā emēdādo surgamus a vitijs & adhereamus
virtutibus. Distinguiamus ergo sic.

Ordo. O fr̄es nos (oēs surgētes nocte). i. de pctō (vigilemus). i. deuore
p̄seuerem⁹ in laude dei: & h̄ (semp). i. sine fine (in psalmis). i. in bonis opib;
(meditemur). i. cogitemus & p̄seueremus vigilādo: & (canamus). i. dicamus
(dño). i. saluatori n̄ro (dulciter). i. suauiter (hymnos). i. laudes (totis virib;)
. i. aīo & coipe. Vigilare em̄ debem⁹ sine fine: q; nescim⁹ qñ dñs veniet: an
mane: an sero: an media nocte. Nocte em̄ dixit: q; de nocte venit dñs. i. in
nubib; . i. in velamine carnis: q̄ fuit qñ nox qñ incarnat⁹ fuit in brā & gine
maria: q; deitas latebat in carne. Et ideo in nocte. i. in hac p̄senti vita vi-
gilare debemus: & non tota nocte dormire: quia in nocte venit dominus:

Feriatis diebus.

Uñ sz in euange. Vigilate: qz nescitis diem neqz horā. Et ideo vigilem⁹ in prosperis: z etiā in aduersis nō horreamur: sed iugiter indefesse labores mus. Uñ nō qui inceperit: sed qui p̄seuerauerit vsqz in finē hic salu⁹ erit. Inchoata em̄ virtus nō p̄ficit nisi ad finē pducatur. Canamus hymnos (vt nos canentes). i. laudes dei p̄soluētes (pio regi). i. christo (pariter). s. cor pore z aia (mereamur ingredi aulaz celi). i. regnū eterne beatitudinis (z ducere). i. habere (simul vitā eternā vel beatā). i. purā vel sanctā. Dixi qz debemus canere pio regi: vt mereamur celi ingredi ianuā (z beata deitas). i. deus vnus. s. pater z filius z spūsc̄tū (p̄stet). i. donet (nobis) omnib⁹ (hoc ea q̄ supra orauimus (gloria). i. laus (cuius). s. deitatis (roboret). i. claret (in omni mūdo). i. vbicqz. Uñ dicit: Quicqd̄ sit p̄ ipsius fabricationē sit. s. dñi: p̄ quē z in quo sunt oia. Omnia em̄ illi soli famulant. Celum z terrā ego implebo: dicit dñs.

¶ Ad laudes hymnus.

Ecce iam noctis tenuat vmbra: lucis auroa rutilans coruscat: virib⁹ rotis rogemus omnes omnipotentem.

Ut deus nostri miseratus omnē pellat languorē: tribuat salutē: donet z nobis pietate patris regna poloꝝ.

¶ Materia huius hymni est misratio christi. Et cōtinuat hymno superius dicto sic qz surreximus nocte. i. de pctō cauendo nox deponit: z ecce dies appropinquat. qz sicut ille qui gallo canente in nocturnis horis iter disponit agere: sic ille qui in nocte huius mundi ad celestia ire desiderat: gallo canente. i. p̄dicatoꝝe p̄dicāte surgit: z iter incipit p̄ bonā opationē.

¶ Ordo. (Ecce vmbra). i. ignorantia vel obscuritas (noctis). i. diaboli (iā tenuatur). i. annihilat (auroa lucis). i. christus filius dei patris (rutilans). i. splendor ē emittens (coruscat). i. splendet. Et nota qz sicut auroa pellit noctē: sic christus deuicit diabolu. qz christus est princeps nostre humanitatis. Et auroa. i. christus: qui quasi aureū colorē emittēs coruscat zc. (Omnes rogemus). i. deprecemur (rotis virib⁹). i. cū omnib⁹ virtutib⁹ anie z corporis (cunctipotentē) qz oia in manu sua sunt. (Ut deus) noster (miserat⁹ nr̄i) qz miserando nos redemit (pellat). i. remoueat (omnē languorē). i. omne peccatū: z pellendo peccm̄ (tribuat salutē). i. vitā corporis z aie: qz p̄ dei gratiam nō p̄p̄is meritis vita datur. (Donet ergo nobis pietate patris). i. ipsi⁹ misericordia (regna poloꝝ). i. patriā celestem.

¶ Dñicis diebus ad vñ. hymnus.

Genus carminis iambicum.

Incis creator optime lucem dieꝝ proferens lucis
noue primordij mundi parans originem.

Qui mane iunctū vesperi diem vocari ꝑcipis: tex-
trum chaos illabit: audi preces cū fletibus.

Ne mens grauata crimine: vite sit exul munere: dū nūl pen-
ne cogitat: seseꝝ culpis illigat.

Celoz pulset intimū: vitale tollat premiū: vitemus omne
noxium: purgemus omne pessimū.

Presta pater piissime r̄c.

Materia huius hymni est inuocatio: quā facit beatus Greg. ad dñm. vt si-
cut ꝑcepit mane iunctū vesperi vocari diē: vt ita exaudiat ꝑces n̄ras. Et
cōmēdat diē dñici ꝑ opus qđ in eo factū est: et in eodē die fecit lucē: qđ cau-
sat diē. Et idcirco dixit: Fiat lux. et facta est lux.

Ordo. **O**(optime creator: lucis). i. filij tui vel angeloz (ꝑferēs). i. tribus
ens (lucē). i. filij tuū (dieꝝ). i. aplōꝝ tuoz: qui dies vocant (parās originēꝝ)
.i. qñ dixisti: fiat lux. i. iunctū noue lucis (primordij mundi). i. apli: qui lux in-
terprať. **Uñ d̄r**: Vos estis lux: in ista vita illustrātes oia. Vos estis sal ter-
re: cōdientes moꝝ rēperantiā. Ipsi em̄ apli pastores sunt ꝑꝑloꝝ oia cōser-
uantes. Et qꝫ tu (ꝑcipis mane iunctū vesperi vocari diē). i. diē et noctē:
qđ est dies naturalis. **Uñ d̄r**: Sen. j. Factū est vespere et mane dies vn⁹. **Uñ**
aliter (Tu qđ ꝑcipis mane iunctū vesperi vocari diē). i. deitate iunctā car-
ni nostre: qđ obscura est. **Uñ** (vesperū vocari diē). i. christū qđ est verus dies.
(Tetrū chaos). i. nox et ꝑctm̄ et obscuritas vitioꝝ (illabit). i. cadit in nos. et
ideo (audi ꝑces n̄ras cū fletib⁹). i. cū desiderijs lacrymaz. Hanc ponit h̄
noialiter: vt apud Persiū: Hā clarū mane fenestras intrat. Chaos nomen
grecū fcat oim̄ rez ꝑfusionē ante mūdi creationē: vt est apud Qui. j. fast.

Dico: audi ꝑces n̄ras. et q̄res ne mens). i. q̄ia n̄ra (sit grauata). i. ꝑderata
(crimine). i. ꝑctō vitioꝝ (sit exul). i. priuata (munere). i. dono eterne beatitudis
(vite). i. christi: qđ est vera vita oim̄ hoim̄ (dū nihil perenne cogitat). i. perpe-
tuū (qđ) ꝑ et (illigat). i. illaqueat (seseꝝ culpis). i. ꝑctis vitioꝝ. Exul qñ extra
solū. i. qđ ex sua patria expulsus est. Sed accipit hic ꝑ eo qđ est priuatus
vel carens. Ergo et nos debemus accipere christū vel eternā beatitudi-
nem. Et vt hoc fiat mens (pulset). i. inquirat (intimū celoz). i. christū (vitale
premiū). i. eternā beatitudinē: ergo (vitemus omne noxium). i. omne ꝑctm̄:
q̄tum ad corpus (et purgemus). i. emendemus (omne pessimū). i. omne ꝑec-
catū: q̄tum ad animā nostram.

Feria secunda ad v̄s. hymnus:

.E

Feria secunda.

In mense celi cōditor: qui mixta ne d̄sunderet aque
fluenta diuidens celum dedisti limitem.

Firmamus locū celestibus: simulq; terre rinulis:
vt vnda flammās temperet: terre non solum dissipet.

Infunde nūc p̄ssime donum perennis gratie: fraudis no
ue ne casib; nos error atterat vetus.

Lucem fides inueniat: sic luminis iubar ferat: hec vana
cuncta terreat: hanc falsa nulla comprimant.

¶ Materia huius hymni est vt hoies diuidāt se a malis operib; z adhe
reant bonis. q; quēadmodū christus aquas ab aquis in secūda feria sepa
rauit: partē in terra relinquēdo: z partē in celo attrahēdo ppter nūm̄erātē
aque. Et hoc ideo: q; terra cōfusa erat: z vt calor solis dissiparet res minū
danas: ita intendit diuidere mētes nostras a malis operib;. Sed q̄rif: cur
partē attulit ad celū? Dicit q; ppter elementū ignis. q; nisi auctor nature in
terposuisset aliqđ elementū: terra nō ita leuiter posset inhabitari. Et si q̄
rat: q̄liter aque manēt sup ignē. Dicit br̄s Augu. q; fortitudo ignis aquā
coagulat z coartat. Irē querit. si celū mobile est rotundū: quō aque manēt
sursum? Ambro. dat de hoc exemplū. q; multa corpa exterius sunt rotūda
q̄ interius sunt q̄drata: z sic forte pōt esse celū. **¶** **E**tt̄tes nāq; nature ignee
sunt. Un̄ spūs d̄i purus ether: q; rogas. i. ignis: nisi vnda superior z infes
rior tēperaret: totā terrā incēderet: z ruptā in puluere dissiparet.

¶ **O**rdo. **O** christe (cōditor i mense celi). i. sine mensura: z o christe. i. q̄es
(diuidēs fluēta aque). i. aquarū cursus (ne mixta). i. cōfusa (cōsunderet). i.
destrueret sup faciē terre. i. cōfusiōnē faceret (celū dedisti limitē). i. terminū
nū inter aquas supiores z inferiores. Tu es (firmans locū) scz inter aq̄s
celestes z inter aquas terrestres (celestib;). i. angelis: aquis (sitit̄er rinulis
terre). i. fluminib; vt p̄cōrib; (vt vnda). i. aqua (tēperet). i. moderet (flāmas)
. i. ignē firmamenti (ne flāme dissipēt solū terre). i. soliditatē terre. **O** tu
(p̄ssime infunde nunc). i. in p̄senti vira (donū perennis gratie). i. spūssancti
(ne error): i. idolatrie vel originale p̄c̄m̄ (vetus). i. antiquū (atterat). i. conte
rat (nos casibus noue fraudis). i. heresis vel diaboli. Nouum d̄i originale
peccatū: quia primū erat peccatū. (Fides nostra inueniat lucē). i. tu ā o
tu christe: z inueniendo (ferat iubar). i. splendore spūssancti (luminis). i. cb̄i
stī. z ferendo iubar tribuat se nobis (hec). i. fides (terreat cuncta vana. i. cū
tam prauitatem hereticam (nulla falsa comprimant). i. dep̄yman (hanc) scilz
fidem.

**¶ Feria tertia ad v̄s:
hymnus.**

Telluris ingens cōditor: mundi solū q̄ eruens pul
sis atq; molestijs terram dedisti imobilem.
At germen aptū proferens fuluis decoza florib;
fecunda fructu sisseret: pastumq; gratiū redderet.

Mentis peruste vulnera: munda vigoris gratia: vt facta
fictu diluat: motus prauios atterat.

**Iussis tuis obtēperet: nullis malis appropimet: bonis re-
pleri gaudeat ⁊ mortis actum nesciat.**

Pateria huius hymni est deprecatio quā facimus ad deū. qui sicut deus pater fecit celū et terrā: et diuisit supiora ab inferiorib: ita sua pietatē nra peccā dimittet. Et sicut dedit terrā immobilē et daret fructū gratū: ita faciat membra nra acceptabilia ad fructificandū et seruandū sibi.

¶ Q:do. Q(ingens).i.magis(códiro telluris).i.facto totius orbis (q̄
eruens).i.diuidens(solu mundi).i.terrā ab aquis.f.inferioribus ⁊ superioribus
(atq̄)et(dedisti terrā imobile) i.terrā stabile. ⁊ hoc (pulsis molestys).i. ele
méis:q̄ valde molesta erāt dū intermiserent cōfusus.i. simul mixtis.

Terra (pferes). i. pducēs (gemē aprū). i. fructū cōgruū hoibz: vt (siste-
ret). i. pmaneret (fecūda). i. fructuosa (fructu). f. acceptabili. f. illa terra (des-
cora). i. speciosa est (fulus floribz). i. rubeis ⁊ albis floribz (qz) p er (gratū pas-
stū). i. cibū seu nutrimentū acceptabili (redderet). i. pcederet tā hoibz qz pes-
cudibz. Et qz oīs hō tenef summa diligētia ad laudādū deū. **D**ebuit
(mūda). i. purga (vulnera). i. pccā (peruēt mētis). i. maculati seu viciati hoīs
⁊ hō dico (qz vigorz). i. mediāre gēa spūfcti (⁊ diluat). i. emēdet (facta). i. ma-
lefacta ⁊ pccā p mūla (fleu). i. cordis gemitu: ⁊ (arterat). i. refrenet (pauos
motus). i. malas inclinatioēs ab oī accu illicito. **U**nusquisqz pccō: (obre-
peret). i. obediat (iussu tuus). i. mādāt ⁊ hō (nullis malis). i. nōvllis. f. opibz
malis (apporimet). i. accedat: ⁊z gaudeat repleri bonis. f. opibz (nesciat). i.
nō cognoscat (acrū mortis). i. mortale pccm: a qz se vnusqzqz abstinere tenef.

¶ Feria quarta ad vñ. hymnus.

Quarto die qui flammeâ solis rotâ cōstituēs: lū-
ne ministrans ordinē vagos recursus siderum.

Ut noctibus vel luminis direptionis terminū: primordijs et mensium signum daret notissimum;

Feria quinta

**Illumina cor hominū: absterge sordes mentium: resolue cul-
pis vinculum: euerte moles criminum.**

¶ Matera huius hymni est laus: quā psona voce. s. corde z ope tenemur deo psoluere: qz ad vilitatē nostrā oia pduxit. s. celū z terrā: z multa alia. Nā primo fecit celū z terrā: postea mare: deinde solē z lunā zc. Rogemus ergo vt ad bñtū sue remunerationis nobis omnibz dimittendo pctā nos ad sui amoris gratiā faciat peruenire.

¶ Ordo. O sanctissime deus celi: q pingis. i. decoras (lucidū poli cetrū) i. spatiū vel punctū poli: seu zodiacū p quē signa decurrūt. Itē zodiaci ani- mal interpretat. Centriū pō est medietas sphaere: sed hic posuit cetrū p toto celo. (Igneo cādore). i. splendore (augēs decoro lumine). s. cū pictura plane- tarū z diuersaz stellaz. Tu q es (cōstitues rotā solis flāmeq). i. ardētē (quarto die). Notandū q p q̄tuor dies mūdus sine sole pmāsit. qz prima die facta est angelica creatura: secūda die factū est celū z aer: tertia die fa- cta est terra z aqua: quarta die factus est sol z luna: quinta autē die facti sunt pisces z aues: sexta pō die facta sunt aīalia z hoīes. Et tu. s. es (mini- strans). i. tribuēs (ordīnē lune z vagos siderū recursus). i. varios cursus: qz stelle nō semp currūt eodē cursu. Vel b: qz ad planetas: nā planetaz va- gus est cursus. qz alius est cursus solis: alius lune: alius siderū zc. Et q re fecit deus p̄dicat: (Ut luna daret terminū direptionis). i. separationis seu diuisionis (noctibz vel lumini). i. diei (vt daret notissimū). i. certissimū (signū primordijs). i. principijs (mensū) qz mensis habet triginta dies parū plus vel minus. Et qz tu fecisti hec oia (illumina cor hominū: z absterge). i. mun- da (sordes). i. prauas cogitationē (mentū). s. nostraz: z (re)olue vinculū cul- pis). i. pctis (z euerte moles criminū). i. magnitudines peccatorū.

¶ Feria quinta ad v̄s. hymnus.

Magne deus potentie: qui ex aquis ortū genus par-
tum remittis gurgiti: partim leuas in aera:
Diuersa lymphis imprimens: subnecta collo irri-
gans: vt stirpe vna prodita diuersa rapiant loca.

Largire cunctis seruis: quos mundat vnda sanguinis:
nescire lapsus criminū: nec ferre mortis tedium.

Ut culpa nullū deprimat: nullū leuet iactantia: elisa mēs
nō cōcidat: elata mens nō cōruat:

¶ In hoc hymno p̄tinet opus qd deus fecit in quinto die. qz tūc creauit pi- sces z aues ex aqua: z ipsos q ex aqua fecit misit partem gurgiti. i. mari. s. pisces: z partē leuauit in aera. s. aues. Creauit qz cetera grandia: z bñdixit eis dicēs: Crescite z multiplicamini: z replete aq̄s maris: auesqz multipli-

cent sup
dunt oī
nō est i
autoz ro
originali
lus nō d
¶ Ordo.
z aues: g
inferno: v
regno celo
celo hoīes
.i. decus
irrogans).
(collo). i. co
ant). i. acc
sunt in reg
minū spec
hoc mūdo.
multis tūc
sunt i bapt
uat a pctis
mortis). i. p
mar). i. nō
bonis (nō i
cōcidat). i.
p superbiā

D

vt seruia

Repell

suggesta

Da gau

cula: asiri

¶ In hoc
deus homi
plicamini:
libz celi: z
oparet z cu

cent sup terrā. Et sic pisces et aues orti sunt ex aqua. sed qz aues nō comedunt oī tpe: sic pisces. Qd ideo fit: qz aues p coitū generant sicut nos. qd nō est i piscibz. Vel qz aues sunt calidioris nature qz pisces. Intēdit etiā autoz rogare deū: vt nos q sumus abluti et mūdati in sacro baptisinate ab originali crimine: sic seruet nos vt nesciamus lapsus criminū: et vt diabolus nō deprimat nos p criminalia pctā. Et hoc est qd dicit.

¶ Ordo. O (deus magne potentie). i. pātis (qui remittis genus). i. pisces et aues: genus dico (ortū ex aquis). i. baptismatis (partim gurgiti). i. mari. s. inferno: vt pisces. i. malos hoies: et leuas). i. subleuas (partim in aera). i. in regno celoz: vt aues. i. bonos hoies. q. d. sicut in aera aues collocastis: ita in celo hoies scōs disposuisti. Tu de^o (imprimēs). i. submergēs (dimerfa). i. deorsuz merfa: vt pisces. i. malos hoies (lymphis). i. aquis infernalibz (et irrogans). i. subleuās (subuecta). i. sursum vecta: vt aues. i. bonos homies (collo). i. capite (proclita). i. orta (vna stirpe). i. vno baptismate renatis (rapitane). i. accipiat (diuersa loca). i. varia habitacula in celo. qz māsōes multe sunt in regno celoz: iuxta distinctos gradus beatoz. qz quilibet scōz hos minū speciale bz locū vel gradū leticie in celo iuxta bona opa sua q fecit i hoc mūdo. Et tu q oia fecisti (largire). i. tribue (cūctis seruulis). i. oibz famulis tuis (nescire. i. non sentire (lapsus criminū). i. casus pctōz q dimissa sunt i baptismo (quos) seruulos (vnda). i. effusio (sanguinis tui mūdāt). i. lauat a pctis (nec) p t nō (et largire seruulos tuos nō ferre). i. nō pati (tedium mortis). i. penā diaboli. Ad hoc largire (vt culpa). i. graue pctm (nō deprimat). i. nō aggrauet vel arguat (vllū). s. christianū (et iactātia). i. superbia de bonis (nō leuet). i. nō extollat (vllum: et mens). i. aia (elisa). i. lesa a pctō (non cōcidat). i. nō incidat in desperationē (nec) p t nō (mens eleuata). i. inflata p superbiā (corruat). i. cadat. s. in eternā damnationē.

¶ Feria sexta ad v̄s. hymnus.

Dasmatōz hominis deus: qui cūcta solus ordinās
humū iubes pducere reptantis et fere genus.
Qui magna rerū corpora dictu subentis viuēda
vt seruiant per ordinē subdens dedisti homini.

Repelle a seruis tuis quicqd p immunditiā aut moribz se
suggerit: aut actibz se interfert.

Da gaudioz premia: da gratiaz munera: dissolue litis vincula: astringe pacis federa.

¶ In hoc hymno cognoscit qd fecit deus i sexta die. Sexta die formauit deus hominē ad imaginē suā: et pcepit oibz aialibz dicēs: Crescite et multiplicamini: et replete terrā. Et dixit boi: Dominamini piscibz maris: volatilibz celi: et vniuersis q viuūt sup terrā. Posuitqz eū in paradiso delitiaz: vt oparet et custodiret illud. Intēdit itaqz autoz rogare deū: vt sicut de^o fecit

Sabbato.

homine supiorē cūctis aniantib: sic dignet nos custodire: vt nō efficiamur inferiores brutis aialib: ppter pctā nra. Cur ḡ hoies creauit q̄s futuros p̄ sciebat malos? Ideo qz sicut puidit qd mali essent facturi: sic etiā puidesbat quid boni essent facturi. Vel dr: Quis nouit sensum dñi: aut q̄s p̄silia eius fuit: ad Roma. xj.

¶ Ordo. O (deus plasmator). i. creator (hois). f. ade (qui solus ordinās cūcta). i. disponēs oia (iubes). i. p̄mittis (pducere humū). i. ecclesiā. f. bonos et malos hoies: ecclesia autē est cōgregatio fidelū (z genus reptantis). i. serpentis (fere). i. bestie. O tu deus (q̄ fecisti dictu iubentis). i. verbo filij tui (magna corpa). i. iumēta pecora bestias oim. f. (rerū) diuersaz (vniūda). i. aīata: z (subdens). i. supponēs illa aīalia (dedisti hominē vt seruiant). f. hoī (p ordi nē). f. q̄ vnūquodqz aīal seruiat hoī in illo ad ordinatū est a natura: vt oues lepores porcōs ad comedendū zc. Et o deus (repelle). i. remoue (a seruis tuis q̄quid suggerit). i. infert (se p imundiciā). i. p aliquā supfluitatē vel p sordidā comestione (aut morib). f. malis: q̄. f. ex p̄suetudine peccādi se abstinere nō pōt a pctis (aut interfert). i. miscet (se actib) scz pueris. O deus (da p̄mia). i. remunerationē (gaudioz). f. eternoz (da munera gratiaz). i. dona spūsc̄i (dissolue vincula litis). i. pctā odij (astringe). i. coniunge (federa pacis). i. concordiam salutis.

¶ Sabbato ad v̄s. hymnus. Carmē iambicū.

O Lux beata trinitas z principalis vnitas: iā sol recedat igneus: infunde lumen cordibus.
De mane laudū carmine te deprecemur vespere:
te nostra supplex gloria per cuncta laudet secula.

Deo patri sit gloria. vt infra.

¶ In hoc hymno materia sumit̄ circa q̄litate t̄pis die recedēte z nocte adueniēte. Incēdit em̄ autor inuocare trinū deū in p̄sonis: z trinitatē in vnitate: vt infundat in cordib: nris lumē spūsc̄i: vt laudare mereamur deū taz in p̄speris q̄ in aduersis. z ita pcedat nobis transire diē z noctē sine pctō. i. sine impedimento sathane. Quare hic hymnus est de summa trinitate.
¶ Ordo. O brā trinitas. i. o deus. f. q̄ es (lux) hoim vel mūdi vel angelo rū (z vnitas pncipalis). i. q̄ hz principiū sup omne qd est (iam sol igneus). i. ch̄stus (recedat). f. a nobis: z iō (infunde lumen). i. dona spūsc̄i (cordib). i. sensib: nōstris: vt. f. illud hic mereamur. Lux z lumē p eodē accipiunt: vt Joā. j. Nō erat ille lux: sed vt testimoniū phiberet de lumine. Nā in greco habet eadē dictio scz phos p lux z lumē. Et o ch̄ste infunde spūsc̄m (te deprecemur) z vt adiuues nos (laudū carmine). f. laudam⁹ (te mane). i. semp: qz oī hora z oī tpe debemus laudare deū. f. mane meridie z sero. iuxta verbū p̄phete: Vespere z mane z meridie zc. (te deprecemur). i. rogem⁹ (vesperi). i. in fine mūdi: z (nra supplex). i. humilis (glia laudet te). f. ch̄stū (p cuncta secula). i. omne tēpus: qz semp laudandus est deus: vt dictū est.

Singulis diebus ad primā. Fo. XII

Genus carminis iambicum.

Tam lucis orto sidere deū precemur supplices: vt in
diurnis actibus nos seruet a nocentibus.
Lingua refrenans temperet: ne litis horroz inso-
net: visum fouendo contegat: ne vanitates hauriat.

Sint pura cordis intima: absistat et recordia: carnis terat
superbiam potus cibiq; parcitas.

Ut cū dies abcesserit: nocteq; fors reducerit: mūdi p absti-
nentiā ipsi canamus gloriam.

Deo patri sit gloria: eiusq; soli filio: cū spiritu paraclito: et
nunc et in perpetuum.

Quateria huius hyst. est deprecatio ad dñm: vt orto sidere .i. ch: isto: di-
gnetur nos segregare a vitijs pctōr: et nos induendo virtutib; repellat sup-
bia: et nos faciat humiles. Et qm̄ vmbra noctis .i. peccatū recessit a nobis:
ideo lux vera .i. ch: istus iā habitat in cordib; nostris.

Quordo: (Sidere iam orto) .i. ch: isto nato: q̄ refulsit in mūdo sicut sol: qz
est sol iusticie: et suo sanguine eripuit nos de tenebris et vmbra mortis. .i. a
pctō. Et nos (supplices) .i. humiles (precemur deū) .i. valde oremus apud
deū (vt in diurnis actib;) .i. assiduis bonis operib; (seruet nos a nocētib;) .i.
custodiat et protegat nos a pctis et ab omnib; aduersis. Sidus qñq; est ce-
leste signū in quo multe sunt stelle: vt aries taurus. Qñq; capitur p vnica
stella: et p̄cipue p planeta. Vñ sol et luna dicunt sidera: et nō stelle. Sidus
lucis est aut lucifer aut sol. Dico vt nos obseruet a nocētib; gratia: ch:is-
ti (refrenans) .i. cōpescens (lingua: et rēperet) eam (ne horroz litis) .i. p̄tentio
vel seductio diaboli (insonet) .i. interiorius in corde sonet: et (cōtegat visum fouē-
do) et quare (ne hauriat vanitates) .i. ne videam⁹ ea q̄ nō sunt vidēda. et nō
solū visus oculor sit mūdatus: sed enā cor. vt pigri et senes ad gaudiū vas-
nitatis. .i. in delectationib; et p̄cupiscētijs nō gaudeamus. Vñ ait dñs: Nō
mibi pñt viuere qui nō sunt mortui mundo. Estimamus em̄ temere: si deo
et mundo volumus perfrui. Et alibi: Nō est conuentio ch:isti ad belial.
Diabolus em̄ et deus nō bene conueniunt: nec in vna sede morant. Et ait
dñs in euangelio: Nemo potest duobus dominis seruire. .i. deo et mammo-
ne. .i. pecunie male acquisite et diuitijs. Et nota q̄ inter amorē dei et huius
mundi hec est differentia. quia amor huius mundi in principio dulcis esse
videtur: sed finem habet amarū. Amor dei ab amaritudine incipit: sed vlti-
ma eius dulcedine plena sunt. Hec est salutaris mansio. .i. deus. Hec em̄
sunt tabernacula iustorum: in quibus vox leticie et exultationis sonat sem-
per: vbi beati habitabunt. Vel in ipso cuius deco: em̄ philosophia concu-
piunt: cuius habitationem optauit: et cuius desiderium flagrauit etc.

Singulis diebus ad terciā.

(Intima cordis sint pura). i. munda a mala cogitatione (et vecordia). i. stulticia q̄ facit hominē vecordē esse (absistat). i. absit a nobis peccatū (q̄) p̄ et (paritas). i. abstinentia (cibi et potus terat). i. deprimat (superbiā carnis). i. peccatū et stimulos eius. q̄ nisi habeam⁹ paritatem cibi et potus: oīa supradicta in p̄rariū nobis eueniēt. nec poterimus refrenare linguā nostrā: nec nr̄a intima erūt pura: sed sordida: et sic p̄ cetera nō saluabimur. Vecors d̄r piger aut stultus. Unde vecordia pigricia aut stulticia appellat̄. (Et cū dies abscesserit). i. christus recesserit a nobis p̄ mala opa nr̄a (q̄) p̄ et (fors). i. diuina dispensatio (reduxerit noctē). i. mortē. Vel fm̄ aliq̄s sol p̄ suā absentia reduxerit noctē. i. peccatū: q̄ dies nihil aliud est q̄ illuminatio solis p̄ aerē: vel aer a sole percussus. Noctē inq̄. i. peccatū nos (p̄ abstinentiā) vitioꝝ (mūdi). i. p̄ sentis seculi (purificat: canamus gloriā). i. sempiternā (ipsi). i. christo. Et q̄: nox recessit et dies venit: referamus gloriā deo: et hoc de iure. q̄ tot et tanta cōtulit nobis: q̄ in morte sua liberauit nos: et ad vltimū nos in filios adoptauit. (Gloria). i. laus (sit deo patri: q̄) p̄ et (filio eius). i. iesu christo: et hoc (cū spū paraclito). i. cōsolatore. Spū sanctus em̄ cōsolator d̄r. i. aduocatus primus: ideo q̄ discipuloꝝ corda q̄ fuerūt mesta de morte christi reddidit cōsolationi (et nūc). i. in p̄senti (et in p̄petuū). i. sine fine. Amen.

¶ Ad terciam hymnus. Simile:

Nunc sancte nobis spūs vnus patri cū filio: dīgna
re promptus ingeri nostro refusus pectori.
Os lingua mens sensus vigor cōfessionē psonet
flammetcat igne charitas: accendat ardor proximos.

Presta pater piissime: patriq̄ compar vnice: cum spiritu
paraclito regnans per omne seculum. Amen.

¶ Materiam hui⁹ hymni est deprecatio sc̄i spūs: vt dignet̄ in pectus nostrū.
Quā. i. deprecationē facim⁹ in hora tertia. In hora em̄ tertia peccauit adā
proplatus in paradiso: p̄pter qd̄ peccatū inde eiectus est. Ideo facim⁹ hanc
orationē. vt sicut adā p̄ suggestionē diaboli separatus est: ita p̄ ei⁹ correcti
onē nr̄o pectori ingeri dignet̄. vt sicut inflāmauit ap̄los de spū sc̄o in hora
tertia: sic dignet̄ etiā ingeri in cordib⁹ nostris: vt infundat: vt mereamur ve
rū deū laudare. Et hoc est qd̄ dicit̄.

¶ Ordo. O tu (sc̄e spūs). i. cristēs (vnus) in essentia (patri). i. deo (cū filio)
. i. iesu christo (dignare propius). i. paratus vel benignus (ingeri). i. infundi
vel imitti (nobis). i. hoib⁹ (nūc). i. in p̄senti tpe. Et hoc dico. i. tu sc̄e spirit⁹
cristēs (pfusus nr̄o pectori). i. vt infundas nobis spū sc̄m: vt simus reple
ti spū sc̄o: vt cōsequamur remissionē peccatōꝝ: p̄ eū q̄ est vnus cū patre filio
in essentia vel in p̄tate. Vnū em̄ d̄r p̄ qndā essentia triū psonaz. Vnus em̄
p̄inet ad substantiā: nō ad psonā. Et hoc est qd̄ d̄r vnus patri cum filio:
Vnū patri. i. vnū substantiē cū patre. nā spū sc̄us nō est vnus patri q̄s vnū

qz neutrum genus fecit substantiā: Os lingua rē. Os z lingua pertinent ad corpus: mens fo ad animā: z sensus ad utrumqz pertinet. Sic rē eodē mō spūs sanctus pertinet ad utrumqz: s. ad patrē z filiū: qz pcedit ab utroqz. Et tñ non sunt tres dñi: sed vnus est deus: s. m̃ Athanasii in symbolo. Et nota q in sole tria sunt: s. sphaera claritas z calor ipsū. Sicut em̃ sphaera solis naturalr splēdēs est z calens: sic summ⁹ pater naturaliter sapiēs z amās est. Et si cur sphaera solis z splendor z calor: nō sunt tres soles: sed vnus sol. Sic sūmus pater z sapiētia eius z amor: nō sunt tres dñi: sed vn⁹ est deus. In spe- ra solis ignea patrē intelligere debemus: in splēdore filiū: in calore spiritū sanctū. (Os lingua). i. corpus: z (mens). i. aīa (sensus). i. uterqz. s. tā corpus qz aīa (vigor). i. virtus (p̃sonet). i. credat vel cōfiteat (cōfessionē). i. inter- mitatē. s. patrē z filiū z spiritū sanctū esse vnū deū (charitas). i. amor dei z p̃ ximū (flāmescat). i. ardeat in nobis (igne). i. spūs cōd (ardor) sue charitatis (ac- cendat). i. illuminet spūali amorē (p̃mos). i. amorē dei desiderantes. Flā- mesco. i. ardeo vel incendio. Nā a noīe flāma fit flāmeo: qd nō est in vsu. Unde flāmesco. i. fio flāmeus. Vide Petri Schoctū in suis eplis.

¶ Ad sextam hymnus. Simile.

Rector potens verax deus: qui temperas rerum vi-
ces: splendore mane instruis z ignibz meridiem.
Extingue flammaz litū: aufer calozē noxiū: cō-
fer salutē corporz: veramqz pacē cordiū.

¶ Materia huius hymni sumit̃ p̃ra q̃litates aeris: ex hoc. s. qz maximus calor solet esse aliqñ in meridie: z qñqz solet nocere corpori. Vñ deū roga- re debem⁹: vt in nobis extinguat flāmas vicioz ñroz: z tribuat nobis suaz charitatē in cordibz nostris. Et nō solū in hora tertia deū rogare debemus sed etiā in sexta hora: in qua adā eiectus fuit de paradiso p̃ superbiā suā. vt vnde p̃ transgressionē fuit eiectus: illuc redeamus p̃ bonā opationē chri- sto annuente: qui eadē hora in cruce positus fuit morē p̃ nobis passus. Et hoc innuit Grego: cū dicit.

¶ Ordo. O tu (rector). i. o deus q̃ regis oīa (potēs). i. q̃ potes oīa facere q̃ velis: qz man⁹ tua. i. potētia: qz in ea oīs p̃ās z fortitudo (verax de⁹) q̃ nūq̃ mentiris: qz tu ipse es veritas: z verax es in verbis z p̃missis tuis: q̃ nunq̃ fallunt (q̃ tēperas). i. moderas (vices). i. vicissitudines (repx) z tu (instruis). i. decoras (mane). i. hoies incipiētes bona opa facere (splendore) solis. i. lumi- ne ch̃risti: qui est verus sol iusticie: z instruis (meridie). i. homies q̃ in bonis operibz p̃seuerāt (ignibz). i. charitate inflāmata. Vices sunt tpa vel mutati- ones. Tēperare est regere vel moderari. Instruere ponit̃ p̃ parare. Vrg. Instruimus naues. (Extingue). i. remoue (flāmas). i. calozes z estuatio- nes (litū). i. mundanaz tērationū. Vel (extingue flāmas). i. mortifica in no- bis ardores (litū). i. libidinis z cōcupiscētie. vel (litū). i. odioz z discor- dia rū (aufer calozē noxiū). i. remoue in nobis amorē z appetitū noxiāz repx: qz tu bonus calor existēs sol vite eterne (cōfer). i. dona nobis (salutē corporz:

Feriatis diebus ad cōpletō.

q p ex (confer verā pacē. i. securā tranquillitatē (cordium). i. animā p.

¶ Ad nonā hymnus. Genus simile.

*E*rum deus tenax vigor et imotus in te permanēs:
r lucis diurne tēpora successibz determinans.

Largire clarū vespere: quo vita nūq̃ decidat:
sed premiū mortis sacre perennis instet gloria.

*P*resta pater rē.

¶ Materia huius hymni est: q nō solū in hora sexta deprecandus et laudandus est deus: sed etiā in nona hora. in q̃ chris postq̃ animā suā patri cōmēdauerat: spiritū emittēs migravit de hoc mūdo: vt possimus transire de vītijs ad virtutes et bonas operationes.

¶ Ordo. *O* (deus tenax) a teneo es ere. q̃ creando oīa tenes sub patrē tuā pietate (vigor). i. virtus rex (pmanēs in te imotus). i. nō variabilis: qz nūq̃ in seipso mouet (determinās). i. diuidēs (tpa lucis diurne). i. q̃diane (successibz). i. quibuslibet distinctiōibz. Vigor est fortitudo vel vis. Inde vigeo. i. vigorē habeo vel floreo. Plin. Quā iuuat me q̃ vident studia.

¶ Et qz hoc facis (largire). i. cōcede (clarū vespere). i. finē nīz vite et exitū (q̃) p vt (nostra vita nūq̃ decidat). i. nō cadat in aliquo graui pccō (sed perennis gloria. s. illa que est sine pccō. s. premiū mortis sacre (instet) nobis p remissionē pccōz nostrōz.

¶ Feriatis diebz ad cōpletōriū hymnus.

*C*armen iambicum.

T lucis ante terminū rerū creator poscimus: vt solita clementia sis presul ad custodiam.

*P*rocul recedant somnia et noctiū fantasmata:
hostemq̃ nostrū comprime ne polluant corpora.

*P*resta pater omnipotēs per iesum christū dñm: qui tecū in perpetuū regnat cū sancto spiritu.

¶ Materia huius hymni est deū deprecari in inceptiōe noctis. vt sicut deprecamur deū in inceptiōe diei: vt seꝯ custodiat nos p totā diē: ita in inceptiōe noctis vt nos custodiat p totā noctē deum deprecamur.

¶ Ordo. *O* (creator rex poscimus). i. petimus (te ante terminū lucis). i. ante q̃ de mūdo exeamus: vt anteq̃ dies recedat (vt sis p̃sul). i. speculator: vt custos (ad custodiā). i. ad custodiendū animā. Lux sepe ponit p diē: sic h̃z plurale. Qui. Perq̃ nouē lucēs. Presul d̃z q̃ p̃est solo. i. terre: h̃ est p̃nceps. Sep̃ tñ accipit p ep̃o. Dico sis p̃sul ad custodiā: et (p̃cul recedāt soma

Festiuis diebus ad cōpleto: Fo. XIII

nia).i.lōge sint a nobis remore illusiōes demonū: vel prauae delectationes carnis (z fantasmata).i.occulte deceptiōes vel suggestiōes: vel noctū ap- paritiōes. i. malignoz spiritū. Nox diuidit in sex partes. s. sero: cōtinentiū: intēpestū: galliciniū: crepusculū: mane. Sero est qñ nox iminet. Cōtinentiū est hora qñ hoies cubitiū pergunt. Intēpestū est qñ hoies nihil operant. Galliciniū est qñ galli emittunt voces. Crepusculū est qñ dubiū est inter diē z noctē. Mane est qñ auroa apparet. (Et cōprime nostrū hostē).i. di- abolū vel carnē nostrā (ne corpa nostra polluant). s. a malo aliq vel cor- porali pollutione. Phantasma grece dicitur latine visio vel apparitio. Idē scilicet phāasma z phantasia: hoc est imaginario vel speculario.

Noctis ptea.

¶ Festiuis diebus ad cōpletozū hymnus. Silē.

Abriste qui lux es z dies: noctis tenebras detegis: lucisq; lumen crederis: lumen beatū predicans. Precamur sancte dñe: defende nos in hac nocte: sit nobis in te requies: quietam noctē tribue.

Ne grauis somnus irruat: nec hostis nos surripiat: nec ca- ro illi consentiens nos tibi reos statuatur.

Oculi somnum capiant: cor ad te semp vigilat: dextera tua protegat famulos qui te diligunt.

Defensor noster aspice: insidiantes reprime: governa tuos famulos quos sanguine mercatus es.

Memento nrī dñe in graui isto corpore q es defensor anic: adesto nobis dñe. Deo patri sit gloria zc.

¶ In hoc hymno materia est: q deprecari debem? deū vt det nobis qetā nos cre: z defendat nos a pfido hoste: z oculi sic somnū capiāt q cor sp vigilat. ¶ Ordo. Vnde dicitur q es lux angeloz z oim scōz. q dicit: Ego sum lux mūdi (z dies) q illuminat oēm diē z parat oēm lucē. Eū aut mirab: sit. qz sicut pater est lux: z fili? sit lux: nō tñ tres luces: sed pater z fili? z sp scōs vna z inseparabilis est lux. Sicut in hac dictiōe lux sunt tres lre z vn? son? cui ad significatiōē ipsi? sensus aliqd addi vel imitari nō pōt. Ad cū de? tres luces est. qz si essent diuerse essentie: vna lux nō esset. qz qd corpali? diuidi pōt: in ita substācia q diuisionē nō patit nō pōt dici. Et (detegis) i. aperis (tenebras). i. versutias (noctis). i. diaboli (z credis lūmē lucis). i. pa- tris. s. tu (pdis) i. pmittes aptis (beatū lūmē). i. sp scōm. Vnde (scē dñe p camur) i. rogam? (defende nos) a vijs z ab insidiatoribz nrīs. s. demonibz (in hac nocte). i. in pñti vita: z (requies sit nobis in te). i. vt requiescam? tecum in celesti patria (tribue). i. concede (quietā noctem). i. tranquillam.

¶ ii

In aduentu dñi.

(Ne grauis somnus irruat). i. ne graue pccm vel delectatio pccū (irruat). i. opprimat nos (nec hostis). i. diabolus (surripiat nos). i. fraudulēter decipiat (ne caro nra cōsentiens illi). s. diabolo in pccis (statuat nos reos tibi). i. culpabiles z pccōres. Surripere. i. clā rapere: vt aliqs surripuit mibi librū. Quāuis dico q̄ grauis somnus nō irruat: tñ nō dico q̄ oculi somnū non capiant: imo aliqñculū capiant. Et hoc est qd̄ dicit (Oculi somnū capiāt) scz moderatē (cor). i. mens nra (vigilet semp ad ter: z dextera tua). i. misericōdia tua (pregat famulos q̄ te diligūt.) O (defensor noster aspice) nos z (reprimē insidiantes). i. demones q̄ semp insidiant nobis: z nos id perim⁹ vt de⁹ eos reprimat z restringat: ne tantū nocere valeat quantū volūt. Et notandū est q̄ maligni spūs tres habēt habitatiōes. s. in inferno: in terra: z i aere. Illi q̄ in terra manēt diuidunt in duas partes: z vocant lerne z lernes. lerne in nocte ledūt: z lernes in die (Suberna tuos famulos q̄s mercatus es). i. redemisti sanguine tuo. Mercor est idē qd̄ emo. Inde mercator. Seris bñ aut p e in prima syl. z fit a noie merx: qd̄ facit rem venalē. Plaut. Proserba merx facile emptorē repperit. Et q̄ redēpti sumus sanguine christi iesu: ideo debem⁹ volūtati eius satisfaccere: z pceptis suis p salute nra nos metipsos onerare z iugiter applicare. Vñ Dauid: Preceptū dñi lucidū il luminās oculos. O (dñe memēto nri in isto graui corpore). s. corruptibili: o dñe (adesto nobis). i. ad defensionē nostrā (qui es defensor anime.)

In aduentu dñi ad vs. hymnus.

Petrū archilochiū iambicū dimetrū tetrastrphon.

Auditor alme siderū: eterna lux credentiū: christe redemptor omniū: exaudi preces supplicum.

Qui cōdolens interitū mortis perire seculū: saluasti mundū languidū: donans reis remedium.

Tergente mundi vespere vti sponsus de thalamo egres⁹: sus honestissima virginis matris clausula.

Quius forti potētie genu curuant omnia: celestia: terrestria: fatentur nutu subdita.

Occasum sol custodiens: luna pallozē retinens: candor in astris relucens certos obseruat limites.

Ne deprecamur hage venture iudex seculi: conserua nos in tempore hostis a telo perfidi.

Laus bonor virtus gloria deo patri z filio: scō simul pa-

raclito: in sempiterna secula. Al. vnacū scō spū rē.

¶ Materā hui⁹ hymni est de aduentu christi ⁊ de incarnatiōe eiusdē. qz deus de celo descendēs se exinanuit: formā serui accipiēs: ⁊ humiliavit se vsqz ad mortē. Et qualiter egressus de honestissima clausura virginis: tanq̃ sponsus de thalamo suo. Qui sponte oīa obeduit. s. terrestria: celestia et infernalia. Invenit etiā rogare deū: vt p̃ hanc incarnationē nostras p̃ces exaudire dignet: ⁊ a sagitta diaboli liberare.

¶ Ordo. **O** (alme cōditor). i. scē creator: (siderū). i. stellaz: ⁊ o (eterna lux). i. p̃petua salus (credentiū). i. christianoꝝ fidelīū: o (christe redēptor oīm). s. hoīm (exaudi p̃ces supplicū). i. humiliū supplicantiū. Lōdo fcar construo cōpono abscondo facio. Inde cōditor: i. factor. (Qui cōdolēs). i. q̃ es nō bīscū dolens (perire seculū). i. dānare (interitu mortis). i. pena infernali (saluasti). i. liberaſti de p̃ate diaboli (mūdū languidū). s. in p̃ctis (donās remeſ diū). i. redēptionē (reis). i. p̃ctōrū. Interire est q̃si inter aliq̃ ire. Un̄ mors d̄r interitus: qz it̄ inter corpus ⁊ animā illa sepando. (Vergere mūdi verspere). i. appropinq̃te fine mūdi es sic (egressus vii). i. sicut (spōsus). s. egressus (de thalamo) egressus inquā (de honestissima). i. castissima (clausula matris virginis). i. de vtero virginis marie. Vergere est declinare vel tēdere: vt dies vergit ad vesperū. Et ideo egressus es: vel qz saluasti mundum: (forti potētie cuius). s. christi (oīa flectunt genu). s. laudādo ip̄m (celestia). i. angeli (terrestria). i. hoīes (facent subdita). i. confitent̄ illi subiecta (nutu). i. sponte. s. ad tuā voluntatē rē. Ergo qz ita est: vt dictū est (deprecamur te agye). i. o scē christe (iudex v̄ture seculi). s. in extremo iudicio (p̃serua nos in tpe). i. in hac vita (a telo hostis p̃fidi). i. a suggestione diaboli: q̃ sagitta d̄r. Hagios grece lat̄ ne d̄r scūs. Un̄ hagiographia vocat̄ scā scriptura. Et qz deus misit filiū. s. christū vt nos redimeret: ideo sit (laus honoꝝ vir tus gloria deo patri ⁊ filio: simul). i. pariter (paracrito). i. spū scō (in sempiterna secula). i. sine fine. Perfidus d̄r infidelis: ⁊ est media breuiata: qz venit a noīe fides. Prudēius. Perfidus ille deo: sed p̃fidus v̄bī rē.

¶ Ad nocturnū hymnus:

Uerbū supernū prodiens: a patre olim exiens: qui natus orbi subuenis cursu declinui temporis.

Illumina nūc pectora: tuoqz amore cōcrema: auditō vt preconio sint pulsa tandem lubrica.

Iudexqz cū post aderis rīmari facta pectoris: reddens vicem pro abditis iustisqz regnum pro bonis.

Non demū arccamur malis pro qualitate criminis: sed cū beatīs compotes simus perennes celibes.

In aduentu dñi.

¶ Hic hymnus cōtinuat supior: quia christus egressus est de utero virginali sicut sponsus de thalamo suo: ideo oia ei humiliauit. Et nō est mirū: q̄ ipse descendit de patre. i. de celo. Et hec est respōsio 7 hereticos: q̄ dicebant christū nō venisse de patre. quibz p̄ istū hymnū respondendū est.

¶ Ordo. **O** (supernū verbū). i. dei filius (p̄diens). i. manifestans te ineffabiliter (exiens). i. veniens (olim a patre) qm̄ s. incarnatus fuit (qui). s. es (nat⁹) scz a matre (subuenis). i. succurris (obi). i. mūdo (cursu). i. in plenitudine (tēporis declinū). i. proximi vel declinātis ad finē seculi. Et tu qui talis es (illumina nūc). i. in p̄senti. s. tuo lumine (z cōcrema). i. accēde (nra pectora tuo amore). i. tua gratia (vt audito p̄conio). i. p̄dicatione ap̄loz: vel audito p̄conio p̄phetaz (lubrica). i. p̄cā (sint pulsa). i. remota a nostris cordibz (tandem). i. in separatione aie a corpe. Et o tu supernū verbū. i. o fili dei volēs (rimari). i. experiri (facta pectoris). i. p̄cā cogitatiois: vt (cū aderis). i. cū afueris (iudex post). i. in fine mūdi sis (reddens vicē). i. remunerationē (p̄ abditis). i. p̄ occultis peccatis (z iustis). i. sanctis (regnū). s. eternū (p̄ bonis). s. operibz q̄ in p̄senti seculo operati sunt. Et (nō arceamur). i. nō cōstringamur (demū). i. ad vltimū (malis). i. i p̄cīs (p̄ qualitate criminis). i. p̄ magnitudine p̄cōz (sed sumus cōpores). i. simul potētes (cū beatis). i. sanctis (penes). i. habitatores celoz (celibes). i. celestē vitam ducentes.

¶ Ad laudes hymnus.

Idem carminis genus.

v **O** clara ecce intonat: obscura queqz increpat:
pellantur eminus somnia: ab ethere christus promicat.

Mens iam resurgat torpida: que sozde extat saucia: sidus
refulget iam nouū: vt tollat omne noxium.

E sursum agnus mittit laxare gratis debitum: omnes pro
indulgentia vocem demus cum lachrymis.

Secundo vt cum fulserit: mundūqz horroz cinxerit: nō p̄
reatu puniat: sed pius nos tunc protegat.

Presta pater p̄ssime etc. **V**el Laus honoz. vt. s.

¶ Matera huius hymni similis est sicut in p̄dicto hymno: vbi dictū est q̄ christus venit olim a patre. Et iam dictū sic.

¶ Ordo. (Ecce vox clara). i. iohannes baptista (intonat). i. terribiliter p̄dicat (z increpat queqz obscura). i. oia vicia seu p̄cā: z ideo (micat). i. fulget (ab ethere). i. a celo. Et ideo (mēs) nostra (turbida). i. maculata (resurgat)

.i. a virgī (q̄). i. mens (exeat saucia). i. manet vulnerata p̄ sp̄s sanctū (nouū)
 sc̄z natū de virgine (z tollat). i. remoueat a nobis pctōibz (omne noxium). i.
 omne pctm̄. Als legit: *Deus iam resurgat torpida. Torpes feat piger sū*
Inde torpidus. i. piger. Et torpor. i. pigritia. Saucius dicit p̄cussus aut
lulnēra tus. Et dicit saucius p̄ sauciatus: sicut assus p̄ assatus: vt ait Pr
cianus. (Agnus). i. dei filius (mittitur). i. destināt (cursus). i. de celis (la
pare). i. remediare (debitū). i. originale pctm̄ vel pcti (gratis). i. dono seu sp̄o
te suā: z sine aliq̄ remuneratōe. z ideo (oēs debemus). i. deo (vocē cū lachry
mis). i. cōfessionē pctōz cū cōtritione (p̄o indulgentia). i. p̄ remissionē p̄ces
catoz. Indulgentia licet modo ponat p̄ venia: in p̄p̄ie feat p̄missionē et
clementiā. Bene dico: debem⁹ vocē cū lachrymis: vt cū ille agnus (suis
ferit). i. fulgens aduenerit (secundo aduētū). i. in iudicio (z horrore). i. pauor
(tingent). i. circūdederit (mundū). i. mundanos (nō vt punit). i. damnet (p̄
reari). i. p̄ pctō (sed p̄ius). i. christus (nos tūc p̄regat). i. defendat a potestā
te diaboli.

¶ Ad cōpletorū h̄ymnus.

Deitū simile.

Eni redēptor gentiū: ostende partū virginis: mīre

tur omne seculū: talis decet partus deum.

Non ex virili semine: sed mystico spiramine. ver
 bum dei factū est caro: fructusq; ventris floruit.

Aluus tumescit virginis: claustra pudoris permanēt: ves
 tilla virtutū micant: versat in templo deus.

Procedens de thalamo suo pudoris aula regia: gemine
 gigas substantie: alacris vt currat viam.

Egressus eius a patre: regressus eius ad patrē: excursus
 vsq; ad inferos: recursus vsq; ad sedem dei.

Squalis eterno patri: carnis strophio accingere: infirma
 nostri corporis virtute firmans perpetim.

Presepc iam fulget tuū: lumenq; nox spirat nouū: quod
 nulla nox interpolleret: fideq; iungi luceat.

Deo patri sit gloria: eiusq; soli filio: cum spiritu paracrito:
 z nunc z in perpetuum.

In aduentu dñi.

Materia huius hymni est invocatio ad deū: vt veniat ostēdere nobis par-
tū virginis nō fuisse ex virili semine: sed diuino spū cooperāre esse facrum
Et quāter egressus est a patre: et regressus ad patrē. et quāter est equalis pa-
tri. Et loquit de p̄senti tanq̄ de futuro. **¶** Vel dicere possumus fm̄ litz-
terā sic. **¶** O christe q̄ es (redēptor: gētiū). i. oim̄ hoīm̄ (veni). i. accede in mē
tū n̄s: et (ostēde). i. pande nobis (partū virginis). s. marie. et ideo (omne se-
culū). i. totus mūdus (miret). i. admiret. q̄ (talis partus decet). i. decens est
(deum). s. creatorē celi et terre nasci sine semine virili. Partus est modus
vel actio pariēdi. **¶** Un̄ sensus hic est: **¶** Ostēde p̄ tuā natiuitatē q̄ virgo pōt
parere te volente. q̄ talis partus. s. de virgine decet deū. Vere talis par-
tus decet deū: q̄ (nō ex virili semine). s. natus est christus (sed mystico spū
ramine). i. secreta et sc̄ta opatione spūsc̄ti (verbū dei). i. fili⁹ dei (factū est ca-
ro). i. homo: et (fructus ventris). s. marie (floruit) sicut flos creuit. q̄ b̄tā vir-
go maria fuit ramus: et filius eius iesus christus fuit flos. Et ecce (alu⁹
virginis). i. venter marie (tumesce). i. crescit: et tū (claustra pudoris). i. claus-
stra virginittatis (permanēt) sc̄z integra et illesa: q̄ virginittas in eo nō est vi-
olata (et vexilla virtutū). i. sancta miracula (mican̄). i. fulgēt. s. p̄ totū mun-
dū. vel virtutū: quāz deus est vexillum. i. custos. et ideo (deus versat in tem-
plo) q̄ receptus est a symeone in tēplo: vel (versat in templo). i. in vtero b̄tē
marie virginis. **¶** Christus (procedēs de thalamo suo). i. de vtero matris:
q̄ illa fuit illi lectus castitatis. s. de (regia aula pudoris). i. de palatio regas-
li: existens (gigas gemine substantie). i. diuinitatis et humanitatis: q̄ ē de⁹
et hō. Gigas em̄ d̄r: eo q̄ inseparabiliter et irrevocabiliter ad vitā hūm̄ mūdi
nobis occurrit. **¶** Un̄ **¶** David: **¶** Exultant vt gigas zc. (Et alacris). i. veloc
(currat viā). i. transeat de hoc mūdo ad patrē. Hic alacer hec alacris: vel
hic et hec alacris). i. festinans vel letus: vel cū leticia festinus. **¶** Vergi. **¶** Er-
go alacris palmas variāsq̄ retendi. (Egressus eius a patre). s. fuit: qñ
descendit in vterū virginis (regressus eius ad patrē) qñ rediit in celū. **¶** Un̄
David: **¶** A summo celo zc. et regressus eius vsq̄ ad summū eius. Et ipse
ait in euāgē. **¶** Ego veni a patre in mundū: itēz relinq̄ mundū et vado ad pa-
trē. (Excursus vsq̄ ad inferos). i. descendit ad inferna (recursus ad sedēz
dei). i. ascendit ad dexterā patris. Et tu christe. s. es (equalis eterno pas-
tri) s̄z diuinitatē (accingere tropheo). i. victoria (carnis) q̄ p̄ carnē triūpha-
uit diabolu. s. tu christe (firmans). i. roborans (p̄petim). i. p̄petue (virtute). i.
cū virtute (infirma corporis). i. vitia et fragilitates n̄i corporis. **¶** Al̄s legi: stros
phio carnis accingere. Est autē strophii fascia pectoralis. Hic accipit p̄
indumēto: vt in hymno **¶** Ut queūt laxis: diceb. **¶** Presepe iā zc. Hic x̄sus
nō canit: nisi in vigilia natiuitatis dñi: Vere p̄cedis de thalamo o tu chri-
ste: q̄ (p̄sepe tuū). i. ecclia (iā fulget). s. virtutib⁹ (et nō spirat). i. emittit (nō
nā lumē). i. filiū natū sine p̄cō (quod). s. lumē (nulla nōx). i. nulla obscuritas
hereticorū: q̄ heretici dicunt deū nō accepisse carnem (interpollet). i. obscu-
ret (et luceat). s. lumen tuū (iugi fide). i. assidua virtute. Deo patri sit glos-
ria zc. verba sunt clara et manifesta de se.

In natiuitate dñi ad v̄s. hymnus.

Qaste
le balul
Dom
nelcier
Enip
uo gels
Bem
pastus
Ga
fit pal
Glo
Spiritu
¶ In ho
pera eni
sepio. E
oia q̄ in
dus lau
ideo car
¶ Orde
ab origi
reterre)
virgine)
q̄ (b̄tā
i. huma
(nē) p̄ v
dunt fer
rū (casti
sic (ven
secreta
uerat

Genus carminis similis priori.

Solis ortus cardine ad vsqz terre limitē chri
stū canamus principē natū maria virgine.

Beatus autor seculi seruile corpus induit:
vt carne carnē liberans: ne pderet q̄s cōdidit.

Caste parentis viscera celestis intrat gratia: venter puel
le baiulat secreta quē nō nouerat.

Domus pudici pectoris templum repente sit dei: intacta
nesciens virū verbo concepit filium.

Enixa est puerpera quē gabriel predixerat: quē matris al
uo gestiens clausus iohannes senserat.

Feno iacere pertulit: presepe nō abhorruit: paruoqz lacte
pastus est: per quē nec ales esurit.

Gaudet chorus celestium: et angeli canunt deo: palamqz
fit pastoribus pastor creator omnū.

Gloria tibi dñe: qui natus es de virgine cū patre et sancto
spiritu in sempiterna secula.

In hoc hymno agit de incarnatione dñi: et de natiuitate eius: quō. s. pter
pera enixa est illū q̄ vniuersa ex nihilo creauit: et nō abhorruit iacere in p̄
sepis. Et primum iste hymnus cū supiori. Dixit em̄ q̄ celū terra et mare et
oia q̄ in eis sunt canūt deo: qz ab ortu solis vsqz ad occasū vniuersus mū
dus laudat deū. Vel aliter. Dixit q̄ eius p̄sepe iā fulget nouo lumine: et
ideo canamus natū de maria virgine. Et hoc est qd̄ dicit.

Vido. Nos christiani (canamus). i. laudemus (a cardine ortus solis). i.
ab origine mūdi: vel (a cardine ortus solis). i. ab oriente mūdi: (vsqz ad limi
tē terre). i. vsqz ad occidentē (christū p̄ncipē). i. regem (natū). i. genitū (maria
virgine). i. ex vtero virginis marie. Bene dico q̄ debem⁹ deū laudare:
qz (b̄tūs autor). i. factor (seculi). i. mūdi (induit). i. assumpsit (seruile corpus)
. i. humanā carnē (vt ipse liberans carnē). i. nostrā humanitatē (carne). s. sua
(ne) p̄ vt nō (perderet) hoies illos (quos cōdidit). i. creauit. Et vere in
duit seruile corpus: qz (celestis gratia). i. ipse christus (intrat viscera). i. vte
rū (caste parētis). s. virginis marie. Als̄ legit: Clausa parētis viscera. Et
sic (venter). i. vterus (puelle). s. marie (baiulat). i. portat (secreta). s. celestia (q̄)
secreta (nō nouerat). s. ante cōceptionē. Et vere baiulat secreta q̄ nō no
uerat: qz (domus). i. alius (pudici pectoris). i. puri cordis. s. marie (fir). i. effi

In natiuitate dñi:

citur (repente). i. ceto (templū dei). i. hospitii. domus dico (inacta). i. inco-
rupta (nesciens virū) p carnis cōmixtionē (cōcepit filiū). i. christū (verbo). i.
p verbū qd ipsa dixerat ad gabrielē dicēs: Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm
verbū tuū. Vel (verbo). i. p verbū qd dixit gabriel ad ipsam. Vñ dixit: Ec-
ce cōcipies z paries filiū. Dico q cōcepit: z vere. qz (puerpera). i. maria
pariens puerū (emixa est). i. peperit filiū (quē) filiū (gabriel) ille archāgelus
(p dixerat) nasciturū: z (quē) iohannes baptista (clausus). i. inclusus (alio). i.
in vtero (marris) sue helisabet (senserat). i. cognouerat (gestēs). i. gaudēs.

Et post qz christus nat⁹ est de virgine maria (puulr). i. passus est (iacere)
. i. quiescere (feno). i. in feno: z (nō abhorruit). i. nō refutauit (psepe). i. stas
bulū: z. i. christus (pastus est). i. nutritus (paruo lacte) virginis marie (p quē)
christū (nec) p z nō (z ales). i. nutrit. i. maria a qua christus nutriebat (non
esurit). i. nō passa est famē. qz matres lactantes pueros magis esuriūt z si-
tiunt alijs hominib: sed maria christū lactabat: z christus ipsam regebat: z
ideo nō plus sitiuit nec esuriuit. Et qz christus natus est (chorus). i. soci-
etas (celestiū) spiritūū (gauder). i. letat (z angeli). i. ch: omi z dñationes: pms
cipatus z pates: z de ceteris (canū). i. canāt (deo) glorioso (qz) p z (pastor
z creator omi) rez (sic palam). i. manifestat (pastorib:) iuxta currim abnam:
z ad quē locū pastores sicut z mō p cōsuetudine habebant vigilare super
greges suos: z erat ibi planities terre apra pastorib: illius regionis ad ser-
uandū ibi vigilias noctis sup greges eoz.

¶ **C**ardo est ferrū ad qd ianua pender. Itē a similitudine cardines dicuntur
due altissime partes celi: que z poli vocant. z vertices: qz circa illos verti
videt. Hic tū cardo videt pom p principio. Hā cardo p ianua: ianua p p-
principio sumit. Baiulus est q onera portat p nummis. Inde baiularē ē
portare. Aiti z eniti laborare scant. z ponit p parere. sed improprie dicūt
de virgine maria: q vtiq sine labore peperit. Bestire est motu corporis indi-
care leticiā. Teren. Cherea qd sic gestis. i. qd sic letus es. Alles substātis
ue auem feat: adiectiue velocem. Hā p eo qui alit nō legitimus: licet ita qz
dā possum putent.

Ad cōpletoriū in natali dñi hymnus.

Petrū trochaicū dicolon hexastrophon.

Ecclia aut dedit septimū versum.

Orde natus ex parentis ante mūdi exordii: alpa
z o cognouit: ipse fons z clausula omnū q sunt
fuerunt queqz post futura sunt seculoz seculis.

O beatus partus ille: virgo cū puerpera edidit nostrā salu-
lutē: feta sancto spiritu: z puer redēptor orbis os sacratum
protulit seculoz seculis.

Psallat altitudo celi: psallant oēs angeli: quicquid est vir-
tutis vsq; psallat in laudē dei: nulla linguarū silescat: vox et
omnis consonat seculorū seculis.

Ecce quē vates vetustis concinebant seculis: quē pphē-
tarū fideles pagine sponponderat: emicat pmissus olim: cun-
cta collaudant deum seculorū seculis.

Te senes et te iuuentus paruulorūq; chorus: turba matrū
virginūq; simplices puellule: voce cōcordes: pudicis per-
strepent cōcentib; seculorū seculis.

Tibi chrīste sit cū patre agrosq; pneumatū hymn⁹ melos:
laus perennis gratiarū actio: honor virtus victoria: regnūq;
eternaliter seculorū seculis.

Materia huius hymni est dupliciter natiuitatis filiū dei. Vna videlicet
eterna: qua erat genitus ante initium mūdi. et hoc ex corde sui parentis. Alia
autē est christi natiuitas temporalis: qua natiuitate filius dei erat natus in tē-
pore ex virgine maria. vt patet in sequenti versu. Et nominat filius dei alpha
et o. i. principium et finis. qz alpha est prima lra apud grecos: o po vltima.

Ordo. Filius dei est (natus ex corde patris) scz suū et hoc (ante exordium
mūdi). i. initium seculi (et ipse) christus est (fons). i. principium (et clausula). i. fis-
nis (omniū) scz rerū (que sunt). s. in p̄senti: et q̄ (fuerūt) in p̄terito (et q̄ sunt fut-
tura post) et hoc in (seculis seculorū). i. in viuētib; in sp̄m̄ sc̄m̄. **O** beatus et c.
Hic prosequit autor secundā natiuitatē christi: videlicet temporalē: dicens. **O**
beatus. i. sanctus (ille partus). s. est (virgo cū puerpera). i. impregnata (edis-
dit). i. peperit (nostrā salutē). i. filiū dei q̄ est nostra salus. s. ipsa virgo (feta)
. i. repleta (sp̄s sc̄o: et puer). s. qui est (redēpto: scz totius orbis). i. mūdi: (pu-
lit sacratū os). i. sanctū: scz p̄dicando sacrā doctrinā indeis in tēplo (seculorū
seclis). i. eternaliter. **P**sallat altitudo. **H**ic incitat oēs creaturas ad
laudē dei: et primo celestes. Et dicit (Altitudo celi). i. turba celestis (psal-
lat). i. decantet natiuitatē christi: et (oēs angeli psallant). i. laudent: et (quicquid
virtutis est vsq;). i. vbiūq; est aliqua virt⁹ celestis (psallat). i. iubilet (in lau-
dem dei) et (nulla linguarū silescat). i. taceat quin laudet deū (et ois vox). s.
totius mundi (consonet). s. in laudē dei in (seculorū seculis). i. eternaliter.

Ecce quē. **H**ic incitat omnes vniuersaliter ad laudem dei: dicens. **E**cce
cuncta. i. omnia laudāt deū (quē vates). i. pphete (cōcinebāt). i. pphetabāt
(vetustis seculis). i. hominib; qui tunc fuerunt: et (quem fideles pagine). i.
scripture (prophetarum sponponderant). i. promiserant: et (promissus). i. pro-
pheta: scz filius dei (olim). i. ductum (emicat). i. splendet. s. in natiuitas
te sua (cuncta). i. omnia (collaudent deum seculorū seculis). i. eternaliter.

In natiuitate dñi:

Te senes. Dic incitat oia genera hoim ad laudē natiuitatis christi: dicens: O fili dei (senes te) laudat (et inuentus) laudet: et (chorus). i. turba (parvulorum) maritum et virginum laudat te (simplices puellae). i. virgines (pudici). i. casti (voce concordantes). i. concordiam habentes (postrepēt cōcētibus). i. laudēt te carminibus. Tibi christe. Dic refert gratiarum actiones deo in persona trinitatis dicens: O christe (tibi sit hymnus). i. laus (et melos). i. dulcis cantus (et penitus laus) sit tibi: et (actio gratiarum) sit tibi (cum agyrog pneumate). i. scro spū (honor virtus et victoria et regnū sit tibi eternaliter). i. vincit in secula seculorum.

Vocabula. Alpha est prima littera grecorum: et ponit per principio. Omega. i. o magnū: est ultia littera grecorum: ideo ponit per fine. Apoca. Ego sum alpha et o. i. principium et finis. Fetus a um. i. plenus aut fertilis. Uerbi. Loca feta furentibus austris. Fetus us ui. id est quod fructus. Psalmo verbum grecum fecit cano fidebus vel instrumentis musicis. Inde psalter. i. fidicen vel organista. Pagina est folium libri: per libro ponit. Inde pagella. i. parua pagina. Inuentus est multitudo iuuenū. Sed interdū ponit per erate iuuenili: quod iuuenis dicitur. Magis. i. sanctus: et est nomen grecum: ut habitus est circa primum hymnum. Melos grece dicitur cantus latine: vel suauitas vocis et dulcis cantus.

Ad nocturnū hymnus.

Petrū iambicū.

Christe redemptor gentium: ex patre patris vnice solus ante principium natus ineffabiliter.

Tu lumen: tu splendor patris: tu spes perennis omnium: intende quas fundūt preces tui per orbem famuli.

Memento salutis auctor quod nostri quondā corporis ex illibata virgine nascendo formam sumpseris.

Sic presens testat dies currens per anni circulum: quod solus a sede patris mundi salus adueneris.

Hunc celum terram hunc mare: hunc omne quod in eis est auctororem aduentus tui laudans exultat cantico.

Nos quoque qui sancto tuo redempti sumus sanguine: ob diem natalis tui hymnum nouum cōcīnimus.

Quateria huius hymni est inuocatio quam facimus ad christum. ut sicut dicitur: gnatus est accipe carnem humanam: et illa sibi vnire: ita preces nostras exaudire dignetur: et nos a peccatis liberare. Et hoc est.

Quod dicitur. O christe redemptor gentium vel omnium: quod omnes gentes redemisti tuo sanguine: et tu (vnice). i. vni genite (patris). i. ex patre procedes. tu dico (solus) natus ineffabiliter in diuinitate. Vnde ante scriptura: Generatione eius quod enarrabitur. Ante principium. i. ante mundi constitutionem. O christe (tu es

lumen et splendor patris) qz p te pater innotuit mūdo (tu es perennis). i. p
 petua (spes oīm: intende). i. audi (preces quas famuli tui fundūt p orbē). i.
 p oēs gentes q p vniuersum orbē erāt assidue apud te. Dico q debes p
 ces nostras intendere: qz assumpsisti humanā carnē. Et hoc est: Q (autoz
 nostre salutis) et ideo (q). i. qz (sumpsisti) sez (formā). i. similitudinē (nostri corz
 poris ex virgine illibata). i. intacta. qz ante partū et post partū et in partu
 virgo pmanfit. (Presens dies). i. natiuitatis (testat sic). i. ita (currēs p an
 ni circulū). i. p vniūquenqz annū (solus). i. qz tu solus (adueneris) existēs (sa
 lus mundi a sede patris). i. veniens de celo (operatus es salutem in medio
 terre. (Hunc). i. diē vel auroz (celū). i. celestes vel stelle. p celū stella que
 apparuit magis. i. tribz regibz: vel angeli intelligunt: q pastozibz cū nimio
 gaudio dixerūt: Gloria in excelsis deo. Et p mare tyrannos: vel qz mare
 se prebuit calcabile ipsi deo. (terra). i. terrena prās vel pastores (hunc mas
 re) qz magi nauigio venerūt (et omne qd in eis est). i. in celo et in terra (laus
 dat hunc auroz). i. diē vel patrē (cui aduentus) omne dico (exultās cū caus
 tico). i. hymno. Et nō solū terra et mare laudāt te: sed etiā (nos quoqz). i.
 filiter (qui sum⁹ redēpti tuo sancto sanguine cōcūimus). i. cantam⁹ (nouū
 hymnū). i. nouā laudē (ob diē). i. ppter diē (natalis tui).

¶ Ad laudes hymnus.

Detrum sicut precedens?

Aelum choruscans intonet: tellus resultans perfo
 ret: infernus hians vlulet: humanitasqz iubilet.
 Hoc iusticiam stillitet: hec veritatē germinet: hic
 detrimenta congemit: hic incrementa suscipit.

Qui semper natus in euo: nunc in cui simulacro de virg
 nali vtero: ruenti adest seculo.

Ut factus homo mortalis: quē hominē immortalis imoz
 talem condideras: mortalem nunc eripias.

Natus ergo in tempore: et natus ante tēpora: orto fidei si
 dere mentis tenebras amoue.

Gloria sit ingenito: ingenitiqz genito: ingeniti et geniti pa
 traelito spiritui. Amen.

¶ In natiuitate dñica ad laudes canit in quibusdā ecclesijs hymnus iste.
 Cuius hec erit intentio.

¶ Ordo. (Choruscans celum). i. clarū et splendidū (intonat). i. vociferetur.
 Nam vt philosophi volunt: et Liceroni ac Macrobio placet in scipiois

B in

In natiuitate dñi.

sonno: tunc dulcissima harmonia a celestium sphaerarum motu perficitur (tellus resurgens). i. terra pro gaudio saltans (personarum). i. canter et sonitus emittat. et est figurata locutio pro his qui sunt in celo et in terra (infernus hians). i. aperiendo (ululat). i. clamat et ingemiscit. nam demones et damnati suspensum dicunt: et semper ululare propter dolorem suae damnationis (et humanitatis). i. homines ipsi humani (iubilat). i. letatur. (Hoc). s. celum (stillitet). i. irroret (iusticiam). s. et iusticie autorem (hec). s. tellus et beate virginis vterus (germinat). i. procreet (veritatem) nam christus dixit: Ego sum via veritas et vita. Ut compleat prophetia: Veritas de terra orta est: et iusticia de celo prosperit (hic). s. infernus (congemit). i. dolet (detrimenta). i. damna sue perditionis (hec). s. humanitas (suscipit incrementa). i. augmenta. (Cum natus semper in euo). i. ab eterno deus generatus eterna generatione in mente diuina (et in simulacro eui). i. in imagine perpetuitatis (adest) scilicet natus (ruenti seculo). i. mundo fere lapsus et perditus (de virginali vtero). i. de ventre virginis natus deus. (Factus ut mortalis homo) quia caro obregit diuinitatem ne agnosceretur (quem hominem) tu deus existens (immortalis). s. quantum ad diuinitatem (condideras). i. creaueras (immortalem). s. donando si tibi vitam eternam in paradiso (nunc). s. factum propter a de peccatum (mortalitatem) hoc est morti obnoxium. Nam propter peccatum mors intrauit in hunc mundum: ait Apostolus. (Ergo natus in tempore). s. computabili (et natus ante tempora). i. eternaliter (orto fidei fidei). i. nato saluatore: qui est lux mundi et totius christiane religionis splendor (amoue tenebras mentis). i. nubi la peccati et velamen. Nam dicit Origenes: Dum conuersus fuerit peccator: auferetur ab eo velamen tenebrarum: scilicet ignorantia. (Gloria). i. laus et honor (sit ingenito) scilicet patri: qui ut ait Athanasius: a nullo est factus: nec creatus: nec genitus. et gloria sit (genito). i. filio iam nato (ingeniti). s. dei patri: et gloria sit (spiritui paraclito). i. sancto consolatori. s. spiritui inquam (ingeniti et geniti). i. patri et filio. Nam ab utroque procedit spiritus almus etc.

¶ Vocabula. Ululare est flebilem vocem emittere. Inde ulula est avis nocturna: quam noctuam dicimus. Stillito est frequentatiuum a stillo: quod fecit gutturum cado. Simulacrum est imago vel similitudo: ut in psalmis: Simulacra gentium argenti et aurum: opera manuum hominum. Ingenitus quandoque fecit non genitus: ut hic. Quandoque fecit in aliquo genitus: ut amor veritatis est nobis ingenitus. Paraclitus idem est quod consolator. Sed Franciscus Philofus in quadam epistola dicit legendum esse paraclitum: per e longum: non per breve. quia significaret infamem: quod quidem absurdum esset dicere de deo optimo maximo. Vbi pro videretur auctoritatem ecclesie maioris esse auctoritatis quam ut nomen aliquod immutare possit: cum id poete liceat et grammatico. Quis enim per vniuersum mundum extirpare potest in omnibus passim libris diuulgatum hoc nomen paraclitus? Ideoque quiescendum arbitror ab harum rerum curiosis inuestigationibus. Loquendum enim est ut plures: sciendum pro ut pauci. ait Aristoteles.

¶ Ad horas in natiuitate
domini hymnus.

Genus carminis sicut precedens:

Bnoscat omne seculū venisse vite premium: post
a hostis asperi iugum apparuit redemptio.

Esaias que cecinit impleta sunt de virgine: an
nuncianit angelus: sanctus repleuit spiritus.

Maria vatre cōcipit verbi fidelis semine: quē totus or
bis non capit portant puelle viscera.

Radix iesse iam floruit: et virga fructū edidit: secunda par
tum protulit et virgo mater permanet.

Presepe poni pertulit qui lucis auctor extitit: cū patre ce
los condidit: sub matre pannos induit.

Legem dedit qui seculo: cuius decem p̄cepta sunt: dignā
do factus est homo sub legis esse vinculo.

Adam vetus qd̄ polluit adam nouus hoc abluit: cumens
quod ille deiecit humillimus hic erigit.

Iam nata lux est et salus: fugata nox et victa mors: venite
gentes credite: deum maria protulit.

Gloria tibi dñe: qui natus es de virgine: cum patre et san
cto spiritu: in sempiterna secula.

Hymnus iste incitat nos ad credendū sine formidine filiū dei esse incar
natum. Et ponit primo modum incarnationis: immiscens figuras aliquas
Secundo describit humilitatē incarnati. ibi: Presepe poni. Tercio subdit
cōmoda incarnationis christi. ibi: Adam vetus. Notādo finaliter ad cres
dendū: put facit in principio: dicens.

¶ Ordo. Agnoscat omne. (Omne seculum). i. totus mundus (agnoscat)
i. sciat (premium vite) eterne scz christū (venisse). i. natum esse in mundū. et ita
(redemptio apparuit nobis (post iugum). i. post seruitutē (asperi hostis). i.
diaboli. De qua seruitute nos liberaturus venit: sicut et fecit post mortem
suam descendens ad inferos: patres inde liberans: et secum tandem assus
mens in vitam eternam etc. Linius etiā premium ipse hic in littera tangit.

Esaias que. Dat modū incarnationis. Illa em̄ (que esaias) ppheta (ces
cinit). i. ppherauit dicens: Ecce virgo cōcipiet etc. (cōpleta sunt). i. cōsum
mata sunt (in virgine). s. maria: quia modo christū peperit: vt postea dicit.

In natiuitate dñi.

Etia (angelus) gabriel (annūciauit). i. predixit marie nasciturū ex ea: vt ps in euāgelio Luce. j. Diffus est angelus gabriel rē. sed (secus spiritus repleuit). i. adimpleuit beatā virginē z gratia diuina illuminauit statim scilz vt angelo credidit z cōsensit dicens: Fiat mihi s'm verbum tuum rē.

Maria ventre. Hic tangit modū incarnationis ch̄isti. (Maria concepit ventre). i. in vtero suo ex (semine fidelis verbi) per angelū sibi dicti: cui videlicet ipsa consensum prebuit: z spiritus sanctus demū superuenit: z ipsam fecundauit. z sic (viscera puelle) scz marie (portant) illum (quem totus orbis non capit). i. plene capere siue intelligere non potest. Radix iesse. Hunc figurā adducit. (Radix iesse) illius viri: scz maria oīa de stirpe iesse (floruit). i. florem produxit (iam: z virga). i. agron: p quā maria figuratur (edidit). i. produxit (fructū). i. ch̄istū: z maria (secunda). i. fertilis z fructifera (protulit parvū). i. filium: z tamen (mater permanet virgo) scz maria z in corrupta. Presepe poni. Ad humilitatē filij dei incarnati ostendendam nunc descendit dicens: Ille qui (exiit). i. fuit (auroz). i. creator (lucis). i. qui fuit tantus vt lucem creauerit (perculit). i. sustinuit z voluntarie passus est (poni). i. reponi (presepe). i. in presepio: z qui (condidit). i. creauit (celos cūz patre) in diuinis (induit pannos). i. vestes (sub matre) sua maria. hoc est: dīgnatus est a matre pannis indui. Legem dedit. Ecce aliud argumentū humilitatis. (Qui dedit). i. posuit (seculo legem). i. modū viuendi (cuius) legis (precepta sunt decem) scz vnū crede deū rē. (factus est homo dignādo) i. viuendo (esse sub vinculo). i. obediētia (legis) quia voluit circūcidī: ad tēplum p̄sentari rē. Adam vetus. Recitat cōmōda que nobis per hmōi filij dei incarnationē z natiuitatē venerunt: hoc modo scz (Hōis adam). i. ch̄istus modo natus (abluit). i. mundauit (hoc qđ vetus adam) purus homo (polluit). i. maculauit transgrediendo mandatū dei p morsum pomi viti. Et (hic) scz adam nouus existens (humillimus erigit). i. erexit vel restituit: tēpus p tempore (quod ille). i. vetus adam (tumens). i. superbiens (deiecit). i. destruxit z effudit. Hora q̄ bene vsitur hic illis pronomīnibz hic z ille. hic ad proximū referendo: ille pō ad remotum. Jam nara lux. Facit idem quod in versu precedenti: inuitans nos finaliter ad credendū ch̄isti natiuitatē. (Lux). i. redemptio (est nara) nobis iam (z salus) futura est (nox) i. damnatio (fugata). i. expulsa est (z mors). i. diabolus (victa). i. deuicta vel superata est (o gentes venite) z (credite). i. fidem adhibete: qz maria protulit). i. peperit (deum) scz ch̄istū saluatōrē nostrū. Iste versus Gloria tibi dñe cōmunis est etiā alijs hymnis: quare hic omittit eius expositio.

Vocabula. Seculū est tempus centū annoz: vel spāiū humane vite. Vñ z seculares ludī: qui post centū annos fiebant apollini. Mundus ē roza dei machina. i. celū mare terra. Quādoq; rē accipit p terra tñ. Iesē fuit pater dauid. In Esā sic legit: Egrediet virga de radice iesse: z flos de radice eius descendet. Radix hic fecit progeniē: virga mariam: z flos ch̄istum.

In die Epiphanie dñi ad r̄s. hymnus.

Simile genus carminis.

Notis herodes impie christum venire quid times?
Non arripit mortalia qui regna dat celestia.

Ibant magi quā viderant stellam sequentes pre
ut am: lumen requirunt lumine: deum fatent munere.

Qatrua matrum personat: collisa deflens pignora: quoz
tyrannus milia christo sacrauit victimā.

Lauacra puri gurgitis celestis agnus attigit: peccata q̄
non detulit nos abluendo abstulit.

Novum genus potentie: aque rubescūt hydrie: vinumq;
tussa fundere: mutauit vnda originem.

Gloria tibi dñi: qui natus es de virgine: cum patre z san-
cto spiritu in sempiterna secula.

¶ Materia huius hymni est cōclamarō quā facimus cōtra herodē. Qui
audita christi natiuitate amittere regnū timuit: ideo multos pueros inter-
fecit: estimans se etiā christū interfecisse. Intentio auctoris est tractare de
tribus miraculis magnis: que in die epiphanie facta sunt. s. de triū magoz
apparitione p stellā: de aque in vinū transmutatione: z de christi baptismo
in iordane: z etiā de pueris p herodē interfectis. Et nota q̄ tyrannus iste
cōtinuā superiori ita. qz dixi q̄ christus natus est z passus est iacere in fe-
no. Vñ herodes de natiuitate eius turbatus occidit multos pueros: timēs
ne regnū suū amitteret. Sed stulte fecit. qz ille qui est rex regū z dñs do-
minantiū nō venit vt ei regnū auferret: sed vt totū mundū tantis criminib;
inūolūtū a pctis liberaret. Et hoc est qd̄ dicit:

¶ Ordo. O (impie hostis herodes quid). i. cur (times christū venire) quia
ipse (nō arripit mortalia) regna (qui dat celestia regna.) Pius dicit q̄ deus
colit z amicos. Vnde impius. i. nō pius: qui deū nō colit nec alios quos de-
beret. (Magi). i. reges (ibant) quesitū christū z adorare eum (sequentes
stellā preuiā). i. pcedentē (quā viderāt: z requirūt lumen). i. christū (lumine)
.i. cū stellā (z fatent deū munere). s. auro thure z myrrha. Magus d̄ astro-
logus. i. qui ex astroz cōsideratione predicit aliquid: z qui secretis verbis
aut rebus miranda facit. Hinc magia media pducta est ars magica. De
qua vide Joannē picū Mirandulanū in apologia. (Celestis agnus). i.
christus (attigit). i. suscepit (lauacra). i. baptismū (puri gurgitis). s. iordinis
(sustulit). i. abstulit a nobis (abluendo) nos per baptismū (peccata). i. crimi-
na (que) peccata (non detulit). i. secū non portauit: quia ipse mūdus erat ab
omni peccato tam actuali q̄ originali. Sustulit preteritū est a tollo. quod
quandoq; significat porro: quandoq; aufero. vt hic. (Novum genus). i.
inauditū opus (potentie) scz miraculoz. qz (aque) infuse (hydrie rubescūt)

Epiphanie dñi

Afluere (q) pro et (vnda). i. aqua infusa hydrie (iussa). i. precepta (funde-
dere). i. effundere (vinum mutauit originem). i. naturā suā. qz ad verbū dñi
aqua facta est vinū. Hydor grece aqua dicit. Inde hydria est vas aquas-
rū. Fr̃ hydrys et hydra serpens aquaticus.

¶ Ad nocturnū hymnus.

Ancillū vobis fero: de supernis natus est christus
dominator orbis in bethleem iude: sic em̃ propheta
dixerat ante.

Hunc canit letus chorus angelorū: stella declarat: veniūt
eoi principes dignū celebrare cultū mystica dona.

Œbus deo myrrhā trocleten humādo: bractēas regi crise-
as decenti dum colūt vnū meminere trino tres dare terna.

Gloriā trine monadi canamus: cū deo diue geniteq; pro-
li flamine sancto ab vtroq; fuso corde fidelī.

Materia huius hymni est preparatio gaudiū de natiuitate christi nostri
redemptoris. Et gaudium annūciatū est nobis per angelum apparentē:
et pastoribus in via dicentē: Annuncio vobis gaudiū magnū etc. Cui⁹ nas-
tiuitatis signa et miracula secuta sunt. videlicet stella que apparuit magis
querentibus deum: quomodo duxit eos premia vsq; ad ipsum christū. In
cuius natiuitate herodes et quilibet malus confundit. Vel q; doctrina tē-
poris ante hoc cessauerit. i. idola: sacrificia vana et ritus. Et vox angeli lo-
quentis est ista.

Ordo. Ancillū vobis. (Fero). i. afferro (nuncium vobis de supernis). s.
christus de celo. Christus dico (dominator orbis filius dei natus est in beth-
leem iude). i. in ciuitate illa que forte accidit tribui iude (em̃). i. quia (pro-
pheta dixerat ante. Hunc canit. (Chorus angelorū canit hūc). s. christū.
Dico chorus (letus). i. exultans et laudans deū (stella) que ducit magos. i.
sapientes (declarat). i. manifestat eis saluatorem: (eoi). i. orientales (princi-
pes). i. reges (veniunt celebrare). i. honorare deum. s. (dignū cultum) et offer-
re (mystica dona). s. deo. Œbus deo myrrham. Isti tres reges (memine-
re). i. in memoria habuerunt offerre tria munera. s. aurū thūs et myrrhā. Et
meminere offerre deo (trocleten). i. rotundam: que est arbor ita dicta a lo-
co vbi nascit: et habet aureū colorem: et declinat hec trocletis: huius tīs. (hu-
mando) quia mortalis erat. Et meminere deo offerre (bractēas cryseas). i.
lamina aurea: quia crysis grece idem est qd aurum latine (regi decenti). i.
christo (dum colunt). i. venerant (vnum) deum. Et meminere (dare tria mu-
nera illi trino). i. trinitati. quia vnū sunt pater et filius et spiritus sanctus.

Gloriā trine. (Gloriā canamus monadi). i. vnitati (trine) cū deo et spiri-
tū sancto et vtroq; Vel trine monadi. i. deo qui est trinus in psonis et vnus

Epiphanie dñi Fo. XXII

in essentia. Dicit enim hec monas: huius monadia: et est unitas. Lanamus (proli diue). i. genite a patre et deo. et non tamen canamus patri: sed etiam (flamini). i. spiritui sancto (fuso). i. procedente (ab utroque.)

¶ Ad laudes hymnus.

Metrum iambicum.

Iesus refulsit omnium pius redemptor gentium: totum genus fidelium laudes celebret drammatum:

Quem stella natum fulgida monstrat micans in ethera: magosque duxit preuia ipsius ad cunabula.

Illi gaudentes paruulum pannis adorant oblitum: verum fatentur ut deum munus ferendo mysticum.

Denique ter annorum cyclis iam parte viuens corporis lympham petit baptismatis cunctis carens contagio.

Helix iohannes mergere illum tremiscit flumine: potest qui suo sanguine peccata cosmi tergere.

Nos christe subnixi prece omnes precamur protegi: qui precipis rubescere potenter hydras aque.

Laus trinitati debita: honor potestas gloria: perenniter sint omnia per seculorum secula. Amen.

¶ In laudibus iste hymnus canitur: cuius tenor est carmen iambicum. De quo supra diximus.

¶ Ordo. (Iesus) existens (pius redemptor omnium gentium). i. populorum (refulsus). i. apparuit bodie (et totum genus fidelium). i. christianorum (celebret). i. decanter (laudes drammatum). i. carmen responsiuum. (Quem). i. iesus redemptorem (natum). i. in hunc mundum (monstrat). i. demonstrat et ostendit (fulgida stella). i. lucidum sidus (micans). i. splendens (in ethera). i. inter aera: sicut. s. diximus in notabilibus sequentiis. et ipsa (preuia). i. precurres (duxit). i. perduxit (magos). i. tres sapientes et reges (ad cunabula). i. presepe (ipsius). i. redemptoris nostri. (Illi). i. magi (cadentes). i. procidentes in terram (adorant paruulum). i. iesum iam natum (oblitum). i. coniectum (pannis). i. uilibus (fatentur). i. confitentur eum (ut verum deum). i. tanquam solum adorandum (ferendo). i. offerendo (munus mysticum). i. spirituale. Qui. i. christus iesus dominus noster (uiuens iam) ex (parte) sui (corporis ter denique cyclis annorum). i. triginta annos habens (vel tricesimum annorum circulum et periodum agens (petit lympham). i. aquam (baptismatis). i. lotionis peccati originalis: quod tamen non habuit

Sabbato post octa. epipha.

(carens cunctis cōragiis). i. vitij atq; pctis: (Felix iohannes). i. baptista (remiscit). i. expauescit (illū). i. iesum redēptorē (mergere). i. intingere (flus mine). i. iordanus (qui). i. dñs iesus (pōt suo sanguine). i. p̄cioso quē fudit in ara crucis p̄ totā suā passionē (tergere). i. emundare (pctā cosmi). i. totū mūdi. O (chr̄iste nos precamur). i. dep̄camur (subnixa prece). i. humili oratione (protege nos oēs). i. defende ab incurſione diabolica (qui). i. chr̄iste (precipis). i. iubēs z mandas hodie (rubeſcere). i. rubeas fieri (potēter). i. p̄ vim (aquaſ hydrie). i. vine: qñ in chana galilee mutaueras aquas in vinū i nris p̄ijs beati iohannis euāgeliste. (Debita laus). i. sit (trinitati: ac honor potestas z gl̄ia) hec (oīa sint perenniter). i. p̄petuo (p̄ ſecula ſeculorū). i. nūc z in euū. Amen. ¶ Vocabula. Drama eſt genus carminis cū canit vicifim). i. p̄ vices z alternatim. Uñ diuus Hierony. ait in canticis ſalomonis ſtilus dramaticus. Drama aut̄ p̄ ḡ ſcat manipulū vel rapinā. Itē drachma pondus eſt aut nūmus vnus ducati. Lunabula ſunt cune. i. lectuli in fanciū z paruulorū. Obſero verbū ſcat circūdo. Unde obſitus. i. circūdat⁹ z inuolutus. Cyclos grece latine circulus d̄r. Uñ cyclades ſunt inſule in circulo poſite: quaz ſunt triginta in mari egeo. Hinc cyclus ſolar⁹ z lunaris: numerus eſt annalis denotans curſum vnus anni vel menſis. Conragiū vel contrages vel cōragio: imundicia vel morbus d̄r. Vergi. Desdit hec cōragio labem. Mergere eſt in aqua indere atq; intingere lym⁹ phis. Coſmos grece latine mūdus d̄r. Uñ macrocoſmus. i. longus mundus. Et microcoſmus. i. paruus mundus: qualis eſt homo. Et coſmicus ortus. i. qñ ſol oritur mundo. Subnixus. i. ſubmiſſus. Supplex p̄o idem eſt qđ humilis z deuotus.

¶ Sabbatinis dieb post octauas epiphanie:

ad v̄s. hymnus, Simile genus.

Deus creator omniū poli⁹ rector: vestiens diem decoro lumine: noctem ſoporis gratia.

Artus ſolutos vt quies reddat laboris vſui: mēteſq; feſſas alleuet: luctuſq; ſoluat anxios.

Grates peracto iam die z noctis exortu preces votis reſponſos vt adiuues hymnū canentes ſoluimus.

Ue cordis ima concinant: te vox canora cōcrepat: te diligat caſtus amor: te mens adoret ſobria.

Ut cū profunda clauſerit diem caligo nocturni: fides te nebras neſciat: z nox fidel reluceat.

Sabbato post octa. epipha. Jo. XXIII

Dormire mentē ne sinas: dormire culpa nouerit: castos fides refrigeret: somni vaporē tēperet.

Exuta sensu lubrico te cordis alta somnient: ne hostis inuidi dolo pauor quietos suscitet.

Christū rogemus et patrē: christi patrīsq; spiritū vnū potens per oīa: foue precantes trinitas.

¶ Matera huius hymni est deprecatio ad deū: vt p diē et noctē simus ab illo adiuti et defensi a noxijs. Tres versus primi sibi coherēt: ita cōmode legent simul. Primus versus exordium sumit a q̄litate diei et noctis: h̄ mō.

¶ Ordo. **O** deus creator oīm) rez(qs) p et(rector poli). i. celi (vestiens). i. exomans(die). i. artificialē(decoro lumine). i. claro soler: et vesties(noctē). i. tps nocturnū(g̃ra soporis). i. quiete dormitionis: et hoc in finē q̄ sequitur: (Ut) scz(quietes). i. requies nocturna(reddat). i. restituat(vsu). i. exercitio(laboris artus solutos). i. mēbra dissoluta et enervata p motus diurnos(qs) p et alleuet). i. recreet(mentes fessas). i. aios fatigatos p diē(qs) p et(soluat). i. colat(antios luctus). i. angustias tristitias mēis. q. d. Ad hoc vestit deus noctē g̃ra soporis: vt amalia fessa p labores diurnos intrinsece et extrinsece p requiē nocturnā reficerent: angustie q̄s oēs et tristitie in die occurrentes p eandē requiē deponerent ac obliuiscerent. **¶** Rates. Hic pficit sentētia versū pcedentiū: et fit gratiarū exhibitio cū oratiōe in hunc modū. **O** deus creator oīm tē. nos canētes hymnū h̄ cāticū laudis(soluim⁹). i. reddim⁹ tibi(votis). i. desiderijs totis(grates). i. gratias(die pacto). i. ad finē pducto(iam). i. nūc: hoc est qz feliciter diē p̄sentē transiimus(et). i. soluimus(pces votis). i. oibz in(exoxu). i. p̄ncipio et aduētū(noctis: vt adiuues). i. auxilium des nos(reos). i. criminosos hoīes. Et breuiter: vt ita custodias nos nocte futura: sicut fecisti de q̄ gr̃as dicimus die p̄terita.

¶ Et g̃(ima). i. intima(cordis cōcinant). i. laudent(te). i. deū: et(canora vox). i. dulciter canēs(conscrepat te). i. cōcrepando laudet: et(amor castus). i. pudicus(diligat te: et sobria mens). i. sobrie viuēs(adorat te). q. d. Ita adiuues o deus nos reos: et q̄ lificatos serues oī tpe: vt ex totis viribus te laudare et honorare possimus. Et est modus excellētis laudis deo exhibēdo ordinatus in finē q̄ sequit̃.

(Ut cū). i. qñ(pfunda caligo). i. densa obscuritas(noctū clauserie). i. fiderit(diem) nostrū extremum(fides). i. n̄ra(nesciat tenebras). i. hereses seu p̄tā quibz obscuret(et) n̄r luceat) tñ(fidei) ita qz noctis tpe virtus fidei in nobis semp eluceat. Et ob id deus(ne sinas). i. p̄mittas(mentē). i. cor nostrū(dormire). i. soporū intendere qz tñi seruitū p hoc deficiat et negligat: sed(culpa). i. peccādi p̄ntas seu inclinatio(nouerit dormire). i. q̄scere cessare(fides refrigeret). i. frigidus faciat(castos). i. nos pudicos: sic qz extrinsecus in omibz cāores passionū noxiarū: et temperet). i. mitiget(vaporē) i. dulcedinē et delectationē(somni) ne. i. indispositi fiamus ad te laudandū oī tpe. Exuta sensu. Hic declarat lat⁹ versus pcedēs sic(Alta). i. eleuationes cogitandi(cordis). i. nostri(exuta). i. denudata a(lubrico sensu). i.

Sabbato post octa. epipha.

immundo cōceptu (somnia te). i. habeāt te p materia somniādi (ne pauor)
.i. metus vel fragilitas (suscitet). i. expgefaciat (quietos) nos in aio (dolo). i.
p dolū (inuidi hostis). i. diabolus: qui inuidet semp paci z tranquillitati anis
mi nostri: z laborat suggestionibz suis nos instigare ad prauos accus.

Christū rogemus. Ista est oratio ad sanctā trinitatē. s. nos (rogem⁹ chri
stū). i. filiū dei (z patrem) in diuinis: z (spiritū christi patrisqz). s. hoc mō: **O**
(trinitas). s. existens (vnū). i. vna essentia (potēs p oia). i. in celo z in terra z c:
(foue). i. nutri z suscipe (precantes). i. nos rogantes. Amē. ¶ **V**ocabula.
Polus grece dicit latine vertex. Sūt em duo poli. i. vertices celi: qz axes
dicunt. s. arcticus. i. borealis: z antarctic⁹. i. ptra arcticū. Per synecdochen
aut polus p celo ponit. Reus voti dicit q se obligauit aliq voto. Nā quisqz
christianus obligauit se diuino seruitio. Caligo est obscuritas. Et etiam
caligo verbū idē qd obscurū esse. Et verūqz pducit i. Venit dormire. i.
pigru z nō sollicitū. Culpa nouit dormire. i. cessare vel abesse. Lubric⁹
dicitur immundus: vel in quo cito labit. Vnū ponit hic aduerbialiter p vna
nimitur vel eqliter. Nā velimus sic dicere: **O** potēs trinitas: que est vnū. i.
vnus substantie.

¶ **A**d cōpletoriū hymnus. Sicut pcedēs.

Tesu saluator seculi: verbū patris altissimi lux lucis
inuisibilis: custos tuoz perulgil.
Tu fabricator omniū: discretor atqz tempoz: fess⁹
sa labore corpora noctis quiete recrea:

Te deprecamur supplices: vt nos ab isto liberēs: ne valeat
seducere tuo redemptos sanguine.

Te dū graui in corpore breui manemus tempore: sic caro
nostra dormiat vt mens soporē nesciat.

Sic christe rex pñssime tibi patriqz gloria: cū spiritu para
clito: z nunc z in perpetuum.

¶ **O**rdo. **O** (iesu saluator seculi). i. redēptor toti⁹ mūdi: existēs (verbū al
tissimi patris). i. dei oipotentis (o lux inuisibilis lucis). s. q illuminat omne
hoiem venientē in hunc mundū (o puigil custos). i. semp vigilans z nunqz
dormiēs. Nā (tu es fabricator). i. creator (oim). s. in h mundo existētiū (atqz)
i. etiā q es (discretor tēpoz). i. q discernis tēpos ab inuicē: noctē a die: lucē
a tenebris. Nā discretus dicitur prudēs qui nouit discernere z distinguere hos
nū a malo. (recrea). i. fortifica (corpa) nra iam (fessa labore). i. ppter laborem
(quiete). i. p quietē z somnū (noctis). Nos (supplices). i. deuoti (deprecamur
te). i. petimus z oramus (vt liberēs). i. defendas (nos ab hoste). s. demone in
festante (ne valeat). i. q nō possit (seducere). i. aberrantes facere ac in errorē

Purificationis Marie. Jo. XXXIII

Ducere nos (redemptos). i. saluatos ab eterna damnatioe (tuo sanguine). f. p̄cioſo: quē fudiſti in tua paſſione (vt dñi manemus). i. inhabitamus (in gra u i corpe). f. peccatis onuſto vel ex terreno pondere facto (breui tpe): qz bz es ues dies hois ſunt (ſic dormiat). i. quieſcat (noſtra caro). i. ſubſtātia corpoſ rea (vt). i. q. (mens). i. animus noſter (neſciat). i. ignoret (ſopore). i. ſomnū. ſed ſemp in re uigilet: te meditet z cogitet. **D** (chriſte rex p̄ſſime). i. clemētīſſi me z miſericordiſſime (nbi). f. ipſi (z patri) omnipotenti (ſit gloria). i. maiestas z imperiū (cū ſpū paraclito). i. cōſolatore (z nunc). i. ad p̄ſens (z in ppe tuum). i. futurū z ſempiternum. Amen.

¶ De purificatione beate Marie hymn⁹ ad v̄s.

Vetrū ſaphicum z adonium.

Quod chorus uatum venerandus olim ſpūs ſancto
cecinīt repletus: in dei factum genitrice cōſtat eſſe
maria.

Hec dñi celi dñm qz terre uirgo cōcepit: peperitqz uirgo:
atqz poſt partū meruit manere inuiolata.

Quem ſenex iuſtus ſymeō in vlnas in doīo ſumpſit dñi
gauīſus hoc qd optant uidere proprio lumine chriſtum.

Qñ libens votis petimus p̄cantum regis eterni genitricis
ſancto: claraqz celi renitens olympi regna petiſti.

Sit deo noſtro decus z p̄as: ſit ſalus p̄pes: ſit honor per
ennis: qui poli ſumma reſidet in arce trinus z vnus.

¶ In hoc hymno agit autor de natiuitate chriſti: z qualiter debet eſſe com
pletū in maria qd p̄phete p̄dixerunt. qz maria cōcepit z peperit filiū: z ſy
meon gauīſus ſuſcepit eū in tēplo. Dicimus ergo q p̄phete ſenſerūt de ad
uentu z natiuitate chriſti. Dicit em̄ Eſaias: In medio duum animalū co
gnosceris. i. inter bonē z aſinū. Et alibi: Egrediet uirga d radice ieſſe. Et
Abacuk ſentēs de chriſti aduentu ſiliter ait: In medio duū animalū tē
Et multi alij p̄phete annūciauerūt z p̄phetauerūt chriſtū. Hoc totū cōple
tū eſt in maria. qz chriſtus cōceptus natus baptizatus crucifixus z in tem
plo p̄ſentatus: z a iuſto ſymeone z ab anna uidua ſuſceptus eſt. Vñ a p̄ſos
nis illis que dñō obuiauerunt iſtud feſtū (in quo iſte hymnus cantat) h̄ypo
panti dñi dicit. i. obuiatio dñi.

¶ Ordo. Illud (cōſtat eſſe factū). i. impletū (in maria genitrice dei). i. ma
tre chriſti (qd venerandus chorus). i. honorabilis cōgregatio (uati). i. p̄phe
tarū (repletus). i. plenus (ſpūs ſancto cecinit). i. p̄phetauit (olim). i. dudū.

Purificationis Marie.

Et vere constat esse factum quod prophete cecinerunt: quod hec virgo concepit dominum
 i. christum (deum celi et terre: et virgo). s. maria (peperit illum quem gestavit). i. porta
 vit (atque) p. et (meruit). s. dicta virgo maria (inviolata manere). i. mansit incor-
 rupta (post partum). (Quem) christum (symeon iustus et senex). i. annosus syme-
 on sacerdos (sumpsit in vultu). i. in brachijs suis (in domo). i. in templo (domini)
 s. symeon est (gausius). i. letatus (videre). i. aspicere (christum suo lumine). i.
 proprijs oculis (quod optavit). i. desideravit per multa tempora. **M**(tu genitrix). i. ma-
 ter (eterni regis). s. christi: qui caret principio et fine: te (perim) faucto). i. pcede
 (votis precantium). i. precibus famulorum (libens). i. libenter (ut tu renites). i. splendens
 (penisti) p. accepisti (clara regna olympi celsi). i. alta celi. (Decus et pre-
 stas sit deo nostro: propter salutem). i. perpetua gloria (et pennis honoris) sit deo nostro (qui)
 scilicet deus (residet in summa arce poli). i. in altitudine celi (trinus) in personis
 (et unus). in substantia. **V**ocabula. Metrum sapphicum habet quatuor
 pedes. quorum primus est trocheus: secundus spodeus: tertius dactylus: quartus
 trocheus: quintus spodeus vel trocheus. Adonicum carmen est dimetrum
 constans dactilo et spodeo vel trocheo: ut esse maria. Ehorus est cōgre-
 gatio letantium: et corripit primam. Sed corus sine h. est ventus inter boream et
 occidentem: et producit primam. Violare est vim facere. Vergi. Nam quicumque
 tuum violavit vulnere corpus: Dote luet merita. Ideo inviolata dicitur cui non
 est vis illata. i. virgo. Ulna est versus manus extensio. Quis etiam caput
 per mensuram cubiti. teu. ein. ele. Renitens media cor. fecit refulgens: a verbo
 renitico. Renitens media producit. est resistens a verbo nitor. Unde p. A nitor
 teo renitens: a nitor dico renitens. Perpes et perennis idem sunt quod per-
 petuus. Uterque: Perpes perpetuus: sitque perennis idem.

¶ Ad cōpletorium hymnus. Carmen iambicum.

Portam christi peruiam: referta plena gratia: transiitque
 rex et permanet clausa ut fuit per secula.
Genus superni luminis processit aula virginis:
 sponsus redemptor conditor sue gygas ecclesie.

Honor matris et gaudium: immensa spes credentium: per atra
 mortis pacula resoluit nostra crimina.

Maria mater gratie: mater misericordie: tu nos ab hoste
 proteges: in hora mortis suscipe.

Deo patri sit gloria: eiusque soli filio: cum spiritu paraclito: et
 nunc et in perpetuum. **A**ls. Gloria tibi domine. vt. s.

Materia huius hymni beate Marie dei genitricis precontinet: solatiū
 spem et refugium ab ea nobis illatum: per hoc quod digna est fieri mater dei in ab-
 solutione criminum et peccatorum nostrorum. Continet etiam quomodo beate marie ac-

cessit sum-
 meritū ar-
 ¶ Quid.
 lus himn-
 nitaris (fi-
 via gener-
 rupe (ve-
 christū de-
 Abdura (so-
 mus). i. gen-
 uir (ama). i.
 sua). i. ama-
 admodū ti-
 aron: s. ex-
 sue carni-
 depro: oī-
 cel et gaud-
 filius est p-
 fū (resoluit)
 inuisa (po-
 niger. Inc-
 sto rē. V-
 nos et reu-
 lis eius).
 tu paracl-
 petuum).

A
 hoc bel-
 hinc
 cus in-
 hec n-
 bur aug-
 Pre-
 triplici

esset summū z maximū gaudiū in pcreando christū dei filiū ppter benes
meritū gratiaz: bonoz em operū z virtutū premiū est honoz.

¶ Ordo. (Porta christi). s. maria. merito dico porta ab effectu: qz p eā sac
lus humano generi allata est (referta plena grā). i. repleta gratia diuine bo
nitatis (sic perua). i. penetrabilis (qz) p et (rex). s. christus (transit). s. p portā
via generationis vel incarnationis. z dico porta (pmanet clausa). i. incorp
rupta (vt fuit p secula). i. ab eterno virgo ad generandū z cōcipiendū iesū
christū deputata fuit z creata. Peruius. i. pinabilis: z vult dariū. Quid.
Abdita sole carens nō vili perua vento. Quis autē ille sit rex rñdet (Ge
nus). i. genitus vel proles (superni luminis). i. altissimi patris (pcessit). i. exi
it (aula). i. ex utero (virginis). s. marie. s. opatione spūscti. s. rex exñs (spons
sus). i. amatoz fidelis (sue ecclie) qz sempiterna inter eū z nos est vmo: quē
admōdū inter cōiuges. s. christus est (redēptor). i. liberatoz (z cōdutor). i. cre
ator: z. s. exñs (gygas). i. fortis athleta z bellatoz (ecclie). s. fidei p gloriosaz
sue carnis resurrectionē. Genus hoc loco fecit filiū. Et ideo o rex res
dēptoz oīm. s. exñs (honor matris). s. marie: q meruit portare te ex humilita
te (z gaudiū) rū tpale ex angelica salutatione: rū eternale ex summi boni qd
filius est pfruntione (spes immensa). i. magna. s. fidelū z credentiū in chris
tū (resoluit). i. dcler z abluit (nostra crimina). i. pcta (p atra). i. nigra amara
inuisa (pocula). i. p potū z gustū (mortis). s. sue crudelissime. Ater. i. valde
niger. Inde arare. i. facere atrū z denigrare. A q fit atramentū p encaus
to zc. Ne ergo beneficioz simus ingrati z inmemores (Gloria). i. laus ho
noz z reuerentia (su deo patri) cui nihil dcest: qz est oipotēs (qz) p et (soli fis
lis eius). s. dño nfo iesu christo: cōcepto z genito in tpe ab eterno (cū spūs
tu paraceto). i. solatore ab ambobz pcedente (nunc). i. in hac vita (z in p
petuum). i. eterna patria.

¶ In capite ieiunij hymnus.

Carmen iambicū.

Quarū decus ieiunij monstrať orbi celitus: qd chris
tus autor omniū cibus dicit abstinens.

Hoc moyses charus deo legisqz latoz factus est:
hoc heliā p aera curru leuauit igneo.

Hinc daniel mysteria victoz leonū viderat: per hoc amī
cus intīmus sponsi iohannes claruit.

Hec nos sequi dona deus per exempla parsimonie: tu ro
bur auge mentiū dans spiritale gaudiū.

Presta pater per filiū: presta p almū spiritū: cū his p eū
triplici vnus deus cognomine.

Dñica prima ⁊ secūda

In hoc hymno hortat nos ⁊ admonet auctor ieiuniorū humilitatē ⁊ inde auctoritatē habere: ⁊ a christo efficaciam ⁊ ut auctōr patres moyses ⁊ helias cōsecuti sunt vitam eternā: ita ⁊ nos consequamur.

¶ Ordo. (Clarū deus ieiunij). i. cōmēdabile ieiunij (christ⁹) exā(auctor⁹) i. creator (dñm). i. rex (dicant). i. sanctificauit (abstinētia) a(cibus). (Moyſes factus est charus). i. dilectus (deo hoc). i. ieiunio. i. p hoc ieiunij (q) p et moyses (factus est legislator). i. dator legis diuine (hoc). i. p hoc ieiunij: ⁊ (hoc) ieiunij (leuauit). i. uerit (helias) illi prophetā (igneo curru). i. in qdriz ga ignea (p aera). i. p aerem. qz cū helias transgressus esset iordanē cū discipulo suo helizeo: fugiens psecutiōes iezebel: rap⁹ est helias in curru igneo in paradysum terrestrē: pallio suo dimisso. Helizeus autē pallio leuato resuersus est ad iordanē: ⁊ pcutiēs aquā cū pallio cessit aqua iordanis: ⁊ trāsiit ppheta sicco pede. (Daniel) ille ppheta existēs (victor leonū). i. leones nō nocuerūt ei (viderat) p spiritū sanctū (mysteria). i. secreta q nemo alius scire potuit (hinc). i. p hoc ieiunij: ⁊ (ioannes) baptista (claruit). i. factus est (intimus amicus sponsi). i. christi (p hoc). i. ieiunij. Mysteriū nomē grecū est scans secretū. Hora. Pandimus iuerdū p pto mysteria regū. Proprie tñ mysteria sunt arcana sacra. Et qz isti facti sunt sancti p hoc ieiunij: (deus dona). i. concede (nobis) christianis: ut possimus (sequi). i. imitari (hec). i. ieiunia (p exempla parsimonie). i. abstinentie cibi ⁊ potus: ⁊ (tu auge robur). i. fortitudinē (mentū). i. cordiū (dans). i. dona (spiritalia gaudiū). i. leticiā spūs. (pater presta). i. dona nobis hec q supra petiimus (p fidiā) nū vnigenitū: ⁊ (presta p almiū spiritū) tu dico existēs (vnus deus) in essentia (cū his). i. cū filio ⁊ spūscō (triplici cognōie). i. sub tribz nominibus distinctis (p enū). i. eternaliter vel in perpetuū. Amen.

¶ Dñica prima ⁊ secunda quadragesime hymnus;

Genus simile.

A more docti mystico seruemus hoc ieiunij: deno diez circulo ducto quater nouissimo. Lex ⁊ prophete primitus hoc pertulerūt: postmodū christus sacrauit omniū rex factor atqz tempor.

Utamur ergo partius verbis cibis ⁊ potibz somno iocis: ⁊ arctius perstemus in custodia.

Utitemus ante pessima: queqz subruūt mentes vagas: nullūqz demus callido hosti locū tyrannidis.

Dicamus omnes cernū: clamemus atqz singuli: plorem⁹ ante iudicem: flectamus iram vindicem.

Nostis malis offendimus deus tuā clementiam: effunde nobis desuper remissor indulgentiā.

Memento q̄ sumus tui licet caduci plasmatas: ne des honorem nominis tui precamur alteri.

Lara malū qđ gessimus: auge bonū qđ poscimus: places re q̄ tandē tibi possimus hic et perpetim.

Presta beata trinitas: cōcede simplex vnitas: vt fructuosa sint tuis ieiunioꝝ munera. Amen.

¶ Materia huius hymni est cōmendatio ieiunij. Et hortamur nos ieiunare et deo seruire: et hoc tpe ieiunij in oratioibz et bonis opibz plus q̄ in alijs diebus: et inde habebimus vitā eternā. Et hoc est quod dicit.

¶ Ordo. O fr̄es (seruiemus hoc ieiunij) in q̄ nūc sumus. s. caste et honeste nos (docui). i. instructi (ex mystico more). i. ex figurata psuetudine: et hoc (de no circulo). i. denario numero (dierū notissimo). i. manifestissimo (ducto). i. multiplicato (quater). i. p̄ quatuor. (Ter) data p̄ moysen (et pphete). s. helias et alij p̄tulerūt hoc ieiunij (primitus). i. primo: et christus rex oim. s. hoim: (atq; pro et factor). i. creator: (repor sacrauit). i. sacrificauit. s. illud (postmodū). i. post moysen et pphetas: qz ieiunauit p̄ xl. dies: donās nobis exēplum vt etiā ieiunemus. Et qz pphete et postea christus p̄secrauerūt h̄ ieiunij (q̄ vtamur partius). i. tēperatius (verbis) inutilibz (cibis et portibz). i. supfluitate comestiois et ab ebrietate: qz mediāte crapula nos labimur in peius: et venter mero estuās de facili spumescit in libidine. Et nō solū istis vtamur partius: sed etiā (somno) nimio (et sociis) illicitis (et p̄stemus). i. pseuerem⁹ (in custodia) aīe n̄re. Dico q̄ relictis illis p̄stemus in custodia virtutū: et (vti) temus. i. abijciamus a nobis (ante). i. prius (pessima). i. peccā vel praua opa (queq; subtrahūt). i. opprimūt (mētes vagas). i. ad malū p̄uas (q;). p̄ et (nullū) p̄ nō et vllū: et nō demus callido hosti. i. diabolo (vllū locū). i. aliquā occasionē (ty: anidīs) in nobis. Dicam⁹ oēs. Dic hortat nos auctor: vt rogem⁹ deū cū peccibz et lachrymis: vt ip̄e auertat a nobis irā suā: et dimittat nobis delicta n̄ra. Et hoc est qđ dicit (Nos oēs) exātes (cernui). i. humiles (dicamus). i. rogem⁹ (atq; p̄ et (singuli). i. oēs (clamemus) ad deū: et (plorem⁹ ante iudicē). i. christū: et (accetamus). i. placem⁹ (vindicē irā). s. ch̄i: quā h̄z aduersus nos. O (de⁹ offendim⁹) i. irritauim⁹ (n̄ris malis). i. p̄ peccā n̄ra (tuā clementiā). i. benignitatē. et qz tu p̄ es misericors: et dixisti: Nolo mortē peccatoris: sed vitā: et vt quertat et viuat p̄ cordis cōp̄ctionē. O (remissor). i. miserator: et p̄donator delictorū (effunde). i. mitte (nobis desup). i. de celo (indulgentiā) et remissionē peccōꝝ. Et mittere debes nobis de celo veniā: qz nos redemisti sanguine tuo. et ideo o dñe (memento). i. recordare (q̄ sumus tui): annū (licet) pro q̄uis sumus filij (caduci). i. fragilis (plasmatis) scilicet ade (peccamur). i. rogamus (ne des honore nobis) scilz nos christianos qui a nōie tuo vocati sum⁹ christiani (alteri). i. inimico humani gñis. s. diabolo:

Unica. Let. II.

Et qz alter nō debet occupare honore nois tui rogam⁹ te (laxa). i. dñm te nobis (malū). i. pccū (qđ gessimus). i. qđ male fecimus (auge). i. augmēta (bonū qđ poscimus) a te (q possimus). i. valeamus (tandē). i. vltimo (places re tibi) christo (hic). i. in pñti (z perpetui). i. in perpetuū. ¶ **Vocabula.** Mysticus a um. i. arcānus vel secretus: vel ad mysteriū prinēs. Vergili⁹. Et mystica vānus hyachi. Arcus. a. angustus aut stricte. Inde aduerbiū arce. i. stricte. Cuius cōparatiu⁹ est arcuius. i. stricte⁹. Tyrannus idius est crudelitas. Etā fecit regnū: vt ibi: Tyrannidē tu paulē zc. Lenu⁹. i. inclinatus ad terrā: qđ cernēs terrā. Plasma vel plastes grece dicitur latine formatio: a greco verbo placo. i. formo. Un etiam plastes. i. formator aut figulus.

¶ **Ad cōpletoriū hymnus. Simile.**

Summi largitor premij: spes qui es vnica mundi: pces intende seruoꝝ ad te deuote clamantiū.
Nostra te cōscientia graue te offendisse monstrat
quam emunda supplicamus ab omnibz piaculis.

Si renuis quis tribuet: indulge qz potens es: si corde rogamus mundo: certe debes ex promisso.

Ergo accepta hoc nostrū qui sacraſti ieiuniū: quo mystice paschalia capiamus sacramenta.

Summa nobis hoc conferat in deitate trinitas: in qua gloriā vnus per secula deus. Amen.

¶ **Hic hymnus seruit p tpe qdragesimali.** In q̄ auctor rogat deū: vt digne cur suos deuotos famulos exaudire: cōscientias nostras mūdare: ieiunium quoqz nostrū acceptare: vt eo mediante digne capiamus paschalia sacramenta. Dicit ergo primo sic.

¶ **Ordo.** O (largitor). i. dator (summi premij). i. eterne beatitudinis (q̄ es vnica spes mundi). i. in quē solū mundus debet sperare. Ipse em̄ est solus dñs a q̄ omne bonū descendens. z alij sancti p nobis intercedere pnt apud dñm: vt obtinere possim⁹ rogata nostra. sed largiri nobis principaliter nō pnt. Etā sua incarnatione z passione necnō z morte p̄cipue redēpti sum⁹: z nō passionibz alioꝝ sanctoꝝ. quare merito dicit vnica spes mūdi. (Intrēde). i. attende z suscipe (preces seruoꝝ) tuoz nostras videlz (clamantiū deuote) i. humiliter (ad te). i. ad tuā misericordiā. Nostra te. Hic more patētis z infirmi detegit primo vulnus. i. defectū suū: z exinde opem medicantis implorat: hoc modo (Nostra cōscientia). i. rō discretiua (mōstrat). i. indicat z facit (se offendisse). i. ad iracundiā p̄uocasse z cōmouisse (te graue). i. graui ter (quā) cōscientiā (nos supplicamus) o chris̄te (emūda). i. purga (ab oibz

piaculis). i. emendis et maculis peccatorum. Si renuis. Disputat bono modo cum domino. quod (si renuis). i. negas vel recusas preces nostras exaudire: et conscientiam nostram purgare a criminibus (quis tribuet) quasi dei nullus. quod tu solus peccata dimittis. ergo (indulge). i. peccata dimitte: adhibe medelam: et condescende nobis ad subueniendum (quia) tu (potens es). i. tu solus ex omnipotentia tua habes. Tibi enim proprium est misereri et parcere. Quare quod maius est (si nos rogamus mundo corde). i. puro et recto et confesso corde: tu (debes). i. teneris (certe). i. veraciter (ex promisso). i. ex promissione. Dixisti enim ad petrum: quod dimitteret peccata non solum septies: sed septuaginta septies. Et alibi dicit: In quocumque hora in gemuerit peccator: iniquitatum eius non recordabor. Et sic quod promissisti o deus: quod si ex debito obligaris. Ergo accepta. Concludit cum oratione (Ergo) quod tu potens es et teneris pio modo ex promisso: tu (qui sacrasse ieiunium) personaliter ieiunando (accepta). i. suscipe vel gratum habere (hoc nostrum ieiunium). i. quod facimus: (quo) mediante: ut capiamus). i. accipiamus (paschalia sacramenta). i. confectionem corporis et sanguinis tui (mystice). i. sacramentaliter et digne cum effectum. (Summa trinitas) personarum (in deitate conferat nobis). i. tribuat vel conferre dignetur (hoc) quod statim rogatum est (in qua) trinitate (unus deus) presentens etiam (gloriat). i. letatur et regnat (per cuncta secula). i. eternaliter. Amen.

Vocabula. Intendere quicquid fecit extendere vel valde tendere. Vergi: Intendit acres arcus. Etiam est augere. Etiam est attendere: ut hic. Et dicit in tendere preces et intende precibus. Placulum quicquid purgationem facit. Vergi. Duc nigras pecudes: ea prima placula sunt. Quicquid peccatum. Idem. Distulit in feram commissa placula mori. Quo hic fecit ut: si fuerit in precedenti hymno.

Ad laudes hymnus. Sile genus.

Vidi benigne conditor nostras preces cum laudibus: in

a hoc sacro ieiunio fusas quadragenario.

Scrutator alme cordium: infirma tu scis virium ad te reuersis exhibe remissionis gratiam.

Multum quidem peccauimus: sed parce confitetur: ad laudem tui nominis confer medelam languidis.

Sic corpus extra conteri dona per abstinenciam: ieiunet ut mens sobria a labe prorsus criminum.

Presta beata trinitas: concede simplex unitas. ut. s.

Materia huius hymni est commendatio ieiunij: et hortatur nos ieiunare et deo seruire. Et in hoc tempore ieiunij in orationibus plus quam in alijs temporibus insistere debemus: ut in die iudicij vitam habeamus eternam. Et hoc est quod dicit.

Oratio. O benigne conditor). i. creator omnium reipsum (audi preces nostras cum laudibus). i. cum hymnis. preces dico (fusas). i. effusas (in hoc sacro quadragesimo ieiunio). i. in numero quadragesima dierum in quibus digne ieiunare debemus. Quas

Dñica tertia ⁊ quarta

dragenarius. i. habēs q̄dragina. vt hō quadragenarius q̄ hz annos q̄dragina: ieiunū quadragenariū. i. q̄d hz dies. xl. Et qz fundimus p̄ces: (alme scrutator). i. inquisitor (cordiū) nostror. Bene dico scrutator: qz (tu scis). i. cognos cis (infirma viriū) ideo (exhibe). i. dona (reuerſis ad te). i. penitentiis (remiſſiōis gratiā). Scrutari ſcat inquirere. Hor. Arcanū neqz tu ſcrutaberis vlti⁹ vnq̄. Sic ſcrutamini ſcripturas: vt etiā. ſ. dixim⁹. Nos (peccauimus quidē multū: ſed parce cōſitētib⁹) petā ſua: ⁊ (cōfer lāquidus) .i. p̄cōzib⁹ (medelā). i. remiſſiōē (ad laudē tui nomis.) Et cōferendo ſic medicinā (dona corpus cōteri). i. caſtigari (extra p̄ abſtinentiam) ⁊ dona (vt ſobria mens ieiunet p̄ſus). i. oino (a labe criminū). i. p̄cōz. Preſta. vt. ſ.

¶ Dñica tertia ⁊ quarta quadageſime ad v̄s. hymnus.

TAm ter quaternis trahiſ horis dies ad veſperū: ſol
occasum prenūciās noctis redire tempora.

Nos ergo ſigno dñi tutemus caſta pectora: ne ſer
pens ille callidus intrandi tentet aditum.

Sed armis pudicitie mens ſulta vigil libere: ſobrietate co
mite hoſtem repellat improbum.

Sed nec ciboꝝ crapula tandem diſtendat corpora: ne vi
per ſomniū animam ludificatam polluat.

Gloria tibi trinitas: equalis vna deitas: ſit ante cuncta ſe
cula ⁊ nunc ⁊ in perpetuū.

¶ Tempore q̄drageſimali iſte hymnus canit. Et eſt eius intentio hortari
⁊ incitare ad ſobrietatē ⁊ caſtitatē: ⁊ nō polluiamus anias n̄ras ex crapula
cibi ⁊ potus. Et introducitur materia de qualitate t̄pis: videlz ab horis q̄bz
dies currit ad finē t̄c. Et inde deſcendit ad intentionē predictam.

¶ Ordo. (Dies trahiſ). i. ducis (ad veſperū). i. ad finē ſuū (iam) ſc̄z circa ſe
ſtū gregorij pape (ter q̄ternis horis). i. duodecim: quib⁹ horis effluſis (ſol)
ille planeta eſt (prenūciāns occasum) ſuū: ⁊ (tēpora noctis redire). i. qz redies
ant. Nos g. Sic poſt designationē t̄pis mō currētis incipit autor deſce
dere ad intentionē ſuā: dicēs (Ergo nos tutemus). i. tuta ⁊ ſecura faciam⁹
(caſta pectora). i. munda corda (ſigno dñi). i. crucis ſanctē (ne) p̄ vt non (ille
callidus ſerpēs). i. aſtutus diabolus (tentet). i. q̄rat vel inueſtiget (aditū). i.
aggreſſum (intrandi). i. dicta n̄ra pectora caſta. qz diabolus c. reunit tanq̄
leo rugiēs querēs quē deuoret. Sed armis. Lō dependet hic verſus ad
p̄cedentē. (Sed vigil mens). i. cor vigilans (ſulta). i. ornata vel adiuta (ar
mis pudicitie). i. caſtitatis (repellat). i. expellat vel amoueāt (libere). i. impu
ne ⁊ ſine timore (improbi hoſtē). i. malicioſum diaboli (ſobrietate comite).

q̄dragesime. Fo. XXVIII

i. comitāte. (Sed nec) i. etiā nō (crapula) i. sup̄fluitas (ciboz distendar) inertia faciat z pigra (co: pa) n̄ra (candē) i. finaliter (ne) p̄ vt nō improbo hostis diabolus (polluat) i. maculet vel cōtaminet p̄ mali suggestionē (aiam) nostrā (ludificatā) i. deceptā (p̄ somnū) Et bñ: q̄ v̄ter mero estuans de facili spumescit i. libidinē z grauitas somni q̄ post crapulā venit: facit vt inscautiores simus z imbecilliores ad resistendū insidijs diaboli. Ultimo laudat trinitas: vt moris est post oēs hymnos. O (trinitas) in p̄sonis ex̄tis (vna e q̄lis deitas) in essentia (gloria) i. laus clara (sit tibi ante cūcta secula) k̄pa (z nūc) in p̄senti (z in p̄petuū) i. semp in futuro. Amē. ¶ Vocabula. Hic hymnus canit̄ circa equinocciū vernū: qñ dies est e q̄lis nocti: scz. xij. horaz. A verbo tucor: sit frequentatiuū tucor. Hora. Si forte roges: quome duce: q̄lare tuter. Vergi. Hanc primū curare domū. Sed p̄isco more legit hic tucor p̄ tucor: qd nō est imitandū. Crapula est sup̄fluitas cibi vel potus. Bñ crapulari i. crapula vii. Ludificari est illudere. Veteres etiā dicebāt ludificō. Plautus. Ita me amor ludificat.

¶ Ad cōpletoriū hymnus. Idem genus.

Esu quadragenarie dicator abstinentie: qui ob salutē tē mentiū hoc sanxeras ieiunium.

Quo paradiso redderes seruata parsimonia: quos inde gastrimergie illecebris buc depulit.

Adesto nunc ecclesie: adesto penitēcie: qua pro suis excessibus orat pro fusis fletibus.

Tu retroacta crimina tua remitte gratia: z a futuris adhibe custodiā mitissime.

Ut expiati annuis ieiunioz victimis rēdamus ad pascha lia digne colenda gaudia.

Presta pater p̄ filiū rē. vt. s̄.

¶ De rēcomēdatione ieiunij est hymnus iste. Diriḡ oratio ad iesuz filiū dei tanq̄ ad causam efficientē ieiunij z instituentē primitus ad finē vt i. l̄ra

¶ Primi tres versus cōdependent: vt patebit. Ita ergo exponat̄ primus. ¶ Q̄do. O (iesu dicator) i. sc̄rificatoz z p̄firmatoz (q̄drigenarie abstinentie) i. q̄dragenalis ieiunij. Quadragenari⁹: q̄nquagenarius rē. totū numerū collectiue dicūt̄ sed q̄dragesim⁹ q̄nq̄gesim⁹ rē. dicūt̄ dūtaxat vltimū ex numero. (Qui) sanxeras i. institueras sc̄rificaueras dū adhuc in terris cōuersabaris: q̄drag: nra dies cōtinuo ieiunans nobis in exēplū (hoc ieiunū) qd seruandū singulis annis eccl̄ia depost ordinauit (ob salutē) i. p̄pter redemptionē z vtilitatem (mentiū) i. animaz nostraz: prout sequit̄.

Œnica. III. et q̄rta.

Quo paradiso. (Quo). i. vt tu (redderes). i. restitueres (paradiso) celesti
z hoc dico (parsimonia seruata). i. abstinentia voluntaria cibi z potus custos
dita z obseruata. s. illos hoies (qs illecebra). i. pctm vel actio illicita (castri
mergie) vel potius (castimergie). i. castitate mergentis. hoc est gulosis caris
inordinatē sumptiois cibi z potus: vnde cadimus in incōtinentiā: cū a cō
trario sine cerere z baccho frigeat venus (depulit). i. expulit (inde). i. a para
diso (huc). i. in hūc mundū vallē lachrymarū z miserie. Adesto nūc. Hic
pficit snia prioz versuū sic: O iesu (adesto nūc ecclie) tue militanti contra
hostes suos (adesto penitētie) vt te adiūctē pficiat (qua) penitētia (orat) ec
clesia (p suis excessibz). i. pctis. z hoc dico (stentibz). i. lachrymis (psusis). i. ef
fusis. Tu retroacta crimina. Alia pctio in hunc modū. O iesu (tu res
mitte). i. dimitte z indulge (crimina). s. nra (retroacta). i. pri^a facta (tua gra
tia). i. p tuā benignitatē: z (mitissime) iesu (adhibe custodiā). i. cōcede nobis
gratiā cauēdi (a futuris). s. criminibz: z ne recidiemus in prius cōmissa cō
fessā z iā remissā in finē sequentē. (U) nos (expiati). i. mūdati a pctis no
stria (annuis victimis). i. sacrificijs singulis annis fieri solitis in cōmemo
rationē actiois christi (ieiunioz tendamus). i. pcedamus z pueniamus me
lius dispositi (ad gaudia paschalia). i. paschales solēnitates (colēda). i. agē
da z exercenda (digne). i. debite laudabiliter z decenter. Alia est etiā vna
causa institutiois ieiunij inter alias cōplures: vt p ipsuz fiamus magis ido
nei ad celebrandū pascha (z ad capiendū paschalia sacramēta. sicut cetis
gū hymn^o pcedēs in q̄rto versu. ¶ **Vocabula.** Abstinentia est vtr
tus p quā abstinemus nos ab illicitis: z p̄cipue a cibo z potu. Continentia
p̄o dī cū abstinemus a voluptatibz carnis. Gaster grece dī venter latine.
Vnde gastrimergos. i. ventri seruicēs: vel gulosus. z gastrimergia. i. gulosis
tas vel cōcupiscentia ventris. Illecebre ap. sunt delectationes aut volus
ptates: ab alliciendo dicte.

¶ Ad matutinas hymnus.

O Nazarene dux bethleem: verbū patris: quē part^o
alui virginalis ptulit: adesto castis christe parsim
onijs: festumqz nostrū rex serenus aspice: ieiuni
orum dum litamus victimam.

Nūc hoc pfecto purius mysterio: quo fibra cordis expiatur
liuidi intēperata q̄ domant viscera: aruinā putrē ne resudās
crapula obstrangulate mentis ingenia premat.

Sic trinitati in vnitāte gloria: vnitati in trinitate gratia:
pōestas honoratqz iubilatio: nostra benigne cū beniuolen
tia ieiunioz acceptanti munera. Amen.

Dñica passionis. Fo. XXXIX

¶ **D**etrū iambicū archilotion monocolon pentastrophon trimetrū. **Q**uod canticū ad honorē oipotētis dei hoc sacro rps canit. **L**ui⁹ hec erit expositio.
 ¶ **D**ido. (**D** nazarene). s. dñe iesu chuste exñs (verbū patris). i. fili⁹ ab eter
 no generatus in diuina mēte cōceptū: z exñs (dux bethleē). i. pñceps illius
 loci de q̄ scribit. **E**t te em̄ exiet dux q̄ regat pplm̄ meū (quē ducē (pñlit). i.
 genuit z in hūc mūdū edidit (partus). i. gñatio (virginalis alui). i. vteri. **D**
 (chuste adelto). i. sis pñs z pñius (castis parsimonys). i. abstīnētys nñs:
 z tu (rex serenys). i. illustis z clarus (aspice). i. vide (festū nostrū). i. nostram
 celebratē (dū litamus). i. offerimus (victimā). i. sacrificiū (ieiunioz). i. abstī
 nentie. (**P**rofecto). i. certe (nil est puri⁹). i. mūdus (hoc mysterio). i. sacris
 ficio (quo). s. mysterio (expiat). i. munda⁹ z purificatur (fibra cordis). i. vene
 corpis: z (q̄) sacrificio (domant). i. mitigant (intēperata viscera). i. p̄cordia in
 teriora (liuidi). s. cordis (ne). i. vt nō (crapula). i. ebrietas (resudās). i. p̄creās
 z generans (putrē aruinā). i. pinguedinē lassaz (p̄mar). i. deprimat (ingeniū)
 i. mēte (obstrangulate mentis). i. animi sup̄pli. **I**deoq; (glia). i. laus (sic
 trinitati) scissime (in vnitatē). i. simplicitate (z gñā). i. gñāa cūo su (vnitati i
 trinitate: honor). i. glia (p̄ās). i. imperiū (atq; iubilatio). i. glo:ificatio sit (ac
 ceptanti). i. assumētū (benigne). i. clemētē z (cū benivolentia). i. bona volun
 tate (nñs munera). i. sacrificia (ieiunioz) scz q̄ tibi offerim⁹. **N**ā vt ait **B**re
 go. in p̄fatione: Qui corpali ieiunio vicia cōprimis: mēte eleuas: virtutez
 largiris z p̄mita p̄ christū dñm nostrū zc. ¶ **V**ocabula.
 Nazareus dñ aliquis de nazareth. Sed nazareus dñ dñō p̄secratus: q̄lis
 fuit sanfon. **L**icare est hostijs p̄pitare vel placare. **V**n̄ ponit abusiue pro
 offerre. **P**rofecto. i. certe: qz est aduerbiū affirmandī. **L**uidus qñq; dñ
 inuidus: qñq; p̄o turpis vel niger. z fira verbo luco: qd̄ est sordeo. **P**u
 tris. i. putridus: vt putris gleba: inquit **V**ergilius.

¶ **D**ñica in passione dñi ad v̄s. hymnus.

Detrum simile.

Ex illa regis prodeunt: fulget crucis mysteriū: q̄
 v carne carnis conditor suspensus est patibulo.

Confixa clauis viscera: tendēs manus vestigia
 redēptionis gratia hic immolatus est hostia.

Quo vulneratus insuper mucrone diro lancee: vt nos la
 naret crimine manavit vnda sanguine.

Impleta sunt que cecinit dauid fidelis carmine: dicendo
 nationib; regnavit a ligno deus.

Arbor decora z fulgida: ornata regis purpura: electa di
 gno stipte tam sancta membra tangere.

Unica passionis.

Salve arae salve victima de passionis hostia: qua vita morte pertulit: et morte vitam reddidit.

Beata cuius brachijs seculi pependit precium: statera facta est corporis: predans tulit tartaris.

O crux aue spes unica hoc passionis tempore auge pietatis iusticiam: et eis dona veniam.

De summa deus trinitas collaudat omnis spiritus: quos per crucis mysterii saluas rege per secula.

¶ Materia huius hymni est talis: ut dicit beatus Ambrosius. Passio domini venit et quia venit debemus de ipsa aliquid dicere. Dicamus ergo quod vexilla regis christi iam prodeunt. Vexilla enim christi sunt baptismus: sacramentum altaris: et alia sacramenta ecclesie.

¶ Ordo.
(Vexilla). .i. sigilla (regis). .i. christi (prodeunt). .i. apparerunt (mysterium). .i. sacrificium (crucis fulget). .i. claret: quia expugnauit diabolum (quo) mysterio (conditor). .i. creator (carnis suspensus est carne). .i. cum corpore suo proprio (patibulo). .i. in cruce. Ego dixi quod christus suspensus est patibulo. .i. in cruce: et ideo christus (est hostia inolata) vel talis est ista. .i. in ara crucis (gratia redemptionis). .i. saluationis generis humani (tendens). .i. extendens (manus) suas in cruce: et tendens (vestigia) sanguinis ipsius. et hoc notat quod sanguis fluxerat per totum corpus ipsius. Tendens dico (viscera) numerabilia. quia intantum fuit extensus christus in cruce: quod omnia membra ipsius poterant numerari (confixa). .i. perforata (clauis) Clauis enim sunt positi in manibus et pedibus suis: et lancea in latere suo: et inde exiit sanguis et aqua. Exinde dico manauit sanguis redemptionis nostre: et aqua baptismatis. ex quibus nos christiani regeneramur in fonte et in sacro baptismate. Ecce mysterium crucis fulget per totum mundum: quia per crucem habemus altare: per corpus christi hostiam: per sanguinem vinum: et per sudorem aquam. ex quibus sacrificium facimus singulariter: quia ex inolatione crucis sibi fit altare. Et ideo per crucem habemus altare in quo sacrificamus. (Quo). .i. in quo patibulo. .i. christus fuit (vulneratus) insuper. .i. super vulneracione clauorum (miserone). .i. acumine (dire lancee). .i. crudelis cuspidis. Et ad quid? ad hoc scilicet (ut lauaret nos a crimine). .i. a peccatis (vuda). .i. aqua (manauit). .i. effluxit (sanguine). .i. cum sanguine. Et eo tempore perpetrata sunt scripta de christo per prophetas. Cum ipse sumens acetum in cruce cum spogia dixit: Consummatus est. Et hoc est quod dicit: Illa (sunt impleta). .i. completa in christo (quod dauid cecinit). .i. prophetauit (fidelis). .i. certificatus (carmine). .i. in psalterio (dicendo). .i. prophetando (nationibus). .i. omnibus gentilibus (deus regnauit a ligno). .i. crucis: quia post passionem et mortem suam amarissimam resurrexit eternaliter regnaturus. Et quia pependit in cruce possumus proferre vocem admirationis: dicen. **¶** Quod decora et fulgida arbor ista fuit (ornata). .i. fulcita (purpura). .i. sanguine (regis). .i. christi. Arbor dico (electa tangere). .i. potare (tam sancta membra). .i. christi (digno stipite). .i. sancto trunco. Vere (beata) fuit arbor vel crux: in cuius brachijs. .i. cornibus (precium seculi). .i.

mudi (pep-
lie). .i. ab-
liberans
ra facta (h-
ca) (iustici-
missionem p-
nuas). .i. o
crucis). .i. p-
¶ Glorabu-
suo de euph-
singulare n-
pedis: ut se-
Quadoq;
gunt vestre
pro ipso
hic p ipso

O
tem locu-
Crux p-
ta signo
Procu-
peruica
O tor-
olas ag-
Disce-
natuan-
Corpu-
sub ipso
Glori-
et q; m-

Vnica passionis.

fo. XXX

inūdi (pepēdit) arbor dico (facta statera). i. crucis (corpis) christi (q) p z (tu-
lit). i. abstulit (carraris). i. ex infernis (predā). i. spolia: qz descēdit ad inferna
liberans aīas scōz. Jam sermo dirigit ad sanctā crucē. Et qz es stater
ra facta (Q crux aue). i. saluē tu diao (vnica spes). i. nra (auge). i. multipli-
ca (iusticiā pīs). i. pietatē habentibz (hoc tpe passionis) z (dona veniā). i. res-
missionē pctōz (reis). Et qz nos redemit suo sanguine: ideo (o summa tri-
nitas). i. o deus oīpotēs (oīs spūs collaudet te) z (quos). i. hoīes (p mysteriū
crucis). i. p passionē (saluas). i. liberas (rege p secula cuncta. Amen.)

¶ Vocabula. Prodeo. i. pcedo. Est em cōpositū a pro z eo is it. interpos-
sito d euphanie cā: vt in redeo redarguo. Viscus eris. tōē est qd caro: sz
singulare nō est in vsu nro. Vestigiū qñqz pedē fcat: vt hic. qñqz signum
pedis: vt sepius. Vucro est acies vel acumen hastē: vel cuiuscunqz telis.
Quādoqz etiā gladiū fcat. Purpura est species conchiliū: cuius succo tin-
gunt vestes purpuree. Et quandoqz ponit purpura p talē vestē: quādoqz
pō pro ipso colore purpureo: quīsimilis est concreto sanguini. Vñ ponit
hic p ipso sanguine precioso. Statēra est q aliqd pōderat: teu. em. v. age.

¶ Ad cōpletoriū hymnus.

Jambicū dimetrū cathalecticū anacreontū.

Quāto dei memento te fontis z lauacri rore subisse
sanctum: te chrisimate innotatum:
Hac cum vocante somno castū petis cubile: fron-
tem locumqz cordis crucis figura signet.

Crux pellit omne crimen: fugiunt crucē tenebre: tali dicas
ta signo mens fluctuare nescit.

Procul o procul vagantiū portenta somnior: procul esto
peruicaci prestigiator astu.

O tortuose serpens: qui mille p meandros fraudesqz flexu
osas agitas quietā corda:

Discede: christus hic est: liquefce signū quod ipse nosti dā
nat tuam catenam.

Corpus licet fatiscens taceat recline paululū: christū tū
sub ipso meditabif sopore.

Gloria eterno patri z christo vero regi: paraclitoqz san-
cto: z nunc z in perpetuum. Amen.

In die palmarum:

In dnica passionis iste hymnus in quibusdā ecclesijs hora cōpletorii canitur.
Vido. **V**ultus dei. i. o christiane q̄ es veri dei cultor: (memento). i. res cordare (te subisse). i. subivisse (sanctū rore). i. aquā benedictrā z p̄secratam (fontis z lauacri). i. baptisimat: z memēro (te innouatū). i. z p̄firmatū (christi mate). i. vinctiōe sancte fidei. **F**ac. i. agas idipm (cū petis castū cubile). i. thalamū purū locūq; dormitiōis (vocante somno). i. mouēte z puocante. i. vt (figura crucis signet). i. muniat (frontē). i. tuā (z locū cordis). i. pectorē. **Q**uia (crux). i. sc̄tā pellit. i. depellit (omne crimen). i. omne scelus: nā (tes nebre). i. p̄ccōz z ignozātie (fugiūt cruce). i. signū saluiferū: nā (mens dicata). i. signata (tali signo). i. crucis (nescit fluctuare). i. vacillare vel dubitare. **P**rocul o p̄cul. i. sine valde remora (portenta). i. ostenta z visiones (vaganū somnior). i. hincinde vagantiū p̄ p̄ctā. o (p̄stigiatoz). i. demon q̄ somnia mala ingeris (esto p̄cul). i. sis lōge (p̄uicaci astu). i. dolo tuo p̄seueranti. **E**t (o tortuose serpens). i. diabole q̄ primū hominē serpētis specie decēpisti (q̄ agitas). i. veras (quieta corda). i. sopori dedita (p̄ mille meādros). i. deceptiōes: z p̄ mille (flexuosas fraudes). i. fallacias. **D**iscede. i. abi. nā (christus hic est). i. in hoc loco (liquesce). i. cognosce z vide ac respice (signū). i. sc̄tē crucis (q̄d) signū tu (ipse nosti). i. cognouisti: nā hoc signū (dams nat). i. decurbar (tuā cateruā). i. sodalitatē z cōgregationē. **N**ā (lz corpus fatiscēs). i. fatigatū p̄ diurnū laborē (faceat). i. quiescat (paululū recline). i. inclinātū parūper (tū meditatū christū). i. recordabit̄ semp̄ dñi creatoris sui p̄sentia (sub ipso sopore). i. dormitiōe z quiete. **G**loria. i. honor sit (eterz no patri). i. oip̄ortē deo: z gl̄ia sit (christo vero regi z paracrito sc̄tō). i. sp̄ritui (z nūc). i. mō vel in p̄sentia (z in p̄petuū). i. eternāl̄ atq; i futurū. **A**mē.
Vocabula. Subire est adire: vt subit̄ iesus in montē. Itē in tertiā p̄sona subit̄ fecit infmentē venit. **V**ergi. Subit̄ deserta creuit. **F**luctuare. i. mouere vel errare vel dubitare. **P**otentū d̄ monstrū. i. res inusitata: vel horribilis. **P**ernicax. i. p̄tinax z nō cessans. **P**restigiū oculoz deceptio. **I**nde p̄stigiatoz: teu. ein gauckler. **A**stus vel astu. i. astutia vel calliditas. **B**eander est quidā fluui⁹ in asia valde curuus. z iō ponit̄ p̄ versutia vlt̄ tortuositate. **F**atisco. i. valde hisco vel fatigoz. **E**t cōponit̄ a fatim q̄d est valde: z hisco. **R**eclinis. i. reclinatus vel inclinatus. **L**egit̄ p̄ n z nō p̄ u.

In die palmarum ad v̄s. hymnus.

Ies absoluti p̄tereūt: dies observabiles redeūt: tēpus adest sobriū: queramus puro corde dñm.

Hymnis z in cōfessionibz iudex cōplacabit̄ dñs nō negat hic veniā qui vult vt homo perat gratiā.

Eugiamus de hoc exilio: habitemus cū dei filio: hoc deus est famulū si sit coheres sui dñi.

Post iugū seruille pharaonis: post catenas dire babilōis

liber ho
 Sis
 tue: pro
 Glori
 ter in p̄

In isto b
 ly mediat
 ius seculi. z
 mādator d
 nos ad faci
 placare. i. p
 quō valeat
 seculo sunt
 seculi cōter
 mā spem an
 z ibi: fugia
 p̄ gratiā: z
 ibi: Sis ch
 dendo gra

Vido. i.
 (obseruab
 redeūt: ob
 catū (adest)
 ra in cōfession
 nis. **I**nstrui
 delibz (hym
 ver: q̄ (iud
 ai. nulli dene
 semp̄ vt ibi
 (de hoc exil
 filio dei). i.
 cipans her

Donat̄ i
 (liber) a p̄c
 pharaonis)
 mina z vine
 stū. **D**cl
 (z memō).
 redimēdis
 Tūc ref
 nis altissim
 rozi. i. sp̄iri
 gerno (par

liber homo patriā querat celestem hierosolymam.

Sis christe nobis dux huius vite: memento quod sumus oues tue: pro quibus ipse pastor ponebas mortem animam.

Gloria sit patri et filio: sancto simul paracrito: sicut erat pariter in principio: et nunc et in perpetuum.

In isto hymno sancta mater ecclesia incitat nos primo ad deuotionem per nostri exilii meditationem: ut possit ex hoc nos reducere ad auersionem a vanitatibus huius seculi. et permittit nobis hereditatem regni celestis: si sumus obseruatores mandatorum dei. Et canit in lxx. lx. z. l. Et diuidit in tres pres. Primo incitat nos ad faciendum bonum et fugiendum malum. Secundo ostendit in quo debemus deum commode placare. scilicet per confessionem laudis et peccatorum. ibi: Hymnis et in psalms. Tercio ostendit quod valeamus peruenire ad futuram patriam. scilicet per renunciationem seculi: et eorum que in seculo sunt. ut valeat unusquisque nostrum dicere: Regnum mundi et omnium ornatum seculi contempni propter amorem domini mei iesu christi. quem per rectam fidem vidi: per firmam spem amari: et in quem per veram charitatem credidi. Et hoc ibi: Post iugum. et ibi: Fugiamus. Postea inuocat saluatorem nostrum: ut dignetur nos hic ducere per gratiam: et regere in futuro per gloriam: sicut per nobis secundum carnem posuit animam. ibi: Sis christe. Ultimo more solito dirigit preces ad sanctam trinitatem: reddendo gratias actiones. ibi: Gloria sit patri. Dicit ergo primo sic.

Ordo. (Dies absolutus). i. vagi et soluti a lege et liberi (pretereunt). i. transseunt (obseruabiles). i. que nunc obseruare debemus in bonis operibus nos exercendo (redeunt: sobrii tempus). i. moderatum ieiunium et ab ecclesia institutum et a christo scriptum (adest). i. instat nunc semper: deo (gramus). i. inuocemus (puro corde). i. pura intentione. scilicet perititione et confessione et conscientia munda (domini). scilicet christum. Hymnis. Instruit nos dicens: Nos primo debemus querere christum: ut mitis fiat fidelibus (hymnis). i. diuinis laudibus (et confessionibus). i. per orationem et penitentiam veram: quod iudex dominus. scilicet omnium exterius (complacebit). i. reconciliabit per illam (et non negat). i. nulli denegat (hic). i. in hoc seculo (uentis). i. remissionem peccatorum (sed vult). scilicet semper (ut homo). scilicet omnis (gratiam gratiam). Nos christiani (fugiamus). i. recedemus (de hoc exilio). i. de miseria huius mundi (habitemus). i. mansionem faciemus (cum filio dei). i. cum christo in celo (hoc). i. illud donum. scilicet homo (sit coheres). i. participans hereditatem (sui domini) filii dei (est decus). i. honor (famuli) veri christiani.

Notat iam nos ad fugiendum seculum per quandam metaphoram dicens: (Homo) exterius (liber) a peccatis (querat). i. querere debet (celestem patriam). i. regnum celorum (post iugum pharaonis). i. post seruitutem diaboli cui paruit peccando (post catenas). i. ligamina et vincula (vire) babilonis. i. furibundi seculi. Dirigit preces ad christum. (O christe tu sis dux). i. ductor vel comes (huius vite). i. in hac miseria (et memeto). i. sis memor (quod sumus tue oues). i. de grege tuo (per quibus) ouibus redimedis (ipse pastor) bonus (ponebas mortem). i. in morte (animam). i. vitam tuam.

Tunc refert gratias trinitati dicens (Bla). i. celestis laus (sit patri) in diuinis altissimo genitori (et filio). i. nato (que) per et (sancto) paracrito. i. almo consolatori. scilicet spiritui sancto (sicut). i. quemadmodum (erat). scilicet in preterito (in principio). i. ab eterno (pariter). i. simul (nunc). i. in presenti (et semper). i. omni tempore. Amen.

In die palmarum

¶ Ad completorium.

Ecce nunc tempus idoneū: medicina peccaminum: quibus deum offendimus corde verbis operibus. Qui pius et propitius nobis pepercit hactenus: ne nos cum nostris perderet tantis iniquitatibus.

Hunc igitur ieiunium cum precibus et lachrymis: multisque bonis alijs placemus deuotissime.

Ut nos a cunctis sordibus purgans ornet virtutibus: angelicis et ceteris nos fungat in celestibus.

Sit benedictus genitor: eiusque vnigenitus: cum spiritu paraclito: in sempiterna secula.

¶ In hoc hymno hortatur nos auctor: ut ab omni peccato abstineamus: et rogamus deum cum lachrymis et precibus: ut ipse remittat nobis peccata nostra: et nos mudeat ab omni vitio in tempore huius ieiunij: quod christus pius est et misericors.

¶ Ordo. O frater (ecce tempus idoneum). i. congruum ad peccata remittenda: quod tempus est (medicina peccaminum). i. peccata per quibus peccatis (offendimus deum corde). i. vana cogitatione (verbis). i. iniquis sermonibus et turpiloquijs (operibus). i. prauis et illicitis actibus. Dico quod verbo et opere deum offendimus (d). i. deus existens (pius et propitius). i. misericors (pepercit nobis hactenus). i. hucusque (ne) finem mala nostra opera (nos pariter cum nostris tantis iniquitatibus perderet). i. condempnaret. Sed ita pepercit nobis: ut mediante paterno auxilio ad christum veniamus: et ammōdo in bonis operibus perseueremus. Et quia pepercit nobis misericorditer: ergo (placemus). i. placati nobis faciamus (hunc). i. deum: et quod (ieiunium). i. cum abstinentia cibi et potus: et (cum precibus). i. orationibus afficiamus. quia ipse ait: Petite et accipietis. Et alibi dicit: Amen amen dico vobis: quicquid orantes petitis credite: et fiet vobis. Dixi quod placemus eum deuotissime (ut ipse purgans nos a cunctis sordibus). i. peccatis (ornet nos virtutibus). i. faciat nos perseuerare in eis: et quod (fungat nos angelicis ceteris in celestibus). i. in regno celorum: (Genitor). i. deus pater (sit benedictus: et eius vnigenitus). i. christus qui est filius dei (cum spiritu paraclito). i. consolatore (in sempiterna secula. Amen.)

¶ In die palmarum ad matutinas hymnus.

Iam christe sol iusticie: noctis recedant tenebre: nunc mentis eat cecitas: virtutum et lux redeat.

Da tempus acceptabile: et penitens cor tribue: ne nos vacuos transcat hoc quod benigne prerogas.

Quiddamque penitentie da ferre licet grandium maiori tuo munere quod demptio sit criminum.

Dies venit dies tua in qua reflorent omnia: letemur in hac ut per tuam hanc reducti gratiam.

O rex vniuersitas clemens adoret trinitas: et nos noui per veniam nouum canamus canticum.

Presta beata trinitas: concede simplex vnitas: ut fructuosa sint tuis ieiuniorum munera.

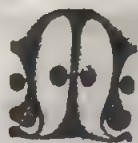
In hoc hymno rogat autor deum: ut in hoc sacro tempore tribuat nobis cor penitens: et quos longanimitate pietatis expectat: sua benignitate ad se conuertat. Et hoc est quod dicit.

Ordo. O christe sol iusticie. i. splendor pietatis (tenebre noctis). i. peccata nostra (recedant nunc: et cecitas mentis earum). i. recedat (nunc). i. in presentem tempore (et lux virtutum). i. virtutes bonorum operum (redeat). i. reuertatur. O christe (da tempus acceptabile). i. congruum ad penitentiam: quia ante christi passionem. scilicet in veteri testamento non erat tale tempus: quia oculus per oculo et dens pro dente dabatur. modo autem non est sic (et tribue) nobis (cor penitens: ne) pro ut non (et homo non transcat). i. non pretereant (nos) peccatores (vacuos) virtutibus (quod prerogas). i. interpellas apud deum patrem (benigne). i. miseris corditer. O christe (da quiddam). i. paululum (penitentie ferre). i. pati (nobis) peccatoribus (quod). i. propter quam penitentiam (demptio). i. ablutio (criminum). i. peccatorum (sit: licet) per quibus (grandium). i. magnum peccatorum: et hoc (tuo munere) maiore omnibus criminibus. Vere debes dare penitentiam: quia iudicii dies vel paschalis (venit). i. appropinquat (dies) dico (tua in qua). scilicet die (omnia). scilicet mentes hominum (reflorent). i. nunciant virtutibus: ideo (letemur). i. gaudeamus (in hac) die solenni (ut reducti). i. sicut redempti sumus (per hanc tuam gratiam) quia gratis redemisti nos a diabolica potestate: et saluasti nos a peccatis nostris. Et ideo o (clemens trinitas) in personis et vnitas in essentia (vniuersitas rex). i. vniuersa creatura (adore te: et nos) qui facti sumus (nouum per veniam). i. per tuam gratiam (canamus). i. decantemus (canticum nouum). i. iubilum. Iubilus enim est quod nec mente concipi nec voce exprimi potest. O (beata trinitas) in personis (presta). i. dona: et o (simplex vnitas) in essentia (concede). i. tribue nobis (ut munera ieiuniorum). i. abstinentiarum nostrarum (sint fructuosa). i. fructus bonos ferentia (tuis). scilicet fidelibus.

Quidam palmarum ad laudes hymnus:

Detrum ut precedens.

In die palmarum:

Agno salutis gaudio letet omne seculū: iesus redemptor omnium saluauit orbem languidum.

Scp ante pasche ferias aduenit in bethaniam ubi pie post triduum resuscitauit lazaru.

Nardi maria pistici sumpsit libram mox optimi: vnxit beatos dñi pedes rigando lachrymis.

Post hec iugalis asine iesus supernus arbiter pullo sedebat inclytā pergebat hierosolymam.

O q̄ stupenda pietas: mira dei clementia: sessor aselli fieri dignatus est auctor seculi.

Honor decus imperiū sit trinitati vnice: patri nato paracrito per infinita secula. Amen.

¶ Hymnus iste in honore saluatoris cantat i die palmarum: in quo tota festi historia cōmet. Cuius hec erit series.

¶ Ordo.
(Omne seculū). i. totus mundus (letet). i. inbilet (magno gaudio). i. p̄conio (salutis). i. redēptionis: qz (iesus redēptor oim) s. hoim (sanauit). i. redemit (orbē languidū). i. infirmū mundū. Nā iesus (aduenit). i. p̄perauit (in bethaniā). s. castellū marie magdalene (ser). s. dieb (ante ferias pasche). i. ante celebritatē paschalē (ubi) in q̄ loco. s. bethania (suscitauit) a mortuis (pie). s. misericorditer (lazarū). s. castellanū nobilē (post triduum). s. q̄ mortuus fuerat (Mox). i. statim post hec (maria). s. magdalena (sumpsit). i. accepit (librā) s. talentū (nardi optimi). i. odoriferi (pistici). i. pistati (vnxit). i. inhumidauit (brōs pedes dñi) iesu (rigando). i. humectādo (lachrymis). s. pp̄ijs. (Post hec iesus) exis (sup̄nus arbiter). i. supremus iudex (sedebat pullo). i. iuueni nato (asine subiugalis). i. sub iugū missē: z (pergebat ad inclytā hierosolymā) i. ad gloriosam ciuitatē illā. (O q̄ stupenda). i. admiranda (pietas: mira dei clementia). i. misericordia: qz (auctor seculi). i. cōditor totius mūdi (dignatus est fieri sessor aselli) qz sup̄ asinū sedit p̄ equo. Glā (honor). i. glā (decus) i. ornamentū: z (imperii). i. maiestas z sup̄ioritas (sit vnice). i. soli (trinitati) videlz (patri). i. deo oiporēti: z (nato). i. filio: ac (paracrito). i. spiritui sc̄to (p̄ infinita secula). i. in p̄petuū. Amen.

¶ Vocabula.
Ferie ap̄. pluraliter tm̄ sunt dies festi. Cicero in. iij. officioz: Querit cām ex proximo vicino: nū ferie quedā piscatoz essent q̄ eos nō videret. Unde feriari est ociari. Libra q̄qz fecit instrumentū ponderandi: q̄qz p̄o pondus: quod talentū dicit.

¶ In die palmarum ad p̄cessionē hymnus.

Theodolphi presulis Aurelic̄. Detrū elegiacū.

In die palmarum. Fo. XXXIII

Gloria laus et honor tibi sit rex christe redemptor.
Cui puerile decus prompsit osanna pium.

Israel tu rex dauidis et inclita proles.

Hoie qui in domini rex benedicte venis.

Cetus in excelsis te laudat celicus omnis:

Et mortalis homo: cuncta creata simul.

Plebs hebreæ tibi cum palmis obuia venit.

Cum prece: voto: hymnis assumus ecce tibi.

Hi tibi passuro soluebant munia laudis.

Hos tibi regnanti pangimus ecce melos.

Hi placuere tibi: placeat deuotio nostra

Rex pater rex clemens: cui bona cuncta placent.

¶ Theodolphus paterfamilias Aureliensis. falso accusatus: Andaganis municipis in carcere a Ludouico pio Caroli magni filio: annis ab hinc quasi septingentis impatore romano existeret. Qui presul (ut erat vir magni ingenii et poeta) hunc hymnum elegiacum vinctus meditabatur. Quæ in die palmarum solenni processione ergastulum preterente: fenestram aperiens: quanta potuit voce cecinit. Id audiens Cesar ipsum liberauit: et ad sedem suam cum gloria reduxit: institutus summo pontifice consentiente: ut vniuersalis ecclesia ipso palmarum die id carmen perpetuo caneret. **¶** Hic hymnus ad processionem canitur ipso die palmarum. In qua tractatur laus christi iesu: qui longius repetitur. Primum a pueris hac die osanna canentibus. Deinde a meritis personalibus iesu. Tertio a diuersis creaturis. Descendendo tandem ad hebreos siue iudeos: qui hoc die specialem domino honorem exhibuerunt. Et nos similiter facere conamur ut placeamus domino: sicut et iudei in illo placuerunt eidem. Sic autem alloquitur christum.

¶ Ordo. O rex christe iesu (redemptor) noster (gloria laus et honor sit tibi) resumendo verbum sit ad quemlibet nostrum. (Cum) christo (puerile decus). id est. puerorum reuerentia tibi occurrentium in introitu tuo in hierusalem (prompsit). id est. decantauit seu promulgauit et in aperto dixit (pium osanna). id est. hoc verbum osanna plenam pietatis. Sonat enim osanna idem quod obsecro: saluifica vel sanctifica. scilicet. mihi domine. In quo reperitur singulare officium pietatis et clementie: quod pueri a domino optauerunt nobis fieri. Israel. Laudat hic christus a meritis propriis dicens sic: O benedicte rex iesu christe (tu es rex israel). scilicet. populi israel. tibi (et inclita proles). id est. clara et nobilis (dauidis) scilicet. regis: ut patet ibi: Liber generationis etc. Dauidis legi debet media producta: ita etiam huius mensura versus. Et hoc bene licet: quia propria nomina etiam in medijs syllabis ponunt ad placitum. (Qui venis) scilicet. hodierna die in ciuitate hierusalem passurus pro nobis miseris peccatoribus (in nomine domini). id est. in virtute dei patris. Vel sic potest exponi (Rex israel). id est. rex pos-

In die palmarum

puli celestis videntis deū (dauidis). s. dei patris (venis). i. descendis. s. de sinu dei patris in hunc mundū missus ab eodē patre ad redimendū nos.

Lectus rē. Hic refert auctor quō dñs nŕ iesus christus laudat ab omnibz creaturis: vt p hoc nos inducat z admonet ad laudandū eundē dñm iesū christū: dicēs (Ois celicus cetus). i. celestis turba (laudet te). s. christū (in excelsis). i. i celis (z mortalis hō). i. corruptibilis siue potēs mori (z cūcta creata). i. oēs relique creature (simul). i. pariter laudat te. Et etiā hoc die cū rei annua memoria pñic in ecclia celebrat. (Hebrei plebs). i. iudaicus ppl's (venit obuia). i. in occursum (tibi). s. venienti in ciuitatē hierlm (cū palmis) z ramis arborz ad hono: ē tuū stratis in via (ecce nos sicut (assum). i. pŕsentes sumus (tibi cū prece). i. oratiōe nŕa (voro). i. desiderio z deuotionē z (hymnis). i. canticis laudū. q. d. Nos sicut hodierna die te christi redemptōe nostrū: qñtū in nobis est laudare volumus z effectualiter laudam?

(Ti). s. hebrei siue iudei (soluebant). i. reddebāt z exhibebāt (tibi passus) ro) qui pati adhuc debeas (munia). i. debita (laudis) reuerētie z honoris pāri forma (ecce nos pangimus). i. decantamus (tibi regnanti) mō in celis (melos). i. dulce canticū laudis. (Pie rex). i. benigne: r o (clemens rex). i. mēis z misericors (cui cuncta bona placēt). i. qñq officia laudis bona mēte exhibita accepta sunt (nŕa deuotio). i. supplex oratio siue famular? (placeat). i. grata sit tibi: z eo mō q (hi). s. hebrei (placere tibi). i. placuerūt p suū obsequiū reuerētie quā tibi exhibuerūt. Sunt autē adhuc multi aliq versūs: Sed qz illi nō cantant in ecclia: ideo sufficiāt isti p pñi. vt: Fecerat hebrei os hos gloria sanguinis alii. Nos facit hebreos transitus ecce pius.

¶ Vocabula. Hosanna licet hic z alibi qñq ponit p noietū pñe est oīo hebraica: ficans: O dñe saluū me fac. Israel nomē patriarche iudeoz: q z iacob dictus est. Sed vtrūq nomen sepe ponit p ppl'o iudaico. i. p filiis aut posteris israel. Hebrei vocant iudei: vel ab hebel qdā vetulo viro: vt qz transierūt rubrū mare. Nā hebreus interpretat transiens. Palma est que dā species arboris. Etā ponit p victoria z p manu. Mūnia pñis nūeri em sunt officia. Iudei inqz dicti sunt hebrei sua parentela. Nos aut sum? hebrei: cū transimus de vitijs ad virtutes: vel de virtute ad virtutē.

In tenebrosis matutinis post laudes hymnus.

Ex christe factor omnū: redēptor z credētū: pla

care votis supplicū te laudibus colentium.

Quis benigna gratia crucis p alma vulnera: virtute soluit ardua pñi parentis vincula.

Qui es creator siderū tegmen subisti carneum: dignatus hanc vilissimam pati doloris formulam.

Ligatus es vt solueres mundi ruentis complices: p probra tergens crimina que mundus auxit plurima.

In tenebrosis matutinis. Fo. XXXIII

**Crucis redemptor: figeris: terrā sed omnē concutis: tradis
potentē spiritū: nigrescit atq; seculum.**

**Mox in paterne glorie victor resplendens culmine: cū spi
ritus munimine defende nos rex optime.**

Histe hymnus solet decantari tpe passionis dñi. Et materia eius est ob
secratio ad christū p passionē z humilitatē suā: q̄ recitant in ordine cum su
gnis certis tūc intercurrentibz. Et dicit.

Rex factor oim) rez (z redēpro: credentiū). i. fidelīū tuoz (placare) vt res
cōciliaris de offensis (votis). i. desiderijs z bonis affectibz (supplicā). i. des
uoroz tuoz (colentiū). i. honorantiū (re laudibz) suis. (Enius) christi (beni
gna grā) volūtaria bonitas (soluit). i. diligat (vincula primi parētis). i. ade
lardua virtute). i. magna prāte: qz diuina. z h (p alma vulnera crucis). i. ins
ficcia sibi in cruce: Quoz vulne: lūore z dolore sanati sumus de pctō ori
ginali ade: z restituti in regno dei. Nemo em̄ ad illā rē resumēdā inuenies
bas idone: nisi fili⁹ dei. q̄ ppter ea semetipm humiliat z fecit. vt partim
iā dictū est: z etiā sequit. (Qui es creator: sidez). i. p ditor: stellaz (subisti)
. i. induisti (carneū regmen). i. humanū corpus ex maria virgine (dignat⁹). i.
volēs p nobis (pati hanc vilissimā formulā). i. despectissimū gen⁹ (doloris)
i. pene. s. crucis: q̄ mors inter alias penas turpissimā dicitur ignominiosissima
iuxta illud: **H**orte turpissima cōdemnemus eū. s. crucis. Et qz tria cō
trarijs curant: q̄ tu christe (ligatus es). i. ligari voluisti (vt solueres). i. relax
ares avinculis dictis primi parētis nñ (cōplices). i. socios p spectātes (mū
di ruētis). i. declinācis a bono (tergēs crimina). i. delens pctā (q̄ mūdus) iste
ruēs (auxit). i. cumulaui (plurima). i. valde multa: z b (p pbria). i. opprobriaz
cōcumelias z improperia: q̄ tu passus es p nobis: q̄ delectatiōes inordinā
tas z gaudia illicita: q̄b pctā ppetrata erāt a mūdo. Hūc dicit quō chri
stus affixus erat cruci: in ea tradēs spiritū cū certis signis siue miraculis:
q̄ tūc pgerūt. Dicens sic: **R**edēpro:). i. liberator: christe: tu (figeris). i. affi
geris (cruci). i. ad crucē (sed) tu (cōcutis). i. cōmoues z tremere facis (oēs ter
rā) qz factus erat tremor: ecce primū signū. Et tu (tradis). i. emittis cō
mēdando in man⁹ patris (potentē spiritū) animā diuine nature vnitā (atq;
seculū nigrescit) i. mūdus tenebrosus fiebat. Sol em̄ cōpariebat suo crea
tori: sicut z alie creature. Vñ tenebre facte sunt ab hora sexta vsq; ad ho
rā nonā. vt habet in euāgē. Ecce secūdū signū. Yā dimissis illis q̄ post
acta sunt cū dño: trāsīt ad eundē gloriā: cū introductiōe scē trinita
tis: vt moris est. dicens: **R** (opie rex) chie iesu fili dei (victor). i. triūphator d
inferno supato z morte (resplēdēs). i. fulgēs iā z gloriā (mox). i. statim
post ascēsiōē tuā (in culmine). i. excelso habitaculo celoz (paterne glie). i.
patris (defende). i. ptege (nos cū munimine). i. defensiōe z p̄sidio (spūs) scē.
Vocabula. Ardua virtute. i. grādī fortitudie. Nā virtus sepe ponit p
fortitudine. Arduus aut qnq; altus: qnq; difficilis est. Lōplex dicitur cōplu
catus vel soci⁹ in malo. Sed paz legit apud bonos auctores. Probū est
dedec⁹ q̄ sit opprobriū. Tergere sciat purgare vel mūdare. Culmē est
tectū domus: z sepe ponit p summitate o q̄ tectū sit summitas edificij.

In die parasceues

In parasceue ante crucis osculū hymnus. Sile me-
trū vt hymn? Corde natus. Sed est beaastrophō tm:

Qux fidelis inter oēs arbor vna nobilis: nulla sil-
ua talē profert florem: fronde flore germine. Dulce
lignū dulces clauos: dulce pondus sustinet.

Pange lingua gloriosi preliū certaminis: ⁊ super crucis
tropheū: dic triumphū nobilem: qualiter redemptor orbis
immolatus vicerit.

De parentis protoplasti fraude facta cōdolens: qñ pomi
noxialis morte morsu corruit: ipse lignū tunc notauit dam-
na ligni vt solueret.

Hoc opus nostre salutis ordo depoposcerat: multiformis
proditoris ars vt artem falleret: ⁊ medelā ferret inde vnde
hostis leserat.

Quando venit ergo sacri plenitudo temporis: missus ab
arce patris natus orbis conditor atq; ventre virginali cas-
ro factus prodijt.

Agit infans inter arcta positus p̄sepia: membra p̄anis
inuoluta virgo mater alligat: pedes manusq; crura stricta
cingit fascia.

Lustra sex qui iam peracta tempus implens corporis: se
volente natus ad hoc passioni deditus: agnus in cruce le-
uatur immolandus stipite.

Hic aceto fel arūdo sputa: clavis lancea mite corpus per-
foratur: sanguis vnda profluit: terra pontus astra mundus
quo lauantur flumine.

Electe ramos arbor alta: tensa lapa viscera: ⁊ rigor lente
scat ille quem dedit natiuitas: vt superna membra regis mi

ti tendas stipite.

Sola digna tu fuisti ferre seculi precium: atq; portū prepa-
rare nauta mundo naufrago: quam sacer cruor perungit fu-
sus agni corpore.

Gloria et honor deo vsq; quo altissimo: vna patri filioq; in
clyto paraclito: cui laus est et potestas per eterna secula. Amē

Cruce fidelis. Et quia redemit nos in cruce leuatus: oēs debemus clas-
sare: **C**ruce fidelis arbor inter oēs. s. es (vna). i. sola (nobilis) q; (nulla sit
ua profert talē) arborē (frōde). i. ptectione (floze). i. decore (germine). i. radi-
ce. **V**el (floze). i. christo: qui vocatus est flos a pphetis. q; sicut flos pcedit
sine feditate vel aliqua putredine: ita christus ex vtero virginis processit
sine aliq; pctō. **D**ulce lignū. s. fuit illud qd (sustinet dulces clauos) chri et
(dulce pondus). i. christū. **P**ange lingua rē. Iste hymnus cōtinuat su-
periori. Dixerat em q dñs positus fuit in cruce: et latus eius pforatū. Et
sic deprecamur eū: q sicut mortuus est. i. sicut corpus qd assumpsit in vir-
gine: et in cruce dimisit: et ad inferna descendit: et eū diabolo pugnavit: et eū
superavit: Sic faciat nos vincere cuncta nobis aduersaria. s. diabolū et
mundū eū cōcupiscencia sua: et domesticū inimicū. s. carnē. de qua dicitur:
Quanto formosior tanto periculosior. **V**do.

Vdo (lingua pange). i. manifesta (preliū certaminis gloriosi). i. victoriā quaz
christus obtinuit morēdo fm carnē: qñ vicit mortē morte sua. **U**nū ipē ait:
Mors ero mors tua rē (et sup trophēū). i. de victoria (crucis dic triūphū
nobilem) de inimicis fugatis (qualiter redēptor). i. liberator totius mundi
(immolatus) in ara crucis (vicerit). i. vicit diabolū. Et nota q ante passio-
nē christi diabolus duas manus. i. duas prātes. s. in corpore et in aia homis
habuit. q; quosdā in corpe et in aia: quosdā tñ in aia post mortē tēporas
lem traherat ad se. **V**do post passionē christi vnā habet de duab; potes-
tatib; et amisit vnā. **D**e parentib;. In hoc loco apostrophat se auro:
si aliquis forte diceret: quare fuit christus imolatus? Rñdet sic. q; condo-
luit de deceptiōe primi parentis. s. adē. et hoc est: **C**hristus (cōdolens fraudē
de facta). i. fraudulentī (parentis) nostri adē (protoplasti). i. primi formari
(qñ corruit) primus parens (morte). i. in mortē: et hoc (morsu vetidi pomi no-
tialis). i. nociui (ipse christus tunc norauit) pordinādo signauit (lignū) sue
crucis (vt solueret). i. recuperaret (damna ligni). s. que venerant p lignū. i.
pomū vetitū. Bene dico q christus tunc norauit lignū: vt solueret dam-
na ligni: q; nullo alio modo poterimus recuperari. Et hoc aggredit dice-
re: **V**do salutis depoposcerat hoc opus) scz vt deus carnē sumeret: et pas-
tibulū crucis subiret p lignū: vt damna ligni soluerent (vt ars). i. deus qui
est artifex oim rez (falleret). i. destrueret (artem multiformis pditionis). i. di-
abolū: vt illa res (ferret medelā). i. salutē oim gentiū (inde). i. ex illa re. s. a li-
gno (vnde). i. de quo ligno (hostis). i. diabolus (leserat). i. nocuerat. **V**do
i. postq (plenitudo tps). i. qñ vltima etas (venit). i. qñ deus sacrificauit fi

In die parasceues

Ium(cōditor orbis).i.christus(natus missus est ab arce patris) in mundū:
(atq; factus caro).i.carnalis(prodū).i.exiit(de ventre virginali. Et nora
q; sicut flos sine macula pulcher z olens ac suavis nascit: ita christus sine
semine z sine crimine de vtero virginis marie pdg. (Infans).i. christus
positus inter arta).i.angusta pscia(vagit).i.plangit. Et nora q; vagire est
pūū puerorū. (Virgo) maria(mater) sua(alligat membra) sua (inuoluta pā
nis: z fascia).i.vicella(cingit pedes z manus z crura stricta) Lustra sex.
Nora q; lustrū d: spaciū quinq; annorū. Et d: a lustrando: eo q; romani lu
strabant p spaciū quinq; annorū in capite totā romā. Et nos sicut p qnq;
erates debemus lustrare totā romā. i. sanctā ecclesiā vincentē inimicos.
Hymnus iste sic cōtinuat: Christus carnaliter erat. xxx. annorū: cū esset de
ditus passiōi. Lustra sex zc. Et nora acci z ablatus casus pnt ibi legi. Ab
latum sic legunt: Christus qui est(implens tempus).i. etatem corporis hu
mani(sex lustris iā peractis) z est ibi anticipatus casus p casu. Velut tñ ē
vt acci ibi legant sic: Christus q; est(implens tps).i. etatē corporis humani. si
p(sex lustra iā pacta natus se volente).i. sponte natus ad hoc vt pateretur:
(agnus).i. christus siue mēcula(deditus passiōi leuāt in cruce) a iudeis(im
molandus).i. sacrificandus(stipite).i. in ligno. (Nec).i. in cruce dederūt
ei fel mixtū cū aceto(arundo).i. calamus tradit ei in signū derisōis p scep
tro: z pter hec(sputa) adhibita sunt ei(corporis mire).i. suave(pforat) cū clas
uis z lancea) z inde(sanguis z vnda).i. aqua(pluit).i. exiit de corpe ei:
(quo sumine).i. p qua sanguinis effusio(cruentia).i. humiles(potius).i. fluctu
antes vicio(altra).i. iusti(z mundus).i. mundani(lauantur).i. purgant. Per
aquā debemus intelligere baptisimū: p sanguinē christi. Et dicit qdā q
angeli boni purgant sunt de labe quā habuerūt de illis q; ceciderūt: vt luci
fer z sui cōplices. z ideo dicit altra. Et q; precii mūdi pepēdit in te: iō
o(arbor alta flecte).i. humilia(ramos).i. brachia crucis(z laxa).i. relaxa(vi
scera).i. christi(tensa).i. extensa in te(z ille rigor).i. duritia(lentescat).i. mol
lescat(que).i. rigorē(nauitas).i. natura(dedit).i. tibi(vt tendas stipite).i. i
cruce(miri).i. humili(membra superni regis. (Tu sola fuisti digna).i. fer
re(precii seculi).i. sustinere illū q; fuit appreciatus triginta argenteis(atq;
preparare portū) scz qsi(nauta mūdo naufrago).i. omnib; periclitantibus:
(quē) mūdū(sacer cruor).i. sanctus sanguis(permixt).i. mūdauit ille dico
(fusus) de corpore agni. (Gloria z honor deo vsq; quo sit altissimo: vna)
.i. equaliter(patri z filio z in clyro).i. glorioso(z paraclito).i. spiritui scō sic
laus z glia: sicut equalis gloria coeterna maiestas trib; psonis z vni deo
(cui laus est z potestas p infinita secula. Amen. ¶ Vocabula.
Parasceue grecū nomen: latine interpretat preparatio. quo noie apud ius
deos vocat omnis feria sexta. Prelū. i. pugna. Sed prelum: teu. ein pres
De tropheo z triumpho dicitur est superius. Prothos grece primus latio
ne. Plastos po formatus. Inde protoplastus. i. primus formatus vel pri
mus homo. Pomum est quicūq; fructus arboris. Noxialis. i. noxius
vel nocens. Inde. i. de hoc. Unde. i. de quo. Trem quādoq; inde fecit
ppter hoc. Ulagire. i. plorare: sed tñ de pueris dicitur. Fascia est vincu
lū molle: precipue quo ligantur infantes in cunis. Inde fasciola. i. parua fas

In vigilia pasche: Fo. XXXVI

scia. Lustrum est tempus quinq; annoꝝ. Etia est latibulu feraz. Tre los
cus meretricum. Pontus dicit mare: a greco verbo pontiso: qd est mers
go. Sed proprie pontus est vna pars maris iuxta thraciam. Rigor. i. dur
ritia: et est epitheton ferri. Lentus. i. mollis vel flexibilis. Unde lentescio. i.
fio lentus. Quidius. Lentescunt tempore cure. Naufragus dicitur qui
naufragiu passus est Quidius. Naufragus ille semel ventos exhorret et
vndas. Usq; quo quandoq; fecat qd diu. vt ibi: Sed tu domine vsq; quo.
Quandoq; fecat semper: vt hic.

In vigilia pasche ad consecrationem
ignis hymnus.

Carmen choriambicum.

Fluentor rutili dux bone luminis: qui certis vicib;
tempora diuidis: merso sole chaos ingruit horridu
lumen redde tuis christe fidelibus.

Quamuis innumero sidere regiam: lunariq; polum lam
pade pinxeris: incussu silicis lumina nos tamen monstrans
saxigeno semine querere.

Ne nesciret homo spem sibi luminis in christi solido cor
pore conditam: qui dici stabilem se voluit petram: nostris
igniculis vnde genus venit.

Pinguis quos olei rore madentibus lichnis ac facibus
pascim⁹ aridis: quin et fila fauis scirpea: flores impresso mel
le prius collita pingimus.

Tiuax flamma viger: seu caua testula succum lintheolo
suggerit ebrio: seu pinus picem fert alimoniam: seu cera te
retum stappa calens bibit.

O res digna deus quam tibi rosode noctis principio grex
tuus offerat luce quam tribuis: nil preciosius luce: qua reli
qua premia cernimus.

In vigilia pasche

Qu lux vera oculis: lux quoq; sensibus: intus tu speculū:
speculum tu foris: lumē tibi famulās offero: suscipe tunc crū
pacifici chrisimatis vngvine.

Splendent ergo tuis pater muneribus: flammis mobilib;
bus scilicet atria: absenteq; diem lux agit emula: nox quam
cum lacero victa fugit peplo.

Per christum genitū summe pater tuum: in quo inuisibilis
stat tibi gloria: qui noster dominus: qui tuus vnicus spiras
de patrio corde paraclitum.

Per quem splendor honor laus sapientia maiestas bonitas
et pietas tua regnum continuat triplici numine: texens
perpetuis secula seculis.

Pateria huius hymni est ignis. Et quia vt dicit Moyses: Deus tunc
ignis consumens est. Et oēs transferētes se fm aliquā similitudinē transferū
se. Ignis autē proprietates deo cōpetere possunt: quare deus puenienter affi
mulat igni rē. Et sic ecclesia in vigilia pasche ignē excitat de silice vel pet
ra: significās christū esse lumen in petra repositū: et sequenti die excitari.
Rogans nos cōseruari in agnitione veri luminis. s. christi. Et sicut multis
pliciter fouemus et nutrimus ignē: ita docere nos velit querere gratiā de
saxigeno semine: mediante sua passione. Dicens. **¶ Ordo.**
Q(bone dux) christe iesu. s. existēs (inuētor: rutili luminis). i. fulgentis lucis
p creationē solis et lune et totius firmamētī (qui diuidis). i. distinguis siue
ordinas (tpa certis vicib; horridū chaos). i. horribilis cōfusio vel tenebro
sitas (ingruit). i. incidit (merso sole). s. teipso occiso et in monumēto reposito
qui es verus sol iusticie. Ergo o (christe redde) p resurrectionē tuā (tuis fis
delib;). i. tuis christianis (lumen). s. gratie: vel agnitionem vere fidei. **Q**
christe (q;uis pinxeris). i. ornaueris (regiā). i. regalē domū tuā (innumero si
dere). i. infinitis stellis q; ad nos saltē (q; p et pinxeris). i. ornaueris (polū). i.
celū (lunari lampade). i. cū lumine ipsius lune. Lampas p tunc lucē p lus
ce ponit. (Tū monstras). i. ostendis vel doces (nos) christianos (incussu). i.
cōcussione (silicis q; rere). i. querendo inuenire (lumina). i. ignes illuminosos
(saxigeno semine). i. ex natura lapidis vel saxi: et hoc literaliter. Sed mystice
exponit dupliciter. Primo sic. (Doces nos querere lumen). i. gratiā ex con
cussu silicis (saxigeno semine). i. de christo: q; saxū vel petra dī. Vel (doces
nos q; rere lumen). i. cōtitionē petōz ex cōcussu silicis (saxigeno semine). i.
ex indurato corde in peccatis. Et quia virtus cōseruat mēbra p influen
tiā capitis: ideo (ne homo nesciret). i. cognoscere. q; due negatiōes faciūt
vnā affirmationē (spem luminis). i. vere beatitudinis (inditā). i. conditā (sū

bi). i. ad suā utilitatē (in solido). i. in firmo (corpore christi: qui) christus (vos
luit). i. p̄cepit (se dici). i. vocari (stabile petrā). i. firmū fundamentū (vnde). i.
de qua petra vel christo (genus). i. origo luminis (venit). i. aduenit (nostris
igniculis). i. ignibz nostre fidei: que ex petra. s. christo excussa. est. Quō
cōseruet ignis excussus de petra dicit (Quos). s. igniculos z ignes (pascis
mus). i. cōseruamus z nūtrimus (lichnis madentibz). i. filis humefactis (ro
re). i. pinguedine (pinguis olerac) p̄ et pascimus igniculos (aridis facibus)
. i. siccis lichnis. s. appositis (quin). i. insup (pingimus). i. cōponim⁹ (fila scir
pia). i. de scirpo vel ex h̄mōi iunco facta (collita). i. intincta (floribz). i. florē
tibz rebz: z fauis). i. cū cera quā apes de floribz sumpserūt (melle). i. ex mie
apum (presso). i. extracto (prius). i. ante. Non t̄m nutrit ignis p̄ cerā a flor
ribz z fauo expressam: sed etiā (vniens flāma). i. ardēs teda in igne (viger)
. i. perstat z in vigore manet (ceu). i. sicut fit qū (caua testula). i. cōcaua lam
pas que ex terra argillosa coquit: vel alts parū vas (suggerit). i. amminis
strat (lintheolo). i. paruo lineo pāno (ebuo). i. humefacto vel oleo pfuso (suc
cū). i. liquorē vel alimentū (seu). i. vel. s. vniat flamma viger sicut (pinus) eas
lis arbor (ferit). i. amministrat (picē). i. illū humorē viscosum (alimonia). i. in
nutrimentū. s. ipsi igni (seu). i. vel. s. vniat flamma viger sicut (stupa). s. extēs
sa: que fit ex superfluo canopi vel lini (calens). i. ardens vel incensa (bibit)
. i. attrahit vel assumit (ceram teretē). i. rotundā candelā ceream. Itē teres
teretis est oīs gñis: z est p̄rie rotundū: sicut hasta vel candela. Sed rotun
dus a um. p̄rie idē qđ sphericū: sicut pomū dī rotundū. f. Dastam die te
rerem: pomū die esse rotundū. Et sic habito z cōseruato igne: ad qđ g̃
erit ignis: Dicit sic (O deus). s. tu existens (res digna luce). i. lumine. quia
sicut in spūalibz simplicissimū ens est deus: sic inter corporalia vel materi
alia subtilissimū est ignis z lux (quā). s. lucem (tuus grex). i. tuus fidelis ele
ctus ppls (offerat tibi) tanq̃ p̄ sacrificio (principio). i. in initio (noctis rosas
de). i. gratiose z odorifere noctis (quā) scz lucē tu deus (tribuis). i. donas no
bis: z (nil). i. nihil est (preciosius). i. dignius (luce). s. vera. tum qz est prima
rez creaturū qz mediante luce videmus reliqua bona creata. qz lux est
ratio videndi. Et g̃ dicit (qua). s. luce (cernimus). i. videm⁹ (reliqua). i. alia
creata entia. Quēadmodū aut lux vel ignis est quoddā mediū videndi
corpalia: sic deus est mediū videndi spūalia. Et hoc est qđ dicit: O deus
(tu es vera lux oculis). s. spūalibz scōz in prima ratione deitatis (quoq̃) p̄
et o deus tu es (lux sensibz). i. oculis carnalibz p̄ tui sc̄issimi corpis resurre
ctionē rōne humanitatis: quibz oculis fruēt in patria oēs sancti. Et o de⁹
(tu es) (speculū inuis). i. interior z spūaliū oculoz: scz p̄ gratie infusionem:
q̃ relucet z resplendet in nobis. Et o deus (tu es speculū foris). i. ab extra
scz oculoz exterioroz grata visio: z hoc p̄ miraculoz ostensionē. Et o deus
(tu suscipe). i. accipe (lumen) ex silice excussū: qđ. s. lumen ego (famulans)
. i. seruens (offero tibi) tanq̃ p̄ sacrificio. Et o deus suscipe lumē (tinctū). i.
humefactū vel aspersū (vnguine). i. vngento (pacifici chysmatis). i. spiri
tusancti: vel eius liquoris ab effectu sic dicit: eo q̃ pacē faciat inter deū
z nos. Et sic suscepto sacrificio o (pater) in diuinis (atria). s. tua. i. rēpla:
(tuis muneribus). i. donis datis. s. docendo ignem excutere ex silice z foue
re. atria dico (splendent). i. lucent (mobilibus flammis) ep̄ibz con perpetuū:

In die pasche.

flamma em̄ semp mouet (q̄) pro z (lux). i. splendor. f. solis (agit). i. causat (ab sentem diem) scz per radioz extensionē (quam) lucem (emula nox). i. contra ria diei existens (victrā). i. superata. f. a luce (fugit). i. cedit (cum lacerō pes plo). i. obscuro velamine: scz tenebrāz. Vel mystice diem p̄ nouo testamen torz noctem pro veteri capere quis potest. Et vt grata sint z gratificata laudar diuinitatē: dicens: O (summe pater). f. suscipe tinctū lumen z accēs sum (per ch̄istū genitū tuū). i. propter filiū tuū (in quo) filio (inuisibilis glo ria). i. nō apparens: sed occulta (star). i. manet (tibi). f. patri (qui). f. ch̄istus ē (noster dñs). f. per emptionē z nature humane assumptionē z liberationem (qui). f. ch̄istus est (cuius vnicus) filius. f. in tempore natus z ab eterno ge nitus. Et o summe pater (spiras). i. emitis (de patrio corde tuo). f. cū filio tuo (paraclitū). i. consolatorē vel spiritū sanctū. (Per quem). f. ch̄istū fis lūi dei (splendor) scz eternus: z (honor). i. gloria: z (laus). f. eterna (continuat) i. dilatat z prolongat (regnū). f. tuum: quod non est aliud: nisi summi boni visio z fructio sempiterna: z (per quē). f. ch̄istū (sapientia). i. puidētia tua: z (maiestas). i. imperiū tuum vel potestas tua: z (bonitas). f. tua: q̄ tu es sum mū bonū: z (pietas). i. benignitas tua (cōtinuat). i. pseueranter tenet (regnū) scz celoz: z (per quem). f. ch̄istū tu summe pater es (rexens). i. disponens et per sarū ordinans (secula). i. tēpora vel regna trāsitoria (perpetuis seculis) i. eternis temporibz z eternaliter (triplici numine). i. cū triplici persona vel maiestate diuinitatis. Fata em̄ regunt mundū: z omnia stant sub certa le ge. De quantitate huius carminis vide. 8.

Vocabula. Rutilus. i. rubens z ardens. Inde rutilare. i. ardere vel splendere vt ignis. Vergilius: Per sudum rutilare vident. Ingruo. i. ins cido vel insto. Vergi. Ingruit enneas armis. Innumerus. i. innumerabilis. Et ponit hic numerus singularis p̄ pluraliter dicit innumero fidere p̄ innumeris sideribz. Regia est domus vel palatium regis. Lampas est idem quod splendor aut fax. Saxigenus a um. i. de saxo genit⁹. Ita tau s rigenus: caprigenus: alienigenus inueniunt. Solidus integer dicitur. Lichnus grece proprie est lucerna. Vergilius: Pendent lichni laquearibz aureis. Sed vsurpat pro illo qd̄ ardet in lampade: quod pprie dicitur elychnium. Fauus est mel nō expressum. Fingere est formare. Scirp⁹ est uncus. Inde adiectiuū scirpeus. i. de scirpo factus. Collitus media curta. i. linitus: z fit a verbo lino. Testula. i. parua testa: z significat hic lā padem. Lintheolum. i. parū lintheum: teu. l̄n̄z ar. Stuppa est grossi ties lini: quod scz est intra candelam. Emulus dicit imitator. Quandoqz etiā est inuidus. Rex fingitur peplum circūdare celo: sed peplum lacerū per cuius foramina stelle vident. Maestas est magnitudo: z venit a ma ioz. Continuare est facere continuū. Numen est deitas vel deus ipse.

In die sancto pasche hymnus

ad processionem.

Alue festa dies toto venerabilis euo:

Qua deus infernum vicit z astra tenet.

In die pasche. Jo. XXXVIII

Ecce renascentis testatur gratia mundi:

Omnia cum domino dona redisse suo.

Namq; triumphanti post tristia tartara christo

Undiq; fronde nemus:gramina flore fauent.

Liegibus inferni oppressis super astra meantem

Laudant rite deum lux polus arua fretum.

Qui crucifixus erat deus ecce per omnia regnat:

Dantq; creatori cuncta creata precem.

¶ Istud est dictamen suauissimū. In quo autor dirigit sermonē suū ad diē em pasche: salutans ⁊ recomēdans illū de his que in ea acta sunt. Dedas cens quō omnia terrenascētia circa hoc tempus sanctū cōgratulent̃ dñō resurgenti in eodē die. Quomō etiā nemora faueant domino triumphanti de inferni victoria: frondes scz ⁊ gramina producendo. Insuper laudens dñm meantem et ambulantem super astra creature diuēse ⁊c. Exorditur itaq; sic: Salue festa dies ⁊c.

¶ Ordo. ¶ (Festa dies). i. celebris dies pasche (salue). i. sis saluata (venērabilis). i. honorabilis ⁊ celebrabilis (toro euo). i. semper ⁊ in perpetuū. Et subdit autor: rationē dicens sic (Qua). s. die (deus). i. dñs noster iesus christus (vict). i. superauit gloriose (infernum). i. tartarū: ipsum scz effringendo ⁊ patres sanctos secum ex inferno ducendo (⁊ tenet astra). i. habitat in celis. quia ipse regnat in celis: ⁊ dominat̃ astris: vbi nos venire cōcedat.

(Ecce gratia mundi renascentis). i. dispositio bona productiua terrenascētiū istius mundi inferioris. quoniam illa terrenascētia post frigora quibus perierunt denuo incipiunt pullulare crescere ⁊ reuiuiscere (restat). i. testimoniū dat: ⁊ ostendit (omnia dona). i. munera sua: scz gramina folia flores ⁊ fructus (redisse). i. redisse ⁊ restituta esse (cum suo domino) qui sub pilato procurantibus iudeis crucifixus mortuus ⁊ sepultus: hac die rediit: hoc est resurrexisse a mortuis perhibet. Et ita vult autor dicere: q; sicut dominus mortuus hodie resurrexit: ita similiter terrenascētia mortua p hycem iam vident̃ renasci ⁊ resurgere: ⁊ sic resurrectioni dominice consgratulari. sicut magis specificē prosequit̃ infra. (Namq; pro et (gramina). i. herb e siue terrenascētia (fauent). i. arrident ⁊ congaudent (vndiq;). i. vbiq; siue in omni tempore (flore) scz suo quem producit. vel (flore). i. floribus: ponendo singularē numerū pro plurali. ⁊ (nemus). i. silua fauet: ita q; hic sit hyposeugma: quia hoc verbū fauent in fine positum conformatur posteriori nominatiōi. s. gramina (fronde). i. frondibus ⁊ folijs (christo) iesu (triumphanti) qui modo vt victor triumphat (post tristia tartara). i. mesta ⁊ desolata: quia iam per dominū nostrū iesum christum effracta sunt ⁊ superata. Item nemus locus dicitur arboribus multis confusus. Et exponi potest nemus. i. arbores antelligēdo contentū pro cōtinentē p metonomiā.

In die pasche.

Legibz. Iste versus seruit magis p die ascensiois dñi. Et est snia ralis:
(Lux). i. claritas luminariū lucentiū sup terrā. Vel lux. i. pulchritudo aeris
iā exñs (polus). i. celū seu curia celestis (arua). i. cāpi z pzata (fretū) mare z
aque (laudent). i. honorāt suo felici z leto statu gratulātia (rite). i. legaliter
z debite (deū) iesuz chzistū (meantē). i. ambulantē (sup astrū). i. orbes z loca
astroz: hoc est laudāt chzistū q iā ascendit ad celos. z hoc dico (legibz). i. iu
ribus (infernī oppressis). i. cōculcatis z suppeditatis zē. (Ecce de⁹) z hō
i. chzistus (q erat crucifixus). i. cruci affixus p nobis (regnat). i. dñat iā (per
omnia). i. sup oia (q) p et (cuncta creata). i. oēs creature (dant). i. dicūt eidez
crucifixō (creatori) suo (precem). i. laudem.

¶ Lactantiū Firmianū Detrū elegiacū:

In die pasche.

Hæc festæ dies toto venerabilis ævo:
Qua deus infernū vicat: z astra tenet:
Tempora florigero rutilant distincta sereno:
Et maiore poli lumine porta patet.
Altius igniuomū solem celi orbita ducit:
Qui vagus oceanas exit z intrat aquas.
Armatus radijs elementa liquentia lustrans:
Hæc in nocte breui tendit in orbe diem.
Splendida sincero produciunt ethera cultu.
Leticiāq suam sidera clarā probant.
Terra ferax vario fundit munuscula cultu:
Eum bene vernarit: reddit z annus opes:
Mollia purpureum pingunt violaria campum.
Præta virent herbis: z micat herba comis.
Paulatim subeunt stellantia lumina florum.
Floribus arident gramina cuncta suis.
Semine deposito late seges exilit aruis:
Spondens agricolæ vincere posse famem.
Gaudent defecto lachrymat sua gaudia palmes:
Unde merum tribuat dat modo vitis aquam.

Qortice de matris tenera lanugine surgens:
Preparat ad partū turgida gemma suum.
Subqz hyemis tempus folioꝝ crine refuso:
Jam reparat viridens frondea tecta nemus.
Mirta salix abies corylus siler vlnus acer nup
Plaudit queqz suis arbor amena comis.
Constructura fatos apis aluearia linquens:
Floribus instrepitans poplite mella rapit.
Ad cantus reuocat auis: que carmine clauso
Pigrior hyberno frigore muta fuit.
Hinc philomena suis attemperat organa cannis.
Fitqz repercussio dulcior aura melo.
¶ Ecce renascentis testatur gratia mundi:
Omnia cum dño dona redisse suo.
Namqz triumphanti post tristia tartara christo:
Undiqz fronde nemus gramina flore fauent.
Legibus inferni oppressis super astra meantem:
Laudant rite deum lux polus arua fretum.
Qui crucifixus erat deus: ecce per omnia regnat:
Dantqz creatori cuncta creata precem.
Mobilitas anni mensum: lux alma dierum:
Hozarū splendor: stridula cuncta fauent.
Hinc tibi silua comis plaudit quoqz campis aristis.
Hinc grates tacito palmitē virtis agit.
Hinc tibi nunc auium resonant virgulta susurro.
Has inter nimio passer amore canit.
Christe salus rerum bone conditor atqz redemptor:
Unica progenies ex deitate patris.
Irrecitabiliter manans de corde parentis

In die pasche.

Verbum subsistens ⁊ patris ore potens.
Squalis concolor socius: cum patre coeuns.
Quo sumpsit mundus principe principiu.
Ethere suspendis: sola congeris: equora fundis.
Queq; locis habitant: que moderate vigent.
Qui genus humanum cernens misisse profundo:
Utq; hominem eriperes: es quoq; factus homo:
Nec nostro tm̃ voluisti e corpore nasci:
Sed caro que nasci pertulit atq; mori:
Funeris exequias pateris nouus auctor ⁊ orbis:
Inter mortis iter claudē salutis opem.
Tristia cessarunt inferne vincula legis.
Expauitq; chaos luminis ore premi.
Depereunt tenebre christi fulgore fugace:
Eterne noctis pallia crassa cadunt.
Pollicitam sed redde fidem precor alma potestas.
Tertia lux redit: surge sepulte dens.
Non decet vt vili tumulto tua membra tegantur.
Non precium mundi vilia sapa premant.
Indignū est cuius claudunt cuncta pugillo:
Ut tegat inclusum turpe vetante lapis:
Lintea tolle precor: sudaria linque sepulchro.
Tu satis es nobis: ⁊ sine te nihil est.
Solue catenatas inferni carceris vmbas:
Et renoca sursum quicquid ad ima ruit.
Redde tuam faciem: videant vt secula lumen.
Redde diem qui nos te moriente fugit.
Sed plane implesti remeans pie victor olympi:

La
Infe
Qu
Erip
Et
Quom
Et d
hinc
Bel
Quos
Et q
Rex
Lun
Qand
At
Fulge
Et g
Addit
Qui
Ad me
Bel
Quos
Eccl
Salu
vbi
bro
nequ
perme
tus. f
tio
temp

Tartara pressa iacent: nec sua iura tenent.
 Inferus insaturabiliter cana guttura pandens:
 Qui cunctos raperet: fit tua preda deus:
 Eripis innumerum populum de carcere mortis:
 Et sequitur liber quo suus auctor abit.
 Quomitt absorptam pauide fere belua plebem:
 Et de fauce lupi subtrahit agnus oues.
 Hinc tumultū repetens post tartara carne resumpta
 Belliger ad celos ampla trophea refers.
 Quos habuit penale chaos tam reddidit iste:
 Et quos mors peteret: quos noua vita tenet.
 Rex sacer ergo tui radiat pars magna trophæi:
 Cum puras animas sacra lauacra beant.
 Candidus egreditur nitidis exercitus undis:
 Atq; vetus vitium pugnat in amne nouo:
 Fulgentes animas vestis quoq; candida signat:
 Et grege de ninco gaudia pastor habet.
 Additur bac felix concors mercede sacerdos:
 Qui dare vult domino dupla talenta suo.
 Ad meliora trabens gentili errore vagantes:
 Bestia ne rapiat munit ouile dei.
 Quos prius ena nocens infecerat: hos modo reddit
 Ecclesie pastos vberē lacte sinu.

¶ Salue festa dies zc. Hic est rem quamlibet gratam aut iocundam
 ubi primū occurrit: eo verbo compellare. Unde ad Enchisen Eneas his
 bro eneidos quinto dixit: Salue sancte parens. Iterū: Saluete receptis:
 nequicq; cineres. Festa. i. festiua vel celebris. Nam festus a um. ad diem
 pertinet. vt festus dies. Profestus autē dicitur quasi procul a festo. i. non fe
 stus. Festiuis po ad quaslibet res refertur. i. iucundum z lepidum: vt oras
 tio festiua. Item dicimus festam frondem: que festis adhibetur. Dies. i.
 tempus resurrectionis domini. Aut reuera dies enā cōdistincta nocte.

In die pasche.

Nam licet sic fere masculini est generis: vnde potius dixero diem festum
 die dñicum diem crastinū zc. q̄. festā zc. cū etiā femini reperit: vt in eodez
 q̄nto enei. Postea cū primo stellas oriēte fugarat Clara dies. Toro euo. i.
 tota vita cuiuslibet hois: z tota duratione mūdi. Deus. s. christus in forma
 humana: nā in forma diuina nō esset victoria: cū nō fuerit lucta. Altra. i. re
 gionē supernā: vñ alstra vident. Nā si de resurrectionis die loquit: nondum
 ascenderat ad patrē. Sereno. i. serenitate. Florigero. i. gerente flores: vt sic
 in paschali tpe: videlz verno. Porta celi. i. ap̄is celestis. Maiore lumine:
 q̄z oro iam solo iusticie etiā sol naturalis lucidior apparere solet. Vñ ad
 dit: Altius igni uoni. i. euomentē radios flāmiferos. Exit. s. mane: dū ori
 tur. Et intrat: vesp̄er dū occidit. Idq̄ fm opinionē rusticorū: quibz videt
 sol in oceanū dū occidit cadere: p̄fertim q̄ i occiduis partibz audiri dicūt
 crepitū aquaz: vt sit imissio ferro cadenti dū sol occidit: cū tñ sol ab aquis
 separatissimus sit. Sed poetice id quoq̄ dicūt. Vñ enei. j. Quid tantum
 oceano p̄perent se tingere soles hiberni. Vagus. Est em̄ planetaz vnus:
 qui planete erraticæ dicunt sydera. cū fm Pliniū in. ij. natu. histo. nihil mi
 nus erret. Liqueſcentia: aquā z aerem: q̄ liquida sunt aut transmutabilia: vt
 sunt oia sane liq̄ntia. Dū primā corripit: vt hic. z. v. enei. a liqueo venit: dū
 pducit ā liquor. vt Georgi. iij. z enei. j. At cū liqueſcentia mella zc. Tēdit. i.
 extendit. Dic. q̄z breui nocte. Diminuit em̄ nox: cū sol p̄perare videt ad il
 lū nōdū tā faustū diē. Sed id fantasia potius poetica q̄ seueritate histori
 ca dicit. Producent. i. extendit. Similit munuscula. Sic Varo: At tibi
 prima puer nullo munuscula cultu. Vernarit. i. more veris floruerit. P̄ins
 gunt. i. deliciose ornant. Spondens: pollicens. Laudice. i. trunco. Varo:
 Quin z caudicibz sectis zc. Bēma: q̄s grossos vocat euangelū. Quintili
 anus gēmas vocari dicit ob similitudinē. Subq̄ hyemis. i. paulo ante tēs
 pus hyemis: hoc est in fine autumnū. Sub em̄ accō deseruit: vt sub noctez
 cura recurſat. Erine. i. comis: hoc est frondibz. Frondea. i. frondosa aut tes
 nera. Frondea recta. s. feraz z auitū: quibz frondes p̄ rectis sunt. sicut feris
 arbores q̄si stabula sunt: vt. v. enei. Stabula alta feraz. Nemus silua ame
 na. Corilus q̄ auellanas. i. nuculas illas fert. Siler viminis species. Va
 ro molle siler dixit. Acer arbor. Vñ aceris grūs fm Pascha. Apis nētis ē:
 vt apud Oui. Nō apis inde tulit zc. Poplite: q̄z illo innitit onerata. Dicit
 aut hic poples hui⁹ poplitis: nō poplex icis. nernus post genua. Aluearia
 more Haronis in tetrasyllabū p̄traxit. Cannis. i. inter cannas palustres.
 Mobilitas zc. Mensum p̄ mensū: vt apud Oui. Veritate p̄ necessitas
 tē metri dixit. Sola. i. terras: licenter. Versisse. i. imersum esse. Profundo
 scz vicioz. Vñ David: De profundis clamaui zc. Tristia: apte cōmiscet
 epitheta. Vincula tristia: legis inferne. Chao. i. caligo limbi infernalis:
 Pallia. i. velamina. Crassa: obducta situ. Surge sepulce me⁹. Ordo ē: O
 sepulce surge. s. ep̄s meus. i. mihi salutaris: z vide cognitus. Nō. s. decet
 Linthea. i. sindonē illā mundā. Fugit p̄sentis est t̄pis: q̄z corripit. Aliet di
 xisset fugerat. Implesti. s. oia iuxta illud: Cōsummatū est. Inferus fm fas
 bulas dis aut pluto: fm nos lucifer aut sathan. nisi sit verber⁹ canis infer
 nalis poetice dictus. De q̄ enei. vj. Ille auide tria gūctura pandens. Qui
 .i. vt: aut talis q̄ mortis. s. regnātis a celo vsq̄ in aduentū hūc christi. Quo

Quo tu su
 Agnus. i.
 damni. L
 Vocab
 ad diē fest
 Oceanu
 ue. Lem
 ferens fru
 actionis: v
 Tholani
 p̄pter aliq̄
 mento cōsi
 vel cōdex:
 pa. Bem
 teu. gage
 myrta nō
 onente: L
 bor: p̄ciōs
 baum. fa
 korb. Ph
 hic tñ om̄
 locus inf
 Mensu
 labores.
 ponit p̄ sp
 do virgaz
 est alta vo
 hic fear di
 as funebre
 vel sacrific
 infernum q̄
 a pugna f
 pepli vel p
 est adiecti
 re. Nūq̄
 lis bestia.
 vel splend
 Talentu
 vus. Attic
 dragma li
 gillū: Dier

Quo tu suus: noue dictum: sed decenter. Fera beluas: alludit ad cerberum: Agnus. i. christus. Trophea: victorie spolia. Penale chaos: inferēs. penā damni. Ecce: licenter secundā corripit. Cetera manifestiora sunt.

Vocabula. Festus a um. i. celebris: vt festus dies. Festinus po pinens ad diē festū: vt festiua vestis. Serenū ponit hic substantiue p serenitate.

Oceanus dicitur mare magnū: qd orbem terrarū circuit. Hic ponit adiectiue. Elementa liquentia. i. liquida: q sunt aer et aqua. Ferax. i. fertilis: qsi ferens fructum. Verestas: autumnus: hyems faciūt de se verba excepte actionis: vt vernat: estuat. Vernare etiā sciat florere: aut letū esse: vt alibi.

Violariū est locus vbi viole crescunt: vt rosariū vbi rose. Paulatim. i. ppter aliqd: vel cū tpe. Stellare est splēdere vt stelle. Aruū dicitur ager frumento cōsitus. Caudex est trūcus vel ramus. Et dicitur indifferēter caudex vel codex: sicut cauda et cada: plaustrū et plustrū rē. Lanugo est tenera lanua. Gemma dicitur prima gēratio vitis: et oculus dicitur. Hyrus est arbor qdā ten. gagel. Oportet ergo liqueat hic: qd crebrū fuit apud veteres. Nam myrtha nō legit. Possunt tñ etiā myrtha legere: q est arbor aromatica in oriente: Siler est arbuscula siliis salici. Vergi. Holle siler. Acer est arbor p̄ciosi ligni: de qua fiunt mense p̄stantes. Ulmus vt reor: ein byrckenbaum. Fauē est illud in q apes mel faciūt. Alucare vel alueariū: ein ymēkorb. Philomela nō philomena: ein nachtgall. qsi amās melos. Gratia hic dicitur ornatus: vt apud Salo. Fallax gēa rē. Tartarus est pfundissim⁹ locus inferoz. Dictus a tartaro qd est turbo: vel a tartarizin. i. ab horrido.

Mensum p mensū p syncopen. Quid. Et q̄s sustinuit bis mensum q̄ngs labores. Stridulus. i. stridens vel sonans. Ariste sunt acus in spica. Et ponit p spica. Palmes est ramus vitis. Virgultū est virga vel mulcitus do virgāz. Irrecitabiliter: qsi nō recitabiliter. i. indicibiliter: nā recitare est alta voce legere. Coeuius est eiufdē eni: vel eque antiquus. Fundere hic sciat dilatare: nā qd fundit dilatat. Funus nūc mortē sciat: nunc exeqs as funebres. a greco noīe phos: qd est mors. Exequie sunt celebritates vel sacrificia q fiunt p mortuis. Pallia. i. obscuritates. Eterne noctis. i. inferni: in quo est eterna nox. Pugillus est pugnus. i. clausa manus. Raz a pugnus fit pugillus: et a talus rapillus: a tignus tigillus. Lintheum dicitur peplū vel pannus lineus. Inde lintheolū. i. parū lintheū. Inferus q̄ngs est adiectiue: scās id qd deplū: vel infernus vel inferus locus: inferū mare. Q̄ngs est substantiū scans infernū: vt hic. Belua dicitur magna et crudelis bestia. Inde beluinus. i. pinēs ad beluā. Radiare. i. radios emittere vel splendere. Beare. i. facere felicem. Inde beatus participiū et nomen.

Talentum apud romanos erat pondus septuaginta libraz: vt ait Sertius. Atticum talentū magnū continet octogintatres libras: parū po q̄ draginta libras cōtinet. Sinu est hic datiu casus pro sinui. vt apud Vergiliū: Viciu inuigilant. pro victui.

¶ Post pascha ad completoriū hymnus:

¶ Detrum archiloebicum.

Post pascha.

D cenar agni prouidi et stolis albis candidi: post
a transitu maris rubri christo canamus principi.

Quis corpus altissimum in ara crucis torridum
cruore eius roseo gustando viuimus deo.

Protecti pasche vespere a deuastate angelo: erepti de duris-
simo pharaonis imperio.

Tam pascha nostrum christus est: qui immolatus agnus est:
sinceritatis azima caro eius oblata.

O vere digna hostia: per quam fracta sunt tartara: recepta
plebs captiuata: redit ad vite premia.

Quum surgit christus tumulo: victor redit de baratro: tyran-
num trudens vinculo et referans paradisum.

Quesumus auctor omnium in hoc paschali gaudio: ab omni
mortis impetu et a periculo defende populum.

Materia huius hymni est quod nos inuitat auctor ad cenam illam quam tollit petra
mundi. scilicet ad accipiendum corpus et sanguinem domini. De qua dictum est: Qui sumit
corpus christi indignum: iudicium sibi manducat et bibit. qui pro digne habebit
vitam eternam. Et illud hymni hec est expositio. **V**ido. (Ad cenam agni
prouidi et candidi stolis albis). id est cum virtutibus (canamus principem). id est laudamus
eum de resurrectione (post transitum maris). id est baptismi: vel post gloriam resurrex-
tionis. (Eum) christi (scrissimum corpus torridum). id est crematum: quia passum in ara
crucis (gustando). id est suscipiendo cum (roseo cruore viuimus deo. Dico quod viuimus
deo). id est precepti. id est defensi (vespe pasche). id est ultia erate (ab angelo deuastan-
ti). id est percutienti primogenita egypti (erepti). id est liberati (de durissimo imperio pharaonis). id est diaboli. (Chis est iam noster pascha). id est transitus de vitis ad virtus
res (quod) chis (est agnus). id est patiens (imolatus) pro omnibus nobis. Vel sic (quod) christus
imolatus pro nobis est agnus sinceritatis). id est puritatis (caro eius oblata). id est sacrificata (est azima). id est sine fermento. id est sine amaritudine. (O vere digna
hostia). id est sacra (per quam) hostia (tartara sunt fracta) et per quam (plebs captiuata est
recepta). id est anime sanctorum sunt recepte: et per quam (premia vite eterne sunt reddita in
vita eterna. (Eum). id est quoniam (chis surgit tumulo). id est de sepulchro (victor redit de
baratro). id est de fovea inferni (trudens). id est claudens (tyrannum). id est diabolum (cum vinculo). id est pretere sua (et referans paradisum). scilicet fidelibus tuis: quia tua misericordia hoc
fecisti. Et quia tot et tanta fecisti o christe: pro nos a morte perpetua libera
resideo o (auctor omnium rerum) quesumus). id est rogamus te (in hoc paschali gaudio
dico). id est in tua resurrectione (defende). id est prege (populum tuum) a periculo redemptionis
(ab omni mortis impetu). id est ab omni periculo.

Vocabula. Stola nomē grecū fecit indumentū: sed sep⁹ accipit p lon
giori veste. Vagn⁹ est error vulgi capiētis stolā p fascia coll⁹. Sustādo
cruore d⁹ ornatus q̄ gustando cruore. sicut hora legēdi lib. i pulchrius q̄
legēdi libri. Pharaō fuit nomē antiq̄ssimi regis egypti: q̄ deinde aliq̄ res
ges ibi denotati fuerūt: Itē pharaō interpretat rex: et fecit diabolū. Azima
grecū est fca s sine fermento. Dicit autē azimus a um. et substantiaf i neutro
gēe pluralis numeri. Baratrū grece: vorago latie: vlt p̄fundissim⁹ locus.

Ad matutinas laudes et horas
bymnus generalis post pascha.

Urora lucis rutilat: celū laudibz intonat: mū dus
exultans iubilat: gemens infernus ululat.

Quia rex ille fortissimus mortis cōfractis viri
bus: pede cōculcans tartara soluit a pena miseros.

Ille qui clausus lapide custodit sub milite: triumphās pō
pa nobili victor surgit de funere.

Solutis iam gemitibus et inferni doloribz: q̄ sur exiit dñs
resplendens clamat angelus.

Tristes erant apostoli de nece sui dñi: quem pena mortis
crudeli serui damnarant impij.

Sermone blando angelus predixit mulieribus: in galilea
dominus videndus est buantocyus.

Ille dñ pergit concite apostolis hoc dicere: videntes eū
vivere osculantē pedes domini.

Quo agnito discipuli in galileam propere pergunt vider
re faciem desideratam domini.

Claro paschali gaudio sol mundo nitet radio: cū christū
tam apostoli visu cernunt corporeo.

Ostensa sibi vulnera in christi carne fulgida: resurrexisse
dominū voce fatentur publica.

Rex pater clemētissime tu corda nostra posside: vt tibi lau
des debitas reddamus omni tempore.

Post pascha.

¶ Materiam huius hymni est laudare deū: et extirpare vitia: et adherere virtutibus. Et nota quod ecclesia id aurore dicitur: quia sicut aurore expellit tenebras: ita ecclesia extirpat vitia et peccata. Dicit ergo sic. **¶** Ordo. (Aurore lucis rutilat) .i. splendet. s. quoniam aurore pullulat: et incipit discedere (celum) .i. celestis creatura (intonat) .i. resonat (laudibus: mundus exultat) .i. gaudens (iubilat) .i. gloriatur: quia homines credentes in deum cantabant laudes deo (infernus gemit) .i. diabolus lugens (ululat) .i. plangit: quia dolet de amissione eorum quos tenebat mortuos. s. ad abraam: et alios sanctos: quos deus secum traxit ad requiem eternam. Dico quod celum tunc intonat laudibus (cum) .i. quoniam (rex ille fortissimus) dominus iesus christus. s. fuit (concilians pede) .i. deitate sua (rara) .i. in ferna (soluit) .i. liberauit (miseris) homines (a pena) .i. diaboli (confractis viribus mortis) .i. inferni seu diaboli: quia (ille qui clausus est lapide) .i. monumeto (custodit) .i. vigilat (sub milite) .i. sub militibus: singulare pro plurali per synecdochē (triumphans) .i. vincens (pompa nobili) .i. victoria: quia tunc animas ab inferis extraxit: et (surgit) .i. sursum erigit (de funere) .i. morte. Christus erat victor (solutis) .i. fractis et destructis (iam gemitibus et inferni doloribus) .i. angustiis (angelus resplendens) .i. valde nitens (clamat) dicens mulieribus: Ite dicite discipulis eius et petro: quia surrexit dominus. s. a morte ipsius. Ita dixerunt angeli mulieribus: (apostoli erant tristes de nece domini sui) .i. de morte (que) .i. dominum (impium) .i. iudei (damnant) .i. damnauerunt (crudeli pena mortis) .i. crucis. Et quia apostoli erant tristes de nece domini: (angelus per dixit mulieribus blando sermone) .i. suauiter (dominus videndus est in galilea) .i. a vobis (quocumque) .i. subito. (Ille) mulieres (domini) per quoniam (pergit concitare) .i. sollicitare (dicere) .i. manifestare (hec apostolis videntes) .i. respicientes (eum) .i. christum (vivere) .i. vitam habere (oculis ante pedes domini) .i. locum ubi posuerunt eum perfidi iudei. (Quo agnito) .i. cognito vel audito. s. quod surrexit dominus (discipuli) .i. apostoli (pergit) .i. vitam peragere (perire) .i. festinater (in galileam videre facit dominum desideratam) .i. concupiscit ab eis. (Sol nitet) .i. splendet (radio suo mundo in paschali gaudio claro: cum) per quoniam (apostoli cernunt iam christum visu corporeo). Dicimus quod quoniam tunc apparuit discipulis: tamen quidam illos. s. thomas non credidit. Unde dominus ostendit ei vulnera: et ait: Noli esse incredulus: sed fidelis. Et nota quod quatuor de causis excutientes vulnere ostendit dominus. s. ut esset signum victoriae: ut deinceps de resurrectione non dubitaret quod crediderunt illum fantasticum corpus accepisse: ut esset ad patrem in recessio. (Ostensa vulnera) .i. ostensis vulneribus (sibi) apostolis (in fulgida carne christi: illi) apostoli (faterentur) .i. predicarent (voce publica) .i. manifesta (dominus resurrexisse). (Christe tu) dico (clementissime rex posside) .i. guberna (corda nostra) .i. mentes simul cum corporibus (ut reddamus) .i. soluamus ad honorem tuum (omni tempore laudes tibi debitas).

¶ Infra pascha et pentecosten ad vñ.

hymnus generalis. Carmen saphicum

¶ Ita sanctorum: decus angelorum: vita cunctorum: pariter pio: christe qui mortis moriens ministrum exuisti.

Tu tu
diebus

Pascha
resurget

Nunc
tus inde

Qorda
in alto: m

Hoc p
flatus: sicut

¶ Materiam
et triumphum
sani sui corporis
sanctus diebus
nos trahat

¶ Ordo.
veritas et v
soli illis es
hominibus viri

crucis expe
pluando p
pe liberati s

in presenti tpe
famulos tuo
caro reuigil

a captiuitate
(per orbem)
scari: qualis

rit dicit (Pa
(rediens vic
furgens) a m

rahi (carne) .i.
astra) .i. sup o
glorie afce
cellis) .i. in ce
ro p spem et f

oia choros a
tus) .i. ad mo
celo) exulten

Infra pascha ⁊ penteco. Fo. XLIII

Qu tuo letos famulos tropheo nūc in his serua placidis diebus: in quibz sacrū celebrat pascha omnē per orbem.

Pascha quo victor rediens ab imo atqz cū multis alijs resurgens: ipse susceptā sup alta carnem astra lenasti.

Nunc in excelsis dñs refulgens: ⁊ supra celos deus eleuatus: inde venturus homo iudicatus denuo iudex.

Corda tu sursum modo nra tolle: quo patri dexter residēs in alto: ne resurgētes facias in ima precipitari.

Hoc pater tecū: hoc idē sacratus prestat amboz pie chēe flatus: cū quibz regnas vnus deus omni iugiter euo.

Materia hui⁹ hymni de p̄cationē p̄stringit: vt qualiter christus palmā ⁊ triumphū obtinēs ⁊ diaboli maxime in cruce ⁊ morte sua: ⁊ post gloriosam sui corpis resurrectionē ⁊ ascensionē victor euasit taliter. Et in his festiuis diebz paschalibz in victoria ⁊ gratia sua sursum a carnis voluptatibz nos trahat: ne finaliter a iudice ⁊ victore in pfunda inferna p̄cipitemur.

Verbo. **O** christe deus exñs (vita sc̄oꝝ) hoim. qz dicis: Ego sum via: veritas ⁊ vita. Et. s. exñs (decus). i. bono: (angeloz). i. celestiu spiritū. ⁊ nō solū illis es decus: sed etiā es (pariter). i. simul (vita cunctoz pioꝝ). i. iustoz hoim: qz vires crescendi in virtutibz tribuas. Et o christe (q moriens) scz in cruce (exuperasti). i. vicisti vel debellasti (ministrū mortis). i. diaboli: q eue p̄suadendo p̄mo induxit morē ade ⁊ tandē oibz posteris: A q ministro p te liberati sumus: ideo tu christe (cōserua). i. custodi scz nos ab eo (nūc). i. in p̄senti tpe (in his placidis diebz) scz tibi placētes: qz a te instituiisti (letos famulos tuos). i. gaudētes (tuo tropheo). i. victoria tua: p eam em̄ humana caro reuixit ⁊ letat (in quibz) diebz gaudij leticie vel liberationis vel exitus a captiuitate diaboli (pascha). i. solēnitas paschalis (celebratur). i. festiuat (per orbem). i. p totū mundū. **U**ñ quia pascha hebraica dictio transitū fcat: qualis ergo transitus christi quē ecclia cōmemorat vel celebrat fuerit dicit (Pascha) illud festū solenne (quo). i. in quo festo paschali. s. christ⁹ (rediens victor). i. triūphator (ab imo). i. ab inferno (atqz) p et. s. christus (resurgens) a morte. s. tertia die (cū multis alijs). s. hoibz (in ipse lenasti). i. exaltasti (carnē). s. tuā hmanā (susceptā). i. assumptā ex virgine maria (sup alta astra). i. sup oēs celos: qz ibi sedes ad dexteram patris: Ex q christus sic gloriose ascendit exñs (dñs). s. sup oēs dños (refulgens). i. resplendēs (in excelsis). i. in celis. s. in oibz sanctis: in nobis quidē p charitatē ⁊ fidē: ipsis vero p spem ⁊ fruitionē. Et christus exñs (deus eleuatus supra celos). i. sup oēs choros angeloz: qz ipse solus est altissimus. ⁊ christus exñs (hō iudicatus). i. ad morē cōdenatus a pilato (venturus est denuo). i. iter⁹ (inde). i. de celo) existens (iudex) scz viuoz ⁊ mortuoz. qz in die iudicij tremendi venies

Infra pascha ⁊ penteco

cū p̄tate magna ⁊ maiestate iudicare oēs gētes: ⁊ reddet vniūq; sū ope
ra sua. Eū autē illud ipsi⁹ iudiciū stricissimū habebit iudiciū: ita q̄ vix
tustus saluabit: ideo (modo). i. in p̄senti tpe gratie tu ch̄riste (tolle). i. trabe
assume vel accipe (corda n̄ra). i. mētes nostras (sursus). i. ad tē: ⁊ ad eū locū
(quo). i. in quo loco (residens) eternaliter (in alto). i. in celo: existens (dexter
patri). i. sedet in optimis bonis oipotētis dei patris (ne) p̄ vt nō (facias). i.
nō sinas nos (resurgentes). f. a peccato (precipitari). i. improprie cadere (in
ima). i. in p̄funda loca inferni. Et vt ab inferni penis liberemur: rogam⁹
te (pie ch̄riste). i. saluator: (vt hoc) qd̄ petimus (pater). f. tuus (p̄ster). i. conces
dat ⁊ p̄mittat nobis (tecum). i. p̄ tuā interpellationē vel intercessionē. Et o
pie ch̄riste (sacratu flatus). i. sp̄s sanctus (amboꝝ). f. tā patris q̄ filij (p̄ster b̄
idem) qd̄ petim⁹ (cū quib⁹) scz patre ⁊ sp̄s sc̄to o pie ch̄riste (regnas iugiter)
.i. eternaliter ex̄ns (vnus deus) p̄ essentia (omni euo). i. in omni tpe.

¶ **Vocabula.** Regula orthographie: Quādo verbū cuius prima littera est
s cōponit cū p̄positioe ex tunc s deponit. vt a surgo fit exurgo: a supero fit
exupero: a scribo fit exscribo: a salio exilio rē. Pascha quidā facit a gres
co verbo pasco: qd̄ sc̄at p̄tor. Alij formant ab hebraico noie phasē: qd̄ ē
transitus. Trinus. i. p̄fundus de clui⁹ ⁊ infimus. Seneca: Trina permutat
breuis hora summis. Denuo. i. iterū: quasi de nouo. Plau. Dixi equidez
sed si parū intellexisti dicam denuo. Preceps d̄ p̄ caput deorsum cadens
Precipitare. i. deicere vel facere p̄cipitem. Flatus. i. flatio. et in blasfong.
Enā est spiritus: vt in hoc loco. Euum idē est qd̄ eras: vel seculum: vel
tempus.

¶ Ad matutinas hymnus.

Metrum iambicum.

Achorus noue hierusalē nouā melli dulcedinē p̄mat
colens cū sobrijs paschale festū gaudijs.

Quo ch̄ristus inuictus leo: dracone surgens ob
ruto: dum voce v̄lūa p̄sonet a morte functos excitat.

Quā deuorarat improbo predam refudit tartarus: capti
uata te libera iesum sequunt agmina.

Ipsū canendo supplices regē precemur milites: vt ī suo
clarissimo nos ordinet palatio.

Per secla mente nescia patri sup̄remo gloria: honozq; sit
filio ⁊ spiritu paraclito. Amen.

¶ **Autor:** huius hymni est beatus Ambrosius. Materīa autē eiusdē hymni
est inuitare ad laudē festi paschalis: cū militauerimus cōtra diabolu. Dis
cit ergo: Achorus noue hierl̄m rē. Notandū est q̄ primo vocabat ciuitas

illa Zebus
figurat
aliqui in a
⁊ hoc est
est qñ ali
qñ aliqui
pif. Ad li
ecclia mui
noue hierl
(promat no
fir ex dner
pā. Lant
gag nemo
generib⁹ v
Dini ⁊ si
num fit ex
quod sit re
mixta vñ
aqua gram
qui facit al
rus dico (c
Vñ sobrie
Pie quo a
(ch̄ristus i
tat carulu
terna die. E
lo (obruo). i.
cui nos fug
ua voce resū
primā litterā
omnis homo
ratus). i. in se
se traxerat (c
iesum). Vñ
mur ipsum
nendo). i. cū
collocet nos
mei mansio
cla). i. per se
sibilis possib
fit ei). i. patri

Infra pascha ⁊ penteco. Fo. XLIII

Alia Iebus: secundo hiebusalē: tertio salem: quarto hierusalē. per quā pre-
 figurat multiplex hois status. Iebus em̄ interpretat cōculcament: ⁊ h̄ est qñ
 aliqñ in adoleſcētia intensus efficit. Iebusalē interpretat pax cōculcatiōis:
 ⁊ hoc est qñ aliqñ habitat ⁊ delectat in p̄dicis. Salē interpretat pax: ⁊ hoc
 est qñ aliquis reuersus est a vitijs. Hierusalē interpretat visio pacis: ⁊ hoc ē
 qñ aliquis fruet celesti gaudio. Vñ hoc nomē hierl̄m q̄ttuo: modis acci-
 pit. Ad literā Hierusalē est illa ciuitas Palestine. Anagogice hierl̄m est
 ecclia triūphās. s. chorus celestis patrie. In hoc loco accipit sic (Chorus
 noue hierl̄m). i. noue anie. s. cuiuslibet hois bene innouati ⁊ purgati a vitijs
 (promat nouā dulcedinē mellis). i. dulce melos. Melū d̄: a mel. q: sic mel
 fit ex diuersis generibz repz: ita ⁊ melū fit ex diuersis nominis nouum. Vñ
 Ps. Cantate dño canticū nouū. Mel d̄: a miscendo. Vñ phibeat in le-
 ge: q nemo in sacrificio poneret mel: sed semp sal. Mel em̄ fit ex diuersis
 generibz rerum. Homo nō debet esse diuersus: sed vniformis in bono. Vñ
 Vinū ⁊ sicerā nō bibit. Sic etiā sumit hic vinū in mala significatiōe. Vi-
 num fit ex vno genere rerū. Quod bibunt illi qui semp tale quid faciunt
 quod sit reprehensibile. Sicerā fit ex diuersis generibus rerum: que duo
 mixta vinū corrumpit aliud: vt de ceruisia: aut granū corrumpit aquā: aut
 aqua granum. Et dicit sicerā: quasi sine puritate. Ille ergo bibit siceram:
 qui facit aliquid quod videtur de genere bonoz: cū tamē non sit. (Ebo-
 rus dico (colens festum paschale cū gaudijs sobrijs) qd̄ pertinet ad corpus
 Vñ sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuamus in hoc seculo. Iuste quo ad proximum.
 Pie quo ad deū. Sobrie quo ad nosmetipsos. (Quo) sez festo paschali)
 (christus inuict⁹ leo) vt narrat P̄bistologus. Sicut leo rugitu suo resusci-
 tat catulum post triduiū: ita deus pater resuscitauit filiū suū iesum christū
 tertia die. Quare merito dictus est leo. Ille dico (surgēs dracone). i. draho
 lo (obruo). i. lapso (dum viua voce personat) vt genimina viperaz. Vñ do-
 cuit nos fugere a ventura ira. Vel gñaliter potest legi de angelis: qui vi-
 ua voce resuscitabūt mortuos ad iudiciū. (Excitat functos a morte) fm̄
 primā literā: a morte. i. a mortali peccato. Scōz aliā literā: a morte. s. quā
 omnis homo habebit. Ipse. s. deus (refudit). i. retrofudit (predā quā rari-
 sarus). i. infernus (improbis). i. insatiabilis (deuorarat). p̄ deuorauerat. i. ad
 se traxerat (captiuitate libera). i. anime sanctorū liberare (agmina sequunt
 iesum.) Vñ illud: quocūq; pergis zc. (Nos supplices). i. humiles (prece
 mur ipsum regem). i. christū: nos dico (militēs) precemur inquā christū (cas-
 nendo). i. cū prece ⁊ laudibz (vt ordinet nos in suo clarissimo palatio). i. vt
 collocet nos in celo inter sanctos. Vñ dicit in euangelio: In domo patris
 mei mansiones multe sunt. (Gloria sit patri supremo). i. excelsio (per ses-
 cla). i. per secula: ⁊ est ibi syncopa. gloria dico (nescia mente). i. incōprehen-
 sibilis possibilitate humana. Vñ deus regnabit in eternū ⁊ vltra: ⁊ (honor
 sit ei). s. patri (cum filio ⁊ spirītu paraclīto. Amen.

**¶ Infra pascha ⁊ pentecosten
 ad laudes hymnus.**

Infra pascha ⁊ pentecost

Ex eterne dñe rerum creator omnium: qui es ⁊ ante
secula semper cum patre filius.

Qui mundi in primordio adam plasmasti homi
nem: cui tue imaginis vultum dedisti similem.

Quem diabolus deceperat hostis humani generis: cuius
tu formam corporis assumere dignatus es.

Ut hominē redimeres: quē ante iam plasmaveras: ⁊ nos
deo cōiungeres p carnis contubernium.

Quē editū ex virgine pauescit oīs anima: per quem ⁊ nos
resurgere deuota mente credimus.

Qui nobis p baptismū donasti indulgentiā: qui teneba
mur vinculis ligati conscientie.

Qui crucē ppter hominem suscipere dignatus es: dedisti
tuum sanguinē nostre salutis precium.

Quesumus auctor omnium in hoc paschali gaudio: ab omni
mortis impetu tuum defende populum.

¶ Dñs isti hymni habet vnā materiā ⁊ vnā intentionē: qz de passiōe christi
⁊ de resurrectione tractant. Vndit em̃ q sicut mortuus est ppter delicta no
stra: sic ⁊ resurrexit ppter iusticiā ⁊ iustificationē nostrā: ⁊ cōtulit nobis ve
rū pascha. i. transitū de terra ad celū: ⁊ de inferno ad paradysū. Itē rogat
vt sua resurrectio sit nra redēptio: ⁊ in paschali tpe vel gaudio. i. in die ius
dici defendat nos a periculo mortis. i. a dānatione. Vel materia hui⁹ hym
ni est: vt deū deprecemur: vt sicut ille plasmavit adam: ⁊ accepit corporis
eius formā: vt nos redimeret a pte diaboli: ⁊ iungeret nos deo patri: ita
liberet nos ab oī delicto in hoc paschali gaudio. Et hoc est. ¶ Ordo.
Dñe eterne rex: qz in omni tpe es rex regū: tu dico (creator oīm) rex: ⁊ q
es filius cū patre ante secula. i. ante mūdi cōstitutionē. (Qui plasmasti
hominē) vel formasti de nihilo (in primordio). i. in principio (mundi: cui tue
imagini). i. a de (dedisti vultū simile). i. mentē simile p rationē vultus tui.

(Quē) adā. s. (diabolus hostis). i. insidiator (humani generis) Vel hostis
qz nos in adā deceperat: ideo tu (formā) a de (dignatus es accipere) vt sic nos
redimeres. Et hoc est: Cuius a de dignatus es assumere corporis formā.

Dico q dignatus es formā serui tui accipere ad hoc (vt redimeres hoies)
scz adam ⁊ alios (quē) hoīem (ism ante plasmaveras: ⁊ nos) redimēdo (con
iungeres deo) patri (p cōtuberniū). i. p vnionē: vel p habitaculū: vel p cōiun
ctionē carnis. i. humanitatis. (Quē editū). i. natū (ex virgine) maria (oīs

anima). i. o
nos) dū ve
tu
nalis per
(Qui d
sti cui san
m. st. E
rerū (ques
one) defend
omni pen

Acti
ambicū

F

Conse

dicat inc

ni gloria

Qui sca

nis muner

miris mod

Oramus

tegens ne

inferos.

Ut cū

re iudican

na premia

Presta h

ne spiritus

secula. An

¶ Sacra

cūb festū

In ascensione dñi.

So. XLV

anima).i.ois spūs rōnalis(pauescit).i.mirat(p quē te credimus resurgere nos)dū veneris iudicare viuos ⁊ mortuos(deuota mēte).i.bona opatione.

Q tu chrisite(qui donasti nobis).i.oibz credentibz pie(indulgentiā) origi nalis peti.i.remissionē(p baptisimū)q tenebamur ligati vinculis ꝑscientie.

(Qui dignatus es suscipere crucē).i.passionē crucis (ꝑpter hoīem dedi sti tuū sanguinē).i.preciū nre salutis)qz cū sanguine tuo emisti nos ⁊ redeo m sti. Et qz tot ⁊ tanta fecisti q nos a morte liberaſti: ideo o (auto: oim) rerū(queſumus).i.rogamus te(in hoc paschali gaudio).i.in tua resurrectione(defende).i.ptege pplm tuū a pctō redēptū (ab oi mortis impetu).i.ab omni periculo.

¶ In ascensione dñi ad vñ. hymnus.

Detrū dicolon tetraſtrophon. Pro prima parte est chorū ambicū asclepiadēū: pro alio membro est gliconicum.

Estū nunc celebre magnaqz gaudia cōpellunt anis mos carmina promere:cū chrisus solium scandit ad arduum celoz pius arbiter.

Conſcendit iubilans letus ad ethera:ſanctoz populus ꝑ dicat inſcītū:cōcinit pariter angelicus chorus victoris bo ni gloriā.

Qui scandens ſuperos vincula vinxerat:donans terrigenis munera plurima:diſtrictus rediens arbiter omniū:qui mitis modo tranſiit.

Oramus dñe cōditor inſcīte:deuotos ſamulos respice ꝑ regens:ne nos liuor edax demonis obruat:demergat vel in inferos.

Ut cū flāmiuoma nube reuerteris:occulta hoīm pande re iudicans:ne des ſupplicia horrida noxijs: ſed iuſtis bona premia.

Presta hoc genitor optime maxime:hoc tu nate dei ⁊ bo ne ſpiritus:regnans perpetuo fulgida trinitas ꝑ cūcta pie ſecula.Amen.

¶ Materia huius hymni est laudatio dei in aſcēſione eius. Primo cñ dīo cicū feſtū eſſe laudabile. Secōo dirigit ſermonē ſuū ad trinitatē:rogando

¶

In die ascensionis dñi.

ut dirigat gressus nros ad salutē eternā. Ultimo etiā ostēdit q̄liter in die nouissima sit reuersurus manifestare occulta p̄ctā. Dīcēs primo sic.

¶ Ordo. (Festū nūc). i. p̄sens vel instās est (celebre: z magna gaudia) scz istius festi (cōpellūt). i. cogūt (aios) nros (pmere). i. cantare (earmina). i. laudes (cū). i. qñ (christus pius arbiter). i. misericors z māsuetus iudex (scādūt). i. ascēdit (ad arduū solū). i. ad thronū (celoz). i. regni sui. **¶** Cōscēdit. **¶** Hic auroz ostēdit q̄ dñs n̄ iesus ch̄s lete ascēdit in celū: z secū duxit multos angelos decantātes gloriā z honorē deo: dīcēs. i. christus (cōscēdit). i. sit cū multis alijs ascēdit (inubilās). i. gaudēs (letus). i. hilarius (ad ethera). i. ad celos (z p̄p̄s sc̄oz). i. turba celestis (p̄dicat). i. clamat. i. christū esse (inelytū). i. valde gloriofum (q̄) p̄ z (angelicus chorus). i. angeloz cōgregatio (cōcinit). i. decantat (gloriā boni vicoris). i. christi. **¶** Nota differūt aer z ether: vt p̄z in h̄ p̄. **¶** Aera dic nostrū: s̄z dic esse ethera summū. **¶** Qui scādēs. **¶** Hactēra hui⁹ p̄ficuli est q̄ ille q̄ ascendit ethera: ligauit diaboliū vinculis fortissimis in inferno: z dedit hoibz plurima munera. z trāsīens mitis z p̄p̄ de hoc mūdo: rigidus iudex reuertet. **¶** Et dicit (Qui). i. ch̄s (scandēs). i. ascēdēs (supos). i. supra celos (vinerat vincula). i. ligauit diaboliū in inferno: z .i. ipse ch̄s est (donās). i. tribuēs (terrigēis). i. hoibz in terra habitātibz (plurima munera). i. dona (redīēs). i. reuertēs (districus). i. rigidus (arbiter). i. iudex (hoim: qui nunc) de isto mūdo (mitis). i. misericorditer (trāsīt). i. recessit.

¶ Oramus dñe. **¶** Hic dep̄cat christū dīcēs: **¶** (Inclēre dñe cōditor). i. gloriōse factor z creator: nos (oramus). i. rogamus (respice p̄gēs). i. defendēs (deuotos famulos) tuos (ne edax liuoz). i. horribilis ira (demonis). i. diaboli (nos obzuar). i. rapiat vel circūueniat (vel demergat in inferos). i. in inferna. **¶** Nota edax est nomē verbale a verbo edo: z notat assiduitatē: sicut oīa noīa in ar. **¶** Un̄ edax est odiū assidue vorās. **¶** Ut cū fā. **¶** Hic auroz ostēdit q̄liter christus reuersurus est in nouissimo die manifestare occulta hoim. **¶** Et ḡ rogemus: vt qñ t̄ps iudicij aduenerit: ne horrida supplicia nobis donec: sed vitā eternā. **¶** Cōstrue: **¶** Nos (vt cū reuertet) nube flāmiuoma. i. splēdida nube (iudicās pādere). i. manifestare (occulta hoim). i. secreta (ne des). i. inferes (horrida supplicia). i. horribiles penas (noxīs). i. p̄ctōzibz (sed iustis bona p̄mia). i. dona. **¶** Presta. **¶** Hic dirigit sermonē suū ad trinitatē dīcēs: **¶** (Oprime genitor p̄sta). i. cōcede (hoc). i. ne damnemur: z o (maxie nate dei). i. fili dei (z bone sp̄s). i. da ne dānemur: z o (fulgida trinitas regnās). i. gubernās (p̄petuo). i. in euū (z p̄ cuncta secula). i. eternaliter. Amen.

¶ Vocabula. **¶** Choriambus d̄: pes metricus cōstans q̄tuor syllabis: q̄z prima z vltia sunt lōge: z due medie sunt breues. vt i h̄ noīe oīporēs. **¶** Igit hoc carmē h̄z q̄tuor pedes. quoz prim⁹ est sp̄s deus: secūdus z tertius sunt choriābz: q̄tus est iambo z p̄p̄richi⁹: q̄ p̄stat duabz syllabis breuibz. **¶** Itē q̄tus q̄sq̄ versiculus d̄z gliconicus ab aurore. **¶** Haber t̄m vnū choriāmbū in alijs prioribz s̄ctis. **¶** Arbiter est iudex ex partibz electus. **¶** Superi dicunt celestes q̄ sunt supra. **¶** Dicit etiā superus a um. i. sup̄nus. **¶** Uer. Superi regnatoz olympi. **¶** Itē superū mare. **¶** Districus. i. seuerus durus z vehemēs q̄si solitus distinguere. i. p̄mere z ligare malos. **¶** Deuotus. i. deditus: vel q̄ se deuotū. i. p̄misit aut deo aut alteri. **¶** Liuo: edax. i. inuidia p̄sumēs. **¶** Luca. **¶** Liuo: edax tibi cūcta negat. **¶** Flāmiuoma q̄si vomēs flammā.

In die ascensionis dñi. Fo. XLVI

In ascensione dñi ad cōpletoziū.

Esu nostra redemptio: amor et desiderium: deus creator omnium: homo in fine temporum.

Que te vicit clementia ut ferres nostra crimina: crucis delem mortem patiens ut nos a morte tolleres.

Inferni claustra penetrans: tuos captiuos redimens: victor triumpho nobili ad dexteram patris residens.

Ipsa te cogat pietas ut mala nostra superes: parcendo ut voti compotes nos tuo vultu facies.

Tu esto nostrum gaudium: qui es futurus premium: sit nostra in te gloria per cuncta semper secula. Amen. Uel

Gloria tibi domine: qui scandis terram ut infra.

Ordo. O (iesu nostra redemptio) tu dico (amor et desiderium) nostrum. i. amor desiderabilis (deus creator omnium) qui es (in fine temporum factus (homo.) Unus deus et homo: et hoc tamen in ultima etate. (Que) i. quanta (clementia) i. pietas (vicit) i. compulit (ut ferres) i. portares vel deleres (nostra crimina) i. peccata: tanquam (patiens crudelē mortem) i. crucis pro peccatis nostris (ut tolleres) i. liberares (nos a morte) i. diabolo. Tu (penetrans) i. frangens (claustra inferni: redimens) sanguine tuo (captiuos tuos) qui tenebantur in inferno (residens ad dexteram patris) manens (victor triumpho nobili) i. mirabili victoria. (Ipsa pietas) que coegit te ut subires mortem crucis (cogat) i. vincat (te: ut superes nostra mala) i. dimittas nobis delicta nostra: (et facies nos compotes nostri voti) i. desiderij (tuo vultu) i. tua presentia.

Et (tu qui es futurus nostrum premium esto nostrum gaudium) i. in presenti et in futuro (et nostra gloria) i. laus (sit in te semper) i. in omni tempore (per cuncta secula. Amen.

Vocabula. Iesus hebraice: saluatoris aut saluator: latine. Et est proprie trissyllabum: ut apud phariseos scriptum legitur auctoribus. Penetrare quasi penitus intrare vel transire. Triumphus est sollemnis honor qui victori principi apud romanos exhibebatur. Unde triumphare. i. triumphum agere: ut Vespasianus et Titus triumphauerunt de iudeis.

In ascensione dñi ad matutinas.

Aterne rex altissime redemptor et fidelium: quo mors soluta deperit: datur triumphus gratie.

Scandens tribunal dextere patris: potestas omnium collata est iesu celitus: que non erat humanitus.

Ad ii

In ascensione dñi.

Ut trina rerū machina: celestium terrestrium et infernorum condita: flectant genu iam subdita.

Tremunt videntes angeli: versa vice mortalium: culpat caro: purgat caro: regnat deus dei caro.

Tu esto nostrum gaudium: manens olympo predictum: mundi regis qui fabricam mundana vincens gaudia.

Hinc te precantes quesumus: ignosce culpis omnibus: et corda sursum subleua ad te superna gratia.

Ut cum rubente ceperis clarere nube iudicis: penas repellas debitas: reddas coronas perditas.

Gloria tibi dñe: qui scandis supra sidera: cum patre et sancto spiritu in sempiterna secula. Amen:

Ordo. O rex eterne altissime et redemptor fidelium: quo. i. p. quem (mors soluta deperit). i. destructa extitit. Peris inquam mors eterna. i. descensus ad inferna: quia sancti illuc modo non descendunt: ut ante passionem christi (tristis) i. victoria (gratie dat) iam glorificatus in aia et coe: et glorificandus in resurrectione. Tu es (scandens). i. ascendens (tribunal). i. sedens (dextere patris). i. ad equalitatem patris (praeas omnium rerum) (est collata). i. attributa (iesu). f. christo: et hoc (celitus). i. diuinitus. Possumus dicere quod solus est ad dexteram patris: et ceteri ordinis sanctorum ad sinistram respectu claritatis filii (que) praeas (non erat) ei collata (humanitus). i. quod diu vel quod erat in mundo. Dico quod praeas dat diuinitus christo: quod non erat humanitus. f. (ut trina res machina) scilicet celestium terrestrium et infernorum (condita) a te (flectant genu iam subdita). i. flectentes genua: celestes terrem et infernales sunt subdita. i. humiliata tibi. i. ad honorem tui. (Angeli videntes) humanam formam vel naturam (tremunt). i. mirantur. f. quod videbant humanam naturam (per ipsum). i. per christum. i. ad dexteram patris collocatam et exaltatam: et hoc (vice versa mortalium) quod tremebant et mirabantur. Et nota quod ante natiuitatem christi angeli ab hominibus se adorari patiebantur: sed non postea. sicut legimus de Joanne: quod cum vellent angelum adorare: inquit angelus Joanni: Noli me adorare: seruus tuus enim sum: et fratrum meorum. (Caro) ade (culpat nos). i. per adam in peccatum eadum (caro) christi (purgat nos). i. per christum de vitiis ad virtutes surgimus (caro dei). i. deus (regnat) quod christus deus et homo. O christe (tu esto nostrum gaudium manens predictum). i. nobis paratum honorem vel sublimatum (olympo). i. in celis: tu qui (regis). i. gubernas (fabricam mundi) vincens mundana gaudia. Hinc te. quasi diceret: Desperisti gaudia mundi: et hinc nos (peccatores) quesumus. i. deprecamur te (ignosce culpis omnibus) i. dimitte nobis peccata nostra: et (subleua). i. sursum leua (corda ad te superna gratia) i. per summa misericordia. Nos quesumus te (ut cum) i. quando (nubes iudicis). i. christi

In vigilia pentecostes.

fo. XLVII

(ceperit clarere repente.) Vel alia lra (Ue cū). i. qñ (ceperis clarere). i. fulgere (nube iudicia). i. christi (rubente). i. clarescente. i. deo ipso adueniente: a nobis (repellas penas debitas) p adā: z (reddas). i. tribuas p gratiam (coros nas p ditas) p culpā inuentā z collatā fm meritū p gratiā. qz nō necessitate cogente: sed volūtarie. i. gratis a morte liberauit z saluauit. **O** dñe iesu christe (q scandis sup oēs celos: glia). i. laus z honor sit (tibi cū patre z scō spū in sempiterna secula. Amen. i. sine defectu.

In vigilia pētecostes mane ad cōsecrationē baptimi hymnus.

Ex sanctorū angelorū totū mundū adiua.

Ora primū tu pro nobis virgo mater germinis z ministris patris summi ordines angelici.

Supplicate christo regi cetus apostolici: supplicetq per magnoz sanguis fusus martyz.

Implorate cōfessores consoneq virgines: vt donec nobis magne tempus indulgentie.

Omnes sancti atq iusti vos precamur cernni: vt purget crimen omne vestro sub oramine.

Huius christe rector alme plebis vota suscipe: q plasmasi protoplastū z genus gligentium.

Hac in terra fontis huius sacratū mysteriū: qui profluxit cū cruore sacro christi corpore.

Mitte sanctū nunc amboz spūitū paraclitū in hanc plebem: quam recentem fons baptismi parturit.

Et letetur mater sancta tota nunc ecclesia: ex pfectu renascentis tante multitudinis.

Presta pater atq nate: compar sancte spūs: vt te solum semper omni diligamus tempore. Amen.

Iste hymnus est decantandus in vigilia pasche z pentecostes ad fontē. q auto: rogat christū: vt ipm mundū adiuet. Et similiter rogat oēs scōs z angelos. Et diuidit in duas partes pncipales. In prima facit qd dictū ē: In scōa dicit grates sancte trinitati: petēs ab ipso spūscō: vt pcedat nos

In vigilia pentecostae.

bis ipm semp diligere. ibi: Presta pater. Prima adhuc diuidit. Primo im-
plorat christu: vt mundu adiuuet in psecratione huius fontis: qz sine suo auxi-
lio nihil pficeret. Secundo alloquit beatam virginem eius genitricem: et oēs ange-
los: imo totam militiam celestis exercitus: vt p nobis interueniant. ibi: Ora tu
christu. Deinde descendit ad sanctos apostolos et martyres. ibi: Supplicare. Im-
plorare. Quinro innocat sanguinem christi:
vt sua efficacia velit consecrare fontem. ibi: Fac in terra. Et ponit rationem di-
ctorum. ibi: Ut letetur mater sancta. Sexto insinuat oēs sanctos i celo: et iustos
in terra: vt suis orationibus impetraret nobis purgationem fieri in hoc fonte baptis-
mali. Septimo christu in speciali alloquit: petendo ab ipso vt suscipiat vota
huius populi. Et diuidit in duo. Primo facit quod dictum est. Secundo rogat eum: vt
mutet nobis spiritum sanctum: qui parturiat fontem. Quantum ad christu dicit.
¶ Ordo. O (rex sanctorum et angelorum). s. hominum (adiuuu). i. adiuuando defende
(totum mundum). i. vniuersam machinam. Ora. Implorat beatam virginem mas-
tiam: dicens. O (virgo mater germinis). i. christi filij cuius flos es et fructus glori-
osus (tu ora primum). i. principaliter p nobis (et ordines angelici). i. angelorum
chorum (ministra). i. dei seru. s. vos orate. Supplicare. Implorat confessorum
apostolos et martyres dei dicens: O (ceteris apostolicis). i. turba apostolorum (supplicare). i.
preces fundite (christo regi). i. rectori nostro: quem vixit deus pater oleo leticie p-
confortibus suis (et) p et (sanguis). i. erutor (primorum martyrum). i. testium dei nota-
bilitatem (suscipite). i. emissus in passionibus suis (supplicare) p nobis. Implorat:
Innocat confessorum et virgines dicens (Confessores). i. dei doctores (vos im-
plorate). i. rogare christum (et) p et (consona virgines). i. concordia et vniuersitas
s. implorate christu etiam (vt donet). i. tribuat (nobis) peccatoribus (reus magne
indulgentie). i. remissione omnium peccatorum. Fac in terra. Inuocat sanguinem christi
dicens: O (christe fac). i. effice (in terra). s. hominibus (sacramentum mysterium). i. arcanum
sacramentum (huius) fontis. i. baptismi (et) fons (perfluxit). i. emanauit (sacro corpore)
i. de humanitate (christi) iesu (cum cruce). i. sanguine. Oēs sancti. Inuocat
oēs iustos et sanctos dicens (Oēs sancti). i. cuncti beati in patria exiites (atque) p et
(iusti). s. vos oēs in terra degentes adhuc (nos precamur). i. rogamus vos (ceteri
nimis). i. diligentes vos (vt omne crimen). i. peccatum nostrum quod ad totum genus humanum
(purget sub oramine vestro). i. p vestras petitiones. Dum? christe. Implorat christu
vt suscipiat vota huius populi dicens: O (alme rector). i. sancte gubernator seu
defensor (suscipe). i. pie assume (vota). i. desideria (huius) populi. s. christiane turbe
(et) ebriis (plasmasti). i. creasti p tuam deitatem (proplasti). i. primum parentem (et). i.
etiam (genus) gignentium. i. originem omnium generationum. Hic nunc. Inuocat deum
vt digne mittere paracletum in plebem baptizandam dicens: Tu christe (mitte). i.
emitte (sanctum paracletum spiritum amborum) s. patris et filij: nam ab utroque procedit (i
hanc plebem) fidelis (quam) plebem (fons baptismi). i. aqua illius fontis consecrati
(parturit). i. foueat et coadiuuat. Ut letetur. Inuitat sanctam ecclesiam ad gau-
dium dicens: O (Pater ecclesie). i. sancta christianitas (letetur). i. gaudeat (nunc). i. in omnibus
membris in hoc festo et tempore gratie (ex profectu). i. recomendatione vel melioratione (tan-
te multitudinis). i. cuncti populi (renascentis) in sacro fonte. Finaliter implorat
sanctam trinitatem vt largiatur nobis veram charitatem dei. O (sancte spiritus copar). i. equi-
lis (patris atque natiuita) vt nos (diligam) te solus omni tempore. i. eternaliter.

vinu-
Tul-
sum pat-
Accen-
nostri co-
Hollen-
croze sic
Da gau-
culasat-
Per te
spiritum
Sic lan-
mittat fili-
¶ Pareria
Jobeli: Effi-
prus fuero i
mundus rom-
loqabant ling-
nra supno
inuisibiles
O (creator):
exora supna
ris donu dei
primi accedis
xmu. et dicer
cepit bapti-
me gratia
ritus consilij
i. potema
na spiritali
(guttur) sup

¶ In festo Penteco. ad vs. hymnus.

Eni creator spiritus: mētes tuoz visita: imple su-

perna gratia que tu creasti pectora.

Qui paraclitus diceris donū dei altissimi: fons
vini: ignis: charitas: et spiritualis vinctio.Tu septiformis gratie: dextre dei tu digitus: tu rite pmis-
sum patris: sermone ditans guttura:Accende lumen sensib: infunde amorē cordibus: infirma
nostri corporis virtute firmans perpetim.Hostem repellas longius: pacemq; dones protinus: du-
ctore sic te preuio vitemus omne noxium.Da gaudioz premia: da gratiaz munera: dissolue lites vln-
cula: astringe pacis federa.Per te sciamus da patrē: noscamus atq; filiū: te vtriusq;
spiritum credimus omni tempore.Sit laus patri cum filio: sancto simul paraclito: nobisq;
mittat filius charisma sancti spiritus.¶ Materiam huius hymni est spū sanctus: quē pater et filius pmiserat qñ dixit
Ioheli: Effundā de spū meo oēs carnē. Filius pmisit qñ dixit: Si assum-
ptus fuero in celū: mittā vobis paraclitū. Et apls orantib; in hora tertia
mūdus tonuit: et subito venit spū sanctus. et apli inflāmati spū scō diuersis
loqbant linguis magnalia dei. Intētio est rogare deū vt purget pectora
nra supno splēdore: et illuminet grā spū scō: et expellat a nobis visibiles et
inuisibiles hostes: vt habeamus vitā pmanētē cū ipso. ¶ Ordo.¶ (creator:) et o scō (spū) dei (veni) et (visita mētes tuoz) fidelū: et (imple pe-
ctora supna grā q tu creasti). i. fecisti. (Qui paraclitus). i. solator: (dices
ris donū dei altissimi) et diceris (ignis) q; corda hoim ad dilectionē dei et p-
rimi accēdis: et pcrā psumis. et diceris (charitas) q; facis diligere deū et p-
ximū. et diceris (spiritualis vinctio) q; vngis corda hoim vt humilient in sus-
cepōe baptismatis. (Tu es donū (septiformis gratie). i. ppter septifor-
mē gratiā. Septē em sunt dona spū sancti. i. spū sapientie et intellectus: spū
ritus cōsiliū et fortitudinis: spū scientie et pietatis et amoris (tu es (digitus)
. i. potentia (dextre dei) sicut em modi digitorū sunt varij: ita varia sunt do-
na spū sancti (tu es (promissum patris recte ditans). i. faciens diuites
(guttura). i. pectora (sermone rito). i. amore solito promisso patris.

In festo pentecostes.

Et tu qui oparis oia (accende lumen sensib). i. mentib nris (z infunde cordib nris amorē) i. dilectionē dei (firmans infirma). i. debilia (nri corpis ppetim). i. penititer: vel (ppetim virtute). i. mirabiliter cū virtute ppetua: z temp nos (firmans). i. ptegēs. (Repellas lōgius hostē). i. remoueas cū pcul a nobis (z dones pacē prinus). i. cūo (vitemus omne noxiū). i. perim (sic te premo) scz ductore. **O** scē spūs (da) vt p te sciamus patrē atqz noscas mus filiū: z credam⁹ te vrīusqz spm). i. pcedēre a patre z filio oī tpe. Amē

Vocabula. Pentecoste grece est qnqgesima latine: est em qnqgesimus dies a pascha. Iudei etiā habebāt hoc festū: z eodē noīe vocabātū eo q. xl. die post transitū maris rubi suscepērūt legē in mōre syna. Paracletus grece latine cōsolator: vel aduocatus. z ppe hz in penitencia syllaba e pdu crā: vt oīdīr Philelfus. Seprē sunt dona spūscī: Timor: pietas: sciētia fortitudo: cōsiliū: intellectus: sapiētia. Un⁹ p⁹sus: Sap. intel. con. for. ti. sci. pi. collige dona.

In festo pentecostes ad cōpletorium.

Beata nobis gaudia annī reduxit orbita: cū spiritus paracletus effulsit in discipulos.

Ignis vibrante lumine lingue figurā detulit: ver bis vt essent proflui z charitate feruidi.

Linguis loquunt omniū: turbe pauent gentilium: musto madere deputant quos spiritus repleuerat.

Sed signis z virtutib occurrit z docens petrus: falsos p bavit perfidos Iohelis testimonio.

Patrata sunt hec mystica pasche peracto tempore: sacro dierū numero: quo lege fit remissio.

Dudum sacrata pectora tua replesti gratia: dimitte nunc peccamina: z da quietā tempora.

Ne nūc deus pūssime vultu precamur cernuo: illapsa no bis celitus largire dona spiritus. Gloria tibi dñe zc.

Materia hui⁹ hymni est spūscūs: quē pater z filius pmiserūt Iohelis: di. Effundā de spū meo sup oēm carnē: z pphēbāt filij vestri z filie vře. Et fili⁹ dixit: Si assump⁹ fuero in celū: mittā vobis paracletū. Et ap līs orātib mundus inronat: z venit spūscūs in specie ignis: q apli infāmari loqbant magnalia dei varijs linguis. Querit hic: vrū fili⁹ sit a patre nō factus sed genitus ex pīacētī materia. Dico: ex substantia patris: z nō ex ali quo: sed a patre. Sīr dico de pcessiōe spūscī: qz fit ex patre z filio: z de

In festo pentecostes. Fo. XLIX

substantia veriusq; coequalis eis: et non ex aliquo factus: nec ex nihilo.
¶ Quid. (Orbita). i. reuolutio (anni) reduxit nobis beata gaudia: cū spūs
paracletus effulset. i. resplēdit (in discipulos) christi. Ignis. i. spūs sanctus
cū splēdore feruenti apparuit discipulis: q; sermo eorū futurus ignis
erat. Et id in lingua et igne apparuit: q; fecit eos ardentes in dilectiōe dei
et primum: et pariter sermōe affluētes: qd dicitur hic. (Ignis). i. spūs sanctus (detulit
figurā lingue vibrante). i. feruēte (lumine). s. suo splēdore: vt illi apli et dis
scipuli (essent pflui). i. facundi et loquētes (varijs linguis). i. verbis (seruati)
. i. calidi (charitate). Ipsi apli (loquuntur linguis oim) et ideo (turbe gentiliū
spauent). i. mirantur: et turpe illi (deputant). i. valde putant (madere). i. abūda
re (musto). i. vino illos (q; spūs) sanctus suo splēdore (repleuerat). Cū filij
israel. xlii. annis p desertū errassent: in qnquagesimo anno iuxta montē sy
nai cū fulgore et tonitruo legē acceperūt. Itē in lege moysi filij israel eme
bant seruos et ancillas et agros: et possidebāt. xl. et nouē annos: in qnquages
mo em anno oēs liberabant. Unde dicitur annus iubilens. i. remissionis: et fecit
octauā diē resurrectionis: in qua oēs liberati erant de seruitute diaboli. Er
go (hec mystica). i. figuratiua (sunt patrata). i. cōpleta (pacto). i. cōpleto (spe
pache sacro numero diez). i. qnquagenario (q) numero (fit remissio) in (les
ge) moysi. ¶ Quid sit deus pcamur te nūc). i. in p̄senti (vultu cernuo). i.
prono (argire dona spūs). s. feri (illapsa nobis celitus). i. diuinitus infusa.
¶ Vocabula. Orbita idē est qd orbita. i. rotunditas vel circuitus. Errare
bitare est errare. Vibrare. i. mouere. Ps. Nisi pueri fueritis: gladiū suū
vibrabit. s. dñs. Profluus. i. pfluēs vel abūdās. Itē dicitur affluus: in fluus: de
fluus zc. Multū est nouū vinū. Dicit etia adiectiue mustus a uin. v. mu
sticus: p eo qd est nouus aut recēs. Iobēl fuit ppheta q de aduentu spūs
sacri pphetauit: qd scēus Petrus allegabat: et iudeos cōuicit erroris. Pas
trare est facere. Pentecoste dicitur qnquagesima: q numerus sacer est: q; qn
quagesim⁹ annus dicitur in lege veteri iubilens: in q dimittebant oīa debita et
grauamina.

¶ Penteco. ad horas hymnus.

TAm christus astra ascenderat: regressus vnde vene
rat: promissa patris munera sanctū datur⁹ spiritū.
Solennis vigeat dies: quo mystico septemplici
orbis volutus septies signat beata tempora.

Dum hora cunctis tertia repente mundus intonat: oran
tibus aplis deum venisse nunciat.

De patris ergo lumine decorus ignis missus est: qui fida
christi pectora calore verbi compleat.

Impleta gaudent viscera: afflata sancto spiritu: voces di

In festo pentecostae

versas intonant: fantur dei magnalia.

Ex omni gente cogniti: grecis latinis barbaris: cunctisq;
admirantibus linguis loquuntur omnibus.

Iudea tunc incredula: vesana toruo spiritu: ructare musti
crapulam alumnos christi concrepat.

Sed signis et virtutibus occurrit et docet petrus: falsos
probat perfidos Iobelis testimonio.

Sit laus patri cum filio: sancto simul paraclito: nobisq;
mittat filius charisma sancti spiritus.

Materia huius hymni est eadem que in pmissio. Spūs consolator vel ad
uocatus dicitur: quia consolatur nos cum sumus in peccatis: trahendo nos ad celestes
patrias. Ipse spūs sanctus cum splendore feruenti apparuit discipulis suis:
quia sermo igneus futurus erat: ideo in ignea lingua eis apparuit: quia fecit
eos arduos in dilectione dei et proximi: et perito sermone affluentes. Et h
est quod dicit.

Ordo.

(Christus ascenderat iam) secundum humanitatem (astra). i. celos. Christus dico
(regressus). i. reuersus (vnde venerat: daturus) apostolis (munera promissa
patri). s. spiritus sanctum. (Solennis). i. festiualis dies (vigebat). i. festina
bat vel imminabat septies septem: que sunt quadraginta et nouem: et vno addito
quingenta. Per septem intelligimus temporalia. i. corporalia: per que septem totum
tempus vite nostre voluit: in quo debemus liberari a peccatis: ut perueniamus
ad illam beatitudinem: que intelligitur per vnum et quadraginta dies: in quibus ieiunare
debemus: ut peruenire possimus ad diem sabbati. i. ad requiem (quo)
scilicet die (mystico). i. figurato (septuplici). i. per figuram septemplex (orbis). i. sex
primana (volutus septies). i. per quadraginta et nouem dies (signat beata tempora
ra). s. futura. i. eternam requiem. Et quia christus ascenderat (domini hora tertia)
videbat esse (cunctis). i. omnibus apostolis (mundus intonat repente). i. subito: et ille
sonus vel mundus (nunciat deum venisse orantibus apostolis). i. simul in vnum
locum congregatis: et orantibus et expectantibus promissionem domini sui. scilicet christi: cum
ipse de illa promissione ante ascensionem eius loquutus fuisset dicens: **Va**
de et venio ad vos: et mittam vobis paraclitum. i. consolatorem: qui docebit vos
omnem veritatem. Et ita facti perfectiores in omni scientia erant: quia diuer
sa genera linguarum loquebantur: et predicabant magnalia dei. Et quando
quidem pater misit spiritum: ergo (ignis). i. spiritus (decorus). i. pulcher (est mis
sus de lumine patris: qui). s. spiritus (compleat). s. ut habere scientiam lo
quendi (peccata). s. apostolorum vel hominum (fida). s. fidelis (christi) et hoc cum
(calore). i. ardore spiritus sancti (verbi). i. filii. (Viscera) apostolorum (imple
ta). i. saturata (gaudent) quia fecit eos loquentes et etiam arduos in amore:
et (afflata). i. aspirata (intonant diuersas voces). i. generationes omnium lin
guarum: et (fantur vel fantur magnalia dei). i. mirabilia dei. i. predicant nos

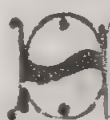
In festo corporis christi.

Jo. L

men dei omnipotentia: (Ex omni gente). i. ex omnibus gentibus (cogniti-
ti). i. sunt apostoli: scilicet a (grecis: latinis: barbaris: cunctisque admirantibus)
apostoli (loquuntur omnibus linguis) que sunt in numero quadraginta et decem.

Ira loquebantur: et omnes admirabantur sic loquentes: et credunt deum in eis esse.
(Tunc iudea). i. plebs iudeorum (incredula). i. infidelis: illa dico (vesana). i. insana
(sana: sicut spiritus). i. superbo (concrepat alunos). i. discipulos (christi): ructare
crapulam musti). i. contaminanter loqui. Estimabant iudei quod per nimio potu
musti). i. per ebrietatem apostoli taliter loquerentur. (Sed petrus occurrit signis). i. mi-
raculis (et ventibus docet). i. probat (per fidem) iudeos esse: et (probavit) eos (falsos)
i. loqui falsa (testimonio) Johannis) prophete: ut. s. dictum est. (Sic Iesus pas-
tri cum filio) et (secundo paraclito). i. spiritu sancto (et mittat nobis) omnibus fidelibus (charis-
ma). i. donum vel gratiam (sancti spiritus).

In festo corporis christi ad vñ. hymnus.

Acrius solennius iuncta sint gaudia: et ex precordijs
sonent preconia: recedant vetera: noua sint omnia
corda voces et opera.

Noctis recolit cena nouissima: qua christus credit agnitus
et azima dedisse fratribus: iuxta legitima patris indulta pa-
tribus.

Post agnum typicum expletis epulis corpus dominicum dat disci-
pulis: sic totum omnibus quod totum singulis eius fate-
mur manibus.

Dedit fragilibus corporis ferculum: dedit et tristibus san-
guinis poculum: dicens: accipite quod trado vasculum: omnes ex eo
bibite.

Sic sacrificium istud instituit: cuius officium committi voluit
solis presbyteris: quibus sic congruit ut sumant et dent ceteris:

Panis angelicus fit panis hominum: dat panis celitus fi-
guris terminum. o res mirabilis: manducat dominum seruus pau-
per et humilis.

De trina deitas vnaque poscimus: ut nos sic visites: sicut
te colimus: per tuas semitas duc nos quo tendimus ad lux-
cem quam inhabitas.

In die corporis christi.

¶ Die iterū scđa mater ecclesia recolit celebratē institutiōis christi sacramēti. Et cōtinet quatuor partes pncipales. In q̄z prima incitat sanctā ecclesiā militantē. i. chřifideles: ad spūalia gaudia. i. ad meditationē z contēplationē hui⁹ mysterij in sacramēto hoc. Et dicit q̄ oīa debēt esse noua. q̄ d. nō sufficit cōsideratio talis q̄ ad typicū agnū sufficiebat: sed multo maior in corde voce z operib⁹ requirit. In scđa ibi: Hoc iterū recolit tangit tps institutiōis hui⁹ sacramēti: dicens: In cena vltima q̄ cū discipulis agnū paschalē comedebat iuxta ritū iudeoz. Et hoc: vt ibi nouū testamētū inciperet vbi verus cessauit. Tū etiā vt firmitus mentib⁹ discipuloz infingeret: cū vltimo eis daret. Tūc ibi: Dedit fragilib⁹ zc. ex admiratione ostēdit qd sit sub sacramēto: i. qd dat: z quib⁹ datū fuerit. Quo ad primū dicit: est corpus z sanguis christi: qd ipsemet dedit eis qd fuerūt fragiles. i. nō repleri spiritu nec cōfirmari in grā. Sed ea cōditiō: vtsumeret z darēt alijs soli p̄s byterī quib⁹ cōmisit hoc officiū cōsecrandi. p. quā cōsecrationē panis angelic⁹. i. filius dei verus z viuus cōtentus sub pane fit esca hoīm. Et ita terminat verus testamētū z oēs figure eius in hac institutiōe hui⁹ sacramēti. Et hoc christiano ppko est mirabile auditū: qd seruus z creatura māducatur sub hoc sacramēto creatorē suū. Tūc ibi: Te trina deitas. vltimo inuocat sanctā trinitatē psonaz: z simplicitatis vnitatē essentie: vt dignet nos visitare grā sua: vt mediāte ea p. verā charitatē venire mereamur ad lucē eterne claritatis: q̄ est ipsemet deus: nam illuminat oēs celestes terrestres supabundanter. Pro maiori intellectu dicēdoz nota: qd iste panis habet septē cōditiōes: quas etiā debet habere cōicandus. Primo est candidus: sic ille debz esse candidus. i. sine macula pcti mortalis criminis. Scđo triticeus. Nā triticū est dulcius frumentoz: sic digne māducās sit dulcis sine amaritudine fellis ire z rancoris. Terno debet esse tenuis. p. qd fecit qd sumēs corpus christi debet esse macilentus p. abstinentiam: z nō gulosus. Quarto hostia debet esse parua: sic sumēs debet esse humilis z nō supbus. Quinto debet esse rotūda: sic sumēs sit velox ad seruitiū christi: z nō acidulosus. Nā figura rotūda est alijs habilior ad motū: vt claret in globo vel rota. Sexto debet esse nō fermētatus: ita sumēs sit sine fermēto malicie. Si auaricie vel alterius pcti. Vel melius: qd nō habeat cumulas emēdas sibi a p̄s byterio iniūctas: qz tales disponūt ad cōquidū in eternis cruciatib⁹. Septimo hostia nō debz esse salsa: ita sumēs sit sine amaritudine inuidie. Et sic pz qd p. has septē pditiones designant septē vitia capitalia: a quib⁹ homo debet esse mūdatus volens digne māducare corpus christi cōtentū in hoc sacramēto: cui⁹ memoriā institutiōis in hoc carmine agimus.

¶ Ordo. (Gaudia). i. leticie spūales nre (sint). i. esse debēt (iuxta sacris solemnijs). i. magnis festiuitatib⁹. q. d. q̄nto magis festū in ecclesia celebrat: tanto maiori gaudio spūali fidelis ppl⁹ debet insistere. Sed modo adest magnū festū: ergo (pconia). i. carmina dñice laudis (sonent). i. resonare debent (ex p̄cordijs). i. ex locis vicinis cordis: z h. p. cogitationē spūalē (oīa) q̄ agimus in hoc festo (sint noua). i. renouata. s. p. spūalē imutationē. In quā oīa scz (corda). i. meditationes z cogitationes nre (voce). i. verba p. cōfessionem laudis diuine (z opa). s. p. virtutū exercitationes. Tangit tps institutiōis dicens: (Houissima cena). i. vltima cena (necno) illius in qua christus tradi-

voluit (qua). i. in qua cena (christus). i. saluator noster (credit). s. a nobis fit delib. (se dediss.) scz sacramentaliter (agnū). s. verū incōraminatū (z azima). i. panē nō fermentatū. s. se purū ab oī fermēto criminis originalis z accu-
lis (fractibz). i. discipulis z apl's suis (iuxta indulta legēma). i. fm legē in-
iunctā (piscis patribz). i. oibz q̄ erant de stirpe iuda (corpus dñicū). i. corp⁹
z humanitas chulsi cū deitate vnitū (datur). i. tribuit (discipulis). i. apl's
(post typicū). i. figuratū (agnū). s. legalem (expletis epulis). i. finitis ci-
batijs fm ritū iudeoz quē in māducādo agnū habuerūt (sic). s. dāt corpus
dñicum. i. verus christus deus z homo sub sacramēto (rotū). i. pfectā (omn-
nibz) discipulis (q̄d). s. corpus (fitemur). s. datū esse (rotū). i. pfectū (singulis)
i. cūibz separatim z p se. q. d. q̄libet pfectū deū z hoīem chīm sub sacra-
mento panis z vini accepit. Dedit fragilibz. Qñdī modū quō dedit di-
cēs (Dedit). s. christus se sub sacramēto (ferculū). i. epulū (corpus). s. sui (fra-
gibz). i. mortalibz hoībz (dedit). s. christus (tristibz). i. illis q̄ in meroze affe-
ctati erant ppter recessuz sui magistri (poculū). i. potū in calice (sanguinis)
scz sub specie vini (dicēs: accipite). i. sumite (vasculū). i. calicē (q̄d trado). i.
cōtentū in eo (vos oēs). i. singuli (bibite). i. potate (ex eo). s. vasculo. Sic
sacrificiū. Tangit quibz cōmisit officiū psecrādi corpus christi: dicēs (In-
sticuit). s. christus (istud sacrificiū). i. hoc sacramentū eucharistie. q̄d sacrifici-
cū dicit: q̄ deo patri offert p pccis hoīm (cui⁹) sacrificij (officiū). i. myste-
riū (voluit). i. ordinant (cōmici). i. in potestātē tradi (solis p̄l byteris). i. sac-
cerdotibz (cōgruit). i. expedit. s. ex cōmissione christi: z nō ex meritis p̄p̄is:
nā apud deū nō est acceptio psonaz (vt simāt). i. accipiāt. s. se: p̄s cōican-
tes (z dent ceteris). i. cōicent alios christifideles p̄ritos z cōfessos. Pas-
nis. Tūc infert ex dictis cū admiratiōe dicēs (Angelicus panis). i. ad an-
gelos p̄nēs: vel q̄ angeli fruunt. s. verus deus (fit panis hoīm). i. cibi chri-
stianoz sub specie panis z vini (z celitus). i. h̄ sacramētū eucharistie celes-
stis esus: in hoc em̄ participamus cū sc̄is z angelis q̄ in celo sunt (dat t̄r-
mini). i. finē (figuris) veteris legis. (O mirabilis res). i. mira z stupēda res
est q̄ (pauper seruus z humilis). i. q̄ miser famulus. s. hō mortalis z creatu-
ra dei (manducat). i. sumit sub sacramēto p cibo refectiōis aīe sue (dñm). i.
creatore z saluatore suū. s. christū verū deū z hoīem. Final ter inuocat
trinitatē dicēs: (Trina deitas). i. o tu deus q̄ es trinus in personis (q̄) p̄r
(vna) in essentia (pascimus). i. p̄rim⁹ humiliter (te). s. trinitatē (q̄ visites). i.
visitare digneris. s. p̄ tuā gratiā (nos) paupes (sic). i. taliter (sicut). i. quēad-
modū (colimus). i. veneramur (te). s. deitatē (q̄) p̄r (duc). i. digneris ducere
(nos). s. te inuocantes p tuas semitas). i. p̄ tuā directiōē in obseruātia mā-
datoz tuoz (ad lucē). s. eternā (quā inhabitas). i. possides: vel metes (q̄ in-
dimus). i. ad quā lucē tota n̄ra intentiō anhelat. Qēs em̄ diuerso tramite
ad vnū beatitudinis finē venire desideramus: teste Boetio lib. iij. p̄sa. q̄.

¶ De venerabili sacramēto hymnus
ad completorium.

Deum trochaicum?

¶

In die corporis christi.

P Ange lingua gloriosi corporis mysteriū: sanguinisq; preciosi: quē in mundi precii fructus ventris generosi rex effudit gentiū.

Nobis natus: nobis datus ex intacta virgine: et in mundo cōuersatus sparso verbi semine: sui moras incolatus miro clausit ordine.

In supreme nocte cene recumbens cum fratribus: obseruata lege plene cibis in legalibus: cibū turbe duodene se dat suis manibus.

Verbū caro panē verū verbo carnē efficit: sitq; sanguis christi merū: et si sensus deficit: ad firmandū cor syncerū sola fides sufficit.

Tantū ergo sacramentū veneremur cernui: et antiquum documentū nouo cedat ritui: preestet fides supplementū sen suum defectui.

Genitori genitoq; laus et iubilatio: salus honor virtusq; sit et bñdictio: pcedēti ab utroq; cōpar sit laudatio.

I Materiam huius hymni est de laude et veneratiōe venerabilissimi sacramenti eucharistie: qd inter cetera sacramēta excellentissimū existit ex pte rei cōtente. Cōtinet em̄ verū corpus et sanguinē dñi nři iesu christi: qd p nobis et p nra salute effusus est.

O (lingua). s. humana (pange). i. canea (mysteriū). i. secretū diuinū siue pfiguratiū (gloriosi corporis). s. chū (q) p et p (ciosi). i. dignissimi (sanguinis: quē) sanguinē (rex gentiū). s. christus ex nris (fructus generosi ventris). s. castissime virginis Marie (effudit in pciu). i. redēptionē (mūdi). i. orbis. Recōmēdat christū de sua gñatione spali atq; eius cōuersatiōe: necnō de scitissima p̄dicatiōe. et dicit: **H**is ex nris fili⁹ dei (natus est nobis) in redēptionē nram et (datus est nobis) in salutē nostrā: et h (ex intacta virgine). i. ex castissima virgine maria (et puerfactus). i. ambulauit (i mūdo). s. xxxij. annis (sparso). i. dilatato (semine verbi). s. p̄dicādo (et clausit miro ordine moras). i. tarditas tē (sui incolatus). i. sue habitatiōis in h mūdo tē. **P**onit institutionē huius venerabilissimi sacramenti: et qñ et q̄liter fuit institutū. **H**is (recubens) comedēs (cū fratribus). i. ap̄lis suis (in nocte sup̄me). i. vltime (cene: obseruata lege). s. veteri moysaica (plene). i. p̄fecte (in cibis legalibus). i. i veteri lege deputatis: vt scribit in **L**euitico (et dat se). i. seipm (suis manibus cibū turbe

duodene)
q. Judas
uis in cen
suū in cen
caronib; o
sibi: vt oē
si in aliq
habet in c
B excellēti
piū. foma
tus sacram
go. Erede
caroz: sile
mū (sui san
cir ad con
tat nos ad
ro. Ergo
cū). i. cū ven
tū: vt docu
ritū). i. not
s. extenoz
accidētia
Sui (laue
norq;). i.
par). i. equ
uer vt sine

C
Hoc be
Quin
Pubiū
crū son
Fluct
ma gelu
Hinc
line rēp

duodene). i. xij. ap'lis: et hoc inchoando nouū testamentū. Exq̄ notari pōt:
 q̄ Judas etiā sumpsit verū corpus christi de sanctissimis manib' suis: q̄
 uis in sui p'ditione. Uñ dicit br'us Augusti. q̄ christus dedit sanctū corpus
 suū in cena cū alijs suis discipulis etiā Jude: vt nobis exēplū daret q̄ pec-
 catorib' occultis nō essent sacramēta deneganda. Et etiā ideo denegauit
 sibi: vt oēm occasione male faciēdi ab eo auferret: quā assumere potuisset:
 si in aliq̄ ab alijs discipulis fuisset discretus ante apertā maliciā. Et hoc
 habet in canone: sicut Judas. de pse. di. ij. Ponit iā modū quo christus
 excellētissimū sacm̄ instituit. Uñ materia hui' sacramētū est panis et vi-
 nū. forma p'o verborū est: Hoc est corpus meū. Uterius dicit: tū res hu-
 ius sacramētū ad sensum videri nō possit: sufficit tū fides. Dicit nāq̄ Be-
 go. Crede: et manducaſti. Cōstrue. (Uerbū). i. forma verborū ad hoc depu-
 tatorū: sūt etiā (caro efficit p'boverū panē et carnē). i. chū (q̄) p' et (merū). i. vi-
 nū (sic sanguis christi: et si sensus deficit). i. experimentū: tū (sola fides suffi-
 cit ad confirmandū). i. cōfortandū (cō: syncerū). i. clarū et purū. Exhōr-
 tat nos ad venerādū hoc egregiū sacramētū: q̄ dignū est antiq̄ testamen-
 to. (Ergo nos cernui). i. humiles (veneremur). i. honorem (tantū sacramen-
 tū). i. tā venerabile sacramētū sanctissimi corpis et sanguinis christi: et an-
 tiq̄ documentū). i. testamentū: qd̄ fuit imperfectū (cedat). i. locū det (nouo
 ritui). i. nouo testamēto: et (fides p'ster). i. det (supplementū defectui sensui)
 .i. exterior. Uñ nota q̄ sensus exterior in h' sacramēto decipit: q̄ ponunt
 accidēta panis sine subiecto: et h' sup'natural'r. Agit grās trinitati dicēs
 Sir (laus genitorū). i. deo p'i (q̄) p' et (genito). i. filio dei (et iubilatio sal' hos
 norū: q̄) .i. etiā (virtus et b'ndictio) qd̄libet eorū (sit) genitorū et genito (et com-
 par). i. equalis (laudatio sit p'cedenti ab vtroq̄). i. spūis scō: qui nos adius
 uet vt sine hoc sacramento dignissimo nō moriamur.

¶ In septuagesima.

Antemus cuncti melodū nunc all'a. In laudibus
 eterni regis hec plebs resultat all'a.

Hoc deniq̄ celestes chori cantent in altū all'a.
 Hoc beatorū p' prata paradisiata psallat cōcentus all'a.

Quin et astroz micantia lumina iubilāt in altum all'a.
 Rubiū cursus: ventoz volatus: fulgurū coruscatio: et toni-
 trū sonitus dulce consonant simul all'a.

Fluctus et vnderimber et pcellerēpestas et serenitas: can-
 ma gelu mix p'ruine saltus nemora pangant all'a.

Hinc varie volucres creatori laudib' cōcinnit all'a. Ast il-
 linc respōdeant voces alte diuersaz bestiaz all'a.

In. LXX.

Illinc montium celsi vertices sonent alleluia. Illinc vallium
profunditates saltent alleluia.

Tu quoq; maris iubilans abyſſe dic alleluia. Necnō ter-
rarū molis immenſitates ſonant all'a.

Nunc omne genus humanū laudans exulter alla. Et cre
atori grates frequentans consonet alla.

Hoc denique nomen audire ingiter delectat all'a. Hoc etiã
carmen celeste comprobatur ipse christus all'a.

Nunc vos o socij cantate letantes alla, Et vos pueruli
respondete simul alla.

Nunc omnes canite simul alla alla alla christo: pneuma
tis alla. Laus trinitati eterne alla alla alla alla alla.

¶ Sancta mater ecclia p christi natiuitate fm carne lertificata z locū dīta
ra: nunc recolit tps pegrinatiōis totius generis humani: z q v ap'ls dicit:
Nō habemus hic locū manentē: sed cōuersio nra in celis est. Vt Job di
cit: Homo natus de muliere breuī vivēs tpe: multis replet mīserijs. q q
flos egredit' z cōterit': z nunq in eodē statu pmanet: sed fugit velut vmbra
mortis. Ubi tangit duplex status hoīs. Primus est leticie: sz nato hoīe:
cū egredit' flos. Dicit em saluator: Lū parit multie tristitiā habet: qz ves
nit hora eius. cū aut iam peperit: nō meminit p'stue leticiā habet: qz
natus est homo in mundū. Sic mater ecclia nato chusto gaudia habet. Sed
cū dūs status est tristitie z meroris. z h tangit in verbis Job p'acris: cum
d': Et replet multis mīserijs. Propt' qd dicit Sap. Velox est dies mort
is die natiuitatis. Velus est ire ed domū lucris q' conuiuij. Ibi em fia
tis inuenit hoim: vt quisq's cogitet qd futurū sit. Hoc recolit nūc ecclia i
p'senti carmine: cogitat em ipsa qd futurū sit. Incipit q: Circūderunt
me gemitus mortis zc. Diuidit aut iste hymnus in duas partes. P'mo
incitat nos ad candandū altā: z hoc in g'nali. Scdo in speciali: z h p intro
ductionē oim creaturaz. ibi: Hoc deniq. Scdo subdiuidit in tot partes
qz creaturas introducit. Partes patebūt in p'selli. Hora tñ q iste hym
nus canit in septuagesima: qd fcat tps pegrinatiōis. Nōa nūmerus septua
genarius decies septē includit: p quē numez septē etates hoim intelligū
huius mūdij: quas fidē debemus tenere z deducere fm observationē des
cē p'ceptoz dei. Et isto tpe deponit letus cantus altā: ad designandū q
in peregrinatiōe huius seculi gaudiū q'rere nō debemus. Sed septuagesi
ma finita reassumit z duplicat gaudiū: ad designandū q post resurrectiō
nē mo: tuoz gaudiū in futura patria multiplicabit: qz tūc gaudiū habebis
mus z corpis z anie. Et figurat tps septuagesime in veteri testamēto: qū

ppks ifra
 rege egypt
 nici: Hy
 caniciu
 recordar
 ra q' alka
 facia: di
 lu: creat
 lu: filius
 lus: l' z
 Hoc(cu
 loipe fep
 m(alka) q
 noel(cet
 fidelib
 in coipe
 turas ad
 inde: est
 i. decan
 adiuven
 res(boc
 cel: sez
 para: qz
 aggre
 p incor
 splend
 signu
 alu). i. ex
 Incirac
 duet in
 duet. ibi
 (z volat
 lumines
 rruu). i. s
 tene(alk
 riones(z
 le). i. aqu
 i. tranqui
 (mp). i. g
 bois nou
 Incirac
 At illuc
 i. filit
 ce). i. alka
 res). i. ac
 spodeam

pp̄ls israeliticus septuaginta annis captus fuit in babilonia a Pharaone rege egyptiorū: ubi hebrei a canticis leticie cessabāt. Et qñ dixerūt babilonici: Hymnū cantate nobis de canticis sion. isti rīderūt: Quō cantabimus canticū in terra aliena? Sup flumina babilonis illic sedim⁹ ⁊ fleum⁹ dñi recordaremur sion. Et sequit̄ ibi: Suspēdimus organa nra. Ultimo nota q̄ alfa fm Augu. sic et hymnologia p syllabas. Al. i. saluū: le. i. me: lu. i. facia: i. dñe. qñ saluū me fac dñe. Hieronym⁹ sic interpretat. Alle. i. lauda: lu. i. creatura: aa. i. dñm. quasi lauda creatura dñm. Grego. sic. Alle. i. pater: lu. i. filius: ia. i. sp̄s sc̄s. Ambro. sic. Alle. i. salus: lu. i. lux: aa. i. vita. qñ salus lux ⁊ vita.

¶ Vdo.

Ad̄s (cūcti). s. fideles (cantemus). i. cantare ⁊ depromere debem⁹ (nūc). i. il lotpe septuagesime. s. stante tpe peregrinatiōis (melodū). i. dulcissimū cantū (alka) qd̄ est ab angelis adinuentū. Cantemus inq̄ (in laudib⁹). i. in hoz noz (eterni regis). i. trinitatis sc̄e (hec plebs). i. iste pp̄ls christian⁹: qz de in fidelib⁹ nō est nobis cura (resulcet). i. saltando canteat. s. cū signis exterius in corpe gaudiū ostēdēs (alka) sc̄z cantādo. Tūc in speciali incitat creaturas ad cantandū alfa. Et primo de creaturis celestib⁹ dicit (Deniqz) p inde: est vox ordinantis (celestes chori). i. exercitus celestis milicie (cantet) i. decantent (in altū). i. in eū q̄ altissimus est referentes (hoc alfa). s. qd̄ ipsi adinuerūt (cōcentus). i. turba (beatorū). i. sc̄oꝝ in patria (psallat). i. decantet (hoc alfa). i. canticū laudis diuine (p prata paradisiata). i. p amenitatem celi: sc̄z in celo empyreo: vbi est pfecta fructio beatitudinis. Et appellat ibi prata: qz sancti ibi in eternū florebit. Inductis creaturis sp̄ialib⁹: nunc aggredit̄ corpales. Et primo firmamenti: q̄ magis participat cū sp̄ialib⁹ p incorruptionē. Dicēs (Quin et). i. etiā: p̄iunctio est (micantia lunaria). i. splendoria sidera seu multitudo stellarū firmamēti (iubilant). i. decantent: signū gaudiū ostēdant. s. in exequēdo sua officia sibi a deo appropriata (in altū). i. excelsum (alka). i. leticie cantū referendo cum sua obedientia.

Incitat nūc creaturas corruptibiles. Et diuidit in tres ptes. Primo inducit inaiatas. Sc̄do aīas. ibi: hinc varie. Tertio itez res inaiatas inducit. ibi: Hinc montū. Primo q̄ dicit (Lursus). i. reuolutio (nubiū). s. celī (⁊ volatus). i. motus status (vetoꝝ). i. impressionū (⁊ coruscatio). i. vibratio luminis (fulgurū). i. splendorū apparentiū in aere (⁊ sonitus). i. strepit⁹ (tonitruū). i. sonoz factorū in nubib⁹ (cōsonēt). s. oīa iā dicta (simul). i. pariter cantent (alka) hoc carmē leticie (dulce). i. dulciter. (Fluctus). i. aquaz mūdationes (⁊ vnde). i. aquaz fluctuationes (imber). i. aquaz resolutiones (⁊ pcelse). i. aquaz motōes ⁊ ineq̄uationes (tēpestas). i. imperus aque (⁊ serenitas). i. tranquillitas aque (cauma). i. aeris estuofitas (gelu). i. frigus aeris ⁊ aq̄: (nix). i. gelida aqua (pruine). i. ros cōgelatus (saltus). i. locus vbi crescūt arbores noue (nemora). i. silue inueterate. s. oīa illa (pangāt). i. decantēt (alka).

Incitat aīas creaturas: ⁊ primo in aere habitantes: sc̄do in terra. ibi: Alt̄ illinc. Dicēs primo (Varie volucres). i. diuersa genera amū (⁊ cinire). i. sil̄ camre (hinc). i. post p̄dicta vel ex vna parte (cū laudib⁹). i. cū iocūditate (alka) hoc canticū leticie (creatori). i. cōditori v̄o. (Alt̄). i. p sed (alte voces). i. acute (diuersaz bestiaz). i. vniuersoz animalū in terra habitantiū (res sp̄odeant istinc). i. ex alia parte (alka) hoc canticū. Istinc motū. Dic ite

¶ A v

De scō Stephano.

rū inatara incitat z insensata. Primo montes: scōo valles: tertio mare: q̄
to ipsam terrā. Partes patebūt. Primo dicit (Lelsi vertices). i. alta cacu
mina montū (sonet). i. sonare debet: cantent (istinc). i. ex alia parte (alka).
Tunc inducit valles dicēs (Profunditates vallū). i. declinitates in tra
mōtes (saltet). i. cantent (exhinc). i. post hoc (alka). Tūc mare inducit di
cēs (quog). i. et (tu abyssē). i. pfunditas (maris). i. pelagi (dic). i. decanta (ur
bulas). i. gaudēs (alka). Tūc terrā inducit dicēs (Hecnō). i. etiā (imensitas)
i. grossities z magnitudo (molis). i. grauitatis (terra). i. sonāt. i. decantēt (al
leluia) hoc canticū leticie. Postq̄ auctor induxit oēs creaturas: incitans
eas ad laudē dei: nūc ex modo dictis incitat: z semp psuadet hoi hoc idēz
argumētando p locū a minori sic. Si illud q̄ minus videt inesse inest: ergo
illud q̄ magis. Sed minus videt q̄ alie creature ab hoi debeant lau
dare deū: z tñ laudant. ergo magis hō hoc faciat. Primo q̄ incitat hoiem:
scōo reddit causam dicit: tertio dirigit sermonē ad nos magis in speciali:
Primo sic. (Nūc omne genus humanū). i. oēs hoies: q̄ nemo a laude diu
na excludit (exultat). i. cū exultatiōe cordis laudē dicat (laudans). i. deū (al
leluia). i. cū hoc canticū leticie (et). i. etiā (cōsonet). i. decantet: idē gen⁹ (fre
quentās). i. frēq̄nter agens (grates). i. gratiaz actiōes (creatori). i. plasmaro
ri (alka). Reddit causaz dicēs: Ipse christus (delectat). i. gaudet (iugiter)
. i. assidue (audire). i. percipere (hoc nomē alkā: deniq̄). i. etiā (idē christus com
probat). i. collaudat (hoc celeste carmen). i. celitus inueniū. Dirigit pces
suas magis in speciali ad pueros: z etiā vniuersaliter ad oēs hoies dicēs:
(Vos socij). i. oēs hoies pfecte charitatis vniti z in p̄senti tpe (cātare). i.
canite (alka lerantes). i. gaudētes (z). i. etiā (vos pueruli). i. paruuli (rūdere
semp). i. oī tpe (alka). Itēz oēs hoies incitat dicēs (Vos) hoies (canite). i.
cantate (simul alkā dño). i. patri (alkā christo). i. filio (z alkā pnemati). i. spūi
scōo. (Laus sit eterne trinitati.) ¶ Expeditis sūmis festiuitatibz:
ad minora festa veniēdū est. Quoz hic erit contextus hymnoz.

De scō Stephano ad v̄s. hymnus.

Sancte dei preciose ptomarty: stephane: q̄ virtute
charitatis circumfusus vndiq̄ dñm pro inimico
exorasti populo.

Hunde pccs p deuoto tibi nūc collegio: vt tuo p̄titatus
intervenitu dñs nos purgatos a pctis iūgat celi ciuibz.

Gloria z honor deo vsq̄quo altissimo zc. vide. s̄.

¶ Presens hymnus cōtinet orationē ab beati Stephani in duobz s̄ libz
qui sibi cōdependēt. Et in vltimo dicit gl̄ia sc̄e trinitati. Dicēs. ¶ O. do.

O (sancte stephane p̄ciose). i. gloriose (protomarty: dei). i. prime mar. yz.
Sanctus em̄ Stephanus fuit primus marty: post passionē dñi: z ascensio
onē eiusdē: q̄ eodē anno tertia die mensis augusti (Qui circumfusus). i. cir
cūo: natus (virtute charitatis). i. diuini amoris (vndiq̄). i. ex oī parte (exora

De scō Stephano. Fo. LIII

¶ **N**i dñm p inimico ppto). i. p te lapidatib. Inter q̄s fuit Saulus: q̄ ex hac oratiōe postea p dñm cōuersus est. Et ita bñ d̄r exorasti. i. induxisti oratiōe tua dñm: vt tibi in petitiōe tua cōdescenderet: sicut i Saulo fecit: Act. ix. Itē differūt exorare z orare. qz orare est simplt rogare. Sz exorare est rogando impetrare siue inducere. Nihilominus planius stat hic pro orare. Itē q̄ bñs Stephan⁹ p inimicis suis orauit: habet Act. vii. vbi d̄r: Positis autē genib⁹ clamauit voce magna dicēs: Dñe ne statuas illis h̄ pctm In q̄ claruit magna pfectio charitatis: nobisq̄ in exemplū: vt sile faciam⁹. Funde p̄ces. Hic p̄ficiť snia prioris versus. O Stephane qui exorasti tē (funde nūc p̄ces p collegio). i. societate (deuoto tibi). i. dedito z dedicato: supplicanti (vt dñs p̄pitatus). i. p̄pitatus factus siue recōciliatus (tuo interuentu). i. p tuā intercessionē (iungat nubib⁹ celi nos purgatos a pctis) n̄ris. Gloria tē. Requē. s. in hymno: Lustra sex tē. qz ibi expositus est.

¶ De scō Joanne aplo z euāge. hymnus.

Holennis dies aduenit: qua virgo celū petijt euan gelista maximus Joannes z apostolus.

Huic vota laudis soluere: z hymnū gestit prome re caterua uostri ordinis honore tanti celebis.

Quē sacro super pectore tu facis recumbere vltima in ce na domini q̄s patereris p̄dicie.

Qui matrem tali federe mortis cōiungis tēporē: vt none rint se colere matris ac prolis nomine.

Qui carne solo positus: mente polo cōtiguus: verbū inediabile cordis conspexit lumine.

Quius prece assidua: vt nostra soluas crimina: celo donas premia: voce precamur cernua.

Sursum erectis cordib⁹: versis in teram vultib⁹: in trinita tis nomine te adoramus kyrie. Amen.

¶ Hoc carmen est speciale de aplo z euāgelista Joanne: q̄ interpretat dei gratia. Et in hoc oñdit christi dilectio p̄cipua. Eū em dilexit p̄re ceteris ap̄lis: z ei maiora dilectiōis signa oñdit. Et inde d̄r gratia dei. i. deo gratio sus. Etia dicit in q̄ est gratia: in ipso em fuit gratia pudicitie virginat lis. Unde z in nuptijs volens nubere fuit a dño vocatus. Itē carnis eius interrupcio z secretorū reuelatio: matris dei cōmendatio fuerit gratie magne sibi a deo collare. Ideo in presenti hymno auctor ipsuz tripliciter com mendat: scilicet ratione visionis: euangelizationis: z custodie brē virginis.

De innocentibus.

Quo ad primū dicit in Apocalypsi: Ego iohannes vidi ostiū apertum &c.
 Quo ad secūdū: q̄ altius scripsit & pfundius ceteris euāgelistis. Quod
 tangit cū dicit: Quē sacro super &c. Quo ad terciū dicit: Lūi matrem tali
 federe. Et in fine hortat nos ad inuocandū & adorandū deū. Dicit ergo.
 ¶ Construe. (Solemnis dies). i. celebras ad imitationē exēpli (aduenit). i.
 appropinquauit (qua) die (virgo iohannes). i. castissimus discipulus (ap̄ls &
 euāgelista maximus). i. p̄cipuus: nā p̄clare scripsit altius volando: ab eter
 na generatiōe incipiēdo suū euāgelii (petiit celū). i. liberatus est ab ergas
 stulo carnis: v̄l assumptus est corpe & aīa eternaliter gauisurus. Hinc
 vora laudis. Incitat nos ad hymnizandū sibi dicēs (Hinc). i. p̄pter h̄ (cas
 terua). i. turba (n̄ri ordinis). i. christifidelium (gestit). i. cupit (soluere). i. dare
 (vora). i. deuoras preces & gr̄apaciōes deor̄ gestit (promere). i. decantare
 (hymnū). i. canticiū noue laudis (honore). i. p̄pter vel ad dignitatē (tanti ces
 lebis). i. tam magni sancti. Quē sacro. Tangit reuelationē sibi diuinie
 factā: dicēs (Quē) iohannē (dñe) ebullite (facis). i. iubes (recūbere). i. inclinare:
 quiescere ex speciali gr̄a (sup pectore tuo). i. sup tuo corpe. s. vt inde sugeret
 arcana & secreta celestia: q̄ in sua Apocalypsi cōscripsit (in vltima cena) qū
 scz māducasti cū discipulis agnū paschale (pridie). i. p̄iori die (q̄ paterer)
 i. anteq̄ mortē crucis subires p̄ redēptionē n̄ra. Lūi matre. Tangit ter
 tiū. s. custodiā matris dicēs (Lūi) s. Joanni (cōiungis). i. cōmunitis (matrē)
 scz tuā benedictā virginē (ipe). i. in die (mortis). i. tue passiōis. s. pasceues
 (tali federe). i. sub illa cōditione (vt nouerint). s. iohānes & maria. i. scirent &
 cognoscerēt (se colere). i. honorare (noīe). i. sub forma (matris ac prolis). i. si
 cut mater diligit filiū: & ecōtra diligit ab ipso. Qui carne &c. Tangit vi
 sionē eius: dicēs (Qui) iohannes (positus). i. fuit cōuersatus. s. dū adhuc vive
 ret (carne). i. fm carnē (solo). i. in terra (cōiungis). s. fuit gratia tua (polo). i.
 celo p̄ cōtēplationē (mente). i. fm mentē erat s. & (cōspexit). i. vidit (verbū in
 edicibile). i. filiū dei & eternā generationē: q̄ dici nō p̄nt humanitus (lumi
 cordis). i. p̄ lumen seu oculū naturalis intelligentie. s. ex speciali gr̄a. quia
 lingua carnis nō sufficit tale verbū effari. Tunc cōcludit inuocando
 deū dicēs: O (kyrie). i. dñe nos (p̄camur: vt tollas). i. amoueat (n̄ra crimina
 i. scelera vniuersa assidua prece). i. p̄pter p̄tinuā intercessionē (cui). i. ap̄li
 & euāgeliste: & p̄camur (cernua voce). i. humili prece (vt dones). i. p̄stes. s. no
 bis (e celo premia). i. eternas retributiones. s. spem in p̄sentī: & gloriā in fut
 turo. Ideo (adoramus te). i. cultū latrē impendimus tibi (in gloriā in fut
 nitatis). i. p̄ tuā personālē trinitatē & essentie vnitatem (erectis cordibz sur
 sum). i. eleuatis oculis interioribz nostris. s. intellectu & ratione in celum: &
 (versis). i. declinatis seu depressis (vultibz). i. faciebus nostris (in terram). s.
 per humiliationē recognoscētes nostrā fragilitatē & vilitatē indignam ad
 petendū aliquid a te creatore nostro: sed confisi parocinio iohannis: de cu
 ius suffragio mori cepimus dicere: Solemnis dies &c.

De innocentibz hymnus.

Aluete flores marty: quos lucis ipso lumine chri
 ste secutor sustulit: vt turbo florentes rosas.

De innocentibus: Fo. LV

Quid crimen herodem inuat: vos prima christi victima
grex immolatoꝝ tenere palma ⁊ corona luditis.

Audit tyrannus anxius adesse regū principē: exclamās
amens nuncio: ferrū satelles arripe.

Mas omnis infans occidat: scrutare nutricū sinus: fraus
nequā furum subtrahat prolem virilis indolis.

Transigit ergo carnifex mucrone districto furens: effusa
nuper corpora: animasq; rimatur novas.

O barbarū spectaculū: vix interemptor inuenit locum mi
nutis artibus: quo plaga descendat patens.

Quid profuit tantū nefas: inter coeni sanguinis fluenta
solus integer impune christus tollitur.

Sit trinitati gloria: honor virtus victoria: que dat coronā
testibus p seculorū secula. Amen.

Histe hymnus de innocentib; pueris est decantandus. Qui sic dicti sunt tri
plici rōne. Primo rōne vite dicti sunt innocētes: eo q vitā innocentē. i. non
nocentē habuerūt. Nulli em̄ vnq; nocuerūt: nec deo p inobedientiā: nec p
ximo p iniusticiā: nec sibi p alicuiꝝ peti maliciā. **Jo Ps.** Innocētes ⁊ recti
adheserūt mihi. Innocētes inq; in vita: ⁊ recti in fide. Rōne pene: qz inos
center ⁊ iniuste passi sunt. **Un̄ ppha.** Effuderūt sanguinē innocentē. Rōne
innocentie assecute: qm̄ in ipso martyrio assecuti sunt baptismalē innocen
tiā. i. ab originali peccō mūditiā. Et innocentē ab herode ascalonita inter
fecti sunt: de q in h carmine dicit. **Qd** diuidit in qnq; partes. Primo oēs fi
deles exhortant ad cōmēdandū eos p saluationē. **Dicēs.** **Ordo.**

¶ Flores. i. o innocentē q estis primo passi p christi noie: sicut flos pcedit
fructū (martyꝝ). f. iesu christi (saluete). i. salus sit vobis (qs). f. flores ⁊ pri
mos martyres (insecutor) herodes ascalonita: q nrebat tollere vitā chri
sti (sustulit). i. occidi fecit (ipso lumine). i. ipsa die lucis p̄sentis (vt turbo). i.
sicut imperius venti (flores rosas). f. aufert. **Secdo** inuebit h tyrannū
sup sua cecitate: q umuit a regno tpali excludi p aduentū saluatoris n̄ri in
carnē: ⁊ dicit (Quid inuat). i. ad qd vtile est (herodē) illū tyrannū (crimen)
sez interfectionis puerorū: sez qz (vos tenere grex). i. innocentē pueri (prima
victima). i. primo: dialē sacrificiū (imolatoꝝ). i. oblatoꝝ martyꝝ (luditis). i.
triūphatis ⁊ iocūdatis (palma). i. cū victoria (coronis). i. in laureis vestris.

¶ Grex inuebit h herodē sup sua crudelitate: qz iussit occidi oēs pueros
q essent in bethleē ⁊ cōfinib; eius: a bimatu ⁊ infra: intēdēs p hoc occidere
christū nouiter natū. **Qd** rep̄bēdit dicēs (Anxius tyrannus). i. herodes ⁊

De scō Blasio?

more excussus de amissione regni ex relatu magorū (audit). i. pēspit (adesse)
 .i. aduenisse in mundū (princē) superiōrē (regū). i. sui z aliorū excellentiorē
 Ideo (exclamās). i. exclamabat (nūcio) o (satelles). i. minister crudelitatē tu
 (arripe). i. assume (amens). i. furiosus (ferrū). i. gladiū. (Dis mas infans)
 .i. quilibet puer masculus (occidat). i. occidat. tu (serutare). i. indre (sinus)
 gremia (nutricū). i. marrū (neq; fraus). i. dolosa astutia (subtrahat). i. aufes
 rat (furtum). i. subtrahat (prole). i. pueros (virilis indolis). i. masculini sex?
 Quarto exclamat rursus q̄ illā crudelitātē rōne innocētie z infantie pu
 erorū dicēs: (Carnifex). i. satelles ad iussu herodis (transfigit). i. pungit
 seu pforat (furēs). i. amens insaniēs (districto mucrone). i. cū acuto gladio
 (corpa). i. corpuscula (effusa). i. genita (nup). i. nouiter (q; p z rimat). i. pseru
 rat (nouas aīas). i. vitā pueroz nouit assumptā in corpuscula sua: vel aīas
 creatas vel infusas corporibz eoz. (Barbaz spectaculū). i. crudele z
 tyrannicū specimen (interfectoz). i. occisor (inuenit). i. repperit (viz locū). i.
 spaciū (minutis artubz). i. paruis mēbris (q;). i. in q̄ loco (descendat). i. declis
 nat (plaga patē). i. iccus manifestus seu apertū vulnus. Tunc q̄rit ab
 eo rationē mouentē ipm dicēs (Quid pfuit) herodi. q. d. Frustrata est hero
 dis intentio: z nihil inuat eū (tancū nefas). i. ingēs neqcia sua q; (solus chri
 stus) z nullus pueroz masculini sexus (collit). i. euadit (impune). i. viu? (inf.
 fluēta). i. flumina (coeu sanguinis). i. coetaniū cruozis (integer). i. sine lesiōe.
 Et igit cū niteret occidere christū: delusus z spe frustratus est. Ultio
 more solito refert gratiaz actiōes scāte z indiuidue trinitati: dicēs: Gloria:
 honor). i. reuerentia cōdigna z nobis possibilis (virtus). i. virtuosā opatio:
 (victoria). i. palma (sic). i. debeat (trinitati) in psonis z vnitati essentie (que)
 trinitas (dat). i. tribuit (testibz). i. martyribz (coronā). i. aureolā p secula secu
 loz). i. eternaliu: vel ab initio mūdi vsq; ad extremū. Amen.

De scō Blasio hymnus:

Carmen saphicum.

Artyris sanctū celebrando festū laudibz christū
 in resonemus altum: cuius ex nutu meruit supernā
 Blasius aulam.

Hic honorandus domini sacerdos: z suis quondam ve
 nerandus heros: contulit multis medicus fidelis bona sa
 lutis.

Q̄litus summum capiens vigorem: maximam plebem
 docuit per orbem pluribus signis monitisq; crebris mori
 bus almus.

Plurimas tandē patiendo penas: sanguinis fusa cruciat

vnda: carne laxatus penetravit alta spiritus astra.

De simul fufis precibus rogamus: cinium fautor maner
as tuor: ad thronū chriſti memor eſto noſtri optime Blaſi.

Si cui fixum latet os in ore aut nocens quicq; mali gut
tur agere: hic tui dignam capiat medelā muneris aptam.

Laus honor ſumma decus omne patri: equali ſua dora
illius proli: pneumati virtus maneat ſupremo tēpore cun
cto. Amen.

¶ Iſte hymnus qui in honore ſancti martyris Blaſij canit ad vesp̄as:
diuiditur in quatuor partes. In quaz prima ſancta mater eccl̄ia exhor
tat fideles ſuos ad celebrandū feſtū paſſionis illius ad honore chriſti: cui
gratia meruit coronā martyrii. Scōdo cōmendat eum ratione ſacerdotij: ſi
ſacerdotalis dignitatis: et predicationis: qua plurimos ad fidē chriſti con
uertit: concomitantib; ſignis miraculoſis. ibi: Hic honorādus. Et ibi: Le
litus ſummū tē. Tertio recitat eius paſſionem in generali. ibi: Plurimas
randem. Quarto inuocat beatū martyre: vt ſit memor noſtri ipſum inuoc
sanctū: et feſtum paſſionis ipſius celebrantū. Et ſubdu. Impetra tuis ſas
mulis in quib; deficiant ſupplementū: ſue ille defectus ſit in loquēdo eos
gitando vel operando: et adhibeas eis medicinā. Demū regratias deo de
martyrio ſancti Blaſij. ¶ Ubi nota q; Blaſius interpretat quaſi bla
dus: vel quaſi beſaſius: a bela qđ eſt habitus: et ſior parvulus. Fuit em bla
dus per dulcedinē ſermonū: habitus per habitū virtutū: parvulus per hu
militatē morum. Unde ipſe omni māſuetudine et ſanctitate polluit. Quas
re chriſtiani eum in Sebaſte ciuitate capadoeie in epiſcopum elegerunt.
Qui epiſcopatu ſuſcepit propter pſecutionē diocletiani ſpeluncā petijt: et
ibi eremiticā vitā duxit. Cui aues pabulum afferebant: ac fere vnanimis
ter ad eum conſuebant: et vſq; dum imponeret manū eius benedicens nō
recedeabant ab eo. Deniq; ſi que infirmabant: ad eum continuo veniebāt:
et ſanctatem ad integrū repoſtabant. Prefes igitur illius regionis dū mili
tes ſuos ad venandum miſiſſet: et illi fruſtra alibi laboraſſent: ad antrū ſan
cti Blaſij peruenerunt: et magnā ibidem beſtiarū multitudinē inuenerunt
ante ipſum ſtantiū. Quas cū capere minime poſſent: attoniti domino ſuo
nunciauerunt. Qui ſtatim milites plures miſit: vt eum cū omnib; chriſtia
nis ad eum ducerent precepit. In ipſa autē nocte ei ter chriſtus apparuit
dicens: Surge et offer mihi ſacrificiū. Ecce aduenerunt milites dicen
tes: Egredere: vocat te preſes. Quibus reſpōdet ſanctus Blaſius: Bene
ueniſtis filij: nunc video quia non eſt oblitus mei deus. Pergens ſo cum
eis nunq; a predicatione ceſſauit: et coram eis miracula multa fecit: prout
ad longum in lampartica hiſtoria habet: quomodo vitam in chriſto felici
ter finiuit: et ad chriſtū dñm migravit. ¶ Conſtrue ſic.

De scō Blasio.

(Resonemus). s. nos christiani. i. vna voce cantem⁹ (laudib⁹). i. cū deuotis melodijs (altū chustū). i. filiū dei altissimi (celebrando). i. solennizando (sanctū festū martyris). s. blasij (ex cuius nutu). i. voluntate (blasij meruit). i. impetravit (supnā aulā). i. celestē patriā. (Hic) scētus blasius. s. est (honorandus sacerdos). i. honore oim christianoz dignus: z (quidā). i. ante tpa (venerāndus heros). i. venerabilis dñs (suis). s. subditis (pruit). i. p̄buit (multis) hoib⁹ (dona salutis). i. doctrinas de felicitate acq̄renda (medicus fidei) līs) x̄p̄s: se cū habuit tanq̄ medicus q̄ laborat p̄ sanitate corp̄is: ita ipse p̄ salute anīay christianoz. Ostēdit vnde habuerit illā arē medendi: z dicit. Erat (capies summū vigore). i. efficacā sue artis (celitus). i. a celo sibi datū a deo (docuit). i. erudiuit (maximā plebē). i. valde magnā multitudinē. s. cōparādo ad alios scōs q̄ etiā docuerūt (p̄ orbē). i. in mūdo (plurib⁹ signis). s. comitantib⁹ (z monitis crebris). i. p̄ frequētes z p̄uinas hortatōes z doctrinas (morib⁹ almis). i. vita sacra. s. opando pri⁹ q̄ post p̄dicauerat.

Recitat eius passionē dicēs (Patiēdo). i. scētus blasius. i. sustinēdo (plurimas penas). i. valde multa tormenta (candē). i. finaliter (sanguis fusus). i. effusus in passiōe p̄ noie christi (vnde). i. a qua effusio (cruciat⁹). i. co:quet⁹ (z laceratus). s. fuit (carne). i. in corp̄e (spūs). i. aia ei⁹ (penetravit alta). i. sublimia (astra). i. ad celū. Tūc inuocat beatū blasij dicēs: O (opime blasij). i. scētē marty: sic dicte (rogamus te). i. implozamus auxiliū tuū (fusus p̄ciibus). i. effusus p̄tinētib⁹ n̄ris (maneas). s. vt p̄maneas (fautor). i. familiaris (ciuiū tuozū). s. n̄roz: q̄ etiā mortales z passibiles sum⁹ sic tu finisti (z esto). i. sis (memor). i. in memoria habeas nos (ad thronū christi). i. ante maiestatem dei. (Si cui). i. alicui n̄m (os). s. sit (firum). i. clausus: ita q̄ te inuocare oretenus nō pōt (aut si later). i. occultat⁹ q̄d (in ore). s. alicuius (nocēs). i. nos cui⁹ (aut si guttur) alicuius (agit). i. operet⁹ (quid mali). i. aliq̄ indebita p̄ferendo (hic). i. talis defectuosus: siue sit in ore vel gutture seu alio membro: q̄ p̄ces minus debite fierēt (capiat medelā aprā). i. cōgruā medicinā (muneris). i. beneficij. Reddit laudes deo dicēs (Laus). i. gl̄ia (honor). i. reuerentia (omne decus). i. q̄libet ornamentū ad laudē z honorē pertinēs. s. sit (summo patri z equali proli). i. filio: z (maneāt virtus). s. eadē (supremo pneumati). i. scō paraclito (tēpore cuncto). i. in eternū. Amen.

De sancta Agatha.

Artvris ecce dies Agathe virginis emicat eximie: q̄ christus eā sociat: z diadema duplex eā decorat. Stirpe decens: elegans specie: sed magis actib⁹ atq̄ fide: terrea p̄spera nil reputās: iussa dei sibi corde ligās. Fortior hec trucibusq̄ viris exposuit sua mēbra flagris: pectore q̄ fuit valido torta mamilla hoc docet p̄atulo. Delitit cui carcer erat: pastor ouem petrus hāc recreat: in

de gaulsa
Ethnica
quos fidei
Tam reni
sic sua fello
Gloria cū
vms est om

Hunc hym
laudat deu: q̄
(Ecce). i. vide
. i. valde splen
duplex). i. cor
. i. nobilis (stir
gio). s. est pulch
rans). i. estimā
bi corde). i. in v
crucib⁹). i. cruce
(mamilla tor
(q̄). i. q̄ntū ip
agathe (carcer
. i. agathā (recre
dens in amore
(ouis). i. gaud
etib⁹ habitau
la turba (meret
restringat (ven
culus). i. honor
etib⁹ cepit in
ideo pagani v
erat inuoluta:
stella (renitene
uora (dñs. p̄ n
as festinaret:
(Gloria z l
sancto. vñ (qu
i. q̄ Agatha s

Oz
lup

De sancta Agatha. Fo. LVII

de gausa magisq; flagrans cuncta flagella incurrit ouans.

Ethnica turba rogū fugiens: huius et ipsa meretur opem:
quos fidei titulus decorat his venerē magis quos premar.

Iam renitēs quasi sponsa polo pro miseris supplica dño
sic sua festa colli faciat: celebrantib; vt faueat.

Gloria cū patre sit genito: spiritui proinde sacro: qui de-
v nus est omnipotēs: hanc nostri faciat memorē, Amen.

Hunc hymnū Prudencius in honore sancte Agathe cōposuit. In quo
laudat deū: q; tantā constantiā contulit virgini Agathe. **Cōstrue.**
(Ecce). i. videre (dies Agathe martiris eximie). i. magne virginis (emicat)
. i. valde splendor (qua). f. die (christus sociat). i. pūngit (eā) sibi (et diadema
duplex). i. corona. f. marty: q; et castitatis (decorat). i. ornat eam. (Decēs)
. i. nobilis (stirpe). f. fuit et pgenie (elegans specie). i. pulchra facie (sed ma-
gis). f. est pulchra (actib; atq; fide). i. bonis operib; fidei (atq; p et nil repu-
tans). i. estimās (p̄spera terrea). i. terrenoz p̄speritatē: et (ligās). i. retinens (si-
bi corde). i. in mente (iussa dei). i. p̄cepta dei. (Hec) agatha (fortior viris
trucib;). i. crudelib; (exposuit sua membra flagris). i. verberib; et flagellis:
(mamilla tora). f. a tororib; verata (docet). i. manifestat (patulo). i. aperte
(q;). i. q̄ntū ipsa agatha (fuit valido pectore). i. forti mēte et corpe. (Eū)
agathe (carcer erat delicie). i. p delictis vel loco deliciaz (pastor petr' ouē)
. i. agathā (recreat). i. cōsolat: et (inde gausa). i. letata (et magis flagrās). i. ar-
dens in amore dei (incurrit). i. libenter sustinuit (cūcta flagella). i. tormenta
(ouās). i. gaudēs. (Ethnica turba). i. gētilis vel pagana: q; iuxta montem
ethnā habitauit (fugiēs rogū). i. cōbustionē: q; mons ethnā semp ardet. f. il-
la turba (meret opem). i. auxiliū (illius) agathe. vt q; deus (magis p̄mar). i.
restringat (venerē). i. luxuriā (his). f. hoib; ibidē habitantib; (q;). f. hoies (cū-
tilus). i. honor vel signū fidei (decorat). i. ornat. Et nota q; quodā tpe mōs
ethnā cepit incantū ardere: vt multū periclitauit ciuitas carthagenensiu: et
ideo pagani venerūt ad sepulchrū scē Agathe: et acceperunt velū in quo
erat inuoluta: et piecerūt in ignē: et statim ignis exstinctus est. Tu qui es
stella (renitens). i. splendēs (polo). i. in celo (q̄si spōsa) christi (supplica). i. ad-
uoca (dño. p miseris). i. p pctōib; (vt faciat coli). i. celebrari (sua festa). i. su-
as festiuitates (vt faueat). i. det auxiliū (celebrantib; se. i. sua festa deuote.
(Gloria et laus sit genito). i. filio cū patre (pinde). i. etiā (spiritui sacro). i.
sancto. vñ (qui vnus deus est omnipotēs faciat hanc). f. agathā (memorē nrī)
. i. q; Agatha sit memor illoz qui habent memoriā sui. Amen.

De sancto Benedicto.

Bhriste sanctorū decus atq; virtus: vita et forma vīa
lux et autor: supplicū vota pariterq; hymnū susci-

De scō Benedicto.

pe clemens.

Qui tuum dudū Benedictū ad te attrahens mire segregasti mundo: vt probra mundi reprobare discēs te seqmur.

Quius deuotū animū pueri gratia prestans fidei valere: qua valens mira precibz peregit mente fideli.

Dehinc extendens pedē in remotis ardua scandens: cruciari mallens corporis artus inuenilis: ardēs amore casto.

Gloria patri resonemus oēs: tibi compar vtiusqz semper spiritus alme vnus deus omni tempore seclī.

In hoc hymno agit autor de vita et habitu scī Bndicti: et de miraculis eius: scz de capisterio fracto in pueritia sua: et itez sanato zē. Imēdit etiā rogare deū: vt nra vota benigne suscipiat: et nra pctā expellat: et fauorem suū tribuat: et gratiā suā cōcedat meritis scī Benedicti. **C**ōstrue.

Tu (chaste decus). i. honoz (scōz: atqz) p. z. f. q. es (virtus) qz p te virtuosū sunt (et vita) qz p te vīuū (et forma) qz te imitari debēt. vñ dixisti: Ego sum via veritas et vita. (Via) qz p te eunt ad patrē (lux) qz p te illuminant (et auroz) qz es dñs sanctans. Et tu q. es talis. f. ita (clemēs). i. pius vt misericoz (suscipe). i. accipe (vota supplicū). i. pces supplicantiū (et pariter hymnū). i. canticū laudis. **T**u (q. attrahēs) fuisti (dudū). i. olim (tuū bndictū ad te: segregasti mire). i. mirabiliter a (mūdo: vt discēs reprobare). i. spernere (probra mūdi). i. pctā (et seqmur te. (Lū⁹ pueri) bndicti (deuotū animū). i. religiosū (grā fidei). f. ch:ristiane (pōtās valere). i. posse (qua) grā fidei. f. bndictus (valēs pegit mira). i. miracula (pēibz). i. oīomibz (mēte fideli). i. cū firma spe. (Dehinc). f. bndictus (extēdēs pedē in remotis) locis. f. in eremo (māles artus). i. mēbra (iuuenilis corporis cruciari). i. puniri: qz ipē erat (ardēs casto amore) dei (scādēs ardua). i. ascēdēs ad excelsa. (Dēs resonem⁹ gliaz patri) et o (alme spūs cōpar). i. eq̄lis (vtiusqz) p̄ris et filij: exñs (vn⁹ deus) cū eis (omni tpe seculi). i. in eternū resonemus tibi gloriā. i. laudē. Amen.

De scō Ioanne baptista hymnus ad vs.

Equeant laxis resonare fibris mira gestoz fau

v mulitnoz: solue polluti labij reatū scē iohannes.

Nunciū celso veniens olimpo te patri magnū fore nasciturū: nomen et vite seriē gerende ordine promit.

Ille promissi dn̄b̄us superni pdidit p̄opte modulos loqueles: sed reformasti. genitus perempte o: gana vocis.

Ventris obstruso positus cubili senseras regem thalamo

manente bi

Antra del

tistine leui

Precibz h

pbeū bident

Ceteri tñ

quidē mundi

Non fuit r

nequi nefas

Gloriā pa

cū quibz san

Hymnus iste

describit: orans

rudinē puenire

reatū labij. i. o

nare mira). i. m

luris. (Nūci

me). i. nūciat (re

sistit p̄m̄qz dī

cēs: Qm̄ et sic

rias (pubus). i. i

pte modulos lo

rar in cōsonantibz

gemis). i. natu

Et ut (positu

sol (senserat regē

. i. ex hoc qz tu n

der ex meritis n

Bndictus dñs

aut dixit: Und

mes (u fugiēs r

(desert). i. loci

maculare virā

(Camelus p̄

bis (vidētes). i.

p̄b̄is (baptiz)

(Ceteri vacū

de p̄fago). i. p

crus ab alijs p̄

peccatum (ind

manentē: hinc parens natī meritis vterq̄ abdita pandit.

Antea deserti teneris sub annis ciuiū turmas fugiens petisti: ne leui saltē maculare vitā fame posses.

Prebuit hirtum regimē camelus artubus: sacrum strophēū bidentes: cui later haustū: sociata pastū mella locustis.

Ceteri tū cecinerunt vātū corde psalmo iubar affuturum: tu quidē mundi scelus auferentē indice prodixisti.

Non fuit vasti spaciū p orbis sanctior quisq̄ gentē iohannē: qui nefas seculi meruit lauante tingere lymphis.

Gloriā patri resonemus oēs: et tibi christe genite superne: cū quibz sanctus simul et beatus spūs extat. Amen.

Hymnus iste vitā et mores: habitū et puerfationē scī Joannis baptiste describit: orans et persuadēs ut ei⁹ cōsuetudinē imitemur: ut etiā ad ei⁹ beatitudinē puenire mereamur. **O**do: **O** scē iohannes folue. i. relaxa reatū labij. i. oris (polluti). i. inquinati (ut famuli) tui (queant). i. possint (resonare mira). i. miracula (gestorū). i. factorū (tuorū: sibi). i. venis (laxa). i. resolutis. (Nūcius). i. angelus gabriel (veniens celso olympo). i. de celo (promittit). i. nūciat (re fore magnū nasciturū patri) suo zacharie (et nomē: s. tuum sibi pmitte: q. dixit: Joannes vocet. et pmitte: serie). i. ordinē (vire gerende) discēs: Vinū et sicerā nō biber (ordine). i. fin ordinē quē gessit. (Ille) zacharias (dubius). i. incredulus (pmissi signi). i. celestis pmissiōis (pdidit prompte modulos loq̄le). i. modū loq̄ndi. Ambro. dicit q. zacharias vocē amiserat in cōsonantibz: q. eos formare nō poterat (sed) tu scē iohānes (reformasti genus). i. natus (organa). i. instrumēta (vocis perēpre). i. extincte vocis.

Et tu (positus). i. recubens (cubili). i. ventre matris tue (obstruso). i. clauso (senserat regē). i. christū (manētē). i. iacentē (in alamo). i. vtre marie (hinc). i. ex hoc q. tu nouisti christū o iohānes (parēs vterq̄). i. zacharias et helizabec ex meritis natī (pandit abdita). i. pphetarū abscondita. Pater em dixit Bndictus dñs deus israel. et hoc nō suis meritis: sed filij. s. iohannis. **H**as autē dixit: Unde venit mihi q. mater dñi mei venit ad me? **O** scē iohannes (tu fugies turmas). i. turbas (cunū: petisti antea). i. obscurā speluncam (deserti). i. loci desolati (sub teneris annis). i. in etate. xij. annorū (ne posses maculare vitā fame). i. sbo ocioso: fame dico saltē (leui). i. sine fructu.

(Camelus pbiit hirtū regimē). i. asperū vestimentū (sacris artubz). i. mēbris (bidentes). i. oues pbiuerūt (strophēū). i. cingulū (cui) iohāni (later). i. aqua pbiuit (haustū) et (mella) pbiuerūt (pastū: sociata) sibi (locustis). i. volatilibz.

(Ceteri vātū). i. alij pphete (cecinerunt). i. pphetauerūt (tū). i. tūmodo (cor de psalmo). i. pundo (iubar esse affuturū). i. christū esse vērū: sed tu distinctus ab alijs pphetis (prodixisti). i. oñdis christū. i. (auferentē zelus mundi). i. peccatum (indice). i. cum digito: dicens: Ecce agnus dei etc.

In festo aploz

(Quisq̃). s. homo (genitus nō fuit sanctior Joanne p̃ spaciū vasti orbis).
i. ampli mūdi. Uñ veritas ait: Inter natos mulier̃ zc. Quidā opponunt
de christo: sed nō valet: q̃ de virgine natus est. (Qui). s. iōānes (meruit tin
gere). i. baptizare (lymphis). i. aquis iordanis (lauantē). i. christū purgantē
(nefas). i. peccatū (seclū). i. seculū: z est ibi syncopa.

¶ Vocabula.
Laxus. i. dissolutus. Inde laxare). i. dissoluere. Fiber est aial qđ z castor
đr. Sed fibra est parua vena nō solū in aialibz: sed etiā in herbis. Vergil.
Et amaris inryba fibris. Olympus est mons altissimus in greca inter
macedoniā z thessaliā. Et ponit p̃ celo: nā olympus đr: ab alos totus: z lās
pos lucēs. Series. i. cōnexio z ordo. Perimo a p̃ z emo: fcat occido. In
perēptus. i. occisus. Organon grece fcat latine instrumentū: mos autē mu
tamus on in um. vt in alijs multis. Obstrusus. i. obscurus vel secretus: a
verbo obrudo qđ est abtrudo cōpositū. Abdere qđ ab alijs dare vel ses
parare. Inde abditus. i. sepatus vel segregatus. Antrū. i. specus vel fora
men in terra. Vergi. Nā qualis quantusq̃ cauo Polyphemus in antro.

Famen i. locutio: z fit a verbo for faris. Virrus. i. pilosus asper z hirsu
tus. A verbo tego fit regimen: sicut a rego regimen. Etā đr tegmen. vñ
Vergi. Tūte tu patule recubans sub tegmine fagi. De tropheo dictū ē
supra. Videns se. ge. đr: ouis: sed mas. ge. est instrumentū rusticū duobus
dentibz. Latet đr: aqua. Interdū p̃ vino ponit. Vergi. Et i mensa laticū
libant honozē. Presagus. i. puidus. Verg. Agnouit longe genitū psaga
mali mens. Inde psagiū. i. puidētia vel p̃scientia. Irē psagire. i. puidere
mente. Vastus. i. amplus vel valde magnus. Vastare. i. facere vastū vel
destruere. Tingere nō fcat colorare: sed immergere. Vergi. Alij striden
tia tingunt era lacu.

¶ De scđo Petro z Paulo hymnus ad vñ.

Urea luce z decore roseo lux lucis omne p̃fudt

a sti seculū: decorans celos inclyto martyrio hac
sacra die: que dat reis veniam.

Tanitor celi: doctor orbis: pariter iudices seclī: vera mūdi
lumina: per crucē alter: alter ense triumphans: vite senatū
laureati possident.

Tam bone pastor Petre clemens accipe vota precantum
z peccati vincula resolue tibi potestate tradita: qui cunctis
celum verbo claudis z aperis.

Doctor egregie Paule mores instrue: z mēte poli nos trās
ferre satage: donec perfectū largiar plenius: sicuacuato qđ ex
parte gerimus.

Oline b
pime font
imperat

Sic trin
latio in m
na secula.

¶ Quid. Q
tra luce). i. p
une bonitat

ryio. tu dice
bilū passione
tiā (reis). i. p

caro: mūd. i.
na mūdāte
triumphans

vne. Tam
ue vincula p
celū). i. para
. i. nobilissim

mente poli).
z corpe: qđ i
z pfectus: d
bine pietatis
(impetare).

(spemāme
Impetare in
(Semper
sit eis: atq; i

¶ Illa trinitas
exordio mūd
¶ Vocabula
Phil. Vñ
sit testimoni
naroz est alie
ronabant la
mūcio p̃re
ago vel labo
Olea est ar
Oliu idē ef
em cōpositū

Olive bine pietatis: vnice fidei deuotos: spe robustos: maxime fonte repletos charitatis gemine: post mortem carnis impetrare viuere.

Sit trinitati sempiterna gloria: honor potestas atq; in beatitudo in vnitate: cui manet imperiū et tunc et modo per eternā secula. Amen.

Ordo. **O** (lux lucis). i. filius patris (pfudisti omne seculū). i. replesti (aurea luce). i. pdicatione aploz. Lumina aurea dicta sunt ppter splendore diuine bonitatis et bone vite: qz nos illuminant. (Decore rosco). i. tubeo martyrio. tu dico (decorans celos). i. celestes creaturas (inlyro martyrio). i. nobili passione (in hac sacra die). i. festiuitate (que) dies (dat veniā). i. indulgentiā (reis). i. peccatoribus. (Janitor celi). i. petrus ostiarius (doctor orbis). i. pdicator mudi. s. Paulus (pariter). i. simul sunt (iudices seculi) et sunt (vera lumina mudi: alter). i. petrus (triumphans). i. vincens (p crucē: alter). s. paulus (triumphans (ense: laureati). i. coronati (possidet senatū). i. principatū huius vite. (Iam bone pastor petre clemēs accipe vota pcentū). i. pces (et resoluē vincula petri prate tibi tradita) a christo (qua) prate (claudis et aperis celū). i. paradysum (cunctis verbo). i. sermone. **O** (paulē doctor egregie). i. nobilis (instrue). i. cōpone (nros mores: et satage). i. labora (transfere nos mente poli). i. in celestibus (donec). i. qusq; (pfectū). s. ab vtraq; parte. s. a nia et corpore: qsi in aliā partē hois versa fuerit. i. in futuro gloriabit hō plenius et pfectius: data sibi immortalitate vtriusq; partis coepris et anie. (Olive bine pietatis). i. due olive pietatis (vnice). i. indiuisse (fidei). i. vnus amicus (impetrare). i. postulare a deo nos (viuere deuotos et robustos). i. firmos (spe: maxime repletos fonte gemine charitatis). s. dilectionis dei et pximis. Impetrare inq; dico (post mortē carnis). i. separationē carnis et anime.

(Sempiterna gloria). i. eterna glia (sit trinitati). i. tribus psonis (et honor) sit eis (atq; inhabitatio). i. laudatio sit eidē trinitati (in vnitate). i. in vno deo. Illa trinitas q est vnus deus (manet imperiū). i. existit pceptio (et tūc). i. ab exordio mudi (et modo). i. in pnti (p eterna secula). i. p oia ipa. Amen.

Elocabula. Aureus capif hic p splendidus. Enā capif pro pcciosus. Philel. Virtus leuat aurea curis. Martyriū ponit p passionē: cū pprie sit testimoniū. Senatus est honor vel multitudo senatorū: teu. der rat. Senator: est aliq; de senatu. Laureus est corona de lauro: qz victores olim coronabant laurea. Laureatus. i. laurea coronatus. Transfere: traduco: trañcio pnt regere duos accōs: vt traduco te flumini et c. Satago. i. satis ago vel laboro. Et apud Terentiū regit grm: Is quoq; rex suaz satagit. Olea est arbor olei. Oliua po fructus olei: sed sepius pro arbore ponit. Oliuū idē est qd oleum. Impetrare est efficere: aut labore acquirere. Est em cōpositū a verbo patro: qd fecit facio.

In festo visitationis Marie hymnus.

Q iii

Visitationis Marie

Betrū duplex: qz prior versus est trochaicus:
alter iambicus.

In mariā vite viam: matrem veram vſuentiū: pie ve
nit qui redemit peccata delinquentium.

Gressum cepit dū cōcepit maria: multū pperans
visitauit confortauit helizabet compatiens.

Salutat inflāma helizabet ⁊ filius inaudita fiunt ita de
dono sancti spiritus.

Impregnata grauidata fit mater olim sterilis: infans da
tus nondū natus exultat christo iubilans.

Scruit maior: gaudet minor: maria fert solatiū visitatis p
paratis ad spiritū propheticum.

Precursorem ⁊ doctorē maria manu indicat: qui rectorē
purgatorem digito mundi nunciat.

Leua gregem: duc ad regem maria cunctos visitans: vt
saluetur ⁊ letet: cū tu sis mater medians.

Iste hymn⁹ est de visitatiōe Marie virginis: ⁊ ei⁹ materia est sūpra de
euāgelio: Exurgēs autē maria. Luce. j. cū extēsiōe aliq̄ iuxta merita ⁊ q̄li
tates bñe Marie visitantis ⁊ Helizabet visitate. vt patebit p singulos vers
sus. Et in vltimo versu fit oratio ad Mariā visitantē. Pro introducti
ōne sciendū est: q̄ angelus Gabriel in annūciatiōe ad beatā Mariā signifi
cavit eidē Helizabet cognatā suā sterilē impregnatā esse in sexto mense:
Et ex illo mora statim Maria postq̄ cōsensum dedit ⁊ concepit abiit ad
visitandū Helizabet p̄dictā: vt habet Luce. j. Vñ visitatio ista statim se
cura est annūciatiōe. Quare ab annūciatiōe repetēda principiū facit au
tor in hoc hymno: dicens.

Vide.
Fille (q̄ redemit). i. deleuit (p̄ctā delinquentiū). i. peccantiū hoīm sua morte
(venit). i. introiuit coopatiōe spūſſſſi (pie). i. de sua pietate ⁊ gratuita ac vo
luntaria bonitate (in mariā) virginē (viā vite) qz mors intrauit in hūc mūdū
p eū: ⁊ vita p mariā (verā matrem vuentiū). i. hoīm: quibz ad se cōfugientibz
pia mater aluit adiutrix ⁊ p̄tēctrix est. Post autē istā aduentū filij dei in
beatā mariā factū est: vt sequit. (Maria dū). i. postq̄ (cōcepit). i. filium
deitē: cepit gressum). i. incepit iter: ⁊ sic cepit venit a p̄bo defectiuo. vñ
(cepit). i. arripuit: ⁊ sic venit a verbo capio. Lepi defectiū cū de viphibō
go scribit. Lepi autē a capio nō: sed fm aliq̄s p̄ ae. (Properās multū). i. val

de festinās: qz
bet). i. cognat
nis. (Heliz
ro helizabet
nā dū in vñ
audita (fiunt
ria virgo cōce
erit: ⁊ infans
sus sequit.
necruit. Olim
olim meminiss
vinea frōdes.
i. grauida fa
fans varius) a
dū). i. adhuc
sto filio dei si
tū: de q̄ memi
se habuerit bñ
sez maria mace
zabet (gaudet)
nē (visitatis). i.
prophetiū) qz
inrer mulieres
rinserō p̄p̄et
i. mōstrat (ma
nentē: qui fuit
baptismi pen
gelista non dic
for: ⁊ doctor: io
suo/rectorem ⁊
agnus dei rē.
Vina gregem
greges sed min
hoc versu fit o
tribulatiōibz
pulū rui. Bie
rū. Armeniū
nāſſumpitue
grex tuus vel
medians). i. me
rno. (U
vitā beatā. P
gnare: facere
dus. i. plenis v
giti non solū su
cas. Hampedi

de festinās: qz cū fest inatōe: vt dicit Luce. j. (visitauit) z (cōsolaruit helizabē) s. cognatā suā (cōpatiētiā) i. cōpatiētiā habēs sup laboribz impgnatio nis. (Helizabē salutat) s. a brā maria (z filius). i. iohannes clausus i vtero helizabē (inflammā) qz exultauit infans zc. vel etiā inflammā: qz p p̄sen tiā dñi in vtero brē marie sanctificat. z sic (inaudita) i. ea q̄ prius nō sunt audita (sunt ita) i. taliter (de dono) i. g̃fā (sancti spūs) videlicet qz brā ma ria virgo cōceperit: z etiā qz helizabē sterilis cōceperit atqz impgnata fu erit: z qz infans sic exultauerit ad p̄sentiā dñi sui. Ista inaudita p̄fēqz ver sus sequēs. Helizabē (sterilis olim) i. prius nō fructifera ppter nimā se necturā. Olim ip̄s p̄teritū dicit: inuenit tñ p futuro. Vergil. For san z hec olim meminisse iuuabit. Et p p̄senti. Verg. At iam olim sectas posuit cū vinea frōdes. (Impregnata) i. feta z in vtero habēs effecta: z (grauida) i. grauida facta (sit mater) s. iohannis baptiste: z hoc est vnū inauditū (in fans datus) a deo p̄ra naturālē cōditionē t̄pis: qz in senectute (natus non dū) i. adhuc nō (exultat) gestu z motu suo quē facit p̄sente dño (iubilar choro) filio dei filiter existit in vtero ac nondū nato: z hoc est aliud inauditū: tū de q̄ meminit versus p̄cedēs. Seruit maior. Iste versus tangit quō se habuerit brā virgo t̄pe medio q̄ fuit cū helizabē. Et dicit sic (Maioz) scz maria mater dñi (seruit) helizabē z zacharie iā grandeus (mino) heliz abē (gaudet) de aduētū dñs sue: z sic (maria fert solatiū) i. dat consolatio nē (visitatus) s. helizabē z zacharie: (z preparatis) i. dispositis (ad spiritū propheticū) qz helizabē repleta spūs cō p̄phetauit dicens: Benedicere tu inter mulieres zc. Et zacharias de post nato filio iōāne filiter repletus sp̄ ritus cō p̄phetauit dicens: Bñdictus dñs de⁹ israel zc. (Maria indicat) i. mōstrat (manu) s. sua (p̄cursorē dñi: qz fuit vox clamantis in deserto zc. z docebat baptisimū penitētiē. Qz autē maria sic puerū manu sua monstrauerat: euā gelista non dicit: sed pie credi z elici potest ex circūstantijs. (Qui) p̄cursor for: z docto: iohannes baptista (nunciat) i. ostendit z monstrat (digito) scilz suo (rectorem z purgatozem mundi) scz dñm iesum christum: dicens: Ecce agnus dei zc. vt habet iohannis. j. Leua gregem. Aliqui libi habentes Vna gregem. i. age. Differunt minare z minari. quia minare est agere gregē: sed minari est minas inferre. Hoc datiuū regit: illud p̄o accm. In hoc versu sit oratio hoc modo. O (maria visitans cunctos) hoies in suis tribulationibz z angustijs (leua) i. erige recrea excita vel iuua (gregē) i. pos pulū tuū. Grex p̄prie est multitudo paruoꝝ animalū: videlz ouū z capra rū. Armentū p̄prie est maioꝝ animalū: puta boum z similiū. Dic gregem trāsumptiue sumit (Duc ad regē) iesum christū filiū tuū (vt saluet z leuet) grex tuus vel deuoti famuli tui. Rationē subdit (Lū) i. quia (tu sis mater medians) i. mediatrix inter deū z hoiem: quare merito id facies ex officio tuo. ¶ Vocabula. Maria dicitur via vite: qz p eā z non aliter veniunt ad vitā beatā. Pregnans dicitur femina grauida z vicina partui. Vñ sit impres gnare. i. facere pregnantē: sed nō legitur apud idoneos z elegantes. Grauidus. i. plenus vel grauis. Unde grauidare. i. facere mulierē grauidā. Di gitū non solū sunt manū: sed etiā pedū dicunt: quos inepte vocant pedis cas. Nam pedica est laqueus pedum.

In festo Marie Magdalene

¶ De beata Maria Magdalena hymnus ad v̄s.

Metru iambicum dimetrum.

Ortiua cunctis orbica lucis triumphat gratia: q̄

v scandit astra vernula maria christi fulgida:

Calcans beata luridā seculi ruentis machinā: ar
dore sancti spiritus ignes subegit lubricos.

Hec sacras iesu lachrymis plantas rigauit intimis: tersit
capillis osculans: vite tenebras expians.

¶ Que sumus gratissimā nobis deposce veniam: celestis
aule cinnulis quo perfruamur organis.

Regi celoz gloria: eius q̄ soli filio: sancto q̄ sit spiritui: in
sempiterna secula. Amen.

¶ Ordo. (Gloriua orbica). i. desiderabilis via et p̄mostratrix (triumphat). i. letat et exoritur cunctis. s. hoibz (gratia lucis). s. eterne (qua) scz luce die et q̄ra (maria) magdalena (fulgida). i. splendida (vernula). i. pedissequa (christi). s. dei viui et eterni (scandit astra). i. ad celos. Nam ipsa (beata). i. felicitata (calcans). i. sub pedibz habēs (luridā machinā). i. turpē et fedū mūdū (ruentis seculi). i. lapsi a via recta: q̄ (ardore). i. igne et amore (seculi spūs subegit). i. subiugauit (lubricos ignes). i. corda labilia pctōz. (Hec) Maria magdalena (rigauit). i. madefecit et lauit (sacras plantas). i. pedes (iesu). s. dei viui et eterni (intimis lachrymis) scz a corde p̄fluentibz: et (tersit). i. tinxit (capillis). i. crinibz (osculans). s. in signū amoris et obediētie: et (expians). i. purgās (tenebras). i. peccamina (vite). s. fragilis. Ideo q̄ (te). s. mariā magdalenā (quesumus). i. deprecamur (gratissimā). i. voluntariā et benignā (nobis) scz pctōnibz (deposce). i. deprecare (veniam). i. gratiā (cinnulis). i. modulis et nolis (celestis aule). i. paradisi (quo). i. ut (perfruamur). i. letemur (organis). i. cantibus leticie. Un̄ (Gloria). i. laus et hono: (sit regi celoz). i. patri oīpotēti et eius soli filio). i. vnico dño n̄ro iesu christo: et gl̄ia (sit sancto spiritui in sempiterna secula). i. in p̄petuū. Amen.

¶ Vocabula.

Glorius q̄q̄ d̄r desiderabilis: vt hic q̄q̄ p̄o p̄ncēs ad votū. i. p̄missus. Glerna est seru⁹ aut serua in domo dñi nata. Unde hic vernulus: hec vernula. Luridus. i. turpis vel pallidus: q̄si lora percussus. Expire est purgare. Tinnire est sonare vt instrumenta erea. Unde tinnitus est talis son⁹. Tinnulus. i. sonorus vel tinniens. Tinnabulū: ein schell oder glocklin.

¶ In festo sancte Afre
hymnus ad v̄s;

G

dens dedit

Sub narcis

ellis: et bilari

Demon ele

nus: fugit sa

Mox in fid

dem capite

O narcisse c

stra ciuitate

Astra simul

nobis expia

Presta pa

ritus amboz

¶ Hic hymn⁹ e

mo aut: dirig

dia et gratia p

Bilariā et puell

in fide et. Quan

dales. bi: Afra

marcyonens rec

referendū des q

solū: qui eā de

ritatis reduxit

Q̄ciuitas Au

redde). i. age de

cionibz collaro

(est missus ad re

eis. spumoz). i.

ce. s. Augustā po

cū). i. augmentū

narrat cōuersio

et puellap̄p̄ices

Gande ciuitas augusta: redde deo vota iusta: a quo
vini ad te missus est apostolus Narcissus.

Narcissus primo plantauit: dionysius rigauit:
deus dedit incrementū: christus manet fundamentū.

Sub narcisso pontifice et diacono felice credit afra cū pu
ellis: et hilaria cum illis.

Demon clamat et insanit: afra stupet: presul canit christia
nus: fugit sathanas prophannus.

Mox in fide confortatis affinibus et cognatis: propter fide
dem cōprehensē quinq; vine sunt incense.

O narcisse cum felice vos pro nobis omni vice et pro no
stra ciuitate et pro cunctis supplicate.

Afra simul et consortes stent pro nobis prece fortes: ut et
nobis expiatis sit portio cum beatis.

Presta pater et patrone: presta fili pastor bone: presta spi
ritus amboꝝ medicina peccatoꝝ. Amen.

Hic hymn⁹ canit in honore sancte Afre. Et diuidit in sex partes. Pri
mo autor dirigit sermonē suū ad ciuitatē Augustā: incitādo ipsā ad gau
dia et gratiaꝝ actiōes. Secūdo narrat cōuersionē sancte Afre cū matre eius
Hilaria et puellis. ibi: Sub narcisso. Tercio recitat passiōē ei⁹. ibi: Mox
in fide etc. Quarto inuocat bñm narcissum et felicē: ut intercedāt p nobis.
ibi: O narcisse. Quinto dirigit petitiōē suā ad sanctā Afra et ad eius so
dales. ibi: Afra simul. Sexto inuocat sanctā trinitatē: ut interueniē hui⁹
marcytis nos recōdēt. Dicit ergo primo incitādo ciuitatē Augustā ad
referendū deo gratiaꝝ actiōes: ex eo q̄ sibi misit Narcissus tanq; sanctū apo
stolū: qui eā de via erroris et perfidiē ad christi fidē conuertit: et ad viā ve
ritatis reduxit: sic.

Ordo.
O ciuitas Augusta. i. congregatio hoim illius oppidi (gaude). i. letare (et
redde). i. age (deo iusta vota). i. debita desideria et gratiaꝝ actiōes de bñs
cio tibi collato (a q̄). i. deo (eius apls). i. nuncius (narcissus) epus sic dictus
(est missus ad te). i. Augustā. (Narcissus plātauit). i. fidē christi inseruit
eis. i. (pūmōr et). i. etiā (dionysius). i. ep̄s (rigauit). i. cōfortauit et approbante
te. i. Augustā postmōdū: q; salubre doctrinā p̄dicauit (de⁹ dedit incremen
tū). i. augmentū fidei (et christus manet fundamentū). i. tue fidei. Tunc
narrat cōuersionē suē modū cōuersionis sancte Afre: et matris ei⁹ hilarie
et puellāꝝ: dicēs sic (Afra cū puellis) suis q̄ noiabant Digna Limonia et

De scō Laurentio

Entropia (z hylaria) mater Afre (credit). i. fidē christi accepit (sub Narcisso pōtifice). i. in trante ipso domū publicū ad eas: z pōdicare eis fidē christi (z diacono felici) sic dicto. s. simul subintranti cū epō: z. s. in pueris illaz (demon). i. diabolus (clamar). i. insanit z furit insolēter: a q (Afra stupet). s. a diaboli clamore (presul). s. narcissus (canit). i. laudes deo decantat (christianus) p̄sul erat (p̄phanus sathanas). i. impius diabolus z infidelis (fugit). i. fugā recepit. Et hoc factū fuit tpe Diocletiani imperatoris. Narrat cōsequenter passionē scē Afre: z dicit: Scīa cōtra cū puellis. s. suis tribus (viue) z hoc dico (affinibz z cognatis eoz cōsortatis in fide) prius em plus res ipsa cōuertit ad fidē christi. Ubi nora q Baius existens prefectus vrbis Auguster: audiens Afrā ad fidē christi cōuersam iussit sibi eā p̄sentari: z p̄sentata dixit sibi: Deus christianoz est amator mūditiē z castitatē: quō tu que publica meretriz exististi te de eius familia noiare presumas? Afrā rōdit: Scio q christus p̄pter pctōres in hunc mūdū venit: z ideo me sibi hostiā offero. Baius hoc audiens Afre sententiā protulit: vt igne cremaret. Ducta igit fuit ad locū vbi iniquitati corpus eius seruebat: et deo p̄ sacrificio ipsum offerebat. Hylaria igit cū puellis corpus eius recepit z honorifice sepeluit. Quo cōperto ipsis in fide christi firmiter manentibz idē iudex eandē sententiā eis adiudicauit. Narcisse. Dirigit petitionē suā ad sanctū ep̄m Narcissum z eius diaconū: dicens. Vos duo (state p̄ n̄ra ciuitate). i. in habitatoribz nostris z p̄ reatu eoz (omni vice). i. totis conaminibz. s. deū p̄ nobis implorando vt indulgeat nobis. Dirigit nunc petitionē suā ad sanctā Afrā z puellas suas: sic inquit (Afra simul). i. pariter (z cōsortes). i. socie suo gloriose (stent). i. sint intercedentes ad deū (p̄ nobis) scz corā deo (fortes). i. instanter rogantes (prece). i. cū rogaminibz (vt portio). i. participatio (sit nobis cū beatis). i. sanctis in terra viuētiū. z hoc dico (nobis purgatis a peccatis. i. mundatis prius a criminibus nostris z delictis. Finaliter refert gratiaz actiones sancte z indiuidue trinitati dicens: O (pater). s. celestis (z patrone). i. defensor noster (presta). i. cōcede nobis: o (fili). s. dei (pastor). s. ex̄ns (presta). i. da nobis qd̄ petimus. s. z o (sp̄s amboz). i. vtriusqz scz patris z filij: qz ab vtroqz pariter procedit (medicina). s. existens (peccatoz). i. transgressoz p̄ceptoz dei (presta) nobis idē quōd̄ petimus.

¶ De sancto Laurentio hymnus ad v̄s.

Vetrū iambicū trimetrum.

A martyris Laurentij armata pugnat fides: nā morte mortē diruit ac semet impendit sibi.
 Hic hoc sacerdos dixerat: iam Sixtus affixus cruci Laurentiū flentē videns crucis sub ipso stipite.
 Desiste decessu meo fletum dolenter fundere: precor fra-

certa quo
 Extrem
 nam dies

A
 celum pro
 Qui sup
 etis hostibz
 Ipse dign
 nis ignibu
 Deo patr

¶ Ordo. (E
 beati Laure
 palmā (nā ip
 p̄pali (ac imp
 Sacerdos
 pateret morte
 lauretiū flentē
 cis) in q̄ passus
 a. p̄stiter (fl
 adducor: ego (l
 lauretiū (egris
 verbalē) i. p
 arrix glie) Lec
 (p̄stiter) i. ded
 ecclesijs finit

¶ Quoz hec
 (re deū) s. eter
 aera) i. ad celi
 droz. (Nāq
 z honorandus
 eius) i. e. (est
 tis) i. fm quod
 cis ignibu) i.

tertia quod post hoc sequeris tridui.

Extrema vox episcopi prenunciatrix glorie nihil sefellit:
nam dies predicta palmam prestitit.

¶ Ad completoriū.

Conscendat vsq; sidera: celiq; pulset intima vox ac
q; cantus omnium te deum collaudantium.

Adest naq; festiuitas et dies venerabilis: in qua
celum pro meritis Laurentius ingressus est.

Qui superatis ignibus et impijs torcoribus: senis deu-
ctis hostibus: nunc gaudet in celestibus.

Ipsa dignetur domini rogare clementissimū: vt ab eter-
nis ignibus nos seruet et demonibus.

Deo patri sit gloria etc.

¶ Ordo. (En). i. ecce (armata fides). s. clypeo fortitudinis et galea salutis
beati (Laurentii martyris) et leuita (pugnauit). i. dimicauit hodie p. martyriū
palmā (nā ipse) beatus laurentius (diruit). i. subuerit (mortē). s. eternā (mortē). s.
palmā (ac impedit). i. reddidit (semet) ipm (sibi). s. restituēdo aīam vite eterne.
(Sacerdos). s. sextus (dixerat). i. p. dixerat (h. fore). i. futurū primo: vt scz
patere mortē p. noīe chri. (Sextus) inq; (iā affixus cruci). i. patibulo (vidēs
laurentiū silentē). i. dolētē et tristitantiē de morte (sub ipso stipite). i. ligno (cru-
cis) in q. passus est: dicēs. (Desiste). i. cessa (fundere). i. emittere (dolenter)
i. tristiter (fletū). i. lachrymas (decessu meo). s. p. tormentā palliōis q. b. mō
adducor: ego (frater) tuus (pcedo). s. re p. martyriū palmā (q. q.). i. et etiā (tu). s.
laurentiū (sequis post hoc tridui). i. post tres dies. (Extrema vox). i. vltima
verba (epi). i. pontificis et pape Sixti: cui leuita erat laurentius: testis (p. nūci-
atrix glie). s. eterne (nihil sefellit). i. decepit eū (nā dies p. dicta). i. constituta
(p. stitit). i. dedit (palmā). i. victoriā et coronā martyriū. Et ita in quibusdam
ecclesijs finit hymn⁹ iste ad v. Et sequētes psus canunt hora completoriū.

¶ Quorū hec erit series. (Vox atq; cantus). i. verba cū sonitu (oīm) hoīm
(re deū). s. eternū (collaudantiū). i. p. dicantiū (cōscendat). i. ascēdat (vsq; ad si-
dera). i. ad celū ipm (et pulset). i. tangat (intima). i. penetralia (celi) et loca be-
diorū. (Nāq;). i. q. (festiuitas). i. celebritas (et venerabilis dies). i. colēdus
et honorandus summa solennitate (adest). s. hodie (in qua) scz die (Lauren-
tius) leuita (est ingressus). i. introiit (celum). i. gloriā eternā (pro meri-
tis). i. fm quod promeruit. (Qui) scz beatus martyr Laurentius (supera-
tis ignibus). i. tormentis carbonum que passus est (et). s. superatis (impijs

In festo assumptionis

torroribus).i.crudelissimis tyrānis(7 deuictis).i.sup̄is(seuis hostib).i.immanissimis inimicis suis(gaudet).i.letat(nunc in celestib).i.in ipso celo.
(Ipse)br̄is martyr Laurētiū ergo(dignet).i.velit(rogaŕe).i.intercedere(dñm clementissimū).i.deū oipotentē(vt seruet).i.custodiat nos(ab eter-
nis ignib).i.ab inferno(7 a demonib).i.malignis spiritib:ne nobis nocē-
ant. Et p̄pterea(gloria).i.honor sit deo patri).i.in celestib(7 eius soli fi-
lio).i.unico dño nro iesu christo(cū spiritu paraclito).i.scđ solatore nro
(7 nunc).i.modo inpsentia(7 in ppetuū).i.eternaliter sine fine Amen.

Vocabula. Impendeo fecit imineo vel insisto.7 regit aut nullū casuz
aut datū:vt mors impendit oib. Impendo fecit do:7 regit acciū cū das
riuo:vt Petrus impendit mihi multa bona. Nunc impēdiū 7 impēsa. ten.
kost. Ep̄s grecū nomen latine dicitur rector:vel sup̄intendēs:vel speculator.
Pulsare est fr̄quentatiū a pello.vñ fecit sepe pellere vel pcutere:vt i lege
tabulaz:Qui parentē pulsauerit:manus ei p̄cidit. Seuius a um.i.cru-
delis. Inde Seuitia.i.crudelitas:7 Seuire.i.crudeliter agere.

In festo assumptionis marie hymnus ad v̄s.

Item terra pontus ethera colunt adorant predi-
cant:trinā regentem machinā claustrū Marie
bainlat.

Qui luna sol 7 omnia deseruiūt p tempora:pfusa celi gra-
tia gestant puella viscera.

Beata mater munere cuius supernus artifex mundi pū-
gillo cōtinens ventris sub arca clausus est.

Benedicta celi nuncio:fecunda sancto spiritu:desiderat⁹
gentibus cuius per alium fusus est.

O gloriosa dñā:excelsa sup̄ sidera:qui te creauit prouidet
lactasti sacro ubere.

Quod ena tristis abstulit tu reddis almo germine:intrent
vt astra flebiles:celi fenestra facta es.

Tu regis alti ianua:7 porta lucis fulgida:vita datam p
virginem gentes redempte plaudite.

Gloria tibi dñe r̄c.

Herru in hoc hymno est idē qđ in illo hymno:Nocte surgentes:Ince-
dit huius hymni est:q̄ auctor vult p̄dicere hoc qđ p̄phete de christo nuncia

uerit in Da-
Marie baul-
en i paradi-
in medio par-
suadente Ad-
ualiter pecca-
a dño electi se
redimere genu-
humani corpus
nā. Unde 7 ip-
stella maris est
suo portabat.
(claustrū).i.v-
gubernantē
nā)anie.s.cōci-
i.boni hoies(p-
nozan(ado:it-
co q̄ celum.i.ce-
stria laudant 7
(viscera puelle).
st(gestant).i.po-
su suo(7 oia)ene-
uit christi:possi-
tus)maris ar-
tinens mundū
Et q̄ super
mus bene dica-
saluatore:7 est
i.vrerū(fusus e-
pulis. Q̄ glori-
Et q̄ dñs cō-
stroben.i.cōuen-
saluatore:ē:cōuen-
cens. Q̄ glori-
per oīs celos en-
puidet).i.sua et
p̄ sanctū filiū
tulit)a nobis(7
p̄cta sua(intre-
celos.7 vere:q̄
(fulgida porta)
nat omne homi-
(plaudite).i.gar-

Det

beate Marie virginis. Fo. LXIII

uerūt in Maria genetrice dei esse cōplerū. Quid sit līter q̄līter claustrum
Marie baulat ch̄r̄stū. Et nota q̄ de⁹ fecit hoīem de limo terre: z posuit
eū ī paradiso voluptatis: z phibuit ei ne comederēt de ligno vite: q̄d erat
in medio paradisi. Sed diabolo suadente Eue: z Eua postmodū sīlīter
suadente Aderambo comederūt de ligno vitis: z diabolo placentes mor
taliter peccauerūt. Et post peccātū tante transgressiōis de paradiso terrestri
a dño eieci se nudos esse cognouerūt. Videns ḡ deus q̄ aliter non posset
redimere genus humanū: nisi p̄ femīnā. vnde z ī vterū virginis descēdit
humanū corpus assumens. Et ita sumus redēpti z a peccō liberati p̄ femis
nā. Vnde z ipsi grates reddere tenemur. Dictū est etiā sup̄ra: q̄ Maria
stella maris est mater dei: z quē celū z terra capere nō poterant ī gremio
suo portabāt.

¶ Ordo.

(Claustrū).i. venter br̄e(marie) virginis(baulat).i. portat illū deū (regēte)
.i. gubernantē(ermā machinā)mūdī. s. celū terrā z mare: vel (trinam machi
nā)anie. s. cōcupiscibilitatē rationabilitatē z sensualitatē (quē) deū (terra)
.i. boni hoīes(ponit).i. mali hoīes(ethera).i. celestes creature(colūt).i. ho
norant(adorāt).i. cōmendant(pdicant).i. publicant siue denūciant. Dī
co q̄ celum. i. celestes creature: terra. i. terreni: z oīa siue celestia siue terres
tria laudant z adorant illū quē celū z terra capere nō poterāt. z vere: q̄
(viscera puelle). s. virginis marie(pfusa).i. repleta(ḡra celī).i. de roze cele
sti(gestant).i. portāt. s. ch̄r̄stū deū(cū)ch̄o(luna).i. variatio lune(sol) ī cur
su suo(z oīa)entia(deserunt).i. famulant(p tpa).i. rpaliter. Et q̄ portat
uit. ch̄r̄stū: possumus dicere q̄ est(beatā mater mīnere).i. dono filij(sub cu
ius)matris(arca veneris).i. vteri(supernus artifex).i. summus creator(con
tinens mundū) vniuersum(pugillo).i. sub sua prāte(clausus).i. portatus.

Et q̄ supernus artifex clausus est sub arca v̄ctris virginis marie: possumus
bene dicere q̄ virgo maria sit(beatā).i. sancta(nūcio celī).i. angelica
salutatio: z est(fecunda).i. impregnata(scrō spū: p cuius). s. virginis(aluū)
.i. vterū(fusus est).i. natus est ille q̄ fuit(desideratus)a cūctis(gentib).i. po
pulis. ¶ Gloriosa. Materīa hui⁹ hymni est q̄ maria peperit saluatorem
Et q̄ deus cōtulit ei tantā gratiā q̄ saluatorē pareret zc. fecit auro: a pos
strohen. i. cōuersionē ad deū. Et q̄ deus cōtulit ei tantā gratiā q̄ peperit
saluatorē: cōuertit sermonē suū ad ipsam: ostendendo eā esse gloriosā dī
cens(¶ gloriosa dñā).i. sponsa dñi n̄r̄(ex celsa).i. eleuata(sup sidera).i. sus
per oēs celos: tu(lactasti sacro vberē).i. ex sancto pectore illū (q̄ te creauit
pūide).i. sua eterna pūidētia. (Tu reddis).i. restituīs (almo germine).i.
p̄ sanctū filiū tuū. s. illud. i. paradīsum(q̄d eua)ex̄ns(tristis).i. dolo: osa (abs
tulit)a nobis(z es facta fenestra celī).i. ch̄r̄sti(vi scibiles).i. hoīes desēctes
peccā sua(intrent astra).i. celos. Dico q̄ hoīes desēctes peccā sua intrent
celos. z vere: q̄ tu facta es(ianua).i. ostiū(altī regis).i. ch̄r̄sti: z tu facta es
(fulgida porta).i. plenitudo ianua(lucis).i. ch̄r̄sti: q̄ est vera lux: q̄ illumī
nat omnē hominē veniētē ī hūc mundū: z o(gentes redempte). s. a ch̄r̄sto
(plaudite).i. gaudete(vitā datam)esse(p virgine)marīā.

¶ Ad completoriū hymnus.

Detrū alemaniū tetrametrū hypercatalecticū?

P iij

Assumptionis Marie.

O glorifica luce coruscas: stirpis dauidice regia p
les: sublimis residens virgo maria supra celige
nas etheris omnes.

Tu cū virgineo mater honore: angeloz dño pectoris an
lam sacris visceribz casta parasti: natus hinc deus est corpo
re christus.

Quē cūctus venerās orbis adorati: cui genu flectit oēia q̃
te petimus subueniente abiectis tenebris gaudia lucis.

Hec largire pater luminis omnis natū per propriū: flam
ne sacro: qui tecum nitida viuit in ethra: regnans ac mode
rans secula. Amen.

Hoc metrum est tetrametrum. Sunt autē hic quatuor versus: et in vnoquoq;
eorū sunt quatuor pedes. quoz primus est spōdeus: secundus iambi: tertius da
ctylus: quartus est spōdeus seu trocheus. Materia huius hymni est du
plex. scilicet cōmēdatio Marie tā a pgenie q̃ a meritis. Cōmēdatio a pgenie
est: q̃ ipsa est de regia stirpis: scilicet de stirpe Dauid. Cōmēdatio autē a meri
tis est: q̃ ipsa peperit christū saluatorem nr̃m. Cantat autē hymnus iste in
transitu sine obitu hēc Marie virginis: q̃liter scilicet transiit de hō mūdo ad
regnū celoz: an solū emittendo spm̃: vel virū assumpta fuit cū corpe: de q̃
dubium est. Sed tñ melius est vt credam⁹ eā assumptā esse a patre cū corpe.
Odo. (O regia proles stirpis dauidice). i. o maria q̃ es ramus ipsi⁹ da
uid. Ipse em̃ fuit quercus a q̃ rami pcedūt: et tu ramus stirpis. ples. q̃ ter
mini ponunt p eodē: sed nō idē scant. Est em̃ ples qd̃ aliunde h̃z initium.
Stirps idē est qd̃ truncus: a q̃ ramus velut a patre fili⁹ pcedit. (O q̃). i.
q̃ntū (glorifica luce). i. glōsa (coruscās). i. splendida parēs. et o maria tu di
co (sublimis). i. stās in celo (tu residēs). i. sedēs (sup oēs) angelos (etheris celi
genas). i. genitos in celo: q̃ in celo fuerūt creati angeli a deo. Maria
exns (mater cū virgineo honore). i. pmanēs virgo (casta parasti aulā pecto
ris). i. pectus tuū (dño angeloz: et ideo (hinc). i. ex illis (visceribz sacris nat⁹
est christus deus). i. dignatus est nasci (corpe). i. q̃rū ad corpus: q̃ humani
tatē sumpsit a te. (Quē venerās orbis adorati). i. quē oēs hoies venerant
(cū). i. ad cuius honorē (omne genu flectit). i. oēs hoies flectūt genua (a q̃
chō nos (petimus gaudia lucis). scilicet eterne (te subueniente). i. auxiliāre (abiez
ctis tenebris). i. pectis remotis a nobis. Superi⁹ fecit auctoz pces ad bea
tā mariā: sed hic facit pces ad deū patrē: vt ipse dignē nobis dare q̃ pmis
sa sunt: dicēs. (O pater luminis ois). i. origo et factor tot⁹ claritaz (largire
nobis hec). scilicet gaudia lucis (p ppiū natū). i. amore filij tui: et (sacro flamine)
. i. amore ip̃ifici (q̃) fili⁹ tui: (viuit tecū in nitida ethra). i. in mūdo celo (res
gnans). i. gubernās (ac moderās seclā cūcta). i. oēs gētes in hō seclō exnēs

Vocabula
cū hyper
dendo syl
de corusc
Item sub
sa metris
fm rīmā
lucidus eth
cat: et pio

M

bet initium

Celum te

duo totus

Deus et

demptor o

Hunc na

ipse mortu

Deo patri

Odo. (O

oipotēis fer

bis ad repa

deo). i. filiū de

christū (q̃) filiu

(intē) q̃ em̃ pri

(q̃) regit celū et

substantiā affi

entē). i. genit (in

vir⁹ christus co

toz etia genitū

(p̃sint nobis). i.

mortuus). sūc

h̃z vita eterna

Et q̃ gloria si

Natiuitatis Marie. Fo. LXII

Vocabula. Hoc carmen dicit alemanū: qz Alema poeta inuenit. Dicitur hypercatalecticiū. i. supabundans: qz post duos pedes abiicit in scandendo syllaba sic: **D** qz glori luce coruscas. Coruscus. i. splēdidus. In de coruscare. i. splendēre. Sublimis. i. altus. Inde sublimitas. i. altitudo. Item sublimare. i. exaltare. Angloz legit hic p syncopen p angeloz causa metri: sicut vincla p vincula: secl p seculi. Rite a recte vel bene: vel fm richā ritus est idem qd mos. Ebra est splendor etheris. Uer. Acc lucidus ebra sidera polus. Ether est summū elementū: qd etiā ignis vocat: z pro celo ponit.

De natiuitate Marie hymnus.

Detrum simile.

Maria mater dñi: eterni patris filij: fer opem nobis
omnibz ad te confugientibus.
Dent de deo genitū tu genuisti filiū: qui non habet initium in te iumpsit exordium.

Celum terramqz qui regit in te formatus extitit: quē mundus totus non capit: in tuo ventre iacuit.

Deus z homo nascitur: vnus z christus colitur: iesus redemptor omnium saluator atqz gentium.

Hunc nasci nobis profuit: a morte nos eripuit: pro nobis ipse mortuus: z nos per illū viuimus.

Deo patri sit gloria zc.

Ordo. **M**(maria mater dñi). i. genitrix altissimi (filij eterni patris). i. dei omnipotentis (fer opē). i. da z largire auxiliū tuū (oibz nobis) pccōibz (confugientibus ad te) tanqz ad patronā z singulārē aduocatricē. (Deum genitū de deo). i. filiū de patre (tu genuisti). i. peperisti in hūc mūdū (filiū). i. dñm iesū christū (q) filius (nō hz initium). i. gñatōis eterne (sumpsit exordium). i. pncipiū (in te) q cū prius erat sine tpe z extra oē tps: factus est sub lege tps. Et (q regit celū z terrā: extitit formatus in te) nā formā corporeā z humanam substantiā assumpsit (quē nō capit totus mūdus). i. vniversus orbis hic (iacuit). i. genuit (in tuo vtre). i. vtero (**D**e z hō). i. dei fili (nascit). i. gñat (z vn) christus colit). i. venerat (iesus redēptor). i. saluator (oim) hoim: z saluator etiā (gentiū). i. pplōz nō solū iudeoz: sed z gētiliū. (Nasci hūc) iesus (pferit nobis). i. vtile erat: qz (eripuit). i. liberauit (nos a morte). i. eterna (ipse mortuus). i. in crucis patibulo (p nobis). i. miseris pccōibz (z nos viuim) frz vita eterna (p illū). i. iesum dñm nrm: qm nobis ianuā vite aperuit. **Itēz** Gloria sit deo pñ z ei soli filio cū spū paraclito z nūc z i pperuū.

Natiuitatis Marie

Vocabula. Opus opem ope caret nō et datiuo singularibz: vt ait Pho-
cas grāmaticus. Significat autē auxiliū. Vergi. Nec spes opis vlla daba-
tur. Etia in numero plurali fecit idē vel diuitias vlt facultates. Exordiu
est principiu: et fit a verbo exordior: qd est cōpositū ab ordior. Prosum. i.
vtilis sum: cuius p̄teritū p̄fectū est profui. Itē p̄fuit hoc loco aut est imp̄-
fonale: aut suppositū eius est dictū. i. hunc nasci.

¶ Alius hymnus in festo natiuitatis

Marię virginis ad vs.

Graude visceribus mater in intimis felix ecclesia: q̄
sacra replicas sanctę festę Marię: plaudent astra
solum mare.

Qui? magnifica est generatio: cuius vita sacris claret acti-
bus: cuius finis honorē summū sine tenet fine.

Que virgo peperit virgoq; pmanet: lactauit p̄p̄is vbert-
bus deum: portantēq; gerebat pronis vlna trementibz.

Felix multiplici laude p̄nerpera: regis porta summi clau-
sa perenniter: mundi stella fluentis: floris virgula regia.

De nunc suppliciter sancta theotocos regis p̄petui spon-
saq; poscimus: vt nos semp vbiq; miti munere protegas.

Sanctis obtineas virgo p̄catibz pacis p̄sidiū dulce diuiti-
ne: nobis atq; beati regni dona perennia.

Presta summe pater: patris ac vnice: ambobzq; simul sp̄s
ritus annue: qui regnas deus vnus omni tpe seculi. Amē.

Materia huius hymni est de natiuitate br̄e Marię virginis. Et primo
alloquit sanctā matrē ecclesiā: vt de hoc festo gaudeat in q̄ nata fuit vir-
go maria. Et bñ dicit q̄ ecclesia debet gaudere: q̄ eius natiuitas gaudium
magnum annūciauit vniuerso mundo. Et nota q̄ duplex est ecclesia: scz mul-
tis et triumphans. Et de vtraq; ecclesia loquit̄ autor: q̄ celū et terrā de p̄-
senti festo gratulant̄: in q̄ nata fuit Maria: virgo pmanēs ante partum: in
partu et post partum.

Vido.
Ideo o felix ecclesia mater gaude. i. letare (in intimis visceribz). i. in intimo
corde (que) in qua ecclesia (replicas sacra festa marię et que). i. in qua (astra)
.i. celū (solū). i. terra. s. et (mare plaudent). i. gaudent de illo festo. Lōmen
dat eius natiuitatē dicens (Luius). s. marię (generatio). i. natiuitas (est ma-
gnifica). i. gloriosa (cuius vita claruit). i. refulsit (sacris actibz). i. claris et bo-

nis oper
tudine
ex eo q
go). i. ma
uit). i. lac
(portant
brachijs
eo q mer
riens: et p
(felix mul
tur in es
ueri orbis
qua virgu
turge dai
nobis ven
genitrix
suppliciter
vbiq;). i. m
rit: q̄ tot
deus latin
mor oibz
cē atq; et
bis (sancti
ne). i. diu
celoz. 2
(summe p
ambobz). i.
p essentia

M

De ad
decus se
seruiper
Origini
munda n
saucam

nis operibz(cuius)marie(finis).i.mors(tenet summū honore).i.sūmā beati-
tudinē(sine fine).i. eternaliter. Cōmendat beatissimā virginē Mariam
ex eo q̄ genuit lactantēqz filiū suū dñm nrm̄ iesum christū: dīcēs (Que vir-
go).i.maria(peperit).i.genuit(qz)p et (virgo pmanet).i. post partū (lactas-
nit).i.lacte nutrit(ur)p: qz vberibz: z prona).i.humilis(gerchab).i.portabat
(portantē deū).i.portatōrē totius mūdi: z hoc(tremētibz vlnis).i.timidis
brachijs. Cōmendat auctō: mariā ex parte multiplicis felicitatis sue: ex
eo q̄ meruit esse genitrix dei. Vult nāqz z dicit: q̄ sit spōsa christi pa-
riens: z porta eterni regis: z stella maris: z virgula floris. O maria existēs
(felix multiplici laude).i.munere: qz tu es felix(puerpera regis).i.iesu chri-
sti: z tu es(clausa porta sui).i.regis: z es(stella).i.illuminat: x(mūdi).i.vni-
uersi o: bis(fluentis).i.transseuntis(perenniter).i.ppetue. z tu o maria es(re-
gia virgula floris).i.nobilitatis. Fuit em̄ beata virgo de nobili p̄sapia ex
stirge dauid. Hic auctō dirigit petitionē ad virginē mariā: vt obtineat
nobis veniā a filio suo: dīcēs. O maria. i. tu exīa(sancta theotocos).i. dei
genitrix(z sponsa regis ppetui).i. eterni(nos poscimus).i.rogamus(te nūc
suppl: cūter).i.humiliter(vt p̄regas).i.defendas(nos semp).i.in omni tpe(z
vbiqz).i.in omni loco. z hoc(miti munere.) Nota q̄ theotocos dī dei geni-
trix: q̄si tora diuina. Sed theotocos. i. diuinus. Et dī a theos grece: qd̄ est
deus latine. Theos em̄ apud grecos timor: dī. Vñ theos dī deus: qz est tī
mor oibz colentibz eū. Hic vltimo oñdit q̄ debeat impetrare nobis pas-
cē atqz eternā gaudia: dīcēs. O(virgo)maria(tu obtineas).i. impetres nos-
bis(sanctis p̄catibz).i.cūis orationibz dulce p̄fidū).i.auxiliū(pacis diutis-
ne).i.diuturne(atqz perennia dona).i. eterna munera(beatī regni).i. regni
celoz. Auctō facit petitionē ad ipsam trinitatē: vt patz in lra: dīcens. O.
(summe pater ac vnice fili patris presta) hoc qd̄ rogauimus: z o(spūs s̄c
amboz).i. patris z filij(annue).i.cōcede(qui regnas)exīs cū eis(vnus de⁹)
p̄ essentiā(oī tpe seculi).i. eternaliter. Amen.

De sancta cruce hymnus.

Detrū iambicū archilochicon: sed tetraastrophon.

Alue crux sancta: salue mūdi gloria: vera spes no-
stra: vera ferens gaudia: signū salutis: salus in pe-
riculis: vitale lignū: vitam portans omnīū.

De adorandā: te crucem viuificam: in te redempti: dulce
decus seculi: semp laudamus: semp tibi canimus: p lignum
serui: per te lignū liberi.

Originale crimen necans in crucem: nos a priuatis christe
munda malis: humanitatē miseratus fragilem per crucem
sanctam lapsis dona veniam.

De scā cruce.

Protege salua benedic sanctifica populū cunctū crucis
p signaulum: morbos auerte corporis ⁊ anime: hoc contra
signum nullum stet periculum.

Sit deo patri laus in cruce filiū: sit coequalis laus sancto
spiritui: cuius summis gaudiū: sit angelis bonor: in mundo
crucis sit exaltatio. vel: inuentio.

Ad sanctā crucē dicit hic hymnus. In q̄ primo salutā sancta crux di
uersis noibz laudariis designata. Scdo ostēdit sanctā crucē adorandā
esse. ibi: Te adorādā. Tercio ponit effectus eius. ibi: Originale. Quarto
fit oratio ad christū: quatenus nos defendat a morbis corporis ⁊ anime. ibi:
Protege. Ultimo laudat sancta trinitas. Sic ergo dicit primus versus.

Odo. O scā crux salue. i. sis salutata: o (gloria). i. honor (mūdi salue)
que es (signū salutis). i. nre redēptionis: ⁊ q̄ es (salus). i. saluatio (in piculis)
.i. in necessitatibz angustijs ⁊ terroribz: q̄ tūc signo crucis nos ipsos signa
mus ⁊ diaboli: ne se immisceat: sed vt effugēt. iuxta illud: Crux fugat omne
malū. Periculū a perio is ire. i. discrimen salutis. Sed a perior verbo an
tiquo: vnde peritus: dicit experimentū. Inde periculū facere. i. experiri. (U
tale lignū). i. viuificū: q̄ (portans vitā omnīū). i. iesum christū: qui in ligno
crucis p nobis mortuus p petm̄ primī parentis nos mortuos reuificauit.

Ostendit sanctā crucē fore adorandā his verbis: O (dulce decus). i. ho
nor (seculi). i. mundi: nos (redempti in te). i. p te crucē (laudamus). i. cōmēda
mus. s. ppter (te adorandā). i. dignā adorari: ⁊ (te viuificā crucē). i. vitā faci
entē siue dantē. ⁊ nos (canimus tibi semper) qui prius eramus (serui). i. seruis
lis cōditionis (p lignū). s. paradisi: de cuius fructu ⁊ mandati dei adā gus
tamus: ac p hoc in seruitutē redactus est ⁊ a paradiso expulsus. sed modo
(liberi). i. liberati (p te lignū) scē crucis. Uñ dicit Paulus: Nos autē glori
ari oportet in cruce dñi nri iesu christi: in q̄ est salus vita ⁊ resurrectio zc.

Ponit effectus sancte crucis cū deprecatione ad christū: O (christe iesu)
qui es (necans). i. delens vel exstinguēs (originale crīmen). i. petm̄ videlicet
ade primī parentis: in q̄ originatū est ⁊ ab eo in posteros transmissum: ⁊ ita
inest toti humanitati (in cruce) moriendo in ipsa (mūda nos a priuatis ma
lis). i. occultis delictis: vel (priuatis malis). i. delictis vniuersis ppijs. Et
briem⁹ sic. O christe sicut tu delesti crīmen originale oibz hoibz qñ pepens
disti in cruce: ita sicut delere velis p virtutē scē crucis in nobis oia nra
ppia crimina vt occulta crimina. Et tu (miseratus fragilē humanitatē). i.
debile ⁊ incōstantē humanā naturā (dona lapsis). s. nobis in petm̄ (veniā)
.i. indulgentiā ⁊ remissionē peccōp (p sanctā crucē) quā tu ppro corpe tuo
sacrasti: ⁊ ppterea in ea multa mirabilia operaris. **P**rotege. Oratio est:
O christe (protege: salua: bñ dic: sanctifica cunctū pplm̄) christianū (p signaculū
lū). i. p signū scē (crucis) ⁊ (auerte). i. remoue (morbos). i. infirmitates (cor
poris ⁊ aie) ⁊ sic tandē (nullū periculū) ster. i. stare ⁊ durare possit (cōtra h
signū). s. crucis. **Q**uerto is ere agnū. i. remoueo: sed auertor deponēte. i.

speno. T
laudat f
lij) sui. s.
(gaudiu
cario). i.
sui) hono
temrare
Vitalis.
in idē est
intellectu a
baptismo
tus: ⁊ sic r
est qd ppi
hoc hymn
secernere
petm̄. Jre

De

Quil
beoz in
premia.
Marty
quasi vn
peraban
Tunc
velut ag
to mund
Concer
dunt mi
no sine fi
Diem s
beoz leg

sperno. *Uñ* Boetius: *heu heu q̄ surda miseros auertit aure.* Ultimo laudat scā trinitas hoc modo (Laus). i. laudatio (sit deo patri in cruce fixi) sui. i. iesu christi dñi nr̄i (coequalis laus). i. filis gloria (sit spiritus scō) et (gaudii). i. leticia et exultatio (sit angelis summus ciuibz). i. celestibz: et (exaltatio). i. sublimatio: vel (inuentio). i. repertio (crucis) scē: qz duo sunt testas: sit (honor). i. reuerentia (in mundo) qz totus mundus gaudet et exultat in solemnitate scē crucis.

¶ Vocabula.

Vitalis. i. vniuersalis vel vitā dans. *Vergil.* *Vitales auras carpit.* *Quis* tñ idē est qd̄ vivus. *Hora.* *Q̄ puer vt sis vitalis metuo.* *Itē* vitalia dicuntur inestina aialia. *Originale* peccātū d̄: qd̄ habem⁹ ex origine p̄mi hois: qd̄ in baptismo p̄ passionē christi remittit. *Privatus* vno mō idē est qd̄ spoliatus. et sic regit ablatus: vt *privatus* sum pecunia. *Aliero* mō *privatus* idē est qd̄ *pprius* et nō *publicus*: vt *privata* res: *privata* pecunia. Ita capit in hoc hymno. *Nā* *publicus* et *privatus* fecant *perarie*. *Hora.* *Publica* p̄uatq̄ *secernere* sacra p̄phanis. *Verbus* corporis est infirmitas. *Verbo* aie est peccātū. *Itē* a moribus sit *morbofus*. i. morbo plen⁹. Et *morbidus*. i. infirm⁹.

¶ De scō Maurício martyre hymnus vespertinus.

Ima christi qñ fides mundo passim tradit: et pre-

latius orbis fines igne flagrans floruit: tūc elegit
sibi gratum militem *Mauritium*.

Qui lorica fide textā forti gestans pectore: qua beata thebeorū induebat agmina: ad celorum vt consortes incitaret premia.

Martyr sacer quo voces inclytus *Mauritius*: oēs simul quasi vnus vir ductu mirabili ad coronā promerendā pro-

perabant celitus:
Tunc armati spiritali ense christi milites: submittentes
velut agnus pia colla iugulo: triumphabant trucidati spre-

to mundi principe,
Contemnentes blandimenta ty:annoz noxia: floccipen-

dunt mundi penas sub momēto vincere: vt dicens sempiter-
no sine fine munere.

Diem festū reuolutū anni monstrant orbita: qua beatā thebeorū legionē colim⁹: egres salus q̄ p̄tat: cecis visus reddit.

De scō Mauritiō

Qui quapropter supplicantes illi preces fundimus: vt dignetur nobis christū facere propitiū: quem amauit: cū quo regnat nunc ⁊ in perpetuum.

Gloria ⁊ honor deo vsq̃quo altissimo: vna patri filioq̃ in clyto paraclyto: cui laus est ⁊ ptās p̃ eterna secula. Amen.

¶ Iste hymnus canit̃ de scō Mauritiō martyre ⁊ socioꝝ eius. ¶ **O**rdō (Quā alma fides). i. sancta religio (christi). i. christianoz (tradit̃). i. data fuit (passim). i. manifeste (mūdo). i. seculo seu hoibz in mūdo (et). i. etiā. s. qñ (placuit). i. ptās romani imperij (floruit). i. in vigore erat: tūc scz (elegit). i. requisit̃ uit (fines orbis). i. oēs regiones ⁊ puincias terraz: ⁊ sic venit q̃ (elegit) scz thebas (gratū sibi militē). i. strenuū capitaneū (Mauritiū) scz quē direxit cū legione cesari. (¶ **Q**uā) Mauritiū (gestans) scz fuit. i. portauit (loricā). i. armaturā (textam). i. roboratā (forti fide pectore). i. in corde (qua). s. lorica fidei (cōcitaret). s. Mauritiū (beata agmina). i. turbas beatificandas (cōsortes). s. suos exīres. i. cōmilitantes (ad premia celoz. Martyr sacer. i. sanctus testis scz christi (inelytus). i. generosus mauritiū (ad coronā). i. premiū (eternae vite pmerendā). i. impetrādā (quo). i. ad quā virā (vocaui). i. cōuertit ⁊ cōfirmat (oēs). s. cōsortes (simul). i. pariter (qñ vnus vir). s. esset: ita fuerit cōcordes (ductu mirabili celitus) qz diuina grā ibi mirabiliter cooperata est. (¶ **T**ūc milites). i. cōmilitones mauritiū (armati). i. fortificati (ense spūali christi). i. fide catholica (subuectentes). i. porrigētes fuerunt (pla colla). i. corpa sua exposuerūt voluntarie (qñ agnus). s. māsuetus qui ad victimā ducit̃ ⁊ martyres trucidat̃). i. occisi vel puniti (trīphabāt). i. victoriā obtinebant: palmā cōsequant̃ (sp̃reto principe mūdi). i. p̃cepto cesare. Et sequit̃ quō spreuerūt (Floccipendūt). i. refutant. s. scī martyres (blandimenta). i. verba alliciatiua (tyrannoz). i. p̃secutoꝝ (cōtemnētes penas). i. tormēta. s. pati (vincere). i. sup̃are (penas). i. tormēta (sub momēto). i. breui tpe (vt). i. q̃ dīcent̃). i. remunerent̃ (sine fine). i. eternaliter (sempiterno munere). i. in ppetuū. Tūc admonet fideles ad celebrandā passionem eoz dicēs (Orbita). i. circulus (anni). i. t̃pis (monstrat). i. ostēdit nobis (reuos lūm̃ diē). i. istā solennitatē (qua). i. in qua solēnitare (colimus). i. veneramur cū deuotiōe n̄ra (beatā legione). i. sanctā turbā (thebeoz). i. militū a thebis missam imperatori (qua). s. die (prestat). i. largit̃ (salus). i. valitudo (egris). i. infirmis ⁊ cecis). s. hoibz (reddit̃). i. restituit̃ (visus. Nunc quapropter). i. ob vel idcirco (fundimus). s. nos christiani (illi). s. mauritiū (p̃ces). i. petitiōnes (nunc). i. in p̃sentiā (vt dignet̃). i. velit (nobis) peccatoꝝ (facere christum) iesuz (xp̃itiū). i. misericordē (quem). s. christū (amauit). s. hec turba (cū quo). s. christo (regnat). i. triumphat (nunc). i. modo ⁊ in ppetuū. i. eternaliter. (Gloria). i. decus ⁊ honor. i. reuerentia (sit deo patri ⁊ c. vt. s.

¶ De sancto Michaele hymnus ad v̄s.

¶ **E**cce sum saphicū adonitum.

De scō Michaele. Fo. LXXVII

Christe sanctorū decus angelorū: rector humani generis et autor: nobis eternū tribue benignus scandere celum.

Angelum pacis michael ad istā celitus mittas rogitam⁹
aulam: nobis vt crebro veniente crescant prospera cūcta.

Angelus fortis gabriel vt hostem pellat antiquū volitet
ab alto: sepius templū veniēs ad istud visere sanctū.

Angelū nobis medicū salutis mitte de celis raphaelē: vt
omnes sanet egrotos: pariterq; nostros dirigat actus.

Hinc dei genitrix maria: totus et nobis chorus angelorū
semp assistat: simul et beata concio tota.

Prestet hoc nobis deitas beata patris ac natī pariterq;
sancti spiritus: cuius reboat in omni glia mūdo. Amen.

Ordo. O (chrīste decus scōrū angelorū) sanctorū dico ad differētiā ma-
lor. Et nota q; autor facit hic inuocationē ad singulos angelos (rector hu-
mani generis et autor: tu (benignus tribue nobis scādere). i. ascendere (ces-
lū). i. regnū (eternū). Rogitam⁹ mittas celitus). i. de celo dirigas (ad istā
aulā). i. ecclesiā (michaelē angelū pacis). s. q; nos placat deo. Quoties ma-
gna nunciānt nobis a deo michael mittit. qū p̄o maiora gabriel mittit: vt
mariez et charie. qū ad medelā raphael mittit: vt rhobie. Raphael inter-
prat medicina. Ad hoc ergo mittat (vt cuncta p̄pera crescant veniente) mi-
chaele angelo dei (crebro). i. frequēter. (Gabriel) interpretat (angelus for-
tis). i. fortitudo deus quē intelligit q; fortis fuit et potens ad defendendū
fortitudinē diaboli p̄ virtutē sc̄e crucis. Et gabriel fortis angelus (volis-
ter). i. volens (ab alto celis: vt pellat antiquū hostē). i. diabolū. Gabriel dico
(veniēs sepius in istud templū). i. ecclesiā miseris nostri. O chie (mit-
te nobis angelū raphaelē medicū salutis) nostre. Raphael interpretat mes-
sager dei. et signat chrīstū: qui tulit nobis de celis medicinā. i. portauit no-
bis medicinā de celo sc̄z spū sancti: cuius gratia mundati sumus ab omī
peccato: et liberati ab hoste antiquo (vt sanet). i. curet nos (oēs egrotos) in
mente: et dirigat actus nostros). i. nostras operationes prauas ad bonam
operationē vel inuocationē. Hinc dei genitrix. Hic facit inuocationem
Marie et etiā angelorū dicens: O (maria genitrix dei nostri: et totus chorus
angelorū assistas semper). i. in omni tēpore (nobis). s. omnib; (et tota con-
cilio beata). i. exercitus angelorū nobis assistat simul omnib; dieb;: vt isti in-
tercedant pro nobis. (Beata deitas) sc̄z (patris ac natī). i. filij (et spū sancti
et) prestet. i. tribuat (nobis pariter) hec supradicta (gloria cuius) spiritus
(reboat). i. personat (in omni mundo. Amen). i. sine fine.

De scō Gallo?

Vocabula. Decus dicitur id quod decet. i. honestas. **P**li. Decus est morali innare mortalē. Hinc dedecet. i. non decet. Autor idem est quod factor aut principalis causa efficiens. Michael interpretatur quia ut deus. Quo nomine denotatur eius maiestas. Gabriel interpretatur fortitudo dei. Raphael interpretatur medicina dei. Aula est domus principis. Ueteres etiam ponebant aulam pro olla: ut apud Plautum in Aulularia. Creber. i. cōtinuus. Inde aduerbiū crebro. i. cōtinuo vel sepe. Uisere idē est quod visitare. Nota quod angelorum nomina: quia barbara. i. hebreæ sunt: ponuntur hic indeclinabiliter. Boare est clamare sicut bos. Inde reboare. i. reclamo. Vergi. Reboant silueque: et magnus olympus.

De sancto Gallo

Ita scōrum via spes salutisque christe: largitor probi
v tatis atque p̄ditor pacis: tibi vocē sensu pangimus
hymnū.

Quis est virtus manifesta totum quod habent: quod ore
corde vel factis cupiunt: amoris igne flagrantēs.

Qui tua sanctū pietate Gallū indicē lucis superne dedisti:
sineius ut docti monitis tenebras mente fugamus.

Hic ad exemplū volucris canore actibus sese prius exci-
tauit: ut quod vigor instruentis vita probaret.

Qui potens verbo: vincerendus actu semper eternis inhiās
In cellis: plura salutis meruit superne signa potenter.

Quæsumus mūdi sator et redemptor: ut sacris eius p̄cibus
tueri hanc velis plebē: tribuēs quod optat corde benigno.

Temporū pacem: fidei tenorē: languidis curam: veniāque
lapsis presta: pariter beate munera vite.

De quibus tāti dederas patroni prima prouisor documē-
ta: clemens illius sacrā patiaris vñque deferere curam.

Quis obtentu liquet actuari: iste ne laudem tibi summe
rerum rector acceptā locus expedire cessat in eum.

Hoc patris proles: pater hoc benigne: spiritus patris hoc
vtrique nunc et eterno facis et perenni reposito secti. Amen.

¶ Hic hymnus de sancto Gallo canitur. In quo auro: inuocat christum
 tanq̃ fontē pietatis: a quo fluxit gratia: que cōfortauit et irrigauit sanctos
 suos in bonis operibz: vt ipse faciat nos doctrinis illoz illuminari: et sequi
 pia monita eoz. Scđo cōmendat istū sanctū in predicatione et christi do-
 ctrina. ibi: Hic ad exemplū volueris. Quia ad modū aut siluas incolens
 eis: que sunt deserta loca: cecinit vitam penitentialē alijs predicando. Et
 gratiā habuit q̃ illa que docuit grata fuerunt et accepta hominibus: quia
 sanctis operibz adimpleuit eadem. Ideo dirigit petitionē suam ad christū
 scđū: vt meritis et precibus sancti Galli nos exaudiat. ibi: Quęsum⁹ auroz.
 ¶ Q̃rdo. O (christe) .i. vnice fili dei (vita) scz existēs .i. viuacitas (sanctoz)
 tuoz omniū .s. et existens (spes) .s. pro et (salus) .i. fiducia et sanitas seu sal-
 uatio (q̃) pro et (largitor) .i. donator et tributor: (probitatis) .i. bonitatis et ius-
 titie (atq̃) .i. etiā (cōsilio: pacis) .i. creator: qui tranquillos facis in animo
 (nos pangimus) .i. decantamus (hymnum) .s. in festo huius sancti abbas
 (voce) .i. cū ore cantica laudis (sensu) attendentes p̃ intellectu rem de qua:
 quare et cui cantamus. (Quis) .s. christi (est manifesta virtus) .i. aperta
 potentia (totum) .i. omne illud (quod) .s. totū (p̃) .i. sancti (possunt) .i. valent
 p̃ficere corpore et animo: et (qđ habent) .i. possident: vel (qđ cupiunt) .i. desi-
 derant tui sancti (ore) .i. p̃ p̃ces (corde) .i. intēione (vel factis) .i. operibz (fla-
 grantes) .i. ardentes accensi (igne amoris) .i. flamma vere charitatis.

(Qui) .s. christe (dedisti) .i. misisti nobis (tua pietate) .i. p̃ tuā pietatē et gra-
 tiā (sanctū Gallum) confessorē sic dictū (indicem) .i. ostensorē (superue-
 cis) .i. altissimi luminis .s. concede (vt docti) .i. instructi: euocatio implicita:
 (monitis eius) .i. predicationibz sancti Galli (fugemus) .i. repellamus (tene-
 bras) .i. obscuritates et cecitates (mente) .i. a mente vel ab anio nostro.

(Hic) sanctus Gallus (excitauit) .i. prouocauit (se) .i. seipsum (prius) .i. ante
 (canorē) .i. cū cantu .s. et (actibz) .i. operationibz (ad exēplū volueris) .i.
 ad simul tudinē amule (vt) .i. q̃ (quod) .s. aliud (vigor) .i. fortitudo corporalis
 (ingessit) .i. intulit et imisit (vita instruens) .i. docentis scz sancti viri (pro-
 baret) .i. ostendēret et cōfirmaret. (Qui) scz sanctus Gallus (potēs) .i. va-
 lidus erat (verbo) .i. in loquela et sermone .s. et (venerandus) .i. honorāndus et
 reuerendus (actu) .i. operatione (inbians) .i. insistens (eternis lucellis) .i. lus-
 cris p̃peruis (meruit) .i. p̃meruit (parenter) .i. manifeste (plura signa) .i. valē
 de multa miracula (superne virtutis) .i. p̃ potentiā diuinā sibi aspiratam.

Quęsumus tē. Inuocat christū vt precibz sancti cōfessoris nos exaudiat
 et p̃ petitis nostris. Et diuidit in duas partes. Primo facit hoc. Scđo de-
 clarat que sint illa petita. ibi: Tempoz pacē tē. O (sator) .i. creator: et re-
 demptor) .i. liberator: (quęsumus) .s. nos christiani .i. rogam⁹ (vt) .i. q̃ (velis)
 .i. digneris (tueri) .i. defendere (hanc plebē sacris precibus eius) .i. sanctis
 orationibus confessoris tui sancti Galli. Tunc enumerat illa pro quibz
 bus rogat: dicens. O sator mundi (presta) .i. concede (pacem tempoz) .i. cō-
 cordiam et tranquillitatē nostris temporibus: et hoc corporaliter et spiritaliter
 .s. et presta (tenozem fidei) .i. stabilitatē et firmitatem fidei .i. credulitas
 tis: et .s. presta (curam languidis) .i. medicinā infirmis (q̃) pro et .s. presta (ve-
 ritatē lapsis) .i. indulgentiā peccatoribus (pariter) .i. simul .s. presta (munes-
 ra) .i. dona (beate vite) .i. eterne felicitatis.

De omnibus sanctis.

Tunc inuocat sanctā trinitatē more solito dicens (Proles). i. fili⁹ dei (pater). i. eterni ⁊ oīpotētis (faciat hec). i. cōcedat nobis. s. petita: ⁊ o (benigne pater). i. pijsime genitor. s. p̄sta (hoc). i. idē: ⁊ o (spūs). i. almū pneuma (presens dens). s. existēs (⁊ cōpar). i. equalis (vtriq;). s. patri ⁊ filio (faciat). s. trinitas patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti. i. cōpleat (nunc). i. in p̄senti tpe n̄ra petita: ⁊ (eterno). i. eternaliter (⁊ perenni tpe). i. p̄petuis t̄pib; (seculi). i. mundi. Amen.

¶ De omnib; sanctis ad v̄s. hymnus.

Omnes superni ordines dicat hic dies mille mille
ni millies: vestros audite supplices.

Prīmū virtutes ignee: mox repleti scientie: ex
hinc inuete nos prece sessiones dominice.

Nunc vos celestes domini ⁊ principes preualidi potētia
p̄ predicti: estote nobis placidi.

Hinc ditati virtutib; vosq; tremendi nutibus: ⁊ fulgorosi
vultibus: christi fauete plebibus.

Omnes qđ dei gratia ab hac exemit patria: bona donans
celestia: nostra larate crimina.

Tu pater assis abraam: claram gerens prosapia: cū ipsa
necessariam nobis precando veniam.

Quandē dauid hymnidicis hincinde stipatus choris: pul
cher coronis regis: cunctis succurre miseri.

Sacer adesto flagitās cetns futura predicās: nobis chri
stum cōcilians in celo iam tripudians.

O mnes dñi carnem induit quos christus p̄sens docuit
quosq; absentes imbuat erigite qui corruunt.

Nostros supreme clauiger: ⁊ noue pacis legiser: omnesq;
christi crucifer actus munate pariter.

Nunc posse dei genitrix omnisq; carnis domitrix: cessetq;
culpa perditrix: ⁊ plebs saluatur debitor.

Nunc omne sacerdotiū: primus ordo pontificum: clorum

regend

Itu

pacific

¶ Iste h

¶ Pmo in

solemnit

ria. Prima

speciali. S

adhuc in

netres su

inuocat n

stares. T

riores. V

Scd aibu

pars enā s

nostru mco

alitz hoc n

stolos ⁊ m

clestia: cū

mā genit

¶ Qdo.

cuncti ch

tuta est (h

micro inf

est human

nos in deu

geli seraph

te dei ⁊ p̄

pietas plen

dei filij (ex

bis dñi deu

gnatione d

vos angeli

p̄as diab

pumati v

i. vos ang

stione diab

placabiles.

cū v̄m: res

bue). i. vos

guroi. vult

spondere fa

¶ Harie.

nes saneti

regendo subditum: fletum tergite supplicum.

Istud concede trinitas et indiuisa vnitas: domos regens
pacificas etates per interminas.

Iste hymnus in honore omnium sanctorum canitur. Et diuiditur in duas partes. Primo inuocat sanctos et angelos dei: ut adiuuent nos christianos: qui eorum solennitate peragimus. Secundo refert gloriam trinitati. ibi: Deo patri sit gloria. Prima pars adhuc diuiditur in duas. Primo inuocat sanctos angelos in speciali. Secundo generaliter omnes sanctos. ibi: Omnes quos dei gratia. Prima adhuc in tres scinditur partes. In prima inuocat primam hierarchiam: que continet tres superiores choros angelorum. scilicet. Seraphim: cherubim: throni. Secundo inuocat mediam hierarchiam: que etiam continet tres. scilicet. dominationes: principes et potestates. Tercio implorat infimam hierarchiam: que continet tres ultimos et inferiores. scilicet. virtutes: archangelos et angelos. Prima ibi: Primum virtutes etc. Secunda ibi: Tunc vos celestes domini. Tertia ibi: Hinc dicati virtutibus. Secunda pars etiam subdividitur. Primo generaliter inuocat omnes sanctos: qui ex hac miseria nostri incolatus ascenderunt celum. ibi: Omnes quos dei gratia. Secundo in speciali: et hoc multipliciter. Primo patriarchas reges et prophetas. Secundo apostolos et martyres. ibi: Nostros supreme clauiger. Tercio omnem gradum ecclesiasticum. ibi: Nunc omne sacerdotum. Quarto dirigit petitionem ad beatissimam genitricem virginem Mariam. ibi: Nunc posse dei genitricem. Dicitur ergo primo. **Q**uando. (Omnes superni ordines). id est. totus exercitus celestis militie: vel cuncti chori angelorum (quibus). id est. quorum omnium commemoratione (dicatur). id est. in ista tua est (hec dies). id est. ista solennitas (milleni milies mille). id est. existentes in numero infinito. Ibi potest esse metonymia: quia sunt solum nouem: quorum numerus est humana cognitione certus. (Audite). id est. exaudite (vestros supplices). id est. nos in deuotione nostra vobis supplicantes. **I**gneas virtutes. id est. vos angeli seraphim: quod interpretatur ardens. scilicet. quia nos incendere dignemini charitate dei et primi (mor). id est. secundo (repleti scientie). id est. vos angeli cherubim: quod interpretatur plenitudo scientie. scilicet. ut nos illustrare dignemini ad scientiam nominis dei filii (exhinc). id est. tertio (vos sessiones dominice). id est. vos angeli dicti throni: in quibus deus sedere ad iudicandum. scilicet. ut nos quieros facere dignetur ab impugnatione diabolica. **L**um). id est. preterea. scilicet. quarto loco (vos celestes domini). id est. vos angeli dicti dominationes: scilicet. ut nostri omnium domini: ne nobis dominetur preces diaboli (et preualidi principes). id est. vos angeli dicti principatus: scilicet. ut primarii vire nos adipiscendum procurare velitis (quod). per et (vos predicti potentia). id est. vos angeli dicti prelates: scilicet. ut via prelate nos eripere dignemini a suggestione diaboli (estote nobis placidi). id est. ostendite vos nobis exorabiles et deo placabiles. **H**inc). scilicet. septimo loco (vos dicati virtutibus). id est. vos angeli dicti virtutes: scilicet. ut nos abundare virtutibus efficiatis (quod). per et (tremendi nutibus). id est. vos archangeli quorum presentia quicquid exterrere nititur (et). id est. etiam (fulsuros vultibus). id est. vos angeli missi ad declarandum negotia omnia. scilicet. ut nos respondere faciatis per opera virtutum in conspectu dei et benedicite virginis Marie. Tunc sequitur secunda pars principalis. In qua inuocat homines sanctificatos in patria: et primo in generali: dicens (Omnes). id est. sancti

De omnibus sanctis.

carnis ex valle lachrymarum per gratiam dei non gratis datam: sed que vos gratos fecit (donans). *s. q. gratia dei donauit vobis (bona celestia). s. que nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit: vt ait Pau. (laxare). i. soluite (nostra crimina). i. peccata. q. d. opera date vestris peccatis: vt dimittamur a criminibus nostris.* (Tu pater). *i. patriarcha (abraham) qd. interpret. i. pater multarum gentium (regens). i. gerens vel gubernans (claram profapia). i. illustrē progenie (asus). i. presens sis (precado). i. postulando (nobis). s. p. coram (cum ipsis). i. ceteris patriarchis (veniam). i. remissionem peccatorum nostro. i.* Inuocat reges dicēs (tandem). *i. ultimo tu (dauid). s. post ordinē patriarcharum et prophetarum rex sic dicte (supatus). i. circumdatus (hinc inde). i. ex omni parte (choris hymnidicis). i. cum omnibus laudem domini cantantibus: quorum tu medius es: et eximus scribentium cantica psalmorum. s. et (pulcher). i. decoratus (regis coronis: succurre). i. subueni precibus: et fer auxilium (cunctis miseris). i. omnibus peccatoribus.* Hic inuocat sanctos per prophetas dicens: *O (sacer cernis). i. turba (predicans futura). i. prophetarum predicantium futuros euentus (adesto). i. dignare nobis adesse tuis precibus (flagitans). i. rogans et petens (nobis) scilicet peccatoribus (concilians). i. mitigans: placans: christum). i. saluatorem nostrum (tripudians iam in celo: qui iam possides regnum beatitudinis.* (Omnes). *s. vos sancti (quos). s. sanctos (christus docuit). i. informauit verbo salutifero predicationis euangelice doctrine (presens). i. in persona propria (dum induit carnem). i. quando assumpsit humanam naturam (propter et (quos). s. vos sanctos (imbuunt absentes). i. instruit per spiritum sanctum post ascensionem. s. vos omnes (erigite). i. subleuate populum scilicet christianum (qui) scilicet populus (corruit). i. cecidit in peccatum et collapsus est.*

Inuocat sanctos apostolos dicens: *O (supreme clauiger). i. o sancte pater apostole: cui commisi sunt clauis regni celorum: et o (legifer noue pacis). i. o sancte Ioannes euangelista: vel tu Paule doctor gentium ferens nobis legem nouam (propter et (omnis crucifer christus). i. vos omnes martyres: qui pro nomine christi crucem martyrii tulistis (mundate). i. tergite (pariter). i. simul (accus). s. nostros.* Inuocat statum spiritualium in celo et in terra existentiū dicens: (Hunc). *s. post predictos (primus ordo pontificum). i. summorum sacerdotum. s. et (omne sacerdotum). i. totius status spiritualium vos (tergite) et mundate: exiccate (fletum). i. ploratum (supplicium). i. vos inuocantium (docendo). i. instruendo (subditum clerum). i. subiugarum inferioris dignitatis vobis.* Hinc posce et cetera. Inuocat gloriosam dei genitricem virginem Mariam: vt impetret nobis remissionem peccatorum: dicens. *O (genitrix). i. puerpera (dei) scilicet filij tu (posce). i. postula (hinc). i. exinde post sanctos et angelos: vt (perditrix culpa). i. noxia (cesset). i. desinat (propter et (domitrix). i. subiugatrix (omnis carnis). i. carnalis concupiscentie. s. postula vt (debitrix plebs). i. reus populus (saluet). i. libere.* Istud concede. Ultimo dirigit preces ad beatam trinitatem dicens: *O (trinitas) scilicet in personis (et indiuisa unitas). i. inseparabilis substantia (concede). s. tu deus qui es trinus et vnus: istud. s. quod petimus. i. dignare nos exaudire in petitionibus nostris (regens). s. sis domos). s. nostras (pacificus). i. pacifice (per interminas etates). i. eternas licet. Amen.*

T

carum me

Bapti

apostoli

Abor

lis casti

Electo

plicum:

Laus

parachu

Q. Dym

mulo: et

Q. Dido.

tuo auxilio

(miseris.)

circa cune

vel imper

nes (preu

stia (cu cer

(Sacra

institoz (et ca

ris. (Su

stes (eius

mulum (v

honor glori

tempuerna

Q. Vocabu

rio. Lumer

ligna findu

pro multitu

clauem geri

clauam ger

Donypbu

celtis laque

De omnibus sanctis. Fo. LXX

¶ Ad cōpletoriū hymnus.

Esu saluator seculi redēptis ope subuenit: et pia dei
genitrix salutem posce miseris.

Cetus omnes angelici patriarcharū cuncti et p̄phe
tarū merita nobis precent veniam.

Baptista christi breuius: et clauiger ethereus: cum ceteris
apostolis nos soluant nexu criminis.

O bonus sacratus martyrum: sacerdotū cōfessio et virginalis
castitas nos a peccatis abluant.

Electorū suffragia: omnesq; ciues celici annuāt votis sup
plicum: et vite poscant premium.

Laus bonorū virtus gloria deo patri et filio sancto simul
parachto in sempiterna secula. Amen.

¶ Hymnus iste cōtinuat superiori sic. Ita dicit: O christe p̄serua tuos fa
mulos: et bene debes: quia redemisti nos. Et hoc est qd dicit.

¶ Ordo. O (iesu saluator seculi subueni). i. succurre (redemptis ope) scilz
tuo auxilio: o (pia dei genitrix posce). i. impetra (salutē) scz animarū nobis
(miseris). O (omnes angelici cetus). i. omnes societates seu omnis exer
citus (cuncti). i. chori (patriarcharū et merita prophetarū preceat). i. postulat
vel impetrant (nobis veniam). i. indulgentiā peccatorū. (Baptista) ioan
nes (preuius). i. precursor (christi et clauiger) scz Petrus (ethereus). i. cele
stis (cū ceteris apostolis soluant nos a nexu criminis). i. a vinculis peccatorū.
(Sacratus chorus). i. sacer cetus (martyrum) et (cōfessio sacerdotum). i.
iustorū (et castitas virginalis). i. virginū (abluant). i. mundent nos a peccatis.
tis. (Suffragia). i. parrocina (electorū). i. sanctorū (et omnes celici). i. cele
stes (ciues). i. angeli (annuant). i. faueant (votis). i. precibus (supplicū). i. his
milium (vt poscant). i. impetrent (premiū vite) scz eterne. (Laus: virtus
bonorū gloriā). i. sint (deo patri et filio et simul parachto). i. spiritui sancto (in
sempiterna secula). i. eternaliter. Amen.

¶ Vocabula. Cetus ceti. i. belua marina. Cetus cetus po est congrega
tio. Lunus est instrumentū in vno fine grossum: in altero acutum: quo
ligna finduntur et secant. teu. ein ruck oder speidel. Pomit etiā interdum
pro multitudine: vt in hoc hymno. Clauiger hoc in loco accipit pro eo q
clauem gerit. i. beatus Petrus apostolus. Sed Quidius accipit pro eo q
clauem gerit. i. pro Hercule. Monachus interpretatur solitarius. Sed
Donychus fuit propriū nomen cuiusdam centauri. Martyr grece est
testis latine. Inde martyrum. i. test imorum.

De omnibus sanctis:

¶ Ad nocturnum hymnus.

Omnis redemptor omnium conserua nos famulos:
beate semp virginis placatus sanctis precibz.

Beata quoq; agmina celestium spirituum: presentia:
preterita: futura mala pellite.

Vates eterni iudicis apostolicz dñi suppliciter exposci-
mus saluari vestris precibus.

Martyres dei incliti: confessoresq; lucidi: vestris oratio-
nibus nos ferte in celestibus.

Chorus sanctarum virginum monachorumq; omnium nos simul
cum omnibus christi consortes facite.

Gentem auferre perfidam credentium de finibus: vt christi
laudes debitas persoluamus acriter.

Gloria patri ingenito: eiusq; vnigenito: vna cum sancto spi-
ritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Ordo. Redemptor. Hic facit inuocationem ad omnes ordines angelorum: et
deprecatur eos vt ipsi assint nobis: et a nobis omnia repellant: et nos purif-
icatos corde et corpore et opere ad celestia regna perducant. (Christe res-
demptor omnium) fidelium (conserua tuos famulos) qui tibi famulant: tu dico
(placatus sanctis precibus) beate marie (virginis.) (Beata agmina cele-
stium spirituum.) i. angelorum (pellite quoq;) i. filiter (preterita mala) i. vitia et sus-
tura a nobis. (Vates) i. o vos prophete (eterni iudicis) i. christi: o (apostoli
domini) exposcimus) i. deprecamur (suppliciter saluari vestris precibus.)

(Martyres dei incliti) i. nobiles et electi (et confessores lucidi) i. casti
(ferre nos in celestibus) regnum (vestris orationibus) (Chorus sanctarum vir-
ginum et omnium monachorum facite nos christi consortes) i. participes cele-
stis regni: (cum omnibus) sanctis. (Auferre) i. remouete (gentem perfidam)
i. infidelem (de finibus credentium) et ad quid: (vt persoluamus acriter)
i. iocose (christo laudes debitas.) (Gloria) i. laus sit (patri ingenito: eius-
q; vnigenito) i. filio vnico. i. iesu christo domino nostro (vna) i. pariter (cum
sancto spiritu in sempiterna secula. Amen.)

¶ De sancto Martino episcopo hymnus.

Detrum sicut Inuentor rucili.

Fratres ynanimis federe nexilli: participes luminis
annui: quo solis hodie fulminet orbita: Martini re
uebens festa celebra.

Canemus pariter festū amabile Martini meritis opido
nobilis: clerus cum populo consonet organo: grandi nā vo
lupe est psallere gaudio.

Martinus quoniā vota fidelīū attendit: tribuens cuncta
salubria: confert hic famulis rite canentibz stellis aureola
serta micantibus.

Quinctis candelabrum luminis extitit: a multis tenebras
mortis ⁊ expulit: virtutū statuit crescere germina in quorū
fuerant pectore crimina.

His nobis subsidijs vndiqz pediti: pangamus proprio
cantica presuli: laudemus parili voce quod approbat: dam
nemus vigili mente quod improbat.

Martinū precibus gens gallica dignis sollicitet nostraqz
patria: Martinus faciat tempora prospera: mūdi chris te sa
lus sit tibi gloria.

Ordo. (fratres ynanimis). i. vni animi ⁊ voti. s. ligati (nexilli federe)
i. forti iuramento: existētes (participes mecū annui luminis). i. qd singulis
quibzqz annis redit (quo) lumine vel die (fulminet). i. coruscat (hodie orbi
ta). i. via (solis reuebens). i. reportans (celebria festa). i. solennia hri (martis
ni) epi. Ideoqz nos (pariter). i. simul vna (canemus). i. psonemus (amabi
le carmē). i. delectabile cantū (meritis). i. ex dono beati (martini oppido). i.
valde (nobilis) ⁊ (clerus). i. facer ordo clericorū vna (cū ppto cōsonet). i. con
former se (organo). i. instrumēto musico ecclie (nā est grandi volupe). i. mas
gne voluptatis ⁊ leticie (psallere cū gaudio). i. exultatione. (Quoniā) be
atus (martinus) epi (attendit). i. aduertit (vota fidelīū). i. desideria chris
tiāz (tribuens). i. dās ⁊ largiēs (cūcta salubria). i. salutaria eterne vite: ⁊ (hic)
brūs martinus (cōfert). i. dat ⁊ largit (famulis) suis (rite canentibz). i. psallēs
tibz ⁊ eū collaudantibz (serta aureola). i. cōfectas coronas (micantibz stellis)
i. splendētibz. Nā ipse brūs pful (exiit). i. fuit (cūctis) hoibz (candelabrū
luminis). i. exēplū splendidū optimarū virtutū (⁊ expulit). i. fugauit (a mul
tis) scz pctōribz (tenebras mortis). i. pctā (⁊ statuit). i. fecit ⁊ ordinauit (cres
cere). i. multiplicare (germina). i. stipites (virtutū). s. optimaz (in quorū) scz

De sctō Martino.

pectōz et hoīm (pectore) .i. cordibus (fuerant. i. resederant olim (crimina) .i. peccā. Ideoq; nos (prediti) .i. muniti et donati (vndiq; his subsidij) .i. au-
pilijs (pangamus) .i. aperiamus et psallemus ac offeramus et demus (cantē-
ca) .i. leticie laudis honoris et glorie (prio psuli) scz brō martino bñ merito
et (laudemus) .i. magnificiamus (pariti voce) .i. equali et vnanimi hoc (qđ
approbat) .i. laudat et extollit: ac (damnemus) .i. subuertemus (vigili mēte)
i. aperta hoc (qđ improbat) .i. damnat. (Gallica gens) .i. francigenaz et
germanoz ac hungaroz (soliciter) .i. cōmoueat (dignis pētib) .i. bene meritis
orationib; beatū (martinū) ep̄m (et nra patria) .i. turonensis .i. eū laudet.
(Martinus) psul dignissimus (faciat) .i. tribuat et largiat (pspera rpa) .i. fe-
lices successus tēpor. (Christe salus mūdi) .i. qđ mūdū pditū tuo saluas
sit sanguine (sit tibi gl'ia) .i. in solēnitate beatissimi marini: vt p nobis apđ
te semp fidelis sit intercessor. Amen.

¶ Vocabula.

Aora. Via noia in illis q̄ formant ab vltimo supino scant passiuē: vt nexis
lis. i. nerus: futilis. i. fucus: rotulis. i. rotus: ficulis. i. fictus: sculptilis. i. scul-
ptus. Opido hic aduerbiū scans valde. et sepe legit nō solū apđ poetas:
sed etiā in sacris lris. Qđ aut vulgus ait opido aduerbiū pducere: id fal-
sum est. Si aut velis opido nomen esse. versus nō valet. Clerus est con-
gregatio clericor. Volupe scat iucundū. Plau. Quia vos tranquillos
video: gaudeo et volupe est mihi. Idē. Facite vestro anio volupe. Aureo
lus est diminutiū ab aureus: et est adiectiū sicut aureus: et idē scat. Quis
q̄ tñ substantiat in feminino gñe. Sertū est corona pēpue de floribus
cōserta. i. cōposita. Subsidū. i. auxiliū postea missum. nā qđ ante necessi-
tate dat psidiū ē. Approbo cōprobo scant laudo. Improbo et reprobo
scant vitupero. Inde improbus reprobus. i. malus et vituperabilis. Sol-
licitare est facere sollicitū: vel cōmouere.

¶ Ad horas canonicas hymnus in solennitate
beati Martini episcopi. Carmen iambicū.

A gratulemur spiritu voti colentes debita: hec fe-
sta que solennib; Martinus ornat gaudijs.
Tu supple christe qđ minus vis nostra languēs
efficitu da quietos tempoz dies nobis presentū.

Martinus aut preuius fac vt sit horis omnib; ne demo-
num fallacia pes noster impactus ruat.

Hic arma nobis celica instante pugna cōferat: hoc plian-
te cominus hostis fugetur noxius.

Hic nos p vndas seculi clauo gubernet prospero: ne for-
te nostram spumea puppim charibdis sorbeat.

De sancta Katharina. Fo. LXXXII

Hic nos triumpho nobili et laureatos mystice aptet tuis
cōspectibz iunctos supernis ciuibz. Amen.

¶ Ordo. (En). i. ecce nos christiani (gratulemur). i. letemur (spū). i. mentis
nr̃e et cordis (colētes). i. venerātes (debita voti). i. q̃ debem⁹ ex voto (hec ses
sta). i. p̃sentia et hodierna (q̃) brūs (martinus ornat). i. decorat (solēmbz gau
dijs). i. debitis veneratiōibz honoribz. **¶** (christe) iesu tu (supple). i. adim
ple (q̃d est minus). i. in q̃ deficit⁹ et defectū habem⁹: vel (q̃d nr̃a languens
vis). i. infirma potētia (min⁹ efficit). i. facit vel pficit (et tu da quetos dies)
. i. trāquillos et pacificos (p̃sentii tēporē). i. diez. **¶** Et tu chie (fac). i. p̃cede
(vt brūs martin⁹ sit p̃uius). i. p̃cursor ad intercedēdū p nobis (oibz horis) et
momentis (ne fallacia demonū). i. malignorū spiritūū (pes nr̃i). i. cogitationes
(ruat). i. cadat (impactus). i. collisus. **¶** (hic) brūs martinus (cōferat). i. cō
cedat et largiat nobis (celica arma). i. celestia et potēstatē sup̃noz (instāte pu
gna). i. tpe cētationis: et (hoc). i. s. brō martino p nobis (plante). i. dimicante et
pugnante (hostis noxi⁹). i. diabolus dānū afferēs (ruget). i. p̃pellat (comu
nus). i. lōge. **¶** Et (hic) brūs ep̃s (gubernet). i. regat nos (p̃sp̃ero clauo). i. fe
lici remige (p̃ vindas). i. aduersitates et tribulatiōes huius (seculi). i. mūdi et
hoīm eius (ne forte). i. q̃ nō (spumea charibdis). i. saxū spumā maris effici
ens (sorbeat). i. absorbeat (nostrā puppim). i. nauē. **¶** (hic) sc̃us martinus
(ap̃tet nos). i. societ nos cū (nobili triūpho). i. clara leticia (laureatos). i. co
ronatos (mystice). i. spiritualiter (tuis p̃spectibz). i. vultibz. et loquit ad ch̃m
quē prius citauerat p apostrophē (iunctos). i. associatos (sup̃nis ciuibz)
. i. celestibz in eterna patria. Amen. **¶** Vocabula.

Gratulo est de alicuius bono letari. Et̃ā fecit gratias agere. Dic̃t̃ et̃ā
grator in eodē sensu: sed apud poetas t̃m reper̃t. Impingere est impelles
re vel intēdere: vt Petrus impegit caput suū parietī. Hinc fit impact⁹. i.
impulsus vel intrusus. Clauis inter alia fecit lignū q̃ regitur gubernacū
lū nauis. ten. em. ruoder. Charybdis est grāde saxū in mari inter italiā et
siciliā: q̃d graue periculū facit nauigantibz. Vñ ponit hic p̃ periculo tē.

¶ De sancta Katharina hymnus ad ṽs.

Ue Katharina martyx et regina: virgo deo digna
mitis et benigna.

Questi regis nata: christo regi grata: vera spōsa
christi christum induisti.

Que te spondesti fore sponsam christi: spōsa spōso gra
tos fac nos et acceptos.

Victrix sapientū dum soluis tormentū: cesa lacte fluis: si
na sepeliris.

De sc̃a Katherina

Monstra te vite viam: vt philosophiam mundi transeam?
veram inquiramus.

Ora et inclina nobis verū sina: vt intremus chorū tecū
angelorum.

Sit laus deo patri: christo summo decus: spiritui sancto
honor trinus et vnus. Amen.

Iste hymnus q̃ de sc̃a katherina canit: diuidit̃ in duas partes. In p̃ma
 auctoz ponit multas cōmendatōes br̃e martyris. Sc̃do refert laudes deoz
 ibi: Sit laus. Prima adhuc in duas diuidit̃. P̃m̃o cōmendat beatā kas
 therinā penes eius martyriū in g̃nālī: et penes ei⁹ nobilitatē regalē: et penes
 eius puritatē et pudicitia virginalē. Sc̃do cōmēdat eū penes eius p̃dicat
 ionē salutarē et sapiētiā: et cū hoc recitat eius martyriū in speciali ibi: **U**
 bī trix sapiētiū zc. **U**bī primo facit hoc qd̃ dictum est. Sc̃do ex h̃ inuocat
 sanctā katherinā p̃pter eius p̃dicationē et doctrinā salutarē. ibi: **M**onstra
 te vite zc. et ibi: **Q**ue te spopōdisti. iuocat eā ex martyrio speciali. **D**icit g̃.
Quōdo. **O**(katherina). i. virgo filia regis costi et alexandrie regionis: tu
 erās (martyr et regina). i. q̃ passa fuisti p̃pter nomē christi spōsi: q̃uis de re
 gali stirpe esses: et es (virgo digna deo). i. p̃ merita gratie q̃ est deus (mitis)
 .i. mansueta et benigna. i. liberalis et larga. (Nata). i. filia (costi regis). i.
 alexandrie (grata). i. placita (christo regi). i. q̃ regit hic p̃ gratiā et in futuro
 p̃ gloriā (tu vera sponsa). i. despōsata (christi). i. saluatoris nr̃i (industi christi
 stū) q̃: spopōdisti te ipsam ei: nō quidē carnaliter: nec fm̃ carnis copulā:
 sed spūaliter. (Que). i. katherina (spopōdisti). i. p̃misisti (te) sanctā virgis
 nē (foze). i. futurā esse eternaliter (sponsam). i. despōsata et copulā (christi)
O (sponsa). i. katherina (fac). i. p̃ tuas p̃ces (nos) p̃ctōres (spōso). i. tuo chris
 to (gratos). i. charos et placidos (et acceptos). i. dignos seu acceptabiles.

Cōmendat eā nūc penes sapiētiā eius dicēs: **O** katherina (victrix). i.
 sup̃patrix (sapiētiū). i. philosophoz (tu soluis). i. relaxas (tormentū). i. passio
 nē mortis tuētū (cesa). i. p̃cussa ense rortoris (fluis lacte). i. cū iā eras decol
 lata exiuit lac loco cruoris (sepeliris). i. defuncta es ad sepulchrū ducta p̃
 angelos (sina). i. in tali monte in quo dedit deus p̃cepta moysi. **I**nuocat
 sanctā katherinā: ex q̃ sapiētes cōuertit ad viā salutis: et in monte synai ses
 pulcra est ab angelis: vt etiā oñdat se nobis directricē in viā salutis: dicēs.
O katherina (monstra). i. oñde (te) katherinā (viā vite). i. charitatis p̃fecte
 (vt). i. q̃ (transeamus). i. p̃transeam⁹ (philosophiā). i. amorē (mūdi). i. tpālū:
 et (inquiramus verā). i. philosophiā. i. dei amorē. (Ora). i. intercede p̃ no
 bis (et inclina nobis). i. tibi seruientib⁹ (verū syna: vt intremus tecū chorū an
 geloz). i. vt valeamus habere ingressum tuis meritis ad christū sponsū
 tuū: q̃ est mōs excellētissimus. i. sanctus sanctorū. **U**ltimo refert grates
 trinitati dicēs (Laus sit deo patri). i. altissimo genitori (et decus). i. honor
 sit (summo christo). i. filio suo vnigēito (honor sit spiritui sc̃to (trinus) qui
 est in p̃sona deus (et vnus) in essētia. Amen.

De sc̃a Katherina: Fo. LXXXIII

¶ Ad completoriū hymnus. Metrū trochaicū.

Katherine collaudamus virtutum insignia: cordis
em̃ presentemus ⁊ oris obsequia: vt spe certa respi
remus per eius suffragia.

Fulta fide Katherina iudicem maxentiū nō formidat: lex
diuina sic format eloquium q̃ confutat ex doctrina docto
res gentilium.

Dicit christū confitentē relictis erroribus: iubet iudex vt
crementur: nec pilis nec vestibus nocet ignis: sed torrent
inustis corporibus.

Telut aurum quod probauit fornacis adustio: nam quos
foris conseruauit christus ab incendio coxit intus ⁊ purga
uit fides ⁊ confessio.

Porro blandis rex molitur virginē reducere: nec pmissis
emolli: nec terret verberē: compedit: custoditur tetro clausa
carcere.

Hinc rex furit ⁊ tabescit: nec intra cor capitur: q̃ nox ibi
noctem nescit: nox in diem vertitur sol: turba multa crescit
ieiuna reficitur.

Claude lumen ne claudatur elucet Porphirio: qui regine
federali fidei collegio: quoꝝ fidem imitat ducentena contio.

Huius ergo contionis concordia constantia vim humane
passionis pari patientia superemus: vt cum bonis letemur
in gloria. Amen.

¶ Ordo. Nos (collaudemus). i. extollam⁹ (insignia). i. merita (virtutū). s.
optimaz beate (katherine) virginis (em̃). i. qz (p̃sentemus). i. offeramus ⁊ ad
ducamus in mediū ad memoriā hoim (obsequia oris). i. laudes q̃ p os fies
ri solent (vt respiremus). i. viuamus (certa spe). s. future glorie (p suffragia)
. i. intercessionē ⁊ auxilia (eius). s. katherine. Nā beata virgo (katherine
fulta). i. roborata (fide). s. christiana (nō formidat). i. timet nec veref (iudicē
maxentiū). s. ducē eā ad supplicia (sic diuina lex). i. p̃ceptū fidei (format)

De sc̃a Katherina.

i. p̃scribit(eloquiū). s. quid sit ei loquendū. qz scriptū est: Dū steteris ante reges z p̃sides: nolite cogitare qd loq̃mini: dabit em̃ vobis in illa hora sp̃s sapie z intellectus. Sicut b̃s Stephano cōtingit: cui nō poterūt resistere oēs aduersarij sui. (Qd) eloquiū dñi(cōfutat). i. dispergit (doctores gentiliū). i. infideliū(ex doctrina). s. vera eterne sapiētie dei. Nā ipsi doctores(victi). i. supati(z fiteat̃ christū). i. fidē christiāā(relictis erroribz). s. infideliū(udelx)maxentius(iuber). i. p̃cipit(vt cremet̃). i. cōburant igne in fauillā z cinerē: extrūc(ignis). s. elemētāris(nec nocet). i. non officit(pilis). i. criminibz corpis eoz(nec vestibz). i. indumētis(sed) ip̃i(torrent̃). i. assant̃ z exicant̃(inustis corpibz)nā cōburi nō poterāt virtute diuina hoc phibente.

(Gelur). i. ad instar(aurū). s. purū(qd). s. metallū auri(pbaunt). i. purgavit z rectificauit(adustio fornacis). i. proba carbonū z ignis(nā). s. illos(qs) christus cōseruauit. i. custodiuit(foris). i. ab extra(ab incendio). s. ignis(intra). i. in corde(corū). i. decoxit(z purgaunt). i. purificauit(fides). s. christi(z cōfessio)fidei christiane. (Porro). i. randē(rex)maxentius(molif). i. sagagit(seducere). i. abducere a veritate fidei(virginē)katherinā: tñ ipsa(nec emollit̃). i. nō vincit̃(pmissis). s. q̃ntūcūqz magnis(nec terret̃). i. preerit̃ aut percussat(verbere). i. supplicijs ac tormētis virgāz ipsa em̃(cōpedif). i. illaqueat̃ z capiuat̃ ac(custodit̃ clausa tetro carcere). i. obscuro loco. (Nec). i. exinde vel p̃pterea(rex)maxentius(furit). i. indignat̃(z rabelcit̃). i. confusmitur merore z ira indignatiōis(nec capif̃ intra cor). i. nō cōpungit̃: nec a corde p̃cipit̃(qz nox nescit̃ ibi noctē). s. qz nox obscurū nō hz (nox in diē vertit̃)qz carcer illuminat̃ lumine claritatis diuine(multa turba). s. infideliū(crescit̃). i. multiplicat̃ z augmentat̃(soli). s. katherine: vel soli. i. diei z claritati fidei: vel christo q̃ est sol iusticie(z mēs ieiuna). i. sobria(reficit̃). s. oīs uiuo spiramine. qz nō in solo pane viuūt homo: sed in omni verbo qd p̃cedit̃ de ore dñi. Et(ne lumen). i. claritas sc̃it̃ar̃(clause). s. katherine i carceribz(claudat̃). i. obscuret̃ z fiteat̃(elucet̃). i. resplēdet̃(Porphyr̃io). s. miles custos carceris(q)porphyr̃io(federat̃). i. sociat̃ z iūgit̃(regine). i. vxori maxentij iudicis(collegio). i. societate z vnit̃ate(fidei). s. christiane(quoqz)sez duoz(fidē). i. p̃fessionē(imitat̃). i. sequit̃(ducentena cōtio). i. ducet̃ ex pplo(Ergo). i. ideo vel p̃inde(nos superemus). i. vincamus(cōcordi p̃stātia). i. vnanimi p̃seuerancia z(pari patiētia). i. cōsimili benignitate(vim). i. potestate(humane passionis). i. tormentoz(huius cōtionis). i. turbe(vt letemur). i. exultemus(cū bonis). i. beatis(in gloria). s. vite eterne. Amen.

¶ Vocabula. Insignis d̃r electus z p̃cellens in bono vel malo. Insigne substantiue est notabile signū. Inde insignire est facere insignē. Spirare est flare. Respirare est quiescere. Fulcire est sustentare. Virgi. Aclanz̃is duri celū q̃ vertice fulcit̃. Fultus. i. sustentatus vel fortificatus. Cōfutare est os alteri claudere: vel ostendere alterū errare. Terenn⁹. Phormio cōfurauit eum verbis admodū iratū fratrē. Inustus hic fcat non vltus. Alis fcat p̃ vltionē impressus. reuto. ingebiant. Porro multa fcat. sanie: postea: lōge: certe: vlt̃ra. Emollire est facere molle. Tabeſcere est rabo consumi. Solus hic accipit̃ p̃ deo: quia ipse solus est bonus: solus est dominus: solus est altissimus. Soli. i. katherine in carcere. s. crescit̃ turba: qz christus z angeli. Collegium est collectio p̃cipue hominū in aliqua di

De sctō Andrea: Fo. LXXXIII

gnitate: vt collegium sacerdotū. i. canonia. Item collegiata ecclesia dicit
vbi sunt canonici. tenet. eim stiffe.

¶ De sctō Andrea aplo ad vñ. hymnus.

Metrum iambicum.

Decus sacrati nominis vitamq; nomen exprimens
hic te decorū p̄dicat crucis beate gloria.

Andrea christi apostole hoc ipso iam vocabulo
nomine signaris isto decorus idem mystice.

Quē crux ad alta puehit: crux quē beata diligit: cui crux
amara preparat lucis future gaudia.

In te crucis mysteriū cluit gemello stigmatē: dum probra
vincis per crucē crucisq; pandis sanguinem.

Tam nos foueto languidos: curāq; nostri suscipe: quo per
crucis victoriam celi petamus patriam. Amen.

¶ Iste hymnus in honorē sancti Andree apli canit.

¶ Ordo:

(Nomen). i. Andreas (exprimens). i. exponēs et in lucē pferens (vitā). i. apli
(et decus). i. gloriā (sacrati nominis). i. andree: nā (gloria). i. hono: (beate cru
cis) scz in qua passus est (p̄dicat). i. extollit et facit (te decorū). i. gloriosum
(hic). i. in terris. ¶ (Andrea apostole christi). i. electe tu (signaris). i. consi
gnaris (iam isto nomine). i. decoro: atq; (ipso vocabulo). i. appellatione des
coris: quia (idē). i. tu es (decorus). i. gloriosus et ornatus (mystice). i. intus et
spiritaliter. Tu (quē crux). i. sancta (prouehit). i. ducit (ad alta). i. in altū
elevant: et (quē diligit). i. amat (beata crux). i. christi signaculū (cui). i. tibi bñ
Andree (amara crux). i. passionis et mortis (p̄parat). i. ordinar (gaudia futu
re lucis). i. eterne vite. Nā (mysteriū crucis). i. signaculū eius (cluit). i. ap
paret et resplendet (in te gemello stigmatē). i. duplici signatura (dñi vincis)
. i. exuperas (probra). i. cōtumelias (per crucē). i. christi (et pandis). i. manife
stas p tuā p̄dicationē (sanguinē crucis). i. iesu christi quē effudit in ea.

Itaq; tu (foueto). i. sustentato (iam nos languidos). i. infirmos (et suscipe
curā nostri). i. assume nos in tuā p̄tectionē (quo). i. vt (petamus). i. scādām
(patriā celi). i. vitā beatā (p victoriā crucis). i. p triumphū eius. Amen.

¶ Vocabula. Andreas hebraice latine interpretat decorus. Ergo nomen
andree vitā eius exprimit. Lūo fcat fulgeo. Vterres aut p pugnare ca
piebant: vt ait Plinius. Stigma grece fcat signū vel punctū. Nam for
mas a verbo stizo: quod pugno fcat. Paulus. Ego aut stigmata dñi nō
stri iesu christi in corpore meo porto et.

¶ De sctō Nicolao hymnus.

R ij

De sctō Nicolao.

Nalve pater ⁊ patrone Nicolae pastor bone: quē in benedictione mira deus extulit.

Es exemplū castitatis: speculū humilitatis: vir- tus tue charitatis multis opem attulit.

Fame pressos reuelasti: neci datos liberaſti: naufragātes tu saluaſti maris a discriminē.

Gressum claudis reparaſti: viſum cecis procuraſti: mul- tos morbos effugaſti dei medicamine.

Ergo pie nos exaudi aſſiſtētes tue laudēne ſubdamur bo- ſtis fraudi nobis fer auxilia.

Nos ab omni malo ducas: via recta nos conducas: poſt hanc vitam nos inducas ad eterna gaudia. Amen.

Ordo. O (pater ⁊ patrone). i. pector ⁊ cōſervator (ſalue). i. aue ⁊ ſis ſal- lutatus: o (nicolae bone pastor). i. ſ. ſerue fidelis (quē). i. ſ. paſtorē nicolaū (de- us extulit). i. magnificē (in mira bñdictionē) ſcꝝ dulcedinis ⁊ laudis. **Hā- tu** (es exemplū). i. i. imitacū: ſ. (caſtitatis). i. puritatis virginalis: ⁊ es (ſpeculū). i. i. iubar (humilitatis). i. cōtra ſuperbiā: nā (virtus tue charitatis). i. amor- ris (attulit). i. apporant (multis). i. fidelibꝝ (opem). i. auxiliū ⁊ ſalutem.

Quia tu (releuaſti). i. ſ. ſubleuaſti (preſſos fame). i. qui nō habebant qđ man- ducarent hos cibasti: ⁊ (liberaſti). i. redemiſti (datos neci). i. morti adiudi- catos ⁊ (tu ſaluaſti). i. liberaſti (naufragātes). i. in periculis aquaz (a disci- mine). i. periculo (maris.) **Et** tu (reparaſti). i. feciſti (greſſum claudis). i. i. munitatis: ⁊ (pcuraſti). i. reddidiſti (viſum). i. lumen (cecis). i. nō videntibus: ⁊ (effugaſti). i. ppulſiſti (multos morbos). i. infirmitates (medicamine dei).

Ergo tu pie ſcꝝ Nicolae (exaudi nos). i. clamātes ad te: ⁊ (aſſiſtētes). i. pſentes (tue laudi). i. feſtiuitati (ne). i. vt nō (ſubdamur). i. ſ. ſubiugamur (fraudi). i. deceptioni ⁊ fallacijs (hoſtis). i. diaboli: qđ inimicū humano generi (fer nobis auxilia). i. ſis nobis in adiutoriū. **Et** (ducas). i. libera (nos ab omni malo) ſcꝝ corpis ⁊ anime: ⁊ (cōducas). i. nos ſaluo cō- ductu tuo (via recta). i. ſ. qua itur ad eternā patriā: ⁊ (inducas nos poſt hāc vitā). i. plenā miſeriaz (ad eterna gaudia). i. beate vite. Amen. i. ſic fiat.

Hymnus alius in laudē eiꝝdē beati Nicolai.

Aulter aula celica: letetur mundi machina: dum re- fert ſolis orbis Nicolai ſolennia.

Qui vagitus infantie decoꝝauit mirifice: dās vir

tutum

Qu

tenera

Quil

ra non

O ven

corde ci

Hufe

nis exil

Quil

cum ap

ſte by

In quoz

ſſionis

⁊ ſacris

q: rumb

Quarto

na ibi: A

Ordo.

der (mach

reuolet

eat in mic

eam. nā cō

as paupe

em ipſe i

colaus (de

voces (in

anti). i. bo

rali. i. inre

ra). i. man

beddoma

tia. (L

ſcꝝ ſanari

culiſed (

nulſeſci

glorioſe e

n oſtrae). i.

pſuli). i. m

les (popu

utum primordia inter artus tripudia.

Quarta cum sexta feria semel fugebat vbera: iam in etate tenera hac vsus abstinencia.

Quius tumba fert oleum matris oliue nesciū: quod natura non protulit marmor sudando parturit.

O venerande pontifex: pius nec tardus opifex cunctis q̄ corde credulo te querunt in periculo.

Aufer mortis dispendia: cōfer vite stipendia: qui post carnis exilia tecum sumus in gloria.

Qui letaris cū angelis: exultas cū archangelis: triūphas cum apostolis in seculorū seculis. Amen.

¶ Hic hymnus q̄ in honore sc̄i Nicolai canit: diuidit in quattuor partes In quorū prima incitat sc̄ā mater ecclia fideles ad gaudia hui⁹ festi sc̄i p̄fessoris. Sc̄do reddit rationē dicti: q̄ ipse decorauit vitā suā miraculis z sacris meritis ab infantia: z etiā post mortē claruerunt ipsius miracula: q̄ tumba fert oleū. Tercio inuocat sanctū ep̄m: vt interueniat pro nobis. Quarto reddit gratiarū actiones trinitati. Sc̄da ibi: Qui vagitus. Tercia ibi: Adesto p̄sul. Quarta ibi: Sit trinitati. Quantū ad p̄mā dicit.

¶ Ordo. (Dum). i. q̄n (aula celica). i. curia celestis milicie (exultat). i. gaus det (machina mūdi). i. fabrica (letet) q̄ (orbis solis). i. cursus celi (refert). i. reuoluet (solemnia) festa (Nicolai) illius ep̄i. Ubi nota q̄ Nicolaus inter p̄cat inuictus: q̄ ipse triplicē victoriā obtinuit. Primo p̄ carnē: macerando eam. nā cepit ieiunare in tenera etate. Sc̄do p̄ mundi cōtempnū: q̄ diuitias pauperib⁹ largit̄er erogabat. Tercio vicit diabolū p̄ humilitatē: honorē em̄ ip̄alē inuitus assumpsit. Ponit rationē dicti: dicena (Qui) sc̄us Nicolaus (decorauit). i. venustauit (mirifice). i. mirabiliter (vagitus). i. primas voces (infantie). i. iuuentutis (dans). i. cōstituēs (primordia). i. principia (vir tūti). i. bonorū operū (inter tripudia artus) p̄ artū: gūs singularis p̄ plurali. i. inter puerilia ornamēta. Sc̄us Nicola⁹ (fugebat). i. lacerabat (vbera). i. mamillas matris sue (semel). i. vna vice (q̄ta feria cū sexta). i. bis per hebdomadā (vsus). i. est ipse (hac abstinencia iā in tenera etate). i. in pueritia. (Qui). i. Nicolai (tumba). i. sepulchrū (fert). i. generat: p̄fundit (oleū) sc̄z sanatiū pluriū infirmatū (q̄d) oleū (natura). i. virtus naturalis (nō p̄tulit) sed (marmor) talis lapis ex q̄ sepulchrū excisum fuit (parturit). i. genuit (nesciens). i. ignarus (oliue matris) appositio. (Inclute p̄sul). i. gloriose ep̄scop̄e Nicolae (suscipe). i. accipe a nobis famulis tuis (preces nostras). i. deuotionē nostrā z petitionē (q̄) p̄ offer. i. p̄sentia eas (summo p̄suli). i. magnifico antistiti n̄ro ch̄o (p̄ces deuotas). i. supplicatiōes humiles (populi). i. ch̄istianitatis. (Qui). i. sc̄e Nicolae (letaris). i. gaudes

In festo Conceptionis

(cū angelis). i. sanctis (exultas). i. iubilas (cū archangelis). i. virtutibus celorum
(trumpbas). i. victoriā tenes (cū apostolis). i. christi dilectis amicis (in festo
culorum seculis). i. eternaliter. Gloria rē. Tunc refert grates sancte trinitati
dicens. Gloria eterna. i. perpetuus honor: (et laus inclita). i. gloriosa (sibi
summo patri). i. deo et filio eius cū flamme paraclito. Amen.

¶ De festo cōceptionis beate Marie virginis ad vñ. hymnus.

Gaudet mater ecclesiam noua frequentās gaudia: lux
micat de caligine rosa de spina germine.
Hec est illa stella maris: per quā fulsit lux solaris
cuius festū celebramus et inuamen imploramus.

O Maria clausus hortus: naufragantis mundi portus:
placa nobis qui te fecit matrem sibi quā elegit.

Adesto iam supplicibus tuis: faueto precibus manū benigne
porrige: vitamque nostram dirige.

Maria mater gratie: mater misericordie tu nos ab hoste p
tege: in hora mortis suscipe.

Maria virgo virginū deposce nobis omnium remissionem
criminum: tuum placando filium.

Gloria tibi domine qui natus es de virgine: cum patre et
sancto spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Ordo. O (mater ecclesia). i. o christianitas (frequētas). i. celebrās (noua
gaudia). i. nouū festū gaudiosum. f. cōceptionis marie: scz q̄ festo (lux). i. fili
dei ab eterno de corde patris pcedēs (micat). i. incarnat p cōceptionē (de
caligine). i. humana carne. f. vtero beate marie: et in q̄ festo (rosa). f. christus
micat. i. crescit (de spina). i. de maria: cuius parentes fuerūt spina peccati origi
nalis lesi. Tu inq̄ ecclesia militans cū triumphāte (gaude). i. letare. Ponit
varias cōmēdationes virginis gloriose dicēs (Hec) maria (est). i. dicitur (illa stel
la maris). i. stella matutina ad transeundū ad regnū celorum p mare huius mi
serie (cuius). f. marie (celebramus). i. celebranter pagimus (festū). f. cōceptionis
eius in vtero (et imploramus). i. inuocem⁹ (inuamen). i. auxiliū. Inuo
cat sanctā genitricē dei: itēp cū cōmēdādo dicēs (O maria) tu es (clausus
hortus). f. quē vidit Ezechiel: et tu es (portus mundi naufragantis). i. periculis
tantis vitiorum (placa). i. redde placabile et gratū (nobis). f. periculis (illū). f. fi
liū tuū (q̄) filius (fecit). i. creauit seu ab eterno ordinauit (te matrem). i. generē
cū (quā). f. matrem (elegit). i. ex diuina ordinatōe voluit hic (sibi) obio (matrem)

(Adesto). i. p̄sens sis (iam). i. in p̄senti festo (supplicib). i. nobis te deuore
 inuocantib (faucto). i. fauore ostende (p̄cib). i. hortamentis nostris: (z porri
 ge). i. administra z prebe nobis (benigne). i. pie (manū). s. tue maternitatis:
 (q̄). p̄ et (dirige nostrā vitā). i. rectifica cōscientias nostras: vt iuste z recte
 viuamus: (Maria mater gratie). i. q̄ grāiā inuenisti apud deū solā: atte
 stare tibi annunciantu es (mater misericōdie). s. q̄ misericōditer interpellas
 p̄ nobis ad filiū tuū (tu protege). i. tuere nos) famulos tuos (ab hoste). i. dia
 bolo: q̄ inimicat omnib beate marie famulantib: tu (suscipe). s. in tuā pres
 ctionē nos (in hora mortis). i. in vltima necessitate (mortis). s. corporis: z p̄
 ueni aie damnationē. **O** dei genitrix (maria) sanctissima (virgo virginū)
 .i. q̄ excellis omnes alias virgines sanctas in genere omnū virgīnū z etiā
 sanctitate (deposce). i. impetra (nobis) scz p̄cōrib (remissionē) i. indulgen
 tiā (criminū omnū). i. cunctoz scelerū (placando). i. mitigando z reconcilis
 ando (tuū filiū) scz iesum ch̄stū dominū nostrū. Tūc more solito refert
 gratiarū actiones sancte trinitati: dicens. **O** (dñe). s. iesu ch̄ste (qui es nas
 tus). i. genitus (de virgine). s. illa maria cuius cōceptionē colimus (gloria)
 sit (tibi). s. ch̄sto (cū patre). i. altissimo genitori tuo: z sit (cū sc̄o spiritu). i.
 almo pneumate (in sempiterna secula). s. p̄petuis t̄pib nunc z semp. Amē.

In dedicatione templi ad v̄s. hymnus.

Detrū trochaicum.

Rbs beata hierusalē dicta pacis visio: que con
 v struit in celis viuis ex lapidib: z angelis corona
 ta vt sponsata comite.

Noua veniens e celo nuptiali thalamo: preparata vt spō
 sata copulet dño: z platee z muri eius ex auro purissimo.

Cunfionib pressuris expoltri lapides: suisq aptant locis
 p manus artificis disponunt p mansuri sacris edificijs.

Porte nitent margaritis aditis patentib: z virtute meri
 torum illuc introducitur omnis qui pro ch̄sti nomine hic
 in mundo p̄mitur.

Angularis fundamentū lapis ch̄stus missus est: qui cō
 page parietis in vtroq̄ neccitur: quē sancta sion suscepit in
 quo credens permanet.

Omnis illa deo sacra z dilecta ciuitas: plena modulis et
 canore iubilo: trinū deū vnicūq̄ cū fauore predicat.

R iiiij.

In dedicatione templi.

Hoc in templo summe deus exoratus aduent: et clementi bonitate precum vota suscipe: largam benedictionē hic in fundo iugiter.

Hic promereant oēs petita accipere: et adepta possidere cum sanctis perēniter: paradysum introire translati in requiē.

Gloria et honor deo usque quo altissimo: vna patri filioque: in clyto paraclyto: cui laus est et potestas per eterna secula.

In hac cōmemorazione celestis hierl'm auroz laudat deū: qui hoc sacro templo infudit iugiter suā benedictionē. Quapropter rogat deū vt in hoc tēplo sancto suo oēs pmereant acq̄rere eterna bona: et adepta cum suis sanctis perēniter possidere.

Ordo.

(Hierl'm beata vrbis). i. ciuitas celestis cōstituta: vel cōstructa de animabz scōz: qui sunt viui lapides: et est (dicta). i. interpretata (visio pacis: q̄) hierl'm (cōstruit in celis ex viuis lapidibz). i. sanctis animabz scōz qui sunt viui lapides: illa dico (coronata) scz in (angelis: vt sponsata comite). i. sicut mulier ornata est viro. i. sponsa ecclesia christo. Ista (noua) sponsa. i. scz ecclesia (venies e celo) cum christo: ista dico (p̄parata nuptiali). i. virginali (thalamo). i. lecto. i. lauacro baptismatis (vt) p̄ sicut (sponsata copulet). i. iungat (dño: et platee). i. minus p̄fecti (et muri). i. p̄dicatores illi sponi sunt (ex auro purissimo). i. ex splendore scōz: qui splendidi efficiunt sicut aurum purissimū. (Lapides). i. scz martyres (expoliti). i. aptati ad edificandū (eunibz). i. p̄cussionibz: et afflicti (p̄ssuris). i. tribulationibz. Sicut lapides in muro sunt edificati: ita aīe scōz sunt ordinate in paradiso (q̄) p̄ et (aptant). i. ordinant vel disponunt (suis locis p̄ manus artificis). i. p̄ manus filij dei: lapides dico (p̄mansuri). i. diu (sacris edificijs). i. celestibz edificijs.

(Porte) illius tēpli (mētē). i. resp̄lēt (margaritis). i. virtutibz (aditis) scz liminibz (patentibz). i. apertis sacris tēplis: et hic in tēplo (ois) christianus (q̄ p̄ christi noīe p̄mit). i. cruciat (illū). i. in p̄senti mūdo (introducū). i. in celestē hierl'm (virtute meritōz). i. bonōz operū. s. donōz suōz. Hic dicit lapis angularis: qui a iudeis fuit reprobatus. Vñ Dauid: Lapidē quem reprobauerūt edificantes. Tamē duos p̄p̄os in vñ cōiungit: scz iudaicū et gentilē: qui christus. i. dei filius speculat quōtidie eternā beatitudinē sū mi regis. i. dei patris. (Lubus) scz (fundamentū) rotus ecclesie (missus) scz a patre est factus (lapis angularis: qui) lapis (necit). i. coniungit (cōpage). i. cōiunctione (parietis in viros). i. in duobz p̄p̄is. s. in iudaico et gentili: (quē) scz christū (sion suscepit sancta) sion interpretat ecclesia vel speculatio (in quo) scz christo (credens) scz christianus q̄ credit (p̄manet) firmiter in fide sancte ecclesie. (Omnis illa ciuitas). i. ecclesia militās (deo). i. ad dei honōrē est (sacra). i. sacra (et dilecta). i. amata a deo: et (plena modulū). i. canentis angelōz in laude dei (et canore). i. cantu: vel (canore iubilo). i. dulci exultatiōe. Iubilus est gaudiū illud qd̄ est in cōiunctis in hoīe: qd̄ oīno non

pōt referri
deū). i. in p
dicant cū
uenti p̄ gr
cū vel oīa
habet fieri
alterū rem
voce (inim
gā). i. larā.
ruines (p̄m
possidere p
in requiē
Glocabi
deinde hier
Vidēt mel
nigne et bīla
rica est lapi
plo vbi sac
nare. Hic po
litus. Lōp
ctio. Lan
cut a deco
terna p̄fect
pons mē
bonus lari

Q
tis peccat
Qui cel
catis omni
Quoz p
moribus r
Et cū i
ternis gan
Laus bo

pōt referri: nec oīno taceat p̄ animi exultatiōe. Et sacra ecclia (p̄dicat trīnū deū). s. in p̄sonis (vnicūq;). i. vñ in substantia: vel vñ quoq; cū fauore p̄dicant cū p̄ce. O (summe deus exoratus). s. a nobis. i. tu deprecatus (ad uenī) p̄ gratiā (in hoc tēplo). i. in ista ecclia: (suscipe vota precantiū). i. p̄ce cū vel orationū. Istud intransitiue legī: z est ibi figura q̄ d̄r endiadis. q̄ habet fieri qñ duo noīa substantiua simul ponunt: q̄ vñ illoz adiectiuat: z alterū remanet substantiū zc. (clementi bonitate). i. moderata tua p̄ce vel voce (infunde). i. imitte (iugiter). i. perenniter vel assidue (benedictionē largi). i. largi. (Dic). s. in sacra ecclia: vel hic. i. in isto loco (oēs). s. fideles homines (p̄mereant). i. bene mereant (acquirere petita: z) illa petita (obtenere possidere perenniter). i. p̄petue (cū sanctis). i. cū bonis: z. s. dū sumus (trāsitas in requiē). i. moriū. s. mereamur (introire paradisum). i. regnū celoz.

Vocabula. Hierlm̄ interpretat visio pacis. q̄ vrbis primo dicebat salem deinde hierbus z hierusalē: q̄ hierusei in ea habitabāt ante iudeos.

Uidet melius legendū: desp̄sata comiter: q̄ comite. Et comiter fecit benigne z hilariter. Qui. Comiter accipit sanguine iunctus erat. Margarita est lapis p̄ciosus: q̄ vulgo perla d̄r. Aditus est locus secretior: in templo vbi sacra collocata sunt. Polio is ire. est omare. Inde expolire. i. exornare. Fr̄e politus. i. ornatus. Persius. Pelliculā veterū reuines ex frōte politus. Cōpages vel cōpage media pducra idē est qđ cōpactio vel cōiunctio. Canorus est plenus canore. Canoz aut d̄r cantus. a q̄ sit canorus: sicut a decor decorus: a sono sonorus. Adueni subueni zc. vno mō sunt p̄terita p̄fecta indicatiui modi: z sic pducūt mediā. Alio mō sunt p̄sentis tēporis indicatiui modi: z sic corripit mediā. vt hic. Paradisos grece d̄r hortus latine: est em̄ locus amenissimus.

De apostolis hymnus generalis.

Carmen iambicum.

Gluldet celum laudib; resultet terra gaudijs: ap̄loz gloria sacra canunt solennia: Nos seclī iusti iudices z vera mundi lūmina vōtis precamur cordiū audite preces supplicum.

Qui celū verbo clauditis: serasq; eius solutis: nos a peccatis omnib; soluite iussu quesumus.

Quoz p̄cepto subdit salus z languoz omniū: sanate egros moribus nos reddentes virtutibus.

Ut cū iudex aduenerit cb̄ristus in fine seculi: nos sempiternis gaudijs faciat esse compotes.

Laus bonoz virtus glōria deo patri cū filio: vna cū scō

De martyribus:

Spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ In hoc hymno facit inuocationē ad apłos: vt ipsi p nobis exultent: vt suis pētib a nobis vitia repellant: vt ipsi cū ventunt ad iudiciū nō p reas tu puniant: sed cōpotes eternis gaudijs faciant. Et nota q dies iudicij nō ē: ideo q tunc sit dies: sed qz apparebūt nobis omnia sicut in die.

¶ Ordo. (Celū). i. celestis curia (exulter). i. gaudeat (laudib: terra). i. ceteri reni. s. hoies (resulter gaudijs) scz (canūt). i. laudāt (sacra solēnia gloria apostolorz.) Exules z resulos sunt frequēratua ab exilio z resilio. Unde exultas re est frequēter exilire. Resultare est frequēter resiliare. (Vos) apłi (iusti iudices seculi) p seculi (z vera lumina mundi) qz totus mundus illuminat eoz p dicatione (p camur vos votis cordiū). i. precib: cordis (audite pces suppli cū). i. humiliū. (Qui clauditis) scz p cōzib: (celū verbo). i. sermone (z solutis) scz hoib: (seras eius: quesumus). i. p camur vos (soluite). i. absoluite (nos a pccis omnib: iussu). i. p cēpro christi. (Precepto quoz) apłoz (salus). i. sanitas (z languor). i. infirmitas (oim). i. hoim (subdit: sanare egros) p cōzoz (morib:). i. prauis cogitationib: (reddentes nos virtutib:.) Et rogamus (vt cū christus iudex aduenerit in fine seculi: faciat nos esse cōpotes sempiternis gaudijs.) Laus honor z c. expōitū est. s.

¶ De martyrib: hymnus generalis:

Deus tuoz militū sois z corona premiū: laudes cānentes martyris: absolue nexu criminis. Hic nempe mundi gaudia z blandimenta noxia caduca rite deputans peruenit ad celestia.

Penas cucurrit fortiter z sustulit viriliter: pro te effundens sanguinē eterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplices te poscimus piissime: in hoc triumpho martyris dimitte noxam seruulis.

Laus honor virtus z c.

¶ Ordo. O (deus) tu (sois z corona) z pars (tuoz militū). i. hereditas. Vñ dicit Dauid: Hic pars hereditatis mee. z tu (premiū) qz tu fm meritū tibi buis (absolue). i. nos (nexu criminis). i. laqueo peccatorz: nos dico (cāntes laudes) s. tuas. (Dic) marty: (deputans). i. pensans (rite). i. recte (gaudia mundi z blandimenta) esse (noxia) z (caduca puenit nempe). i. certe (ad celestia). i. regna. Et ipse (cucurrit fortiter). i. cōstans forti animo delectationes huius mundi transiit (z sustulit) illas (penas viriliter effundēs sanguinē) scz suū: ideo (possidet eterna dona. Ob hoc). i. ppter hoc qz p te sanguinē fudit: o (piissime) pater nos (supplices poscimus). i. p camur (te pccatu in hoc triumpho). i. hac victoria (martyris dimitte noxā). i. culpā (seruulis.)

De vno martyre: Fo. LXXXVIII

¶ De vno martyre hymnus vespertinus.

Martyr dei qui vnicū patris sequendo filiū: victis triumphans hostibus: victor fruens celestibus.

Tui precatus munere nostrū reatū dilue: arces mali contagium: vite remouens tedium.

Soluta sunt tam vincula tui sacrati corporis: nos solve vinculis seculi amore dei filij.

Presta pater piissime rē. Vel: Deo patri sit gl'ia rē.

¶ Bateria huius hymni est: vt relictis delectationibz et vanitatibz huius seculi bona opera exercendo deū cōsequamur.

¶ Ordo.

¶ (martyr dei q̄ fuisti victor hostibz) tu dico (trūphans sequēdo vnicū filiū patris) es modo (fruens celestibz). s. bonis. Et quia talibz bonis fruens (dilue). i. exstingue (reatū). i. peccatū nōrū: tu dico (arcens cōtagiū mali). i. dī aboli (remouēs tediū vite). s. famē sitim nuditatē frigus. s. nobis donando opalia dissiliter. Et q̄ sicut (vincula tui sacrati corpis iā soluta sunt). i. nexibz huius seculi dissoluta sunt: et es cū christonita (solue nos a vinculis). s. peccatis tuis peccibz: et hoc (amore filij dei). i. ppter iesum ch̄m. ¶ Vocabula. Martyr greci nomē est: scās testem. Vñ facit genitiuū in is vel in os: accusatiuū in em vel in ar: accēi pluralē in is vel in as curā. Quo scāt soluo vel etiā purgo. Vñ cōposita eius eluo diluo abluo colluo scāt purgare. Arcere est remouere. Inde arx dī: castellū q̄ hostes pellunt a finibz.

¶ De martyribz hymnus altius.

Ex gloriose martyꝝ: corona cōfiteū: qui respuentes terrena perducis ad celestia:

Aurem benignā protinus appone nostris vocibus: trophea sacra pangimus: ignosce qđ delinquimus.

Tu vincis in martyribz: parcendo cōfessoribus: tu vince nostra crimina donando indulgentiā. Deo p̄i sit gl'ia.

¶ Bateria huius hymni est: invocare regē martyꝝ vt dirigat ad nos aures sue clemētie: et digne nobis ignoscere delicta ppter merita scōꝝ martyꝝ.

¶ Ordo. ¶ (rex gloriose corona cōfiteū). i. cōfessor: hoīm (qui perducis respuentes terrena ad celestia). s. gaudia. Tu (appone aurem benignā protinus). i. statim (nostris vocibus: et ignosce quod delinquimus). i. peccamus: nobis dico (qui pangimus sacra trophea). i. victoriam martyꝝ.

(Tu vincis). s. seuisiam tyrannoz (in martyribz: parcendo confessoribz)

De cōfessoribus.

quia nō vis vt per martyriū finiant vitā suam (cu vinee). i. destrue (nostrā
crimina donando) nobis (indulgentiā) quia tu nō vis mortē peccātoris &c.
¶ **Vocabula.** Terreus. i. de terra factus. Terrestris pō ad terrā prīnēs.
Terrenus autē fecit vtrūq. Sed hic exigit metū vt legat terrea: nō terres-
na. Tropheū pprie est signū victorie: vt crux est tropheum christi. Sed
abusive capitur pro victoria.

¶ De cōfessoribus hymnus generalis.

Carmen sapbiciū.

Tste cōfessor dñi sacrat⁹: festa plebs cui⁹ celebrat
p orbē: hodie letus meruit secreta scandere cell.

Qui pius prudēs humilis pudicus sobri⁹ cast⁹
fuit ⁊ quietus: vita dñi p̄sens vegetauit eius corporis artus.

Ad sacrū cuius tumulū frequenter membra languentum
modo sanitati quolibet morbo fuerint grauata restitunt.

Unde nūc noster chorus in honore ipsius hymnū canit
hunc libenter: vt p̄s eius meritis iuuenimur omne p eum.

Sit salus illi decus atq; virtus qui supra celi residēs ca-
cumen totius mūdi machinā gubernat trinus ⁊ vnus.

¶ **Materia** huius hymni est: q totis virib; deū sup oīa laudare debemus.
Intendit etiā auctor: in hoc hymno tractare de ascensione illius cōfessoris
in cuius memoria p̄sens hymnus totis laudib; celebrat.

¶ **Ordo.** (Iste cōfessor dñi sacratus). i. a dño (letus). i. exultans (meruit
hodie). i. in hac die (scandere). i. ascendere (secreta celi). i. ad celos (festa cu-
ius) scz sancti cōfessoris (plebs). i. deuota (celebrat p) totū (orbem). **Qui**
cōfessor: (fuit castus) corpore ⁊ anima (pius). i. sanctus (prudens). i. sapiēs
humilis: pudicus) in verbis (sobrius) in moribus (⁊ quietus). i. tranquillus:
(dum). i. donec (vegetauit). i. nutriuit (artus). i. membra corporis (p̄sens vi-
ta). i. qñ erat in hoc seculo. (Ad sacrū tumulum cuius). i. cōfessoris (mē-
bra languentum). i. egrorātū (restituunt modo). i. in presenti (sanitari). i. sa-
luti (frequenter quolibet morbo). i. a quacūq; infirmitate illa membra (fue-
runt grauata. Unde nunc noster chorus). i. nostrorū fratrum (canit hunc
hymnū in honore illius) scz cōfessoris (libenter). i. voluntarie: ⁊ ad qd eas
namus (vt iuuenimur p̄s meritis). i. patrocinij ⁊ orationib; (eius). i. sancti
cōfessoris (per omne eum). i. p cūctā secula. (Salus). i. gloria (decus)
. i. honor (atq; virtus) sit illi). i. deo (qui residet supra cacumen). i. supra sce-
ptū (celi: trinus) dico in personis (⁊ vnus) in deitate substantie: qui (guber-
nat machinam). i. fabricam totius (mundi.)

¶ **Vocabu**
Gregorin
soes: vti
pietas fm
est fortis.
gerat piec
pe in rimi
vnde rbi p
altitudo. J

T la
spontas d
Quocū
canentes
De de
profus o
Picta

¶ In hoc hy
que domanc
⁊ deprecas
¶ **Ordo** coro
Dana: que
fufcipe (hec
lilia). i. bona
(decorans).
i. ad quēcū
i. curunt (p
virgines per
amplius (nos
ra corruptio
factū. Et p
almus ager
lunt. Sed nō
as. Qñq; ho
ne: rejce cape

De virginibus. Fo. LXXXIX

Vocabula. Confessor dicitur aliquis sanctus qui non est martyr: ut sanctus Gregorius: Martinus etc. Apud antiquos idem tamen erant martyres et confessores: ut apud Lyprianum. Pius. i. sanctus: religiosus vel colens deum. Nam pietas secundum Lactantium Firmianum est cultus dei. Vegetus media correpta est fortis. Vegetare est facere vegetum. Prudentius. Unde pererratis vegetat precordia membris. Tumulus est sepulchrum. Inde tumulare. Serpe tamen tumulus accipit per colle. Unde quicquid fecit de quo vel de qua re: ut unde tibi pecunia. Etiam fecit quare vel quapropter: ut hic. Lacumen dicitur altitudo. Inde cacuminare. i. exaltare.

De virginibus alius hymnus.

Metrum iambicum dimetrum.

Esu corona virginum: quem mater illa concepit que sola virgo parturit: hec vota clemens suscipe.
Qui pascis inter lilia: septus choris virginum: sponsas decorans gloria: sponsisque reddens premia.

Quocumque pergis virgines sequuntur: atque laudibus post te canentes cursitant: hymnosque dulces personant.

Ne deprecamur largius nostris adauge sensibus nescire propterea omnia corruptionis vulnera. *rac leto. in sepulchra seculi.*

Presta pater piissime etc. *in compage vnice, cum Spiritu Pa-*

In hoc hymno laudat auctor deum in commemoratione sanctarum virginum: que domando fragilem seipsum meruerunt scaudere secreta celi. Rogat itaque et deprecatur deum: ut nesciamus vulnera corruptionis.

Qui (esu corona virginum: quem) .i. te (mater illa) .i. mirabilis (concepit) .i. sancta Maria (que sola) .i. mater inter alias (virgo peperit: tu clemens accipe) .i. suscipe (hec vota nostra) .i. has preces. Tu (qui pascis) .i. delectaris (inter lilia) .i. bona opera (septus) .i. circumdatus (choris) .i. ordinibus (virginum) et es (decorans) .i. coronas (sponsas gloria: et reddens sponsis premia. Quocumque) .i. ad quicumque locum (pergis) ille (virgines sequuntur) et atque canentes cursitant) .i. currunt (post te laudibus: et personant dulces hymnos) .i. laudes. Et quod virgines personant tibi laudes (precamur te adauge largius) .i. augmenta amplius (nostris sensibus) et da (propterea) .i. omnino nobis omnibus (nescire vulnera corruptionis). **V**ocabula. Parturio est verbum meditatum a pario factum. Et prope fecit cupio parere. Sed ponit per pario. Vergil. Parturit almus ager. Hic est preteritum temporis. Pascis ponit hic per pascere: ut aliquid vos lunt. Sed non est necesse. Nam pascere quicquid est transitivum: ut pascere oves meas. Quicquid vero absolutum: ut oves pascunt. Vergil. Tyrrae pascences a flumine, rejice capellas. Septus. i. circumdatus: a verbo sepio.

In festo Annunciationis

In annunciatione beate Marie virginis
hymnus ad vs. generalis.

¶ Metrum trochaicū dimetrū.

Ue maris stella: dei mater alma: atq; semp virgo
a felix celi porta.

Sumens illud aue Gabrielis ore: funda nos in
pacem: mutans nomen eue.

Solue vincla reis: profer lumen cecis: mala nostra pelle:
bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem: sumat per te precem qui pro nobis
natus tulit esse tuus.

Virgo singularis: inter omnes mitis: nos culpis solutos
mites fac et castos.

Vitam presta puram: iter para tutū: ut vidētes iesum sem
per collemur.

Sit laus deo patri: summo christoq; decus: spiritui sancto
honor: trinus et vnus. Amen.

¶ Materia huius hymni est de salutatione beate Marie virginis facta
ab angelo sic dicte: Ave gratia plena dñs tecū: Bñdicta tu in mulierib.
Et cū ipsa rñdisset: Ecce ancilla dñi fiat mihi sñm verbū tuū. Tunc virtu
te altissimi obumbrata est: et solo verbo cōcepit filiū: q̄ est christus dñs nos
ster. Intendit etiā auctor ipsam beatā virginē Mariā inuocare: vt ipsa no
men eue p quā mors intrauit inuter: et soluat vincula pctōz nostroz: et pres
ter nobis vitam eternā: et vt nos a pctis absolutos mites faciat et castos.
Hinc etiā laudare nos hortat et glonificare hunc diem: ppter hoc qd euas
simus de dominio diaboli p ipsam: et venimus p fidē et gratiā dei ad regna
celoz. Et innuit hoc p simile faciendo istā cōparationē. Sicut em stella
maris p: estat ducātū ipsis nauis vt veniant ad portū: ita p ducātū virgi
nis Marie veniemus ad portū. i. ad christū. Et hoc est qd dicit.

¶ Ordo. O(stella maris). i. mundi(aue). i. saluo: o(alma mater). i. sctā ge
nitricē(dei) et hois(atq;) p er(manens semp virgo). s. ante partū: in partu et
post partū: et o(felix porta). i. sanctorū ianuā(celi). i. paradisi(aue). i. saluo.

Et q; tu(sumens illud aue). i. illā salutationē angelicā q̄ fert ab ore ga
brielis: illius archangeli sic dicit(funda). i. cōfirma(nos in pace). i. in eter
na beatitudine: tu dico(mutans nomen eue). s. in aue. i. maledictionē eue in

ma benedi
men eue. i.
confudisti
mina pctō
le). i. remon
lio tuo(cui
cando rñi
filius(natus
esse eius) fr
q; nulla est
post partū
nos solutos
et amia. L
tam purā)
iesum) filiu
des p soluen
mus cū dñō
virginis: ide
christo). i. ex
in essentia. 2.
Maria bel
mari nauig
men Eva s
ostendit q
tulit. i. volu
tis. i. clemen
mo adeo fen

Et sic re
ecclēsi
cat
a

beate Marie virginis. Fo. LXXX

tuā benedictionē. Et qz tu virgo dicta es stella maris: z qz mutasti nos
men eue. i. maledictionē eue delectasti: z impetrasti nobis benedictionē: et
confudisti mortē tribuens nobis vitā perpetuā: ideo (solue vincula). i. liga
mina peccōz (reis). i. peccōibz (profer). i. tribue (lumē cecis). i. infidelibz: z (pel
le). i. remoue a nobis (mala nostra). i. peccata nostra: z (posce). i. postula a fi
lio tuo (cuncta bona.) O maria (monstra). i. ostende (te esse matrē) scz pla
cando tuū filiū: z filius tuus (sumat preces). i. deprecationes nostras (per te: q
fili⁹ (natus ex te (virgine maria (p nobis) miseris peccōibz (tulit). i. sustinuit
(esse tuus) filius. Et qz sustinuit esse filius tuus: ideo o (virgo singularis)
qz nulla est tibi similis: qz fuisti virgo ante partum: virgo in partu: z virgo
post partū (mitis inter oēs). s. alias mulieres: z o virgo castitatis mater (fac
nos solutos). s. a culpis: z fac nos (mites). i. mansuetos (z castos). s. in corpe
z ania. Et qz es mater castitatis z suauitatis: o virgo (presta). i. dona (vi
tam purā) nobis: z (para). i. tribue (iter tutū). i. viā securā (vt nos videntes
iesum) filiū tuū (colletemur). i. simul gaudeamus (semp). i. in p̄senti ci lau
des p̄soluentes: z in futuro eū plenius cognoscentes gaudeamus z exulte
mus cū dñō nostrō filio tuo. Et qz descendit dñs deus noster in vterum
virginis: ideo (laus). i. gloria (sit deo patri: z decus). i. reuerentia sit (summo
christo). i. excelso filio dei: z (spiritui sc̄o sit honor: trinus) in p̄sonis (z vn⁹)
in essentia. Amen.

¶ Vocabula.

Maria hebraice interpretat̄ stella maris. Stella maris d̄r que dirigit in
mari nauigantes. Et a poetis d̄r arctos: vel visa circa poliū arcticū. Nos
men Eua si littere cōuertant: fit aue. Igit̄ angelus ad Mariā dicēs aue:
ostendit q̄ ipsa saluaret quos Eua damnauerat. Ordo z sensus est: Qui
tulit. i. voluit esse tuus natus. i. filius: pro nobis. i. p̄pter nostrā salutē. Vi
tis. i. clemens placidus z mansuetus. Virutesco. i. mitis fio. Horat⁹: Res
mo adeo ferus est vt nō mitescere possit.

Et sic terminant̄ hymni vniuersales per anni circulū: fm ritum
ecclesie Romane: cū interpretatione notabili: adiunctis vo
cabulorū quorundā expositionibus. Impressi per Jos
annem knoblouch: insignē Argentinoz impressos
rem: Ultima die Martij: Anno salutis n̄re
Millesimo quingentesimo
tertiodecimo.

D

Et

ola

pl

Ev

ms

pasion

ingit

factu

scil

ut

pme

unty

mip

re

nibit

fus

cl

29

or

pu

Docta quinquagesima Anno 1

Ecce ascendit Jerusalem et consumabitur
omnia que scripta sunt de filio hominis per pro-
phetas Luc 18. Mat 10. Acti 10. in hac
evangel. Huius sancta mater ecclesia que in
mensura et primo propitius venturam
passionem ibi Tractatur cum gentilibus sed sub-
iungit miratorem Cui illuminacionem ibi
factum est cum exprobrantur fructus eorum
sedebat. Quo ad in nos quidam quare sita
in ecclesia deus ostendit Christi passionem pro
populo. Deo huius in illis sunt et prima re-
surrexerunt per se. Christi resurrectio in hac cum sit
miseratur quinquagesima et dominum et in passio-
nem et in resurrectionem sed quinquagesima in
miseratur in quo primo fuerat compositum
sunt debitorum et sit debitorum vero soluta com-
positum Christi resurrectionem deus si quis erant debitorum
et si debitorum iusticie ex deo debitorum
et originale peccatum hoc debitorum ipse deus filius
sedebat et nobis per se deus qui non
pui debitorum debitorum huius quare et

ut si factio torqueretur. . . .
passus est. Sic ergo carum habet. . . .
qua ad eam pervenit et in eis inveniuntur
multarum in quibus semel dicitur. . . .
quia sunt venditae, ad vendita eorum
liberantur et sic nos venditi sumus per peccata
psal. 115 Tu es qui resistas precibus
meis in peccatum meum. . . .
et deinde de quo dicitur 52
Gratias venimus tibi. . . .
et dicitur in psal. 115. . . .
et arguitur deinde per hoc quod princeps
loquitur. Tercio dicitur eorum servus
et quia si ad servitutem obligati
erant liberi et multabantur. . . .
qui sub servitute dabantur. . . .
passionem dei libenter sumus operati
et huius et deinde nos deo in sa-
cris huius quod et ipse omni passio-
nem suam dixit. . . .

si filius
et
co
gile
magn
An
falsu
et
dicit
prope
vra
m ro
ad
et
ad
et
sunt
et
sunt
sunt

si filius nos liberaret uere liberi essemus
et ~~non~~ ~~ex~~ ~~proprio~~ ~~uero~~ ~~et~~ ~~carissimum~~

Coram uis imprimere et dñi sup oia dili-
gite querentes uos ab oī uanitate et
iniquia Ambulan in dñi timore mō
dñi in mandatis et iustitiis et fidei
habitis grati copulatis dñi in oī fidei
et futuro speramine particeps itur qd
erit in illo tpe qd cu saluatore dñi
prosequante ultimo passate uite sue tpe
ual obsequij et gloria gloriosissima
in reg fidei passat ad parandū pparat
ad opel in proxima uie aspiciende int asti
pōt quodammodo discipulos suos Chrysm dñi
ad passum cepit oī discipulos suos dñi
et operantur et passionem suam itaq uero
ad transfigurandū cepit tantū dñi
et hoc qd ad significandū qd dñi
iuit et imitandū passionem dñi
petri et Chry passus se pro nobis
et linguas et uocem ut sequamini
signa eius et dñi obsequij et uocem

16 & qui multo citius possit
et illarum sunt sed rari
sunt qui se sciunt ut fructus
boni fructus qui est Anna gloriosa
et hoc impeditur per hoc & quo
largi et qualis angustia et multa
via que ducit ad vitam et pauci
minime ea quia solitari et pauci
ad et postea per quod pauci in
etiam malum per malum et infigura
illius dicitur hoc. Ergo per hoc
fleurit quia per hoc est ab eo ad vitam
fuit superior in paucis tam Galus
fuit
Quomodo autem et fidem tuam
cum ceteris semper amplius per et
non sustinet malum et bonum quod
dico illud Galus etiam angustia
boni per malum malum
exortantur nam hoc, ab initio non
fuit in unde Ergo per hoc malum
Sec 119 in ista fuit fuit in ista

sunt trinitas et pater vnus adan-
 primus homo dicitur filius habuit quatuor
 vna electa scilicet aliter alter et pater
 fuit deus carnis ad propitium
 in filius dei quodammodo electus
 legit et in impetatu mansit vna
 malus primus et filius iudas hominis
 hominis ego vos quodammodo elegi et
 ex hoc diaboli et de deo mali
 presentatur homini et ipse homini presentatur
 omnia dicitur Gregorius super Cantica
 si uideretur homini iustus qui in homine
 persistit cum in malis presentatur pro
 pheta et dicit in Cantica 123 quod in
 bono hominis uerba angustia in bono
 idcirco malum sicut dicitur Gregorius Iudam
 in deo facit et idcirco et
 ad presentem inquit et ad
 in carissima

E u a n g e l i u m

11002

+exia dominica
Prima

Feria II Post primam dominicam in quadagesima
 Lectio Ezechielis prophete. ^{notari} ^{xxviii} cap.

Lectio Ezechielis prophete xxxiii cap

Hec dicit dominus deus. Ecce ego requiram oues meas, et visitabo eas sicut visitat pater gregem suum. in die quando fuerit in medio civitatis suarum, dissipatarum, sic visitabo oues meas, et liberabo eas de omni loco, in quo dispersae fuerant, in die nubis et caliginis, et educa eas de terra, et de cunctis sedibus terrae in montibus israel. Ego requiram oues meas, et ego accubabo eas pacem. Quod perierat requiram, et quod dispersum erat reducam, et quod fractum fuerat consolidabo, et quod pingue et forte, custodiam, et pacem eas in die, et visitabo. Dicit dominus omnipotens.

Sermo pro Dña Remigii
De Euangelio

miserere mñ filij dauid, filia mea ad
momi uexatur Matei 15 Et Marti
Quando pñfamas mcompositu it malus ho
pitm qui uelit sibi nocere it si propria uir
fute non ualeat cum expellere sunt iniquoral
auoratu it Judicem spuatit it sic quili
bz nrm est pñfamas domg consuetudie
Sue it si in illa malis habet gñpñm
ut est diabolus sibi nocere uolente m
sq per pñta sunt dñt mporare iudei
uicioru it mortuoru sñbristia it for fa
ret dñia sancta in mñroitu mñst sñ
remimñt mñtracōnū tuarū dñe qui
o seculo sunt, sñ filios isrl rñpñndo
de manū Egyptiorū Et mñdñta
deus qui respiciat omñ uirtute gñstū
mñrñt it gñstū Cultorū Et for
optg i fñsal. 4

in Epistola ut familia diaboli in dimittamus
regitare in domo nostra cum dicitur in
dei sanctificati ura ut abstineatis vos a fornicatione
ut unusquisque vestrum studiat uas suum
~~non~~ perdere in sanctificationis honore non
in passionis desiderio sicut gentes que igno-
rant deum non enim voluit nos de-
in mundicia sed in sanctificationem et
sic fiet per nostrum utens deum filie
mundicie non potuit demonem expellere
aduerso aduersum aduersum et Iudici

deus misericorditer mihi sit deus Aliud
Tema non est bonum sumere panem filiorum
et mittere Camley ad manducandum tra-
hi 15. plinius dicit quod semel Coriandrum
semita est medicina et alba sed Camley
est mors per uerbum dei est semen
facit 1. Huiusmodi exordium reliquit
semen quasi de domo seminis

q' s'c' est alij q' p'p'it elictes d'icte
6 non s'lo p'ans uiuit homo s'c'
in or uerbo q' r'greditur & or d'ic' &
medicina Vn de Sap' 16 firmatu
us sanat oia s'c' Camib' id est &
p'obis est mors q' uerbu d'ic' iudica
at & p'obis dignus morte & est d'ic'
runtur Camib' sunt em multi p'obis
qui comparantur Camib' primo d'
trastores nam sicut Camib' latrando
& mordendo fugat aliquos & d'mo
corporali s'c' & talis p'obis expulsi
uerba d'ic' p' obductionem d'ic'as
10 s'c' s'p'ens mordet in s'c'mo
m'p' 10 m'it' habet que orulle d'ic'as
s'c' sunt d'ic'is nam sicut Camib'
quantuq' conit' s'c'p' famib'
h'c' s'c' d'ic'as s'c' 5 no m'p'it
p'uma psal. 58

[illegible]

Item Causam Egreffionis dicit Ioseph
stomus Cum uidit qd offram uerbi dei sui
dei abominabantur Corporalem suam
pseuerant eduxit eis uitaliter transire
se ad gentilitas sed dicens tunc de
cauit dyssis transire lo m rai ge
ru ne abirentis pndit dyssis
no erat bonorum pndit tunc o
dominus filius dei est malus sed ab
ut se intelligitur ne darentis p
ad pndit in primas glori
sequitur et tunc mlt Chanania p
darentis Holanda Gethnan filius
fuit Chan filius noe qui pndit de
fil unde tra ista darentis Chanania
quia ipi primo tunc in habitatione as
misa illis Egreffio audiret qd filius
p filius darentis miracula H vi

Gananti expulsi. Terra promissionis et quae
terreni Iudeas inveniunt sunt eundem
Iudeis et quodam hunc expulsi
modum multum talis Iudei et expulsi
Iudei a suis patris suis et eundem
proposui hoc aut Germania regardat
ut ea suscipiat omnia res et no
ua cogitatio multum iniquum Iudei fugit
Germania Iulius. Domestici. et alii
Iulius proponit sed dicitur
Iulius non Iulius filia idem
Iulius filiam cogitatio nostra se ad quae
ante oia ^{ante oia} Iulius uidet Iulius
Iulius opus est igitur si voluerit
Iulius filia mea Iulius quae viri et
Iulius me rogavit ut ad Iulius
ut ut cogitatio Iulius plus et
Iulius et deservit prout monachum

filius inq. d. ad. d. q. d. n. x. v. o.
 confit. salut. post. dare. g. t. u. r. i. g.
 (o. s. e. n. t. i. a. d. e. o. e. q. u. i. d. i. a. b. a. t. d. i. a. n. t.
 m. i. s. s. e. m. i. d. i. s. f. i. l. y. d. e. u. d. i. t. f. i. l. i. a.
 m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. s. u. p. o. i. a. o. p. e. r. a. h. u. a. e. q. u. i.
 m. i. s. e. r. i. m. i. q. u. i. a. d. i. c. t. u. r. i. t. u. r. d. e. m. i. s. i. o.
 d. e. o. i. s. t. a. f. i. l. i. a. m. e. a. i. s. t. a. o. m. i. s. s. a. v. i. s. a.
 d. e. s. a. p. t. a. d. e. d. i. c. t. u. r. i. t. u. r. v. e. p. m. i. s. s. e. r. e.
 m. i. s. i. s. t. a. f. i. l. i. a. m. e. a. m. a. l. e. a. d. m. i. s. i. o.
 v. i. x. a. l. u. r. h. u. i. c. e. s. t. e. x. i. s. t. e. n. s. i. n. p. e. t. i. o.
 n. i. s. d. i. c. t. i. q. u. a. s. i. d. i. c. t. u. r. i. t. u. r. n. o. s. e. m. i. t. e.
 d. i. c. t. u. r. f. i. l. i. a. m. e. a. f. i. d. d. e. h. u. a. m. i.
 f. i. r. m. i. t. e. d. i. c. t. u. r. q. u. a. c. a. r. i. s. f. u. p. e. r. p. o. s. i. t.
 h. u. i. c. o. s. t. a. n. t. a. d. d. e. o. r. a. g. e. n. s.
 H. e. r. e. q. u. a. n. t. a. f. u. n. g. m. i. s. e. r. i. a. f. i. d. u. r. i.
 d. i. c. t. u. r. m. i. s. s. e. r. e. q. u. i. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. q. u. o.
 d. i. l. e. c. t. i. o. n. i. s. f. u. p. e. r. i. o. r. e. s. t. p. e. t. i. o. n. i. s. d. e. q. u. i. f. i. l. i.
 d. e. m. o. n. i. o. v. i. x. a. l. u. r. g. a. l. l. i. o.

[illegible]

not yet
done

Levent

Aug 6
P. 2

Just a

Rab

Li

PLA

22

20 p.

querite dom

et reuerſatur

quoniam multa
fuerunt.

celli a terna. R.

a cogitatione

the ultra no
have said

men okod 000

Киринъ и др.

Feria tertia post illucant. Sicut illa
Indicibus illis, locutus est etiam propheta dicens
querite dominum, dum inueniri potest: inuocate eum, dum prope est
derelinquant impius viam suam, et uir iniquus cogitationes suas
et reuertatur ad dominum, et miserabitur eius, et ad deum nostrum
quoniam multus est ad irascendum. Non enim cogitationes nostras, cogita-
tiones nostras, neque uis mea, uis vestra. Dicit dominus. Quia sicut ex-
altata sunt uia mea a uis vestris, et cogitationes mea
a cogitationibus uestris. Et quomodo defendit imber, et nix. Qui cecidit
sua uita, non reuertitur sed inueniat terram et infundat eam et germi-
nabit eam ferax, et senuen ferenti, et puerum comedenti, sicut uerbum me
nunc quod egredietur de ore meo, non erubescat aut me uacuum sed faciat
quicquid uolui et prosperabitur in his, adquisi illud.

Euangelium mathei xii Tercia 4

In illo tempore interrogauerunt eum scribæ et pharisæi dicentes: Quare tu uolunt
 hunc ex te signum uidere at uideri respondens dixit illis: Generatio praua et adultera quæ
 querit et signum non dabitur illi nisi signum Ione prophete. Quamamodum enim
 fuit Ionas in uentre ceti tribus diebus ac tribus noctibus sic erit filius hominis in
 corde terre tribus diebus et tribus noctibus. Vixi xiiii die surgent in iudicio cum
 generatione hac et condemnabunt eam quod ipsi respulerunt ad prædicationem Iudæ.
 Et ecce pater Ionas est in hoc loco, Regum autem fugio in iudicio cum generatione uos
 et condemnabit eam, quod uenerit a finibus terre ad audientiam sapientiam Salomonis.
 Et ecce plusquam Solomon in hoc loco. Cum autem in mundum spiritus uenisset ab
 Iohanne baptista per absentiam loca quorundam requiam et non inueniunt. Tunc dicit. Re
 uertat in domum meam unde exiui. Et cum uenerit reuertit eam uideantem et pro
 priam purgatam atque ornatum. Num alibi etiam inquit sibi septem alia
 habitationes se et ingressus inhabitat illis et fiunt per os eam illius hominis per om
 nia. Sic erit et generationis huius per os. Cum autem adhuc loqueretur tempus
 ecce mater et fratres eius stabant foris querentes ut loqui. Dixit autem illi quidam
 Et ecce mater tua et fratres tui foris stant querentes ut loqui. Ad illos respondens
 dixit ei qui sibi renuerat. Quis est mater mea aut qui sunt fratres mei. et pro
 manus in discipulos suos dixit ecce mater mea et fratres mei. Quicum
 que uoluerit faciem suam faciem meam faciat et faciem fratris mei. Quicum
 que uoluerit faciem suam faciem meam faciat et faciem fratris mei.

Capitulum

Tercia 5

Indicatus illis factus est sermo domini ait illis dicens: Quis est qui est interior
 praeceptis uobis in praeceptum et

nico balthaz

Sciens Iesus quia oia consummata sunt
ut consummaretur scriptura dixit deo
illi dñs. Spongia plena aceto sive
circumposuit. Et dñs dñs cuius cubitum
atque per Iesus ait dñs dñs
magis est. Tunc 19 Christus in vita sua
dedit multa salutifera documenta dñs
vult exhiberat multa salutifera docu-
mēta dñs exhiberat multa sanctitatis
exempla multa beneficia et miracula
sed hec miseri Iudei pro documento
diderunt. Et dura verba p dñs
ijs diderunt illi durissima crucis
tormenta non restabat tunc nisi
una pena, sed ut ipm felle et aceto
potaret sicut dñs dñs pcepit.
Aute in qua quis auctoritate
viri ponit ex parte p p

ponitur eius fructus Charitas cui
dixit sermo dicit Consummata ueritas
cui subdit Consummata est Fortis
magna pietas cui dicitur et mihi
nostro Capite tradidit Spm Quid
ex parte Quid iudicium magna
Credulitas in hoc qd illi porrexerunt
antra Cuius primi nota qd in hoc
qd dicitur dixit sermo eius fructus
Charitas & notatur qd cum sermo
huius aqua sed salubris uia non sermo
huius uim sed perfectum nomen huius
rebat Aliquis huius sed nomen omni
um huius sermo cum dicitur non
dico o deus quid situm uerum salubris
uestra gaudium uerum plus omni
uestra qua inponit Charitas

inquit et si in tali fidei iuri
misseremini ista cum Gardus in
inter se omnes alios amicos suos
et excolit filios amicos naturales
matrimonialis forales et amicos
amor naturalis est in primis et
matris filius et filius et ista amicos
excolit amor etiam multa cum matris
miser. tandem filius dicitur quandoque
res se de amicos facit et in unum
aliquis patris in infanti suum ut
misseratur filius utriusque et si
illa illa ego tandem in illi
stat in. Erre in manibus meis
descripti et in manu mea orationis meis
per unum et in spiritu illi
quod filius suum instantem id est
et legem per nomen suum in me

in hys pungi ut scribi fuerit, et sic de
de nocte memoria eius Galat
Christus aut in manibus suis in
scriptis de de nocte portat et
semper memoria in Galat et
illa scriptura non fuit facta in
calamo ut stramento ut in
per geminos sed calami stramentum
et unum clavi stramentum in
sanguine scriptoris Iudaei per
pergamum caro manu sua Christus
dedit etiam sua de tradit
se in istis per ea ut illa sancti
fuerit mundans et lavans aqua
in verbo inde et ut existeret ipse
ubi quoniam etiam non habent ma
cula aut rugam aut aliquid huius
et sic ut sit sancta et immo

et data Christus non voluit et hoc
dicitur Romanorum quibus ad
adus infirmi essent scdm spm
q. et dicitur pro multis mortuus
vix enim pro iusto quis moritur et
nam na pro vno quis cruci
mori. Comedat aut sua gratia
guardat in nob quoniam ad pcc
essent scdm spm q. nob mortuus
est potest tunc dci q. Christus fu
erat vnu amicu et vnu amicu
M den pccm et vnu munit
M genus humane ut iugiter dicit
ut nos pcc faceret si mediator
impossibile. Et 2 vnu mediator
et a hominu. Et Christus Jhs
qui dedit et in redemp. vnu pcc
vno obli

Ipse autem contigit quod unus quo
et non dies praedictis indigne ab
utroque vulneratur de Christo vniu
ratus fuit a patre ysaie 53
propter scelus populi mei percus
sus vulneratus fuit ab his
Lazarus 13 his plagatus fu
it in domo coram qui diligebat me
Quare amor Christi excedit om
nem amoris qui dantur quam
et corpus animam in infernum
diligit. Corpus quod ab eo separari
potest et in infernum et omni leprosum
corpus fuisse, ubi dicitur vultu
Ora Christi instantem aliquid mag
nam quod a corpore suo per nostra fa
lute. Vultu Lazarus fuit 10

huiusmodi et cunctis modis et munda
tu' dicitur q' passus est corpus suu
in quicq' partem suam multa letitia
lucrare et sic prout nos compes
Abundanter effluere vult in

persona sua dicit propheta psall
xxviii' Comidisti locum meu' et
Circumdasti me leticia Sicut pons

Consummata uicibus et dicitur Consummatus
est Consummata quidem et Completa fuerunt
omnia que fuerunt scripta de sua natiui
tate et sua conuersatione et sua pa
sione etc et dicit Consummatus fuit
quoq' Consummatus fuit corpus suu
Consummatus fuit sanguis suus deus
quis simul et fuit Consummatus in
in finem Consummatus Consumph-

et omnia etc et excedebant et inueni
potebat vnde psall 21 diuine uocem
et a fletu mea

ut mirum & Origenes cuius sit fuit consumpta
tunc quia fuit tribus disciplinis gressus fuit
gallatibus Et cum quicquid disciplinae quae per
ad vigam et ista perit, quia Karne
fuit, Et Chriſtus qui per ad
Spem orationis et ista est fuit. quia
vixit ad effectum ista perit perit
Quarto ponitur ex parte Iudeorum
amara pueritas quia et ista oratio
perit Karne Tum magis rusticitatis
Iudei omni Chriſti facti fuerunt una
et quando oratio et Karne illi perit
fuit quia Iudeas omni suo turpissimum
et Chriſti sanctissima et spirituali
assumit. istas duas instancias
et hoc mirum fuerunt omni Chriſti quia
cum si sunt oratio et Karne
et Karne et Karne et Karne
et Karne et Karne et Karne

Cum deberent per omni Christi
viri suam ut est opera bona
de placita sunt illi actus ut
opera sua. Scilicet 5 expectavi
tunc faceret et non fecit labrum.
Sed sunt duo hi qui in fide
osculantur. Quatuor sunt personae
osculatae. Scilicet. Quia non per
osculata fuit in cuius et per quoniam in
in suis brachis infantis baculabat
et placabat tunc cum per osculabatur
et per ipse in signum amoris oscu
latus cum cum fuit simul. quoniam et
cum in illas suas cepit et illius
osculatus fuit in signum dilectionis et
devotionis fuit quoniam quoniam manq. ad
propter episcopos osculatus et osculata
cum fuit maria mater dulcis in signum
fidelitatis fuit quoniam muni. et. an
venit et multis osculatur

opulentiis suis fuit. fuit et per
in signum pietatis ~~et~~ ~~et~~ ~~et~~
tunc et habuit et regnum
quoniam igitur Christus opulentiis
videtur quod opulentiis illis cum
nullis habet pauca et odium
in corde sed ad se et proximum
fuerunt omnes opulentiis. Cum
memor illi qui ad Christi passionem
multa severitatem et devotionem et
lacrimarum effusionem affertur o
pulentia cum Simone illi qui per
seu magis erat sed in ista quadra
et finis est filii et omnia. Cum
maria magdalena illi qui se
suis crucifixi opulentia et pastore
in mensa. Aliter cum Christo
opulentia et per pastorem

ad ... queritur ...
... magna ...
... ostendit ...
... in mensa ...
... de domo ...
... expellere ...
... demon ...
... Fable ...
... dicit ...
... in viro ...
... nota ...
... domo ...
... mens ...
... in firm ...

In illo tempore Erat dies festus Iudeorum et ascendit Iesus Hierosolimam et autem hierosolimis ad probaticam piscinam, quae nominatur Hebraice Bethesda, quia porticus habens, in his iacobus multitudine magni languentium, cecorum claudorum, quidam exprobatum agnoscit singulis enim agnoscit certo tempore in piscinam et turbabat aquam, Iam prius descendisset pro gradatione aquae, sanus fuerat, a quo cum descendebatur morbo: Erat autem qui homo illic qui triginta et octo annos morbo tordebatur, hunc cum quidisset Iesus discumbentem et cognovisset quod hanc temporis morbo torqueretur. Dixit ei: vis sanus fieri respondit et languidus, Domine somnium non habeo, ubi cum turbata fuerat aqua mittat me in piscinam. Sciantem cum ego venis iam alius ante te respondit, dixit ei Iesus: Surge colligatibatur tuum et ambula et statim sanus factus est homo ille et sublevis grabatum suum et ambulavit euntibus. Sublevis in die illo dicebant ergo iudei ei qui sanatus fuerat grabatum eius non habet unde tollere. Respondit ei quis me sanum facit is mihi dixit tolle grabatum tuum et ambula. Tunc respondens ergo cum quidisset homo qui dixit is: Tolle grabatum tuum et ambula. Et autem quis sanus fuerat effectus reficiat quis esset Iesus autem sublevis sequi et turba esset in illo loco postea respondit cum Iesus in templo et dixit illi ecce sanus factus es ne postea pecces ne quid tibi contingat ab illo homo ab nuntiavit iudeis quod Iesus esset qui sanatus esset.

Euangelium
Feria

In illo tpe. Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum

Libriani notari

Intret nō ist be narty ultimo
Zed it vade munt pime Gu
nu! Cal tily manij el cyth
Wnil ad Sepulm xpī el ed
quilitur plorandu moth xpī
Zsu quak dīprans dīsumtor
vuis vnde dicit psalmo Ex
urge quare dīormis dīr
exurge el ne repelle infus
sed nūc mōdo audiam
necessitudo nistengudo Cuius
Archina tanta m vilitate sus
pūmū, quonia nō dā nūc Gu
Zed ad qud istm quī mō
vāsi valit mīnsteru dīgen d

quare facit hoc. Vnde dicit
 iacobus in opus meo ut habet
 vnde nescit qui hunc populum
 de his se habet spiritualiter debet nasci et
 nescit vnde et infirmos et
 me habet de populo
 mentis et nescit sed per
 de hi nescit et habet per angelos et debet
 vnde quia humilis est
 et nescit de te et nescit per angelos
 in per nescit de ma co
 gloriatus est in gra
 vnde

De apostolo iacobus 15 Feria Dominica
 Iacobus iacet in pascuis et iacobus. Et ecce mulier carnis
 nescit quid sit illis ueniat, clamabat de illis dicens: habetis
 uel idem fuit dant. Aliam uero misit a demonio agitat, ille nescit et respondit
 proqua et accedentes discipuli eius rogabant illum dicens: emitte illam nam clamabat per
 nos, sed ille respondens dicit: Non sum uiscus in se et non percutit domum sed illam uenit
 et adorauit eum dicens: donec ueniam mihi se ille respondens dicit: Non est bonum iacobum
 panem filiorum et obtrahere cabellum. Sed autem respondit ecce domine et ecce cabellus cadunt de
 eis et accedunt de mente dominorum suorum. Tunc respondens iacobus dixit illi: O mulier
 uenit est. fides tua fiat et uenit uis et prece fuit ex te
 prospera uis per te
 Iacobus, Rogamus uos et adhortamur per dominum Iesum quem uos
 accepistis angelis quomodo oportet uos facere et placere deo ut debetis
 magis nobis carnis, quia precepta dederimus uobis per dominum Iesum. Hoc
 enim est uoluntas dei sanctificationis iuxta et abstinentis abstinentis et fuit unquam
 uos sum per te et sanctificationis et boni non in se et in consuetudine et in
 et gentes non nouerunt deum. Ne quis opprimat ac fraudet in negotio fratrem suum pro
 prece quod uos est dominus de omibus in membris et in
 primis uobis de te et in uobis non enim uenit et in
 et in causa per et sanctificatione

Luxa fda pathe

Exiit dominus de sepulcro et
paruit simoni et petro luc 24
n. per patet quid dñs apparuit
primis precepta dñi seruantes a. et
isti precepta dñi seruabant resp. dñs
similiter ambulauerunt Juxta illud
aut lo mset alios dñs omne facit
ad significandum duplex Charitatem
dñi et proximi in quibus conse-
sum dñi precepta et q. q. q.
quidquid preceptum in illa Char-
tate fundatur et ad precepta
seruantes omnes se ventum
exodi 20 in dñi libro in quo
fuerit memorata non nisi

et sermonem manifestum vult et
to a benedicta tibi deo qm
p. qm sua & se loquentibz
unde magis t.8 ubi tm fut.
duo ul' l'os d'g'gati in nov
mco ubi sum in m'do vnu'
12 dicit in nov mco id' d'na
statutur | p'hi 4 d' qm loq'tur qua
d' sermones d'i n'o m'alia ro
q' scribitur mala 12 d'no d'no
vbi q' quom' d' vobis n'q'u
q' locuti sunt d'ns v' d' d'
v'v'm'm d'o r'o m' d' d'
Futuro n'o d'na loq' d' d'
m' q' d'nt d'p't' | d' d' d'
c'v'm'p't' t'os m'os v'logia

malu non stratorum. Sed. Quia
ad ~~liberum~~ 12 ~~magis~~ in

¶ qd sciendum est qd dñs ad eis
aplis agnoscere voluit ppter hoc
rationis principatus prima imple
re opibus dñis idco habebantur cu
oruli coram ut ipi ista sua mte
mentem reuelarent / permittendo

¶ quo sciendum qd dñs separavit
in Gaetia peregrino propter huc
principatus primo propter dñi
Spiritu que in Carme Osipha
fuit unde fuit peregrini
de Gasprio ad bispacum
gautur p a pte vnde

primo sospitatus fuit non in
Alq in vitro unguis & inde
higinta annis et amplius
non per me & inde qd agnita
fuit in sepulchro. Erit ducer
sa suspensa fuit propter mlt
pluris aduersitates fuit em
peregrina mltas aduersitates
patitur iam ad mltas ju
et tamq fmi & lacrimis se
dit p huius pui uita fuit
p quo fuit q duo dicit
& laudauerunt om sperantes in
hoy pmi mltas fuitate et

Similitudo qui cum ipse in tali
plena iustitia fuit, plena et
iustitia et per in eo laudantur
quia per in eo fuit in eo
in eo et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo

Similitudo et dicit ad in eo
maritudo et in eo iustitia
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo
et in eo iustitia et in eo

Fernō laudauerūt eū mī opē
unde plene mī opē et sermone
qz corā dō et oī populo vnde
Ilo uirto quicquid uoluit fecit
qz dixit et factū ē psal. 32 mī
Ihuus si gura hīc mortuos
suscitauit Ferni quōdā uir
humanit ut aliquē natiuit
12 unde uerba mī Ihu lau
datis dixit bene oīa fecit sur
dit fecit audire id est qui mī
poto erat mūti ~~hanc~~
~~hanc~~ dixi poto mūti

qui in corde
de se non credendum. Certe enim
ratio ibi estulsi et tardi corda
et credendum in oia que loquuntur
sunt prophete et ~~propheti~~ scripserunt
hoc dominus docuit obsequi et
maxime exantibus cura fuit ubi
maxime est periculum et quod
sunt fide impellit deo est
horrorum // unde quicquid alius
corde est et est homo fidei
illud ad Gallatias 6 fratres
et preoccupationibus fuerit summo
in aliquo delicto uos et
quibus istis huiusmodi instruunt
in spiritu lenitatis tametsi in omni

heri fides et maxime ad quos
pulchritudo erat. Deinde etiam ipse
arrogantia et fira ut in illis fuit
ut pulchritudo et traditio
etiam in illis exemplum

Sunt est quod in Gerthui
Contumaces igni traduntur
juxta illud. Mater et aliorum
que non sunt. Sicut etiam
exordium et inquit in
et et peripetia. Inquit et
opulenti et sicut etiam

Gauss. uni discipuli iugo dñi Jomb et
 in hac sama euagly huius duo
 nuntur primo. Gaussid signum dñi
 Amoris sed in multiplicitate. Chri apa
 ridens ibi cu dno esset sed sub
 coposum dñi dñi talior sed in
 spu sed dñatione, ibi dñi dñi
 dñi & primo dicit sed cu pro
 fetu esset in illu sed ad glori et
 dñi Notandum q pñe dñi
 Gabl duo noia primi dñi et dñi
 dñi nam sicut in veteri testam
 to filij israel q agnos pñe dñi
 et dñi dñi. Dñi et dñi
 submersi sunt in mari dñi pñe
 pñe multu gaussi Caput Cambi
 nouu Cantare exod. 15. Sur et

et nos reconciliati sumus per Christum
 propitiis et est corpus Christi et proprium
 et dicitur submersum in mari rubro
 et est in sanguine Christi De nomine
 zinnu deo dicitur in M. Illi
 per hoc per ora in studium tuum
 duplicatur ad significandum deo
 in reconciliatione et adoptione
 per et per ad per in per
 duplicem gloriam et corpus et
 et in et pax per in
 et unde lumen et
 in lumen et per
 et de vero non habet et
 memoria non perinde ut
 per et et et
 in et 5. Gaudium et

liberis libentibus pignori dedit et quibus
Tunc cum uere diceretur diffin
Sed dicitur dicitur in alij qz in
primitiua carna id qz in
nuper baptizati ambulauerunt in
Abis uisibilibus et nos qz nuper
Baptizati sumus in agnis lacrimarum
et in uisibilibus penitentibus Ergo
Quia in Abis uisibilibus
Abis De qua uisibilibus
Et est per 2 quae modo genti
tuli et uisibilibus et spiritus alio
non las conuersione et diuini
dulcedinis non gressu alio ul
Ceteri facit qz uisibilis per modum

Dei enim p[ro]p[ri]a v[er]ba in Al[bi]o q[ui]n
quoniam op[er]ibus v[er]bi ut q[ui] f[aci]t
p[ro]f[er]at p[er] g[ra]m[ma]t[ica]m de[us] et largi[en]s
m[er]ito et v[er]ba t[er]m[in]at si v[er]ba
v[er]ba et v[er]ba Al[bi]o p[ro]f[er]at
p[ro]f[er]at v[er]ba t[er]m[in]at in Al[bi]o
Con[tra] p[ro]f[er]at t[er]m[in]at op[er]ibus
et op[er]ibus q[ui] et op[er]ibus t[er]m[in]at
et op[er]ibus t[er]m[in]at p[ro]f[er]at de
q[ui] ep[isto]la q[ui] et de p[ro]f[er]at
et p[ro]f[er]at et p[ro]f[er]at q[ui] et p[ro]f[er]at
de v[er]ba t[er]m[in]at et p[ro]f[er]at t[er]m[in]at
v[er]ba t[er]m[in]at et v[er]ba t[er]m[in]at
v[er]ba t[er]m[in]at in p[ro]f[er]at et
v[er]ba t[er]m[in]at et v[er]ba t[er]m[in]at

semper est in medio et hoc christophorus
super matrem diffinitum est curio
in medio posuit uisum inferi
parare in maculata quare
quia scribitur omnis et in
mundo pario quare et scribit
scribit et scribit in medio
Quoniam in medio in medio est deo
et in medio de constituit qui
in medio est in medio pario quare
quia scribit in medio in medio
nemo potest in medio in medio
regnavit in medio et in medio in medio
gaudia in medio in medio in medio in medio
in medio

Le... rogationem TWITL

Si quid peruenit patrem meum dicit
vbiq. Jony 16

in uerbis pmpis duo mūtūr primo de
petendo nos informat ne Eriny ex quo
varia ibi si quid peruenit dicit de
impetrando nos securat ne extra ha
mur ex pfectima ibi dicit dicit
nity. & primo dicit dicit me

Amo dico vbiq. si quid peruenit

ffota pps dicit dicitur dicit p
garum propter p pinguis dicit raris

per offensionem quā offensionem dicit

Ab d. f. quia qm in carne f
ne posumq. ideo mēte dicitur comi
lenit unde habemq. dicitur em

frontal ad psm uelut qd me m
tg m de quo dicit dicit

Ad attendens per similitudinem ad deum
semper uiuens ad interpellandum per
Ideo nos instruit quomodo plures debemus
dicere Amen Amen Amen Amen

Qui notandum quod oratio que debet ex
ari debet habere plures conclusiones

Primo debet esse fidelis sicut Iosephus
quaritur quia habemus Iacob 1. Si quis rem
indiget sapientia postulat a deo fidele

Subdit postulat aut in fide in Iosepho

Ideo et sumit iuramentum pro se
firmamentis sui dicti dicens Amen
id est uere per dictum Amen Amen

Item in Apocalypsi Ca. 1 et 5. In
relo audita et quia Iesus Christus
illo uult in omni iuramentis usum

est verumale suo quare quia equal
pri & vdo Juravit per dnm
De quo Genesi 22 per mupm
iuravi dicit dms Ham dicit fonsit
Ego sum uia ueritas et uita vdo
Quia id e ueritate dno vdo
Quia ego sum mcreata ueritas et
mentiri non posum Hamen 26 no
est dng quasi homo ut mentietur
Et ad Genes 6 impossibile est mentiri
du deo recta fiducia habere debent
ad deu quamobrem propter tria
primo propter ueritatem promittenti fide
propter Curatorem uoluntatem quam
uigilantem per ueritatem possidentem

Primo propter ueritatem promissionis
primo Regu nomi et gloriatur
q. Amiquitate uenit Et tunc
Lxi Celu et tra transibit
uerba aut mea no transibit
ueru locutq ist q pmissit iuramento
promissio ubi tunc dicit

Ohi uerba. Credimus et iuramus
Ios de quo Gebracu dicit
is Controuersia uoru finis ad
Confirmacionem est iuramentu mltu
magis dei

De Gestato in oratione mltu m
pedit impetracionem ut patet offat.
Secundo q. de petro qui petiuit dnu
tibi mte ire ad te sup. aqua q

pergitur' hesitavit. Cedit mergi. Qui
Iesus iudice fidei quare dubitasti.
sic qd dubitaverunt dñi. Uatni
et cum tunc potuerunt expellere de
m. de dñs interrogaverunt. Quid
Cur hoc. Et nō propter incredulitatem
nō potuerunt credere. Quamvis tunc
sunt nōt. increduli. in hoc semel
veritatis. Quid.

Ihesu nōbis dicit. Mat. 21. si
habueritis fidem. Et nō hesitaveritis.
qd. oia quęcumque petieritis in oratione
creden. et dñs. Et si fuerit. Quia
namque. Mat. 15. licet multum
et dñs. repulsi. nō tamen desistit.
sed. Credo. dixit. idcirco. et dñs.

O mlti magna est huiusmodi vultus
habet sibi sicut uis

Secundo. Bernardus nemo parui per
dat orationem suam dicit in qua
vadit & ore uro scribit mlti
brotus Secundo dicit dicit
in Evangelio id est uere

Secundo oratio debet esse mltis
sine peccati mortalit. Contagium
dicit in psalmo 88 iniquitatis
et dicit in corde meo in exa
udat dicit unde Galat
querborum 14 mltis sunt per
peccata et exhorta 26 qui tra
guntur a iusticia ad peccata
parantur ad peccata

Item non solum quod peractum est & non
non exaudiri sed & aliquis dicit
Augustinus super Ieremiam si & non
peractum non exaudiri frustra dixit
pulchrum & non propitius quod non in
Ieremias 18 dicit sunt domus & & quod
88 in articulo & dicitur peractum
non audit iniquitatem peractum id est
id est desiderium peractum hoc est iniquum
¶ Item in articulo peractum si
non peractum si non peractum & peractum
peractum habet 2 tales dicit non in
sed iniquitatem & peractum sunt non peractum
Celum iniquitatem iniquitatem sunt quia dicit
forma & non iniquitatem & non peractum
xi

Qui uero adu delictantur in
petis no exaudiantur quare qz
sibi que pmo ad multitudine
uultu oronem no scientia pma
manu ut pmo adu sanguis
ad est pmo

Ideo Jacobi quinto Confitemini illi
uultu petu uia et orate pmo
ut saluamini dicit em **3**
et cor uerum no expulsetur
hauria habemus ad deu et pmo
prouisus pceptis et uo dicit
Christostomus super uero Qui
perat et orat. no deu adorati
sed illud sicut milites que genui

factum est Cuius Amas. Secum
Deo ut nra oratio ad deum p[er]fi-
citur nullo vinum quoniam
ponderis. Cuius et oratio. Et om-
nium orationum p[re]parata dicitur per se et
alia et inde est. lingua. Et q[uod] dicitur
deum nra. In p[er]fecto. q[uod] p[re]parandum
Cordis eorum. Audierunt. Quia
Ego. non est. hodie. p[er]ire. quoniam
~~et p[er]fecto. et inde est. lingua. Et q[uod] dicitur~~
nra. dicitur. p[er]ponere. dicitur
voluntate. p[er]uare. quia. p[er]fecto
Tunc. et. dicitur. est. p[er]fecto. quia
habemus. ad. deum. q[uod] querimus
p[er]uare. p[er]fecto. voluntate. huius
Lubet. nra. dicitur. et. dicitur.

habet & fiat voluntas et per se
habet habet et mi per se per
pote est transiat a me calix
ipse hoc d per me qual vera per
per ab et Concluse
vultum non per Ego vult
per suat in me tam medius
no ego et q desiderat per
q per prout per et ubi
dicit per dicit no audit ad
voluntate natus et ad et
habet et ut patet et scito
paulo 2 Corin 12 q hunc
rogavit et per per erat et
nos in hunc et audy

18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539

[illegible]

feria Tertia pentecostes
 Ego sum ostium per me si quis introierit
 saluabitur animam Denique in summa Eva
 glij duo mutantur primo dicitur recte
 ingressus in Bethani Secundo subiungit
 recti ingressus perperam primum patet
 in principio Scdm ibi illi aut no cognoue
 runt De primo de in illo tpe scti farijs
 Cuius natura adhuc illuminatur et p
 Tunc valent res ostendere ne veros per
 poret esse sed fides dicitur qm Evangel
 amos amos dno videt qui no intrat
 p ostium in oculo sed aperit Tunc
 ille fur est et latro Dno p sctm
 multiplex est oculus primus est doctrina milit
 et Congregata populi fideles huius
 Congregatio populi fideles huius
 et penna est quasi gregem oculi Cuius
 pastor est Christus fideles huius

[illegible]

Spiritus Sanctus Spiritus sanctus per omnia
 Scripturae hominis et parabolis per omnia
 res et oia et hominis et dicitur
 omnium veritate. Quia cum hoc ostendit
 scriptura volumus habere optet nos
 ostendit id est spiritus sanctus in omni
 dicitur Ambrosius in omni et quocumque dicitur
 Spiritus sanctus est et qui non miratur per hoc o
 stendit id est per omnia scripturae qui veri
 tas et in omni sacre scripturae per omnia
 per omnia expressione fuerit et libro id est
 et moti et et qui aliter dicit
 et non acquiescit hominis firmamentum omni
 non. Quia hoc et si quis per omnia scripturae
 et et dicitur in omni et et in omni
 dicitur. Tunc vero hereticus ut habet in
 Cantu et per omnia hereticus est qui alio
 sacra scriptura intelligit quam sensus spiritus
 et flagrat et studet ostendit sacre scripturae
 dicitur in omni et et in omni

in ditione si proximi nam
in quibus duobus preceptis pendet unius
ex et proximo et per os huius non
omnibus aperte sed quare
Christus super mattheum loquitur ut sit ordo
inter discipulos et discipulos sit enim
omnia in sacra scriptura. sunt multa et ex
quibus intelligitur interpretis deus in rebus
suis facere doctores alios discipulos
Iohannes. Etiam loquimur laudare in
Corinthios superbi nam si omnia facit
doctor non esset ne necessarius et sit ordo
confunditur ubi nobis dicit et Ierom.
magister super eam ignorantia destruat
est ignorantia dei et exultat in la
nont. Sed qui ea quia et qui et
apostoli a domino sapientur et qui et
sunt nescit et et et et et
Corinthios et et et et et

parum edimus de his quibus
 maior est facere scriptura debemus
 magis perscrutari ut sciamus quid
 sit. Et hanc omni clariorem
 aspicimus legem vel audire debemus
 te debent observari. Vbi non
 dicitur. Item 5. scribitur
 in quibus putatis vos habere iura
 ideo sub non in Evangelio qui
 est huiusmodi quod per prophetas
 primum innotuit. Scilicet secundum
 Mattheum. 5. vultis scribere mandata
 quod habemus. Vnde et in multis
 transgressi. A mandatis dei tales sunt
 fures quia rapunt gloriam altissimi
 et habemus quod dicit in eis non
 ut fuit ipse primum ad Galatas.

Conu
 nos
 22
 23
 multa
 in om
 ad oge
 ptura
 ut in
 sub p
 milita
 22 pro
 Sch
 22
 infant

Sunt aliqui qui nos pervertunt et in
Convertere Evangelium Christi sed hoc
nos autem angelus et vero Evangelium
est autem peritiam Evangelium
sed Evangelium sit fides deus
multas promittit lapos in Evangelium
in omni ecclesia ut refugium Evangelium
ad hoc ostium ut est ad parva scri-
ptura. Sed omni est vita promittit
ut iusta iudicia sunt intrans ecclesia
quibus peritiam per intrans. Et ecclesia
intrans veritatis et ecclesia intrans
et peritiam ut est ecclesia ecclesia ecclesia
et verum et omni est Evangelium
Evangelium ut persona Canonica
ecclesia ecclesia ecclesia ecclesia ecclesia
intrans ecclesia ecclesia ecclesia ecclesia ecclesia

Sermo Omne prima hitatis

Sermo quidam erat dñs Luc 16
in Summa Euangely. Ao munitur p
multis Cuiusdam dñs singularis rxi
Ami ibi sermo quoniam si dñs subigit
singularis pauperes. Penales mō gñia
ibi erat quia mēditat primo dicit
~~et p nemo p. et dñs in illo p. Cu dñs~~
Svuy docuit q nemo potest servare
Ao et mamore. per audientis pñi
pñi Quam dñs dñs in quibz
Svuy docet Vq estis qui iusti
fatis ut Coram dñs. Sed dñs
novit Coram dñs sup Svuy adu
ma paroldum et dñs exultans
quod si fuisse in Svuy in ta hitate

et diuise et prospera post hoc per
ter et lacrimose dicitur dñs. his verbis
Simo vult ut in Eua. o quilibet regu
muy tria cogitur & agnoscere diuitu
pmi diuites sunt spuales scilicet temporales
Hinc infernaliter qui Ergo sunt diuiti
spuales sunt hi qui diuites sunt in vi
ribus quare et scdm Grego. vult diuitie
no sed virtutes quas qui habet in deo
diuit. Et Eia 13 bona est sba Qui no
est peccator in Conscia Et Eia 13
Nay diuit qui maxime est sine macula
et sic virtutes nam sine peccato adhuc
tur in auro et in argento et in
pauca per vnum vultum opulentia
scdm sunt diuites temporales qui temporali
persone bona tota diuinas habere

no qd amant ut prim ovan
sicut diuine impedimenta legum ita
tunc sunt caducentia virtutis Iero
Aqui diuine saluantur
damnantur qui saluantur qui sunt
humilis qui non exaltantur in se
Taliter sunt pauperes Iero de
quibus Augu pauperes Iero sunt non
infirmitas Iero taliter fuit Iero
Iero id est in letitia sum super multos
diuites meos Iero sunt misericordes
psalm 40. Iero qui multos super
et pauperes et misericordes. Iero missi
multos quoniam per me totos Iero
sunt qui in diuitis abstinentia sunt
Iero Galimig Iero Iero diuites qui

parat, non solum in eo sed transgressu respici
et mittit naturalia et corpora ubi gra dunt
utendo. et multas virtutes ne habendo quod
sunt qui palat et multum qui sunt pro
putat se ostendit quod multum est bonum
et dicit dominus noster in die Cui habere
et dicit spiritus sanctus per omnia simul fore
capitulum si quis multa non addit
per non dicit de multis et non mal
dicit capientes ut bona non quod
non dicit et spontaneis expiunt per
perit et ad hoc volumini ex fura
et per dicitur ostendit et per
non tunc non sit in perditione
Quod sunt dicitur in per
et ostendit per omnia simul et habere
dicitur et acquiritur et per
et superius et fuit in dicitur et dicitur
et habere luce 12. Per omnia

Sed et in se in deus dicitur. Item an
 tur. Dicitur vltimo 19. facillius est Cam
 ad intrare per foras. Quis qua di.
~~anti sunt qui dicitur vltimo~~
 Quis qui vult vltimo et dicitur
 Quis dicitur

Seci sunt duo pccati q pccati
president bona. Nam sunt qui
aut si bene expendunt ad dei
honorem & proximi propriam salutem
sed si quis talis cogit in
meditatione dicti saluatoris. Mat. 16
quid prodest si si manus uni
vestrae ligaretur. Qui vero sunt
delicti. Seci sunt. Divites infer
nales qui 'Oxare' retinent. & non im
pungunt pauperes. Dicit Hanc. Qui
scit omnia que in die dnt p nos

ut de eo qd est pingu
alij pariter prohibemus Jero di
pessatores sumus ducimus in dy
fide locutus nos dno per ppheta
Ezra 58 frange iuramentum
tuum. Et luc 11 quid superis dare
elemosina et tibi qd si multu
ibi fuerit Ratio quia magis
sequitur msi qd ammas in pauperu
marg sed hoc no est dicit ut
in Euangelio sed parit parit fide
q pauperu lazarum et uxore que
ad ppheta gen quia multu iustus
erunt in seculo ideo dicitur pph
Utique nobis dicit George. Et
dicit memini opus aliena no
ad fide sed sua et no debuit
diximus nos ppheta qua pph
multa ndq pph

qui Athenas cepit et propozia gan-
tibus no habuit. Juxta dicta
Cumbros. et Subit di & pps fami
pps fami inordinis h. no pum
pi. orbi si & d. mo no funabil dicit
pauca et dng fm sub. Juxta
diuitis infernales sunt q. multu
Infirmi et q. 14 19 + quid
dita male ppsidit q. male uti-
tur. Sicut ille dicit Luce 12
Dna mea Gabis bona Cumba
pasta in Annis plurim
Equos Commode Commode
Libe exulare et sic yto m. d. q.
in Evangelio in durbant et per
pura et lyffe o q. sunt h.
de multo tallos Co q. Conquente

sapientia. et sicut & multas perdidit aure
et argente. Iherosolymon per
puerum so. Lenditatis et dmi
Tunc ut dicitur in dno locum
tunc mutui nro nro. et ut forte
sanatus illarum ad nro dno et dno
quis est dno. Cuius sigillat repulsi
fuerit et puerum et nro. Talis
in fuit ipse dno q dno in
nuit in puer. et si exaltatur in
vestimentis q puerum. et dno
in vestimentis et dno. et dno
et quod dno puer. et dno
Deinde subdit dno in dno
et erat quida mentis nro
dno et dno. et dno q
magis erat nro quia puer
dno.

Itego ponitur nomen pueri et
 non dicitur et tamen summa sapientia
 dei et superior ignorat dicitur
 superior in die iudicii habere
 25. Unde dicitur in psalmo
 et dicitur unde qui facit ad
 faciem dicitur in manu et
 parat pariter dicitur et
 pariter pariter unde in
 longum in Epistola Pauli 16 f. d. d.
 caros amabat et inquit
 amara eius pariter Curabat
 inquit natura dicitur pariter
 aspicit Naturae naturae pariter
 dicitur q. in lazarum expro
 pueri. Naturae. Corpus. Pariter dicitur
 in pariter in pariter pariter
 f. d. d. f. d. d.

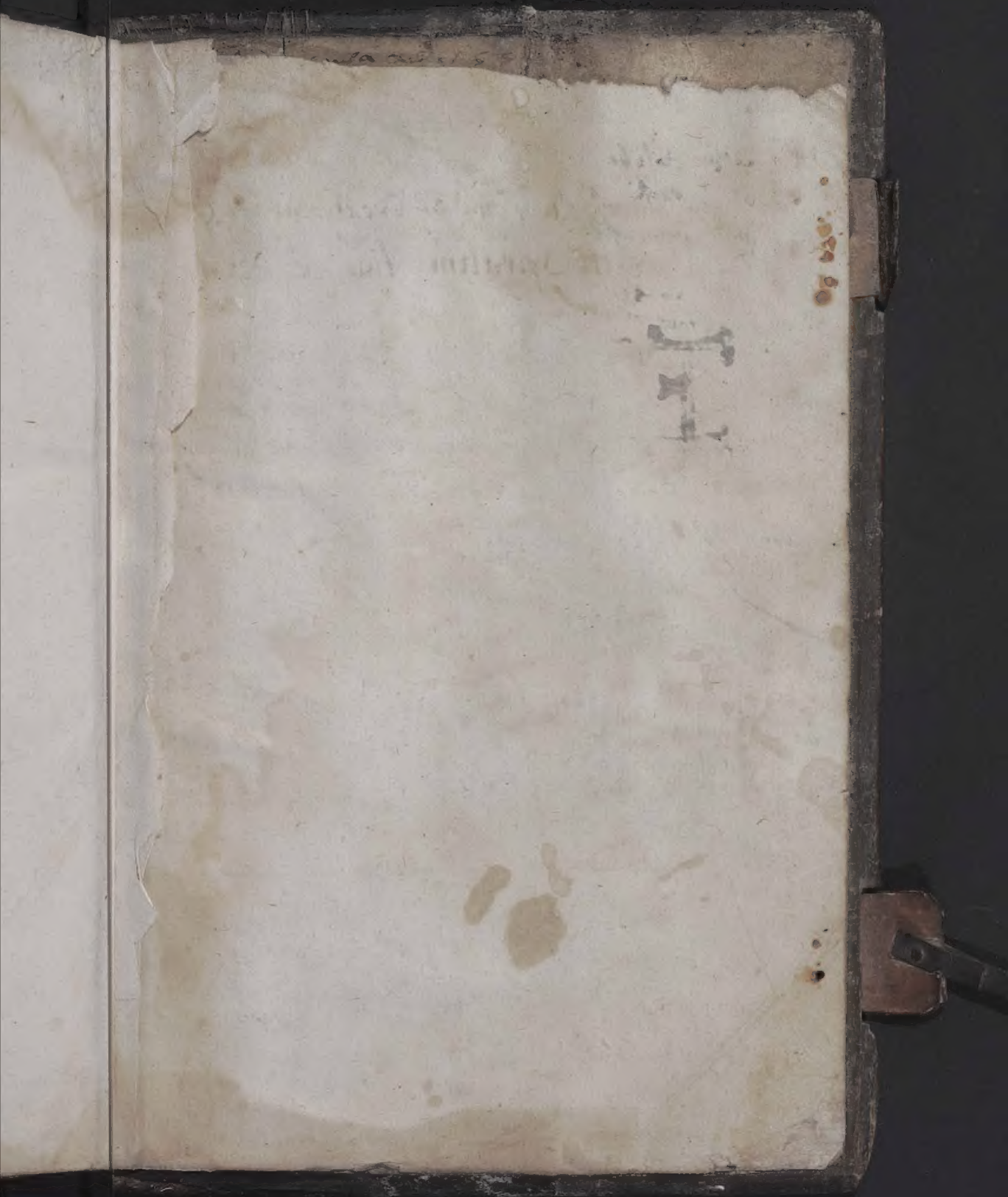
Imb
2 ho
in p
lunila
ta i
nulla
exalt
qua
O
Th
m in
firm
H
m
post

[illegible]

[illegible]

per parvultu, quod est am-
nificum et commisso
veritatis factu est signum
vultu dicit in Evangelio
et ubi dicit lucas et lucas ad Petrum
vultu gentium. Iam & ego de huius
Dixi dicit subingitur
adagio non asportat; cum sub dicitur
vultu ad nos dicit qui laborat
postquam ego dormi nos quid de
ego dicit dicitur in per vultu
illuminat intellectus. Contra vultu nos
dicit quid tunc exemplum fuerit de
dicitur. Iam de illuminat intellectum
vultu. 2 dicit vultu dicit. Ceterum
et dicitur in per dicitur
vultu. Iam de dicitur dicitur labor
per dicitur dicitur vultu
laborant dicitur dicitur

5 Inquit dicitur in via regni
Ingressus in salutem illis committitur
Cognoscere talia etiam per se
Tunc et talem locum et figuram
et primum est deus et secundum
sub quo iudex et qui in ventura
fuit coniunctio et huiusmodi et alia
in subtili figura sunt et
est aliter etiam et cum
Iuris et Juris per se
Orbita et in eo est
huiusmodi debile etiam et
virtutibus personarum et
et et alia personarum et
requiritur autem et in eis
et ad eorum et
et quod opus est et ad hoc et
et et et et et et

1548
Iste liber est fructus rectoris schole

de Hyepolomge Anno dñi 1548

1548
Anno dñi 1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

1548
Rectoris huius schole
famulus scribit

